ဒဂုန်

ဟောပြောသူ ကဗျာဆရာကြီး
ဂဏ္ဍဝင်ထင်ရှားသူ မြစ်ဖျားခံ

ယယဂ်ငှက်ဒဏ္ဍာရီ

ရင်နှစ် ပေယျာဝန်မြို့ပြဇာတ်

စဉ်ဖြစ်

ငါးငါး ဏာဝကဿ

ဘုရား ဘွဲ့

ငယ်သူငယ်ချင်းများနှင့်
ကစားလိုသောကြောင့်
ကျောင်းသွားရန် ပျင်းသော
ကျောင်းသား

ယဉ်ကျေးဓလေ့

ကြောင့် ငယ်ဥပဓိစ္စကိုတိုင်

ငယ ဖြစ်ထိခိုက်ဏာဂါမိုဌယ

ငယ်ငယ်ယောဓ ငကွါဂဏ်ခံခွင်ဟာ

ကခငယ်ယင်စဲ ယခဲ့မိထိုင်

မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋ္ဌင်
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	....	....	၁

၁-အဋ္ဌကဝဂ္ဂ

၁-ကာမသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၉
၂-ဂုဟဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၀
၃-ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၄
၄-သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၅
၅-ပရမဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၇
၆-ဇရာသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၃
၇-တိဿမေတ္တေယျသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၆
၈-ပသူရသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၄၅
၉-မာဂဏ္ဍိယသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၃
၁၀-ပုရာဘေဒသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၃
၁၁-ကလဟဝိဝါဒသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၀၈
၁၂-စူဠဓမ္မဟသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၁၆
၁၃-မဟာဓမ္မဟသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၂၀
၁၄-တုဝဋကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၂၆
၁၅-အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃၃
၁၆-သာရိပုတ္တသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၄၆

မဟာနိဒ္ဒေသအဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

၀ဟာနုဒ္ဒေသဂ္ဂကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

အဝိဒ္ဒာလဂိုံ ဃာတေန္တော၊ နဒ္ဒိရာဂဉ္စ မူလတော။
ဘာဝေန္တော်ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဖုသိ ယော အမတံ ပဒံ။

ပါပုဏိတ္ဝာ ဇိနော ဗောဓိံ၊ မိဂဒါယံ ဝိဂါဟိယ။
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတ္ဝာ၊ ထေရံ ကောဏ္ဍညမာဒိတော။

အဌာရသန္နံ ကောဋီနံ၊ ဗောဓေသိ တာပသော တဟိံ။
ဝန္ဒေဟံ သိရသာ တဉ္စ၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။

တထာ ဓမ္မုတ္တမဉ္စေဝ၊ သံဃဉ္စာပိ အနုတ္တရံ။
သံခိတ္တေန ဟိ ယော ဝုတ္တံ၊ ဓမ္မစက္ကံ ဝိဘာဂသော။

သာရိပုတ္တော မဟာပညော၊ သတ္ထုကပ္ပေါ ဇိနတြေဇော။
ဓမ္မစက္ကံ ဝိဘာဇေတ္ဝာ၊ မဟာနိဒ္ဒေသမဒြဝိ။

ပါဒ္ဒေါ ဝိသိဋ္ဌော နိဒ္ဒေသော၊ တံနာမဝိသေသိတော[1] စ။

တံ **သာရိပုတ္တံ** ဇိနရာဇပုတ္တံ၊
ထေရံ မိရာနေကဂုဏာဓိဝါသံ[2]။
ပညာပဘာဝုဂ္ဂတစာရုကိတ္တိံ၊
သုနိစဝုတ္တိဉ္စ အထော နမိတ္ဝာ။

၁-ဝိသေသတော (သီ၊ သျာ)　　၂-ထိရာနေကဂုဏာဘိရာမံ (သီ၊ သျာ)

ခမာဒယာဒိယုတ္တေန၊ ယုတ္တမုတ္တာဒိဝါဒိနာ။
ဗဟုဿုတေန ထေရေန၊ ဒေဝေန အာဘိယာစိတော။

မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ သဗ္ဗာယမ္မိ ပတိဋ္ဌိတော။
ဂဟေတဗ္ဗံ ဂဟေတ္ဝာန၊ ပေရာဏေသု ဝိနိစ္ဆယံ။

အဝေါက္ကမေန္တော[1] သမယံ သကဉ္စု၊
အနာမသန္တော သမယံ ပရဉ္စု။
ပုဗ္ဗောပဒေသဋ္ဌကထာနယဉ္စု၊
ယထာနုရူပံ ဥပသံဟရန္တော။

ဉာဏပွဘေဒါဝဟနဿ တဿ၊
ယောဂိဟိ နေကေဟိ နိသေဝိတဿ။
အတ္ထံ အပုဗ္ဗံ အနုဝဏ္ဏယန္တော၊
သုတ္တဿ ယုတ္တိံ စ အနုက္ကမေန္တော[2]။

အာရဘိသံ သမာသေန၊ **မဟာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနံ**။
သဒ္ဓမ္မဗဟုမာနေန၊ နာတ္တုက္ကံသနကမ္မတာ။

ဝက္ခာမဟံ အဋ္ဌကထံ ဇနဿ၊
ဟိတာယ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတတ္ထံ။
သက္ကစ္စ **သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကံ** တံ၊
သုဏာထ ဓာရေထ စ သာဓု သန္တော။

တတ္ထ **“ပါဒ္ဒေါ ဝိသိဒ္ဒေါ နိဒ္ဒေသော၊ တံနာမဝိသေသိတော စာ”**တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒုဝိဓော ပါဒ္ဒေါ ဗျဉ္ဇနပါဒ္ဒေါ အတ္ထပါဒ္ဒေါ စ။ တေသု ဗျဉ္ဇနပါဒ္ဒေါ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနအာကာရနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသဝသေန ဆဗ္ဗိဓော။ အတ္ထပါဒ္ဒေါ သင်္ခေပသနပကာသနဝိဝရဏဝိဘဇနဥတ္တာနီကရဏပညတ္တိဝသေန ဆဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ တီသု ဒ္ဝါရေသု ပရိသုဒ္ဓပယောဂဘာဝေန ဝိသုဒ္ဓကရဏာနံ စိတ္တေန ပဝတ္တိတဒေသနာ ဝါစာဟိ အကထိတတ္တာ အဒေသိတတ္တာ အက္ခရမိတိ သညိတာ၊ တံ ပါရာယနိကဗြာဟ္မဏာနံ မနသာ ပုစ္ဆိတပဉ္ဟာနံ ဝသေန ဘဂဝတာ ရတနတ္တယရေ နိသိဒ္ဒိတ္ဝာ သမ္မသိတပဋ္ဌာနမဟာပဂ်ရဏဝသေန စ အက္ခရံ နာမာတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁-အဝေါက္ကမန္တော (သီ၊ သျာ)　　၂-အဝေါက္ကမန္တော (သီ၊ သျာ)

အထ ဝါ အပရိပုဏ္ဏံ ပဒံ အက္ခရမိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ "သဒ္ဓိဝဿသဟဿာနိ"တိ ဧဝမာဒိသု ဝိယ။ ဧတ္ထ ဟိ သကာရနကာရ**သော**ကာရာဒီနိ အက္ခရမိတိ၊ ကေက္ခရံ ဝါ ပဒံ အက္ခရမိတိ ဧကေ။ "ယာယံ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ"တိ ဧဝမာဒိသု ဝိဘက္တိနံ အတ္ထဧဝေတကံ အက္ခရပိဏ္ဍံ ပဒံ။ "နာမဉ္စ ရူပဉ္စာ"တိ ဧဝမာဒိသု ဗဟုအက္ခရေဟိ ယုတ္တံ ပဒံ နာမ။ သံခိတ္တေန ဝုတ္တံ ပဒံ ဝိဘာဝေတိ။ ပဒေန အဘိဟိဘံ ဗျဉ္ဇယတိ ဗျတ္တံ ပါကဋံ ကရောတီတိ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဝါကျမေဝ။ "စတ္တာရော ဇနဒ္ဓိပါဒါ"တိ သခ်ေပန ကထိတမတ္တံ "ကတမေ စတ္တာရော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယ။ စိတ္တ။ ဝီမံသသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ"တိ-အာဒိသု ပါကဋကရဏာဘာဝေန ဗျဉ္ဇနံ နာမ။ ဗျဉ္ဇနဝိဘာဂပကာသော အာကာရော။ "တတ္ထ ကတမော ဆန္ဒော? ယော ဆန္ဒော ဆန္ဒိကတာ ကတ္တုကမျတာ"တိ ဧဝမာဒိသု ကထိတဗျဉ္ဇနံ. အနေကဝိဓေန ဝိဘာဂကရဏံ အာကာရော နာမ။ အာကာရာဘိဟိတသ နိဗ္ဗစနံ နိရုတ္တိ။ "ဖဿော ဝေဒနာ"တိ ဧဝမာဒိသု အာကာရေန ကထိတံ "ဖုသတိတိ ဖဿော။ ဝေဒိယတိတိ ဝေဒနာ"တိ နိဟရိတ္ဝာ ဝစနံ နိရုတ္တိ နာမ။ နိဗ္ဗစနဝိတ္ထာရော နိဿသတော ဒဿေတိ နိဒ္ဒေသော၊ ဝေဒိယတိတိ ဝေဒနာတိ နိဗ္ဗစနလဒ္ဓပဒံ "သုခါ ဒုက္ခာ အဒုက္ခမသုခါ၊ သုခယတီတိ သုခါ၊ ဒုက္ခယတီတိ ဒုက္ခာ၊ နေဝ ဒုက္ခယတိ န သုခယတီတိ အဒုက္ခမသုခါ"တိ အတ္ထဝိတ္ထာရော နိရဝသေသေန ကထိ-တတ္တာ နိဒ္ဒေသော နာမ။

ဧဝံ ဆဗ္ဘိမာနိ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ ဇာနိတ္ဝာ စ ဆသု အတ္ထပဒေသု သခ်ေပတော ကာသနာ ဒီပနာ သင်္ကာသနာ၊ "မညမာနော ခေါ ဘိက္ခု ဗန္ဓော မာရဿ အမဿမာနော မုတ္တော ပါဝိမတော"တိ ဧဝမာဒိသု သခ်ေပေန အတ္ထဒီပနာ သင်္ကာသနာ နာမ။ ဧသော ပန ထေရော "ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဧဝံ သခ်ေပံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တမတ္တံ 'အညာတံ ဘဂဝါ၊ အညာတံ သုဂတာ'တိ" ကထေတုံ သမတ္ထော ပဋိဝိဇ္ဈိ။

၁-ခ ၂-၂၁ဖ၊ ခ ၅-၁၀၀၊ ခ ၁၀-၁၅ဖ-ပိဒ္ဓေသု။

၂-ပေါနောဘ္ဘဝိကာ (က)၊ ပဋိသံ-ဒ္ဓ ၁-၁၄ဖ-ပိဒ္ဓေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-ဝိ ၁-၁၅၊ အဘိ ၂-၁၀ဖ၊ မ ၁-၂၉၁၊ ခ ၉-၃၃၀-ပိဒ္ဓေသု။

၄-အဘိ ၁-၁၄၊ ခ ၁-၄၁၄၊ ခ ၇-၂၁၃၊ ခ ဂ-၃၁၊ ခ ၁၀-ဖ၁-ပိဒ္ဓေသု။

၅-အဘိ ၂-၂၂၅၊ သံ ၃-၂ ၂ ၂၊ ဒီ ၃-၁ဂ၅၊ အံ ၁-၅၇၉-ပိဒ္ဓေသု။

၆-အဘိ ၂-၂၂၅-ပိဒ္ဓေ။ ၇-အဘိ ၁-၁၇-ပိဒ္ဓေ။

ဥပရိ ဝတ္တုမ္ဘိမတ္ထံ အာဒိတော ကာသနာ ဒီပနာ ပကာသနာ၊ "သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တ"န္တိ ဧဝမာဒိသု ပန္ဆာ ကထိတဗ္ဘိမတ္ထံ ပဌမဝစနေန ဒီပနာ ပကာသနာ နာမ။ ဧဝံ ပဌမံ ဒိပိတံ အတ္ထံ ပုန ပါကဋံ ကတ္ဝာ ဒီပနေန္တ "ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ အာဒိတ္တံ? စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တံ၊ ရူပါ အာဒိတ္တာ"တိ ဧဝမာဒိသု ကထိတေသု "တိက္ခိန္ဒြိယော သဒ္ဒေပေန ဝုတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဈတီ"တိ ကထိတတ္တာ ဒွေ အတ္ထပဒါနိ တိက္ခိန္ဒြိယသ ဥပကာရဝသေန ဝုတ္တာနိ။

သဗ္ဗိတ္တသ ဝိတ္ထာရာဘိဓာနံ သကိံ ဝုတ္တသ စ ပုနပိ အဘိဓာနံ ဝိဝရဏံ၊ "ကုသလာ ဓမ္မာ"တိ သဒ္ဒေပေန နိက္ခိတ္တသ "ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ?ယဿံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတီ"တိ နိဒ္ဒေသဝသေန ဝိတ္ထာရဏံ ဝိတ္ထာရဝသေန ပုန ကထနံ ဝိဝရဏံ နာမ။

တံ ဝိဘာဝကရဏံ ဝိဘဇနံ၊ "ယဿိံ သမယေ"တိ ဝိဝရိတေ ကုသလေ ဓမ္မေ "တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဟောတိ၊ ဝေဒနာ ဟောတီ"တိ ဝိဘာဝကရဏံ ဝိဘဇနံ နာမ။ ဝိဝရသ ဝိတ္ထာရာဘိဓာနေန ဝိဘတ္တသ စ ဥပမာဘိဓာနေန ပဋိပါဒနံ ဥတ္တာနီကရဏံ၊ ဝိဝရဏေန ဝိဝရိတတ္ထသ "ကတမော တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဟောတိ? ယော တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဖုသနာ သမ္ဖုသနာ"တိ? အတိဝိဝရိတ္ဝာ ကထနဋ္ဌေ ဝိဘဇနေန ဝိဘတ္တသ "သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂါဒိနိစ္ဆမ္ဘာ၊ ဧဝမေဝ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ ဖဿာဟာရော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဝဒါမိ"တိ ဧဝမာဒိဥပမာကထနဋ္ဌေ ဥတ္တာနီကရဏံ နာမ။ ဓမ္မံ သုဏန္တာနံ ဓမ္မဒေသနေန စိတ္တသ အနေကဝိဓေန သောမနသ္သဥပ္ပါဒနဋ္ဌေ အတိဓဏဗုဒ္ဓိနံ အနေကဝိဓေန ဉာဏသ တိဓဏဘာဝကရဏဋ္ဌေ ပညတ္တိ နာမ၊ တေသံ သုဏန္တာနံ တံစိတ္တ-တောသနေန တံစိတ္တနိသာမနေန စ ပညာယတီတိ ပညတ္တိ။ တတ္ထ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ခသယတိ၊ ပဒေဟိ ပကာသယတိ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝရတိ၊ အာကာရေဟိ ဝိဘဇတိ၊ နိရုတ္တိဟိ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ နိဒ္ဒေသေဟိ ပညာပယ-တီတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ကေစ္ဆေ ဝေနေယ္ယေ ကေသ္မိံ ဒေသနေ အက္ခရေဟိ အတ္ထသင်္ခသနံ ကရောန္တီ။ပ။ နိဒ္ဒေသေဟိ အတ္ထပညာ-ပနံ ကရောန္တီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

အထ ဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ခသယိတ္ဝာ ပဒေဟိ ပကာသယတိ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝရိတ္ဝာ အာကာရေဟိ ဝိဘဇတိ၊ နိရုတ္တိဟိ ဥတ္တာနီကတ္ဝာ နိဒ္ဒေသေဟိ

၁-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၂၅-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ ၁-၁၇-ဝိဋ္ဌေ။
၃-အဘိ ၁-၁၈-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-သံ ၁-၃၂၃-ဝိဋ္ဌေ။

ပညာပယတိ။ ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧဝရူပေန ဓမ္မဒေသနေန ကေစ္စေသု ဌာနေသု ကေစ္စာနံ ဝေနေယျာနံ ဝိနယတိတိ။

အထ ဝါ အက္ခရေဟိ ဥဿါဠယိတ္ဝာ ပဒေဟိ ပကာသေန္တော ဝိနယတိ ဥဿဠိတညျံ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝရိတ္ဝာ အာကာရေဟိ ဝိဘဇန္တော ဝိနယတိ ဝိပဉ္စိ-တညျံ၊ နိရုတ္တိဟိ ဥတ္တာနီကတ္ဝာ နိဒ္ဒေသေဟိ ပညာပေန္တော ဝိနယတိ နေယျံ။ ဇုတိ ဝေနေယျဝသေနပိ ယောဇေတဗ္ဗမေဝ။

အတ္ထတော ပနေတ္ထ ကတမော ဗျဉ္ဇနပါဒ္ဒော၊ ကတမော အတ္ထပါဒ္ဒောတိ? ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တာနံ ယော အတ္ထာဝဂမကော သဝိညတ္တိက-သဒ္ဒေါ၊ သော ဗျဉ္ဇနပါဒ္ဒော။ ယော တေန အဘိသမေတဗ္ဗော လက္ခဏရသာဒိ-သဘိတော ဓမ္မော၊ သော အတ္ထပါဒ္ဒောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုနပိ သန္ဓာယ-ဘာသိတော ဗျဉ္ဇနဘာသိတော သာဝသေသပါဒ္ဒော အနဝသေသပါဒ္ဒော နိတ္တော နေယျောတိ ဆဗ္ဗိဓော ပါဒ္ဒော။ တတ္ထ အနေကတ္ထဝတ္တာ သန္ဓာယ-ဘာသိတော "မာတရံ ပိတရံ ဟန္ဒ္ဝာ၊ ရာဇာနော ဒ္ဝေ စ ခတ္တိယေ"တိ ဧဝမာဒိ။ ကေတ္ထဝတ္တာ ဗျဉ္ဇနဘာသိတော "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ"တိ ဧဝမာဒိ။ သာဝ-သေသော "သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တ"န္တိ ဧဝမာဒိ။ ဝိပရိတော အနဝသေသော "သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏမုခေ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တီ"တိ ဧဝမာဒိ။ ယထာ ဝစနံ၊ တထာ အဝဂန္တ္ဗော နိတော "အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ"တိ ဧဝမာဒိ။ ယုတ္တိယာ အနုဿရိတဗ္ဗော နေယျော "ကေ-ပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ"တိ ဧဝမာဒိ။

အတ္ထော ပန အနေကပ္ပကာရော ပါဠိယော သဘာဝတော ဉာယတော ပါဠိယာနုရူပေါ နပါဠိယာနုရူပေါ သာဝသေသတော နိရဝသေသတော နီတတော နေယျတော ဇာနိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယော အပ္ပသိဒ္ဓသ္သ ဉာပနတ္ထမုစ္စာရိယတေ၊ သော ပါဠိယော "သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇန"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ လက္ခဏ-ရသာဒိသဘာဝတော "သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘာဝေတိ"တိအာဒိသု ဝိယ။ ယော ဉာယမာနော ဟိတာယ သံဝတ္တတိ၊ သော ဉာတုံ အရဟတိတိ ဉာယတော "အတ္ထဝါဒိ ဓမ္မဝါဒိ"တိအာဒိသု ဝိယ။ ယထာပါဌံ ဘာသိတော ပါဠိယာနုရူပေါ

၁-အနေကတ္ထမတ္တော (သီ)
၃-ခ ၁-၁၃၊ ခ ၁၀၊ ၁၀၇၊ ၁၁၂၊ ၁၈၄-ဝိဇ္ဇေသု။
၅-ခ ၁-၂၇၊ ခ ၁-၁၇၅၊ ခ ၉-၃၇၅-ဝိဇ္ဇေသု။
၇-ဝိ ၁-၁၊ ဒီ ၁-၅၉-ဝိဇ္ဇေသု။
၂-ခ ၁-၅၅-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။
၄-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၂၅၁-ဝိဇ္ဇေသု။
၆-အံ ၁-၂၁-ဝိဇ္ဇေ။
၈-အဘိ ၂-၂၄၅၊ သံ ၃-၃-ဝိဇ္ဇေသု။
၉-ဒီ ၁-၄၊ ဖိ၀၊ ဒီ ၃-၁၄၂၊ မ ၁-၃၃၅-ဝိဇ္ဇေသု။

"စက္ခု ဘိက္ခဝေ ပုရာဏကမ္မ"န္တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ စက္ခုမဝိ ကမ္မန္တိ။ ဗျန္တုနဆ္ဆာယာယ အတ္ထံ ပဋိဗာဟယမာနေန ဝုတ္တော အတ္ထော နပါဠာနုရူပေါ်။ သော ပါဠတော အနနုညာတော အကတပဋိက္ခေပေါ ဝိယုတ္တော။ သော စ သင်္ဂဟေတဗ္ဗမ္ပိ အသင်္ဂဟေတ္ဝာ, ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗမ္ပိ ဝါ ကိဉ္စိ အပရိဝဇ္ဇေတ္ဝာ ပရိယေသံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တော သာဝသေသတ္ထော "စက္ခုံ စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ။ သဗ္ဗေ တသ္မိန္တိ ဒဿ္သာ, သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စု-နော"တိအာဒီသု ဝိယ။ ဝိပရိတော နိရဝသေသတ္ထော "သန္နာဝိတံ သံသ-ရိတံ မမန္တေဝ တုမှာကန္တု။ တတြ ဘိက္ခဝေ ကော မန္တာ ကော သဒ္ဓါတာ။ပ။ အညတြ ဒိဋ္ဌပဒေဟိ"တိအာဒီသု ဝိယ။ သဒ္ဒဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော နိတ္ထော "ရူပါ သဒ္ဒါ ရသာ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနောရမာ"တိအာဒီသု ဝိယ။ သမ္မုတိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော နေယျတ္ထော "စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝလာဟ-ကူပမာ ပုဂ္ဂလာ"တိအာဒီသု ဝိယ။ ဧဝမိဓ ပါဠ္ဍ အတ္ထဍ္ဎ ဝိဝရိတ္ဝာ ဒ္ဝိတော အသံဟီရော ဘဝတိ ပရဝါဒိဟိ ဒိဃရတ္တံ တိတ္ထဝါသေန။

ဣတိ အသံဟီရဘာဝေန ယာဝ အာဂမာဓိဂမသမ္ပဒံ၊ တာဝ ဝတ္တုံ သက္ကောတိ။ သန်ဧပဝိတ္ထာရနယေန ဟေတုဒါဟရဏာဒိဟိ အဝဗောဓယိတုံ သမတ္ထော။ ဧဝံဝိဓော အတ္တာနဍ္ဎ ပရဍ္ဎ သ္မောဓေတုံ သမတ္ထဘာဝေန ဒုသိလျဒိဋ္ဌိမလဝိရ-ဟိတတ္တာ သုစိ။ ဒုသိလော ဟိ အတ္တာနံ ဥပဟနတိ၊ တေန နာဒေယျ-ဝါစော စ ဘဝတိ သဗ္ဗော်ဟာရမာနော[၇] ဣဓ နိစ္စာတုရော ဝေဇ္ဇော၀[၆]။ ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိ ပရံ ဥပဟနတိ[၁၀]၊ နာဝဿယော စ ဘဝတိ ဝါဠဂဟာကုလော[၁၁] ဣဝ ကမလ-သင်္ကာ။ ဥဘယဝိပန္နော ပန သဗ္ဗထာပိ အနုပါသနိယော ဘဝတိ ဂူထဂတမိဝ ဆဝါလာတံ ဂူထဂတော ဝိယ စ ကဏ္ဍသပ္ပေါ်။ ဥဘယသမ္ပန္နော ပန သဗ္ဗထာပိ ဥပါသနိယော သေဝိတဗ္ဗော စ ဝိညူဟိ၊ နိရုပဒ္ဒဝေါ ဣဝ ရတနာကရော၊ ဧဝံ-ဘူတော ဧဝံအမဍ္ဎရော အဟိနာစရိယမုဠ္ဠိ။သုတ္တ သုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒ-အတ္တနောမတိသဒ္ဓါတာနဍ္ဎ စတုန္နံ အပရိစ္စာဂိ၊တေသံ ဝသေန ဗျာချာတော[၁၂]။

"ကေသဝစနံ ကေ၊ ဝိဘင်္ဂဝစနံ ပဒံ။
တတိယံ ပဋိပုဏ္ဏယျ၊ စတုတ္ထံ ပန ဌာပယေ"တိ။

၁-သံ ၂-ဥဂ္ဂဖ-ဝိဇ္ဇေ။
၃-ခု ၁-ဥ ၂-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။
၅-အံ ၂-ဂ၇ဖ-ဝိဇ္ဇေ။
၇-အံ ၁-ဂ၁ဖ၊ ဂ၁၇-ဝိဇ္ဇေသု။
၉-ဓေနိဆ္ဆာတုရော ဝဆ္ဆော၁ဝ (သီ၊ သျာ၊က)
၁၁-ဗာဠဂဟာကုလော (က)

၂-သံ ၂-၂ဖ၁၊ ခ ၇-၂၁ခ-ဝိဇ္ဇေသု။
၄-ဒိ ၂-၇၇၊ ဝ ခ-ခ၂၅၊ ခ ၁၀-၁၄၄-ဝိဇ္ဇေသု။
၆-သံ ၁-၁၁ခ၊ ၁ခ ၂၊ ဝ ခ-၂၀-ဝိဇ္ဇေသု။
၈-အပတ္တာဟာရစာရော (က)
၁၀-ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိ ပနတ္တာနံ ဥပဟနတိ (သီ၊က)
၁၂-ဗျာချာတာ (က)

ဇေတသံ ဝါ အပရိစ္ဆာဂိ၊ တတော ဧဝံ သောတုနံ ဟိတေ နိယုတ္တတ္တာ နေသံ အဝဗောဓနံ ပတိ အကိလာသု ဘဝတိတိ။ အာဟ စေတ္ထ—

"ပါဌတ္ထဝိဒသံဟိရော၊ ဝတ္တာ သုစိ အမစ္ဆရော။
စတုန္နံ အပရိစ္ဆာဂိ၊ ဒေသကဿ ဟိတာန္ဝိတော"တိ။

တ္ထေ **ဒေသကဿာ**တိ ဒေသကော အဿ၊ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ **ဟိတာန္ဝိတော**တိ ဟိတေ အနုဂတော ဟိတစိတ္တော၊ သော ဧသော သုစိတ္တာ ပိယော၊ စတုန္နံ အပရိစ္ဆာဂိတ္တာ ဂရု၊ အသံဟီရတ္တာ ဘာဝနီယော၊ ဒေသကတ္တာ ဝတ္တာ၊ ဟိတာန္ဝိတတ္တာ ဝစနက္ခမော၊ ပါဌတ္ထဝိဒတ္တာ ဂမ္ဘီရကထံ ကတ္တာ၊ အမစ္ဆရတ္တာ နာ စာဋ္ဌာနေ နိယောဇကော ဇာတိ—

"ပိယော ဂရု ဘာဝနီယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စာဋ္ဌာနေ နိယောဇကော"တိ[1]။
အာဘိဟိတော ဒေသကော သော၊ တာဝ ဒါနိ အာဘိဓိယတေ။

တတ္ထ ဓမ္မဂရုတ္တာ[2] ကထံ နာ ပရိဘဝတိ၊ အာစရိယဂရုတ္တာ ကထိကံ နာ ပရိဘဝတိ၊ သဒ္ဓါပညာဒိဂုဏဘဋ္ဌိမတ္တိတတ္တာ အတ္တာနံ နာ ပရိဘဝတိ၊ အသဒ္ဓါမာယာဝိတ္တာ[3] အမတာဘိမုခတ္တာ စ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဘဝတိ၊ သုမေဓတ္တာ ယောနိသော မနသိ ကရောတိတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ပဉ္ဉဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သုဏာတ္ထော သဒ္ဓမ္မံ ဘဇ္ဇော နိယာမံ သြက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ နာ ကထံ ပရိဘောတိ၊ နာ ကထိကံ ပရိဘောတိ၊ နာ အတ္တာနံ ပရိဘောတိ၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တော၊ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ"တိ[4]။

တံလက္ခဏပ္ပတ္တတ္တာ ဘာဝနံ[5] ဘဇတိတိ။ အာဟ စေတ္ထ—

"ဓမ္မာစရိယဂရု သဒ္ဓါ-ပညာဒိဂုဏမတ္တိတော။
အသဒ္ဓါ'မာယဝိကဿ၊ သုမေဓော အမတာဘိမုခါ"[6] ဇာတိ
ဝတ္တာ စ သောတာ စ။

၁-အံ ၂-၄၂၂၊ ၁၀-၁၄၂၊ ၁၁-၃၅၆-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-စတုဓမ္မဂရုတ္တာ (သီ၊ သျာ)
၃-အသဒ္ဓါမာယာဒိတ္တာ (က) ၄-အံ ၂-၁၅၄-ဝိဇ္ဇေ။
၅-ဘာဇနံ ဘဝတိ (က)
၆-အသဒ္ဓါ'မာယော သောတာ'သ၊ သုမေဓော အမတာမုခေါ။ (ဝဇိရဗုဒ္ဓိ)

ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္ထဉ္စ ဒသေ့တ္ဝာ ဇာဒါနိ ယော အတိအဂ္ဂံ ကတ္ဝာ ကထိတတ္တာ မဟာသမုဒ္ဒမဟာပထဝီ ဝိယ မဟာ စ သော နိဒ္ဒေသော စာတိ မဟာနိဒ္ဒေသော၊ တံ **မဟာနိဒ္ဒေသံ** ဝတ္ထုယိသာမိ။

တဒေတံ မဟာနိဒ္ဒေသံ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ ဂမ္ဘီရံ ဂမ္ဘီရတ္ထံ လောကုတ္တ-
ရပ္ပကာသကံ သုညတပ္ပဋိသံယုတ္တံ ပဋိပတ္တိမဂ္ဂဖလဝိသေသသာဓနံ ပဋိပတ္တိပဋိ-
ပက္ခပဋိသေဓနံ ယောဂါဝစရာနံ ဉာဏဝရရတနာကရဘူတံ ဓမ္မကထိကာနံ ဓမ္မ-
ကထာဝိလာသဝိသေသဟေတုဘူတံ သံသာရဘီရုကာနံ ဒုက္ခနိဿရဏတဒု-
ပါယဒဿနေန အဿာသဇနနတ္ထံ တပ္ပဋိပက္ခနာသနတ္ထဉ္စ ဂမ္ဘီရတ္ထာနဉ္စ
အနေကေသံ သုတ္တန္တပဒါနံ အတ္ထဝိဝရဏေန သုဇနဟဒယပရိတောသဇနနတ္ထံ
တထာဂတေန အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတသဗ္ဗညုတညာဏ-
မဟာဒိပေါဘာသေန[1] သကလဇနဝိတ္ထတမဟာကရုဏာသိနေဟေန ဝေနေယျ-
ဇနဟဒယဂတကိလေသန္ဓကာရဝိဓမနတ္ထံ သမုဇ္ဇလိတသ သဒ္ဓမ္မမဟာပဒီ-
ပဿ တဒဓိပ္ပါယဝိကာသနသိနေဟပရိသေကေန ပဉ္စဝဿသဟဿမတိစိရ-
သမုဇ္ဇလနမိစ္ဆတာ လောကာနုကမ္ပကေန သတ္ထုကပ္ပေန ဓမ္မရာဇသ ဓမ္မသေနာ-
ပတိနာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန ဘာသိတံ သုတ္တာ အာယသ္မာ
အာနန္ဒော ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ယထာသုတမေဝ သင်္ဂဟံ အာရောပေသိ။

သော ပနေသ ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ တီသု ပိဋကေသု
သုတ္တန္တပိဋကပရိယာပန္နော၊ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော သံယုတ္တနိကာ-
ယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စသု မဟာနိကာယေသု
ခုဒ္ဒကမဟာနိကာယပရိယာပန္နော၊ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ
ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝသု သတ္ထုသာသနင်္ဂေသု
ယထာသမ္ဘဝံ ဂါထင်္ဂဝေယျာကရဏင်္ဂဒွယသင်္ဂဟိတော။

"ဒွါသိတိ ဗုဒ္ဓတော ဂတ္တိ်ံ၊ ဒွေသဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော"တိ၂—

ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကတ္ထေရေန ပဉ္စသု ဌာနေသု တေဒဂ်ံ အာရောပိတေန
ပဋိညာတာနံ စတုရာသီတိယာ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနံ ဘိက္ခုတော ဂဟိတေသု
ဒ္ဝီသု ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု အနေကသတဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတော။ တသ ဒ္ဝေ ဝဂ္ဂါ
အဋ္ဌကဝဂ္ဂေါ ပါရာယနဝဂ္ဂေါ[2] ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တဉ္စ၊ ကေကသ္မိံ ဝဂ္ဂေ
သောဠသ သောဠသ ကတ္ဝာ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တဉ္စာတိ တေတ္တိံသ သုတ္တာနိ

၁-ဉာဏောဘာသေန (က) ၂-ခ ၂-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ပါရာယနိကဝဂ္ဂေါ (သီ၊ သျာ)

ကာမသုတ္တာဒိခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တပရိယောသာနာနိ။ ဧဝံ အနေကစာ ဝဝတ္ထာပိတာသ ဣမသ မဟာနိဒ္ဒေသသ အနုပုဗ္ဗပဒတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမိ။ အယဉ္ဩ မဟာနိဒ္ဒေသော ပါဠိတော အတ္ထတော စ ဥဒ္ဒိသန္တေန နိဒ္ဒိသန္တေန စ သက္ကစ္စံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော စ၊ ဥဂ္ဂဏှန္တေနာပိ သက္ကစ္စံ ဥဂ္ဂဏှိတဗ္ဗော ဓာရေတဗ္ဗော စ၊ တံ ကိဿ ဟေတု? ဂမ္ဘီရတ္တာ ဣမသ မဟာနိဒ္ဒေသသ လောကဟိတာယ လောကေ စိရဋ္ဌိတတ္ထန္တိ။

၁—အဋ္ဌကဝဂ္ဂ

၁-ကာမသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ ကာမသုတ္တံ အာဒိ။ တသ္မိမ္ပိ "ကာမံ ကာမယမာနဿာ"တိ ဂါထာ အာဒိ။ သာ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန တိဓာ ဌိတာ။ "ကာမံ ကာမယမာနဿာ"တိ ဧဝမာဒိ ဥဒ္ဒေသော။ "ကာမာတိ ဥဒ္ဒါနတော ဒွေ ကာမာ ဝတ္ထုကာမာ စ ကိလေသကာမာ စာ"တိ နိဒ္ဒေသော။ "ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ၊ မနာပိကာ ရူပါ"တိ ဧဝမာဒိ ပဋိနိဒ္ဒေသော။

၁။ တတ္ထ **ကာမ**န္တိ မနာပိယရူပါဒိတေဘူမကဓမ္မသဒ္ဒါတံ[1] ဝတ္ထုကာမံ။ **ကာမယမာနဿာ**တိ ဣစ္ဆမာနဿ။ **တဿ စေတံ သမိဇ္ဈတီ**တိ တဿ ကာမယမာနဿ သတ္တဿ တံ ကာမသဒ္ဒါတံ ဝတ္ထု သမိဇ္ဈတိ စေ၊ သစေ သော တံ လဘတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဒ္ဓါ ဒိတိမနော ဟောတီ**တိ ဧကံသံ တုဋ္ဌစိတ္တော ဟောတိ။ **လဒ္ဓါ**တိ လဘိတ္ဝာ။ **မစ္ဆော**တိ သတ္တော။ **ယဒိစ္ဆတီ**တိ ယံ ဣစ္ဆတိ။ ဣဒံ ပန သဒ္ဒေပတော ပဒတ္ထသမ္ဗန္ဓမတ္တမေဝ၊ ဝိတ္ထာရော ပန ဥပရိ ပါဠိယံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စ ဣမသ္မိံ၊ ဧဝံ ဣတော ပရံ သဗ္ဗေသုပိတိ။

ကာမာတိ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗပဒံ။ **ဥဒ္ဒါနတော**တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗပဒံ။ **ဥဒ္ဒါနတော**တိ ဝဂ္ဂဝသေန "မစ္ဆုဒ္ဒါနံ ကိနေယျာ"တိ[2]အာဒိသု ဝိယ။ အထ ဝါ ဥပရူပရိ ဒါနတော ဥဒ္ဒါနံ, ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ သောဓနတော ဗျဝဒါနဋ္ဌေန ဝေါဒါနံ ဝိယ။ ဝိတ္ထာရကရဏာဘာဝေန ဝါ။ ကာမာ ဣတိ ပါဌသေသံ ကတ္ဝာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ **ဒွေ**တိ

၁-....တေဘူမိက....(သျာ) ၂-"ပစ္ဆာဒါနံ ကိဏေယျာ"တိ (သီ)

ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ န ကေံ, န တယော။ **ဝတ္ထုကာမာ စာတိ** မနာပိယရူပါဒိ-ဝတ္ထုကာမာ စ။ ဥပတာပနဋ္ဌေန ဝိဗာဓနဋ္ဌေန စ **ကိလေသကာမာ စ**။ တေသု ဝတ္ထုကာမော ပရိညျေယျော၊ ကိလေသကာမော ပဟာတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဝတ္ထု-ကာမော ကိလေသကာမေန ပတ္ထယိတဗ္ဗောတိ ကာမိယတီတိ ကာမော။ ကိလေသကာမော ဝတ္ထုကာမာနံ ပစ္စာသီသနသ္သ ကာရဏာဘာဝေန ကာမိ-ယတေ အနေနာတိ ကာမော။ တတ္ထ ရူပါဒိကွန္ဓေ သင်္ဂဟိတော ဝတ္ထုကာမော၊ သဒ္ဒါရကွန္ဓေ သင်္ဂဟိတော ကိလေသကာမော။ ဆဟိ ဝိညာဏေဟိ ဝိဇာနိ-တဗ္ဗော ဝတ္ထုကာမော၊ မနောဝိညာဏေန ဇာနိတဗ္ဗော ကိလေသကာမော။ ကိလေသာနံ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေန အာရမ္မဏဋ္ဌေန စ ဝတ္ထုကာမော။

> ‘‘နေတေ ကာမာ ယာနိ စိတ္တာနိ လောကေ၊
> သင်္ကပ္ပရာဂေါ ပုရိသဿ ကာမော။
> တိဋ္ဌန္တိ စိတ္တာနိ တထေဝ လောကေ၊
> အထေတ္ထ ဓီရာ ဝိနယန္တိ ဆန္ဒ’’န္တိ[1]။

နန္နမာဏဝကော[2] သောရေယ္ယသေဋ္ဌိပုတ္တာဒီနံ[3] ဝတ္ထူနိ စတ္တာ နိဒဿနံ။ ကိလေသကာမော တာပနဋ္ဌေန ဗာဓနဋ္ဌေန စ သဃံ ကာမေတီတိ ကာမော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာ-ယပိ စေတေတိ’’[4] စ “ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိ-ယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ’’[5] စ ဧဝမာဒိ နိဒဿနံ။

တမေဝ ပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန ဝိတ္ထာရေတွာ ဝတ္ထုကာမော **“ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကတမေ**တိ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ။ ပဏ္ဍိဓာ ဟိ ပုစ္ဆာ၊ တာသံ ဝိဘာဂေါ ဥပရိ ပါဠိယံယေဝ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ တာသု အယံ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ။ တတ္ထ **မနာပိကာ**တိ မနံ အပ္ပါယန္တိ ဝဍ္ဎန္တိတိ မနာပါ၊ မနာပါ ဧဝ မနာပိကာ။ **ရူပါ**တိ ကမ္မစိတ္တဥတုအာဟာရ-သမုဋ္ဌာနဝသေန စတုသမုဋ္ဌာနိကာ ရူပါရမ္မဏာ ရူပယန္တိတိ ရူပါ၊ ဝဏ္ဏဝိကာရံ အာပဇ္ဇမာနာ ဟဒယင်္ဂတဘာဝံ ပကာသေန္တိတိ အတ္ထော။

၁-အံ ၂-၃၅၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ခ ၁-၂၃-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၁။
၃-ခ ၁-၁၉-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၄-အံ ၁-၁၅၆-ဝိဋ္ဌေ။

တတ္ထ ကေနဋ္ဌေန ရူပန္တိ? ရုပ္ပနဋ္ဌေန။ ၀ုတ္တံ ဟေတံ ဘဂ၀တာ—

"ကိဉ္စ ဘိက္ခ၀े ရူပံ ၀ေဒထ? ရုပ္ပတီတိ ခေါ ဘိက္ခ၀े တသ္မာ 'ရူပ'န္တိ ၀ုစ္စတိ။ ကေန ရုပ္ပတိ? သီတေနပိ ရုပ္ပတိ၊ ဥဏ္ဟေနပိ ရုပ္ပတိ၊ ဇိဃစ္ဆာယပိ ရုပ္ပတိ၊ ပိပါသာယပိ ရုပ္ပတိ၊ ဒုံသမကသ၀ါတာတပ-သရိသပသမ္ဖဿေနပိ ရုပ္ပတိ။ ရုပ္ပတီတိ ခေါ ဘိက္ခ၀े တသ္မာ 'ရူပ'န္တိ ၀ုစ္စတိ"တိ[1]။

တတ္ထ **ရုပ္ပတီ**တိ ကုပ္ပတိ ဃဋ္ဋိယတိ ပိဋ္ဋိယတိ၊ ဘိဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ **သီတေန** တာ၀ **ရုပ္ပနံ** လောကန္တရိကနိရယေ ပါကဋံ။ မဟိံသကရဋ္ဌာဒီသုပိ ဟိမ-ပါတသီတလေသု ပဒေသေသု ဧတံ ပါကဋမေ၀။ တတ္ထ ဟိ သတ္တာ သီတေန ဘိန္နဆိန္နသရီရာ ဇိ၀ိတက္ခယမ္ပိ ပါပုဏန္တိ။

ဥဏ္ဟေန ရုပ္ပနံ အဝီစိမဟာနိရယေ ပါကဋံ။ တတ္ထ ဟိ တတ္တာယ လောဟ-ပထ၀ိယာ နိပန္နာပေတ္ဝာ ပဇ္ဇ၀ိဓ၅န္ဓနာဒိကရဏကာလေ သတ္တာ မဟာဒုက္ခံ အနုဘ၀န္တိ။

ဇိဃစ္ဆာယ ရုပ္ပနံ ပေတ္တိ၀िသယေ စေ၀ ဒုဿ္သကာလေ စ ပါကဋံ။ ပေတ္တိ-၀िသယသ္မိံ ဟိ သတ္တာ ဒ္ဝေ တီဏိ ၀ုဿန္တရာနိ ကိဉ္စိဒေ၀ အာမိသံ ဟတ္ထေန ဂဟေတ္ဝာ မုခေ ပက္ခိပန္တာ နာမ န ဟောန္တိ၊ အန္တောဥဒရံ အာဒိတ္တသုသိရ-ရက္ခေါ ၀ိယ ဟောတိ။ ဒုဿ္သကေ ကဋ္ဌကမတ္တမ္ပိ အလဘိတ္ဝာ မရဏသတ္တာနံ ပမာဏံ နတ္ထိ။

၀ိပါသာယ ရုပ္ပနံ ကာလကဋ္ဌကာဒိသု ပါကဋံ။ တတ္ထ ဟိ သတ္တာ ဒ္ဝေ တီဏိ ၀ုဿန္တရာနိ ဟဒယတေမနမတ္တံ ၀ါ ဇိ၀္ဟာတေမနမတ္တံ ၀ါ ဥဒကဗိန္ဒုမ္ပိ လဒ္ဓုံ န သက္ကောန္တိ။ "ပါနိယံ ၀ိ၀ိဿာမာ"တိ နဒိံ ဂတာနံ ဇလံ ၀ါလုကာတလံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ မဟာသမုဒ္ဒံ ပက္ခန္တာနမ္ပိ[2] သမုဒ္ဒေါ ၀ိဋ္ဌပါသာဏောယေ၀ ဟောတိ။ တေ သုဿန္တာ ဗလ၀ဒုက္ခပိဋ္ဌတာ ၀ိရ၀န္တိ[3]။ **ဒုံသာဒီဟိ ရုပ္ပနံ** ဒုံသမကိမိကာဒိ-ဗဟုလေသု ပဒေသေသု ပါကဋံ။ တံ ပန "ကတမံ တံ ရူပံ? သနိဒဿနံ သပ္ပဋိဃ"န္တိအာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ[4] ၀ိတ္ထာရိတမေ၀။

သပ္ပန္တိတိ **သဒ္ဒါ**[5]၊ ဥဒါဟရိယန္တိတိ အတ္ထော။ ဥတုစိတ္တ၀သေန ဒ္ဝိသမုဋ္ဌာ-နိကာ သဒ္ဒါ။ ဂန္ဓယန္တိတိ **ဂန္ဓာ**၊ အတ္တနော ၀တ္ထူနိ သူစယန္တိတိ အတ္ထော။ ရသန္တိ ဧတေ သတ္တာတိ **ရသာ**၊ အဿာဒေန္တိတိ အတ္ထော။ ဖုသီယန္တိတိ

၁-သံ ၂-ဂ၁-၀ိဇ္ဇေ။ ၂-ပက္ခန္ဒာနမ္ပိ (က) ၃-၀ိစရန္တိ (က)
၄-အဘိ ၁-၁ဂ၁၊ ၁ဂ ၂-၀ိဇ္ဇာဒီသု။ ၅-သဒ္ဒါယန္တိတိ သဒ္ဒါ (သီ၊ သျာ)

ဖေဒဋ္ဌာ၊ ဧတေ ဂန္ဓာဒယော စတုသမုဋ္ဌာနိကာ၀။ တေသံ ဝိဘာဂေါ အဘိဓမ္မေ၁ ဝိတ္ထာရိတောယေ၀။

တမေ၀တ္ထံ ဝိတ္ထာရ၀သေန ဒဿေန္တော "**အတ္ထရဏာ ပါ၀ုရဏာ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္ထရိတ္ဗာ နိပဇ္ဇိယန္တီတိ **အတ္ထရဏာ**။ သရီရံ ၀ေဋ္ဌေတ္ဗာ ပါရုပိယန္တီတိ **ပါ၀ုရဏာ**။ အန္တောဇာတာဒယော စတ္တာရော ဒါသိ စ ဒါသိဒါသာ။ **ခေတ္တံ** နာမ ယသ္မိံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ ရုဟတိ။ **၀တ္ထု၂** နာမ ယသ္မိံ အပရဏ္ဏံ ရုဟတိ။ ယတ္ထ ၀ါ ဥဘယမ္ပိ ရုဟတိ၊ တံ ခေတ္တံ။ တဒတ္ထာယ ကတာဘူမိဘာဂေါ ၀တ္ထု။ ခေတ္တ၀တ္ထုသိသေန စေတ္ထ ၀ါဒိတဋ္ဌာကာဒိနိပိ သင်္ဂဟိတာနိ။ **ဟိရညန္တိ** ကဟာပဏော။ **သု၀ဏ္ဏန္တိ** ဇာတရူပံ။ တေသံ ဂဟဏေန လောဟမာသကော ဇတုမာသကော ဒါရုမာသကောတိ သဗ္ဗေပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ **ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော**တိ ဧကဋ္ဌိကာဒိ **ဂါမော**။ အာပဏယုတ္တော **နိဂမော**။ ဧကဿ ရညော အာဏာပ၀တ္တိဋ္ဌာနံ **ရာဇဓာနီ**။ **ရဋ္ဌန္တိ** ဇနပဒေကဒေသံ။ **ဇနပဒေါ**တိ ကာသိကောသလာဒိဇနပဒေါ။ **ကောသော**တိ စတုဒ္ဒိဓော ကောသော ဟတ္ထိ အဿော ရထော ပတ္တိ။ **ကောဋ္ဌာဂါရန္တိ** တိ၀ိဓံ ကောဋ္ဌာဂါရံ ဓနကောဋ္ဌာဂါရံ ဓညကောဋ္ဌာဂါရံ ၀တ္ထုကောဋ္ဌာဂါရံ။ **ယံ ကိဉ္စိ**တိ အနု၀သေသပရိယာဒါန၀စနံ။ **ရဇနီယန္တိ** ရဇ္ဇေတု ယုတ္တဋ္ဌေန။

ဣတော ပရံ တိက၀သေန ဒဿေတုံ အတိတဋ္ဌိကအဇ္ဈတ္တဋ္ဌိကဟိနဋ္ဌိက-ဩကာသဋ္ဌိကသံယောဂဋ္ဌိက၂ကာမာ၀စရဋ္ဌိက၀သေန ဆဋ္ဌိကေ အာဟ။ တတ္ထ အတိတဋ္ဌိကေ တာ၀ အတ္တနော သဘာ၀ံ ဥပ္ပါဒါဒိကွဏံ ၀ါ ပတ္ဝာ အတိက္ကန္တာတိ **အတီတာ**။ တဒုဘယမ္ပိ န အာဂတာတိ **အနာဂတာ**။ တံ တံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နာတိ **ပစ္စုပ္ပန္နာ**။ ဣဒံ ဘ၀ေန ပရိစ္ဆိန္နံ။ ပဋိသန္ဓိတော ဟိ ပဋ္ဌာယ အတီတဘ၀ေသု နိဗ္ဗတ္တာ အနန္တရဘ၀ေ ၀ါ နိဗ္ဗတ္တာ ဟောန္တု၊ ကပ္ပ-ကောဋိသတသဟဿမတ္ထကေ ၀ါ၊ သဗ္ဗေ အတီတာယေ၀ နာမ။ စုတိတော ပဋ္ဌာယ အနာဂတဘ၀ေသု နိဗ္ဗတ္တာနကာ ကာမာ အနန္တရဘ၀ေ ၀ါ နိဗ္ဗတ္တာန္တု၊ ကပ္ပကောဋိသတသဟဿမတ္ထကေ ၀ါ၊ သဗ္ဗေ အနာဂတာယေ၀ နာမ။ စုတိ-ပဋိသန္ဓိအန္တရေ ပ၀တ္တာ ကာမာ ပစ္စုပ္ပန္နာ နာမ။

အဇ္ဈတ္တဋ္ဌိကေ "ဧ၀ံ ပ၀တ္တမာနာ မယံ အတ္တာတိ ဂဟဏံ ဂမိဿာမာ"တိ ဣမိနာ ဝိယ အဓိပ္ပါယေန အတ္တာနံ အဓိကာရံ ကတ္ဝာ ပ၀တ္တာ အတ္တနော

၁-အဘိ ၁-၁၆၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ ၂-ပယောဂတ္ထိက (သီ၊ သျာ)

သန္တာနေ ပ၀တ္တာ ပါဋိပုဂ္ဂလိကာ ကာမာ **အဒ္ဓုတ္တာ ကာမာ** နာမ။ တတော ဗဟိဘူတာ ပန ဒုန္နိယဗန္ဓါ ၀ါ အနိန္နိယဗန္ဓါ ၀ါ **ဗဟိဒ္ဓါ** နာမ။ တတိယပဒံ တဒုဘယ၀သေန ၀ုတ္တံ။

ဟီနတ္တိကေ **ဟီနာ**တိ လာမကာ။ **မဇ္ဈိမာ**တိ ဟီနပဏီတာနံ မဇ္ဈေ ဘ၀ါတိ မဇ္ဈိမာ။ အ၀သေသာ ဥတ္တာမဇ္ဈေန **ပဏီတာ**။ အပိ စ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဟီနမဇ္ဈိမပဏီတတာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ နေရယိကာနံ ဟိ ကာမာ ကောဋိပ္ပတ္တာ ဟီနာ နာမ။ တေ ဥပါဒါယ တိရစ္ဆာနေသု နာဂသုပဏ္ဏာနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ သေသတိရစ္ဆာနဂတာနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ကာမာ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ မဟေသက္ခပေတာနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ အ၀သေသာနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ ဇာနပဒါနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ ပစ္စန္တိ၀ါသီနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ ဂါမဘောဇကာနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ တေသံ ပရိစာရိကာနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ ဇနပဒသာမိကာနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ တေသံ ပရိစာရိကာနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ ပဒေသရာဇူနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ တေသံ အမစ္စာနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ စက္ကဝတ္တိရညော ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ တသ္သ အမစ္စာနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တသ္သပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ ဘူမဒေ၀ါနံ ကာမာ ပဏီတာ နာမ။ တေသံ ပရိစာရိကာနံ ဒေ၀ါနံ ကာမာ မဇ္ဈိမာ နာမ။ တေသုပိ ဟီနာ။ တေ ဥပါဒါယ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေ၀ါနံ ကာမာ ပဏီတာတိအာဒိနာ နယေန ယာ၀ အကနိဋ္ဌဒေ၀ါနံ ကာမာ မတ္ထကပ္ပတ္တာ ပဏီတာ နာမ။ ဧ၀ံ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဟီနမဇ္ဈိမပဏီတတာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။

ဩကာသတ္တိကေ **အာပါယိကာ ကာမာ**တိ အ၀ဇ္ဇိသဒ္ဒါတော သု အပဂတ-အယေသု စတူသု အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တကာမာ **အာပါယိကာ**။ မနုဿေသု နိဗ္ဗတ္တကာမာ **မာနုသိကာ**။ ဒေ၀ေသု နိဗ္ဗတ္တကာမာ **ဒိဗ္ဗာ**။

သံယောဂတ္တိကေ ပစ္စုပဋ္ဌိတာနံ ကာမာနံ ပရိဘုဉ္ဇနတော ဌပေတ္ဝာ နေရ-ယိကေ သေသအပါယသတ္တာနံ မနုဿာနံ စာတုမဟာရာဇိကေ ဒေ၀ေ ဥပါဒါယ ယာ၀ တုသိတကာယိကာနဉ္စ ဒေ၀ါနံ ကာမာ **ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ကာမာ** နာမ။ ပကတိပဋိယတ္တာရမ္မဏတော အတိရေကေန ရမိတုကာမတာကာလေ ယထာရုစိတံ အာရမ္မဏံ နိမ္မိနိတ္ဝာ နိမ္မိနိတ္ဝာ ရမန္တိတိ နိမ္မာနရတီနံ ဒေ၀ါနံ ကာမာ **နိမ္မိတာ ကာမာ** နာမ။ အတ္တနော အဏ္ဍာသယံ ဥတ္ဝာ ပရေဟိ နိမ္မိတေ

အာရမ္မဏော သေဝန္တီတိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ကာမာ **ပရနိမ္မိတာ ကာမာ** နာမ။ **ပရိဂ္ဂဟိတာ**တိ "မယ္ဟံ ဧတေ"န္တိ ဂဟိတာ ကာမာ။ **အပရိဂ္ဂဟိတာ**တိ တထာ အပရိဂ္ဂဟိတာ ဥတ္တရကုရုကာနံ ကာမာ။ **မမာယိတာ**တိ တဏှာဝသေန "မမ ဧတေ"န္တိ ဂဟိတာ။ **အမမာယိတာ**တိ ဝုတ္တပဋိပက္ခာ။

သဇ္ဇုပိ ကာမာဝစရာ ဓမ္မာတိ "ဟေဋ္ဌတော အဝီစိနိရယံ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ"တိအာဒိနာ[1] နယေန ဝုတ္တေသု ကာမာဝစရဓမ္မေသု ပရိယာပန္နာ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ဥဒ္ဓါနတော ဒ္ဝေ ကာမာ ဝတ္ထုကာမော စ ကိလေသ-ကာမော စာတိ။ တတ္ထ ကိလေသကာမော အတ္ထတော ဆန္ဒရာဂေါ။ ဝတ္ထု-ကာမော တေဘူမကံ ဝဋ္ဋံ။ ကိလေသကာမော စေတ္ထ ကာမေတီတိ ကာမော။ ဣတရော ကာမိယတီတိ။ ယသ္မိံ ပန ပဒေသေ ဒုဝိဓောပေသော ကာမော ပဝတ္တိဝသေန အဝစရတိ၊ သော စတုန္နံ အပါယာနံ မနုဿာနံ ဆန္နဉ္စ ဒေဝ-လောကာနံ ဝသေန ကောဒသဝိဓော ပဒေသော ကာမော တ္ထေ အဝစရတီတိ ကာမာဝစရော။ တတ္ထ ပရိယာပန္နဓမ္မေ သန္ဓာယ "သဇ္ဇုပိ ကာမာဝစရာ ဓမ္မော"တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထနော သဘာဝံ ဓာရေန္တီတိ ဓမ္မော။ **ရူပါဝစရာ ဓမ္မော**တိ "ဟေဋ္ဌတော ဗြဟ္မလောကံ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ ဥပရိတော အကနိဋ္ဌေ ဒေဝေ အန္တော-ကရိတ္ဝာ"တိအာဒိနာ[2] နယေန ဝုတ္တာနံ ရူပါဝစရဓမ္မာနံ ဝသေန သဇ္ဇုပိ ဓမ္မော ရူပါဝစရာ။ **အရူပါဝစရာ ဓမ္မော**တိ "ဟေဋ္ဌတော အာကာသာနဉ္စာယတ-နူပဂေ ဒေဝေ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ ဥပရိတော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂေ ဒေဝေ အန္တောကရိတ္ဝာ"တိအာဒိနာ[3] နယေန ဝုတ္တာ သဇ္ဇုပိ အရူပါဝစရာ ဓမ္မော။ တတ္ထ ရူပေ အဝစရန္တီတိ ရူပါဝစရာ။ အရူပေ အဝစရန္တီတိ အရူပါဝစရာ။ **တဏှာဝတ္ထုကာ**တိ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေန စ တဏှာယ ဝတ္ထုဘူတာ။ **တဏှာရမ္မဏာ**တိ တဏှာပဝတ္တိဝသေန တဏှာယ အာရမ္မဏဘူတာ။ **ကာမ-နိယဋ္ဌေနာ**တိ ပစ္စာသီသိကဘဇ္ဇေန။ **ရဂနိယဋ္ဌေနာ**တိ ရဇ္ဇေတုံ ယုတ္တဋ္ဌေန။ **မဒနိယဋ္ဌေနာ**တိ ကုလမဒါဒိမဒံ ဥပ္ပါဒနိယဋ္ဌေန။

တတ္ထ "ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ မနာပိကာ ရူပါ"တိအာဒိံ ကတ္ဝာ "ယံ ကိဉ္စိ ရဇနိယံ ဝတ္ထု"တိ ပရိယောသာနံ သဝိညာဏကအဝိညာဏကဝသေန ဝုတ္တံ။ အဝသေသံ ဧကစတုက္ကာဒိကဆတ္တိကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဝတ္ထုကာမံ ဒဿေတွာ ကိလေသကာမံ ဒဿေတုံ "**ကတမေ ကိလေသ-ကာမာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဆန္ဒော**တိ ဒုဗ္ဗလရာဂေါ။ **ရာဂေါ**တိ တတော

၁-အဘိ ၁-၂၅၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၅၃ ဝိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၁-၂၅၄-ဝိဋ္ဌေ။

ဗလဝတရော။ ဥပရိ တယောပိ ရာဂါ ဇူမေဟိ ဗလဝတရာ။ **ကာမေသူ**တိ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု။ **ကာမစ္ဆန္ဒော**တိ ကာမသင်္ခါတော ဆန္ဒော၊ နိ ကတ္တုကမ္မတာ-ဆန္ဒော၊ နိ ဓမ္မစ္ဆန္ဒော။ ကာမနဝသေန ရဇ္ဇနဝသေန စ ကာမောယေဝ ရာဂေါ **ကာမရာဂေါ**။ ကာမနဝသေန နန္ဒိနဝသေန စ ကာမောယေဝ နန္ဒိ **ကာမနန္ဒိ**။ ဧဝံ သမ္ဘဏ္ဍ ကာမဏ္ဍံ ဝိဒ်ိတွာ တဏှာယနဋ္ဌေန **ကာမတဏှာ**။ သိနေဟနဋ္ဌေန **ကာမသ္နေဟော**။ ပရိဍယှနဋ္ဌေန **ကာမပရိဋ္ဋာဟော**။ မုစ္ဆနဋ္ဌေန **ကာမမုစ္ဆာ**။ ဂိလိတ္ဝာ ပရိနိဋ္ဌာပနဋ္ဌေန **ကာမဇ္ဈောသာနံ**။ ဝဋ္ဋသ္မိံ [၁]ဩဃေဟိ [၁]ဩသိဒါ-ပေတီတိ **ကာမောဃော**။ ဝဋ္ဋသ္မိံ ယောဇေတီတိ **ကာမယောဂေါ**။ ဒဋ္ဌဝသေန တဏှာဒိဋ္ဌိဂဟဏံ **ဥပါဒါနံ**။ စိတ္တံ နိဝရတိ ပရိယောနန္ဓတီတိ **နီဝရဏံ**။

အဒ္ဓာသဒ္ဒိ အဒ္ဓတ္ထိ်။ **ကာမာ**တိ အာလပနံ။ **တေ**တိ တဝ။ **မူလ**န္တိ ပတိဋ္ဌံ။ **သင်္ကပ္ပါ**တိ ပရိကပ္ပေန။ **နတံ သင်္ကပ္ပယိဿာမီ**တိ တံ ပရိကပ္ပနံ နာ ကရိ-ဿာမိ။ **နာ ဟောဟိသီ**တိ နာ ဘဝိဿသိ။

ဇုဏ္ဏမာနဿာတိ ပစ္စာသိသန္တာသ။ **သာဒိယမာနဿာ**တိ အဿာဒိယ-မာနသ။ **ပတ္ထိယမာနဿာ**တိ ပတ္ထနံ ဥပ္ပါဒေန္တသ။ **ပိဟယမာနဿာ**တိ ပါပုဏိတုံ ဇုဏ္ဍံ ဥပ္ပါဒေန္တသ။ **အဘိဇပ္ပမာနဿာ**တိ တဏှာဝသေန တိတ္တိံ ဥပ္ပါဒေန္တသ[၂]။ အထ ဝါ အဘိဝဒန္တသ။

ခတ္တိယဿ ဝါတိအာဒိ စတုဇ္ဇာတိဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဂဟဋ္ဌဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိ-တဿ ဝါ**တိ လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဒေဝဿ ဝါ မနုဿဿ ဝါ**တိ ဥပပတ္တိ-ဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဇုဏ္ဏ**တိတိ နိပ္ဖဇ္ဇတိ။ **သမိဒ္ဓ**တိတိ သမ္ဖာ နိပ္ဖဇ္ဇတိ၊ **ဇုဏ္ဏ**တိ ဝိသေသရူပပဋိလာဘဝသေန။ **လဘတိ** ဒဿနိယရူပပဋိလာဘဝသေန။ **ပဋိ-လဘတိ** ပသာဒနိယရူပပဋိလာဘဝသေန။ **အဓိဂစ္ဆတိ** သဏ္ဌာနရူပပဋိလာဘ-ဝသေန။ **ဝိန္ဒတိ** ဓာဝိပ္ပသာဒရူပပဋိလာဘဝသေန။ အထ ဝါ ပုဉ္ဉ-မဟတ္တေန **ဇုဏ္ဏ**တိ။ ဇာတိမဟတ္တေန **လဘတိ**။ ဇုဿရိယမဟတ္တေန **ပဋိ-လဘတိ**။ သုခမဟတ္တေန **အဓိဂစ္ဆတိ**။ သမ္ပတ္တိမဟတ္တေန **ဝိန္ဒတိ**တိ။

ဧကံသဝစနန္တိ ဧကောဋ္ဌာသဝစနံ။ "ဧကံသံ စိဝရံ ကတ္ဝာ[၃], ဧကံသဗျာက-ရဏီယော ပညော"တိအာဒီသု[၄] ဝိယ အနေကံသဂဟဏပဋိက္ခေပေါ။ **နိသိံသယ-ဝစန**န္တိ သံသယဝိရဟိတဝစနံ၊ သန္နေဟပဋိက္ခေပဝစနန္တိ အတ္ထော။ **နိက္ကင်္ခါ-ဝစန**န္တိ "ကထမိဒံ ကထမိဒ"န္တိ ကင်္ခါပဋိက္ခေပဝစနံ။ **အဒွေဇ္ဈဝစန**န္တိ ဒွိဓာ-

---

၁-ဩဃေတိ (သီ)
၂-နာ ဥပ္ပါဒေန္တသ (က)
၃-ဒိ ၃-၂၂၄၊ ၂၃၈၊ ၂၉၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ဒီ ၃-၁၉၂၊ အံ၁-၃၅၅-ပိဋ္ဌေသု။

ဘာဝံ ဒွေဇ္ဈံ၊ တံအဘာဝေန အဒွေဇ္ဈဝစနံ။ ဒ္ဝိဓာဘာဝဝိရဟိတံ "အဒွေဇ္ဈ-ဝစနာဗုဒ္ဓါ"တိအာဒိသု ဝိယ ဝိမတိပဋိက္ခေပေ၊။ **အဒွေဋ္ဌကဝစနန်** ဒ္ဝိဟဒယာဘာဝေန အဒွေဋ္ဌကံ။ "ဣတိဟာသ,ဣတိဟာသာ"တိ ဒွေဋ္ဌကပဋိက္ခေပဝစနံ။ **နိယျာဂဝစန**န်ကေသ္မိံ အတ္ထေ ဒွေ န ယုဇ္ဇန်္တိ နိယျာဂဝစနံ ဒ္ဝိဓာပထပဋိက္ခေပေါ။ အညတ္ထ ပန "နိယျာဂါ အနာဂတာရမ္မဏာ နတ္ထိ"တိ အာဂတံ။ **အပဏ္ဏကဝစန**န်ကို ပလာသရဟိတံ သာရဝစနံ အဝိရဒ္ဓကာရဏံ "အပဏ္ဏကံ ဌာနမေကေ"တိအာဒိသု ဝိယ ၂၊ အပဏ္ဏကမဏိ ဝိယ သပ္ပတိဋ္ဌဝစနံ။ **အဝတ္ထာ-ပန**ဝစန**မေတ**န်ကို ဇေတံ ဝစနံ ဩတရိတ္ဝာ ပတိဋ္ဌိတံ သန်ဋ္ဌာပနံ ဌပနံ။

ယာနိ ဣမသ္မိံ မဟာနိဒ္ဒေသေ ဝိဘတ္တိံ အာရောပိတာနိ ပဒါနိ၊ တာနိ ဝိဘတ္တိံ ဂဆ္ဆန်္တာနိ တိဟိ ကာရဏေဟိ ဝိဘတ္တိံ ဂဆ္ဆန်္တိ၊ နာနာ ဟောန်္တာနိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ နာနာ ဘဝန်္တိ။ အပရဒ္ဒိပနာ ပနေတ္ထ ဒွေ ဌာနာနိ ဂဆ္ဆန်္တိ။ ကထံ? တာနိ ဟိ ဗျဉ္ဇနဝသေန ဥပသဂ္ဂဝသေန အတ္ထဝသေန ဝါတိ ဣမေဟိ တိဟိ ကာရဏေဟိ ဝိဘတ္တိံ ဂဆ္ဆန်္တိ။ တတ္ထ "ကောဓော ကုဇ္ဈနာ ကုဇ္ဈိတတ္တံ၊ ဒေါသော ဒုဿနာ ဒုဿိတတ္တ"န်္တိ? ဧဝံ ဗျဉ္ဇနဝသေန ဝိဘတ္တိဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဟိ ဧကောဝ ကောဓော ဗျဉ္ဇနဝသေန ဧဝံ ဝိဘတ္တိံ လဘတိ။ "ဣဇ္ဈတိ သမိဇ္ဈတိ လဘတိ ပဋိလဘတိ ဂဆ္ဆတိ အဓိဂဆ္ဆတိ"တိ ဧဝံ ပန ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝိဘတ္တိဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "ပဏ္ဍိစ္စံ ကောသလ္လံ နေပုညံ ဝေဘဗ္ဘာ စိန္တာ ဥပပရိက္ခာ"တိ၎ ဧဝံ အတ္ထဝသေန ဝိဘတ္တိဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေသု ပိတိပဒနိဒ္ဒေသေ တာဝ ဣမာ တိဿော ဝိဘတ္တိယော လဒ္ဓန်္တိ။ **ဗိတိ ပါမောဇ္ဇန်**္တိ ဟိ ဗျဉ္ဇနဝသေန ဝိဘတ္တိဂမနံ ဟောတိ။ **အာမေဝဒနာ ပမေဝဒနာ ပဟာသော**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေန။ **ဝိတ္တိ တုဋ္ဌိ ဩဒဂ္ဃ အတ္ထမနတာ**တိ အတ္ထဝသေန။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒနိဒ္ဒေသေသု ဝိဘတ္တိဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နာနာ ဟောန်္တာနိပိ နာမနာနတ္တေန လက္ခဏနာနတ္တေန ကိစ္စနာနတ္တေန ပဋိက္ခေပနာနတ္တေနာတိ ဣမေဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ နာနာ ဟောန်္တိ။ တတ္ထ "ကတမော တသ္မိံ သမယေ ဗျာပါဒေါ ဟောတိ? ယော တသ္မိံ သမယေ ဒေါသော ဒုဿနာ"တိ၅ ဩတ္ထ ဗျာပါဒေါတိ ဝါ ဒေါသောတိ ဝါ ဒ္ဝေပိ ဧတေ ကောဓေ ဧဝ၊ နာမေန ပန နာနတ္တံ ဂတာတိ ဧဝံ နာမနာနတ္တေန နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ခ ၅-၃၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခ ၅-၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၁-၂၆၄-ပိဋ္ဌေ။
၄-အဘိ ၁-၁၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-အဘိ ၁-၂၆၄-ပိဋ္ဌေ။

ရာသဒ္ဒေန စ ပဒ္ဓတိ ခန္ဓာ ဧကော၀ ခန္ဓော ဟောတိ။ ဏ္ဍေ ပန ရူပံ ရုပ္ပန-လက္ခဏံ၊ ၀ေဒနာ ၀ေဒယိတလက္ခဏာ၊ သညာ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာ၊ စေတနာ စေတယိတလက္ခဏာ၊ ၀ိညာဏံ ၀ိဇာနနလက္ခဏန္တိ ဣမိနာ လက္ခဏနာနတ္တေန ပဒ္ဓက္ခန္ဓာ ဟောန္တိ။ ဧ၀ံ လက္ခဏနာနတ္တေန နာနတ္တံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

"စတ္တာရော သမ္မပ္ပ၀ာနာ—ဣဓ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကု-သလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ။ပ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတီ"တိ ဧကမေ၀ ၀ိရိယံ ကိစ္စနာနတ္တေန စတူသု ဌာနေသု အာဂတံ။ ဧ၀ံ ကိစ္စနာနတ္တေန နာနတ္တံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

"စတ္တာရော အသဒ္ဓမ္မာ ကော၀ဂရတာ, န သဒ္ဓမ္မ၀ရတာ၊ မက္ခ၀ရတာ, န သဒ္ဓမ္မ၀ရတာ၊ လာဘ၀ရတာ, န သဒ္ဓမ္မ၀ရတာ၊ သက္ကာရ၀ရတာ, န သဒ္ဓမ္မ-၀ရတာ"တိ ဧ၀မာဒိသု[၂] ပန ပဋိက္ခေပနာနတ္တေန နာနတ္တံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

ဏ္ဍမာနိ ပန စတ္တာရိ နာနတ္တာနိ န ပိတိယာယေ၀ လဇ္ဇန္တိ၊ သဇ္ဇေသုပိ ယထာလာဘ၀သေန လဇ္ဇန္တိ။ ပိတိယာ ဟိ ပိတိတိ နာမံ, စိတ္တသ စိတ္တန္တိ နာမံ။ ပိတိ စ ဖရဏလက္ခဏာ၊ ၀ေဒနာ ၀ေဒယိတလက္ခဏာ၊ သညာ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာ၊ စေတနာ စေတယိတလက္ခဏာ၊ ၀ိညာဏံ ၀ိဇာနနလက္ခဏံ။

တထာ ပိတိ ဖရဏကိစ္စာ၊ ၀ေဒနာ အနုဘ၀နကိစ္စာ၊ သညာ သဉ္ဇာနန-ကိစ္စာ၊ စေတနာ စေတယိတကိစ္စာ၊ ၀ိညာဏံ ၀ိဇာနနကိစ္စန္တိ ဧ၀ံ ကိစ္စနာ-နတ္တေန နာနတ္တံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ပဋိက္ခေပနာနတ္တံ ပိတိပဒေ နတ္ထိ။

အလောဘာဒိနိဒ္ဒေသေ ပန "အလောဘော အလုဇ္ဈနာ အလုဇ္ဈိတတ္တ"န္တိ-အာဒိနာ[၃] နယေန လဇ္ဇတိတိ ဧ၀ံ ပဋိက္ခေပနာနတ္တေန နာနတ္တံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ ဧ၀ံ သဗ္ဗပဒနိဒ္ဒေသေသု လဇ္ဇမာန၀သေန စတုဗ္ဗိဓမ္မိ နာနတ္တံ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

အပရဒိပနာ ပန ပဒတ္ထုတိ ၀ါ ဟောတိ ဒဋ္ဌကမ္မံ ၀ါတိ ဧ၀ံ ဒ္ဝေ ဌာနာနိ ဂဆ္ဆတိ။ ယဒ္ဒိကောဋ္ဌိယာ ဥပ္ပဋ္ဋေန္တေန ၀ိယ ဟိ သကိမေ၀ "ပိတိ"တိ ၀ုတ္တေ ဧတံ ပဒံ ဖုလ္လိတမတ္တိတ၀ိဘူသိတံ နာမ နု ဟောတိ၊ ပုနပ္ပုနံ ဗျဉ္ဇန၀သေန, ဥပသဂ္ဂ၀သေန, အတ္ထ၀သေန "ပိတိ ပါမောဇ္ဇံ အာမော၀နာ ပမော၀နာ ဟာသော ပဟာသော ၀ိတ္တိ"တိ[၄] ၀ုတ္တေ ဖုလ္လိတမတ္တိတ၀ိဘူသိတံ နာမ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ဒဟရကုမာရံ နဟာပေတ္ဝာ မနောရမံ ၀တ္ထံ ပရိဒဟာပေတ္ဝာ ပုပ္ဖါနိ ပိဠန္ဓာပေတ္ဝာ အင်္ဂီနိ အဗ္ဘင်္ဂေတ္ဝာ အထဿ နလာဋေ

၁-အဘိ ၂-၂၁၆၊ ဒီ ၂-၂၅၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-အံ ၁-၃၅၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-အဘိ ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေ။ ၄-အဘိ ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ။
မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၂

ဧကမေဝ မနောသိလာဗိန္ဒုံ ကရေယျ၊ နှ တဿ ထ္ဍောဝတာ စိတ္တာတိလကော နာမ ဟောတိ၊ နာနာဝဏ္ဏာဟိ ပန ပရိဝါရေတ္ဝာ ဗိန္ဒူသု ကတေသု စိတ္တာတိလကော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပဒတ္ထုတိ နာမ။

ဗျဉ္ဇနဝသေန ပန ဥပသဂ္ဂဝသေန အတ္ထဝသေန စ ပုနပ္ပုနံ ဘဏနမေဝ ဒဠှီကမ္မံ နာမ။ ယထာ ဟိ "အာဝုသော"တိ ဝါ "ဘန္တေ"တိ ဝါ "ယက္ခော"တိ ဝါ"သပ္ပေါ"တိ ဝါ ဝုတ္တေ ဒဠှီကမ္မံ နာမ နှ ဟောတိ၊ "အာဝုသော အာဝုသော၊ ဘန္တေ ဘန္တေ၊ ယက္ခော ယက္ခော၊ သပ္ပေါ သပ္ပေါ"တိ ဝုတ္တေ ပန ဒဠှီကမ္မံ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ သကိံဒေဝ ယဒ္ဒီကောဋိယာ ဥပ္ပဋ္ဋေန္တေန ဝိယ "ဗိတိ"တိ ဝုတ္တမတ္တေ ဒဠှီကမ္မံ နာမ နှ ဟောတိ၊ ပုနပ္ပုနံ ဗျဉ္ဇနဝသေန ဥပသဂ္ဂဝသေန အတ္ထဝသေန "ဗိတိ ပါမောဇ္ဇံ အာမောဒနာ ပမောဒနာ ဟာသော ပဟာသော ဝိတ္တီ"တိ ဝုတ္တေယေဝ ဒဠှီကမ္မံ နာမ ဟောတိတိ ဧဝံ အပရဒိပနာ ဒ္ဝေ ဌာနာနိ ဂဆ္ဆတိ။ တေသဿာပိ ဝသေန လဒ္ဓမာနကပဒနိဒ္ဒေသေသု သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ပီနယတီတိ **ဗိတိ**။ သာ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တပီဏန-ရသာ, ဖရဏရသာ ဝါ၊ သြဒဂျပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ **ယာ ပဉ္စကာမဂုဏပဋိသ-ဉ္ဇုတ္တာ**တိ ယာ ရူပါဒိပဉ္စကာမကောဋ္ဌာသပဋိသံယုတ္တာ ဗိတိ၊ သာ ပီနယတီတိ **ဗိတိ၊** ဇုဒံ သဘာဝပဒံ။ ပမုဒိတဿ ဘာဝေါ **ပါမောဇ္ဇံ**။ အာမောဒနာကာရော **အာမောဒနာ**။ ပမောဒနာကာရော **ပမောဒနာ**။ ယထာ ဝါ ဘောဇ္ဇာနံ ဝါ တေလာနံ ဝါ ဥဏ္ဟောဒကသိတောဒကာနံ ဝါ ဧကတော ကရဏံ "မောဒနာ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ ဗိတိမယ္မာနံ ဧကတော ကရဏေန မောဒနာ။ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပန မဏ္ဍော္တွာ "အာမောဒနာ ပမောဒနာ"တိ ဝုတ္တာ။

ဟာသေတိတိ **ဟာသော**။ ပဟာသေတိတိ **ပဟာသော၊** ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာ-ကာရာနမေတံ အဓိဝစနံ။ **ဝိတ္တီ**တိ ဝိတ္တံ၊ ဓနသေတံ နာမံ။ အယံ ပန သောမနဿပစ္စယတ္တာ ဝိတ္တိသရိက္ခတာယ ဝိတ္တိ။ ယထာ ဟိ ဓနိနော ဓနံ ပဋိစ္စ သောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဗိတိမတောပိ ဗိတိံ ပဋိစ္စ သောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ "ဝိတ္တီ"တိ ဝုတ္တာ။ **တုဋ္ဌိ**တိ သဘာဝသဏ္ဌိတာယ ဗိတိယာ ဧတံ နာမံ။ ဗိတိမာ ပန ပဂ္ဂလော ကာယစိတ္တာနံ ဥဂ္ဂတတ္တာ အဇ္ဈာဂ္ဂတတ္တာ "ဥဒဂ္ဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဥဒဂ္ဂဿ ဘာဝေါ **သြဒဂ္ယံ**။

အတ္တနော မနတာ **အတ္တမနတာ**။ အနဘိရဒ္ဓဿ ဟိ မနော ဒုက္ခပဒဋ္ဌာ-နတ္တာ နှ အတ္တနော မနော နာမ ဟောတိ၊ အဘိရဒ္ဓဿ သုခပဒဋ္ဌာနတ္တာ

အတ္တနော မနော နာမ ဟောတိ၊ ဇာတိ အတ္တနော မနတာ အတ္တမနတာ၊ သကမနတာ၊ သကမနသ္သ ဘာ၀ေါတိ အတ္ထော။ သာ ပန ယသ္မာ နာ အညဿ ကဿစိ အတ္တနော မနတာ၊ စိတ္တဿေ၀ ပနေသာ ဘာ၀ေါ စေတသိကော ၀မ္မော၊ တသ္မာ "အတ္တမနတာ စိတ္တဿာ"တိ ၀ုတ္တာ။

စိတ္တ၀ိစိတ္တတာယ **စိတ္တံ**။ အာရမ္မဏံ မိနမာနံ ဇာနာတီတိ **မနော**။ **မာနသ**န္တိ မနော ဧ၀၊ "အန္တလိက္ခစရော ပါသော၊ ယ္ဟာယံ စရတိ မာနသော"တိ ဟိ ဇတ္ထေ ပန သမ္မယုတ္တကဓမ္မော "မာနသော"တိ ၀ုတ္တော။

"ကထံ ဟိ ဘဂ၀ါ တုယ္ဟံ၊ သာ၀ကော သာသနေ ရတော။
အပ္ပတ္တမာနသော သေက္ခော၂၊ ကာလံကယိရာ ဇနေ သုတာ"တိ၃—

ဇတ္ထေ အရဟတ္တံ "မာနသ"န္တိ ၀ုတ္တံ။ ဇုဓ ပန မနော ဧ၀ မာနသံ၊ ဗျုန္ဇန-၀သေန ဟေတံ ပဒံ ၀ုတ္တံ။

ဟဒ်ယန္တိ စိတ္တံ။ "စိတ္တံ ၀ါ တေ ဒိဝိသာမိ၊ ဟဒယံ ၀ါ တေ ဖာလေဿာမိ"တိ၄ ဇတ္ထေ ဥရော "ဟဒယ"န္တိ ၀ုတ္တံ။ "ဟဒယာ ဟဒယံ မညေ အညာယ တန္ဆတီ"တိ၅ ဇတ္ထေ စိတ္တံ။ "၀က္ကံ ဟဒယ"န္တိ၆ ဇတ္ထေ ဟဒယ၀တ္ထု။ ဇုဓ ပန စိတ္တမေ၀ အဗ္ဘန္တရဋ္ဌေန "ဟဒယ"န္တိ ၀ုတ္တံ။ တမေ၀ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန **ပဏ္ဍရံ၊** ဘ၀ဂ်ံ သန္ဓာယေတံ ၀ုတ္တံ။ ယထာဟ "ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခ၀ေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌ"န္တိ ၇။ တတော နိက္ခန္တတ္တာ ပန အကုသလမ္ပိ ဂဂ်ဃ နိက္ခန္တာ နဒီ ဂဂ်ါ ၀ိယ ဂေါခ၀ရိတော နိက္ခန္တာ ဂေါခ၀ရီ ၀ိယ စ "ပဏ္ဍရ"န္တေ၀ ၀ုတ္တံ။

မနေဝံ မနာယတနန္တိ ဇုဓ ပန မနော၀ုဟဇဝံ မနဿေ၀ အာယတနဘာ၀-ဒီပနတ္ထံ။ တေနေတံ ဒီပေတိ "နယိဒံ ဒေ၀ါယတနံ ၀ိယ မနဿ အာယတ-နတ္ထာ မနာယတနံ၊ အထ ခေါ မနော ဧ၀ အာယတနံ မနာယတန"န္တိ။ တတ္ထ နိ၀ါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာကရဋ္ဌေန သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေန စ **အာယတနံ** ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ လောကေ "ဇုဿရာယတနံ, ၀ါသု၀ေ၀ါယတန"န္တိအာဒီသု နိ၀ါသဋ္ဌာနံ "အာယတန"န္တိ ၀ုစ္စတိ။ "သု၀ဏ္ဏာ-ယတနံ, ရဇတာယတန"န္တိအာဒီသု အာကရော။ သာသနေ ပန "မနောရမေ အာယတနေ၊ သေ၀န္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ"တိအာဒီသု ဂ သမောသရဏဋ္ဌာနံ။

၁-ဖိ ၃-၂၈၊ သံ ၁-၁၁၃-ဖိဋ္ဌေသု။　　၂-သေခေါ(သီ)　　၃-သံ ၁-၁၂၂-ဖိဋ္ဌေ။
၄-ခု ၁-၃၀၆၊ သံ ၁-၂၀၉၊ ၂၁၆-ဖိဋ္ဌေသု။　　၅-မ ၁-၃၈-ဖိဋ္ဌေ။
၆-ခု ၁-၂၊ ဒီ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂-ဖိဋ္ဌာဒီသု။　　၇-အံ ၁-၉-ဖိဋ္ဌေ။　　၈-အံ ၂-၃၆-ဖိဋ္ဌေ။

"ဒက္ခိဏာပထော ဂုန္နံ အာယတန"န္တိအာဒိသု သဒ္ဒါတိဒေသော။ "တတြ တတြဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ"တိအာဒိသု ကာရဏံ။ ဋီဓ ပန သဒ္ဒါတိဒေသဋ္ဌေန, သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန, ကာရဏဋ္ဌေနာတိ တိဓာပိ ဝတ္တတိ။

ဖဿာဒယော ဟိ ဓမ္မာ ဏ္ဍေ သဒ္ဒါယန္တိ သဒ္ဒါတိဒေသဋ္ဌေနပိ ဧတံ အာယတနံ။ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အာရမ္မဏာဘာဝေနေတ္တ သြသရန္တိတိ သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေနပိ အာယတနံ။ ဖဿာဒီနံ ပန သဟဇာတာဒိပစ္စယဋ္ဌေန ကာရဏတ္တာ ကာရဏဋ္ဌေနပိ အာယတနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဒေဝ မနနလက္ခဏော ဋီန္ဒ္ဒြံ ကာရေတီတိ ဋီန္ဒြိယံ၊ မနော ဧဝ ဋီန္ဒြိယံ **မနိန္ဒြိယံ**။

ဝိဇာနာတီတိ **ဝိညာဏံ**။ ဝိညာဏမေဝ ခန္ဓော **ဝိညာဏက္ခန္ဓော**။ တဿ ရာသိအာဒိဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတီ"တိ၂ ဏ္ဍေ ဟိ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓော ဝုတ္တော။ "သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော"တိအာဒိသု[၃] ဂုဏဋ္ဌေန။"အဋ္ဌသာ ခေါ ဘဂဝါ မဟန္တံ ဒါရုက္ခန္ဓ"န္တိ ဏ္ဍေ ပဏ္ဏာတ္တိမတ္တဋ္ဌေန။ ဋီဓ ပန ရူဠ္ဟိတော ခန္ဓော ဝုတ္တော။ ရာသဋ္ဌေန ဟိ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္သ ကေဒေသော ဧကံ ဝိညာဏံ။ တသ္မာ ယထာ ရုက္ခသ္သ ကေဒေသံ ဆိန္နန္တော "ရုက္ခံ ဆိန္နတိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမေဝ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ္သ ကေဒေသဘူတံ ကေမ္မိ ဝိညာဏံ ရူဠ္ဟိတော "ဝိညာဏက္ခန္ဓော"တိ ဝုတ္တံ။

တဇ္ဇာ မနောဝိညာဏဓာတုတိ တေသံ ဖဿာဒီနံ ဓမ္မာနံ အနုဘဝိကာ မနောဝိညာဏဓာတု။ ဋီမသ္မိဉ္စိ ပဒေ ဧကမေဝ စိတ္တံ မိနနဋ္ဌေန **မနော**။ ဝိဇာနနဋ္ဌေန **ဝိညာဏံ**။ သဘာဝဋ္ဌေန နိဿတ္တဋ္ဌေန ဝါ **ဓာတု**တိ တိဟိ နာမေဟိ ဝုတ္တံ။ **သဟဇာတော**တိ အဝိဇဟိတော။ **သဟဇာတော**တိ သဒ္ဓိံ နိဂ္ဂတော။ **သံသဋ္ဌော**တိ သံသဂ္ဂေါ ဟုတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ **သမ္ပယုတ္တော**တိ သမံ ပကာရေဟိ ယုတ္တော။ ကတမေဟိ ပကာရေဟိတိ? ဧကုပ္ပါဒါဒိဟိ။ နတ္ထိ ကေစိ ဓမ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ။ အာမန္တာ[၅]။ ဋီတိ ဟိ ဋီမသ္သ ပဋိသ္သ ပဋိက္ခေပေ "နနု အတ္ထိ ကေစိ ဓမ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သဟဇာတာ သဟဇာတာ သံသဋ္ဌာ ကုပ္ပါဒါ ကေနိရောဓာ ကေဝတ္ထုကာ ဧကာရမ္မဏာ"တိ၅ ဧဝံ ဧကုပ္ပါဒတာဒီနံ ဝသေန သမ္ပယောဂဏ္ဌော ဝုတ္တော။ ဋီတိ ဋီမေဟိ

၁-အံ ၁-၂၅၆၊၂၅၉၊ အံ ၂-၁၄၊ မ ၃-၁၃၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

၂-အံ ၁-၃၆၆-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၂၃၆-ဝိဋ္ဌေ။

၄-သံ ၂-၃၀၆၊ ၃၀၀-ဝိဋ္ဌေသု။ ၅-အဘိ ၄-၂၅၂-ဝိဋ္ဌေ။

ကေပ္ပါဒတာဒီဟိ သမံ ပကာရေဟိ ယုတ္တော သမ္မယုတ္တော။ **ကေပ္ပါဒေါ**တိ ကေတော ဥပ္ပန္နော၊ န ဝိနာတိ အတ္ထော။ **ကေနိရောဓော**တိ် ကေတော နိရောဓော။ **ကေ၀ဋ္ဋ၊ကော**တိ ဟဒယ၀ဋ္ဋ၊၀သေန ကေ၀ဋ္ဋ၊ကော။ **ကောရမ္မ-ဏော**တိ ရုပါဒိ၀သေန ကောရမ္မဏော။

ထေ္ထ သဟဂတသဒ္ဒေါ တဇ္ဇာ၀ေ, ၀ေါကိဏ္ဏော, အာရမ္မဏော, နိဿယေ, သံသဒ္ဒေတိ ပဠသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ ဇိန၀စနေ။ “ယာယံ တဏှာ ပေါနောဘ-ဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ”’တိ ထေ္ထ တဇ္ဇာ၀ေ ၀ေဒိတဗ္ဗော၊ နန္ဒိရာဂဘူတာတိ အတ္ထော။ “ယာ ဘိက္ခ၀ေ ဝိမံသာ ကောသဇ္ဇသဟဂတာ ကောသဇ္ဇ-သမ္မယုတ္တာ”တိ၂ ထေ္ထ ၀ေါကိဏ္ဏော၊ အန္တရန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကောသဇ္ဇေန ၀ေါကိဏ္ဏာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ “လာဘီဟောတိ ရုပသဟဂတာနံ ၀ါ သမာပတ္တီနံ အရုပသဟဂတာနံ ၀ါ သမာပတ္တိန”န္တိ၃ ထေ္ထ အာရမ္မဏော၊ ရုပါ-ရမ္မဏာနံ အရုပါရမ္မဏာနန္တိ အတ္ထော။ “အဋ္ဌကသညာသဟဂတံ သတိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်ံ ဘာ၀ေတီ”တိ၄ ထေ္ထ နိဿယော၊ အဋ္ဌကသညံ နိဿာယ အဋ္ဌကသညံ ဘာ၀ေတ္၀ာ ပဋိလဒ္ဓန္တိ အတ္ထော။ “ဣဒံ သုခံ ဣမာယ ဝိတိယာ သဟဂတံ ဟောတိ သဟဇာတံ သမ္ပယုတ္တ”န္တိ၅ ထေ္ထ သံသဒ္ဒေ၊ သံမိဿန္တိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိ၌ ဌာနေ သံသဒ္ဒေ အာဂတော။

သဟဇာတသဒ္ဒေါ “သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ ပစ္ဆာဇာတ”န္တိ၆ ထေ္ထ ဝိယ သဟဇာတော။ သံသဒ္ဒသဒ္ဒေါ “ဂိဟိဟိ သံသဒ္ဒေါ”တိ စ, “၀ံ သံသဒ္ဒော ဘန္တေ”တိ၇ စာတိ ဧ၀မာဒိသု သံသဂ္ဂေ။ “ကိသေ ထူလေ ဝိ၀ဇ္ဇေတ္၀ာ သံသဒ္ဒော ယောဇိတာ ဟယာ”တိ၈ ထေ္ထ သဒိသေ။

“ပုစိမန္ဒပရိ၀ါရော၊ အမ္ဗော တေ ဒမိ၀ါဟန။
မူလံ မူလေန သံသဒ္ဒံ၊ သာခါ သာခါ နိသေ၀ရေ”တိ၉—

ထေ္ထ ဥပစိတော။ “စိတ္တသံသဒ္ဒော ဓမ္မော”တိ၁၀ ထေ္ထ စိတ္တသမ္ပယုတ္တ၀မ္မေ။ ဣ၀ ပန ယော ဖလပ္ပဒါနေ အဝိယောဂ၀မ္မော၁၁ ဝိနိဇ္ဈောဂံ အကတ္၀ာ ကေပ္ပါဒါဒိမ္မော ဟုတ္၀ာ “သမ္ပယုတ္တော”တိ ၀ုစ္စတိ။ တံ၀ိသယော။ အထ ၀ါ “သဟဂတော”တိ ၀တ္၀ာ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အာဂတသုတ္တေန ဝိယ သော နာ ဟောတိတိ

၁-စိ ခ-၁၅၊ အတိ ၂-၁၆၀၊ မ ခ-၂၉၃၊သံ ခ-၃၆၉၊ ခု ၉-၃၃၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၂-သံ ခ-၂၄၄-ဝိဋ္ဌေ။　　ခ-အတိ ခ-၁၁၄ ဝိဋ္ဌေ။　　၄-သံ ခ-၁၁၃ ဝိဋ္ဌေ။
၅-အတိ ၂-၂၆၈-ဝိဋ္ဌေ။　　၆-ပဋ္ဌာန ၁-၁၆၁-ဝိဋ္ဌေ။　　၇-သံ ၂-၁၀-ဝိဋ္ဌေ။
၈-ခု ၆-၁၅၄-ဝိဋ္ဌေ။　　၉-ခု ၅-၄၈-ဝိဋ္ဌေ။　　၁၀-အတိ ၁-၉-ဝိဋ္ဌေ။
၁၁-အဝိယောဂ၀မ္မော ဝိယ (သျာ၊က)

ဒသေသံ "**သဟဇာတေဘာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ကေတော ဥပ္ပန္နရူပါရူပံ ဝိယ သောပိ နဟောတိတိ ဒသေသံ "**သံသဋ္ဌော**"တိ ဝုတ္တံ။

ဒီရောဒကံ ဝိယ စ သောပိ နဟောတိတိ ဒသေသံ "**သမ္ဗယုတ္တော**"တိ ဝုတ္တံ။ ဝိနိဗ္ဘောဂံ ကာတုံ အသက္ကုဏေယျဋ္ဌေန ဟိ သဟုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ သမ္ဗယုတ္တာပိ အတ္ထိ ဒီရတေလံ ဝိယ။ တထာ ဝိပ္ပယုတ္တာပိ ဒီရတော အပနိတံ နဝနီတံ ဝိယ။ ဧဝံ လက္ခဏသမ္ဗယုတ္တော ကေပ္ပါဒါဒိလက္ခဏောယေဝ ဟောတိတိ ဒသေသံ "**ကေပ္ပါဒေါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထေ ကေပ္ပါဒသဟဇာတာနံ ကိံ နာနတ္တံ? ဥပ္ပါဒေ အန္တရဝိရဟိတော **ကေပ္ပါဒေါ**။ ဒီရကာလမုတ္တသဒိသာပိ ဒဓိနော မထနေ မထနေ[1] ပါကဋံ နဝနီတံ ဝိယ ပုရေဘတ္တပစ္ဆာဘတ္တဝသေန ကေဒိဝသမေဝ ဇာတော ဝိယ သော နဟောတိတိ ဒသေသံ ကေက္ခဏေ နိဗ္ဗတ္တောတိ **သဟဇာတော**။ **ကေဝဋ္ဋေ**တိ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ကေပရိဏ္ဏေဒေန ကေဝဋ္ဋေ၊ ဋိန္နံ ဘိက္ခူနံ ကေဝဋ္ဋေ ဝါ။ **ကောရမ္ဗဏော**တိ အနိယတေကာရမ္ဗဏော နဟောတိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

မန္ဓောတိ မူလပဒံ။ ရူပါဒိသု သတ္တော လဂ္ဂေါ လဂ္ဂိတောတိ **သတ္တော**။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "သတ္တော သတ္တောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ 'သတ္တော'တိ ဝုစ္စတီတိ? ရူပေ ခေါ ရာဓ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ၊ တတြ သတ္တော တတြ ဝိသတ္တောဘာ၊ တသ္မာ 'သတ္တော'တိ ဝုစ္စတီ"[2]တိ။ သတ္တယောဂေန ဝါ သတ္တော။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိံ နရတီတိ **နရော**[3]။ မနုနော ပုတ္တောတိ **မာနဝေါ**။ဥပကရဏေန သယံ ပေါသယတီတိ **ပေါသော**။ ပုံ ဝုစ္စတိ နိရယော၊ တံ ဂလတီတိ **ပုဂ္ဂလော**။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ဝေရေတိတိ **ဇီဝေါ**။ စုတိတော ဇာတိံ ဂစ္ဆတီတိ **ဇန္တု**။ ဣန္ဒြိယေန ဂစ္ဆတီတိ **ဣန္ဒြော**။အထ ဝါ ဣန္ဒြဘူတေန ကမ္မုနာ ဂစ္ဆတီတိ **ဣန္ဒြော**။ "ဟိန္ဒြဂူ"တိပိ ပါဋိ။ ဟိန္ဒန္တိ မရဏံ၊ တံ ဂစ္ဆတီတိ ဟိန္ဒြော။ မနုတော ဇာတောတိ **မနုဇော**။ **ယံ သာဒိယတီ**တိ ယံ ရူပါဒိံ အဿာဒိယတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣတော ပရံ ဝုတ္တမတ္ထံ နိဂမေန္တော တေနာဟ ဘဂဝါ—

"**ကာမံ ကာမယမာနဿ။ပ။လဒ္ဓါ မန္ဓော ယဒိစ္ဆတီ**"တိ။

ဣတော ပရံ တ္ထေကမ္ပိ အဝတ္ဝာ ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝက္ခာမ။

၁-မထန္တေ မထန္တေ (က) ၂-သံ ၂-၁၅၄၊ ၁၅၅၊ ခု ၇-၁၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-နယတီတိ နရော (က)

၂။ **တဿ စေ ကာမယာနသ္မာ**တိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ကာမေ ဗ္ရူဆ္ဆမာနဿ၊ ကာမေန ဝါ ယာယမာနဿ။ **ဆန္ဒဇာတဿာ**တိ ဇာတတဏှဿ။ **ဇန္တုနော**တိ သတ္တဿ။ **တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တီ**တိ တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တိ စေ။ **သလ္လဝိဒ္ဓေါ ရူပ္ပတီ**တိ အထ သော အယောမယာဒိနာ သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ ဝိယ ပိဋ္ဌိယတိ။ ဗ္ရူတော ပရံ ဝုတ္တံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ အဝုတ္တေသု ယံ ယံ အနုတ္တာနံ၊ တံတဒေဝ ကထယိဿာမိ။

စက္ခုပိဏ္ဍံ အာရမ္မဏံ ပါပုဏာနဝသေန **ယာယတီ** ဂစ္ဆတိ။ ဒဿနီယဝသေန ပိယတ္တံ အာရမ္မဏဝသေန အပ္ပါပေတီတိ **နိယျတိ**။ သဝနီယံ ဟုတ္ဝာ ကဏ္ဏသောတပဋိဟနံ အာရမ္မဏဝသေန ပရိကဎ္ဎတီတိ **ဝုယ္ဟတိ**။ သရိတဗ္ဗံ ဟုတ္ဝာ စိတ္တပဋိဟနံ အာရမ္မဏဝသေန ဂဟေတ္ဝာ ဥပသံဟရိယတီတိ **သံဟရိယတိ**။ **ယထာ**တိ ဩပမ္မတ္ထေ နိပါတော။ ဟတ္ထိနာ ယာယတိ ဂစ္ဆတီတိ **ဟတ္ထိယာနေန ဝါ၊ ဝါ**ဗ္ဟတိ ဝိကပ္ပတ္ထေ။ အဿေန ယာယတိ ဂစ္ဆတီတိ **အဿယာနေန ဝါ**။ ဂေါယုတ္တံ ဝယ္ဟာဒိယာနံ ဂေါယာနံ၊ တေန **ဂေါယာနေန**။ အဇယာနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဗ္ရဉ္ဇဝသေန ဇာတော **သဉ္ဇာတော**။

အာရမ္မဏပိယတ္တာဝသေန နိဗ္ဗတ္တော **အဘိနိဗ္ဗတ္တော**။ အာရမ္မဏမနာပဘာဝေန **ပါတုဘူတော**။ အထ ဝါ ကာမရာဂဝသေန ဇာတော **သဉ္ဇာတော**။ ကာမနန္ဒိဝသေန နိဗ္ဗတ္တော **အဘိနိဗ္ဗတ္တော**။ ကာမတဏှာဝသေန ကာမသိနေဟဝသေန ကာမစ္ဆန္ဒဂသေန ကာမပရိဠာဟဝသေန စ **ပါတုဘူတော**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေ ဝါ ကာမာ ပရိဟာယန္တီတိ တေ ဝတ္ထုကာမာဒယော ပရိဟာယန္တိ ဝိဂစ္ဆန္တိ။ **သော ဝါ ကာမေဟိ ပရိဟာယတီ**တိ သော ခတ္တိယာဒိပုဂ္ဂလော ဝတ္ထုကာမာဒိကာမေဟိ ပရိဟာယတိ ဝိဂစ္ဆတိ ''ပုဗ္ဗေဝ မစ္စုံ ဝိဇဟန္တိ ဘောဂါ၊ မစ္စော ဓနေ ပုဗ္ဗတရံ ဇဟာတီ''တိ ဝေမာဒိသု[1] ဝိယ်။ **ကထန္တီ** ကေန ပကာရေန။ **တီဏ္ဍန္တံ သေဝါ**တိ ဓရန္တံ သေဝ။ **တေ ဘောဂေ**တိ တေ ဝတ္ထုကာမာဒယော ဘောဂေ။ **ရာဇာနော ဝါ**တိ ပထဗျာဒိရာဇာနော။ **ဟရန္တီ**တိ ဂဟေတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ၊ အပဟရန္တိ ဝါ။ **စောရာ ဝါ**တိ သန္ဓိစ္ဆေဒါဒိကာ။ **အဂ္ဂိ ဝါ**တိ ဒါဝဂ္ဂိအာဒိ။ **ဒဟတီ**တိ ဈာပေတိ ဘသ္မံ ကရောတိ။ **ဥဒကံ ဝါ**တိ သြဃာဒိဥဒကံ။ **ဝဟတီ**တိ ဂဟေတ္ဝာ မဟာသမုဒ္ဒံ ပါပေတိ။ **အပ္ပိယာ ဝါ**တိ အကန္တာ အမနာပါ။ **ဒါယာဒါ ဟရန္တီ**တိ ဒါယဇ္ဇရိဟိတာ အဿာမိကာ ဟရန္တိ။

၁-ခု ၅-၁၂၀-ဝိဇ္ဇေ။

နိဟိတံ ဝါတိ နိဓေနံ ကတ္တာ ဌပိတံ။ **နာဓိဂစ္ဆတီ**တိ နာ ဝိန္ဒတိ နာ ပဋိလဘတိ၊ နာ ပဿတိတိ အတ္ထော။ **ဒုပ္ပယုတ္တာ**တိ ဝိသမပယောဂေန ယောဇိတာ ကသိ-ဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္မန္တာ။ **ဘိဇ္ဇန္တီ**တိ ဘေဒံ ပါပုဏန္တိ၊ နာ ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ "ဘဉ္ဇန္တိ ရထံ အယာနကာ"တိအာဒီသု ဿမ္ပဓေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကုလေ ဝါ ကုလဂ်ါရော ဥပပဇ္ဇတီတိ ခတ္တိယာဒိကုလေ ကုလစ္ဆာပကော၂ ကုလေ အန္တိမပုရိသော နိဗ္ဗတ္တတိ။ "ကုလက်ရော"တိပိ ပါဠိ။ **ယော တေ ဘောဂေ ဝိကိရတီ**တိ ယော သော ကုလေ ပစ္ဆိမကော တေ ဟိရညာဒိကေ ဘောဂေ ခေပေတိ။ **ဝိဓမတီ**တိ ဝိယောဂံ ကရောတိ၊ ဒူရေ ခိပတိ။ **ဝိဒ္ဓံသေတီ**တိ နာသေတိ အဒဿနံ ဂမေတိ။ အထ ဝါ ဇုတ္ထိဓုတ္တော ဟုတ္ဝာ **ဝိကိရတိ**။ သုရာဓုတ္တော ဟုတ္ဝာ **ဝိဓမတိ**။ အက္ခဓုတ္တော ဟုတ္ဝာ **ဝိဒ္ဓံသေတိ**။ ဝိကိရတိ ဝါ ဥပပဇ္ဇံ အာယံ အဇာနနေန။ ဝိဓမတိ ဝိဿဇ္ဇနမုခံ အဇာနနေန။ ဝိဒ္ဓံသေတိ ဌပိတဋ္ဌာနေ အာရက္ခံ အသံဝိဓာနေနာတိ ဧဝမာဒိနာ ယောဇေ-တဗ္ဗံ။

အနီစ္ဓတာယေဝ အဋ္ဌမီတိ ဝိနာသဘာဝေါ ဧဝ အဋ္ဌမော။ **ဟာယန္တီ**တိ အဒဿနံ ယန္တိ။ **ပရိဟာယန္တီ**တိ နာ ပုန ပညာယန္တိ။ **ပရိဇံသေန္တီ**တိ ဌာန-တော အပဂစ္ဆန္တိ။ **ပရိပတန္တီ**တိ ပဿုရန္တိ။ **အန္တရဓာယန္တီ**တိ အန္တရဓာနံ အဒဿနံ ဂစ္ဆန္တိ။ **ဝိပလုဇ္ဇန္တီ**တိ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတ္ဝာ အပဂစ္ဆန္တိ။

တိဋ္ဌန္တေဝ ဘောဂေတိ တေသံ ဓနာနံ ဌိတကာလေ "တိဋ္ဌန္တေ နိဗ္ဗုတေ စာပိ"တိ ဧဝမာဒိသု ဝိယ။ **ဿာ**တိ သော ဘောဂသာမိကော ပုဂ္ဂလော။ **စဝတီ** ဒေဝလောကတော။ **မရတီ** မနုဿလောကတော။ **ဝိပလုဇ္ဇတီ** နာဂ-သုပဏ္ဏာဒိလောကတော။ အထ ဝါ **ဟာယတီ** ဧညကောဋ္ဌာဂါရဝဿေန။ **ပရိဟာယတိ** ဓနကောဋ္ဌာဂါရဝဿေန။ **ပရိဇံသတိ** ဗလိဗဒ္ဒဟတ္ထိအဿာဒိ-ဝဿေန။ **ပရိပတတိ** ဒါသိဒါသဝဿေန။ **အန္တရဓာယတိ** ဒါရာဘရဏဝဿေန။ **နဿတိ** ဥဒကာဒိဝဿေနာတိ ဧကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

အယောမယေနာတိ ကာဠလောဟာဒိနိဗ္ဗတ္တေန။ **သလ္လေနာ**တိ ကဏ္ဍေန။ **အဋ္ဌိမယေနာ**တိ မနုဿဋ္ဌိံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသေန။ **ဒန္တမယေနာ**တိ ဟတ္ထိဒန္တာဒိနာ။ **ဝိသာဏမယေနာ**တိ ဂေါဝိသာဏာဒိနာ။ **ကဋ္ဌမယေနာ**တိ ဝေဠုကဋ္ဌာဒိနာ။ **ဝိဒ္ဓါ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရသလ္လာနံ အညတရညတရေန ပဟဋ္ဌော။ **ရုပ္ပတီ**တိ ဝိကိရတိ၊ ဝိကာရံ အာပဇ္ဇတိ။ **ကုပ္ပတီ**တိ စလတိ၊ ကောပံ ဥပ္ပါဒေတိ။

၁-ခု ၆-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ကုလဃာတကော (သီ)၊ ကုလစ္ဆာမကော (က) ၃-ခု ၂-၆၆-ပိဋ္ဌေ။

ဃဋ္ဋိယတီတိ ဃဋ္ဋိတော ဟောတိ။ **ဗိဋ္ဌိယတီ**တိ ဗိဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ လဒ္ဓပ္ပ-ဟာရော **ကုပ္ပတိ**။ "တတိယဒိ၀သေ သလာကံ ပ၀ေသေတွာ ဓော၀နကာလေ **ဃဋ္ဋိယတိ**။ ခါရပ္ပဒါနေ **ဗိဋ္ဌိယတိ**။ ပဟာရဓော၀နေ ၀ါ **ရုပ္ပတိ**။ တသ္မိံ ဒုက္ခုပ္ပါဒနေ **ကုပ္ပတိ**။ သလာကပ၀ေသနေ **ဗိဋ္ဌိယတိ**။ ခါရပ္ပဒါနေ **ဃဋ္ဋိယ-တီ**"တိ ဧ၀မေကေ ၀ဏ္ဏယန္တိ။

ဗျာဓိတောတိ လဒ္ဓပ္ပဟာရော ဟုတွာ ပိဋ္ဌိတော။ **ဒေါမနဿိတော**တိ ဒေါမနဿပ္ပတ္တော။ **ဝိပရိဏာမညထာဘာ၀ါ**တိ ပကတိဘာ၀ံ ဇဟိတွာ အညထာဘာ၀ံ ဥပနိတေန၊ အန္တော၀သောသာဒိ **သောကော** စ ၀ါစာ-ဝိပ္ပလာပေါ **ပရိဒေ၀ေါ** စ ကာယပိဋ္ဌနာဒိ **ဒုက္ခဉ္စ** စိတ္တပိဋ္ဌနာဒိ **ဒေါမနဿဉ္စ** ဘုသော အာယာသော **ဥပါယာသော** စ။ ဧတေ ၀ုတ္တပ္ပကာရာ သောက-ဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သမုဒါစာရံ ဂစ္ဆန္တိ။

၃။ တတိယဂါထာယံ သခ်ေပတ္ထော—ယော ပနဇ္ဇမေ ကာမေ တတ္ထ ဆန္ဒ-ရာဂ၀ိက္ခမ္ဘနေန ၀ါ သမုစ္ဆေဒေန ၀ါ အတ္တနော ပါဒေန သပ္ပဿ သီရံ ၀ိယ ပရိ၀ဇ္ဇေတိ၊ သော ဘိက္ခု သဗ္ဗလောကံ ၀ိပ္ပါရေတ္ဝာ[1] ဌိတတ္တာ လောကေ ၀ိသတ္တိကာသင်္ခါတံ တက္ကံ သတော ဟုတွာ သမတိ၀တ္တတီတိ။

ယောတိ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ ပဒံ။ **ယော ယာဒိသော**တိအာဒိနိ တဿ ဝိဘဇန-ပဒါနိ။ ဇ္ဈေ စ ယသ္မာ **ယော**တိ အတ္ထပဒံ၊ တဉ္စ အနိယမေန ပုဂ္ဂလံ ဒီပေတိ။ တသ္မာ တဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော အနိယမေန ပုဂ္ဂလဒီပကံ ယောသဒ္ဒမေ၀ အာဟ။ တသ္မာ ဇ္ဈေ ဧ၀မဇ္ဈော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ယော**တိ ယော ကောစိတိ။ ယသ္မာ ယော ယော ကောစိ နာမ၊ သော အ၀သံ ယထာလိင်္ဂ ယထာယုတ္တ ယထာဝိဟိတ-ယထာပဂ်ာရ ယံဌာနပတ္တ ယံမမ္မသမန္နာဂတ၀သေန ဧကေနာကာရေန ပညာ-ယတိ၊ တသ္မာ တံ တတ္ထ ဉာပေတုံ တံ ဘေဒံ ပကာသေန္တော "**ယာဒိသော**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယာဒိသော**တိ လိင်္ဂ၀သေန ယာဒိသော ၀ါ တာဒိသော ၀ါ ဟောတု၊ ဒီဃော ၀ါ ရဿော ၀ါ ကာဠော ၀ါ ဩဒါတော ၀ါ မင်္ဂုရစ္ဆ၀ိ ၀ါ ကိသော ၀ါ ထူလော ၀ါတိ အတ္ထော။

ယထာယုတ္တောတိ ယော၀ဂ်၀သေန ယေန ၀ါ တေန ၀ါ ယုတ္တော ဟောတု၊ နဝကမ္မယုတ္တော ၀ါ ဥဒ္ဒေသယုတ္တော ၀ါ ၀ါသဓုရယုတ္တော ၀ါတိ အတ္ထော။ **ယထာဝိဟိတော**တိ ယထာဌပိတော နဝကမ္မာဓိဋ္ဌာယိကာဒိ၀သေန။ **ယထာ-ပကာရော**တိ ယထာပကာရေန ပတိဋ္ဌိတော ပဒီပနာယကာဒိ၀သေန ၂။

၁-ဝိသရိတ္ဝာ (သျာ)　　၂-ပရိသနာယကာဒိ၀သေန (သီ၊ သျာ)

ယံဌာနပဗ္ဘောတိ ယံ ဌာနန္တရံ ပတ္တော သေနာပတိသေဋ္ဌိဋ္ဌာနာဒိဝသေန။ **ယံဓမ္မသမန္နာဂတော**တိ ယေန ဓမ္မေန ဥပဂတော ဓုတင်္ဂါဒိဝသေန။

ဝိက္ခမ္ဘနတော ဝါတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဟိ ကိလေသာနံ ဒူရီကရဏတော ဝါ ဃဋ္ဋပ္ပဟာရေန သေဝါလာနံ ဝိယ။ **သမုစ္ဆေဒတော ဝါ**တိ ပုန အပ္ပဝတ္တိံ ကတ္ဝာ အစ္ဆန္တော မဂ္ဂေန ကိလေသာနံ ဥစ္ဆိန္နမူလတော ပဟာနဝသေန သမုစ္ဆေဒတော ဝါ။ **အဋ္ဌကာ်လူပမာ ကာမာ**တိအာဒီနိ ဧကာဒသ ပဒါနိ ဝိပဿနာဝသေန ဝုတ္တာနိ။

ဗဟုနိဿတိံ ဘာဝေန္တောပီတိအာဒီနိ ဆ ပဒါနိ **မရဏဿတိံ ဘာဝေန္တော**ပိ။ **ဥပသမာနုဿတိံ ဘာဝေန္တော**ပီတိ ဇုမာနိစ ဥပစာရဇ္ဈာန-ဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **အာနာပါနဿတိံ ဘာဝေန္တော**ပိ။ **ကာယဂတာဿတိံ ဘာဝေန္တော**ပိ။ **ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝေန္တော**ပီတိအာဒီနိ **နေဝသညာနာသညာ-ယတနသမာပတ္တိံ ဘာဝေန္တော**ပီတိ ပရိယောသာနာနိ အပ္ပနာဇ္ဈာနဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ **အဋ္ဌကာ်လူပမာ ကာမာ**တိ သုနိက္ခန်ံ နိက္ခန်ံ နိမ်ံသံ လော-ဟိတမက္ခိတံ အင်္ဂါကာ်လံ ဥပမာဒေတသံ ကာမာနန္တိ အင်္ဂါကာ်လူပမာ ကာမာ။ **အပ္ပဿာဒဋ္ဌေနာ**တိ "အပ်ံ ပရိတ္တံ သုခ်ဿာဒံ အာဒိနဝေါ ဇော်ဘိယျော"တိ ဒဿနဋ္ဌေန။ **ပဿန္တော**တိ "ယာဝဒေဝ ပန သော ကုက္ကုရော ကိလမထဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂိ အဿာ"တိ ဉာဏစက္ခုနာ ပဿန္တော။ **ပရိဝဇ္ဇေတီ**တိ ဒူရဂ်မေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ဘဂဝတာ—

> သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကုက္ကုရော ဇိဃစ္ဆာဒုဗ္ဗလျပရေတော ဂေါဃာတကသ္သုနံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော အဿ၊ တမေနံ ဒက္ခော ဂေါ-ဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ အင်္ဂါကာ်လံ သုနိက္ခန်ံ နိက္ခန်ံ နိမ်ံသံ လောဟိတမက္ခိတံ ဥပသင်္ကမေယျ။ တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ? အပိ နု ခေါ သော ကုက္ကုရော အမုံ အင်္ဂါကာ်လံ သုနိက္ခန်ံ နိက္ခန်ံ နိမ်ံသံ လောဟိတမက္ခိတံ ပလေဟန္တော ဇိဃစ္ဆာ-ဒုဗ္ဗလျံ ပဋိဝိနေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿဟေတု? အဒုံ ဟိ ဘန္တေ အင်္ဂါကာ်လံ သုနိက္ခန်ံ နိက္ခန်ံ နိမ်ံသံ လောဟိတ-မက္ခိတံ၊ ယာဝဒေဝ ပန သော ကုက္ကုရော ကိလမထဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂိ အဿာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဇုတိ ပဋိသင်္ခါကတိ "အင်္ဂါကာ်လူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ ဗဟု-ဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒီနဝေါ ဇော်ဘိယျော"တိ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ ယာဝဒေဝ ဥပေက္ခာ နာနုတ္တာ

နာနတ္တသိတာ၊ တံ အဘိနိဝဇ္ဇေတ္ဝာ ယာယံ ဥပေက္ခာ ကေတ္ဘာ ကေတ္ဘသိတာ၊ ယတ္ထ သဗ္ဗသော လောကာမိသုပါဒါနာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တမေဂူပေက္ခံ ဘာဝေတီတိ။

ဂိဒ္ဓာဒိဟိ သာဓာရဏာ မံသပေသိ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **မံသပေသူပမာ။** ဗဟူသာဓာရဏာဒ္ဒေန **ဗဟုသာဓာရဏာ။** အာဒိတ္တံ တိဏုက္ကံ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **တိဏုက္ကူပမာ။ အနုဒဟနဒ္ဒေနာ**တိ ဟတ္ထာဒိဈာပနဒ္ဒေန။ သာဓိကပေါရိသပ္ပမာဏာ ဝိတစ္ဆိကာနံ ဝိတဂူမာနံ အဂ်ါရာနံ ပူရာ အင်္ဂါရကာသု ဥပမာ ဇေတသန္တိ **အင်္ဂါရကာသူပမာ။ မဟာပရိဒ္ဒဟဒ္ဒေနာ**တိ မဟန္တာပရိတာပနဒ္ဒေန။ အာရာမရာမဏေယျကဒိကံ သုပိနံ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **သုပိနကူပမာ။ ဇုတ္တရုပစ္ဆုပဒ္ဒဝနဒ္ဒေနာ**တိ အပ္ပတ္တာ,န ဥပဂန္တွာ တိဋ္ဌနဒ္ဒေန။ ယာစိတေန လဒ္ဓံ ယာနာဒိဘဏ္ဍံ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **ယာစိတကူပမာ။ တာဝကာလိကဒ္ဒေနာ**တိ အနိဗန္ဓနဒ္ဒေန။ သမ္ဗန္ဓဖလရုက္ခော ဥပမာ ဇေတသန္တိ **ရုက္ခဖလူပမာ။ သမ္ဘဇ္ဇနပရိဘဇ္ဇနဒ္ဒေနာ**တိ သာခါဘဇ္ဇနဒ္ဒေန စေဝ သမန္တာ ဘဇ္ဇိတ္တာ ရုက္ခပါတနဒ္ဒေန စ။ အသိစသူနာ စ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **အသိသူနူပမာ။ အဓိကုဋ္ဋနဒ္ဒေနာ**တိ ဆိန္ဒနဒ္ဒေန။ သတ္တိသူလံ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **သတ္တိသူလူပမာ။ ဝိနိဝိဗ္ဘနဒ္ဒေနာ**တိ နိပတေတ္တာ၂ ဂမနဒ္ဒေန။ ဘယဇနနဒ္ဒေန သပ္ပသိရံ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **သပ္ပသိရူပမာ။ သပ္ပဋိဘယဒ္ဒေနာ**တိ သဟ အဘိမုခေ ဘယဒ္ဒေန။ ဒုက္ခဇနနံ အဂ်ိက္ခန်ံ ဥပမာ ဇေတသန္တိ **အင်္ဂိက္ခန်ူပမာ။ မဟာဘိတာပနဒ္ဒေနာ**တိ မဟန္တာအဘိတာပကာယဝိဇ္ဇာဥပ္ပါဒနဒ္ဒေနာတိ ကာမံ ပရိဝဇ္ဇေတိတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

> သေယျထာပိ ဂဟပတိ ဂိဒ္ဓော ဝါ ကင်္ကော ဝါ ကုလလော ဝါ မံသပေသိ အာဒါယ ဥဋ္ဌိယေယျ၊ တမေနံ ဂိဒ္ဓာပိ ကင်္ကာပိ ကုလလာပိ အနုပတိတ္တာ အနုပတိတ္တာ ဝိတစ္ဆေယျုံ ဝိဿဇ္ဇေယျုံ။ တံ ကိ မညသိ ဂဟပတိ? သစေ သော ဂိဒ္ဓော ဝါ ကင်္ကော ဝါ ကုလလော ဝါ တံ မံသပေသိ နာ ခိပ္ပမေဝ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ သော တတောနိဒါနံ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ၊ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဇာတိ ပဋိသင်္ခိက္ခတိ "မံသပေသူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ပ"။ တမေဂူပေက္ခံ ဘာဝေတိ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ပုရိသော အာဒိတ္တံ တိဏုက္ကံ အာဒါယ ပဋိဝါတံ ဂစ္ဆေယျ။ တံ ကိ မညသိ ဂဟပတိ?

၁-မ ၂-၂၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-နိဗ္ဗန္ဒေတ္တာ (သီ)

သစေ သော ပုရိသော တံ အာဒိတ္တံ တိဏုက္ကံ နု ခိပ္ပမေဝ ပဋိနိ-
သဇ္ဇေယျ။ တဿ သာ အာဒိတ္တာ တိဏုက္ကာ ဟတ္ထံ ဝါ ဒဟေယျ၊
ဗာဟံ ဝါ ဒဟေယျ၊ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ
ဒဟေယျ၊ သော တတောနိဒါနံ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ၊ မရဏမတ္တံ
ဝါ ဒုက္ခန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော
ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "တိဏုက္ကူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ ဗဟု-
ဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ။ပ"။ တမေဂူပေက္ခံ ဘာဝေတိ။ သေယျထာပိ
ဂဟပတိ အင်္ဂါရကာသု သာဓိကပေါရိသာ ပူရာ အင်္ဂါရာနံ ဝိတစ္ဆိ-
ကာနံ ဝိတဂူမာနံ။ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဇိဝိတုကာမော
အမရိတုကာမော သုခကာမော ဒုက္ခပ္ပဋိက္ကူလော၊ တမေနံ ဒွေ
ဗလဝန္တော ပုရိသာ နာနာဗာဟာသု ဂဟေတ္ဝာ အင်္ဂါရကာသုံ ဥပ-
ကဍ္ဎေယျုံ။ တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ? အပိ နု သော ပုရိသော
ဣတိ စိတိ ဧဝံ ကာယံ သန္ဓာမေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ-
ဟေတု? ဝိဒိတဉ္ဩိ ဘန္တေ တဿ ပုရိသဿ "ဣမံ စ အဟံ အင်္ဂါ-
ရကာသုံ ပပတိဿာမိ၊ တတောနိဒါနံ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆိဿာမိ
မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခ"န္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော
ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "အင်္ဂါရကာသူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ပ"။
တမေဂူပေက္ခံ ဘာဝေတိ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ပုရိသော သုပိ-
နကံ ပဿေယျ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာ-
မဏေယျကံ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကံ၊ သော ပဋိဗုဒ္ဓေါ နံ ကိဉ္စိ
ပဋိပဿေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဣတိ
ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "သုပိနကူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ပ"။ တမေဂူ-
ပေက္ခံ ဘာဝေတိ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ပုရိသော ယာစိတကံ
ဘောဂံ ယာစိတ္ဝာ ယာနံ ဝါ ပေါရိသေယ္ယံ ပဝရမဏိကုဏ္ဍလံ။
သော တေဟိ ယာစိတကေဟိ ဘောဂေဟိ ပုရက္ခတော ပရိဝုတော
အန္တရာပဏံ ပဋိပဇ္ဇေယျ။ တမေနံ ဇနော ဒိသ္ဝာ ဧဝံ ဝဒေယျ
"ဘောဂိ ဝတ ဘော ပုရိသော၊ ဧဝံ ကိရ ဘော ဘောဂိနော
ဘောဂါနိ ဘုဉ္ဇန္တီ"တိ။ တမေနံ သာမိကာ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ တာနံ
ပဿေယျုံ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ တာနိ ဟရေယျုံ။ တံ ကိံ မညသိ
ဂဟပတိ? အလံ နု ခေါ တဿ ပုရိသဿ အညထတ္တာယာတိ။ ဧဝံ
ဘန္တေ။ တံ ကိဿဟေတု? သာမိနော ဟိ ဘန္တေ တာနိ ဟရန္တီတိ။
ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ

"ယာစိတကူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ပ"။ တမေဝူပေက္ခံ ဘာဝေတိ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ဂါမဿ ဝါ နိဂမဿ ဝါ အဝိဒူရေ တိဗ္ဗော ဝနသဏ္ဍော၊ တတြဿ ရုက္ခော သမ္ပန္နဖလော စ ဥပပန္နဖလော စ။ နံ စဿု ကာနိစိ ဖလာနိ ဘုမိယံ ပတိတာနိ။ အထ ပုရိသော အာဂန္တွေယျ ဖလတ္ထိကော ဖလဂဝေသီ ဖလပရိယေသနံ စရမာနော။ သော တံ ဝနသဏ္ဍံ အဇ္ဈော-ဂါဟေတ္ဝာ တံ ရုက္ခံ ပဿေယျ သမ္ပန္နဖလဉ္စ ဥပပန္နဖလဉ္စ။ တဿ ဧဝမဿ "အယံ ခေါ ရုက္ခော သမ္ပန္နဖလော စ ဥပပန္နဖလော စ၊ နတ္ထိ စ ကာနိစိ ဖလာနိ ဘုမိယံ ပတိတာနိ၊ ဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ ရုက္ခံ အာရောဝိတုံ။ ယန္နူနာဟံ ဣမံ ရုက္ခံ အာရောဟိတ္ဝာ ယာဝဒတ္ထဉ္စ ခါဒေယ္ယံ၊ ဥဇ္ဈိတ္တဉ္စ ပူရေယ္ယ"န္တိ။ သော တံ ရုက္ခံ အာရောဟိတ္ဝာ ယာဝဒတ္ထဉ္စ ခါဒေယ္ယ၊ ဥဇ္ဈိတ္တဉ္စ ပူရေယ္ယ။ အထ ဒုတိယော ပုရိသော အာဂန္တွေယျ ဖလတ္ထိကော ဖလဂဝေသီ ဖလပရိယေသနံ စရမာနော တိဏ္ဍံ ကုဋ္ဌာရိံ အာဒါယ၊ သော တံ ဝနသဏ္ဍံ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ တံ ရုက္ခံ ပဿေယျ သမ္ပန္နဖလဉ္စ ဥပပန္နဖလဉ္စ။ တဿ ဧဝမဿ "အယံ ခေါ ရုက္ခော သမ္ပန္နဖလော စ ဥပပန္နဖလော စ၊ နတ္ထိ စ ကာနိစိ ဖလာနိ ဘုမိယံ ပတိတာနိ၊ နဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ ဇာနာမိ ရုက္ခံ အာရောဟိတုံ။ ယန္နူနာဟံ ဣမံ ရုက္ခံ မူလတော ဆေတ္ဝာ ယာဝဒတ္ထဉ္စ ခါဒေယ္ယံ၊ ဥဇ္ဈိတ္တဉ္စ ပူရေယ္ယ"န္တိ။ သော တံ ရုက္ခံ မူလတောဝ ဆိန္ဒေယျ။ တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ? အမုကော သော ပုရိသော ပဌမံ ရုက္ခံ အာရုဠ္ဟော။ သစေ သော နံ ခိပ္ပမေဝ ဩရောဟေယျ။ တဿ သော ရုက္ခော ပဟတန္တော ဟတ္ထိံ ဝါ ဘဉ္ဇေယျ ပါဒံ ဝါ ဘဉ္ဇေယျ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ ဘဉ္ဇေယျ။ သော တတောနိဒါနံ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဇုတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ "ရုက္ခဖလူပမာ ကာမာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒီနဝေါ ထ္ထ ဘိယ္ယော"တိ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ ယာယံ ဥပေက္ခာ နာနတ္တာ နာနတ္တသိတာ၊ တံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ယာယံ ဥပေက္ခာ ကေတ္တာ ကေတ္တသိတာ။ ယတ္ထ သမ္ဗသော လောကာမိသူပါဒါနာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တမေဝူပေက္ခံ ဘာဝေတီတိ ၁။

၁-မ ၂-၂၇-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၉၀ အဋ္ဌကလာဒိကအဂ္ဂိက္ခန္ဓ။ပမပရိယောသာနတော ဝိပဿနံ ဒဿေတွာ ဇာဒါနိ ဥပစာရသမာဓိံ ဒဿေန္တော **"ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ ဘာဝေန္တော"**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော သတိ ဧဝ အနုဿတိ။ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမ္ပိယေဝ ဗ ပဝတ္တတ္တာ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ကုလပုတ္တဿ အနုရူပါ သတိတိပိ အနုဿတိ။ ဗုဒ္ဓံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ အရဟတာဒိဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ တံ **ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ**။ **ဘာဝေန္တော**တိ ဝဍ္ဎေန္တော ဗြူဟေန္တော။ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **ဓမ္မာနုဿတိ၊** သွာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သံဃံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **သံဃာနုဿတိ၊** သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သီလံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **သီလာနုဿတိ၊** အတ္တနော အခဏ္ဍတာဒိသီလဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ စာဂံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **စာဂါနုဿတိ၊** အတ္တနော မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာရမ္မဏာယ[1] သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဒေဝတာ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **ဒေဝတာနုဿတိ၊** ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အာနာပါနေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ သတိ **အာနာပါနသတိ၊** အာနာပါနနိမိတ္တာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ မရဏံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ သတိ **မရဏသတိ၊** ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒသင်္ခါတမရဏာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။

ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒီနံ ပဋိက္ကူလာနံ အာယတ္တာ အာကရတ္တာ ကာယောတိ သင်္ခံ ဂတေ သရိရေ ဂတာ ပဝတ္တာ သတိ **ကာယဂတာသတိ၊** တာဒိသံ ဝါ ကာယံ ဂတာ သတိ "ကာယဂတသတိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ရဿံ အကတ္ဝာ "ကာယဂတာသတိ"တိ ဝုတ္တံ။ ကေသာဒိကေသု ကာယကောဋ္ဌာသေသု ပဋိက္ကူလနိမိတ္တာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဥပသမံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ အနုဿတိ **ဥပသမာနုဿတိ၊** သဗ္ဗဒုက္ခူပသမာရမ္မဏာယ သတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။

ဝိတက္ကဝိစာရဝိတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ ပဌမဈာနံ ဘာဝေန္တော။ ဝိတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ ဒုတိယဈာနံ ဘာဝေန္တော။ သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ တတိယဈာနံ ဘာဝေန္တော။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာသမ္ပယုတ္တံ စတုတ္ထဈာနံ ဘာဝေန္တော။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဘာဝေန္တောပိ ကာမေ ပရိဝေဇေတိတိ။

၁-မုတ္တစာဂတာဒိစာဂါရမ္မဏာယ (က)

ဝိကွမ္ဘနပဟာနံ ဒသေတွာ ဇုဒါနိ သမုဒ္ဆေဒေန ကာမာနံ ပဟာနံ ဒသေ့တုံ **"သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာ၀ေန္တော ဗီ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မဂ္ဂသောတသ အာပဇ္ဇနံ သောတာပတ္တိ၊ သောတာပတ္တိယာ မဂ္ဂေါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ **အပါယဂမနီယေ ကာမေ**တိ ယေ ဟိ အပါယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ အပါယဂမနီယေ ကာမေ သမုဒ္ဆေဒတော သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာ၀ေန္တော ပရိ၀ဇ္ဇေတိ။ ပဋိသန္ဓိ-၀သေန သကိံယေ၀ ဇုမံ လောကံ အာဂစ္ဆတီတိ သကဒါဂါမီ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ တံ မဂ္ဂံ ဘာ၀ေန္တော။ **သြဠာရိကေ**တိ ပရိဋ္ဌာဟပ္ပတ္တေ။ ပဋိသန္ဓိ၀သေနေ၀ ကာမဘ၀ံ နာဂစ္ဆတီတိ အနာဂါမီ၊ တဿ မဂ္ဂေါ အနာ-ဂါမိမဂ္ဂေါ။ တံ မဂ္ဂံ ဘာ၀ေန္တော။ **အနုသဟဂတေ**တိ သုခုမဘာ၀ပ္ပတ္တေ။ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ, ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ, သံသာရစက္ကဿ အရာနံ ဟတတ္တာ, ပါပကရဏော ရဟာဘာ၀ါ, ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ စ အရဟံ၊ အရဟတော ဘာ၀ေါ အရဟတ္တံ။ ကိံ တံ? အရဟတ္တဖလံ။ အရဟတ္တဿ မဂ္ဂေါ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ တံ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာ၀ေန္တော။ **သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိ** သဗ္ဗေ-နာကာရေန သဗ္ဗံ။ **သဗ္ဗထာ သဗ္ဗန္တိ** သဗ္ဗပ္ပကာရေန သဗ္ဗံ။ **အသေသံ နိဿေသန္တိ** နိရ၀သေသံ ဂန္ထမတ္တမ္ပိ အဋ္ဌပေတွာ။ အထ ၀ါ **သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ** မူလ၀သေန။ **သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံ** အာကာရနိပ္ပဒေသ၀သေန။ **အသေသံ နိဿေသံ** ဘာ၀နာ-နိပ္ပဒေသ၀သေန။ တထာ ပုရိမေန ဒုစ္စရိတာဘာ၀ေန။ ဒုတိယေန ပရိယုဋ္ဌာ-နာဘာ၀ေန။ တတိယေန အနုသယာဘာ၀ေန ဧ၀မေကေ ၀ဏ္ဏယန္တိ။

သပ္ပေါ ဝုစ္စတိ အဟီတိ ယော ကောစိ သရန္တော ဂစ္ဆတိ။ **ကေန-ဒ္ဓေနာ**တိ ကေန အတ္ထေန။ **သံသပ္ပန္တော ဂစ္ဆတီ**တိ ယသ္မာ သမ္မာ သံသရန္တော ဂစ္ဆတိတိ **သပ္ပေါ။ ဘုဇန္တော**တိ ၀က်၀ကော်ာ ဟုတွာ။ **ပန္နသိရော**တိ နိပန္န-သိသော ဟုတွာ။ **သိရေန သုပတီ**တိ သိသံ ဘောဂန္တရေ ကတွာ သုပနဘာ၀ေန သိရသာ သုပတိတိ **သရီသပေါ။** ဗိလေ သယတိတိ **ဗိလာသယော။** "ဗိလ-သယော"တိပိ ပါဠိ၊ တံ သုန္ဒရံ။ ဂုဟာယံ သေတိတိ **ဂုဟာသယော။ ဒါဠာ တသ္မာ အာဝုဓော**တိ တသ္မာ သပ္ပသ္မံ ဒုဇေ ဒါဠာ ပဟရဏသတ္ထသဒ္ဒါတော အာဝုဓော။ **ဝိသံ တသ္မာ ယော**ရန္တိ တသ္မာ သပ္ပသ္မ ဗျာပကသဒ္ဒါတံ ဝိသံ ဒါရဏံ ကတ္ဝဠံ။ **ဇိဂ္ဂါ တသ္မာ ဒုဝိဓော**တိ တသ္မာ သပ္ပသ္မ ဒ္ဝေဓာ ဇိဂ္ဂါ။ **ဒ္ဝီဟိ ဇိဂ္ဂါဟိ ရသံ သာယတီ**တိ ဒုဝိဓာဟိ ဇိဂ္ဂါဟိ ရသံ ဇာနာတိ အသာဒံ ဝိန္ဒတိ သာဒိ-ယတီတိ။ ဇိဝိတုံ ကာမယတီတိ **ဇိ၀ိတုကာမော။** အမရိတုံ ကာမယတီတိ **အမရိတုကာမော။** သုခံ ကာမယတီတိ **သုခကာမော။ ဒုက္ခပ္ပဋိက္ကူလတာ**တိ

၁-သက်္ခော (က)

ဒုက္ခံ အနိစ္ဆမာနော။ **ပါဒေနာ**တိ အတ္တနော ပါဒေန။ **သပ္ပသီရန္တိ** သပ္ပဿ သီသံ။ **ဝဇ္ဇယျာ**တိ ဒူရတော ဝဇ္ဇယျ။ **ဒိဝဇ္ဇယျာ**တိ တဿ ပမာဏေန။ **ပရိဝဇ္ဇယျာ**တိ သမန္တတော။ **အဘိနိဝဇ္ဇယျာ**တိ စတုတ္ထပ္ပမာဏေန။ အထ ဝါ ပုရိမေန သီသတော။ ဒုတိယတတိယေန ဒ္ဝိဟိ ပဿေဟိ။ စတုတ္ထေန ပန္ဆတော။ "ကာမေ ပန အပ္ပတ္တဿ ပရိယေသနမူလဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝေန **ဝဇ္ဇယျ**။ ပတ္တဿ အာရက္ခမူလဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝေန **ဒိဝဇ္ဇယျ**။ အညာဏပရိ-ဋ္ဌာဟဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝေန **ပရိဝဇ္ဇယျ**။ ဝိနာသမူခေ ပိယဝိပ္ပယောဂဒုက္ခဝတ္ထု-ဘာဝေန **အဘိနိဝဇ္ဇယျာ**"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ရဇ္ဇနဝသေန **ရာဂေါ**။ ဗလဝရဇ္ဇနဋ္ဌေန **သာရာဂေါ**။ ဝိသယေ သတ္တာနံ အနု အနု နယနတော **အနုနယော**။ အနုရုဇ္ဈတီတိ **အနုရောဓော**၊ ကာမေတီတိ အတ္ထော။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဘဝေ သတ္တာ တောယ နန္ဒန္တိတိ **နန္ဒီ**၊ သယံ ဝါ နန္ဒတီတိ **နန္ဒီ**။ နန္ဒီ စ သာ ရဇ္ဇနဋ္ဌေန ရာဂေါ စာတိ **နန္ဒီရာဂေါ**။ တတ္ထ ကေသို့ အာရမ္မဏေ သကိ် ဥပ္ပန္နာ တဏှာ နန္ဒီ၊ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ နန္ဒီရာဂေါတိ ဝုစ္စတိ။ **စိတ္တသ သာရာဂေါ**တိ ယော ဟေဋ္ဌာ "ဗလဝရဇ္ဇနဋ္ဌေန သာရာဂေါ"တိ ဝုတ္တော၊ သော နု သတ္တဿ၊ စိတ္တဿေဝ သာရာဂေါတိ အတ္ထော။

ဌာနန္တိ ဇောယ အာရမ္မဏာနိတိ **ဌာန**ာ။ ဗဟလကိလေသဘာဝေန မုနန္တိ ဇောယ ပါဏိနောတိ **မုနာ**။ ဂိလိတ္ဝာ ပရိနိဋ္ဌပေတ္ဝာ ဂဟဏဝသေန **အဏ္ဍာ-သာနံ**။ ဌမိနာ သတ္တာ ဂိဏ္ဍန္တိ ဂေဓံ အာပဇ္ဇန္တိတိ **ဂေဏေဝ**။ ဗဟလဋ္ဌေန ဝါ **ဂေဏေဝ**။ "ဂေဓံ ဝါ ပန ပဝနသင်္ခါ"ဒီ ဟိ ဗဟလဋ္ဌေနေဝ ဝုတ္တံ။ အနန္တရပဒံ ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝဓိတံ၊ သဗ္ဗတောဘာဂေန ဝါ ဂေဓောတိ **ပလိဂေဓေဝ**။ သဗ္ဗန္တိ ဇောနာတိ **သဂ်ဉ်ါ**။ လဂ္ဂနဋ္ဌေန ဝါ **သဂ်ဉ်ါ**။ သြသိဒနဋ္ဌေန **ပင်္ကော**။ အာကဗုနဝသေန **ဇဏ်ဝေါ**။ "ဇော ဌမံ ပုရိသံ ပရိကဗုတိ တဿ တသ္မေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝဋ္ဋနဋ္ဌေန **မာယာ**။ ဝဋ္ဋသ်ိ် သတ္တာနံ ဇနနဋ္ဌေန **ဇနိကာ**။ "တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသံ၊ စိတ္တမဿ ဝိဓာဝတီ"တိ ၂ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝဋ္ဋသ်ိ် သတ္တေ ဒုက္ခေန သံယောဇယမာနာ ဇနေတီတိ **သဉ္ဇနီ**။ ဃဋ္ဋ-နဋ္ဌေန **သိဗ္ဗိနီ**။ အယံ ဟိ ဝဋ္ဋသ်ိ် သတ္တေ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန သိဗ္ဗတိ ဃဋ္ဋေတိ တုန္နကာရော ဝိယ ပိလောတိကာယ ပိလောတိကံ၊ တဿာ "ဃဋ္ဋနဋ္ဌေန သိဗ္ဗိနီ"တိ ဝုတ္တာ။ အနေကပ္ပကာရံ ဝိသယဇာလံ တဏှာဝိပ္ဖန္ဒိတနိဝေသသဘ်ါတံ ဝါ ဇာလမဿာ အတ္ထိတိ **ဇာလိနီ**။

၁-ဂေဓာနံ သင်္ကန္တိ (သီ) ၂-သံ ၁-၃၄-ဝိဋ္ဌေ။

အာကမုနဒ္ဒေန သီဃသောတာ သရိတာ ဝိယာတိ **သရိတာ**။ အလ္လဒ္ဒေန ၀ါ **သရိတာ**။ ၀ုတ္တံ ဟေတံ "သရိတာနိ သိနေဟိတာနိ စ သောမနဿာနိ ဘ၀န္တိ ဇန္တုနော"တိ[1]။ အလ္လာနိ စေ၀ သိနိဒ္ဓါနိ စာတိ အံယံ ဟတ္ထ အတ္ထော။ အနုယ-ဗျသနာပါဒနဒ္ဒေန ကုမ္မာနုဗန္ဓသုတ္တကံ ဝိယာတိ **သုတ္တံ**။ ၀ုတ္တံ ဟေတံ "သုတ္တန္တိ ခေါ ဘိက္ခ၀ေ နန္ဒိရာဂသေတံ အဓိ၀စန"န္တိ[2]။ ရူပါဒိသု ဝိတ္ထတဒ္ဒေန **ဝိသတာ**။ တဿ တဿ ပဋိလာဘတ္ထာယ သတ္တေ အာယူဟာပေတီတိ **အာယူဟိနီ**။ ဥက္ကဋ္ဌိတုံ အပဒါနတော သဟာယဒ္ဒေန **ဒုတိယာ**။ အယံ ဟိ သတ္တာနံ ဝဋ္ဋသို့ ဥက္ကဋ္ဌိတုံ နာ ဒေတိ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ဝိယသဟာယော ဝိယ အဘိရမာပေတိ။ တေနေ၀ ၀ုတ္တံ—

"ဘဏ္ဍာဒုတိယော ပုရိသော၊ ဒီဃမဒ္ဓါနသံသရံ။
ဇုတ္တဘာ၀ညထာဘာ၀ံ၊ သံသာရံ နာတိ၀တ္တတီ"တိ[3]။

ပဏိဓာနကဝသေန **ပဏိဓိ**။ **ဘ၀နေတ္တိ**တိ ဘ၀ရဇ္ဇု။ ဧတာယ ဟိ သတ္တာ ရဇ္ဇုယာ ဂိ၀ါယံ ဗဒ္ဓါ ဂေါဏာ ဝိယ ဇုန္ဆိတိန္ဆိတဋ္ဌာနံ နိယျန္တိ။ တံ တံ အာရမ္မဏံ ၀နတိ ဘဇတိ အလ္လိယတီတိ **၀နံ**၊ ၀နတိ ယာစတီတိ ၀ါ **၀နံ**။ **၀န-ထော**တိ ဗျဥ္ဇနေန ပဒံ ၀မိတံ။ အနတ္ထဒုက္ခာနံ ၀ါ သမုဒ္ဌာပနဒ္ဒေန ဂဟနဒ္ဒေန စ ၀နံ ဝိယာတိ **၀နံ**။ ဗလ၀တဏှာယေတံ နာမံ။ ဂဟနတရဒ္ဒေန ပန တတော ဗလ၀တရာ **၀နထော** နာမ။ တေန ၀ုတ္တံ—

"၀နံ ဆိန္ဒထ မာ ရုက္ခံ၊ ၀နတော ဇာယတေ ဘယံ။
ဆေတ္ဝာ ၀နဉ္စ ၀နထဉ္စ၊ နိဗ္ဗနာ ဟောထ ဘိက္ခ၀ေါ"တိ[4]။

သန္ထ၀နဝသေန **သန္ထ၀ေါ**[5]၊ သံသဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ သော ဒုဝိဓော တဏှာ-သန္ထ၀ေါ မိတ္တသန္ထ၀ေါ စ။ တေသု ဣဓ တဏှာသန္ထ၀ေါ အဓိပ္ပေတော။ သိနေ-ဟ၀သေန **သ္နေဟော**။ အာလယကရဏ၀သေန ကမ္မမာနာ အပေက္ခာတိ **အပေက္ခာ**။ ၀ုတ္တမ္ပိ စေတံ "ဣမာနိ တေ ဒေ၀ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာ၀တီရာဇဓာနိပ္ပမုခာနိ၊ တတ္ထ ဒေ၀ ဆန္ဒံ ဇနေဟိ ဇိ၀ိတေ အပေက္ခံ ကရောဟီ"တိ[6]။ အာလယံ ကရောဟီတိ အယံ ဟတ္ထ အတ္ထော။ ပါဠိယေဣ္ဂေ အာရမ္မဏေ၀ ဗန္ဓတီတိ **ပဋိဗန္ဓု**၊ ဉာတကဒ္ဒေန ၀ါ ပါဠိယေဣ္ဂေ၀ ဗန္ဓု။တိ၀ိ **ပဋိဗန္ဓု**။နိစ္စသန္နိဿိတဒ္ဒေန၀ိ သတ္တာနံ တဏှာသမော ဗန္ဓု နာမ နတ္ထိ။

၁-ခု ၁-၆၂-ပိဒ္ဓေ။ ၂-သံ ၁-၄၂၇-ပိဒ္ဓေ။
၃-ခု ၁-၂၀၁၊ ၂၆၁၊ အံ ၁-၃၁၆၊ ခု ၇-၃၆၂၊ ခု ဂ-၂၁၁-ပိဒ္ဓေသု။ ၄-ခု ၁-၅၄-ပိဒ္ဓေ ဓမ္မပဒေ။
၅-သန္ထ၀ေါ (ပါဋိ) ၆-ဒီ ၂-၁၅၅-ပိဒ္ဓေ။

အာရမ္မဏာနံ အသနတော **အာသာ၊** အဇ္ဈောတ္ထရဏတော စေဝ တိတ္တိံ အနုဂန္ဆာဝေ ပရိဘုဥ္ဇနတော စာတိ အတ္ထော။ အာသီသနဝသေန **အာသီသနာ။** အာသိသိတသ္သ ဘာဝေါ **အာသီသိတတ္တံ။**

ဣဒါနိ တဿာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ "**ရူပါသာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာသီသနဝသေန အာသာတိ အာသာယ အတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ ရူပေ အာသာ **ရူပါသာ။** ဧဝံ နဝဝိ ပဒါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမာနိ ပဉ္စ ပဉ္စကာမ-ဂုဏဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ပရိကၡာရလောဘဝသေန ဆဋ္ဌံ။ တံ ဝိသေသတော ပဇ္ဇဇိတာနံ၊ တတော ပရာနိ တီဏိ အတိတ္တိယဝတ္ထုဝသေန ဂဟဋ္ဌာနံ။ နု ဟိ တေသံ ဓနပုတ္တဇိဝိတေဟိ အညံ ပိယတရံ အတ္ထိ။ "ဣဒံ မယှံ, ဣဒံ မယှ"န္တိ ဝါ "အသုကေန မေ ဣဒံ ဒိန္နံ, ဣဒံ ဒိန္န"န္တိ ဝါ ဧဝံ သတ္တေ ဇပ္ပါပေတိတိ **ဇပ္ပါ။** ပရတော ဒ္ဝေ ပဒါနိ ဥပသဂ္ဂေန ဝမိုတာနိ၊ တတော ပရံ အညေနာကာရေန ဝိဘဇိတုံ အာရဒ္ဓတ္တာ ပုန "ဇပ္ပါ"တိ ဝုတ္တံ။ ဇပ္ပနာကာရော **ဇပ္ပနာ။** ဇပ္ပိတသ္သ ဘာဝေါ **ဇပ္ပိတတ္တံ။** ပုနပ္ပုနံ ဝိသယေ လုမ္ပတီ အာကုလတိတိ လောလုပေါ၊ လောလုပသ္သ ဘာဝေါ **လောလုပ္ပံ။** လောလုပ္ပနာကာရော **လောလုပ္ပါယနာ။** လောလုပ္ပသမင်္ဂိနော ဘာဝေါ **လောလုပ္ပါယိတတ္တံ။**

ပုဉ္ဆဉ္ဇိကတာတိ ယာယ တဏှာယ လာဘဋ္ဌာနေသု ပုဉ္ဆံ စာလယမာနာ သုနခါ ဝိယ ကမ္မမာနာ ဝိစရန္တိ၊ တံ တဿာ ကမ္မနတဏှာယ နာမံ။ သာဓု မနာပမနာပေ ဝိသယေ ကာမေတီတိ သာဓုကာမော၊ တဿ ဘာဝေါ **သာဓုကမျတာ။** မာတာမာတုစ္ဆာတိအာဒိကေ အယုတ္တဋ္ဌာနေ ရာဂေါတိ **အဓမ္မရာဂေါ။** ယုတ္တဋ္ဌာနေပိ ဗလဝါ ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပန္နော လောဘော **ဝိသမ-လောဘော။** "ရာဂေါ ဝိသမ"န္တိအာဒိဝစနတော[1] ဝါ ယုတ္တဋ္ဌာနေ ဝါ အယုတ္တဋ္ဌာနေ ဝါ ဥပ္ပန္နော ဆန္ဒရာဂေါ အဓမ္မဋ္ဌေန အဓမ္မရာဂေါ။ ဝိသမဋ္ဌေန ဝိသမလောဘောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာရမ္မဏာနံ နိကာမနဝသေန **နိကန္တိ။** နိကာမနာကာရော **နိကာမနာ။** ပတ္ထယနဝသေန **ပတ္ထနာ။** ပိဟာယနဝသေန **ပိဟနာ။** သဉ္ဇ ပတ္ထနာ **သမ္ပတ္ထနာ။** ပဇ္ဇသု ကာမဂုဏေသု တဏှာ **ကာမ-တဏှာ။** ရူပါရူပဘဝေသု တဏှာ **ဘဝတဏှာ။** ဥစ္ဆေဒသဿိတော ဝိဘဝေ တဏှာ **ဝိဘဝတဏှာ။** သဿတေ ရူပဘဝသ္မိံယေဝ တဏှာ **ရူပတဏှာ။** အရူပ-ဘဝေ တဏှာ **အရူပတဏှာ။**ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ၂၊ နိရောဓေ တဏှာ **နိရောဓတဏှာ။** ရူပေ တဏှာ **ရူပတဏှာ။** သဒ္ဒေ တဏှာ **သဒ္ဒတဏှာ။ ဂန္ဓ-တဏှာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **သြဃာ**ဒယော ဝုတ္တတ္ထာဝ။

၁-အဘိ ၂-၃၈၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-....ဒိဋ္ဌိရာဂေါ။ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၉၈-ဝိဇ္ဇေ။)

ကုသလဓမ္မေ အာ၀ရတီတိ **အာ၀ရဏံ**။ ဆာဒနဝသေန **ဆဒနံ**။ သတ္တေ ဝဋ္ဋသ္မိံ ဗန္ဓတီတိ **ဗန္ဓနံ**။ စိတ္တံ ဥပဟန္တော ကိလိသတိ ၊သံကိလိဋ္ဌံ ကရောတီတိ **ဥပက္ကိ-လေသော**။ ထာမဂတဋ္ဌေန အနု အနု သေတီတိ **အနုသယော**။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိတိ **ပရိယုဋ္ဌာနံ**၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပဒါနေန ကုသလ၀ါရံ ဂဏှာတိတိ အတ္ထော။ "စောရာ မင္ဂေ ပရိယုဋ္ဌိံသု, ဓုတ္တာ မင္ဂေ ပရိယုဋ္ဌိံသူ"တိအာဒီသု ဟိ မဂ္ဂံ ဂဏှိံသူတိ အတ္ထော။ ဧ၀မိ၁ပိ ဂဟဏဋ္ဌေန ပရိယုဋ္ဌာနံ ဧ၀ဒိတဗ္ဗံ။ ပလိ၀ေဌနဋ္ဌေန လတာ ၀ိယာတိ **လတာ**။ "လတာ ဥပ္ပဇ္ဇ တိဋ္ဌတိ"တိ၂ အာဂတဋ္ဌာနေပိ အယံ တဏှာ လတာ၀ ၀ုတ္တာ။ ၀ိ၀ိ၁နိ ၀တ္ထူနိ ဠီနာတိတိ **ဧ၀ိဓံ**။ ၀ဋ္ဋဒုက္ခဿ မူလန္တိ **ဒုက္ခမူလံ**။ တဿေ၀ ဒုက္ခဿ နိဒါနန္တိ **ဒုက္ခ-နိဒါနံ**။ တံ ဒုက္ခံ ဇာတော ပဘ၀တီတိ **ဒုက္ခပ္ပဘ၀ေါ**။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန ပါသော ၀ိယာတိ ပါသေ၁၊ မာရဿ ပါသေ၁ **မာရပါသေ၁**။ ဒုရုဠ္ဟနဋ္ဌေန ဗဠိသံ ၀ိယာတိ ဗဠိသံ၊ မာရဿ ဗဠိသံ **မာရဗဠိသံ**။ တဏှာဘိဘူတာ မာရဿ ၀ိသယံ နာတိက္ကမန္တိ၊ တေသံ ဥပရိ မာရော ၀သံ ၀တ္တေတီတိ ဇာမိနာ ပရိယာယေန မာရဿ ၀ိသယော၀ိ **မာရ၀ိသယော**။ သန္ဓနဋ္ဌေန တဏှာ၀ နဒီ **တဏှာနဒီ**။ အဇ္ဈောတ္ထရဏဋ္ဌေန တဏှာ၀ ဇာလံ **တဏှာဇာလံ**။ ယထာ သုနခါ ဂဠ္ဠလဗ္ဘါ ယဒိစ္ဆကံ နိယျန္တိ၊ ဧ၀ံ တဏှာဗဒ္ဓါ သတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဂဠ္ဠလံ ၀ိယာတိ ဂဠ္ဠလံ၊ တဏှာ၀ ဂဠ္ဠလံ **တဏှာဂဠ္ဠလံ**။ ဒုပ္ပူရဏဋ္ဌေန တဏှာ၀ သမုဒ္ဒေါ **တဏှာသမုဒ္ဒေါ**။ အဘိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန **အဘိဇ္ဈာ**။ လုဒ္ဓန္တိ ဇေတေန, သယံ ၀ါ လုဒ္ဓတိ, လုဒ္ဓနမတ္တမေ၀ ၀ါ တန္တိ **လောဘော**။ သမ္မယုတ္တကာနံ **အကုသလာနံ** ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန **မူလံ**။

၀ိသတ္တိကာတိတိ ၀ိသတ္တိကာ ဇာတိ။ **ကေနဋ္ဌေန၁**တိ ကေန သဘာ၀ေန။ **၀ိသတာ**တိ ၀ိတ္ထဋ္ဌာ ရူပါဒိဿု။ **၀ိသာလာ**တိ ၀ိပုလာ။ **၀ိသဋ္ဌာ**တိ တေဘူမက-ဗျာပကဘ၀သေန ၀ိသဋ္ဌာ။ ပုရိမ၀စနမေ၀ တကာရဿ ဋကာရံ ကတ္ဝာ ဗျဉ္ဇန-၀ိဘာဂံ ကတ္ဝာ ၀ုတ္တံ။ **၀ိသက္ကတီ**တိ ပရိသပ္ပတိ သဟတိ ၀ါ။ ရတ္တော ဟိ ရာဂ၀တ္ထုနာ ပါဒေန တာဋ္ဌိယမာနော၀ိ သဟတိ။ သြသက္ကနံ ၀ိပ္ပန္ဒနံ ၀ါ "၀ိသက္ကန"န္တိ၀ိ ဘဒန္တိ။ "ကုသလာကုသလာနံ ပတီ"တိ ကေစိ ၀ဏ္ဏယန္တိ။ **၀ိသံ-ဟရတီ**တိ တထာ တထာ ကာမေသု အာနိသံသံ ပဿန္တိ ၀ိ၀ေဟိ အာကာ-ရေဟိ နေက္ခမ္မာဘိမုခပ္ပ၀တ္တိတော စိတ္တံ သံဟရတိ သံခိပတိ၊ ၀ိသံ ၀ါ ဒုက္ခံ၊ တံ ဟရတိ၊ ၀ဟတီတိ အတ္ထော။ **၀ိသံ၀ါဒိကာ**တိ အနိစ္စာဒိ နိစ္စာဒိတော ဂဏှန္တိ ၀ိသံ၀ါဒိကာ ဟောတိ။ ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကဿ ကမ္မဿ ဟေတုဘာ၀တော

၁-၀ ၄-၄၇၁-၀ဋ္ဌေ။ ၂-ခ ၁-၆၂-၀ဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ဝိသမူလာ၊ ဝိသံ ဝါ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဘူတာ ဝေဒနာ မူလံ ဧတိဿာတိ **ဝိသမူလာ။** ဒုက္ခသမုဒယတ္တာ ဝိသံ ဖလံ ဧတိဿာတိ **ဝိသဖလာ။** ယာယ တဏှာယ ရူပါဒိကဿ ဒုက္ခဿေဝ ပရိဘောဂေါ ဟောတိ, န အမတဿာတိ သာ "ဝိသပရိဘောဂါ"တိ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗတ္ထ နိရုတ္တိဝသေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တဿာ ဝိသယံ ဒဿေတုကာမော **"ဝိသာလာ ဝါ ပန သာ တဏှာ ရူပေ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဝိသာလာ ဝါ ပနာ**တိ မဟန္တိ ဧဝ တဏှာယနဋ္ဌေန တဏှာ၊ ရူပါဒယော ပန္တ ပန္တကာမဂုဏိကရာဂဝသေန ဝုတ္တာ။ **ကုလေ ဂဏ္ဌေ**တိအာဒီနိ ကောဒဿ ပဒါနိ လောလုပ္ပါဒဝသေန ဝုတ္တာနိ။ကာမဓာတုတ္တိကော ကမ္မဝန္ဒဝသေန ဝိဘတ္တော၊ ကာမဘဝတ္တိကော ဝိပါကဝန္ဒဝသေန ဝိဘတ္တော၊ သညာဘဝတ္တိကော သညာဝသေန ဝိဘတ္တော၊ ကေဝါကာရဘဝတ္တိကော ခန္ဓဝသေန ဝိဘတ္တော။ အတီတတ္တိကော ကာလဝသေန၊ ဒိဋ္ဌစတုက္ကော အာရမ္မဏဝသေန၊ အပါယတ္တိကော သြကာသဝသေန၊ ခန္ဓတ္တိကော နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဝသေန ဝိဘတ္တောတိ ဉာတဗ္ဗံ။ တတြာယံ သဒ္ဒပေန အတ္ထဒီပနာ ဝိဘာဝနာ စ—

"တတ္ထ ကတမာ ကာမဓာတု? ဟေဋ္ဌတော အဝီစိနိရယံ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ ဥပရိတော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ အန္တောကရိတ္ဝာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဇ္ဈောဝစရာ ဇ္ဈေ ပရိယာပန္နာ ခန္ဓဓာတုအာယတနာ ရူပံ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု"၁။

"တတ္ထ ကတမာ ရူပဓာတု? ဟေဋ္ဌတော ဗြဟ္မလောကံ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ ဥပရိတော ဃနိဋ္ဌေဒေဝေ အန္တောကရိတ္ဝာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဇ္ဈောဝစရာ ဇ္ဈေ ပရိယာပန္နာ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပဓာတု"၁။

"တတ္ထ ကတမာ အရူပဓာတု? ဟေဋ္ဌတော အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေ ဒေဝေ ပရိယန္တံ ကရိတ္ဝာ ဥပရိတော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂေ ဒေဝေ အန္တောကရိတ္ဝာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဇ္ဈောဝစရာ ဇ္ဈေ ပရိယာပန္နာ သမာပန္နဿ ဝါ ဥပပန္နဿ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အရူပဓာတု"တိ၂။ အဋ္ဌကထာယံ ပန **"ကာမဓာတူ**တိ ကာမဘဝေါ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ။ **ရူပဓာတူ**တိ ရူပဘဝေါ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ။ **အရူပဓာတူ**တိ အရူပဘဝေါ၊ စတ္တာရော ခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ"တိ ဝုတ္တံ။

၁-အဘိ ၁-၂၅၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၅၄-ဝိဇ္ဇေ။

အထ ၀ါ ကာမရာဂသဒ္ဒါတေန ကာမေန ယုတ္တာ ဓာတု **ကာမဓာတု၊** ကာမသဒ္ဒါတာ ၀ါ ဓာတု **ကာမဓာတု။** ကာမံ ပဟာယ ရူပေန ယုတ္တာ ဓာတု **ရူပဓာတု၊** ရူပသဒ္ဒါတာ ၀ါ ဓာတု **ရူပဓာတု။** ကာမဉ္စ ရူပဉ္စ ပဟာယ အရူပေန ယုတ္တာ ဓာတု **အရူပဓာတု၊** အရူပသဒ္ဒါတာ ၀ါ ဓာတု **အရူပဓာတု။** တာ ဧ၀ ဓာတုယော ပုန ဘ၀ပရိယာယေန ၀ုတ္တာ။ ဘ၀န္တိ ဟိ ဘ၀ါတိ ၀ုစ္စန္တိ။ သညာယ ယုတ္တော ဘ၀ေါ၊ သညာ၀တံ ၀ါ ဘ၀ေါ၊ သညာ ၀ါ ဇ္ဈေ ဘ၀ေ အတ္ထီတိ **သညာဘ၀ေါ။** သော ကာမဘ၀ေါ စ အသညာဘ၀မုတ္တော ရူပဘ၀ေါ စ နေ၀သညာနာသညာဘ၀မုတ္တော အရူပဘ၀ေါ စ ဟောတိ။

န သညာဘ၀ေါ **အသညာဘ၀ေါ၊** သော ရူပဘ၀ေကဒေသော။ သြဠာရိကတ္တာဘာ၀တော နေ၀သညာ, သုခုမတ္တေန သဇ္ဇာ၀တော နာသညာတိ နေ၀သညာနာသညာ၊ တာယ ယုတ္တော ဘ၀ေါ **နေ၀သညာနာသညာဘ၀ေါ။** အထ ၀ါ သြဠာရိကာယ သညာယ အဘာ၀ါ သုခုမာယ စ အဘာ၀ါ နေ၀သညာနာသညာ အသ္မိံ ဘ၀ေတိ **နေ၀သညာနာသညာဘ၀ေါ၊** သော အရူပဘ၀ေကဒေသော။ ဧကေန ရူပက္ခန္ဓေန ဓေါကိဏ္ဏော ဘ၀ေါ, ဧကော ၀ါ ဓေါကာရော, အဿ ဘ၀သ္သာတိ **ဧကဓေါကာရဘ၀ေါ၊** သော အသညာ-ဘ၀ေါ၀။ စတူဟိ အရူပက္ခန္ဓေဟိ ဓေါကိဏ္ဏော ဘ၀ေါ, စတ္တာရော ၀ါ ဓေါကာရာ အဿ ဘ၀သ္သာတိ **စတုဓေါကာရဘ၀ေါ၊** သော အရူပဘ၀ေါ ဧ၀။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဓေါကိဏ္ဏော ဘ၀ေါ, ပဉ္စ ၀ါ ဓေါကာရာ အဿ ဘ၀သ္သာတိ **ပဉ္စ-ဓေါကာရဘ၀ေါ၊** သော ကာမဘ၀ေါ စ ရူပဘ၀ေကဒေသော စ ဟောတိ။ အတီတတ္တိကော ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တနယော၀။ **ဒိဋ္ဌ**န္တိ စတုသမုဋ္ဌာနိကံ ရူပါရမ္မဏံ။ **သုတ**န္တိ ဒ္ဝိသမုဋ္ဌာနိကံ သဒ္ဒါရမ္မဏံ။ **မုတ**န္တိ ဖုသိတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗာနိ စတုသမုဋ္ဌာ-နိကာနိ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏာနိ။ **ဓိညာတဗ္ဗံ** နာမ မနသာ ဇာနိတဗ္ဗံ ဓမ္မာ-ရမ္မဏံ။ တေသု ဒိဋ္ဌသုတမုတဓိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု။ **ဓိသဋ္ဌာ ဓိတ္ထုတာ**တိ မဟန္တာ ပတ္ထဋာ။

အပါယလောကေတိ ဝဇိသဒ္ဒါတသ္သ အယသ္သ အဘာ၀ေန အပါယော၊ တသ္မိံ အပါယလောကေ။ **ခန္ဓလောကေ**တိ ရာသဋ္ဌေန ရူပါဒယော ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဧ၀ လောကော။ **ဓာတုလောကေ**တိ သုညတဋ္ဌေန စက္ခ္ဝါဒတုအာဒယော အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော ဧ၀ လောကော။ **အာယတနလောကေ**တိ အာယ-တနာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ ဧ၀ လောကော။ သဗ္ဗေပိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန လောကော၊ ၀ုတ္တပ္ပကာရေ လောကေ ဓိသဒ္ဒါ ဓိတ္ထဒ္ဒါတိ ဓိသတ္တိကာ။ **သတော**တိ သရတီတိ သတော၊ ပုဂ္ဂလေန သတိ ၀ုတ္တာ။

တတ္ထ သရဏးလက္ခဏာ **သတိ**။ သရန္တိ တာယ, သယံ ဝါ သရတိ, သရဏ-မတ္တမေဝ ဝါ သောတိ သတိ။ သာ ပနေသာ အဝိလာပနလက္ခဏာ၊ အသမ္မော-သနရသာ၊ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဝိသယာဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ၊ ထိရ-သညာပဒဋ္ဌာနာ၊ ကာယာဒိသတိပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာ ဝါ။ အာရမ္မဏေ ဒဠ္ဟပတိဋ္ဌ-တတ္တာ ပန သေကာ ဝိယ စက္ခုဒ္ဒါရာဒိနံ ရက္ခဏတော ဒေါဝါရိကော ဝိယ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တသာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဒသ္သေန္တော "**ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဘာဝေန္တော သတေဝာ**"တိအာဒိနာ နယေန စတုဗ္ဗိဓံ သတိပဋ္ဌာနမာဟ။ တတ္ထ **ကာယေ**တိ ရူပကာယေ။ ရူပကာယော ဟိ ဣဓ အဂ််ပစ္စင်္ဂါနံ ကေသာဒိနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမူဟဋ္ဌေန ဟတ္ထိကာယရထကာယာဒယော ဝိယ "ကာယော"တိ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ စ သမူဟဋ္ဌေန၊ ဧဝံ ကုစ္ဆိတာနံ အာယဋ္ဌေန။ ကုစ္ဆိတာနံ ဟိ ပရမဇေဂုစ္ဆာနံ သော အာယောတိပိ ကာယော။ **အာယော**တိ ဥပ္ပတ္တိ-ဒေသော။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—အာယန္တိ တတော္တိ အာယော။ ကေ အာယန္တိတိ? ကုစ္ဆိတာ ကေသာဒယော။ ဣတိ ကုစ္ဆိတာနံ ကေသာဒီနံ အာယောတိ **ကာယော**။

ကာယာနုပဿနာတိ ကာယသ အနုပဿနာ၊ ကာယံ ဝါ အနုပဿနာ၊ "**ကာယေ**"တိ စ ဝတ္တာပိ ပုန "**ကာယာနုပဿနာ**"တိ ဒုတိယံ ကာယဂ္ဂဟဏံ အသမ္မိဿတော ဝဝတ္ထာနဃနဝိနိဗ္ဘောဂါဒိဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေန နာ ကာယေ ဝေဒနာနုပဿနာ စိတ္တမ္မာနုပဿနာ ဝါ၊ အထ ခေါ ကာယာနုပဿနာယေဝါတိ ကာယသ်ိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ ကာယာနုပဿနာ-ကာရဿေဝ ဒဿနေန အသမ္မိဿတော ဝဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ၊ တထာ နာ ကာယေ အဂ််ပစ္စင်္ဂဝိနိမုတ္တဿကမ္မာနုပဿနာ, နာပိ ကေသလောမာဒိဝိနိ-မုတ္တဿတ္ထိပုရိသာနုပဿနာ။ယောပိ စေတ္ထ ကေသလောမာဒိကော ဘူတုပါဒါယ-သမူဟသ်ိတော ကာယော၊ တတ္ထာပိ နာ ဘူတုပါဒါယဝိနိမုတ္တကမ္မာနု-ပဿနာ၊ အထ ခေါ ရထသမ္ဘာရာနုပဿနာကာသ ဝိယ အဂ််ပစ္စင်္ဂသမူဟာနု-ပဿနာ၊ နဂရာဝယဝါနုပဿနာကာသ ဝိယ ကေသလောမာဒိသမူဟာနုပဿနာ၊ ကဒလိက္ခန္ဓပတ္တာဝဋ္ဋိဝိနိဘုဇနာကာသ ဝိယ ရိတ္တာမုဋ္ဌိဝိနိဝေဌနာကာသ ဝိယ စ ဘူတု-ပါဒါယသမူဟာနုပဿနာယေဝါတိ သမူဟဝသေနေဝ ကာယသ်ိတသ ဝတ္ထုနော နာနုပဂ္ဂဟာရတော ဒဿေန္တေန ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ နာ ဟေတ္ထ ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တော ကာယော ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ

ပုရိသော ၀ါ အညော ၀ါ ကောစိ ဓမ္မော ဒိဿတိ၊ ယထာဝုတ္တဓမ္မသမူဟ-
မတ္တေယေ၀ ပန တထာ တထာ သတ္တာ မိစ္ဆာဘိနိ၀ေသံ ကရောန္တိ။ တေနာဟ
ပေါရာဏာ—

"ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။
အပဿံ ဗဇ္ဈတေ မူဠ္ဍော၊ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတီ"တိ။

ဃနဝိနိဗ္ဘောဂါဒိဒဿနတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ။ အာဒိသဒ္ဒေန စေတ္ထ အယမ္ပိ အတ္ထော ၀ေဒိတဗ္ဗော။ အယဉ္ဒိ တေသ္မိံ ကာယေ ကာယာနုပဿနာယေ၀၊ န အည-ဓမ္မာနုပဿနာ။ ယထာ အနုဒကာဘူတာယပိ မရိစိယာ ဥဒကာနုပဿနာ ဟောတိ၊ န ဧ၀ံ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာသုဘာဘူတေယေ၀ ဇူမသ္မိံ ကာယေ နိစ္စသုခတ္တသုဘာဘာ၀ါနုပဿနာ၊ အထ ခေါ ကာယာနုပဿနာ အနိစ္စ-ဒုက္ခာနတ္တာသုဘာကာရသမူဟာနုပဿနာယေ၀ါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အထ ၀ါ ယ္ဝာယံ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ "ဇူဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ၀ါ။ပ။ သော သတော၀ အဿသတိ"တိအာဒိနာ၂ နယေန အဿာသပဿာ-သာဒိစုဏ္ဏိကဇာတအဋ္ဌကပရိယောသာနော ကာယော ဝုတ္တော၊ ယော စ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ သတိပဋ္ဌာနကထာယံ "ဇူဓေကစ္စော ပထဝိကာယံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ။ အာပေါကာယံ။ တေဇောကာယံ။ ၀ါယောကာယံ။ ကေသ-ကာယံ။ လောမကာယံ။ ဆ၀ိကာယံ။ စမ္မကာယံ။ မံသကာယံ။ ရုဟိရကာယံ။ နာရုကာယံ။ အဋ္ဌိကာယံ။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇကာယ"န္တိ၃ ကာယော ဝုတ္တော၊ တသ္မ သဗ္ဗသ္မ ဇူမသ္မိံယေ၀ ကာယေ အနုပဿနတော ကာယေ ကာယာနုပဿ-နာတိ ဧ၀မ္ပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အထ ၀ါ ကာယေ "အဟ"န္တိ ၀ါ "မမ"န္တိ ၀ါ ဧ၀ံ ဂဟေတဗ္ဗသ္မ ယသ္မ ကသ္မစိ အနုပဿနတော တသ္မ တသ္မေ၀ ပန ကေသလောမာဒိကသ္မ နာနာဓမ္မသမူဟသ္မ အနုပဿနတော ကာယေ ကေသာဒိသမူဟသ၌တ-ကာယာနုပဿနာတိ ဧ၀မတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အပိ စ "ဇူမသ္မိံ ကာယေ အနိစ္စတော အနုပဿတိ, နော နိစ္စတော"တိအာဒိနာ၄ အနုက္ကမေန ပဋိသမ္ဘိဒါယံ အာဂတ-နယသ္မ သဗ္ဗသ္မေ၀ အနိစ္စလက္ခဏာဒိနော အာကာရသမူဟသ၌တသ္မ ကာယသ္မ အနုပဿနတောပိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာတိ ဧ၀မ္ပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အယံ ပန စတုသတိပဋ္ဌာနသာဓာရဏော အတ္ထော။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၂၊ မ-ဋ္ဌ ၂၄၇-ပိဋ္ဌေသု။　၂-ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဒါဋ္ဌေသု။　၃-၃ ၉-၄၀၆-ပိဋ္ဌေ။

သတိပဋ္ဌာနဆိုသော် တယော သတိပဋ္ဌာနာ သတိဂေါစရောပိ, တိဓာ ပဋိပန္နေသု သာဝကေသု သတ္ထုနော ပဋိဃာနုနယဝိတိဝတ္တတာပိ, သတိပိ။ "စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ ဒေသိဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကာရောထ။ပ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ ကာယဿ သမုဒယော? အာဟာရသမုဒယာ ကာယသမုဒယော" တိအာဒိသု[၁] ဟိ သတိဂေါစရော "သတိပဋ္ဌာန"ဆိုဝုစ္စတိ။ တထာ "ကာယော ဥပဋ္ဌာနံ၊ နော သတိ၊ သတိ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ သတိ စာ" တိအာဒိသုပိ[၂]။ တဿတ္ထော— ပတိဋ္ဌာတိ အသ္မိန်ဟိ ပဋ္ဌာနံ။ ကာ ပတိဋ္ဌာတိ? သတိ။ သတိယာ ပဋ္ဌာနံ **သတိပဋ္ဌာနံ၊** ပဓာနဋ္ဌာနန်ဟိ ဝါ ပဋ္ဌာနံ၊ သတိယာ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ, ဟတ္ထိဋ္ဌာနအဿဋ္ဌာနာဒီနိ ဝိယ။

"တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော[၃] သေဝမာနော သတ္ထာ ဂဏမနုသာသိတုမရဟတီ" တိ[၄] ဣတ္ထေ တိဓာ ပဋိပန္နေသု သာဝကေသု သတ္ထုနော ပဋိဃာနုနယဝိတိဝတ္တတာ "သတ်ပဋ္ဌာန"ဆိုဝုတ္တာ။ တဿတ္ထော— ပဋ္ဌပေတဗ္ဗတော ပဋ္ဌာနံ၊ ပဝတ္တယိတဗ္ဗတောတိ အတ္ထော။ ကေန ပဋ္ဌပေ-တဗ္ဗောတိ? သတိယာ၊ သတိယာ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနန်ဟိ။ "စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပူရေန်ဟိ" တိ-အာဒိသု[၅]ပန သတိယေဝ "သတိပဋ္ဌာန"ဆိုဝုစ္စတိ။ တဿတ္ထော—ပတိဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာနံ၊ ဥပဋ္ဌာတိ ဩက္ကန်တိတွာ[၆] ပက္ခန္ဒိတွာ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ သတိယေဝ ပဋ္ဌာနန်ဟိ သတိပဋ္ဌာနံ။ အထ ဝါ သရဏဋ္ဌေန သတိ၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနံ။ ဣတိ သတိ စ သာ ပဋ္ဌာနဉ္စာတိပိ သတိပဋ္ဌာနံ။ ဣဒမိဓ အဓိပ္ပေတံ။ တံ သတိပဋ္ဌာနံ။ **ဘာဝေန္တော**တိ ဝဍ္ဎေန္တော။ ဣတ္ထေ စ ယံ တိဓာ ပဋိပန္နေသု သာဝကေသု သတ္ထုနော ပဋိဃာနုနယဝိတိဝတ္တတာ "သတိပဋ္ဌာန"ဆိုဝုတ်၊ တံ ဣမိနာ သုတ္တေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝုတ်ံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

> "တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္ထာ ဂဏမနုသာသိတုမရဟတီ" တိ ဣတိ ဧဝါ ပနေတံ ဝုတ်ံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ်ံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သတ္ထာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္ပကော ဟိတေသီ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ "ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ" တိ။ တဿ

၁-သံ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၉-၄၀၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-တဒရိယော (က)
၄-မ ၃-၂၅၀-၂၆၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-မ ၃-၁၂၄၊ အံ ၃-၂၀၇-ပိဋ္ဌေသု။
၆-ဩက္ကန္ဒိတွာ (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၉၁-ပိဋ္ဌေ။) ဩက္ကန္ဒိတွာ (သီ၊ သျာ၊ က)

သာ၀ကာ နံ သုဿူသန္တိ၊ နံ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ နံ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ၀ေါက္ကမ္မ စ သတ္ထု သာသနာ ၀တ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခ၀ေ တထာဂတော နံ စေ၀ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ နံ စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံ၀ေဒေတိ၊ အန၀ဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခ၀ေ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ယဒရိယော။ပ။ မရဟတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခ၀ေ သတ္ထာ။ပ။ ဣဒံ ၀ေါ သုခါယာတိ။ တဿ ဧကစ္စေ သာ၀ကာ နံ သုဿူသန္တိ။ပ။ ၀တ္တန္တိ။ ဧကစ္စေ သာ၀ကာ သုဿူသန္တိ။ပ။ နံ စ ၀ေါက္ကမ္မ သတ္ထု သာသနာ ၀တ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခ၀ေ တထာဂတော နံ စေ၀ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ နံ စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံ၀ေဒေတိ၊ နံ စ အတ္တမနော ဟောတိ၊ နံ စ အတ္တမနတံ ပဋိသံ၀ေဒေတိ။ အနတ္တမနတာ စ အတ္တမနတာ စ တဒုဘယံ အဘိနိ၀ဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဒုတိယံ။ပ။

ပုန စပရံ။ပ။ ဣဒံ ၀ေါ သုခါယာတိ။ တဿ သာ၀ကာ သုဿူသန္တိ။ပ။ ၀တ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခ၀ေ တထာဂတော အတ္တမနော စေ၀ ဟောတိ၊ အတ္တမနတ္တ ပဋိသံ၀ေဒေတိ၊ အန၀ဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခ၀ေ တတိယ”န္တိ”။

ဧ၀ံ ပဋိဃာနုနယေဟိ အန၀ဿုတတာ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ တဒုဘယံ ဝိတိ၀တ္တတာ “သတိပဋ္ဌာန”န္တိ ၀ုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါနမေ၀ ကိရ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတသတိတာ ဟောတိ၊ နံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒိနန္တိ။

၀ေဒနာသု ၀ေဒနာနုပဿနာတိအာဒီသု ၀ေဒနာဒိနံ ပုန ၀စနေ ပယောဇနံ ကာယာနုပဿနာယံ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ယထာယော၀ံ ယောဇေတွာ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။ အယမ္ပိ သာဓာရဏကထာ။ သုခါဒီသု အနေကပ္ပဘေဒါသု ၀ေဒနာသု ဝိသုံ ဝိသုံ အနိစ္စာဒိတော ဧကေက၀ေဒနာနုပဿနာ။ သရာဂါဒိကေ သောဋ္ဌသပ္ပဘေဒေ စိတ္တေ ဝိသုံ ဝိသုံ အနိစ္စာဒိတော ဧကေကစိတ္တာနုပဿနာ။ ကာယ၀ေဒနာစိတ္တာနိ ဌပေတွာ သေသတေဘူမကဓမ္မေသု ဝိသုံ ဝိသုံ အနိစ္စာဒိတော ဧကေကဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တေ ၂ ၀ုတ္တနယေန နိ၀ရဏာဒိဓမ္မာနုပဿနာတိ။ ဧတ္ထ စ ကာယေတိ ကေ၀စနံ၊ သရီရသ

၁-မ ၃-၂၆၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒီ ၂-၃၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေသု။

ကေတ္တာ။ စိတ္တေတိ ကေဝစနံ၊ စိတ္တသ သဘာဝဘေဒါဘာဝတော ဇာတိဂ္ဂ-ဟဏေန ကတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ဝေဒနာဒယော အနုပသိတဗ္ဗာ၊ တထာနုပသံ့ဏ္ဍော ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပသနာ, စိတ္တေ စိတ္တာနုပသနာ, ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပသနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထံ ဝေဒနာ အနုပသိတဗ္ဗာ? သုခါ တာဝ ဝေဒနာ ဒုက္ခတော, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ သလ္လတော, အဒုက္ခမသုခါ အနိစ္စ-တော အနုပသိတဗ္ဗာ။ ယထာဟ---

"ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ၊ ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ သလ္လတော။
အဒုက္ခမသုခံ သန္တံ၊ အဒ္ဒက္ခိ နံ အနိစ္စတော။
သ ဝေ သမ္မဒ္ဒသော ဘိက္ခု၊ ပရိဇာနာတိ ဝေဒနာ"တိ[1]။

သဗ္ဗာ ဇေ စေတာ ဒုက္ခတောပိ အနုပသိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ တံ ဒုက္ခသ္မိန္တိ ဝဒါမိ"တိ[2]။ သုခဒုက္ခတောပိ စ အနုပသိတဗ္ဗာ။ ယထာဟ "သုခါ ဝေဒနာ ဋ္ဌိတိသုခါ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာ။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဋ္ဌိတိ-ဒုက္ခာ၊ ဝိပရိဏာမသုခါ။ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဉာဏသုခါ၊ အညာဏ-ဒုက္ခာ"တိ[3]။ အပိ စ အနိစ္စာဒိသတ္တာဝိပဿနာဝသေနာပိ အနုပသိတဗ္ဗာ။ စိတ္တ-ဓမ္မေသုပိ စိတ္တံ တာဝ အာရမ္မဏာဓိပတိသဟဇာတဘူမိကမ္မဝိပါကကိရိယာဒိ-နာနတ္တဘေဒါနံ အနိစ္စာဒိသတ္တာနုပသနာနံ သရာဂါဒိသောဋ္ဌသဘေဒါနဉ္စ ဝသေန အနုပသိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မာ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏာနံ သုညတဓမ္မသ အနိစ္စာဒိသတ္တာနုပသနာနံ သန္တာသန္တာဒီနဉ္စ ဝသေန အနုပသိတဗ္ဗာ။

ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိ။ အညေနေဝ ဟိ စိဇ်္ဈန ကာယံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ, အညေန ဝေဒနံ, အညေန စိတ္တံ, အညေန ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ကေစိတ္တေယေဝ လဗ္ဘန္တိတိ။ အာဒိတော ဟိ ကာယံ ပရိဂ္ဂဏှိတ္ဝာ အာဂတသ ဝိပဿနာသမ္မ-ယုတ္တာ သတိ ကာယာနုပသနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂ-လော ကာယာနုပသီ နာမ။ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂံ ပတ္တသ မဂ္ဂက္ခဏေ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ သတိ ကာယာနုပသနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ကာယာနုပသီ နာမ။

ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဏှိတ္ဝာ စိတ္တံ ပရိဂ္ဂဏှိတ္ဝာ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှိတ္ဝာ အာဂတသဲ ဝိပဿနာသမ္မယုတ္တာ သတိ ဓမ္မာနုပသနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္နာ-ဂတော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုပသီ နာမ။ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂံ

၁-သံ ၂-၄၀၉-ဖိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၂-၄၁၇-ဖိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၃၇၇-ဖိဋ္ဌေ။

ပတ္တသ မဂ္ဂက္ခဏော မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုပဿီ နာမ၊ ဧ၀ံ တာ၀ ဒေသနာ ပုဂ္ဂလေ တိဋ္ဌတိ၊ ကာယေ ပန "သုဘ"န္တိ ၀ိပလ္လာသပ္ပဟာနာ ကာယပရိဂ္ဂါ-ဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဒ္ဓတိတိ ကာယာနုပဿနာ နာမ။ ဝေဒနာယ "သုခ"န္တိ ၀ိပလ္လာသပ္ပဟာနာ ဝေဒနာပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဒ္ဓတိတိ ဝေဒနာ-နုပဿနာ နာမ။ စိတ္တေ "နိစ္စ"န္တိ ၀ိပလ္လာသပ္ပဟာနာ စိတ္တပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဒ္ဓတိတိ စိတ္တာနုပဿနာ နာမ။ ဓမ္မေသု "အတ္တာ"တိ ၀ိပလ္လာသပ္ပ-ဟာနာ ဓမ္မပရိဂ္ဂါဟိကာ သတိ မဂ္ဂေန သမိဒ္ဓတိတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ။ ဤတိ ဧကော၀ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သတိ စတုကိစ္စသာဓကဋ္ဌေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ တေန ၀ုတ္တံ "လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဧကစိတ္တေယေ၀ လဗ္ဘန္တိ"တိ။

ပုန ဥပကာရ၀သေန စ အပရိဟီန၀သေန စ ဂုဏ၀သေန စ[1] အပရေ တယော စတုက္ကာ ၀ုတ္တာ။ တတ္ထ **အသတိပရိ၀ဇ္ဇနာယာ**တိ န သတိ အသတိ, သတိ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ ၀ါ အသတိ၊ မုဋ္ဌဿတိယာ ဧတံ အဓိ၀စနံ။ **ပရိ၀ဇ္ဇနာ-ယာ**တိ သမန္တတော ၀ဇ္ဇနေန။ ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကသဒိသေ ဟိ မုဋ္ဌဿတိ-ပုဂ္ဂလေ ပရိ၀ဇ္ဇနေန ဥပဋ္ဌိတသတိပုဂ္ဂလသေ၀နေန ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု သတိ-သမုဋ္ဌာပနတ္ထံ နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရစိတ္တတာယ စ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **သတိကရဏီ-ယာနံ ဓမ္မာန**န္တိ သတိယာ ကာတဗ္ဗာနံ ဓမ္မာနံ။ **ကတ္တာ**တိ ကတဘာ၀ေန။ စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ ကတတ္တာ၊ ဘာ၀ိတတ္တာတိ အတ္ထော။ **သတိပရိမုန္ဒာနံ ဓမ္မာနံ ဟတတ္တာ**တိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ နာသိတဘာ၀ေန။ **သတိနိမိတ္တာနံ ဓမ္မာနံ အသမ္မုဋ္ဌတ္တာ**တိ သတိယာ ကာရဏာနံ ကာယာဒိအာရမ္မဏာနံ အနုဋ္ဌ-ဘာ၀ေန။

သတိယာ သမန္နာဂတတ္တာတိ သတိယာ သမ္မာ အာဂတတ္တာ အပရိ-ဟီနတ္တာ စ။ **၀သိတတ္တာ**တိ ၀သိဘာ၀ပတ္တေန။ **ပါဂုညတာယာ**တိ ပဂုဏ-ဘာ၀ေန။ **အပစ္စော၀ေါဟာရတာယာ**တိ အနိ၀တ္တနဘာ၀ေန အပစ္စော-သဏ္ဌနဘာ၀ေန။

သတ္တတ္တာတိ သဘာ၀ေန ၀ိဇ္ဇမာနတ္တာ။ **သန္တတ္တာ**တိ နိဗ္ဗုတသဘာ၀တ္တာ။ **သမိတတ္တာ**တိ ကိလေသာနံ ၀ူပသမိတဘာ၀တ္တာ။ **သန္တေ စ မေ သမန္နာဂတတ္တာ**တိ သပ္ပုရိသ၀မ္မေဟိ အပရိဟီနတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒယော ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တနယာ ဧ၀။ သရဏကာ၀သေန သတိ၊ ဤဒံ သတိယာ သဘာ၀ပဒံ။ ပုနပ္ပုနံ သရဏတော

---

[1] ပဂုဏ၀သေန စ (သီ၊ သျာ)

အနုသဲရဏ၀သေန **အနုသတိ**။ အဘိမုခံ ဂန္ဆာ ဝိယ သရဏတော ပဋိသရဏ-၀သေန **ပဋိသတိ**။ ဥပသဂ္ဂ၀သေန ၀ါ ၀မိုတမတ္တမေ၀။ သရဏာကာရော **သရဏတာ**။ ယသ္မာ ပန သရဏတာတိ တိဏ္ဏံ သရဏာနမ္မိ နာမံ၊ တသ္မာ တံ ပဋိသေ၀တေတုံ ပုန သတိဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ သတိ သမ်ါတာ သရဏတာတိ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော။ သုတပရိယတ္တာသ ၀ရဏာဘာ၀တော **၀ာရဏတာ**။ အနု-ပဝိသနသမ်ါတေန ဩဂါဟနဋ္ဌေန အ၀ိလာပနဘာ၀ေါ **အ၀ိလာပနတာ**။ ယထာ ဟိ ဥဒကေ လာဗုကဋ္ဌာဟာဒိနိ ပလ၀န္တိ၊ န အနုပ၀ိသန္တိ၊ န တထာ အာရမ္မဏော သတိ။ အာရမ္မဏံ ဟိ ဃော အနုပ၀ိသတိ၊ တသ္မာ "အ၀ိလာပန-တာ"တိ ၀ုတ္တာ။ စိရကတစိရဘာသိတာနံ နသမ္မုဿနဘာ၀တော **အသမ္မုဿ-နတာ**။ ဥပ္ပဇ္ဇာနလက္ခဏော ဇောကနလက္ခဏော စ ဇုန္ဒဋ္ဌံ ကာရေတီတိ ဇုန္ဒြိယံ၊ သတိသမ်ါတံ ဇုန္ဒြိယံ **သတိန္ဒြိယံ**။ ပမာဒေ န ကမ္မတီတိ **သတိဗလံ**။ ယာထာ၀သတိ နိယျာနသတိ ကုသလသတိတိ **သမ္မာသတိ**။ ဗုဇ္ဈနကသဲ အင်္ဂေါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပသဒ္ဓော သုန္ဒရော ၀ါ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိယော၀ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ **သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ**။

ကောယနမဂ္ဂေါတိ ကေမဂ္ဂေါ၊ အယံ မဂ္ဂေါ နိ ဒွေခေပထဘူတောတိ ဧ၀-မတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အထ ၀ါ ကေန အယိတဗ္ဗောတိ ကောယနော။ ကေ-နာတိ ဂဏသင်္ကိတံ ပဟာယ ဂူပကဒွေန ပဝိဝိတ္တစိတ္တေန[1]။ အယိတဗ္ဗော ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော, အယန္တိ ၀ါ ဧတေနာတိ အယနော၊ သံသာရတော နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ကေဿ အယနော ကောယနော။ ကေဿာတိ သေဋ္ဌဿ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ သေဋ္ဌော၀ ဘဂ၀ါ၊ တသ္မာ "ဘဂ၀တော"တိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ ကိစ္စာပိ ဟိ တေန အညေပိ အယန္တိ၊ ဧ၀ံ သန္တေပိ ဘဂ၀တော၀ သော အယနော တေန ဥပ္ပါဒိတတ္တာ။ ယထာဟ "သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဘဂ၀ါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ"တိအာဒိ[2]။ အယတိတိ ၀ါ အယနော၊ ဂစ္ဆတိ ပ၀တ္တတီတိ အတ္ထော။ ကေသ္မိ အယနော ကောယနော။ ဇုမသ္မိံယေ၀ မမ္မ၀ိနယေ ပ၀တ္တတိ၊ န အညတ္ထာတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာဟ "ဇုမသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဒ မမ္မ၀ိနယေ အရိယော အင်္ဂဝိကော မဂ္ဂေါ ဥပလဗ္ဘတိ"တိ[3]။ ဒေသနာ-ဘေဒေါယေ၀ ဟေသော၊ အတ္ထတော ပန ဧကော၀။ အ၀ိ စ ဧကံ အယတိတိ ကောယနော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာမုခဘာ၀နာနယေန ပ၀တ္တော၀ိ အပရဘာဂေ ဧကံ နိဗ္ဗာနမေ၀ ဂစ္ဆတီတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာဟ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ—

၁-ပဟာယ ဝိ၀ေကဋ္ဌေန ပဝိဝိတ္တေန (သီ၊ သျာ)

၂-သံ ၁-၁၉၂၊ ခု ၉-၃၇၅၊ မ ၃-၅၉-ဝိဋ္ဌေသု။ ၃-ဒီ ၂-၁၂၅-ဝိဋ္ဌေ။

ဇကာယနံ ဇာတိခယန္တ္ဂဒဿီ၊
မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ ဟိတာနုကမ္ပီ။
ဇတေန မဂ္ဂေန တရိံသု ပုဇ္ဇေ၊
တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃ"န္တိ ၁။

မဂ္ဂေါတိ ကေနဋ္ဌေန မဂ္ဂေါ? နိဗ္ဗာနံ ဂမနဋ္ဌေန, နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂနိ-ယဋ္ဌေန စ။ **ဥပေတော**တိ အာသန္နံ ဂတော။ **သမုပေတော**တိ တတော အာသန္နတရံ ဂတော။ ဥဘယေနပိ သတိယာ အပရိဟီနော အတ္ထော။ **ဥပဂတော**တိ ဥပဂန္တ္ဝာ ဌိတော။ **သမုပဂတော**တိ သမ္ပယုတ္တော ဟုတ္ဝာ ဌိတော။ "ဥပါဂတော သမုပါဂတော"တိပိ ပါဠိ။ ဥဘယေနာပိ သတိသမီပံ အာဂ-တောတိ အတ္ထော။ **ဥပပန္နော**တိ အဓိယောဂါပန္နော။ **သမုပပန္နော**တိ ပရိ-ပုဏ္ဏော။ **သမန္နာဂတော**တိ အဓိကလော ဝိဇ္ဇမာနော။ "ဥပေတော သမုပေ-တောတိ ဒ္ဝီဟိ ပဒေဟိ ပဝတ္တံ ကထိတံ။ ဥပဂတော သမုပဂတောတိ ဒ္ဝီဟိ ပဒေဟိ ပဋိဝေဓော။ ဥပပန္နော သမုပပန္နော သမန္နာဂတောတိ တီဟိ ပဒေဟိ ပဋိလာဘော ကထိတော"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

လောကေ ဝါ သာ ဒိသတ္တိကာတိ ယာ သော အနေကပ္ပကာရေန ဝုတ္တာ ဒိသတ္တိကာ၊ သာ ခန္ဓလောကေ ဧဝ၊ န အညတြ ခန္ဓေဟိ ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ **လောကေ ဝါ တံ ဒိသတ္တိက**န္တိ ခန္ဓလောကေ ဧဝ ပဝတ္တံ တေံ ဒိသတ္တိကသင်္ခါတံ တဏှံ။ **တရတိ** ကာမေ ပရိဝဇ္ဇေန္တော။ **ဥတ္တရတိ** ကိလေသေ ပဇဟန္တော။ **ပတရတိ** တေသံ ပတိဋ္ဌာဟေတုံ ဆိန္ဒန္တော။ **သမတိက္ကမတိ** သံသာရံ အတိက္က-မန္တော။ **ဒိတိဝတ္တတိ** ပဋိသန္ဓိအဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကံ ကရောန္တော။ အထ ဝါ **တရတိ ဥတ္တရတိ** ကာယာနုပဿနေန။ **ပတရတိ** ဝေဒနာနုပဿနေန။ **သမတိက္ကမတိ** စိတ္တာနုပဿနေန။ အထ ဝါ **တရတိ** သီလေန။ **ဥတ္တရတိ** သမာဓိနာ။ **ပတရတိ** ဝိပဿနာယ။ **သမတိက္ကမတိ** မဂ္ဂေန။ **ဒိတိဝတ္တတိ** ဖလေနာတိ ဧဝမာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၄။ စတုဿဂါထာယ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယော ဧကံ သာလိခေတ္တာဒိ-ခေတ္တံ ဝါ ဃရဝတ္ထာဒိဝတ္ထုံ ဝါ ကဟာပဏသင်္ခါတံ ဟိရညံ ဝါ ဂေါအဿာဒိဘေဒံ ဂဝါသံ ဝါ အန္တောဇာတာဒိဒါသေ ဝါ ဘတကာဒိကမ္မကရေ ဝါ ဇ္ဈတ္တိသညိကာ ထိယော ဝါ ဉာတိမန္တဝါဒိမန္တေ။ ဝါ အညေ ဝါ မနာပိယရူပါဒိကေ

၁-သံ ၃-၁၄၆၊ ၁၆၂-ပိဋ္ဌေသု။

ပုထုကာမေ အနုဂိဏ္ဍတိတိ။ **သာလိကေ္ဍတ္တာ**နီ့ ယတ္ထ သာလိယော ဝိရုဟန္တိ။ **ဗိဟိ-ကေ္ဍတ္တာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဗိဟိ**တိ အဝသေသဝိဟယော။ မောဒယ-တိတိ **မုဇ္ဇါ**။ **ဃရဝတ္ထု**နီ့ ဃရပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ကတာကတဘူမိဘာဂေါ။ ကောဋ္ဌကဝတ္ထာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ကောဋ္ဌကော**တိ ဒွါရကောဋ္ဌာဒိ။ **ပုရေ**တိ ဃရဿ ပုရတော။ **ပစ္ဆာ**တိ ဃရဿ ပစ္ဆတော။ ဏ္ဍေ အာရာမေနီ့ စိတ္တံ တောသေနီ့တိ **အာရာမော၊** ပုပ္ဖေနပိ ဖလေနပိ ဆာယာယပိ ဒကေနပိ ရမနီ့တိ အတ္ထော။

ပသုကာဒယောတိ ဒွိကာဒယော။ **အန္တေဝာသကော**တိ အန္တေဝသိ-ဒါသိယာ ကုစ္ဆိမှိ ဇာတော။ **ဓနက္ကီတကော**တိ ဓနေန ကိဏိတ္ဝာ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ဂဟိတော။ **သာမံ ဝါ**တိ သယံ ဝါ။ **ဒါသဗျနီ့** ဒါသဿ ဘာဝေါ ဒါသဗ်ံ၊ တံ ဒါသဗ်ံ။ **ဥပေတိ**တိ ဥပဂစ္ဆတိ။ **အကာမကော ဝါ**တိ အတ္တနော အရုစိယာ ဝါ ကရမရာနိတော။

တေ စတ္တာရော ပုနပိ ဒဿေတုံ "**အာမာယ ဒါသာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ**"တိ အာဟ။ **အာမာယ ဒါသာ**တိ အန္တေဝာသကဒါသာ။ "ယတ္ထ ဒါသော အာမ-ဇာတော ဌိတော ထုလ္လာနိ ဂစ္ဆတိ"တိ ဏ္ဍောပိ ဧတေဝ ဝုတ္တာ။ **ဓနေန-ကီတာ**တိ ဓနဒါသာ။ **သာမဉ္စ ဧကေ**တိ သယံ ဒါသာ။ **ဘယာပကုန္နာ**တိ အကာမဒါသာ။ ဘယေန ပကုန္နာ ဒိုပိတာ။

ဘတကာတိ ဘတိယာ ဇီဝနကာ။ ကသိကမ္မာဒိကမ်ံ ကရောန္တိတိ **ကမ္မ-ကရာ**။ **ဥပဇီဝိနော**တိ သမ္မန္တနာဒိနာ ဥပဂန္ဒွာ နိဿယံ ကတ္ဝာ ဇီဝန္တိတိ ဥပဇီဝိနော။

ဋ္ဌိတိတိ ထိယတိ ဧတိသ္မံ ဂဗ္ဘောတိ ဋ္ဌိတိ။ **ပရိဂ္ဂဟော**တိ သဟာယိ သဿာမိကာ။ မာတာပိတိဗန္ဓဝါဒိ **ဉာတိဗန္ဓု**။ သဂေါတ္တော **ဂေါတ္တဗန္ဓု**။ ကောစရိယကုလေ ဝါ ဧကဇာတိမန္တေ ဝါ ဥဂ္ဂဟိတမန္တော **မန္တဗန္ဓု**။ နေ-သိပ္ပါဒိဿဒ္ဓိံ ဥဂ္ဂဟိတကော **သိပ္ပဗန္ဓု**။ "မိတ္တဗန္ဓဝါတိပိ ဗန္ဓု"တိ ကတ္ထစိ ပေါတ္ထကေ ပါဌော ဒိဿတိ။

ဂိဏ္ဍတိတိ ကိလေသကာမေန ပတ္ထေတိ။ **အနုဂိဏ္ဍတိ**တိ အနု အနု ဂိဏ္ဍတိ ပုနပ္ပုနံ ပတ္ထေတိ။ **ပလိဂိဏ္ဍတိ**တိ သမန္တတော ပတ္ထေတိ။ **ပလိဗဏ္ဍတိ**တိ ဝိသေသေန ပတ္ထေတိ။ "သြဋ္ဌာရိကတ္တေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန **ဂိဏ္ဍတိ, အနု-ဂိဏ္ဍတိ၊** အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟဝသေန **ပလိဂိဏ္ဍတိ, ပလိဗဏ္ဍတိ**"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏ-ယန္တိ။

၅။ ပဉ္စမဂါထာယံ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—တံ ပုဂ္ဂလံ အဗလချာ ကိလေသာ ဗလီယန္တိ သဟန္တိ မဒ္ဒန္တိ။ သဒ္ဓါဗလာဒိဝိရဟေန ၀ါ အဗလံ တံ ပုဂ္ဂလံ အဗလာ ကိလေသာ ဗလီယန္တိ၊ အဗလတ္တာ ဗလီယန္တိတိ အတ္ထော။ အထ ၀ါ တံ ကာမဂိဒ္ဓံ ကာမရတ္တံ[1] ကာမပရိယေသနဉ္စ သိဟာဒယော စ ပါကဋပရိဿယာ, ကာယဒုစ္စရိတာဒယော စ အပါကဋပရိဿယာ မဒ္ဒန္တိ။ တတော အပါကဋပရိဿဝေယဟိ အာဘိဘူတံ တံ ပုဂ္ဂလံ ဇာတိအာဒိဒုက္ခံ ဘိန္နံ နာ၀ံ ဥဒကံ ဝိယ အန္တေတိ။

အဗလာတိ နတ္ထိ ဧတေသံ ဗလန္တိ အဗလာ၊ ဗလဝိရဟိတာ။ **ဒုဗ္ဗလာ**တိ မန္ဒပယောဂါဗလေန ကတ္တုဗ္ဗကိစ္စဝိရဟိတာ။ **အပ္ပဗလာ**တိ အပ္ပံ ပရိတ္တံ ဧတေသံ ဗလန္တိ အပ္ပဗလာ၊ ယုဇ္ဈိတုံ အသမတ္ထာ။ **အပ္ပထာမကာ**တိ အပ္ပေါ ပရိတ္တော ထာမော ဧတေသံ ၀ါယာမော ဥဿာဟောတိ အပ္ပထာမကာ။ **ဟီနာ နိဟီနာ** ပယောဂဟီနေန။ **ခြမကာ** ထာမဟီနေန။ **လာမကာ** ပစ္စယဟီနေန။ **ဆတုက္ကာ** အစ္ဆာသယဟီနေန။ **ပရိတ္တာ** ပတ္တိဟီနေန[2]။ **သဟန္တိ**တိ မဒ္ဒန္တိ ဃဋ္ဋနံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **ပရိသဟန္တိ**တိ သဗ္ဗတော မဒ္ဒန္တိ။ **အဘိဘ၀န္တိ** အပရာပရံ ဥပ္ပတ္တိ၀သေန။ **အဇ္ဈောတ္ထရန္တိ** ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိ၀သေန။ **ပရိယာဒိယန္တိ** သုသောသေတ္တာ ဌာနေန။ **မဒ္ဒန္တိ** ကုသလုပ္ပတ္တိနိ၀ါရဏေန။

သဒ္ဓါဗလန္တိ သဒ္ဒဟန္တိ ဧတောယ, သယံ ၀ါ သဒ္ဒဟတိ, သဒ္ဒဟနမတ္တမေ၀ ၀ါ သောတိ သဒ္ဓါ။ သာ သဒ္ဒဟနလက္ခဏာ, ခြကပ္ပနလက္ခဏာ ၀ါ၊ သမ္ပသာဒန-ရသာ ဥဒကပ္ပသာဒကမဏိ ဝိယ။ ပက္ခန္ဒနရသာ ၀ါ ခြဃုတ္တရဏော ဝိယ။ အကာလုသိယပစ္စုပဋ္ဌာနာ, အဓိမုတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနာ ၀ါ။ သဒ္ဓေယျ၀တ္ထုပဒဋ္ဌာနာ, သောတာပတ္တိယင်္ဂပဒဋ္ဌာနာ ၀ါ။ သာ ဟတ္ထဝိတ္တဗီဇာနိ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အသဒ္ဓိ-ယေ န ကမ္မတိတိ **သဒ္ဓါဗလံ။ ဝီရိယဗလ**န္တိ ဝီရသ ဘာ၀ေါ ဝီရိယံ, ဝီရာနံ ၀ါ ကမ္မံ ဝီရိယံ၊ ဝီဓိနာ ၀ါ နယေန ဥပါယေန ဣရယိတဗ္ဗံ ပ၀တ္တယိတဗ္ဗန္တိ ဝီရိယံ။ တံ ပနေတံ ဥပတ္ထမ္ဘနလက္ခဏဉ္စ ပဂ္ဂဟဏလက္ခဏဉ္စ ဝီရိယံ၊ သဟ-ဇာတာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနရသံ၊ အသံသီဒနဘာ၀ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ "သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ"တိ ၀စနတော[2] သံ၀ေဂပဒဋ္ဌာနံ, ဝီရိယာရမ္ဘ၀တ္ထုပဒဋ္ဌာနံ ၀ါ။ သမ္မာ အာရဒ္ဓံ သဗ္ဗသမ္ပတ္တီနံ မူလန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကောသဇ္ဇေ န ကမ္မတိတိ **ဝီရိယဗလံ။** သတိယာ လက္ခဏာဒိနိ ဝုတ္တာနေ၀။

၁-ကာမရက္ခန်ံ (သျာ၊က)　　၂-သတ္တိဟီနေန (သီ)၊ သတိဟီနေန (သျာ)

၃-....အံ ၁-၄၃၀-ဝိဋ္ဌေ။

မုဋ္ဌဿစ္စေ နာ ကမ္မတိတိ **သတိမလံ**။ သဟဇာတာနိ သမ္မာ အာဓိယတီ ဌပေတီတိ သမာဓိ။ သော ပါမောက္ခလက္ခဏော အဝိက္ခေပလက္ခဏော ဝါ၊ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏေ သမ္မိဒ္ဓါနရသော နာနိယစုဏ္ဏာနံ ဥဒကံ ဝိယ၊ ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနော, ဥဏ္ဏာပစ္စုပဋ္ဌာနော ဝါ။ “သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ပဿတီ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝိသေသတော သုခပဒဋ္ဌာနော နိဝါတေ ပဒီပစ္စိနံ ဌိတိ ဝိယ စေတသော ဌိတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥဒ္ဓစ္စေ နာ ကမ္မတိတိ **သမာဓိမလံ**။ ပဇာနာတီတိ ပညာ။ ကိံ ပဇာနာတိ? “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိအာဒိနာ နယေန အရိယသစ္စာနိ။ သာ ယထာသဘာဝပဋိဝေဓလက္ခဏာ, အက္ခလိတ-ပဋိဝေဓလက္ခဏာ ဝါ ကုသလိဿာသဓိတ္တာဥသုပဋိဝေဓော ဝိယ၊ ဝိသယော-ဘာသနရသာ ပဒီပေါ ဝိယ၊အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ အရညဂတသုဒေဿကော ဝိယ။ အဝိဇ္ဇာယ နာ ကမ္မတိတိ **ပညာမလံ။ ဟိရိမလံ ဩတ္တပ္ပမလန္တိ** အဟိရိကေ နာ ကမ္မတိတိ ဟိရိမလံ။ အနောတ္တပ္ပေ နာ ကမ္မတိတိ ဩတ္တပ္ပမလံ။ အယံ ဥဘယ-ဝသေန အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ ဟိရိယတီတိ ဟိရိ၊ လဇ္ဇာယေတံ အဓိဝစနံ။ တေဟိ ဧဝ ဩတ္တပ္ပတိတိ ဩတ္တပ္ပံ၊ ပါပတော ဥဋ္ဌေဂသေတံ အဓိဝစနံ။

တေသံ နာနာကရဏဒီပနတ္ထံ သမုဋ္ဌာနံ, အဓိပတိ, လဇ္ဇာဒိလက္ခဏေန စာတိ ဣမံ မာတိကံ ဌပေတ္ဝာ အယံ ဝိတ္ထာရကထာ ဝုတ္တာ—အဇ္ဈတ္တသမု-ဋ္ဌာနာ ဟိရိ နာမ၊ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနံ ဩတ္တပ္ပံ နာမ။ အတ္တာဓိပတိ ဟိရိ နာမ၊ လောကာဓိပတိ ဩတ္တပ္ပံ နာမ။ လဇ္ဇာသဘာဝသဏ္ဌိတာ ဟိရိ နာမ၊ ဘယ-သဘာဝသဏ္ဌိတံ ဩတ္တပ္ပံ နာမ။ သပ္ပတိဿဝလက္ခဏာ ဟိရိ နာမ၊ ဝဇ္ဇဘီရုက-ဘယဒဿာဝိလက္ခဏံ ဩတ္တပ္ပံ နာမ။

တတ္ထ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနံ ဟိရိံ စတူဟိ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေတိ— ဇာတိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ဝယံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ သူရဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ဗာဟုသစ္စံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ။ ကထံ? “ပါပကရဏံ နာမေတံ နာ ဇာတိသမ္ပန္နာနံ ကမ္မံ၊ ဟီန-ဇစ္စာနံ ကေဝဋ္ဋာဒီနံ ဣဒံ ကမ္မံ၊ မာဒိသဿ ၂ ဇာတိသမ္ပန္နဿ ဣဒံ ကမ္မံ ကာတုံ နာ ယုတ္တ”န္တိ ဧဝံ တာဝ ဇာတိံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ပါဏာတိပါတာဒိပါပံ အကရောန္တော ဟိရိံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တထာ “ပါပကရဏံ နာမေတံ ဒဟရေဟိ ကတ္တုံ၊ မာဒိသဿ ဝယေ ဌိတဿ ဣဒံ ကမ္မံ ကာတုံ နာ ယုတ္တ”န္တိ ဧဝံ ဝယံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ပါဏာတိပါတာဒိပါပံ အကရောန္တော ဟိရိံ သမုဋ္ဌာ-ပေတိ။ တထာ “ပါပကမ္မံ နာမေတံ ဒုဗ္ဗလဇာတိကာနံ ကမ္မံ၊ မာဒိသဿ

၁-ဝိ ၃-၁၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-တာဒိသဿ (သီ၊ သျာ)

သူရဘာဝသမ္ပန္နဿ ဇာဒံ ကမ္မံ ကာတုံ န ယုတ္တ”န္တိ ဧဝံ သူရဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ပါဏာတိပါတာဒိပါပံ အကရောန္တော ဟိရိံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တထာ “ပါပကမ္မံ နာမေတံ အန္ဓဗာလာနံ ကမ္မံ၊ န ပဏ္ဍိတာနံ။ မာဒိသဿ ပဏ္ဍိတဿ ဗဟုဿုတဿ ဇာဒံ ကမ္မံ ကာတုံ န ယုတ္တ”န္တိ ဧဝံ ဗာဟုသစ္စံ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ပါဏာတိပါတာဒိပါပံ အကရောန္တော ဟိရိံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တ-သမုဋ္ဌာနံ ဟိရိံ စတူဟိ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သမုဋ္ဌာပေတ္ဝာ စ ပန အတ္တနော စိတ္တေ ဟိရိံ ပဝေသေတ္ဝာ ပါပကမ္မံ န ကရောတိ။ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တ-သမုဋ္ဌာနာ ဟိရီ နာမ ဟောတိ။ ကထံ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနံ ဩတ္တပ္ပံ နာမ? သစေ တွံ ပါပကမ္မံ ကရိဿသိ၊ စတူသု ပရိသာသု ဂရုဟပ္ပတ္တော ဘဝိဿသိ။

“ဂရုဟိဿန္တိ တံ ဝိညူ၊ အသုစိ နာဂရိကော ယထာ။
ဝဇ္ဇေဇာ သီလဝန္တေဟိ၊ ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသီ”တိ[၁]—

ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခန္တော ဟိ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌိတေန ဩတ္တပ္ပေန ပါပကမ္မံ န ကရောတိ၊ ဧဝံ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနံ ဩတ္တပ္ပံ နာမ ဟောတိ။

ကထံ အတ္တာဓိပတိ ဟိရိ နာမ? ဇာတေကစ္စော ကုလပုတ္တော အတ္တာနံ အဓိပတိံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ “မာဒိသဿ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ဗဟုဿုတဿ ဓုတင်္ဂရဿ[၂] န ယုတ္တံ ပါပကမ္မံ ကာတု”န္တိ ပါပံ န ကရောတိ။ ဧဝံ အတ္တာဓိပတိ ဟိရိ နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သော အတ္တာနံယေဝ အဓိပတိံ ကရိတ္ဝာ အကုသလံ ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတီ”တိ[၃]။

ကထံ လောကာဓိပတိ ဩတ္တပ္ပံ နာမ? ဇာတေကစ္စော ကုလပုတ္တော လောကံ အဓိပတိံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ ပါပကမ္မံ န ကရောတိ။ ယထာဟ—

“မဟာ ခေါ ပနာယံ လောကသန္နိဝါသော၊ မဟန္တသ္မိံ ခေါ ပန လောကသန္နိဝါသေ သန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ပရစိတ္တဝိဒုနော၊ တေ ဒူရတောပိ ပဿန္တိ၊ အာသန္နာပိ န ဒိဿန္တိ၊ စေတသာပိ စိတ္တံ ဇာနန္တိ၊ တေပိ မံ ဧဝံ ဇာနေယ္ယုံ ‘ပဿထ ဘော ဣမံ ကုလပုတ္တံ သဒ္ဓါယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဝေါကိဏ္ဏော ဝိဟရတိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ’တိ။ ဒေဝတာပိ ခေါ သန္တိ ဣဒ္ဓိမန္တိန်ဒိယော ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ပရစိတ္တဝိဒုနိယော၊ တာ ဒူရတောပိ ပဿန္တိ၊

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၆၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဓုတဝါဒဿ (က) ၃-အံ ၁-၁၄၆-ဝိဋ္ဌေ။

အာသန္နာပိ နဒိဿန္တိ။ စေတသာပိ စိတ္တံ ဇာနန္တိ၊ တာပိ မံ ဧဝံ ဇာနေယျုံ 'ပဿထ ဘော ဣမံ ကုလပုတ္တံ သဒ္ဓါယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဝေါကိဏ္ဏော ဝိဟရတိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟီ'တိ။ သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ 'အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝိရိယံ ဘဝိဿတိ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓော ကာယော အသာရဒ္ဓော၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ကေဂ္ဂ'န္တိ။ သော လောကံယေဝ အဓိပတိံ ကရိတ္ဝာ အကုသလံ ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတီ"တိ ၁။

ဧဝံ လောကာဓိပတိ သြတ္တပ္ပံ နာမ ဟောတိ။ "လဇ္ဇာသဘာဝသင်္ခါတာ ဟိရီ၊ ဘယသဘာဝသင်္ခါတံ သြတ္တပ္ပ"န္တိ ဇ္ဈေ ပန လဇ္ဇာတိ လဇ္ဇနာကာရော၊ တေန သဘာဝေန သင်္ခါတာ ဟိရီ။ ဘယန္တိ အပါယဘယံ၊ တေန သဘာဝေန သင်္ခါတံ သြတ္တပ္ပံ။ တဒုဘယမ္ပိ ပါပပရိဝဇ္ဇနေ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဧကစ္စော ဟိ ယထာ နာမ ဧကော ကုလပုတ္တော ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနိ ကရောန္တော လဇ္ဇတမ္ပယုတ္တကံ ဧကံ ဒိသ္ဝာ လဇ္ဇနာကာရပ္ပတ္တော ဘဝေယျ ဟိဠိတော၊ ဝေမေဝ အဇ္ဈတ္တံ လဇ္ဇိဓမ္မံ သြက္ကမိတ္ဝာ ပါပကမ္မံ နာ ကရောတိ။ ဧကစ္စော အပါယဘယဘီတော ဟုတ္ဝာ ပါပကမ္မံ နာ ကရောတိ။

တတြိဒံ သြပမ္မံ—ယထာ ဟိ ဒ္ဝိသု အယောဂုဠေသု ဧကော သီတလော ဘဝေယျ ဂူထမက္ခိတော၊ ဧကော ဥဏ္ဟော အာဒိတ္တော။ တတ္ထ ပဋ္ဌိတော သီတလံ ဂူထမက္ခိတတ္တာ ဇိဂုစ္ဆန္တော နာ ဂဏှာတိ၊ ဣတရံ ဍာဟဘယေန။ တတ္ထ သီတလသ္မ ဂူထမက္ခနဇိဂုစ္ဆာယ အဂဏှနံ ဝိယ အဇ္ဈတ္တံ လဇ္ဇိဓမ္မံ သြက္ကမိတ္ဝာ ပါပသ္မ အကရဏံ၊ ဥဏ္ဟသ္မ ဍာဟဘယေန အဂဏှနံ ဝိယ အပါယဘယေန ပါပသ္မ အကရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

"သပ္ပတိသဝလက္ခဏာ ဟိရိ၊ ဝဇ္ဇဘီရုကဘယဒဿာဝိလက္ခဏံ သြတ္တပ္ပ"န္တိ ဣဒမ္ပိ ဒ္ဝယံ ပါပပရိဝဇ္ဇနေ ဧဝ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဧကစ္စော ဟိ ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ သတ္ထုမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ သဗြဟ္မစာရိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာတိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ သပ္ပတိသဝလက္ခဏံ ဟိရိံ သမုဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပါပံ နာ ကရောတိ။ ဧကစ္စော အတ္တာနုဝါဒဘယံ ပရာနုဝါဒဘယံ ဒဏ္ဍဘယံ ဒုဂ္ဂတိဘယန္တိ စတူဟာကာရေဟိ ဝဇ္ဇဘီရုကဘာဝဒဿာဝိလက္ခဏံ

၁-အံ ၁-၁၄၆-၁၄၇-ဝိဇ္ဇေသု။

သြတ္တပ္ပံ သမုဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပါပံ န ကရောတိ။ တတ္ထ ဇာတိမဟတ္တပစ္စ၀ေက္ခဏာဒိနိ စေ၀ အတ္တာနု၀ါဒဘယာဒိနိ စ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗာနိ။ ဧ၀ံ ဝုတ္တံ သတ္တဝိဓံ ဗလံ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ၊ တေ ကိလေသာ တံ ပုဂ္ဂလံ သဟန္တိ။ ပ။ ပရိယာ-ဒိယန္တိ မဒ္ဒန္တိတိ။

ဒွေ ပရိဿယာတိ ပါကဋာပါကဋ၀သေန ဒွေ ဧ၀ ဥပဒ္ဒ၀ါ, န ကေံ, န တိဏိ၊ တေ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ “**ကတမေ ပါကဋပရိဿယာ**”တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကောကာ**တိ ကေကာ[1]။ အယမေ၀ ၀ါ ပါဌော။ **စောရာ**တိ စောရိယကမ္မေဟိ ယုတ္တာ။ **မာဏ၀ါ**တိ သာဟသိကကမ္မေဟိ ယုတ္တာ။ **ကတကမ္မာ**တိ သန္ဓိစ္ဆေဒါဒိကတစောရိကကမ္မာ။ **အကတကံမ္မာ**တိ တံ ကမ်ံ ကာတုံ နိက္ခန္တာ။ ဏ္ဍေ **အဿူ**တိ ဘ၀ေယျုန္တိ အတ္ထော။ **စက္ခုရောဂေါ**တိ စက္ခုသ္မိံ ဥပ္ပန္နရောဂေါ၊ ရုဇတီတိ ရောဂေါ။ စက္ခုရောဂေါတိအာဒယော ဝတ္ထုဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နိဗ္ဗတ္တိတပသာဒါနဉ္စိ ရောဂေါ နာမ နတ္ထိ။ **ကဏ္ဏရောဂေါ**တိ ဗဟိကဏ္ဏရောဂေါ။ **မုခရောဂေါ**တိ မုခေ ဥပ္ပန္နရောဂေါ။ **ဒန္တရောဂေါ**တိ ဒန္တသူလံ။ **ကာသော**တိ ခယရောဂေါ။ **သာသော**တိ သ္မာသော ဥဂ္ဂါရရောဂေါ။ **ပိနာသော**တိ ဗဟိနာသိကာယ ရောဂေါ။ **ဒါဟော**တိ အဗ္ဘန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇနကော ဥဏ္ဟော။ **မုစ္ဆာ**တိ သတိဝိဿဇ္ဇနကာ။ **ပက္ခန္ဒိ-ကာ**တိ လောဟိတပက္ခန္ဒိကာ အတိသာရော။ **သူလာ**တိ အာမသူလာ ကုစ္ဆိ-၀ါတော။ **ဝိသူစိကာ**တိ မဟန္တော ဝိရေစနကော။ **ကိလာသော**တိ သဗ္ဗလော။ **သောသော**တိ သုက္ခနကော သောသဗျာဓိ။ **အပမာရော**တိ အမနုဿဂ္ဂါဟော ဝေရိယက္ခာဗာဓော။ **ဒဒ္ဒု**။တိ ဒဒ္ဒုပိဋ္ဌကာ။ **ကဏ္ဍူ**။တိ ခုဒ္ဒကပိဋ္ဌကာ။ **ကစ္ဆူ**။တိ မဟာကစ္ဆု။ **ရ၀သာ**တိ[2] နခေဟိ ဝိလိခိတဋ္ဌာနေ ရောဂေါ။ “နခသာ”တိပိ ပါဠိ။ **ဝိတစ္ဆိကာ**တိ ဟတ္ထတလပါဒတလေသု ဟိရုံ ဟိရုံ ကတ္ဝာ ဖာလေန္တော ဥပ္ပဇ္ဇနကရောဂေါ။ **လောဟိတပိတ္တာနိ** သောဏိတပိတ္တံ၊ ရတ္တပိတ္တာနိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **မဓုမေဟော**တိ သရိရဗ္ဘန္တရေ ဥက္ကဋ္ဌရောဂေါ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အပိ စ မဓုမေဟော အာဗာဓော ဥက္ကဋ္ဌော”တိ[3]။

အံသာတိ အရိသရောဂေါ။ **ပီဠကာ**တိ လောဟိတပိဋ္ဌကာ။ ဘဂံ ဒါလယ-တိတိ **ဘဂန္ဒလာ**၊ ဝစ္စမဂ္ဂံ ဖာလေတိတိ အတ္ထော။ **ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ**တိ ပိတ္တေန သမုဋ္ဌာနံ ဥပ္ပတ္တိ ဧတေသန္တိ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ။ တေ ကိရ ဒွတ္တိံသ ဟောန္တိ။ **ဧသမ္မသမုဋ္ဌာနာ**ဒိသုပိ ဧသေ၀ နယော။ **သန္နိပါတိကာ**တိ ၀ါတပိတ္တသေမှာနံ

၁-ကောက်ာ (က) ၂-နခသာတိ (အံ ၃-၃၄၁-ပိဋ္ဌေ။) ၃-ဝိ ၂-၉-ပိဋ္ဌေ။

သန္ဓိပါတေန ဇကိဘာဝေန ဥပ္ပန္နာ။ အာဗာဓဋ္ဌေန **အာဗာဓာ**။ **ဥတုပရိဏာမ-ဇာ**တိ ဥတုပရိဏာမေန။ **အန္ဓုဏ္ဍာ**တိ သိတေန ဥပ္ပဇ္ဇနကရောဂါ။ **ဝိသမ-ပရိဟာရဇာ**တိ အတိဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒိနာ ဝိသမပရိဟာရေန ဇာတာ။ **ဩပက္ကမိကာ**တိ ဝဓဗန္ဓနာဒိနာ ဥပက္ကမေန ဇာတာ။ **ကမ္မဝိပါကဇာ**တိ ဗလဝကမ္မဝိပါကသမ္ဘူတာ။ **သီတံ ဥက္ခိ။ ပ ။ သမ္ဖဿော**တိ ဣမေ ပါကဋာ ဧဝ။ **ဣတိ ဝါ**တိ ဧဝံ ဝါ။ **ဣမေ ဝုစ္စန္တီ**တိ နိဂမေန္တော အာဟ။

ကတမေ ပဋိဆ္ဆန္နပရိဿယာတိ အပါကဋာ အဆ္ဆာဒိတဥပဒ္ဒဝါ ကတ-မေတိ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ **ကာယဒုစ္စရိတ**န္တိ ပါဏာတိပါတအဒိန္နာဒါန-မိစ္ဆာစာရစေတနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဝစီဒုစ္စရိတ**န္တိ မုသာဝါဒပိသုဏဝါစာဖရုသ-ဝါစာသမ္ဖပ္ပလာပစေတနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မနောဒုစ္စရိတ**န္တိ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကာယေ ပဝတ္တံ, ကာယတော ဝါ ပဝတ္တံ, ဒုဋ္ဌု စရိတံ, ကိလေသပူတိကတ္တာ ဝါ ဒုဋ္ဌု စရိတန္တိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝစီမနော-ဒုစ္စရိတေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ကာမိယန္တီတိ ကာမာ၊ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။ ကာမေသု ဆန္ဒော ကာမစ္ဆန္ဒော။ ကာမယတီတိ ဝါ ကာမော၊ ကာမော ဧဝ ဆန္ဒော, ကာမစ္ဆန္ဒော နကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒော, နဝမ္မစ္ဆန္ဒော ဝါ။ ကာမတဏှာဝ ဧဝံနာမိကာ။ ကုသလဓမ္မေ နိဝရတီတိ နိဝရဏံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒော ဧဝ နိဝရဏံ **ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ**။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ ဗျာပဇ္ဇတိ ဇေန စိတ္တံ ပူတိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ, ဗျာပါဒယတိ ဝါ ဝိနယာစာရရူပသမ္ပတ္တိဟိတသုခါဒိနိတိ[1] ဝါ **ဗျာပါဒေါ**။ ထိနနတာ ထိနံ။ မိဒ္ဓနတာ မိဒ္ဓံ၊ အနုဿာဟသံဟနနတာ အသတ္တိဝိဃာတတာ စာတိ အတ္ထော။ ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ **ထိနမိဒ္ဓံ**။ တတ္ထ ထိနံ အနုဿာဟနလက္ခဏံ၊ ဝိရိယဝိနောဒနရသံ[2]၊ သံသီဒနပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ မိဒ္ဓံ အကမ္မညတာလက္ခဏံ၊ ဩနဟနရသံ၊ လိနဘာဝပစ္စု-ပဋ္ဌာနံ, ပစလာယိကာနိဋ္ဌာပစ္စုပဋ္ဌာနံ ဝါ၊ ဥဘယမ္ပိ အရတိတန္ဒိဝိဇမ္ဘိတာဒီသု အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနန္တိ။

ဥဒ္ဓတသ ဘာဝေါ **ဥဒ္ဓစ္စံ**။ တံ အဂူပသမလက္ခဏံ ဝါတာဘိဃာတစလဇလံ ဝိယ၊ အနဝဋ္ဌာနရသံ ဝါတာဘိဃာတစလဓဇပဋ္ဋာကံ ဝိယ၊ ဘန္တိတ္တပစ္စုပဋ္ဌာနံ ပါသာဏာဘိဃာတသမုဒ္ဓတဘဿံ ဝိယ၊ စေတသော အဂူပသမော အယော-နိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနံ။ စိတ္တဝိက္ခေပေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊

၁-ဝိနယာစာရရူပံ (သီ)၊ ဝိနယာစာရသမ္ပတ္တိ° နာသေတိ ဟိတသုခါနိတိ (က)
၂-ဝိရိယပနောဒနရသံ (က)

တဿ ဘာဝေါ **ကုက္ကုစ္စံ**။ တံ ပန္ဆာနုတာပလက္ခဏံ၊ ကတာကတာနုသောစ-နရသံ၊ ဝိပ္ပဋိသာရပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကတာကတပဒဋ္ဌာနံ ဒါသဗျံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စေ **ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ**။ ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာတိ **ဗီစိကိစ္ဆာ**၊ သဘာဝံ ဝါ ဝိစိနန္တော တေဝဃ ကိစ္ဆတိ ကိလမတီတိ **ဗီစိကိစ္ဆာ**၊ သာ သံသယ-လက္ခဏာ၊ သံသပ္ပနရသာ၊ အနိစ္ဆယပစ္စုပဋ္ဌာနာ, အနေကံသဂ္ဂါဟပစ္စုပ-ဋ္ဌာနာ ဝါ၊ အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနာ။ ပဋိပတ္တိအန္တရာယကရာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ရဇ္ဇနလက္ခဏော **ရာဂေါ**။ ဒုဿနလက္ခဏော **ဒေါသော**။ မုယ္ဟနလက္ခဏော **မောဟော**။ ကုစ္ဆနလက္ခဏော **ကောဓော**, စဏ္ဍိက္ကလက္ခဏော ဝါ၊ အာဃာတ-ကရဏရသော၊ ဒူသနပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ဥပနန္ဓနလက္ခဏော **ဥပနာဟော**၊ ဝေရအပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနရသော၊ ကောဓာနုပန္ဓဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ဝုတ္တံ စေတံ "ပုဗ္ဗကာလံ ကောဓော၊ အပရကာလံ ဥပနာဟော"တိ[1]။

ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏော **မက္ခော**၊ တေသံ ဝိနာသနရသော၊ တဒန္ဓာဒန-ပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော **ပဠာသော**၊ ပရဂုဏေဟိ အတ္တနော ဂုဏာနံ သမီကရဏရသော၊ ပရေသံ ဂုဏပိလာပနသန ဥပဋ္ဌာနပစ္စုပဋ္ဌာနော။

ပရသမ္ပတ္တိဒီယနလက္ခဏာ **ဣဿာ**, တဿ အက္ခမနလက္ခဏာ ဝါ၊ တတ္ထ အနဘိရတိရသာ၊ တတော ဝိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ အတ္တနော သမ္ပတ္တိနိဂူဟန-လက္ခဏံ **မစ္ဆရိယံ**၊ ဣတ္တနော သမ္ပတ္တိယာ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝံ အက္ခမနရသံ[2]၊ သင်္ကောစနပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

ကတပါပပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ **မာယာ**၊ တဿ နိဂူဟနရသာ၊ တဒါဝရဏ-ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာနဂုဏပကာသနလက္ခဏံ **သာဋေ္ဌယျံ**၊ တေသံ သမုဒါဟရဏရသံ၊ သရိရာကာရေဟိ[3] တေသံ ဝိဘူတကရဏပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

စိတ္တဿ ဥဒ္ဓုမာတဘာဝလက္ခဏော **ထမ္ဘော**၊ အပ္ပတိဿဝဝုတ္တိရသော၊ အမဒ္ဒဝပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏော **သာရမ္ဘော**၊ ဝိပစ္စနီကတာ-ရသော၊ အဂါရဝပစ္စုပဋ္ဌာနော။

ဥဏ္ဏတိလက္ခဏော **မာနော**၊ အဟံကာရရသော၊ ဥဒ္ဓုမာတဘာဝပစ္စု-ပဋ္ဌာနော။ အတိဉ္ဇနတိလက္ခဏော **အတိမာနော**၊ အတိဝိယ အဟံကာရ-ရသော၊ အစ္စုဒ္ဓုမာတဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော။

၁-အဘိ ၂-၃၇၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂....အသုခါယနရသံ (မ-ဋ္ဌ၁-၁၁၁-ပိဋ္ဌေ။)

၃-ပရိယာကာရေဟိပိ (က)

မတ္တာဘာဝလက္ခဏော **မဒေါ**၊ မဒဂ္ဂဟဏရသော၊ ဥမ္မာဒပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ပဏ္ဍသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တဿ ဝေါဿဂ္ဂလက္ခဏော **ပမာဒေါ**၊ ဝေါဿဂ္ဂါနုပ္ပဒနရသော၊ သတိဝိပ္ပဝါသပစ္စုပဋ္ဌာနော တိ ဧဝံ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ လက္ခဏာဒိနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန "တတ္ထ ကတမော ကောရေော"တိအာဒိနာ[1] ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိသေသတော စေတ္ထ အာမိသဂိဒ္ဓေါ[2] အတ္တနာ အလဘန္တော အညဿ လာဘိနော ကုဇ္ဈတိ၊ တဿ သကိံ ဥပ္ပန္နော ကောရော ကောရောယေဝ။ တဒုတ္တရိ ဥပနာဟော။ သော ဧဝံ ကုဒ္ဓေါ ဥပနယှန္တော စ သန္တေပိ အညဿ လာဘိနော ဂုဏံ မက္ခေတိ "အဟမို တာဒိသော"တိ စ ယုဂဂ္ဂါဟံ ဂဏှာတိ။ အယမဿ မက္ခော စ ပလာသော စ၊ သော ဧဝံ မက္ခီ ပလာသီ တဿ လာဘသက္ကာရာဒီသု "ကိံ ဣမဿ ဣမိနာ" တိ ဣဿတိ ပဒုဿတိ၊ အယမဿ ဣဿာ။ သစေ ပနဿ ကာစိ သမ္ပတ္တိ ဟောတိ၊ တဿာ တေန သာဓာရဏဘာဝံ နသဟတိ၊ ဣဒမဿ မစ္ဆေရံ။ လာဘဟေတု ခေါ ပန အတ္တနော သန္တေပိ ဒေါသေ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ အယမဿ မာယာ။ အသန္တေပိ ဂုဏေ ပကာသေတိ၊ ဣဒမဿ သာဌေယျံ။ သော ဧဝံ ပဋိပန္နော သစေ ပန ယထာဓိပ္ပါယံ လာဘံ လဘတိ၊ တေန ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အမုဒုစိတ္တော "နဲ ဣဒံ ဧဝံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ ဩဝဒိတုံ အသက္ကုဏေယျော၊ အယမဿ ထမ္ဘော။ သစေ ပန နံ ကောစိ ကိဉ္စိ ဝဒတိ "နဲ ဣဒံ ဧဝံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ၊ တေန သာရဒ္ဓစိတ္တော ဟောတိ၊ ဘာကုဋိကမုခေါ "ကော မေ တွ"န္တိ ပသယှဘာဏီ၊ အယမဿ သာရမ္ဘော။ တတော ထမ္ဘေန "အဟမေဝ သေယျော"တိ အတ္တာနံ မညန္တော မာနီ ဟောတိ။ သာရမ္ဘေန "ကေ ဣမေ"တိ ပရေ အတိမညန္တော အတိမာနီ၊ အယမဿ မာနော စ အတိမာနော စ။ သော တေဟိ မာနာတိမာနေဟိ ဇာတိမဒါဒိအနေကရူပံ မဒံ ဇနေတိ၊ မတ္တော သမာနော ကာမဂုဏာဒိဘေဒေသု ဝတ္ထူသု ပမဇ္ဇတိ၊ အယမဿ မဒေါ စ ပမာဒေါ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဇ္ဇေ ကိလေသာတိ သဇ္ဇေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပတာပနဋ္ဌေန ဝိဗာဓနဋ္ဌေန စ **ကိလေသာ**။ ကိလေသပူတိကတ္တာ **ဒုစ္စရိတာ**။ ကိလေသဒရထကရဏဋ္ဌေန **ဒရထာ**။ အန္တောဒုဟာဒိကရဏဋ္ဌေန **ပရိဠာဟာ**။ သဒါ တာပနဋ္ဌေန **သန္တာပါ**။ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန အဘိသင်္ခရဏဋ္ဌေန စ သဇ္ဇေ **အကုသလာဘိသင်္ခါရာ**။

၁-အဘိ ၂-၃၇၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အာမိသဒါယာဒေါ (မ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၁-ဝိဋ္ဌေ)

ကေနဒ္ဓေနာတိ ကေန အတ္ထေန။ အဘိဘ၀နာဒိတိ၀ိဓံ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **"ပရိဿဟန္တီတိ ပရိဿယာ"**တိအာဒိမာဟ။ **ပရိဿဟန္တီ**တိ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တီ အဘိဘ၀န္တိ။ **ပရိဟာနာယ သံ၀တ္တန္တီ**တိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပရိစ္စာဇနာယ သံ၀တ္တန္တိ။ **တတြာသယာ**တိ တသ္မိံ သရီရေ အကုသလာ ဓမ္မာ အာသယန္တီ နိ၀သန္တီ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ **ဧတ ပရိဿယာ**တိ ကာယဒုစ္စရိတာဒယော ဥပဒ္ဒ၀ါ။ **ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အန္တရာယာယာ**တိ ဥပရိ ၀တ္တဗ္ဗာနံ သမ္မာပဋိပဒါ-ဒိတော ကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ ဓမ္မာနံ အန္တရာယာယ အဒဿနတ္ထာယ သံ၀တ္တန္တီ။ **သမ္မာပဋိပဒါယာ**တိ သုန္ဒရာယ, ပသဋ္ဌာယ ၀ါ ပဋိပဒါယ၊ နိ-မိစ္ဆာပဋိပဒါယ။ **အနုလောမပဋိပဒါယာ**တိ အ၀ိရုဒ္ဓပဋိပဒါယ၊ နာ ပဋိလောမ-ပဋိပဒါယ။ **အပစ္စနီကပဋိပဒါယာ**တိ နာ ပစ္စနီကပဋိပဒါယ၊ အပစ္စတ္ထိက-ပဋိပဒါယ။ **အန္ဓတ္ထပဋိပဒါယာ**တိ အတ္ထအနုဂတာယ ပဋိပဒါယ၊ ဥပရူပရိ ၀ိသေသာယ ပဋိပဒါယ၊ ယထာ အတ္ထော၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇနတ္ထာယ ပဋိပဒါယာတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ "အတ္တာတ္ထပဋိပဒါယာ"တိ၀ိ ပါဋိ၊ တံ နာ သုန္ဒရံ။ **ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိ-ပဒါယာ**တိ ဓမ္မော နာမ နဝလောကုတ္တရဓမ္မော။ အနုဓမ္မော နာမ ၀ိပဿနာဒိ။ တသ္သ ဓမ္မဿ အနုရူပါ ဓမ္မပဋိပဒါ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒါ၊ တဿာ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိ-ပဒါယ။

'သီလေသု ပရိပူရိကာရိတာယာတိ ပါတိမောက္ခသီလေသု ပါရိပူရိံ ကတ္တာ ဋ္ဌိတတာယ။ **ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရတာယာ**တိ "စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ"တိ-အာဒိနာ [၁] နယေန ၀ုတ္တေသု မနစ္ဆဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု သုဂေါပိတဒ္ဝါရဘာ၀ဿ။ **ဘောဇနေ မတ္တညုတာယာ**တိ ပဋိဂ္ဂဟဏာဒီသု ပမာဏယုတ္တတာယ။ အလံ-သာဋကာဒိံ မုဉ္ဆိတ္ဝာ မိတဘောဇနတာယ။

ဇာဂရိယာနုယောဂဿာတိ "ဒိ၀သံ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ အာ၀ရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟီ"တိ [၂] ဓေ၀မာဒိနာ နယေန ပဉ္စ ဇာဂရဏဓမ္မေ အနုယောဂဿ။ **သတိ-သမ္ပဇညဿာ**တိ သပ္ပကမ္မဋ္ဌာနဘာ၀နာနုယုတ္တာနံ သပ္ပယောဂိနံ သပ္ပဒါ ဥပ-ကာရကဿ သတိသမ္ပဇညဿ။

သတိပဋ္ဌာနာနန္တိ အာရမ္မဏေသု သြက္ကန္တိတ္တာ [၃] ပက္ခန္ဒိတ္တာ ဥပဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာနံ [၄]၊ သတိယေ၀ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ကာယ၀ေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပနဿာ

၁-ဒီ ၁-၆၆။ အံ ၁-၁၁၁ မ [၂]-၁၇၊ ခု ဂ-၆၅-ပိဋ္ဌေသု။ [၂]-အံ ၁-၁၁ [၂]၊ မ [၂]-၁ဂ-ပိဋ္ဌေသု။
၃-သြက္ကန္တိတ္တာ (သီ၊ သျာ၊ က) သြက္ကန္တိတ္တာ (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၉၁) ၄-ဥပဋ္ဌာနံ (သီ)

အသုဘဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တာကာရဂဟဏဝသေန သုဘသုခနိစ္စတ္တသညျာပဟာန-
ကိစ္စသာဓနဝသေန စ ပဝတ္တိတော စတုဓာ ပဘေဒေါ ဟောတိ၊ တေသံ စတုန္နံ
သတိပဋ္ဌာနာနံ။

စတုန္နံ သမ္မပ္ပဓာနာနန္တိ ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ ပဓာနံ၊ သောဘနံ ပဓာနံ
သမ္မပ္ပဓာနံ, သမ္မာ ဝါ ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ သောဘနံ ဝါ တံ
ကိလေသဝိရူပတ္တာဝိရဟတော, ပဓာနဥ္စ ဟိတသုခနိပ္ဖါဒကဋ္ဌေန သေဋ္ဌဘာဝါ-
ဝဟနတော, ပဓာနဘာဝကရဏတော စာတိ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ဝီရိယဿေတံ
အဓိဝစနံ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနဉ္စ စတုန္နံ အကုသလကုသလာနံ ပဟာနာ-
နုပ္ပတ္တိဥ္ပါဒဋ္ဌိတိကိစ္စသာဓနဝသေန ပဝတ္တိတော ပနဿ စတုဓာ ပဘေဒေါ
ဟောတိ၊ တေသံ စတုန္နံ သမ္မပ္ပဓာနာနံ။

စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနန္တိ ဣတ္ထေ ဆန္နဝိရိယစိတ္တဝိမံသာသု ကေကော် ဣစ္ဆတိတိ
ဣဒ္ဓိ၊ သမိစ္ဆတိ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဣစ္ဆိန္တိ ဝါ ဧတောဃ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ
ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣဒ္ဓိ။ ပဌမေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိယေဝ ပါဒေါတိ
ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ
ပါဒေါတိ ဣဒ္ဓိပါဒေါ ပါဒေါတိ ပတိဋ္ဌာ အဓိဂမုပါယောတိ အတ္ထော။ တေန
ဟိ ယသ္မာ ဥပရူပရိဝိသေသသမ်ိဂါတံ ဣဒ္ဓိံ ပဋ္ဌန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ တသ္မာ ပါဒေါတိ
ဝုစ္စတိ။ တေသံ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ။

သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနန္တိ ဗောဓိယာ, ဗောဓိသ ဝါ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။
ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ယာ သော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ယာယ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ
ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ လိနုဒ္ဓစ္စပတိဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခတ္တကိလမထာနုယောဂ-
ဥစ္ဆေဒသဿတာဘိနိဝေသာဒီနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဒဝါနံ ပဋိပက္ခဘူတာယ
သတိဓမ္မဝိစယဝီရိယပီတိပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ်ိဂါတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ
အင်္ဂိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတီတိ ကတ္ဝာ "ဗောဓိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ **ဗုဇ္ဈ**တီတိ ကိလေသ-
သန္တာနနိဒ္ဒါယ ဥဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ
ဝါ သစ္ဆိကရောတိ၊ တသာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသမ်ိဂါတာယ ဗောဓိယာ အင်္ဂါတိပိ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါဒိနိ ဝိယ။ ယော ပနေသ ၂ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာယ
ဧတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတီတိ ကတ္ဝာ အရိယသာဝကော "ဗောဓိ"တိ
ဝုစ္စတိ၊ တသ ဗောဓိသ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ဝိယ။

၁-ကေကာ (သီ၊ သျာ၊ က) ၂-ယောပေသ (က)

တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ "ဗုဒ္ဓနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဗောဒ္ဓင်္ဂါ"တိ။ တေသံ သတ္တန္နံ ဗောဒ္ဓင်္ဂါနံ။

အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿာတိ အရိယော တိ တံတံမဂ္ဂ၀ဒ္ဓကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယဘာ၀ကရတ္တာ အရိယဖလပဋိလာဘကရတ္တာ စ အရိယော။ အင်္ဂင်္ဂါနိ အဿာတိ အင်္ဂီကော။ သွာယံ စတုရင်္ဂိကာ ၀ိယ သေနာ, ပဉ္စင်္ဂိကံ ၀ိယ စ တူရိယံ အင်္ဂမတ္တမေ၀ ဟောတိ၊ အင်္ဂ၀ိနိမုတ္တော နတ္ထိ။ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတိ, ကိလေသေ ၀ါ မာရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ မဂ္ဂေါ၊ တဿ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ ဘာ၀နာနုယောဂဿ။ **ဇုမေသံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ** ၀ုတ္တပ္ပကာရာနံ လောကိယလောကုတ္တရကုသလဓမ္မာနံ။ **အန္တရာယာယာ**တိ လောကုတ္တရ-ကုသလဓမ္မာနံ အန္တရာယာယ အန္တရဲ၀ာနာယ လောကိယကုသလဓမ္မာနံ ပရိစ္ဆာဂါယ။

တေသု လောကုတ္တရကုသလဓမ္မာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပဒါနဋ္ဌေန **ပရိဿယာ**နာမ။ တေ ဟိ .ဥပ္ပဇ္ဇိတ္၀ာ နိရုဇ္ဈမာနာ ဥပဒ္ဒ၀ံ နာ၀ဟန္တိ။ **တဏ္ဍေတေ**တိ တသ္မိံ အတ္တဘာ၀ေ ဇေတေ။ **ပါပကာ**တိ လာမကာ။ **အတ္တဘာ၀သန္နိဿ-ယာ**တိ အတ္တဘာ၀ံ ဥပနိဿာယ အာရမ္မဏံ ကတ္၀ာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္တဘာ၀-သန္နိဿယာ။ **ဒဇေ**တိ ဥဒဇေ။

၀ုတ္တံ ဟေတန္တိ ကထိတံ ဟိ တေံ။ **သာန္တေ၀ါသိကော**တိ အန္တေ၀ါသိက-သဒ္ဒါတေန ကိလေသေန သဟ ၀သတီတိ သာန္တေ၀ါသိကော။ **သာစရိယ-ကော**တိ သမုဒါစရဏသဒ္ဒါတေန ကိလေသေန သဟ ၀သတီတိ သာစရိယကော။

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္၀ာတိ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ပသိတ္၀ာ။ ဥပရိ **သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္၀ာ**တိအာဒီသုပိ ဧသေ၀ နယော။ **ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ**တိ သမုဒါစရန္တိ။ **သရ-သင်္ကပ္ပါ**တိ နာနာရမ္မဏေ သံသရဏ၀သေန ဥပ္ပန္နာ ပရိကပ္ပါ။ **သညောဇနီယာ**တိ အာရမ္မဏဘာ၀ံ ဥပဂန္ဆာ သံယောဇနသမ္ဗန္ဓနေန သညောဇနာနံ ဟိတာ။ **တျဿာ**တိ တေ ပါပကာ အဿ ပုဂ္ဂလဿ။ **အန္တော ၀သန္တီ**တိ အဇ္ဈတ္တရေ စိတ္တေ နိ၀သန္တိ။ **အန္တ၀သ၀န္တီ**တိ ကိလေသသန္တာနံ အနုဂန္ဆာ ဘုသံ သ၀န္တိ အနုဗန္ဓန္တိ။ **ဧတ နံ**တိ တံ ပုဂ္ဂလံ ဧတေ အကုသလာ ဓမ္မာ။ **သမုဒါ-စရန္တီ**တိ သမ္မာ အာစရန္တိ ပ၀တ္တန္တိတိ အတ္ထော။

ကိလိဿနဋ္ဌေန **မလာ**။ သတ္တာအတ္ထေန **အမိတ္တာ**။ ၀ေရိအတ္ထေန **သပတ္တာ**။ ဟနနဋ္ဌေန **၀ဓကာ**။ ပစ္စာမိတ္တဋ္ဌေန **ပစ္စတ္ထိကာ**။ အထ ၀ါ **မလာ** သူရိ-ယဿေဝပတ္တိလေသ၀လာဟကာ ၀ိယ။ **အမိတ္တာ** သူရိယဿ ရူမံ ၀ိယ။

သပတ္တာ သူရိယသ ဟိမံ ဝိယ။ **ဝဓကာ** သူရိယသ ရဇံ ဝိယ။ **ပန္နဋ္ဌိကာ** သူရိယသ ရာဟု ဝိယ။ "**မလာ** သုဝဏ္ဏသ မလံ ဝိယ စိတ္တပ္ပဘာနာသကာ။ **အမိတ္တာ** ကာဠလောဟမလံ ဝိယ စိတ္တေ သိနိဒ္ဓဘာဝနာသကာ၊ **သပတ္တာ** ယုဂနဒ္ဓံ ယုဇ္ဈန္တာ သပတ္တာ ဝိယ စိတ္တေ ပတိဋ္ဌိတဓမ္မံသကာ။ **ဝဓကာ** မနုဿ-ဃာတကာ ဝိယ ဓမ္မဃာတကာ။ **ပန္နဋ္ဌိကာ** ရညာ ဥပဂတသ ဝိနာသော ဝိယ မောက္ခမဂ္ဂသ ပဋိသေဓကာ"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

အနတ္ထဇနနောတိ န အတ္ထံ အနတ္ထံ၊ တံ အနတ္ထံ ဥပ္ပါဒေတီတိ အနတ္ထဇနနော။ ကော သော? လောဘော။ **စိတ္တပ္ပကောပနော**တိ စိတ္တသ် ပကောပနော စလနော ၁၊ ကုသလံ နိဝါရေတ္ဝာ စိတ္တံ ရုန္ဓတီတိ အတ္ထော။ **ဘယမန္တရတော ဇာတန္တိ** အဇ္ဈတ္တရေ အတ္တနော စိတ္တေယေဝ ဇာတံ၊ အနတ္ထဇနနာဒိဘယဟေတု။ **တံ ဇနေ နာဝဗုဇ္ဈတီ**တိ တံ ဘယံ ဗာလမဟာဇနော အဝဂန္ဒွာ ဩတရိတ္ဝာ န ဇာနာတိ။ **အတ္ထ**န္တိ လုဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော လောကိယလောကုတ္တရအတ္ထံ န ဇာနာတိ။ **ဓမ္မ**န္တိ တဿ ဟေတုံ။ **အန္ဓတမ**န္တိ ဗဟလန္ဓကာရံ။ **ယ**န္တိ ယသ္မာ၊ ယံ နရံ ဝါ။ **သဟတေ**တိ အဘိဘဝတိ။

အဏ္ဍဘူတန္တိ သကသန္တာနေ။ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ**တိ ပုဗ္ဗန္တတော ဥဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အဟိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဒုက္ခာယ။ တဒုဘယေန အဖာသုဝိဟာရာယ။ **အဟိတာယာ**တိ စေတသိကဒုက္ခတ္ထာယ။ **ဒုက္ခာယာ**တိ ကာယိကဒုက္ခတ္ထာယ။ **အဖာသုဝိဟာရာယာ**တိ တဒုဘယေန န သုခဝိဟာရတ္ထာယ။ အထ ဝါ "**ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ**တိ ဘဝဂ််စလနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာ၊ တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ နာမ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ ပန ပတ္ဝာ အနိဝတ္တနဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ နာမာ"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

တစသာရံဝ သမ္ဖလန္တိ အတ္တနော ဖလေန နာသိတံ တစသာရသဒိ်သံ ဝေဋ္ဌံ ဝိယ။ **အရတီ**တိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဥက္ကဏ္ဌိတတာ။ **ရတီ**တိ ပဉ္စကာမ-ဂုဏော အဘိရတိ။ **လောမဟံသော**တိ ကဏ္ဍကသဒိသော ဟုတ္ဝာ ဥဋ္ဌဂ်-လောမော။ **ဣတောနိဒါနာ**တိ အယံ အတ္တဘာဝေါနိဒါနံ ပစ္စယော ဇာတေသန္တိ ဣတောနိဒါနာ။ **ဣတောဇာ**တိ ဣတော အတ္တဘာဝတော ဇာတာ။ **ဣတော သမုဋ္ဌာယ မနောဓိတက္ကာ**တိ ယထာ ဒိဃသုတ္တကေန ပါဒေ ဗဒ္ဓံ ကာကံ ကုမာရကာ တဿ သုတ္တသဲ ပရိယန္တေ အဂ််လိ ဝေဋ္ဌေတ္ဝာ ဩသဇ္ဇန္တိ၊ သော

၁-ဓံသနော (က)

ဒုရံ ဂန္ဆာပိ ပုန တေသံ ပါဒမူလေယေဝ ပတတိ၊ ဧဝမေဝ ဇူတော အတ္တ-ဘာဝတော သမုဋ္ဌာယ ပါပဝိတက္ကာ စိတ္တံ ဩဿဇ္ဇန္တိ။

"သာန္တေဝါသိကော"တိအာဒိကံ ပဌမသုတ္တံ ကိလေသေန သဟဝါသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ "တယောမေ ဘိက္ခဝေ အန္တရာ မလာ"တိအာဒိကံ ဒုတိယံ ကုသလမမ္မမလိနကရဏဝသေန အတ္ထာနတ္ထသ အဇာနနဝသေန စ။ "တယော ခေါ မဟာရာဇ ပုရိသသ ဓမ္မာ အဗ္ဘုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ"တိအာဒိကံ တတိယံ အတ္တနော နိဿယဿာတနဝသေန။ "ရာဂေါ စ ဒေါသော စ ဇူတောနိဒါနာ"တိ-အာဒိကံ စတုတ္ထံ ကိလေသာနံ ပတိဋ္ဌာဒဿနဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။

တတော တတော ပရိဿယတောတိ တမှာ တမှာ ဥပဒ္ဒဝါ။ **တံ ပုဂ္ဂလန္တိ** ဝုတ္တပုကာရကိလေသသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ။ **ဒုက္ခံ အန္ဖေတီ**တိ ဒုက္ခံ အန ဧတိ မာတု ပန္ဆတော ခီရပိဝကော ဝိယ။ **အနုဂန္ဆတီ**တိ သမီပံ ဂန္ဆတိ စောရဃာတကော ဝိယ ဝဓ္ဈပုတ္တသ။ **အန္ဓာယိကံ ဟောတီ**တိ သမ္ပတ္တံ ဟောတိ ဓမ္မဂန္ဆိကာယ ပရိဏ္ဍေဒေါ ဝိယ။ **ဇာတိဒုက္ခန္တိ** ဇာတိသဒ္ဒသ တာဝ အနေကေ အတ္ထာ ပဝေဒိတာ။ ယထာ—

ဘဝေါ ကုလံ နိကာယော စ၊ သိလံ ပညတ္တိ လက္ခဏံ။
ပသူတိ သန္ဓိ စဝေါတိ၊ ဇာတိအတ္ထာ ပဝေဒိတာ။

တထာ ဟိသ "ကေမ္မိ ဇာတိ ဒ္ဝေါ ဇာတိယော"တိအာဒိသု ဘဝေါ အတ္ထော။ "အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေနာ"တိ၂ တ္ထေ ကုလံ။ "အတ္ထိ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌာ နာမ သမဏဇာတိ"တိ၃ တ္ထေ နိကာယော။ "ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော နာဘိဇာနာမိ"တိ၄ တ္ထေ အရိယ-သီလံ။ "တိရိယာ နာမ တိက္ခဇာတိ နာဘိယာ ဥဂ္ဂန္တွာ နဘံ အာဟစ္စ ဋ္ဌိတာ အဟောသိ"တိ၅ တ္ထေ ပညတ္တိ။ "ဇာတိ ဒ္ဝိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ"တိ၆ တ္ထေ သခ်္ခံတလက္ခဏံ။ "သမ္ပတိဇာတော အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော"တိ၇ တ္ထေ ပသူတိ။ "ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ"တိ၈ စ, "ဇာတိဝိ ဒုက္ခာ"တိ၉ စ တ္ထေ ပရိယာယတော ပဋိသန္ဓိက္ခဏော၊ နိပ္ပရိယာယတော ပန တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ သတ္တာနံ ယေ ယေ ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တေသံ တေသံ ပဌမပါတုဘာဝေါ ဇာတိနာမ။

၁-ဝိ ၁-၅၊ ဒီ ၁-၁၂၊ မ ၂-၂၁၂-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒီ ၁-၁၀၆-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၁-၂၀၆-ဝိဋ္ဌေ။
၄-မ ၂-၃၀၆-ဝိဋ္ဌေ။ ၅-အံ ၂-၂၁၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ ၃-၁၃-ဝိဋ္ဌေ။
၇-ဒီ ၂-၁၃၊ မ ၃-၁၆၄-ဝိဋ္ဌေသု။
၈-ဝိ ၃-၁၊ ခ ၁-၇၇၊ မ ၁-၃၂၈၊ သံ ၁-၃၁၂။ အဘိ ၂-၁၄၂၊ အဘိ ၄-၂၄၁-ဝိဋ္ဌေသု။
၉-ဝိ ၃-၁၄၊ အဘိ ၂-၁၀၄၊ ဒီ ၂-၂၄၃၊ မ ၂-၀၂၊ မ ၃-၂၉၂၊ သံ ၃-၃၆၉၊ ခ ၉-၃၃၀-ဝိဋ္ဌေသု။

ကသ္မာ ပနေသာ ဇာတိ ဒုက္ခာတိ စေ? အနေကေသံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော။ အနေကာနိ ဟိ ဒုက္ခာနိ။ သေယ္ယထိဒံ? ဒုက္ခဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ သင်္ခါရဒုက္ခံ ပဋိစ္ဆန္နဒုက္ခံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နဒုက္ခံ ပရိယာယဒုက္ခံ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခန္တိ။

တတ္ထ ကာယိကစေတသိကာ ဒုက္ခဝေဒနာ သဘာဝတော စ နာမတော စ ဒုက္ခတ္တာ **"ဒုက္ခဒုက္ခ"**န္တိ ဝုစ္စတိ။

သုခဝေဒနာ ဝိပရိဏာမေန ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဟေတုတော **ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ**။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ စေဝ အဝသေသာ စ တေဘူမကာ သင်္ခါရာ ဥဒယဗ္ဗယပီဠိတတ္တာ[1] **သင်္ခါရဒုက္ခံ**။

ကဏ္ဏသူလဒန္တာသူလရာဂဇပရိဠာဟဒေါသမောဟဇပရိဠာဟာဒိ ကာယိကစေတသိကော အာဗာဓော ပုဗ္ဗိတ္တာ ဇာနိတဗ္ဗတော ဥပက္ကမဿ စ အပါကဋဘာဝတော **ပဋိစ္ဆန္နဒုက္ခံ**။ အပါကဋဒုက္ခန္တိပိ ဝုစ္စတိ။

ဒွတ္တိံသကမ္မကာရဏာဒိသမုဋ္ဌာနော အာဗာဓော အပုဗ္ဗိတ္တာဝ ဇာနိတဗ္ဗတော ဥပက္ကမဿ စ ပါကဋဘာဝတော **အပ္ပဋိစ္ဆန္နဒုက္ခံ**။ ပါကဋဒုက္ခန္တိပိ ဝုစ္စတိ။

ဌပေတ္ဝာ ဒုက္ခဒုက္ခံ သေသံ ဒုက္ခသစ္စဝိဘင်္ဂေ အာဂတံ ဇာတိအာဒိ သဗ္ဗမ္ပိ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘာဝတော **ပရိယာယဒုက္ခံ**။ ဒုက္ခဒုက္ခံ ပန **နိပ္ပရိယာယဒုက္ခန္တိ** ဝုစ္စတိ။

တတြာယံ ဇာတိ ယံ တံ **ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တာဒီသု**[2] ဘဂဝတာပိ ဥပမာဝသေန ပကာသိတံ အာဟ်ပါယိကံ ဒုက္ခံ, ယဉ္စ သုဂတိယမ္ပိ မနုဿလောကော ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခာ။

တတြိဒံ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ—အယံ ဟိ သတ္တော မာတုကုစ္ဆိမ္ဟိ နိဗ္ဗတ္တမာနော န ဥပ္ပလပဒုမပုဏ္ဍရိကာဒီသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အထ ခေါ ဟေဋ္ဌာ အာမာသယဿ ဥပရိ ပက္ကာသယဿ ဥဒရပဋလဿ ဝိဋ္ဌကဿ်ကာနံ ဝေမဇ္ဈေ ပရမသမ္ဗာဓေ တိဗ္ဗန္ဓကာရေ နာနာကုဏပဂန္ဓပရိဘာဝိတေ အသုစိပရမဒုဂ္ဂန္ဓပဝနဝိစရိတေ အဓိမတ္တဇေဂုဇ္ဆေ ကုစ္ဆိပဒေသေ ပူတိမစ္ဆပူတိကုမ္မာသစန္ဒနိကာဒီသု ကိမိ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော ဒသ မာသေ မာတုကုစ္ဆိသမ္ဘဝေန ဥဿနော[3] ပုဋ္ဌပါကံ ဝိယ ပစ္စမာနော ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဝိယ သေဒိယမာနော

၁-....ပရိပီဠိတတ္တာ (သီ)၊ ....ပဋ္ဌိပီဠိတတ္တာ (က)　　၂-မ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

၃-ဥဿွာနော (သျာ)

သမိဉ္ဇနပသာရဏာဒိ၀ိရဟိတော အဓိမတ္တံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိတိ၊ ဣဒံ တာ၀ **ဂဇ္ဈာဂ္ဂနီမူလကံ** ဒုက္ခံ။

ယံ ပန သော မာတု သဟသာ ဥပက္ခလနဂမနနိသီဒနဝုဋ္ဌာနပရိ၀တ္တနာဒီသု သုဏာဓုတ္တဟတ္ထဂတော ဌေကော ဝိယ အဟိတုဏ္ဍိကဟတ္ထဂတော သပ္ပ-ပေါတကော ဝိယ စ အာကမုနပရိကမုနဩဓုနနနိဒ္ဒါနနာဒိနာ ဥပက္ကမေန အဓိ-မတ္တံ ဒုက္ခံ အနုဘ၀တိ၊ ယဉ္စ မာတု သိတုဒကပါနကာလေ သိတနရကုပပန္နော ဝိယ ဥဏ္ဟယာဂုဘတ္တာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ အင်္ဂါရ၀ုဋ္ဌိသမ္ပရိကိဏ္ဏော ဝိယ လောဏမ္ဗိလာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ ခါရာပဋိစ္ဆကာဒိကမ္မကာရဏပတ္တော ဝိယ တိဗ္ဗံ ဒုက္ခံ အနုဘောတိ၊ ဣဒံ **ဂဇ္ဈပရိဟရဏမူလကံ** ဒုက္ခံ။

ယံ ပနဿ မုဋ္ဌဂဗ္ဘာယ မာတုယာ မိတ္တာမစ္စသုဟဇ္ဇာဒီဟိ၀ိ အဒဿနာ-ရဟေ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ ဆေဒနဖာလနာဒီဟိ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ **ဂဇ္ဈ၀ိပတ္တိ-မူလကံ** ဒုက္ခံ။

ယံ ဝိဇာယမာနာယ မာတုယာ ကမ္မဇေဟိ၀ါတေဟိ ပရိ၀တ္တေတ္ဝာ နရက-ပပါတံ ဝိယ အတိဘယာနကံ ယောနိမဂ္ဂံ ပဋိပါတိယမာနဿ[1] ပရမသမ္မာ-ဓေန စ ယောနိမုခေန တာဒ္ဒိဆံ ဂဗ္ဘဒွေန ဝိယ မဟာနာဂဿ နိကဠိယမာနဿ နရကသင်္ဂဿ ဝိယ စ သဿ်ာတပဗ္ဗတေဟိ ဝိစုဏ္ဏိယမာနဿ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ **ဝိဇာယနမူလကံ** ဒုက္ခံ။

ယံ ပန ဇာတဿ တရုဏ၀ဏ္ဏဿဒိသ်သုခုမာလ[2]သရီရဿ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏ-နာဝပနဓော၀နစောဋ္ဌပရိမဇ္ဇနာဒိကာလေ သူစိမုခခုရဓောရုဟိ ဝိဇ္ဈနဖာလန-သဒိသံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ မာတုကုစ္ဆိတော **ဗဟိနိက္ခမနမူလကံ** ဒုက္ခံ။

ယံ ပန တတော ပရံ ပ၀တ္တိယံ အတ္တနော၀ အတ္တာနံ ဝဓေန္တဿ[3] အစေ-လက၀တာဒိ၀သေန အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တဿ ကော၀-၀သေန အဘုဉ္ဇန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တဿ စ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ ဣဒံ **အတ္တာ။ပက္ကမမူလကံ** ဒုက္ခံ။

ယံ ပန ပရတော ဝဓဗန္ဓနာဒီနိ အနုဘ၀န္တဿ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ **ပရ-ပက္ကမမူလကံ** ဒုက္ခန္တိ။

ဣတိ ဣမဿ သဗ္ဗဿာပိ ဒုက္ခဿ အယံ ဇာတိ ဝတ္ထုမေ၀ ဟောတိ၊ ဣဒံ **ဇာတိဒုက္ခံ** အန္တေတိ။

၁-ပဋိပါဒိယမာနဿ (က)　　၂-သုကုမာရ (သီ၊ သျာ၊ က)　　၃-အတ္တာနံ တပန္တဿ (က)

ဇရာဒုက္ခန် ဒုဝိဓာ ဇရာ သခ်္ခတလက္ခဏဇ္ဈ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသမ္ဗတော သန္တိယံ ကောဘဝပရိယာပန္နော ခန္ဓပုရာဏဘာဝေါ စ၊ သာ ဇ္ဈဓ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ပနေသာ ဒုက္ခာ သဒ္ဓါရဒုက္ခဘာဝတော စေဝ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ။" ယံ ဟိဒံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသိထိလဘာဝတော ဇုန္နြိယဝိကာရဝိရူပတာ ယောဗ္ဗနဝိနာသဗလုပ-ဃာတသတိမတိဝိပ္ပဝါသပရိဘဝါဒိအနေကပစ္စယံ ကာယိကစေတသိကံ ဒုက္ခမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇရာ တသ္သ ဝတ္ထု။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"အင်္ဂါနံ သိထိလဘာဝါ၊ ဇုန္နြိယာနံ ဝိကာရတော။
ယောဗ္ဗနဿ ဝိနာသေန၊ ဗလဿ ဥပဃာတတော။

ဝိပ္ပဝါသာ သတာဒီနံ၊ ပုတ္တဒါရေဟိ အတ္တနော။
အပ္ပသာဒနိယတော စေဝ၊ ဘိယ္ယော ဗာလတ္တပတ္တိယာ။

ပပ္ပေါတိ ဒုက္ခံ ယံ မစ္ဆော၊ ကာယိကံ မာနသံ တထာ။
သဗ္ဗမေတံ ဇရာဟေတု၊ ယသ္မာ တသ္မာ ဇရာ ဒုခါ"တိ[၁]။

ဇ္ဈဒံ ဇရာဒုက္ခံ အန္ဓေတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဗျာဓီ**တိ ဝိဝိဓံ ဒုက္ခံ အာဒဟတိ ဝိဒဟတီတိ ဗျာဓိ။ ဗျာဓယတိ တာပယတိ ကမ္ပယတီတိ ဝါ **ဗျာဓိ**။

မရဏဒုက္ခန် ဇ္ဈောပိ ဒုဝိဓံ မရဏံ သခ်္ခတလက္ခဏဇ္ဈ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ဇရာမရဏံ ဒ္ဝိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတ"န္တိ[၂]။ ကောဘဝပရိယာပန္နဇီဝိတိန္ဒြိယပဗန္ဓ-ဝိစ္ဆေဒေါ စ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "နိစ္စံ မရဏတော ဘယ"န္တိ[၃]။ တံ ဇ္ဈဓ အဓိပ္ပေတံ။ ဇာတိပစ္စယာ မရဏံ ဥပက္ကမမရဏံ သရသမရဏံ အာယုက္ခယ-မရဏံ ပုညက္ခယမရဏန္တိဝိ တသ္သေဝ နာမံ။ ပုန ခဏိကမရဏံ သမ္မုတိ-မရဏံ သမုစ္ဆေဒမရဏန္တိ အယမ္ပိ ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဝတ္တေ ရူပါရူပ-ဓမ္မာနံ ဘေဒေါ **ခဏိကမရဏံ** နာမ။ တိသ္သော မတော ဖုသ္သော မတောတိ ဇ္ဈဒံ ပရမတ္တတော သတ္တသ္သ အဘာဝါ, သသံ မတံ၊ ရုက္ခော မတောတိ ဇ္ဈဒမ္ပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယသ္သ အဘာဝါ **သမ္မုတိမရဏံ** နာမ။ ခီဏာသဝဿ အပ္ပဋိ-သန္ဓိကာ ကာလကိရိယာ **သမုစ္ဆေဒမရဏံ** နာမ။ ဗာဟိရသမ္မုတိမရဏံ ဌပေတ္ဝာ ဇ္ဈတရံ သမ္မုတိမရဏံ စ ဇ္ဈဓ ယထာဝုတ္တပ္ပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒနဘာဝေန သင်္ဂဟိတံ၊ ဒုက္ခသ္သ ပန ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခံ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၄၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၃-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-အဘိ ၁-၁၃-ဝိဇ္ဇေ။

၃-ခု ၅-၂၃၇၊ ခ ၁-၃၇၁-ဝိဇ္ဇေသု။

"ပါပဿ ပါပကမ္မာဒိ-နိမိတ္တမနုပဿတော။
ဘဒ္ဒဿာ'ပဿဟန္တ္ဟဿ၊ ဝိယောဂံ ပိယ၀တ္ထုကံ။
မိယမာနဿ ယံ ဒုက္ခံ၊ မာနသံ အဝိသေသတော။

သဗ္ဗေသဏ္ဍာဝိ ယံ သန္ဓိ-ဗန္ဓနစ္ဆေဒနာဒိကံ။
ဝိတုဒ္ဒမာနမမ္မာနံ၊ ဟောတိ ဒုက္ခံ သရီရဇံ။
အသယ္ဟမပ္ပတိကာရံ၊ ဒုက္ခသေတသိဒံ ယတော။
မရဏံ ဝတ္ထု၊ တေနေတံ၊ ဒုက္ခမိစ္စေ၀ ဘာသိတ"န္တိ ။

သောကပရိဒေ၀ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဒုက္ခန် တွေ သောကာဒိသု **သောကော** နာမ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ အန္တောနိဇ္ဈာနလက္ခဏော စိတ္တ-သန္တာပေါ။ ဒုက္ခေါ ပနဿ ဒုက္ခဒုက္ခတ္တာ စေ၀ ဒုက္ခဿ စ ဝတ္ထု၊ဘာ၀တော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"သတ္တာနံ ဟဒယံ သောကော၊ သလ္လံ ဝိယ ဝိတုဒ္ဒတိ။
အဂ္ဂိတတ္တော၀ နာရာစော၊ ဘုသဉ္စ ဒုဟတေ ပုန။
သမာ၀ဟတိ စ ဗျာမိ-ဇရာမရဏဘေဒနံ။
ဒုက္ခမ္မိ ဝိဝိဓံ ယသ္မာ၊ တသ္မာ ဒုက္ခေါတိ ဝုစ္စတိ"တိ ။

ပရိဒေ၀ေါ နာမ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ ၀စီပလာပေါ။ ဒုက္ခေါ ပနဿ သံသာရဒုက္ခဘာ၀တော ဒုက္ခ၀တ္ထုတော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"ယံ သောကသလ္လဝိဟတော ပရိဒေ၀မာနော၊
ကဏ္ဌောဋ္ဌတာလုတလသောသဇမပ္ပဿယံ။
ဘိယ္ယောမိမတ္တမဓိဂစ္ဆတိယေ၀ ဒုက္ခံ၊
ဒုက္ခေါတိ တေန ဘဂ၀ါ ပရိဒေ၀မာဟာ"တိ ။

ဒုက္ခံ နာမ ကာယပိဋ္ဌနလက္ခဏံ ကာယိကံ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခံ ပနဿ ဒုက္ခ-ဒုက္ခတ္တာ စေ၀ မာနသဒုက္ခာ၀ဟနတော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"ပိဋ္ဌေတိ ကာယိကမိဒံ၊ ဒုက္ခံ ဒုက္ခဉ္စ မာနသံ ဘိယ္ယော။
ဇနယတိ ယသ္မာ တသ္မာ၊ ဒုက္ခန္တိ ဝိသေသတော ဝုတ္တ"န္တိ ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၅၊ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဒုက္ခတ္ထော (က)
၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၇၊ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၄-ပိဋ္ဌေပိ။ ၄-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၈၊ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၄-ပိဋ္ဌေသု။
၅-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၉-ပိဋ္ဌေ။

ဒေါမနဿံ နာမ စိတ္တပီဠနလက္ခဏံ မာနသံ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခံ ပနဿ ဒုက္ခဒုက္ခတ္တာ စေဝ ကာယိကဒုက္ခာဝဟနတော စ။ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ ဟိ ကေသေ ပကိရိယ ကန္ဒန္တိ၊ ဥရာနိ ပတိပိသေန္တိ၊အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ ဆိန္နပပါတံ ပပတန္တိ၊ သတ္ထံ ဒါဟရန္တိ၊ ဝိသံ ခါဒန္တိ၊ ရဇ္ဇုယာ ဥဗ္ဗန္ဓန္တိ၊ အဂ္ဂိ ပဝိသန္တိ၊ နာနပ္ပကာရံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

> "ပိဋ္ဌေတိ ယတော စိတ္တံ၊ ကာယဿ စ ပီဠနံ သမာဝဟတိ။
> ဒုက္ခန္တိ ဒေါမနဿမ်ိ၊ ဒေါမနဿံ တတော အဟူ"တိ ၂။

ဥပါယာသော နာမ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ အဓိမတ္တစေတောဒုက္ခပ္ပ-ဘာဝိတော ဒေါသောယေဝ။ **သန်ဂါရက္ခန္ဓပရိယာယပန္နော ဧကော ဓမ္မော**တိ ဧကော။ ဒုက္ခော ပနဿ သဓိုရဒုက္ခဘာဝတော စိတ္တံ ပရိဒဟနတော ကာယဿ ဝိဟနနတော[2] စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

> "စိတ္တဿ စ ပရိဒဟနာ၊ ကာယဿ ဝိဟနနတော[3] စ အဓိမတ္တံ။
> ယံ ဒုက္ခမုပါယာသော၊ ဇနေတိ ဒုက္ခော တတော ဝုတ္တော"[4]တိ။

ဣတ္ထေ စ မန္ဒဋ္ဌိနာ အန္ဓော်ဘာဇနေ ပါကော ဝိယ **သောကော၊** တိက္ခဋ္ဌိနာ ပစ္စမာနဿ ဘာဇနတော ဗဟိ နိက္ခမနံ ဝိယ **ပရိဒေဝေါ**၊ဗဟိ နိက္ခန္တော ဝဝသေ-သဿ နိက္ခမိတုမ်ိ အပ္ပဟောန္တဿ အန္ဓော်ဘာဇနေယေဝ ယာဝ ပရိက္ခယာ ပါကော ဝိယ **ဥပါယာသော** ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

နေရယိကံ ဒုက္ခန္တိ နိရယေ ပဋ္ဌဝိဓဗန္ဓနာဒိကံ ဒုက္ခံ အန္ဓေတိ၊ တံ ဒေဝဒူတ-သုတ္တေန ဒီပေတဗ္ဗံ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

> "ဇာယေထ နော စေ နရကေသု သတ္တော၊
> တတ္ထ'ဂ္ဂိဒါဟာဒိက'မပ္ပသယ္ဟံ။
> လဘေထ ဒုက္ခံ နု ကုဟိ ပတိဋ္ဌံ၊
> ဣစ္စာဟ ဒုက္ခာတိ မုနိဓ ဇာတိ"န္တိ ၆။

တိရစ္ဆာနယောနိကံ ဒုက္ခန္တိ တိရစ္ဆာနေသု ကသာပတောဒတာဠနဝိစ္ဆ-နာဒိကံ အနေကဝိဓံ ဒုက္ခံ အန္ဓေတိ၊ တံ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တတော ဂဟေတဗ္ဗံ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

၁-ဥဒ္ဓံပါဒံ (က) ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဝိသာဒနတော (သီ၊ သျာ)
၄-ဝိသာဒနာ (သီ၊ သျာ) ၅-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၁-ဝိဋ္ဌေ။

"ဒုက္ခံ တိရစ္ဆေသု ကသာပတောဒ-
ဒဏ္ဍာဘိဃာတာဒိဘဝံ အနေကံ။
ယံ တံ ကထံ တတ္ထ ဘဝေယျ ဇာတိ၊
ဝိနာ တဟိံ ဇာတိ တတောဝိ ဒုက္ခာ"တိ။

ပေတ္တိဝိသယိကံ ဒုက္ခန္တိ ပေတေသု ပန ခုပ္ပိပါသဝါတာတပါဒိနိဇ္ဇတ္တံ ဒုက္ခ္ဉ္စ လောကန္တရေ တိဗ္ဗန္ဓကာရေ အသယ္ဟသိတာဒိဒုက္ခ္ဉ္စ အန္ဓေတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"ပေတေသု ဒုက္ခံ ပန ခုပ္ပိပါသာ-
ဝါတာတပါဒိပဘဝံ ဝိစိတ္တံ။
ယသ္မာ အဇာတသ နာ တတ္ထ အတ္ထိ၊
တသ္မာဝိ ဒုက္ခံ မုနိ ဇာတိမာဟ။

တိဗ္ဗန္ဓကာရေ စ အသယ္ဟသိတေ၊
လောကန္တရေ ယံ အသုရေသု ဒုက္ခံ။
နာ တံ ဘဝေ တတ္ထ နာ စ'ဿ ဇာတိ၊
ယတော အယံ ဇာတိ တတောဝိ ဒုက္ခာ"တိ၂။

မာနုသိကံ ဒုက္ခန္တိ မနုဿေသု ဝဓဗန္ဓနာဒိကံ ဒုက္ခံ။ **ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကံ ဒုက္ခ**န္တိ "အယံ ဟိ သမ်ဟ္ဘာ မာတုကုစ္ဆိမှိ နိဗ္ဗတ္တမာနော နာ ဥပပလပဒုမပုဏ္ဍရိကာဒိသု နိဗ္ဗတ္တတိ"တိအာဒိနာ နယေန ယံ ဇာတိဒုက္ခံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ တာဝ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကံ ဒုက္ခံ အန္ဓေတိ။ **ဂဗ္ဘ ဋ္ဌိတိမူလကံ ဒုက္ခ**န္တိ ယံ ပန "သော မာတု သဟသာ ဥပက္ခလနဂမနနိသိဒနာ"တိအာဒိနာ နယေန ယံ တိဗ္ဗံ ဒုက္ခံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဂဗ္ဘေ ဋ္ဌိတိမူလကံ ဒုက္ခံ အန္ဓေတိ။ **ဂဗ္ဘာ ဝုဋ္ဌာနမူလကံ ဒုက္ခ**န္တိ "ယံ ပနဿ မုဋ္ဌဂဗ္ဘာယ မာတုယာ မိတ္တာမစ္စသုဟဇ္ဇာဒိဟိပိ အဒဿနာရဟေ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ"တိအာဒိနာ နယေန ယံ ဒုက္ခံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ မာတုကုစ္ဆိတော ဗဟိ နိက္ခန္တမူလကံ ဒုက္ခံ အန္ဓေတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"ယဉ္စာဝိ ဂုထနရကေ ဝိယ မာတုဂဗ္ဘေ၊
သတ္တော ဝသံ စိရမတော ဗဟိ နိက္ခမနဉ္စ။
ပပ္ပေါတိ ဒုက္ခမတိဃောရမိဒမ်ဳ နတ္ထိ၊
ဇာတိံ ဝိနာ ဣတိဝိ ဇာတိ အယဉ္ဒိ ဒုက္ခာ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဇာတိရယဉ္ဒိ။ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၂-ပိဋ္ဌေ။)

ကိ˚ ဘာသိတေန ဗဟုနာ နနု ယံ ကုဟိဋ္ဌိ၊
အတ္ထိဓ ကိဋ္ဌိရပိ˚ ဒုက္ခမိဒံ ကဒါစိ။
နေဝတ္ထိ ဇာတိဝိရဟေ ယဒတော˘ မဟေသိ၊
ဒုက္ခာတိ သမ္ဗဝဋ္ဌမံ ဣမမာဟ ဇာတိ”န္တိ?။

ဇာတသ္သူပနိမန္တိကံ ဒုက္ခန္တိ ဇာတသ ဥပနိဗန္ဓနံ နာနလေပနခါဒနပိဝနာဒိဇဂ္ဂနဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **ဇာတသ ပရာဓေယျကံ ဒုက္ခန္တိ** ပရသ အညသ အာယတ္တံ ဣသရိယဒုက္ခံ အန္တေတိ။ “သဗ္ဗံ ပရဝသံ ဒုက္ခ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ **အတ္တ။-ပက္ကမံ ဒုက္ခန္တိ** ယံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဝဓေန္တသ အစေလကဝတာဒိဝသေန အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တသ ကောဓဝသေန အဘုဉ္ဇန္တသ ဥပ္ပဇ္ဇန္တသ စ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ ဣဒံ ဒုတ္တ။ပက္ကမံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **ပရ။ပက္ကမံ ဒုက္ခန္တိ** ယံ ပရတော ဝဓဗန္ဓနာဒီနိ အနုဘဝန္တသ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ပရ။ပက္ကမံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ** ကာယိကစေတသိကာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ သဘာဝတော စ နာမတော စ ဒုက္ခတ္တာ ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ဣဒံ ဒုက္ခဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **သင်္ခါရဒုက္ခန္တိ** ဥပေက္ခာ-ဝေဒနာ စေဝ အဝသေသာ စ တေဘူမကသင်္ခါရာ ဥဒယဗ္ဗယဝိဋ္ဌိတတ္တာ[၄] သင်္ခါရဒုက္ခံ၊ ဣဒံ သင်္ခါရဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **ဝိပရိဏာမဒုက္ခန္တိ** သုခဝေဒနာ ဝိပရိဏာမဒုက္ခသ ဟေတုတော ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ၊ ဣဒံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ အန္တေတိ။

မာတုမရဏန္တိ မာတုယာ မရဏံ။ **ဝိတုမရဏန္တိ** ပိတုနော မရဏံ။ **ဘာတုမရဏန္တိ** ဇေဋ္ဌကနိဋ္ဌဘာတုနံ မရဏံ။ **ဘဂိနိမရဏန္တိ** ဇေဋ္ဌကနိဋ္ဌ-ဘဂိနိနံ မရဏံ။ **ပုတ္တမရဏန္တိ** ပုတ္တာနံ မရဏံ။ **ဓီတုမရဏန္တိ** ဓီတုနံ မရဏံ။ **ဉာတိဗျသနံ ဒုက္ခန္တိ** ဉာတိနံ ဗျသနံ၊ စောရရောဂဘယာဒီဟိ ဉာတိကွယော၊ ဉာတိဝိနာသောတိ အတ္ထော။ တေန ဉာတိဗျသနေန ဖုဋ္ဌသ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌသ အဘိဘူတသ ဥပ္ပန္နံ ဒုက္ခံ ဉာတိဗျသနံ ဒုက္ခံ၊ တံ ဉာတိဗျသနံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဘောဂါနံ ဗျသနံ **ဘောဂဗျသနံ၊** ရာဇစောရဒိဝသေန ဘောဂကွယော၊ ဘောဂဝိနာသောတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တနယေန တံ ဘောဂဗျသနံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **ရောဂဗျသနန္တိ** ရောဂေါ ဧဝ ဗျသနံ ရောဂဗျသနံ။ ရောဂေါ ဟိ အာရောဂျံ ဗျသတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျသနံ၊ ဝုတ္တနယေန တံ ရောဂဗျသနံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ **သီလ-ဗျသနံ ဒုက္ခန္တိ** သီလဿ ဗျသနံ သီလဗျသနံ၊ ဒုဿီလျဿေတံ နာမံ။

၁-ကိဋ္ဌိဒပိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၂။)
၂-ဇာတိရယဋ္ဌိ။ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၂-ပိဋ္ဌေ။)
၃-ယတော (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၂။)
၄-ပဋ္ဌိဝိဋ္ဌိတတ္တာ (သျာ၊က)

၀ုတ္တနယေန တံ သီလဗျသနံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိနာသယမာနာ ဥပ္ပန္နာ ဒိဋ္ဌယေ၀ ဗျသနံ **ဒိဋ္ဌဗျသနံ၊** ၀ုတ္တနယေန တံ ဒိဋ္ဌဗျသနံ ဒုက္ခံ အန္တေတိ။ ဇ္ဈာ စ ပုရိမာနိ ဒွေ အနိပ္ဖန္နာနိ၊ ပစ္ဆိမာနိ တီဏိ နိပ္ဖန္နာနိ တိလက္ခဏာဟတာနိ။ ပုရိ-မာနိ စ တီဏိ နေ၀ ကုသလာနိ နာကုသလာနိ။ သီလဒိဋ္ဌဗျသနဒ္ဝယံ အကုသလံ။

ယထာတိ သြပမ္မေ။ **ဘိန္နံ နာ၀ံ**န္တိ သိထိလဗန္ဓနံ နာ၀ံ ဇဇ္ဇရီဘူတံ ၀ါ, ပဒ-ရုဿဋိုမံ ၀ါ။ **ဒကမေသိ**န္တိ ဥဒကဒါယိ ဥဒကပ္ပ၀ေသန်။ **တတော တတော ဥဒကံ အန္ဝေတီ**တိ တတော တတော ဘိန္နဋ္ဌာနတော ဥဒကံ ပ၀ိသတိ။ **ပုရိမတော၀ီ**တိ နာ၀ါယ ပုရိမဘာဂတော၀ိ။ **ပစ္ဆိမတော၀ီ**တိ တသာ ပစ္ဆိမ-ဘာဂတော၀ိ။ **ဟေဋ္ဌတော၀ီ**တိ အဓောဘာဂတော၀ိ။ **ပသီတော၀ီ**တိ ဥဘယပသီတော၀ိ။ ယံ အန္တရန္တရာ န ၀ုတ္တံ၊ တံ ပါဠာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တသ္မာ ကာယဂတာသတိအာဒိဘာ၀နာယ ဇန္တု၊ သဒါ သတော ဟုတ္ဝာ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒ၀သေန ရူပါဒိသု ၀တ္ထုကာမေသု သမ္ဗပ္ပကာရမ္မိ ကိလေသ-ကာမံ ပရိ၀ဇ္ဇေန္တော ကာမာနိ ပရိ၀ဇ္ဇေယျ။ ဧ၀ံ တေ ကာမေ ပဟာယ တပ္ပဟာနကရမဂ္ဂေန၀ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ သြဃံ တရေယျ တရိတုံ သက္ကုဏေယျ။ တတော ယထာ ပုရိသော ဂရုကံ နာ၀ံ ဥဒက် သိဉ္စိတ္ဝာ လဟုကာယ နာ၀ါယ အပ္ပကသိရေန၀ ပါရဂူ ဘ၀ေယျ ပါရံ ဂစ္ဆေယျ၊ ဧ၀မေ၀ံ အတ္တဘာ၀နာ၀ံ ကိလေသူဒကဂရုကံ သိဉ္စိတ္ဝာ လဟုကေန အတ္တဘာ၀ေန ပါရဂူ ဘ၀ေယျ။ သမ္ဗမ္မပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂတော ဘ၀ေယျ အရဟတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဂစ္ဆေယျ အနုပါဒိ-သေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာနေနာတိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ဇာတိအာဒိကံ ဒုက္ခံ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အန္တေတိ၊ တသ္မာ။ **တံကာရဏာ တံဟေတူ**တိအာဒိသုပိ ဧသေ၀ နယော။ ယသ္မာ ၀ုတ္တပ္ပကာရ-ဒုက္ခံ ဧတံ အန္တေတိ၊ တံဟေတု, ယသ္မာ အန္တေတိ တပ္ပစ္စယာ, ယသ္မာ အန္တေတိ တံနိဒါနန္တိ ဧ၀ံ ပဒယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ဟေတူ**တိအာဒိနိ ကာရဏ-၀ေ၀စနာနိ။ ကာရဏဉ္ဥိ တေန တသ္မ ဖလံ ဟိနောတိ ပ၀တ္တတီတိ ဟေတု။ ကံ တံ ပဋိစ္စ ဖလံ တေ ပ၀တ္တတီတိ **ပစ္စယော**။ "ဟန္ဒ နံ ဂဏှထာ"တိ ဒဿေန္တော ဝိယ အတ္တနော ဖလံ နိဒေတီတိ **နိဒါနံ**။

"**တံကာရဏာ**တိ အကာရဏာနိက္ကာရဏာပဋိသေဓေ။ **တံဟေတူ**တိ အဟေတုမဟာဘူတဟေတုပဋိသေဓေ။ **တပ္ပစ္စယာ**တိ အပ္ပစ္စယေန သဒ္ဓိံ

အသာဓာရဏာပစ္စယပဋိသေဓော။ **တံနိဒါနာ**တိ အနိဒါနေန သဟ အာဂမာ-ဓိဂမနိဒါနပဋိသေဓော”တိ ဝေမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **တေံ အာဒီနဝံ သမ္ပဿ-မာနော**တိ ဧတံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဥပဒ္ဒဝံ ဝိပဿနာဉာဏေန သမ္မာ ပဿမာနော ဒက္ခမာနော။

သဒ္ဒါတိ မူလပဒံ။ ပုန **သဒ္ဒါ**တိ အတ္ထပဒံ။ **သဒ္ဒါ**တိ သဗ္ဗဒါဝသေ။ **သဗ္ဗဒါ**တိ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ။ **သဗ္ဗကာလန္တိ** ပုဗ္ဗဏှာဒိသဗ္ဗကာလံ။ **နိစ္စကာလန္တိ** ဒိဝသေ ဒိဝသေ။ **ဓုဝကာလန္တိ** အဗ္ဘောစ္ဆိန္နကာလံ။ **သတတန္တိ** နိရန္တရံ။ **သမိတန္တိ** ကေဝိဘူတံ။ **အဗ္ဘောကိဏ္ဏန္တိ** အညေန အသမ္မိဿံ။ **ပေါဒ်ါနုပေါဒ်န္တိ** ပဋိပါဋိယာ ဃဋိတံ“ပေါဒ်ါနုပေါဒ်ံ အဝိရာမိတံ ဥပဋ္ဌာတီ”တိအာဒိသု ဝိယ။ **ဥဒကူမိက-ဇာတန္တိ** နိဗ္ဗတ္တဥဒကဥမိတရင်္ဂံ ဝိယ။ **အဓိစ္စ**တိ အဝိရဥ်ံ။ **သန္တိ**တိ အနုပစ္ဆိန္နံ။ **သဟိတန္တိ** ဃဋိတံ ဧကိဘူတံ ဝါ“သဟိတံ မေ၊ အသဟိတံ တေ”တိအာဒိသု ဝိယ။ **ဖဿိတန္တိ** ဖုသိတံ “နိဝါတေ ဖုသိတဂ္ဂလေ”တိအာဒိသု ဝိယ။ **ပုရေဘတ္တံ ပန္ဆာဘတ္တန္တိ** ဒွေ ပဒါနိ ဒိဝါကာလဝိဘာဂဝသေန။ **ပုရိမံ ယာမံ မဇ္ဈိမံ ယာမံ ပစ္ဆိမံ ယာမန္တိ** တိဏိ ရတ္တိဝိဘာဂဝသေန။ **ကာဠေ ဇုဏ္ဏေ**တိ အမုမာသဝသေန။ **ဝယေသေ။ပ။ ဂိမှေ**တိ တိဏိ ဥတုဝသေန။ **ပုရိမေ ဝယော-ခန္ဓေ။ပ။ ပစ္ဆိမေ ဝယောခန္ဓေ**တိ တိဏိ ဝယောဝိဘာဂဝသေန ဝုတ္တာနိတိ ဉာတမ္ပံ။

သတောတိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ သတော။ “ကာယေ ကာယာနုပဿနာ-သတိပဋ္ဌာနံ ဘာဝေန္တော သတော”တိအာဒိနိ “ဧဝံ သမုဒ္ဓေဒတော ကာမေ ပရိဝဇ္ဇေယျာ”တိ ပရိယောသာနာနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ အပိ စ **သတ္တာ သတော**တိ တီသု ဝတ္ထူသု သတ္တာ ဘာဝေန ဝါ ဇာယော ကိလေသေ ပဋိက္ကမာ-ပေတုံ သတ္တိဘာဝေန ဝါ သတတ္တာ **သတော။ သန္တာ**တိ ကိလေသော-ပက္ကိလေသေ ပလာပေတ္ဝာ ဌာနေန စ အာရမ္မဏေန စ ပမောစေတ္ဝာ သန္တာ **သတော။ သမိတာ**တိ ဇုဋ္ဌဖလဒါယကပုဂ္ဂလေန စ အနိဋ္ဌဖလဒါယ-ကပါပေန စ သမိတာ **သတော။ သန္တသမုသမန္ဒါဂတော**တိ သပ္ပုရိသဓမ္မေ ဘဇနတော ဗုဒ္ဓါဒိအရိယပုဂ္ဂလေ သေဝနတော သန္တသမုသမန္ဒါဂတာ **သတော**။

ဝတ္ထုကာမေ ပရိဇာနိတ္ဝာတိ ဧတေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ တေဘူမကေ ဝတ္ထု-ကာမေ တီရဏပရိညာယ ဇာနိတ္ဝာ။ **ပဟာယာ**တိ ကိလေသကာမေ

၁-သံ ၃-၃၉၅-ဖဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၁-၆၃-ဖဋ္ဌေ။ ၃-သတတဘာဝေန ဝါ (က)

ပဟာနပရိညာယ ပရိစ္ဆိတ္တာ။ **ပဇဟိတ္တာ**တိ ဆဋ္ဌေတ္တာ။ ကိံ ကစ၀ရံ ဝိယ ဝိဋ္ဌကေနာတိ? န ဟိ၊ အဝိ စ ခေါ တံ ဝိနောဒေတ္တာ တရိတ္တာ ဝိဇ္ဈိတ္တာ နိဟရိတ္တာ။ ကိံ ဗလိဗဒ္ဒမိ၀ ပတောဒေနာတိ? န ဟိ၊ အထ ခေါ တံ ဗျန္တိံ ကရိတ္တာ ဝိဂတန္တံ ကရိတ္တာ။ ယထာသ အန္တောပိ နာ၀သိဿတိ, အန္တမသော ဘင်္ဂ-မတ္တမ္ပိ၊ တထာ တံ ကရိတ္တာ။ ကထံ ပန တံ တထာ ကတန္တိ? အနဘာ၀ံ ဂဟေ-တ္တာ အနု အဘာ၀ံ ဂမေတ္တာ။ သမုဒ္ဆေဒပ္ပဟာနေန ယထာ သမုစ္ဆိန္နာ ဟောတိ၊ တထာ ကရိတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေ နယော ကာမစ္ဆန္ဒနိ၀ရဏာဒီသု။

ကာမေသုနွှိအာဒီသု ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ အ၀သိဒနဋ္ဌေန "ကာမော-ဃော"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဘ၀ေါဃော**တိ ရူပါရူပဘ၀ေသု ဆန္ဒရာဂေါ ဗျာနနိကန္တိ စ။ **ဒိဋ္ဌောဃော**တိ သဿတဒိဋ္ဌာဒိသဟဂတာဘ၀ေ ပတ္ထနာယေ၀၊ ဒိဋ္ဌောဃော ဘ၀ေါဃေ ဧ၀ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ အဝိဇ္ဇောဃော စတ္ထာသု သစ္စေသု အညာဏံ။ တတ္ထ ကာမဂုဏော အဿာဒတော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စ ကာမော-ဃော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ကာမောဃော သံ၀ဟတိ။ မဟဂ္ဂတ၀မ္မေ အဿာ-ဒတော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စ ဘ၀ေါဃော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ သံ၀ဟတိ။ တေဘူမကဓမ္မေသု စတုဝိပလ္လာသပဒဋ္ဌာနဘာ၀ေန အနုပ္ပန္နော စ အဝိဇ္ဇောဃော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ သံ၀ဟတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တနယပစ္စနိ-ကတော သုက္ကပက္ခော ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော။

အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခံ ပဋိပန္နော **ကာမေသဃံ**, အနိမိတ္တဝိမောက္ခံ ပဋိပန္နော **ဘ၀ေါဃံ**, သုညတဝိမောက္ခံ ပဋိပန္နော **အဝိဇ္ဇောဃဉ္စ** တရေယျ။ ပဌမမဂ္ဂ-၀ေန **တရေယျ၊** ဒုတိယမဂ္ဂ၀ေန **ဥဇ္ဈရေယျ၊** တတိယမဂ္ဂ၀ေန **ပတ-ရေယျ၊** စတုတ္ထမဂ္ဂ၀ေန **သမတိက္ကမေယျ၊** ဖလ၀ေန **ဒိတိ၀ဇ္ဇေယျာ**တိ။ အထ ၀ါ "ကာမောဃ၀ေန **တရေယျ၊** ဘ၀ေါဃ၀ေန **ဥဇ္ဈရေယျ၊** ဒိဋ္ဌော-ဃ၀ေန **ပတရေယျ၊** အဝိဇ္ဇောဃ၀ေန **သမတိက္ကမေယျ၊** သဗ္ဗောဃ၀ေန **ဒိတိ၀ဇ္ဇေယျာ**"တိ ဧ၀မေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ဂရုကန္တိ န သလ္လဟုကံ။ **ဘာရိကန္တိ** ဘာရဘဇ္ဇံ ထ္ထေ ဌပယန္တိတိ ဘာရိကံ။ **ဥဒကံ သိတ္ဟာ**တိ ဥဒကံ သိဉ္စတ္ဟာ။ **ဩသိဉ္စတ္ဟာ**တိ အတိရေကံ သိဉ္စတ္ဟာ။ **ဆဒ္ဒေတ္ဟာ**တိ ပါတေတ္ဟာ။ **လဟုကာယာ**တိ သလ္လဟုကာယ။ **ဒိပ္ပန္တိ** သိဃံ။ **လဟုန္တိ** တံခဏံ။ **အပ္ပကသိရေနေ၀ါ**တိ နိဒုက္ခေနေ၀။ **ပါရံ ဝုစ္စတိ အမတံ နိဗ္ဗာန**န္တိ သက္ကာယဩရတော ပါရဘူတံ ပါရံ။ တဏ္ဟာ၀ါနတော နိက္ခန္တံ

၁-စဇိတ္ဟာ (သီ)

နိဗ္ဗာနံ ကထိယတိ။ **ယောသော**တိ ယော ဧသော။ **သဗ္ဗသန်ဒါရသမထော**တိ-အာဒိ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနမေဝ။ ယသ္မာ ဟိ တံ အာဂမ္မ သဗ္ဗသဒ္ဒါရဝိပ္ဖန္ဒိတာနိ သမန္တိ ဝူပသမန္တိ၊ တသ္မာ "သဗ္ဗသဒ္ဒါရသမထော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ စေတံ အာဂမ္မ သဗ္ဗေ ဥပဓယော ပဋိနိဿဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗာ တဏှာ ခီယန္တိ၊ သဗ္ဗေ ကိလေသရဇာ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ "သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂါ, တဏှက္ခယော, ဝိရာဂါ, နိရောဓော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယာ ပနေသာ တဏှာ ဘဝေန ဘဝံ, ဖလေန ဝါ သဒ္ဓိံ ကမ္မံ ဝိနတိ သံသိဗ္ဗတီတိ ကတ္ဝာ ဝါနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တတော နိက္ခန္တံ ဝါနတောတိ နိဗ္ဗာနံ။ **ပါရံ ဂန္ဆိယျ** နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ ဝသေန ဇကတော ဝုဋ္ဌာနဂါမြဘုဉ္ဇကော နိဗ္ဗာနပါရံ ပါပုဏောယျ။ **အဓိဂန္ဆိယျ** နိဗ္ဗာန-ပဝတ္တေဟိ ဉာဏတောဝုဋ္ဌာနမဂ္ဂဉ္ဇကော နိဗ္ဗာနပါရံ ဝိသေသေန ပါပုဏောယျ။ **ဖုသေယျ** နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဖလစိတ္တဝသေန နိဗ္ဗာနပါရံ ဖုသေယျ။ **သစ္ဆိကရေယျ** ဂဏှဝသေန ဖုသိတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္ဇကော နိဗ္ဗာနပါရံ ပစ္စက္ခံ ကရေယျ။ အထ ဝါ "ပဌမမဂ္ဂေန **ပါရံ ဂန္ဆိယျ**၊ ဒုတိယေန **အဓိဂန္ဆိယျ**၊ တတိယေန **ဖုသေယျ**၊ စတုတ္ထေန **သစ္ဆိကရေယျာ**"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **ယောဝိ ပါရံ ဂန္ဘု-ကာမော**တိ ယောကောစိ ဝိပဿနာဉ္ဇော ဋ္ဌတော ပဋ္ဌလော နိဗ္ဗာနပါရံ ဂန္ဘုကာမော၊ သောပိ အဝဿံ တတ္ထ ဂမိဿတီတိ **ပါရဂူ**။ ဝုတ္တံ ဟေတံ— "ဩတိဏ္ဏောမှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ"တိအာဒိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ အဗ္ဘာသယ-ဝသေန ဝိပဿနာယောဂေန စ၊ သောပိ ပါရဂူ နာမ။ **ယောဝိ ပါရံ ဂန္ဆတိ**တိ ယောဝိ မဂ္ဂသမင်္ဂီ နိဗ္ဗာနပါရံ ဂစ္ဆတိ၊ သောပိ ပါရဂူ နာမ။ **ယောဝိ ပါရံ ဂတော**တိ ယောဝိ မဂ္ဂေန ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဖလေ ဋ္ဌိတော နိဗ္ဗာနပါရဂ်တော၊ သောပိ ပါရဂူ နာမ။

တံ ဇိနဝစနေန ဒဿေတုံ "**ဝုတ္တမ္ဖိ ဟေတံ ဘဂဝတာ-တိဏ္ဏော ပါရဂံတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော**"တိအာဒိမာဟ။ **အာဘိညာပါရဂူ**တိ အဓိဂတေန ဉာဏေန ဉာတပရိညာယ နိဗ္ဗာနပါရံ ဂန္ဆုကာမော ဂစ္ဆတိ, ဂတောတိ ပါရဂူ။ **ပရိညာပါရဂူ**တိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ တီရဏပရိညာယ သမတိက္ကမိတ္ဝာ ဝုတ္တ-နယေန ပါရဂူ။ **ပဟာနပါရဂူ**တိ သမုဒယပက္ခိကာနံ ကိလေသာနံ ပဟာန-ပရိညာယ သမတိက္ကမိတ္ဝာ ဝုတ္တနယေန ပါရဂူ။ ယော ဟိ သဗ္ဗဓမ္မေ ပရိဇာနာတိ၊ သော တီဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနာတိ ဉာတပရိညာယ တီရဏပရိညာယ ပဟာန-ပရိညာယာတိ။ တတ္ထ ကတမာ ဉာတပရိညာ? သဗ္ဗဓမ္မေ ဇာနာတိ "ဣမေ အဗ္ဘက္ခိ-ကာ, ဣမေ ဗာဟိရာ၊ ဣဒမသ္သ လက္ခဏံ, ဣမာနိ ရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနီ"တိ၊

အယံ **ဉာတပရိညာ**။ ကတမာ တီရဏပရိညာ? ဧဝံ ဉာတံ ကတ္ဝာ လဒ္ဓမာန-၀သေန သဗ္ဗမမ်ံ တီရေတိ "အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော"တိအာဒိနာ၁၊ အယံ **တီရဏပရိညာ**။ ကတမာ ပဟာနပရိညာ? ဧဝံ တီရယိတ္ဝာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဓမ္မေသု ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတိ၊ အယံ **ပဟာနပရိညာ**တိ။ ဇ္ဈမာ ပရိညာယေဝ သန္ဓာယ "သော အဘိညာပါရဂူ ပရိညာပါရဂူ ပဟာနပါရဂူ"တိ အာဟ။

ဘာဝနာပါရဂူတိ ဘာဝနာယ ကောဋိံ ပတ္တာ မဂ္ဂ၀သေန နိဗ္ဗာနပါရံ ဂတော။ **သစ္ဆိကိရိယာပါရဂူ**တိ ဖလနိဗ္ဗာန၀သေန သစ္ဆိကိရိယာဖလနိဗ္ဗာနပါရံ ဂတော။ **သမာပတ္တိပါရဂူ**တိ အင်္ဂနံ့ သမာပတ္တိနံ့ ပါရံ ပတ္တော။ **သဗ္ဗဓမ္မာန**န္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိသဗ္ဗဓမ္မာနံ့။ **သဗ္ဗဒုက္ခာန**န္တိ ဇာတိဒုက္ခာဒိသဗ္ဗဒုက္ခာနံ့။ **သဗ္ဗကိလေသာန**န္တိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိသဗ္ဗကိလေသာနံ့။ **အရိယမဂ္ဂါန**န္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိ-စတုန်ံ့ အရိယမဂ္ဂါနံ့။ **နိရောဓသာ**တိ နိဗ္ဗာနသဉ်။ **သဗ္ဗသမာပတ္တီန**န္တိ သဗ္ဗာ-သမို့ အင်္ဂနံ့ ရူပါရူပသမာပတ္တိနံ့။ **သော**တိ သော အရိယော။ **ဝသိပ္ပတ္တော**တိ ဝသိဘာဝပ္ပတ္တော။ အထ ဝါ ကန္တာဘာဝံ ဇ္ဈသရိယဘာဝံ နိပ္ပန္နဘာဝံ၂ ပတ္တော။ **ပါရမိပ္ပတ္တော**တိ ပါရမိတိ အဝသာနံ နိဋ္ဌာနံ့, ဥတ္တမဘာဝံ ဝါ တံ ပတ္တော။ ကတ္ထ ပတ္တောတိ အာဟ **"အရိယသ္မိံ သီလသ္မိ"**န္တိအာဒိ။ တတ္ထ အရိယသ္မိံ **သီလသ္မိ**န္တိ နိဒ္ဒေါသေ သီလသ္မိံ။ **အရိယသ္မိံ သမာဓိသ္မိ**န္တိ နိဒ္ဒေါသေ သမာဓိသ္မိံ။ **အရိယာယ ပညာယာ**တိ နိဒ္ဒေါသာယ ပညာယ။ **အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ**တိ နိဒ္ဒေါသာယ ဖလဝိမုတ္တိယာ။ ပုရိမေန ဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ ဂဟိတာ၊ ဒုတိယေန ဝါယာမသတိသမာဓယော ဂဟိတာ၊ တတိယေန ဝိတက္ကသမ္မာဒိဋ္ဌိယော ဂဟိတာ၊ စတုတ္ထေန တံသမ္ပယုတ္တာ သေသဓမ္မာ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အန္တာ ဂတောတိ မဂ္ဂေန သဒ္ဓါရလောကန်ံ့ ဂတော။ **အန္တာ ပတ္တော**တိ တမေဝ လောကန်ံ့ ဖလေန ပတ္တော။ **ကောဋိံ ဂတော**တိ မဂ္ဂေန သဒ္ဓါရကောဋိံ ဂတော။ **ကောဋိံ ပတ္တော**တိ တမေဝ ကောဋိံ ဖလေန ပတ္တော။ **ပရိယန္တာ ဂတော**တိ မဂ္ဂေန ခန္ဓာယတနာဒိလောကပရိယန်ံ့ ပရိစ္ဆေဒံ ပရိဝဋ္ဋမံ ကတ္ဝာ ဂတော။ **ပရိယန္တာ ပတ္တော**တိ တမေဝ လောကံ် ဖလေန ပရိယန်ံ့ ကတ္ဝာ ပတ္တော။ **ဝေါသာနာ ဂတော**တိ မဂ္ဂေန အဝသာနံ့ ဂတော။ **ဝေါသာနာ ပတ္တော**တိ ဖလေန အဝသာနံ့ ပတ္တော။ **တာဏာ ဂတော**တိ မဂ္ဂေန တာယနံ့ ဂတော။ **တာဏာ ပတ္တော**တိ ဖလေန တာယနံ့ ပတ္တော။ **လေဏာ ဂတော**တိ မဂ္ဂေန နိလီယနံ့ ဂတော။ **လေဏာ ပတ္တော**တိ တံ ဖလေန နိလီယနံ့ ပတ္တော။ **သရဏာ ဂတော**တိ မဂ္ဂေန ပတိဋ္ဌံ ဂတော။ **သရဏာ ပတ္တော**တိ ဖလေန သရဏံ

၁-သံ ၂-၁၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နိပ္ပန္နဘာဝံ (သီ)၊ နိဗ္ဗာနဘာဝံ (က)

ပတ္တော။ **အဘယဂဂတော**တိ မဂ္ဂေန နိဗ္ဗာယံ ဂတော။ **အဘယပတ္တော**တိ ဖလေန နိဗ္ဗာယံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တော။ **အန္ဓါတဂဂတော**တိ စုတိဝိရဟိတံ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေန ဂတော။ **အန္ဓါတပတ္တော**တိ တံ ဖလေန ပတ္တော။ **အမတဂဂတော**တိ မရဏာရဟိတံ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေန ဂတော။ **အမတပတ္တော**တိ တံ ဖလေန ပတ္တော။ **နိဗ္ဗာနဂဂတော**တိ တဏှာဝဝါနတော နိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေန ဂတော။ **နိဗ္ဗာနပတ္တော**တိ တမေဝ ဖလေန ပတ္တော။ **သော ဝုဋ္ဌဝါသော**တိ သော အရဟာ ဒသသု အရိယဝါသေသု ဝသိ ပရိဝသိ ဝုဋ္ဌော ဝုဋ္ဌာတိ စ ဝုဋ္ဌဝါသော။ **စိဏ္ဏစရဏော**တိ သိလေန သဟ အဋ္ဌသု သမာပတ္တီသု စိဏ္ဏဝသိတိ စိဏ္ဏစရဏော။ **ဂတဒ္ဓေါ**တိ သံသာရဒ္ဓါနံ အတိက္ကန္တော။ **ဂတဒိသော**တိ သုပိနန္တေနပိ အဂတပုဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနဒိသံ ဂတော။ **ဂတကောဋိကော**တိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန-ကောဋိံ ဂတော ဟုတ္ဝာ ဌိတော။ **ပါလိတမြဟ္မစရိယော**တိ ရက္ခိတမြဟ္မစရိ-ယော။ **ဥတ္တမဒိဋ္ဌိပတ္တော**တိ ဥတ္တမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပတ္တော။ **ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ**တိ အကုပ္ပံ အစလနံ အရဟတ္တဖလံ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဌိတော။ **သဏ္ဌိကတနိရောဓော**တိ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သဏ္ဌိကတ္ဝာ ဌိတော။

ဒုက္ခံ တဿ ပရိညာတန္တိ တိဝိဓံ ဒုက္ခံ တေန သမတိက္ကမိတ္ဝာ ပရိဇ္ဈိန္နံ။ **အဘိညေယျန္တိ** သဘာဝလက္ခဏာဝဗောဓဝသေန သောဘနေန အာကာရေန ဇာနိတဗ္ဗံ။ **အဘိညာတန္တိ** အဓိကေန ဉာဏေန ဉာတံ။ **ပရိညေယျန္တိ** သာမည-လက္ခဏာဝဗောဓဝသေန ကိစ္စသမာပန္နဝသေန စ ဗျာပိတ္ဝာ ပရိဇာနိတဗ္ဗံ။ **ပရိညာတန္တိ** သမန္နတော ဉာတံ။ **ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ** ဝဍ္ဎိတဗ္ဗံ။ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗန္တိ** ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗံ။ ဒုဝိဓာ ဟိ သစ္ဆိကိရိယာ ပဋိလာဘသစ္ဆိကိရိယာ အာရမ္မဏ-သစ္ဆိကိရိယာ စာတိ။

ဥက္ခိတ္တာပလိဃောတိ ဇာတေ **ပလိဃော**တိ ဝဋ္ဋမူလိကာ အဝိဇ္ဇာ။ အယံ ဟိ ဒုက္ခိပနဋ္ဌေန "ပလိဃော"တိ ဝုစ္စတိ။ တေနေသ တဿာ ဥက္ခိတ္တတ္တာ "ဥက္ခိတ္တ-ပလိဃော"တိ ဝုတ္တော။ **သံကိဏ္ဏာပရိခေါ**တိ ပရိခါ ဝုစ္စတိ ပုနဗ္ဘဝဒါယကော ဘဝေသု ဇာယနဝသေန စေဝ သံသရဏဝသေန စ "ဇာတိသံသာရော"တိ လဒ္ဓနာမာနံ ပုနဗ္ဘဝကရဏာနံ ပစ္စယော ကမ္မာဘိသင်္ခါရော။ သော ဟိ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိကရဏဝသေန ပရိက္ခိပိတ္ဝာ ဌိတတ္တာ "ပရိခါ"တိ ဝုစ္စတိ။ တေနေသ တဿာ သံကိဏ္ဏတ္တာ ဝိကိဏ္ဏတ္တာ "သံကိဏ္ဏာပရိခေါ"တိ ဝုတ္တော။ **အဗ္ဘူဠ္ဟ-သိင်္ကော**တိ သေကာတိ ဝဋ္ဋမူလိကာ တဏှာ။ အယံ ဟိ ဂမ္ဘီရာနုဂတဋ္ဌေန "သေကာ"တိ ဝုစ္စတိ။ တေနေသ တဿာ အဗ္ဘူဠ္ဟတ္တာ လုဠိတ္ဝာ ဆဒ္ဒိတတ္တာ

၁-အယံ ဟိ ဒုရုဠ္ဟမဋ္ဌေန (သီ၊ ဣတိ)

"အဗ္ဘ၊ဌေသိကော" တိ ၀ုစ္စတိ။ **နိရဂ္ဂဠော**တိ အဂ္ဂဠံ ၀ုစ္စတိ သြရမ္ဘာဂဇန-ကာနိ ကာမဘဝေ ဥပ္ပတ္တိပစ္စယာနံ သြရမ္ဘာဂိယာနိ။ ဇောနိ ဟိ မဟာက၀ါဠံ ၀ိယ နဂရဒ္ဒါရံ စိတ္တံ ပိဒဟိတ္ဝာ ဌိတတ္တာ "အဂ္ဂဠ" န္တိ ၀ုစ္စတိ။ တေနေသ တေသံ နိရဂ္ဂဠတ္တာ ဘိန္နတ္တာ "နိရဂ္ဂဠော" တိ ၀ုတ္တော။ **အရိယော**တိ နိက္ကိလေသော ပရိ-သုဒ္ဓေါ။ **ပန္နဒ္ဓဇော**တိ ပါတိတမာနဒ္ဓဇော။ **ပန္နဘာရော**တိ ခန္ဓဘာရကိလေသ-ဘာရအဘိသင်္ခါရဘာရပဉ္စကာမဂုဏဘာရာ ပန္နာ သြရောပိတာ အဿာတိ ပန္နဘာရော။ အပိ စ ဣဓ မာနဘာရသ္သေ၀ သြရောပိတတ္တာ "ပန္နဘာရော" တိ အဓိပ္ပေတော။ **၀ိသံယုတ္တော**တိ စတူဟိ ယောဂေဟိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ စ ၀ိသံယုတ္တော။ ဣဓ ပန မာနယောဂေနေ၀ ၀ိသံယုတ္တတ္တာ "၀ိသံယုတ္တော" တိ အဓိပ္ပေတော။

ဇော၀တာ ထေရေန မဂ္ဂေန ကိလေသေ ခေပေတ္ဝာ နိရောဓသယနဝရ-ဂတဿ ဒိဏ္ဏာသ၀ဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတ္ဝာ ၀ိဟရဏ္ဏ-ကာလော ဒဿိတော။ ယထာ ဟိ ဒ္ဝေ နဂရာနိ ဇေတံ စောရနဂရံ၊ ဇေတံ ခေမနဂရံ။ အထ ဇေဿ မဟာယောဓဿ ဧ၀ံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ "ယာ၀ိမံ စောရနဂရံ တိဋ္ဌတိ၊ တာ၀ ခေမနဂရံ ဘယတော နု မုစ္စတိ။ စောရနဂရံ အနဂရံ ကရိဿာ-မိ"တိ သန္နာဟံ ကတ္ဝာ ခဂ္ဂံ ဂဟေတ္ဝာ စောရနဂရံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ နဂရဒ္ဒါရေ ဥဿာပိတေ ဇေဿ ခဂ္ဂေန ဆိန္နိတ္ဝာ သဒ္ဒိံ ဒ္ဝါရဗာဟာဟိ က၀ါဋံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပလိဃံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ပါကာရံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပရိခံ သံကိရိတ္ဝာ နဂရ-သောဘနတ္ထာယ ဥဿာပိတေ ဓဇေ ပါတေတ္ဝာ နဂရံ အဂ္ဂိနာ စျာပေတ္ဝာ ခေမနဂရံ ပ၀ိသိတ္ဝာ ဥပရိပါသာဒမာရုယှ ဉာတိဂဏပရိ၀ုတော သုရသ-ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဧ၀ံ စောရနဂရံ ၀ိယ သက္ကာယော၊ ခေမနဂရံ ၀ိယ နိဗ္ဗာနံ၊ မဟာယောဓော ၀ိယ ယောဂါ၀စရော။ တဿေ၀ံ ဟောတိ "ယာ၀ သက္ကာယ-၀ဋ္ဋံ ၀ဋ္ဋတိ၊ တာ၀ ဒ္ဝတ္တိံသကမ္မကာရဏေဟိ အဋ္ဋနု၀တိရောဂေဟိ ပဋ္ဋိသတ်-မဟဋ္ဌယေဟိ စ ပရိမုစ္စနံ နတ္ထိ"တိ။ သော မဟာယောဓော ၀ိယ သန္နာဟံ သိလ-သန္နာဟံ ကတ္ဝာ ပညာတိက္ခခဂ္ဂံ ဂဟေတ္ဝာ ခဂ္ဂေန သေကဋ္ဌေ ၀ိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန တဏှာသိကံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ သော ယောဓော သဒ္ဒါရဗာဟာကံ နဂရက၀ါဋံ ၀ိယ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယသံယောဇနဂ္ဂဠံ ဥဿါဋေတ္ဝာ, သော ယောဓော ပလိဃံ ၀ိယ အဝိဇ္ဇာပလိဃံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ သော ယောဓော ပါကာရံ ဘိန္ဒန္တော ပရိခံ ၀ိယ ကမ္မာဘိသင်္ခါရပါကာရံ ဘိန္ဒန္တော ဇာတိသံသာရပရိခံ သံကိရိတ္ဝာ သော ယောဓော နဂရသောဘနတ္ထာယ ဥဿာပိတေ ဓဇေ ၀ိယ

၁-လုဋ္ဌိတ္ဝာ (က)

မာနဒ္ဓဇေ ပါတေတွာ သက္ကာယနဂရံ ဈာပေတွာ သော ယောဓော ခေမ-နဂရံ ပဝိသိတွာ ဥပရိပါသာဒေ သုရသဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တော ဝိယ နိဗ္ဗာန-နဂရံ ပဝိသိတွာ အမတနိရောဓရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ အနုဘဝမာနော ကာလံ ဝိတိနာမေတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ[၁]—

“ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥက္ခိတ္တာပလိဃော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု[နော] အဝိဇ္ဇာ ပဟီနာ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာ-ဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိं အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥက္ခိတ္တာပလိဃော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သံကိဏ္ဏာပရိခေါ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု[နော] ပေါနောဘဝိကော ဇာတိသံသာရော ပဟီနော ဟောတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သံကိဏ္ဏာပရိခေါ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဗ္ဘူဠ္ဠေသိကော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု[နော] တဏှာ ပဟီနာ ဟောတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဗ္ဘူဠ္ဠေသိကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နိရဂ္ဂဠော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု[နော] ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နိရဂ္ဂဠော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိယော ပန္နဒ္ဓဇော ပန္နဘာရော ဝိသံယုတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု[နော] အသ္မိမာနော ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံ-ကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိယော ပန္နဒ္ဓဇော ပန္နဘာရော ဝိသံယုတ္တော ဟောတိ။

ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုံ သဒ္ဓန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ သပဇာပတိကာ အန္ဝေသံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ ‘ဣဒံ နိဿိတံ တထာဂတဿ ဝိညာဏ’န္တိ”[၂]။

ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟီနောတိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိပဉ္စင်္ဂိနိ ဝိဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ ပဇဟိတ္တာ ဋ္ဌိတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—[၃]

၁-အံ ၂-၇၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မ ၁-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၂၂၄၊၂၅၀-ပိဋ္ဌေသု။

"ကထဉ္စာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဆင်္ဂ၀ိပ္ပဟီနော ဟောတိ? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ။ ဧ၀ံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဉ္ဆင်္ဂ၀ိပ္ပဟီနော ဟောတိ"တိ။

ဆဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတောတိ ဆန္နံ အင်္ဂါနံ ပူရေတ္တာ ဆသု ဒွါရေသု ရူပါဒိ-အာရမ္မဏော[1] ပဋိသာနုနယံ ၀ဇ္ဇေတ္တာ ဥပေက္ခာ၀သေန သတော သမ္ပဇာနော ဟုတ္တာ ၀ိဟာရဏ္ဏ၀သေန ဆဋ္ဌင်္ဂါနိ ပူရေတ္တာ ပရိပုဏ္ဏံ ကတ္တာ ဋ္ဌိတတ္တာ "ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော"တိ ၀ုတ္တော။ ၀ုတ္တံ ဟေတံ—၂

"ကထဉ္စာဝုသော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော ဟောတိ? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေ၀ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ၀ိဟာရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ၀ိညာယ နေ၀ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ၀ိဟာရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဧ၀ံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော ဟောတိ"တိ။

ကောရက္ခောတိ သတိအာရက္ခေန ကော ဥစ္စတေ၊ အာရက္ခော အဿာတိ ကောရက္ခော။ ၀ုတ္တံ ဟေတံ—၂

"ကထဉ္စာဝုသော ဘိက္ခု ကောရက္ခော ဟောတိ? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သတာရက္ခေန စေတသာ သမန္နာဂတော ၀ိဟာရတိ။ ဧ၀ံ ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ကောရက္ခော ဟောတိ"တိ။

စတုရာပဿေနောတိ ပညာယ ပဋိသေ၀နပရိ၀ဇ္ဇနဝိနောဒနပဇဟနာနံ ၀သေန စတုန္နံ အပဿယာနံ ဣတော စိတော စ အပရိ၀တ္တမာနာနံ ၀သေန စတုရာပဿေနော၊ တေသံ ပါပုဏိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ ၀ုတ္တံ ဟေတံ—၃

"ကထဉ္စာဝုသော ဘိက္ခု စတုရာပဿေနော ဟောတိ? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သဒ္ဓါယေကံ ပဋိသေ၀တိ၊ သဒ္ဓါယေကံ ပရိ၀ဇ္ဇေတိ။

၁-ရူပါဒိအာရမ္မဏံ (က)　　၂-ဒီ ၃-၂၂၄၊ ၂၅၈-ဝိဇ္ဇေသု။

၃-ဒီ ၃-၂၅၈-ဝိဇ္ဇေ။

သမ္မိယေကံ ဝိနောဒေတိ၊ သမ္မိယေကံ ပဇဟတီ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ပဏ္ဍုနပစ္ဆေကသစ္ခောတိ “ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စံ၊ ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဧဝံ ပါဠိဣဿိံ ဂဟိတတ္တာ ပစ္ဆေကသမ္မိတာနိ ဒိဋ္ဌိသစ္စာနိ ပဏ္ဍာနိ နိဟဋ္ဌာနိ ပဟီနာနိ အဿာတိ ပဏ္ဍုနပစ္ဆေကသစ္ခော။

သမဝယသဒ္ဒေသနောတိ ဣဒ္ဓေ အဝယာတိ အနုနာ။ သဒ္ဒာတိ ဝိသဒ္ဒာ။ သမ္မာ· အဝယာ သဒ္ဒာ ဒေသနာ အဿာတိ သမဝယသဒ္ဒေသနော။ သမ္မာ ဝိသဒ္ဒသဗ္ဘာဝေနောတိ အတ္ထော။ **ကေဝလီ**တိ ပရိပုဏ္ဏော။ **ဝုသိတဝါ**တိ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ ဂရုသံဝါသေ[1] အရိယမဂ္ဂေပိ ဒဿသု အရိယဝါသေသုပိ ဝုသိတဝန္တော။ **ဥတ္တမပုရိသော**တိ ဒိဏ္ဏကိလေသတ္တာ ဝိသေသပုရိသော အာဇညပုရိသော။ **ပရမပုရိသော**တိ ဥတ္တမပုရိသော၊ ပရမံ ဝါ ပဋိလာဘံ ပတ္တတ္တာ ဥတ္တမံ ပတ္တမ္ပံ အရဟတ္တပဋိလာဘံ ပတ္တော အနုတ္တရပုညက္ခေတ္တ-ဘူတော ဥတ္တမပုရိသော တေနေဝတ္ထေန ပရမပုရိသော။ အနုတ္တရံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုံ အမတံ ပဋိလာဘံ ပတ္တတ္တာ **ပရမပတ္တိပ္ပတ္တော**။ အထ ဝါ “ဃရာဝါသေ အာဒီနဝံ သဒ္ဒါနိတ္ဝာ သာသနပဝိသနဝသေန **ဥတ္တမပုရိသော**။ အတ္တဘာဝေ အာဒီနဝံ သဒ္ဒါနိတ္ဝာ ဝိပဿနာပဝိသနဝသေန **ပရမပုရိသော**။ ကိလေသေ အာဒီနဝံ သဒ္ဒါနိတ္ဝာ အရိယဘူမန္တရံ ပဝိဋ္ဌော **ပရမပတ္တိပ္ပတ္တော**တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

နေဝါစိနတီတိ ကုသလာကုသလာနံ ပဟီနတ္တာ တေသံ ဝိပါကံ နဝမေတိ[2]။ **နာပစိနတီ**တိ ဖလေ ဌိတတ္တာ န ဝိဒ္ဓံသေတိ။ **အပစိနိတ္ဝာ ဌိတော**တိ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနေ ဌိတတ္တာ ကိလေသေ ဝိဒ္ဓံသေတ္ဝာ ဌိတော။ ဣတော ပရံ တိဟိဝိ ပဒေဟိ မဂ္ဂဖလဝသေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **နေဝ ပဇဟတီ**တိ ပဟာတဗ္ဗာဘာဝေန ကိလေသေ န ပဇဟတိ။ **န ဥပါဒိယတီ**တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ ဂဟေတဗ္ဗာဘာဝတော တေဟိ န ဂဏှာတိ။ **ပဇဟိတ္ဝာ ဌိတော**တိ စဇိတ္ဝာ[3] ဌိတော။ **နေဝ သံသိဗ္ဗတီ**တိ တဏှာဝသေန နေဝ သံသိဗ္ဗတိ။ **န ဥဿိနေတီ**တိ မာနဝသေန န ဥက္ကံသတိ။ **ဝိသိနိတ္ဝာ ဌိတော**တိ တဏှာသံသိဝနံ အကတ္ဝာ ဌိတောတိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **နေဝ ဝိဓူပေတီ**တိ ကိလေသဂ္ဂိံ န နိဗ္ဗာပေတိ။ **န သန္ဓုက္ခေတီ**တိ ကိလေသဂ္ဂိံ န ဇာလာပေတိ။ **ဝိဓူပေတ္ဝာ ဌိတော**တိ တံ နိဗ္ဗာပေတ္ဝာ ဌိတော။

၁-ယောဂါနုရူပဝါသေ (သျာ) ၂-စိနောတိ (သီ) ၃-ဝဇ္ဇေတ္ဝာ (သီ)၊ ဝိဇဟိတ္ဝာ (သျာ)

အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေနာတိ သိက္ခိတဗ္ဗာဘာ၀ေန အသေက္ခေန ၀ါစာကမ္မန္တာဇီ၀သီလက္ခန္ဓေန သီလရာသိနာ သမန္နာဂတတ္တာ ဋ္ဌိတော၊ အပရိဟီနဘာ၀ေန ဋ္ဌိတော။ **သမာဓိက္ခန္ဓေနာ**တိ ၀ါယာမသတိဟိ သမ္မယုတ္တေန သမာဓိနာ။ **ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေနာ**တိ ဖလ၀ိမုတ္တိသမ္မယုတ္တက္ခန္ဓေန။ **ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေနာ**တိ ပစ္စ၀ေက္ခဏဉာဏေန။ **သစ္ဆိ သမ္ပဋိပါဒိယိတ္တာ**[1]တိ စတုအရိယသစ္စံ သဘာ၀၀သေန သကသန္တာနေ သမ္မာဒိယိတ္တာ ပဋိ၀ိဇ္ဈိတ္တာ ဋ္ဌိတော။ **ဧဇံ သမတိက္ကမိတ္တာ**တိ ကမ္မနတဏှံ အတိက္ကမိတ္တာ။ **ကိလေသဂ္ဂိန္တိ** ရာဂါဒိကိလေသဂ္ဂိံ။ **ပရိယာဒိယိတ္တာ**တိ ခေပေတ္တာ နိဗ္ဗာပေတ္တာ။ **အပရိဂမနတာယာ**တိ သံသာရေ အဂမနဘာ၀ေန၊ ပုနာဂမနာဘာ၀ေနာတိ အတ္ထော။ **ကဋ္ဌံ သမာဒါယာ**တိ ဇယဂ္ဂါဟံ[2] ဂဟေတ္တာ။ **မုတ္တိပဋိသေ၀နတာယာ**တိ သမ္ဖကိလေသေဟိ မုစ္စိတ္တာ ရူပါဒိအာရမ္မဏသေ၀နဘာ၀ေန။ အထ ၀ါ သမ္ဖကိလေသေဟိ မုတ္တဖလသမာပတ္တိသေ၀နဘာ၀ေန။ **မေတ္တာယ ပါရိသုဒ္ဓိယာ**ဘိ ဥပက္ကိလေသမုတ္တာယ ပရိသုဒ္ဓဘာ၀ေ ဋ္ဌိတာယ မေတ္တာယ ဋ္ဌိတော။ **ကရုဏာဒီသုပိ** ဧသေ၀ နယော။

အစ္ဆန္တိ ပါရိသုဒ္ဓိယာတိ အတိက္ကန္တာ ပရိသုဒ္ဓဘာ၀ေန ပရိသုဒ္ဓိယာ အန္တံ ပါပုဏိတ္တာ ဋ္ဌိတော။ **အတမ္မယတာယာ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနာ "တမ္မယာ"တိ ၀ုစ္စန္တိ။ တေသံ အဘာ၀ေါ အတမ္မယတာ၊ တာယ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနဝိရဟိတတာယ ဋ္ဌိတော။ ၀ုတ္တံ ဧဟတံ—

"သော တာဒိသော လောကဝိဒူ သုမေဓော၊ သမ္ဗေသု ဓမ္မေသု အတမ္မယော မုနီ"တိ[3]။ ဏ္ဌော၀ိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝိရဟိတော၀တိ အတ္ထော။ **ဝိမုတ္တာတ္တာ**တိ သမ္ဖကိလေသေဟိ မုတ္တာဘာ၀ေန။ **သန္တုဿိတတ္တာ**တိ ယထာလာဘယထာဗလယထာသာရုပ္ပသန္တောသေ၀သေန သန္တုဋ္ဌဘာ၀ေန ဋ္ဌိတော။

ခန္ဓပရိယန္တေတိ ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓာနံ တိဟိ ပရိညာဂိဟိ ဈာပေတ္တာ အန္တေ အ၀သာနေ ဋ္ဌိတော၊ နတ္ထိ ဧတဿ အန္တောတိ ၀ါ ပရိယန္တံ၊ တသ္မိံ ပရိယန္တေ။ **ခာတုပရိယန္တာ**ဒီသုပိ ဧသေ၀ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—**ခာတုပရိယန္တေ**တိ အင္ဂါရသန္နံ ခာတူနံ ပရိယန္တေ။ **အာယတနပရိယန္တေ**တိ ဒွါဒသန္နံ အာယတနာနံ။ **ဂတိပရိယန္တေ**တိ နိရယာဒိပဉ္စန္နံ ဂတီနံ။ **ဥပပတ္တိပရိယန္တေ**တိ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသု နိဗ္ဗတ္တိယာ။ **ပဋိသန္ဓိပရိယန္တေ**တိ ကာမရူပါရူပဘ၀ေသု

၁-သမ္မဋိပါဒယိတ္တာ (သီ၊ သျာ) ၂-နယဂ္ဂါဟံ (သီ၊ သျာ) ၃-အံ ၁-၁၄၈-ဝိဋ္ဌေ။

ပဋိသန္ဓိယာ။ **ဘဝပရိယန္တေ**တိ ကေဝါကာရစတုပဉ္စသညာအသညာနေဝ-သညာနာသညာကာမရူပအရူပဘဝါနံ။ **သံသာရပရိယန္တေ**တိ ခန္ဓဓာတု-အာယတနာနံ အပ္ပောစ္ဆိန္နပဝတ္တိယာ။ **ဝဋ္ဋပရိယန္တေ**တိ ကမ္မဝိပါကကိလေသ-ဝဋ္ဋာနံ ပရိယန္တေ။ **အန္တိမေ ဘဝေ**တိ အဝသာနေ ဥပပတ္တိဘဝေ။ **အန္တိမေ သမုဿယေ ဌိတော**တိ အဝသာနေ သမုဿယေ သရီရေ ဌိတော။ **အန္တိမ-ဒေဟဓရော**တိ အန္တိမံ အဝသာနဒေဟံ သရီရံ ဓာရေတီတိ အန္တိမဒေဟဓရော။ **အရဟာ**တိ ဒၟာရကတ္တာ အရီနံ, အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ, ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ, ပါပကရဏော ရဟာဘာဝါ အရဟာ။

တဿာယံ ပစ္ဆိမကောတိ တဿ ဒိဏ္ဏာသဝဿ အယံ သမုဿယော အတ္တဘာဝေါ အဝသာနော။ **စရိမော**တိ အပ္ပေါ မန္ဒော စရိမော အာလော-ပေါ, စရိမံ ကဗဠံ ဝိယ။ ပုန ပဋိသန္ဓိယာ နတ္ထိဘာဝံ ၁ သန္ဓာယ "**ဇာတိမရဏ-သံသာရော၊ နတ္ထိ တဿ ပုနဗ္ဘဝေါ**"တိ အာဟ။ ဇနနံ ဇာတိ၊ မရဏန္တိ တေနာတိ မရဏံ၊ ခန္ဓာဒီနံ အပ္ပောစ္ဆိန္နာ သံသာရပဝတ္တိ စ တဿ ဒိဏ္ဏာသဝဿ ပုန နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဂါထံ နိဂမေန္တော အာဟ "**တေနာဟ ဘဂဝါ**—

တသ္မာ ဇန္တု။ ပ။ နာဝံ သိတ္ဂၢဝ ပါရဂူ"တိ။

ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ယံ အန္တရန္တရာ နာ ဝုတ္တံ၊ တံ ပါဠာနုသာရေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ကာမသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဂုဟဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇။ ဒုတိယေ—**သတ္ထော**တိ လဂ္ဂေါ။ **ဂုဟာယန္တိ** ကာယေ။ ကာယော ဟိ ရာဂါဒီနံ ဝါဠာနံ ဝသနောကာသတော "ဂုဟာ"တိ ဝုစ္စတိ။ **မဟုန်ဟာဘိ-ဆန္နော**တိ ဗဟုနာ ရာဂါဒိကိလေသဇာတေန အဘိစ္ဆန္နော။ ဇေတန အစ္ဆတ္တ-ဗန္ဓနံ ဝုတ္တံ။ **တီဋ္ဌန္တိ** ရာဂါဒိဝသေန တိဋ္ဌန္တော။ **မောဟနဿိံ ပဂါဠ္ဍော**တိ မောဟနံ. ဝုစ္စတိ ကာမဂုဏော။ တတ္ထ ဟိ ဒေဝမနုဿာ မုယ္ဟန္တိ တေသု အဇ္ဈောဂါဠှာ ဟုတ္ဝာ။ ဇေတန ဗာဟိရဗန္ဓနံ ဝုတ္တံ။ **ဘူရေ ဝိဇေကာ ဟိ တထာ-ဝိဇေ ဇော**တိ သော တထာရူပေါ နရော တိဝိဓာပိ ကာယဝိဇေကာဒိဝိဇေကာ

၁-ပုနပဋိသန္ဓိနတ္ထိဘာဝံ (က)

ဒူရေ အနာသန္နေ။ ကိံကာရဏာ? **ကာမာ ဟိ လောကေ နာ ဟိ သုပ္ပ-ဟာယာ**တိ ယသ္မာ လောကေ ကာမာ သုပ္ပဟာယာ နာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သတ္တောတိ ဟိ ခေါ ဝုတ္တန္တိ သတ္တော, နရော, မာနဝေါတိ ဝေမာဒိနာ နယေန ကထိတောယေဝ။ **ဂုဟာ တာဝ ဝုတ္တဗ္ဗာ**တိ ဂုဟာ တာဝ ကထေတဗ္ဗာ။ **ကာယောတိ ဝါ**တိအာဒိသု အယံ တာဝ ပဒယောဇနာ—ကာယော ဇာတိ ဝါ ဂုဟာ ဇာတိ ဝါ။ပ။ ကုမ္ဘော ဇာတိ ဝါတိ။ တတ္ထ **ကာယော**တိ "ကုစ္ဆိတာနံ အာယောတိ ကာယော"တိအာဒိနာ ဟေဋ္ဌာ သတိပဋ္ဌာနကထာယံ ဝုတ္တောယေဝ။ ရာဂါဒိဝါဠာနံ ဝသနောကာသဋ္ဌေန **ဂုဟာ၊** "ပဋိစ္ဆာဒနဋ္ဌေနာ"တိပိ ဧကေ။ "ဒုရဂ်မံ ကေစရံ၊ အသရီရံ ဂုဟာသယ"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ ရာဂါဒိဟိ စျာပနဋ္ဌေန **ဒေဟော** "တေ ဟိတ္ထာ မာနသံ ဒေဟ"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ ပမတ္တကရဏဋ္ဌေန **သန္နေဟော** "ဘိဇ္ဇတိ ပူတိသန္နေဟော၊ မရဏန္တံ ဟိ ဇီဝိတ"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ သံသာရေ သဉ္ဇရဏဋ္ဌေန **နာဝါ** "သိဉ္စ ဘိက္ခု ဣမံ နာဝံ၊ သိတ္တာ တေ လဟု-မေဿတီ"တိအာဒိသု ဝိယ။ ဇုရိယာပထသ အတ္ထိဘာဝဋ္ဌေန **ရထော** "ရထော သီလပရိက္ခာရော၊ စျာနက္ခော စက္ကဝိရိယော"တိအာဒိသု ဝိယ။ အစ္ဆဂ်တဋ္ဌေန **ဓဇော** "ဓဇော ရထသ ပညာဏ"န္တိအာဒိသု ဝိယ။

ကိမိကုလာနံ အာဝါသဘာဝေန **ဝမ္မိကော** "ဝမ္မိကောတိ ခေါ ဘိက္ခု ဣမဿေတံ စာတုမဟာဘူတိကဿ ကာယဿ အဓိဝစန"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ ယထေဝ ဟိ ဗာဟိရကော ဝမ္မိကော, ဝမတိ ဝန္တကော ဝန္တုဿယော ဝန္တသိ-နေဟသမ္မဒ္ဓေါတိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ "ဝမ္မိကော"တိ ဝုစ္စတိ။ သော ဟိ အဟိနကုလဒီဥန္ဒုရဃရဂေါဒိကာဒယော နာနပ္ပကာရေ ပါဏကေ ဝမတိတိ ဝမ္မိကော။ ဥပစိကာဟိ ဝန္တကောတိ ဝမ္မိကော။ ဥပစိကာဟိ ဝမိတ္ဝာ ဝမုခတုဏ္ဏ-ကေဟိ ဥက္ခိတ္တပံသုစုဏ္ဏေန ကဋ္ဌပ္ပမာဏေနပိ ပေါရိသပ္ပမာဏေနပိ ဥဿိ-တောတိ ဝမ္မိကော။ ဥပစိကာဟိ ဝန္တခေဋ္ဌသိနေဟေန အာဗဒ္ဓတာယ သတ္တ-သတ္တာဟံ ဒေဝေ ဝဿန္တေပိ န ဝိပ္ပကိရိယတိ၊ နိဒါဃေပိ တတော ပံသုမုဋ္ဌိံ

၁-ခ ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၃-ခ ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၅-သံ ၃-၅-ပိဋ္ဌေ။
၇-မ ၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။
၉-အဟိမဂ်သ....(က)
၂-ဒိ ၂-၂၀၄-ပိဋ္ဌေ ထောကံ ဝိသဒိသံ။
၄-ခ ၁-၆၆-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၆-ခ ၆-၃၂၇-ပိဋ္ဌေ။
၈-ဝန္တသိနေဟသမ္မဒ္ဓေါ (သျာ၊က)
၁၀-တေမေတ္ထာ (က)

ဂဟေတွာ တသ္မိံ မုဋ္ဌိနာ ပိဋ္ဌိယမာနေ သိနေဟော နိက္ခမတိ၊ ဧဝံ ဝန္တသိနေ-ဟေန သမ္မဒ္ဓေါတိ ဝမ္မိကော၊ ဧဝမယံ ကာယောပိ "အက္ခီမှာ အဂ္ဂိဂ္ဂထကော"-တိအာဒိနာ နယေန နာနုပ္ပကာရံ အသုစိကလိမလံ ဝမတိတိ ဝမ္မိကော။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဓိဏာသဝါ ဇ္ဈမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ နိကန္တိပရိယာဒါနေန အတ္တ-ဘာဝံ ဆဋ္ဌေတွာ ဂတာတိ အရိယေဟိ ဝန္တကောတိပိ ဝမ္မိကော။ ယေဟိ စာယံ တိဟိ အင္ဒိသတေဟိ ဥဿိတော နဟာရုသမ္ဗန္ဓေါ မံသာဝလေပနော အလ္လစမ္မပရိယောနဒ္ဓေါ ဆဝိရဋ္ဌိတော သတ္တော ဝဋ္ဋတိ၊ တံ သဗ္ဗံ အရိယေဟိ ဝန္တမေဝါတိ ဝန္တုဿယောတိပိ ဝမ္မိကော။ "တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသံ၊ စိတ္တမဿ ဝိဓာဝတီ"တိ ဧဝံ တဏှာယ ဇနိတတ္တာ အရိယေဟိ ဝန္တေနေဝ တဏှာ-သိနေဟေန သမ္မဒ္ဓေါ အယန္တိ ဝန္တသိနေဟေန သမ္မဒ္ဓေါတိပိ ဝမ္မိကော။ ယထာ စ ဝမ္မိကဿ အန္တော နာနုပ္ပကာရာ ပါဏကာ တတ္ထေဝ ဇာယန္တိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝံ ကရောန္တိ၊ ဂိလာနာ သယန္တိ၊ မတာ နိပတန္တိ။ ဧဝံ သော တေသံ သူတိဃရံ ဝစ္စကုဋိ ဂိလာနသာလာ သုသာနဉ္စ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခတ္တိယ-မဟာသာလာဒိနမ္ပိ ကာယော "အယံ ဂေါပိတရက္ခိတော မဏ္ဍိတပဿာဒိ-တော မဟာနုဘာဝါနံ ကာယော"တိ အစိန္တေတွာ ဆဝိနိဿိတာ ပါဏာ စမ္မနိဿိတာ ပါဏာ မံသနိဿိတာ ပါဏာ နဟာရုနိဿိတာ ပါဏာ အင္ဌိနိဿိတာ ပါဏာ အင္ဌိမိဉ္ဇနိဿိတာ ပါဏာတိ ဧဝံ ကုလဂဏနာယ အသိတိမတ္တာနိ ကိမိကုလသဟဿာနိ အန္တောကာယသ္မိံ ယေဝ ဇာယန္တိ၊ဥစ္စာရ-ပဿာဝံ ကရောန္တိ၊ ဂေလညေန အာတုရိတာနိ သယန္တိ၊ မတာမတာ နိပတန္တိ။ ဧဝံ အယမ္ပိ တေသံ ပါဏာနံ သူတိဃရံ ဝစ္စကုဋိ ဂိလာနသာလာ သုသာနဉ္စ ဟောတိတိ "ဝမ္မိကော"တိ သ်ဒ်ံ ဂတော။

မနာပါမနာပပတနဋ္ဌေန **နဂရံ** "သက္ကာယနဂရ"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ ရောဂါဒိနံ နိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ကုလာဝကဘာဝေန **နိဋ္ဌံ**[၂] "ရောဂနိဋ္ဌံ ပဘဂ်ရ"န္တိ-အာဒိသု[၃] ဝိယ။ ပဋိသန္ဓိယာ နိဝါသဂေဟဋ္ဌေန **ကုဋိ** "ပဉ္စဒ္ဒါရာယံ ကုဋိကာယံ ပသဂ်္ဂိယာ"တိအာဒိသု[၄] ဝိယ။ ပူတိဘာဝေန **ဂဏ္ဍော** "ရောဂေါတိ ဘိက္ခဝေ။ ဂဏ္ဍောတိ ဘိက္ခဝေ။ သလ္လောတိ ဘိက္ခဝေ ကာယဿေတံ အဓိ-ဝစန"န္တိအာဒိသု[၅] ဝိယ။ ဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန **ကုမ္ဘော**"ကုမ္ဘ။ပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတ္ဝာ"-တိအာဒိသု[၆]ဝိယ။ **ကာယဿေတံ အဓိဝစန**န္တိ ဧတံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ စတုမဟာဘူတ-မယဿ ကုဏ္ဍိတဓမ္မာနံ အာယဿ အဓိဝစနံ၊ ကထနန္တိ အတ္ထော။ **ဂုဟာယ**န္တိ

၁-သံ ၁-၃၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ရောဂါဒိနံ နိဋ္ဌာနာဝေန ကုလာဝကဘာဝေန နိဋ္ဌံ၊ (သီ)
၃-ခု ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၄-ခု ၂-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အံ ၃-၁၉၁-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ခု ၁-၁၀-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

သရီရသ္မိံ။ **သဇ္ဈော**တိ အလ္လိနော။ **ဗိသဇ္ဈော**တိ ဝဏ္ဏရာဂါဒိဝသေန ဗိဗိဓော အလ္လိနော။ သဏ္ဌာနရာဂဝသေန **အာသဇ္ဈော**။ တတ္ထော ဝ "သုဘံ သုခ"န္တိ ဂဟဏဝသေန **လဂ္ဂေါ**။ အတ္တဂ္ဂဟဏဝသေန[1] **လဂ္ဂိတော**။ **ပလိဗုဒ္ဓေါ**တိ ဖဿရာဂဝသေန အမုဠ္ဠတ္တာ ဋ္ဌတော။ **ဘိတ္တိဒိလေ**တိ ဘိတ္တိယံ အာကောဋိတ-ခါဏုကေ။ **နာဂဒန္တေ**တိ တထေဝ ဟတ္ထိဒန္တသဒိသေ ဝက်ဒဏ္ဍကေ။ **သတ္တိ**န္တိ ဘိတ္တိဒိလေ လဂ္ဂံ။ **ဗိသတ္တိ**န္တိ နာဂဒန္တေ လဂ္ဂံ။ **အာသတ္တိ**န္တိ စိဝရံသေ လဂ္ဂံ။ **လဂ္ဂ**န္တိ စိဝရရဇ္ဇုယာ လဂ္ဂံ။ **လဂ္ဂိတ**န္တိ ဗိဋ္ဌပါဒေ လဂ္ဂံ။ **ပလိဗုဒ္ဓ**န္တိ မဠ္ဠပါဒေ လဂ္ဂန္တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

လဂ္ဂနာဓိဝစနန္တိ ဂိသေသေန အလ္လိယနကထနံ။ **ဆန္နော**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ကိလေသေဟိ ဆာဒိတော။ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဥပရူပရိ ဆန္နော**ဥဿန္နော။အာဝုတော**တိ အာဝရိတော။ **နိဝုတော**တိ ဝါရိတော။ **ဩဖုတော**တိ အဝတ္ထရိတ္ဝာ ဆာဒိတော။ **ဝိဟိတော**တိ ဘာဇနေန ဥက္ခလိမုခံ ဝိယ ပလိ-ဂုဏ္ဌိတော။ **ပဋိစ္ဆန္နော**တိ အာဝဋော။ **ပဋိကုဇ္ဇိတော**တိ အဓောမုခံ ဌပိတော။ တတ္ထ တိဏပဏ္ဏာဒိဟိ ဆာဒိတံ ဝိယ ဆန္နော။ ဥစ္ဆန္နော နဒိံ အာဝရဏ-သေတု ဝိယ။ အာဝုတော ဇနသဉ္စရဏမဂ္ဂါဝရဏံ ဝိယ။

ဂိနိမန္ဒေါ မာနဝသေနာကိ နာနာဝိဓေန မာနာတိမာနဝသေန နာနာ-ဝိဓေ အာရမ္မဏေ ဗန္ဓေါ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ **ပရာမဋ္ဌော ဒိဋ္ဌိဝသေနာ**တိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန ပရာမဋ္ဌော အာမသိတ္ဝာ ဂဟိတော။ **ဗိက္ခေပဂတော ဥဒ္ဓစ္စဝသေနာ**တိ အာရမ္မဏေ အသန္ဓိဋ္ဌနဝသေန စိတ္တဝိက္ခေပံ ပတ္တော ဥပဂတော။ **အနိဋ္ဌင်္ဂတော ဝိစိကိစ္ဆာဝသေနာ**တိ ရတနတ္တယာဒိသု ကင်္ခါ-သင်္ခါတာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဝသေန သန္နိဋ္ဌာနံ အပတ္တော။ **ထာမဂဒတော အနုသယဝသေနာ**တိ ဒုန္နိဟရဏအပ္ပဟီနာနုသယဝသေန ထိရဘာဝံ ပတ္တော ဥပဂတော ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။

ရူပူပယန္တိ တဏ္ဟာဒိဋ္ဌုပယဝသေန ရူပံ ဥပဂန္ဒွာ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ။ **ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတီ**တိ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ရူပါရမ္မဏံ ဝိညာဏံ တိဋ္ဌန္တံ တိဋ္ဌတိ။ **ရူပါရမ္မဏံ ရူပပတိဋ္ဌ**န္တိ ရူပမေဝ အာရမ္မဏံ အာလမ္ဗိတ္ဝာ ရူပမေဝ ပတိဋ္ဌံ ကတ္ဝာ။ **နန္ဒူပသေစန**န္တိ သပ္ပိတိကတဏ္ဟာဒဒကေန အာသိတ္တံ ဝိညာဏံ။ **ဝုဒ္ဓိ**န္တိ ဝုဒ္ဓိဘာဝံ။ **ဝိရူဠ္ဟိ**န္တိ ဇဝနဝသေန ဥပရိတော ဝိရူဠ္ဟိဘာဝံ။ **ဝေဝုလ္လ**န္တိ တဒါရမ္မဏဝသေန ဝေပုလ္လံ။

၁-အတ္တရာဂဝသေန (သီ)

အတ္ထိ ဂုဏေါတိအာဒိနိ လောဘသေဝ နာမာနိ။ သော ဟိ ရဇ္ဇနဝသေန **ဂုဏေါ**, နန္ဒနဝသေန **နန္ဒီ**, တဏှာယနဝသေန **တဏှာ**တိ ဝုစ္စတိ။ **ပတိဋ္ဌံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရူဠှန်** ကမ္မံ ဇဝါပေတွာ ပဋိသန္ဓိအာကဍ္ဎနသမတ္ထတာယ ပတိဋ္ဌတ္တော ဝိရုဉ္ဈတိ။ **ယတ္ထာ**တိ တေဘူမကဝဋ္ဋေ၊ ဘုမ္မံ။ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ ပုရိမပဒေ ဇတေံ ဘုမ္မံ။ **အတ္ထိ တတ္ထ သဒ်္ဓါဂုနံ ဝုဒ္ဓီ**တိ ဇုဒံ ဇုမသ္မိံ ဝိပါကဝဋ္ဋေ ဋ္ဌိတသ အာယတိံ ဝဋ္ဋဟေတုကေ သဒ္ဓါရေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ယတ္ထ အတ္ထိ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တီ**တိ ယသ္မိံ ဋ္ဌာနေ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ အတ္ထိ။ တတ္ထ ပုရိမသုတ္တံ ရူပါဒိအာရမ္မဏလဂ္ဂနဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဒုတိယသုတ္တံ တဒေဝါ-ရမ္မဏံ အဘိနန္ဒနဝသေန ဝုတ္တံ၊ တတိယံ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တံ၊ စတုတ္ထံ စတုဗ္ဗိဓအာဟာရဝသေန, ကုသလာကုသလဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။

ယေဘုယ္ယေနတိ ပါယေန။ **မုယ္ဟန္တီ**တိ မောဟံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **သမ္မုယ္ဟန္တီ**တိ ဝိသေသေန မုယ္ဟန္တိ။ **သမ္ပမုယ္ဟန္တီ**တိ သဗ္ဗာကာရေန မုယ္ဟန္တိ။ အထ ဝါ ရူပါရမ္မဏံ ပဋိစ္စ **မုယ္ဟန္တိ**၊ သဒ္ဒါရမ္မဏံ ပဋိစ္စ **သမ္မုယ္ဟန္တိ**၊ မုတာရမ္မဏံ ပဋိစ္စ **သမ္ပမုယ္ဟန္တီ**။ **အဝိဇ္ဇာယ အန္ဓီကတာ**တိ အဇ္ဈသု ဇ္ဈာနေသု အညာဏာယ အဝိဇ္ဇာယ အန္ဓီကတာ။ "ဂတာ"တိ ဝါ ပါဌေါ၊ အန္ဓဘာဝံ ဥပဂတာတိ အတ္ထော။ **ပဂါဠေါ**တိ ပဝိဋ္ဌော။ **ဆြဂါဠေါ**တိ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပဝိဋ္ဌော။ **အဏ္ဍောဂါဠေါ**တိ အဓိဆြဂါဟိတ္တာ အဝတ္ထရိတ္တာ ဝိသေသေန ပဝိဋ္ဌော။ **နိမုဂ္ဂေါ**တိ အဓောမုခံ ဟုတ္တာ ပဝိဋ္ဌော။ အထ ဝါ ဒဿနသံသဂ္ဂေန **ဆြဂါဠေါ**။ သဝနသံသဂ္ဂေန **အဏ္ဍောဂါဠေါ**။ ဝစနသံသဂ္ဂေန **နိမုဂ္ဂေါ**။ သပ္ပုရိသသံသဂ္ဂဝိရဟိတော ဝါ **ဆြဂါဠေါ**။ သဒ္ဓမ္မသေဝနဝိရဟိတော ဝါ **အဏ္ဍောဂါဠေါ**။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိဝိရဟိတော ဝါ **နိမုဂ္ဂေါ**။

ဝိဓေကာတိ ဝိဝိတ္တိ, ဝိဝိစ္ဆနံ ဝါ ဝိဓေကော။ **တယော**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **ကာယဝိဓေကော**တိ ကာယေန ဝိဝိတ္တိ၊ ဝိနာ အပသက္ကနံ။ **စိတ္တဝိဓေကော**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဇုဓ ဘိက္ခဝေ**တိ ဇုမသ္မိံ သာသနေ။ သံသာရေ ဘယံ ဇုက္ခနတော ဘိက္ခဝေ။ **ဓိဓတ္တာနံ** သုညံ၊ အပ္ပသဒ္ဒံ အပ္ပနိဿိသန္တိ အတ္ထော။ ဧတဒေဝ ဟိ သန္ဓာယ ဝိဘင်္ဂေ "ဝိဝိတ္တာနံ သန္တိကေ စေဝိ သေနာသနံ ဟောတိ၊ တဗ္ဘ အနာကိဏ္ဏံ ဂဟဋ္ဌေဟိ ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ တေန တံ ဝိဝိတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သေတိ စေဝ အာသတိ စ ဏ္ဍောတိ သေနာသနံ၊ မဗ္ဘဝိဋ္ဌာဒိနမေတမဓိဝစနံ။ တေနာဟ—

၁-အဋ္ဌသု အညာဏေသု (က) ၂-အဘိ ၂-၂၆၀-ဝိဋ္ဌေ။

"သေနာသနန္တိ မဉ္ဆောပိ သေနာသနံ၊ ပီဋ္ဌမ္ပိ။ ဘိသိပိ။ ဗိမ္ဗောဟနမ္ပိ။ ဝိဟာရောပိ။ အဓုယောဂေါပိ။ ပါသာဒေါပိ။ အဋ္ဋောပိ။ မာဠောပိ။ လေဏမ္ပိ။ ဂုဟာပိ။ ရုက္ခမူလမ္ပိ။ ဝေဠုဂုမ္ဗောပိ။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ သေနာသန"န္တိ[1]။

အပိ စ ဝိဟာရော အဓုယောဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္မိယံ ဂုဟာတိ ဣဒံ **ဝိဟာရသေနာသနံ** နာမ။ မဉ္ဆော ပီဋ္ဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနန္တိ ဣဒံ **မဉ္ဆပီဋ္ဌသေနာသနံ** နာမ။ စိမိလိကာ စမ္မခဏ္ဍော တိဏသန္ထာရော ပဏ္ဏသန္ထာရောတိ ဣဒံ **သန္ထတသေနာသနံ** နာမ။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိ၊ ဣဒံ **ဩကာသသေနာသနံ** နာမာတိ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓံ သေနာသနံ ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ သေနာသနဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတမေဝ။

ဣဓ ပနဿ သကဏ္ဌသဒ္ဒိဿသ စာတုဒ္ဒိသဿ ဘိက္ခုနော အနုဆ္ဆဝိကသေနာသနံ ဒသေန္တော "**အရညံ ရုက္ခမူလ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အရည**န္တိ "နိက္ခမိတ္ဝာ ဗဟိ ဣန္ဒခီလာ သဗ္ဗမေတံ အရည"န္တိ[2] ဣဒံ ဘိက္ခုနိဿံ ဝသေန အာဂတံ။ "အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဉ္စဓနုသတိကံ ပဏ္ဍိမ"န္တိ[3] ဣဒံ ပန ဣမဿ ဘိက္ခုနော အနုရူပံ။ တဿ လက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသေ[4] ဝုတ္တံ။ **ရုက္ခမူလ**န္တိ ယံကိဉ္စိ သန္တာနဆ္ဆာယံ ဝိဝိတ္တံ ရုက္ခမူလံ။ **ပဗ္ဘတ**န္တိ သေလံ။ တတ္ထ ဟိ ဥဒကသောဏ္ဍိသု ဥဒကကိစ္စံ ကတ္ဝာ သီတာယ ရုက္ခစ္ဆာယာယ နိသိန္နဿ နာနာဒိသာသု ခါယမာနာသု သိတေန ဝါတေန ဗီဇိယမာနဿ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ **ကန္ဒရ**န္တိ ကံ ဝုစ္စတိ ဥဒကံ၊ တေန ဒါရိတံ, ဥဒကေန ဘိန္နံ ပဗ္ဘတပဒေသံ။ ယံ "နဒီတုမ္ဗ"န္တိပိ "နဒီကုဉ္ဇ"န္တိပိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ရဇတပဋ္ဋသဒိသာ ဝါလုကာ ဟောတိ၊ မတ္ထကေ မဏိဝိတာနံ ဝိယ ဝနဂဟနံ၊ မဏိခန္ဓသဒိသံ ဥဒကံ သန္ဒတိ။ ဧဝရူပံ ကန္ဒရံ ဩရုယ္ဟ ပါနိယံ ပိဝိတ္ဝာ ဂတ္တာနိ သီတာနိ ကတ္ဝာ ဝါလုကံ ဥဿာပေတ္ဝာ ပံသုကူလစီဝရံ ပညပေတ္ဝာ နိသိန္နဿ သမဏဓမ္မံ ကရောတော စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ **ဂိရိဂုဟ**န္တိ ဒွိန္နံ ပဗ္ဘတာနံ အန္တရံ၊ ကေသ္ဝိ[5]ယေဝ ဝါ ဥမဂ်သဒိသံ မဟာဝိဝရံ။ သုသာနလက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ[6] ဝုတ္တံ။

ဝနပတ္ထန္တိ ဂါမန္တံ အတိက္ကမိတ္ဝာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနံ[7] ယတ္ထ နကသန္တိ နဂရဿ ဝပန္တိ။ တေနေဝါဟ "ဝနပတ္ထန္တိ ဒူရာနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစန"န္တိအာဒိ[8]။ **အဗ္ဘောကာသ**န္တိ အစ္ဆန္နံ။ အာကာသမာနော ပနေတ္ထ

၁-အဘိ ၂-၂၆၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၆၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဝိ ၁-၃၇၇-ဝိဋ္ဌေ။
၄-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၅-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇၄-ဝိဋ္ဌေ။
၆-အသုဘရထာဋ္ဌာနံ (က) ၇-အဘိ ၂-၂၆၀-ဝိဋ္ဌေ။

စီဝရကုဋိ် ကတွာ ဝသတိ။ **ပလာလပုဉ္ဇော်** ပလာလရာသိ်။ မဟာပလာလ-ပုဉ္ဇတော ဟိ ပလာလံ နိက္ကမိတွာ ပဉ္ဆာရလေဏသဒိသေ အာလယေ် ကရောန်တိ၊ ဂန္ဆဂမ္ဘီနမ်ပိ ဥပရိ ပလာလံ ပက္ခိပိတွာ ဟေဋ္ဌာ နိသိန္နာ သမဏဓမ္မံ ကရောန်တိ။ သဗ္ဗမေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကာယေန ဝိဝိတ္တော ဝိဟရတိ” တိအာဒိ။ ဧကော စင်္ကမံ အဓိဋ္ဌာတိ ပဝတ္တယတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဇုရိယတိ**တိ ဇုရိယာပထံ ဝတ္တယတိ။ **ဝတ္တတိ**တိ ဇုရိယာပထဝုတ္တိ် ဥပ္ပါဒေတိ။ **ပါလေတိ**တိ ဇုရိယာပထံ ရက္ခတိ။ **ယပေတိ**တိ ယပယတိ။ **ယာပေတိ**တိ ယာပယတိ။

ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿာတိ ကုသလစ္ဆာနသမင်္ဂိဿ။ **နိဝရဏေဟိ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တန်**တိ ဥပစာရေန နိဝရဏေဟိ ဝိဝိတ္တမ်ပိ သမာနံ အန္တောအပ္ပနာယံ သုဋ္ဌု ဝိဝိတ္တံ နာမ ဟောတီတိ ဒဿေတုံ “ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ နိဝရဏေဟိ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧသေဝ နယော ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခဒုက္ခေဟိ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဈာနာနိ သမာပန္နာနန်တိ။ **ရူပသညာယာ**တိ ကုသလ-ဝိပါကကိရိယဝသေန ပဉ္စဒသန်္နံ ရူပါဝစရဈာနာနံ သညာယ။ **ပဋိဃသညာ-ယာ**တိ စက္ခုရူပါဒိသံဃဋ္ဋနေန ဥပ္ပန္နာယ ကုသလာကုသလဝိပါကဝသေန ဒ္ဝိပဉ္စ-ဝိညာဏသမ်ိတာယ ပဋိဃသညာယ စ။ **နာနတ္တသညာယာ**တိ နာနာရမ္မဏေ ပဝတ္တာယ စတုစတ္တာလီသကာမာဝစရသညာယ စ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဟောတိ သုညံ ဟောတိ။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပန္နဿာတိ ဣဒ္ဓေ နာဿ အန္တောတိ အနန္တံ၊ အာကာသံ အနန္တံ အာကာသာနန္တံ၊ အာကာသာနန္တမေဝ အာကာသာနဉ္စံ၊ တံ အာကာသာနဉ္စံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ ဈာနဿ ဒေဝါနံ ဒေဝါယတနမိဝါတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသာ-ရမ္မဏဈာနသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ တံ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပန္နဿ ကုသလကိရိယဈာနံ သမာပန္နဿ။ **ရူပသညာယာ**တိ သညာသီသေန ရူပါ-ဝစရဈာနတော ဧဝဝ တဒါရမ္မဏတော စ။ ရူပါဝစရဈာနမ်ပိ ဟိ “ရူပ”န်တိ ဝုစ္စတိ “ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ”တိအာဒိသု၂၊ တဿ အာရမ္မဏမ်ပိ “ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ”တိဇာဒိသု၂ပိ။ တသ္မာ ဇ္ဈာန ရူပေ သညာ ရူပသညာတိ ဧဝံ သညာသီသေန ရူပါဝစရဈာနသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ ရူပေ သညာ အဿာတိ ရူပသညီ၊ ရူပမဿ နာမန်တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပထဝီကသိဏာဒိဘေဒဿ

၁-အာဝါသေ(သီ၊သျာ၊က) ၂-ခု၉-၂၃၁-ပိဋ္ဌေ။

တဒါရမ္မဏသဲ့ စေတံ အဓိဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတာယ ကုသလဝိပါက-ကိရိယာဝသေန ပဉ္စဒသဝိဓာယ ဈာနသင်္ခါတာယ ရူပသညာယ။ ဧတာယ စ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေန အဋ္ဌဝိဓာယ အာရမ္မဏသင်္ခါတာယ ရူပသညာယ။

ပဋိဃသညာယာတိ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထူနံ ရူပါဒီနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ ပဋိဃာတေန သမုပ္ပန္နာ သညာ ပဋိဃသညာ၊ ရူပသညာဒီနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ယထာဟ—“တတ္ထ ကတမာ ပဋိဃသညာ? ရူပသညာ သဒ္ဒသညာ ဂန္ဓသညာ ရသသညာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ ပဋိဃသညာယော”တိ[1]။ တာ ကုသလဝိပါကာ ပဉ္စ အကုသလဝိပါကာ ပဉ္စာတိ ဧတာယ ပဋိဃသညာယ။

နာနတ္တသညာယာတိ နာနတ္တေ ဂေါစရေ ပဝတ္တာယ သညာယ၊ နာနတ္တာယ ဝါ သညာယ။ ယထာဟ—“တတ္ထ ကတမာ နာနတ္တသညာ? အသမာပန္နဿ မနောဓာတုသမ္ဖဿဇာ ဝါ မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ဖဿဇာ ဝါ သညာ သဉ္ဇာနနာ သဉ္ဇာနိတတ္တံ၊ ဣမာ ဝုစ္စန္တိ နာနတ္တသညာယော”တိ[2] ဧဝံ ဝိဘင်္ဂေ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဝုတ္တာ။ တာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။ အသမာပန္နဿ မနောဓာတုမနောဝိညာဏ-ဓာတုသင်္ဂဟိတာ သညာ ရူပသဒ္ဒါဒိဘေဒေ နာနတ္တေ နာနာသဘာဝေ ဂေါစရေ ပဝတ္တန္တိ။ ယသ္မာ စေသာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလသညာ, ဒွါဒသ အကုသလသညာ, ကောဒသ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကသညာ, ဒွေ အကုသလဝိပါကသညာ, ကောဒသ ကာမာဝစရကိရိယသညာတိ ဧဝံ စတု-စတ္တာလီသမ္မိ သညာ နာနတ္တာ နာနာသဘာဝါ အညမညံ အသဒိသာ၊ တသ္မာ “နာနတ္တသညာ”တိ ဝုတ္တာ၊ တာယ နာနတ္တသညာယ။

စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဟောတီတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပန္နဿ ရူပသညာ-ပဋိဃသညာနာနတ္တသညာသင်္ခါတာဟိ သညာဟိ ဈာနစိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဟောတိ ဝိနာ ဟောတိ အပသက္ကနံ[3] ဟောတိ။ **ဝိညာဏဉ္စာယတန**န္တိ ဧတေဒေဝ ဝိညာဏံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿာတိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ အာကာသေ ပဝတ္တဝိညာဏာရမ္မဏဿ ဈာနဿေတံ အဓိဝစနံ။ တံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဟောတိ။

အာကိဉ္စညာယတနန္တိ ထောကော ပန နာဿ ကိဉ္စနန္တိ အကိဉ္စနံ၊ အနတ္ထမဿော ဘဂ်မတ္တမ္ပိ အဿ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အကိဉ္စနဿ ဘာဝေါ အာကိဉ္စညံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏာဝဂမဿေတံ အဓိဝစနံ။ တံ အာကိဉ္စညံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမဿာတိ အာကိဉ္စညာယတနံ၊

၁-အဘိ ၂-၂၇၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အပသက္ကိတံ (သီ)

အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏာဝဂမာရမ္မဏာဓျာနသေတံ အဓိဝစနံ။ တံ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပန္နဿ တာယ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ။

နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဏ္ဍေ ပန ယာယ သညာယ ဘာဝတော တံ "နေဝသညာနာသညာယတန"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ယထာပဋိပန္နဿ သာ သညာ ဟောတိ၊တံ တာဝ ဒသေတုံ ဝိဘင်္ဂေ "နေဝသညီနာသညီ"တိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တညေဝ "အာကိဉ္စညာယတနံ သန္တတော မနသိ ကရောတိ၊ သဒ်ါရာဝသေသ-သမာပတ္တိံ ဘာဝေတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ နေဝသညီနာသညီ"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သန္တတော မနသိ ကရောတီတိ "သန္တာဝတာယံ သမာပတ္တိ၊ ယတြ ဟိ နာမ နတ္ထိဘာဝမ္ပိ အာရမ္မဏံ ကရိတ္ဝာ ဝသတီ"တိ ဧဝံ သန္တာရမ္မဏတာယ နံ "သန္တ"ာတိ မနသိ ကရောတိ။ တံ နေဝသညာနာသညာယတနံ အပ္ပေတ္ဝာ နိသိန္နဿ တာယ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ စျာနစိတ္တံ သုညံ ဟောတိ။

သောတာပန္နဿာတိ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တဿ။ **သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ**တိ ဝိသတိဝတ္ထုကာယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ။ **ဝိစိကိစ္ဆာယာ**တိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ကင်္ခိယ။ **သီလဗ္ဗတပရာမာသာ**တိ "သီလေန သုဒ္ဓိ, ဝတေန သုဒ္ဓိ"တိ ပရာမ-သိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒိဋ္ဌိ။ **ဒိဋ္ဌာနုသယာ**တိ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန သန္တာနေ အနုသယကာ ဒိဋ္ဌာနုသယာ။ တထာ **ဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ။ တဒေကဋ္ဌေဟိ စာ**တိ တေဟိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီဟိ ဧကတော ဋ္ဌိတေဟိ စ။ ဥပတာပေန္တိ ဝိဇာဓေန္တိ စာတိ ကိလေသာ၊ တေဟိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာဒိကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ သုညံ ဟောတိ။ ဏ္ဍေ "တဒေကဋ္ဌ"န္တိ ဒုဝိဓံ ကေဋ္ဌံ ပဟာနေကဋ္ဌံ သဟဇေကဋ္ဌဉ္စ။ အပါယဂမနီယာ ဟိ ကိလေသာ ယာဝ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန န ပဟီယန္တိ၊ တာဝ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟိ သဟ ကေသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဋ္ဌိတာတိ ပဟာနေကဋ္ဌာ။ ဒသသု ဟိ ကိလေသေသု ဇ္ဈမ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဧဝ အာဂတာ။ အနုသယေသု ဒိဋ္ဌာ-နုသယဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ အာဂတာ။ သေသာ ပန အပါယဂမနီယော လောဘော ဒေါသော မောဟော မာနော ထိနံ ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္တိ အဋ္ဌ ကိလေသာ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟိ သဟ ပဟာနေကဋ္ဌာ ဟုတ္ဝာ ဋ္ဌိဟိ အနုသ-ယေဟိ သဒ္ဓိံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ။ ရာဂဒေါသမောဟပမုခေသု ဝါ ဒိယမ္ပေသု ကိလေသသဟဇေသု သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌိယာ ပဟီယ-မာနာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယဝိစိကိစ္ဆာနုသယေဟိ သဟ အပါယဂမနီယာ သဗ္ဗကိလေသာ ပဟာနေကဋ္ဌဝသေန ပဟီယန္တိ။

၁-အဘိ ၂-၂၇၄-ဝိဇ္ဇေ။

သဟဇေကဋ္ဌာ ပန ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ဝိစိကိစ္ဆာယ စ သဟ ဧကေကသ္မိံ စိတ္တေ ဋ္ဌိတာ အဝသေသကိလေသာ။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဟိ စတ္တာရိ ဒိဋ္ဌိသဟဂတာနိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတဉ္စာတိ ပဉ္စ စိတ္တာနိ ပဟီယန္တိ။ တတ္ထ ဒ္ဝီသု ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တအသင်္ခါရိကစိတ္တေသု ပဟီယမာနေသု တေဟိ သဟဇာတော လောဘော မောဟော ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္တိ ဇ္ဈမေ ကိလေသာ သဟဇေကဋ္ဌဝသေန ပဟီယန္တိ၊ ဒ္ဝီသု ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တသသင်္ခါရိကစိတ္တေသု ပဟီယမာနေသု တေဟိ သဟဇာတော လောဘော မောဟော ထိနံ ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္တိ ဇ္ဈမေ ကိလေသာ သဟဇေကဋ္ဌဝသေန ပဟီယန္တိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတစိတ္တေ ပဟီယမာနေ တေန သဟဇာတော မောဟော ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္တိ ဇ္ဈမေ ကိလေသာ သဟဇေကဋ္ဌဝသေန ပဟီယန္တိ။ တေဟိ ဒုဝိဓေကဋ္ဌေဟိ ကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဟောတိတိ မဂ္ဂစိတ္တံ ဝိဝိစ္စတိ[1]၊ ဖလစိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဝိယုတ္တံ အပသဋ္ဌိတံ သုညံ ဟောတိတိ အတ္ထော။

သကဒါဂါမိဿ ဩဠာရိကာ ကာမရာဂသညောဇနာတိ ဩဠာရိကဘူတာ ကာယဒ္ဓါရေ ဝိတိက္ကမဿ ပစ္စယဘာဝေန ထူလဘူတာ မေထုနရာဂသင်္ခါတာ သညောဇနာ။ သော ဟိ ကာမဘဝေ သညောဇေတီတိ “သညောဇန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ **ပဋိဃသညောဇနာ**တိ ဗျာပါဒသညောဇနာ။ သော ဟိ အာရမ္မဏေ ပဋိဟညတိတိ “ပဋိဃ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တေ ဧဝ ထာမဂတဋ္ဌေန သန္တာနေ အနုသေန္တိတိ **အနုသယာ**။ **အဏုသဟဂတာ**တိ သုခုမဘူတာ ကာမရာဂသညောဇနာ ပဋိဃသညောဇနာ အဏုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိဃာနုသယာတိ အပဟီနဋ္ဌေန သန္တာနေ အနုသယနဝသေန သုခုမဘူတာ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ။ **တဒေကဋ္ဌေဟိ စာ**တိ ဝုတ္တဋ္ဌေဟိ ဒုဝိဓေကဋ္ဌေဟိ ကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ သုညံ ဟောတိ။

အရဟတောတိ ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ “အရဟာ”တိ လဒ္ဓနာမဿ။ **ရူပရာဂါ**တိ ရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂါ။ **အရူပရာဂါ**တိ အရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂါ။ **မာနာ**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈာ[၂] မာနာ ဧဝ။ တထာ ဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာမာနာနုသယာဒယော အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈာ။ ဧတေသု ဥဏ္ဏာဟိလက္ခဏော မာနော။ အဂူပသမလက္ခဏံ ဥဒ္ဓစ္စံ။ အန္ဓဘာဝလက္ခဏာ အဝိဇ္ဇာ။ ရူပရာဂအရူပရာဂဝသေန ပဝတ္တာ ဘဝရာဂါနုသယာ။ **တဒေကဋ္ဌေဟိ စာ**တိ တေဟိ ကေတော

၁-ဝိဝိတ္တံ (သျာ)　　၂-အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈကာ (သီ၊ သျာ၊ က)

ဋ္ဌတေဟိ စ ကိလေသေဟိ။ **ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ**တိ အဗ္ဘန္တရစိတ္တသန္တာနေ အကုသလကွန္ဓေ ဥပါဒါယ "ဗဟိဒ္ဓါ"တိ သခံ် ဂတေဟိ အဗ္ဘန္တံ မုဉ္စိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ပဝတ္တေဟိ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တေဟိ မဂ္ဂစိတ္တံ ဝိဝိစ္စတိ ဝိနာ ဟောတိ အပသက္ကတိ၊ ဖလစိတ္တံ ဝိဝိတ္တံ ဝိယုတ္တံ အပသက္ကိတံ ဟောတိ။

တတ္ထ ကိလေသပဋိပါဋိယာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ စာတိ ဒွိဓာ အနုသယာနံ အဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိလေသပဋိပါဋိယာ ဟိ ကာမရာဂါနုသယပဋိ-ဃာနုသယာနံ တတိယမဂ္ဂေန အဘာဝေါ ဟောတိ၊ မာနာနုသယဿ စတုတ္ထ-မဂ္ဂေန၊ ဒိဋ္ဌာနုသယဝိစိကိစ္ဆာနုသယာနံ ပဌမမဂ္ဂေန၊ ဘဝရာဂါနုသယာ-ဝိဇ္ဇာနုသယာနံ စတုတ္ထမဂ္ဂေနေဝ။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ပန ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌာနုသယ-ဝိစိကိစ္ဆာနုသယာနံ အဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဒုတိယမဂ္ဂေန ကာမရာဂါနုသယ-ပဋိဃာနုသယာနံ တနုဘာဝေါ၊ တတိယမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော အဘာဝေါ၊ စတုတ္ထမဂ္ဂေန မာနာနုသယဘဝရာဂါနုသယာဝိဇ္ဇာနုသယာနံ အဘာဝေါ ဟောတိ။ **စိတ္တဝိဝေကော**တိ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရစိတ္တာနံ ကိလေသေဟိ သုညဘာဝေါ၊ တုစ္ဆဘာဝေါတိ အတ္ထော။

ဥပဓိဝိဝေကောတိ ကိလေသကွန္ဓအဘိသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ ဥပဓီနံ သုည-ဘာဝေါ။ ဥပဓိ တာဝ ဒသေတုံ "**ဥပဓိ ဝုစ္စန္တိ ကိလေသာ စာ**"တိအာဒိမာဟ။ ရာဂါဒယော ယသ္သ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တံ ဥပတာပေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိတိ **ကိလေသာ** စ။ ဥပါဒါနဂေါစရာ ရူပါဒယော **ပဉ္စက္ခန္ဓာ** စ။ ဥပါဒါနသမ္ဘူတာ ပုညာ-ပုညအာနေဉ္ဇာ**ဘိသင်္ခါရာ** စ။ **အမတ**န္တိ နတ္ထိ ဧတဿ မရဏာသင်္ခါတံ မတန္တိ အမတံ၊ ကိလေသဝိသပဋိပက္ခတ္တာ အဂဒန္တိပိ အမတံ။ သံသာရယောနိဂတိ-ဥပပတ္တိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု သံသိဗ္ဗတိ ဝိနတိတိ တဏှာ "ဝါန"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ တတ္ထ နတ္ထိတိ **နိဗ္ဗာနံ**။ **ဝိဝေကဋ္ဌကာယာန**န္တိ ဂဏာသင်္ကိကာယ အပဂတသရိရာနံ။ **နေက္ခမ္မာဘိရတာန**န္တိ နေက္ခမ္မေ ကာမာဒီတော နိက္ခန္တေ ပဌမဇ္ဈာနာဒိကေ အဘိရတာနံ တန္နိန္နာနံ။ **ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာန**န္တိ ဥတ္တမပရိ-သုဒ္ဓဘာဝဖလံ ပါပုဏိတွာ ဋ္ဌိတာနံ။ "ဥပဓ္ဂိလေသာဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ၊ ကိလေသေဟိ မုတ္တာဘာဝေန **ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာန**ံ။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန **ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာန**"န္တိ ဝေမေကဝဏ္ဏယန္တိ။ **နိရူပဓိန**န္တိ ဝိဂတူပဓိနံ။ **ဝိသင်္ခါရဂတာန**န္တိ သင်္ခါရာရမ္မဏံ စဇိတွာ[၂] ဝိဂတသင်္ခါရံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏဝသေန ဥပဂတာနံ။ **ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တ**န္တိ ဧတ္ထပိ ဟိ နိဗ္ဗာနမေဝ "ဝိသင်္ခါရ"န္တိ ဝုတ္တံ။

၁-အမရန္တိ (သီ)

၂-ဆေတွာ (က)၊ ဆိတွာ (သျာ)

ဝိဒူရေတိ ဝိဝိဓေ ဒူရေ။ **သုဝိဒူရေ**တိ သုဋ္ဌု ဝိဒူရေ။ **နာ သန္တိကေ**တိ နာ သမိပေ။ **နာ သာမန္တာ**တိ နာ ဇေပဿေ။ **အနာသန္နေ**တိ အနာစိန္တာသမိပေ။ **ဝိဓေကဋ္ဌေ**တိ အတိဒူရေ၊ ဝိဂတေတိ အတ္ထော။ **တာဒိသော**တိ တံသဒိသော။ **တဿဇ္ဈိတော**တိ တေန အာကာရေန ဋ္ဌိတော။ **တပ္ပကာရော**တိ တေန ပကာရေန ဋ္ဌိတော။ **တပ္ပဋိဘာဂေါ**တိ တံကောဋ္ဌာသိကော။ အထ ဝါ "အတ္ထဘာဝဂုဟာယ လဂ္ဂဘာဝေန **တာဒိသော**။ ကိလေသေဟိ ဆန္နဘာဝေန **တဿဇ္ဈိတော**။ မောဟနသ္မိံ ပဂါဠ္ဘဘာဝေန **တပ္ပကာရော**။ တိဟိ ဝိဓေကေဟိ ဒူရဘာဝေန **တပ္ပဋိဘာဂေါ**တိ ဓေမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ဒုပ္ပဟာယာတိ သုခေန ပဟာတဗ္ဗာ နာ ဟောန္တိ။ **ဒုစ္ဆဇ္ဇာ**တိ သုခေန ဇဟိတုံ နာ သက္ကာ။ **ဒုပ္ပရိစ္စဇ္ဇာ**တိ သဗ္ဗာကာရေန ဇဟိတုံ နာ သက္ကာ။ **ဒုန္နိမ္မဒယာ**တိ နိမ္မဒံ အမဒံ ကာတုံ နာ သက္ကာ။ **ဒုဗ္ဗိနိဝေဌယာ**တိ ဝိနိဝေဌနံ မောစနံ ကာတုံ နာ သက္ကာ။ **ဒုတ္တရာ**တိ ဥတ္တရိတ္ဝာ အတိက္ကမိတုံ နာ သက္ကာ။ **ဒုပ္ပတရာ**တိ ဝိသေသေတ္ဝာ တရိတုံ နာ သက္ကာ။ **ဒုဿမတိက္ကမာ**တိ ဒုက္ခေန အတိက္ကမိတဗ္ဗာ။ **ဒုဗ္ဗိနိဝဋ္ဋာ**တိ နိဝတ္တေတုံ ဒုက္ခာ။ အထ ဝါ "ပကတိဝသေန ဒုပ္ပရိစ္စဇာ။ ဂေါဏပတာသံ ဝိယ[1] **ဒုန္နိမ္မဒယာ**။ နာဂပါသံ ဝိယ **ဒုဗ္ဗိနိဝေဌယာ**။ ဂိမ္ဟသမယေ မရဏကာလာရံ ဝိယ **ဒုတ္တရာ ဒုပ္ပတရာ**။ ဗျသနပရိဂတာ အဋ္ဌဝိ ဝိယ **ဒုဿမတိက္ကမာ**။ သမုဒ္ဒဝိစိ ဝိယ **ဒုဗ္ဗိနိဝဋ္ဋာ**တိ ဓေမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

၈။ ဧဝံ ပဌမဂါထာယ "ဒူရေ ဝိဓေကာ ဟိ တထာဝိဓော"တိ သာဓေတ္ဝာ ပုန တထာဝိဓာနံ သတ္တာနံ ဓမ္မတံ အာဝိ ကရောန္တော "**ဇ္ဈာနဒါနာ**"တိ-အာဒိဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဇ္ဈာနဒါနာ**တိ တဏ္ဟာဟေတုကာ။ **ဘဝသာတ-မ္ဗါ**တိ သုခဝေဒနာဒိမ္ဟိ ဘဝသာတေန မ္ဗါ။ **တေ ဒုပ္ပမုဉ္စာ**တိ တေ ဘဝသာတဝတ္ထုဘူတာ ဓမ္မာ။ တေ ဝါ တတ္ထ မ္ဗါ ဇ္ဈာနဒါနာ သတ္တာ ဒုပ္ပမောစယာ။ **နာ ဟိ အညမောက္ခာ**တိ အညေ စ မောစေတုံ နာ သက္ကောန္တိ။ ကာရဏဝစနံ ဝါ ဧတံ။ တေ သတ္တာ ဒုပ္ပမုဉ္စာ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အညေန မောစေတဗ္ဗာ နာ ဟောန္တိ။ ယဒိ သတ္တာ မုဉ္စေယျုံ၊ သကေန ထာမေန မုဉ္စေယျုန္တိ အယမသ အတ္ထော။ **ပဆ္ဆာ ပုရေ ဝါဒိ အပေက္ခမာနာ**တိ အနာဂတေ အတီတေ ဝါ ကာမေ အပေက္ခမာနာ။ **ဣမေ ဝ ကာမေ ပုရိမေ ဝ ဇဟန္တိ** ဣမေ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နေ ကာမေ ပုရိမေ ဝါ ဒုဝိဓေဝိ အတီတာနာဂတေ ဗလဝတဏှာယ ပတ္ထယမာနာ။ ဣမေသဉ္စ ဒ္ဝိန္နံ ပဒါနံ "တေ ဒုပ္ပမုဉ္စာ နာ ဟိ

၁-ဃောရဝိသံ ဝိယ(သျာ၊က)

အညမောက္ခာ”တိ ဣမိနာဝ သဟ သမ္မန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတရထာ အပေက္ခမာနာ ဇပ်ံ ကိ ံ ကရောန္တိ၊ ကိ ံ ဝါ ကတာတိ န ပညာယေယျုံ။

ဘဝသာတမ္ဗဏ္ဍါတိ ဘဝေ သာတံ ဘဝသာတံ၊ တေန ဘဝသာတေန သုခသာဒေန ဗဏ္ဍါ ဟုတ္ဝာ ဌိတာ။ တံ ဘာဇေတ္ဝာ ဒသေတုံ “**ဧကံ ဘဝသာတံ—သုခါ ဝေဒနာ**”တိအာဒိမာဟ။ ယောဗ္ဘနဘာဝေါ **ယောဗ္ဗညံ**။ အရောဂဘာဝေါ **အာရောဂျံ**။ ဇိဝိတိန္ဒြိယသ ပဝတ္တဘာဝေါ **ဇီဝိတံ**။ **လာဘောတိ** စတုန္နံ ပစ္စယာနံ လာဘော။ **ယသောတိ** ပရိဝါရော။ **ပသံသာတိ** ကိတ္တိ။ **သုခန္တိ** ကာယိကစေတသိကံ သုခံ။ **မနာဝိကာ ရူပါ**တိ မနဝုနကာ ရူပါ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

စက္ခုသမ္ပဒါတိ စက္ခုသ သမ္ပဒါ။ “မယ္ပံ စက္ခုသမ္ပန္နံ မဏ္ဍိဝိမာနေ ဥဿုါ-ဋိတသိဟပဉ္ဇရံ ဝိယ ခါယတီ”တိ ဥပ္ပန္နံ သုခသာဒံ သန္ဓာယ “စက္ခုသမ္ပဒါ”တိ ဝုတ္တံ။ **သောတသမ္ပဒါဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **သုခါယ ဝေဒနာယ သာတ-မ္ဗဏ္ဍါ**။ပ။ **ဝိမ္ဗဏ္ဍါ**တိ ဝိဝိဓာကာရေန **မ္ဗဏ္ဍါ**။ **အာမ္ဗဏ္ဍါ**တိ ဝိသေသေန အာဒိတော ဗဏ္ဍါ။ **လဂ္ဂါ**တိ အာရမ္မဏေန သဒ္ဓိံ အပ္ပိတာ။ **လဂ္ဂိတာ**ကိ နာဂဒန္တေ ဖာဏိတဝါရကော ဝိယ လဂ္ဂိတာ။ ယမေတ္ထ စ အဝုတ္တံ၊ တံ သတ္တော ဝိသတ္ထောတိအာဒိမှိ ဝုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

န ဟိ အညမောက္ခာတိ န ပရေဟိ မောက္ခာ။ **တေ ဝါ ဘဝသာတဝတ္ထူ**။ **ဒုပ္ပမုဉ္စာ**တိ ဘဝေ သုခသာဒဝတ္ထုဘူတာ ဓမ္မာ တေ မုဉ္စိတုံ ဒုက္ခာ။ **သတ္တာ ဝါ ဇော ဒုမ္မောစယာ**တိ သတ္တာ ဧဝ ဝါ တေသ္မာ ဘဝသာတဝတ္ထုတော မောစေတုံ ဒုက္ခာ။

ဒုဋ္ဌုရာတိ ဥဒ္ဓရိတုံ ဒုက္ခာ။ **ဒုဿမုဋ္ဌရာ**တိ သမန္တတော ဆိန္နတဋေ နရကာ-ဝါဋေ ပတိတော ဝိယ ဥဋ္ဌံ ကတ္ဝာ ဥဒ္ဓရိတုံ ဒုက္ခာ။ **ဒုဗ္ဗုဋ္ဌာပယာ**တိ ဥဋ္ဌာပေတုံ ဒုက္ခာ။ **ဒုဿမုဋ္ဌာပယာ**တိ သုခုမအတ္တဘာဝံ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာပနံ ဝိယ ဥဿာပေတုံ အတိဝိယ ဒုက္ခာ။

တေ အတ္တနာ ပလိပပလိပန္နာတိ ဂမ္ဘီရကဒ္ဒမေ ယာဝ သီသတော နိမုဂ္ဂါ န သက္ကောန္တိ။ **ပရံ ပလိပပလိပန္နံ ဥဒ္ဓရိတုံ**ကိ အပရံ တထေဝ နိမုဂ္ဂံ ဟတ္ထေ ဝါ သီသေ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေတုံ န သက္ကောန္တိ။ **သော ဝတ စုန္နာ**ဘိ **သော**တိ ဝတ္တုမ္ဘာကာရပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော။ တသ္မိ “ယော”တိ ဣမံ ဥဒ္ဒေသဝစနံ အာဟရိတ္ဝာ ယော အတ္တနာ ပလိပပလိပန္နော၊ သော

၁-ဒုဒ္ဓရာတိ (က)

၀တ စုန္ဒ ပရံ ပလိပပလိပန္ဒံ ဥဒ္ဓရိဿတိတိ။ ဧဝံ သေသပဒေသု သမ္မန္ဓော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ **ပလိပပလိပန္ဒော**တိ ဂန္ဓိရကဒ္ဒမေ နိမုဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ ယထာ စုန္ဒ ကောစိ ပုရိသော ယာဝ သီသတော ဂန္ဓိရကဒ္ဒမေ နိမုဂ္ဂေါ၊ ပရမ္မိ တထေဝ နိမုဂ္ဂံ ဟတ္ထေ ဝါ သီသေ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ဥဒ္ဓရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ န ဟိ တံ ကာရဏမတ္ထိ၊ ယေန သော တံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေယျာတိ။ **အာဒန္တော အဝိနိတော အပရိနိဗ္ဗုတော**တိ ဣတ္ထေ ပန အနိဗ္ဗိသေဝနတာယ **အာဒန္တော**။ အသိက္ခိတဝိနယတာယ **အဝိနိတော**။ အနိဗ္ဗုတကိလေသတာယ **အပရိနိဗ္ဗုတော**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သော** တာဒိသော ပရံ **ဒမေဿတိ** နိဗ္ဗိ-သေဝနံ ကရိဿတိ၊ **ဝိနေဿတိ** တိဿော သိက္ခာ သိက္ခာပေဿတိ။ **ပရိ-နိဗ္ဗာပေဿတိ** တဿ ကိလေသေ နိဗ္ဗာပေဿတိ။

နတ္ထညော ကောစိတိ အညော ကောစိ ပုဂ္ဂလော မောစေတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ။ **သကေန ထာမေနာ**တိ အတ္တနော ဉာဏထာမေန။ **ဗလေနာ**တိ ဉာဏဗလေန။ **ဝီရိယေနာ**တိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစေတသိကဝီရိယေန။ **ပုရိသ-ပရက္ကမေနာ**တိ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမနေန မဟန္တဝီရိယေန။

နာဟံ သဟိဿာမီတိ အဟံ န သဟိဿာမိ န သက္ကောမိ၊ န ဝါယမိဿာ-မိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပမောစနာယာ**တိ ပမောစေတုံ။ **ကထံကထိန္တိ** သကင်္ခံ။ **ဓောတကော**တိ အာလပနံ။ **တရေသီ**တိ တရေယျာသိ။

> “အတ္တနာ ဟိ ကတံ ပါပံ၊ အတ္တနာ သံကိလိဿတိ။
> အတ္တနာ အကတံ ပါပံ၊ အတ္တနာဝ ဝိသုဇ္ဈတိ။
> သုဒ္ဓိ အသုဒ္ဓိ ပစ္စတ္တံ၊ နာညော အညံ ဝိသောဓယေ”တိ၂—

ဣတ္ထောယမတ္ထော—ယေန အတ္တနာ အကုသလံ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ သော စတ္ဂူသု အပါယေသု ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တော အတ္တနာဝ သံကိလိဿတိ။ ယေန ပန အတ္တနာ အကတံ ပါပံ၊ သော သုဂတိဿ္မေဝ အဂတိဿ္မု ဂစ္ဆန္တော အတ္တနာဝ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ကုသလကမ္မသင်္ခါတာ သုဒ္ဓိ အကုသလကမ္မသင်္ခါတာ စ အသုဒ္ဓိ ပစ္စတ္တံ ကာရကသတ္တာနံ အတ္တနိယေဝ ဝိပစ္စတိ။ အညော ပုဂ္ဂလော အညံ ပုဂ္ဂလံ န ဝိသောဓယေ နေဝ ဝိသောဓေတိ၊ န ကိလေသေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တိဋ္ဌတေဝ နိဗ္ဗာနန္တိ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ တိဋ္ဌတိယေဝ။ **နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါ**တိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာတော ပဋ္ဌာယ အရိယမဂ္ဂေါ။ **တိဋ္ဌာမဟံ သမာဒပေတာ**တိ အဟံ ဂဏှာပေတာ ပတိဋ္ဌာပေတာ တိဋ္ဌာမိ။ **ဧဝံ ခြဝဒိယမာနာ ဧဝံ**

၁-ယာဝ နာသိကဂ္ဂါ (က) ၂-ခု ၁-၃၈၊ အဘိ ၄-၃၈၁-ဝိဇ္ဇေသု။

အနုသာသိယမာနာတိ မယာ ဧဝံ ဩဝဒိယမာနာ ဧဝံ အနုသာသိယမာနာ။ ဇာတ္ထ ဥပယောဂေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဝဒန္တော **ဩဝဒတိ** နာမ၊ အနုပယောဂေ ဝတ္ထုသ္မိံ အနုသာသန္တော "အယသော၀ါ တေ ဘဝိဿတီ"တိအာဒိဝသေန အနာဂတံ ဒဿေန္တော **အနုသာသတိ** နာမ။ သမ္မုခါ ဝဒန္တောပိ **ဩဝဒတိ** နာမ၊ ပရမ္မုခါ ဒူတသာသနံ ဝါ ပေသေန္တော **အနုသာသတိ** နာမ။ သကိံ ဝဒန္တောပိ **ဩဝဒတိ** နာမ၊ ပုနပ္ပုနံ ဝဒန္တော **အနုသာသတိ** နာမ။ ဩဝဒန္တော ဧဝ ဝါ **အနုသာသတိ** နာမ။ **အပ္ပေကစ္စေ**တိ အ၀ိ ကေစ္စေ၊ ကေတိ အတ္ထော။ **အစ္ဆရိယံ နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေန္တီ**တိ ခယဝယသမ္မိါတံ အနိစ္စံ အတိတန္တိ အစ္ဆရိယံ၊ အစ္ဆရိယ္ဘူ တံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ အပ္ပဝတ္တိဘူဒါနတ္တာ နိဗ္ဗာနတိ အစ္ဆရိယံ၊ ကေနစိနိဗ္ဗံ၊ သတတနိဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တံ အစ္ဆရိယံ နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေန္တိ သမ္ပာဒေန္တိ။ **နာရာဓေန္တီ**တိ နသမ္ပာဒေန္တိ၊ န ပဋိလဘန္တိတိ အတ္ထော။ **ဇေတ္ထ ကျာဟ**န္တိ ဇေတသု က်ံ အဟံ၊ ကိံ ကရောမီတိ အတ္ထော။ **မဂ္ဂဘာဝနာ**တိ ပဋိပဒါမဂ္ဂဘာဝနာ။ **အာစိက္ခတီ**တိ ကထေတိ။ **အတ္တနာ ပဋိပန္နမာနာ မုဉ္စေယျု**န္တိ ပဋိပဇ္ဇန္တာ မယံ မုဉ္စေယျုံ။

အတိတံ ဥပါဒါယာတိ အတီတံ ပဋိစ္စ။ **ကထံ ပုရေ အပေက္ခံ ကရောတီ**တိ ကေန ပကာရေန ဇုက္ခံ သြလောကနံ ကရောတိ။ **ဧဝံရူပေါ အဟောသိန္တိ** ဒိဿရဿအဏုကထူလာဒိဝသေန ဧဝံဇာတိကော ဧဝရူပေါ အဘဝိံ။ **တတ္ထ နန္ဒိံ သမန္နာနေတီ**တိ တသ္မိံ ရူပါရမ္မဏေ တဏှံ သမ္မာ အာနယတိ ဥပနေတိ။ **ဧဝနာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။

"ဇုတိ ဧမ စက္ခု။"တိအာဒယော ဝတ္ထုအာရမ္မဏဝသေန တက္ကုပ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တော အာဟ။ **ဇုတိ ရူပါတီ**တိ ဧဝံ ရူပါ ဇုတိ။ **တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပဋိဗန္ဓ**န္တိ တေသု စက္ခါရူပေသု ဒုဗ္ဗလသမ်ါတော ဆန္ဒော စ ဗလဝသမ်ါတော ရာဂေါ စ၊ တေန ဆန္ဒရာဂေန ပဋိဗဒ္ဓံ အလ္လိနံ။ **ဝိညာဏ**န္တိ ဇဝနစိတ္တံ။ **ဆန္ဒရာဂပဋိဗန္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿာ**တိ တသ္မ ဇဝနဝိညာဏဿ ဆန္ဒရာဂေန ဗန္ဓဘာဝေါ။ **တဒဘိနန္ဒတီ**တိ တံ အာရမ္မဏံ တက္ကာဝဒေန အဘိနန္ဒတိ။

ယာနိဿ တာနီတိ ယာနိ အဿ တာနိ။ **ပုဗ္ဗေ**တိ အတီတေ။ **သဋ္ဌိန္တိ** ဧကေတေ။ **ဟသိတလပိတကီဠိတာနီ**တိ ဒန္တဝိဒံသာဒိဟသိတာနိ စ, ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝါ လပိတာနိ စ, ကာယဓမ္မာဒိကီဠိတာနိ စ။ **တဒဿာဒေတီ**တိ တံ အဿာဒယတိ အဿာဒံ ဝိန္ဒတိ သာဒိယတိ။ **တံ နိကာမေတီ**တိ တံ နိကာမယတိ ပတ္ထေသိသတိ။ **ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတီ**တိ တုဋ္ဌိံ ပါပုဏာတိ။

သိယန္တိ ဘဝေယ်ံ။ **အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ ပဋိလာဘာယာ**တိ အပ္ပတ္တဿ ပါပုဏ-နတ္ထာယ။ **စိတ္တံ ပဏိဒဟတီ**တိ စိတ္တံ ဌပေတိ။ **စေတသော ပဏိဓာနပစ္စယာ**တိ စိတ္တဿ ဌပနကာရဏာ။

သီလေန ဝါတိ ပဉ္စသီလာဒိသီလေန ဝါ။ **ဝတေန ဝါ**တိ ဓုတင်္ဂသမာဒါနေန ဝါ။ **တပေန ဝါ**တိ ဝိရိယသမာဒါနေန ဝါ။ **ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ**တိ မေထုန-ဝိရတိယာ ဝါ။ **ဒေဝေါ ဝါ**တိ မဟာနုဘာဝေါ ဒေဝရာဇာ ဝါ။ **ဒေဝ-ညတရော ဝါ**တိ တေသံ အညတရော ဝါ။

ဇပ္ပန္တောတိ ဂုဏဝသေန ကထေန္တော။**ပဇပ္ပန္တော**တိ ပကာရေန ကထေန္တော။ **အဘိဇပ္ပန္တော**တိ ဝိသေသေန ကထေန္တော၊ ဥပသဂ္ဂဝသေန **ဝါ** ဝဓိတံ။

၉။ ဧဝံ ပဌမဂါထာယ "ဒုရေ ဝိဝေကာ ဟိ တထာဝိဓော"တိ သာဓေတ္ဝာ ဒုတိယဂါထာယ စ တထာဝိဓာနံ ဓမ္မတံ အာဝိ ကတ္ဝာ ဇုဒၶိနိ တေသံ ပါပ-ကရဏံ[1] အာဝိ ကရောန္တော **"ကာမေသု ဂိဒ္ဓါ"**တိ ဂါထမာဟ။

တဿတ္ထော—**တေ** သတ္တာ ကာမေသု ပရိဘောဂတဏှာယ **ဂိဒ္ဓါ**, ပရိယေသနာဒိမနုယုတ္တတ္တာ **ပသုတာ**,သမ္မောဟမာပန္နတ္တာ **ပမတ္တာ**, အဝဂမန-တာယ မန္ဒရိယတာယ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဝစနံ အနာဒိယတာယ စ **အဝဒါနိ်ယာ**, ကာယဝိသမာဒိမှိ **ဝိသမေ** နိဝိဋ္ဌာ, အန္တကာလေ မရဏဒုက္ခံ**ပနိတာ**, "ကိံသု ဘဝိဿာမ ဇဂေါ စုတာသေ"တိ ပရိဒေဝယန္တိ။

ဂိဒ္ဓါတိ ကာမရာဂေန ဂိဒ္ဓါ။ **ဂဓိတာ**တိ သက်ပ္ပရာဂေန ပစ္စာသိသမာနာ ဟုတ္ဝာ ဂဓိတာ။ **မုစ္ဆိတာ**တိ ကာမတဏှာယ မုစ္ဆာပရေတာ။ **အဇ္ဈောသန္နာ**တိ ကာမနန္ဒိယာ အဓိမြဿန္နာ အဇ္ဈောထဋ္ဌာ။ **လဂ္ဂါ**တိ ကာမသိနေဟေန အလ္လိနာ။ **လဂ္ဂိတာ**တိ ကာမပရိဠာဟေန ဧကီဘူတာ။ **ပလိဗုဒ္ဓါ**တိ ကာမဿာဒေန အာဝဋ္ဋိတာ။ အထ ဝါ "ဒိဋ္ဌဒဿနေ **ဂိဒ္ဓါ**။ အဘိဇ္ဈာဒဿနေ **ဂဓိတာ**။ သံသဋ္ဌ ကိရိယသ္မိံ **မုစ္ဆိတာ**။ ဝိဿာသကိရိယသ္မိံ **အဇ္ဈောသန္နာ**။ သိနေဟဝဋ္ဋသ္မိံ **လဂ္ဂါ**။ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိမှိ **လဂ္ဂိတာ**။ အပရာပရံ အမုဉ္စမာနာ ဟုတ္ဝာ **ပလိဗုဒ္ဓါ**"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ဆေန္တိတိ ပစ္စာသိသန္တိ။ **ဂဧဝဆေန္တိ**တိ မဂ္ဂယန္တိ။ **ပရိယေသန္တိ**တိ သဗ္ဗာ-ကာရေန ဂဝေသန္တိ ပတ္ထေန္တိ။ အထ ဝါ ဒိဋ္ဌာရမ္မဏေ သုဘာသုဘံ အတ္ထိ,နတ္ထိတိ **ဆေန္တိ**။ သုဘာသုဘာရမ္မဏေ ပစ္စက္ခံ ကတ္ဝာ ဝဋ္ဋနတ္ထာယ ဝိယံ ကရောန္တော

၁-ပါပကမ္မကရဏံ (သျာ)

ဂဓေသန္တိ။ စိတ္တဝသေန **ဧသန္တိ**။ ပယောဂဝသေန[1] **ဂဓေသန္တိ**။ ကရဏဝသေန **ပရိယေသန္တိ**။ တေ ဒုဝိဓေ ကာမေ ပဋိစ္စ ဩတရိတ္ဝာ စရန္တိမိတိ **တစ္စရိတာ**။ တေ စ ကာမေ ဗဟုလံ ယေဘုယ္ယေန ဝမေန္တိ ပဝတ္တယန္တိတိ **တဗ္ဗဟုလာ**။ တေ စ ကာမေ ဂရုံ ကတ္ဝာ ရဟန္တိတိ[2] **တဂ္ဂရုကာ**။ တေသု ကာမေသု နိန္နာနမိတာ ဟုတ္ဝာ ဝသန္တိတိ **တန္နိန္နာ**။ တေသု ကာမေသု သန္နိန္နာ[3] ဟုတ္ဝာ ဝသန္တိတိ **တပ္ပေါဏာ**။ တေသု ကာမေသု အဝလမ္ဗိတာ ဟုတ္ဝာ တေသုယေဝ နမိတာ ဝသန္တိတိ **တပ္ပဋိဘာဂရာ**။ တေသု ကာမေသု အဝတ္ထရိတ္ဝာ မုစ္ဆာပရေတပ္ပသင်္ခါ ဟုတ္ဝာ ဝဒန္တိတိ **တဒဓိမုတ္တာ**။ တေ စ ကာမေ အဓိပတိံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ ဝသန္တိတိ[4] **တဒဓိပတေယျာ**။ အထ ဝါ "အာရမ္မဏသ္မိံ ဇဝန္တီတိ ဘာဝေန **တစ္စရိတာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ ကန္တီတိ ဘာဝေန **တဗ္ဗဟုလာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ မနာပဘာဝေန **တဂ္ဂရုကာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ ပိယဘာဝေန **တန္နိန္နာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ ကာမုပသံဟိတဘာဝေန **တပ္ပေါဏာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ ရဇနီယဘာဝေန **တပ္ပဋိဘာဂရာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ မုစ္ဆနီယဘာဝေန **တဒဓိမုတ္တာ**။ အာရမ္မဏသ္မိံ မဒ္ဒနီယဘာဝေန **တဒဓိပတေယျာ**"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ရူပေ ပရိယေသန္တိတိအာဒိသု **ပရိယေသန္တိ**တိ အလဒ္ဓဿ လာဘာယ ဧသနဝသေန။ **ပဋိလဘန္တိ**တိ ဟတ္ထဂတဝသေန။ **ပရိဘုဉ္ဇန္တိ**တိ ဝဋ္ဋနုဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဉာတမ္ပံ။ ကလဟံ ဝိဝါဒံ ကရောတိတိ **ကလဟကာရကော**။ တဿိံ နိယုတ္တောတိ **ကလဟပသုတော**။ **ကမ္မကာရကာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **ဓဂါစရေ စရန္တော**တိ ဝေသိယာဒိဂေါစရေ, သတိပဋ္ဌာနာဒိဂေါစရေ ဝါ စရမာနော။ တေသု နိယုတ္တော **ဓဂါစရပသုတော**။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန **ဈာနံ** အဿ အတ္ထီတိ **ဈာယီ**။ တဿိံ နိယုတ္တော **ဈာနပသုတော**။

အာဝဏ္ဍန္တိတိ အပါယံ ဂစ္ဆန္တိ။ **မဉ္ဆရိနော**တိ သကသမ္ပတ္တိံ နိဂူဟန္တော[5]။ **ဝစနန္တိ** ကထနံ။ **ဗျပထ**န္တိ ဝါကျပထံ။ **ဒေသန**န္တိ ဝိသဇ္ဇနသြဝါဒံ။ **အနုသိဋ္ဌိ**န္တိ အနုသာသနိံ။ **နာဒိယန္တိ**တိ နဂဏ္ဟန္တိ နဂရုံ ကရောန္တိ။ "နပဋိသန္တိ"တိ ဝါ ပါဌော[6]၊ သောယေဝ အတ္ထော။ ဝတ္ထုတော မဒ္ဒရိယဒဿနတ္ထံ "**ပဉ္စ မဉ္ဆရိယာနိ အာဝါသမစ္ဆရိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာဝါသေ မစ္ဆရိယံ **အာဝါသမစ္ဆရိယံ**။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-သံယောဂဝသေန (သျာ)
၃-ဘတ္တိမာ (သျာ) ဂတ္တိမာ (က)
၅-နိဂူဟိနော (သီ၊ သျာ)
၂-ဒဟန္တိတိ (သီ၊ သျာ)
၄-စရန္တိတိ (သျာ) ဝဒန္တိတိ (က)
၆-န အဿလိယန္တိတိ ဝါ ပါဌော (သီ၊ သျာ)

အာဝါသော နာမ သကလာရာမောပိ ပရိဝေဏမ္ပိ ဧကော၀ရကောပိ ရတ္တိဋ္ဌာနာဒီနိပိ။ တေသု ၀သန္တော သုခံ ၀သန္တိ၊ ပစ္စယေ လဘန္တိ။ ဧကော ဘိက္ခု ၀တ္တသမ္ပန္နဿေ၀ ပေသလဿ ဘိက္ခုနော တတ္ထ အာဂမနံ န ဣစ္ဆတိ၊ အာဂတောပိ "ခိပ္ပံ ဂစ္ဆတူ"တိ စိန္တေသိ၊ ဣဒံ **အာဝါသမစ္ဆရိယံ** နာမ။ ဘဏ္ဍန-ကာရကာဒီနံ ပန တတ္ထ ၀ါသံ အနိစ္ဆတော အာဝါသမစ္ဆရိယံ နာမ နဟောတိ။

ကုလန္တိ ဥပဋ္ဌာကကုလမ္ပိ ဉာတိကုလမ္ပိ။ တတ္ထ အညဿ ဥပသင်္ကမနံ အနိစ္ဆ-တော **ကုလမစ္ဆရိယံ** ဟောတိ။ ပါပပုဂ္ဂလဿ ပန ဥပသင်္ကမနံ အနိစ္ဆတောပိ မစ္ဆရိယံ နာမ နဟောတိ။ သော ဟိ တေသံ ပသာဒဘေဒါယ ပဋိပဇ္ဇတိ။ ပသာဒံ ရက္ခိတုံ သမတ္ထဿေ၀ ပန ဘိက္ခုနော တတ္ထ ဥပသင်္ကမနံ အနိစ္ဆတော မစ္ဆရိယံ နာမ ဟောတိ။

လာဘောတိ စတုပစ္စယလာဘော၀။ တံ အညသ္မိံ သီလ၀န္တေ၀ယေ၀ လဘန္တေ "မာ လဘတူ"တိ စိန္တေန္တဿ **လာဘမစ္ဆရိယံ** ဟောတိ။ ယော ပန သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါတေတိ၊ အပရိဘောဂဒုပ္ပရိဘောဂါဒိ၀သေန ဝိနာသေတိ၊ ပူတိဘာ၀ံ ဂစ္ဆန္တမ္ပိ အညဿ နဒေတိ၊ တံ ဒိသွာ "သစေ ဣမံ ဧသ နလဘေယျ၊ အညော သီလ၀ါ လဘေယျ၊ ပရိဘောဂံ ဂစ္ဆေယျာ"တိ စိန္တေန္တဿ မစ္ဆရိယံ နာမ နတ္ထိ။

၀ဏ္ဏော နာမ သရီရ၀ဏ္ဏောပိ ဂုဏ၀ဏ္ဏောပိ။ တတ္ထ သရီရ၀ဏ္ဏေ မစ္ဆရိ "ပရော ပါသာဒိကော ရူပ၀ါ"တိ ၀ုတ္တေ တံ န ကထေတုကာမော ဟောတိ။ ဂုဏ၀ဏ္ဏမစ္ဆရိ ပရဿ သီလေန ခုတင်္ဂေန ပဋိပဒါဃ အာစာရေန ၀ဏ္ဏံ န ကထေတုကာမော ဟောတိ။

ဓမ္မောတိ ပရိယတ္တိဓမ္မော စ ပဋိ၀ေဓဓမ္မော စ။ တတ္ထ အရိယသာ၀ကော ပဋိ၀ေဓဓမ္မံ န မစ္ဆရာယန္တိ၊ အတ္တနော ပဋိ၀ိဒ္ဓဓမ္မေ သဒေ၀ကဿ လောကဿ ပဋိ၀ေဓံ ဣစ္ဆန္တိ။ တံ ပန ပဋိ၀ေဓံ "ပရေ ဇာနန္တု"တိ ဣစ္ဆန္တိ[၁]၊ တန္တိဓမ္မေယေ၀ ပန **ဓမ္မမစ္ဆရိယံ** နာမ ဟောတိ။ တေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ယံ ဂဠ်ဴ ဂန္ထံ ၀ါ ကထာမဂ္ဂံ ၀ါ ဇာနာတိ၊ တံ အညေ န ဇာနာ-ပေတုကာမော ဟောတိ။ ယော ပန ပုဂ္ဂလံ ဥပဓရိတ္ဝါ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဓမ္မံ ၀ါ ဥပဓရိတ္ဝါ ပုဂ္ဂလာနုဂ္ဂဟေန နဒေတိ၊ အယံ ဓမ္မမစ္ဆရိ နာမ နဟောတိ။ တတ္ထ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လောလော ဟောတိ၊ ကာလေန သမဏော

၁-ပရေ န ဇာနန္တု။တိ နဣစ္ဆန္တိ (သီ၊က)

ဟောတိ၊ ကာလေန ဗြာဟ္မဏော၊ ကာလေန နိဂဏ္ဌော။ ယော ဟိ ဘိက္ခု “အယံ ပုဂ္ဂလော ပဝေဏိအာဂတံ တန္တိံ သဏ္ဌံ သုခုမံ မေဓာရံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ အာလုဠ္ဍေသတီ”တိ နဒေတိ၊ အယံ ပုဂ္ဂလံ ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန နဒေတိ နာမ။ ယော ပန “အယံ ဓမ္မော သဏ္ဌော သုခုမော၊ သစာယံ ပုဂ္ဂလော ဂဏှိသတိ၊ အညံ ဗျာကရိတ္ဝာ အတ္တာနံ အာဝိ ကတ္ဝာ နသိသ-တီ”တိ နဒေတိ၊ အယံ ဓမ္မံ ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ ပုဂ္ဂလာနုဂ္ဂဟေန နဒေတိ နာမ။ ယော ပန “သစာယံ ဋ္ဌမံ ဓမ္မံ ဂဏှိသတိ၊ အမ္ဟာကံ သမယံ ဘိန္ဒိတုံ သမတ္ထော ဘဝိသတီ”တိ နဒေတိ၊ အယံ ဓမ္မမန္ဆရိ နာမ ဟောတိ။

ဋ္ဌမေသု ပန္ဆသု မန္ဆရိယေသု အာဝါသမန္ဆရိယေန တာဝ ယက္ခော ဝါ ပေတော ဝါ ဟုတ္ဝာ တသ္မေဝ အာဝါသသ္မိံ သက်ာရံ သီသေန ဥက္ခိပိတ္ဝာ ဝိစရတိ။ ကုလမန္ဆရိယေန တသ္မိံ ကုလေ အညေသံ ဒါနမာနနာဒီနိ ကရောန္တေ ဒိသ္ဝာ “ဘိန္နံ ဝတိဒံ ကုလံ မမာ”တိ စိန္တယတော လောဟိတမိဿံ မုခတော ဥဂ္ဂန္ဆတိ၊ ကုန္ဆိဝိရေစနမိဿံ ဟောတိ၊ အန္တောနိဝိ ခဏ္ဍာခဏ္ဍာနိ ဟုတ္ဝာ နိက္ခမန္တိ။ လာဘမန္ဆရိယေန သံဃသ္မ ဝါ ဂဏသ္မ ဝါ သန္တကေ လာဘေ မန္ဆ-ရာယိတ္ဝာ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂံ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ယက္ခော ဝါ ပေတော ဝါ မဟာအဇဂရော ဝါ ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သရီရဝဏ္ဏဂဏဝဏ္ဏမန္ဆရေန ပန ပရိယတ္တိဓမ္မမန္ဆရိယေန စ အတ္တနော၁ ဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ပရေသံ ဝဏ္ဏေ “ကိံ ဝဏ္ဏော ဇသော”တိ တံ တံ ဒေါသံ ဝဒန္တော ပရိယတ္တိဓမ္မဉ္စ ကဿစိ ကိဉ္စိ အဒေန္တော ဒုဗ္ဘဏ္ဏော စေဝ ဇဋ္ဌမ္ဘဂေါ စ ဟောတိ။

အပိ စ အာဝါသမန္ဆရိယေန လောဟဂေဟေ ပစ္ဈတိ၊ ကုလမန္ဆရိယေန အပ္ပလာဘော ဟောတိ၊ လာဘမန္ဆရိယေန ဂုဏနိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဝဏ္ဏ-မန္ဆရိယေန ဘဝေ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တသ္မ ဝဏ္ဏော နာမ နဟောတိ၊ ဓမ္မမန္ဆရိယေန ကုက္ကုဠနိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ။

မန္ဆရာယနဝသေန **မန္ဆရိယံ**။ မန္ဆရာယနာကာရော **မန္ဆရာယနာ**။ မန္ဆရေန အယိတသ္မ မန္ဆေရသမဂ္ဂိနော ဘာဝေါ **မန္ဆရာယိတတ္တံ**။ “မယ္ဟမေဝ ဟောန္တု၊ မာ အညဿာ”တိ သဗ္ဗာပိ အတ္တနော သမ္ပတ္တိယော ဗျာပေတုံ နဂ္ဆတိတိ ဝိဝိဆော၊ ဝိဝိဆသ္မ ဘာဝေါ **ဝေဝိဆံ**၊ မုဒုမန္ဆရိယသေတံ နာမံ။ ကဒရိယော ဝုစ္စတိ အနာဒရော၊ တသ္မ ဘာဝေါ **ကဒရိယံ**၊ ထဒ္ဓမန္ဆရိ-ယသေတံ နာမံ။ တေန ဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ပရမ္မိ ပရေသံ ဒဒမာနံ နိဝါရေတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ကဒရိယော ပါပသက်ပွေါ၊ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိအနာဒရော။
ဒဒမာနံ နိ၀ါရေတိ၊ ယာစမာနာန ဘောဇန"န္တိ ၁။

ယာစကေ ဒိသွာ ကဋ္ဌကဘာ၀ေန စိတ္တံ အုတ္တိ သင်္ကော်စေတိတိ ကဋ္ဌ-
ကုဋ္ဌကော၊ တသ ဘာ၀ေါ **ကဋ္ဌုကုဋ္ဌုကတာ**။ အပရော နယော—ကဋ္ဌု-
ကုဋ္ဌုကတာ ၀ုစ္စတိ ကဋ္ဌဆ္ဆဂ္ဂါဟော။ သမတိတ္တိကပုဏ္ဏာယ ဟိ ဥက္ခလိယာ ဘတ္တံ
ဂဏှန္တော သဗ္ဗတောဘာ၀ေန သင်္ကုဋိတေန အင်္ဂကဋ္ဌဆ္ဆုနာ ဂဏှာတိ ပူရေတ္ဝာ
ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧ၀ံ မဆ္ဆရိပုဂ္ဂလသ စိတ္တံ သင်္ကုစတိ၊ တသ္မိံ သင်္ကုစိတေ
ကာယော၀ိ တထေ၀ သင်္ကုစတိ ပဋိကုဋ္ဌတိ ပဋိနိ၀ဋ္ဋတိ န သမ္မသာရိယတိတိ
မန္တေရံ "ကဋ္ဌုကုဋ္ဌုကတာ"တိ ၀ုတ္တံ။

အင်္ဂဟိတတ္တံ စိတ္တသာတိ ပရေသံ ဥပကာရကာရကော ဒါနာဒိနာ အာကာ-
ရေန ယထာ န သမ္မသာရိယတိ၊ ဧ၀ံ အာ၀ရိတ္ဝာ ဂဟိတဘာ၀ေါ စိတ္တသ။
ယသ္မာ ပန မဆ္ဆရိပုဂ္ဂလော အတ္တနော သန္တကံ ပရေသံ အဒါတုကာမော
ဟောတိ၊ ပရသန္တကံ ဂဏှိတုကာမော။ တသ္မာ "ဣဒံ အမ္ဟာကံ ယယ္ဟမေ၀
ဟောတု၊ မာ အညသသ"တိ ပ၀တ္တိ၀သေနသ အတ္တသမ္ပတ္တိနိဂူဟန-
လက္ခဏတာ, ပရသမ္ပတ္တိဂ္ဂဟဏလက္ခဏတာ စ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။

ခန္ဓမဆ္ဆရိယမ္ပိ မဆ္ဆရိယန္တိ အတ္တနော ပဗ္ဗဇ္ဇိန္နသဒ္ဓါဒေယ္ယံ ဥပပတ္တိဘ၀ံ အညေဟိ
အသာ၀ေရဏံ "အမ္ဟာကံ ယယ္ဟမေ၀ ဟောတု၊ မာ အညသသ"တိ ပ၀တ္တံ
မဆ္ဆရိယံ ခန္ဓမဆ္ဆရိယံ နာမ။ **ဓာတုအာယတနမဆ္ဆရိယေသုပိ** ဧသေ၀ နယော။
ဂါဟောတိ ဂါဟနိဆ္ဆယ၀သေန ဂဟဏံ။ **အ၀ဿုတာယာ**တိ သမ္ဗညုဗ္ဘ၀ါနမ္ပိ
ကထိတံ အဇာနနဘာ၀ေန။ ယာစကာနံ အဒဒမာနော ဟိ တေဟိ ကထိတံ
နု ဇာနာတိ နာမ။ **ဇာနာ ပမတ္တာ**တိ သတိ၀ိပ္ပ၀ါသာ ဇာနာ။ **၀စနန္တိ** သခ်ေပ-
၀စနံ။ **ဗျပ္ပထ**န္တိ ၀ိတ္ထာရ၀စနံ။ **ဒေသန**န္တိ ဥပမံ ဒသ္သေတ္ဝာ အတ္ထသန္ဒဿန၀စနံ။
အနုသိဋ္ဌိန္တိ ပုနပ္ပုနံ သံလက္ခာပန၀စနံ။ အထ ၀ါ ဒေသေတ္ဝာ ကထနံ **၀စနံ** နာမ။
ဂဏှာပေတ္ဝာ ကထနံ **ဗျပ္ပထံ** နာမ။ တောသေတ္ဝာ[1] ကထနံ **ဒေသနံ** နာမ။
ပဒသေတ္ဝာ[2] ကထနံ **အနုသိဋ္ဌိ** နာမ။ အထ ၀ါ ပရိတာပဒုက္ခံ နာသေတ္ဝာ
ကထနံ **၀စနံ** နာမ။ ပရိဠာဟဒုက္ခံ နာသေတ္ဝာ ကထနံ **ဗျပ္ပထံ** နာမ။ အပါယ-
ဒုက္ခံ နာသေတ္ဝာ ကထနံ **ဒေသနံ** နာမ။ ဘ၀ဒုက္ခံ နာသေတ္ဝာ ကထနံ **အနုသိဋ္ဌိ**
နာမ။ အထ ၀ါ ဒုက္ခသစ္စပရိညာပဋိ၀ေ၀ယုတ္တံ **၀စနံ**။ သမုဒယသစ္စပဟာနပဋိ-
၀ေ၀ယုတ္တံ **ဗျပ္ပထံ**။ နိရောဓသစ္စသစ္ဆိကိရိယပဋိ၀ေ၀ယုတ္တံ **ဒေသနံ**။ မဂ္ဂသစ္စ-
ဘာ၀နာပဋိ၀ေ၀ယုတ္တံ **အနုသိဋ္ဌိ**တိ ဧ၀မာဒိနာ နယေန ဧကေ ၀ဏ္ဏယန္တိ။

၁-သံ ၁-ဇ္ဈ-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အတ္ထံ ဒသ္သေတ္ဝာ (သျာ) ၃-ပဒတော ဒသ္သေတ္ဝာ (သျာ)

နာ သုဿုသန္တိတိ နာ သုဏန္တိ။ **နာ သေတံ ဩဒဟန္တိ**တိ သဝနတ္ထံ ကတ္ထာသေတံ နာ ဌပေန္တိ။ **နာ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ**တိ ဇာနနတ္ထံ စိတ္တံ နာ ပတိဋ္ဌပေန္တိ။ **အနဿဝါ**တိ ဩဝါဒံ အသုဏမာနာ။ **အဝစနကရာ**တိ သုဏမာနာပိ ဝစနံ နာ ကရောန္တိတိ အဝစနကရာ။ **ပဋိလောမဂတိနော**တိ ပဋ္ဌာဏိ[1] ဟုတ္ဝာ ပဝတ္တာနကာ။ **အညေနေဝ မုခံ ကရောန္တိ**တိ ကရောန္တာပိ မုခံ နာ ဒေန္တိတိ အတ္ထော။

ဝိသမေတိ ကာယသုစရိတာဒိသမ္ဘတသ သမသ ပဋိပက္ခတ္တာ ဝိသမံ၊ တသ္မိံ ဝိသမေ။ **နိဝိဋ္ဌာ**တိ ပဝိဋ္ဌာ ဒုန္နိဟရာ။ **ကာယကမ္မေ**တိ ကာယတော ပဝတ္တေ, ကာယေန ဝါ ပဝတ္တေ ကာယကမ္မေ။ **ဝစီကမ္မာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

တတ္ထ ကာယကမ္မဝစီကမ္မမနောကမ္မာနိ ဒုစ္စရိတဝသေန ဝိဘတ္တာနိ၊ ပါဏာတိပါတာဒယော ဒသအကုသလကမ္မပထဝသေန ဝိဘတ္တာတိ ဉတ္ဝာ။ အယံ တာဝေတ္ထ သာမောရဏပဒဝဏ္ဏနာ၊ အသာမောရဏေသု ပန ပါဏာသ အတိပါတော **ပါဏာတိပါတော၊** ပါဏဝေါ ပါဏသညိတာ ဝဓကစေတနာ ဟောတိ။ ပါဏောတိ စေတ္ထ ဝေါဟာရတော သတ္တော၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ တသ္မိံ ပန ပါဏေ ပါဏသညိနော ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ကာယဝစီဒ္ဝါရာနံ အညတရဒ္ဝါရပဝတ္တာ ဝဓကစေတနာ ပါဏာတိပါတော။ သော ဂုဏဝိရဟိတေသု တိရစ္ဆာနဂတာဒိသု ပါဏေသု ခုဒ္ဒကေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာသရီရေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ ကသ္မာ? ပယောဂမဟန္တတာယ။ ပယောဂသမတ္တေပိ ဝတ္ထုမဟန္တတာယ။ ဂုဏဝန္တေသု မနုဿာဒိသု အပ္ပဂုဏေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ သရီရဂုဏာနံ ပန သမဘာဝေ သတိ ကိလေသာနံ ဥပက္ကမာနုဒ္ဒမုဒ္ဒတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ တိဗ္ဗတာယ မဟာသာဝဇ္ဇောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပါဏော ပါဏသညိတာ ဝဓကစိတ္တံ ဥပက္ကမော တေန မရဏန္တိ။ ဆပ္ပယောဂါ—သာဟတ္ထိကော အာဏတ္တိကော နိသဂ္ဂိယော ထာဝရော ဝိဇ္ဇာမယော ဣဒ္ဓိမယောတိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ ဝိတ္ထာရိယမာနေ အတိပပဉ္စော ဟောတိ၊ တသ္မာ နံ န ဝိတ္ထာရယိသာမ။ အညဉ္စ ဧဝရူပံ၊ အတ္ထိကေဟိ ပန သမန္တပါသာဒိကံ ဝိနယဋ္ဌကထံ[2] ဩလောကေတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁-ပဋိလောမာနိ (သီ) ၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၃၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အဒိန္နသ္မ အာဒါနံ **အဒိန္နာဒါနံ၊** ပရသ္မ ဟရဏံ[1] ထေယ္မံ့ စောရိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ **အဒိန္နံ**နာ့ပိ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယတ္ထ ပရော ယထာကာမ-ကာရိတံ အာပဇ္ဇန္တော အဒဏ္ဍာရဟော အနုပဝဇ္ဇော စ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပန၂ ပရပရိဂ္ဂဟိတေ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော တဒါဒါယကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ထေယ္မစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ တံ ဟိနေ ပရသန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ပဏီတေ မဟာသာဝဇ္ဇံ။ ကသ္မာ? ဝတ္ထုပဏီတတာယ။ ဝတ္ထုသမတ္တေ သတိ ဂုဏာဓိကာနံ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ မဟာသာဝဇ္ဇံ။ တံ တံ ဂုဏာဓိကံ ဥပါဒါယ တတော တတော ဟီနဂုဏသ္မ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ။

တသ္မ ပန္တ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပရပရိဂ္ဂဟိတံ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ ထေယ္မစိတ္တံ ဥပက္ကမော တေန ဟရဏန္တိ။ ဆပ္ပယောဂါ သာဟတ္ထိကာဒယော၀။ တေ စ ခေါ ယထာနုရူပံ ထေယ္မာ၀ဟာရော ပသယ္ဟာ၀ဟာရော ပဋိစ္ဆန္နာ-၀ဟာရော ပရိကပ္ပါ၀ဟာရော ကုသာ၀ဟာရောတိ ဇုမေသံ ပန္တန်ံ အ၀ဟာရာနံ ၀သေန ပ၀တ္တန္တိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောတိ ဇေတ္ထ ပန **ကာမေသု**တိ မေထုနသမာစာရေသု။ **မိစ္ဆာစာရော**တိ ဇကန္တနိန္ဒိတော လာမကာစာရော။ လက္ခဏတော ပန အသဒ္ဓမ္မသေ၀နာမိပ္ပါယေန ကာယဒ္ဝါရပ္ပ၀တ္တာ အဂမနီယဋ္ဌာနဝီတိက္ကမ-စေတနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော။

တတ္ထ အဂမနီယဋ္ဌာနံ နာမ ပုရိသာနံ တာ၀ မာတုရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတုရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ ဘဂိနိရက္ခိတာ ဉာတိရက္ခိတာ ဂေါတ္တ-ရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာတိ မာတုရက္ခိတာဒယော ဒသ, ဓနက္ကိတာ ဆန္ဒ၀ါသိနိ ဘော၇၀ါသိနိ ပဋ္ဌ၀ါသိနိ ဩဒပတ္တကိနိ ဩဘတစုမ္ဗဋကာ ဒါသိ စ ဘရိယာ ကမ္မကာရိ စ ဘရိယာ ဓဇာဟဋာ မုဟုတ္တိကာတိ ဇေတာ ဓနက္ကိတာဒယော ဒသာတိ ဝိသတိ ဇုတ္ထိယော။ ဇုတ္ထိသု ပန ဒ္ဝိန္နံ သာရက္ခ-သပရိဒဏ္ဍာနံ ဒသန္နဉ္စ ဓနက္ကိတာဒိနန္တိ ဒ္ဝါဒသန္နံ ဇုတ္ထိနံ အညေ ပုရိသာ၊ ဇုဒံ အဂမနီယဋ္ဌာနံ နာမ။

သော ပနေသ မိစ္ဆာစာရော သီလာဒိဂုဏရဟိတေ အဂမနီယဋ္ဌာနေ အပ္ပသာ၀ဇ္ဇော၊ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နေ မဟာသာ၀ဇ္ဇော။ တသ္မ စတ္တာရော

၁-ပရသ္မံဟရဏံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ။) ၂-တသ္မိံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ။)

သမ္ဘာရာ—အဂမနီယဝတ္ထု၊ တသ္မိံ သေဝနစိတ္တံ သေဝနပယောဂေါ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပဋိပတ္တိ အဓိဝါသနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကော ဧဝ။

မုသာတိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္ထဘဉ္ဇနကော ဝစီပယောဂေါ ကာယပယောဂေါ ဝါ။ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပါယေန ပနဿ ပရဝိသံဝါဒကကာယ-ဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ **မုသာဝါဒေါ**။အပရော နယော—**မုသာ**တိ အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု။ **ဝါဒေါ**တိ တသ္မ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။ လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထုံ တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ **မုသာဝါဒေါ**။ သော ယမတ္ထံ ဘဉ္ဇတိ၊ တသ္မ အပ္ပတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ အပိစ ဂဟဋ္ဌာနံ အတ္တနော သန္တကံ အဒါတုကာမတာယ "နတ္ထိ"တိအာဒိ-နယပ္ပဝတ္တော အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ သက္ခိနာ ဟုတ္ဝာ အတ္ထဘဉ္ဇနတ္ထံ ဝုတ္တော မဟာ-သာဝဇ္ဇော။ ပဗ္ဗဇိတာနံ အပ္ပကမ္ပိ တေလံ ဝါ သပ္ပိံ ဝါ လဘိတ္ဝာ ဟသာ-ဓိပ္ပါယေန "အဇ္ဇ ဂါမေ တေလံ နဒီ မညျေ သန္ဒတီ"တိ ပူရဏကထာနယေန ပဝတ္တော အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အဒိဋ္ဌံယေဝ ပန ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန ဝဒန္တော်ံ မဟာသာဝဇ္ဇော။

တသ်ံ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—အတထံ ဝတ္ထု၊ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ တဇ္ဇော ဝါယာမော ပရသ္မ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကော၀။ သော စ ကာယေန ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ပရဝိသံဝါဒကကိရိယာကရဏော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တာယ စေ ကိရိယာယ ပရော တမတ္ထံ ဇာနာတိ၊ အယံ ကိရိယသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာကမ္မဏော်ယေဝ မုသာဝါဒ-ကမ္မုနာ ဗဒ္ဓတိ။

ဝိသုဏာဝါစာ[1]တိအာဒိသု ယာယ ဝါစာယ ယသ္သ တံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ တသ္သ ဟဒယေ အတ္တနော ဝိယဘာဝံ ပရသ္သ စ သညဘာဝံ[2] ကရောတိ၊ သာ **ဝိသုဏာဝါစာ**။ ယာယ ပန အတ္တာနမ္ပိ ပရမ္ပိ ဖရဏံ ကရောတိ၊ ယာ ဝါစာ သယမ္ပိ ဖရဏာ နေဝ ကက္ကာသုခါ န ဟဒယင်္မာ၊ .အယံ **ဖရုသဝါစာ**[3]။ ယေန သမ္ဖံ ပလပတိ နိရတ္ထကံ၊ သော **သမ္ဖပ္ပလာပေါ**။ တေသံ မူလဘူတာဝိ စေတနာ ဝိသုဏာဝါစာဒိနာမမေဝ လဘတိ၊ သာ ဧဝ ဇာတိ အဓိပ္ပေတာတိ။

တတ္ထ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တာသ ပရေသံ ဝါ ဘေဒါယ အတ္တနော ဝိယကမ္မတာယ ဝါ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ **ဝိသုဏာဝါစာ**။ သာ ယသ္သ ဘေဒံ

၁-ဝိသုဏာ ဝါစာ (သီ) ၂-ဝိယသညဘာဝံ (သီ) ပေသညဘာဝံ (သျာ) ၃-ဖရုသာ ဝါစာ (သီ)

ကရောတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာ-သာဝဇ္ဇော။

တဿာ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ဘိန္နိတမ္ပေါ ပရော "ဣတိ ဣမေ နာနာ ဘဝိဿန္တိ ဝိနာ ဘဝိဿန္တီ"တိ ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဝါ, "ဣတိ အဟံ ဝိယော ဘဝိဿာမိ ဝိဿာသိကော"တိ ဝိယကမ္မတာ ဝါ၊ တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ တဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။

ပရဿ မမ္မစ္ဆေဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဧကန္တဖရုသစေတနာ **ဖရုသဝါစာ**[1]။ မမ္မစ္ဆေဒကောပိ ပယောဂေါ စိတ္တသဏ္ဌတာယ ဖရုသဝါစာ နာ ဟောတိ။ မာတာပိတရော ဟိ ကဒါစိ ပုတ္တကေ ဧဝမ်ိ ဝဒန္တိ "စောရာ ဝေါ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ[2] ကရောန္တူ"တိ၊ ဥပ္ပလပတ္တမ်ိ စ နေသံ ဥပရိ ပတန္တံ နာ ဒုဿန္တိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ ကဒါစိ နိဿိတကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ "ကိံ ဣမေ အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော စရန္တိ၊ နိဒ္ဒမထ နေ"တိ။ အထ စ နေသံ အာဂမာမိဂမသမ္ပတ္တိံ ဒုဿန္တိ။ ယထာ စ စိတ္တသဏ္ဌတာယ ဖရုသဝါစာ နာ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝစနသဏ္ဌ-တာယ အဖရုသဝါစာပိ နာ ဟောတိ။ နာ ဟိ မာရာပေတုကာမဿ "ဣမံ သုခံ သယာပေထာ"တိ ဝစနံ အဖရုသဝါစာ ဟောတိ၊ စိတ္တဖရုသတာယ ပနေသာ ဖရုသဝါစာဝ၊ သာ ယံ သန္ဓာယ ပဝတ္တိတ္တာ။ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာ-ဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ တယော သမ္ဘာရာ—အက္ကောသိတမ္ပေါ ပရော ကုပိတစိတ္တံ အက္ကောသနန္တိ။

အနတ္ထဝိညာပိကာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အကုသလစေတနာ **သမ္ဖပ္ပလာပေါ**။ သော အာသေဝနမန္ဒတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အာသေဝန-မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ ဒ္ဝေ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ဘာရတ-ယုဒ္ဓသိတာဟရဏာဒိနိရတ္ထကကထာပုရေက္ခာရတာ တထာရူပီကထာကထ-နဗ္ဗာတိ။

အဘိဇ္ဈာယတိတိ **အဘိဇ္ဈာ**၊ ပရဘဏ္ဍာဘိမုခီ ဟုတ္ဝာ တန္နိန္နတာယ ပဝတ္တ-တိတိ အတ္ထော။ သာ "အဟော ဝတ ဣဒံ မမာဿာ"တိ ဧဝံ ပရဘဏ္ဍာဘိဇ္ဈာ-ယနလက္ခဏာ။ အဒိန္နာဒါနံ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ မဟာသာဝဇ္ဇာ စ။ တဿာ ဒ္ဝေ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပရဘဏ္ဍံ အတ္တနော ပရိဏာမနဗ္ဗာတိ။ ပရဘဏ္ဍ-ဝတ္ထုကေ ဟိ လောဘေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ ဝိ နာ ဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ "အဟော ဝတိဒံ မမာဿာ"တိ အတ္တနော နာ ပရိဏာမေတိ။

၁-ဖရုသာ ဝါစာ (သီ) ၂-ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၄-ပိဋ္ဌေ။)

ဟိတသုခံ ဣာပါဒယတီတိ **ဣာပါဒေါ၊** သော ပရိနာသာယ မနော-ပဒေါသလက္ခဏော။ ဖရဏဝါစာ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ တဿ ဒွေ သမ္ပာရာ ဟောန္တိ—ပရသ္မော စ တဿ စ ဝိနာသစိန္တာတိ။ ပရသ္မာဝတ္ထုကေ ဟိ ကောဓေ ဥပ္ပန္နေပိ န တာဝကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ "အဟော ဝတာယံ ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ ဝိနဿေယျာ"တိ တဿ ဝိနာသံ နစိန္တေသိ။

ယထာဘုစ္စဂဟဏာဘာဝေန မိဆ္ဆာ ပဿတီတိ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ**။ သာ "နတ္ထိ ဒိန္နံ"န္တိအာဒိနာ နယေန ဝိပရီတဒဿနလက္ခဏာ။ သမ္မပ္ပလာပေါ ဝိယ အပ္ပ-သာဝဇ္ဇာ မဟာသာဝဇ္ဇာ စ။

သညီ။ အသညီ။ နေဝသညီနာသညီ ဘဝိဿာမာတိ ရူပါဒိဝသေန ကဒ်န္တိ။ **ဘဝိဿာမ နု ခေါ မယန္တိ**အာဒိနာ အတ္တာနံ ကဒ်န္တိ။ တတ္ထ **ဘဝိဿာမ နု ခေါ။** နု **နု ခေါ ဘဝိဿာမာ**တိ တဿ သဿတာကာရဏ္ဍ ဥစ္ဆေဒါ-ကာရဏ္ဍ နိဿာယ အနာဂတေ အတ္တာနံ ဝိဇ္ဇမာနတဏ္ဍ အဝိဇ္ဇမာနတဏ္ဍ ကဒ်န္တိ။ **ကိံ နု ခေါ ဘဝိဿာမာ**တိ ဇာတိလိင်္ဂုပပတ္တိယော နိဿာယ "ခတ္တိယာ နု ခေါ ဘဝိဿာမ။ ဗြာဟ္မဏဝေဿသုဒ္ဒဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတဒေဝမနုဿာနံ အည်-တရာ"တိ ကဒ်န္တိ။ **ကထံ နု ခေါ ဘဝိဿာမာ**တိ သဏ္ဌာနာကာရံ နိဿာယ "ဒီဃာ နု ခေါ ဘဝိဿာမ။ ရဿဩဒါတကဏ္ဍပမာဏိကအပ္ပမာဏိကာဒိနံ အညတရာ"တိ ကဒ်န္တိ။ ကေစိ ပန "ဣဿရနိမ္မာနာဒိနိ နိဿာယ 'ကေန နု ခေါ ကာရဏေန ဘဝိဿာမာ'တိ ဟေတုတော ကဒ်န္တိ"တိ ဝဒန္တိ။ **ကိံ ဟုတ္ဝာ ကိံ ဘဝိဿာမ နု ခေါ မယန္တိ** ဇာတိအာဒိနိ နိဿာယ "ခတ္တိယာ ဟုတ္ဝာ နု ခေါ ဗြာဟ္မဏာ ဘဝိဿာမ။ ပ။ ဒေဝါ ဟုတ္ဝာ မနုဿာ"တိ အတ္တာနော ပရမ္မုခံ ကဒ်န္တိ။ သမ္ဗတ္ထေ၀ ပန **အဒ္ဓါန**န္တိ ကာလာဓိ၀စနမေတံ။

၁၀။ ယသ္မာ တေဒေ၀ **တသ္မာ ဟိ သိက္ခေထ။ ပ။ အာဟု ဓီရာ**တိ။ တတ္ထ **သိက္ခေထာ**တိ တိဿော သိက္ခာ အာ၀ဇ္ဇေယျ။ **ဣဓေ၀ေါ**တိ ဣမသ္မိံယေ၀ သာသနေ။ တတ္ထ သိက္ခိတဗ္ဗာတိ **သိက္ခာ။ တိဿော**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **အဓိသီလသိက္ခာ**တိ အဓိကံ ဥတ္တမံ သီလန္တိ အဓိသီလံ၊ အဓိသီလဏ္ဍ တံ သိက္ခိ-တဗ္ဗတ္ထေန သိက္ခာ စာတိ အဓိသီလသိက္ခာ။ ဧသ နယော အဓိစိတ္တအဓိပညာ-သိက္ခာသု။

ကတမံ ပနေတ္ထ သီလံ၊ ကတမံ အဓိသီလံ၊ ကတမံ စိတ္တံ၊ ကတမံ အဓိစိတ္တံ၊ ကတမာ ပညာ၊ ကတမာ အဓိပညာတိ ? ၀ုစ္စတေ—ပဏ္ဍိဒသဏ်သီလံ တာ၀

သီလမေဝ။ တဉ္ဒိ ဗုဒ္ဓေ ဥပ္ပန္နေပိ အနုပန္နေပိ လောကေ ပဝတ္တတိ။ ဥပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ တသ္မိံ သီလေ ဗုဒ္ဓါပိ သာဝကာပိ မဟာဇနံ သမာဒပေန္တိ၊ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ကမ္မဝါဒိနော စ မဇ္ဈိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ စက္ကဝတ္တိ စ မဟာရာဇာနော မဟာဗောဓိသတ္တာ စ သမာဒပေန္တိ၊ သာမဉ္ဇိ ပဏ္ဍိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမာဒိယန္တိ။ တေ တံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပရိပူရေတ္ဝာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သမ္ပတ္တိံ အနုဘောန္တိ။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ပန "အဓိသီလ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္ဒိ သူရိယော ဝိယ ပဇ္ဇောတာနံ သိနေရု ဝိယ ပဗ္ဗတာနံ သဗ္ဗလောကိယသီလာနံ အဓိကဋ္ဌေဝ ဥတ္တမဋ္ဌေ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ စ ပဝတ္တတိ, န ဝိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ။ န ဟိ တံ ပညတ္တိံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ အညော သတ္တော ဌပေတုံ သက္ကောတိ။ ဗုဒ္ဓါယေဝ ပန သဗ္ဗညော ကာယ-ဝစီဒ္ဝါရအစ္ဆရာစာရသောတံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ တဿ တဿ ဝိတိက္ကမဿ အနုစ္ဆဝိကံ တံ သီလသံဝရံ ပညပေန္တိ။ ပါတိမောက္ခသံဝရတောပိ စ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တမေဝ သီလံ အဓိသီလံ။

ကာမာဝစရာနိ ပန အဇ္ဈ ကုသလစိတ္တာနိ လောကိယအဇ္ဈသမာပတ္တိစိတ္တာနိ စ ကေဏ္ဍ ကတ္ဝာ စိတ္တမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါနုပ္ပါဒေ စဿ ပဝတ္တိ၊ သမာဒပနံ သမာဒါနဉ္စ သီလေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိပဿနာပါဒကံ အဇ္ဈသမာပတ္တိစိတ္တံ ပန "အဓိစိတ္တ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္ဒိ အဓိသီလံ ဝိယ သီလာနံ, သဗ္ဗလောကိယစိတ္တာနံ အဓိကဋ္ဌေဝ ဥတ္တမဋ္ဌေ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ စ ဟောတိ, န ဝိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ။ တတောပိ စ မဂ္ဂဖလစိတ္တမေဝ အဓိစိတ္တံ။

"အတ္ထိ ဒိန္နံ အတ္ထိ ယိဋ္ဌ"န္တိ[1] အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ပန ကမ္မသကတာဉာဏံ ပညာ။ သာ ဟိ ဗုဒ္ဓေ ဥပ္ပန္နေပိ အနုပ္ပန္နေပိ လောကေ ပဝတ္တတိ။ ဥပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ တဿာ ပညာယ ဗုဒ္ဓါပိ သာဝကာပိ မဟာဇနံ သမာဒပေန္တိ၊ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ကမ္မဝါဒိနော စ မဇ္ဈိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ စက္ကဝတ္တိ စ မဟာရာဇာနော မဟာဗောဓိသတ္တာ စ သမာဒပေန္တိ၊ သာမဉ္ဇိ ပဏ္ဍိတာ သတ္တာ သမာဒိယန္တိ။ တထာ ဟိ အက်ိုရော ဒသဝဿသဟဿာနိ မဟာဒါနံ အဒါသိ။ ဝေလာမော ဝေဿန္တရော အညေ စ ဗဟူ ပဏ္ဍိတမနုဿာ မဟာဒါနာနိ အဒံသု။ တေ တံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပရိပူရေတ္ဝာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိံသု။

၁-မ ၂-၆၄-၀၉၆။

တိလက္ခဏာဂတာရပရိစ္ဆေဒကံ ပန ဝိပဿနာဉာဏံ "အဓိပညာ"တိ ဝုစ္စတိ။ သာ ဟိ အဓိသီလအဓိစိတ္တာနိ ဝိယ သီလစိတ္တာနံ, သမ္ဗလောကိယပညာနံ အဓိကာ စေဝ ဥတ္တမာ စ၊ န စ ဝိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ လောကေ ပဝတ္တတိ။ တတောပိ စ မဂ္ဂဖလပညာဝ အဓိပညာ။

ဣဒါနိ ကေနံ ဒဿနေန "**ကတမာ အဓိသီလသိက္ခာ—ဣဓ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ**"တိအာဒိမာဟ။ **ဣဓာ**တိ ဝစနံ ပုဗ္ဗဘာဂကရဏီယသမ္ပဒါယ သမ္ပန္နဿ သဗ္ဗပကာရသီလပရိပူရကဿ ပုဂ္ဂလဿ သန္ဓိဿယဘူတသာသနပရိဒီပနံ၊ အညသာသနဿ စ တထာဘာဝပဋိသေဓနံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော။ပ။သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဘိ အညေဟီ"တိ[1]။ **ဘိက္ခု**။တိ တဿ သီလဿ ပရိပူရကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဒီပနံ။ **ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော**တိ ဣဒမဿ ပါတိမောက္ခသံဝရေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝပရိဒီပနံ။ **ဝိဟရတိ**တိ ဣဒမဿ တဒနုရူပဝိဟာရသမင်္ဂိဘာဝပရိဒီပနံ။ **အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော**တိ ဣဒမဿ ပါတိမောက္ခသံဝရဿ ဥပကာရကဓမ္မပရိဒီပနံ။ **အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ**တိ ဣဒမဿ ပါတိမောက္ခတော အစဝနဓမ္မတာပရိဒီပနံ။ **သမာဒါယာ**တိ ဣဒမဿ သိက္ခာပဒါနံ အနဝသေသတော အာဒါနပရိဒီပနံ။ '**သိက္ခတီ**တိ ဣဒမဿ သိက္ခာယ သမင်္ဂီဘာဝပရိဒီပနံ။ **သိက္ခာပဒေသု**တိ ဣဒမဿ သိက္ခိတဗ္ဗဓမ္မပရိဒီပနံ။

တတ္ထ **ဘိက္ခု**။တိ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခတီတိ ဘိက္ခု။ သီလမဿ အတ္ထီတိ သီလဝါတိ ဧတ္ထ **သီလ**န္တိ သီလနဋ္ဌေန သီလံ။ ကိမိဒံ သီလနံ နာမ? သမာဓာနံ[2] ဝါ၊ ကာယကမ္မာဒီနံ သုသီလျဝသေန အဝိပ္ပကိဏ္ဏတာတိ အတ္ထော။ ဥပဓာရဏံ ဝါ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာဝသေန အာဓာရဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ဧတေ ဒဝ ဟိ ဧတ္ထ အတ္ထဒ္ဝယံ သဒ္ဒလက္ခဏဝိဒူ အနုဇာနန္တိ။ အညေ ပန "အဓိသေ ဝနဋ္ဌေန အာစာရဋ္ဌေန သီလနဋ္ဌေန သီရဋ္ဌေန သီတလဋ္ဌေန သီဝဋ္ဌေန **သီလ**"န္တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။

သီလနံ လက္ခဏံ တဿ၊ ဘိန္နသဏ္ဌာပိ အနေကဓာ။
သနိဒဿနတ္တံ ရူပဿ၊ ယထာ ဘိန္နသနေကဓာ။

ယထာ ဟိ နီလပီတာဒိဘေဒေနနေကဓာ ဘိန္နသဏ္ဌာပိ ရူပါယတနဿ သနိဒဿနတ္တံ လက္ခဏံ နီလာဒိဘေဒေန ဘိန္နသဏ္ဌာပိ သနိဒဿနဘာဝါနတိက္ကမနတော။ တထာ သီလဿ စေတနာဒိဘေဒေန အနေကဓာ ဘိန္နသဏ္ဌာပိ

၁-မ ၁-၉၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သမာဒါနံ (သီ)

ယဒေတံ ကာယကမ္မာဒိနံ သမာဓာန[1]ဝသေန, ဂုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာ-ဝသေန ဝုတ္တံ သီလနံ၊ တဒေဝ လက္ခဏံ စေတနာဒိဘေဒေန ဘိန္နသာဝိ သမာဓာန[1]ပတိဋ္ဌာဘာဝါနတိက္ကမနတော။ ဧဝံ လက္ခဏာသ ပနသ—

ဒုသီလျဝိဒ္ဓံသနတာ၊ အနဝဇ္ဇဂုဏော တထာ။
ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ရသော နာမ ပဝုစ္စတိ။

တသ္မာ ဇုဒံ သီလံ နာမ ကိစ္စဋ္ဌေန ရသေန ဒုသီလျဝိဒ္ဓံသနရသံ၊ သမ္ပတ္တိ-အတ္ထေန ရသေန အနဝဇ္ဇရသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သောစေယျပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တယိဒံ တသ္သ ဝိညူဟိ။
သြတ္တပ္ပဉ္စ ဟိရီ စေဝ၊ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏိတံ။

တဠိဒံ သီလံ "ကာယသောစေယ္ယံ ဝစီသောစေယ္ယံ မနောသောစေယ္ယ"န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တသောစေယျပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သောစေယျဘာဝေန ပစ္စုပဋ္ဌာတိ ဂဏှနဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ ဟိရောတ္တပ္ပဉ္စ ပန တသ္သ ဝိညူဟိ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏိတံ၊ အာသန္နကာရဏာန္တိ အတ္ထော။ ဟိရောတ္တပ္ပေ ဟိ သတိ သီလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ တိဋ္ဌတိ စ၊ အသတိ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ န တိဋ္ဌတိ စာတိ ဧဝံဝိဓေန သီလေန သီလဝါ ဟောတိ။ ဧတေ သီလံ နာမ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ ဝါ ဝိရမန္တသ္သ, ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ဝါ ပူရေန္တသ္သ စေတနာဒယော ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၂ "ကိံ သီလန္တိ၊ စေတနာ သီလံ စေတသိကံ သီလံ သံဝရော သီလံ အဝီတိက္က-မော သီလ"န္တိ။

တတ္ထ **စေတနာ သီလံ** နာမ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ ဝါ ဝိရမန္တသ္သ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ဝါ ပူရေန္တသ္သ စေတနာ။ **စေတသိကံ သီလံ** နာမ ပါဏာတိ-ပါတာဒိဟိ ဝိရမန္တသ္သ ဝိရတိ။ အပိ စ စေတနာ သီလံ နာမ ပါဏာတိ-ပါတာဒိနိ ပဇဟန္တသ္သ သတ္တကမ္မပထစေတနာ။ စေတသိကံ သီလံ နာမ "အဘိဇ္ဈံ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ"တိအာဒိနာ[3] နယေန သံယုတ္တမဟာဝဂ္ဂေ[4] ဝုတ္တာ အနဘိဇ္ဈာဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ။ **သံဝရော သီလ**န္တိ ဇ္ဈေ ပဉ္စဝိဓေန သံဝရော ဝေဒိတဗ္ဗော ပါတိမောက္ခသံဝရော သတိ-သံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော ဝီရိယသံဝရော။ တသ္သ နာနာကရဏံ ဥပရိ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ **အဝီတိက္ကမော သီလ**န္တိ သမာဒိန္နသီလဿ ကာယိက-ဝါစသိကော အဝီတိက္ကမော။ ဇ္ဈေ စ သံဝရသီလံ, အဝီတိက္ကမသီလန္တိ ဇုဒမေဝ

၁-သမာဒါန (သီ) ၂-ခု၉-၄၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဒီ ၁-၆၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-သံ ၃-၈-ဝိဇ္ဇေ။

နိပ္ပရိယာယတော သိလံ။ စေတနာသိလံ, စေတသိကံ သိလန္တိ ပရိယာယတော သိလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပါတိမောက္ခန္တိ သိက္ခာပဒသိလံ။ တဉ္ဒိ ယော နံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစေတိ အာပါယိကာဒီဟိ ဒုက္ခေဟိ၊ တသ္မာ "ပါတိမောက္ခ"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော**တိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေန သမန္နာဂတော။ **အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော**တိ အာစာရေန စေဝ ဂေါစရေန စ သမ္ပန္နော။ **အဏုမတ္တေသု**တိ အပ္ပမတ္တကေသု။ **ဝဇ္ဇေသု**တိ အကုသလဓမ္မေသု။ **ဘယဒဿာဝီ**တိ ဘယဒဿီ။ **သမာဒါယာ**တိ သမ္မာ အာဒိယိတ္ဝာ။ **သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု**တိ တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယိတ္ဝာ သိက္ခတိ။ အပိ စ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု တိက္ခဝိသယတာယ ယံကိဉ္စိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခာကောဋ္ဌာသေသု သိက္ခိတဗ္ဗံ ကာယိကံ ဝါ စေတသိကံ ဝါ၊ တံ သဗ္ဗံ သမာဒါယ သိက္ခတိ။

ခုဒ္ဒကော သီလက္ခန္ဓောတိ သံဃာဒိသေသာဒိသာဝသေသော သီလက္ခန္ဓော။ **မဟန္တော**တိ ပါရာဇိကာဒိနိရဝသေသော။ ယသ္မာ ပန ပါတိမောက္ခသီလေန ဘိက္ခု သာသနေ ပတိဋ္ဌာတိ နာမ၊ တသ္မာ တံ "ပတိဋ္ဌာ"တိ ဝုတ္တံ။ ပတိဋ္ဌဟတိ ဝါ ဇေဋ္ဌေ ဘိက္ခု, ကုသလာ ဓမ္မာ စေဝ ဝါ ဇေဋ္ဌေ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ပတိဋ္ဌာ။ အယမတ္ထော "သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော"တိ စ, "ပတိဋ္ဌာနလက္ခဏံ မဟာရာဇ သီလံ သဗ္ဗေသံ ကုသလာနံ ဓမ္မာန"န္တိ စ, "သီလေ ပတိဋ္ဌိတော ခေါ မဟာရာဇ။ပ။ သဗ္ဗေ ကုသလာ ဓမ္မာ နပရိဟာယန္တီ"တိ စ အာဒိသုတ္တဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဒေတံ ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိအတ္ထေန **အာဒီ**။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "တသ္မာ တိဟ တွံ ဥတ္တိယ အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ"တိ[1]။ ယထာ ဟိ နဂရဝဍ္ဎကီ နဂရံ မာပေတုကာမော ပဌမံ နဂရဋ္ဌာနံ သောဓေတိ၊ တတော အပရဘာဂေ ဝိထိစတုက္ကသိဃာဋကာဒိပရိစ္ဆေဒေန ဝိဘဇိတ္ဝာဝ နဂရံ မာပေတိ။ ဧဝမေဝ ယောဂါဝစရော အာဒိတော သီလံ ဝိသောဓေတိ၊ တတော အပရဘာဂေ သမာဓိဝိပဿနာ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ သစ္ဆိကရောတိ။ ယထာ ဝါ ပန ရဇကော ပဌမံ တိဟိ ခါရေဟိ ဝတ္ထံ ဓောဝိတ္ဝာ ပရိသုဒ္ဓေ ဝတ္ထေ ယဒိစ္ဆကံ ရင်္ဂဇာတံ ဥပနေတိ၊ ယထာ ဝါ ပန ဆေကော စိတ္တကာရော ရူပံ လိခိတုကာမော အာဒိတော၁ ဘိတ္တိပရိကမ္မံ ကရောတိ၊ တတော အပရဘာဂေ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝမေဝ

၁-သံ၁-၁၃၊၁၆၇-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၁၁-၃၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၃-၁၄၄-ဝိဋ္ဌေ။

ယောဂါဝစရော အာဒိတောဝ သီလံ ဝိသောဓေတွာ အပရဘာဂေ သမထ-ဝိပဿနာဒယော ဓမ္မေ သန္ဆိကရောတိ။ တသ္မာ သီလံ ''အာဒီ''တိ ဝုတ္တံ။

တဒေတံ စရဏာသင်္ခါတာယ **စရဏံ**။ စရဏာတိ ဟိ ပါဒါ ဝုစ္စန္တိ။ ယထာ ဟိ ဆိန္နစရဏဿ ပုရိသဿ ဒိသံ ဂမနာဘိသမ္ဘိရော နာ ဇာယတိ၊ ပရိပုဏ္ဏ-ပါဒဿေဝ ဇာယတိ၊ ဧဝမေဝ ယဿ သီလံ ဘိန္နံ ဟောတိ ခဏ္ဍံ အပရိပုဏ္ဏံ၊ တဿ နိဗ္ဗာနဂမနာယ ဉာဏဂမနံ နာ သမ္ပဇ္ဇတိ။ ယဿ ပန တံ အဘိန္နံ ဟောတိ အခဏ္ဍံ ပရိပုဏ္ဏံ၊ တဿ နိဗ္ဗာနဂမနာယ ဉာဏဂမနံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ သီလံ ''စရဏ''န္တိ ဝုတ္တံ။

တဒေတံ သံယမနဝသေန **သံယမော**။ သံဝရဏဝသေန **သံဝရော**တိ ဉာဘယေနာပိ သီလသံယမော ဧဝ သီလသံဝရော စ ကထိတော။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ သံယမေတိ ဝိတိက္ကမဝိပ္ဖန္ဒနံ, ပုဂ္ဂလံ ဝါ သံယမေတိ ဝိတိက္ကမဝသေန တဿ ဝိပ္ဖန္ဒိတုံ နာ ဒေတီတိ သံယမော။ ဝိတိက္ကမဿ ပဝေသနဒ္ဝါရံ သံဝရတိ ဝိဒဟတီတိ သံဝရော။

မောက္ခန္တိ ဥတ္တမံ မုခဘူတံ ဝါ။ ယထာ ဟိ သတ္တာနံ စတုပ္ပဒါနော အာဟာရော မုခေန ပဝိသိတွာ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ဖရတိ၊ ဧဝံ ယောဂိနောပိ စတုဘူမကကုသလံ သီလမုခေန ပဝိသိတွာ အတ္ထသိဒ္ဓိံ သမ္ပာဒေတိ။ တေန ''မောက္ခ''န္တိ။ ပမုခေ သာဓုတိ **ပါမောက္ခံ၊** ပုဗ္ဗင်္ဂမံ သေဋ္ဌံ ပဓာနန္တိ အတ္ထော။ **ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ**တိ စတုဘူမကကုသလာနံ ပဋိလာဘတ္ထာယ ပါမောက္ခံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ သေဋ္ဌံ ပဓာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိတိ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ ဝိနာ ဟုတ္ဝာ အပက္ကမိတ္ဝာ[1]။ ယော ပနာယမေတ္ထ ဧဝကာရော၊ သော နိယမတ္ထော်တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ နိယမတ္ထော၊ တသ္မာ တသ္မိံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရဏာသမယေ အဝိဇ္ဇ-မာနာနမ္ပိ ကာမာနံ တဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပဋိပက္ခဘာဝံ ကာမပရိစ္စာဂေနေဝ စဿ အဓိဂမံ ဒီပေတိ။ ကထံ? ''ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ''တိ ဧဝံ ဟိ နိယမေ ကရိယမာနေ ဇ္ဈာနံ ပညာယတိ၊ နာနိယမဿ ဈာနဿ ကာမာ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ယေသု သတိ ဇ္ဈာနံ နုပဝတ္တတိ အန္ဓကာရေ သတိ ပဒီပေါဘာသော ၂ ဝိယ၊ တေသံ ပရိစ္စာဂေနေဝ စဿ အဓိဂမော ဟောတိ ဩရိမတီရပရိစ္စာဂေန ပါရိမတီရဿေဝ။ တသ္မာ နိယမံ ကရောတီတိ။

၁-အပသက္ကေတွာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၁ ၂-ဝိဇ္ဇေ။)　　၂-ပဒီပေါ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၁ ၂-ဝိဇ္ဇေ။)

တတ္ထ သိယာ “ကသ္မာ ပနေသ ပုဗ္ဗပဒေယျဝ ဝုတ္တော, န ဥတ္တရပဒေ၊ ကိံ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိဝိစ္ဆာဝိ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာ”တိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံနိသ္သရဏတော ဟိ ပုဗ္ဗပဒေ ဧဝ သေ ဝုတ္တော။ ကာမ-ဓာတုသမတိက္ကမနတော ဟိ ကာမရာဂပဋိပက္ခတော စ ဇှဒံ ဈာနံ ကာမာန-မေဝ နိသ္သရဏံ။ ယထာဟ “ကာမာနမေတံ နိသ္သရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မ”န္တိ ၁။ ဥတ္တရပဒေဝိ ပန ယထာ “ဇှမေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၂၊ ဇှဓ ဒုတိယော သမဏော”တိ? ဏ္ဍေ ဝေကာရော အာနေတ္ဝာ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝတ္တုမ္ဘော။ န ဟိ သက္ကာ ဇှတော အညေဟိဝိ နိဝရဏာသ၌ိတေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိဝိစ္ဆ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ။ တသ္မာ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ, ဝိဝိစ္ဆေဝ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဧဝံ ပဒဒ္ဝယေဝိ သေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဒဒ္ဝယေဝိ စ ကိဠာဝိ ဝိဝိစ္ဆာတိ ဇှမိနာ သာဓာရဏာဝစနေန တဒင်္ဂဝိဝေကာဒယော ကာယဝိဝေကာဒယော စ သမ္ဘဝိ ဝိဝေကာ သင်ဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာဝိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေက-ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေက-သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိသ္သရဏဝိဝေကာ။

ကာမေဟိတိ ဇှမိနာ ပန ပဒေန ယေ စ ဇှဓ “ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ မနာပိကာ ရူပါ”တိအာဒိနာ နယေန ဝတ္ထုကာမာ ဝုတ္တာ၊ ယေ စ ဇှဓေဝ ဝိဘင်္ဂေ “ဆန္ဒော ကာမော ရာဂေါ ကာမော ဆန္ဒရာဂေါ ကာမော သင်္ကပ္ပေါ ကာမော ရာဂေါ ကာမော သင်္ကပ္ပရာဂေါ ကာမော”တိ ဧဝံ ကိလေသ-ကာမာ ဝုတ္တာ၊ တေ သမ္ဘေဝိ သင်္ဂဟိတာ ဇှစ္စေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧဝဥ္စိ သတိ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိတိ ဝတ္ထုကာမေဟိဝိ ဝိဝိစ္ဆေဝါတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ တေန ကာယဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိ။

ဝိဝိစ္ဆ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ကိလေသကာမေဟိ သမ္ဘာကုသလေဟိ ဝါ ဝိဝိစ္ဆာတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ တေန စိတ္တဝိဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိ။ ပုရိမေန စေတ္ထ ဝတ္ထုကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော ဧဝ ကာမသုခပရိစ္စာဂေါ၊ ဒုတိယေန ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော နေက္ခမ္မသုခပရိဂ္ဂဟော ဝိဘာဝိတော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမဝိဝေကဝစနတောယေဝ စ ဧတေသံ ပဌမေန သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ ဒုတိယေန သံကိလေသပ္ပဟာနံ။ ပဌမေန လောလဘာဝသ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ၊ ဒုတိယေန ဗာလဘာဝသ။ ပဌမေန စ ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ဒုတိယေန အာသယပေါသနံ ဝိဘာဝိတံ ဟောတိတိ

၁-ခု ၁-၂၃၇-ဇှတိဝုတ္တကော။ ၂-ပဌမော သမဏော (သျာ၊ က) ၃-မ ၁-၉၂-ပိဋ္ဌေ။

ဥတမ္ဘံ။ သေ တာ၀ နယော "ကာမေဟိ"တိ ဇ္ဈေ ဝုတ္တကာမေသု ၀တ္ထုကာမ-
ပက္ခေ။

ကိလေသကာမပက္ခေ ပန ဆန္ဒောတိ စ ရာဂေါတိ စ ဧ၀မာဒီဟိ အနေက-
ဘေဒေါ ကာမဿ္ဆန္ဒော၀ "ကာမော"တိ အဓိပ္ပေတော။ ယော စ ဒုကဲသလ-
ပရိယာပန္နောပိ သမာနော "တတ္ထ ကတမော ကာမဿ္ဆန္ဒော၊ ကာမော"တိ-
အာဒိနာ[1] နယေန ဝိဘင်္ဂေ ဈာနပဋိပက္ခတော ဝိသုံ ဝုတ္တော။ ကိလေသ-
ကာမတ္တာ ၀ါ ပုရိမပဒေ ဝုတ္တော၊ အကုသလေပရိယာပန္နတ္တာ ဒုတိယပဒေ။
အနေကဘေဒတော စဿ ကာမတော်တိ အ၀တ္ဝာ ကာမေဟိတိ ဝုတ္တံ။
အညေသမ္ပိ စ ဓမ္မာနံ အကုသလဘာ၀ေ ဝိဇ္ဇမာနေ "တတ္ထ ကတမေ အကုသလာ
ဓမ္မာ၊ ကာမဿ္ဆန္ဒော"တိအာဒိနာ နယေန ဝိဘင်္ဂေ [2]ဥပရိဈာနင်္ဂါနံ ပစ္စနီက-
ပဋိပက္ခဘာ၀ဒဿနတော [3] နိ၀ရဏာနေ၀ ဝုတ္တာနိ။ နိ၀ရဏာနိ ဟိ ဈာနင်္ဂ-
ပစ္စနီကာနိ၊ တေသံ ဈာနင်္ဂါနေ၀ ပဋိပက္ခာနိ၊ ဝိဒ္ဒံသကာနိ ဝိဃာတကာနိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ "သမာဓိ ကာမဿ္ဆန္ဒဿ ပဋိပက္ခော၊ ပီတိ ဗျာပါဒဿ၊
ဝိတက္ကော ထိနမိဒ္ဓဿ၊ သုခံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ဝိစာ၇ော ဝိစိကိစ္ဆာယာ"တိ
ပေဋကေ[4] ဝုတ္တံ။

၀ေမေတ္ထ ဝိ၀ိစ္ဆေ၀ ကာ၇မဟိတိ ဣမိနာ ကာမဿ္ဆန္ဒဿ ဝိက္ခမ္ဘနဝိ၀ေကော
ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဝိ၀ိစ္ဆ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဣမိနာ ပဉ္စန္နမ္ပိ နိ၀ရဏာနံ
အင်္ဂဟိတင်္ဂဟဏေန ပန ပဌမေန ကာမဿ္ဆန္ဒဿ၊ ဒုတိယေန သေသနိ၀ရဏာနံ။
တဿ ပဌမေန တီသု အကုသလမူလေသု ပဉ္စကာမဂုဏဘေဒ၀ိသယဿ
လောဘဿ၊ ဒုတိယေန အာဃာတ၀တ္ထုဘေဒါဒိ၀ိသယာနံ ဒေါသမောဟာနံ။
သြဃာဒီသု ၀ါ ဓမ္မေသု ပဌမေန ကာမော၇ကာမယော၇ကာမာသ၀ကာ-
မုပါဒါနအာဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကာမရာဂသံယောဇနာနံ၊ ဒုတိယေန အ၀သေသ-
သြဃယော၇ါသ၀ဥပါဒါန၇န္ထသံယောဇနာနံ။ ပဌမေန စ တဏှာယ တံ-
သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ၊ ဒုတိယေန အဝိဇ္ဇာယ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ။ အပိ စ ပဌမေ-
န လောဘသမ္ပယုတ္တအဋ္ဌစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ ဒုတိယေန သေသာနံ စတုန္နံ အကုသလ-
စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝိ၀ေကော ဝုတ္တော ဟောတိတိ ၀ေဒိတဗ္ဗော။

ဇ္ဈော၀တာ စ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဟာနင်္ဂံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
သမ္ပယော၇င်္ဂံ ဒဿေတုံ "**သ၀ိတက္ကံ သ၀ိစာရ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ

၁-အဘိ ၂-၂၆၆-ဝိဇ္ဇေ။
၂-၂-ဥပရိဈာနင်္ဂပစ္စနီကပဋိပက္ခဘာ၀ဒဿနတော (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂ ၁၀-ဝိဇ္ဇေ။)
၃-ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

အာရမ္မဏော စိတ္တသဲ့ အဘိနိရောပနလက္ခဏော ဝိတက္ကော၊ အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇနလက္ခဏော ဝိစာရော။ သန္တေပိ စ နေသံ ကတ္ထစိ အဝိယောဂေ သြဇ္ဇာရိကဒ္ဓေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဒ္ဓေန စ ဃဏ္ဍာဘိဃာတော ဝိယ စေတသော ပဌမာဘိနိပါတော ဝိဘက္ကော၊ သုခုမဒ္ဓေန အနုမဇ္ဇနသဘာဝေန စ ဃဏ္ဍာနုရဝေါ ဝိယ အနုပဗန္ဓော ဝိစာရော။ ဝိပ္ဖါရဝါ စေတ္ထ ဝိတက္ကော ပဌမုပ္ပတ္တိကာလေ ပရိပ္ဖန္ဒနဘူတော စိတ္တဿ၊ အာကာသေ ဥပ္ပတိတုကာမဿ ပက္ခိနော ပက္ခဝိက္ခေပေါ ဝိယ, ပဌမာဘိမုခပါတော ဝိယ စ ဂန္ဓာနုဗန္ဓစေတသော ဘမရဿ။ သန္တာဝုတ္တိ ဝိစာရော နာတိပရိပ္ဖန္ဒနဘာဝေါ စိတ္တဿ၊ အာကာသေ ဥပ္ပတိတဿ ပက္ခိနော ပက္ခပ္ပသာရဏံ ဝိယ, ပရိဿ္သမနံ ဝိယာ စ ပဌမာဘိမုခပတိတဿ ဘမရဿ ပဌမဿ ဥပရိဘာဂေ။

ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ ပန "အာကာသေ ဂစ္ဆတော မဟာသကုဏဿ ဥဘောဟိ ပက္ခေဟိ ဝါတံ ဂဟေတ္ဝာ ပက္ခေ သန္နိသီဒါပေတ္ဝာ ဂမနံ ဝိယ အာရမ္မဏေ စေတသော အဘိနိရောပနဘာဝေန ပဝတ္တော ဝိတက္ကော၊ ဝါတဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပက္ခေ ဖန္ဒာပယမာနဿ ဂမနံ ဝိယ အနုမဇ္ဇနဘာဝေန ပဝတ္တော ဝိစာရော" တိ ဝုတ္တံ။ တံ အနုပ္ပဗန္ဓေန ပဝတ္တိယံ ယုဇ္ဇတိ။ သော ပန နေသံ ဝိဇ္ဇမာနော ပဌမဒုတိယဈာနေသု ပါကဋော ဟောတိ။ အပိ စ မလဂ္ဂဟိတံ ကံသဘာဇနံ ဧကေန ဟတ္ထေန ဒဠှံ ဂဟေတ္ဝာ ဒုတိယေန ဟတ္ထေန စုဏ္ဏတေလဝါလဏ္ဍုပကေန[1] ပရိမဇ္ဇန္တော သေ ဒဠှဂ္ဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ ဝိတက္ကော။ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ ဝိစာရော။ တထာ ကုမ္ဘကာရဿ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရေန စက္ကံ ဘမယိတ္ဝာ ဘာဇနံ ကရောန္တဿ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော ဝိယ ဝိတက္ကော။ ဒုတော စိတော စ သဒ္ဒရဏဟတ္ထော ဝိယ ဝိစာရော။ တထာ မဏ္ဍလံ ကရောန္တဿ မဇ္ဈေ သန္နိရုမ္ဘိတ္ဝာ[2] ဋ္ဌိတကဏ္ဍကော ဝိယ အဘိနိရောပနော ဝိတက္ကော။ ဗဟိ ပရိဿ္သမနကဏ္ဍကော ဝိယ အနုမဇ္ဇနော ဝိစာရော။ ဒုတိ ဒုမိနော စ ဝိတက္ကေန ဒုမိနော စ ဝိစာရေန သဟ ဝတ္တတိ ရက္ခော ဝိယ ပုပ္ဖေန စ ဖလေန စာတိ ဒုဒံ ဈာနံ "သဝိတက္ကံ သဝိစာရ"န္တိ ဝုစ္စတိ။

ဝိဝေကဇန္တိ ဇ္ဈေ ဝိဝိတ္တိ ဝိဝေကော၊ နိဝရဏဝိဂမောတိ အတ္ထော။ ဝိဝိတ္တောတိ ဝါ ဝိဝေကော၊ နိဝရဏဝိဝိတ္တော ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မရာသီတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ဝိဝေကာ, တသ္မိံ ဝါ ဝိဝေကေ ဇာတန္တိ ဝိဝေကဇံ။ **ဒိတိသုခ**န္တိ ဇ္ဈေ ဝိဏယတီတိ ဒိတိ၊ သာ သမ္ပယျာယနလက္ခဏာ။ သာ ပနေသာ

၁-စုဏ္ဏတေလလဏ္ဍုပကေန (သီ) ၂-သန္နိရုဇ္ဈိတ္ဝာ (က)

ခုဋ္ဌိကာဝိတိ[1] ခဏိကာဝိတိ ဩကဏ္ဍိကာဝိတိ ဥဇ္ဇောဂါဝိတိ ဖရဏာဝိတိတိ ပဏ္ဍိစ၁ ဟောတိ။

တတ္ထ ခုဋ္ဌိကာဝိတိ သရိရေ လောမဟံသမတ္တမေ၀ ကာတုံ သက္ကောတိ။ ခဏိကာဝိတိ ခဏေ ခဏေ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ ဟောတိ။ ဩကဏ္ဍိကာဝိတိ သမုဒ္ဒတီရံ ဝိစိ ဝိယ, ကာယံ ဩကဏ္ဍိတွာ ဩကဏ္ဍိတွာ ဘိန္ဒတိ။ ဥဇ္ဇောဂါဝိတိ ဗလ၀တီ ဟောတိ၊ ကာယံ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ ကတွာ အာကာသေ လဃ်ာပနုပ္ပမာဏပတ္တာ။ ဖရဏာဝိတိ အတိဗလ၀တီ ဟောတိ။ တာယ ဟိ ဥပ္ပန္နာယ သကလသရိရံ ဓမိတွာ၂ ပူရိတ၀တ္ထိ ဝိယ မဟတာ ဥဒကောဃေန ပကွန္နပဗ္ဗတကုစ္ဆိ ဝိယ စ အနုပရိပ္ပဠုံ ဟောတိ။ သာ ပနေသာ ပဏ္ဍိစ၁ ဝိတိ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဝိဓံ ပသဒ္ဓိံ ပရိပူရေတိ ကာယပသဒ္ဓိဥ္စ စိတ္တပသဒ္ဓိဥ္စ၊ ပသဒ္ဓိ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဝိဓမ္ပိ သုခံ ပရိပူရေတိ ကာယိကံ စေတသိကဥ္စ၊ သုခံ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တံ တိဝိဓံ သမာဓိံ ပရိပူရေတိ ခဏိကသမာဓိံ ဥပစာရ-သမာဓိံ အပ္ပနာသမာဓိဥ္စာတိ။ တာသု ယာ အပ္ပနာသမာဓိဿ မူလံ ဟုတွာ ဝဍ္ဎမာနာ သမာဓိသမ္ပယောဂင်္ဂံ တာ ဖရဏာဝိတိ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ ဝိတိတိ။

ဣတရံ ပန သုခယတီတိ **သုခံ၊** ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သုခိတံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ သုခနံ ဝါ သုခံ၊ သုဋ္ဌု ဝါ ခါဒတိ ခဏတိ စ ကာယစိတ္တာဗာဓန္တိ သုခံ၊ သောမနဿဝေဒနာယေတံ နာမံ။ တံ သာတလက္ခဏံ။ သန္တေပိ စ နေသံ ကတ္ထစိ အဝိပ္ပယောဂေ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘတုဋ္ဌေ ဝိတိ၊ ပဋိလဒ္ဓရသာနုဘ၀နံ သုခံ။ ယတ္ထ ဝိတိ၊ တတ္ထ သုခံ၊ ယတ္ထ သုခံ၊ တတ္ထ န နိယမတော ဝိတိ။ သဒ္ဓါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတာ ဝိတိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတံ သုခံ။ ကန္တာရခိန္နဿ ဝနန္တောဒကဒဿနသ၀နေသု ဝိယ ဝိတိ၊ ဝနစ္ဆာယပ္ပ၀ေသနဥဒကပရိဘော-ဂေသု ဝိယ သုခံ။ တတ္ထိံ တတ္ထိံ သမယေ ပါကဋဘာ၀တော စေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ အယဉ္စ ဝိတိ ဣဒဉ္စ သုခံ အဿ ဘာနဿ, အတ္ထိံ ဝါ ဘာနေ အတ္ထိတိ ဣဒံ ဘာနံ "ဝိတိသုခ"န္တိ ဝုစ္စတိ။

အထ ဝါ ဝိတိ စ သုခဉ္စ ဝိတိသုခံ ဓမ္မဝိနယာဒယော ဝိယ။ ဝိ၀ေကဇံ ဝိတိ-သုခံ အဿ ဘာနဿ, အတ္ထိံ ဝါ ဘာနေ အတ္ထိတိ ဇော်ဝိ ဝိ၀ေကဇံဝိတိသုခံ။ ယထေ၀ ဟိ ဘာနံ၊ ဇော်ံ ဝိတိသုခမ္မေတ္ထ ဝိ၀ေကဇမေ၀ ဟောတိ၊ တဉ္စဿ အတ္ထိ၊

၁-ခုဒ္ဒကာဝိတိ (သျာ၊က)　　၂-ဖရိတ္ဝာ (သျာ၊ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ)

တသ္မာ အလောပသမာသံ ကတ္ဝာ ဧကပဒေနေဝ "ဝိဝေကံပိတိသုခ"န္တိဝိ ဝတ္တုံ ယုဇ္ဇတိ။

ပဌမန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ပဌမံ၊ ဒုဒံ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိဝိ ပဌမံ။ **ဈာနန္တိ** ဒုဝိဓံ ဈာနံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဉ္စာတိ။ တတ္ထ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပထဝီကသိဏာဒိအာရမ္မဏံ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ **အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန**န္တိ သင်္ခံ ဂတာ။ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ ပန **လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ** နာမ။ တတ္ထ ဝိပဿနာ အနိစ္စာဒိလက္ခဏဿ ဥပနိဇ္ဈာနတော လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ။ ဝိပဿနာယ ကတကိစ္စဿ မဂ္ဂေန ဒုဇ္ဈနတော မဂ္ဂေါ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ၊ ဖလံ ပန နိရောဓသစ္စံ တထလက္ခဏံ ဥပနိဇ္ဈာယတီတိ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ။ တေသု ဒုဓ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ, လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ အဓိပ္ပေတံ။ တသ္မာ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနတော စ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနတော စ ပစ္စနီကဈာပနတော စ ဈာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ ဥပဂန္တ္ဝာ၊ ပါပုဏိတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပသမ္ပာဒယိတ္ဝာ ဝါ၊ နိပ္ဖါဒေတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝိဟရတီ**တိ တဒနုရူပေန ဒုရိယာပထဝိဟာရေန ဒုရိယတိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရဈာနသမင်္ဂီ ဟုတ္ဝာ အတ္တဘာဝဿ ဒုရိယနံ ဝုတ္တံ အဘိနိပ္ဖါဒေတိ။

တံ ပနေတံ ပဌမဈာနံ ပဋ္ဌာဂ်ိဝပ္ပဟိနံ ပဋ္ဌာဂ်သမန္နာဂတံ တိဝိဓကလ္လာဏံ, ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ။ တတ္ထ ကာမဆ္ဆန္ဒော ဗျာပါဒေါ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာတိ ဒုဏေသံ ပဋ္ဌနံ နိဝရဏာနံ ပဟာနဝသေန ပဋ္ဌာဂ်ိဝပ္ပဟိနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ ဧတေသု အပ္ပဟီနေသု ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနသေ့တာနိ ပဟာနင်္ဂါနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဈာနက္ခဏေ အညေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟီယန္တိ၊ တထာပိ ဧတာနေဝ ဝိသေသေန ဈာနင်္ဂရာယကရာနိ။ ကာမဆ္ဆန္ဒေန ဟိ နာနာဝိသယပ္ပလောဘိတံ စိတ္တံ န ကေတ္ဘာရမ္ဘဏေ သမာဓိယတိ ကာမဆ္ဆန္ဒာဘိဘူတံ ဝါ၊ တံ န ကာမဓာတုပ္ပဟာနာယ ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ ဗျာပါဒေန ဝါ အာရမ္မဏေ ပဋိဟညမာနံ နု နိရန္တရံ ပဝတ္တတိ။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတံ အကမ္မညံ ဟောတိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပရေတံ အဂူပသန္တမေဝ ဟုတ္ဝာ ပရိဇ္ဈာယတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပဟတံ ဈာနာဓိဂမသာဓိကံ ပဋိပဒံ နာရောဟတိ။ ဣတိ ဝိသေသေန ဈာနန္တရာယကရတ္တာ ဧတာနေဝ ပဟာနင်္ဂါနိတိ ဝုတ္တာနိ။

ယသ္မာ ပန ဝိတက္ကော အာရမ္မဏေ စိတ္တံ အဘိနိရောပေတိ၊ ဝိစာရော အနုပဗန္ဓတိ၊ တေဟိ အဝိက္ခေပါယ သမ္ပာဒိတပယောဂဿ စေတသော

ပယောဂသမုတ္ထိသမ္ဘဝါ ဝိတိ ဝိဏာနံ သုခဋ္ဌ ဥပဗြူဟနံ ကရောတိ။ အထ၁ သေသသမုယုတ္တဓမ္မာ၁ တေဟိ အဘိနိရောပနာနုဗန္ဓနဝိဏာနုပဗြူဟနေဟိ အနုဂ္ဂဟိတာ ကေဂ္ဂတာ ကေတ္တာရမ္မဏော သမံ သမ္မာ စ အာဓိယတိ။ တသ္မာ ဝိတက္ကော ဝိစာရော ဝိတိ သုခံ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ဇှမေသံ ပဋ္ဌန် ဥပ္ပတ္တိဝသေန ပဋ္ဌာ်သမန္နာဂတတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပ္ပန္နေသု ဟိ ဧတေသု ပဋ္ဌသု ဈာနံ ဥပ္ပန်နာမ ဟောတိ။ တေနဿ တောနိ ပဋ္ဌာ်သမန္နာဂတာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ တသ္မာ နတေဟိ သမန္နာဂတံ အညဒေဝ ဈာနံ နာမ အတ္ထိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန အာ်မတ္ထာဝသေနေဝ စတုရင်္ဂိနီ သေနာ။ ပဋ္ဌင်္ဂိကံ တူရိယံ။ အင်္ဂဏိကော စ မဂ္ဂေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝမိဒမ်ပိ အာ်မတ္ထာဝသေနေဝ ပဋ္ဌင်္ဂိကန်္တိ ဝေါ ပဋ္ဌာ်သမန္နာဂတန်္တိ ဝေါ ဝုစ္စတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတောနိ စ ပဋ္ဌာ်နိ ကိဉ္စာပိ ဥပစာရကွဏော်ပိ အတ္ထိ၊ အထ ခေါ ဥပစာရေ ပကတိစိတ္တတော ဗလဝတရာနိ။ ဇှဓ ပန ဥပစာရတောပိ ဗလဝတရာနိ ရူပါဝစရလကွဏပ္ပတ္တာနိ နိပ္ဖန္နာနိ။ ဣတ္ထေ ဟိ ဝိတက္ကော သုဝိသဒေန အာကာရေန အာရမ္မဏော စိတ္တံ အဘိနိရောပယမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိစာရော အတိဝိယ အာရမ္မဏံ အနုမဇ္ဇမာနော။ ဝိတိသုခံ သမ္ဘာဝန်္တိပိ ကာယံ ဖရမာနံ။ တေနေဝါဟ "နာဿ ကိဉ္စိ သမ္ဘာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ဝိတိ-သုခေန အဗ္ဘုဋ္ဌံ ဟောတီ"တိ၂။ စိတ္တေကဂ္ဂတာပိ ဟေဋ္ဌိမမိ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလေ ဥပရိမံ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ ဝိယ အာရမ္မဏောသု ဖုသိတာ ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယမေတေသံ ဇှတရေဟိ ဝိသေသော။ တတ္ထ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ကိဉ္စာပိ "သဝိတက္ကံ သဝိစာရ"န်္တိ ဇှမသ္မိံ ပါဠ္ဌေ န နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တထာပိ ဝိဘင်္ဂေ၃ "ဈာနန်္တိ ဝိတက္ကော ဝိစာရော ဝိတိ သုခံ စိတ္တေကဂ္ဂတာ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တတ္တာ အင်္ဂမေဝ။ ယေန ဟိ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝတာ ဥဒ္ဒေသော ကတော၊ သောယေဝ တေန ဝိဘင်္ဂေ ပကာသိတောတိ။

တိဝိဓကလျာဏ

တိဝိဓကလျာဏံ, ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နန်္တိ ဣတ္ထေ ပန အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာန-ဝသေန တိဝိဓကလျာဏတာ။ တေသံယေဝ စ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနံ လက္ခဏဝသေန ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတြာယံ ပါဠိ—

> ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ၊ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ၊ သမ္မဟံသနာ ပရိယောသာနံ၊ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ၊ အာဒိဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? အာဒိဿ တိဏ္ဏိ လက္ခဏာနိ၊

၁-အထ နံ သသေသသမုယုတ္တဓမ္မံ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ) ၂-ဒီ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-အဘိ ၂-၂၆၇-ပိဋ္ဌေ။

ယော တဿ ပရိပန္ထော၊ တတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပဋိပန္နတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ ယဉ္စ ပရိပန္ထတော စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ယဉ္စ ပဋိပန္နတ္တာ တတ္ထ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ။ ပဌမဿ ဈာနဿ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိ၊ အာဒိဿ ဒုမာနိ တိဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ "ပဌမံ ဈာနံ အာဒိကလ္ယာဏ္စော ဟောတိ တိလက္ခဏသမ္ပန္နော"တိ။

ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? မဇ္ဈဿ တိဏိ လက္ခဏာနိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ ယဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ယဉ္စ သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ယဉ္စ ကေတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈဿ ဒုမာနိ တိဏိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ "ပဌမံ ဈာနံ မဇ္ဈေကလ္ယာဏ္စော ဟောတိ တိလက္ခဏသမ္ပန္နော"တိ။

ပဌမဿ ဈာနဿ သမ္ပဟံသနာ၊ ပရိယောသာနံ၊ ပရိယောသာနဿ ကတိ လက္ခဏာနိ? ပရိယောသာနဿ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ၊ တတ္ထ ဇာတာနံ ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ၊ ဒုဋ္ဌိယာနံ ကေရာသဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ၊ တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ၊ အာသေဝနဋ္ဌေန သမ္ပဟံသနာ။ ပဌမဿ ဈာနဿ သမ္ပဟံသနာ ပရိယောသာနံ၊ ပရိယောသာနဿ ဒုမာနိ စတ္တာရိ လက္ခဏာနိ။ တေန ဝုစ္စတိ "ပဌမံ ဈာနံ ပရိယောသာနကလ္ယာဏ္စော ဟောတိ စတုလက္ခဏသမ္ပန္နော"တိ[၁]။

"တတြ **ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ** နာမ သဿတာဒိရိကော ဥပစာရော။ **ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ** နာမ အပ္ပနာ။ **သမ္ပဟံသနာ** နာမ ပစ္စဝေက္ခဏာ"တိ ဝေမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ ယသ္မာ ပန "ကေတ္တဂတံ စိတ္တံ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဒဋ္ဌေ ဟောတိ[၂] ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတဋ္ဌေ ဉာဏေန စ သမ္ပဟံသိတ"န္တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အန္တောအပ္ပနာယမေဝ အာဂမနဝသေန **ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ**, တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ကိစ္စဝသေန **ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ**, ဓမ္မာနံ အနတိဝတ္တနာဒိဘာဝသာဓနေန ပရိယောဒါပကသ္သ ဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေန **သမ္ပဟံသနာ** စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ပဋိသံ-၁၆၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိလက္ခဏဋ္ဌော ဟောတိ (သီ၊ သျာ)

ကထံ? ယသ္မိဉ္ဍိ ၀ါရေ အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ ယော နိ၀ရဏာသဒ္ဒါတော ကိလေသဂဏော တသ္သ စျာနသ္သ ပရိပန္ထော၊ တတော စိတ္တံ . ဝိသုဇ္ဈတိ။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ အာ၀ရဏဝိရဟိတံ ဟုတ္ဝာ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ **မဇ္ဈိမ-သမထနိမိတ္တံ** နာမ သမပ္ပ၀တ္တော အပ္ပနာသမာဓိယေ၀။ တဒနန္တရံ ပန ပုရိမ-စိတ္တံ ဧကသန္တတိပရိဏာမနယေန တထတ္တံ ဥပဂန္တွမာနံ မဇ္ဈိမံ သမထနိမိတ္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ၊ ဧ၀ံ ပဋိပန္နတ္တာ တထတ္တုပဂမနေန တတ္ထ ပက္ခန္ဒတိ နာမ။ ဧ၀ံ တာ၀ ပုရိမစိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနာကာရနိပ္ဖါဒိကာ ပဌမသ္သ စျာနသ္သ ဥပ္ပါဒကွဏေယေ၀ အာဂမန၀သေန ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧ၀ံ ဝိသုဒ္ဓသ္သ ပန တသ္သ ပုန ဝိသောဓေတဗ္ဗာဘာ၀တော ဝိသောဓနေ ဗျာပါရံ အကရောန္တော ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ။ သမထဘာ-ဝူပဂမနေန သမထပဋိပန္နသ္သ ပုန သမာဓာနေ ဗျာပါရံ အကရောန္တော သမထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ။ သမထပဋိပန္နဘာ၀တော ဧ၀ စသ္သ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဟာယ ဧကတ္တေန ဥပဋ္ဌိတသ္သ ပုန ဧကတ္တုပဋ္ဌာနေ ဗျာပါရံ အကရောန္တော ဧကတ္တုပဋ္ဌာနံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ။ ဧ၀ံ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ကိစ္စ၀သေန ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယေ ပနေတေ ဧ၀ံ ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတေ တတ္ထ ဇာတာ သမာဓိပညာ-သဒ္ဓါတာ ယုဂနဒ္ဓဓမ္မာ အညမညံ အနတိ၀တ္တမာနာ ဟုတ္ဝာ ပ၀တ္တာ၊ ယာနိ စ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တာတ္တာ ဝိမုတ္တိရသေန ကေရ-သာနိ ဟုတ္ဝာ ပ၀တ္တာနိ၊ ယဿေသ တဒုပဂံ တေသံ အနတိ၀တ္တန-ကေရသဘာ၀ါနံ အနုဿ၀ိကံ ဝိရိယံ ၀ါဟယတိ၊ ယာ စသ္သ တသ္မိံ ခဏေ ပ၀တ္တာ အာသေ၀နာ၊ သဗ္ဗေပိ တေ အာကာရာ ယသ္မာ ဉာဏေန သံကိလေသေါဒါနေသု တံ တံ အာဒီန၀ဒ္ဒ အာနိသံသဒ္ဒ ဒိသ္မာ တထာ တထာ သမ္မဟံသိတတ္တာ ဝိသောဓိတတ္တာ ပရိယောဒါပိတတ္တာ နိပ္ပန္နာ၀၊ တသ္မာ “ဓမ္မာနံ အနတိ၀တ္တနာဒိဘာ၀သာဓနေန ပရိယောဒါ-ပကသ္သ ဉာဏသ္သ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိ၀သေန သမ္မဟံသနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ၀ုတ္တံ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ ဝိတက္ကသ္သ စ ဝိစာရသ္သ စာတိ ဒ္ဝယေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဝူပသမာ သမတိက္ကမာ၊ ဒုတိယဈာနက္ခဏော အပါတုဘာ၀ါတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဒုတိယဈာနေ သဗ္ဗေပိ ပဌမဈာနဓမ္မာ နာ သန္တိ၊ အညေယေ၀ ဟိ ပဌမဈာနေ ဖသ္သာဒယော၊ အညေ ဒ္ဝံ။ သြဋ္ဌာရိကသ္သ ပန သြဋ္ဌာရိကသ္သ အင်္ဂသ္သ သမတိက္ကမာ ပဌမဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဈာနာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ”တိ ၀ုတ္တံ။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ ဝိတက္ကသ္သ စ ဝိစာရသ္သ စာတိ ဒ္ဝယေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဝူပသမာ သမတိက္ကမာ၊ ဒုတိယဈာနက္ခဏော အပါတုဘာ၀ါတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဒုတိယဈာနေ သဗ္ဗေပိ ပဌမဈာနဓမ္မာ နာ သန္တိ၊ အညေယေ၀ ဟိ ပဌမဈာနေ ဖသ္သာဒယော၊ အညေ ဒ္ဝံ။ သြဋ္ဌာရိကသ္သ ပန သြဋ္ဌာရိကသ္သ အင်္ဂသ္သ သမတိက္ကမာ ပဌမဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဈာနာဒိနံ အဓိဂမော ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ

ဝူပသမာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အဇ္ဈတ္တာ**နံ ဇ္ဈာန နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ **ဓိဘင်္ဂေ**ပန “အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တ”န္တိ ဘွောကမေဝ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ အတ္တာနိ ဇာတံ, အတ္တနော သန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တာနံ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

သမ္မသာဒနာနံ သမ္မသာဒနံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါ။ သမ္မသာဒနယောဂတော ဈာနမ္ပိ သမ္မသာဒနံ၊ နိလဝဏ္ဏယောဂတော နိလဝတ္ထံ ဝိယ။ ယသ္မာ ဝါ တံ ဈာနံ သမ္မသာဒနသမန္နာဂတတ္တာ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘဝူပသမနေန စ စေတော သမ္မသာဒယတိ၊ တသ္မာဝိ “သမ္မသာဒန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဇ္ဈမသ္မိံ စ အတ္ထဝိကပ္ပေ သမ္မသာဒနံ စေတသောတိ ဧဝံ ပဒသမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုရိမသ္မိံ ပန အတ္ထဝိကပ္ပေ စေတသောတိ ဧတံ ဧကောဒိဘာဝေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တတြာယံ အတ္ထယောဇနာ—ဧကော ဥဒေတိတိ **ဧကောဒိ**၊ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ အနဇ္ဈာရုဠှတ္တာ အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဟုတ္ဝာ ဥဒေတိတိ အတ္ထော။ သေဋ္ဌောဝိ ဟိ လောကေ ဧကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရဝိရဟိတော ဝါ ဧကော အသဟာယော ဟုတ္ဝာတိဝိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ဝါ သမ္မယုတ္တမ္မေ ဥဒါယတီတိ ဥဒိ၊ ဥဋ္ဌာပေတီတိ အတ္ထော။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဧကော စ သော ဥဒိ စာတိ **ဧကောဒိ**၊ သမာဓိသော်တံ အဓိဝစနံ။ ဇ္ဈတိ ဇ္ဈံ ဧကောဒိံ ဘာဝေတိ ဝဍ္ဎေတီတိ ဇ္ဈဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ **ဧကောဒိဘာဝံ**။ သော ပနာယံ ဧကောဒိ ယသ္မာ စေတသော၊ န သတ္တာသ၊ န ဇီဝသ။ တသ္မာ ဧတံ “**စေတသော ဧကောဒိဘာဝ**”န္တိ ဝုတ္တံ။

နနု စာယံ သဒ္ဓါ ပဌမဇ္ဈာနေဝိ အတ္ထိ၊ အထ ကသ္မာ ဇ္ဈဒမေဝ “သမ္မသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ? ဝုစ္စတေ—အဒုံ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန ဝိဗိတရဏ်သမာကုလမိဝ ဇလံ န သုပ္ပသန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သတိယာဝိ သဒ္ဓါယ သမ္မသာဒနန္တိ န ဝုတ္တံ။ န သုပ္ပသန္နတ္တာယေဝ စေတ္ထ သမာဓိဝိ နံ သုဋ္ဌု ပါကဋော၊ တသ္မာ ဧကောဒိဘာဝန္တိဝိ န ဝုတ္တံ။ ဇ္ဈမသ္မိံ ပန ဈာနေ ဝိတက္ကဝိစာရပလိဗောဓာဘာဝေန လဒ္ဓေါကာသာ ဗလဝတီ သဒ္ဓါ၊ ဗလဝသဒ္ဓါသဟာယပဋိလာဘေနေဝ စ သမာဓိဝိ ပါကဋော။ တသ္မာ ဇ္ဈဒမေဝ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဘာဝနာယ ပဟီနတ္တာ ဧတသ္မိံ, ဧတသ္မိ ဝါ ဝိတက္ကော နတ္ထိတိ အဝိတက္ကံ။ ဇ္ဈမိနာဝ နယေန အဝိစာရံ။ ဩဘာဟ“နနု စ

၁-အဘိ ၂-၂၆၈-ဝိဋ္ဌေ။

‘ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ’တိ ဇ္ဈာနာပိ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ၊ အထ ကသ္မာ ပုန ဝုတ္တံ ‘အဝိတက္ကံ အဝိစာရ’န္တိ”။ ဝုစ္စတေ—ဧ၀မေတံ, သိဒ္ဓေါ၀ါယမတ္ထော။ န ပနေတံ တဒတ္ထဒီပကံ၊ နနု အ၀ေါစုမ္ဟ “သြဠာရိကသ္မ ပန သြဠာရိကသ္မ အင်္ဂသ္မ သမတိက္ကမာ ပဌမဇ္ဈာနတော ပရေသံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ သမဓိဂမော ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ ‘ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ’တိ ဧ၀ံ ဝုတ္တ”န္တိ။

အပိ စ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ ဇ္ဈံ သမ္ပသာဒနံ၊ န ကိလေသကာလုသိယသ္မာ[1]။ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂူပသမာ ဧကော၀ိဘာ၀ံ၊ န ဥပစာရဇ္ဈာနမိ၀ နိ၀ရဏပ္ပဟာနာ၊ န ပဌမဇ္ဈာနမိ၀ စ အင်္ဂပါတုဘာ၀ါတိ ဧ၀ံ သမ္ပသာဒန-ဧကော၀ိဘာ၀ါနံ ဟေတုပရိဒီပကမိဒံ ၀စနံ။ တထာ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ ဇ္ဈံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ န တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ ၀ိယ စက္ခု-ဝိညာဏာဒီနိ ၀ိယ စ အဘာ၀ါတိ ဧ၀ံ အဝိတက္ကအဝိစာရဘာ၀သ္မ ဟေတု-ပရိဒီပကဉ္စ။ န ဝိတက္ကဝိစာရာဘာ၀မတ္တပရိဒီပကံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာ၀မတ္တ-ပရိဒီပကမေ၀ ပန “အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ ဇ္ဈံ ၀စနံ။ တသ္မာ ပုရိမံ ၀တ္ဝါပိ ပုန ၀တ္ထုမေ၀[2]တိ။

သမာဓိန္တိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော, သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော ၀ါ ဇာတန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော ဇာတံ၊ အထ ခေါ အယမေ၀ သမာဓိ “သမာဓိ”တိ ၀တ္ထုတံ အရဟတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘ-ဝိရဟေန အတိ၀ိယ အစလတ္တာ သုပ္ပသန္နတ္တာ စ။ တသ္မာ ဇ္ဈာနသ္မ ၀ဏ္ဏဘဏ-နတ္ထံ ဇ္ဈာနမေ၀ “သမာဓိ”န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဒိတိ**ယ**သုခ**န္တိ ဇ္ဈံ ဝုတ္တနယမေ၀။

ဒုတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ[3] ဒုတိယံ။ ဇ္ဈံ ဒုတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိ၀ိ ဒုတိယံ။

ဒိတိယာ စ ဝိရာဂါတိ ဝိရာဂေါ နာမ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဝိတိယာ ဇိဂုစ္ဆနံ ၀ါ သမတိက္ကမော ၀ါ။ ဥဘိန္နံ ပန အန္တရာ **စ**-သဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊ သော ဂူပသမံ ၀ါ သမ္ပိဏ္ဍေတိ ဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမံ ၀ါ။ တတ္ထ ယဒါ ဂူပသမမေ၀ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ တဒါ ဒိတိယာ ဝိရာဂါ စ, ကိဉ္စ ဘိယ္ယော ဂူပသမာ စာတိ ဧ၀ံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဇ္ဈာနသ္မာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ ဇိဂုစ္ဆနတ္ထော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒိတိယာ ဇိဂုစ္ဆနာ စ သမတိက္ကမာ စာတိ[4] အယမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒါ ပန ဝိတက္ကဝိစာရဂူပသမံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ တဒါ ဒိတိယာ စ ဝိရာဂါ,ကိဉ္စ ဘိယ္ယော ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂူပသမာတိ ဧ၀ံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ကိလေသကာလုသိယသ္မာ (က)　　၂-ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော (သီ၊ သျာ)

၃-ဂူပသမာ စာတိ (က) (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၆-ပိဋ္ဌေ။)

ဣမိဿာ စ ယောဇနာယ ဝိရာဂေါ သမတိက္ကမနတ္ထော ဟောတိ၊ တဿာ ဒိတိယာ စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂုပသမာတိ အယမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကာမဉ္စေတေ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဒုတိယဇ္ဈာနေယေဝ ဂုပသန္တာ၊ ဣမဿ ပန ဈာနဿ မဂ္ဂပရိဒီပနတ္ထံ ဝတ္ထာဘာဏနတ္ထဉ္စေတံ ဝုတ္တံ။ ‘‘ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂုပသမာ’’တိ ဟိ ဝုတ္တေ ဣဒံ ပညာယတိ ‘‘နူန [၁] ဝိတက္ကဝိစာရဂုပသမော မဂ္ဂေါ ဣမဿ ဈာနဿာ’’တိ။ ယထာ စ တတိယေ အရိယမဂ္ဂေ အပ္ပဟီနာနမ္ပိ သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌာဒီနံ ‘‘ပဠုံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာ’’တိ [၂] ဧဝံ ပဟာနံ ဝုစ္စမာနံ [၃] ဝတ္ထာဘာဏံ ဟောတိ၊ တဒဓိဂမာယ ဥဿုက္ကာနံ ဥဿာဟဇနကံ၊ ဧဝမေဝ ဣဓ အဂုပသန္တာနမ္ပိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂုပသမော ဝုစ္စမာနော [၄] ဝတ္ထာဘာဏံ ဟောတိ၊ တေနာယမတ္ထော ဝုတ္တော ‘‘ဒိတိယာ စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဂုပသမာ’’တိ။

ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ ဇ္ဈာ ဥပပတ္တိတော ဣက္ခတိတိ ဥပေက္ခာ၊ သမံ ပဿတိ, အပက္ခပတိတာ ဟုတ္ဝာ ပဿတီတိ အတ္ထော။ တာယ ဝိသဒါယ ဝိပုလာယ ထာမဂတာယ သမန္နာဂတတ္တာ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂိ ‘‘ဥပေက္ခကော’’တိ ဝုစ္စတိ။

ဥပေက္ခာ ပန ဒသဝိဓာ ဟောတိ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂုပေက္ခာ ဝီရိယုပေက္ခာ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝေဒနုပေက္ခာ ဝိပဿနုပေက္ခာ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ ဈာနုပေက္ခာ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာတိ။

တတ္ထ ယာ ‘‘ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော’’တိ [၅] ဧဝမာဂတာ ခီဏာသဝဿ ဆသု ဒ္ဝါရေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဠာရမ္မဏာပါထေ ပရိသုဒ္ဓပကတိ-ဘာဝဝိဇဟနာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဆဠင်္ဂုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန ‘‘ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ’’တိ [၆] ဧဝမာဂတာ သတ္တေသု မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ** နာမ။

၁-နနု (သီ၊ သျာ)
၂-ဧဝံ ပဟာနေ ဝုစ္စမာနေ (က)
၃-အံ ၂-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၂-၉၀၊၉၉-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဣဓ ၂-၉၈-ပိဋ္ဌေ။
၆-ဒီ ၁-၂၁၄၊ မ ၁-၄၇-ပိဋ္ဌေသု။

ယာ ပန "ဥပေက္ခာသမ္မောဒ္ဓံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတ"န္တိ ဝေမာဂတာ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန "ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ"တိ၂ ဝေမာဂတာ အနစ္စာရဒ္ဓနာတိသိထိလဝိရိယသမ်ါတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဝိရိယုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန "ကတိ သမ်ါရုပေက္ခာ သမထဝသေန၃ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကတိ သမ်ါ-ရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အဋ္ဌ သမ်ါရုပေက္ခာ သမထဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒသ သမ်ါရုပေက္ခာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ၄ ဝေမာဂတာ နိဝရဏာဒိပဋိသမ်ါ သန္တိဋ္ဌနာဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တာဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **သန်ါ-ရုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန "ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ဥပေက္ခာသဟဂတ"န္တိ၅ ဝေမာဂတာ အဒုက္ခမသုခသမ်ါတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဝေဒနုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန "ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဇဟတိ၊ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ"တိ၆ ဝေမာဂတာ ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တာဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဝိပဿနုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန ဆန္ဒာဒိသု ယေဝါပနကေသု အာဂတာ သဟဇာတာနံ သမ-ဝါဟိတဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန "ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ"တိ၇ ဝေမာဂတာ အဂ္ဂသုခေပိ တသ္မိံ အပက္ခပါတဇနနီ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ဈာနုပေက္ခာ** နာမ။

ယာ ပန "ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန"န္တိ၇ ဝေမာဂတာ သဗ္ဗပစ္စနီကပရိသုဒ္ဓါ ပစ္စနီကဝူပသမနေပိ အဗျာပါရဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ **ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ** နာမ။

တတ္ထ ဆဋ္ဌံပေက္ခာ စ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ စ တတြ-မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ စ ဈာနုပေက္ခာ စ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ စ အတ္ထတော ကော၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာဝ ဟောတိ။ တေန တေန အဝတ္ထာဘေဒေန ပနသာ အယံ

၁-မ ၂-၂၀၄-ဝိဇ်ဆေ။ ၂-အံ ၁-၂၅၈-ဝိဒ္ဓေ။ ၃-သမာဓိဝသေန(သမ္ဗတ္ထ)
၄-ခု၉-ဖ ၂-ဝိဒ္ဓေ။ ၅-အဘိ ၁-၄၀-ဝိဒ္ဓေ။
၆-မ ၃-၅၁၊ အံ ၂-၄၅၀-ဝိဒ္ဓေသု။ ၇-အဘိ ၁-၄၅၊ဒီ ၁-၇၁-ဝိဒ္ဓေသု။

ဘေဒေါ။ ကေသာပိ သတော သတ္ထာသ ကုမာရယုဝထေရသေနာပတိရာဇာဒိ-ဝသေန ဘေဒေါ ဝိယ၊ တသ္မာ တာသု ယတ္ထ ဆဋ္ဌံပေက္ခာ၊ နာ တတ္ထ ဗောဇ္ဈံပေက္ခာဒယော။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဗောဇ္ဈံပေက္ခာ၊ နာ တတ္ထ ဆဋ္ဌံ-ပေက္ခာဒယော ဟောန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယထာ စေတာသံ အတ္ထတော ကိဘာဝေါ၊ ဧဝံ သမ်ါရုပေက္ခာဝိပဿနာ-ပေက္ခာနမ်ိ။ ပညာ ဧဝ ဟိ သော၊ ကိစ္စဝသေန ဒ္ဝိဓာ ဘိန္နာ၊ ယထာ ဟိ ပုရိသဿ သာယံ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌံ သပ်ံ အဇပဒဒလ္လံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိယေသမာနဿ တံ ထုသကောဋ္ဌကေ[၁] နိပန္နံ ဒိသ္ဝာ "သပ္ပေါ နု ခေါ နော"တိ အဝလော-ကေန္တဿ သောဝတ္ထိကတ္တယံ[၂] ဒိသ္ဝာ နိဗ္ဗေမတိကဿ "သပ္ပေါ နု သပ္ပေါ"တိ ဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ ယာ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဝိပဿနာ-ဉာဏေန လက္ခဏတ္တယေ ဒိဋ္ဌေ သမ်ါရာနံ အနိစ္စဘာဝါဒိဝိစိနနေ မဇ္ဈတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဝိပဿနုပေက္ခာ။ ယထာ ပန တဿ ပုရိသဿ အဇပဒ-ဒလ္လကေန ဂါဠ်ံ သပ်ံ ဂဟေတ္ဝာ "ကိန္နာဟံ ဇုမံ သပ်ံ အဝိဟေဌေန္တော အတ္တာနဉ္စ ဇုမိနာ အဒုံသာပေန္တော မုဉ္စေယျ"န္တိ မုဉ္စနာကာရမေဝ ပရိယေ-သတော ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တာ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ယာ လက္ခဏတ္တယဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ အာဒိတ္တေ ဝိယ တယော ဘဝေ ပဿတော သမ်ါရဂ္ဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တာ၊ အယံ သမ်ါရုပေက္ခာ။ ဇုတိ ဝိပဿနုပေက္ခာယ သိဒ္ဓါယ သမ်ါရုပေက္ခာဝိ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိ။ ဇုမိနာ ပနေသာ ဝိစိနနဂ္ဂဟဏေသု မဇ္ဈတ္တာသမ်ါတေန ကိစ္စေန ဒ္ဝိဓာ ဘိန္နာတိ။ ဝိရိယုပေက္ခာ ပန ဝေဒနုပေက္ခာ စ အညမညဿ အဝသေသာဟိ စ အတ္ထတော ဘိန္နာယေဝါတိ။ အာဟ စေတ္ထ—

"မဇ္ဈတ္တုပ္ပေက္ခာ၊ ဆဋ္ဌဇ္ဈာနသုဒ္ဓိယော။
ဝိပဿနာ စ သမ်ါရ၊ ဝေဒနာဝိရိယံ ဇုတိ။

ဝိတ္ထာရတော ဒသောပေက္ခာ၊ ဆမဇ္ဈတ္တာဒိတော တတော။
ဒုဝေ ပညာ တတော ဒ္ဝိဟိ၊ စတသ္သောဝ ဘဝန္တိမာ"တိ။

ဇုတိ ဇုမာသု ဥပေက္ခာသု ဈာနုပေက္ခာ ဇုဝ အဓိပ္ပေတာ။ သာ မဇ္ဈတ္တ-လက္ခဏာ၊ အနာဘောဂရသာ၊ အဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပိတိဝိရာဂပဒဋ္ဌာနာတိ။ ဇ္ဈောဟ— "နနု စာယံ အတ္ထတော တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာဝ ဟောတိ၊ သာ စ ပဌမဒုတိယဈာနေသုပိ အတ္ထိ။ တသ္မာ တတြာပိ 'ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီ'တိ ဧဝမယံ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ၊ သာ ကသ္မာ နု ဝုတ္တာ"တိ။ အပရိဿ္ဇတ္တကိစ္စတော။

၁-ထုသ်ကောဋ္ဌာသေ (သျာ) ၂-သောဝတ္ထိက်တ္တယံ (က)

အပရိဗျတ္တဩ် တဿာ တတ္ထ ကိစ္စံ၊ ဝိတက္ကာဒိဟိ အဘိဘူတတ္တာ။ ဣဓ ပနာယံ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိဟိ အနဘိဘူတတ္တာ ဥက္ခိတ္တာသိရာ ဝိယ ဟုတ္ဝာ ပရိဗျတ္တာကိစ္စာ ဇာတာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တာတိ။ ·

သတော စ သမ္ပဇာနောတိ ဇတ္ထ သရတီတိ **သတော**။ သမ္ပဇာနာတီတိ **သမ္ပဇာနော**။ ဣတိ ပုဂ္ဂလေန သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သရဏ-လက္ခဏာ သတိ၊ အသမ္မုဿနရသာ၊ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ အသမ္မောဟ-လက္ခဏံ သမ္ပဇညံ၊ တီရဏရသံ၊ ပဝိစယပစ္စုပဋ္ဌာနံ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဣဒံ သတိသမ္ပဇညံ ပုရိမဒ္ဝယာနေသုပိ အတ္ထိ။ မုဋ္ဌဿတိဿ ဟိ အသမ္ပဇာနဿ ဥပစာရမတ္တမ္ပိ နာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ အပုနာ။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ ပန တေသံ ဗျာနာနံ ဘူမိယံ ဝိယ ပုရိသဿ စိတ္တဿ ဂတိ သုခါ ဟောတိ၊ အဗျတ္တံ တတ္ထ သတိသမ္ပဇညကိစ္စံ။ သြဋ္ဌာရိကဂ်ပဟာနေန ပန သုခုမတ္တာ ဣမဿ ဗျာနဿ ပုရိသဿ ခုရဓာရာယံ ဝိယ သတိသမ္ပဇညကိစ္စပရိဂ္ဂဟိတာ ဇေဝ စိတ္တဿ ဂတိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဣဓေဝ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော— ယထာ ဓေနုပဂေါ ဝစ္ဆော ဓေနုတော အပနီတော အရက္ခိယမာနော ပုနဒေဝ ဓေနုံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမိဒံ တတိယဈာနသုခံ ဝိတိတော အပနီတမ္ပိ သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန[1] အရက္ခိယ-မာနံ ပုနဒေဝ ဝိတိ ံ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဝိတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာ၊ သုခေ ဝါဝိ သတ္တာ သာရဇ္ဇန္တိ။ ဣဒဉ္စ အတိမဓုရသုခံ၊ တတော ပရံ သုခါဘာဝါ။ သတိ-သမ္ပဇညာနုဘာဝေန ပနေတ္ထ သုခေ အသာရဇ္ဇနာ ဟောတိ၊ နော အညထာတိ ဣမမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ ဒဿေတုံ ဣဒမိဓေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ **သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတီ**တိ ဇတ္ထ ကိဉ္စာပိ တတိယဈာန-သမင်္ဂိနော သုခပဋိသံဝေဒနာဘောဂေါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ တဿ နာမကာယေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ။ ယံ ဝါ တံ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊ တံသမုဋ္ဌာနေနဿ ယသ္မာ အတိပဏီတေန ရူပေန ရူပကာယော ဖုဋ္ဌော၊ ယဿ ဖုဋ္ဌတ္တာ ဗျာနာ ဝုဋ္ဌိတောဝိ သုခံ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ တသ္မာ ဧတမတ္ထံ ဒဿေန္တော "သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတီ"တိ အာဟ။

ဣဒါနိ **ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ**တိ ဇတ္ထ ယံဗျာနဟေတု ယံဗျာနကာရဏာ တံ တတိယဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေန္တိ ပညပေန္တိ ပဋ္ဌပေန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနီကရောန္တိ ပကာသေန္တိ၊ ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကိန္တိ?

၁-အပနီတံ၊ တံ သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန (က)

ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီတိ။ တံ တတိယဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟ်ရတိတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကသ္မာ ပန တံ တေ ဧဝံ ပသံသန္တီတိ? ပသံသာရဟတော။ အယဉ္ဩ ယသ္မာ အတိမဓုရသုခေ သုခပါရမိပ္ပတ္တေ ဝိ တတိယဈာနေ ဥပေက္ခကော၊ နှ တတ္ထ သုခါဘိသင်္ဂေန အာကဍ္ဎိယတိ။ ယထာ စ ဝိတိ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတ-သတိတာယ သတိမာ။ ယသ္မာ စ အရိယကန္တံ အရိယဇနသေဝိတမေဝ စ အသံကိလိဋ္ဌံ သုခံ နာမကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ တသ္မာ ပသံသာရဟော။ ဣတိ ပသံသာရဟတော နံ အရိယာ တေ ဧဝံ ပသံသာဟေတုဘူတေ ဂုဏေ ပကာသေန္တော "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ ဧဝံ ပသံသန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **တတိယ**န္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ တတိယံ၊ ဣဒံ တတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ တတိယံ။

သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာတိ ကာယိကသုခဿ စ ကာယိက-ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ။ **ပုဗ္ဗေ**တိ တဒ္ဓေ ခေါ ပုဗ္ဗေ၀၊ နှ စတုတ္ထဈာနကွဏေ။ **သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ**တိ စေတသိကသုခဿ စ စေတသိက-ဒုက္ခဿ စာတိ ဣမေသမိံ ဒွိန္နံ ပုဗ္ဗေ၀ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ပဟာနာ ဣစ္စေ၀ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကဒါ ပန နေသံ ပဟာနံ ဟောတိ? စတုန္နံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေ။ သောမနဿဉ္စိ စတုတ္ထဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေ၀ ပဟီယတိ၊ ဒုက္ခ-ဒေါမနဿံသုခါနိ ပဌမဒုတိယတတိယဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေသု။ ဧဝမေ-တေသံ ပဟာနက္ကမေန အဝုတ္တာနံ, **ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေ** ပန ဣန္ဒြိယာနံ ဥဒ္ဒေသက္က-မေနေ၀ ဣဓေ၀ ဝုတ္တာနံ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿာနံ ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယဒိ ပနေတာနိ တဿ တဿ ဈာနဿ ဥပစာရက္ခဏေယေ၀ ပဟီယန္တိ၊ အထ ကသ္မာ "ကတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေ၀ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဧတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ။ ကတ္ထ စုပ္ပန္နံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ။ သုခိန္ဒြိယံ။ သောမနဿိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧတ္ထ စုပ္ပန္နံ သောမနဿိန္ဒြိယံ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိ"တိ ဧဝံ ဈာနေသ္၀ေ၀ နိရောဓေ ဝုတ္တောတိ။ အတိသယ-နိရောဓတ္တာ။ အတိသယနိရောဓေ ဟိ နေသံ ပဌမဈာနာဒိသု၊ နှ နိရောဓေ-ယေ၀။ နိရောဓေယေ၀ ပန ဥပစာရက္ခဏော၊ နာတိသယနိရောဓေ။

၁-သံ ၃-၁၈၈-ပိဋ္ဌေ။

တထာ ဟိ နာနာဝဇ္ဇနေ ပဌမဇ္ဈာနုပစာရေ နိရုဒ္ဓသ်ာပိ ဒုက္ခိန္ဒြိယသ္မ ဒုံသ-
မကသာဒိသမ္ဖဿေန ဝါ ဝိသမာသနုပတာပေန ဝါ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တ္ဝေ၀
အန္တောအပ္ပနာယံ။ ဥပစာရေ ဝါ နိရုဒ္ဓမ္ပေတံ န သုဋ္ဌု နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ပဋိပက္ခေန
အဝိဟတတ္တာ။ အန္တောအပ္ပနာယံ ပန ဝိတိဖရဏေန သဗ္ဗော ကာယော
သုခေါက္ကန္တော ဟောတိ၊ သုခေါက္ကန္တကာယသ္မ စ သုဋ္ဌု နိရုဒ္ဓံ ဟောတိ
ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ ပဋိပက္ခေန ဝိဟတတ္တာ။ နာနာဝဇ္ဇနေယေ၀ စ ဒုတိယဇ္ဈာနုပစာရေ
ပဟီနသာပိ[1] ဒေါမနသိန္ဒြိယသ္မ ယသ္မာ ဧတံ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပိ ကာယ-
ကိလမထေ စိတ္တုပ္ပါဒေ စ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေ နေ၀
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတ္ထ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ။ အပ္ပဟီနာယေ၀ စ
ဒုတိယဇ္ဈာနုပစာရေ ဝိတက္ကဝိစာရာတိ တတ္ထသ္မ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တ္ဝေ၀
ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ပဟီနပ္ပစ္စယတ္တာ။ တထာ တတိယဇ္ဈာနုပစာရေ ပဟီနသာပိ
သုခိန္ဒြိယသ္မ ဝိတိသမုဒ္ဒါနပဏီတရူပဖုဋ္ဌကာယသ္မ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တ္ဝေ၀
တတိယဇ္ဈာနေ။ တတိယဇ္ဈာနေ ဟိ သုခသ္မ ပစ္စယဘူတာ ဝိတိ သဗ္ဗသော
နိရုဒ္ဓါတိ။ တထာ စတုတ္ထဇ္ဈာနုပစာရေ ပဟီနသာပိ သောမနသိန္ဒြိယသ္မ
အာသန္နတ္တာ, အပ္ပနာပတ္တာယ ဥပေက္ခာယ အဘာဝေန သမ္မာ အနတိက္ကန္တတ္တာ
စ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ၊ န တ္ဝေ၀ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ။ တသ္မာ ဧ၀ စ "ထ္ဍေပ္ပန်ံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ
အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတီ"တိ တတ္ထ တတ္ထ အပရိသေသဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ။

ဇ္ဍောဟ—"အထေ၀ံ တသ္မ တသ္မ စျာနသ္မုပစာရေ ပဟီနာပိ ဇော
ဝေဒနာ ဇ္ဈ၀ ကသ္မာ သမာဟဋာ"တိ? သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ။ ယာ ဟိ အယံ **အဒုက္ခ-**
မသုခန္တိ ဇ္ဍေ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ သာ သုခုမာ ဒုဗ္ဗိညေယ္ယာ၊ န
သက္ကာ သုခေန ဂဟေတုံ၊ တသ္မာ ယထာ နာမ ဒုဋ္ဌသ္မ ယထာ ဝါ တထာ
ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယ္ယသ္မ ဂေါဏသ္မ သုခဂဟဏတ္ထံ
ဂေါပေါ ကေသ္မိ° ဝဇေ သဗ္ဗာ၂ ဂါ၀ေါ သမာဟရတိ၊ အထေကေံ နိဟ-
ရန္တော ပဋိပါဋိယာ အာဂတံ "အယံ သော ဂဏ္ဍ၀ န"န္တိ တမ္မိ ဂါဟာပေတိ၊
ဧ၀မေ၀ ဘဂ၀ါ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ သဗ္ဗာ ဧတော သမာဟရီတိ။ ဧ၀ဥ္စိ သမာဟဋာ
ဧတော ဒသ္မေတ္ဝာ "ယံ နေ၀ သုခံ, န ဒုက္ခံ, န သောမနသ္မံ, န ဒေါမနသ္မံ၊
အယံ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ"တိ သက္ကာ ဟောတိ သော ဂါဟယိတုံ။

အဝိ စ အဒုက္ခမသုခါယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပစ္စယဒဿနတ္ထဉ္စာပိ ဧတော
ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော[2] ဟိ တသ္မာ ပစ္စယာ။ ယထာဟ—

၁-ပဟီနသ္မ (က) ၂-သဗ္ဗေ (က)
၃-သုခပ္ပဟာနာဒယော (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၄-ဝိဋ္ဌေ။) သုခဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၂-ဝိဋ္ဌေ။)

"စတ္တာရော ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အဒုက္ခမသုခါယ စေတော၀ိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုဏ္ဏံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ၀ိဟရတိ။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရော ပစ္စယာ အဒုက္ခမသုခါယ စေတော၀ိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ"တိ ။ ယထာ ၀ါ အညတ္ထ ပဟီနာ၀ိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒယော တတိယမဂ္ဂဿ ၀ဏ္ဏဘဏနတ္ထံ "တတ္ထ ပဟီနာ"တိ ဝုတ္တာ၊ ဧ၀ံ ၀ဏ္ဏဘဏနတ္ထမေ့တဲ့သဲ့ ဈာနသေ့တာ ဣဓ ဝုတ္တာတိ၀ိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပစ္စယဿတေန ၀ါ ဇ္ဈေ ရာဂဒေါသာနံ အတိဒူရဘာ၀ံ ဒဿေ-တုမေ့တာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတာသု ဟိ သုခံ သောမနဿဿ ပစ္စယော၊ သောမနသံ ရာဂဿ၊ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿဿ၊ ဒေါမနသံ ဒေါသဿ။ သုခါဒိဿတေန စ တေ သပ္ပစ္စယာ ရာဂဒေါသာ ဟတာတိ အတိဒူရေ ဟောန္တိတိ။

အဒုက္ခမသုခန္တိ ဒုက္ခာဘာ၀ေန အဒုက္ခံ၊ သုခါဘာ၀ေန အသုခံ။ ဧတေနေတ္ထ သုခဒုက္ခပဋိပက္ခဘူတံ တတိယ၀ေဒနံ ဒီပေတိ၊ န ဒုက္ခသုခါဘာ၀မတ္တံ။ တတိယ၀ေဒနာ နာမ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဥပေက္ခာတိ၀ိ ဝုစ္စတိ။ သာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ-၀ိပရိတာနုဘ၀နလက္ခဏာ၊ မဇ္ဈတ္တရသာ၊ အ၀ိဘူတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သုခနိရော၀-ပဒဋ္ဌာနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိပါရိသုဒ္ဓိံ။ ဣမသ္မိဥ္ဍိ ဈာနေ သုပရိသုဒ္ဓါ သတိ၊ ယာ စ တဿာ သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ၊ န အညေန။ တသ္မာ ဧတံ "ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယာယ စ ဥပေက္ခာယ ဇ္ဈေ သတိ ပါရိသုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ သာ အတ္ထတော တတြမဇ္ဈတ္တ-တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နံ ကေ၀လဥ္စေတ္ထ တာယ သတိယေ၀ ပရိသုဒ္ဓါ၊ အ၀ိ စ ခေါ သဗ္ဗေ၀ိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ သတိသီသေန ပန ဒေသနာ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ ကိဉ္စာ၀ိ အယံ ဥပေက္ခာ ဟေဋ္ဌာ၀ိ တီသု ဈာနေသ္ဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယထာ ပန ဒိ၀ါ သူရိယပ္ပဘာဘိဘ၀ါ သောမ္မဘာ၀ေန စ အတ္ထနော ဥပကာရကတ္တေန ၀ါ သဘာ၀ါယ ရတ္တိယာ အလာဘာ ဒိ၀ါ ဝိဇ္ဇမာနာ၀ိ စန္ဒလေခါ အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ အပရိယောဒါတာ၊ ဧ၀မယမ္ပိ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာစန္ဒလေခါ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနီကမဗ္ဗတေဇာဘိဘ၀ါ သဘာ၀ါယ စ ဥပေက္ခာ၀ေဒနာရတ္တိယာ အပဋိလာဘာ ဝိဇ္ဇမာနာ၀ိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဘေဒေသု အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိ။ တဿာ စ အပရိသုဒ္ဓါယ ဒိ၀ါ အပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ ပဘာ ဝိယ သဟဇာတာ၀ိ

၁-မ ၁-၃၇၀-ပိဋ္ဌေ။

သတိအာဒယော အပရိသုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တေသု ကေမ္မိ "ဥပေက္ခာ-သတိပါရိသုဒ္ဓိ"န္တိ န ဝုတ္တံ။ ဇ္ဈာန ပန ဝိတက္ကာဒိပစ္စနီကဓမ္မတေဇာဘိဘာဝါ-ဘာဝါ သဘာဂါယ စ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ ပဋိလာဘာ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာစန္ဒလေခါ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ ပဘာ ဝိယ သဟဇာတာပိ သတိအာဒယော ပရိသုဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပရိယောဒါတာ။ တသ္မာ ဇ္ဈာနေ "ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ"န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **စတုတ္ထ**န္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ[၁] စတုတ္ထံ။ ဇ္ဈံ စတုတ္ထံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ စတုတ္ထံ။

ပညဝါ ဟောတီတိ ပညာ အသ္သ အတ္ထီတိ ပညဝါ။ **ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ**တိ ဥဒယဂါမိနိယာ စေဝ အတ္ထဂါမိနိယာ စ။ **သမန္နာဂတော**တိ ပရိပုဏ္ဏော။ **အရိယာယာ**တိ နိဒ္ဒေါသာယ။ **နိပ္ပေဓိကာယာ**တိ နိပ္ပေဓပေက္ခိကာယ။ **ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ**တိ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ။ **သော ဇ္ဈံ ဒုက္ခ**န္တိ ဓေမာဒိသု "တ္တေကံ ဒုက္ခံ နု ဇ္ဈတော ဘိယ္ယော"တိ သမ္ဗမိ ဒုက္ခသစ္စံ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ တသ္မ စ ဒုက္ခသ နိဗ္ဗတ္တိကံ တဏှံ "**အယံ ဒုက္ခသမုဒယော**"တိ။ တဒုဘယမ္ပိ ယံ ဌာနံ ပတ္တာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ တေသံ အပ္ပဝတ္တိံ နိဗ္ဗာနံ "**အယံ ဒုက္ခနိရောဓော**"တိ။ တသ္မ စ သမ္ပာပကံ အရိယမဂ္ဂံ "**အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ**"တိ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဓေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဓေံ သရူပတော သစ္စာနိ ဒသ္သေတ္ဝာ ဇ္ဈာနိ ကိလေသဝသေန ပရိယာ-ယတော ဒသ္သေန္တော "**ဇ္ဈမေ အာသဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဓေံ တိသ္သော သိက္ခာယော ဒသ္သေတ္ဝာ ဇ္ဈာနိ တာသံ ပါရိပူရိကွမံ ဒသ္သေတုံ "**ဇ္ဈမာ တိသ္သော သိက္ခာယော အာဝဇ္ဇန္တော သိက္ခေယ္ယာ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တသ္မတ္ထော—ပစ္ဆေကံ ပရိပူရေတုံ အာဝဇ္ဇန္တောပိ သိက္ခေယ္ယ၊ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာပိ "အယံ နာမ သိက္ခာ"တိ ဇာနန္တောပိ သိက္ခေယ္ယ၊ ဇာနိတ္ဝာ ပုနပ္ပုနံ ပသဒ္ဓန္တောပိ သိက္ခေယ္ယ၊ ပသိတ္ဝာ ယထာဒိဋ္ဌံ ပစ္ဆဝေက္ခန္တောပိ သိက္ခေယ္ယ၊ ပစ္ဆဝေက္ခိတ္ဝာ တတ္ထေဝ စိတ္တံ အစလံ ကတ္ဝာ ပတိဋ္ဌပေန္တောပိ သိက္ခေယ္ယ၊ တံတံသိက္ခာသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါဝိရိယသတိသမာဓိပညာဟိ သက-သကကိစ္စံ ကရောန္တောပိ သိက္ခေယ္ယ၊ အဘိညေယ္ယာဘိဇာနနကာလေပိ တံ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တောပိ တိသ္သော သိက္ခာယော သိက္ခေယ္ယ၊ အဓိသီလံ အာစရေယ္ယ၊ အဓိစိတ္တံ သမ္ဓာ စရေယ္ယ၊ အဓိပညံ သမာဒဒိယ ဝတ္တေယ္ယ။

၁-ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော (သီ)

ဣစတိ မူလပဒံ။ **ဣမိဿာ ဒိဋ္ဌိယာ**တိအာဒိဟိ ဒဿဟိ ပဒေဟိ သိက္ခတ္တယ-သင်္ဂါတံ သမ္ဗညူဗုဒ္ဓသာသနမေဝ ကထိတံ။ တဉ္ဒိ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဒိဋ္ဌတ္တာ **ဒိဋ္ဌိ**တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မေဝ ခမနဝသေန **ခန္တိ**၊ ရုစ္စနဝသေန **ရုစိ**၊ ဂဟဏဝသေန **အာဒါယော**၊ သဘာဝဋ္ဌေန **ဓမ္မော**၊ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန **ဝိနယော**၊ တဒုဘယေနပိ **ဓမ္မဝိနယော**၊ ပဝုတ္တဝသေန **ပါဝစနံ**၊ သေဋ္ဌစရိယဋ္ဌေန **ဗြဟ္မစရိယံ**၊ အနုသိဋ္ဌ-ဒါနဝသေန **သတ္ထုသာသနန္တိ** ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ "ဣမိဿာ ဒိဋ္ဌိယာ"တိအာဒိသု ဣမိဿာ ဗုဒ္ဓဒိဋ္ဌိယာ ဣမိဿာ ဗုဒ္ဓခန္တိယာ ဣမိဿာ ဗုဒ္ဓရုစိယာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓအာဒါယေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓဝိနယေ။

ယေ ခေါ တုံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ "ဣမေ ဓမ္မာ သရာ-ဂါယ သံဝတ္တန္တိ, နော ဝိရာဂါယ၊ သညောဂါယ သံဝတ္တန္တိ, နော ဝိသညောဂါယ၊ အာစယာယ သံဝတ္တန္တိ, နော အပစယာယ၊ မဟိစ္ဆတာယ သံဝတ္တန္တိ, နော အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အသန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တန္တိ, နော သန္တုဋ္ဌိယာ၊ သင်္ဂဏိကာယ သံဝတ္တန္တိ, နော ပဝိဝေကာယ၊ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ, နော ဝီရိယာရမ္ဘာယ၊ ဒုဿရတာယ သံဝတ္တန္တိ, နော သုဘရတာယာ"တိ။ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဓာရေယျာသိ "နေသော ဓမ္မော၊ နေသော ဝိနယော၊ နေတံ သတ္ထုသာသန"န္တိ။

ယေ စ ခေါ တုံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ "ဣမေ ဓမ္မာ ဝိရာဂါယ သံဝတ္တန္တိ, နော သရာဂါယ။ပ။ သုဘရတာယ သံဝတ္တန္တိ, နော ဒုဿရတာယာ"တိ။ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဓာရေယျာသိ "ဧသော ဓမ္မော၊ ဧသော ဝိနယော၊ ဧတံ သတ္ထုသာသန"န္တိ[1]—

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓဓမ္မဝိနယေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓပါဝစနေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓသာသနေတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဝိ စေတံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂါတံ သကလံ သာသနံ ဘဂဝတော ဒိဋ္ဌတ္တာ သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိပစ္စယတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာ စ ဒိဋ္ဌိ။ ဘဂဝတော ခမနဝသေန ခန္တိ။ ရုစ္စ-နဝသေန ရုစိ။ ဂဟဏဝသေန အာဒါယော။ အတ္တနော ကာရကံ အပါယေသု အပတမာနံ ကတ္ဝာ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော။ သောဝ သံကိလေသပက္ခံ[2] ဝိနေတီတိ ဝိနယော။ ဓမ္မော စ သော ဝိနယော စာတိ ဓမ္မဝိနယော။ ကုသလဓမ္မေဟိ ဝါ အကုသလဓမ္မာနံ ဧသ ဝိနယောတိ ဓမ္မဝိနယော။ တေနေဝ ဝုတ္တံ—

၁-အံ ၃-၁၀၇၊ ဝိ ၄-၄၄၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ [2]-တသ္မေဝ သံကိလေသပက္ခံ (က)

"ယေ စ ခေါ တံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ "ဣမေ ဓမ္မာ ဝိရာဂါယ သံဝတ္တန္တိ, နော သရာဂါယ။ပ။ ကေသေန ဂေါတမိ ဓာရေယျာသိ "ဧသော ဓမ္မော၊ ဧသော ဝိနယော၊ ဧတံ သတ္ထု-သာသန"န္တိ ၁။

ဓမ္မေန ဝါ ဝိနယော, န ဒဏ္ဍာဒီဟိတိ ဓမ္မဝိနယော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ဒဏ္ဍေနေက ဒမယန္တိ၊ အင်္ကုသေဟိ ကသာဟိ စ။
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊ နာဂေါ ဒန္တော မဟေသိနာ"တိ ၂။

တထာ—

"ဓမ္မေန နိယမာနာနံ၊ ကာ ဥသူယာ ဝိဇာနတ''န္တိ ၃။

ဓမ္မာယ ဝါ ဝိနယော ဓမ္မဝိနယော။ အနဝဇ္ဇဓမ္မတ္ထဥ္ဉေသ ဝိနယော၊ န ဘဝဘောဂါမိသတ္ထံ ၄။ တေနာဟ ဘဂဝါ "နယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ဇနကုဟနတ္ထ"န္တိ ၅ ဝိတ္ထာရော။ ပုဏ္ဏတ္ထေရောပိ အာဟ "အနုပါဒါ-ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ"တိ ၆။ ဝိသိဋ္ဌံ ဝါ နယတိတိ ဝိနယော။ ဓမ္မတော ဝိနယော ဓမ္မဝိနယော။ သံသာရဓမ္မတော ဟိ သောကာဒိဓမ္မတော ဝါ ဧသ ဝိသိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ နယတိ။ ဓမ္မဿ ဝါ ဝိနယော, န တိတ္ထကရာနန္တိ ဓမ္မဝိနယော။ ဓမ္မဘူတော ဟိ ဘဂဝါ၊ တထေဝ ဝိနယော။

ယသ္မာ ဝါ ဓမ္မာ ဧဝ အဘိညေယျာ ပရိညေယျာ ပဟာတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ စ၊ တသ္မာ ဧသ ဓမ္မေသု ဝိနယော၊ န သတ္ထေသု န ဇီဝေသု စာတိ ဓမ္မဝိနယော။ သာတ္ထသဗ္ဗ္ဉုနတာဒိဟိ အညေသံ ဝစနတော ပဓာနံ ဝစနန္တိ ပဝစနံ၊ ပဝစနမေဝ ပါဝစနံ။ သဗ္ဗစရိယာဟိ ဝိသိဋ္ဌစရိယာဘာဝေန ဗြဟ္မစရိယံ။ ဒေဝမနုဿာနံ သတ္ထုဘူတသ္မာ ဘဂဝတော သာသနန္တိ သတ္ထု-သာသနံ။ သတ္ထုဘူတံ ဝါ သာသနန္တိပိ သတ္ထုသ္သာသနံ။ "သော ဝေါ မမစ္စ-ယေန ဝသတ္ထာတိ? ဟိ ဓမ္မဝိနယော၀ သတ္ထာ"တိ ဝုတ္တောတိ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယသ္မာ ပန ဣမသ္မိံ ယေဝ သာသနေ သဗ္ဗပ္ပကာရဏ္ဍာနနိဗ္ဗတ္တကော ဘိက္ခု ဒိဿတိ, န အညတြ၊ တသ္မာ တတ္ထ တတ္ထ "ဣဓိဿာ"တိ စ "ဣမသ္မိ"န္တိ စ အယံ နိယမော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အံ ၃-၁၀၇၊ ဝိ ၄-၄၄၉-ဝိဋ္ဌာဒီသု။　၂-ဝိ ၄-၃၅၇၊ မ ၂-၃၀၈-ဝိဋ္ဌေသု။　၃-ဝိ ၃-၅၅-ဝိဋ္ဌေ။
၄-န ဟိ ဝဇ္ဇနတ္ထံ (သီ) နာ ဘဝဘောဂါဒိအတ္ထံ (သျာ)　　၅-အံ ၁-၃၃၄-ဝိဋ္ဌေ။
၆-မ ၁-၂၀၄-ဝိဋ္ဌေ။　　၇-ဒီ ၂-၁ ၂၇-ဝိဋ္ဌေ။

ဇိဝန္တိ တေန တံသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာတိ ဇိဝိတံ။ အနုပါလနလက္ခဏော ဇုန္ဒဋ္ဌံ ကာရေတီတိ ဇုန္ဒြိယံ။ ဇိဝိတမေဝ ဇုန္ဒြိယံ **ဇိဝိတိန္ဒြိယံ**။ တံ ပဝတ္တသန္တာဝိပတေယျ ဟောတိ။ လက္ခဏာဒိဟိ ပန အတ္တနာ အဝိနိဘုတ္တာနံ ဓမ္မာနံ အနုပါလနလက္ခဏံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ တေသံ ပဝတ္တနရသံ၊ တေသံ-ယေဝ ဌပနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ယာပယိတဗ္ဗဓမ္မပဒဋ္ဌာနံ။ သန္တေပိ စ အနုပါလန-လက္ခဏာဒိမှိ ဝိဓာနေ အတ္ထိကဿေဝယေဝ တံ တေ ဓမ္မေ အနုပါလေတိ, ဥဒကံ ဝိယ ဥပ္ပလာဒိနိ။ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပန္နေပိ စ ဓမ္မေ ပါလေတိ, ဓာတိ ဝိယ[၁] ကုမာရံ၊ သယံပဝတ္တိတဓမ္မသမ္ဗန္ဓနေဝ စ ပဝတ္တတိ, နိယာမကော ဝိယ နာဝံ။ န ဘဂ်တော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တယတိ, အတ္တနော စ ပဝတ္တယိတဗ္ဗာနုဇ္ဇ အဘာဝေါ။ န ဘဂ်ကွဇော ဌပေတိ, သယံ ဘိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ဒိယမာနော ဝိယ ဝဋ္ဋိသိနေဟော ပဒီပသိခံ၊ န စ အနုပါလနပဝတ္တနဋ္ဌပနာနုဘာဝေါ ဝိရဟိတံ၊ ယထာဝုတ္တကွဇော တသ္မ တသ္မ သာဓနတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဋ္ဌိတိပရိတ္တတာယ ဝါ**တိ ဋ္ဌိတိကွဏသ္မ မန္ဒတာယ ထောကတာယ။ **အပ္ပက**သ္မိ မန္ဒံ လာမကံ။ **သရသပရိတ္တတာယ ဝါ**တိ အတ္တနော ပစ္စယဘူတာနံ ကိစ္စာနံ သမ္ပတ္တိနံ ဝါ အပ္ပတာယ ဒုဗ္ဗလတာယ။

တေသံ ဒ္ဝိန္နံ ကာရဏံ ဝိဘာဂတော ဒသ္သေတုံ "**ကထံ ဋ္ဌိတိပရိတ္တတာ-ယာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ 'အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ ဇိဝိတ္ထာတိ ဧဝမာဒိ ပဗ္ဗ-ဝေါကာရဘဝေ ပဝတ္တိယံ စိတ္တသ္မ နိရုဇ္ဈနကာလေ သဗ္ဗသ္မိံ ရူပါရူပဓမ္မေ အနိရုဇ္ဈန္တေပိ ရူပတော အရူပသ္မ ပဋ္ဌာနဘာဝေန အရူပဇီဝိတံ သန္ဓာယ, စုတိစိတ္တေန ဝါ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗေသံ ရူပါရူပါနံ နိရုဇ္ဈနဘာဝေန ပဗ္ဗဝေါကာရ-ဘဝေ စုတိစိတ္တံ သန္ဓာယ, စတုဝေါကာရဘဝေ ရူပသ္မ အဘာဝေန စတုဝေါ-ကာရဘဝံ သန္ဓာယ ကထိတ'န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ**တိ အတိတ-စိတ္တသ္မ ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ီကာလေ တံသမ်ီပုဂ္ဂလော "ဇိဝိတ္ထ"ဣတိ ဝတ္တုံ လဗ္ဘတိ။ **နု ဇိဝတိ**တိ "ဇိဝတိ"တိပိ ဝတ္တုံ နု လဗ္ဘတိ။ **နု ဇိဝိဿတိ**တိ "ဇိဝိဿတိ"တိပိ ဝတ္တုံ နု လဗ္ဘတိ။ **အနာဂတေ စိတ္တက္ခဏေ ဇိဝိဿတိ**တိ အနာဂတစိတ္တသ္မ အနုပ္ပဇ္ဇနက္ခဏသမ်ီကာလေ "ဇိဝိဿတိ"တိ ဝတ္တုံ လဗ္ဘတိ။ **နု ဇိဝတိ**တိ "ဇိဝတိ"တိ ဝတ္တုံ နု လဗ္ဘတိ။ **နု ဇိဝိတ္ထာ**တိ "ဇိဝိတ္ထ"ဣတိပိ ဝတ္တုံ နု လဗ္ဘတိ။ **ပစ္စုပ္ပန္နေ စိတ္တက္ခဏေ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တက္ခဏသမ်ီ-ကာလေ။ **ဇိဝတိ**တိ "ဣဒါနိ ဇိဝတိ"တိ ဝတ္တုံ လဗ္ဘတိ။**နု ဇိဝိတ္ထာ**တိ "ဇိဝိတ္ထ"ဣတိ ဝတ္တုံ နု လဗ္ဘတိ။ **နု ဇိဝိဿတိ**တိ "ဇိဝိဿတိ"တိပိ ဝတ္တုံ နု လဗ္ဘတိ။

၁-ဓာတိ ဝိယ (က)

ဇိဝိတံ အတ္တဘာဝေါ စ သုခဒုက္ခာ စာတိ အယံ ဂါထာ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝံ အမုဉ္စိတ္ဝာ လဇ္ဇမာနာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဂဟိတတ္တာ ပဋ္ဌဝေါကာရ-ဘဝမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထံ? **ဇိဝိတ**န္တိ ဇိဝိတသိသေန သဒ္ဒါရက္ခန္ဓော။ **အတ္တဘာဝေါ**တိ ရူပက္ခန္ဓော။ "ဥပေက္ခာ ပန သန္တာတ္တာ၊ သုခ-မိစ္စေဝ ဘာသိတာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ အန္တောဂဓိတ္ဝာ **သုခ-ဒုက္ခာ စာ**တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ စိတ္တံ ဇာတိ ဂိညာဏက္ခန္ဓော ဝုတ္တော။ ဇာမေသံ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ကထိတတ္တာယေဝ ခန္ဓလက္ခဏေန ကေလက္ခဏာဘာဝေန လက္ခဏာကာရဝဝသေန သညာက္ခန္ဓောပိ ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဝုတ္တေသု ပဋ္ဌသု ခန္ဓေသု အရူပဓမ္မံ မုဉ္စိတ္ဝာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိရူပဿ အပ္ပဝတ္တန-ဘာဝေန **ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာ**တိ အရူပပဓာနဘာဝေါ ကထိတော ဟောတိ။ ကထံ? အသညသတ္တေ ရူပမိ ဇုဓုပစိတကမ္မဗလံ အမုဉ္စိတ္ဝာဝ ပဝတ္တတိ၊ နိရောဓ-သမာပန္နာနံ ရူပမိ ပဌမသမာပန္နသမာပတ္တိဗလံ အမုဉ္စိတ္ဝာဝ ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ အတ္တနော အပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနေပိ ရူပပဝတ္တိ ံ အတ္တနော သန္တကမေဝ ကတ္ဝာ ပဝတ္တနသဘာဝဿ အရူပဓမ္မဿ အတ္တနော ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ရူပပဝတ္တိယာ ပဓာန-ကာရဏဘာဝေန ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာတိ စိတ္တပဓာနဘာဝေါ ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ ပဋ္ဌဝေါကာရဇာတေ ပဝတ္တိယံ ရူပပဝတ္တိယာ ပဓာနဘူတစိတ္တနိရောဓေန ရူပေ ဓရမာနေယေဝ ပဝတ္တာနံ[၂] နိရောဓော နာမ ဟောတီတိ အရူပဓမ္မ-ဝသေန ဧဝ "**လဟုသော ဝတ္တတေ ခဏော**"တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ပဋ္ဌဝေါကာရ-ဘဝေ စုတိစိတ္တံ သန္ဓာယ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ဧဝံ ကထိယမာနေ သုခဒုက္ခာ စာတိ ကာယိကစေတသိကသုခဝေဒနာ စ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခဝေဒနာ စ စုတိစိတ္တက္ခဏေ အဟောန္တိပိ ဧကသန္တတိဝသေန စုတိစိတ္တေန သဒ္ဓိ ံ နိရုဇ္ဈတီတိ ကထိတာ။ စတုဝေါကာရဘဝံ ဝါ သန္ဓာယ ကထိတာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထံ? အညသ္မိ ံ ဌာနေ အတ္တဘာဝေါတိ သညာက္ခန္ဓဿ ဝုတ္တဘာဝေန အတ္တဘာဝေါတိ သညာက္ခန္ဓောဝ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ ဇာမေသု စ တီသု ဝိကပ္ပေသု **ကေဝလာ**တိ ဓုဝသုခသုဘအတ္တာ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ တေဟိ အဝေါ-မိဿာ။ **လဟုသော ဝတ္တိ ခဏော**တိ ဝုတ္တနယေန ဧကစိတ္တက္ခဏိကတာယ လဟုကော အကိပရိတ္တော ဇိဝိတာဒိနံ ခဏော ဝတ္တတိ။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-သတ္တာနံ (သျာ)

ကေတော ဒွိန္နံ စိတ္တာနံ အပ္ပဝတ္တိံ ဒသေန္တော **"စုလ္လာသီတိသဟဿာနီ"**တိ ဂါထမာဟ။ **စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ၊ ကပ္ပါ တိဋ္ဌန္တိ ယေ မရူ**တိ ယေ ဒေဝဂဏာ စတုရာသီတိ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုံ ဂဟေတ္ဝာ နေဝသညာ-နာသညာယတနေ တိဋ္ဌန္တိ။ "ယေ နရာ"တိပိ ပါဠိ။ **နတ္ထေ၀ တေသိ ဇီ၀န္တိ၊ ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိတာ**တိ၁ တေပိ ဒေ၀ါ ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိတာ ကေတော ဟုတ္ဝာ ယုဂနဒ္ဓေန စိတ္တေန နာ တု ဧ၀ ဇီ၀န္တိ၊ ကေနေကေန စိတ္တေန ဇီ၀န္တီတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ မရဏကာလံ ဒသေန္တော **"ယေ နိရုဇ္ဈာ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ယေ နိရုဇ္ဈာ**တိ ယေ ခန္ဓာ နိရုဇ္ဈာ အတ္ထင်္ဂတာ။ **မရန္တိ သာ**တိ မတသ။ **တိဋ္ဌ-မာနသ ၀ါ**တိ ဓရမာနသ ၀ါ။ **သဇ္ဇေပိ သဒိသာ ခန္ဓာ**တိ စုတိတော ဥဒ္ဓံ နိရုဇ္ဈကွန္ဓာ ၀ါ ပ၀တ္တေ နိရုဇ္ဈကွန္ဓာ ၀ါ ပုန ဃဋ္ဋေတုံ အသက္ကုဏေယျဋ္ဌေန သဇ္ဇေပိ ခန္ဓာ သဒိသာ။ **ဂတာ အပုဋ္ဌိသန္ဓိကာ**တိ နိရုဇ္ဈကွန္ဓာနံ ပုန အာဂန္ဆာ ပဋိသန္ဓာနာဘာ၀ေန ဂတာ အပုဋ္ဌိသန္ဓိကာတိ ၀ုစ္စန္တိ။

ဣဒါနိ တီသု ကာလေသု နိရုဇ္ဈကွန္ဓာနံ နာနတ္တံ နတ္ထိတိ ဒသေတုံ **"အနန္တရာ"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အနန္တရာ စ ယေ ဘဂ္ဂါ၊ ယေ စ ဘဂ္ဂါ အနာဂတာ**တိ ယေ ခန္ဓာ အနန္တရာတိတာ ဟုတ္ဝာ ဘိန္နာ နိရုဇ္ဈာ၊ ယေ စ အနာ-ဂတာ ခန္ဓာ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ။ **တဒန္တရေတိ** တေသံ အန္တရေ နိရုဇ္ဈာနံ ပစ္စုပ္ပန္နခန္ဓာနံ။ **၀ေသမံ နတ္ထိ လက္ခဏေ**တိ ဝိသမဿ ဘာ၀ေါ ၀ေသမံ၊ တံ ၀ေသမံ နတ္ထိ၊ တေဟိ နာနတ္တံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ လက္ခီယတီတိ လက္ခဏံ၊ တသ္မိံ လက္ခဏေ။

ဣဒါနိ အနာဂတကွန္ဓာနံ ဝတ္တမာနကွန္ဓေဟိ အသမ္မိဿဘာ၀ံ ကထေန္တော **"အနိဗ္ဗတ္တေန နာ ဇာတော"**တိ ဂါထမာဟ။ **အနိဗ္ဗတ္တေန နာ ဇာတော**တိ အဇာတေန အပါတုဘူတေန အနာဂတကွန္ဓေန နာ ဇာတော နာ နိဗ္ဗတ္တော။ ဧတေန အနာဂတကွန္ဓာ ဝတ္တမာနကွန္ဓေန အသမ္မိဿဘာ၀ံ ကထေသိ။ **ပစ္စုပ္ပန္နေန ဇီ၀တီ**တိ ခဏပစ္စုပ္ပန္နေန ဝတ္တမာနကွန္ဓေန ဇီ၀တိ။ ဧတေန ကေကွဏော ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ နာ ဇီ၀တီတိ ကထိတံ။ **စိတ္တာဘဂ္ဂါ မတော**တိ ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ ကေကွဏော အဇီ၀နဘာ၀ေန စိတ္တာဘင်္ဂံ မတော။ "ဥပရိတော စိတ္တာဘင်္ဂါ"တိပိ ပါဠိ၊ တံ ဥဇုကမေ၀။ **ပဉ္ဉတ္တိ ပရမတ္ထိယာ**တိ "ရူပံ ဇီရတိ မစ္စာနံ၊ နာမဂေါတ္တံ နာ ဇီရတိ"တိ၂ ဝစနက္ကမေန ပဏ္ဍိတ္တိမတ္တံ နာ ဇီရဏာသဘာ-၀ေန ပရမာ ဌိတိ ဇေတိသာတိ ပရမတ္ထိယာ၃၊ သဘာ၀ဋ္ဌိတိကာတိ အတ္ထော။

၁-ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သံယုတာ (ပါဠိ)၊ ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိတာ (သီ)

၂-သံ ၁-၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ပရမဋ္ဌိတိ (သီ)

“ဒတ္တော မတော, မိတ္တော မတော”တိ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တမေ၀ ဟိ တိဋ္ဌတိ။ အထ ၀ါ **ပရမတ္ထိယာ**တိ ပရမတ္ထိကာ။ ပရမော အတ္ထော ဇေါသာတိ ပရမတ္ထိကာ။ အဇဋ္ဌာကာသောတိ ပညတ္တိယာ နတ္ထိဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကထနံ ဂိယ မတောတိ ပညတ္တိ နတ္ထိဓမ္မံ ပဋိစ္စ နံ ကထိယတိ၊ ဇိ၀ိတိန္ဒြိယဘင်္ဂသဒ်ိတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကထိယတိ။

အနိဓာနဂတာ ဘင်္ဂါတိ ယေ ခန္ဓာ ဘိန္နာ၊ တေ နိဓာနံ နိဟိတံ နိစယံ နဂစ္ဆန္တိတိ အနိဓာနဂတာ။ **ပုဉ္ဇော နတ္ထိ အနာဂတေ**တိ အနာဂတေပိ နေသံ ပုဉ္ဇဘာ၀ေါ ရာသိဘာ၀ေါ နတ္ထိ။ **နိဗ္ဗတ္တာယေ၀ တိဋ္ဌန္တီ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဋ္ဌိတိက္ခဏော ၀ယမဗ္ဗာ၀ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌန္တိ။ ကိမိ၀ံ? **အာရဂ္ဂ သာသပူပမာ**တိ သူစိမုခေ သာသပေါ ဂိယံ။

ဇုဒါနိ ခန္ဓာနံ ဒဿနဘာ၀ံ ဒသေန္တော “**နိဗ္ဗတ္တာန**”န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **နိဗ္ဗတ္တာနံ ဓမ္မာန**န္တိ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ခန္ဓာနံ။ **ဘင်္ဂေါ နေသံ ပုရက္ခတော**တိ ဇတေသံ ဘေဒေါ ပုရတော ကတ္ဝာ ဌပိတော။ **ပလောကဓမ္မာ**တိ နဿနသဘာ၀ါ။ **ပုရာဏေဟိ အမိဿိတာ**တိ ပုရေ ဥပ္ပန္နေဟိ ခန္ဓေဟိ နာ မိဿိတာ နာ သံသဋ္ဌာ။

ဇုဒါနိ ခန္ဓာနံ အဒဿနဘာ၀ံ ဒသေန္တော “**အဒဿနတော အာယန္တီ**”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အဒဿနတော အာယန္တီ**တိ အဒိဿမာနာယေ၀ အာဂစ္ဆန္တီ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **ဘင်္ဂါ ဂစ္ဆန္တီ ဒဿန**န္တိ ဘေဒါ ဘင်္ဂတော ဥဒ္ဓံ အဒဿနဘာ၀ံ ဂစ္ဆန္တိ။ **ဒိဋ္ဌုပ္ပါဒေါ အာကာသေ**တိ ဝိ၀ဋဂါသေ ဝိဇ္ဇုလတာနိစ္ဆရဏံ ဂိယ။ **ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စာ**တိ ပုဗ္ဗန္တတော ဥဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ ဘိဇ္ဇန္တိ စ၊ နဿန္တိတိ အတ္ထော။ “ဥဒေတိ အာပူရတိ ဝေတိ စဿော”တိ ဝေမာဒိသု ဂိယ။

ဇေ၀ံ ဋ္ဌိတိပရိတ္တတံ ဒသေတွာ ဇုဒါနိ သရသပရိတ္တတံ ဒသေန္တော “**ကထံ သရသပရိတ္တာတာယာ**”တိအာဒိမာဟ။ .တတ္ထ **အဿာသူပနိဗန္ဓံ ဇိ၀ိတ**န္တိ အဇ္ဈတ္တန္တရပ၀ိသနနာသိကဝါတပဋိဗဒ္ဓံ ဇိ၀ိတိန္ဒြိယံ။ **ပဿာသော**တိ ဗဟိနိက္ခမန-နာသိကဝါတော။ **အဿာသပဿာသော**တိ တာဒုဘယံ။ **မဟာဘူတူပနိဗန္ဓ**န္တိ စတုသမုဋ္ဌာနိကာနံ ပထ၀ိအာပတေဇ၀ါယာနံ မဟာဘူတာနံ ပဋိဗဒ္ဓံ ဇိ၀ိတံ။ **ကဗဠီကာရာဟာရူပနိဗန္ဓ**န္တိ အသိတပီတာဒိကဗဠီကာရအာဟာရေန ဥပနိဗန္ဓံ။ **ဥသ္မူပနိဗန္ဓ**န္တိ ကမ္မဇတေဇောဓာတူပနိဗန္ဓံ။ **၀ိညာဏူပနိဗန္ဓ**န္တိ ဘ၀ဂ်-၀ိညာဏူပနိဗန္ဓံ။ ယံ သန္ဓာယ ၀ုတ္တံ “အာယု ဥသ္မာ စ ၀ိညာဏံ၊ ယဒါ ကာယံ ဇဟန္တိမ”န္တိ၂။

၁-ခု၅-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။　　၂-သံ ၂-၁၁၇-ပိဋ္ဌေ။

ဇာဒါနိ နေသံ ဒုဗ္ဘလကာရဏံ ဒဿေန္တော **"မူလမ္ဖိ ဇာမေသံ ဒုဗ္ဘလ"**န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မူလမ္ဖိ**တိ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန မူလဘူတမ္ပိ။ အဿာသပဿာသာနံ ဟိ ကရဇကာယော မူလံ။ မဟာဘူတာဒိနံ အဝိဇ္ဇာကမ္မတဏှာဟာရာ။ **ဇာမေသ**န္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ အဿာသာဒိနံ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တိကာရဏဝသေန ဝုတ္တာနံ။ ဇတေသု ဟိ ဧကေကသ္မိံ အသတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ န တိဋ္ဌတိ။ **ဒုဗ္ဘလန္တိ** အပ္ပထာမံ။ **ပုဗ္ဗဟေတ္ဝါဒိ**တိ အတီတဇာတိယံ ဇာမဿ ဝိပါကဝဋ္ဋဿ ဟေတု-ဘူတာ ကာရဏာသင်္ခါတာ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတဏှာပါဒါနဘဝါပိ။ **ဇာမေသံ ဒုဗ္ဘလာယေ ပစ္စယာ ဇာတိ ဒုဗ္ဘလာ**တိ ယေ အာရမ္မဏာဒိသာခါရဏပစ္စယာ။ **ပဘာဝိကာ**တိ ပခေနံ ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပါဒိကာ ဘဝတဏှာ။ **သဟဘူမိ**တိ သဟ-ဘဝိကာပိ ရူပါရူပဓမ္မာ။ **သမ္ဗယော၈ါဒိ**တိ ဧကတော ယုတ္တာပိ အရူပဓမ္မာ။ **သဟဇာဒိ**တိ သဒ္ဓိံ ဇကစ္ဆတော ဥပ္ပန္နာပိ။ **ယာဝိ ပယောဇိကာ**တိ စုတိပဋိ-သန္ဓိဝသေန ယောဇေတုံ နိယုတ္တာတိ ပယောဇိကာ၊ ဝဋ္ဋမူလကာ တဏှာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "တဏှာဒုတိယော ပုရိသော"တိ။ **နိစ္စဒုဗ္ဘလာ**တိ နိရန္တရေန ဒုဗ္ဘလာ။ **အနဝဋ္ဌိတာ**တိ န အဝဋ္ဌိတာ၊ ဩတရိတ္ဝာ န ဋ္ဌိတာ။ **ပရိပါတယန္တိ ဇာမေ**တိ ဇာမေ အညမညံ ပါတယန္တိ ခေပယန္တိ။ **အညမညဿာ**တိ အညော အညဿ၊ ဧကော ဧကဿာတိ အတ္ထော။ **'ဟိ-**ဇာတိ ကာရဏတ္ထေ နိပါတော။ **နတ္ထိ တာယိတာ**တိ တာယနော ရက္ခကော နတ္ထိ။ **န စာပိ ဋ္ဌပေန္တိ အညမညန္တိ** အညေ အညံ ဋ္ဌပေတုံ န သက္ကောန္တိ။ **ယောပိ နိဗ္ဗတ္တကော သော နိဇ္ဇရတိတိ** ယောပိ ဇာမေသံ ဥပ္ပါဒကော ဓမ္မော၊ သော ဇာဒါနိ နတ္ထိ။

နု စ ကေနစိ ကောစိ ဟာယတီတိ ကောစိ ဧကောပိ ကဿစိ ဝသေန နပရိဟာယတိ။ **ဂန္ဓဗ္ဗာ စ ဇာမေ ဟိ သဗ္ဗသော**တိ သဗ္ဗေ ဟိ ဇာမေ ခန္ဓာ သဗ္ဗာကာရေန ဘင်္ဂံ ပါပုဏိတုံ ယုတ္တာ။ **ပုရိမေဟိ ပဘာဝိတာ ဇာမေ**တိ ပုဗ္ဗဟေတုပစ္စယေဟိ ဇာမေ ဝတ္တမာနကာ ဥပ္ပါဒိကာ။ **ယေပိ ပဘာဝိကာ**တိ ယေပိ ဇာမေ ဝတ္တမာနကာ ဥပ္ပါဒကာ ပုဗ္ဗဟေတုပစ္စယာ။ **တေ ပုရေ မတာ**တိ တေ ဝုတ္တပ္ပကာရပစ္စယာ ဝတ္တမာနံ အပါပုဏိတွာ ပဌမမေဝ မရဏံ ပတ္တာ။ **ပုရိမာဝိ စ ပစ္ဆိမာဝိ စာ**တိ ပုရိမာ ပုဗ္ဗဟေတုပစ္စယာပိ စ ပစ္ဆိမာ ဝတ္တမာနေ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ စ။ **အညမညံ န ကဒါစိ မဒ္ဒသံသူ**တိ အညမညံ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ။ **မ-**ကာရော ပဒသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တော။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနန္တိ ဓတရဋ္ဌဝိရူဠ္ဟကဝိရူပက္ခကုဝေရသင်္ခါတာ စတုမဟာရာဇာ ဣသ္သရာ ဧတေသန္တိ စာတုမဟာရာဇိကာ။ ရူပါဒိဟိ ဒိဗ္ဗန္တိ

ကိဋ္ဌန္တိ **ဒေဝါ**။ တေ သိနေရုပဗ္ဗတသဒိသာ ဝေမဇ္ဈေ ဟောန္တိ။ တေသု အတ္ထိ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာပိ၊ အတ္ထိ အာကာသဋ္ဌကာပိ။ တေသံ ပရမ္မုခာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ပတ္တာ။ ခိဍ္ဍာပဒေါသိကာ မနောပဒေါသိကာ သီတဝလာဟကာ ဥဏ္ဟဝလာ-ဟကာ စန္ဒိမာ ဒေဝပုတ္တော သူရိယော ဒေဝပုတ္တောတိ ဧတေ သဗ္ဗေပိ စာတုမဟာရာဇိကဒေဝလောကဋ္ဌာ ဧဝ တေသံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဇိဝိတံ။ **ဥပါဒါယာ**တိ ပဋိစ္စ။ **ပရိတ္တာကန္တိ** ဝုဠ္ဍိပဋိသေဓော။ **ဆောကန္တိ** မန္ဒကာလံ၊ ဒီဃဒိဝသပဋိသေဓော။ **ခဏိကန္တိ** မန္ဒကာလံ၊ ကာလန္တရပဋိသေဓော။ **လဟုကန္တိ** သလ္လဟုကံ၊ အလသပဋိသေဓော။ **ဋုတ္တာရန္တိ** သီဃဗလဝပဋိသေ-ဓော။ **အနုဗ္ဗနီယန္တိ** ကာလဝသေန နာ အဒ္ဓါနက္ခမံ။ **နစိရဋ္ဌိတိကန္တိ** ဒိဝသေန စိရံ နာ တိဋ္ဌတီတိ နစိရဋ္ဌိတိကံ၊ ဒိဝသပဋိသေဓော။

တာဝတိံသာနန္တိ တေတ္တိံသဇနာ တတ္ထ ဥပပန္နာတိ တာဝတိံသာ။ အပိ စ တာဝတိံသာတိ တေသံ ဒေဝါနံ နာမမေဝါတိပိ ဝုတ္တံ။ တေပိ အတ္ထိ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာ၊ အတ္ထိ အာကာသဋ္ဌကာ၊ တေသံ ပရမ္မုခာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ပတ္တာ။ တထာ **ယာမာ**ဒိနံ။ ကေဒေဝလောကေပိ ဟိ ဒေဝါနံ ပရမ္မုခာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ အပ္ပတ္တာ နာမ နတ္ထိ။ ဒိဗ္ဗသုခံ ယာတာ ပယာတာ သမ္ပတ္တာတိ **ယာမာ**။ တုဋ္ဌာ ပဟဋ္ဌာတိ **တုသိတာ**။ ပကတိပဋိယတ္တာရမ္မဏာတော အတိရေကေန နိမ္မိတုကာမကာလေ[1] ယထာရုစိတေ ဘောဂေ နိမ္မိနိတ္ဝာ ရမန္တိတိ **နိမ္မာနရတီ**။ စိတ္တာစာရံ ဥတ္ဝာ ပရေဟိ နိမ္မိတေသု ဘောဂေသု ဝသံ ဝတ္တေန္တီတိ **ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ**။ ဗြဟ္မ-ကာယေ ဗြဟ္မဃဋ္ဋာယ နိယုတ္တာတိ **ဗြဟ္မကာယိကာ**။ သဗ္ဗေပိ ပန္ဆဝေါကာရ-ဗြဟ္မာနော ဂဟိတာ။

ဂမနီယောတိ ဂန္တဗ္ဗော[2]။ **သမ္ဗာယော**တိ ပရလောကော။ **ယော ဘိက္ခဝေ စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတ**န္တိ ယော စိရံ တိဋ္ဌမာနော၊ သော ဝဿသတ-မတ္တံ တိဋ္ဌတိ။ **အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော**တိ ဝဿသတတော ဥပရိ တိဋ္ဌမာနော ဒွေ ဝဿသတာနိ တိဋ္ဌမာနော နာမ နတ္ထိ။ **ဟိဍ္ဍေယျ နန္တိ** နံ ဇိဝိတံ အဝညာတံ ကရေယျ၊ လာမကတော စိန္တေယျ။ "ဟိဍ္ဍေယျာန"န္တိ စ ပဌန္တိ။ **အစ္ဆယန္တိ**တိ အတိက္ကမန္တိ။ **အဟောရတ္တာ**တိ ရတ္တိန္ဒိဝပရိစ္ဆေဒါ။ **ဥပရုဇ္ဈတီ**တိ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ။ **အာယု ခီယျတိ မစ္စာန**န္တိ သတ္တာနံ အာယု-သင်္ခါရော ခယံ ယာတိ။ **ကုန္နဒီနံ ဩဃ**န္တိ ယထာ ဥဒကစ္ဆိန္နာယ ကုန္နဒိယာ ဥဒကံ၊ ဧဝံ မစ္စာနံ အာယု ခီယျတိ။ ပရမတ္ထတော ဟိ အတိပရိတ္တော သတ္တာနံ ဇိဝိတက္ခဏော ကေစိတ္တာက္ခဏိကမတ္တောယေဝ။ ယထာ နာမ ရထစက္ကံ

၁-ရဇိတုကာမကာလေ (သီ၊ သျာ)　　၂-ဂန္တဗ္ဗော (သီ)

ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဧကေနေဝ နေမိပဒေသေန ပဝတ္တတိ၊ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ ဧကေနေဝ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝ ကေစိတ္တကွက်ိကံ သတ္တာနံ ဇိဝိတံ တသ္မိံ စိတ္တေ နိရုဒ္ဓမတ္တေ သတ္တော နိရုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။

ဓီရာတိ ဓိရာ ဣတိ။ ပုန **ဓီရာ**တိ ပဏ္ဍိတာ။ **ဓိတိမာ**တိ ဓိတိ အာသ အတ္ထိတိ ဓိတိမာ။ **ဓိတိသမ္ပန္နာ**တိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတာ။ **ဓိကတပါပါ**တိ ဂရဟိတ-ပါပါ။ တံယေဝ ပရိယာယံ ဒဿေတုံ "**ဓီ ဝုစ္စတိ ပညာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဇာနာတီတိ **ပညာ**။ ကိံ ပဇာနာတိ? "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိအာဒိနာ နယေန အရိယသစ္စာနိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန "ပညာပနဝသေန ပညာ"တိ ဝုတ္တာ။ ကိန္တိ ပညာပေတိ? "အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ"တိ ပညာပေတိ။ သာဝ[၁] အဝိဇ္ဇာယ အဘိဘဝနတော အမိပတိယဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယံ၊ ဒဿနလက္ခဏော ဝါ ဣန္ဒြဋ္ဌံ ကာရေတီတိပိ ဣန္ဒြိယံ၊ ပညာဝ ဣန္ဒြိယံ **ပညိန္ဒြိယံ**။ သာ ပနေသာ သြဘာသနလက္ခဏာ, ပဇာနနလက္ခဏာ စ၊ ယထာ ဟိ စတုဘိတ္တိကေ ဂေဟေ ရတ္တိ-ဘာဂေ ဒီပေ ဇလိတေ အန္ဓကာရံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အာလောကော ပါတုဘဝတိ၊ ဧဝမေဝ သြဘာသနလက္ခဏာ ပညာ။ ပညောဘာသသမော သြဘာသော နာမ နတ္ထိ။ ပညဝတော ဟိ ဧကပလ္လင်္ကေန နိသိန္နဿ ဒဿဟတ္ထိလောက-ဓာတု ဒဿလောကော ဟောတိ။ တေနာဟ ထေရော—

> "ယထာ မဟာရာဇ ပုရိသော အန္ဓကာရေ ဂေဟေ တေလပ္ပဒီပံ ပဝေသေယ္ယ၊ ပဝိဋ္ဌော ပဒီပေါ အန္ဓကာရံ ဝိဒ္ဓံသေတိ[၂]၊ သြဘာသံ ဇနေတိ၊ အာလောကံ ဝိဒံသေတိ[၃]၊ ပါကဋာနိ စ ရူပါနိ ကရောတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ ဝိဒ္ဓံ-သေတိ၊ ဝိဇ္ဇောဘာသံ ဇနေတိ၊ ဉာဏာလောကံ ဝိဒံသေတိ၊ ပါကဋာနိ အရိယသစ္စာနိ ကရောတိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ သြဘာ-သနလက္ခဏာ ပညာ"တိ[၄]။

ယထာ ပန ဆေကော ဘိသက္ကော အာတုရာနံ သပ္ပါယာသပ္ပါယာနိ ဘောဇနာဒီနိ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ကုသလာကုသလေ သေဝိ-တဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗေ ဟီနပ္ပဏီတကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂအပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ပဇာ-နာတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ "ပဇာနာတိ ပဇာနာတီတိ ခေါ အာဝုသော တသ္မာ ပညဝါတိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ ပဇာနာတိ? ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပဇာ-နာတီ"တိ[၅] ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ ဧဝမသ္သာ ပဇာနနလက္ခဏတ်ာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-သာ စ (သျာ) ၂-ဝိဓမေတိ (သျာ) ၃-ဝိဒဿေတိ (သျာ)
၄-ခု ၁၁-၃၈-မိလိန္ဒပဉှေ။ ၅-မ ၁-၃၆၆-ဝိဋ္ဌေ။

အပရော နယော—ယထာသဲဘာဝပဋိဝေလက္ခဏာ ပညာ၊ အက္ခလိတ-ပဋိဝေလက္ခဏာ ဝါ, ကုသလိဿာသခိတ္တဥသုပဋိဝေဓော ဝိယ။ ဝိသယော-ဘာသရသာ, ပဒီပေါ ဝိယ။ အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ, အရညဂတသုဒေ-သကော ဝိယ။

ခန္ဓဓိရာတိ ပဏ္ဍသု ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တေန္တိ တိ ခန္ဓဓိရာ။ အဋ္ဌာရသသု ဓာတူသု ဉာဏံ ပဝတ္တေန္တိ တိ **ဓာတုဓိရာ**။ သေသေသုပိ ဒ္ဝမိနာ နယေန အတ္ထော နေတဗ္ဗော။ **တေ ဓိရာ ဧဝမာဟံသူ**တိ ဧတေ ပဏ္ဍိတာ ဧဝံ ကထယိံသု။ **ကထေန္တိ**တိ "အပ္ပကံ ပရိတ္တက"န္တိ ကထယန္တိ။ **ဘဏန္တိ**တိ "ထောကံ ခဏိ-က"န္တိ ဘာသန္တိ။ **ဒီပယန္တိ**တိ "လဟုကံ ဒ္ဝတ္တရ"န္တိ ပတိဋ္ဌပေန္တိ။ **ဝေါ-ဟရန္တိ**တိ "အနဒ္ဓနိကံ နစိရဋ္ဌိတိက"န္တိ နာနာဝိဓေန ဗျဝဟရန္တိ။

၁၁။ ဒ္ဝဒါနိ ယေ တထာ နု ကရောန္တိ၊ တေသံ ဗျသနုပ္ပတ္တိံ ဒသ္သေန္တော "**ပဿာမိ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ပဿာမိ**တိ မံသစက္ခုအာဒီဟိ ပေက္ခာမိ။ **လောကေ**တိ အပါယာဒိမှိ။ **ပရိဖန္ဒမာန**န္တိ ဒ္ဝတော စိတော စ ဖန္ဒမာနံ။ **ပဇံ ဒ္ဝမ**န္တိ ဒ္ဝမံ သတ္တကာယံ။ **တဏှာဂတ**န္တိ တဏှာယ ဂတံ အဘိဘူတံ နိပါတိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ဘဝေသူ**တိ ကာမဘဝါဒိသု။ **ဟီနာ နရာ**တိ ဟီန-ကမ္မန္တာ နရာ။ **မစ္စုမုခေ လပန္တီ**တိ အန္တကာလေ သမ္ပတ္တေ မရဏမုခေ ပရိ-ဒေဝန္တိ။ **အဓိတတဏှာသေ**တိ အဓိဂတတဏှာ။ **ဘဝါ**တိ ကာမဘဝါဒိကာ။ **ဘဝေသူ**တိ ကာမဘဝါဒိကေသု။ အထ ဝါ **ဘဝါဘဝေသူ**တိ ဘဝါဘဝေသု၊ ပုနပ္ပုနံ ဘဝေသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပဿာမိတိ မံသစက္ခုနာပိ ပဿာမိတိ ဒုဝိဓံ မံသစက္ခု သဿ္မာရစက္ခု ပသာဒစက္ခုတိ။ တတ္ထ ယောယံ အက္ခိကူပကေ ပတိဋ္ဌိတော ဟေဋ္ဌာ အက္ခိ-ကူပကဋ္ဌိကေန ဥပရိ ဘမုကဋ္ဌိကေန ဥဘတော အက္ခိကူဋ္ဌေဟိ ဗဟိဒ္ဓါ အက္ခိ-လောမေဟိ[1] ပရိစ္ဆိန္နော အက္ခိကူပကမဏ္ဍော နိက္ခန္တေန နာရဏသုတ္တကေန မတ္ထလုင်္ဂေါ[2]အာဗဒ္ဓေါ သေတကဏှမဏ္ဍလဝိစိတ္တော[3] မံသပိဏ္ဍော၊ ဒ္ဝံ **သဿ္မာရစက္ခု** နာမ။ ယော ပန ထ္ထေ သိတော ဇတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓေါ စတုန္နံ မဟာ-ဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပသာဒေါ၊ ဒ္ဝံ **ပသာဒစက္ခု** နာမ။ ဒ္ဝဒမဓိပ္ပေတံ။ တဒေတံ တသ် သသမ္ဘာရစက္ခုနော သေတမဏ္ဍလပရိက္ခိတ္တာသ် ကဏှမဏ္ဍ-လသ် မဇ္ဈေ အဘိမုခေ ဌိတာနံ သရိရသဏ္ဌာနုပ္ပတ္တိပဒေသေ[4] ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ

၁-အက္ခိကူပေဟိ (သီ၊ သျာ) အက္ခိပခုမေဟိ (ပဋိသံ-ဋ ၁-၇၃-ဝိဋ္ဌေ။)　၂-မတ္ထလုင်္ဂေန (သီ၊ သျာ၊ က)
၃-သေတကဏှာတိကဏှမဏ္ဍလဝိစိတ္တော (ပဋိသံ-ဋ ၁-၇၃-ဝိဋ္ဌေ။)
၄-....ဒေသဘူတေ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၅-ဝိဋ္ဌေ။)

သတ္တာသု ပိစုပဋ္ဌလေသု အာသိတ္တာတေလံ ပိစုပဋ္ဌလာနိ ဝိယ သတ္တာက္ခိပဋ္ဌလာနိ ဗျာပေတ္ဝာ ပမာဏာတော ဥိကာသိရမတ္တံ[1] စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓေယမာနံ တိဋ္ဌတိ။

တံ စက္ခတိတိ စက္ခု၊ တေန မံသစက္ခုနာ ပဿာမိ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ**တိ "အဒ္ဒသံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေနာ"တိ[2] ဧဝံဝိဓေန ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ။ **ပညာစက္ခုနာ**တိ "ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ"တိ[3] ဧဝံ အာဂတေန ပညာစက္ခုနာ။ **ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ**တိ "အဒ္ဒသံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော"တိ[4] ဧဝမာဂတေန ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ။ **သမန္တစက္ခုနာ**တိ "သမန္တစက္ခု ဝုစ္စတိ သဗ္ဗညုတညာဏ"န္တိ[5] ဧဝမာဂတေန သမန္တစက္ခုနာ။ **ပဿာမီ**တိ မံသစက္ခုနာ ဟတ္ထတလေ ဌပိတာမလကံ ဝိယ ရူပဂတံ မံသစက္ခုနာ။ **ဒက္ခာမီ**တိ သဒ္ဓာနာမိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ စုတူပပါတံ။ **ဩလောကေမီ**တိ အဝလောကေမိ ပံညာစက္ခုနာ စတုသစ္စံ။ **နိဗ္ဗာယာမီ**တိ စိန္တေမိ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ သဒ္ဓါပဓ္ဓမကာနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ **ဥပပရိက္ခာမီ**တိ သမန္တတော ဣက္ခာမိ ပရိယေသာမိ သမန္တစက္ခုနာ ပဓ္ဓ နေယျပထေ။

တက္ကာဖန္ဒနာယ ဖန္ဒမာနန္တိ တက္ကာစလနာယ စလမာနံ။ ဣတော ပရံ ဒိဋ္ဌိဖန္ဒနာဒိဒိဋ္ဌိဗျသနေန ဒုက္ခေန ဖန္ဒမာနပရိယောသာနံ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝ။ **သမ္မန္နမာနန္တိ** ပုနပ္ပုနံ ဖန္ဒမာနံ။ **ဝိပ္ဖန္ဒမာနန္တိ** နာနာဝိဓေန စလမာနံ။ **ဧဝမာနန္တိ** ကမ္မမာနံ။ **ပဧဝမာနန္တိ** ပဓာနေန ကမ္မမာနံ။ **သမ္မဧဝမာနန္တိ** ပုနပ္ပုနံ ကမ္မမာနံ။ ဥပသဂ္ဂေန ဝါ ပဒံ ဝမိုတံ။

တဏ္ဟာနုဂတန္တိ တဏ္ဟာယ အနုပဝိဋ္ဌံ။ **တဏ္ဟာယာနုသဋ္ဌန္တိ** တဏ္ဟာယ အနုပတ္ထဋ္ဌံ။ **တဏ္ဟာယာသန္နန္တိ** တဏ္ဟာယ နိမုဂ္ဂံ။ **တဏ္ဟာယ ပါတိတန္တိ** တဏ္ဟာယ ခိတ္တံ။ "ပရိပါတိတ"န္တိ ဝါ ပါဌော။ **အဘိဘူတန္တိ** တဏ္ဟာယ မဒ္ဒိတံ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌံ။ **ပရိယာဒိန္နစိတ္တန္တိ** ခေပေတ္ဝာ ဂဟိတစိတ္တံ။ အထ ဝါ ဩဃေန ဂတံ ဝိယ **တဏ္ဟာဂတံ။** ဥပါဒိယ်ကရူပပစ္စယေဟိ ပတိတ္ဝာ ဂတံ ဝိယ **တဏ္ဟာနုဂတံ။** ဥဒကပိဋ္ဌိံ ဆာဒေတ္ဝာ ပတ္ထဋ္ဌနိလိကာ ဥဒကပိဋ္ဌိ ဝိယ **တဏ္ဟာနုသဋ္ဌံ။** ဝစ္စကူပေ နိမုဂ္ဂံ ဝိယ **တဏ္ဟာယာသန္နံ။** ရုက္ခဂ္ဂတော ပတိတ္ဝာ နရကေ ပတိတံ ဝိယ **တဏ္ဟာပါတိတံ။** ဥပါဒိယ်ကရူပံ သံယောဂံ ဝိယ **တဏ္ဟာယ အဘိဘူတံ။** ဥပါဒိယ်ကရူပပရိဂ္ဂါဟကဿ ဥပ္ပန္နဝိပဿနံ ဝိယ တဏ္ဟာယ **ပရိယာဒိန္နစိတ္တံ။** အထ ဝါ ကာမဓ္ဓဇေန **တဏ္ဟာဂတံ။** ကာမပိပါသာယ **တဏ္ဟာနုဂတံ။**

၁-မူဂ္ဂပဋ္ဌလမတ္တံ ဥိကာသိသမတ္တံ (က) ၂-မ ၁-၂၂၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၂-၃၄၆၊ ၀ ၃-၁၆-ပိဋ္ဌေသု။
၄-မ ၁-၂၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ခ ဂ-၉၃၊ ၁၇ဂ-ပိဋ္ဌေသု။

ကာမာသဝေန **တဏ္ဍာနုသဋ္ဌံ**။ ကာမဗဝိဋ္ဌာဟေန **တဏ္ဍာယာသန္နံ**။ ကာမဇ္ဈောသာနေန **တဏ္ဍာယ ပါတိတံ**။ ကာမောဃေန **တဏ္ဍာယ ဘာဘိဘူတံ**။ ကာမုပါဒါနေန တဏ္ဍာယ **ပရိယာဒိန္နစိတ္တန်**။ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **ကာမ-ဘဝေ**တိ ကာမာဝစရေ။ **ရူပဘဝေ**တိ ရူပါဝစရေ။ **အရူပဘဝေ**တိ အရူပါဝစရေ။ တေသံ နာနတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ပကာသိတံယေဝ။

ဘဝါဘဝေသူတိ **ဘဝါဘဝေ**တိ **ဘဝေါ**တိ ကာမဓာတု။ **အဘဝေါ**တိ ရူပါရူပဓာတု။ အထ ဝါ **ဘဝေါ**တိ ကာမဓာတု ရူပဓာတု။ **အဘဝေါ**တိ အရူပ-ဓာတု။ တေသု ဘဝါဘဝေသု။ **ကမ္မဘဝေ**တိ ကမ္မဝဋ္ဋံ။ **ပုနဗ္ဘဝေ**တိ ပေါနောဘဝိကေ ဝိပါကဝဋ္ဋေ။ **ကာမဘဝေ**တိ ကာမဓာတုယာ။ **ကမ္မဘဝေ**တိ ကမ္မဝဋ္ဋံ။ တတ္ထ ကမ္မဘဝေါ ဘာဝယတီတိ ဘဝေါ။ **ကာမဘဝေ ပုနဗ္ဘဝေ**တိ ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိဘဝေ ဝိပါကဝဋ္ဋေ။ ဝိပါကဘဝေါ ဘဝတီတိ ဘဝေါ။ **ရူပဘဝေါ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဇ္ဈေ စ "ကာမဘဝေ ရူပဘဝေ အရူပဘဝေ"တိ ဩကာသဘဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တီသုပိ "ကမ္မဘဝေ"တိ ကမ္မဘဝံ, တထာ "ပုနဗ္ဘဝေ"တိ ဥပပတ္တိဘဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ပုနပ္ပုနဗ္ဘဝေ**တိ အပရာပရံ ဥပ္ပတ္တိယံ။ **ဂတိယာ**တိ ပဉ္စဂတိယာ အညတရာယ။ **အတ္တဘာဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ**တိ အတ္တဘာဝံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ။ **အဝိတတဏှာ**တိ မူလပဒံ။ **အဝိဂတတဏှာ**တိ ခဏိကသမာဓိ ဝိယ ခဏိကပဗ္ဗဟာနာဘာဝေန နိဂတာ တဏှာ ဧတေသန္တိ အဝိဂတတဏှာ။ **အဇ္ဈတ္တတဏှာ**တိ တဒဇ်ပဗ္ဗဟာနာဘာဝေန အပရိစ္စတ္တတဏှာ။ **အဝန္တတဏှာ**တိ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဗ္ဗဟာနာဘာဝေန နိ ဝန္တတဏှာတိ အဝန္တတဏှာ။ **အမုတ္တတဏှာ**တိ အစ္ဆန္နသမုစ္ဆေဒပ္ပဗ္ဗဟာနာဘာဝေန နိ မုတ္တတဏှာ။ **အပ္ပဟီန-တဏှာ**တိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဗ္ဗဟာနာဘာဝေန နိ ပဟီနတဏှာ။ **အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌတဏှာ**တိ နိဿရဏပ္ပဗ္ဗဟာနာဘာဝေန ဘဝေ ပတိဋ္ဌိတံ အနုသယကိလေသံ အပ္ပဋိ-နိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ဋ္ဌိတတ္တာ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌတဏှာ။

၁၂။ ဧဒါနိ ယသ္မာ အဝိဂတတဏှာ ဧဝံ ဖန္ဒန်တီ စ လပန်တီ စ၊ တသ္မာ တဏှာ-ဝိနယေ သမာဒပေန္တော "**မမာယိတေ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **မမာယိတေ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိမမတ္တေဟိ "မမ"န္တိ ပရိဂ္ဂဟိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ။ **ပသဏ္ဌာ**တိ သောတာရေ အာလပန္တော အာဟ။ **ဧတမ္ဖီ**တိ ဧတမ္ပိ အာဒီနဝံ။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

ဒွေ မမတ္တာတိ ဒွေ အာလယာ။ **ယာဝတာ**တိ ပရိစ္ဆေဒနိယမတ္ထော နိပါ-တော။ **တဏှာသင်္ခါတေနာ**တိ တဏှာကောဋ္ဌာသေန၊ သင်္ခါ သင်္ခါတန္တိ

၁-နိယမနတ္ထေ (သျာ၊က)

အတ္ထကော ဧကံ "သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါ"တိအာဒိသု ဝိယ။ **သိမကတန္တိ** အပရိစ္ဆေဒဒေါသဝိရဟိတံ မရိယာဒကတံ "တိယောဇနပရမံ သိမံ သမ္မုန္နာတု"န္တိအာဒိသု ဝိယ။ **ဩမကတန္တိ** ဝစနပရိစ္ဆေဒဒေါသဝိရဟိတံ ပရိစ္ဆေဒကတံ သိမန္တရိကရဂ္ဃော ဝိယ။ **ပရိယန္တကတန္တိ** ပရိစ္ဆေဒကတံ။ သိမန္တရိကရဂ္ဃော ပန ဒွိန္နံ သာဓာရဏံ၊ အယံ ပန ဧကောဗ္ဘတာလပန္တိ ဝိယ ကတန္တိ ပရိယန္တကတံ။ **ပရိဂ္ဂဟိတန္တိ** ကာလန္တရေပိ ပရာယတ္တံ မုဉ္စိတ္ဝာ သဗ္ဗာကာရေန ဂဟိတံ။ **မမာယိတန္တိ** အာလယကတံ ဝသ္သုပဂတံ သေနာသနံ ဝိယ။ **ဣဒံ မမန္တိ** သမိပေ ဌိတံ။ **တံ မမန္တိ** ဒူရေ ဌိတံ။ **တ္ဝေဝ ကန္တိ** ပရိကပ္ပာရနိယမနံ "တ္ဝေဝမိဒံ နပ္ပဋိဘာသေယျာ"တိ ဝိယ။ **တ္ဝာဝတာ**တိ ပရိစ္ဆေဒတ္ထေပိ နိပါတနိယမနံ "တ္ဝာဝတာ ခေါ မဟာနာမာ"တိ ဝိယ။ **ကေဝလမ္ပိ မဟာပထဝိန္တိ** သကလမ္ပိ မဟာပထဝိံ။

အဋ္ဌသတံ တက္ကာဝိစရိတန္တိ အဋ္ဌုတ္တရသတံ တက္ကာဂမနဝိတ္ထာရံ။ အဋ္ဌုတ္တရသတံ ကထံ ဟောတိတိ စေ? ရူပတက္ကာ။ပ။ ဓမ္မတက္ကာတိ ဧဝံ စက္ခုဒ္ဒါရာဒိသု ဇဝနဝိထိယာ ပဝတ္တာ တက္ကာ "သေဋ္ဌိပုတ္တော, ဗြာဟ္မဏပုတ္တော"တိ ဧဝမာဒိသု ဝိတိတော လဒ္ဓနာမာ ဝိယ ဝိတုသဒိသာရမ္မဏော ဘူတာ။ တ္ထေ စ ရူပါရမ္မဏာ ရူပေ တက္ကာတိ ရူပတက္ကာ။ သာ ကာမရာဂဘာဝေန ရူပံ အဿာဒေန္တိ ပဝတ္တမာနာ ကာမတက္ကာ။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတရာဂဘာဝေန "ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတ"န္တိ ဧဝံ အဿာဒေန္တိ ပဝတ္တမာနာ ဘဝတက္ကာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတရာဂဘာဝေန "ရူပံ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ ပစ္ဆေဒံ ဘဝိဿတိ"တိ? ဧဝံ အဿာဒေန္တိ ပဝတ္တမာနာ ဝိဘဝတက္ကာတိ ဧဝံ တိဝိဓာ ဟောတိ။ ယထာ စ ရူပတက္ကာ၊ တထာ သဒ္ဒတက္ကာဒယောပိတိ ဧတာနိ အဋ္ဌာရသ တက္ကာဝိစရိတာနိ ဟောန္တိ။တာနိ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိသု အဋ္ဌာရသ,ဗဟိဒ္ဓါရူပါဒိသု အဋ္ဌာရသာတိ ဆတ္တိံသ၊ ဣတိ အတီတာနိ ဆတ္တိံသ, အနာဂတာနိ ဆတ္တိံသ, ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဆတ္တိံသာတိ အဋ္ဌသတံ။ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ "အသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဣတ္ထသ္မီ"တိ ဟောတိတိ ဝါ ဧဝမာဒိနိ အဇ္ဈတ္တိကရူပါဒိနိဿိတာနိ အဋ္ဌာရသ, ဗာဟိရဿုပါဒါယ ဣမိနာ "အသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ ဣမိနာ "ဣတ္ထသ္မီ"တိ ဟောတိတိ ဗာဟိရရူပါဒိနိဿိတာနိ အဋ္ဌာရသာတိ ဆတ္တိံသ။ ဣတိ အတီတာနိ ဆတ္တိံသ, အနာဂတာနိ ဆတ္တိံသ, ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဆတ္တိံသာတိ ဧဝမ္ပိ အဋ္ဌသတံ? တက္ကာဝိစရိတာနိ ဟောန္တိ။

၁-ခု ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၃-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။
၃-ပစ္ဆ နဘဝိဿတိ (သီ၊ သျာ) ၄-အဋ္ဌသတံ (သီ၊ သျာ)

ဗိသတိ၀ဿကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ ရူပါဒိနံ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ဧကေကမ္ပိ "ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ"တိအာဒိနာ[1] နယေန စတုဓာ ဂါဟ၀သေန ပ၀တ္တာနိ ၀ဿူနိ ကတ္ဝာ ဥပ္ပန္နာ ဝိဇ္ဇမာနဒ္ဓေန သတိ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတေ ကာယေ ဒိဋ္ဌိတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ **ဒသ၀ဿကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ**တိ "နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌ"န္တိအာဒိနယပ္ပ၀တ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယာထာ၀ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ ဂဟဏတော ၀ါ ဝိတထာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အနတ္ထာ၀ဟတ္တာ ပဏ္ဍိတေဟိ ကုစ္ဆိတာ ဒိဋ္ဌိတိပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ သာ အယောနိသော အဘိနိ၀ေသလက္ခဏာ၊ ပရာမာသရသာ၊ မိစ္ဆာဘိနိ၀ေသပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အရိယာနမဒဿနကာမတာဒိပဒဋ္ဌာနာ၊ ပရမ-၀ဇ္ဇာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဒသ၀တ္ထုကာ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ**တိ သဿတော လော-ကော, အသဿတော လောကော, အန္တ၀ါ လောကော"တိအာဒိ-နယပ္ပ၀တ္တာ ဧကေကံ ကောဋ္ဌာသံ ပတိဋ္ဌံ ကတ္ဝာ ဂဟဏ၀သေန ဧ၀ံ ပ၀တ္တာ ဒိဋ္ဌိ ဒသ၀တ္ထုကာ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ။ **ယာ ဧ၀ရူပါ ဒိဋ္ဌိ**တိ ယာ ဧ၀ံ-ဇာတိကာ ဒိဋ္ဌိ။ **ဒိဋ္ဌိဂတ**န္တိ ဒိဋ္ဌိသု ဂတံ။ ဣဒံ ဒဿနံ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိအန္တောဂဏ္ဌာတိ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ဒိဋ္ဌိယေ၀ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန ဂဟနံ **ဒိဋ္ဌိဂဟနံ** တိဏဂဟန၀နဂဟန-ပဗ္ဗတဂဟနာနိ ၀ိယ။ သာသင်္ကသပ္ပဋိဘယဋ္ဌေန **ဒိဋ္ဌိကန္တာရံ** စောရကန္တာရ-၀ါဠကန္တာရနိရဒကကန္တာရဒုဇ္ဇိက္ခကန္တာရာ ၀ိယ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ၀ိနိ၀ိဗ္ဘနဋ္ဌေန ဝိလောမနဋ္ဌေန စ **ဒိဋ္ဌိ၀ိသူကာယိကံ**။ မိစ္ဆာဒဿနံ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ သမ္မာ-ဒဿနံ ၀ိနိ၀ိဗ္ဘတိ စေ၀ ဝိလောမေတိ စ။ ကဒါစိ သဿတဿ, ကဒါစိ ဥစ္ဆေဒဿ ဂဟဏတော ဒိဋ္ဌိယာ ဝိရူပံ ဖန္ဒိတန္တိ **ဒိဋ္ဌိ၀ိပ္ဖန္ဒိတံ**။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဟိ ဧကသ္မိံ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ ကဒါစိ သဿတံ အနုဿရတိ၂၊ ကဒါစိ ဥစ္ဆေဒံ။ ဒိဋ္ဌိယေ၀ ဗန္ဓနဋ္ဌေန သံယောဇနန္တိ **ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ**။ သုသု-မာရာဒယော ၀ိယ ပုရိသံ အာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌုံ ဂဏှာတီတိ **ဂါဟော**။ ပတိဋ္ဌဟန-တော **ပတိဋ္ဌာဟော**။ အယံ ဟိ ဗလ၀ပ၀တ္တိဘာ၀ေန ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဂဏှာတိ။ နိစ္စာဒိ၀သေန အဘိနိ၀ိသတီတိ **အဘိနိ၀ေသော**။ ဓမ္မသဘာ၀ံ အတိက္ကမိတ္ဝာ နိစ္စာဒိ၀သေန ပရတော အာမသတီတိ **ပရာမာသော**။ အနတ္ထာ၀ဟတ္တာ ကုစ္ဆိတော မဂ္ဂေါ, ကုစ္ဆိတာနံ ၀ါ အပါယာနံ မဂ္ဂေါတိ **ကုမ္မဂ္ဂေါ**။ အယာ-ထာ၀ပထတော **မိစ္ဆာပထော**။ ယထာ ဟိ ဒိသာမူဠ္ဠေန "အယံ အသုက-ဂါမသ္သ နာမ ပထော"တိ ဂဟိတော၀ိ တံ ဂါမံ န သမ္ပါပေတိ၊ ဧ၀ံ ဒိဋ္ဌိဂတိကေန "သုဂတိပထော"တိ ဂဟိတာ၀ိ ဒိဋ္ဌိ သုဂတိံ န ပါပေတီတိ အယာထာ၀ပထတော မိစ္ဆာပထော။ မိစ္ဆာသဘာ၀တော **မိစ္ဆတ္တံ**။ တတ္ထေ၀

၁-ခု ၉-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ။　　၂-အနု၀တ္တတိ (သီ) အနု၀ဿတိ (သျာ)

ပရိဇ္ဈာမနတော တရန္တိ ထြေ ဗာလာတိ တိတ္ထံ၊ တိတ္ထဉ္စ တံ အနတ္ထာနဉ္စ အာယတနန္တိ **တိတ္ထာယတနံ၊** တိတ္ထိယာနံ ဝါ သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန စ အာယတနန္တိပိ **တိတ္ထာယတနံ**။ ဝိပရိယေသဘူတော ဂါဟော, ဝိပရိယေသတော ဝါ ဂါဟောတိ **ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော**။ အသဘာဝဂါဟောတိ **ဝိပရီတဂ္ဂါဟော**။ "အနိစ္စေ နိစ္စ"န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာဝသေန ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ဂါဟော **ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟော**။ အနုပါယဂါဟော **မိစ္ဆာဂါဟော**။ အယာထာဝကသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ သဘာဝသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ တထံ ယာထာဝကံ သဘာဝန္တိ ဂါဟော "**အယာထာဝကသ္မိံ ယာထာဝက**"န္တိ **ဂါဟော**။ **ယာဝတာ**တိ ယတ္တကာ။ **ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ**တိ ဗြဟ္မဇာလေ[1] အာဂတာနိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ။

အဇ္ဈောဒသံကိနောပိ ဖဿာတိ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပသယ္ဟ ဗလက္ကာရေန ဂဏှိဿန္တိတိ ဥပ္ပန္နသံကိနောပိ စလန္တိ။ **အစ္ဆိန္ဒန္တော**ပိတိ ဝုတ္တနယေန အစ္ဆိန္ဒန္တောပိ။ **အစ္ဆိန္ဒေ**ပိတိ ဝုတ္တနယေန အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဂဟိတေပိ။ **ဝိပရိဏာမသံကိနောပိ**တိ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ အညထာဘာဝေန အာသံကိနောပိ။ **ဝိပရိဏာမန္တော**ပိတိ ဝိပရိဝတ္တနကာလေပိ။ **ဝိပရိဏတေ**ပိတိ ဝိပရိဝတ္တိတေပိ။ **ဖဿာ**တိ စလန္တိ။ **သမ္ဖဿာ**တိ သဗ္ဗာကာရေန စလန္တိ။ **ဝိပ္ဖဿာ**တိ ဝိဝိဓာကာရေန ဖဿန္တိ။ **ဝေဒာ**တိ ဘယံ ဒိသ္ဝာ ကမ္ပန္တိ။ **ပဝေဒာ**တိ ဆဒ္ဓိတတ္တာ ဘယေန ဝိသေသေန ကမ္ပန္တိ။ **သမ္ပဝေဒာ**တိ လောမဟံသနဘယေန သဗ္ဗာကာရေန ကမ္ပန္တိ။ **ဖဿမာနေ**တိ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ။ **အပ္ပေါဒကေ**တိ မန္ဒောဒကေ။ **ပရိတ္တောဒကေ**တိ လုဇ္ဇိတောဒကေ။ **ဥဒကပရိယာဒါနေ**တိ ခိဏောဒကေ။ **ဗလာကာဟိ ဝါ**တိ ဝုတ္တာဝသေသာဟိ ပက္ခိဇာတီဟိ။ **ပရိပါတိယမာနာ**တိ ဝိဟိံသိယမာနာ ဃဋ္ဋိယမာနာ။ **ဥက္ခိဝိယမာနာ**တိ ကဒ္ဒမန္တရတော နိဟရိယမာနာ ဂိလိယမာနာ ဝါ။ **ခဇ္ဇမာနာ**တိ ခါဒိယမာနာ။ **ဖဿာ**တိ ကာကေဟိ။ **သမ္ဖဿာ**တိ ကုလလေဟိ။ **ဝိပ္ဖဿာ**တိ ဗလာကာဟိ။ **ဝေဒာ**တိ တုဏ္ဍေန ဂဟိတကာလေ မရဏဝသေန။ **ပဝေဒာ**တိ ဝိဇ္ဈနကာလေ။ **သမ္ပဝေဒာ**တိ မရဏသမိပေ။

ပဿိတ္ဝာတိ အဂဏ်ံ ပဿိတ္ဝာ။ **တုလယိတ္ဝာ**တိ ဂဏာဂဏ်ံ တုလယိတ္ဝာ။ **တီရယိတ္ဝာ**တိ ဂဏာဂဏ်ံ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ။ **ဝိဘာဝယိတ္ဝာ**တိ ဝတ္ထုဟာနဘာဂိံ မုဉ္စိတ္ဝာ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ**တိ နိပ္ဖတ္တိံ ပါပေတ္ဝာ အာဝေဏိကံ ကတ္ဝာ။ အထ ဝါ သံကိလ္လေဒေါသံ မောစေတ္ဝာ ဝတ္ထုဝိဘာဂကရဏေန **ပဿိတ္ဝာ**။ အပရိစ္ဆေဒဒေါသံ မောစေတ္ဝာ ပမာဏကရဏဝသေန **တုလယိတ္ဝာ**။ ဝတ္ထု-ဒေါသံ မောစေတ္ဝာ ဝိဘာဂကရဏဝသေန **တီရယိတ္ဝာ**။ သမ္မောဟဒေါသံ

၁-ဒီ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဝိဘ၁ (က)

မောစယိတ္ထာ အဂ္ဂဝိဘာဂကရဏ၀သေန **ဝိဘာ၀ယိတ္ထာ**။ ဃနဒေါသံ မောစေတ္ထာ ပကတိဝိဘာဂကရဏေန **ဝိဂ္ဂဟံ ကတ္ထာ**။ **ပဟာယာ**တိ ပဇ-ဟိတ္ထာ။ **ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ထာ**တိ နိဿဇ္ဇိတ္ထာ။ **အမမာယန္တော**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အာလယံ အကရောန္တော။ **အဂဏှန္တော**တိ ဒိဋ္ဌိယာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပညာယ တံ န ဂဏှန္တော။ **အပရာမသန္တော**တိ ဝိတက္ကေန ဥဟနံ[1] အကရောန္တော။ **အနဘိနိ၀ေသန္တော**တိ နိယာမောက္ကန္တိဒိဋ္ဌိ၀သေန နုပဂိသန္တော။

အကုဗ္ဗမာနောတိ ပရိဂ္ဂါဟတဏှာ၀သေန အကရောန္တော။ **အဇနယ-မာနော**တိ ပေါနောဘဝိကတဏှာ၀သေန အဇနယမာနော။ **အသဉ္ဇနယ-မာနော**တိ ဝိသေသေန အသဉ္ဇနယမာနော။ **အနိဗ္ဗတ္တယမာနော**တိ ပတ္ထနာ-တဏှာ၀သေန နနိဗ္ဗတ္တယမာနော။ **အနဘိနိဗ္ဗတ္တယမာနော**တိ သဗ္ဗာကာရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တယမာနော။ ဥပသဂ္ဂ၀သေန ၀ါ ဓောနိ ပဒါနိ ၀ဍ္ဎိတာနိ။ ဧ၀မေတ္ထ ပဌမဂါထာယ အဿာဒံ။

၁၃။ တတော ပရာဟိ စတူဟိ ဂါထာဟိ အာဒီန၀ဥ္စ ဒဿေတ္ထာ ဇူဒါနိ သဥပါယံ နိဿရဏံ နိဿရဏာနိသံသဉ္စ ဒဿေတုံ, သဗ္ဗာဟိ ၀ါ တောဟိ ကာမာနံ အာဒီန၀ံ [ဩ]ကာရံ သံကိလေသဉ္စ ဒဿေတ္ထာ ဇူဒါနိ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ဒဿေတုံ **"ဥဘောသု အန္တေသု"**တိ ဂါထာဒ္ဒယမာဟ။ တတ္ထ **ဥဘောသု အန္တေသု**တိ ဖဿဖဿသမုဒယာဒိသု ဒ္ဝိသု ဒ္ဝိသု ပရိစ္ဆေဒေသု။ **ဝိနေယျ ဆန္ဒန္တိ** ဆန္ဒရာဂံ ဝိနေတ္ထာ။ **ဖဿံ ပရိညာယာ**တိ စက္ခုသမ္ဖဿာဒိ-ဖဿံ, ဖဿာနုသာရေန ၀ါ တံသမ္ပယုတ္တေ သဗ္ဗေပိ အရူပဓမ္မေ, တေသံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမ္မဏ၀သေန ရူပဓမ္မေ စာတိ သကလမ္ပိ နာမရူပံ တီဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတ္ထာ။ **အနာနုဂိဒ္ဓေါ**တိ ရူပါဒိသု သဗ္ဗဓမ္မေသု အဂိဒ္ဓေါ။ **ယဒတ္ထ-ဂရဟိ တဒကုဗ္ဗမာနော**တိ ယံ အတ္ထနာ ဂရဟတိ၊ တံ အကုရုမာနော။ **နာ-လိမ္ပတိ ဒိဋ္ဌသုတေသု ဓီရော**တိ သော ဓေရ္ယပေါ ဓိတိသမ္ပန္နော ဓိရော ဒိဋ္ဌေသု စ သုတေသု စ ဓမ္မေသု ဒ္ဝိန္နံ လေပါနံ ဓေကနာပိ လေပေန နာလိမ္ပတိ၊ အာကာသမိ၀ နိရုပလိတ္တော အစ္ဆန္တော၀ါဒါနုပဂတ္တော ဟောတိ။

ဖဿော ဧကော အန္တောတိ ဖဿော ဧကပရိစ္ဆေဒေါ။ ဖုသတီတိ ဖဿော။ သ္ဝာယံ ဖုသနလက္ခဏော၊ သင်္ဃဋ္ဋနရသော၊ သန္နိပါတပစ္စု-ပဋ္ဌာနော၊ အာပါထဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနော။ အယဉ္စိ အရူပဓမ္မောပိ သမာနော

၁-[ဩ]ဟနံ (သျာ၊က)

အာရမ္မဏော ဖုသနာကာရေနေဝ ပဝတ္တတိတိ ဖုသနလက္ခဏော။ ဧကဒေသေ-နေဝ အနလ္လီယမာနောပိ ရူပံ ဝိယ စက္ခုံ, သဒ္ဒေါ ဝိယ စ သောတံ စိတ္တံ အာရမ္မဏဘူတ သဃ်ဋ္ဌေတိတိ သဃ်ဋ္ဌနရသော၊ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒသဃ်ဋ္ဌနတော ဝါ ဥပဂူဟနတ္ထာ သမ္ပတ္တိအတ္ထေနပိ ရသေန "သဃ်ဋ္ဌနရသော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂုတ္တံ ဟေတံ **အဋ္ဌကထာယံ**[1]—

"စတုဘူမကဖဿော နော ဖုသနလက္ခဏော နာမ နတ္ထိ၊ သဃ်ဋ္ဌန-ရသော ပန ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကော၀ ဟောတိ။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကဿ ဟိ ဖုသန-လက္ခဏောတိပိ သဃ်ဋ္ဌနရသောတိပိ နာမ။ မနောဒ္ဓါရိကဿ ဖုသန-လက္ခဏောတ္ဝေ၀ နာမံ၊ န သဃ်ဋ္ဌနရသော"တိ။

ဣဒ္ဓ ဝတ္ဝာ ဣဒံ သုတ္တံ[2] အာဘတံ—

"ယထာ မဟာရာဇ ဒွေ မေဏ္ဍာ ယုဇ္ဈေယျုံ၊ ယထာ ဧကော မေဏ္ဍော၊ ဧ၀ံ စက္ခု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာ ဒုတိယော မေဏ္ဍော၊ ဧ၀ံ ရူပံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာ တေသံ သင်္ဃဋ္ဋပါတော၊ ဧ၀ံ ဖဿော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧ၀ံ ဖုသနလက္ခဏော စ ဖဿော သဃ်ဋ္ဌနရသော စ။ ယထာ မဟာရာဇ ဒွေ သမ္မာ ၀ဇ္ဇေယျုံ၊ ဒွေ ပါဏီ ၀ဇ္ဇေယျုံ။ ယထာ ဧကော ပါဏိ၊ ဧ၀ံ စက္ခု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာ ဒုတိယော ပါဏိ၊ ဧ၀ံ ရူပံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာ တေသံ သင်္ဃဋ္ဋပါတော၊ ဧ၀ံ ဖဿော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧ၀ံ ဖုသနလက္ခဏော စ ဖဿော သဃ်ဋ္ဌနရသော စာ"တိ ဝိတ္ထာရော။

ယထာ ၀ါ "စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ"တိအာဒိသု[3] စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ စက္ခုအာဒိ-နာမေန ဂုတ္တာနိ၊ ဧ၀မိဓာပိ တာနိ စက္ခုအာဒိနာမေနေ၀ ဂုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တသ္မာ "ဧ၀ံ စက္ခု ဒဋ္ဌဗ္ဗ"န္တိအာဒိသု ဧ၀ံ စက္ခုဝိညာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧ၀ံ သန္တေ စိတ္တာရမ္မဏာသဃ်ဋ္ဌနတော ဣမသ္မိမ္ပိ သုတ္တေ ကိစ္စဋ္ဌေနေ၀ ရသေန "သဃ်ဋ္ဌနရသော"တိ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တိဏ္ဏံ သန္နိပါတသင်္ခါတသ ပန အတ္တနော ကာရဏသ ၀သေန ပ၀ေဒိတတ္တာ သန္နိပါတပစ္စုပဋ္ဌာနော။ အယဉ္ဟိ တတ္ထ တတ္ထ "တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော"တိ ဧ၀ံ ကာရဏသေ၀ ၀သေန ပ၀ေဒိတောတိ။ ဣမသ စ သုတ္တပဒသ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိယာ ဖဿောတိ အယမတ္ထော၊ န သင်္ဂတိမတ္တမေ၀ ဖဿော။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ခု ၁၁-၆၁-ဝိဇ္ဇေ မိလိန္ဒပဉ္ဟေ။ ၃-အဘိ ၁-၂၆၁-ဝိဇ္ဇေ။

ဧဝံ ပဝေဒိတတ္တာ ပန တေနေဝါကာရေန ပစ္ဆုပဋ္ဌာတိတိ "သဋ္ဌိပါတ-ပစ္ဆုပဋ္ဌာနော"တိ ဝုတ္တော။ ဖလဋ္ဌေန ပန ပစ္ဆုပဋ္ဌာနေနေသ ဝေဒနာပစ္ဆုပဋ္ဌာ-နော နာမ ဟောတိ။ ဝေဒနံ ဟေသ ပစ္ဆုပဋ္ဌာပေတိ၊ ဥပ္ပါဒေတီတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပါဒယမာနော စ ယထာ ဗဟိဒ္ဓါ ဥဏ္ဟုပစ္စယာဝိ သမာနာ လာခါသဒိ်တ-ဓာတုနိသိတာ ဥသ္မာ အတ္တနော နိသယေ မုဒုဘာဝကာရိ ဟောတိ၊ နံ အတ္တနော ပစ္စယဘူတေဝိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရသဒိ်တေ ဥဏ္ဟဘာဝေ။ ဧဝံ ဝတ္ထာရမ္မဏာသဒိ်တအညပစ္စယောဝိ သမာနော စိတ္တနိသိတတ္တာ အတ္တနော နိသယဘူတေ စိတ္တေ ဧဝ သေ ဝေဒနုပ္ပါဒကော ဟောတိ၊ နံ အတ္တနော ပစ္စယဘူတေဝိ ဝတ္ထုမှိ အာရမ္မဏေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဇ္ဇေန သမန္နာဟာရေန ပန ဇုန္ဒြိယေန စ ပရိက္ခတေ ဝိသယေ အနန္တရာယေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော သေ "အာပါထဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနော"တိ ဝုစ္စတိ။

ဖဿော ယတော သမုဒေတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော "ဖဿသမုဒယော"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ "သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော"တိ။ အတီတဒုကော ကာလဝသေန ဝုတ္တော။ ဝေဒနာဒုကော "ဥပေက္ခာ ပန သန္တာ၊ သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတာ"တိ၂ ဝုတ္တာ ဥပေက္ခာဝေဒနံ သုခမေဝ ကတ္ဝာ သုခဒုက္ခဝသေန၊ နာမရူပဒုကော ရူပါရူပဝသေန၊ အာယတနဒုကော သံသာရပဝတ္တိဝသေန၊ သက္ကာယဒုကော ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သုခယတီတိ **သုခါ**။ ဝေဒယတီတိ **ဝေဒနာ**။ ဒုက္ခယတီတိ **ဒုက္ခာ**။ နမနလက္ခဏံ **နာမံ**။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ **ရူပံ**။ စက္ခာယတနာဒီနိ **ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ**။ ရူပါယတနာဒီနိ **ဆ ဗာဟိရာနိ**။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဝိဇ္ဇမာနဋ္ဌေန **သက္ကာယော**။ အဝိဇ္ဇာကမ္မတဏှာအာဟာရဖဿနာမရူပါ **သက္ကာယသမုဒယော**။

စက္ခုသမ္ဖဿောတိ စက္ခုတိတိ စက္ခု၊ ရူပံ အဿာဒေတိ ဝိဘာဝေတိ စာတိ အတ္ထော။ စက္ခုတော ပဝတ္တော သမ္ဖဿော စက္ခုသမ္ဖဿော။ သော ပန အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါက-အာဟာရသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သုဏာတီတိ **သောတံ**။ တံ သသမ္ဘာရသောတဗိလဿ အန္တော တနုတမ္ဗလော-မာစိတေ အင်္ဂုလိဝေဋ္ဌကသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ သောတဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓေယမာနံ တိဋ္ဌတိ။ သောတဉ္စ တံ ပဝတ္တော သမ္ဖဿော **သောတသမ္ဖဿော**။ **ဃာနသမ္ဖဿော**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဃာယတီတိ

၁-ဖိ ၃-၁၊ အဘိ ၂-၁၄၂-ဖိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၁-ဖိဋ္ဌေ။

ဃာနံ။ တံ သဿမ္ဘာရဗိလဿ အန္တော အဇပဒသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ ဃာန-ဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ။ ဇိဝိတမဂ္ဂါယ-တီတိ **ဇိဂ္ဂါ၊** သာယနဋ္ဌေန ဝါ **ဇိဂ္ဂါ**။ သာ သဿမ္ဘာရဇိဂ္ဂါယ အတိအဂ္ဂမူလ-ပဿာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ဥပရိမတလမတ္ထေ ဘိန္နဥပ္ပလဒလဂ္ဂသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ ဇိဂ္ဂါဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနာ တိဋ္ဌတိ။ ကုစ္ဆိတာနံ သာသဝဓမ္မာနံ အာယောတိ **ကာယော**။ အာယောတိ ဥပ္ပတ္တိ-ဒေသော။ ယာဝတာ ဇုမသ္မိံ ကာယေ ဥပါဒိဏ္ဏုပဝတ္ထိ နာမ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ယေဘုယ္ယေန ကာယပ္ပသာဒေါ ကာယဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဒါရ-ဘာဝံ သာဓယမာနော တိဋ္ဌတိ။ မုနာတီတိ **မနော၊** ဝိဇာနာတီတိ အတ္ထော။ **မနော**တိ သဟာဝဇ္ဇနဘဝင်္ဂံ။ မနတော ပဝတ္တော သမ္ဖဿော **မနော-သမ္ဖဿော**။

ဆဗ္ဗိဓမ္မိ ဖဿံ ဒုဝိဓမေဝ ဟောတီတိ ဒဿေတုံ “**အဓိဝစနသမ္ဖဿော ပဋိဃသမ္ဖဿော**”တိ အာဟ။ မနောဒ္ဒါရိကော **အဓိဝစနသမ္ဖဿော**။ ပဉ္စဒ္ဒါရိကော ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိပဋိဃေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော **ပဋိဃသမ္ဖဿော**။

သုခဝေဒနာယ အာရမ္မဏော[1] **သုခဝေဒနီယော**။ ဒုက္ခဝေဒနာယ အာရမ္မဏော **ဒုက္ခဝေဒနီယော**။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာယ အာရမ္မဏော **အဒုက္ခမသုခဝေဒ-နီယော**။ တတ္ထ သုခယတီတိ သုခံ၊ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သုခိတံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ သုဋ္ဌု ဝါ ခနတိ, ခါဒတိ စ ကာယစိတ္တာဗာဓန္တိ သုခံ။ ဒုက္ခယတီတိ ဒုက္ခံ၊ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒုက္ခိတံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ န ဒုက္ခံ န သုခန္တိ အဒုက္ခမသုခံ၊ **မ**-ကာရော ပဒသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တော။

ကုသလောတိအာဒယော ဇာတိဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ကုသလော**တိ ကေဝိသတိကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တော။ **အကုသလော**တိ ဒ္ဝါဒသာကုသလစိတ္တ-သမ္ပယုတ္တော။ **အဗ္ယာကတော**တိ အဝသေသဝိပါကကိရိယာဗျာကတစိတ္တ-သမ္ပယုတ္တော။

ပုန ဘဝပ္ပဘေဒဝသေန နိဒ္ဒိသန္တော “**ကာမာဝစရော**”တိအာဒိမာဟ။ စတုပညာသကာမာဝစရစိတ္တသမ္ပယုတ္တော **ကာမာဝစရော**။ ကာမံ ပဟာယ ရူပေ အဝစရတီတိ **ရူပါဝစရော၊** ကုသလာဗျာကတဝသေန ပဉ္စဒသရူပါ-ဝစရစိတ္တသမ္ပယုတ္တော။ ကာမဉ္စ ရူပဉ္စ ပဟာယ အရူပေ အဝစရတီတိ **အရူပါ-ဝစရော၊** ကုသလာဗျာကတဝသေန ဒ္ဝါဒသာရူပါဝစရစိတ္တသမ္ပယုတ္တော။

၁-အာရမ္မဏော (သျာ၊က)

ဣဒါနိ အဘိနိဝေသဝသေန ဒဿေန္တော **"သုညတော"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သုညတော**တိ ရာဂဒေါသမောဟေဟိ သုညတ္တာ သုညတော။ ရာဂဒေါသ-မောဟနိမိတ္တေဟိ အနိမိတ္တတ္တာ **အနိမိတ္တော။** ရာဂဒေါသမောဟပဏိဓိနံ အဘာဝတော **အပ္ပဏိဟိတော**တိ ဝုစ္စတိ။

ဣဒါနိ ဝဋ္ဋပရိယာပန္နအပရိယာပန္နဝသေန ဒဿေန္တော**"လောကိယော"**တိ-အာဒိမာဟ။ လောကော ဝုစ္စတိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ဝဋ္ဋံ၊ တသ္မိံ ပရိယာပန္န-ဘာဝေန လောကေ နိယုတ္တောတိ **လောကိယော**။ ဥတ္တိဏ္ဏောတိ ဥတ္တရော၊ လောကေ အပရိယာပန္နဘာဝေန လောဂုတ္တရောတိ **လောကုတ္တရော။ ဖုသနာ**တိ ဖုသနာကာရော။ **သမ္မုသနာ သမ္မုသိတတ္တာ**နီ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝမိုတံ။

ဇေံ ဉာတံ ကတ္တာတိ ဇေံ ပါကဋံ ကတ္တာ ဇာနန္တော **တီရေတီ** တီရယတိ၊ ဥပရိ ဝတ္တမ္ဘာကာရေန စိန္တေတိ။ အနိစ္စန္တိကတာယ အာဒိအန္တဝန္တတာယ စ **အနိစ္စတော** တီရေတိ။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနတာယ ဒုက္ခဝတ္ထုတာယ စ **ဒုက္ခတော။** ပစ္စယယာပနီယတာယ ရောဂမူလတာယ စ **ရောဂတော။** ဒုက္ခတာသူလယောဂိတာယ ကိလေသာသုစိပ္ပဋိရူပတာယ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂေတိ ဥဒ္ဓုမာတပရိပက္ကပဘိန္နတာယ စ **ဂဏ္ဍတော။** ပိဋ္ဌာဇနကတာယ အန္ဓော-တုဒနတာယ ဒုန္နိဟရဏီယတာယ စ **သလ္လတော။** ဝိဂရဟဏီယတာယ အဝမိအာဝဟနတာယ အဃဝတ္ထုတာယ စ **အဃတော။** အသေရိဘာဝဇနက-တာယ အာဗာဓပဒဋ္ဌာနတာယ စ **အာဗာဓတော။** အဝသတာယ အဝိဓေယ္ယ-တာယ စ **ပရတော။** ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနတာယ **ပလော-ကတော။** အနေကဗျသနာဝဟနတာယ **ဣတိတော။** အဝိဒိတာနံယေဝ ဝိပုလာနံ အနတ္ထာနံ အာဝဟနတော သမ္ဗုပဒ္ဒဝဝတ္ထုတာယ စ **ဥပဒ္ဒဝတော။** သဗ္ဗဘယာနံ အာကရတာယ စ ဒုက္ခဝူပသမသမ်ိတသ ပရမသာသသ ပဋိပက္ခဘူတတာယ စ **ဘယတော။** အနေကေဟိ အနတ္ထေဟိ အနုဗန္ဓတာယ ဒေါသူပသဋ္ဌတာယ,[1] ဥပသဂ္ဂါ ဝိယ အနဓိဝါသနာရဟတာယ စ **ဥပသဂ္ဂ-တော။** ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ စေဝ လာဘာဒီဟိ စ လောကဓမ္မေဟိ ပစလိတတာယ[2] **စလတော။** ဥပက္ကမေန စေဝ သရသေန စ ပဘင်္ဂုပဂမန-သီလတာယ **ပဘင်္ဂုတော။** သဗ္ဗာဝတ္ထာဝိနိပါတိတာယ, ထိရဘာဝသ စ အဘာဝတာယ **အဓုဝတော။** အတာယနတာယ စေဝ အလဿနေယျခေမတာယ

၁-ဒေါသသူလသင်္ဂိတတာယ (သီ) ဒေါသူပသင်္ဂိတတာယ (သျာ၊က)

၂-စဇ္ဇလိတတာယ (သီ၊ သျာ)

စ **အတာဏတော**။ အလ္လိယိတုံ အနရဟတာယ, အလ္လိနာနမ္ပိ စ လေဏကိစ္စာ-
ကာရိတာယ **အလေဏတော**။ နိဿိတာနံ ဘယသာရကတ္တာဘာဝေန
အသရဏတော။ ယထာပရိကပ္ပိတေဟိ ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝေဟိ ရိတ္တတာယ
ရိတ္တတော။ ရိတ္တတာယေဝ **တုစ္ဆတော**, အပ္ပကတ္တာ ဝါ။ ဒုပ္ပကမ္ပိ ဟိ
လောကေ "တုစ္ဆ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ သာမိ နိဝါသိဝေဒက ကာရကာဓိဋ္ဌာယကဝိရဟိ-
တတာယ **သုညတော**။

သယမ္ဘူ အသာမိကဘာဝါဒိတာယ **အနတ္တတော**။ ပဝတ္တိဒုက္ခတာယ, ဒုက္ခဿ
စ အာဒိနဝတာယ **အာဒီနဝတော**။ အထ ဝါ အာဒိနံ ဝါတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ
အာဒိနဝေါ၊ ကပဏမနုဿသဿေတံ အဓိဝစနံ။ ခန္ဓာပိ စ ကပဏာယေဝါ-
တိ အာဒိနဝသဒိသတာယ **အာဒီနဝတော**။ ဇရာယ စေဝ မရဏေန စာတိ
ဒ္ဝေဓာ ပရိဏာမပကတိတာယ **ဝိပရိဏာမဓမ္မတော**။ ဒုဗ္ဗလတာယ, ဖေဂ္ဂု-
ဝိယ သုခဘဉ္ဇနီယတာယ စ **အသာရကတော**။ အဃဟေတုတာယ **အဃ-
မူလတော**။ မိတ္တမုခသပတ္တော ဝိယ ဝိဿာသဃာတိတာယ **ဝဓကတော**။
ဝိဂတဘဝတာယ ဝိဘဝသမ္ဘူတတာယ စ **ဝိဘဝတော**။ အာသဝပဒဋ္ဌာန-
တာယ **သာသဝတော**။ ဟေတုပစ္စယေဟိ အဘိသင်္ခတတာယ **သင်္ခတတော**။
မစ္စုမာရကိလေသမာရာနံ အာမိသဘူတတာယ **မာရာမိသတော**။ ဇာတိဇရာ-
ဗျာဓိမရဏပကတိတာယ **ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏဓမ္မတော**။ သောကပရိဒေဝ-
ဥပါယာသဟေတုတာယ **သောကပရိဒေဝဥပါယာသဓမ္မတော**။ တဏှာဒိဋ္ဌ-
ဒုစ္စရိတသံကိလေသာနံ ဝိသယဓမ္မတာယ **သံကိလေသဓမ္မတော**။ အဝိဇ္ဇာ-
ကမ္မတဏှာသင်္ခါယတနဝသေန ဥပ္ပတ္တိတော **သမုဒယတော**။ တေသံ အဘာ-
ဝေန **အတ္ထင်္ဂမတော**။ ဖဿ ဆန္ဒရာဂဝသေန မဓုရသာဒေန **အဿာဒတော**။
ဖဿသ ဝိပရိဏာမေန **အာဒီနဝတော**။ ဥဘိန္နံ နိဿရဏေန **နိဿရဏ-
တော တိရေတိ**တိ သဗ္ဗေသု စ ဋီကာသု "တိရေတိ"တိ ပါဌသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပဇဟတိတိ သကသန္တာနတော နိဟရတိ။ **ဝိနောဒေတိ**တိ တုဒတိ။ **ဗျန္တိံ
ကရောတိ**တိ ဝိဂတန္တံ ကရောတိ။ **အနဘာဝံ ဂမေတိ**တိ အနု အနု အဘာဝံ
ဂမေတိ။ အရိယမဂ္ဂသတ္ထေန ဥစ္ဆိန္နံ တဏှာအဝိဇ္ဇာမယံ မူလမေတေသန္တိ **ဥစ္ဆိန္န-
မူလာ**။ တာလဝတ္ထု ဝိယ နေသံ ဝတ္ထု ကတန္တိ **တာလာဝတ္ထုကတာ**။ ယထာ ဟိ
တာလရုက္ခံ သမူလံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တဿ ဝတ္ထုမတ္တေ တသ္မိံ ပဒေသေ ကတေ န
ပုန တဿ တာလဿ ဥပ္ပတ္တိ ပညာယတိ၊ ဧဝံ အရိယမဂ္ဂသတ္ထေန သမူလေ
ရုပါဒိရသေ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တေသံ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗဘာဝေန ဝတ္ထုမတ္တေ စိတ္တသန္တာနေ
ကတေ သဗ္ဗေပိ တေ "တာလာဝတ္ထုကတာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **ယဿေသော**တိ

ယသဲ ပုဂ္ဂလဿ ဇသော ဂေဓော။ **သမုဒ္ဆိန္နော**တိ ဥစ္ဆိန္နော။ **ဂူပသန္တော**တိ ဖလေန ဂူပသန္တော။ **ပဋိပဿဒ္ဓေါ**တိ ပဋ္ဌပဿဒ္ဓိပဟာနေန ပဋိပဿမ္ဘိတော။ ဥပသဂ္ဂေန ဝါ ပဒံ ဝမိဘံ။ **အာဘဇ္ဈုပဂတိကော**တိ ပုန ဥပဂန္တုံ အာဘဇ္ဈော။ **ဉာဏဂ္ဂိနာ ဒဎ္ဎော**တိ မဂ္ဂဉာဏဂ္ဂိနာ ဈာပိတော။ အထ ဝါ ဝိသနိဂ္ဂိတ္တံ ဘာဇနေန သဟ ဆဋ္ဌိတံ ဝိယ ဝတ္ထုနာ သဟ ပဟီနော။ မူလစ္ဆိန္နဝိသဝလ္လိ ဝိယ သမူလစ္ဆိန္နောတိ **သမုဒ္ဆိန္နော**။ ဥဒ္ဓနေ ဥဒကံ သိဉ္စိတ္ဝာ နိဇ္ဇာပိတအဂ်ါရံ ဝိယ **ဂူပသန္တော**။ နိဇ္ဇာပိတအင်္ဂါရေ ပတိတဥဒကဖုသိတံ ဝိယ **ပဋိပဿဒ္ဓေါ**။ အကုံရုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုစ္ဆိန္နဗီဇံ ဝိယ **အာဘဇ္ဈုပဂတိကော**။ အသနိပါတဝိသရက္ခော ဝိယ **ဉာဏဂ္ဂိနာ ဒဎ္ဎော**တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။

ဝိတဂေဓောတိ ဣဒံ သကဘာဝပရိစ္ဆေဒနဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဝိဂတဂေဓော**တိ ဣဒံ အာရမ္မဏော သာလယဘာဝပရိစ္ဆေဒနဝသေန။ **စုတ္တဂေဓော**တိ ဣဒံ ပုန အနာဒိယနဘာဝဒဿနဝသေန။ **မုတ္တဂေဓော**တိ ဣဒံ သန္တတိတော ဝိနိ-မောစနဝသေန။ **ပဟီနဂေဓော**တိ ဣဒံ မုတ္တသာပိ ကွစိ အနဝဋ္ဌာနဒဿန-ဝသေန။ **ပဋိနိဿဋ္ဌဂေဓော**တိ ဣဒံ အာဒိန္နပုဗ္ဗဿ နိဿဂ္ဂဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဝိတရာဂေါ ဝိဂတရာဂေါ စုတ္တရာဂေါ**တိ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဂိဇ္ဈနဝသေန **ဂေဓော**။ ရဇ္ဇနဝသေန **ရာဂေါ**။ **နိန္ဆာတော**တိ နိတ္တဏှော။ "နိန္ဆဒေါ"တိပိ ပါဠော၊ တဏှာဆဒနဝိရဟိတောတိ အတ္ထော။ **နိဇ္ဇဋတော**တိ နိဇ္ဇဋတသဘာဝေါ။ **သီတီဘူတော**တိ သီတသဘာဝေါ။ **သုခပဋိသံဝေဒီ**တိ ကာယိကစေတသိကသုခံ အနုဘဝနသဘာဝေါ။ **ဗြဟ္မဘူတေနာ**တိ ဥတ္တမ-သဘာဝေန။ **အတ္တနာ**တိ စိတ္တေန။

ကတတ္တာ စာတိ ပါပကမ္မာနံ ကတဘာဝေန စ။ **အကတတ္တာ စာ**တိ ကုသလာနံ အကတဘာဝေန စ။ **ကတံ မေ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ အကတံ မေ ကာယ-သုစရိတ**န္တိအာဒယော ဒွါရဝသေန အဝိရတိဝိရတိဝသေန ကမ္မပထဝသေန စ ဝုတ္တာ။ **သီလေသု'မှိ န ပရိပူရကာရီ**တိအာဒယော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဝသေန။ **ဇာဂရိယမနနုယုဇ္ဇော**တိ ပဗ္ဗဇာဂရဏဝသေန။ **သတိသမ္ပဇညေနာ**တိ သာတ္ထကာဒိသမ္ပဇညဝသေန။ **စုတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ**တိအာဒယော ဗောဓိ-ပက္ခိယဓမ္မာ လောကိယလောကုတ္တရဝသေန။ **ဒုက္ခံ မေ အပရိညာတ**န္တိ-အာဒယော စုတ္တာရော အရိယသစ္စဝသေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေ အတ္ထတော တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ပါကဋာယေဝ။

ဓိရော ပဇ္ဇိတောတိ သတ္တ ပဒါ ဝုတ္တတ္ထာယေဝ။ အဝိ စ ဒုက္ခေ အကမ္ပိ-ယဋ္ဌေန **ဓီရော**။ သုခေ အနုပ္ပိလဝဋ္ဌေန **ပဇ္ဇိတော**။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထေ ကတပရိစယဋ္ဌေန **ပညဝါ**။ အတ္တတ္ထပရတ္ထေ နိစ္စလဋ္ဌေန **ဎဿိမာ**။ ဂမ္ဘီရ-ဉတ္တာနတ္ထေ အပစ္စောသက္ကနဋ္ဌေန **ဉာဏီ**။ ဂုဠ္ဠပဋိစ္ဆန္နတ္ထေ သြဘာသန-ဋ္ဌေန **ဓိဘာဝီ**။ နိက္ကိလေသဗျဝဒါနဋ္ဌေန တုလာသဒိသောတိ **မေဓာဝီ**။ **နာလိမ္ဗတီ**တိ သဇာတိယာ နာလိမ္ဗတိ အာကာသေ လေခါ ဝိယ။ **နာပလိမ္ဗတီ**တိ ဝိသေသေန နာလိမ္ဗတိ။ **နာဥပလိမ္ဗတီ**တိ သညောဂေါ ဟုတ္ဝာပိ နာလိမ္ဗတိ ဟတ္ထတလေ လေခါ ဝိယ။ **အလိဏ္ဍော**တိ သညောဂေါ ဟုတ္ဝာပိ နာ ကိလိ-သတိ ကာသိကဝတ္ထေ ဌပိတမဏိရတနံ ဝိယ။ **အပလိဏ္ဍော**တိ ဝိသေသေန ကိလိသတိ မဏိရတနေ ပလိဝေဋိတကာသိကဝတ္ထံ ဝိယ။ **အနုပလိဏ္ဍော**တိ ဥပဂန္ဆာပိ နာ အလ္လီယတိ ပေါက္ခရပတ္တေ ဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ။ **နိက္ခန္တော**တိ ဗဟိ နိက္ခန္တော ဗန္ဓနာဂါရတော ပလာတော ဝိယ။ **နိဿဋော**တိ ပါပ-ပဟီနော အဓိတ္ထာသ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိတကိလိဋ္ဌဝတ္ထု ဝိယ။ **ဝိပ္ပမုတ္တော**တိ သုဋ္ဌု မုတ္တော ဂယ္ဟ။ပဂေ ဝတ္ထုမှိ ရတိံ နာသေတ္ဝာ ပုန နာဂမနံ ဝိယ။ **ဝိသညုတ္တော**တိ ကိလေသေဟိ ဇကေတော နယုတ္တော ဗျာဓိနာ မုတ္တဂိလာနော ဝိယ။ **ဝိမရိယာဒီ-ကတေန စေတသာ**တိ ဝိဂတမရိယာဒကတေန စိတ္တေန၊ သမ္ဘာဝေန သမ္ဘာ-ရမ္မဏေန သမ္ဘကိလေသေဟိ မုတ္တစိတ္တေနာတိ အတ္ထော။

၁၄။ **သညံ ပရိညာ**တိ ဂါထာယ ပန အယံ သင်္ခေပတ္ထော—နာ ကေဝလဉ္စ ဖဿမေဝ၊ အဝိ စ ခေါ ပန ကာမသညာဒိဘေဒံ သညံ, သညာနုသာရေန ဝါ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ နာမရူပံ တီဟိ ပရိဇာနိတ္ဝာ ဇုမာယ ပဋိပဒါယ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ဝိတရေယျ **သြဃံ**၊ တတော သော တိဏ္ဏောဃော တဏှာဒိဋ္ဌိပရိဂ္ဂဟေသု တဏှာဒိဋ္ဌိကိလေသပပဉ္စာနေန[၁] အနုပလိတ္တော ခီဏာ-သဝမုနိ ရာဂါဒိသလ္လာနံ အဗ္ဘူဠ္ဟတ္တာ **အဗ္ဘူဠ္ဟသလ္လော** သတိဝေပုလ္လပတ္တိယာ **အပွမ်တ္တော စရံ** ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ အပွမတ္တော စရန္တော တေန အပွမာဒ-စာရေန အဗ္ဘူဠ္ဟသလ္လော ဟုတ္ဝာ သကပရတ္တဘာဝါဒိဘေဒံ **နာသီသတိ လောကမိမံ ပရဉ္စ**၊ အညဒတ္ထု စရိမစိတ္တနိရောဓာ နိရုပါဒါနော ဇာတ-ဝေဒေါ ပရိနိဗ္ဗာတိတိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ ဓမ္မနေတ္တိဋ္ဌပန-မေဝ ကရောန္တော၊ နာ တု ဇုမာယ ဒေသနာယ မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ ဥပ္ပါဒေသိ ခီဏာသဝဿ ဒေသိတတ္တာတိ။

၁-တဏှာဒိဋ္ဌိလေပပပဉ္စာနေန (က)

နိလာဒိဘေဒံ အာရမ္မဏံ သဉ္ဇာနာတီတိ **သညာ**။ သာ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာ၊ ပစ္စာဘိညာဏရသာ။ စတုဘူမိကသညာ ဟိ နောသဉ္ဇာနနလက္ခဏာ နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗာ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာဝ။ ယာ ပနေတ္ထ အဘိညာဏေန သဉ္ဇာနာတိ၊ သာ ပစ္စာဘိညာဏရသာ နာမ ဟောတိ။ တဿာ ဝမုကိဿ ဒါရုမ္ဟိ အဘိညာဏံ ကတ္ဝာ ပုန တေန အဘိညာဏေန တံ ပစ္စာဘိဇာနနကာလေ, ပုရိသဿ ကာဠတိလကာဒိအဘိညာဏံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ပုန တေန အဘိညာဏေန "အသုကော နာမ ဧသော" တိ တဿ ပစ္စာဘိဇာနနကာလေ, ရညော ပိဋ္ဌိနေါပကာဘဏ္ဍာဂါရိကဿ တဿိံ တဿိံ ပိဋ္ဌိနေ နာမပဏ္ဍကံ ဗန္ဓိတ္ဝာ "အသုကံ ပိဋ္ဌိနံ နာမ အာဟရာ" တိ ဝုတ္တေ ဒိပံ ဇာလေတ္ဝာ သာရဂဗ္ဘံ ပဝိသိတ္ဝာ ပဏ္ဍံ ဝါစေတ္ဝာ တဿ တဿေဝ ပိဋ္ဌိနဿ အာဟရဏကာလေ စ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အပရော နယော—သဗ္ဗသင်္ခါဟိကဝသေန ဟိ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာ သညာ၊ ပုနသဉ္ဇာနနပစ္စယနိမိတ္တကရဏရသာ ဒါရုအာဒိသု တစ္ဆကာဒယော ဝိယ၊ ယထာဂဟိတနိမိတ္တဝသေန အဘိနိဝေသကရဏပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဟတ္ထိဒဿကအန္ဓော ဝိယ၊ အာရမ္မဏေ အနောဂါဠှဝုတ္တိတာယ အစိရဋ္ဌာနပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ ဝိဇ္ဇု ဝိယ၊ ယထာဥပဋ္ဌိတဝိသယပဒဋ္ဌာနာ တိဏပုရိသကေသု မိဂပေါတကာနံ ပုရိသာတိ ဥပ္ပန္နသညာ ဝိယ။ ယာ ပနေတ္ထ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ ဟောတိ၊ သာ ဉာဏမေဝ အနုဝတ္တတိ် သသမ္ဘာရပထဝိအာဒိသု သေသဓမ္မာ ပထဝိအာဒိနိ ဝိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကာမပဋိသညုတ္တာ သညာ **ကာမသညာ**။ ဗျာပါဒပဋိသညုတ္တာ သညာ **ဗျာပါဒသညာ**။ ဝိဟိံသာပဋိသညုတ္တာ သညာ **ဝိဟိံသာသညာ**။ တေသု ဒ္ဝေ သတ္တေသုပိ သဓိုရေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကာမသညာ ဟိ ဝိယေ မနာပေ သတ္တေ ဝါ သဓိုရေ ဝါ ဝိတက္ကေန္တသ္သ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဗျာပါဒသညာ အပ္ပိယေ အမနာပေ သတ္တေ ဝါ သဓိုရေ ဝါ ကုဇ္ဈိတ္ဝာ ဩလောကနကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဝိနာသနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိဟိံသာသညာ သဓိုရေသုန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သဓိုရော ဟိ ဒုက္ခာပေတဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ။ "ဣမေ သတ္တာ ဟညန္တု၊ ဝါ, ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တု၊ ဝါ, ဝိနသ္သန္တု၊ ဝါ, မာ ဝါ အဟေသု" န္တိ စိန္တေန္တာ ကာလေ ပန သတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နေက္ခမ္မပဋိသညုတ္တာ သညာ **နေက္ခမ္မသညာ၊** သာ အသုဘပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမာဝစရာ ဟောတိ, အသုဘဗျာနေ ရူပါဝစရာ၊ တံ ဗျာနံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂဖလကာလေ လောကုတ္တရာ။ အဗျာပါဒပဋိသညုတ္တာ သညာ **အဗျာပါဒသညာ၊** သာ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမာဝစရာ ဟောတိ၊ မေတ္တာဗျာနေ ရူပါဝစရာ၊ တံ ဗျာနံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ

ဥပ္ပန္နမဂ္ဂဖလကာလေ လောကုတ္တရာ။ အဝိဟိံ သာပဋိသည္ဓိတ္တာ သည္သာ **အဝိ-ဟိံ သာသည္သာ၊** သာ ကရဏာပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမာဝစရာ၊ ကရဏာဈာနေ ရူပါ-ဝစရာ၊ တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂဖလကာလေ လောကုတ္တရာ။ ယဒါ အလောဘော သီသံ ဟောတိ၊ တဒါ ဇာတရေ ဒွေ တဒန္တရာယိကာ ဘဝန္တိ။ ယဒါ မေတ္တာ သီသံ ဟောတိ၊ တဒါ ဇာတရေ ဒွေ တဒန္တရာယိကာ ဘဝန္တိ။ ယဒါ ကရဏာ သီသံ ဟောတိ၊ တဒါ ဇာတရေ ဒွေ တဒန္တရာယိကာ ဘဝန္တိ။ ရူပါရမ္မဏံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နာ သည္သာ **ရူပသည္သာ။ သဒ္ဒသည္သာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဇာဒံ တသာယေဝ အာရမ္မဏတော နာမံ။ အာရမ္မဏာနံ ဝုတ္တုတ္တာ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိဝုတ္တေ။နိပိ ဝုတ္တာနေဝ ဟောန္တိ။

ယာ ဧဝရူပါ သည္သာတိ အည္သာပိ ''ပဋိဃသမ္ဖဿဇာ သည္သာ အဓိဝစန-သမ္ဖဿဇာ သည္သာ''တိ ဧဝမာဒိကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ သည္သာတိပိ ပရိယာယေန ဆဒ္ဒါရိကာယေဝ။ တယော ဟိ အရူပိနော ခန္ဓာ သယံ ပိဋ္ဌိဝဋ္ဋကာ ဟုတ္ဝာ အတ္တာနာ[1] သဟဇာတသည္သာယ ''အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ သည္သာ''တိ နာမံ ကရောန္တိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန ပဋိဃသမ္ဖဿဇာ သည္သာ နာမ ပဉ္စဒ္ဒါရိကာ သည္သာ၊ အဓိဝစနသမ္ဖဿဇာ သည္သာ နာမ မနောဒ္ဒါရိကာ သည္သာ။ ဧတော အတိရေကသည္သာ ပရိဂ္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သည္သာတိ သဘာဝနာမံ။ **သဉ္ဇာနနာ**တိ သဉ္ဇာနနာကာရော။ **သဉ္ဇာနိ-တတ္တာ**နိ သဉ္ဇာနိတဘာဝေါ။

အဝိဇ္ဇောဃနိ္တ ပူရေတုံ အယုတ္တဋ္ဌေန ကာယဒုစ္စရိတာဒိ အဝိန္ဒိယံ နာမ၊ အလဒ္ဓဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တံ အဝိန္ဒိယံ ဝိန္ဒတီတိ အဝိဇ္ဇာ။ တဗ္ဘိပရိတတော ကာယ-သုစရိတာဒိ ဝိန္ဒိယံ နာမ၊ တံ ဝိန္ဒိယံ န ဝိန္ဒတီတိ အဝိဇ္ဇာ။ ခန္ဓာနံ ရာသဋ္ဌံ, အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌံ,ဓာတူနံ သုညဋ္ဌံ, ဇာတြိယာနံ အဓိပတိယဋ္ဌံ, သစ္စာနံ တထဋ္ဌံ အဝိဒိတံ ကရောတီတိပိ အဝိဇ္ဇာ။ ဒုက္ခာဒီနံ ပိဋ္ဌနာဒိဝသေန ဝုတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ[2] အတ္ထံ အဝိဒိတံ ကရောတီတိပိ အဝိဇ္ဇာ။ အန္ဓကဝိရဟိတေ သံသာရေ ယောနိဂတိဘဝဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု သတ္တေ ဇဝါပေတီတိ အဝိဇ္ဇာ။ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနေသု ဇုတ္ထိပုရိသာဒီသု ဇဝတိ, ဝိဇ္ဇမာနေသု ခန္ဓာဒီသု န ဇဝတီတိ အဝိဇ္ဇာ။ အပိ စ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဆာဒနတောပိ အဝိဇ္ဇာ၊ တံ အဝိဇ္ဇောဃံ။ ကာမောဃဝသေန **ဥတ္တရေယ္ယု**။ ဘဝေါဃဝသေန **ပတရေယ္ယု**။ ဒိဋ္ဌောဃ-ဝသေန **သမတိက္ကမေယ္ယု**။ အဝိဇ္ဇောဃဝသေန **ဗိတိဝတ္တေယ္ယု**။ အထ ဝါ

၁-အတ္တနော (သီ၊ သျာ) ၂-စတုဗ္ဗိဓံ စတုဗ္ဗိဓံ (က၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၀၄-ပိဋ္ဌေပိ)

သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟာနဝသေန **ဥတ္တရေယျ**။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ပဟာန-ဝသေန **ပတရေယျ**။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ပဟာနဝသေန **သမတိက္ကမေယျ**။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဟာနဝသေန **ဒိတိဝတ္တေယျ**။ အထ ဝါ "**တရေယျာဒိ**ပဉ္ဆပဒံ တဒဂ်ါဒိပဉ္ဆပဟာနေန ယောဇေတဗ္ဗ"န္တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။

"**မောနံ ဝုစ္စတိ ဉာဏ**"န္တိ ဝတ္ဝာ တံ ပဘေဒတော ဒသေတုံ "**ယာ ပညာ ပဇာနနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တံ ဝုတ္တနယမေဝ ဌပေတ္ဝာ "အမောဟော ဓမ္မဝိစယော"တိ ပဒံ။ **အမောဟော** ကုသလေသု ဓမ္မေသု အဘာဝနာယ ပဋိပက္ခော ဘာဝနာဟေတု။ အမောဟေန အဝိပရီတံ ဂဏှာတိ မူဠ္ဍဿ ဝိပရီတဂ္ဂဟဏတော။ အမောဟေန ယာထာဝံ ယာထာဝတော ဓာရေန္တော ယထာသဘာဝေ ပဝတ္တတိ။ မူဠ္ဍော ဟိ "တစ္ဆံ အတစ္ဆံ, အတစ္ဆေ တစ္ဆ"န္တိ ဂဏှာတိ၊ တထာ ဇာနိတုံ နာဟာတိ။ အမူဠ္ဍဿ "တံ ကုတော္တ လဗ္ဘာ"တိ ဧဝမာဒိပစ္စဝေက္ခဏာသမ္ဘဝတော မရဏာဒဒ္ဓံ နာဟာတိ။ သမ္မောဟမရဏံ ဟိ ဒုက္ခံ၊ နာ စ တံ အမူဠ္ဍဿ ဟောတိ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ သုခ-သံဝါသော ဟောတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ နာ ဟောတိ။ မောဟေန ဟိ နိစ္စသမ္မူဠ္ဍော တိရစ္ဆာနယောနိံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ မောဟပဋိပက္ခော စ အမောဟော မောဟဝသေန အမဇ္ဈတ္တဘာဝဿ အဘာဝကရော။ အမောဟေန အဝိဟိံသာ-သညာ ဓာတုသညာ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပဇ္ဇနံ, ပစ္ဆိမဇန္တုဒယဿ ပဘေဒနဉ္စ ဟောတိ။ ပစ္ဆိမာနိ ဒွေ သတိပဋ္ဌာနာနိ တသ္သေဝ အာနုဘာဝေန ဒီပေဿန္တိ။ အမောဟော ဒိဋ္ဌာဃုကတာယ ပစ္စယော ဟောတိ။ အမူဠ္ဍော ဟိ ဟိတာဟိတံ ဥတ္ဝာ အဟိတံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော ဟိတဉ္စ ပဋိသေဝမာနော ဒိဋ္ဌာ-ယုကော ဟောတိ၊ အတ္တာသမ္ပတ္တိယာ အပရိဟီနော ဟောတိ။ အမူဠ္ဍော ဟိ အတ္တာနော ဟိတမေဝ ကရောန္တော အတ္တာနံ သမ္ပာဒေတိ၊ အရိယဝိဟာရဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဥဒါသိနပက္ခေသု နိဗ္ဗုတော ဟောတိ အမူဠ္ဍဿ သဗ္ဗာဘိသင်္ခာရေသု ဒုက္ခသစ္စဒဿနံ ဟောတိ။ အသမ္မူဠ္ဍော ဟိ ယာထာဝဂဟဏကုသလော အပရိဏာယကံ ခန္ဓပဉ္စကံ အပရိဏာယကတော ဂဏှာတိ။ ယထာ စ တေန အနတ္တဒဿနံ၊ ဧဝံ အတ္တဒဿနံ မောဟေန။ ကော ဟိ နာမ အတ္တာသုညတံ ဂဏှိတ္ဝာ ပုန သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇေယျာတိ။

တေန ဉာဏေန သမန္နာဂတောတိ တေန ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဉာဏေန သမင်္ဂီဘူတော သေက္ခာဒယော မုနိ။ **မောနပ္ပတ္တော**တိ ပဋိလဒ္ဓဉာဏော[1]

၁-ပဋိလဒ္ဓဉာဏေန (သီ၊ သျာ)

မုနိဘာဝံ ပတ္ထော။ **တီဏိတိ** ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **မောနေယျာနီ**တိ မုနိ-ဘာဝကရာ မောနေယျကရာ ပဋိပဒါ ဓမ္မာ။ **ကာယမောနေယျန္တိ**အာဒီသု ဝိညတ္တိကာယရူပကာယဝသေန ပညာပေတဗ္ဗံ **ကာယမောနေယျံ**။ ဝိညတ္တိ-ဝါစာသဒ္ဒဝါစာဝသေန ပညာပေတဗ္ဗံ **ဝစီမောနေယျံ**။ မနောဒ္ဝါရိကစိတ္တာ-ဒိဝသေန ပညာပေတဗ္ဗံ **မနောမောနေယျံ**။ **တိဝိဓကာယဒုစ္စရိတာနံ ပဟာနန္တိ** ပါဏာတိပါတာဒိဝိဓာနံ ကာယတော ပဝတ္တာနံ ဒုဋ္ဌု စရိတာနံ ပဇဟနံ။ **ကာယသုစရိတ**န္တိ ကာယတော ပဝတ္တံ သုဋ္ဌု စရိတံ။ **ကာယာရမ္မဏေ ဉာဏ**န္တိ ကာယံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ အနိစ္စာဒိဝသေန ပဝတ္တံ ကာယာရမ္မဏေ ဉာဏံ။ **ကာယပရိညာ**တိ ကာယံ ဉာတတီရဏပဟာနပရိညာဟိ ဇာနနဝသေန ပဝတ္တံ ဉာဏံ။ **ပရိညာသဟဂတော မဂ္ဂေါ**တိ အဇ္ဈတ္တိကံ ကာယံ သမ္မသိတ္ဝာ ဥပ္ပါဒိတ-မဂ္ဂေါ ပရိညာသဟဂတော။ **ကာယေ ဆန္ဒရာဂဿ ပဟာန**န္တိ ကာယေ တဏှာဆန္ဒရာဂဿ ပဇဟနံ[1]။ **ကာယသံ၏ရနိရောဓော**တိ အဿာသ-ပဿာသာနံ နိရောဓော အာဝရဏော၊ စတုတ္ထဈာနသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ။ **ဝစီသံ၏ရနိရောဓော**တိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ နိရောဓော အာဝရဏော၊ ဒုတိယဈာနသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ။ **စိတ္တသံ၏ရနိရောဓော**တိ သညာဝေဒနာနံ နိရောဓော အာဝရဏော၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ။

ပဌမဂဠိထာယ **ကာယမုနီ**န္တိ အာဒီသု ကာယဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝသေန **ကာယ-မုနီ**။ ဝစီဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝသေန **ဝါစာမုနီ**။ မနောဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝသေန **မနောမုနီ**။ သမ္ဘာကုသလပ္ပဟာနဝသေန **အနာသဝမုနီ**။ **မောနေယျသမ္ပန္နန္တိ** ဇာနိတဗ္ဗံ ဇာနိတ္ဝာ ဖလေ ဋ္ဌိတတ္တာ မောနေယျသမ္ပန္နံ။ **အာဟု သမ္ဗုပ္ပဟာယိ-နန္တိ** သမ္ဗုကိလေသေ ပဇဟိတ္ဝာ ဋ္ဌိတတ္တာ သမ္ဗုပ္ပဟာယိနံ ကထယန္တိ။

ဒုတိယဂဠိထာယ **နိန္နာတပါပကန္တိ** ယော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသင်္ခါတေ သမ္ဗုသ္မိံမ္ဗိ အာယတနေ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန ဥပ္ပတ္တိရဟာနိ သမ္ဗုပါပကာနိ မဂ္ဂဉ်ဏေန နိန္နာယ ဓောဝိတ္ဝာ ဋ္ဌိတတ္တာ နိန္နာတပါပကံ အာဟူတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တော **အဂါရမုနိနော**။ ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂတော **အနဂါရ-မုနိနော**။ တတ္ထ သေက္ခော **သေက္ခမုနိနော**။ အရဟန္တော **အသေက္ခမုနိနော**။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ **ပစ္စေကမုနိနော**။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ **မုနိမုနိနော**။

ပုန ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာဝသေန **"ကတမေ အဂါရမုနိနော"**တိ အာဟ။ **အဂါရိကာ**တိ ကသိဂေါရက္ခာဒိအဂါရိကကမ္မေ နိယုတ္တာ။ **ဒိဋ္ဌပဒါ**တိ

၁-ကာယဆန္ဒရာဂဿ ပဟာနန္တိ ကာယတဏှာဆန္ဒရာဂဿ ပဇဟနံ (သီ၊ က)

ဒိဋ္ဌနိဗ္ဗာနာ။ **ဝိညာတသာသနာ**တိ ဝိညာတံ ဝါကွတ္တယသာသနံ ဇေတသ္ဆ် ဝိညာတသာသနာ။ **အနဂါရာ**တိ ကသိဂေါရက္ခာဒိအဂါရိယကမ္မံ ဇေသံ နတ္ထိတိ ပဗ္ဗဇိတာ "အနဂါရာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **သတ္တ သေက္ခာ**တိ သောတာပန္နာဒယော သတ္တ။ တီသု သိက္ခာသု သိက္ခန္တိတိ သေက္ခာ။ အရဟန္တော နာ သိက္ခန္တိတိ အသေက္ခာ။ တံ တံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ကေကာ၀ အနာစရိယကာ၀ စတုသစ္စံ ဗုဇ္ဈိတ၀န္တော**တိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကမုနိနော**။

မုနိမုနိနော ဝုစ္စန္တိ တထာဂတာတိ ဣဿ အဒ္ဓဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂ၀ါ တထာဂတော—တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ ယာထာ၀တော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာ-ဂတော၊ တထ၀ါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘ၀နဋ္ဌေန တထာဂတောတိ။

ကထံ ဘဂ၀ါ **တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော**? ယထာ သဗ္ဗ-လောကဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နာ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အာဂတာ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယေနာဘိနိဟာရေန ပုရိမကာ ဘဂ၀န္တော အာဂတာ၊ တေနေ၀ အမ္ဟာကမ္ပိ ဘဂ၀ါ အာဂတော။ အထ ၀ါ ယထာ ပုရိမကာ ဘဂ-၀န္တော ဒါန သီလ နေက္ခမ္မ ပညာ ဝီရိယ ခန္တိ သစ္စာဓိဋ္ဌာနမေတ္တုပေက္ခာသမ္ပါတာ ဒသ ပါရမိယော ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမ-တိံသပါရမိယော ပူရေတ္ဝာ အင်္ဂပရိစ္စာဂံ နယန မန ရဇ္ဇ ပုတ္တဒါရ ပရိစ္စာဂန္တိ ဣမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယာမမ္မဂ္ဂာနဉ္စတတ္ထ-စရိယာဒယော ပူရေတ္ဝာ ဗုဒ္ဓိစရိယာယ ကောဋိံ ပတ္ဝာ အာဂတာ၊ တထာ အမ္ဟာကမ္ပိ ဘဂ၀ါ အာဂတော။ ယထာ စ ပုရိမကာ ဘဂ၀န္တော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ, စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ, ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, ပဉ္စ ဗလာနိ, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ, အရိယံ အင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာ၀ေတ္ဝာ ပူရေတ္ဝာ အာဂတာ၊ တထာ အမ္ဟာကမ္ပိ ဘဂ၀ါ အာဂတော။ ဧ၀ံ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော။

ယထာ စ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓအာဒယော၊
သဗ္ဗညုဘာ၀ံ မုနယော ဣဓာဂတာ။
တထာ အယံ သက္ယမုနိပိ အာဂတော၊
တထာဂတော ဝုစ္စတိ တေန စက္ခုမာတိ။ (၁)

ကထံ **တထာ ဂတောတိ တထာဂတော**? ယထာ သမ္ဗတိဇာတာ ပုရိမကာ ဘဂဝန္တော ဂတာ။ ကထဉ္စ တေ ဂတာ? တေ ဟိ သမ္ဗတိဇာတာ သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရာဘိမုခါ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂတာ။ ယထာဟ—

> သမ္ဗတိဇာတော အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ၊ သေတမှိ ဆတ္တေ အနုဓာရိယမာနေ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ အာသဘိဉ္စ ဝါစံ ဘာသတိ "အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ[1]။

တဉ္ဆဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ အနေကေသံ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ ယံ ဟိ သော သမ္ဗတိဇာတော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဣဒမဿ စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ ဥတ္တရမုခဘာဝေါ ပနဿ သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ သတ္တပဒဝီတိဟာရော သတ္တ-ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပဋိလာဘဿ။ "သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိတိပတန္တိ စာမရာ"တိ[2] ဇော်ဂ ဝုတ္တစာမရဂ္ဂဟေပေါ ပန သဗ္ဗတိတ္ထိယနိမ္မဒနဿ[3]။ သေတစ္ဆတ္တဓာရဏံ အရဟတ္တ-ဝိမုတ္တိဝရဝိမလသေတစ္ဆတ္တပဋိလာဘဿ။ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ သဗ္ဗညု-တဉာဏဂ္ဂဟဏပဋိလာဘဿ။ အာသဘိဝါစာဘာသနံ ပန အပ္ပဋိဝတ္တိယဝရ-ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ တထာ အယံ ဘဂဝါပိ ဂတော။ တဉ္ဆဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ တေသံယေဝ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ-ဘာဝေန။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

> "မုဟုတ္တဇာတော ဂဝမ္ပတိ ယထာ၊
> သမေဟိ ပါဒေဟိ ဓုဝီ ဝသုန္ဓရံ။
> သော ဝိက္ကမိ သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
> သေတဉ္စ ဆတ္တံ အနုဓာရယုံ မရူ။
> ဂန္ဓာန သော သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
> ဒိသာ ဝိလောကေသိ သမာ သမန္တတော။
> အဒ္ဒဂံ့ပေတံ ဂိရမဗ္ဘာဒိရယိ၊
> သီဟော ယထာ ပဗ္ဘတမုဒ္ဓနိဒ္ဓိတော"တိ[4]။

၁-ဒီ ၂-၁၃၊ မ ၃-၁၆၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ခ ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-နိမ္မထနဿ (သီ၊ သျာ၊ က) ၄-ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၂၊ ဇာတိဝတ္တက-၄ ၁၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

ဧဝံ တထာ ဂဘောတိ တထာဂတော။

အထ ဝါ ယထာ ပုရိမကာ ဘဂဝန္တော၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထေဝ နေက္ခမ္မေန ကာမန္တိန်း။ပ။ ပဌမဇ္ဈာနေန နီဝရဏေ။ပ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညံ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ပဟာယ ဂတော၊ ဧဝမ္ပိ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။ (၂)

ကထံ **တထလက္ခဏံ အာဂဇတောတိ တထာဂတော**? ပထဝီဓာတုယာ ကက္ခဠတ္တလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ၊ အာပေါဓာတုယာ ပဂ္ဃရဏလက္ခဏံ၊ တေဇောဓာတုယာ ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ အာကာသဓာတုယာ အသမ္ဖုဋ္ဌလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဓာတုယာ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

ရူပဿ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ သညာယ သဉ္ဇာန-နလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

ဝိတက္ကဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ဝိစာရဿ အနုမဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ပီတိယာ ဖရဏလက္ခဏံ၊ သုခဿ သာတလက္ခဏံ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သတိန္ဒြိ-ယဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ပညိန္ဒြိယဿ ပဇာနနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓါဗလဿ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယလက္ခဏံ၊ ဝီရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ၊ သတိဗလဿ မုဋ္ဌဿစ္စေ၊ သမာဓိဗလဿ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယ-လက္ခဏံ၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဖရဏ-လက္ခဏံ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပသမလက္ခဏံ၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနလက္ခဏံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါစာယ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မာ-အာဇီဝဿ ဝေါဒါနလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္မာသတိယာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။

အဝိဇ္ဇာယ အညာဏလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ စေတနာလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ နာမဿ နမနလက္ခဏံ၊ ရူပဿ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ သဠာယတနဿ အာယတနလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ တဏှာယ ဟေတုလက္ခဏံ၊ ဥပါဒါနဿ ဂဟဏလက္ခဏံ၊ ဘဝဿ အာယူဟနလက္ခဏံ၊ ဇာတိယာ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဇရာယ ဇီရဏလက္ခဏံ၊ မရဏဿ စုတိလက္ခဏံ။

ဓာတူနံ သုညတလက္ခဏံ၊ အာယတနာနံ အာယတနလက္ခဏံ၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မပ္ပဓာနာနံ ပဒဟနလက္ခဏံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣဒ္ဓိနလက္ခဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိလက္ခဏံ၊ ဗလာနံ အကမ္ပိယလက္ခဏံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ နိယျာနလက္ခဏံ၊ မဂ္ဂဿ ဟေတုလက္ခဏံ။

သစ္စာနံ တထလက္ခဏံ၊ သမထဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဝိပဿနာယ အနုပဿနာလက္ခဏံ၊ သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသလက္ခဏံ၊ ယုဂနဒ္ဓါနံ အနတိဝတ္တနလက္ခဏံ။

သီလဝိသုဒ္ဓိယာ သံဝရဏလက္ခဏံ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ ဒဿနလက္ခဏံ၊ ခယေ ဉာဏဿ သမုစ္ဆေဒလက္ခဏံ၊ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏဿ ပဿဒ္ဓိလက္ခဏံ၊ ဆန္ဒဿ မူလလက္ခဏံ။

မနသိကာရဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ သမောဓာနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ သမောသရဏလက္ခဏံ၊ သမာဓိဿ ပမုခလက္ခဏံ၊ သတိယာ အာဓိပတေယျလက္ခဏံ၊ ပညာယ တတုတ္တရိယလက္ခဏံ၊ ဝိမုတ္တိယာ သာရလက္ခဏံ၊ အမတောဂဓဿ နိဗ္ဗာနဿ ပရိယောသာနလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ၊ ဧတံ တထလက္ခဏံ ဉာဏဂတိယာ အာဂတော အဝိရဇ္ဈိတ္ဘာ ပတ္တော အနုပ္ပတ္တောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၃)

ကထံ **တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ တထာဂတော?** တထဓမ္မာ နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ—

> "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? 'ဣဒံ ဒုက္ခ'န္တိ ဘိက္ခဝေ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတ"န္တိ[၁] ဝိတ္ထာရော။

၁-သံ ၃-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။

တာနိ စ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာ-ဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဒေါ။

အပိ စ ဇရာမရဏာသ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ ပ ။ သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ တထာ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော။ ပ ။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏာသ ပစ္စယဋ္ဌော တထော အဝိတထော အနညထော။ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တသ္မာပိ တထာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော။ ဧဝံ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော။ (၄)

ကထံ **တထဒဿိတာယ တထာဂတော**? ဘဂဝါ ယံ သဒေဝကေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ စက္ခုဒ္ဒါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆန်္တံ ရူပါရမ္မဏံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗာကာရေန ဇာနာတိ ပဿတိ။ ဧဝံ ဇာနတာ ပဿတာ စ တေန တံ ဇုဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု လဗ္ဘမာနကပဒဝသေန ဝါ “ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ? ယံ ရူပံ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ဝဏ္ဏနိဘာသနိဒ္ဒေသံ သပ္ပဋိဃံ နိလံ ဝိတက”န္တိအာဒိနာ[1] နယေန အနေကေဟိ နာမေဟိ တေရသဟိ ဝါရေဟိ ဒ္ဝိပညာသာယ နယေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနံ တထမေဝ ဟောတိ၊ ဝိတထံ နတ္ထိ။ သေ နယော သောတဒ္ဝါရာဒိသုပိ အာပါထမာဂစ္ဆန္တေသု သဒ္ဒါဒိသု။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ—

> “ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ။ပ။ တမဟံ အဗ္ဘညာသိ”ံ။ တံ တထာ-ဂတဿ ဝိဒိတံ၊ တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသီ”တိ၂။

ဧဝံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော။ တတ္ထ တထဒဿိအတ္ထော တထာ-ဂတောတိ ပဒဿမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅)

ကထံ **တထဝါဒိတာယ တထာဂတော**? ယံ ရတ္တိံ ဘဂဝါ ဗောဓိမဏ္ဍေ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော စတုန္နံ[2] မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဒိတ္ဝာ အနုတ္တရံ သမ္မာ-သမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ယဉ္စ ရတ္တိံ ယမကသာလာနမန္တရေ အနုပါဒိသေ-သာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ပဉ္စစတ္တာလီသဝဿပရိမာဏော

၁-အဘိ ၁-၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။

၃-တိဏ္ဏံ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၈၅၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၅၂၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၆၅-ပိဋ္ဌေသုပိ။)

ကာလေ ပဌမဗောဓိယမ္ပိ မဇ္ဈိမဗောဓိယမ္ပိ ပစ္ဆိမဗောဓိယမ္ပိ ယံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ သုတ္တံ ဂေယျံ။ပ။ ဝေဒလ္လံ။ သဗ္ဗံ တံ အတ္ထတော ဗျဉ္ဇနတော စ အနုပဝဇ္ဇံ အနူနမနဓိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒနိမ္မဒနံ ဒေါသမောဟမဒနိမ္မဒနံ၊ နတ္ထိ တတ္ထ ဝါလဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ပက္ခလိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကမုဒ္ဒိကာယ လဉ္ဆိတံ ဝိယ, ကေနာဠိယာ မိတံ ဝိယ, ဧကတုလာယ တုလိတံ ဝိယ စ တထမေဝ ဟောတီ အဝိတထံ အနညထံ။ ယထာဟ—

> “ယဉ္စ ဗုဒ္ဓေ ရတ္တိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ ရတ္တိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဒ္ဒိသတိ။ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ နော အညထာ၊ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ။

ဂဒအတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဒေါ။ ဧဝံ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော။

အပိ စ အာဂဒနံ အာဂဒေါ၊ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ တထော အဝိပရီတော အာဂဒေါ အသ္သာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတ္ဝာ တထာဂတောတိ ဧဝမေတသ္မိံ အတ္ထေ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (၆)

ကထံ **တထာကာရိတာယ တထာဂတော**? ဘဂဝတော ဟိ ဝါစာယ ကာယော အနုလောမေတိ၊ ကာယသ္သာပိ ဝါစာ။ တသ္မာ ယထာဝါဒိ တထာကာရိ, ယထာကာရိ တထာဝါဒိ စ ဟောတိ။ ဧဝံဘူတဿ စဿ ယထာ ဝါစာ၊ ကာယောပိ တထာ ဂတော ပဝတ္တောတိ အတ္ထော။ယထာ စ ကာယော၊ ဝါစာပိ တထာ ဂတာ ပဝတ္တာတိ တထာဂတော။ တေနေဝါဟ “ယထာဝါဒိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒိ။ ဣတိ ယထာဝါဒိ တထာကာရိ၊ယထာကာရိ တထာဝါဒိ။ ‘တသ္မာ တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ၂။ ဧဝံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော။ (၇)

ကထံ **အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော**? ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဟေဋ္ဌာ အဝီစိံ ပရိယန္တံ ကတ္ဝာ တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု သဗ္ဗသတ္တေ အဘိဘဝတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန၊ န တသ္သ တုလာ ဝါ ပမာဏံ ဝါ အတ္ထိ၊ အထ ခေါ အတုလော အပ္ပမေယ္ယော အနုတ္တရော ရာဇာတိရာဇာ ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကော ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ။ တေနာဟ—

၁-ဒီ ၃-၁၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၃၃၂-ပိဋ္ဌေ။

"သဒ္ဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ သဒ္ဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထုဒသော ဝသဝတ္တီ၊ တသ္မာ 'တထာဂတော'တိ ဝုစ္စတီ"တိ။

တတ္ထေဝံ၂ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ—အဂဒေါဝိယ အဂဒေါ။ ကော ပနေသ? ဒေသနာဝိလာသော စေဝ ပုညုဿယော စ။ တေန ဟေသ မဟာနုဘာဝေါ ဘိသက္ကော ဒိဗ္ဗာဂဒေန သပ္ပေ ဝိယ သဗ္ဗပရပ္ပဝါဒိနော သဒ္ဒေဝကဉ္စ လောကံ အဘိဘဝတိ။ ဇုတိ သဗ္ဗလောကာဘိဘဝနေ တထော အဝိပရီတော ဒေသနာဝိလာသမယော စေဝ ပုညမယော စ အဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတ္ဝာ တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော။ (ဂ)

အပိ စ တထာယ ဂတောတိပိ တထာဂတော၊တထံ ဂတောတိပိ တထာဂတော။ **ဂတော**တိ အဝဂတော၊ အတီတော ပတ္တော ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ သကလံ လောကံ တီရဏပရိညာယ တထာယ ဂတော အဝဂတောတိ တထာဂတော၊ လောကသမုဒယံ ပဟာနပရိညာယ တထာယ ဂတော အတီတောတိ တထာဂတော၊ လောကနိရောဓံ သစ္ဆိကိရိယာယ တထာယ ဂတော ပတ္တောတိ တထာဂတော၊ လောကနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ တထံ ဂတော ပဋိပန္နောတိ တထာဂတော။ တေန ယံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—

"လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသ္မာ တထာဂတော ဝိသံယုတ္တောဝ။ လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသမုဒယော တထာဂတဿ ပဟီနော။လောကနိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓော တထာဂတဿ သစ္ဆိကတော။ လောကနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ လောကနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ တထာဂတဿ ဘာဝိတာ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တသ္မာ 'တထာဂတော'တိ ဝုစ္စတီ"တိ ဂ္။

၁-အံ ၁-၃၃၂-ပိဒ္ဓ။　　၂-တဒတြိဝံ (သီ၊က)　　၃-အံ ၁-၃၁၁၊ ၃၃၂-ပိဒ္ဓေသု။

တဿ ဧဝမ်ိဳ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒမ်ိဳ စ တထာဂတဿ တထာဂတ-ဘာဝဒီပနေ မုခမတ္တမေဝ။ သဗ္ဗာကာရေန ပန တထာဂတော၀ တထာ-ဂတဿ တထာဂတဘာဝံ ဝက္ခေယျ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ တထာဂတဂုဏော-နာပိ သမသမာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ ဝသေန "တထာဂတော"တိ အာဟ။

အရဟန္တောတိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ, အရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ, ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ, ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါ တထာဂတော အရဟံ။ အာရကာ ဟိ သော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုဝိဒူရဝိဒူရေ ဋ္ဌိတော မဂ္ဂေန သဝါသနာနံ ကိလေသာနံ ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာတိ အာရကတ္တာ အရဟံ။

သော တတော အာရကာ နာမ၊ ယဿ ယေနာသမ်ိဂီတာ။
အသမ်ိဂီ စ ဒေါသေဟိ၊ နာထော တေနာရဟံ မတော၀ော။

တေ စာနေန ကိလေသာရယော မဂ္ဂေန ဟတာတိ အရိနံ ဟတတ္တာပိ အရဟံ။

ယဿ္မာ ရာဂါဒိသ်ိဒ္ဓါတာ၊ သဗ္ဗေပိ အရယော ဟတာ။
ပညာသတ္ထေန နာထေန၊ တသ္မာပိ အရဟံ မတော၀ော။

ယဉ္စေတံ အဝိဇ္ဇာဘ၀တဏှာမယနာဘိ ံ ပုညာဒိအဘိသ်ိင်္ခါရာရံ ဇရာမရဏ-နေမိ ံ အာသ၀သမုဒယမယေန အက္ခေန ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ တိဘ၀ရထေ သမာယောဇိတံ အနာဒိကာလပ္ပ၀တ္တံ သံသာရစက္ကံ၊ တဿာနေန ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိရိယပါဒေဟိ သီလပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ သဒ္ဓါဟတ္ထေန ကမ္မက္ခယကရံ ဉာဏဖရသုံ ဂဟေတ္ဝာ သဗ္ဗေ အရာ ဟတာတိ အရဟံ။

အရာ သံသာရစက္ကဿ၊ ဟတာ ဉာဏာသိနာ ယတော၀ော။
လောကနာထေန တေနေသ၊ "အရဟ"န္တိ ပ၀ုစ္စတိ။

အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ စ စိ၀ရာဒိပစ္စယေ အရဟတိ ပူဇာ၀ိသေသဉ္စ၊ တေနေ၀ စ ဥပ္ပန္နေ တထာဂတေ ယေ ကေစိ မဟေသက္ခာ ဒေ၀မနုဿာ၊ နာ-တေ အညတ္ထ ပူဇံ ကရောန္တိ။ တထာ ဟိ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ သိနေရုမတ္ထေန ရတနဒါမေန တထာဂတံ ပူဇေသိ၊ ယထာဗလဉ္စ အညေ ဒေ၀ါ စ မနုဿာ စ ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာဒယော။ ပရိနိဗ္ဗုတမ်ိ စ ဘဂ၀န္တံ ဥဒ္ဒိဿ ဆန္နဝုတိ-ကောဋိမနံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အသောကမဟာရာဇာ သကလဇမ္ဗုဒီပေ စတု-ရာသီတိ၀ိဟာရသဟဿာနိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ကော ပန ၀ါဒေါ အညေသံ ပူဇာ-၀ိသေသာနန္တိ ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာပိ အရဟံ။

ပူဇာဝိသေသံ သဟ ပစ္စယေဟိ၊
ယသ္မာ အယံ အရဟတိ လောကနာထော။
အဇ္ဈာနရူပံ အရဟန္တိ လောကေ၊
တသ္မာ ဇိနော အရဟတိ နာမမေတံ။

ယထာ စ လောကေ ယေ ကေစိ ပတ္ထိတမာနိနော ဗာလာ အသိလောက-ဘယေန ရဟော ပါပံ ကရောန္တိ၊ ဧဝမေသ န ကဒါစိ ပါပံ ကရောတီတိ ပါပကရဏော ရဟာဘာဝတော၀ိ အရဟံ။

ယသ္မာ နတ္ထိ ရဟော နာမ၊ ပါပကမ္မေသု တာဒိနော။
ရဟာဘာဝေန တေနေသ၊ အရဟံ ဇ္ဈတိ ဝိဿုတော။

ဧဝံ သမ္ဗဏာဝိ—

အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ၊ ကိလေသာရိန သော မုနိ။
ဟတသံသာရစက္ကာရော၊ ပစ္စယာဒိန စာရဟော။
န ရဟော ကရောတိ ပါပါနိ၊ အရဟံ တေန ဝုစ္စတိတိ။

ယသ္မာ ပန သမ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ အရဟတ္တဂုဏော်နာဝိ သမသမာ၊ တသ္မာ သမ္ဗေသမ္ပိ ဝသေန "အရဟန္တော"တိ အာဟ။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ**တိ သမ္မာ သာမဉ္စ သမ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တထာ ဟေသ သမ္ဗဓမ္မေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အဘိ-ညေယ္ယေ ဓမ္မေ အဘိညေယ္ယတော၊ ပရိညေယ္ယေ ဓမ္မေ ပရိညေယ္ယတော၊ ပဟာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ပဟာတဗ္ဗတော၊ သစ္ဆိကာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ သစ္ဆိကာတဗ္ဗတော၊ ဘာဝေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဘာဝေတဗ္ဗတော။ တေနေ၀ါဟ—

"အဘိညေယ္ယေ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗေ ဘာဝိတံ။
ပဟာတဗ္ဗံ ပဟီနံ မေ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏာ"တိ ၁။

အထ ဝါ စက္ခု ဒုက္ခသစ္စံ၊ တဿ မူလကာရဏဘာဝေန သမုဒ္ဒဝိကာ ပုရိမတဏှာ သမုဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္နံ အပ္ပ၀တ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေနာဝိ သမ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္စ ဗုဒ္ဓေါ။ ဧသေ နယော သောတဃာနဇိဝှါကာယမနောသု။ ဧတေနေ၀ စ နယေန ရူပါဒိန် ဆ အာယတနာနိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒယော ဆ ဝိညာဏကာယာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော ဆ ဖဿာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာဒယော ဆ ဝေဒနာ၊

၁-ခု ၁-၃၆၈၊ မ ၂-၃၅၂-ပိဋ္ဌေသု။

ရူပသညာဒယော ဆ သညာ၊ ရူပသဉ္ဇေတနာဒယော ဆ စေတနာ၊ ရူပ-တဏှာဒယော ဆ တဏှာကာယာ၊ ရူပဝိတက္ကာဒယော ဆ ဝိတက္ကာ၊ ရူပဝိစာရာဒယော ဆ ဝိစာရာ၊ ရူပက္ခန္ဓာဒယော ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဒသ အနုသ်တိယော၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာဒိဝသေန ဒသ သညာ၊ ကေသာ-ဒယော ဒွတ္တိံသာကာရာ၊ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ ကာမ-ဘဝါဒယော နဝ ဘဝါ၊ ပဌမာဒိနိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊ မေတ္တာဘာဝနာဒယော စတသော အပ္ပမညာယော၊ စတသော အရူပသမာပတ္တိယော၊ ပဋိလောမ-တော ဇရာမရဏာဒိနိ၊ အနုလောမတော အဝိဇ္ဇာဒိနိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂ်ါနိ စ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

တတြာယံ ကေပဒယောဇနာ—ဇရာမရဏံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဇာတိ သမုဒယသစ္စံ၊ ဥဘိန္နံ နိသရဏံ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေန သဗ္ဗဓမ္မေ သမ္မာ သာမဉ္စ ဗုဒ္ဓေါ အနုဗုဒ္ဓေါ ပဋိဝိဒ္ဓေါ။ ယံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ အတ္ထိ နေယျံ နာမ၊ သဗ္ဗဿ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓတ္တာ ဝိမောက္ခန္တိက-ဉာဏဝသေန သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ။ တေသံ ပန ဝိဘာဂေါ ဥပရိ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဂုဏေနာပိ သမသမာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝသေန "သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ"တိ အာဟ။

မောနေနာတိ ကာမံ ဟိ မောနေယျပဋိပဒါသဒ်ါတေန မဂ္ဂဉာဏမောနေန မုနိ နာမ ဟောတိ၊ ဇ္ဈဓ ပန တုက်ိဘာဝံ သန္ဓာယ "န မောနေနာ"တိ ဝုတ္တံ။ **မုဒ္ဒရူပေါ**တိ တုဏ္ဍရူပေါ။ **အဝိဒ္ဒသူ**တိ အဝိဇ္ဇူ။ ဧဝရူပေါ ဟိ တုက်ိ-ဘူတောပိ မုနိ နာမ နု ဟောတိ။ အထ ဝါ မောနေယျမုနိ နာမ နု ဟောတိ၊ တုဏ္ဍဘာဝေါ စ ပန အဲညာဏိ စ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ယော စ တုလံဝ ပဂ္ဂယှာ**တိ ယထာ ဟိ တုလံ ဂဟေတ္ဝာ ဒ္ဝိတော အတိရေကံ စေ ဟောတိ, ဟရတိ၊ ဦနံ စေ ဟောတိ, ပက္ခိပတိ၊ ဧဝမေဝ သော အတိရေကံ ဟရန္တော ဝိယ ပါပံ ဟရတိ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ ဦနကေ ပက္ခိပန္တော ဝိယ ကုသလံ ပရိပူရေတိ။ ဧဝဉ္စ ပန ကရောန္တော သိလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသဒ်ါတံ **ဝရံ** ဥတ္တမမေဝ အာဒါယ **ပါပါနိ** အကုသလကမ္မာနိ **ပရိဝဇ္ဇေတိ သ မုနိ** နာမာတိ အတ္ထော။ **တေန သော မုနိ**တိ က်သ္မာ ပန သော မုနိတိ စေ? ယံ ဟဒ္ဒာ ဝုတ္တကာရဏာ်ံ၊ တေန သော မုနိတိ အတ္ထော။ **ယော မုနာတိ ဥဘော လောကေ**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ဣမသ္မိံ ခန္ဓာဒိလောကေ တုလံ အာရောပေတ္ဝာ မိနန္တော ဝိယ "ဣမေ အဇ္ဈတ္တိကာ ခန္ဓာ၊ ဣမေ ဗာဟိရာ"တိအာဒိနာ နယေန

ဋ္ဌမေ ဥဘော အတ္ထေ မုနာတိ။ **မုနိ ဇေန ပဝုစ္စတိ**တိ တေန ပန ကာရဏေန "မုနီ"တိ ဝုစ္စတိယေဝါတိ အတ္ထော။

အသတဉ္ဆောတိ ဂါထာယ အယံ သန်ဧပတ္ထော—ယွာယံ အကုသလ-ကုသလပ္ပဘေဒေါ, အသတဉ္ဆ သတဉ္ဆ ဓမ္မော၊ တံ "အစ္ဆုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ"တိ ဋ္ဌမသ္မိံ သဗ္ဗလောကေ ပဝိစယဉ္ဉာဏေန အသတဉ္ဆ သတဉ္ဆ ဥတ္တာ ဓမ္မံ။ တသ္သ ဉာတတ္ထာ ဇေ, ရာဂါဒိဘေဒတော သတ္တဝိဓံ **သင်္ဂံ** တဏှာဒိဋ္ဌိဘေဒတော ဒုဝိဓံ **ဇာလဉ္ဆ အတိန္နာ** အတိက္ကမိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော၊ သော တေန မောနသင်္ခါတေန ပဝိစယဉ္ဉာဏေန သမန္နာဂတတ္တာ **မုနိ။ ဒေဝမနုဿေဟိ ပူဇိတော**တိ ဋ္ဌံ ပနဿ ထုတိဝစနံ။ သော ဟိ ခီဏာသဝမုနိတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ပူဇာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဇေဝံ ဝုတ္တောတိ။

သလ္လန္တိ မူလပဒံ။ **သတ္တ သလ္လာနီ**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **ရာဂသလ္လ**န္တိ ရဇ္ဇ-နဋ္ဌေန ရာဂေါ စ ဝိဒ္ဒာဇနကတာယ အန္တောတုဒနတာယ ဒုန္နီဟရဏတာယ သလ္လဉ္စာတိ ရာဂသလ္လံ။ **ဒေါသသလ္လာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အဗ္ဘ॥ဠ္ဟသလ္လော**တိ မူလပဒံ။ **အဗ္ဘဟိတသလ္လော**တိ [1] နိဟဋ္ဌသလ္လော။ **ဥဒ္ဓတသလ္လော**တိ ဥဒ္ဓံ ဟဋ္ဌ-သလ္လော ဥဒ္ဓရိတသလ္လော။ **သမုဒ္ဓတသလ္လော**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝုတ္တော။ **ဥပဂါ-ဠိတသလ္လော**တိ လုဠိတသလ္လော။ **သမုပဂါဠိတသလ္လော**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေနေဝ။

သင်္ကစ္ဆကာရီတိ ဒါနာဒိနံ ကုသလဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဒေယျ-ဓမ္မဿ ဝါ သင်္ကစ္ဆကရဏဝသေန သင်္ကစ္ဆကာရီ။ သတတဘာဝကရဏေန **သာတစ္စကာရီ**။ အဋ္ဌိတကရဏေန **အဋ္ဌိတကာရီ**။ ယထာ နာမ ကကဏ္ဋကော [2] ထောကံ ဂန္တွာ ထောကံ တိဋ္ဌတိ, န နိရန္တရံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ယော ပုဂ္ဂလော ကေဒိဝသံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ပူဇံ ဝါ ကတ္ဝာ ဓမ္မံ ဝါ သုတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ဝါ ကတ္ဝာ ပုန စိရဿံ ကရောတိ၊ တံ န နိရန္တရံ ပဝတ္တေတိ။ သော "အသာတစ္စကာရီ, အနဋ္ဌိတကာရီ"တိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ဧဝံ န ကရောတီတိ အဋ္ဌိတကာရီ။ **အနော-လီနဝုတ္တိကော**တိ နိရန္တရကရဏသင်္ခါတသ ဝိပ္ဖါရဿ ဘာဝေန န လီနဝုတ္တိ-ကောတိ အနောလီနဝုတ္တိကော။ **အနိက္ခိတ္တဆန္ဒော**တိ ကုသလကရဏေ ဝိရိယဆန္ဒဿ အနိက္ခိတ္တဘာဝေန အနိက္ခိတ္တဆန္ဒော။ **အနိက္ခိတ္တဓုရော**တိ ဝိရိယဓုရဿ အနောရောပနေန အနိက္ခိတ္တဓုရော၊ အနောသက္ကိတမာနသောတိ အတ္ထော။ **ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စော**တိ ယော တေသု ကုသလ-ဓမ္မေသု ကတ္တုကမ္မတာဓမ္မဆန္ဒော စ ပယတ္တသင်္ခါတော [3] ဝါယာမော စ။

၁-အဗ္ဘ॥ဟိတသလ္လောတိ (သျာ)　　၂-ကုကဏ္ဋကော (သီ)　　၃-ပယတနသင်္ခါတော (သီ)

ဥဿဟနဝသေန **ဥဿာဟော စ။** အဓိမတ္တုဿဟနဝသေန **ဥဿောဠ္ဠိ စ။** ဝါယာမော စေသော ပါရိံ ဂမနဋ္ဌေန။ ဥဿာဟော စေသော ပုဗ္ဗင်္ဂမနဋ္ဌေန။ ဥဿောဠ္ဠိ စေသော အဓိမတ္တဋ္ဌေန။ **အပ္ပဋိဝါနိ စာ**တိ အနိဝတ္တနာ စ။ **သတိ စ သမ္ပဇညန္တိ** သရတီတိ သတိ။ သမ္ပဇာနာတီတိ သမ္ပဇညံ၊ သမန္တတော ပကာရေဟိ ဇာနာတီတိ အတ္ထော။ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ ဣမသ္မ သမ္ပဇာနဿ ဝသေန ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အာဘပ္ပန်** ကိလေသတာပနဝိရိယံ။ **ပဓာန်** ဥတ္တမဝိရိယံ။ **အဓိဋ္ဌာန်** ကုသလကရဏော ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ။ **အနုယောဂေါ** အနုယုဉ္ဇနံ။ **အပ္ပမာဒေါ** နပ္ပမဇ္ဇနံ, သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော။

ဣမံ လောကံ နာသီသတိ တိ မူလပဒံ။ **သကတ္တဘာဝ**န္တိ အတ္တနော အတ္တဘာဝံ။ **ပရတ္တဘာဝ**န္တိ ပရလောကေ အတ္တဘာဝံ။ သကရူပဝေဒနာဒယော အတ္တနော ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ပရရူပဝေဒနာဒယော စ ပရလောကေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ။ **ကာမဓာတု**န္တိ ကာမဘဝံ။ **ရူပဓာတု**န္တိ ရူပဘဝံ။ **အရူပဓာတု**န္တိ အရူပဘဝံ။ ပုန ရူပါရူပဝသေန ဒုကံ ဒဿေတုံ ကာမဓာတုံ ရူပဓာတုံ ဧကံ ကတ္ဝာ, အရူပဓာတုံ ဧကံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **ဂတိ ဝါ**တိ ပတိဋ္ဌာနဝသေန ပဉ္စဂတိ ဝုတ္တာ။ **ဥပပတ္တိ ဝါ**တိ နိဗ္ဗတ္တိ-ဝသေန စတုယောနိ ဝုတ္တာ။ **ပဋိသန္ဓိ ဝါ**တိ တိဏ္ဏံ ဘဝါနံ ဃဋနဝသေန ပဋိသန္ဓိ ဝုတ္တာ။ **ဘဝ ဝါ**တိ ကမ္မဘဝဝသေန။ **သံသာရ ဝါ**တိ ခန္ဓာဒိနံ အပ္ပောဏ္ဏနဝသေန။ **ဝဋ္ဋ ဝါ**တိ တေဘူမကဝဋ္ဋံ **နာသီသတီ**တိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ဂုဟဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ဒုဋ္ဌဋ္ဌကေ ပဌမဂါထာယံ တာဝ တတ္ထ **ဝဒ္ဓ်ာ**တိ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဥပဝဒန္တိ။ **ဒုဋ္ဌမနာဝိ ဧကေ၊ အထောဝိ ဧဝ သစ္စမနာ**တိ ဧကစ္စေ ဒုဋ္ဌစိတ္တာ, ဧကစ္စေ တထသညိနောပိ ဟုတ္ဝာ တိတ္ထိယာ တုဋ္ဌစိတ္တာ၊ ယေ တေသံ သုတ္ဝာ သဒ္ဒဟိံသု၊ တေ သစ္စမနာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝါဒဉ္စ ဇာတ**န္တိ တေံ အက္ကောသ-ဝါဒံ ဥပ္ပန္နံ။ **မုနိ နော ဥပေတီ**တိ အကာရကတာယ စ အကုပ္ပနတာယ စ ဗုဒ္ဓမုနိ နံ ဥပေတိ။ **တဿာ မုနိ နတ္ထိ ဒိလော ကုဟိဉ္စီ**တိ တေန ကာရဏေန အယံ မုနိ၊ ရာဂါဒိဒိလေဟိ နတ္ထိ ဒိလော ကုဟိဉ္စိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုဋ္ဌမနာတိ ဥပ္ပန္နေဟိ ဒေါသေဟိ ဒူသိတစိတ္တာ။ **ဝိရုဇ္ဈမနာ**တိ တေဟိ ကိလေသေဟိ ကုသလဿ ဒွါရံ အဒတ္တာ အာဝရိတစိတ္တာ။ **ပဒုဋ္ဌဝိရုဇ္ဈမနာ**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပဒံ ဝမိုတံ။ **အာဟတမနာ**တိ ပဋိဃေန အာဟတံ စိတ္တံ တေသန္တိ အာဟတမနာ။ **ပစ္စာဟတမနာ**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေနေဝ။ **အာဃာတိတမနာ**တိ ဝိဟိံသာဝသေန အာဃာတိတံ မနံ တေသန္တိ အာဃာတိတမနာ။ **ပစ္စာဃာတိတမနာ**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေနေဝ။ အထ ဝါ "ကောဓဝသေန **ဒုဋ္ဌမနာ၊** ဥပနာဟဝသေန **ပဒုဋ္ဌမနာ**[1]၊ မက္ခဝသေန **ဝိရုဇ္ဈမနာ၊** ပဋ္ဌာသဝသေန **ပဋိဝိရုဇ္ဈမနာ၊** ဒေါသဝသေန **အာဟတပစ္စာဟတမနာ၊** ဗျာပါဒဝသေန **အာဃာတိတပစ္စာဃာတိတမနာ**။ ပစ္စယာနံ. အလာဘေန **ဒုဋ္ဌမနာ ပဒုဋ္ဌမနာ၊** အယသေန **ဝိရုဇ္ဈမနာ ပဋိဝိရုဇ္ဈမနာ၊** ဂရဟေန **အာဟတပစ္စာဟတမနာ၊** ဒုက္ခဝေဒနာသမ္ဖဿဝသေန **အာဃာတိတပစ္စာ-ဃာတိတမနာ**"တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ဧကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **ဥပဝဒန္တီ**တိ ဂရဟံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **အာဟုတေနာ**တိ အသံဝိဇ္ဇမာနေန။

သဒ္ဒဟန္တာတိ ပသာဒဝသေန သဒ္ဓံ ဥပ္ပါဒေန္တာ။ **ဩကပ္ပေန္တာ**တိ ဂုဏ-ဝသေန ဩတိရတိတ္ထာ အဝကပ္ပယန္တာ။ **အဓိမုစ္စန္တာ**တိ သမ္မာဒဿနဝသေန သန္နိဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ တေသံ ကထံ အဓိဝါသေန္တာ။ **သဒ္ဓမနာ**တိ တဒ္ဆမနာ။ **သဒ္ဓသညိနော**တိ တဒ္ဆသညိနော။ **တထမနာ**တိ အဝိပရီတမနာ။ **ဘူတမနာ**တိ ဘူတတ္ထမနာ[2]။ **ယာထာဝမနာ**တိ နိစ္စလမနာ။ **အဝိပရီတမနာ**တိ နိစ္ဆယမနာ။ တတ္ထ "သဒ္ဓမနာ သဒ္ဓသညိနော"တိ သဒ္ဓဝါဒိဂဏံ, "တထမနာ တထ-သညိနော"တိ သဒ္ဓသဒ္ဒါဂဏံ[3], "ဘူတမနာ ဘူတသညိနော"တိ ဋီတဂဏံ[4], "ယာထာဝမနာ ယာထာဝသညိနော"တိ ပစ္စယိကဂဏံ[5], "အဝိပရီတမနာ အဝိပရီတသညိနော"တိ အဝိသံဝါဒဂဏံ ကထိတန္တိ ဉာတမ္ပိ။

ပရတောဃောသောတိ အညေသံ သန္တိကာ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒေါ။ **အက္ကောသော**တိ ဇာတိအာဒီသု ဒသသု အက္ကောသေသု အညတရော။ **ယော ဝါဒံ ဥပေတီ**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ဥပဝါဒံ ဥပဂစ္ဆတိ။ **ကာရကော ဝါ**တိ ကတဒေါသော ဝါ။ **ကာရကတာယာ**တိ ဒေါသသ ကတဘာဝေန။ **ဝုစ္စမာနော**တိ ကထိယ-မာနော။ **ဥပဝဒိယမာနော**တိ ဒေါသံ ဥပဝဒ္ဓမာနော။ **ကုပ္ပတီ**တိ ကောပံ ကရောတိ။

၁-နတ္ထိ ပါဠိယံ။
၂-သဒ္ဓသန္ဓဂဏံ (သျာ)
၃-ဘူတတ္ထမနာ (က)
၄-စေတောဘူတဂဏံ (သီ)၊ ဒ္ဝေတောဘူတဂဏံ (သျာ)
၅-သစ္စာယိကဂဏံ (သီ၊ က)

ဒိလဇာတတာဝိနဍ္ဍီတိ စိတ္တဗန္ဓဘာဝစိတ္တကစဝရဘာဝသင်္ခါတံ ပဋိဃဒိလံဇာတံ အသ္သာတိ ဒိလဇာတော၊ တဿ ဘာဝေါ ဒိလဇာတတာ၊ တာဝိနဍ္ဍီ နသန္တိ။ **ပဋ္ဌဝိစေတောဒိလာ**တိ ကာမေ အဝိတရာဂေါ, ကာယေ အဝိတရာဂေါ, ရူပေ အဝိတရာဂေါ, ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ၊ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပတ္ထိဓာယ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ "ဣမိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ, ဒေဝညတရော ဝါ"တိ ဒေဝရူပါ ပဋ္ဌဝိ စိတ္တာသ ဗန္ဓဘာဝကစဝရဘာဝသင်္ခါတာ စေတောဒိလာ နတ္ထိ။

၁၆။ ဣမဋ္ဌ ဂါထံ ဝတ္ဝာ ဘဂဝါ အာနန္ဒတ္ထေရံ ပုစ္ဆိ "ဧဝံ ခုံသေတ္ဝာ ဝမ္ဘေတ္ဝာ ဝုစ္စမာနာ ဘိက္ခူ အာနန္ဒ ကိံ ဝဒန္တီ"တိ။ နံ ကိဉ္စိ ဘဂဝါတိ။ "နံ အာနန္ဒ 'အဟံ သီလဝါ'တိ သဗ္ဗတ္ထ တုက္ကံ ဘဝိတဗ္ဗံ။ လောကေ ဟိ နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပက္ကိတ"န္တိ[၂] ဝတ္ဝာ "ဘိက္ခူ အာနန္ဒ တေ မနုဿေ ဧဝံ ပဋိစောဒေန္တေ"တိ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ "အဘူတဝါဒိ နိရယံ ဥပေတီ"တိ[၃] ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။ ထေရော တံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဘိက္ခူ အာဟ "မနုဿာ တုမှေဟိ ဣမာယ ဂါထာယ ပဋိစောဒေတဗ္ဗာ"တိ။ ဘိက္ခူ တထာ အကံသု။ ပက္ကိတမနုဿာ တုက္ကံ အဟေသုံ။ ရာဇာပိ ရာဇပုရိသေ သဗ္ဗတ္ထ ပေသေတ္ဝာ[၄] ယေသံ မုတ္တာနံ လဉ္ဆံ ဒတ္ဝာ တိတ္ထိယာ တံ မာရာပေသုံ၊ တေ ဂဟေတ္ဝာ နိဂ္ဂယှ တံ ပဝတ္တိံ ဥတ္ဝာ တိတ္ထိယေ ပရိဘာသိ။ မနုဿာပိ တိတ္ထိယေ ဒိသ္ဝာ လေဋ္ဌုနာ ဟနန္တိ၊ ပံသုနာ ဩကိရန္တိ "ဘဂဝတော အယသံ ဥပ္ပါဒေသု"န္တိ။ အာနန္ဒတ္ထေရော တံ ဒိသ္ဝာ ဘဂဝတော အာရောစေသိ၊ ဘဂဝါ ထေရဿ ဣမံ ဂါထမဘာသိ "**သက္ခိ ဒိဋ္ဌံ။ပ။ဝေဒယျာ**"တိ။

တဿ အတ္ထော—ယာယံ ဒိဋ္ဌိ တိတ္ထိယဇနဿ "သုန္ဒရိံ မာရေတ္ဝာ သမဏာနံ သက္ယပုတ္တိယာနံ အဝဏ္ဏံ ပကာသေတ္ဝာ ဇေတုပါယေန လဒ္ဓံ သက္ကာရံ သာဒိယိဿာမာ"တိ[၅] သော တံ ဒိဋ္ဌိံ ကထံ အတိက္ကမေယျ၊ အထ ခေါ သော အယသော တမေဝ တိတ္ထိယဇနံ ပစ္စာဂတော တံ ဒိဋ္ဌိံ အစ္ဆေတုံ အသက္ကောန္တော။ယော ဝါ သဿတာဒိဝါဒိ၊သောပိ **သကံ ဒိဋ္ဌိံ ကထမစ္ဆယေယျ၊** တေန ဒိဋ္ဌိ**ဆေဒေန အနုနိတော** တာယ စ ဒိဋ္ဌိ**ရုစိယာ နိဝေဒေါ၊** အပိစ ခေါ ပန **သယံ သမတ္တာနိ ပကုဗ္ဗမာနော** အတ္တနာဝ ပရိပုဏ္ဏာနိ တာနိ ဒိဋ္ဌဂတာနိ ကရောန္တော **ယထာ ဇာနေယျ၊ တထေဝ ဝေဒေယျာ**တိ။

၁-မ ၁-၁၄၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၁-၄၆၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁-၅၇၊ ၁၃၀၊ ၂၂၄၊ ၃၈၂-ပိဋ္ဌေသု။
၄-သဗ္ဗတော (က) ၅-ဟရိဿဲ့ာမာတိ (က)

အ၀ဏ္ဏံ ပကာသယိတ္ထာတိ အဂုဏံ ပါကဋံ ကတ္ထာ။ **သဏ္ဌာ**ရန္တိ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ သက္ကစ္စကရဏံ။ **သမ္မာနံ**ဟိ စိတ္တေန ဗဟုမာနနံ။ **ပစ္စာဟရိဿာမာ**တိ ဧတံ လာဘာဒိံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမ။ **ဧံဒိဒ္ဓိကာ**တိ ဧဝံလဒ္ဓိကာ။ ယထာ တံ "လာဘာဒိံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမာ"တိ ဧဝံ အယံ လဒ္ဓိ တေသံ အတ္ထိ၊ တထာ "အတ္ထိ မေ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဓမ္မော"တိ ဧတေသံ ခမတိ စေ၀ ရုစ္စတိ စ၊ ဧဝံသဘာ၀မေ၀ ၀ါ တေသံ စိတ္တံ "အတ္ထိ မေ စိတ္တ"န္တိ။ တဒါ တေသံ ဒိဋ္ဌိ ၀ါ, ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ခန္ဓော ၀ါ, ဒိဋ္ဌိခန္ဓေဟိ သဒ္ဓိံ ရုစိ ၀ါ, ဒိဋ္ဌိခန္ဓေရုစိဟိ သဒ္ဓိံ လဒ္ဓိ ၀ါ, ဒိဋ္ဌိခန္ဓေရုစိလဒ္ဓိဟိ သဒ္ဓိံ အဇ္ဈာသယော ၀ါ, ဒိဋ္ဌိခန္ဓေရုစိလဒ္ဓိအဇ္ဈာသယေဟိ သဒ္ဓိံ အဓိပ္ပါယော ၀ါ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော "**ဧံဒိဒ္ဓိကာ။ပ။ ဧံအဓိပ္ပါယာ**"တိ အာဟ။ **သကံ ဒိဋ္ဌိန္တိ** အတ္တနော ဒဿနံ။ **သကံ ခန္တီန္တိ** အတ္တနော သဟနံ။ **သကံ ရုစိန္တိ** အတ္တနော ရုစိံ။ **သကံ လဒ္ဓိန္တိ** အတ္တနော လဒ္ဓိံ။ **သကံ အဇ္ဈာသယန္တိ** အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ။ **သကံ အဓိပ္ပါယန္တိ** အတ္တနော ဘာ၀ံ။ **အတိက္ကမိတုန္တိ** သမတိက္ကမိတုံ။ **အထ ခေါ ဧ၀ံ အယသော**တိ သော ဧ၀ အယသော ကေသေန။ **တေ ပစ္စာဂဏေ**တိ တေသံ ပတိအာဂဏေ။ **တေ**တိ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂ၀စနံ။

အထ ၀ါတိ အတ္ထန္တရဒဿနံ။ **သဿတော**တိ နိစ္စော ဓုဝေါ။ **လောကော**တိ အတ္တဘာ၀ေါ။ **ဣဒမေ၀ သစ္စံ, မောဃမညန္တိ** ဣဒံ ဧ၀ တစ္ဆံ တထံ၊ အညံ တုစ္ဆံ။ **သမဂ္ဂာ**တိ သမ္မုဇ္ဈာ။ **သမာဒိန္နာ**တိ သမ္မာ အာဒိန္နာ။ **ဂဟိတာ**တိ ဥပဂန္ဆာ ဂဟိတာ။

ပရာမဋ္ဌာတိ သဗ္ဗာကာရေန ပရာမသိတ္ဘာ ဂဟိတာ။ **အဘိနိ၀ိဋ္ဌာ**တိ ၀ိသေသေန လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ။ **အသဿတော**တိ ဝုတ္တ၀ိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

အန္တ၀ါတိ သအန္တော။ **အနန္တ၀ါ**တိ ဝုဒ္ဓိအနန္တ၀ါ။ **တံ ဇီ၀ံ**န္တိ သော ဇီ၀ေါ၊ လိင်္ဂ၀ိပလ္လာသော ကတော။ **ဇီ၀ေါ**တိ စ အတ္တာယေ၀။ **တထာဂတော**တိ သတ္တော၊ "အရဟ"န္တိ ဧကေ။ **ပရံ မရဏာ**တိ မရဏတော ဥဒ္ဓံ၊ ပရလောကေတိ အတ္ထော။ **နော ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ**တိ မရဏတော ဥဒ္ဓံ နော ဟောတိ။ **ဟောတိ စ နော စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ**တိ မရဏတော ဥဒ္ဓံ ဟောတိ စ နော ဟောတိ စ။ **နေ၀ ဟောတိ နော နော ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ**တိ ဥဿေဒ၀သေန နေ၀ ဟောတိ၊ တက္ကိက၀သေန နော နော ဟောတိ[1]။

၁-သဿတ၀သေန နော နဟောတိ (သျာ)

သကာယ ဒိဋ္ဌိယာတိအာဒယော ကရဏဝစနံ။ **အလ္လီနော**တိ ကိဉ္စိတော။

သယံ သမတ္တံ ကရောတီတိ အတ္တနာ ဥိနဘာဝံ မောစေတ္ဝာ သမ္မာ အတ္တံ သမတ္တံ ကရောတိ။ **ပရိပုဏ္ဏာနံ** အတိရေကဒေါသံ မောစေတ္ဝာ သမ္မုဏ္ဏံ။ **အနောမနံ** ဟီနဒေါသံ မောစေတ္ဝာ အလာမကံ။ **အဂ္ဂံ** အာဒိံ။ **သေဋ္ဌံ** ပဓာနံ နိဒ္ဒေါသံ။ **ဝိသေသနံ** ဇေဋ္ဌကံ။ **ပါမောဇ္ဇံ** အဓိကံ။ **ဥတ္တမံ** ဝိသေသံ နု ဟေဋ္ဌိမံ။ **ပဝရံ ကရောတီ**တိ အတိရေကေန ဥတ္တမံ ကရောတိ။ အထ ဝါ "အာသယဒေါသမောစနေန **အဂ္ဂံ**၊ သံကိလေသဒေါသမောစနေန **သေဋ္ဌံ**၊ ဥပက္ကိလေသဒေါသမောစနေန **ဝိသေသံ**[1]၊ ပမတ္တဒေါသမောစနေန **ပါမောဇ္ဇံ**၊ မဇ္ဈိမဒေါသမောစနေန **ဥတ္တမံ**၊ ဥတ္တမမဇ္ဈိမဒေါသမောစနေန **ပဝရံ ကရောတီ**"တိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **အယံ သတ္ထာ သမ္မညှိ**တိ အယံ အမှာကံ သတ္ထာ သမ္မဇ္ဈနနဝသေန သမ္မညှိ။ **အယံ ဓမ္မော သွာက္ခာတော**တိ အယံ အမှာကံ ဓမ္မော သုဋ္ဌု အက္ခာတော။ **အယံ ဂဏော သုပ္ပဋိပန္နော**တိ အယံ အမှာကံ ဂဏော သုဋ္ဌု ပဋိပန္နော။ **အယံ ဒိဋ္ဌိ ဘဒ္ဒိကာ**တိ အယံ အမှာကံ လဒ္ဓိ သုန္ဒရာ။ **အယံ ပဋိပဒါ သုပညတ္တာ**တိ အယံ အမှာကံ ပုဗ္ဗဘာဂါ အတ္တနော ပါဒိပဋိပဒါ သုဋ္ဌု ပညတ္တာ။ **အယံ မဂ္ဂါ နိယျာနိကော**တိ အယံ အမှာကံ နိယျာမောက္ကန်ကော မဂ္ဂါ နိယျာနိကောတိ **သယံ သမတ္တံ ကရောတီ**။

ကထေယျ "သဿတော လောကော"တိ။ **ဘဏေယျ** "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညှ"န္တိ။ **ဒီပေယျ** "အန္တဝါ လောကော"တိ။ **ဝေါဟရေယျ** နာနာဝိဓေန ဂဏှာပေယျ "ဟောတိ စ န စ ဟောတီ"တိ။

၁၇။ အထ ရာဇာ သတ္ထာဟစ္စယေန တံ ကုဏပံ ဆဋ္ဌာပေတ္ဝာ သာယန္ဟ-သမယံ ဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ အာဟ "နနု ဘန္တေ ဤဒိသေ အယသေ ဥပ္ပန္နေ မယှမ္ပိ အာရောစေတဗ္ဗံ သိယာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ "န မဟာရာဇ 'အဟံ သီလဝါ ဂုဏသမ္ပန္နော'တိ ပရေသံ အာရောစေတုံ အရိယာနံ ပဋိရူပ"န္တိ ဝတ္ဝာ တဿာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ "**ယော အတ္တနော သီလဝတာနိ**"တိ အဝသေသဂါထာယော အဘာသိ။

တတ္ထ **သီလဝတာနိ**တိ ပါတိမောက္ခာဒိနိ သီလာနိ, အာရညိကာဒိနိ ဓုတင်္ဂဝတာနိ စ။ **အနာနုပုဒ္ဒော**တိ အပုစ္ဆိတော။ **ပါဝါ**တိ ဝဒတိ။ **အနရိယဓမ္မံ ဂုသလာ တမာဟု၊ ယော အာတုမာနံ သယမေဝ ပါဝါ**တိ ယော ဧဝံ

၁-ဝိသိဋ္ဌံ။(က)

အတ္ထာနံ သယမေဝ ဝဒတိ၊ တသ္မာ တံ ဝါဒံ "အနရိယဓမ္မော ဧသော"တိ ကုသလာ ဧဝံ ကထေန္တိ။

အတ္ထိ သီလဉ္စေဝ ဝတဉ္စာတိ သီလနဉ္စေန သီလဉ္စေဝ အတ္ထိ၊ သမာဒါနဉ္စေန ဝတဉ္စ အတ္ထိ၊ **ဝတံ နု သီလ**န္တိ ဝုတ္တဏ္ဍေန ဝတံ အတ္ထိ၊ တံ နု သီလံ။ **ကတမ**န္တိ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ။ **ဣဓ ဘိက္ခု၊ သီလဝါ**တိအာဒယော ဝုတ္တနယာ ဧဝ။ **သံဝရဋ္ဌေနာ**တိ သံဝရကရဏဋ္ဌေန၊ ဝိတိက္ကမဒ္ဒါရံ ပိဒဟနဋ္ဌေန။ **သမာဒါနဋ္ဌေနာ**တိ တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမ္မာ အာဒါနဋ္ဌေန။ **အာရညိကာ**[1]**နွိ** အရညေ နိဝါသော သီလံ အဿာတိ အာရညိကော၊ တသ္သ အင်္ဂံ အာရညိကင်္ဂံ။ **ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂ**န္တိ ဘိက္ခာသမ္ဘိတာနံ ပရအာမိသပိဏ္ဍာနံ ပါတော ပိဏ္ဍပါတော၊ ပရေဟိ ဒိန္နာနံ ပိဏ္ဍာနံ ပတ္တေ နိပတနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ ဥဒ္ဒိသတိ တံ တံ ကုလံ ဥပသင်္ကမနဋ္ဌော ဂဝေသတီတိ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ပိဏ္ဍာယ ဝါ ပတိတုံ ဝတမေတသ္သာတိ ပိဏ္ဍပါတိ။ **ပတိတု**န္တိ စရိတုံ။ ပိဏ္ဍပါတိ ဧဝ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ တသ္သ အင်္ဂံ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ။ **အင်္ဂ**န္တိ ကာရဏံ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ယေန သမာဒါနေန သော ပိဏ္ဍပါတိကော ဟောတိ၊ တသ္သေတံ အဓိဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတေနေဝ နယေန ရထိကာသုသာနသင်္ကာရကူဋာဒီနံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပံသူနံ ဥပရိ ဌိတတ္တာ အဗ္ဘောဂဋတဋ္ဌေန တေသု ပံသုကူလမိဝါတိ ပံသုကူလံ။ အထ ဝါ ပံသု ဝိယ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဥလတီတိ ပံသုကူလံ၊ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ လဒ္ဓနိဗ္ဗစနဿ ပံသုကူလဿ ဓာရဏံ ပံသုကူလံ၊ ပံသုကူလံ သီလမဿာတိ ပံသုကူလိကော၊ ပံသုကူလိကဿ အင်္ဂံ **ပံသုကူလိကင်္ဂံ**။ သဃ်ဘဋ္ဌဥတ္တရာသင်္ဂအန္တရဝါသကသမ္ဘိတံ တိစီဝရံ သီလမဿာတိ တေစီဝရိကော၊ တေစီဝရိကဿ အင်္ဂံ **တေစီဝရိကင်္ဂံ**။ **သပဒါနစာရိကင်္ဂ**န္တိ **ဒါနံ** ဝုစ္စတိ အဓိဝါသနံ၊ အပေတံ ဒါနတော အပဒါနံ၊ အနဓိဝါသနန္တိ အတ္ထော။ သဟ အပဒါနေန သပဒါနံ၊ အဓိဝါသနဝိရဟိတံ၊ အခုဍရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သပဒါနံ စရိတုံ ဇုဒမဿ သီလန္တိ သပဒါနစာရိ၊ သပဒါနစာရိယေဝ သပဒါနစာရိကော၊ တသ္သ အင်္ဂံ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ။ **ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂ**န္တိ **ခလူ**တိ ပဋိသေဓနတ္ထေ နိပါတော။ ပဝါရိတေန သတာ ပစ္ဆာ လဒ္ဓံ ဘတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တံ နာမ၊ တသ္သ ပစ္ဆာဘတ္တဿ ဘောဇနေန ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနေန၊ တသ္မိံ ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနေ ပစ္ဆာဘတ္တသည်ံ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ သီလမဿာတိ ပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ နု ပစ္ဆာဘတ္တိကော ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ သမာဒါနဝသေန ပဋိက္ခိတ္တာတိရိတ္တဘောဇနဿေတံ နာမံ၊ တသ္သ အင်္ဂံ

၁-အာရညကင်္ဂန္တိ (သီ)

ခလုပန္ဆာဘတ္တိကဂ်ံ။ **နေသင်္ဒိကဂ်ံ**ဆိ သယနံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ နိသဇ္ဇာယ ဝိဟရိတုံ သိလမသၢာတိ နေသင်္ဒိကော၊ တသ အဂ်ံ နေသင်္ဒိကဂ်ံ။ **ယထာသန္ထတိကဂ်ံ**ဆိ ယဒေဝ သန္ထတံ ယထာသန္ထတံ၊ "ဣဒံ တုယ်ံ ပါပုဏာတိ"တိ ဧဝံ ပဌမံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌ-သေနာသနသေတံ အဓိဝစနံ။ တသ်ိံ ယထာသန္ထတေ ဝိဟရိတုံ သိလ-မသၢာတိ ယထာသန္ထတိကော၊ တသ အဂ်ံ ယထာသန္ထတိကဂ်ံ။ သဗ္ဗာနေဝ ပနေတာနိ တေန တေန သမာဒါနေန ဓုတကိလေသတ္တာ ဓုတသ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနိ၊ ကိလေသဓုနနတော ဝါ ဓုတန်ဂိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဉာဏံ အဂ်ံ ဧတေသန်ဂိ **ဓုတင်္ဂါနိ**။ အထ ဝါ ဓုတာနိ စ တာနိ ပဋိပက္ခာနံ ဓုနနတော အင်္ဂါနိ စ ပဋိ-ပတ္တိယာတိပိ **ဓုတင်္ဂါနိ**။ ဧဝံ တာဝတ္ထ အတ္ထတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ သဗ္ဗာနေဝ စေတာနိ သမာဒါနစေတနာလက္ခဏာနိ။ ဝုတ္တမ်ိ စေတံ—

> "ယော သမာဒိယတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော။ ယေန သမာဒိယတိ၊ စိတ္တစေတသိကာ ဧတေ ဓမ္မာ။ ယာ သမာဒါနစေတနာ၊ တံ ဓုတင်ံ။ ယံ ပဋိက္ခိပတိ၊ တံ ဝတ္ထု"န္တိ[1]။

သဗ္ဗာနေဝ စ လောလုပ္ပဝိဒ္ဓံသနရသာနိ၊ နိလ္လောလုပ္ပဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိအရိယဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ။ ဧဝမေတ္ထ လက္ခဏာဒိဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။

ဝိရိယသမာဒါနမ်ိတိ ဝိရိယဂ္ဂဟဏမ်ိ။ **ကာမ**န်ဂိ ဧကံသတ္ထေ နိပါတော။ **တစော စ နှာရု စာ**တိ ဆဝိ စ နှာရဝော်လိယော စ။ **အဋ္ဌိ စာ**တိ သဗ္ဗာ အဋ္ဌိယော စ။ **အဝသိဿတု**တိ တိဋ္ဌတု။ **ဥပသုဿတု မံသလောဟိတ**န်ဂိ သဗ္ဗံ မံသဉ္စ လောဟိတဉ္စ သုက္ခတု[2]။ "တစော"တိ ဧကံ အဂ်ံ၊ "နှာရု"တိ ဧကံ၊ "အဋ္ဌိ"တိ ဧကံ၊ "ဥပသုဿတု မံသလောဟိတ"န်ဂိ ဧကံ အဂ်ံ။ **ယံ တ**န်ဂိ ဥပရိ ဝတ္တဗ္ဗပဒေန သမ္ဗန္ဓော။ **ပုရိသထာမေနာ**တိ ပုရိသဿ ကာယိကေန ဗလေန၊ **ဗလေနာ**တိ ဉာဏဗလေန။ **ဝိရိယေနာ**တိ စေတသိကဉာဏဝိရိယတေဇေန။ **ပရက္ကမေနာ**တိ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမနေန ဥဿာဟပဗ္ဗတ္တဝိရိယေန။ **ပတ္တဗ္ဗ**န်ဂိ ယံ တံ ပါပုဏိတဗ္ဗံ။ **န တံ အပါပုဏိတ္ထာ**တိ တံ ပတ္တဗ္ဗံ အပ္ပတ္တာ။ **ဝိရိယဿ သဏ္ဌာနံ[3]? ဘဝိဿတိ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဝိရိယဿ သိထိလတ္တံ ဩသိဒနံ နာ ဘဝိဿတိ။ "ပဋ္ဌာန"န်ဂိ[4] ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ **စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာ**တိ စိတ္တံ ဥဿာဟံ ဂဏှာပေတိ။ **ပဒဟတိ**တိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌေ။
၂-သန္ဆာနံ (သီ)၊ သဏ္ဌာနံ (သျာ)
၃-သုဿတု (သျာ)၊ ဌဿတု (က)
၄-သဏ္ဌာနန်ဂိ ဝိ (သီ၊ သျာ)

နာသိဿန္တိ နာခါဒိသာမိ နာဘုဋ္ဌိသဲာမိ။ **နာ ပိဝိဿာမီ**တိ ယာဂုပါနာဒိနိ နာ ပိဝိသာမိ။ **ဝိဟာရတော နာ နိက္ခမေ**တိ သေနာသနတော ဗဟိ နာ နိက္ခမေယျံ။ **နပိ ပဿံ နိပါတေဿ**န္တိ ပဿံ[1] မဠ္ဆေ ၀ါ ပိဒ္ဓေ ၀ါ ဘူမိယံ ၀ါ ကဋ္ဌသန္ထရကေ ၀ါ ပါတနံ ဌပနံ နာ ကရိသာမိ။ **တဏှာသလ္လေ အနူဟတေ**တိ တဏှာသင်္ခါတေ ကလ္လော အနုဒ္ဓရ္ဒေ၊ အဝိဂတေတိ အတ္ထော။

ဇုမံ ပလ္လင်္ကန္တိ သမန္တတော အာဘုဇိတံ ဥိရုဗဒ္ဓါသနံ။ **နာ ဘိန္ဒိဿာမီ**တိ နာ ဝိဇဟိသာမိ။ **ယာ၀ မေ နာ အနုပါဒါယာ**တိ စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ ဂဟဏံ အဂ္ဂဟေတွာ။ **အာသဝေဟီ**တိ ကာမာသ၀ါဒိဟိ စတူဟိ အာသဝေဟိ။ **ဝိမုစ္စိ-ဿတီ**တိ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ နာ မုစ္စိသတိ။ **နာ တာ၀ါဟံ ဇုမမ္မာ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟိဿာမီ**တိ အာဒိံ ကတွာ ယာ၀ **ရုက္ခမူလာ နိက္ခမိဿာမီ**တိ ဩကာသ-၀သေန ဝုတ္တာ။ **ဇုမသ္မိညေ၀ ပုဗ္ဗဏှသမယံ အရိယဓမ္မံ အာဟရိဿာမီ**တိ အာဒိံ ကတွာ ယာ၀ **ဂိမှေ**တိ ကာလ၀သေန ဝုတ္တာ။ **ပုရိမေ ၀ယော၁န္ဓေ**တိ-အာဒယော ၀ယ၀သေန ဝုတ္တာ။တတ္ထ **အာသနာ နာ ဝုဋ္ဌဟိဿာမီ**တိ နိသိန္နာသနာ နာ ဥဋ္ဌဟိသာမိ။ **အဓုယော၁ါ**တိ နိကုဏ္ဍ၀ေဟာ။ **ပါသာဒါ**တိ ဒိဃပါသာဒါ။ **ဟမ္မိယာ**တိ မုဏ္ဍဆဒနဝေဟာ။ **ဂုဟာယာ**တိ ပံသုဂုဟာယ။ **လဏ္ဏာ**တိ မရိယာဒဆိန္နဆ္ဆဒနာ ပဗ္ဗတလဏ္ဏာ။ **ကုဋိယာ**တိ ဥလ္လိတ္တာဒိကုဋိယာ။ **ကူဋာ-၀ါရာ**တိ ကဏ္ဏိကံ အာရောပေတွာ ကတဝေဟတော။ **အဋ္ဌာ**တိ ဒွါရဋ္ဌာလကာ။ **မာဠာ**တိ ၀ဋ္ဋဝေဟာ။ ဥဒ္ဓဏ္ဍော နာမ ဗဝေါ ပတိဿယဝိသေသော။ "တိဆဒနဝေဟော"ဟိပိ ဗဝေါ။ **ဥပဋ္ဌာနသာလာ**တိ သန္နိပါတသာလာ, ဘော-ဇနသာလာ ၀ါ။ **မဏ္ဍူပါ**ဒယော ပါကဋာယေ၀။ **အရိယ၀မ္မန္တိ** အန၀ဇ္ဇ၀မ္မံ, အရိယာနံ ၀ါ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာ၀ကာနံ ၀မ္မံ။ **အာဟရိဿာမီ**တိ မမ စိတ္တ-သမီပံ အာနယိဿာမိ သိလေန။**သမာဟရိဿာမီ**တိ ဝိသေသေန အာနယိဿာမိ သမာဓိနာ။ **အဓိဂန္ဆိဿာမီ**တိ ပဋိလာဘ၀သေန ဂမိဿာမိ တဒင်္ဂေန။ **ဖဿယိ-ဿာမီ**တိ ဖုသိဿာမိ မဂ္ဂေန။ **သစ္ဆိကရိဿာမီ**တိ ပစ္စက္ခံ ကရိဿာမိ ဖလေန။ အထ ၀ါ သော၀ါပတ္တိမဂ္ဂေန **အာဟရိဿာမိ**။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန **သမာဟရိဿာမိ၊** အနာဂါမိမဂ္ဂေန **အဓိဂန္ဆိဿာမိ၊** အရဟတ္တမဂ္ဂေန **ဖဿ-ယိဿာမိ၊** ပစ္စ၀ေက္ခဏေန **သစ္ဆိကရိဿာမိ**။ ဒွိသုပိ နယေသု ဖဿယိသာမိတိ နာမကာယေန နိဗ္ဗာနံ ဖုသိဿာမိတိ အတ္ထော။

အပုဋ္ဌောတိ မူလပဒံ၊ တဿ အပုစ္ဆိတော၀တိ အတ္ထော။ **အပုစ္ဆိတော**တိ အဇာနာပိတော။ **အယာစိတော**တိ အနာယာစိတော။ **အနဇ္ဈေသိတော**တိ

၁-သီသံ (သျာ)၊ ပါသုံ (က)

အနာဏာပိတော၊ "နဂ္ဂိတော"တိ ဧကော။ **အပသာဒိတော**တိ နပသာဒါပိတော။ **ပါဝဒတိ**တိ ကထယတိ။ **အဟမသ္မီ**တိ အဟံ အသ္မိ ဘဝါမိ။ **ဇာတိယာ ဝါ**တိ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဇာတိယာ ဝါ။ **ဂေါတ္တေန ဝါ**တိ ဂေါတမာဒိဂေါတ္တေန ဝါ။ **ကောလပုတ္တိယေန ဝါ**တိ ကုလပုတ္တဘာဝေန ဝါ။ **ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ ဝါ**တိ သရီရသုန္ဒရတာယ ဝါ။ **ဓနေန ဝါ**တိ ဓနသမ္ပတ္တိယာ ဝါ။ **အဇ္ဈေနေန ဝါ**တိ အဇ္ဈာယကရဏေန ဝါ။ **ကမ္မာယတနေန ဝါ**တိ ကမ္မမေဝ ကမ္မာယတနံ၊ တေန ကမ္မာယတနေန၊ ကသိဂေါရက္ခကမ္မာဒိနာ ဝါ။ **သိပ္ပါယတနေန ဝါ**တိ ဓနုသိပ္ပါဒိနာ ဝါ။ **ဝိဇ္ဇာဌာနေန ဝါ**တိ အဋ္ဌာရသဝိဇ္ဇာဌာနေန ဝါ။ **သုတေန ဝါ**တိ ဗဟုဿုတဂုဏေန ဝါ။ **ပဋိဘာနေန ဝါ**တိ ကာရဏာကာရဏပဋိဘာနသမ်ါတဉ္ဉဏေန ဝါ။ **အညတရညတရေန ဝါ ဝဏ္ဏေနာ**တိ ဇာတိအာဒီနံ ဧကေကေန ဝဏ္ဏေနာ ဝါ။

ဥစ္စာ ကုလာတိ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏကုလာ၊ ဧတေန ဇာတိဂေါတ္တမဟတ္တံ ဒီပေတိ။ **မဟာဘောဂကုလာ**တိ ဂဟပတိမဟာသာလကုလာ၊ ဧတေန အဓုမဟတ္တံ ဒီပေတိ။ **ဥဋ္ဌာရဘောဂကုလာ**တိ အဝသေသဝေဿာဒိကုလာ၊ ဧတေန ပဟူတဇာတရူပရဇတာဒိံ ဒီပေတိ။ စက္ကာလာပိ ဟိ ဥဋ္ဌာရဘောဂါ ဟောန္တိ။ **ဉာတော**တိ ပါကဋော။ **ယသဿီ**တိ ပရိဝါရသမ္ပန္နော။ **သုတ္တန္တိ-ကော**တိ သုတ္တန္တေ နိယုတ္တော။ **ဝိနယဓရော**တိ ဝိနယပိဋကဓရော။ **ဓမ္မကထိ-ကော**တိ အာဘိဓမ္မိကော။ **အာရညိကော**တိအာဒယော ဓုတင်္ဂပုဗ္ဗင်္ဂမပဋိပတ္တိ-ဒ်ဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ **ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ**တိအာဒယော ရူပါရူပအဋ္ဌသမာ-ပတ္တိယော ဒဿေတ္ဝာ ပဋိဝေဓဒဿနဝသေန ဝုတ္တာ။ **ပါဝဒ်တီ**တိ မူလပဒံ။ **ကထေတီ**တိ"ပိဋကာစရိယောသ္မီ"တိ ကထယတိ။ **ဘဏတီ**တိ"ဓုတင်ကောမ္ဟိ"တိ ပါကဋံ ကရောတိ။ **ဒီပယတီ**တိ "ရူပဇ္ဈာနံ လာဘိမှိ"တိ ပရိဒီပယတိ။ **ဝေါဟရတီ**တိ "အရူပဇ္ဈာနံ လာဘိမှိ"တိ ဝါကျဘေဒံ ကရောတိ။

ခန္ဓကုသလာတိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု သလက္ခဏသာမညလက္ခဏေသု ဆေကာ၊ ဉာတတီရဏပဟာနဝသေန ကုသလာတိ အတ္ထော။ **ဓာတုအာယတနပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒါ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **နိဗ္ဗာနကုသလာ**တိ နိဗ္ဗာနေ ဆေကာ။ **အနရိယာနန္တိ**နအရိယာနံ။ **ဧသော ဓမ္မော**တိ ဧသော သဘာဝေါ။ **မာလာန**န္တိ အပလ္လိတာနံ။ **အသပ္ပုရိသာန**န္တိ နသေဘနပုရိသာနံ။ **အတ္ထာ**တိ အတ္ထာနံ။

၁၈။ **သန္တော**တိ ရာဂါဒိကိလေသူပသမေန သန္တော။ တထာ **အဘိ-နိဗ္ဗုတ**တ္တော။ **ဇုတိ'ဟန္တိ သိလေသု အကုဗ္ဗမာနော**တိ "အဟမသ္မိ

သီလသမ္ပန္နော”တိအာဒိနာ နယေန ဇုတိ သီလေသု အကတ္ထမာနော၊ သီလ-နိမိတ္တံ အတ္တုပနာယိကံ ဝါစံ အဘာသမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တမရိယမ္ပံ ကုသလာ ဝဒန္တီ**တိ တဿ တံ အကတ္ထနံ ‘‘အရိယမ္ပေါ ဇော’’တိ ဗုဒ္ဓါဒယော ခန္ဓာဒိကုသလာ ဝဒန္တိ။ **ယဿသဒ္ဒါ နတ္ထိ ကုဟိဋ္ဌိ လောကေ**တိ ယဿ ခီဏာသဝဿ ရာဂါဒယော သတ္တုဿဒ္ဒါ ကုဟိဋ္ဌိ လောကေ နတ္ထိ။ တဿ တံ အကတ္ထနံ “အရိယမ္ပေါ ဇော”တိ ဧဝံ ကုသလာ ဝဒန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော။

သန္တောတိ မူလပဒံ။ **ရာဂဿ သမိတတ္တာ**တိ ရဇ္ဇနလက္ခဏဿ ရာဂဿ သမိတဘာဝေန။ **ဒေါသာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **ဝိဇ္ဈာတတ္တာ**တိ သမ္ဘပရိဇ္ဇာဟာနံ ဈာပိတတ္တာ။ **နိဗ္ဗုတတ္တာ**တိ သမ္ဘသန္တာပါနံ နိဗ္ဗာပိတ-ဘာဝေန။ **ဝိဂတတ္တာ**တိ သမ္ဘာကုသလာဘိသင်္ခါရာနံ ဝိဂတဘာဝေန ဒူရဘာဝေန။ **ပဋိပဿဒ္ဓတ္တာ**တိ သမ္ဘာကာရေန အာဘမ္ဘုပ္ပတ္တိကဘာဝေန[၁]။ **သတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ဘိန္နတ္တာ ဘိက္ခု**။တိ ဥပရိ ဝတ္တဗ္ဗာနံ သတ္တဓမ္မာနံ ဘိန္နိတ္တာ ဌိတဘာဝေန ဘိက္ခု။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသော‌တိ ဇုမေ တယော ကိလေသာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဘိန္နာ၊ ရာဂေါ ဒေါသော‌တိ ဇုမေ ဒွေ ကိလေသာ သြဋ္ဌာရိကာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန ဘိန္နာ၊ တေ ဧဝ အဏုသဟ-ဂတာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ဘိန္နာ၊ မောဟော မာနော‌တိ ဇုမေ ဒွေ ကိလေသာ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘိန္နာ။ အဝသေသေ ကိလေသေ ဒဿေတုံ **“ဘိန္နာဿ ဟော်တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ”**တိ အာဟ။ **သံကိလေသိကာ**တိ ကိလေသပစ္စယာ။ **ပေါနောဘဝိကာ**တိ ပုနဗ္ဘဝဒါယိကာ။ **သဒရာ**တိ ကိလေသဒရထာ ဇော်ဌေ သန္တိတိ သဒရာ။ ‘‘သဒ္ဒရာ’’တိပိ ပါဠိဿေ၊ သဟဒရ-ထာတိ အတ္ထော။ **ဒုက္ခဝိပါကာ**တိ ဖလကာလေ ဒုက္ခဒါယိကာ။ **အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိယာ**တိ အနာဂတေ ဇာတိဇရာမရဏဿ ပစ္စယာ။

ပဇ္ဇေန ကတေန အတ္ထိနာတိ ဂါထာယ အယံ ပိဏ္ဍတ္ထော—ယော အတ္တနာ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန ပရိနိဗ္ဗာနံ ဂတော, ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ ပတ္တော, ပရိနိဗ္ဗာနဂတတ္တာ ဧဝ စ **ဝိတိဏ္ဏကင်္ခ**ါ ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိဟာနိဝုဋ္ဌိဥ္ဆေဒဿသဿတ-အပုညပုညပွဘေဒံ **ဘဝဉ္စ ဝိဘဝဉ္စ ဝိပွဟာယ** မဂ္ဂဝါသံ **ဝုသိတဝါ** ခီဏပုနဗ္ဘဝေါတိ ဧတေသံ ထုတိဝစနာနံ အရဟော **သော ဘိက္ခု**။တိ။

၁-ပဿဒ္ဓုပ္ပတ္တိကဘာဝေန (သျာ)

ဣတိ'ဟန္တိ, ဣဒမဟန္တိတိ ဒုဝိဓော ပါဠ္ဍော။ **ဣတိတိ ပဒသန္ဓိ**အာဒယော သန္ဓာယ "ဣဒမဟ"န္တိ ပါဠိံ နရောစေန္တိ [1]။ တတ္ထ **ဣတိ**တိ ယံ ဝုတ္တံ။ **ပဒသန္ဓိ**တိ ပဒါနံ သန္ဓိ ပဒသန္ဓိ၊ ပဒဃဋ္ဋနန္တိ အတ္ထော။ **ပဒသံသဂ္ဂေါ**တိ ပဒါနံ ကေဒ-ဘာဝေါ။ **ပဒပါရိပူရီ**တိ ပဒါနံ ပရိပူရဏံ ဒ္ဝိန္နံ ပဒါနံ ဧကီဘာဝေါ။ **အက္ခရသမ-ဝါယော**တိ ကေဘူတောပိ အပရိပုဏ္ဏောပိ ဟောတိ၊ အယံ နယော။ အက္ခရာနံ သမဝါယော သန္နိပါတော ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ "အက္ခရသမ-ဝါယော"တိ အာဟ။ **ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာ**တိ ဗျဉ္ဇနသမုစ္စယော ပဒမိတိ ဝုတ္တာနံ ဗျဉ္ဇနာနံ အတ္ထဗျဉ္ဇနာနံ အတ္ထဗျတ္တိကာရဏာနံ ဝါ မဒုရဘာဝတ္တာ ပါဋဝသ မုဒုဘာဝေါ။ **ပဒါနုပုဗ္ဗတာ မေတ**န္တိ ပဒါနံ အနုပုဗ္ဗဘာဝေါ ပဒါနုပုဗ္ဗတာ၊ ပဒပဋိပါဋိဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **မေတ**န္တိ ဧတံ။ ကတမန္တိ စေ? **ဣတိ**တိ ဣဒံ။ **မေတ**န္တိ ဣတ္ထေ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တော။ **ကတ္ထိ ဟောတိ**တိ "အဟမသ္မိ သိလသမ္ပန္နော"တိ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေတ္ဝာ ကထနသိလော ဟောတိ။ **ကတ္ထတိ**တိ ဝုတ္တနယေန ကထယတိ။ **ဝိကတ္ထတိ**တိ ဝိဝိဓာ ဟ ကထယတိ။ **ကတ္ထ-နာ**တိ ကထနာ။ **အာရတော**တိ ဒူရတော ရတော။ **ဝိရတော**တိ ဌာနသင်္ကိ-ဝသေန ဝိဂတဘာဝေန ရတော။ **ပဋိဝိရတော**တိ တတော နိဝတ္တိတ္ဝာ သဗ္ဗာ-ကာရေန ဝိယုတ္တော ဟုတ္ဝာ ရတော။ တတ္ထ ပါသာဒံ ဝိယ ဒိဿ ပလာတော အာရတော။ ဟတ္ထိမှိ မဒ္ဒန္တေ ဝိယ ပရိဓာဝိတ္ဝာ ဂတော ဝိရတော။ ယောဓသမ္ပဟာရံ ဝိယ ပေါထေတ္ဝာ မဒ္ဒေတ္ဝာ ဂတော ပဋိဝိရတော။

ဒိဏ္ဏာသဝဿာတိ ဒိဏ္ဏကိလေသာသဝဿ။ **ကမ္မဋ္ဌဿဒါ**တိ ပုညာဘိ-သင်္ခါရအပုညာဘိသင်္ခါရအာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ ကမ္မာနံ ဥဿဒါ ဥဿန္နတာ။ **ယသိမေ**တိ ယဿ [2] ဒိဏ္ဏာသဝဿ ဣမေ ဥဿဒါ။

၁၉။ ဧဝံ ဒိဏ္ဏာသဝပဋိပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ ဒိဋ္ဌဂတိကာနံ တိတ္ထိယာနံ ပဋိပတ္တိဉ္စ ဒဿေန္တော အာဟ "**ပကပ္ပိတာ သဒ္ဓံတာ**"တိ။ တတ္ထ **ပကပ္ပိတာ**တိ ပရိကပ္ပိတာ။ **သဒ္ဓံတာ**တိ ပစ္စယာဘိသင်္ခတာ။ **ယဿာ**တိ ယဿ ကဿစိ ဒိဋ္ဌဂတိကဿ။ **ဓမ္မာ**တိ ဒိဋ္ဌယော။ **ပုရက္ခတာ**တိ ပုရတော ကတာ။ **သန္တိ**တိ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ **အဓိဝဒါတာ**တိ အဝေဒါတာ။ **ယဒတ္ထံ ပနိဿံသံ၊ တံ နိဿိတော ကုပ္ပပဋိစ္စသန္တိ**န္တိ ယသ္မေတေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ 'ပုရက္ခတာ အဝေဒါတာ သန္တိ၊ သော ဧဝံဝိဓော ယသ္မာ အတ္တာနိ တဿာ ဒိဋ္ဌယာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ သက္ကာရာဒိံ, သမ္ပရာယိကဿ ဂတိဝိသေသာဒိံ အာနိသံသံ သမ္ပဿတိ၊ တသ္မာ တဿ အာန်-သံသံ, တဿ ကုပ္ပတာယ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတာယ စ သမ္မုတိသန္တိတာယ စ

၁-အာရောပေန္တိ (သျာ) ၂-ဝိဝိဓံ (သီ၊ သျာ) ၃-တဿိမေတိ တဿ (သီ၊ သျာ)

ကုပ္ပပဋိစ္စသန္တိသဒ္ဒါတံ ဒိဋ္ဌံ နိသိတော စ ဟောတိ။ သော တံ နိသိတတ္တာ အတ္တာနံ ဝါ ဥက္ကံသေယျ၊ ပရေ ဝါ ဝမ္ဘေယျ အဘူတေဟိပိ ဂုဏေဒါသေဟိ။

သခ်တာတိ မူလပဒံ။ **သခ်တာ**တိ ပစ္ဆယေဟိ သမာဂန္ဆာ ကတာ။ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပဒံ ဝမိုတံ။ **အဘိသခ်တာ**တိ ပစ္ဆယေဟိ အဘိကတာ။ **သဏ္ဌိတာ**တိ ပစ္ဆယဝသေနေဝ သမ္မာ ဌပိတာ။ **အနိစ္စာ**တိ ဟုတ္ဝာ အဘာဝေန။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ**တိ ဝတ္ထာရမ္မဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နာ။ **ခယဓမ္မာ**တိ ကမေန ခယသဘာဝါ။ **ဝယဓမ္မာ**တိ ပဝတ္တိဝသေန ပရိဟာယနသဘာဝါ။ **ဝိရာဂဓမ္မာ**တိ အနိဝတ္တိ ဟုတ္ဝာ ဝိဂစ္ဆနသဘာဝါ။ **နိရောဓဓမ္မာ**တိ နိရုဇ္ဈနသဘာဝါ၊ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မာ ဟုတ္ဝာ နိရုဇ္ဈနသဘာဝါတိ အတ္ထော။ **ဒိဋ္ဌဂတိကဿာ**တိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော ဂဟေတ္ဝာ ဌိတပုဂ္ဂလဿ။

ပုရေက္ခာရာတိ ပုရေ ကတာ။ **တက္ခာဓဇော**တိ ဥဿာပိတဋ္ဌေန တက္ခာဓဇော၊ တက္ခာပဋာကာ အဿ အတ္ထီတိ တက္ခာဓဇော။ ပုရေစာရိကဋ္ဌေန တက္ခာ ဓေ ကေတု အဿာတိ **တက္ခာကေတု**။ **တက္ခာဓိပတေယျော**တိ ဆန္ဒာဓိပတိဝသေန, တက္ခာ အဓိပတိတော အာဂတာတိ ဝါ တက္ခာဓိပတေယျော၊ တက္ခာဓိပတိ ဝါ ဇေဋ္ဌ အတ္ထီတိ တက္ခာဓိပတေယျော။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မာဒိသုပိ** ဇေဋ္ဌဝ နယော။ **အဓိဝါသိတာ**တိ အပရိသုဒ္ဓါ။ **သံကိလိဋ္ဌာ**တိ သယံ ကိလိဋ္ဌာ။ **သံကိလေသိကာ**တိ တပနိယာ။

ဒ္ဝေ အာနိသံသေ ပဿတီတိ ဒ္ဝေ ဂုဏေ ဒက္ခတိ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္စ အာနိသံသံ**ဇ္ဈာမသို့ယေဝ အတ္တာဘာဝေ ပစ္စက္ခဓမ္မာနိသံသဉ္စ။ **သမ္ပရာယိက**န္တိ ပရလောကေ ပတ္တဗ္ဗံ အာနိသံသဉ္စ။ **ယံဒိဋ္ဌိကော သတ္ထာ ဟောတီ**တိ သတ္ထာ ယထာလဒ္ဓိကော ဘဝတိ။ **တံဒိဋ္ဌိကာ သာဝကာ ဟောန္တီ**တိ တဿ ဝစနံ သုဏန္တာ သာဝကာပိ တထာလဒ္ဓိကာ ဟောန္တိ။ **သက္ကာရော့တီ**တိ သက္ကာရပ္ပတ္တံ ကရောန္တိ။ **ဂရုံ ကရော့တီ**တိ ဂရုကာရပ္ပတ္တံ ကရောန္တိ။ **မာနေန္တီ**တိ မနသာ ပိယာယန္တိ။ **ပူဇေန္တီ**တိ စတုပစ္စယာဘိဟာရပူဇာယ ပူဇေန္တိ။ **အပစိတိံ ကရော့တီ**တိ အပစိတိပ္ပတ္တံ ကရောန္တိ။ တတ္ထ ယဿ စတ္တာရော ပစ္စယေ သက္ကရိတ္ဝာ သုအာဘိသခ်တေ ပဏီတေ ကတ္ဝာ[1] ဒေန္တိ၊ သော သက္ကတော။ ယသ္မိံ ဂရုဘာဝံ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ ဒေန္တိ၊ သော ဂရုကတော။ ယံ မနသာ[2] ပိယာယန္တိ၊ သော မာနိတော။ ယဿ သဗ္ဗမ္မေတံ ကရောန္တိ၊ သော ပူဇိတော။ ယဿ အာဘိဝါဒန-ပစ္စုပဋ္ဌာနအဉ္ဇလိကမ္မာဒိဝသေန ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောန္တိ၊ သော အပစိတော။

၁-ပဏီတေ ပဏီတေ ကတ္ဝာ (သီ၊ သျာ)　　၂-မနသာ (သီ)

ကေစိ "**သက္ကရောန်္ကိ** ကာယေန၊ **ဂရုံ ကရောန်္ကိ** ဝါစာယ၊ **မာနေန်္ကိ** စိတ္တေန၊ **ပူဇေန်္ကိ** လာဘေနာ"တိ ဝဏ္ဏယန်္တိ။ **အလံ နာဂတ္တာယ ဝါ**တိ နာဂဘာဝါယ နာဂရာဇဘာဝါယ ဝါ အလံ ပရိယတ္တံ။ **သုပဏ္ဏတ္တာယ ဝါ**တိ သုပဏ္ဏရာဇ-ဘာဝါယ။ **ယက္ခတ္တာယ ဝါ**တိ ယက္ခသေနာပတိဘာဝါယ။ **အသုရတ္တာယ ဝါ**တိ အသုရဘာဝါယ။ **ဂန္ဓဗ္ဗတ္တာယ ဝါ**တိ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝဃဋ္ဋေ နိဗ္ဗတ္တာဘာဝါယ။ **မဟာရာဇတ္တာယ ဝါ**တိ စတုန္နံ မဟာရာဇာနံ အညတရဘာဝါယ။ **ဇုန္ဒတ္တာယ ဝါ**တိ သက္ကဘာဝါယ။ **ဗြဟ္မတ္တာယ ဝါ**တိ ဗြဟ္မကာယိကာဒီနံ အညတရ-ဘာဝါယ။ **ဒေဝတ္တာယ ဝါ**တိ သမ္မုတိဒေဝါဒီနံ အညတရဘာဝါယ။ **သုဒ္ဓိ-ယာ**တိ ပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ အလံ ပရိယတ္တံ။ **ဝိသုဒ္ဓိယာ**တိ သဗ္ဗမလရဟိတ-အစ္ဆန္နပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ။ **ပရိသုဒ္ဓိယာ**တိ သဗ္ဗာကာရေန ပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ။

တတ္ထ တိရစ္ဆာနယောနိယံ အဓိပစ္စတ္တံ[1] သုဒ္ဓိယာ။ ဒေဝလောကေ အဓိ-ပစ္စတ္တံ[1] ဝိသုဒ္ဓိယာ။ ဗြဟ္မလောကေ အဓိပစ္စတ္တံ ပရိသုဒ္ဓိယာ။ စတုရာသီတိ-ကပ္ပသဟဿာနိ အတိက္ကမိတ္ဝာ မုစ္စနတ္ထံ **မုတ္တိယာ**။ အန္တရာယဘာဝေန မုစ္စနတ္ထံ **ဝိမုတ္တိယာ**။ သဗ္ဗာကာရေန မုတ္တိယာ **ပရိမုတ္တိယာ**။ **သုဏ္ဍိကာ**တိ တသ္မိံ သမယေ ပဗ္ဘဇိတဘာဝေန သုဒ္ဓိံ ပါပုဏာတိ။ **ဝိသုဏ္ဍိကာ**တိ ပဗ္ဘဇ္ဇံ ဂဟေတ္ဝာ ပဋိပတ္တိယာ ယုတ္တဘာဝေန ဝိဝိဓေန သုဏ္ဍိကာ။ **ပရိသုဏ္ဍိကာ**တိ နိပ္ဖတ္တိံ ပါပေတ္ဝာ သဗ္ဗာကာရေန သုဏ္ဍိကာ။ **မုစ္စနာ**တိ တေသံ သမယန္တရဓမ္မေန။ **ဝိမုစ္စနာ**တိ တေသ သတ္ထုနော သြဝါဒေန။ **ပရိမုစ္စနာ**တိ တေသ သတ္ထုနော အနုသာသနေန။ **သုဏ္ဍိသာဓီ**တိအာဒယော အနာဂတဝသေန ဝုတ္တာ။ **အာယတိံ ဖလပါဋိကင်္ခီ**တိ အနာဂတေ ဝိပါကဖလမာကင်္ခမာနော။ ဣဒံ ဒိဋ္ဌဂတိကာနံ ဣစ္ဆာမတ္တံ[2]။ ဒိဋ္ဌ-ဂတံ ဟိ ဣစ္ဆမာနံ[3] နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ နိပ္ဖါဒေတိ။

အစ္ဆန္နသန်္ကိတိ အတိအန္တနိသဲရဏသန်္ကိ။ **တဒင်္သန်္ကိ**တိ ပဌမစ္ဈာနာဒိ-ဂုဏင်္ဂနေန နိဝရဏာဒိအဂုဏင်္ဂံ သမေတိတိ စျာနံ တဒင်္သန်္တိ။ **သမ္မုတိ-သန်္ကိ**တိ သမာဟာရဝသေန ဒိဋ္ဌိသန်္တိ။ တာ ဝိဘာဂတော ဒသ္သေတုံ "**ကတမာ အစ္ဆန္နသန်္ကိ**"တိအာဒိမာဟ။ **အမတံ နိဗ္ဗာနန်္တိ** ဧဝမာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာယေဝ။ **ပဌမံ စျာနံ သမာပန္နဿ နိဝရဏာ သန္တာ ဟောန်္တိ**တိ ဧဝမာ-ဒယော အန္တောအပုနာယံ အတိသယဝသေန ဝုတ္တာ။ အပိ စ သမ္မုတိသန်္တိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ၊ သန်္တိ ဣတရေ ဒ္ဝေ သန်္တိယော ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ သမ္မုတိသန်္တိမေဝ ဒီပေတိ။ **ကုပ္ပသန်္တိ**န်္တိ ဝိပါကဇနကဝသေန ပရိဝတ္တနဝသေန

၁-အာဓိပစ္စံ (သီ)၊ အာဓိပစ္စတ္ထံ (သျာ) ၂-အစ္ဆာစိဏ္ဏံ (သီ၊ သျာ) ၃-ဣစ္ဆမာနံ (သီ)

စလသန္တိ°။ **ပကုပ္ပသန္တီ**နိ့ ဝိသေသေန စလသန္တိ°။ **ရိတသန္တီ**နိ့ ကမ္မန-သန္တိ°။ **သမေရိတသန္တီ**နိ့ ဝိသေသေန ကမ္မိတသန္တိ°။ **စလိတသန္တီ**နိ့ တသ္မေ ဝေဝစနံ။ **ဃဋ္ဋိတသန္တီ**နိ့ ပိဋ္ဌိတသန္တိ°။ **သန္တိ° နိသိတော**တိ ဒိဋ္ဌိသမ်ိတံ သန္တိ° နိသိတော။ **အသိတော**တိ အာသိတော ဝိသေသေန နိသိတော။ **အလ္လီ-နော**တိ ကိဉ္စိတော။

၂၀။ ဧဝံ နိသိတေ တာဝ **"ဒိဋ္ဌိနိဝေသော။ပ။ အာဒိယတိ စ ဓမ္မ"**န္တိ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌိနိဝေသော**တိ ဇုဒံသစ္စာဘိနိဝေသသမ်ိါတာနိ ဒိဋ္ဌိနိဝေသနာနိ။ **နဟိ သ္ဝာတိဝတ္တာ**တိ သုခေန အတိဝတ္တိတဗ္ဗာ နဟာန္တိ။ **ဓမ္မေသု နိစ္ဆယ္ပ သမုဂ္ဂဟီတ**န္တိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတေသု[1] တံ တံ သမုဂ္ဂဟီတံ အဘိနိဝိဋ္ဌဓမ္မံ နိစ္ဆိနိတ္တာ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိနိဝေသော နဟိ သ္ဝာတိဝတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တသ္မာ နရော တေသု နိဝေသနေသု၊ နိရသီတိ အာဒိယတိ စ ဓမ္မ**န္တိ ယသ္မာ နဟိ သ္ဝာတိဝတ္တာ၊ တသ္မာ နရော တေသုယေဝ ဒိဋ္ဌိနိဝေသနေသု အဇသိလ ဂေါသိလ-ကုက္ကုရသိလ ပဏ္ဍာတပ မရုပ္ပပါတ ဥက္ကုဋ္ဌိကပ္ပဓာန ကဏ္ဋကာပသယာဒိဘေဒံ သတ္ထာရံ ဓမ္မက္ခာနံ ဂဏာဒိဘေဒဉ္စ တံ တံ ဓမ္မံ နိရသတိ စ အာဒိယတိ စ ဇဟတိ စ ဂဏှာတိ စ ဝနမက္ကဋ္ဌော ဝိယ တံ တံ သာခန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၉ဝံ နိရသန္တော စ အာဒိယန္တော စ အနဝဋ္ဌိတစိတ္တတ္တာ အသန္တေဟိပိ ဂုဏဒေါသေဟိ အတ္တနော ဝါ ပရဿ ဝါ ယသာယသံ ဥပ္ပါဒေယ္ယ။ **ဒုရတိ-ဝတ္တာ**တိ အတိက္ကမိတုံ ဒုက္ခာ။ **ဒုတ္တရာ**တိ ဒုဥ္တရာ။ **ဒုပ္ပတရာ ဒုဿမတိက္ကမာ ဒုဗ္ဗိနိဝတ္တာ**တိ၂ ဥပသဂ္ဂေန ဝုဓိတာ။

နိစ္ဆိနိတ္ဝာတိ သဿတဝသေန နိစ္ဆယံ ကတ္ဝာ။ **ဝိနိစ္ဆိနိတ္ဝာ**တိ အတ္တာဝသေန နာနာဝိဓေန ဝိနိစ္ဆယံ ကတ္ဝာ။ **ဝိစိနိတ္ဝာ**တိ ပရိယေသိတ္ဝာ။ **ပဝိစိနိတ္ဝာ**တိ အတ္တနိယဝသေန သဗ္ဗာကာရေန ပရိယေသိတ္ဝာ။ "နိစိနိတ္ဝာ ဝိစ္ဆိနိတ္ဝာ"တိပိ ပါဠ္ဍော။ **ဩဓိဂ္ဂါဟော**တိ အဝဓိယိတ္ဝာ ဂါဟော[2]။ **ဗိလဂ္ဂါဟော**တိ ကောဋ္ဌာသ-ဝသေန ဂါဟော "ဗိလသော ဝိဘဇိတ္ဝာ"တိအာဒိသု ဝိယ[3]။ **ဝဂ္ဂါဟော**တိ ဥတ္တမဂါဟော။ **ကောဋ္ဌာသဂ္ဂါဟော**တိ အဝယဝသေန ဂါဟော။ **ဥစ္စယ-ဂ္ဂါဟော**တိ ရာသိဝသေန ဂါဟော။ **သမုစ္ဆယဂ္ဂါဟော**တိ ကောဋ္ဌာသဝသေန ရာသိဝသေန စ ဂါဟော။ **ဇုဒံ သစ္စန္တိ** ဇုဒမေဝ သဘာဝံ။ **တစ္ဆန္တိ** တထ-ဘာဝံ အဝိပရိတသဘာဝံ။ **တထန္တိ** ဝိပရိဏာမရဟိတံ။ **ဘူတန္တိ** ဝိဇ္ဇမာနံ။ **ယာထာဝန္တိ** ယထာသဘာဝံ။ **အဝိပရီတန္တိ** နဝိပရိတံ။

၁-ဒ္ဝိသဋ္ဌိဓမ္မေသု (က)
၂-ဩဗ္ဗိနိဝတ္တာတိ (သီ၊သျာ၊က)
၃-ဒီ ၂-၂၃၄၊မ ၁-၇၃-ပိဋ္ဌေသု။
၄-ဩဗ္ဗိဓိသဂ္ဂါဟောတိ အဝိသေသေတ္ဝာ ဂါဟော (သျာ)

နိရဿတိတိ နိအဿတိ ဝိကွိပတိ။ **ပရိဒ္ဓိန္နနာယ ဝါ**တိ ပရေဟိ ဝိဿဇ္ဇာပနေန။ **အနဘိသမ္ဘုဏန္တော ဝါ**တိ အသမ္ပာပုဏန္တော ဝါ အသက္ကောန္တော ဝါ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ **ပရော ဝိဒ္ဓိန္နေတိ**တိ အညော ဝိယောဂံ ကရောတိ။ **နံဏ္ဍေဏ္ဍော**တိ နတ္ထိ ဏ္ဍော။ **သီလံ အနဘိသမ္ဘုဏန္တော**တိ သီလံ အသမ္ပာဒေန္တော။ **သီလံ နိရဿတိ**တိ သီလံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣတော ပရေသုပိ ဧသေဝ နယော့။

၂ ။ ယော ပနာ့ယံ သမ္ဘဒ္ဒိဋ္ဌတာဒိဒေါသဓုနနာယ ပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ ဓောနော၊ တသ္မာ **ဓောနသ္မာ ဟီ။ပ။ အနူပယော သော**။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ဓောနဓမ္မသမန္နာဂမာ **ဓောနသ္မာ** ဓုတသမ္ပဟိပဿ အရဟတော ကတ္ထစိ **လောကေ** တေသု တေသု **ဘဝေသု** သံကပ္ပနာ **ဒိဋ္ဌိ နတ္ထိ**။ သော တသ္မာ ဒိဋ္ဌိယာ အဘာဝါ, ယာယ စ အတ္တနာ ကတံ ပါပကမ္မံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော တိတ္ထိယာ မာယာယ ဝါ မာနေန ဝါ ဧဝံ အဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တမ္ပိ **မာယဉ္စ မာနဉ္စ ပဟာယ ဓောနော** ရာဂါဒိနံ ဒေါသာနံ **ကေန ဂစ္ဆေယ္ယ၊** ဒိဋ္ဌဓမ္မေ သမ္ပရာယေ ဝါ နိရယာဒိသု ဂတိဝိသေသေသု ကေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆေယ္ယ၊ **အနူပယော သော၊** သော ဟိ တဏှာဒိဋ္ဌိဥပယာနံ ဒ္ဝိန္နံ အဘာဝေန အနူပယောတိ။

ကိံ ကာရဏာတိ ကေန ကာရဏေန။ **ဓောနာ ဓုစ္စတိ ပညာ**တိ ဓောနာ ဇာတိ ကိံကရဏာ ပညာ ကထိယတိ။ **တာယ ပညာယ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ** တာယ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ပညာယ ကာယတော ပဝတ္တံ ဒုဋ္ဌု ကိလေသပူတိကတ္တာ ဝါ စရိတန္တိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ **ဓုတ္ဘ ဓောတ္ဘာ**တိ ကမ္မိတ္ဘ ဓောဝိတ္ဘ။ **သန္ဓောတ္ဘာ**တိ သမ္မာ ဓောဝိတ္ဘ။ **နိဒ္ဓေါတ္ဘာ**တိ ဝိသေသေန သုဋ္ဌု နိဒ္ဓေါတ္ဘ။ **ဏ္ဍဂါ ဓုတော စာ**တိအာဒယော စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဓုတာ စာတိ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကမ္မိတာ စလိတာ ဓောဝိတာ။ **သမ္မာသင်္ကပ္ပါ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တံ ဟောတိ "သမ္မာဒိဋ္ဌိကသဲ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဗ္ဗိဇ္ဇာ ဟောတိ"တိ သုတ္တံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ **သမ္မာဉာဏေနာ**တိ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တဉာဏေန, ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန ဝါ။ **မိစ္ဆာဉာဏ**န္တိ ဝိပရီတဉာဏံ အယာထာဝဉာဏံ၊ ပါပကိရိယာသု ဥပစိန္နာဝဝသေန ၂ ပါပံ ကတ္တာ "သုကတံ မယာ"တိ ပစ္စဝေက္ခဏာကာရေန

၁-အံ ၃-၄၃၀၊ ဒီ ၃-၂၅၉-ဝိဇ္ဇေသု။

၂-သုခုမစိန္နာဝဝသေန (သျာ)၊ ဥပါယစိန္နာဝဝသေန (က)

စ ဥပ္ပန္နော မောဟော။ **သမ္မာဝိမုတ္တိယာ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ**တိ သမ္ဓေဒဝိမုတ္တိယာ ဝိပရိတာ အယာထာဝဝိမုတ္တိယေဝ စေတောဝိမုတ္တိသညိတာ[1]။

အရဟာ ဇူမေဟိ ဓောနေယျေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ရာဂါဒိဟိ ကိလေသေဟိ ဒူရေ ဌိတော အရဟာ ဇူမေဟိ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ကိလေသဓောဝနေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပေတော ဟောတိ။ **ဓောနော**တိ ဓောနော ပုဂ္ဂလော၊ တေနေဝ **"သော ဓုတရာဂေါ"**တိအာဒယော အာဟာ။

မာယာ ဒုစ္စိတိ ဝဉ္ဇနိကာ စရိယာတိ ဝဉ္ဇနကိရိယံ ဝဉ္ဇနကရဏံ အသာ အတ္ထိတိ ဝဉ္ဇနိကာ စရိယာ။ **တဿ ပဋိစ္ဆာဒနဟေတူ**တိ တေသံ ဒုစ္စရိတာနံ အပ္ပကာသနကာရဏာ။ **ပါဝိကံ ဇူဆံ ပဏိဒဟတိ**တိ လာမကံ ပတ္ထနံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ **"မာ မံ ဇညာ"တိ ဇူဆ္ဆ**တိတိ "မယ္ပံ ကတံ ပါပံ ပရေ မာ ဇာနိ်သူ"တိ ပစ္စာသီသတိ။ **သင်္ကပ္ပေါ**တိ ဝိတက္ကံ ဥပ္ပါဒေတိ။ **ဝါစံ ဘာသတိ**တိ ဇာနံယေဝ ပဇ္ဇာတိ် ဝိတိက္ကမန္တော ဘိက္ခု ဘာရိယံ ကရောတိ။ "အမှာကံ ဝိတိက္ကမဒ္ဒာနံ နာမ နတ္ထိ"တိ ဥပသန္တော ဝိယ ဘာသတိ။ **ကာယေန ပရက္ကမတိ**တိ "မယာ ကတံ ဇူဒံ ပါပကမ်ံ မာ ကေစိ ဇာနိ်သူ"တိ ကာယေန ဝတ္တံ ကရောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနဒေါသပဋိစ္ဆာဒနတော စက္ခုမောဟနမာယာ အသာတိ မာယာဝိ၊ မာယာဝိနော ဘာဝေါ **မာယာဝိတာ**။ ကတ္တာ ပါပံ ပုန ပဋိစ္ဆာဒနတော အတိစ္ဆ အသရတိ ဇတာယ သတ္တောတိ **အစ္ဆသရာ**။ ကာယဝါစာကိရိယာဟိ အညထာ ဒဿနတော ဝဉ္ဇေတိတိ **ဝဉ္ဇနာ**။ တောယ သတ္တာ နိကရောန္တိတိ **နိကတိ၊** မိစ္ဆာ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ "နာဟံ ဧဝံ ကရောမိ"တိ ပါပါနံ ဝိက္ခိပနတော **နိက်ိရဏာ**။ "နာဟံ ဧဝံ ကရောမိ"တိ ပရိဝဇ္ဇနတော **ပရိဟရဏာ**။ ကာယာဒိဟိ သံဟရဏတော **ဂူဟနာ**။ သမဘာဝေန ဂူဟနာ **ပရိဂူဟနာ**။ တိဏပဏ္ဏာဟိ ဝိယ ဂူထံ ကာယဝစိကမ္မေဟိ ပါပံ ဆာဒေတီတိ **ဆာဒနာ**။ သဗ္ဗတော ဘာဝေန ဆာဒနာ **ပရိစ္ဆာဒနာ**။ နာ ဥတ္တာနိ်ကတ္တာ ဒဿေတီတိ **အနုတ္တာနိ်ကမ်ံ**။ နာ ပါကဋံ ကတ္တာ ဒဿေတီတိ **အနာဝိကမ်ံ**။ သုဋ္ဌု ဆာဒနာ **ဝေါစ္ဆာဒနာ**။ ကတပဋိစ္ဆာဒနဝသေန ပုနဝိ ပါပဿ ကရဏတော **ပါပကိရိယာ**။ **အယံ ဒုစ္စိတိ**တိ အယံ ကတပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ မာယာ နာမ ဒုစ္စိတိ၊ ယာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဘဿပဋိစ္ဆန္နော ဝိယ အင်္ဂါရော, ဥဒကပဋိစ္ဆန္နော ဝိယ ခါဏု, ဝိလောတိကပလိဝေဋိတံ ဝိယ စ သတ္ထံ ဟောတိ။

၁-အယာထာဝဝိမုတ္တယေဝ သတော ဝိမုတ္တိသညိတာ (သီ)

ဇကဝိဓေန မာနောတိ ဇကေပရိဿ္ဆေဒေန ဇကကောဋ္ဌာသေန မာနော။ **ယာ စိတ္တသ ဥန္နတိ**တိ ယာ စိတ္တသ အဗ္ဘုဿာပနာ၊ အယံ မာနောတိ အတ္ထော။ ဇတ္ထ ပုဂ္ဂလံ အနာမသိတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တိတမာနော၀ ဝုတ္တော။

အတ္တုက္ကံသနမာနောတိ အတ္တာနံ ဥပရိ ဌပနမာနော။ **ပရ၀မ္ဘနမာနော**တိ ပရေ လာမကကရဏမာနော။ ဇ္ဈမေ ဒွေ မာနာ ယေဘုယ္ယေန တထာ ပ၀တ္တာကာရ၀သေန ဝုတ္တာ။

"သေယျောဟမသ္မီ"တိ မာနောတိ ဇာတိအာဒိနိ နိဿာယ "အဟမသ္မိ သေယျော"တိ ဥပ္ပဇ္ဇနော မာနော။ **သဒိသမာနော**ဒိသုပိ ဇသေ၀ နယော။ ဇ၀မိ-မေပိ တယော မာနာ ပုဂ္ဂလဝိသေသံ အနိဿာယ တထာ ပ၀တ္တာကာရ၀သေန ဝုတ္တာ။ တေသု ဇကေကော တိဏ္ဏမ္ပိ သေယျသဒိသဟိနာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ "သေယျောဟမသ္မီ"တိ မာနော သေယျသေ၀ ယာထာ၀မာနော၊ သေသာနံ အယာထာ၀မာနော။"သဒိသောဟမသ္မီ"တိ မာနော သဒိသသေ၀ ယာထာ၀-မာနော၊ သေသာနံ အယာထာ၀မာနော။ "ဟီနောဟမသ္မီ"တိ မာနော ဟီနသေ၀ ယာထာ၀မာနော၊ သေသာနံ အယာထာ၀မာနော။

စတုဗ္ဗိဓေန မာနော လောကဓမ္မ၀သေန ဝုတ္တော။ ပဉ္စဝိဓေန မာနော ပဉ္စကာမဂုဏ၀သေန ဝုတ္တော။ ဆဗ္ဗိဓေန မာနော စက္ခာဒိသမ္ပတ္တိ၀သေန ဝုတ္တော။ တတ္ထ **မာနံ ဇနေတီ**တိ မာနံ ဥပ္ပါဒေတိ။

သတ္တဝိဓေန မာနနိဒ္ဒေသေ **မာနော**တိ ဥန္နမော။ **အတိမာနော**တိ "ဇာတိအာဒိဟိ မယာ သဒိသော နတ္ထိ"တိ အတိက္ကမိတ္ဝာ မညနဝသေန ဥပ္ပန္နော မာနော။ **မာနာတိမာနော**တိ "အယံ ပုဗ္ဗေ မယာ သဒိသော၊ ဇ္ဇဒါနိ အဟံ သေဋ္ဌော၊ အယံ ဟိနတရော"တိ ဥပ္ပန္နော မာနော။ အယံ ဘာရာတိ-ဘာရော ဝိယ ပုရိမံ သဒိသမာနံ ဥပါဒါယ မာနာတိမာနော နာမာတိ ဒသေတုံ "**မာနာတိမာနော**"တိ အာဟ။ **ဩမာနော**တိ ဟီနမာနော။ ယော "ဟီနောဟမသ္မီ"တိ မာနော နာမ ဝုတ္တော၊ အယံ ဩမာနော နာမ။ အပိ စေတ္ထ "တုံ ဇာတိမာ၊ ကာကဇာတိ ဝိယ တေ ဇာတိ။ တုံ ဂေါတ္တ၀ါ၊ စဏ္ဍာလဂေါတ္တံ ဝိယ တေ ဂေါတ္တံ။ တုယ္ဟံ သရော အတ္ထိ၊ ကာကသရော ဝိယ တေ သရော"တိ ဧ၀ံ အတ္တာနံ ဟေဋ္ဌာ ကတ္ဝာ ပ၀တ္တနဝသေန အယံ "ဩမာနော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဓိမာနောတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အပ္ပတ္ဝာ ပတ္တသညိဿံ, စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ကတ္တဗ္ဗေ ကိစ္စေ အကတေယေ၀ ကတသညိဿ, စတုသစ္စဓမ္မေ အနဓိဂတေ

အဓိဂတသညိဿ, အရဟတ္တေ အသန္ထိကတေ သန္ထိကတသညိဿ ဥပ္ပန္နော အဓိဂတမာနော အဓိမာနော နာမ။ အယံ ပန ကဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ကဿ န ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? အရိယသာဝကဿ တာဝ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော ဟိ မဂ္ဂဖလ-နိဗ္ဗာနပဟိနကိလေသာဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေန သဉ္ဇာတသောမနဿော အရိယဂဏပဋိဝေဓေ နိက္ကင်္ခော, တသ္မာ သောတာပန္နာဒီနံ "အဟံ သကဒါဂါမီ"တိအာဒိဝသေန မာနော န ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒုဿီလဿ စ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော ဟိ အရိယဂဏာဓိဂမေ နိရာသော၀။ သီလဝတောပိ ပရိစ္ဆိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ နိဋ္ဌါရာမတာဒိမနုယုတ္တဿ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပရိသုဒ္ဓသီလဿ ပန ကမ္မဋ္ဌာနေ အပ္ပမတ္တဿ နာမရူပံ ၀ဝတ္ထုပေတ္တာ ပစ္ဆာယပရိဂ္ဂဟေန ဝိတိဏ္ဏကင်္ခဿ တိလက္ခဏံ အာရောပေတ္တာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဥပ္ပန္နေ စ သုဒ္ဓသမထလာဘိ သုဒ္ဓဝိပဿနာလာဘိ ၀ါ အန္တရာ ဌပေတိ။ သော ဟိ ဒသပိ ၀ဿာနိ ဝိသမ္ပို ၀ဿာနိ တိံသမ္ပို ၀ဿာန် အသီတိပိ ၀ဿာနိ ကိလေသသမုဒါစာရံ အပဿန္တော "အဟံ သောတာပန္နော"တိ ၀ါ "သက-ဒါဂါမီ"တိ ၀ါ "အနာဂါမီ"တိ ၀ါ မညတိ, သမထဝိပဿနာလာဘိ ပန အရဟတ္တေယေ၀ ဌပေတိ။ တဿ ဟိ သမာဓိဗလေန ကိလေသာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ, ဝိပဿနာဗလေန သင်္ခါရာ သုပရိဂ္ဂဟိတာ, တသ္မာ သဋ္ဌိပိ ၀ဿာနိ အသီတိပိ ၀ဿာနိ ၀ဿသတမ္ပို ကိလေသာ န သမုဒါစရန္တိ, ဒိဏ္ဏာသ၀သော၀ စိတ္တာစာရော ဟောတိ။ သော ဧ၀ံ ဒီဃရတ္တံ ကိလေသသမုဒါစာရံ အပဿန္တော အန္တရာ အဋ္ဌတ္ဝာ၀ "အရဟာ အဟ"န္တိ မညတိ။

အသ္မိမာနောတိ ရူပေ အသ္မိတိအာဒိနာ နယေန ပဉ္စသု ခန္ဓေသု "အဟံ ရူပါဒယော"တိ ဥပ္ပန္နော မာနော။ **မိဿ္ဓာမာနော**တိ ပါပကေဟိ ကမ္မာယတန-သိပ္ပါယတနဝိဇ္ဇာဒ္ဌာနသုတပဋိဘာနသိလဗ္ဗတေဟိ, ပါပိကာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပန္နော မာနော။ တတ္ထ **ပါပကံ ကမ္မာယတနံ** နာမ ကေ၀ဋ္ဋမဇ္ဈဗန္ဓ-နေသာဒါနံ ကမ္မံ။ **ပါပကံ သိပ္ပါယတနံ** နာမ မဏ္ဍောလဒိပကုမိနကရဏ္ဍောသု စေ၀ ပါသဉ္ဇနသူလာရောပနာဒီသု စ ဆေကတာ။ **ပါပကံ ဝိဇ္ဇာဌာနံ** နာမ ယာ ကာစိ ပရူပဃာတဝိဇ္ဇာ။ **ပါပကံ သုတံ** နာမ ဘာရတယုဒ္ဓသိတာဟရဏာဒိ-ပဋိသံယုတ္တံ။ **ပါပကံ ပဋိဘာနံ** နာမ ဒုဇ္ဇာသိတယုတ္တံ ကပ္ပနာဋ္ဌကဝိလပ္ပနာဒိ-ပဋိဘာနံ။ **ပါပကံ သီလံ** နာမ အဇသီလံ ဂေါသီလံ။ **၀တ္ထု** အဇ၀တဂေါ-၀တမေ၀။ **ပါဝိကာ ဒိဋ္ဌိ** ပန ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ယာ ကာစိ ဒိဋ္ဌိ။ **အဋ္ဌဝိဓမာနော** ဥတ္တာနတ္ထောယေ၀။

၁-....ဝိလမ္ဗနာဋ္ဌကာဒိ (သီ)

နဝဝိဓေန မာနနိဒ္ဒေသေ **သေယျဿ “သေယျောဟမသ္မီ”**တိအာဒယော နဝ မာနာ ပုဂ္ဂလံ နိဿာယ ဝုတ္တာ။ ဇေဋ္ဌ ပန **သေယျဿ “သေယျောဟမသ္မီ”တိ မာနော** ရာဇာနဥ္ဇော ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ ဥပပဇ္ဇတိ။ ရာဇာ ဟိ “ရဋ္ဌေန ဝါ ဓနဝါဟနေဟိ ဝါ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ ဇေဋံ မာနံ ကရောတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ “သိလဂုတဂ်ါဒိဟိ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ ဇေဋံ မာနံ ကရောတိ။

သေယျဿ “သဒိသောဟမသ္မီ”တိ မာနောပိ ဇေတေသံယေဝ ဥပပဇ္ဇတိ။ ရာဇာ ဟိ “ရဋ္ဌေန ဝါ ဓနဝါဟနေဟိ ဝါ အညရာဇူဟိ သဒ္ဓိံ မယံ ကိံ နာနာကရဏ”န္တိ ဇေဋံ မာနံ ကရောတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ “သိလဂုတဂ်ါဒိဟိ အညေန ဘိက္ခုနာ မယံ ကိံ နာနာကရဏ”န္တိ ဇေဋံ မာနံ ကရောတိ။

သေယျဿ “ဟီနောဟမသ္မီ”တိ မာနောပိ ဇေတေသံယေဝ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယဿ ဟိ ရညော ရဋ္ဌံ ဝါ ဓနဝါဟနာဒိနိ ဝါ နာတိသမုန္နာနိ ဟောန္တိ၊ သော “မယံ ‘ရာဇာ’တိ ဝေါဟာရသုခမတ္တကမေဝ၊ ကိံ ရာဇာ နာမ အဟ”န္တိ ဇေဋံ မာနံ ကရောတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ အပ္ပလာဘသက္ကာရော “အဟံ ဓမ္မကထိကော၊ ဗဟုဿုတော၊ မဟာထေရောတိ ကထာမတ္တမေဝ၊ကိံ ဓမ္မကထိကော နာမာဟံ၊ ကိံ ဗဟုဿုတော နာမာဟံ၊ ကိံ မဟာထေရော နာမာဟံ၊ ယဿ မေ လာဘသက္ကာရော နတ္ထိ”တိ ဇေဋံ မာနံ ကရောတိ။

သဒိသဿ “သေယျောဟမသ္မီ”တိ မာနောဒယော အမစ္စောဒိနံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ အမစ္စော ဝါ ဟိ ရဇ္ဇေယော ဝါ “ဘောဂယာနဝါဟနာဒိဟိ ကော မယာ သဒိသော အညော ရာဇပုရိသော အတ္ထိ”တိ ဝါ, “မယံ အညေဟိ သဒ္ဓိံ ကိံ နာနာကရဏ”န္တိ ဝါ, “အမစ္စောတိ နာမမေဝ မယံ၊ ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ မေ နတ္ထိ၊ ကိံ အမစ္စော နာမာဟ”န္တိ ဝါ ဇေတေ မာနေ ကရောတိ။

ဟီနဿ“သေယျောဟမသ္မီ”တိ မာနောဒယော ဒါသာဒိနံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဒါသော ဟိ “မာတိတော ဝါ ပိတိတော ဝါ ကော မယာ သဒိသော အညော ဒါသော နာမ အတ္ထိ၊ အညေ ဇိဝိတုံ အသက္ကောန္တာ ကုစ္ဆိဟေတု ဒါသာ နာမ ဇာတာ၊ အဟံ ပန ပဝေဏိအာဂတတ္တာ သေယျော”တိ ဝါ, “ပဝေဏိအာဂတဘာဝေန ဉာတေသုဒ္ဓိကဒါသတ္တေန အသုကဒါသေန နာမ သဒ္ဓိံ ကိံ မယံ နာနာကရဏ”န္တိ ဝါ, “ကုစ္ဆိဝသေနာဟံ ဒါသမ္ပိ ဥပဂတော၊ မာတာပိတုကောဋ္ဌိယာ ပန မေ ဒါသဗ္ဘာနံ နတ္ထိ၊ ကိံ ဒါသော နာမ အဟ”န္တိ ဝါ ဇေတေ မာနေ ကရောတိ။ ယထာ စ ဒါသော၊ ဧဝံ ပုက္ကုသစဏ္ဍာလာဒယောပိ ဇေတေ မာနေ ကရောန္တိယေဝ။

ဇ္ဈေ စ သေယျသ “သေယျောဟမသ္မိ”တိ ဥပ္ပန္နမာနော၀ ယာထာ၀မာနော၊ ဣတရေ ဒွေ အယာထာ၀မာနာ။ တထာ သဒိသသ “သဒိသောဟမသ္မိ”တိ, ဟီနသ “ဟီနောဟမသ္မိ”တိ ဥပ္ပန္နမာနော၀ ယာထာ၀မာနော၊ ဣတရေ ဒွေ အယာထာ၀မာနာ။ တတ္ထ ယာထာ၀မာနာ အရဟတ္တမဂ္ဂ၀ဇ္ဈာ၊ အယာထာ၀-မာနာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ၀ဇ္ဈာ။

ဇ္ဈေ စ သေယျသ“သေယျောဟမသ္မိ”တိ မာနော ဥတ္တမသ ဥတ္တမဒ္ဒေန “အဟံ သေယျော”တိ ဧ၀ံ ဥပ္ပန္နမာနော၊ သေယျသ “သဒိသောဟမသ္မိ”တိ မာနော ဥတ္တမသ သမဒ္ဒေန “အဟံ သဒိသော”တိ ဧ၀ံ ဥပ္ပန္နမာနော။ သေယျသ “ဟီနောဟမသ္မိ”တိ မာနော ဥတ္တမသ လာမကဒ္ဒေန “အဟံ ဟီနော”တိ ဧ၀ံ ဥပ္ပန္နမာနော။ ဧ၀ံ သေယျမာနော သဒိသမာနော ဟီနမာနောတိ ဣမေ တယော မာနာ သေယျသ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သဒိသသ်ာပိ အဟံ သေယျော, သဒိသော, ဟီနောဟိ တယော မာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဟီနသ်ာပိ အဟံ ဟီနော, သဒိသော, သေယျောတိ တယော မာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဒသ၀ိဓမာနနိဒ္ဒေသေ **ဣဓေကစ္စော မာနံ ဇနေတိ**တိ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော မာနံ ဇနယတိ။ **ဇာတိယာ ၀ါ**တိ ခတ္တိယဘာ၀ါဒိဇာတိသမ္ပတ္တိယာ ၀ါ။ **ဂေါတ္တေန ၀ါ**တိ ဂေါတမဂေါတ္တာဒိနာ ဥက္ကဋ္ဌဂေါတ္တေန ၀ါ။ **ကောလပုတ္တိ-ယေန ၀ါ**တိ မဟာကုလဘာ၀ေန ၀ါ။ **၀ဏ္ဏပေါက္ခရတာယ ၀ါ**တိ ၀ဏ္ဏသမ္ပန္န-သရီရတာယ ၀ါ။ သရီရံ ဟိ “ပေါက္ခရ”န္တိ ၀ုစ္စတိ၊ တသ ၀ဏ္ဏသမ္ပတ္တိပသာ အဘိရူပဘာ၀ေနာတိ အတ္ထော။ **၀ေနေန ၀ါ**တိ ၀နသမ္ပန္နဘာ၀ေန ၀ါ၊ ၀ယံ နိ၀ေနဂတသ ၀နသ ပမာဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ **အစ္ဆေရေန ၀ါ**တိ အစ္ဆာ-ယန၀သေန ၀ါ။ **ကမ္မာယတနေန ၀ါ**တိ “အ၀သေသာ သတ္တာ ဆိန္နပက္ခကာက-သဒိသာ၊ အဟံ ပန မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာ၀ေါ”တိ ၀ါ, “အဟံ ယံ ယံ ကမ္မံ ကရောမိ၊ တံ တံ သမိဇ္ဈတီ”တိ ၀ါ ဧ၀မာဒိနယပ္ပ၀တ္တေန ကမ္မာယတနေန ၀ါ။ **သိပ္ပါယတနေန ၀ါ**တိ “အ၀သေသာ သတ္တာ နိသိပ္ပါ၊ အဟံ သိပ္ပ၀ါ”တိ ဧ၀မာဒိနယပ္ပ၀တ္တေန သိပ္ပါယတနေန ၀ါ။ **၀ိဇ္ဇာဒ္ဒါနေန ၀ါ**တိ ဣဒံ ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တနယမေ၀။ **သုတေန ၀ါ**တိ “အ၀သေသာ သတ္တာ အပ္ပဿုတာ၊ ဣဟံ ပန ဗဟုဿုတော”တိ ဧ၀မာဒိသုတေန ၀ါ။ **ပဋိဘာနေန ၀ါ**တိ “အ၀သေသာ သတ္တာ အပ္ပဋိဘာနာ၊ မယံ ပန ပဋိဘာနပ္ပမာဏံ နတ္ထိ”တိ ဧ၀မာဒိပဋိဘာ-နေန ၀ါ။ **အညတရညတရေန ၀ါ ၀တ္ထုနာ**တိ အဝုတ္တေန အညေန ၀တ္ထုနာ ၀ါ။ **ယော ဧ၀ရူပေါ မာနော**တိ မာနကရဏ၀သေန မာနော။ **မညနာ မညိတတ္တာန်** အာကာရဘာ၀နိဒ္ဒေသော။ ဥဿိတဒ္ဒေန **ဥန္နတိ**။ ယဿုပ္ပဇ္ဇတိ၊

တံ ပုဂ္ဂလံ ဥန္နာမေတိ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ဌပေတီတိ **ဥန္နာမေဝေါ**။ သမုဿိတဋ္ဌေန **ဓဇော**။ ဥက္ခိပနဋ္ဌေန စိတ္တံ သမ္ဗဂ္ဂဏှာတီတိ **သမ္ဗဂ္ဂါဟော**။ ကေတု ဝုစ္စတိ ဗဟူသု ဓဇေသု အစ္ဆုဂ္ဂတခဇော။ မာနေါပိ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အပရာပရေ ဥပါဒါယ အစ္ဆုဂ္ဂတဋ္ဌေန ကေတု ဝိယာတိ ကေတု၊ တံ ကေတုံ ဂ္ဟန္တီတိ ကေတုကမျံ၊ တဿ ဘာဝေါ **ကေတုကမျတာ**။ သာ ပန စိတ္တသ္ဿ, နအတ္တနော။ တေန ဝုတ္တံ "ကေတုကမျတာ စိတ္တဿာ"တိ။ မာနသမ္ပယုတ္တံ ဟိ စိတ္တံ ကေတုံ ဂ္ဟန္တိ၊ တဿ ဘာဝေါ၊ ကေတုသ၌တော မာနေါတိ။ **ဓေါနော မာယဉ္စ မာနဉ္စ ပဟာယ ပဇဟိတ္ဝာ** ယော သော ဓေါနော အရဟာ ဟောဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝိနောဒနဗျန္တိကရဏာဒိဝသေန ကိလေသေ ပဇဟိတ္ဝာ ဌိတော၊ သော တေန ရာဂါဒိနာ ကိလေသေန ဂန္ထေယျ။

နေရယိကောတိ ဝါတိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တကသတ္တောတိ ဝါ။ **တိရစ္ဆာနယောနိကာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **သော ဟေတု** နတ္ထိတိ ယေန ဇနကဟေတုနာ ဂတိယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ သော ဟေတု နတ္ထိ။ **ပစ္စယော**တိ တသေဝ ဝေဝစနံ။ **ကာရကော** ဌာနံ။ ကာရကံ ဟိ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ အတ္တနော ဖလဿ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ယေန ဟေတုနာ ယေန ပစ္စယေန ဂတိယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ တံ ကာရကံ နတ္ထိ။

၂၂။ ယော ပန နေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဥပယာနံ ဘာဝေန ဥပယော ဟောတိ၊ သော **ဥပယော ဟိ။ ပ။ ဒိဋ္ဌိမိဇေဝ သမ္ဗန္တိ**။ တတ္ထ **ဥပယော**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿိတော။ **ဓမ္မေသု ဥပေတိ ဝါဒန္တိ** "ရတ္တော"တိ ဝါ "ဒုဋ္ဌော"တိ ဝါ ဧဝံ ကေသု တေသု ဓမ္မေသု ဥပေတိ ဝါဒံ။ **အနုပယံ ကေန ကထံ ဝဒေယျာ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိပဟာနေန ပန အနုပယံ ဒီဏာသဝံ ကေန ရာဂေန ဝါ ဒေါသေန ဝါ ကထံ "ရတ္တော"တိ ဝါ "ဒုဋ္ဌော"တိ ဝါ ဝဒေယျ။ ဧဝံ အနုပဝဇ္ဇော စ. သော ကိံတိတ္ထိယာ ဝိယ ကတပဋိသန္ဓာဒကော ဘဝိဿတီတိ အဓိပ္ပါယော။ **အတ္တာ နိရတ္တာ နု ဟိ တဿ အတ္ထီ**တိ တဿ ဟိ အတ္တာဒိဋ္ဌိ ဝါ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဝါ နတ္ထိ၊ ဂဟဏမုဋ္ဌနံ ဝါပိ အတ္တာနိရတ္တာသညိတံ နတ္ထိ။ ကိံကာရဏာ နတ္ထိတိ စေ? **အဓေဝသိ သော ဒိဋ္ဌိမိဇေဝ သမ္ဗန္တိ**၊ ယသ္မာ သော ဇုဇေဝ အတ္တာဘာဝေ ဉာဏမ္ဘုနာ သမ္ဗဒိဋ္ဌိဂတံ အဓေဝသိ ပဇဟိ ဝိနောဒေသိတိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ တံ သုတ္ဝာ ရာဇာ အတ္တမနော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပက္ကာမိတိ။

ရတ္တောတိ ဝါတိ ရာဂေန ရတ္တောတိ ဝါ။ **ဒုဋ္ဌောတိ ဝါ**တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **တေ အဘိသင်္ခါရာ အပုဟိနာ**တိ ယေ ပုညာပုညအာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာ၊

တေ အပ္ပဟီနာ။ **အဘိသန်ါရာနံ အပ္ပဟီနတ္တာ**တိ တေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ကမ္မာဘိသင်္ခါရာနံ နာ ပဟီနဘာဝေန။ **ဂတိယာ ဝါဒံ ဥပေတီ**တိ ပဋိသန္ဓိံ ဂတိနံ အညတရာယ ကထနံ ဥပဂစ္ဆတိ။ တေနေဝါဟ **"နေရယိကောတိ ဝါ။ပ။ ဝါဒံ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတီ"**တိ။ **ဝေဒယျာ**တိ ကထေယျ။ **ပတိတံ နတ္ထီ**တိ ဂဟေတမ္ပံ နတ္ထိ။ **မုဋ္ဌိတမ္ပံ နတ္ထီ**တိ မုဋ္ဌေဟာ ဋ္ဌိတဋ္ဌာ မောစေတမ္ပံ နတ္ထိ။

ယဿတ္ထိ ဂဟိတန်္တိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ "အဟံ မမာ"တိ ဂဟိတံ အတ္ထိ။ **တဿတ္ထိ မုဋ္ဌိတမ္ပန်**္တိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ မောစေတမ္ပံ အတ္ထိ။ ဥပရိ ပဒါနိ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ယောဇေတမ္ဗာနိ။ **ဂဟဏံ မုဉ္ဆနာ သမတိက္ကန်ော**တိ ဂဟဏ-မောစနာ အရဟာ အတိက္ကန်ော။ **ဗုဒ္ဓိပရိဟာနိဝိတိဝတ္တော**တ် ဝမိုဉ္ဆ ပရိဟာ-နိဉ္ဆ အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဝတ္တော။ **သော ဝုဋ္ဌဝါသော**တိ အာဒိံ ကတ္ဝာ **ဉာဏဋ္ဌိနာ ဒဿနီ**တိ ပရိယောသာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ **အဓောသီ**တိ ကန်ော့သိ[1]။ **ဓုနိ သန်ဓါနိ နိဒ္ဓါနိ**တိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝမိုတံ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃။ စတုတ္ထေ သုဒ္ဓဋ္ဌကေ ပဌမဂါထာယ တာဝတ္ထော—နာ ဘိက္ခဝေ ဧဝ-ရူပေန ဒဿနေန သုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ အပိ စ ခေါ ကိလေသမလိနတ္တာ အသုဒ္ဓိ, ကိလေသရောဂါနံ အဓိဂမာ သရောဂမေဝ စန္ဒာဘံ ဗြာဟ္မဏံ, အညံ ဝါ ဧဝရူပံ ဒိဿာ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဗာလော အဘိဇာနာတိ **"ပဿာမိ သုဒ္ဓံ ပရမံ အရောဂံ၊** တေန စ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန ဒဿနေန **သံသုဒ္ဓိ နရဿ ဟောတီ"**တိ၊ သော ဧဝံ အဘိဇာနန္တော တံ ဒဿနံ **"ပရမ"**န်္တိ **ဥတ္ဝာ** တသ္မိံ ဒဿနေ **သုဒ္ဓါနုပဿီ** သမာနော တံ ဒဿနံ "မဂ္ဂဉ္ဇာ"န်္တိ **ပစ္စေတိ**။ တံ ပန မဂ္ဂဉ္ဇာံ နာ ဟောတိ။

ပရမံ အာရောဂျပ္ပတ္တိန်္တိ ဥတ္တမံ နိဗ္ဗာဓိံ ပါပုဏိတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ။ **တာဏပ္ပတ္တိ**န်္တိ တထာ ပါလနပ္ပတ္တိံ။ **လေဏပ္ပတ္တိ**န်္တိ နိလီယနပ္ပတ္တိံ။ **သရဏပ္ပတ္တိ**န်္တိ ပတိဋ္ဌာပတ္တိံ၊ ဒုက္ခနာသနံ ဝါ ပတ္တိံ။ **အဘယပ္ပတ္တိ**န်္တိ နိဇ္ဇယဘာဝပ္ပတ္တိံ။ **အစ္ဆရိတပ္ပတ္တိ**န်္တိ နိစ္စလဘာဝံ ပတ္တိံ။ **အမတပ္ပတ္တိ**န်္တိ အမတံ မဟာနိဗ္ဗာနံ ပတ္တိံ။ **နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိ**န်္တိ ဝါနဝိရဟိတံ ပတ္တိံ။

၁-အဓောသီတိ ကမ္မေသိ (သီ)

အဘိဇာနန္တောတိ ဝိသေသေန ဇာနန္တော။ **အာဇာနံန္တော**တိ အာဇာန-မာနော။ **ဝိဇာနန္တော**တိ အနေကဝိဓေန ဇာနမာနော။ **ပဋိဝိဇာနန္တော**တိ တံ တံ ပဋိစ္စ ဝိဇာနမာနော။ **ပဋိဝိဇ္ဈန္တော**တိ ဟဒယေ ကုရုမာနော။

စက္ခုဝိညာဏံ ရူပဒဿနေနာတိ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပဒဿနံ။ **ဉာဏန္တိ ပဇ္ဇေတီ**တိ ပညာ ဇုတိ သဒ္ဒဟတိ။ **မဂ္ဂါတိ ပဇ္ဇေတီ**တိ "ဥပါယော"တိ သဒ္ဒ-ဟတိ။ **ပထော**တိ သဏ္ဌာရော။ **နိယာနန္တိ** ဂဟေတ္ဝာ ယာတီတိ နိယာနံ။ "နိယျာန"န္တိ ဝါ ပါဌော။

၂၄။ "**ဒိဋ္ဌေန စေ သုဒ္ဓိ**"တိ ဒုတိယဂါထာ။ တသ္မော— တေန ရူပဒဿနသင်္ခါတေန **ဒိဋ္ဌေန** ယဒိ ကိလေသ**သုဒ္ဓိ နရဿ ဟောတိ၊** တေန **ဝါ ဉာဏေန သော** ယဒိ ဇာတိအာဒိ**ဒုက္ခံ ပဇဟာတိ၊** ဧဝံ သန္တေ အရိယမဂ္ဂတော **အညေန** အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေနေဝ **သော သုဒ္ဓျတိ၊** ရာဂါဒိဟိ ဥပဓိဟိ သဉ္ဉပဓိကော ဧဝ သမာနော သုဇ္ဈတီတိ ဝတ္တုမ္ဘတံ အာပန္နော ဟောတိ၊ န စ ဧဝံရဓော သုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ **ဒိဋ္ဌိ ဟိ နံ ပါဝ တထာ ဝဒါနံ၊** သာ နံ ဒိဋ္ဌိယေဝ "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော အယ"န္တိ ကထေတိ၊ ဒိဋ္ဌိအနုရူပံ "သဿတော လောကော"တိ-အာဒိနာ နယေန တထာ တထာ ဝဒတီတိ။

ရာဂေန သဟ ဝတ္တတီတိ **သရာဂေါ၊** ရာဂဝါတိ အတ္ထော။ **သဒေါသော**တိ-အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂၅။ **နု ဗြာဟ္မဏော**တိ တတိယဂါထာ။ တသ္မော—ယော ပန ဗာဟိတပါပတ္တာ **ဗြာဟ္မဏော** ဟောတိ၊ သော မဂ္ဂေန အဓိဂတာသဝက္ခယော ဒိဏ္ဏာသဝဗြာဟ္မဏော အရိယမဂ္ဂဉာဏတော အညေန အဘိမဂ်လသမ္မတရူပ-သင်္ခါတေ **ဒိဋ္ဌေ** တထာဝိဓသဒ္ဒသင်္ခါတေ **သုတေ** အဝိတိဏ္ဏမသင်္ခါတေ **သီလေ** ဟတ္ထိဝတာဒိဘေဒေ **ဝတေ** ပထဝိအာဒိဘေဒေ **မုတေ** စ ဥပဓ္ဓိနာ မိစ္ဆာ-ဉာဏေန **သုဒ္ဓိံ** နံ အာဟာတိ။ သေသမဿ ဗြာဟ္မဏဿ[1] ဝဏ္ဏာဘဏ-နာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ တေဓာတုက**ပုညော** သဗ္ဗသ္မိဉ္စ **ပါပေ အနုပလိတ္တော၊** ကသ္မာ? တဿ ပဟီနတ္တာ တဿ အတ္တာဒိဋ္ဌိယာ, ယဿ ကဿစိ ဝါ ဂဟဏဿ ပဟီနတ္တာ **အတ္တာနုဒိဋ္ဌော၊** ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိနံ အကရဏတော "**နယိဓ ပကုဗ္ဗမာနော**"တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ နံ ဧဝံ ပသံသန္တော အာဟ။ သဗ္ဗသော ဝ စဿ[2] ပုရိမပါဒေန ၂ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော—ပုညေ စ ပါပေ စ အနုပလိတ္တော

၁-ဒိဏ္ဏာသဝဗြာဟ္မဏဿ (သီ၊ သျာ) ၂-ဧဝံယော ဝ စဿ ပုရိမပဒေန (က)

အတ္တဒ္ဓုဟော နယိဓ ပကုဗ္ဗမာနော နာ ဗြာဟ္မဏော အညတော သုဒ္ဓိမာဟာတိ။ **နာတိ ပဋိက္ခေပေါ**တိ နာ ဣတိ ပဋိသေဓော။

ဗာဟိတ္ဘာ သဗ္ဗပါပကာနီတိ ဂါထာယတ္ထော—ယော စတုတ္ထမဂ္ဂေန ဗာဟိတ္ဘာ သဗ္ဗပါပကာနိ **ဒ္ဝိတတ္ထော** ဒ္ဝိတောဋ္ဌဓော ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဗာဟိတ-ပါပတ္တာ ဧဝ စ **ဝိမလော** ဝိမလဘာဝံ ဗြဟ္မဘာဝံ သေဋ္ဌဘာဝံ ပတ္တော, ပဋိနိဿဋ္ဌသမာဓိဝိက္ခေပကရကိလေသမလေန အဂ္ဂမဂ္ဂဖလသမာဓိနာ **သာဓု-သမာဟိတော**, သံသာရဟေတုသမတိက္ကမေန **သံသာရမတိန္တ** ပရိနိဋ္ဌိတ-ကိစ္စတာယ **ကေဝလီ**တိ စ, တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အနိဿိတတ္တာ **အနိဿိတော**တိ စ, လောကဓမ္မေဟိ နိဗ္ဗိကာရတ္တာ **တာဒိ**တိ စ ပဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ထုတိရဟော **သ ဗြဟ္မာ** သော ဗြာဟ္မဏောတိ။

အညတြ သတိပဋ္ဌာနေဟိတိ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ မုဉ္စိတ္ဝာ။ **သမ္မပ္ပဓာနာ-ဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။

သန္တေကေ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ ကေစ္ဈေ လောကသင်္ကေတေန "သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ"တိ လဒ္ဓဝေါဟာရာ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ **ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိကာ**တိ ဒိဋ္ဌေန သုဒ္ဓိံ ဣစ္ဆမာနာ။ **တေ ကေစ္ဈာနံ ရူပါနံ ဒဿန**န္တိ ဧတေ ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိကာ ဧတေသံ ရူပါရမ္မဏာနံ ဩလောကနံ။ **မင်္ဂလံ ပစ္စေန္တီ**တိ ဣဒ္ဓိကာရဏံ[1] ဗုဒ္ဓိကာရဏံ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ-ကာရဏံ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ **အမင်္ဂလံ ပစ္စေန္တီ**တိ အနိဒ္ဓိကာရဏံ[2] နာ ဗုဒ္ဓိကာရဏံ နာ သမ္ပတ္တိကာရဏံ ပတိဋ္ဌာပေန္တိ။ **တေ ကာလတော ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ**တိ ဧတေ ဒိဋ္ဌာဒိမင်္ဂလိကာ ပုရေတရမေဝ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ။ **အဘိမင်္ဂလဂတာနီ**တိ ဝိသေသေန ဂုဏိကာရဏဂတာနိ။ **ရူပါနိ ပဿန္တီ**တိ နာနာဝိဓာနိ ရူပါရမ္မဏာနိ ဒက္ခန္တိ။ **စာဋုကသကုဏ္ဍိ**ကန္တိ[3] ဧဝံနာမကံ။ **ဖုဿဝေဠုဝလဋ္ဌိ**န္တိ ဖုဿနက္ခတ္တေန ဥပ္ပန္နံ တရုဏဗေဠုဝလဋ္ဌိံ။ **ဂဒ္ဒိနိဋ္ဌိ**န္တိ သဂဇ္ဇံ ဣဋ္ဌိံ။ **ကုမာရကံ ခန္ဓေ အာရောပေတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တံ**န္တိ တရုဏဒါရကံ အံသေ ဥဿာပေတ္ဝာ[4] ဂစ္ဆမာနံ။ **ပုဏ္ဏာယဉ္ဇိ**န္တိ ဥဒက-ပုဏ္ဏာယဠိံ။ **ရောဟိတမစ္ဆ**န္တိ ရတ္တရောဟိတမစ္ဆံ။ **အာဇညရထ**န္တိ သိန္ဓဝယုတ္တရထံ။ **ဥသဘ**န္တိ မင်္ဂလဥသဘံ။ **ဂဂါကဝိလ**န္တိ ကဝိလဂါဝိံ။

ပလာလပုဉ္ဇန္တိ ထုသ[1]ရာသိံ။ **တက္ကဿဇ္ဇု**နွိ ဂေါတက္ကာဒိပ္ပရိတစာဋိံ။ **ရိတ္တ-ဿဇ္ဇု**နွိ တုစ္ဆဿဠိံ။ **နဇ္ဇု**နွိ နဠကာဒိံ။ "ဓုတ္တကိရိယ"နွိ ဓေကေ။ **နဂ္ဂသမဏက**နွိ

၁-ဣဒ္ဓကာရဏံ (သီ၊က) ၂-အနိဒ္ဓကာရဏံ (သီ၊က) ၃-စာပသကုဏ္ဍနွိ၊ စာတသကုဏ္ဍနွိ (က)
၄-ဥစ္ဆာပေတ္ဝာ (က) ၅-ဗုသ (သီ)

နိစ္ဆောဋ္ဌသမဏံ။ **ခရံ** ဂဒြဘံ။ **ခရယာနန္တိ** ဂဒြဘယုတ္တံ ဝယ္ဘာဒိကံ။ **ကေယူရ-ယာန**န္တိ ဇကေန ဝါဟနေန သံယုတ္တံ ယာနံ။ **ကာဏ**န္တိ ကေကိဠဘယကိဠကာဏံ။ ကုဏီန္တိ ဟတ္ထကုဏီံ။ **ခဇ္ဇ**န္တိ ခဇ္ဇပါဒံ တိရိယဂတပါဒံ။ **ပက္ခဟတ**န္တိ ပိဋ္ဌသပ်ိံ၁။ **ဇိဂ္ဂိက**န္တိ ဇရာဇိဂ္ဂံ။ **ဗျာဓိက**န္တိ ဗျာဓိပိဋ္ဌတံ။ **မတ**န္တိ၂ ကာလင်္ကတံ။

သုတသုဒ္ဓိကာတိ သောတဝိညာဏေန သုတေန သုဒ္ဓိံ ဇုဏ္ဍမာနာ။ **သဒ္ဒါနံ သဝနန္တိ** သဒ္ဒါရမ္မဏာနံ သဝနံ။ **ဝစာတိ ဝါ**တိအာဒယော လောကေ ပဝတ္တာသဒ္ဒမတ္တာနိ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္တာ။ အမဂ်လံ ပန **"ကာဏော"**တိအာဒိနာ တေန တေန နာမေန ဝုတ္တာသဒ္ဒါယေဝ။ **"ဆိန္န"**န္တိ **ဝါ**တိ ဟတ္ထပါဒါဒိစ္ဆိန္နန္တိ ဝါ။ **"ဘိန္န"**န္တိ **ဝါ**တိ သီသာဒိဘိန္နန္တိ ဝါ။ **"ဒဓု"**န္တိ **ဝါ**တိ အဂ္ဂိနာ ဈာပိတန္တိ ဝါ။ **"နဋ္ဌ"**န္တိ **ဝါ**တိ စောရာဒိဟိ ဝိနာသိတန္တိ ဝါ။ **"နတ္ထိ"**တိ **ဝါ**တိ နာ ဝိဇ္ဇတီတိ ဝါ။

သီလသုဒ္ဓိကာတိ သီလေန ဝိသုဒ္ဓိံ ဇုဏ္ဍနကာ။ **သီလမတ္တေနာ**တိ သံဝရဏ-မတ္တေန။ **သံယမမတ္တေနာ**တိ ဥပရမမတ္တေန။ **သံဝရမတ္တေနာ**တိ ဒွါရထကန-မတ္တေန။ **အဓိတိဏ္ဏမတ္တေနာ**တိ နာ အတိက္ကမိတမတ္တေန။ **သမဏော မုဏ္ဍကော-ပုတ္တော**တိ မာတိတော လဒ္ဓနာမံ။ **သမ္ပန္နကုသလ**န္တိ ပရိပုဏ္ဏကုသလံ။ **ပရိယ-ကုသလ**န္တိ ဥတ္တမကုသလံ။ **ဥတ္တမပတ္တိပတ္တ**န္တိ ဥတ္တမံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတဗ္ဗတံ ပတ္တာ ဌိတံ။ **အယောဇ္ဈ**န္တိ ပရာဇေတုံ အသက္ကုဏေယျံ သမဏံ။

ဝတသုဒ္ဓိကာတိ သမာဒါနေန ဝတေန သုဒ္ဓိံ ဇုဏ္ဍနကာ။ **ဟတ္ထိဝတိကာ ဝါ**တိ သမာဒိန်း ဟတ္ထိဝတံ ဇတေသံ အတ္ထိတိ ဟတ္ထိဝတိကာ၊ သဗ္ဗဟတ္ထိ-ကိရိယံ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ ကထံ? "အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ ဟတ္ထိဟိ ကာတဗ္ဗံ ကရိဿာမိ"တိ ဇဝံ ဥပ္ပန္နစိတ္တာ ဟတ္ထိနံ ဂမနာကာရံ တိဋ္ဌနာကာရံ နိသီဒနာ-ကာရံ သယနာကာရံ ဥစ္စာရပဿာဝကရဏာကာရံ, အညေ ဟတ္ထိ ဒိဿွာ သောတ္ထုံ ဥဿာပေတ္ဝာ ဂမနာကာရဉ္စ သဗ္ဗံ ကရောန္တိတိ **ဟတ္ထိဝတိကာ**။ **အဿဝတိကာ**ဒိသုပိ လဇ္ဇမာနဝသေန ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေသု အဝသာနေ **ဒိဿာဝတိကာ ဝါ**တိ ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာနံ နမဿနဝသေန သမာ-ဒိန္နဒိသာဝတိကာ၊ ဇေတေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝတသမာဒါနံ သမ္ပဇ္ဇမာနံ ဟတ္ထိအာဒိနံ သဟဗျတံ ဥပနေတိ။ သစေ ခေါ ပနဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ "ဣမိနာဟံ သီလဝတသမာဒါနေဗြဟ္မစရိယေန ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝ-ညတရော ဝါ ဟောမီ"တိ စိန္တေယန္တဿ နိရယတိရစ္ဆာနယောနိနံ အညတရော ဟောတိတိ ဉာတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ?—

၁-ပက္ခပါဒန္တိ ပိဋ္ဌသပ်ိံ (သျာ) ၂-နတ္ထိ ပါဠိယံ။ ၃-မ ၂-၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၎၀ ပုဏ္ဏ ကေစ္စော ကုက္ကုရ၀တံ ဘာ၀ေတိ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ၊ ကုက္ကုရသီလံ ဘာ၀ေတိ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ၊ ကုက္ကုရစိတ္တံ ဘာ၀ေတိ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ၊ ကုက္ကုရာကပ္ပံ ဘာ၀ေတိ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ။ သော ကုက္ကုရ၀တံ ဘာ၀ေတွာ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ, ကုက္ကုရသီလံ ဘာ၀ေတွာ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ, ကုက္ကုရစိတ္တံ ဘာ၀ေတွာ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ, ကုက္ကုရာကပ္ပံ ဘာ၀ေတွာ ပရိပုဏ္ဏံ အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ကုက္ကုရာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ ခေါ ပနဿ ဧ၀ံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ "ဣမိနာဟံ သီလေန ၀ါ ၀တေန ၀ါ တပေန ၀ါ ဗြဟ္မစရိယေန ၀ါ ဒေ၀ေါ ၀ါ ဘ၀ိဿာမိ ဒေ၀ညတရော ၀ါ"တိ၊ သာဿ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဿ ခေါ အဟံ ပုဏ္ဏ ဒ္ဝိန္နံ ဂတီနံ အညတရံ ဂတိ ၀ဒါမိ နိရယံ ၀ါ တိရစ္ဆာနယောနိ ၀ါ။ ဣတိ ခေါ ပုဏ္ဏ သမ္ပဇ္ဇမာနံ ကုက္ကုရ၀တံ ကုက္ကုရာနံ သဟဗျတံ ဥပနေတိ၊ ၀ိပဇ္ဇမာနံ နိရယန္တိ။

ဂန္ဓ၀တိကာဒယော ဂန္ဓဗ္ဗာဒိနံ သဟဗျတံ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော နဂဟေတဗ္ဗော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတတ္တာ နိရယတိရစ္ဆာနယောနိမေ၀ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

မုတသုန္ဒိကာတိ ဖုသိတေန သုဒ္ဓိကာ။ **ပထ၀ိံ အာမသန္တီ**တိ သသမ္ဘာရိကံ မဟာပထ၀ိံ ကာယေန ဖုသန္တိ။ **ဟရိတ**န္တိ အလ္လနိလသဒ္ဒလံ။ **ဂေါမယ**န္တိ ဂ၀ါဒိဂေါမယံ။ **ကစ္ဆပ**န္တိ အဋ္ဌကစ္ဆပါဒိအနေကဝိဓံ။ **ဖာလံ အာကမန္တီ**တိ အယဖာလံ မဒ္ဒန္တိ။ **တိလ၀ါဟ**န္တိ တိလသကဋ္ဌံ တိလရာသိံ ၀ါ။ **ဖုဿတိလံ ခါဒန္တီ**တိ မဂ်လပဋိသံယုတ္တံ တိလံ ခါဒန္တိ။ **ဖုဿတေလံ မက္ခေန္တီ**တိ တထာရူပံ တိလတေလံ သရိရဝဍ္ဎနံ ကရောန္တိ။ **ဒန္တကဋ္ဌ**န္တိ ဒန္တပေါဏံ။ **မတ္တိကာယ နှာယန္တီ**တိ ကုက္ကုဋဒိကာယ သဏ္ဌမတ္တိကာယ သရိရံ ဥဗ္ဗဋ္ဋေတွာ[1] နှာယန္တိ။ **သာဋကံ နိ၀ါသေန္တီ**တိ မဂ်လပဋိသံယုတ္တံ ၀တ္ထံ ပရိဒဟန္တိ။ **၀ဋ္ဋနံ ၀ဋ္ဋေန္တီ**တိ သီသ၀ဋ္ဋနံ ပတ္တုဏ္ဏာဒိပဋိသီသေ ဋ္ဌပေန္တိ ပဋိမုစ္စန္တိ။

တေ၀ေတုကံ ကုသလာဘိသန်ါရန္တိ ကာမ၀ာတုရူပ၀ာတုအရူပ၀ာတူသု ပဋိသန္ဓိဒါယကံ ကောသလ္လသမ္ဘူတံ ပစ္စယာဘိသင်္ခါရံ။ **သဗ္ဗံ အကုသလ**န္တိ ဒွါဒသဝိဓံ အကောသလ္လသမ္ဘူတံ အကုသလံ။ **ယတော**တိ ယဒါ။ တေ

၁-ဥဗ္ဗဋ္ဋေတွာ (သျာ)

ဒသဝိဓော ပုညာဘိသင်္ခါရော စ, ဒွါဒသဝိဓော အပုညာဘိသင်္ခါရော စ, စတုဒ္ဒိ-ဓော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော စ ယထာနုရူပံ သမုဋ္ဌာပဝဟာနေန ပဟီနာ ဟောန္တိ။ **အတ္တာဒိဋ္ဌိဇဟော**တိ "ဧသော မေ အတ္တာ"တိ ဂဟိတဒိဋ္ဌိံ ဇဟော။ **ဂါဟံ ဇဟော**တိ "ဧသောဟမသ္မိ"တိ မာနသမ္မယုတ္တဂဟဏံ ဇဟော။ ပုန **အတ္တဒ္ဋ္ဌဟော**တိ "ဧတံ မမာ"တိ တဏှာဂဟဏဝသေန စ ဒိဋ္ဌိဂဟဏ-ဝသေန စ ပရာမသိတ္တာ ဂဟိတံ, ပရတော အာမဋ္ဌ, တသ္မိံ အဘိနိဝိဋ္ဌ, ဗလဝတဏှာဝသေန ဂိလိတ္တာ အဇ္ဈောသိတဋ္ဌ, ဗလဝမုဋ္ဌိတဋ္ဌ။ **သဗ္ဗံ တံ စတ္တံ ဟောတီ**တိအာဒယော ဝုတ္တနယာယေဝ။

၂၆။ ဧဝံ "နဗြာဟ္မဏော အညတော သုဒ္ဓိမာဟာ"တိ ဝတ္တာ ဇာဒါနိ ယေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ အညတော သုဒ္ဓိံ ဗြုဝန္တိ၊ တေသံ တဿာ ဒိဋ္ဌိယာ အနိဗ္ဗာဟက-ဘာဝံ ဒဿေန္တော "**ပုရိမံ ပဟာယာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—တေဟိ အညတော သုဒ္ဓိဝါဒါ သမာနာပိ ယဿာ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဟီနတ္တာ ဂဟဏ-မုဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တာယ **ပုရိမံ** သတ္ထာရာဒိံ **ပဟာယ အပရံ** နိဿိတာ **ဇော-**သင်္ခါတာယ တဏှာယ **အနုဂတာ** အဘိဘူတာ ရာဂါဒိဘေဒံ **နာ တရန္တိ သဂ်ံ၊** တဋ္ဌ အတရန္တော တံ တံ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဏှန္တိ စ **နိရယဇနကံ** စ မဂ္ဂဋ္ဌော ဝ **သာဒ**န္တိ။

ပုရိမံ သတ္ထာရံ ပဟာယာတိ ပုရိမဂဟိတံ သတ္ထုပဋိညံ ဝဇ္ဇေတ္တာ။ **ပရံ သတ္ထာရံ နိဿိတာ**တိ အညံ သတ္ထုပဋိညံ နိဿိတာ အလ္လိနာ။ **ပုရိမံ ဓမ္မဂ္ဂါနံ ပဟာယာ**တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဇော နုဂါတိ တဏှာယ အနုဂါ။ **ဇော နုဂတာ**တိ တဏှာယ အနုဂတာ။ **ဇော နုသဋ္ဌာ**တိ တဏှာယ အနုသဋ္ဌာ ပဂ္ဂန္ဒာ ဝါ။ **ဇော ယ ပန္ဒာ ပတိတာ**တိ တဏှာယ နိမုဂ္ဂါ စ နိက္ခိပိတာ စ။

မဂ္ဂ်ောတိ ဝါနရော။ **အရညေ**တိ ဝိပိနေ။ **ပဝေနေ**တိ မဟာဝနေ။ **စရမာနော**တိ ဂစ္ဆမာနော။ **ဧဝမေဝါ**တိ သြပမ္မသံသန္ဒနံ[1]။ **ပုထုဇ္ဇနော**တိ နာနာဝိဓာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ။ **ဂဏ္ဌာတိ စ မုဉ္စတိ စာ**တိ ဂဟဏဝသေန ဂဏှာတိ စ စဇနဝသေန မုဉ္စတိ စ။ **အာဒိယတိ စ နိရယ-ဇနကံ စာ**တိ ပလိဗောဓံ ကရောန္တော စ ဝိသဇ္ဇေန္တော စ ခိပန္တော စ။

၂၇။ ပဋ္ဌမဂါထာယ စ သမ္ဗန္ဓော—ယော စ သော "ဒိဋ္ဌိ ဟိ နံ ပါဝ တထာ ဝဒါန"န္တိ ဝုတ္တော၊ သော သယံ သမာဒါယာတိ။ တတ္ထ **သယ**န္တိ

၁-သြပမ္မသမ္ပဋိပါဒနံ (သျာ)

သာမံ။ **သမာဒါယာ**တိ ဂဟေတ္ဝာ။ **ဝတာနီ**တိ ဟတ္ထိဝတာဒိနိ။ **ဥစ္စာဝစ**န္တိ အပရာပရံ, ဟီနပဏီတံ ဝါ သတ္ထာရတော သတ္ထာရာဒိံ။ **သညသတ္တော**တိ ကာမသညာဒိသု လဂ္ဂေါ။ **ဝိဒွါ စ ဝေဒေဟိ သမေစ္စ ဓမ္မ**န္တိ ပရမတ္ထဝိဒွါ စ အရဟာ စတူဟိ မဂ္ဂဉာဏဝေဒေဟိ စတုသစ္စဓမ္မံ အဘိသမေစ္စာတိ။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

သာမံ သမာဒါယာတိ သယမေဝ ဂဟေတ္ဝာ။ **အာဒါယာ**တိ အာဒိယိတ္ဝာ ဂဏှိတ္ဝာ။ **သမာဒါယာ**တိ သမ္မာ အာဒါယ။ **အာဒိယိတ္ဝာ**တိ ပလိဗောဓံ ကတ္ဝာ။ **သမာဒိယိတ္ဝာ**တိ သမ္မာ ပလိဗောဓံ ကတ္ဝာ။ **ဂဏှိတ္ဝာ**တိ အဝိ-သဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ပရာမသိတ္ဝာ**တိ ဒဿိတ္ဝာ။ **အဘိနိဝိသိတ္ဝာ**တိ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ။ **ကာမသညာဒယော** ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

ဝိဒွါတိ မေဓာဝိ။ **ဝိဇ္ဇာဂတော**တိ ဝိဇာနနဘာဝံ ဂတော။ **ဉာဏီ**တိ ပညာသမ္ပယုတ္တော။ **ဝိဘာဝီ**တိ ဉာဏေန ဝိမံသကော။ **မေဓာဝီ**တိ အနိစ္စာဒိဟိ တုလိတဉာဏော။ **ပညာ**တိအာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာယေဝ။ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝိစိနာတီတိ **ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ**။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ။ **ဝိမံသာ**တိ စတုသစ္စဓမ္မဝိစိနနာ ပညာဝ။ "ဝိမံသာ ဓမ္မစိန္တနာ"တိ[1] ဟိ ဝုတ္တာ။ **ဝိပဿနာ**တိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဝိဝိဓာကာရေန ပဿနာ ပညာဝ။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ**တိ သောဘနာ, ပသဋ္ဌာ, သုန္ဒရာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ **တေဟိ ဝေဒေဟိ**တိ ဧတေဟေဝ စတူဟိ မဂ္ဂဉာဏေဟိ။ **အန္တဂတော**တိ ဇာတိဇရာမရဏာဿ ပရိ-ယောသာနံ ဂတော။ **ကောဋိဂတော**တိအာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာဝ။ **ဝေဒါနံ ဝါ အန္တဂတော**တိ ဇာနိတဗ္ဗာနံ အဝသာနပ္ပတ္တော။ **ဝေဒေဟိ ဝါ အန္တဂတော**တိ စတူဟိ မဂ္ဂဉာဏဝေဒေဟိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပရိယန္တဘာဝေန အန္တသဒ္ဒါတံ နိဗ္ဗာနံ ဂတော။ **ဝိဒိတတ္တာ**တိ ဝိဒိတဘာဝေန ဇာနိတဘာဝေန။

ဝေဒါနိ ဝိစေယျကေဝလာနီတိ ဂါထာယ အယမတ္ထော—ယော စတူဟိ မဂ္ဂဉာဏဝေဒေဟိ ကိလေသက္ခယံ ကရောန္တော ဂတော၊ သော ပရမတ္ထတော ဝေဒဂူ နာမ ဟောတိ။ **သော**ဝ သဗ္ဗ**သမဏ**ဗြာဟ္မဏာနံ သတ္ထသညိတာနိ **ဝေဒါနိ** တာယေဝ မဂ္ဂဘာဝနာယ ကိစ္စတော အနိစ္စာဒိဝသေန **ဝိစေယျ**။ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန တမေဝ **သဗ္ဗံ ဝေဒမတိစ္စ** ယာဝိ ဝေဒပစ္စယာ, အညထာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန်ိ ဝေဒနာ၊ တာသု **သဗ္ဗဝေဒနာသု ဝီတရာဂေါ** ဟောတိ။ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော "ကိံ ပတ္တိနမာဟု ဝေဒဂူ"နိ့[2] ပုဋ္ဌော "ဣဒံ ပတ္တိန"နိ့

၁-ဝိမံသာ ဓမ္မဝိစိနနာတိ(သီ) ၂-ခု ၁-၃၆၀-ပိဋ္ဌေ။

အဝတ္ဟာ "ဝေဒါနိ ဝိစေယျ။ပ။ ဝေဒဂူ သော"တိ အာဟ။ ယသ္မာ ဝါ ယော ပဝိစယပညာယ **ဝေဒါနိ ဝိစေယျ**၊ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန **သဗ္ဗံ ဝေဒမတိစ္စ** ဝတ္ထုတိ။ **သော** သတ္ထာသညိတာနိ **ဝေဒါနိ** ဂတော ဉာတော အတိက္ကန္တော၁ ဟောတိ။ ယော **ဝေဒနာသု ဝိတရာဂေါ**၊ သောပိ ဝေဒနာသညိတာနိ **ဝေဒါနိ** ဂတော အတိက္ကန္တော, အတိဝေဒနံ ဂတောတိပိ **ဝေဒဂူ**။ တသ္မာ တမ္ပိ အတ္ထံ ဒဿေန္တော "ဣဒံ ပတ္တိန"န္တိ အဝတ္ဟာ "ဝေဒါနိ ဝိစေယျ။ပ။ ဝေဒဂူ သော"တိ အာဟ။

သမေစ္စာတိ ဉာဏေန သမာဂန္တ္ဝာ။ **အဘိသမေစ္စာ**တိ ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ။ **ဓမ္မန္တိ** စတုသစ္စဓမ္မံ။ **သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ**တိ သဗ္ဗေ သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ။ တေ ဟိ သင်္ခတ-သင်္ခါရာ နာမ။ ပစ္စယေဟိ သင်္ကမ္မ ကရိယန္တိ သင်္ခါရာ၊ တေ ဧဝံ ပစ္စယေဟိ သင်္ကမ္မ ကတတ္တာ "သင်္ခတာ"တိ ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုတ္တာ။ "ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ တေဘူမကရူပါရူပဓမ္မာ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရာ"တိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တာ။ တေပိ "အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ"တိအာဒိသု သင်္ခတသင်္ခါရေသု သင်္ကာ ဂစ္ဆန္တိ။ "အဝိဇ္ဇာ-ဂတော'ယံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပုညဉ္စေ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ"တိ-အာဒိသု အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဝ အာဂတာ။ တေဘူမိကကုသလာကုသလ-စေတနာ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရာ နာမ။ "ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရသ္မ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္တ္ဝာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသီ"တိအာဒိသု အာဂတံ ကာယိကစေတသိကဝိရိယံ ပယောဂါဘိသင်္ခါရော နာမ။ "သညာဝေဒယိတ-နိရောဓံ သမာပန္နဿ ဓေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဘိက္ခုနော ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ ဝစီသင်္ခါရော၊ တတော ကာယသင်္ခါရော၊ တတော စိတ္တသင်္ခါရော"တိအာဒိသု အာဂတာ ဝိတက္ကဝိစာရာ။ ဝါစံ သင်္ခရောန္တိ တေ ဝစီသင်္ခါရာ၊ အဿာသပဿာ-သာ ကာယေန သင်္ခရိယန္တိ တေ ကာယသင်္ခါရာ၊ သညာ စ ဝေဒနာ စ စိတ္တေန သင်္ခရိယန္တိ တေ စိတ္တသင်္ခါရာ။ ဇာဝ ပန သင်္ခတသင်္ခါရာ အဓိပ္ပေတာ။ **အနိစ္စာ** ဟုတ္ဝာ အဘာဝဋ္ဌေန။ **ဒုက္ခာ** ပဋိပီဠနဋ္ဌေန။ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ**တိ နိဗ္ဗာနမ္ပိ အနေကာ-ကတ္ဝာ ဝုတ္တာ။ **အနတ္တာ** အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန။ **အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ**တိ ဇေဋ္ဌေ ယံ ပဋိစ္စ ဖလမေတိ၊ သော ပစ္စယော။ **ပဋိစ္စာ**တိ နု ဝိနာ၊ အပစ္စက္ခိတ္ဝာတိဒံ အတ္ထော။ **ဧတိ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧဝံ ပဝတ္တတိ စာတိ အတ္ထော။ အဝိ စ ဥပ-ကာရကဋ္ဌော ပစ္စယဋ္ဌော၊ အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊

၁-အာဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၄၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၅၈-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂-ဒီ ၂-၁၂၉၊ ၁၆၁၊ သံ ၁-၁၆၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၃-သံ ၁-၃၁၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-အံ ၁-၁၁၀-ဝိဋ္ဌေ။
၅-မ ၁-၃၇၆-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-အပဋိက္ခိတ္ဝာတိ (သီ၊ ဋီ၊ ဋ္ဌာ)

တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ **သမ္ဘဝန္တီ**တိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဧဝံ သမ္ဘဝန္တီသဒ္ဒဿ သေသပဒေဟိပိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ? ဒုက္ခေ အညာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံ အပရန္တေ အညာဏံ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ အညာဏံ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏံ။ ကတမေ သင်္ခါရာ? ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော စိတ္တသင်္ခါရော၊ အဠ္ဍ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ, ပဉ္စ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ဒွါဒသ အကုသလစေတနာ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ စတသ္သော အရူပါဝစရကုသလစေတနာ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ ကာယသဉ္စေတနာ ကာယသင်္ခါရော၊ ဝစီသဉ္စေတနာ ဝစီသင်္ခါရော၊ မနောသဉ္စေတနာ စိတ္တသင်္ခါရော။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ "ဣမေ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တီ"တိ? အဝိဇ္ဇာဘာဝေ ဘာဝတော။ ယသ္မ ဟိ ဒုက္ခာဒီသု အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ အညာဏံ အပ္ပဟီနံ ဟောတိ၊ သော ဒုက္ခေ တာဝ ပုဗ္ဗန္တာဒီသု စ အညာဏေန သံသာရဒုက္ခံ သုခသညာယ ဂဟေတ္ဝာ တဿဝ ဟေတုဘူတေ တိဝိဓေပိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ။ သမုဒယေ အညာဏေန ဒုက္ခဟေတုဘူတေပိ တဏှာပရိက္ခာရေ သင်္ခါရေ သုခဟေတုတော မညမာနော အာရဘတိ။ နိရောဓေ ပန မဂ္ဂေ စ အညာဏေန ဒုက္ခသ အနိရောဓဘူတေပိ ဂတိဝိသေသေ ဒုက္ခနိရောဓသညီ ဟုတ္ဝာ, နိရောဓသ စ အမဂ္ဂဘူတသုပိ ယညာမရတပါဒိသု နိရောဓမဂ္ဂသညီ ဟုတ္ဝာ ဒုက္ခနိရောဓံ ပတ္ထယမာနော ယညာမရတပါဒိမုခေန တိဝိဓေပိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ။

အပိ စ သော တာယ စတ္ထသု သစ္စေသု အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇတာယ ဝိသေသတော ဇာတိဇရာရောဂမရဏာဒိအနေကာဒီနဝဝေါကိဏ္ဏမ္ပိ ပုညဖလသင်္ခါတံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခတော အဇာနန္တော တဿ အဓိဂမာယ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရဘေဒံ ပုညာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ ဒေဝဗ္ဘရကာမကော ဝိယ မရုပ္ပပါတံ။ သုခသမ္မတဿာပိ စ တဿ ပုညဖလဿ အန္တေ မဟာပရိဒ္ဒါဟဇနိကံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ အပ္ပဿာဒတ္တ အပဿန္တော၀ိ တပ္ပစ္စယံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ ပုညာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ သလဘော ဝိယ ဒီပသိခါဘိနိပါတံ, မဓုဗိန္ဒုဂိဒ္ဓေါ ဝိယ စ မဓုလိတ္တသတ္ထမာရာလေဟနံ။

ကာမုပသေဝနာဒီသု စ သဝိပါကေသု အာဒီနဝံ အပသ္သန္တော သုခ-သညာယ စေဝ ကိလေသာဘိဘူတတာယ စ ဒွါရတ္တယပ္ပဝတ္တာမို့ အပုညာဘိ-သင်္ခါရံ အာရဘတိ ဗာလော ဝိယ ဂူထကီဋနံ, မရိတုကာမော ဝိယ စ ဝိသခါဒနံ။ အာရုပ္ပဝိပါကေသု စာပိ သင်္ခါရဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ အနဝဗုဇ္ဈမာနော သဿတာဒိဝိပလ္လာသေန စိတ္တာသင်္ခါရဘူတံ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ ဒိဿာမူဠ္ဠော ဝိယ ပိသာစနဂရာဘိမုခမဂ္ဂဂမနံ။ ဧဝံ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဝတော သင်္ခါရဘာဝေါ၊ န အဘာဝတော။ တသ္မာ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ "ဣမေ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တီ"တိ။

ဣဒ္ဓောဟ—ဂဏ္ဟာမ တာဝ ဧတံ "အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော"တိ၊ ကိံ ပနာယမေကာဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော, ဥဒါဟု အညေပိ ပစ္စယာ သန္တီတိ? ကိံ ပနေတ္ထ[1] ယဒိ တာဝ ဧကာဝ၊ ကေကာရဏာဝါဒေါ အာပဇ္ဇတိ။ အထ အညေပိ သန္တိ၊ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ ကေကာရဏနိဒ္ဒေသော နုပပဇ္ဇတီတိ? န နုပပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ—

> ဧကံ န ကေတော ဣဓ၊ နာနေကမနေကတောပိ နော ဧကံ။
> ဖလမတ္ထိ အတ္ထိ ပန ကေ-ဟေတုဖလဒီပနေ အတ္ထော[2]။

ဘဂဝါ ဟိ ကတ္ထစိ ပဓာနတ္တာ, ကတ္ထစိ ပါကဋတ္တာ, ကတ္ထစိ အသာ-ဓာရဏတ္တာ ဒေသနာဝိလာသသဿ စ ဝေနေယျာနဉ္စ အနုရူပတော ဧကမေဝ ဟေတုံ ဝါ ဖလံ ဝါ ဒီပေတိ။ တသ္မာ အယမိဓ အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အညေသု ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတဓမ္မာဒီသု သင်္ခါရကာရဏေသု "အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝဒ္ဓတီ"တိ[3]? စ, "အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယော"တိ[4] စ ဝစနတော အညေသမ္ပိ တဏှာဒီနံ သင်္ခါရဟေတူနံ ဟေတုတိ ပဓာနတ္တာ, "အဝိဒ္ဒါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာဂတော ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခရောတိ"တိ ပါကဋတ္တာ, အသာဓာရဏတ္တာ စ သင်္ခါရာနံ ဟေတုဘာဝေန ဒီပိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတေနေဝ စ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနပရိဟာရဝစနေန သဗ္ဗတ္ထ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနေ ပယောဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဣဒ္ဓောဟ—ဧဝံ သန္တေပိ ကေန္တာနိဒ္ဒဖလာယ သာဝဇ္ဇာယ အဝိဇ္ဇာယ ကထံ ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္တံ ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ နိမ္မဒိဇ္ဇတော ဥစ္ဆု၊ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ကထံ န ယုဇ္ဇိဿတိ။ လောကသ္မိဥ္ဉိ—

၁-ကိန္ထေတ္ထ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၉-ပိဋ္ဌေ။) ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၀၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၈၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇၃-ပိဋ္ဌေသု။
၃-သံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၁-၆၈-ပိဋ္ဌေ။

ဝိရဒ္ဓေါ စာဝိရဒ္ဓေါ စ၊ သဒ်ိသာသဒ်ိသော တထာ။
ဓမ္မာနံ ပစ္စယော သိဒ္ဓေါ၊ ဝိပါကာ ဧဝ တေ စ နု။

ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာ ဝိပါကဝသေန ကေန္တာနိဒ္ဒဖလာ၊ သဘာဝဝသေန စ သာဝဇ္ဇာပိ သမာနာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဧတေသံ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ ယထာနုရူပံ ဌာနကိစ္စသဘာဝဝိရဒ္ဓါဝိရဒ္ဓပစ္စယဝသေန, သဒ်ိသာသဒ်ိသပစ္စယဝသေန စ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဝိ စ အယံ အညောပိ ပရိယာယော—

"စုတူပပါတေ သံသာရေ၊ သင်္ခါရာနဉ္စ လက္ခဏေ။
ယော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ-ဓမ္မေသု စ ဝိမုယ္ဟတိ။

အဘိသင်္ခရောတိ သော ဧတေ၊ သင်္ခါရေ တိဝိဓေ ယတော။
အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော တေသံ၊ တိဝိဓာနမ္ပ'ယံ တတော [၁]။

ယထာပိ နာမ ဇစ္စန္ဓော၊ နရော အပရိဏာယကော။
ကေဒါ ယာတိ မဂ္ဂေန၊ ဥမ္မဂ္ဂေနာပိ ကေဒါ။

သံသာရေ သံသရံ ဗာလော၊ တထာ အပရိဏာယကော။
ကရောတိ ကေဒါ ပုညံ၊ အပုညမပိ ကေဒါ။

ယဒါ စ ဥတ္တာ သော ဓမ္မံ၊ သစ္စာနိ အဘိသမေသ္သတိ။
တဒါ အဝိဇ္ဇူပသမာ၊ ဥပသန္တော စရိဿတီ"တိ။

သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဆဝိညာဏကာယာ စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏံ ဃာနဝိညာဏံ ဇိဝှါဝိညာဏံ ကာယဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ။ တတ္ထ စက္ခုဝိညာဏံ ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကန္တိ ဒုဝိဓံ။ တထာ သောတဃာနဇိဝှါကာယဝိညာဏာနိ။ မနောဝိညာဏံ ပန ဒွေ ဝိပါကမနောဓာတုယော, တိဿော အဟေတုကဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုယော, အဋ္ဌ သဟေတုကဝိပါကစိတ္တာနိ, ပဉ္စ ရူပါဝစရဝိပါကစိတ္တာနိ, စတ္တာရိ အရူပါဝစရဝိပါကစိတ္တာနိတိ ဗာဝိသတိဝိဓံ။ ဣတိ သဗ္ဗာနိ ဗာတ္တိံသလောကိယဝိပါကဝိညာဏာနိ။

တတ္ထ သိယာ— ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ "ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝိညာဏံ သင်္ခါရပစ္စယာ ဟောတိ"တိ? ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဝိပါကာဘာဝတော။ ဝိပါကံ ဟေတံ၊ ဝိပါကဉ္စ နာ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ,

---

၁-တိဝိဓာနံ အယံ တတော (ပဋိသံ-ဋ ၁-၃၉-ဝိဇ္ဇေ။)

သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗဝိပါကာနိ ဥပပဇ္ဇေယျုံ၊ န စ ဥပပဇ္ဇန္တိ တေ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ "သမ်ိရ-ပစ္စယာ ဇ္ဈံ ဝိညာဏံ ဟောတီ"တိ။ သဗ္ဗမေဝ ဟိ ဇ္ဈံ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန ဒွေဓာ ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ ဒွေ ပဋ္ဌဝိညာဏာနိ, ဒွေ မနောဓာတုယော, သောမနဿသဟဂတာ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုတိ ဇ္ဈမာနိ တေရသ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ ပဝတ္တိယံယေဝ ပဝတ္တန္တိ။ သေသာနိ ကေနဝိသတိ တီသု ဘဝေသု ယထာနုရူပံ ပဝတ္တိယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ ပဝတ္တန္တိ။

လဒ္ဓပုစ္ဆယမိတိ ဓမ္မ-မတ္တမေတံ ဘဝန္တရမုပေတိ။
နာသဿ တတော သက်္ခိ၊ န တတော ဟေတုံ ဝိနာ ဟောတိ။

ဇ္ဈတိ ဟေတံ လဒ္ဓပုစ္ဆယံ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ ဥပပဇ္ဇမာနံ "ဘဝန္တရမုပေတိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ န သတ္တော န ဇီဝေါ။ တဿ စ နာပိ အတီတဘဝတော ဇ္ဈဓ သက်္ခိ အတ္ထိ၊ နာပိ တတော ဟေတုံ ဝိနာ ဇ္ဈဓ ပါတုဘာဝေါ။ တ္ထ စ ပုရိမံ စဝနတော စုတိ, ပစ္ဆိမံ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော ပဋိသန္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။

တ္ထောဟ—နနု ဧဝံ အသက်္ခိပါတုဘာဝေ သတိ ယေ ဇ္ဈမသ္မိံ မနုဿတ္တ-ဘာဝေ ခန္ဓာ၊ တေသံ နိရုဒ္ဓတ္တာ, ဖလပစ္စယဿ စ ကမ္မဿ တတ္ထ အဂမန-တော, အညဿ အညတော စ တံ ဖလံ သိယာ၊ ဥပဘုဉ္ဇကေ စ အသတိ ကဿ တံ ဖလံ သိယာ၊ တသ္မာ နာ သုန္ဒရမိဒံ ဝိဓာနန္တိ? တတြိဒံ ဝုစ္စတိ—

"သန္တာနေ ယံ ဖလံ ဒေံ၊ နာညဿ နာ စ အညတော။
ဗီဇာနံ အဘိသမ်ိရော၊ ဒေဿတ္ထဿ သာဓကော။

ဖလဿုပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ သိဒ္ဓါ ဘုဉ္ဇကသမ္မုတိ။
ဖလုပ္ပါဒေန ရက္ခဿ၊ ယထာ ဖလတိ သမ္မုတိ"တိ။

ယောပိ ဝဒေယျ "ဧဝံ သန္တေပိ ဒေ သမ်ိရာ ဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ ဖလဿ ပစ္စယာ သိယုံ, အဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ။ ယဒိ စ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ပဝတ္တိက္ခဏေယေဝ နေသံ ဝိပါကေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အထ ာ အဝိဇ္ဇမာနာ၊ ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ပစ္ဆာ စ နိစ္စံ ဖလဲာဝဟာ သိယု"န္တိ။ သော ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော—

"ကတတ္တာ ပစ္စယာ ဒေ၊ န စ နိစ္စံ ဖလာဝဟာ။
ပါဋိဘောဂါဒိကံ တတ္ထ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ နိဒဿန"န္တိ။

၁-အထ ဝါ (သီ)

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣဓ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ နာမံ၊ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပံ ရူပံ။ အဘာဝကဇ္ဈာ-သေယျကာနံ အလ္လဇာနဉ္စ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုဒသကံ ကာယဒသကန္တိ ဝိသတိ ရူပရူပါနိ, တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ တေဝီသတိ ဓမ္မာ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဘာဝကာနံ ဘာဝဒသကံ ပက္ခိ-ပိတ္ဝာ တေတ္တိံသ, ဩပပါတိကသတ္တေသု ဇြဟ္မကာယိကာဒိနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနိ ဇိဝိတိန္ဒြိယနဝကဉ္စာတိ ကေနစတ္တာလီသ ရူပ-ရူပါနိ, တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ ဗာစတ္တာလီသ ဓမ္မာ "ဝိညာဏ-ပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကာမဘဝေ ပန သေသဩပပါတိကာနံ, သံသေဒဇာနံ ဝါ သဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စက္ခု-သောတဃာနဇိဝှါကာယဝတ္ထုဘာဝဒသကာနိတိ သတ္တတိ ရူပရူပါနိ, တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ တေသတ္တတိ ဓမ္မာ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေ[1] ဥက္ကံသေဝ၊ အဝကံသေန ပန တံတံဒသကဝိကလာနံ တဿ တဿ ဝသေန ဟာပေတ္ဝာ ဟာပေတ္ဝာ ပဋိသန္ဓိယံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပသင်္ခါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အရူပိနံ ပန တယောဝ အရူပိနော ခန္ဓာ။ အသညိနံ ရူပတော ဇိဝိတိန္ဒြိယနဝကမေဝါတိ။ သေ တာဝ ပဋိသန္ဓိယံ နယော။

ပဝတ္တေ ပန သဗ္ဗတ္ထ ရူပပဝတ္တိဒေသေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသဒ္ဒိတိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဟ ပဝတ္တဥတုတော ဥတုသမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ ပါတုဘဝတိ။ ပဌမဇ်ဈာနဝီထိတော ပဘုတိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ, သဒ္ဒပါတုဘာဝကာလေ ဥတုတော စေဝ စိတ္တတော စ သဒ္ဒနဝကံ, ကဗဠီကာရာဟာရူပဇိဝိတံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကန္တိ ဧဝံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ, သုဒ္ဓဋ္ဌကဿ, ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ဒ္ဝိန္နံ နဝကာနံ ဝသေန ဆဒ္ဓိသတိဝိဓံ, ဧကေကစိတ္တေ တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝုတ္တကမ္မသမုဋ္ဌာနဉ္စ သတ္တတိဝိဓန္တိ ဆန္နဝုတိဝိဓံ ရူပံ, တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ နဝနဝုတိဓမ္မာ ယထာသမ္ဘဝံ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ "ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ ဝိညာဏ-ပစ္စယာ ဟောတီ"တိ? သုတ္တတော ယုတ္တိတော စ။ သုတ္တေ ဟိ "စိတ္တာနု-ပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ"တိအာဒိနာ[2] နယေန ဗဟုဓာ ဝေဒနာဒိနံ ဝိညာဏပစ္စယတာ သိဒ္ဓါ။ ယုတ္တိတော ပန—

၁-ဧဝံ (သီ၊ သျာ)　　၂-အဘိ ၁-၁၀-ဝိဘင်္ဂါဒိသု။

"စိတ္တဇေန ဟိ ရူပေန၊ ဣဓ ဒိဋ္ဌေန သိဇ္ဈတိ။
အဒိဋ္ဌသာဝိ ရူပသ္မိ၊ ဝိညာဏံ ပစ္စယော ဣတိ"တိ။

နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ နာမံ ဝုတ္တမေဝ။ ဣဓ ပန ရူပံ နိယမတော စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ, ဆ ဝတ္ထူနိ, ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဧကာဒသဝိဓံ။ သဠာယတနံ ပန စက္ခာယတနံ သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှါ။ ကာယ။ မနာယတနံ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ "နာမရူပံ သဠာယတနဿ ပစ္စယော"တိ? နာမရူပဘာဝေ ဘာဝတော။ တဿ တဿ ဟိ နာမဿ ရူပဿ စ ဘာဝေ တံ တံ အာယတနံ ဟောတိ၊ န အညထာတိ။

သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ—

ဆဋ္ဌေဝ ဖဿာ သန်ဓိပါ၊ စက္ခုသမ္ဖဿအာဒယော။
ဝိညာဏမိဝ ဗာတ္တိံသ၊ ဝိတ္ထာရေန ဘဝန္တိ တေ။

ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ—

ဒ္ဝါရတော ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဒိကာ။
ဆဋ္ဌေဝ တာ ပဘေဒေန၊ ဣဓ ဗာတ္တိံသ ဝေဒနာ။

ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ—

"ရူပတဏှာဒိဘေဒေန၊ ဆ တဏှာ ဣဓ ဒီပိတာ။
ကေကာ တိဝိဓာ တတ္ထ၊ ပဝတ္တာကာရတော မတာ။

ဒုက္ခီ သုခံ ပတ္ထယတိ၊ သုခီ ဘိယ္ယောပိ ဣစ္ဆတိ။
ဥပေက္ခာ ပန သန္တာတ္တာ၊ သုခမိစ္ဆေဝ ဘာသိတာ။

တဏှာယ ပစ္စယာ တသ္မာ၊ ဟောန္တိ တိဿောပိ ဝေဒနာ။
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ ဣတိ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ"တိ။

တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ **ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ**တိ ဣဓ ကမ္မဘဝေါ အဓိပ္ပေတော၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ ပန ပဒဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တော။ **ဘဝပစ္စယာ ဇာတီ**တိ ကမ္မဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ပဋိသန္ဓိခန္ဓာနံ ပါတုဘဝေါ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ "ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော"တိ စေ? ဗာဟိရပစ္စယသမတ္တေပိ ဟိ နပဏ္ဍိတတာဒိဝိသေသဒဿနတော။ ဗာဟိ-ရာနဉ္ဥ ဇနကဇနနီသုက္ကသောဏိတာဟာရာဒီနံ ပစ္စယာနံ သမတ္တေပိ သတ္တာနံ

ယမကာနမ္ပိ သတံ ဟီနပဏီတတာဒိဝိသေသော ဒိဿတိ။ သော စ နာ-
အဟေတုကော သဗ္ဗဒါ စ သဗ္ဗေသဉ္စ အဘာဝတော၊ နာ ကမ္မဘာဝတော
အညဟေတုကော တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ အဈတ္တသန္တာနေ အညဿ ကာရ-
ဏဿ အဘာဝတောတိ ကမ္မဘာဝဟေတုကော၀။ ကမ္မံ ဟိ သတ္တာနံ ဟီန-
ပဏီတတာဒိဝိသေသဿ ဟေတု။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ကမ္မံ သတ္တေ ဝိဘဇတိ
ယဒိဒံ ဟီနပဏီတတာယာ"တိ[1]။ တဿာ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ "ဘဂဝါ ဇာတိယာ
ပစ္စယော"တိ။

ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိအာဒိသု ယဿာ အသတိ ဇာတိယာ ဇရာ-
မရဏဿ္စော၀ သောကာဒယော စ ဓမ္မာ နာ ဟောန္တိ၊ ဇာတိယာ ပန သတိ
ဇရာမရဏဿ္စော၀ ဇရာမရဏာသမ္ဘိဘဒုက္ခဓမ္မဖုဋ္ဌဿ ဗာလဿ ဇရာမရဏာဒိ-
သမ္ဘန္ဓာ ၀ါ တေန တေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အနဘိသမ္ဘန္ဓာ ၀ါ သောကာ-
ဒယော စ ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ တဿာ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ။ **သမေစ္စ
အဘိသမေစ္စ ဓမ္မ**န္တိ ဉာဏေန သမာဂန္တ္ဝာ စတုသစ္စဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈတ္ဝာ။

ဧဝံ ဒွါဒသပဒိကံ ပစ္စယာကာရပ္ပ၀တ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ ဝိ၀ဋ္ဋ၀သေန
အဝိဇ္ဇာဒိနံ နိရောဓဒဿနတ္ထံ "**အဝိဇ္ဇာနိရောဓော သင်္ခါရနိရောဓောတိ သမေစ္စ
အဘိသမေစ္စ ဓမ္မ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အဝိဇ္ဇာနိရောဓော**တိ အဝိဇ္ဇာယ
အနုပ္ပါဒနိရောဓော ပုန အပ္ပ၀တ္တိနိရောဓေန။ **သင်္ခါရနိရောဓော**တိ သင်္ခါရာနံ
အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟောတိ။ ဧဝံ သေသပဒေသုပိ။ **ဣဒံ ဒုက္ခ**န္တိအာဒယော
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယာ ဧ၀။ **ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ**တိ ဣမေ တေဘူမကာ ဓမ္မာ
သဘာ၀လက္ခဏာ၀ဗောဓ၀သေန သောဘနာကာရေန, အဓိကေန ဉာဏေန ၀ါ
သဘာ၀တော ဇာနိတဗ္ဗာ။ **ပရိညေယျာ**တိ သာမညလက္ခဏာ၀ဗောဓေသေန,
ကိစ္စသမာပန၀သေန စ ဗျာပိတ္ဝာ[2] ဇာနိတဗ္ဗာ။ **ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ**တိ ဣမေ
သမုဒယပက္ခိကာ ဓမ္မာ တေန တေန ဂုဏေန ပဟာတဗ္ဗာ။ **ဘာဝေတဗ္ဗာ**တိ
၀ဍ္ဎေတဗ္ဗာ။ **သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ**တိ ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗာ။ ဒုဝိဓာ သစ္ဆိကိရိယာ ပဋိ-
လာဘသစ္ဆိကိရိယာ စ အာရမ္မဏသစ္ဆိကိရိယာ စ။ **ဆန္နံ ဖဿာယတနာနန္တိ**
စက္ခွာဒီနံ ဆန္နံ အာယတနာနံ။ **သမုဒယဋ္ဌ အတ္ထင်္ဂမဋ္ဌာ**တိ ဥပ္ပါဒဋ္ဌ နိရောဓဋ္ဌ။

ဘူရိပညောတိ ဘူရိ ဝိယာတိ ဘူရိ၊ တာယ ဘူရိပညာယ သမန္နာဂတော
ဘူရိပညော။ **မဟာပညော**တိအာဒိသု မဟာပညာဒိဟိ သမန္နာဂတောတိ
အတ္ထော။

၁-မ ၃-၂၄၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ဗျာပေတ္ဝာ (က)

တတြိဒံ မဟာပညာဒိနံ နာနတ္တံ—ကတမာ မဟာပညာ? မဟန္တေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ ဓမ္မေ။ မဟန္တာ နိရုတ္တိယော။ မဟန္တာနိ ပဋိဘာနာနိ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သမာဓိက္ခန္ဓေ။ ပညာက္ခန္ဓေ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ ဌာနာဌာနာနိ။ မဟာဝိဟာရသမာပတ္တိယော။ မဟန္တာနိ အရိယသစ္စာနိ။ မဟန္တေ သတိပဋ္ဌာနေ။ သမ္မပ္ပဓာနေ။ ဣဒ္ဓိပါဒေ။ မဟန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ ဗလာနိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ။ မဟန္တေ အရိယမဂ္ဂေ။ မဟန္တာနိ သာမညဖလာနိ။ မဟာအဘိညာယော။ မဟန္တံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဂ္ဂဏှာတီတိ မဟာပညာ။

ကတမာ ပုထုပညာ? ပုထုနာနာခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဓာတူသု။ ပုထုနာနာအာယတနေသု။ ပုထုနာနာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု။ ပုထုနာနာသုညတမနုပလဒ္ဓေသု။ ပုထုနာနာအတ္ထေသု။ ဓမ္မေသု။ နိရုတ္တိသု။ ပဋိဘာနေသု။ ပုထုနာနာသီလက္ခန္ဓေသု။ ပုထုနာနာသမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေသု။ ပုထုနာနာဌာနာဌာနေသု။ ပုထုနာနာဝိဟာရသမာပတ္တိယော။ ပုထုနာနာအရိယသစ္စေသု။ ပုထုနာနာသတိပဋ္ဌာနေသု။ သမ္မပ္ပဓာနေသု။ ဣဒ္ဓိပါဒေသု။ ဣန္ဒြိယေသု။ ဗလေသု။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ပုထုနာနာအရိယမဂ္ဂေသု။ သာမညဖလေသု။ အဘိညာသု။ ပုထုနာနာဇနသာဓာရဏော[1] ဓမ္မေ သမတိက္ကမ္မ ပရမတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပဝတ္တတီတိ ပုထုပညာ။

ကတမာ ဟာသပညာ? ဣဓေကစ္စော ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သီလံ ပရိပူရေတိ။ ဣန္ဒြိယသံဝရံ ပရိပူရေတိ။ ဘောဇနေ မတ္တညုတံ။ ဇာဂရိယာနုယောဂံ။ သီလက္ခန္ဓံ။ သမာဓိက္ခန္ဓံ။ ပညာက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတီတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော။ပ။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဌာနာဌာနံ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတီတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဟာသပညာ၊ သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတိ။ သမ္မပ္ပဓာနေ။ ဣဒ္ဓိပါဒေ။ ဣန္ဒြိယာနိ။ ဗလာနိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ။ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော သာမညဖလာနိ သစ္ဆိကရောတီတိ ဟာသပညာ၊ အဘိညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဟာသပညာ၊ ဟာသဗဟုလော ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိ ဟာသပညာ။

၁-ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏော (ခု ၉-၃၇၃-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ)

ကတမာ ဇဝနပညာ? ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ၊ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ။ အနိစ္စတော။ ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။ စက္ခုံ။ပ။ဇရာ-မရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စတော။ ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော ခိပ်ံ ဇဝ-တိတိ ဇဝနပညာ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန, အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတ္ဝာ တီရယိတ္ဝာ ဝိဘာဝယိတ္ဝာ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပ။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန, အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတ္ဝာ။ပ။ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။

ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သန်တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတ္ဝာ။ပ။ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။ ဇဝဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခုံ။ပ။ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ။ပ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတ္ဝာ။ပ။ ဝိဘူတံ ကတ္ဝာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ်ံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။

ကတမာ တိက္ခပညာ? ခိပ်ံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတိတိ တိက္ခပညာ၊ ဥပ္ပန္နံ ကာမ-ဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ။ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ။ ဥပ္ပန္နံ ဒေါသံ။ မောဟံ။ ကောဓံ။ ဥပနာဟံ။ မက္ခံ။ ပဠာသံ။ ဣဿံ။ မစ္ဆရိယံ။ မာယံ။ သာဌေယ္ယံ။ ထမ္ဘံ။ သာရမ္ဘံ။ မာနံ။ အတိမာနံ။ မဒံ။ ပမာဒံ။ သဗ္ဗေ ကိလေသေ။ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ။ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခရေ။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတီတိ တိက္ခပညာ။ ကေမ့ အာသနေ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ, စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ, စတသော စ ပဋိသမ္ဘိဒါယော, ဆ အဘိညာယော အဓိဂတာ ဟောန္တိ သစ္ဆိကတာ ဖဿိတာ ပညာယာတိ တိက္ခပညာ။

ကတမာ နိဗ္ဗေဓိကပညာ? ဇာဓေကစ္ဆော သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဗ္ဗေဂဗဟုလော ဟောတိ ဥတ္တာသဗဟုလော ဥက္ကဏ္ဌနဗဟုလော အရတိဗဟုလော အနဘိရတိ-ဗဟုလော ဗဟိမုခေါ န ရမတိ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတ-ပုဗ္ဗံ ဒေါသက္ခန္ဓံ။ မောဟက္ခန္ဓံ။ ကောဓံ။ ဥပနာဟံ။ပ။ သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကမ္မေ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ။

၂၀။ **သ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိသေနိဘူတော၊ ယံ ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌံ ဝ သုတံ မုတံ ဝါ**တိ သော ဘူရိပညော ဓိဏာသဝေါ ယံ ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါ မုတံ ဝါ တေသု သဗ္ဗဓမ္မေသု မာရသေနံ ဝိနာသေတ္ဝာ ဌိတဘာဝေန ဝိသေနိဘူတော။ **တမေဝ ဒဿီန္တိ** တံ ဧဝ် ဝိသုဒ္ဓဒဿိ်ံ။ **ဝိဝဋ္ဋံ စရန္တန္တိ** တဏှာဆဒနာဒိဝိဂမေန ဝိဝဋ္ဋံ ဟုတ္ဝာ စရန္တံ။ **ကေနိဓ လောကသ္မိ ဝိကပ္ပယေယျာ**တိ ကေန ဇာဓ လောကေ တဏှာကပ္ပေန ဝါ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေန ဝါ ကောစိ ဝိကပ္ပေယျ၊ တေသံ ဝါ ပဟီနတ္တာ ရာဂါဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေနာတိ။

ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာတိအာဒိသု စတူသု ဂါထာသု အယမတ္ထော— ယသ္မာ အာဒိတောဝ အဂါရိယဘူတေ သတ္တေ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသ-**ကာမာ** မောဟယန္တိ၊ တေ အဘိဘုယျ အနဂါရိယဘာဝံ ဥပဂတာနံ ပန္နေသု ဝါ သေနာသနေသု, အညတရညတရေသု ဝါ အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု **အရတိ** ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝုတ္တဉ္ဆေတံ "ပဗ္ဘဇိတေန ခေါ အာဝုသော အဘိရတိ ဒုက္ကရာ"[1]တိ။ တတော တေ ပရပဋိဗဒ္ဓဇီဝိကတ္တာ **ခုပ္ပိပါသာ** ဗာဓေတိ၊ တာယ ဗာဓိတာနံ ပရိယေသန**တဏှာ** စိတ္တံ ကိလမယတိ၊ အထ နေသံ ကိလန္တစိတ္တာနံ **ထိနမိဒ္ဓံ** သြက္ကမတိ၊ တတော ဝိသေသမနဓိဂစ္ဆန္တာနံ ဒုရဘိသမ္ဘဝေသု အရညဝနပတ္ထေသု သေနာသနေသု ဝိဟရတံ ဥတြာသသညိတာ **ဘီရု** ဇာယတိ၊ တေသံ ဥဿင်္ကိတပရိသင်္ကိတာနံ ဒီဃရတ္တံ ဝိဝေကရသမနဿာ-ဒယမာနာနံ ဝိဟရတံ "န သိယာ နု ခေါ ဧသ မဂ္ဂေါ"တိ ပဋိပတ္တိယံ **ဝိစိကိစ္ဆာ** ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝိနောဒေတ္ဝာ ဝိဟရတံ အပ္ပမတ္တကေန ဝိသေသာဓိဂမေန **မာန-မက္ခထမ္ဘာ** ဇာယန္တိ၊ တေပိ ဝိနောဒေတ္ဝာ ဝိဟရတံ တတော အဓိကတရံ ဝိသေသာဓိဂမံ နိဿာယ **လာဘသက္ကာရသိလောကာ** ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လာဘာဒိ-မုဆ္ဆိတာ ဓမ္မပဋိရူပကာနိ ပကာသေန္တာ **မိစ္ဆာယသံ** အဓိဂန္ဒွာ တတ္ထ ဋ္ဌိတာ ဇာတိအာဒိဟိ **အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တိ၊ ပရံ ဝမ္ဘေန္တိ**။ တသ္မာ ကာမာဒိနံ ပဌမ-သေနာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-တံ ဧဝံ (သီ) ၂-သံ ၂-၅၅၆-ဝိဇ္ဇေ။

ဧဝမေတံ ဒဿဝိဓံ သေနံ ဥဒ္ဒိသိတွာ ယသ္မာ သာ ကဏ္ဌမ္မသမန္နာဂတတ္တာ ကဏ္ဌသ နာမုစိနော ဥပကာရာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ နံ "တဝ သေနာ"တိ နိဒ္ဒိသန္တော အာဟ **"သော နာမုစိ တေ သေနာ၊ ကဏ္ဌသာဘိပ္ပဟာရိနီ"**တိ။ တတ္ထ **အာဘိပ္ပဟာရိနီ**တိ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဃာတိနီ နိပ္ပေါထိနီ၊ အန္တရာယကရီတိ အတ္ထော။ **နာနံ အသ္သရော ဇိနာတိ၊ ဇေတ္တာဝ လဘတေ သုခ**န္တိ ဧဝံ တဝ သေနံ အသ္သရော ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ သာပေက္ခော ပုရိသော နာ ဇိနာတိ၊ သ္သရော ပန ဇိနာတိ၊ ဇေတ္တာဝ မဂ္ဂသုခံ ဖလသုခဉ္စ အဓိဂစ္ဆတိ။

ယတော စတ္ထာဟိ အရိယမဂ္ဂေဟီတိ ယဒါ စတ္ထာဟိ နိဒ္ဒေါသနိဗ္ဗာနမဂ္ဂန-သမ္မိတေဟိ မဂ္ဂေဟိ။ **မာရသေနာ**တိ မာရဿ သေနာ ဝစနကရာ ကိလေသာ။ **ပဋိသေနိကရာ**တိ ပဋိပက္ခကရာ။ **ဇိတာ စာ**တိ ပရာဇယမာနာ ဟနိတာ စ။ **ပရာဇိတာ စာ**တိ နိဂ္ဂဟိတာ စ။ **ဘဂ္ဂါ**တိ ဘိန္နာ။ **ဝိပ္ပလုဂ္ဂါ**တိ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ။ **ပရမ္မုခါ**တိ ဝိမုခဘာဝံ ပါပိတာ။ **ဝိသေနိဘူတော**တိ နိက္ကိလေသော ဟုတ္ဝာ ဌိတော။

ဝေဒါတဿသီနန္တိ ဗျဝဒါတဒဿိံ။ **တာနိ ဆဒ္ဒနာနီ**တိ ဧတောနိ တဏှာဒိ-ကိလေသဆဒနာနိ။ **ဝိဝဋ္ဋာနီ**တိ ပါကဋိကတာနိ။ **ဝိဒ္ဓံသိတာနီ**တိ ဌိတဋ္ဌာ-နတော အပဟတာနိ။ **ဥဿာဠှိတာနီ**တိ ဥပ္ပါဠှိတာနိ။ **သမုဿာဠှိတာနီ**တိ ဝိသေသေန ဥပ္ပါဠှိတာနိ။

၂၉။ **နာ ကပ္ပယန္တီ**တိ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော အတ္ထော စ—ကိန္တု ဘိယ္ယော? တေ ဟိ တာဒိသာ သန္တော ဒိန္နံ ကပ္ပါနံ ပုရေက္ခာရာနန္တု ကေနစိ **နာ ကပ္ပယန္တီ နာ ပုရေက္ခရောန္တီ၊** ပရမတ္ထံ အစ္ဆန္တသုဒ္ဓိံ အဓိဂတတ္တာ အနစ္ဆန္တသုဒ္ဓိံယေဝ အကိရိယသသတဒိဋ္ဌိံ **"အစ္ဆန္တသုဒ္ဓိ"တိ နာမေ ဝဒန္တီ။ အာဒါနဂ္ဂဏှံ ဂထိတံ ဝိသဇ္ဇာ**တိ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ ရူပါဒိနံ အာဒါယကတ္တာ အာဒါနဂ္ဂဏှံ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနေ ဂထိတံ ဗန္ဓံ အရိယမဂ္ဂသတ္ထေန ဝိသဇ္ဇ ဆိန္ဒိတ္တာ။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

အစ္ဆန္တသုဒ္ဓီနန္တိ အစ္ဆနံ ပရမတ္ထံ သုဒ္ဓိံ။ **သံသာရသုဒ္ဓီ**နန္တိ သံသာရတော သုဒ္ဓိံ။ **အကိရိယဒိဋ္ဌီ**နန္တိ ကရောတော နာ ကရိယတိ ပါပနန္တိ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ။ **သဿတဝါဒ**နန္တိ "နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော"တိ ဝစနံ။ **နာ ဝဒန္တီ**နာ ကထေန္တိ။

၁-ဧဝံ မာရသေနံ (သျာ)

ဂန္ဆာတိ နာမကာယံ ဂန္ဆေန်ိ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝဋ္ဋသ္မိံ ဃဋ္ဋေန်ိတိ ဂန္ဆာ။ အဘိဇ္ဈာ စ သာ နာမကာယဃဋ္ဋနဝသေန ဂန္ဆော စာတိ **အဘိဇ္ဈာ-ကာယဂန္ဆော**။ ဟိတသုခံ ဗျာပါဒယတီတိ **ဗျာပါဒေါ**။ ဗျာပါဒေါ စ သော ဝုတ္တနယေန ဂန္ဆော စာတိ **ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ဆော**။ **သီလဗ္ဗတ-ပရာမာသော**တိ "ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သီလေန သုဒ္ဓိ ဝတေန သုဒ္ဓီ"တိ ပရတော အာမာသော။ **ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော**တိ သဗ္ဗညုဘာသိတမ္ပိ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ "သဿတော လောကော၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ, မောဃမညံ"န္တိ ဣမိနာ အာကာရေန အဘိနိဝေသော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော။ **အတ္ထနော ဒိဋ္ဌိယာ ရာဂေါ**တိ အတ္တနာ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ ဂဟိတာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဆန္ဒရာဂေါ။ **ပရဝါဒေသု အာဃာတော**တိ ပရဿ ဝစနေသု ကောပေါ။ **အပ္ပစ္စယော**တိ အတုဋ္ဌာကာရော။ **အတ္တနော သီလံ ဝါ**တိ အတ္တနာ သမာဒိန္နံ ဂေါသီလာဒိ-သီလံ ဝါ။ **အတ္တနော ဒိဋ္ဌိ**တိ အတ္တနာ ဂဟိတာ ပရာမဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌိ။ **တေဟိ ဂန္ဆေ်ဟီ**တိ ဇတေဟိ ဝုတ္တေဟိ နာမကာယဃဋ္ဋနေဟိ။ **ရူပံ အာဒိယန်္တီ**တိ စတုသမုဋ္ဌာနိကံ ရူပါရမ္မဏံ အာဒိယန္တိ ဂဏှန္တိ။ **ဥပါဒိယန်္တီ**တိ ဥပဂန္ဒွာ ဂဏှန္တိ တဏှာဂဟဏေန။ **ပရာမသန်္တိ** ဒိဋ္ဌိဂဟဏေန။ **အဘိနိဝိသန်္တိ** မာန-ဂဟဏေန။ **ဝဋ္ဋေန်ိ** တေဘူမကဝဋ္ဋံ။ **ဂန္ဆေ်**တိ ဗန္ဓန္တေ။

ဝေါသဇ္ဇိတ္ဝာ ဝါတိ သမ္မာ ဝိသဇ္ဇိတ္ဝာ ဝါ။ **ဂထိတေ**တိ ဗန္ဓန္တေ။ **ဂန္ထိတေ**တိ ဂန္ထန္တေန ဂန္ထိတေ။ **ဝိဗန္ဓေ**တိ ဝိသေသေန ဗန္ဓေ။ **အာဗန္ဓေ**တိ အန္တေကဝိဓေန ဗန္ဓေ။ **ပလိဗုဒ္ဓေ**တိ အမုဠ္ဟတေ။ **ဗန္ဓနေ ပေါဋ္ဌယိတ္ဝာ**တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဗန္ဓနာနိ ပပ္ပေါဋ္ဌယိတ္ဝာ။ **ဝိသဋ္ဌာ**တိ စဇိတ္ဝာ။

ဣမေ ပန စတ္တာရော ဂန္ထေ ကိလေသပဋိပါဋိယာဝိ အာဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ, မဂ္ဂပဋိပါဋိယာဝိ။ ကိလေသပဋိပါဋိယာ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော အရဟတ္တ-မဂ္ဂေန ပဟီယတိ၊ ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ထော အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ သီလဗ္ဗတပရာ-မာသော ကာယဂန္ထော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ကာယဂန္ထော သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂေန။ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ကာယဂန္ထော ဣဒံသစ္စာ-ဘိနိဝေသော ကာယဂန္ထော သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ထော အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော အရဟတ္တမဂ္ဂေနာတိ။ ဧတေ စတ္တာရော ဂန္ထာ ယသ္သ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ တံ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝဋ္ဋသ္မိံ ဂန္ထေန်ိ ဃဋ္ဋေန်ိတိ ဂန္ထာ။ တေ စတုပ္ပဘေဒါ အဘိဇ္ဈာယန်္တိ တောယ, သယံ ဝါ အဘိဇ္ဈာယတိ, အဘိဇ္ဈာယနမတ္တမေဝ ဝါ သောတိ **အဘိဇ္ဈာ**။

၁-အဘိ ၁-၂၃၀၊ ၂၄၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ ၁-၂၃၀-ပိဋ္ဌေ။

လောဘောယေဝ နာမကာယံ ဂန္ဆေတိ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝဋ္ဋသ္မိံ ဃဋ္ဋေတီတိ **ကာယဂန္ထော**။ ဗျာပဇ္ဇတိ တေန စိတ္တံ ပူတိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ ဗျာပါဒယတိ ဝါ ဝိနယာစာရရူပသမ္ပတ္တိဟိတသုခါဒိနိတိ **ဗျာပါဒေါ**။ "ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာနံ သီလေန သုဒ္ဓိ ဝတေန သုဒ္ဓိ"တိ ပရာမသနံ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ သမ္ဗညုဘာသိတမ္ပိ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ "သဿတော လောကော၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ, မောဃမညံ"နွှဲအာဒိနာ အာကာရေန အဘိနိဝိသတိတိ ဣဒံသစ္စာဘိနိ-ဝေသော။ **ယထာ ဝယံ ဝါ**တိအာဒိံ ဝယ္ဘာဒိဝိသဒ်ရဏံ ဂန္ထဉနံ ဝိယောဂ-ကရဏော ဥပမံ ဒဿေန္တော အာဟ။

နာ ဇနေန္တိတိ နာ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **နာ သဉ္ဇနေန္တိ**တိ နာနိဗ္ဗတ္တေန္တိ။ **နာဘိ-နိဗ္ဗတ္တေန္တိ**တိ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပဒံ ဝဍ္ဎိတံ။ နာ သဉ္ဇနေန္တိတိ ဥပ္ပါဒကွဏံ။ နာနိဗ္ဗတ္တေန္တိ နာဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ ပဝတ္တိကွဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၃၀။ **သီမာတိဂေါ**တိ ဂါထာ ကေဝဋ္ဋလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ ဝုတ္တာ။ ပုဗ္ဗသဒိသော ဇေ ပနသာ သမ္ဗန္ဓော၊ သော ဇေံ အတ္ထဝဏ္ဏနာယ သဒ္ဒိံ ဝေဒိတဗ္ဗော—ကိဉ္စ ဘိယ္ယော? သော ဤဒိသော ဘူရိပညော စတုန္နံ ကိလေသသီမာနံ အတိတတ္တာ **သီမာတိဂေါ**၊ ဗာဟိတပါပတ္တာ စ ဗြာဟ္မဏော၊ ဇုတ္တမ္ပိ တသ စ **တသ နတ္ထိ**၊ ပရစိတ္တပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေဟိ **ဥတ္တာ** ဝါ မံသဒိဗ္ဗစက္ခုဟိ **ဒိဿာ** ဝါ ကိဉ္စိ **သမုဂ္ဂဟီတံ**၊ အဘိနိဝိဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သော စ ကာမရာဂါဘာဝတော **နာ ရာဂရာဂီ** ရူပါရူပရာဂါ-ဘာဝတော နာ **ဝိရာဂရဇ္ဇော**၊ ယတော ဧဝံဝိဓသ **တသ** "ဣဒံ ပရမ"နွှဲ ကိဉ္စိ **ဇ္ဈ ဥဂ္ဂဟီတံ နတ္ထိ**တိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

စတသော သီမာယောတိ စတ္တာရော ပရိစ္ဆေဒါ။ **ဒိဋ္ဌာနုသယော**တိ ဒိဋ္ဌိ စ သာ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန အနုသယော စာတိ ဒိဋ္ဌာနုသယော။ **ဝိစိကိစ္ဆာ-နုသယာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကေနဋ္ဌေန အနုသယာ? အနုသယနဋ္ဌေန။ ကော ဧသ အနုသယဋ္ဌော နာမာတိ? အပ္ပဟီနဋ္ဌော။ ဧတေ ဟိ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန တသ တသ သန္တာနေ အနုသေန္တီ နာမ၊ တသ္မာ "အနုသယာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **အနုသေန္တီ**တိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ အထာပိ သိယာ—အနုသယဋ္ဌော နာမ အပ္ပဟီနာကာရော၊ အပ္ပဟီနာကာရော စ "ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဝတ္တုံ နယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ နာ အနုသယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။ တတြိဒံ ပဋိဝစနံ—အပ္ပဟီနာကာရော အနုသယော၊ အနုသယောတိ ပန အပ္ပဟီနဋ္ဌေန ထာမဂတော ကိလေသော ဝုစ္စန္တိ။ သော စိတ္တသမ္ပယုတ္တော သာရမ္မဏော

သပ္ပစ္စယဋ္ဌေန သဟေတုကော ဇကန္တာကသလော အတိတောပိ ဟောတိ အနာဂတောပိ ပစ္စုပ္ပန္နောပိ၊ တသ္မာ "ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝတ္တုံ ယုဇ္ဇတိ။

တတြိဒံ ပမာဏံ—**ပဋိသန္ဓိဒါယံ** တာဝ အဘိသမယကထာယံ[1] "ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတီ"တိ ပုဗ္ဗဏ္ဏာ အနုသယာနံ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝသ အတ္ထိတာယ "ထာမဂတော အနုသယံ ပဇဟတီ"တိ ဝုတ္တံ။ **ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ** မောဟသ ပဒဘာဇနေ[2] "အဝိဇ္ဇာနုသယော အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ၊ အဝိဇ္ဇာလဂ်ိ မောဟော အကုသလမူလံ၊ အယံ တသ္မိံ သမယေ မောဟော ဟောတီ"တိ အကုသလ-စိတ္တေန သဒ္ဓိံ အဝိဇ္ဇာနုသယသ်[3] ဥပ္ပန္နဘာဝေါ ဝုတ္တော။ **ကထာဝတ္ထုသ္မိံ** "အနုသယာ အဗျာကတာ အနုသယာ အဟေတုကာ အနုသယာ စိတ္တ-ဝိပ္ပယုတ္တာ"တိ[4] သဗ္ဗေ ဝါဒါ ပဋိသေဓိတာ။ **အနုသယယမကေ** သတ္တန္နံ မဟာဝါရာနံ အညတရသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝါရေ[5] "ယဿ ကာမရာဂါနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ တဿ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ "အနု-သေန္တီတိ အနုရုပံ ကာရဏံ လဘိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ"တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဇာမိနာ တန္တိပ္ပမာဏေန သုဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယမ္ပိ "စိတ္တသမ္ပယုတ္တော သာရမ္မဏော"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ သုဝုတ္တမေဝ။ အနုသယော ဟိ နာမေသ ပရိနိပ္ဖန္နော စိတ္တသမ္ပယုတ္တော အကုသလဓမ္မောတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော စတ္ဂူသု ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေသု, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ, အဝိဇ္ဇာနုသယော ဒ္ဝါဒသသု အကုသလစိတ္တေသု သဟ-ဇာတဝသေန အာရမ္မဏဝသေန စ၊ တယောပိ အဝသေသတေဘူမကဓမ္မေသု အာရမ္မဏဝသေန ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာမောဟာ။ ကာမရာဂါနုသယော စတ္တာ-လောဘသဟဂတစိတ္တေသု သဟဇာတဝသေန အာရမ္မဏဝသေန စ မနာပေသု အဝသေသကာမာဝစရဓမ္မေသု အာရမ္မဏဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော လောဘော။ ပဋိဃာနုသယော ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တေသု သဟဇာတဝသေန အာရမ္မ-ဏဝသေန စ အမနာပေသု အဝသေသကာမာဝစရဓမ္မေသု အာရမ္မဏဝသေ-နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေါသော။ မာနာနုသယော ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တလောဘသဟ-ဂတစိတ္တေသု သဟဇာတဝသေန အာရမ္မဏဝသေန စ ဒုက္ခဝေဒနာဝဇ္ဇေသု အဝသေသကာမာဝစရဓမ္မေသု ရူပါရူပါဝစရဓမ္မေသု စ အာရမ္မဏဝသေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော မာနော။ ဘဝရာဂါနုသယော စတ္ဂူသု ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေသု

၁-ခ ဓ-၁၉၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အဘိ ၁-၉၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-မောဟသ (က)
၄-အဘိ ၄-၃၂၃-ဝိဘင်္ဂဒီသု။ ၅-အဘိ ၅-၂၇၄-ဝိဇ္ဇေ။

ဥပပဇ္ဇမာနောပိ သဟဇာတ၀သေန ၀ုတ္တော၊ အာရမ္မဏ၀သေန၀ ပန ရူပါရူပါ၀စရဓမ္မေသု ဥပပဇ္ဇမာနော လောဘော ၀ုတ္တော။

တတ္ထ **ဒိဋ္ဌာနုသယော**တိ ဒွါသဋ္ဌိဝိဓာ ဒိဋ္ဌိ။ **ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော**တိ အဋ္ဌ၀တ္ထုကာ ဝိစိကိစ္ဆာ။ **တဒေကဋ္ဌာ စ ကိလေသာ**တိ သဟဇေကဋ္ဌ၀သေန ဒိဋ္ဌိယာ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ သဟဇေကဋ္ဌ၀သေန ဇေတော ဋ္ဌိတာ။ **မာနာနုသယော**တိ နဝဝိဓမာနော။ **ပရမတ္ထဉာဏေန ၀ါ ဥတ္တာ**တိ ပရေသံ စိတ္တာစာရဇာနနပညာယ ဇာနိတ္တာ၊ စေတောပရိယဉာဏေန ဇာနိတ္တာတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ **ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိဉာဏေန ၀ါ**တိ အတီတေ နိ၀ုဋ္ဌက္ခန္ဓာနုဿရဏဉာဏေန ဇာနိတ္တာ။ **မံသစက္ခုနာ ၀ါ**တိ ပကတိစက္ခုနာ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ၀ါ**တိ ဒိဗ္ဗသဒိသေန ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတေန ၀ါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပဿိတ္တာ။ **ရာဂရတ္တာ**တိ ရာဂေန ရတ္တိတာ။ **ယေ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသူ**တိ ယေ ပဉ္စသု ရူပါဒိ၀တ္ထုကာမကောဋ္ဌာသေသု။ **၀ိရာဂရတ္တာ**တိ ဝိရာဂသဒ္ဒါတာသု ရူပါရူပသမာပတ္တိသု အတိရတ္တာ အလ္လိနာ။ **ယတော ကာမရာဂေါ စာ**တိ ယဒါ ကာမဘ၀ေ ရာဂေါ စ။ **ရူပါရူပရာဂေသု**ပိ ဧသေ၀ နယော။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပရမဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၃၁။ ပဇ္ဇမေ ပရမဋ္ဌကသုတ္တေ **ပရမန္တိ ဒိဋ္ဌိသု ပရိဇ္ဇသာနော**တိ ဣဒံ ပရမန္တိ ဂဟေတ္ဝာ သကာယ သကာယ ဒိဋ္ဌိယာ ၀သမာနော။ **ယဒုတ္တရိံ ကုရုတေ**တိ ယံ အတ္တနော သတ္ထာရံ ဒိံ သေဋ္ဌံ ကရောတိ။ **ဟီနာတိ အညေ တတော သမ္မမာဟာ**တိ တံ အတ္တနော သတ္ထာရာဒိံ ဋ္ဌပေတ္ဝာ တတော အညေ သတ္ထေ "ဟီနာ ဣမေ"တိ အာဟ။ **တသ္မာ ၀ိ၀ါဒါနိ အဒိတိ၀တ္တော**တိ တေန ကာရဏေန သော ဒိဋ္ဌိကလဟေ အဝိတိ၀တ္တော၁၀ ဟောတိ။

၀သန္တီတိ ပဋမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၀သေန ၀သန္တိ။ **ပ၀သန္တီ**တိ ပဝိသိတ္ဝာ ၀သန္တိ။ **အာ၀သန္တီ**တိ ဝိသေသေန ၀သန္တိ။ **ပရိ၀သန္တီ**တိ သဗ္ဗဘာဂေန ၀သန္တိ။ တံ ဥပမာယ သာဓေန္တော "**ယထာ အာဂါရိကာ ၀ါ**"တိအာဒိမာဟ။ **အာဂါရိကာ ၀ါ**တိ ဃရသာမိကာ။ **ဃရေသု ၀သန္တီ**တိ အတ္တနော ဃရေသု အာသင်္ကိရဟိတာ ဟုတ္ဝာ နိ၀သန္တိ။ **သာပတ္တိကာ ၀ါ**တိ အာပတ္တိဗဟုလာ။ **သကိလေသာ**

ဝါတိ ရာဂါဒိကိလေသမဟုလာ။ **ဥတ္တရိံ ကရောတိ**တိ အတိရေကံ ကရောတိ။ **အယံ သတ္ထာ သဗ္ဗညူ**တိ အယံ အမှာကံ သတ္ထာ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ။

သဗ္ဗေ ပရပ္ပဝါဒေ နိမတီတိ သဗ္ဗာပရလဒ္ဓိယော ဆဒ္ဒေတိ။ **ဥက္ခိပတီ**တိ နိဟရတိ။ **ပရိက္ခိပတီ**တိ ပရမ္မုခေ ကရောတိ။ **ဒိဋ္ဌိမေဓဂါနိ**တိ ဒိဋ္ဌိဝိဟေသကာနိ။

၃၂။ ဒုတိယဂါထာယတ္ထော—ဧဝံ အဝိတိဝတ္တော စ **ယံ ဒိဋ္ဌေ သုတေ သီလဝတေ မုတေ**တိ ဧတေသု စတူသု ဝတ္ထူသု ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေ **အတ္တာနိ** ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ **အာနိသံသံ ပဿတိ၊ တဒေဝ ဧသော တတ္ထ** သကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အာနိသံသံ "ဣဒံ သေဋ္ဌ"န္တိ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ **အညံ သဗ္ဗံ** ပရသတ္ထာရာဒိကံ **နိဟီနတော ပဿတိ**။

ဒွေ အာနိသံသေ ပဿတီတိ ဒွေ ဂုဏေ ဩလောကေတိ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္စာ**တိ ဒိဋ္ဌေ ပစ္စက္ခေ အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စနကရဏံ။ **သမ္ပရာယိကဉ္စာ**တိ ပရလောကေ ပဋိလဘိတဗ္ဗဂုဏဉ္စ။ **ယံဒိဋ္ဌိကော သတ္ထာ**တိ ယံလဒ္ဓိကော တိတ္ထာယတနသာမိကော။ **အလံ နာဂတ္တာယ ဝါ**တိ နာဂရာဇဘာဝါယ ဝါ ပရိယတ္တံ။ **သုပက္ကတ္တာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဒေဝတ္တာယ ဝါ**တိ သမ္မုတိဒေဝါဒိဘာဝါယ။ **အာယတိံ ဖလပါဋိကင်္ခီ ဟောတီ**တိ အနာဂတေ ဝိပါကဖလံ ပတ္ထယာနော ဟောတိ။ **ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိယာပိ ဒွေ အာနိသံသေ ပဿတီ**တိ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌရူပါယတနသဿ ဝဏ္ဏ သုဒ္ဓိယာ ဟေတုတ္တာပိ အတ္တနော ဂဟိတဂဟဏေန ဒွေ ဂုဏေ ဩလောကေတိ။ **သုတသုဒ္ဓိယာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

၃၃။ တတိယဂါထာယတ္ထော—ဧဝံ ပဿတော စ **ယံ** အတ္တနော သတ္ထာရာဒိံ **နိဿိတော အညံ** ပရသတ္ထာရာဒိံ **ဟီနံ ပဿတိ၊ တံ** ပန ဒဿနံ **ဂဏ္ဌိမေဝ ကုသလာ ဝဒန္တိ၊** ဗန္ဓနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသ္မာ တေဒေဝ၊ **တသ္မာ ဟိ ဒိဋ္ဌံ ဝ သုတံ မုတံ ဝါ၊ သီလဗ္ဗတံ ဘိက္ခု၊ န နိဿယေယျ၊** နာဘိနိဝေသေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကုသလာတိ ခန္ဓာဒီဟာနနေ ဆေကာ။ **ခန္ဓကုသလာ**တိ ရူပါဒိသု ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ကုသလာ။ **ဓာတုအာယတနပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသတိပဋ္ဌာနသမ္မပ္ပဓာန-ဣဒ္ဓိပါဒဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနေသု**ပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ **မဂ္ဂကုသလာ**တိ စတူသု မဂ္ဂေသု။ **ဖလကုသလာ**တိ စတူသု ဖလေသု။ **နိဗ္ဗာန-ကုသလာ**တိ ဒုဝိဓေ နိဗ္ဗာနေ ဆေကာ။ **ဇေ ကုသလာ**တိ ဇေ ဧတေသု

ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ဆေကာ။ **ဇေံ ဝဒန္တီ**တိ ဇေံ ကထေန္တိ။ **ဂန္ဆော ဇေသော**တိ ပဿတော စ အတ္တနော သတ္ထာရာဒိနိသိတဿ အညံ ပရသတ္ထာရာဒိံ ဟိနတော ဒဿနဿ ဂန္ဆော ဗန္ဓနော ဇေသောတိ ဝဒန္တိ။ **လဂ္ဂနံ ဇေ**တ္တိ ဇေံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ နာဂဒန္တေ လဂ္ဂိတံ ဝိယ အဓောလမ္ဗနံ။ **ဗန္ဓနံ ဇေ**တ္တိ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ ဒုက္ခဋ္ဌေန သန်္ခလိကာဒိဗန္ဓနံ ဝိယ ဇေံ ဗန္ဓနံ။ **ပလိဗောဓော ဇေသော**တိ သံသာရတော နိက္ခမိတုံ အပ္ပဒါနဋ္ဌေန ဇေသော ပလိဗောဓော။

၃၄။ စတုတ္ထဂါထာယတ္ထော—နာ ကေဝလံ ဒိဋ္ဌသုတာဒိသု နာ နိဿယေယျ၊ အပိစ ခေါ ပန အသဒ္ဓာတံ ဥပရုပရိ **ဒိဋ္ဌိမ္ပိ လောကသ္မိံ နာ ကပ္ပယေယျ၊** နာ ဇနေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကီဒိသံ? **ဉာဏေန ဝါ သီလဝတေန ဝါပိ၊** သမာပတ္တိဉာဏာဒိဉာဏေန ဝါ သီလဝတေန ဝါ ယာ ကပ်ိယတိ၁၊ ဇေံ ဒိဋ္ဌိံ နာ ကပ္ပေယျ။ နာ ကေဝလဉ္စ ဒိဋ္ဌိံ နာ ကပ္ပယေယျ၊ အပိစ ခေါ ပန မာနေနပိ ဇာတိအာဒိဟိ ဝတ္ထုဟိ **သမေါတိ အတ္တာနမနုပနေယျ၊ ဟီနော နာ မညေထ ဝိသေသိ ဝါပိ**တိ။

အဒ္ဓသမာပတ္တိဉာဏေန ဝါတိ ပဌမဈာနာဒိနံ အဒ္ဓန္ဓံ သမာပတ္တိနံ သမ္ပယုတ္တပညာယ ဝါ။ **ပဉ္စာဘိညာဉာဏေန ဝါ**တိ လောကိယာနံ ပဉ္စန္နံ အဘိညာနံ သမ္ပယုတ္တပညာယ ဝါ။ **မိဿာဉာဏေန ဝါ**တိ ဝိပရိတသဘာဝေန ပဝတ္တာယ ပညာယ အမုတ္တေ မုတ်ံ ပဿာတိ ဇေံ ဥပ္ပန္နေန မိဿာဉာဏေန ဝါ။

၃၅။ ပဉ္စမဂါထာယတ္ထော—ဇေံ ဟိ ဒိဋ္ဌိံ အကပ္ပေန္တော အမညမာနော စ **အတ္တံ ပဟာယ အနုပါဒိယာနော** ယံ ပုဗ္ဗေ ဂဟိတံ၊ တံ ပဟာယ ပရံ အဂ္ဂဏှန္တော တသ္မိမ္ပိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဉာဏေ ဒုဝိဓံ **နိဿယံ နော ကရောတိ၊** အကရောန္တော စ **သ ဇေ ဝိယတ္တေသု** နာနာဒိဋ္ဌိဝသေန ဘိန္နေသု သတ္တေသု **နာ ဝဂ္ဂသာရီ** ဆန္ဒာဒိဝသေန အဂစ္ဆနဓမ္မော ဟုတ္ဝာ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသု **ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌိံ နာ ပစ္ခေတိ၊** နာ ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိတိ ကာမုပါဒါနာဒီဟိ စတူဟိ ဘုသံ ဂဟဏေဟိ **သ ဇေ ဝိယတ္တေသူ**တိ သော ပုဂ္ဂလော နိစ္ဆိတေသု။ **ဘိန္နေသူ**တိ ဒွိဓာ ဘိန္နေသု။

၃၆။ ဇုဒါနိယော သော ဇုမာယ ဂါထာယ ဝုတ္တော ဒိဏ္ဏာသဝေါ၊ တသ္သ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ "**ယဿူဘယန္တေ**"တိအာဒိကာ တိသော ဂါထာယော အာဟာ။ တတ္ထ၂ ပဌမဂါထာယ **ယဿူဘယန္တေ**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေ ဖဿာဒိဘေဒေ။

၁-ယံ ကပ်ိယိသတိ (က) ၂-တေသု (သီ၊ သျာ၊ က)၊ တီသု (?)

ပဏိဓီတိ တဏှာ။ **ဘဝါဘဝါယာ**တိ ပုနပ္ပုနဘဝါယ။ **ဇုဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ**တိ သကတ္တဘာဝါဒိဘေဒေ ဇုဓ ဝါ ပရတ္တဘာဝါဒိဘေဒေ ပရတ္ထ ဝါ။

ဖဿေ ဧကော အန္တောတိ စက္ခုသမ္ဖဿာဒိကော ဧကော ကောဋ္ဌာသော။ **ဖဿသမုဒယော**တိ ဝတ္ထာရမ္မဏော။ ယတော သမုဒေတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော သမုဒယော။ **ဒုတိယော အန္တော**တိ ဒုတိယော ကောဋ္ဌာသော။ **အတီတန္တိ** အတိ ဇုတံ အတီတံ၊ အတိက္ကန္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနာဂတန္တိ** န အာဂတံ၊ အနုပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သုခါ ဝေဒနာ**ဒယော ဝိသဘာဂဝသေန။ **နာမရူပ-**ဒုကံ နမနရုပ္ပနဝသေန။ **အဒ္ဓတ္တိကာ**ဒယော အဇ္ဈတ္တဗာဟိရဝသေန။ **သက္ကာယာ-**ဒယော ခန္ဓပဉ္စကာနံ ပဝတ္တိသမုဒယဝသေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သကတ္တဘာဝေါတိ အတ္တနော အတ္တဘာဝေါ။ **ပရတ္တဘာဝေါ**တိ ပရဿ အတ္တဘာဝေါ။

၃၇။ ဒုတိယဂါထာယ **ဒိဋ္ဌေ ဝါ**တိ ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိယာ ဝါ။ သေ နယော **သုတာ-**ဒီသု။ **သညာ**တိ သညာသမုဋ္ဌာပိကာ ဒိဋ္ဌိ။

အပရာမသန္တိဿ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ နာ ပရာမသန္တံ။ **အနဘိနိဝေသန္တိ**ဿ တေဟေဝ အနဘိနိဝိသန္တံ။

"ဝိနိမုဠ္ဟော" တိ ဝါတိ မာနေန ဝိနိမုဠ္ဟော တိ ဝါ။ **"ပရာမဋ္ဌော" တိ ဝါ**တိ ပရတော နိစ္ဆသုခသုဘာဒိဟိ ပရာမဋ္ဌော တိ ဝါ။ **ဝိက္ခေပဂတော**တိ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန။ **အနိဋ္ဌင်္ဂတော**တိ ဝိစိကိစ္ဆာဝသေန။ **ထာမဂတော**တိ အနုသယဝသေန။ **ဂတိယာ**တိ ဂန္တ္ဗဝသေန။

၃၈။ တတိယဂါထာယ **ဓမ္မာဝိ တေသံ နု ပဋိစ္ဆိ တာသေ**တိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ-ဓမ္မာပိ တေသံ "ဇုဒမေဝ သစ္စံ, မောဃမညံ"ဣတိ ဧဝံ နု ပဋိစ္ဆိတာ။ **ပါရင်္ဂ-တော နု ပစ္ဆေတိ တာဒီ**တိ နိဗ္ဗာနပါရံ ဂတော တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟီနေ ကိလေသေ ပုန နာဂစ္ဆတိ ပဋ္ဌာယ စ အာကာရေဟိ တာဒိ ဟောတီတိ။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

ဗိသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိ "ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတိ"တိ-အာဒိနာ၂ နယေန ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ စတ္တာရိ စတ္တာရိ အာကာရေဟိ ပဋ္ဌပ္ပေန္တေ ပတိဋ္ဌံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တာ ဝိဇ္ဇမာနေ ကာယေ ဒိဋ္ဌိ။ **ဒသဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ**တိ

၁-ခု ၁-၁၅၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၉-၁၄၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

“နတ္ထိ ဒိန္နံ”န္တိဿာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ **အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ**တိ “သဿတော လောကော ဇာဒမေဝ သစ္စံ,မောဃမညံ”န္တိဿာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဧကေကံ အန္တံ အတ္ထိတိ ဂဟေတ္ဝာ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ **ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌီ**တိ ဇာဒါနိ ဝုစ္စမာနာနံ ဧကူနဝိသပဒါနံ သာဓာရဏံ မူလပဒံ။ ယာ ဒိဋ္ဌိ, တဒေဝ **ဒိဋ္ဌိဂတံ၊** ယာ ဒိဋ္ဌိ, တဒေဝ **ဒိဋ္ဌိဂဟနန္တိ** သဗ္ဗေသံ သမ္ဘန္ဓော ကာတဗ္ဗော။ ယာ အယာထာဝဒဿနဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိ၊ တဒေဝ ဒိဋ္ဌိသု ဂတံ ဒဿနံ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယာ အန္တောဂဏတ္တာတိ **ဒိဋ္ဌိဂတံ။** ဟေဋ္ဌာဝိဿ အတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ။

ဋ္ဌိန္နံ အန္တာနံ ကေန္တဂဂတတ္တာတိပိ **ဒိဋ္ဌိဂတံ။** တတ္ထ **သဿတော**တိ နိစ္စော။ **လောကော**တိ အတ္တာ။ ဇာဓ သရိရံယေဝ နဿတိ၊ အတ္တာ ပန ဇာဓ ပရတ္ထ စ သောယေဝါတိ မညန္တိ။ သော ဟိ သာမညေဝ အာလောကေတိတိ ဂဟ္ဟာ လောကောတိ မညတိ။ **အသဿတော**တိ အနိစ္စော။ အတ္တာ သရိရေနေဝ သဟ နဿတီတိ မညန္တိ။ **အန္တဝါ**တိ ပရိတ္တေ ကသိဏေ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တံ ပရိတ္တကသိဏာရမ္မဏံ စေတနံ သပရိယန္တော “အတ္တာ”တိ မညန္တိ။ **အနန္တဝါ**တိ နအန္တဝါအပ္ပမာဏေ ကသိဏေ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တံ အပ္ပမာဏကသိဏာရမ္မဏံ စေတနံ အပရိယန္တော ‘‘အတ္တာ”တိ မညန္တိ။ **တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ** ဇီဝေါ စ သရိရဉ္စ တံယေဝ။ ဇီဝေါတိ အတ္တာ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန နပုံသကဝစနံ ကတံ။ **သရီရန္တိ** ဏာသဋ္ဌေန ခန္ဓပဉ္စကံ။ **အညံ ဇီဝံ အညံ သရီ-ရန္တိ** အညော ဇီဝေါ အညံ ခန္ဓပဉ္စကံ။ **ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရ-ဏာ**တိ ခန္ဓာ ဇာယေဝ ဝိနဿန္တိ၊ သတ္တော မရဏတော ပရံ ဟောတိ ဝိဇ္ဇတိ နနဿတိ၊ **တထာဂတော**တိ စေတံ သတ္တာဓိဝစနန္တိ။ ကေစိ ပန **‘‘တထာ-ဂတော**တိ အရဟာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဇာမေ **နဟောတိ**တိ ပက္ခေ ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ ဧဝံ ဂဏ္ဟန္တိ။ **နဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ**တိ ခန္ဓာဝိ ဇာယေဝ နဿန္တိ၊ တထာဂတော စ မရဏတော ပရံ နဟောတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ။ ဇာမေ **ဟောတိ**တိ ပက္ခေ ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ ဧဝံ ဂဏ္ဟန္တိ။ **ဟောတိ စ နစ ဟောတိ**တိ ဇာမေ ဧကေကပက္ခပရိဂ္ဂဟေ ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ ဥဘယပက္ခံ ဂဏ္ဟန္တိ။ **နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ**တိ ဇာမေ ဥဘယပက္ခပရိဂ္ဂဟေ ဥဘယဒေါသာပတ္တိံ ဒိသ္ဝာ “ဟောတိ စ နဟောတိ”တိ စ “နေဝ ဟောတိ နနဟောတိ”တိ စ အမရာဝိက္ခေပပက္ခံ ဂဏ္ဟန္တိ။

အယံ ပနေတ္ထ အဋ္ဌကထာနယော၇—“သဿတော လောကော”တိ ဝါတိ-အာဒိဟိ ဒဿဟာကာရေဟိ ဒိဋ္ဌိပဘေဒေါ ဝုတ္တော။ တတ္ထ **သဿတော**

၁-အာဘိ ၁-၂၄၀-ဗိဇ္ဇေ။ ၂-မ ၃-၂ ၂၊၂၅၃-ဗိဇ္ဇေသု။ ၃-ပဋိသံ-ဋီ ၂-၇-ဗိဇ္ဇာဒီသု။

လောကော့တိ စ ခန္ဓပဉ္စကံ လောကောတိ ဂဟေတ္ဝာ "အယံ လောကော နိစ္ဆော ဓုဝေါ သဗ္ဗကာလိကော"တိ ဂဏှန္တဿ သဿတန္တိ ဂဟဏာကာရပ္ပ-ဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ **အသဿတော**တိ တမေဝ လောကံ "ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတီ"တိ ဂဏှန္တဿ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂဟဏာကာရပ္ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ **အန္တဝါ**တိ ပရိတ္တကသိဏ-လာဘိနော သုပ္ပမတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါ ကသိဏေ သမာပန္နဿ အန္တော-သမာပတ္တိယံ ပဝတ္တိတရူပါရူပဓမ္မေ "လောကော"တိ စ ကသိဏပရိစ္ဆေဒန္တေန "အန္တဝါ"တိ စ ဂဏှန္တဿ "အန္တဝါ လောကော"တိ ဂဟဏာကာရပ္ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ သာ သဿတဒိဋ္ဌိပိ ဟောတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပိ။ ဝိပုလကသိဏလာဘိနော ပန တသ္မိံ ကသိဏေ သမာပန္နဿ အန္တောသမာပတ္တိယံ ပဝတ္တိတရူပါရူပ-ဓမ္မေ "လောကော"တိ စ ကသိဏပရိစ္ဆေဒန္တေန စ "အနန္တော"တိ ဂဏှန္တဿ "အနန္တဝါ လောကော"တိ ဂဟဏာကာရပ္ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ သာ သဿတဒိဋ္ဌိ ဟောတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပိ။ **တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ** "ဘေဒနဓမ္မဿ သရီရဿေဝ ဇီဝ"န္တိ ဂဟိတတ္တာ "သရီရေ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေ ဇီဝမ္ပိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ"တိ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂဟဏာကာရပ္ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ ဒုတိယပဒေန သရီရတော အညဿ ဇီဝဿ ဂဟိတတ္တာ "သရီရေ စ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေပိ ဇီဝံ န ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ"တိ သဿတဂဟဏာ-ကာရပ္ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ **ဟောတိ တထာဂတော**တိအာဒိသု "သတ္တော တထာ-ဂတော နာမ၊ သော ပရံ မရဏာ ဟောတီ"တိ ဂဏှတော ပဌမာ သဿတ-ဒိဋ္ဌိ။ "န ဟောတီ"တိ ဂဏှတော ဒုတိယာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ "ဟောတိ စ န စ ဟောတီ"တိ ဂဏှတော တတိယာ ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိ။ "နေဝ ဟောတိ န န ဟောတီ"တိ ဂဏှတော စတုတ္ထာ အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဒသဝိဓာ ဒိဋ္ဌိ။ ယထာယောကံ ဘဝဒိဋ္ဌိ စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စာတိ ဒ္ဝိဓာ ဟောတိ။ တာသု ဧကာပိ တေသံ ဒိဏ္ဏာသဝါနံ န ပဋိစ္ဆိတာတိ အတ္ထော။

ယေ ကိလေသာတိ ယေ ကိလေသာ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟီနာ**၊ တေ ကိလေသေ။ **နာ ပုနေတိ**တိ န ပုန တေ။ **နာ ပစ္စေတိ**တိ ပုန နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ န ပဋိတေ၊ **နာ ပစ္စာဂစ္ဆတိ**တိ ပစ္စာဘဝေ နာဂစ္ဆတိ။ **ပဠုဟာကာရေ**ဟိ **တာဒိ**တိ ပဠုဟိ ကာရဏေဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ဝါ သဒိသော။ **ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ**တိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ စ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ စ အနုနယပဋိဃံ မုဉ္စိတ္ဝာ ဌိတတ္တာ ဒ္ဝိတတ္တာ ဒ္ဝိသု သဒိသော။ **စတ္တာဒီ**တိ ကိလေသေ စဇိတဝါ။ **တိဏ္ဏာဒီ**တိ သံသာရံ အတိက္ကမိတဝါ။ **မုတ္တာဒီ**တိ ရာဂါဒိတော မုတ္တဝါ။ **တံနိဒ္ဒေသာ တာဒိ**တိ တေန တေန သီလသဒ္ဓါဒိနာ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ နိဒ္ဒိသိတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗတော သဒိသော။

တံ ပန္ဆရိမံ ဒိဋ္ဌာရေတ္ဝာ ကထေတုကာမော **"ကထံ အရဟာ ဇုဒ္ဒာနိဒ္ဒေ တာဒိ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **လာဧေ**ဝီတိ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ လာဘေပိ။ **အလာဧေ**ဝီတိ တေသံ အလာဘေပိ။ **ယသေ**ဝီတိ ပရိဝါရေပိ။ **အယသေ**ဝီတိ ပရိဝါရဝိပတ္တိယာပိ။ **ပသံသာယ**ဝီတိ ဝဏ္ဏဘဏနာယပိ။ **နိန္ဒာယ**ဝီတိ ဂရဟာယပိ။ **သုခေ**ဝီတိ ကာယိကသုခေပိ။ **ဒုက္ခေ**ဝီတိ ကာယိကဒုက္ခေပိ။ **ဇာဟံ ဂန္ဓေန လိမ္ပေယျု**န္တိ သစေ ဇော် ဗာဟံ စတုဇာတိယဂန္ဓေန လေပံ ဥပရူပရိ ဒဒေယျုံ။ **ဝါသိယာ တစ္ဆေယျု**န္တိ ယဒိ ဇော် ဗာဟံ ဝမ္ဗုကိ ဝါသိယာ တစ္ဆေတ္ဝာ တစ္ဆေတ္ဝာ တနုံ ကရေယျုံ။ **အမုသ္မိံ နတ္ထိ ဂုဏေ**တိ အမုသ္မိံ ဂန္ဓလေပနေ သိနေဟော နတ္ထိ န သံဝိဇ္ဇတိ။ **အမုသ္မိံ နတ္ထိ ပဋိဃ**န္တိ အမုသ္မိံ ဝါသိယာ တစ္ဆနေ ပဋိဃနနသဒ္ဒါတံ ပဋိဃံ ကောပံ နတ္ထိ န သံဝိဇ္ဇတိ။ **အနုနယပဋိဃဝိပ္ပဟီနော**တိ သိနေဟဿ ကောပဿ ပဇဟိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ **ဥဿဒါတိနိဿာဒိတိဝတ္ထော**တိ အနုနယဝတ္ထုသန အနုဂ္ဂဟဿ ပဋိဃဝတ္ထုသန နိဂ္ဂဟဿ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ **အနုရောဓဝိရောဓသမတိက္ကန္တော**တိ အနုနယဿ ပဋိဃဿ သမ္မာ အတိက္ကန္တော။

သီလေ သတီတိ သီလေ သံဝိဇ္ဇမာနေ။ **သီလဝါ**တိ သီလသမ္ပန္နော။ တေန နိဒ္ဒေသံ ကထေန် လဘတိတိ **တာဒီ**။ **သဒ္ဓါယ သတိ သဒ္ဓေါ**တိ ဇဝမာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
ပရမဋ္ဌကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဇရာသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃၉။ ဆဋ္ဌေ ဇရာသုတ္တေ **အပ္ပံ ဝတ ဇီဝိတံ ဇုဒ္ဒ**န္တိ ဇုဒ္ဒံ ဝတ မနုဿာနံ ဇီဝိတံ အပ္ပကံ ပရိတ္တံ ဋ္ဌိတိပရိတ္တတာယ သရသပရိတ္တတာယာတိ ဂုဟဋ္ဌကသုတ္တေပိ ဝုတ္တနယမေတံ။ **ဩရံ ဝဿသတာဝိ မိယျတိ**တိ ဝဿသတာ ဩရံ ကလလာဒိ-ကာလေပိ မိယျတိ။ **အတိစ္ဆာ**တိ ဝဿသတံ အတိက္ကမိတ္ဝာ။ **ဇရာဝိ မိယျတိ**တိ ဇရာယ မိယျတိ။ ဇုတော ပရံ ဂုဟဋ္ဌကသုတ္တဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။

အပ္ပဿိ မန္ဒံ။ **ဂမနီယော သမ္မာယော**တိ ပရလောကော ဂန္တဗ္ဗော။ **ကလလကာလေ**ဓီတိ ဏ္ဍေ ကလလကာလံ နာမ ပဋိသန္ဓိက္ခဏော တိဟိ ဇာတိ-ဉ္ဇက္ခံသူဟိ ကတသုတ္တာဂ္ဂေ ဋ္ဌိတတေလဗိန္ဒုပ္ပမာဏံ အစ္ဆံ ဝိပ္ပသန္နကလလံ ဟောတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“တိလတေလသ္မဲ ယထာ ဗိန္ဒု၊ သပ္ပိမဏ္ဍော အနာဝိလော။
ဧဝံ ဝဏ္ဏပဋိဘာဂံ၊ ကလလံ သမ္မဝုစ္စတီ”တိ[1]။

တသ္မိံ ကလလကာလေပိ။ **စဝတီ**တိ ဇိဝိတံ ဂဠတိ။ **မရတီ**တိ ဇိဝိတ-ဝိယောဂံ အာပဇ္ဇတိ။ **အန္တရဓာယတီ**တိ အဒဿနံ ပါပုဏာတိ။ **ဝိပ္ပလုဇ္ဇ**တီတိ ဆိဇ္ဇတိ။ “အဏ္ဍဇယောနိယာ **စဝတိ**။ ဇလာဇုဇယောနိယာ **မရတိ**။ သံသေဒဇ-ယောနိယာ **အန္တရဓာယတိ**။ ဩပပါတိကယောနိယာ **ဝိပ္ပလုဇ္ဇတိ**”တိ ဧဝမေ-ကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **အဗ္ဗုဒကာလေ**ဓီတိ အဗ္ဗုဒံ နာမ ကလလတော သတ္တာ-ဟစ္စယေန မံသဓောဝနဥဒကဝဏ္ဏံ ဟောတိ၊ ကလလန္တိ နာမံ အန္တရဓာယတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သတ္တာဟံ ကလလံ ဟောတိ၊ ပရိပက္ကံ သမူဟတံ။
ဝိဝဋ္ဋမာနံ တဇ္ဈာဝံ၊ အဗ္ဗုဒံ နာမ ဇာယတိ”တိ[2]။

တသ္မိံ အဗ္ဗုဒကာလေပိ။ **ပေသိကာလေ**ဓီတိ တသ္မာဝိ အဗ္ဗုဒါ သတ္တာ-ဟစ္စယေန ဝိလိနတိပုသဒိသာ ပေသိ နာမ သဇ္ဇာယတိ။ သာ မရိစဖာဏိတေန ဒိပေတဗ္ဗာ။ ဂါမဒါရိကာ[3] ဟိ သုပက္ကာနိ မရိစာနိ ဂဟေတ္ဝာ သာဋကန္တေ ဘတ္တိကံ ကတ္ဝာ ဝိဋ္ဌေတ္ဝာ မတ္တံ အာဒါယ ကပါလေ ပက္ခိပိတ္ဝာ အာတပေ ဒ္ဗပေန္တိ၊ တံ သုက္ခမာနံ သဗ္ဗဘာဂေဟိ မုစ္စတိ။ ဧဝရူပါ ပေသိ ဟောတိ၊ အဗ္ဗုဒန္တိ နာမံ အန္တရဓာယတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သတ္တာဟံ အဗ္ဗုဒံ ဟောတိ၊ ပရိပက္ကံ သမူဟတံ။
ဝိဝဋ္ဋမာနံ တဇ္ဈာဝံ၊ ပေသိ နာမ ပဇာယတိ”တိ[4]။

တသ္မိံ ပေသိကာလေပိ။ **ဃနကာလေ**ဓီတိ တတောပိ ပေသိတော သတ္တာ-ဟစ္စယေန ကုက္ကုဋ္ဋဏ္ဍသဏ္ဌာနော ဃနော နာမ မံသပိဏ္ဍော နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပေသိတိ နာမံ အန္တရဓာယတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

၁-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၄၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၁-ဝိဇ္ဇဿု။ ၂-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၄-ဝိဇ္ဇ။
၃-ဂါမဒါရိကာ (သီ၊ သျာ) ၄-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၅-ဝိဇ္ဇ။

"သတ္တာဟံ ပေသိ ဘဝတိ၊ ပရိပက္ကံ သမ္ဖုဟတံ။
ဝိဝဋ္ဋမာနံ တဇ္ဈာဝံ၊ ဃနောတိ နာမ ဇာယတိ။
ယထာ ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍံ၊ သမန္တာ ပရိမဏ္ဍလံ။
ဧဝံ ဃနဿ သဏ္ဌာနံ၊ နိဗ္ဗတ္တံ် ကမ္မပစ္စယာ"တိ။

တသ္မိံ ဃနကာလေပိ။ **ပသာခကာလေပီ**တိ ပဗ္ဗမေ သတ္တာဟေ ဝိဇ္ဇံ် ဝိဇ္ဇံ် ဟတ္ထပါဒါနံ သိသဿ စတ္ထာယ ပဗ္ဗ ဝိဋ္ဌကာ ဇာယန္တိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ပဗ္ဗမေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာဟေ ပဗ္ဗ ဝိဋ္ဌကာ သဏ္ဌဟန္တိ ကမ္မတော"တိ။ တသ္မိံ ပသာခကာလေပိ။ တတော ပရံ ဆဋ္ဌသတ္တမာဒီနိ သတ္တာဟာနိ အတိက္ကမ္မ ဒေသနံ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ ဒ္ဝါစတ္တာလီသသတ္တာဟေ ပရိဏတကာလေ ကေသလောမနခါဒီနံ ဥပ္ပတ္တိကာလဗ္ဗ။ တသ္မ စ နာဘိတော ဥဋ္ဌိတော နာဠ္ဠော မာတု ဥဒရပဋလေန ကောဗဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သော ဥပ္ပလဒဏ္ဍကော ဝိယ ဆိဒ္ဒေါ၊ တေန အာဟာရ-ရသော သံသရိတ္ဝာ အာဟာရသမုဋ္ဌာနရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ သော ဒသ-မာသေ ယာပေတိ၊ တံ သဗ္ဗံ အဝတ္ဝာ "**သူတိဃရေ**"တိ အာဟ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

"ကေသာ လောမာ နခါနိ စ"၂

"ယဗ္ဘဿ ဘုဗ္ဘတိ မာတာ၊ အန္ဓံ ပါနဗ္ဘ ဘောဇနံ။
တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ မာတုကုစ္ဆိဂတော နရော"တိ၃။

တတ္ထ **သူတိဃရေ**တိ သူတိကဃရေ၊ ဝိဇာယနဃရေတိ အတ္ထော။ "သူတိ-ကာဃရေ"တိ ဝါ ပါဌော၊ သူတိကာယာတိ ပဒဿေဒေါ။ **အဒ္ဓမာသိကော-ဒီ**တိ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အဒ္ဓမာသော တေဿ အတ္ထိတိ အဒ္ဓမာသိ-ကော။ **ဒွေမာသိကာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဧကံ သံဝစ္ဆရံ တေဿ အတ္ထိတိ သံဝစ္ဆရိကော။ ဥပရိ **ဒွေဝဿိကာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ယဒါ ဇိဏ္ဏော ဟောတီတိ ယသ္မိံ ကာလေ ဇရာဇိဏ္ဏော ဘဝတိ ဇဇ္ဇရီ-ဘူတော။ **ဝုဒ္ဓေါ**တိ ဝယောဝုဒ္ဓေါ။ **မဟလ္လကော**တိ ဇာတိမဟလ္လကော။ **အဒ္ဓဂတော**တိ တယော အဒ္ဓေ အတိက္ကန္တော။ **ဝယောအနုပ္ပတ္တော**တိ တတိယံ ဝယံ အနုပ္ပတ္တော။ **ခဏ္ဍဒန္တော**တိ အန္တရန္တရာ ပတိတာ ဒန္တာ ဖာလိတာ စ ဇရာနုဘာဝေန ခဏ္ဍာ ဒန္တာ ဇာတာ အဿာတိ ခဏ္ဍဒန္တော။ **ပလိတကေသော**တိ ပဏ္ဍရကေသော။ **ဝိလူနန္တိ** လုဉ္စိတ္ဝာ ဂဟိတကေသာ ဝိယ

၁-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၁-၂၀၈-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၁-၂၀၈၊ အဘိ ၄-၃၅၉-ဝိဋ္ဌေသု။

ခလ္လာဋသိသော။ **ခလိတသိရော**တိ မဟာခလ္လာဋသိသော။ **ဝလိနန္တိ** သန္ဓာတ-ဝလိ။ **တိလကာဟတဂဏ္ဌောတိ** သေတတိလကကာဋတိလကေဟိ ဝိကိဏ္ဏ-သရီရော။ **ဘောဂ္ဂေါတိ** ဘဂ္ဂေါ၊ ဇ္ဈမိနာဝိသ ဝက်ဘာဝံ ဒီပေတိ။ **ဒဏ္ဍပရာ-ယဏောတိ** ဒဏ္ဍပဋိသရဏော ဒဏ္ဍဒုတိယော။ **သော ဇရာယဝိတိ** သော ပုဂ္ဂလော ဇရာယဝိ အဘိဘူတော မရတိ။ **နတ္ထိ မရဏမှာ မောက္ခောတိ** မရဏတော မုဉ္စနုပါယော နတ္ထိ နုပလဗ္ဘတိ။

ဖလာနမိဝ ပက္ကာနံ၊ ပါတော ပတနတော ဘယန္တိ ပရိပါကဂတာနံ သိထိလဝဏ္ဏာနံ ပနသဖလာဒိပက္ကာနံ ပစ္ဆိသကာလေ အဝသံ ပတိသန္တိတိ ဖလသာမိကာနံ ဘာယမာနာနံ ဝိယ။ **ဧဝံ ဇာတာန မစ္စာနံ၊ နိစ္စံ မရဏ-တော ဘယန္တိ** ဧဝမေဝ ဥပ္ပန္နာနံ သတ္တာနံ မစ္စုသမီပဂတမရဏတော သတတံ ကာလံ ဘယံ။

ယထာပိ ကုမ္ဘကာရဿာတိ ယထာ နာမ မတ္တိကာဘာဇနံ ကရောန္တသ။ **ကတံ မတ္တိကဘာဇနန္တိ**[1] တေန နိဋ္ဌာပိတဘာဇနံ။ **သဗ္ဗံ ဘေဒနပရိယန္တာနိ** ပက္ကာပက္ကံ သဗ္ဗံ ဘေဒနံ ဘိဇ္ဇပရိယန္တံ အဝသာနံ အဿာတိ ဘေဒနပရိယန္တံ။ **ဧဝံ မစ္စာန ဇီဝိတန္တိ** ဧဝမေဝ သတ္တာနံ အာယုသမီဂိံ။

ဒဟရာ စ မဟန္တာ စာတိ တရုဏာ စ မဟလ္လကာ စ။ **ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ**တိ ယေ စ အဿာသပဿာသာယတ္တာ ဇီဝိတာ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတာ ဗုဒ္ဓါဒယော။ **သဗ္ဗေ မစ္စုဝသံ ယန္တီ**တိ ဧတေ ဝုတ္တပ္ပ-ကာရာ ဒဟရာဒယော သဗ္ဗေ မစ္စုနော ဇုဿရိယံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။

တေသံ မစ္စုပရေတာနန္တိ ဧတေသံ မစ္စုနာ ပရိဝါရိတာနံ။ **ဂစ္ဆတံ ပရ-လောကတော**တိ ဇုတော မနုဿလောကတော ပရလောကံ ဂစ္ဆန္တာနံ။ **နာ ဝိတာ တာယတေ ပုတ္တာနန္တိ** ဝိတာ ပုတ္တံ နာ ရက္ခတိ။ **ဉာတီ ဝါ ပန ဉာတကေတိ** မာတာပိတိပက္ခိကာ ဉာတီ ဝါ တေယေဝ ဉာတကေ ရက္ခိတုံ နာ သက္ကောန္တိ။

ပေက္ခတညေဝ ဉာတီနန္တိ ဝုတ္တဝိဓာနံယေဝ ဉာတီနံ ပေက္ခန္တာနံယေဝ ဩလောကေန္တာနံယေဝ။ **ပဿ လာလပ္ပတံ ပုထူတိ ပဿာ**တိ အာလပနံ။ လာလပန္တာနံ ဝိလပန္တာနံ ပုထူနံ နာနပ္ပကာရာနံ။ **ကေမေကာဝ မစ္စာနံ၊ ဂေါဝဏ္ဏော ဝိယ နိယျာတီ**တိ သတ္တာနံ ကေမေကော ဝဓာယ နိယျမာန-ဂေါကော ဝိယ မရဏာယ နိယျတိ ပါပုဏိယတိ။ **ဧဝမ္ဘာဟတော**

၁-ခု ၁-၃၅၁-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

လောကောတိ ဓေမေဝ သတ္တလောကော ဘုသံ အာဟတော။ **မန္ဒါနာ စ ဇရာယ စာ**တိ မရဏေန စ ဇရာယ စ အဘိဘူတော။

၄၀။ **မမာယိတေ**တိ မမာယိတဝတ္ထုကာရဏာ။ **ဝိနာဘာဝံ သန္ဓာမေ-ဝိဒ္ဓန်**္တိ သန်္ဓံ ဝိဇ္ဇမာနံ ဝိနာဘာဝမေဝ ဇာနိ၊ နာ သက္ကာ အဝိနာဘာဝေန ဘဝိ-တုန်္ဓ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သောစန်္တိ'တိ စိတ္တေန သောစနံ ကရောန်္တိ။ **ကိလမန်္တိ**တိ ကာယေန ကိလ-မထံ ပါပုဏန်္တိ။ **ပရိဒေဝန်္တိ**တိ နာနာဝိဓံ ဝါစာဝိလာပံ ဘဏန်္တိ။ **ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒန်္တိ**တိ ဥရံ တာဠေတ္ဝာ တာဠေတ္ဝာ ကန္ဒန်္တိ။ **သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇန်္တိ**တိ သမ္မောဟဘာဝံ ပါပုဏန်္တိ။

အနိစ္စောတိ ဟုတ္ဝာ အဘာဝဋ္ဌေန။ **သန်္ခတော**တိ ပစ္စယေဟိ သင်္ခံ ကတော။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော**တိ ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ ပဋိစ္စ နာ ပစ္စက္ခာယ သဟ သမ္မာ စ ဥပ္ပန္နော။ **ခယဓမ္မော**တိ ခယံ ဂမနသဘာဝေါ။ **ဝယဓမ္မော**တိ ဝယံ ဂမနသဘာဝေါ၊ ဘင်္ဂဝသေန ဘင်္ဂဂမနသဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **ဝိရာဂဓမ္မော**တိ ဝိရဇ္ဇန-သဘာဝေါ။ **နိရောဓဓမ္မော**တိ နိရုဇ္ဈနသဘာဝေါ။ **ယွာယံ ပရိဂ္ဂဟော**တိ ယော အယံ ပရိဂ္ဂဟော။ "ယာယ ပရိဂ္ဂဟော"တိပိ ပါဌော၊ အယမေဝ ပဒဿ္ဆေဒေါ။ **နိစ္ဆော**တိ သတတကာလိကော။ **ဓုဝေါ**တိ ထိရော။ **သဿတော**တိ အစဝနော။ **အဝိပရိဏာမဓမ္မော**တိ ပကတိအဇဟနသဘာဝေါ။ **သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿ-တီ**တိ စန္ဒသူရိယသိနေရုမဟာသမုဒ္ဒပထဝီပဗ္ဗတာဒယော ဝိယ တိဋ္ဌေယျ။

နာနာဘာဝေါတိ ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ။ **ဝိနာဘာဝေါ**တိ မရဏေန ဝိယောဂဘာဝေါ။ **အညထာဘာဝေါ**တိ သဇ္ဇာဝကော[1] အညထာဘာဝေါ။ **ပုရိမာနံ ပုရိမာနံ ခန္ဓာန**န်္တိ အနန္တရေ ပုရေ ဥပ္ပန္နာနံ ခန္ဓာနံ။ **ဝိပရိဏာမညထာ-ဘာဝေါ**တိ ပကတိဘာဝံ ဇဟိတ္ဝာ အညထာဘာဝေန။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ ခန္ဓာဒယော ပဝတ္တန်္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန်္တိတိ သမ္မန္နော။

သဗ္ဗံ ဃရာဝါသပလိဗောဓန်္တိ သကလံ ဂိဟိဘာဝဇဋံ။ **ဉာတိမိတ္တာဒမစ္စပလိ-ဗောဓ**န်္တိ မာတာပိတုပဘ္ဂိကာ **ဉာတီ၊ မိတ္တာ** သဟာယာ၊ **အမစ္စာ** ဘစ္စာ။ **သန္ဓိမိပလိဗောဓ**န်္တိ နိဓာနဇဋံ ဆိန္နိတ္ဝာ။ **ကေသမဿုံ** ဩဟာရေတ္ဝာတိ ကေသေ စ မဿူနိ စ ဩရောပယိတ္ဝာ။ **ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ**တိ ကာသာယ-ရသပိတာနိ ဝတ္ထာနိ။

၁-ဘဝေန (သီ)

၄၁။ **မာမကော**တိ မမ ဥပါသကော ဘိက္ခု ဝါတိ သဒ်္ဒံ ဂတော၊ ဗုဒ္ဓါဒိနိ ဝါ ဝတ္ထူနိ မမာယမာနော။

တေသံ တေသံ သတ္တာနံအိ အနေကေသံ သတ္တာနံ သာဓာရဏာနိဒ္ဒေသော။ "ယညဒတ္ထာသ မရဏံ၊ သောမဒတ္ထာသ မရဏာ"အိ ဧဝံ ဟိ ဒိဝသမ္ပိ ကထိယမာနေ နေဝ သတ္တာ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နာ သဗ္ဗံ အပရတ္ထဒီပနံ သိဒ္ဓံတိ။ ဤမေဟိ ပန ဒ္ဝီဟိ ပဒေဟိ နာ ကောစိ သတ္တော အပရိယာဒိန္နော ဟောတိ၊ နာ ကိဉ္စိ အပရတ္ထဒီပနံ သိဒ္ဓံတိ။ **တမ္မာ တမ္မာ**တိ အယံ ဂတိဝသေန အနေကေသံ နိကာယာနံ သာဓာရဏာနိဒ္ဒေသော။ **သတ္တာနိကာယာ**တိ သတ္တာနံ နိကာယာ၊ သတ္တာဃဋ္ဌာ သတ္တာသမူဟာတိ အတ္ထော။ **စုတိတိ** စဝနဝသေန ဝုတ္တံ။ ကေစတုပပ္ပတ္တိန္နာယ စုတိယာ သာမညဝစနမေတံ။ **စဝနတာ**တိ ဘာဝဝစနေန လက္ခဏနိဒ္ဒေသံ။ **ဥဒေါ**တိ စုတိခန္ဓာနံ ဘင်္ဂပ္ပတ္တိပရိဒီပနံ။ **အန္တရဓာနံ**အိ ဃဋ္ဋသ ဝိယ ဘိန္နသ ဘိန္နာနံ ခန္ဓာနံ ယေန ကေနစိ ပရိယာယေန ဌာနာဘာဝပရိဒီပနံ။ **မစ္စုမရဏာ**အိ မစ္စုသမ်ိတံ မရဏံ၊ နာ ခဏိကမရဏံ။ ကာလော နာမ အန္တကော၊ တသ ကိရိယာတိ **ကာလံကိရိယာ**။ တ္ထော ဝတာ သမ္မုတိမရဏံ ဒီပိတံ။ ဤဒါနိ ပရမတ္ထေန ဒိပေတုံ "**ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ**"တိအာဒိမာဟ။ ပရမတ္ထေန ဟိ ခန္ဓာ-ယေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ နာ သတ္တော နာမ ကောစိ မရတိ။ ခန္ဓေသု ပန ဘိဇ္ဇမာနေသု သတ္တော မရတိ၊ ဘိန္နေသု "မတော"တိ ဝေါဟာရော ဟောတိ။

တ္ထေ စ စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရဝသေန ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ ကေဝေါကာ-ရဝသေန ကဋ္ဌဝရဿ နိက္ခေပေါ။ စတုဝေါကာရဝသေန ဝါ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ သေသဒ္ဝယဝသေန ကဋ္ဌဝရဿ နိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ကာမရူပဘဝဒ္ဝယေပိ ရူပကာယသမ်ိတဿ ကဋ္ဌဝရဿ သဘ္ဘာဝတော။ ယသ္မာ ဝါ စာတုမဟာရာဇိကာဒိသု ခန္ဓာ ဘိဇ္ဇန္တေဝ၊ နာ ကိဉ္စိ နိက္ခိပန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ဝသေန ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ မနုဿာဒိသု ကဋ္ဌဝရဿ နိက္ခေပေါ။ တ္ထေ စ ကဋ္ဌဝရဿ နိက္ခေပကရဏတော မရဏံ "ကဋ္ဌဝရဿ နိက္ခေပေါ"တိ ဝုတ္တံ။ **ဇီဝိတိန္ဒြိယသုပစ္ဆေဒေါ**တိ ဤမိနာ ဤန္ဒြိယဗဒ္ဓဿေဝ မရဏံ နာမ ဟောတိ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ မရဏံ နာမ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ "သဿံ မတံ၊ ရုက္ခော မတော"တိ[1] ဤဒံ ပန ဝေါဟာရမတ္တမေဝ။ အတ္ထတော ပန ဝေရူပါနိ ဝစနာနိ သဿာဒိနံ ခယဝယဘာဝမေဝ ဒိပေန္တိ။ **ရူပဂတ**အိ ရူပမေဝ ရူပဂတံ။ **ဝေဒနာဂတ**အိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁-ဖုဿော မတော တိဿော မတောတိ(သျာ)

တတ္ထ **ပုဗ္ဗေ မန္ဒန္တိ** မန္ဒံ ဝါ ဘောဂါ ပုဗ္ဗေ ပဌမတရညေဝ ဝိဇဟန္တိ။ မန္ဓော ဝါ တေ ဘောဂေ ပုဗ္ဗတရံ ဇဟတိ။ **ကာမကာမီ**တိ စောရရာဇာနံ အာလပတိ။ အမ္ဘော ကာမေ ကာမယမာန ကာမကာမိ ဘောဂိနော နာမ လောကေ အသဿတာ၊ ဘောဂေသု ဝါ နဒ္ဓေသု ဇိဝမာနာ စ အဘောဂိနော ဟောန္တိ။ ဘောဂေ ဝါ ပဟာယ သယံ နဿန္တိ၊ တသ္မာ အဟံ မဟာဇနဿ သောကကာလေပိ နု သောစာမီတိ အတ္ထော။

ဝိဒိတာ မယာ သတ္တုကာ လောကဓမ္မာတိ စောရရာဇာနံ အာလပန္တော အာဟ။ အမ္ဘော သတ္တုကာ မယာ လာဘော အလာဘော ယသော အယသောတိအာဒယော လောကဓမ္မာ ဝိဒိတာ။ ယထေဝ ဟိ စန္ဒော ဥဒေတိ စ ပူရတိ စ ပုန စ ဒီယတိ၊ ယထာ စ သူရိယော အန္ဓကာရံ ဝိဓမေန္တော မဟန္တံ လောကပ္ပဒေသံ တပိတ္တာန[1] ပုန သာယံ အတ္ထံ ပလေတိ အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ နဒိဿတိ၊ ဧဝမေဝ ဘောဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ ဝိနဿန္တိ စ၊ တတ္ထ ကိံ သောကေန၊ တသ္မာ နု သောစာမီတိ အတ္ထော။

တက္ကာမညနာယ မညတီတိ တက္ကာယ ဇနိတမာနမညနာယ မညတိ။ **မာနံ ကရောတိ ဒိဋ္ဌိမညနာယာ**တိ ဒိဋ္ဌိံ ဥပနိဿယံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပန္နာယ မညနာယ။ **မာနမညနာယာ**တိ သဟဇာတမာနမညနာယ။ **ကိလေသမညနာယာ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဥပတာပနဒ္ဓေန ကိလေသမညနာယ မညတိ။

ကုဟာတိ ဝိမှာပကာ[2]။ **ထဒ္ဓါ**တိ ခါကု ဝိယ ထဒ္ဓါ။ **လပါ**တိ ပစ္စယနိမိတ္တေန လပနကာ။

၄၂။ **သင်္ခတန္တိ** သမာဂတံ ဒိဋ္ဌံ ဖုဋ္ဌံ ဝါ။ **ဝိယာယိတန္တိ** ဝိယကတံ။

သင်္ခတန္တိ သမ္ဘဒါဘူတံ။ **သမာဂတန္တိ** သမိပံ အာဂတံ။ **သမာဟိတန္တိ** ဧကီဘူတံ။ **သန္နိပတိတန္တိ** ဝိက္ကိတံ။ **သုပိနဂတော**တိ သုပိနံ ပဝိဋ္ဌော။ **သေနာ-ဗျူဟံ ပဿတီ**တိ သေနာသန္နိဝေသံ ဒက္ခတိ။ **အာရာမရာမဏေယျကန္တိ** ပုပ္ဖဖလာဒိနံ ရမဏီယဘာဝံ။ **ဝနရာမဏေယျကာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ပေတန္တိ** ဒူတော ပရလောကံ ဂတံ။ **ကာလင်္ကတန္တိ** မတံ။

၄၃။ **နာမံ ယေဝါ'ဝသိဿတိ၊ အက္ခေယျန္တိ** သဗ္ဗံ ရူပါဒိဓမ္မဇာတံ ပဟိယတိ၊ နာမမတ္တမေဝ တု အဝသိဿတိ "ဗုဒ္ဓရက္ခိတော ဓမ္မရက္ခိတော"တိ ဧဝံ အက္ခာတုံ[3] ကထေတုံ။

၁-တေဇိတ္ဝာန (သီ၊ သျာ) ၂-ဇိမှာပကာ (က) ၃-သင်္ခါတုံ (က)

ယေ စက္ခုဝိညာဏာဘိသမ္ဘူတာတိ ယေ သယံ စက္ခုဝိညာဏေန အဘိသမ္ဘူတာ ရာသိကတာ ဒိဋ္ဌာ စတုသမုဋ္ဌာနိကာ ရူပါ။ **သောတဝိညာဏာဘိသမ္ဘူတာ**တိ ပရတောဃောသေန သောတဝိညာဏေန ရာသိကတာ သုတာ ဋ္ဌိသမုဋ္ဌာနိကာ သဒ္ဒါ။

၄၄။ **မုနယော**တိ ဒိဏ္ဏာသဝမုနယော။ **ခေမဒဿိနော**တိ နိဗ္ဘာန-ဒဿိနော။

သောကောတိ သောကနိဒ္ဒေသေ—ဗျသတိတိ ဗျသနံ၊ ဟိတသုခံ ဒိပတိ ဝိဒ္ဒံသေတိတိ အတ္ထော။ ဉာတိနံ ဗျသနံ ဉာတိဗျသနံ၊ စောရရောဂဘယာဒိဟိ ဉာတိကွယော ဉာတိဝိနာသောတိ အတ္ထော။ တေန **ဉာတိဗျသနေန**။ **ဖုဋ္ဌဿာ**တိ အဖ္ဍောတ္ထဋသ၊ အဘိဘူတဿ သမန္နာဂတဿာတိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဘောဂါနံ ဗျသနံ **ဘောဂဗျသနံ**၊ ရာဇစောရာဒိဝသေန ဘောဂကွယော ဘောဂဝိနာသောတိ အတ္ထော။ ရောဂေါယေဝ ဗျသနံ **ရောဂဗျသနံ**။ ရောဂေါ ဟိ အာရောဂျံ ဗျသတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျသနံ။ သီလဿ ဗျသနံ **သီလဗျသနံ**၊ ဒုဿီလျသေတံ နာမံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဝိနာသယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇာ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဗျသနံ **ဒိဋ္ဌိဗျသနံ**။ ဏ္ဍော စ ပုရိမာနိ ဒွေ အနိပ္ဖန္နာနိ၊ ပစ္ဆိမာနိ တီဏိ နိပ္ဖန္နာနိ တီလက္ခဏဟ္ဘာဟတာနိ။ ပုရိမာနိ စ တီဏိ နေဝ ကုသလာနိ နာကုသလာနိ၊ သီလဒိဋ္ဌိဗျသနဒ္ဝယံ အကုသလံ။

အညတရညတရေနာတိ ဂဟိတေသု ဝါ ယေန ကေနစိ အဂ္ဂဟိတေသု ဝါ မိတ္တာမစ္စဗျသနာဒီသု ယေန ကေနစိ။ **သမန္နာဂတဿာ**တိ သမနုဗန္ဓဿ အပရိမုစ္စမာနဿ။ **အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေနာ**တိ ယေန ကေနစိ သောကဒုက္ခဿ ဥပ္ပတ္တိဟေတုနာ။ **သောကော**တိ သောစနကဝသေန သောကော။ ဇုဒံ တေဟိ ကာရဏေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသောကဿ သဘာဝပစ္စတ္ထံ။ **သောစနာ**တိ သောစနာကာရော။ **သောစိတတ္တာ**နီ သောစိတဘာဝေါ။ **အန္ဓော သောကော**တိ အဇ္ဈတ္တန္ဓရသောကော။ ဒုတိယပဒံ ဥပသဂ္ဂေန ဝဍ္ဎိတံ။ သော ဟိ အဇ္ဈတ္တန္ဓံ သုက္ခာပေန္တော ဝိယ ပရိသုက္ခာပေန္တော ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ "အန္ဓော သောကော အန္ဓော ပရိသောကော"တိ ဝုစ္စတိ[1]။ **အန္ဓော ဒါဟော**တိ အဇ္ဈတ္တန္ဓရဒါဟော။ ဒုတိယပဒံ ဥပသဂ္ဂေန ဝဍ္ဎိတံ။ **စေတသော ပရိဒ္ဍာယနာ**တိ စိတ္တဿ စျာနနာကာရော။ သောကော ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အဂ္ဂိ ဝိယ စိတ္တံ

၁-....ယော ဟိ (ပ)....ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော အန္ဓော ပရိသောကောတိ ဝုစ္စတိ။ (သီ)

ဗျာပေတိ ဒဟတိ၊ "စိတ္တံ မေ ဗျာမံ၊ နု မေ ကိဉ္စိ ပဋိဘာတီ"တိ ဝဒါပေတိ။ ဒုက္ခိတော မနော ဒုမ္မနော၊ တဿ ဘာဝေါ **ဒေါမနဿံ**။ အနုပဝိဋ္ဌဋ္ဌေန သောကော၀ သလ္လန်ဿ **သောကသလ္လံ**။

ပရိဒေ၀နိဒ္ဒေသေ "မယ္ဟံ ဓိတာ, မယ္ဟံ ပုတ္တော"တိ ဧ၀ံ အာဒိဿ အာဒိဿ ဒေ၀န်ဿ ရောဒန်ဿ ဧတေနာတိ **အာဒေဝေါ**။ တံ တံ ဝတ္ထုံ ပရိကိတ္တေတွာ ပရိကိတ္တေတွာ ဒေ၀န်ဿ ဧတေနာတိ **ပရိဒေဝေါ**။ တတော ပရာနိ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ ပဒါနိ ပုရိမဒ္ဒယဿေ၀ အာကာရဘာ၀နိဒ္ဒေသ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ **၀ါစာ**တိ ဝစနံ။ **ပလာပေါ**တိ တုစ္ဆံ နိရတ္ထကဝစနံ။ ဥပ္ပဗ္ဗာဏိတာ အညာဏိတာဒိ၀သေန ဝိရူပေါ ပလာပေါ **ဝိပ္ပလာပေါ**။ **လာလပ္ပါ**တိ ပုနပ္ပုနံ လပနံ။ လာလပ္ပနာကာရော **လာလပ္ပနာ**။ လာလပ်ိတဿ ဘာဝေါ **လာလပ်ိတတ္တံ**။ မန္ဓရိယာဒိနိ ၀ုတ္တတ္ထာနေ၀။

၄၅။ သတ္တမဂါထာ ဧ၀ံ မရဏဿာဟတေ လောကေ အနုရူပပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ၀ုတ္တာ။ တတ္ထ **ပတိလီနစရဿာ**တိ တတော တတော ပတိလီနံ စိတ္တံ ကတ္ဝာ စရန်ဿ။ **ဘိက္ခု**နော**ဝါ**တိ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿ ဝါ သေက္ခဿ ဝါ။ **သာမဂ္ဂိယမာဟု တဿ တံ၊ ယော အတ္တာနံ ဘ၀နေ နု ဒဿယေ**တိ တဿေတံ ပတိရူပမာဟု၊ ယော ဧ၀ံပဋိပန္နော နိရယာဒိဘေဒေ ဘ၀နေ အတ္တာနံ နု ဒဿယေ။ ဧ၀ဥ္ဂို ယော ဣမမ္ဟာ မရဏာ မုစ္စေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။

ပတိလီနစရာ ဝုစ္စန်ဿတိ တတော တတော လီနစိတ္တာစာရာ ကထိယန်ဿ။ **သတ္တ သေက္ခာ**တိ အဓိသီလာဒိသု တီသု သိက္ခာသု သိက္ခန်ဿတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌံ အာဒိံ ကတ္ဝာ ယာ၀ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ သတ္တ သေက္ခာ။ **အရဟာ**တိ ဖလဋ္ဌော။ သော နိဋ္ဌိတစိတ္တတ္တာ **ပတိလီနော**။ သေက္ခာနံ ပတိလီနစရဏဘာ၀ေ ကာရဏံ ဒဿေန္တော **"ကိံ ကာရဏာ"**တိအာဒိမာဟ။ **တေ တတော တတော**တိ တေ သတ္တ သေက္ခာ တေဟိ တေဟိ အာရမ္မဏေဟိ **စိတ္တံ ပတိလီနေန္တာ**တိ အတ္တနော စိတ္တံ နိလီနေန္တာ။ **ပတိကုဋေန္တာ**တိ သင်္ကော၀ေန္တာ။ **ပတိ၀ဋေန္တာ**တိ ကဋသာရကံ ဝိယ အာဘုဇေန္တာ။ **သန်ဓိဗ္ဗေန္တာ**တိ သန်ဓိရုဗ္ဗေန္တာ။ **သန်ဓိဂဏ္ဌန္တာ**တိ နိဂ္ဂဟံ ကုရုမာနာ။ **သန်ဓိ၀ါရေန္တာ**တိ ၀ါရယမာနာ။ **ရက္ခန္တာ**တိ ရက္ခံ ကုရုမာနာ။ **ဂေါပေန္တာ**တိ စိတ္တမဠ္ဠသ်ာယ ဂေါပယမာနာ။

၁-ဥပ္ပဇ္ဇာဏိတ....(သီ၊သျာ)

ဇာဒါနိ ဒ္ဝါရဝသေန ဒသေဿန္တော "**စက္ခုဒ္ဝါရေ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စက္ခု-ဒ္ဝါရေ**တိ စက္ခုဝိညာဏဒ္ဝါရေ။ **သောတဒ္ဝါရာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **ဘိက္ခုနောတိ ပုထုဇ္ဇနကလ္យာဏကဿ ဝါ ဘိက္ခုနော, သေက္ခဿ ဝါ ဘိက္ခု-နော**တိ ဘိက္ခုသဒ္ဒဿ ဝစနတ္ထံ အဝတ္ဝာ ဇာဓမ္မပ္ပေတဘိက္ခုယေဝ ဒဿိတော။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော စ သော ကိလေသာနံ အသမုစ္ဆိန္နတ္တာ, ကလ္យာဏော စ သီလာဒိပဋိပတ္တိယုတ္တတ္တာတိ ပုထုဇ္ဇနကလ္យာဏော၁ ပုထုဇ္ဇနကလ္យာဏကော၊ တဿ **ပုထုဇ္ဇနကလ္યာဏကဿ**။ အဓိသီလာဒိနိ သိက္ခတိတိ **သေက္ခော**၊ တဿ သေက္ခဿ ဝါ သောတာပန္နဿ ဝါ သကဒါဂါမိနော ဝါ အနာဂါမိနော ဝါ။

အာသန္နိ နိသီဒန္နိ ဣတ္ထာတိ **အာသနံ**။ **ယတ္ထာ**တိ ယေသု မဉ္စပီဌာဒီသု။ **မဉ္စော**တိအာဒိနိ အာသနဿ ပဘေဒဝစနာနိ။ မဉ္စောပိ ဟိ နိသဇ္ဇာယပိ ဩကာသတ္ထာ ဇာဓ အာသနေသု ဝုတ္တော၊ သော ပန မသာရကဗုန္ဓိကာဇဗ္ဘ-ကုဋိရပါဒကအာဟစ္ဆပါဒကာနံ အညတရော။ **ပီဌေ**ပိ တေသံ အညတရမေဝ။ **ဘိသီ**တိ ဥဏ္ဟဘိသိ စောဋ္ဌဘိသိ ဝါကဘိသိ တိဏဘိသိ ပဏ္ဏဘိသိနံ အညတရာ။ **တဋ္ဋိကာ**တိ တာလပဏ္ဏာဒိဟိ ဝိနိတ္ဝာ ကတာ။ **စမ္မခဏ္ဍော**တိ နိသဇ္ဇာ-ရဟော ယော ကောစိ စမ္မခဏ္ဍော။ **တိဏသန္ထာရာဒယော** တိဏာဒိနိ ဂုမ္ဗေတ္ဝာ[2] ကတာ။ **အသပ္ပါယရူပဒဿနေနာ**တိ အသပ္ပါယာနံ ဇဋ္ဌရူပါနံ ဩလောက-နေန။ **ရိတ္တာနံ** အဗ္ဘန္တရတော တုစ္ဆံ။ **ဗိဇ္ဈာနံ** ဗဟိဒ္ဓါပဝေသနေန သုညံ။ **ပဗိဇ္ဈာနံ** ကောစိ ဂဟဋ္ဌော တတ္ထ နတ္ထိတိ အတိရေကေန သုညံ။ **အသပ္ပါယ-သဒ္ဒဿဝနေ**ပိ ဧသေဝ နယော။ **ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ**တိ ဇာတ္ထိရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

> "ရူပါ သဒ္ဒါ ရသာ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနောရမာ။
> ပဉ္စ ကာမဂုဏာ လောကေ၊ ဇာတ္ထိရူပသ္မိ[3] ဒိဿရေ"တိ ၂။

ဘဇတောတိ စိတ္တေန သေဝနံ ကရောန္တဿ။ **သမ္ဘဇတော**တိ သမ္မာ သေဝန္တဿ။ **သေဝတော**တိ ဥပသင်္ကမန္တဿ။ **နိသေဝတော**တိ နိသဇ္ဇံ ကတ္ဝာ သေဝန္တဿ။ **သံသေဝတော**တိ သုဋ္ဌု သေဝန္တဿ။ **ပဋိသေဝတော**တိ ပုနပ္ပုနံ ဥပသင်္ကမန္တဿ။

ဂဏသာမဉ္ဉိတိ သမဏာနံ ကိဘာဝေါ သမဏ္ဍဘာဝေါ။ **ဓမ္မသာမဉ္ဉိ**တိ သတ္တာဘိံသဓောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ သမူဟဘာဝေါ။ **အနာဘိနိဗ္ဗတ္တိသာမဉ္ဉိ**တိ

၁-ဂဏ္ဍော္ဘာ (သျာ) ဂုမ္ဗေတ္ဝာ (က) ၂-အံ ၂-၆၁-၀၉၅။

အနိဗ္ဗတ္တမာနာနံ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိ-နိဗ္ဗုတာနံ အရဟန္တာနံ သမ္ဗုဟော။ **သမ္ဂါ**တိ ကာယေန အဝိယောဂါ။ **သမ္မောဒမာနာ**တိ စိတ္တေန သုဋ္ဌု မောဒမာနာ တုဿမာနာ။ **အဝိဝ-မာနာ**တိ ဝါစာယ ဝိဝါဒံ အကုရုမာနာ။ **ဒီဃာဒီကိဉ္စိတာ**တိ ဒီဃရေန သံသဋ္ဌ-ဉဒကသဒိသာ။

တေ ကေတော ပဂ္ဂဒ္ဓန္တိတိ တေ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ကေ အာရမ္ဘံ ပဝိ-သန္တိ။ **ပဓီဒန္တိ**တိ တသ္မိံ ယေဝ အာရမ္ဘေ ပဿာဒမာပဇ္ဇန္တိ။ **အနုပါဒိသေသာ-ယာ**တိ ဥပါဒိဝိရဟိတာယ။

နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဓာတုယာ။ **ဥနဘံ ဝါ**တိ ဎေ ဥန-ဘာဝေါ ဥနဘံ၊ အပရိပုဏ္ဏဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **ပုဏ္ဏဘံ ဝါ**တိ ပရိပုဏ္ဏ-ဘာဝေါ ပုဏ္ဏဘံ၊ ပုဏ္ဏဘာဝေါ ဝါ န ပညာယတိ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

နေရယိကာနန္တိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနကကမ္မာနံ အတ္ထိဘာဝေန။ နိရယံ အရ-ဟန္တိတိ နေရယိကာ၊ တေသံ နေရယိကာနံ။ **နိရယော ဘဝန**န္တိ နိရယော ဧဝ တေသံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဃရံ။ **တိရစ္ဆာနယောနိကာန**န္တိ အာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **တဿေသာ သာမဂ္ဂိ**တိ တဿ ဒိဏ္ဏာသဝဿ သော နိဗ္ဗာနသာမဂ္ဂိ။ **ဧတံ ဆန္နန္တိ** ဧတံ အနုစ္ဆဝိကံ။ **ပတိရူပန္တိ** သဒိသံ ပဋိဘာဂံ၊ အသဒိသံ အပ္ပဋိဘာဂံ န ဟောတိ။ **အနုစ္ဆဝိက**န္တိ ဧတံ သမဏပြာဟ္မဏာနံ ဝါ ဓမ္မာနံ,မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာန-သာသနဓမ္မာနံ ဝါ အနုစ္ဆဝိကံ။ တေသံ ဆဝိံ ဆာယံ သုန္ဒရဘာဝံ အန္ဒေတိ အနုဂစ္ဆတိ၊ အထ ခေါ သန္တိကာဝ တေဟိ ဓမ္မေဟိ အနုစ္ဆဝိကတ္တာ ဧဝ စ အနုလောမံ။ တေသဉ္စ အနုလောမေတိ၊ အထ ခေါ နဝိလောမံ န ပစ္စနီက-ဘာဝေ ဌိတံ။

၄၆။ ဣဒါနိ "ယော အတ္တာနံ ဘဝနေန ဒဿယေ"တိ ဧဝံ ဒိဏ္ဏာသဝေါ ဝိဘာဝိတော၊ တသ္သ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ ဣတော ပရာ တိသ္သော ဂါထာယော အာဟ။ တတ္ထ ပဌမဂါထာယ **သဗ္ဗဇ္ဈာ**တိ ဒွါဒသသု အာယတနေသု။ နဝိယံ ကုဗ္ဗတိ နောပိ အပ္ပိယန္တိ နိဒ္ဒေသေ **ဝိယာ**တိ စိတ္တေ ဝိတိကရာ။ တေ ဝိဘာ-ဂတော ဒဿေန္တော "**ကတမေ သတ္တာ ဝိယာ၊ ဣဓ ယဿ တေ ဟာနီ**"တိ အာဟ။ တတ္ထ **ယဿ တေ**တိ ယေ အဿ တေ။ **ဟာနီ**တိ ဘဝန္တိ။ **အတ္ထ-ကာမာ**တိ ဝုဠိကာမာ။ **ဟိတကာမာ**တိ သုခကာမာ။ **ဖာသုကာမာ**တိ သုခ-ဝိဟာရကာမာ။ **ယောဂက္ခေမကာမာ**တိ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမံ နိဗ္ဗာယံ ကာမာ။ မမာယတီတိ **မာတာ**။ ပိယာယတီတိ **ပိတာ**။ ဘဇတီတိ **ဘာတာ**။

ဘဂိနိတိ ဇေ္ဌာပိ ဇေသေဝ နယေဘ။ ပုံ တာယတိ ရက္ခတီတိ **ပုတ္တော**။ ကုလဝံသံ ဓာရေတီတိ **ဓီတာ**။ **မိတ္တာ** သဟာယာ။ **အမစ္စာ** ဘစ္စာ။ **ဉာတိ** ပိတုပက္ခိကာ။ **သာလောဟိတာ** မာတိပက္ခိကာ။ **ဇ္ဈေ သတ္တာ ဝိယာ**တိ ဇ္ဈေ သတ္တာ ပိတိဇနကာ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အပ်ိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၇။ **ယဒိဒံ ဒိဋ္ဌသုတမုတေသု ဝါ**တိ ဇေ္ဌ ပန ယဒိဒံ ဒိဋ္ဌသုတံ၊ ဇေ္ဌ ဝါ မုတေသု ဝါ ဓမ္မေသု ဇေဝံ မုနိ နု ဥပလိမ္ဘတိတိ ဇေဝံ သမ္ဘန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥဒကထေဝေါတိ ဥဒကဿ ထေဝေါ။ "ဥဒကဇ္ဈေဝကော"တိပိ ပါဌော။ **ပဒုမပတ္တေ**တိ ပဒုမိနိပတ္တေ။

၄၈။ **ဓောနော နု ဟိ တေန မညတိ၊ ယဒိဒံ ဒိဋ္ဌသုတမုတေသု ဝါ**တိ အတြာပိ ယဒိဒံ ဒိဋ္ဌသုတံ၊ တေန ဝတ္ထုနော နု မညတိ၊ မုတေသု ဝါ ဓမ္မေသု နု မညတိတိ ဇေဝမေဝ သမ္ဘန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နု ဟိ သော ရဇ္ဇုတိ နော ဝိရဇ္ဇတိ**တိ ဗာလပုထုဇ္ဇနော ဝိယ နု ရဇ္ဇတိ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇန-သေက္ခော ဝိယ နု ဝိရဇ္ဇတိ၊ ရာဂဿ ခီဏတ္တာ "ဝိရတ္တော"တ္ဝေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ သေသံ ပါကဋမေဝါတိ။

တာယ ပညာယ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ သမ္ပယုတ္တာယ ပုဗ္ဗဘာဂါယေဝ ဝါ ပညာယ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဏ္ဟန္တော ယောဂိ တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဓုနာတိ။ အယဉ္ဟ ပုဂ္ဂလော ဝိပန္နဓမ္မံ ဒေသနာဓမ္မေသု ဓုနန္တော သု တံဓမ္မသမင်္ဂိပုဂ္ဂလောပိ ဓုနာတိ နာမ။ တေ စ ဓမ္မေ ပညာယ အတ္တနော ပဝတ္တိကာရေ ဓုနိတုမာရဒ္ဓေါ ဓုတာတိ ဝုစ္စတိ၊ ယထာ ဘဋ္ဋိတု-မာရဒ္ဓေါ ဘုတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ လက္ခဏံ ပနေတ္ထ သဒ္ဒသတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဓုတန္တိ** ကတ္တုသာဓနံ။ **ဓုတံ** ပဌမမဂ္ဂေန။ **ဓောတံ** ဒုတိယမဂ္ဂေန။ **သန္ဓောတံ** တတိယမဂ္ဂေန။ **နိဒ္ဓေါတံ** စတုတ္ထမဂ္ဂေန။

ဓောနော ဒိဋ္ဌံ နု မညတိတိ အရဟာ မံသစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌံ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌံ ရူပါယတနံ နု မညတိ တိဟိ မညနာဟိ၊ ကထံ? ရူပါယတနံ သုဘသညာယ သုခသညာယ စ ပဿန္တော နု တတ္ထ ဆန္ဒရာဂံ ဇနေတိ နု တံ အဿာဒေတိ နာဘိနန္ဒတိ၊ ဇေဝံ ဒိဋ္ဌံ တဏှာမညနာယ နု မညတိ။ "ဣတိ မေ ရူပံ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါန"န္တိ ဝါ ပနေတ္ထ နန္ဒိံ နု သမန္နာနေတိ။ ရူပသမ္ပဒံ ဝါ အာကင်္ခ-မာနော ဒါနံ နု ဒေတိ၊ သီလံ နု သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ နု ကရောတိ။

ဧဝမ္မိ ဒိဋ္ဌံ တဏ္ဟာမညနာယ နာ မညတိ၊ အတ္တနော ပန ပရဿ စ ရူပသမ္မတ္တိ-ဝိပတ္တိံ နိဿာယ မာနံ နာ ဇနေတိ။ “ဣမိနာဟံ သေယျောသ္မိတိ ဝါ, သဒိသော-သ္မိတိ ဝါ, ဟီနောသ္မိတိ ဝါ”တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌံ မာနမညနာယ နာ မညတိ။ ရူပါယတနံ ပန “နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတ”န္တိ နာ မညတိ။ အတ္တာနံ “အတ္တနိယ”န္တိ နာ မညတိ။ မင်္ဂလံ “အမင်္ဂလ”န္တိ နာ မညတိ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌိမညနာယ နာ မညတိ။ **ဒိဋ္ဌသ္မိံ နာ မညတိ**တိ ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿနာနယေန အမညန္တော ဒိဋ္ဌသ္မိံ နာ မညတိ။ ယထာ ဝါ ထနေ ထညံ၊ ဧဝံ ရူပသ္မိံ ဈာဂါဒယောတိ အမညန္တောဝိ ဒိဋ္ဌသ္မိံ နာ မညတိ။ တသ္မိံယေဝ ပနဿ ဒိဋ္ဌိမညနာယ အမညိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ သိနေဟံ မာနဉ္စ နာ ဥပ္ပါဒယတော တဏ္ဟာမာနမညနာဝိ နတ္ထိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌသ္မိံ နာ မညတိ။ **ဒိဋ္ဌတော နာ မညတိ**တိ ဇာတ္တေ ပန **ဒိဋ္ဌတော**တိ နိဿက္ကဝစနံ။ တသ္မာ သဥပကာရဏာဿ အတ္တနော ဝါ ပရဿ ဝါ ယထာ-ဝုတ္တပ္ပဘေဒတော ဒိဋ္ဌတော ဥပပတ္တိ ဝါ နိဂ္ဂမနံ ဝါ ဒိဋ္ဌတော ဝါ အညော အတ္တာတိ အမညမာနော ဒိဋ္ဌတော နာ မညတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမဿ နာ ဒိဋ္ဌိမညနာ။ တသ္မိံယေဝ ပနဿ ဒိဋ္ဌိမညနာယ အမညိတေ ဝတ္ထုသ္မိံ သိနေဟံ မာနဉ္စ နာ ဥပ္ပါဒယတော နာ တဏ္ဟာမာနမညနာဝိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒိဋ္ဌာ မေတိ နာ မညတိတိ ဇာတ္တေ ပန “တေံ မမာ”တိ တဏ္ဟာဝသေန အမမာယမာနော ဒိဋ္ဌံ တဏ္ဟာမညနာယ နာ မညတိ။ **သုတ**န္တိ မံသသောတေနဝိ သုတံ, ဒိဗ္ဗသောတေနဝိ သုတံ၊ သဒ္ဒါယတနသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ **မုတ**န္တိ မုတ္ဘာ မုနိတ္ဘာ စ ဂဟိတံ အာဟစ္စ ဥပဂန္ဓာတိ အတ္ထော။ ဇုန္ဒြိယာနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ အညမညံ သံကိလေသေ ဝိညာတန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနံ ဧတေံ အဓိဝစနံ။ **ဝိညာတ**န္တိ မနသာ ဝိညာတံ၊ သေသာနံ သတ္တာနံ အာယတနာ-နမေတံ အဓိဝစနံ၊ ဓမ္မာရမ္မဏသ္မ ဝါ၊ ဇုဓ ပန သက္ကာယပရိယာပန္နမေဝ လဒ္ဓတိ။ ဝိတ္ထာရော ပနေတ္ထ ဒိဋ္ဌဝါရေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇုဒါနိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တသုတ္တဝသေန ဒသ္သေန္တော “**အတ္ထိတိ ဘိက္ခဝေ**”တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အတ္ထိ**တိ ဘဝါမိ၊ နိစ္ဆသေတံ အဓိဝစနံ။ **မညိတမေတ**န္တိ ဒိဋ္ဌိကပ္ပနံ ဧတေံ။ **အယမဟမသ္မိ**တိ အယံ အဟံ အသ္မိ ဘဝါမိ။

အညတြ သတိပဋ္ဌာနေဟိတိ ဌပေတ္ဝာ စတုသတိပဋ္ဌာနေ။

သဗ္ဗေ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ ရဇ္ဇန္တီတိ သကလာ အန္ဓဗာလာ နာနာ ဇနာ လဂ္ဂန္တိ။ **သတ္တ သေက္ခာ ဝိရဇ္ဇန္တီ**တိ သောတာပန္နာဒယော သတ္တ အရိယဇနာ ဝိရာဂံ

၁-အတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ က)

အာပဇ္ဇန္တိ။ **အရဟာ နော ရဇ္ဇတိ နော ဒိရဇ္ဇတီ**တိ ကိလေသာနံ ပရိနိဗ္ဗာပိ-တတ္တာ ဥဘယမ္ပိ နာ ကရောတိ။ **ခယာ ရာဂဿာ**တိအာဒယော တိဝိဓာပိ နိဗ္ဗာနမေဝ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
ဇရာသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တိဿမေတ္တေယျသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၉။ သတ္တမေ တိဿမေတ္တေယျသုတ္တေ **မေထုနမနုယုတ္တဿာ**တိ မေထုန-ဓမ္မံ သမာယုတ္တဿ။ **ဇုတိ**တိ ဇေမာဟ။ **အာယဿ္မာ**တိ ပိယဝစနမေတံ။ **တိဿော**တိ နာမံ တဿ ထေရဿ။ သောပိ ဟိ တိဿောတိ နာမေန။ **မေတ္တေယ္ယော**တိ ဂေါတ္တံ၊ ဂေါတ္တဝသေနေဝ သေ ပါကဋော အဟောသိ။ တသ္မာ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ[1] ဝုတ္တံ "တိဿမေတ္တေယ္ယော နာမ ဒွေ သဟာယာ"တိ။ **ဝိဿာတ**န္တိ ဥပဿာတံ။ **မြူဟီ**တိ အာစိက္ခ။ **မာရိသာ**ကိ ပိယဝစနမေတံ၊ နိဒ္ဒါက္ခာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သုတ္တာန္တ ဇဝ သာသနန္တိ** တဝ ဝစနံ သုတ္တာ။ **ဝိဇေကေ သိက္ခိဿာမသေ**တိ သဟာယံ အာရဗ္ဘ ဓမ္မဒေသနံ ယာစန္တော ဘဏတိ၊ သော ပန သိက္ခိတသိက္ခောယေဝ။

မေထုနဓမ္မော နာမာတိ ဣဒံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဿ မေထုနဓမ္မဿ ဥပဒေသပဒံ။ **အဿဒ္ဓမ္မော**တိ အသတံ နိစ္စနာနံ ဓမ္မော။ **ဂါမဓမ္မော**တိ ဂါမဝါသိနံ သေဝနဓမ္မော။ **ဝသလဓမ္မော**တိ ဝသလာနံ ဓမ္မော၊ ကိလေသဝသနတော ဝါ သယမေဝ ဝသလော ဓမ္မောတိ ဝသလဓမ္မော။ **ဒုဋ္ဌုလ္လော**တိ ဒုဋ္ဌော စ ကိလေသေဟိ ဒုဋ္ဌတ္တာ, ထူလော စ အနိပုဏဘာဝတောတိ ဒုဋ္ဌုလ္လော။ ယသ္မာ စ တဿ ဓမ္မဿ ပရိဝါရဘူတံ ဒဿနပ္ပိ ဂဟဏပ္ပိ အာမသနပ္ပိ ဖုသနပ္ပိ ဃဋ္ဋနပ္ပိ ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ တသ္မာပိ ဒုဋ္ဌုလ္လော သော မေထုနဓမ္မော။ **သြဒကန္တိကော**တိ ဥဒကံ အဿ အန္တေ သုဒ္ဓတ္တံ အာဒိယတီတိ ဥဒကန္တော၊ ဥဒကန္တောယေဝ သြဒကန္တိကော။ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ သြကာသေ ကတ္တဗ္ဗတာယ **ရဟဿော**။ ဝိနယေ[2] ပန "ဒုဋ္ဌုလ္လံ သြဒကန္တိကံ ရဟဿ"န္တိ ပါဠော။ တတ္ထ တိသု ပဒေသု **ယော သော**တိ ပဒံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ယံ တန္တိ ကတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ "ယံ တံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ, သော မေထုနဓမ္မော၊ ယံ တံ သြဒကန္တိကံ သော မေထုနဓမ္မော၊ ယံ တံ

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၂၄၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၁-၂၄-ဝိဋ္ဌေ။

ရဟာသံ, သော မေထုန၀မ္မော''တိ။ ဣ၀ ပန "ယော သော အသဒ္ဓမ္မော, သော မေထုန၀မ္မော။ပ။ ယော သော ရဟာသော, သော မေထုန၀မ္မော"တိ ဧ၀ံ ယောဇနာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ ဒွယေန ဒွယေန သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော **ဒွယံဒွယ-သမာပတ္တီ။** တတ္ထ ယောဇနာ—ယာ သာ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိ, သော မေထုန၀မ္မော နာမာတိ။ **ကိံကာရဏာ ဝုစ္စတိ မေထုန၀မ္မော**တိ ကေန ကာရဏေန ကေန ပရိယာယေန မေထုန၀မ္မောတိ ကထီယတိ။ တံ ကာရဏံ ဒဿေန္တော "**ဥဘိန္နံ ရတ္တာန**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဥဘိန္နံ ရတ္တာန**န္တိ ဒွိန္နံ ဇုတ္တိပုရိသာနံ ရာဂေန ရဇ္ဇိတာနံ။ **သာရတ္တာန**န္တိ ဝိသေသေန သုဋ္ဌု ရဇ္ဇိတာနံ။ **အ၀သုတာန**န္တိ ကိလေသေန တိန္တာနံ။ **ပရိယုဋ္ဌိတာန**န္တိ ကုသလာစာရံ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ မဒ္ဒိတ္ဝာ ဌိတာနံ "မဂ္ဂေ စောရာ ပရိယုဋ္ဌိတာ"တိအာဒီသု ဝိယ။ **ပရိယာဒိန္နစိတ္တာန**န္တိ ကုသလစိတ္တံ ပရိယာဒိယိတ္ဝာ ခေပေတ္ဝာ ဌိတစိတ္တာနံ။ **ဥဘိန္နံ သဒိသာန**န္တိ ဒွိန္နံ ကိလေသေန သဒိသာနံ။ **၀မ္မော**တိ သဘာ၀ေ။ **တံကာရဏာ**တိ တေန ကာရဏေန။ တံ ဥပမာယ သာမေန္တော "**ဥဘော ကလဟကာ၊ရကာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဥဘော ကလဟ-ကာရကာ**တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကလဟကာရကာ ဒွေ။ **မေထုနကာတိ ဝုစ္စန္တီ**တိ သဒိသာတိ ဝုစ္စန္တိ။ **ဘဏ္ဍနကာရကာ**တိ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တ္ဝာ ဘဏ္ဍနံ ကရောန္တာ။ **ဘဿကာရကာ**တိ ၀ါစာကလဟံ ကရောန္တာ။ **ဝိ၀ါဒကာရကာ**တိ နာနာ၀စနံ ကရောန္တာ။ **အဓိကရဏကာရကာ**တိ ဝိနိစ္ဆယပါပုဏနဝိသေသကာရဏံ ကရောန္တာ။ **၀ါဒိနော**တိ ၀ါဒပဋိ၀ါဒိနော။ **သလ္လာပကာ**တိ ၀ါစံ ကထေန္တာ **ဧ၀မေ၀**န္တိ ဥပမာသံသန္ဒနံ။

ယုတ္တာသာတိ သညုတ္တာသာ။ **ပယုတ္တာသာ**တိ အာဒရေန ယုတ္တာသာ။ **အာယုတ္တ-သာ**တိ ဝိသေသေန ယုတ္တာသာ။ **သမာယုတ္တာသာ**တိ ဧကန္တေ ယုတ္တာသာ။ **တန္ဗီရတာသာ**တိ တံစရိတံ ကရောန္တာသာ။ **တဗ္ဗဟုလာသာ**တိ တံဗဟုလံ ကရောန္တာသာ။ **တဂ္ဂရုကာသာ**တိ တံဂရုံ ကရောန္တာသာ။ **တန္နိန္နာသာ**တိ တသ္မိံ နတစိတ္တာသာ။ **တပ္ပေါဏာသာ**တိ တသ္မိံ နတကာယာသာ။ **တပ္ပုဇ္ဇာရဏာသာ**တိ တသ္မိံ အဘိမုခကာယာသာ။ **တဒဓိမုတ္တာသာ**တိ တသ္မိံ အဓိဟရိတာသာ[1]။ **တဒဓိပတေယျာသာ**တိ တံ အဓိပတိံ ဧဇ္ဇကံ ကတ္ဝာ ပ၀တ္တာသာ။

ဝိဿာတန္တိ နိဒ္ဒေသာသာ ဥဒ္ဒေသ၀စနံ။ **ဝိဿာတ**န္တိ ပိဋ္ဌံ။ **ဥပဿာတ**န္တိ သမီပံ ကတ္ဝာ ပိဋ္ဌံ။ **ပီဋ္ဌ**န္တိ ဃဋ္ဋံ။ **ဃဋ္ဋန**န္တိ ပိဋ္ဌံ။ သဗ္ဗံ အညမညဥ်၀ေ၀စနံ။ **ဥပဋ္ဌ၀**န္တိ ဟိံသနံ။ **ဥပသဂ္ဂ**န္တိ တတ္ထ တတ္ထ ဥပဂန္တ္ဝာ ပိဋ္ဌနာကာရံ ၂။ **ဗြူဟီ**တိ ကထေတိ။

၁-အ၀သာဒိတာသ (သီ) အ၀သာရိတာသ (သျာ)　　၂-လိနာကာရံ (သီ၊ က)

အာစိက္ခာတိ ဝိဿဇ္ဇေဟိ။ **ဒေသေဟိ**တိ ဒသေသိ။ **ပညပေဟိ**တိ ဉာပေဟိ။ **ပဋ္ဌပေဟိ**တိ ဌပေဟိ။ **ဝိဝရာ**တိ ပါကဋံ ကရောဟိ။ **ဝိဘဇာ**တိ ဘာဇေဟိ။ **ဥတ္တာနီကရောဟိ**တိ တိရံ ပါပေဟိ။ **ပကာသေဟိ**တိ ပါကဋံ ကရောဟိ။

တုယ္ဟံ ဝစနေန တဝ ဝါစံ။ **ဗျပ္ပထေန** ဝစနံ။ **ဒေသနာယ** အာစိက္ခနံ။ **အနုသာသနာယ** ဩဝါဒံ။ **အနုသိဋ္ဌိယာ** အနုသာသနံ။ **သုတ္တာ**တိ သောတေန သုတ္တာ။ **သုဏိတ္ဝာ**တိ တသ္သဝ ဝေဝစနံ။ **ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ**တိ သမ္မာ ဂဟေတ္ဝာ။ **ဥပဓာရယိတ္ဝာ**တိ အနာသေတ္ဝာ။ **ဥပလက္ခယိတ္ဝာ**တိ သလ္လက္ခေတ္ဝာ။

၅၀။ **မုဿတေ ဝါဒိ သာသနာယ** ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိတော ဒုဝိဓမ္ပိ သာသနံ နာသတိ။ **ဝါဒီ**တိ ပဒပူရကမတ္တံ။ **ကံ တသ္မိံ အနရိယန္တိ** တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကေ အနရိယံ၊ ယဒိဒံ မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ **ဂါရဝါဓိဝစနေန** ဂုဏဝိသိဋ္ဌသမ္ပတ္တာတ္တာမဂ္ဂဂါရဝါဓိဝစနံ[1]။ တေနာဟ ပေါရာဏာ—

> "ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမံ။
> ဂရု ဂါရဝယုတ္တော သော၊ **ဘဂဝါ** တေန ဝုစ္စတိ"တိ[2]။

စတုဗ္ဗိဓံ ဝါ[3] နာမံ အာဝတ္ထိကံ, လိင်္ဂိကံ, နေမိတ္တိကံ, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ နာမ လောကိယဝေါဟာရေန "ယဒိစ္ဆက"န္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝစ္ဆော, ဒမ္မော, ဗလိဗဒ္ဒေါတိ ဧဝမာဒိ **အာဝတ္ထိကံ၊** ဒက္ခိ, ဆတ္တိ, သိခိ, ကရီတိ ဧဝမာဒိ **လိင်္ဂိကံ၊** တေဝိဇ္ဇော, ဆဠဘိညောတိ ဧဝမာဒိ **နေမိတ္တိကံ၊** သိရိဝဍ္ဎကော, ဓနဝဍ္ဎကောတိ ဧဝမာဒိ ဝစနတ္ထံ အနုပေက္ခိတ္ဝာ ပဝတ္တံ **အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ။** ဣဒံ ပန **ဘဂဝါ**တိ နာမံ နေမိတ္တိကံ၊ န မဟာမာယာဒယော၊ န သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာဒယော၊ န အသီတိယာ ဉာတိသဟဿေဟိ ကတံ၊ န သက္ကသန္တုသိတာဒီဟိ ဒေဝတာဝိသေသေဟိ ကတံ။ ဝက္ခတိ စ "ဘဂဝါတိ နေတံ နာမံ မာတရာ ကတံ။ပ။ ပဋိလာဘာ သစ္ဆိကာ ပညတ္တိ ယဒိဒံ ဘဂဝါ"တိ[4]။

> "ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။
> ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု **ဘဂဝါ** တတော"တိ[5]။

တတ္ထ—

"ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော၊ ဒ္ဝေ စာပရေ ဝဏ္ဏဝိကာရနာသာ။
ဓာတုနမတ္ထာတိသယေန ယောဂေါ၊တဒုစ္စတေ ပဒ္ဓဝိဓံ နိရုတ္တိ"န္တိ—

၁-ဂုဏဝိသိဋ္ဌသမ္ပတ္တာတ္တာမဂ္ဂဂါရဝါဓိဝစနံ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၉၄။)
၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။
၃-စတုဗ္ဗိဓံ ဟိ (က)
၄-ခု ၃-၁၆၂-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၄-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ ဝုတ္တနိရုတ္တိလက္ခဏံ ဂဟေတ္ဝာ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ "နက္ခတ္တ-ရာဇာရိဝ တာရကာန"န္တိ ဣတ္ထ ရကာရာဂမော ဝိယ အဝိဇ္ဇမာနသ္သ အက္ခရသ္သ အာဂမော **ဝဏ္ဏာဂမော** နာမ။ "ဟိ ံသနာ, ဟိ ံသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "သိဟော"တိ ဝိယ ဝိဇ္ဇမာနက္ခရာနံ ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန ပရိဝတ္တနံ **ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော** နာမ။ "နဝဆန္နကေ ဒါနိ ဒိယျတိ"တိ ဣတ္ထ အကာရသ္သ ကောရုပဇ္ဇနတာ ဝိယ အညက္ခရသ္သ အညက္ခရုပဇ္ဇနတာ **ဝဏ္ဏဝိကာရော** နာမ။ "ဇိဝနသ္သ မူတော ဇိဝနမူတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "ဇိမူတော"တိ ဝကာရနကာရာနံ ဝိနာသော ဝိယ ဝိဇ္ဇမာနက္ခရဝိနာသော **ဝဏ္ဏဝိနာသော** နာမ။ "ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ ပက္ကြုမာနော အာသဇ္ဇ မံ တွံ ဝဒသိ ကုမာရာ"တိ ဣတ္ထ ပက္ကြုမာနောတိ ပဒဿ အာဂိဘဝမာနောတိ အတ္ထပဒ္ဓိပါဒနံ ဝိယ တတ္ထ တတ္ထ ယထာယောဂံ ဝိသေသတ္ထယောဂေါ **ဓာတ္ဝါနံ အတ္ထာဘိသမယေန ယောဂေါ** နာမ။

ဧဝံ နိရုတ္တိလက္ခဏံ ဂဟေတ္ဝာ သဒ္ဒနယေန ဝါ "**ပိသောဒရာဒိနိ ယထော-ပဒိဋ္ဌံ**"တိ ၁ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံ ဂဟေတ္ဝာ ယသ္မာ လောကိယ-လောကုတ္တရသုခါဘိနိဗ္ဗတ္တကံ ဒါနသီလာဒိပါရပ္ပတ္တံ ဘာဂျမသ္သ အတ္ထိ၊ တသ္မာ "ဘာဂျဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "ဘဂဝါ"တိ ဝုစ္စတိတိ ဉာတဗ္ဗံ။

ယသ္မာ ပန လောဘ ဒေါသ မောဟ ဝိပရိတမနသိကာရ အဟိရိကာနော-တ္တပ္ပ ကောရုပနာဟ မက္ခ ပဠာသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ မာယာ သာဌေယျ ထမ္ဘ သာ-ရမ္ဘ မာနာတိမာန မဒ ပမာဒ တဏှာ အဝိဇ္ဇာ တိဝိဓကုသလမူလ ဒုစ္စရိတ-သံကိလေသ မလ ဝိသမသညာ ဝိတက္က ပပဉ္စစတုဗ္ဗိဓ ဝိပရိယေသ အာသဝ ဂန္ထ-ဩဃ ယောဂ အဂတိ တဏှုပ္ပါဒုပါဒါန ပဉ္စစေတောခီလ ဝိနိဗန္ဓ နိဝရဏာဘိ-နန္ဒန ဆဝိဝါဒမူလ တဏှာကာယ သတ္တာနုသယ အဋ္ဌမိစ္ဆတ္တ နဝတဏှာမူလက-ဒသာကုသလကမ္မပထ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတပဗဘေဒ သဗ္ဗဒရ-ထပရိဠာဟကိလေသသတသဟဿာနိ, သခ်ေပတော ဝါ ပဉ္စကိလေသခန္ဓ-အာဘိသင်္ခါရဒေဝပုတ္တမစ္ဆုမာရေ အာဘဋ္ဌေ၊ တသ္မာ ဘဂ္ဂတ္တာ ဧတေသံ ပရိသယာနံ "ဘဂ္ဂဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "**ဘဂဝါ**"တိ ဝုစ္စတိ။ အာဟ စေတ္ထ—

"ဘဂ္ဂရာဂေါ ဘဂ္ဂဒေါသော၊ ဘဂ္ဂမောဟော အနာသဝေါ။
ဘဂ္ဂါသ ပါပကာ ဓမ္မာ၊ **ဘဂဝါ** တေန ဝုစ္စတိ"တိ ၂။

ဘာဂျဝန္တ္ဝာယ စ သသ္သတဝုည္ဇလက္ခဏဝရသ္သ ရူပကာယသမ္ပတ္တိဒီပိတာ ဟောတိ။ ဘဂ္ဂဒေါသတာယ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ။ တထာ လောကိယသရိက္ခကာနံ

၁-ဝိ၊သာ၁ရာဒိနိသယော ပတိဋ္ဌာတီတိ (သီ)။ ပါဏိနိသုတ္တမေဝေတံ (၆၊၃၊၁၀၉)
၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၉၆၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၄-ဝိဋ္ဌေသု။

ဗဟုမတဘာဝေါ, ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ အဘိဂမနီယတာ, အဘိဂ့တာနဉ္ဆ နေသံ ကာယစိတ္တဒုက္ခာပနယနေ ပဋိဗလဘာဝေါ၊ အာမိသဒါနမ္မေဒါနေဟိ ဥပကာရိတာ၊ လောကိယလောကုတ္တရသုခေဟိ စ သညောဇနသမတ္ထတာ ဒိဝိတာ ဟောတိ။

ယသ္မာ စ လောကေ ဇာသရိယဓမ္မယသသိရိကာမပယတ္တေသု ဆသု ဓမ္မေသု ဘဂသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ၊ ပရမတ္ထသ သကစိတ္တေ **ဇာသရိယံ၊** အဏိမာ လဃိမာ[1]-ဒိကံ ဝါ လောကိယသမ္မတံ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ အတ္ထိ၊ တထာ လောကုတ္တရော **ဓမ္မော၊** လောကတ္တယဗျာပကော ယထာဘူစရိဏာဓိဂတော အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓေါ **ယသော၊** ရူပကာယဒဿနဗျာဝဋဇနနယနပ္ပသာဒဇနနသမတ္ထာ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂ**သိရီ၊** ယံ ယံ ဧတေန ဇာန္တိ တံ ပတ္ထိတံ အတ္တဟိတံ ပရဟိတံ ဝါ, တဿ တဿ တထေဝ အာဘိနိပ္ဖန္နတ္တာ ဇာန္တိ တိဋ္ဌတိ ဇာယတိ ဇီယတိ မီယတိ စုယတိ ဥပပဇ္ဇတီ-သညိတော **ကာမော၊** သဗ္ဗလောကဂရုဘာဝပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော သမ္မာဝါယာ-မသဒ္ဓါတော **ပယတ္တော** စ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဇာမေဟိ ဘဂေဟိ ယုတ္တတ္တာဝိ **ဘဂါ အဿ သန္တီ**တိ ဇာမိနာ အတ္ထေန "**ဘဂဝါ**"တိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ ပန ကုသလာဒီဟိ ဘေဒေဟိ သဗ္ဗဓမ္မေ, ခန္ဓာယတနဓာတုသစ္စ-ဣန္ဒြိယပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဟိ ဝါ ကုသလာဒိဓမ္မေ, ပိဋ္ဌနသဒ်တသန္တာပဝိပရိဏာမ-ဇ္ဇေန ဝါ **ဒုက္ခမရိယသစ္စံ**, အာယူဟနနိဒါနသံယောဂပလိဗောဇ္ဇေန **သမုဒယံ**, နိသရဏဝိဝေကာသဒ်တအမတဇ္ဇေန **နိရောဓံ**, နိယျာနိကဟေတုဒဿနာ-ဓိပတေယျဇ္ဇေန **မဂ္ဂံ** ဝိဘတ္တဝါ၊ ဝိဘဇိတ္ဘာ ဝိဝရိတ္ဘာ ဒေသိတဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ "**ဝိဘတ္တဝါ**"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "**ဘဂဝါ**"တိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ စ သေ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကေ သုည-တပ္ပကိဟိတာနိမိတ္တဝိမောက္ခေ အညေ စ လောကိယလောကုတ္တရေ ဥတ္တရိ-မနုဿဓမ္မေ ဘဇိ သေဝိ ဗဟုလမကာသိ၊ တသ္မာ "**ဘတ္တဝါ**"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "**ဘဂဝါ**"တိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ ပန တီသု ဘဝေသု တဏှာသင်္ခါတံ ဂမနံ အနေန ဝန္တံ၊ တသ္မာ "ဘဝေသု ဝန္တဂမနော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဘဝသဒ္ဒတော ဘကာရံ ဂမနသဒ္ဒတော ဂကာရံ ဝန္တသဒ္ဒတော ဝကာရဉ္စ ဒီဃံ ကတွာ အာဒါယ "**ဘဂဝါ**"တိ ဝုစ္စတိ၊ ယထာ လောကေ "မေဟနသ ခသ မာလာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "မေခလာ"တိ ဝုစ္စတိ။

၁–လဃိမာ (ဝိ-ဋ ၁-၉၆-ပိဋ္ဌေ)

ပုန အပရမ္ပိ ပရိယာယံ နိဒ္ဒိသန္တော **"အဝိ စ ဘဂ္ဂရာဂေါတိ ဘဂဝါ"**တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘဂ္ဂေါ ရာဂေါ အဿာတိ ဘဂ္ဂရာဂေါ။ **ဘဂ္ဂဒ္ဒေါသာဒီသုပိ** သေ၀ နယော။ **ကလ္လာကော**တိ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ကိလေသာ ဧ၀။ **ဘဇီ**တိ ဥဒ္ဒေသ၀သေန ဝိဘာဂံ ကတ္တာ ဘာဇေသိ။ **ဝိဘဇီ**တိ နိဒ္ဒေသ၀သေန ဝိဝိဓာ ဘာဇေသိ။ **ပဝိဘဇီ**တိ ပဋိနိဒ္ဒေသ၀သေန ပကာရေန ဝိဘဇိ။ ဥဿဋ္ဌိတညှနံ ၀သေန **ဘဇီ**။ ဝိပဋ္ဌိတညှနံ ၀သေန **ဝိဘဇီ**။ နေယျာနံ ၀သေန **ပဝိဘဇီ**။

ဓမ္မရတနန်—

"စိတ္တိကတံ မဟဋ္ဌ၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
အနေ၀မသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတိ"တိ၂—

ဧ၀ံ ဝဏ္ဏိတံ ဓမ္မရတနံ တိဝိဓေန ဘာဇေသိ။ **ဘ၀ါနံ အန္တကရော**တိ ကာမဘ၀ါဒိနံ နဝန္နံ ဘ၀ါနံ ပရိစ္ဆေဒံ ပရိယန္တံ ပရိ၀ဋ္ဋမံ ကာရကော။ **ဘာ၀ိတ-ကာယော**တိ ဝဠိတကာယော။ တထာ ဋ္ဌိတရေသုပိ။ **ဘဇီ**တိ သေဝိ။ **အရညဝနပတ္ထာနီ**တိ ဂါမဿ ၀ါ နဂရဿ ၀ါ ဋ္ဌိန္နဒိလတော ဗဟိ အရညံ။ ဝနပတ္ထာနိ မနုဿူပစာရာတိက္ကန္တာနိ ဝနသဏ္ဍာနိ။ **ပန္တာနီ**တိ ယတ္ထ မနုဿာ နကသန္တိ နဝပန္တိ ဒူရာနိ သေနာသနာနိ။ ကေစိ ပန "ဝနပတ္ထာနိတိ ယသ္မာ ယတ္ထ ဗျဿါဒယော အတ္ထိ၊ တံ ဝနံ တေ ပါလယန္တိ ရက္ခန္တိ၊ တသ္မာ တေဟိ ရက္ခိတတ္တာ ဝနပတ္ထာနိ"တိ ဝဒန္တိ။ **သေနာသနာနီ**တိ သေတိ စေ၀ အာသတိ စ ဇေတ္ထောတိ သေနာသနာနိ။ **အပ္ပသဒ္ဒါနီ**တိ ဝစနသဒ္ဒေန အပ္ပသဒ္ဒါနိ။ **အပ္ပနိဿ္သဒါနီ**တိ ဂါမနဂရနိဿ္သဒါသဒ္ဒေန အပ္ပနိဿ္သဒါနိ။ **ဝိဇန-၀ါတာနီ**တိ အန္တောသဉ္ဇရဏဇနဿ သရီရ၀ါတေန ဝိရဟိတာနိ။ "ဝိဇန၀ါဒါ-နီ"တိပိ ပါဠိဿေ၊ အန္တောဇန၀ါဒေန ဝိရဟိတာနိတိ အတ္ထော။ "ဝိဇနပါတာနီ"-တိပိ ပါဠိဿေ၊ ဇနသဉ္ဇာရ၀ိရဟိတာနိတိ အတ္ထော။ **မနုဿရာဟဿေယျကာနီ**တိ မနုဿာနံ ရဟဿကရဏဋ္ဌာနာနိ။ **ပဋိသလ္လာနသာရုပ္ပါနီ**တိ ဝိ၀ေကာန-ရုပါနိ။ **ဘာဂိ ၀ါ**တိ ဘာဂေါ စိ၀ရာဒိကောဋ္ဌာသော အဿ အတ္ထီတိ ဘာဂိ။ ပဋိလာဘ၀သေန အတ္ထရသာဒိဘာဂေါ အဿ အတ္ထီတိ ဘာဂိ။ **အတ္ထရသဿာ**တိ ဟေတုဖလသမ္ပတ္တိသဒ္ဒါတဿ အတ္ထရသဿ။ **ဓမ္မရသဿာ**တိ ဟေတုသမ္ပတ္တိ-သဒ္ဒါတဿ ဓမ္မရသဿ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဟေတုမှိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ"တိ၃။ **ဝိမုတ္တိရသဿာ**တိ ဖလသမ္ပတ္တိသဒ္ဒါတဿ ဝိမုတ္တိရသဿ။ ဝုတ္တမှိ စေတံ "ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ရသော နာမ ပဝုစ္စတိ"တိ၄။

၁-ကလ္လကောတိ (သီ၊ သျာ)　　၂-ခုဒ္ဒကပါဋ-ဋ္ဌ-၁၄၃၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၃၅-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၃-အာဘိ ၂-၃၀၇-ဝိဋ္ဌေ။　　၄-ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၈-ဝိဋ္ဌေသု။

စတုန္နံ ဈာနာနန္တိ ပဌမဈာနာဒိနံ စတုန္နံ ဈာနာနံ။ **စတုန္နံ အပ္ပမညာနန္တိ** မေတ္တာဒိနံ ဖရဏပ္ပမာဏဝိရဟိတာနံ စတုန္နံ ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ။ **စတုန္နံ အရူပသမာပတ္တီနန္တိ** အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိနံ စတုန္နံ အရူပဈာနာနံ။ **အဋ္ဌန္နံ ဝိမောက္ခာနန္တိ** "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီ"တိအာဒိနာ[1] နယေန ဝုတ္တာနံ အာရမ္မဏဝိမုတ္တာနံ အဋ္ဌန္နံ ဝိမောက္ခာနံ။ **အဘိဘာယတနာနန္တိ** ဏ္ဍေ အဘိ-ဘူတာနိ အာယတနာနိ ဇေတသံ ဈာနာနန္တိ အဘိဘာယတနာနိ၊ ဈာနာနိ။ **အာယတနာနီ**တိ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနသဒ္ဒါတာနိ ကသိဏာရမ္မဏာနိ။ ဉာဏဟ္တိရိကော ဟိ ပုဂ္ဂလော ဝိသဒဉာဏော်တိ ကိံ ဏ္ဍေ အာရမ္မဏော သမာ-ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ န မယိ စိတ္တေကဂ္ဂတာကရဏော ဘာရော အတ္ထိတိ တာနိ အာရမ္မဏာနိ အဘိဘဝိတ္ဝာ သမာပဇ္ဇတိ။ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝတ္ထ အပုနံ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဥပ္ပါဒိတာနိ ဈာနာနိ အဘိဘာယတနာနိတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ အဋ္ဌန္နံ အဘိဘာယတနာနံ။ **နဝန္နံ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တီနန္တိ** ပုဗ္ဗံ ပုဗ္ဗံ အနု အနုပုဗ္ဗံ၊ အနုပုဗ္ဗံ ဝိဟရိတဗ္ဗတော သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိ၊ အနုပဋိပါဋိယာ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော၊ တာသံ နဝန္နံ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရ-သမာပတ္တီနံ။ **ဒသန္နံ သညာဘာဝနာနန္တိ** ဂိရိမာနန္ဒသုတ္တေ[2] အာဂတာနံ အနိစ္စသညာဒိနံ ဒသန္နံ သညာဘာဝနာနံ။ **ဒသန္နံ ကသိဏသမာပတ္တီနန္တိ** သကလဋ္ဌေန ကသိဏာသဒ္ဒါတာနံ ပထဝီကသိဏဈာနာဒိနံ ဒသန္နံ ဈာနာနံ။ **အာနာပါနဿတိသမာဓိဿာတိ** အာနာပါနဿတိသမုယုတ္တာသမာဓိဿ။ **အသုဘသမာပတ္တိယာတိ** အသုဘဈာနသမာပတ္တိယာ။ **ဒသန္နံ တထာဂတ-ဗလာနန္တိ** ဒသဗလဗလာနံ ဒသန္နံ။ **စတုန္နံ ဝေသာရဇ္ဇာနန္တိ** ဝိသာရဒဘာဝါနံ စတုန္နံ ဝေသာရဇ္ဇာနံ။ **စတုန္နံ ပဋိသမ္ဘိဒါနန္တိ** ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာနံ စတုန္နံ။ **ဆန္နံ အဘိညာဏာနန္တိ** ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိနံ ဆန္နံ အဘိညာဏာနံ။ **ဆန္နံ ဖုဋ္ဌဓမ္မာနန္တိ** "သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ"တိအာဒိနာ[3] နယေန ဥပရိ အာဂတာနံ ဆန္နံ ဖုဋ္ဌဓမ္မာနံ။

တတ္ထ စိဝရာဒယော ဘာဂျသမ္ပတ္တိဝသေန ဝုတ္တာ။ အတ္ထရဏတိကော ပဋိဝေဓ-ဝသေန ဝုတ္တော။ အဓိသီလတိကော ပဋိပတ္တိဝသေန။ ဈာနတ္တိကော ရူပါရူပဈာန-ဝသေန။ ဝိမောက္ခတ္တိကော သမာပတ္တိဝသေန။ သညာစတုက္ကော ဥပစာရပ္ပနာ-ဝသေန။ သတိပဋ္ဌာနာဒယော သတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မဝသေန။ **တထာ-ဂတဗလာနန္တိ**အာဒယော အာဝေဏိကဓမ္မဝသေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-အာဘိ ၁-၆၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၃-၃၄၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ခု ဂ-၁၇၅၊ ခ ၁၀-၁၆-ပိဋ္ဌေသု။

ဇုတော ပရံ **ဘဂ၀ါတိ နေတံ နာမ**န္တိအာဒိ "အတ္ထမနုဂဲတာ အယံ ပညတ္တီ"တိ ဉာပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သမဏာ** ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂတာ။ **ဗြာဟ္မဏာ** ဘော၀ါဒိနော သမိတပါပဗာဟိတပါပါ ၀ါ။ **ဒေ၀တာ** သဏ္ဌာဒယော ဗြဟ္မာနော စ။ **ဝိမောက္ခန္တိက**န္တိ ဝိမောက္ခော အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ ဝိမောက္ခသ္မာ အန္တော အရဟတ္တဖလံ၊ တသ္မိံ ဝိမောက္ခန္တေ ဘ၀ံ ဝိမောက္ခန္တိကံ နာမံ။ သမ္ဗညုဘာ၀ေါ ဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သိဒ္ဓေတိ၊ အရဟတ္တဖလာဓိဂမေန သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တသ္မာ သမ္ဗညုဘာ၀ေါ ဝိမောက္ခန္တေ ဘ၀ေါ ဟောတိ။ တံ နေမိတ္တိကမ္ပိ နာမံ ဝိမောက္ခန္တေ ဘ၀ံ နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂ၀န္တာန"န္တိ။ **ဗေဓိယာ မူလေ သဟ သမ္ဗညုတညာဏသ ပဋိလာဘာ**တိ မဟာဗောဓိရုက္ခမူလေ ယထာဝုတ္တက္ခဏေ သမ္ဗညုတညာဏသ ပဋိလာဘေန သဟ။ **သန္ဓိကာ ပညတ္တီ**တိ အရဟတ္တဖလ-သန္ဓိကိရိယာယ သမ္ဗဓမ္မသန္ဓိကိရိယာယ ၀ါ ဇာတာ ပညတ္တိ။ **ယဒိဒံ ဘဂ၀ါ**တိ ယာ အယံ ဘဂ၀ါတိ ပညတ္တိ။

ဒိဿိ ကာရဏေဟိတိ ဒိဿိ ကောဋ္ဌာသေဟိ။ **ပရိယတ္တိသာသန**န္တိ တေ-ပိဋကံ ဗုဒ္ဓ၀စနံ။ **ပဋိပတ္တိ**ဘိ ပဋိပဇ္ဇတိ ဇေတယာတိ ပဋိပတ္တိ။ **ယံ တသ္မ ပရိယာ-ပုဏ်**န္တိ တေန ပုဂ္ဂလေန ယံ ပရိယာပုဏံ သဗ္ဗာယိတံ၊ ကရဏတ္ထေ သာမိ၀စနံ။ "ပရိယာပုဏ်"န္တိပိ ပါဌော။ **သုတ္တ**န္တိ ဥဘတော၀ိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသခန္ဓကပရိ၀ါရာ, သုတ္တနိပါတေ မင်္ဂလသုတ္တာ၁ ရတနသုတ္တာ၂ တုဝဋ္ဋကသုတ္တာဒိနံ၃, အညမ္ပိ စ သုတ္တ-နာမကံ တထာဂတ၀စနံ သုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဂေယျ**န္တိ သမ္ဗမ္ပိ သဂါထကံ သုတ္တံ ဂေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဝိသေသေန သံယုတ္တကေ သကလောပိ သဂါထာ၀ဂ္ဂေါ။ **ဝေယျာကရဏ**န္တိ သကလံ အဘိဓမ္မပိဋကံ နိဂ္ဂါထကံ သုတ္တံ, ယဉ္စ အညမ္ပိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အဂ်ေဟိ အသင်္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓ၀စနံ၊ တံ "ဝေယျာကရဏ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဂါထာ**တိ ဓမ္မပဒံ, ထေရဂါထာ, ထေရီဂါထာ, သုတ္တနိပါတေ နောသုတ္တ-နာမိကာ သုဒ္ဓိကဂါထာ စ "ဂါထာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဥဒါန**န္တိ သောမနဿ-ဉာဏမယိကဂါထာပဋိသံယုတ္တာ ဒွေအသီတိ သုတ္တန္တာ "ဥဒါန"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣတိဝုတ္တက**န္တိ "ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂ၀တာ"တိအာဒိနယပ္ပ၀တ္တာ၄ ဒသုတ္တရသတ-သုတ္တန္တာ "ဣတိဝုတ္တက"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဇာတက**န္တိ အပဏ္ဏကဇာတကာဒိနံ၅ ပဏ္ဏာသာဓိကာနိ ပဉ္စဇာတကသတာနိ "ဇာတက"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဗ္ဘုတ၀ဏ္ဏနာ

၁-ခု ၁-၃၊ ၃၁၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။　　၂-ခု ၁-၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။　　၃-ခု ၁-၄၂၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ခု ၁-၁၉၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။　　၅-ခု ၅-၁-ပိဋ္ဌေ။

"စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတဓမ္မာ အာနန္ဒေ"တိအာဒိ-နယပ္ပဝတ္တာ[1] သဗ္ဗေပိ အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတဓမ္မပဋိသံယုတ္တာ သုတ္တန္တာ "အဗ္ဘုတ-ဓမ္မ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဝေဒလ္လ**န္တိ စူဠဝေဒလ္လ[2]မဟာဝေဒလ္လ[3]သမ္မာဒိဋ္ဌိ[4]သက္ကပဉ္ဉ-သမ္ဗါရဘာဇနိယမဟာပုဏ္ဏမသုတ္တာဒယော[5] သဗ္ဗေပိ ဝေဒဉ္စ တုဋ္ဌဉ္စ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါ ပုစ္ဆိတသုတ္တန္တာ "ဝေဒလ္လ"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣဒံ ပရိယတ္တိသာသန**န္တိ ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗဋ္ဌေန ပရိယတ္တိ၊ အနု-သာသနဋ္ဌေန သာသနန္တိ ကတ္ဝာ ပရိယတ္တိသာသနံ။ **တမ္ဟိ မုဿတီ**တိ တမ္ဟိ ပရိယတ္တိသာသနံ နဿတိ။ **သမ္မုဿတီ**တိ အာဒိတော နဿတိ။ **ပရိဗာဟိရော ဟောတီ**တိ ပရမ္မုခေါ ဟောတိ။

ကတမံ ပဋိပတ္တိသာသနန္တိ လောကုတ္တရဓမ္မတော ပုဗ္ဗဘာဂေါ တဒတ္ထံ ပဋိပဇ္ဇိယတီတိ ပဋိပတ္တိ။ သာသိယန္တိ ဇ္ဈေ ဝေနေယျာတိ သာသနံ။ **သမ္မာ-ပဋိပဒါ**တိအာဒယော ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

ပါဏာမိ ဟနတီတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယမိဿ ဃာတေတိ။ **အဒိန္နမိဿ အာဒိယတီ**တိ ပရပရိဂ္ဂဟိတမိဿ ဝတ္ထုံ ဂဏှာတိ။ **သန္ဓိမိဿ ဆိန္ဒတီ**တိ ဃရသန္ဓိမိဿ ဆိန္ဒတိ။ **နိလ္လောပမိဿ ဟရတီ**တိ ဂါမေ ပဟရိတ္ဝာ မဟာဝိလောပမိဿ ကရောတိ။ **ဧကာဂါရိကမိဿ ကရောတီ**တိ ပဏ္ဍာသမတ္တေဟိပိ သဒ္ဓိမတ္တေဟိပိ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဇိဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေ-တ္ဝာပိ ဓနံ အာဟရာပေတိ။ **ပရိပန္ထေ ဝိ တိဋ္ဌတီ**တိ ပန္ထဒူဟနကမ္မံ ကရောတိ။ **ပရဒါရမိဿ ဂစ္ဆတီ**တိ ပရဒါရေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇတိ။ **မုသာပိ ဘဏတီ**တိ အတ္ထဘဉ္ဇနကံ မုသာပိ ဝဒတိ။ **အနရိယဓမ္မော**တိ အနရိယသဘာဝေါ။

၅၁။ **ဧကော ပုဗ္ဗေ စရိတ္ဝာနာ**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတေန ဝါ ဂဏာဝဝသဋ္ဌ-ဋ္ဌေန ဝါ ပုဗ္ဗေ လောကေ ဝိဟရိတ္ဝာ။ **ယာနံ ဘိက္ခဝေ တံ လောကေ၊ ဟီနမာဟု ပုထုဇ္ဇန**န္တိ တံ ဝိဇ္ဇာနကံ ပုဂ္ဂလံ ယထာ ဟတ္ထိယာနာဒိယာနံ အဒန္တံ ဝိသမမိဿ အာရောဟတိ၊ အာရောဟနကမိဿ ဘဉ္ဇတိ၊ ပပါတေပိ ပပတတိ၊ ဧဝံ ကာယ-ဒုစ္စရိတာဒိဝိသမာရောဟနေန နိရယာဒီသု, အတ္ထဘဉ္ဇနေန ဇာတိပပါတာဒီသု ပပတနေန စ ယာနံ ဘိက္ခဝေ ဟီနံ ပုထုဇ္ဇနဉ္စ အာဟ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတေန ဝါတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာကောဋ္ဌာသေန ဝါ "ပဗ္ဗဇိတော သမ-ဏော"တိ ဂဏနာရောပနေန ဝါ။ **ဂဏာဝဝသဋ္ဌဋ္ဌေန ဝါ**တိ ဂဏာသင်္ကိ-ကာရာမတံ ဝိသဇ္ဇေတ္ဝာ ဝသဋ္ဌဋ္ဌေန ဝါ။

၁-ဒီ ၂-၁၁၉၊ အံ ၁-၄၄၈-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-မ ၁-၃၇၃-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-မ ၁-၃၆၅-ဝိဋ္ဌာဒီသု။
၄-မ ၁-၅၇-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-ဒီ ၂-၂၁၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၆-မ ၃-၆၆-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

ကေဘ ပဠိက္ကမတိတိ ကဲ့ကေဘ ဂါမတော နိဝတ္တတိ။ **ယော နိသေ-ဝတိ**တိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **အပရေန သမယေနာ**တိ ဒုဇ္ဈညွံ့ ကာလေ အပရဘာဂေ။ **ဗုဒ္ဓိ**နှိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓိံ။ **ဓမ္မ**နှိ သွာက္ခာတတာဒိဂုဏယုတ္တံ ဓမ္မံ။ **သံဃ**နှိ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိဂုဏယုတ္တံ သံဃံ။ **သိက္ခာ**နှိ အဓိသီလာဒိသိက္ခတ္တံ သိက္ခံ။ **ပစ္စက္ခာယာ**တိ ဗုဒ္ဓါဒိံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ။ **ဟီနာယာ**တိ ဟီနတ္ထာယ ဂိဟိဘာဝါယ။ **အာဝတ္တိတ္ဝာ**တိ နိဝတ္တိတ္ဝာ။ **သေဝတိ** ကေဝါရံ သေဝတိ။ **နိသေဝတိ** အနေကဝိဓေန သေဝတိ။ **သံသေဝတိ** အလ္လီယိတ္ဝာ သေဝတိ။ **ပဋိသေဝတိ** ပုနပ္ပုနံ သေဝတိ။

ဘန္တေနှိ ဝိဇ္ဇာနံ။ **အဒန္တေ**နှိ ဒန္တဘာဝံ အနုပနိတံ။ **အကာရိတ**နှိ သုသိက္ခိတ-ကိရိယံ အသိက္ခာပိတံ။ **အဝိနီတ**နှိ န ဂိနိတံ အာစာရသမ္ပတ္တိယာ အသိက္ခိတံ။ **ဥပ္ပဍံ ဂဏှာတိ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ယာနံ အဒန္တာတိယုတ္တံ ဘန္တံ ဝိသမမဂ္ဂံ ဥပေတိ။ **ဝိသမံ ခါဏုမ္ပိ ပါသာဏမ္ပိ အဘိရုဟတိ**တိ ဝိသမံ ဟုတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ ခရ-ခါဏုမ္ပိ[1] တထာ ပဗ္ဗတပါသာဏမ္ပိ အာရောဟတိ။ **ယာနမ္ပိ အာရောဟနကမ္ပိ ဘဥ္ဇတိ**တိ ဝယ္ဘာဒိယာနံ အာရောဟန္တသ္သ ပါဒေန္တသ္သ ဟတ္ထပါဒါဒိမ္ပိ ဘိန္ဒတိ။ **ပပါတေဝိ ပပတတိ**တိ ကေတောစ္ဆိန္နပဇ္ဇာရပပါတေဝိ ပါတေတိ။ **သော ဝိဇ္ဇာ-ကော**တိ သော ပဋိက္ကန္တကော။ **ဘန္တော ယာနပဋိဘာဂေါ**တိ အနဝဋ္ဌိတယာနသဒိ-သော။ **ဥပ္ပဍံ ဂဏှာတိ**တိ ကုသလကမ္မပထတော ပဋိက္ကမိတ္ဝာ အပါယပထဘူတံ ဥပ္ပထံ မိဆ္ဆာမဂ္ဂံ ဥပေတိ။ **ဝိသမံ ကာယကမ္မံ အာဟရတိ**တိ သမဿ ပဋိပက္ခံ ကာယဒုစ္စရိတသမ္ပါတံ ဝိသမံ ကာယကမ္မံ အာဟရတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **နိရယေ အတ္တာနံ ဘဥ္ဇတိ**တိ နိရဿာဒသမ္ပါတေ နိရယေ အတ္တဘာဝံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကရောတိ။ **မနုဿလောကေ အတ္တာနံ ဘဥ္ဇတိ**တိ ဝိဝိဓကမ္မကာရဏ-ဝသေန ဘဥ္ဇတိ။ **ဒေဝလောကေ အတ္တာနံ ဘဥ္ဇတိ**တိ ပိယဝိပ္ပယောဂါဒိဒုက္ခ-ဝသေန။ **ဇာတိပပါတမ္ပိ ပပတတိ**တိ ဇာတိပပါတေဝိ ပါတေတိ။ **ဇရာပပါတာ-ဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **မနုဿလောကေ**တိ ဣဓ အမိပ္ပေတလောကမေဝ ဒဿေတိ။

ပုထုဇ္ဇနာတိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနာတိ—

ပုထူနံ ဇနနာဒိဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။
ပုထုဇ္ဇနန္တောဂဓတ္တာ၊ ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ။

၁-ခဒိရခါဏုမ္ပိ (သီ၊ သျာ)

သော ဟိ ပုထူနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကိလေသာဒီနံ ဇနနာဒိဟိပိ ကာရဏောဟိ ပုထုဇ္ဇနော။ တံ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ "**ပုထု ကိလေသေ ဇနေန္တီ**"တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဗဟူနံ နာနပ္ပကာရာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနံ အဝိဟတတ္တာ ဝါ တာ ဇနေန္တိ၊ တာဟိ ဇနိတာတိ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ။ အဝိဟတမေဝတ္ထံ ဇနသဒ္ဒေါ ဝဒတိ။ **ပုထု သတ္ထာရာနံ မုခုလ္လောကိကာ**တိ ဣတ္ထေ ပုထူ နာနာ ဇနာ သတ္ထုပဋိညာ ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာတိ ဝစနတ္ထော။ **ပုထု သမ္မဂတိဟိ အဝုဋ္ဌ-တာ**တိ ဣတ္ထေ ဇနေတဗ္ဗာ ဇနယန္တိ ဣတ္ထောတိ ဇနာ၊ ဂတိယော။ ပုထူ ဇနာ ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ဇုတော ပရေ ဇာယန္တိ ဇတေဟိတိ ဇနာ၊ အဘိသဒ္ဒါရာ-ဒယော။ တေ ဇတေသံ ဝိဇ္ဇန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ အဘိသခ်ရဏာဒိအတ္ထော ဧဝ ဝါ ဇနသဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **နာနာသန္တာနေဟိ သန္တာပေန္တီ**တိ ရာဂဂ္ဂိအာဒယော သန္တာပါ။ တေ ဧဝ ဝါ သဗ္ဗေပိ ဝါ ကိလေသာ ပရိဋ္ဌာဟာ။ **ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသူ**တိ ဣတ္ထေ ဇာယတီတိ ဇနော, ရာဂေါ ဂေဓော တိ ဧဝမာဒိကော၊ ပုထု ဇနော ဇတေသန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ပုထု ဇာတာ ရတ္တာတိ ဧဝံ ရာဂါဒိအတ္ထော ဧဝ ဝါ[1] ဇနသဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ပလိဗုဒ္ဓါ**တိ သမ္ဗန္ဓါ၂။ **အာဝုတာ**တိ အာဝရိတာ။ **နိဝုတာ**တိ ဝါရိတာ။ **ဩဝုတာ**တိ ဥပရိတော ပိဟိတာ။ **ပိဟိတာ**တိ ဟေဋ္ဌာဘာဂေန ပိဟိတာ။ **ပဋိစ္ဆန္နာ**တိ အပါကဋာ။ **ပဋိကုဇ္ဇိတာ**တိ အဓောမုခဂတာ။

အထ ဝါ ပုထူနံ ဝါ ဂဏနပထမတီတာနံ အရိယဓမ္မပရမ္မုခါနံ နိစဓမ္မ-သမာစာရာနံ ဇနာနံ အန္ဓော ဂဓတ္တာဝိ ပုထုဇ္ဇနာ။ ပုထု ဝါ အယံ ဝိသုံယေဝ သဒ်ံ ဂတော, ဝိသံသဋ္ဌော သီလသုတာဒိဂုဏယုတ္တေဟိ အရိယေဟိ ဇနောတိပိ ပုထုဇ္ဇနော။

ဧဝံ ယေ တေ—

"ဒုဧဝ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလ္ယာဏေကော ပုထုဇ္ဇနော"တိ—

ဒွေဝ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ တေသု အန္ဓပုထုဇ္ဇနော ဝုတ္တော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၂။ **ယသော ကိတ္တိ စာ**တိ လာဘသက္ကာရော ပသံသာ စ။ **ပုဗ္ဗေ**တိ ပဗ္ဗဇိတဘာဝေ။ **ဟာယ တေ ဝါဒိ တသ္မ သာ**တိ တသ္မ ဝိဗ္ဘန္နကသ္မ သတော

၁-ရာဂါဒိအတ္ထေ ဧဝ ဝါ (သီ၊ သျာ) ၂-ပရိပန္နာ (သီ)

သော စ ယသော သာ စ ကိတ္တိ ဟာယတိ။ **တေမိဒ် ဒိသ္မာ**တိ တေမိဒ် ပုဗ္ဗေ ယသကိတ္တိနံ လာဘံ ပစ္ဆာ စ ဟာနိ ဒိသ္မာ။ **သိက္ခေထ မေထုနံ ဝိပ္ပဟာတ-ဧ၀**တိ တိသော သိက္ခာယော သိက္ခေထ။ ကိံကာရဏာ? **မေထုနံ ဝိပ္ပ-ဟာတ၀ေ၊** မေထုနပ္ပဟာနတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကိတ္တိဝဏ္ဏဂတောတိ ဘဂ၀ါ ကိတ္တိဝဏ္ဏော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒ္ဟ္ဝေ ဂုဏ္ဘူ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ၀ဒန္တော ဟောတီတိ အတ္ထော။ စိတ္တံ နာနာနယေန ကထနံ အသ အတ္ထိတိ **စိတ္တကထီ။ ကလျာဏပဋိဘာနော**တိ သုန္ဒရပညော။

ဟာယတီတိ နိဒ္ဒေသသ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **ပရိဟာယတီ**တိ သမန္တတော ဟာယတိ။ **ပရိဓံသတီ**တိ အဓောပထိံ ပတတိ။ **ပရိပတတီ**တိ သမန္တတော အပဂစ္ဆတိ။ **အန္တရဓာယတီ**တိ အဒဿနံ ယာတိ။ **ဝိပ္ပလုဇ္ဇတီ**တိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ။

ခုဒ္ဒကော သီလက္ခန္ဓောတိ ထုလ္လစ္စယာဒိ။ **မဟန္တော သီလက္ခန္ဓော**တိ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသော။

မေထုနဓမ္မသ ပဟာနာယာတိ တဒင်္ဂါဒိပဟာနေန ပဇဟနတ္ထာယ။ **ဂူပသမာယာ**တိ မလာနံ ဂူပသမနတ္ထာယ။ **ပဋိနိဿဂ္ဂါယာ**တိ ပက္ခန္ဒန-ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထာယ။ **ပဋိပဿဒ္ဓိယာ**တိ ပဋိပဿဒ္ဓိသင်္ခါတသ ဖလသ အတ္ထာယ။

၅၃။ ယော ဟိ မေထုနံ န ဝိပ္ပဇဟတိ **သက်ပွဟိ။ ပ။ တထာဝိ၀ေ။** တတ္ထ **ပရေတော**တိ သမန္နာဂတော။ **ပရေသံ နိဿ္သါသန်**တိ ဥပဇ္ဈာယာဒိနံ နိန္နာ၀စနံ။ **မက်ိ ဟောတိ**တိ ဒုမ္မနော ဟောတိ။

ကာမသက်ပွနောတိ ကာမပဋိသံယုတ္တေန ဝိတက္ကေန။ ဥပရိဒ္ဒေ၀ိ ဧသေ၀ နယော။ **ဗုဒ္ဓေါ**တိ ဝိတက္ကေဟိ ဗုသိတော။ **ပရေတော**တိ အပရိဟီနော။ **သမောဟိတော**တိ သမ္မာ ဩဟိတော အန္တော ပ၀ိဒ္ဒေါ။ **ကပဏော ဝိယာ**တိ ဒုဂ္ဂတမနုဿော ဝိယ။ **မန္ဒော ဝိယာ**တိ အညာဏိ ဝိယ။ **မောမူဟော ဝိယာ**တိ သမ္မောဟဘူတော ဝိယ။ **ဗျာယတီ**တိ စိန္တေတိ။ **ပဇ္ဈာယတီ**တိ ဘုသံ စိန္တေတိ။ **နိဇ္ဈာယတီ**တိ အနေကဝိဓေန စိန္တေတိ။ **အပဇ္ဈာယတီ**တိ တတော အပဂန္တ္ဝာ စိန္တေတိ။ **ဥလူကော**တိ ဥလူကသကုဏော။ **ရုက္ခသာခါယန်**တိ ရုက္ခေ ဥဋ္ဌိတသာခါယ, ဝိဋပေ ၀ါ။ **မူသိကံ မဂယမာနော**တိ မူသိကံ ဂဝေသမာနော၊ "မဂ္ဂယမာနော"တိပိ ပဌန်။ **ကောဋ္ဌူ**တိ သိဂ်ါလော။ **ဗိဠာရော**တိ ဗဗ္ဗု။

သန္ဓိသမလသက်ဋ္ဌိရေတိ ဋ္ဌိန်း ဃရာနံ အန္တရေ စ ဥဒကနိဒ္ဓမနစိက္ခလ္လကစဝရ-နိက္ခိပနဋ္ဌာနေ စ ထက္ကိလေ စ။ **ဝဟန္တိန္နော**တိ ပိဋ္ဌိဂဝံသန္တိန္နော။ ဣတောပရာ ဂါထာ ပါကဋသမ္မန္နာ ဧဝ။

၅၄။ တာသု **သတ္ထာနိ**တိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ။ တာနိ ဟိ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ဆေဒနဋ္ဌေန "သတ္ထာနိ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေသု ဝါယံ ဝိသေသေန တာဝ အာဒိတော မုသာဝစနသတ္ထာနေဝ ကရောတိ၊ "ဣမိနာ ကာရဏေနာဟံ ဝိဇ္ဈန္တော"တိ ဘဏန္တော။တေနေဝါဟ **"ဧသ ခွဿ မဟာဂေဓော၊ မောသဝဇ္ဇံ ပဂါဟတီ"**တိ။ တတ္ထ **ဧသ ခွဿာ**တိ ဧသ ခေါ အာဿ။ **မဟာဂေဓော**တိ မဟာဗန္ဓနံ။ ကတမော**တိ** စေ? ယဒိဒံ မောသဝဇ္ဇံ ပဂါဟတိ၊ သ္မာယံ မုသာ-ဝါဒဖ္လောဂါဟော "မဟာဂေဓော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တီဏိ သတ္ထာနိတိ တယော ဆေဒကာ။ ကာယဒုစ္စရိတံ **ကာယသတ္ထံ**။ **ဝစီသတ္ထာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ တံ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ "**တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ ကာယသတ္ထ**"န္တိ အာဟ။ **သမ္မဇ္ဇာနမုသာ ဘာသတီ**တိ ဇာနန္တော ဝုတ္တံ ဝါစံ ဘာသတိ။ **အဘိရတော အဟံ ဘန္တေ အဟောသိ**ံ **ပဗ္ဗဇ္ဇာယာ**တိ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနဘိရတိဝိရဟိတော အဟံ အာသိ**ံ**။ **မာတာ မေ ပေါသေတဗ္ဗာ**တိ မာတာ မယာ ပေါသေတဗ္ဗာ။ **တေနမှိ ဝိဇ္ဈန္တော**တိ **ဘဏတီ**တိ တေန ကာရဏေန ပဋိဇ္ဈန္တော အသ္မိတိဝိ ကထေတိ။ **ဗိတာ မေ ပေါသေတဗ္ဗော**တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဧသော တသ္မ မဟာဂေဓောတိ တသ္မံ ပုဂ္ဂလသ္မ ဧသော မဟာဗန္ဓော။ **မဟာဝနန္တိ** မဟန္တံ ဒုဋ္ဌဝနံ။ **ဂဟနန္တိ** ဒုရတိက္ကမံ။ **ကန္တာရော**တိ စောရ-ကန္တာရာဒိသဒိသော။ **ဝိသမော**တိ ကဏ္ဋကဝိသမော။ **ကုဋိလော**တိ ဝင်္က-ကဋ္ဌကသဒိသော။ **ပင်္ကော**တိ ပလ္လလသဒိသော။ **ပလိပေါ**တိ ကဒ္ဒမသဒိသော။ **ပလိဗောဓော**တိ မဟာဒုက္ခော။ **မဟာဗန္ဓနန္တိ** မဟန္တံ ဒုမောစယဗန္ဓနံ။ **ယဒိဒံ သမ္မဇ္ဇာနမုသာဝါဒေါ**တိ ယော အယံ သမ္မဇ္ဇာနမုသာဝါဒေါ။

သဘဂ္ဂတော ဝါတိ သဘာယံ ဌိတော ဝါ။ **ပရိဘဂ္ဂတော ဝါ**တိ ဂါမ-ပရိသာယံ ဌိတော ဝါ။ **ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ**တိ ဒါယာဒါနံ မဇ္ဈေ ဌိတော ဝါ။ **ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ**တိ သေနိနံ မဇ္ဈေ ဌိတော ဝါ။ **ရာဇကုလမဇ္ဈ-ဂတော ဝါ**တိ ရာဇကုလဿ မဇ္ဈေ မဟာဝိနိစ္ဆယေ ဌိတော ဝါ။ **အဘိနီတော**တိ ပုဆ္ဆနတ္ထာယ နီတော။ **သက္ခိပုဋ္ဌော**တိ သက္ခိံ ကတ္ဝာ ပုဋ္ဆိတော။ **ဟေဇ္ဇာ**

၁-မဟာဒုဋ္ဌေါ (သီ၊ သျာ)

ပုရိသာတိ အာလပနမေတံ။ **အတ္ထဟေတု ၀ါ ပရဟေတု ၀ါ**တိ အတ္တနော ၀ါ ပရဿ ၀ါ ဟတ္ထပါဒါဒိဟေတု ၀ါ ဓနဟေတု ၀ါ။ **အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ၀ါ**တိ ဣတ္ထေ **အာမိသ**န္တိ လာဘော အဓိပ္ပေတော။ **ကိဉ္စိက္ခ**န္တိ ယံ ၀ါ တံ ၀ါ အပ္ပမတ္တကံ၊ အန္တမသော တိတ္တိရ၀ဋ္ဋကသပ္ပိပိဏ္ဍနဝနီတပိဏ္ဍာဒိမတ္တကဿပိ လာဘဿ ဟေတူတိ အတ္ထော။ **သမဏာနံယေ ဘာသတီ**တိ ဇာနန္တော-ယေ၀ မုသာ၀ါဒံ ကရောတိ။

ပုန အညံ ပရိယာယံ ဒဿေန္တော "**အဝိ စ တီဟာကာရေဟိ မုသာ၀ါဒေါ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗေ၀ဿ ဟောတီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တီဟာကာရေဟီ**တိ သမဏာနမုသာ၀ါဒဿ အင်္ဂဘူတေဟိ တီဟိ ကာရဏေဟိ။ **ပုဗ္ဗေ၀ဿ ဟော-တီ**တိ ပုဗ္ဗဘာဂေယေ၀ အဿ ပုဂ္ဂလဿ ဧ၀ံ ဟောတိ "မုသာ ဘဏိဿ"န္တိ။ **ဘဏန္တဿ ဟောတီ**တိ ဘဏမာနဿ ဟောတိ။ **ဘဏိတဿ ဟောတီ**တိ ဘဏိတေ အဿ ဟောတိ။ ယံ ၀တ္တုံ တဿ်ံ ဝုတ္တေ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အထ ၀ါ **ဘဏိတဿာ**တိ ဝုတ္တ၀တော နိဋ္ဌိတ၀စနဿ ဟောတီတိ။ ယော ဧ၀ံ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ ဇာနာတိ, ဘဏန္တောပိ ဇာနာတိ, ပစ္ဆာပိ ဇာနာတိ "မုသာ မယာ ဘဏိတ"န္တိ၊ သော ဧ၀ံ ၀ဒန္တော မုသာ၀ါဒကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော ဒဿိတော။ ကိန္တုပိ ဒဿိတော၊ အထ ခေါ အယ-မေတ္ထ ၀ိသေသော—ပုစ္ဆာ တာ၀ ဟောတိ၊ "မုသာ ဘဏိဿ"န္တိ ပုဗ္ဗဘာဂေါ အတ္ထိ၊ "မုသာ မယာ ဘဏိတ"န္တိ ပစ္ဆာဘာဂေါ နတ္ထိ။ ဝုတ္တမတ္တမေ၀ ဟိ ကောစိ ပမုဿတိ ကိ် တဿ မုသာ၀ါဒေါ ဟောတိ, န ဟောတီတိ? သော ဧ၀ံ **အဋ္ဌကထာသု** ဝိဿဇ္ဇိတော—ပုဗ္ဗဘာဂေ "မုသာ ဘဏိဿ"န္တိ စ, ဘဏန္တဿ "မုသာ ဘဏာမီ"တိ စ ဇာနတော ပစ္ဆာဘာဂေ "မုသာ မယာ ဘဏိတ"န္တိ န သက္ကာ န ဘ၀ိတုံ၊ သစေပိ န ဟောတိ, မုသာ-၀ါဒေါယေ၀။ ပုရိမမေ၀ ဟိ အင်္ဂဿံ ပမာဏံ။ ယဿာပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ "မုသာ ဘဏိဿ"န္တိ အာဘောဂေါ နတ္ထိ၊ ဘဏန္တော ပန "မုသာ ဘဏာမီ"တိ ဇာနာတိ။ ဘဏိတေပိ "မုသာ မယာ ဘဏိတ"န္တိ ဇာနာတိ။ သော မုသာ-၀ါဒေန န ကာရေတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ဟိ ပမာဏတရော။ တသ်ံ အဿတိ ဒ၀ါ ဘဏိတံ ၀ါ, ရ၀ါ ဘဏိတံ ၀ါ ဟောတီတိ။

ဣတ္ထေ စ တံဉ္ဉာဏတာ စ ဉာဏဿမောဓာနဇ္ဈ ပရိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ **တံဉာဏတာ ပရိစ္ဆိတဗ္ဗာ**တိ ယေန စိတ္တေန "မုသာ ဘဏိဿ"န္တိ ဇာနာတိ၊ တေနေ၀ "မုသာ ဘဏာမီ"တိ စ, "မုသာ မယာ ဘဏိတ"န္တိ စ ဇာနာတီတိ ဧ၀ံ ဧကစိတ္တေနေ၀ တီသု ခဏေသု ဇာနာတီတိ အယံ တံဉ္ဉာဏတာ ပရိစ္ဆိတဗ္ဗာ။

နာ ဟိ သက္ကာ တေနေဝ စိတ္တေန တံ စိတ္တံ ဇာနိတုံ၊ ယထာ နာ သက္ကာ တေနေဝ အသိနာ သော အသိ ဆိန္နိတုန္တိ။ ပုရိမံ ပုရိမံ ပန စိတ္တံ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ စိတ္တဿ တထာ ဥပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟုတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ပမာဏံ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ တသ္မိံ သတိ နာ ဟေဿတိ။
သေသဒ္ဒယန္တိ နတ္ထေတ, မိတိ ဝါစာ တိဝင်္ဂိကာ”တိ။

ဉာဏသမောဓာနံ ပရိစ္ဆိတပုဗ္ဗန္တိ တောနိ တိဏိ စိတ္တာနိ ကေဋ္ဌဏော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ နာ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ဣဒဉ္စိ စိတ္တံ နာမ—

“အနိရုဒ္ဓမိ ပဌမေ၊ နာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပစ္ဆိမံ။
နိရန္တိရုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဧကံ ဝိယ ပကာသတိ”တိ။

ဣတော ပရံ ပန ယွာယံ အဇာနံယေဝ “ဇာနာမိ”တိအာဒိနာ နယေန သမ္ပဇာနမုသာ ဘဏတိ၊ ယသ္မာ သော “ဣဒံ အဘူတ”န္တိ ဝံဒိဋ္ဌကော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဟိ အတ္ထေဝ အယံ လဒ္ဓိ။ တထာ “ဣဒံ အဘူတ”န္တိ ဝေမဿ ခမတိ စေဝ ရုစ္စတိ စ။ ဧဝေမဿ သညာ၊ ဧဝံ သဘာဝမေဝ စဿ စိတ္တံ “ဣဒံ အဘူတ”န္တိ။ ယဒါ ပန မုသာ ဝတ္ထုကာမော ဟောတိ၊ တဒါ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ခန္တိံ ဝါ ဒိဋ္ဌိခန္တိဟိ သဒ္ဓိံ ရုစိံ ဝါ ဒိဋ္ဌိခန္တိရုစိဟိ သဒ္ဓိံ သညံ ဝါ ဒိဋ္ဌိခန္တိရုစိသညာဟိ သဒ္ဓိံ ဘာဝံ ဝါ ဝိနိဓာယ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပဋိဇာနာ-ဒေတ္ဝာ အဘူတံ ကတ္ဝာ ဘဏတိ။တသ္မာ တေသမ္ပိ ဝသေန အဂ်ဘေဒံ ဒဿေတုံ **“အဝိ စ စတ္ထဟာကာရေဟိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဣတ္ထေ စ **ဝိနိဓာယ ဒိဋ္ဌိန္တိ** ဗလဝမ္မဝိနိဓာနဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ **ဝိနိဓာယ ခန္တိန္တိ**အာဒိနိ တတော ဒုဗ္ဗလဒုဗ္ဗလာနံ ဝိနိဓာနဝသေန။ **ဝိနိဓာယ သညန္တိ** ဣဒံ ပနေတ္ထ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလမ္မဝိနိဓာနဝသေန။ သညာမတ္တမ္ပိ နာမ အဝိနိဓာယ သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

၅၅။ **မန္ဒေဝ ပရိကိဿတီတိ** ပါဏဝဓာဒိနိ ကရောန္တော တတော-နိဒါနဉ္စ ဒုက္ခမနုဘောန္တော ဘောဂပရိယေသနာရက္ခဏာနိ စ ကရောန္တော မောမူဟော ဝိယ ပရိကိလိဿတိ။

တမေနံ ဇာဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တီတိ နာ ရာဇာနော ကရောန္တိ၊ ရာဇာမိနပုရိသာ နာနာဝိဓာနိ ကမ္မကာရဏာနိ ကရောန္တိ။

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၂-ဂဖ္ဖ-ပိဋ္ဌေ။

ကဿဟိဒ္ဓိ တာဋီကာတိ ကဿဒဿကေဟိဝိ ဝိတဋီကာ။ **ဝေဠ္လဟိတိ** ဝေတ္တလတာဟိ။ **အဒ္ဓဒဿကေဟိ**တိ မုဂ္ဂရေဟိ, ပဟာရသာဓနတ္ထံ ဝါ စတုဟတ္ထဒဿံ ဒ္ဝေဓာ ဆေတ္ဝာ ဂဟိတဒဿကေဟိ။ **မိလက်ထာလိက**န္တိ ကဠိယဉ္ဇလိကကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရောန္တာ သိသကပါလံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ တတ္တံ အယောဂုဠံ သဏ္ဍာသေန ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထ ပက္ခိပန္တိ၊ တေန မတ္ထလုင်ံ ပက္ကုဠ္ဍိတ္ဝာ ဥပရိ ဥတ္တရတိ။ **သခ်မုဏ္ဍိက**န္တိ သခ်မုဏ္ဍကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရောန္တာ ဥတ္တရောဋ္ဌဥဘတောကဏ္ဏစူဠိကဂလဝါဋကပရိဿ္ဆေဒေန စမ္မံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ သဗ္ဗကေသေ ဇကေတော ဂဏ္ဍိံ ကတ္ဝာ ဒဏ္ဍကေန ဝေဋ္ဌေတ္ဝာ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ သဟ ကေသေဟိ စမ္မံ ဥဋ္ဌဟတိ။ တတော သိသကဋာဟံ ထူလသက္ခရာဟိ ဃံသိတ္ဝာ ဓောဝန္တာ သခ်ံဝဏ္ဏံ ကရောန္တိ။ **ဂုဟုမုခ**န္တိ ရာဟုမုခကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရောန္တာ သက်ံနာ မုခံ ဝိဝရိတ္ဝာ အန္တောမုခေ ဒီပံ ဇာလေန္တိ၊ ကဏ္ဏစူဠိကာဟိ ဝါ ပဋ္ဌာယ မုခံ နိခါဒနေန ခနန္တိ၊ လောဟိတံ ပဿရိတ္ဝာ မုခံ ပူရေတိ။

ဇောတိမာလိကန္တိ သကလသရိရံ တေလပိလောတိကာယ ဝေဋ္ဌေတ္ဝာ အာလိမ္ပေန္တိ။**ဟတ္ထပဇ္ဇောတိက**န္တိ ဟတ္ထေ တေလပိလောတိကာယ ဝေဋ္ဌေတ္ဝာ ဒီပံ ဝိယ ပဇ္ဇာလေန္တိ။ **ရေကဝတ္တိက**န္တိ ရေကဝတ္တကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရောန္တာ ဟေဋ္ဌာဂိဝတော ပဋ္ဌာယ စမ္မဝဋ္ဋေ[1] ကန္တိတ္ဝာ [2] ဂေါပ္ဖကေ ပါတေန္တိ။ အထ နံ ယောတ္တေဟိ ဗန္ဓိတ္ဝာ ကဗုန္တိ။ သော အတ္တနော စမ္မဝဋ္ဋေ အက္ကမိတ္ဝာ အက္ကမိတ္ဝာ ပတတိ။ **စိရကဝါသိက**န္တိ စိရကဝါသိကကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရောန္တာ တထေဝ စမ္မဝဋ္ဋေ ကန္တိတ္ဝာ ကဋိယံ ဒ္ဝပေန္တိ၊ ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ကန္တိတ္ဝာ ဂေါပ္ဖကေသု ဒ္ဝပေန္တိ၊ ဥပရိမေဟိ ဟေဋ္ဌိမသရိရံ စိရကနိဝါသနနိဝတ္ထံ ဝိယ ဟောတိ။ **ဏေယျက**န္တိ ဏေယျကကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရောန္တာ ဥဘောသု ကပ္ပရေသု စ ဥဘောသု ဇဏ္ဏုကေသု စ အယဝလယာနိ ဒတ္ဝာ အယသူလာနိ ကောဋ္ဌေန္တိ၊ သော စတူဟိ အယသူလေဟိ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌဟတိ။ အထ နံ ပရိဝါရေတ္ဝာ အဂ်ိံ ကရောန္တိ။ "ဏေယျကော ဇောတိပရိဂ္ဂဟော ယထာ"တိ အာဂတဋ္ဌာနေပိ ဣဒမေဝ ဝုတ္တံ။ တံ သန္ဓိတော သန္ဓိတော သူလာနိ အပနေတ္ဝာ စတူဟိ အင်္ဂိကောဋိဟိယော ဒ္ဝပေန္တိ။ ဝေရူပါ ကမ္မကာရဏာ နာမ နတ္ထိ။

ဗဇ္ဈိသမံသိကန္တိ ဥဘတောမုခေဟိ ဗဇ္ဈိသေဟိ ပဟရိတ္ဝာ စမ္မမံသန္နာရူနိ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **ကဟာပဏိက**န္တိ သကလသရိရံ တိက္ခာဟိ ဝါသိဟိ ကောဋ္ဌေတော ပဋ္ဌာယ ကဟာပဏမတ္တံ ကဟာပဏမတ္တံ ပါတေန္တာ ကောဋ္ဌေန္တိ။ **ခါရပတစ္ဆိက**န္တိ

၁-စမ္မဗန္ဓေ (က)　　၂-အက္ကမိတ္ဝာ အက္ကမိတ္ဝာ (သီ)

သရိရံ တတ္ထ တတ္ထ အာဝုဓေဟိ ပဟရိတ္ဝာ ကောဒ္ဓေဟိ ခါရံ ဃံသေန္တိ၊ စမ္မမံသန္နာရူနိ ပဋ္ဌရိတ္ဝာ ပသဝန္တိ၊ အဋ္ဌကသခ်လိကာဝ တိဋ္ဌတိ။ **ပလိဃပရိဝတ္တိ-ကန္တိ** ဇကေန ပသေန နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ ကက္ကာန္တိဒ္ဓေန အယသူလံ ကောဒ္ဓေတ္ဝာ ပထဝိယာ ဇကောဗဒ္ဓံ ကရောန္တိ။ အထ နံ ပါဒေ ဂဟေတ္ဝာ အာဝိဉ္ဆန္တိ။ **ပလာလပိဋ္ဌက**န္တိ ဆေကာ ကာရကိကာ ဆဝိစမ္မံ အန္တိန္ဒိတ္ဝာ နိသဒပေါတ-ကာဟိ အဋ္ဌိနိ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကေသေသု ဂဟေတ္ဝာ ဥက္ခိပန္တိ၊ မံသရာသိယေဝ ဟောတိ။ အထ နံ ကေသေဟေဝ ပရိယောနန္ဓိတ္ဝာ ဂက္ခန္တိ၊ ပလာလပိဋ္ဌံ ဝိယ ကဲတ္ဝာ ပလိဝေဌေန္တိ။ **သုနခေဟိပီတိ** ကတိပယာနိ ဒိဝသာနိ အာဟာရံ အဒတ္ဝာ ဆာတသုနခေဟိ ခါဒါပေန္တိ။ တေ မုဟုတ္တေန အဋ္ဌိသခ်လိကမေဝ ကရောန္တိ။ **ဇဝမိဒ် ကီဿတီ**တိ ဇဝမိဒ် ဝိဃာတံ ပါပုဏာတိ။ **ပရိကီဿတီ**တိ သမ္ဘာဘာဂေန ဝိဃာတံ ပါပုဏာတိ။ **ပရိကိလိဿတီ**တိ ဥပတာပံ ပါပုဏာတိ။

ပုန အညံ ကာရဏံ ဒဿေန္တော **"အထ ဝါ ကာမတဏှာယ အာဒီ-ဘူတော"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကာမတဏှာယာ**တိ ပဉ္စကာမဂုဏိကလော-ဘေန။ **အာဒီဘူတော**တိ တေန မဋ္ဌိတော။ **ပရိယာဒိန္နစိတ္တော**တိ ကုသလာစာရံ ခေပေတ္ဝာ ဂဟိတစိတ္တော။ **ဘောဇေ ပရိယေသန္တော**တိ ဓနံ ဂဝေသမာနော။ **နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဒံ ပက္ခန္ဒတီ**တိ တရဏိသင်္ခါတာယ နာဝါယ မဟန္တံ လောဏသာဂရံ ပဝိသတိ။ **သိတဿ ပုရက္ခတော**တိ သီတံ ပုရတော ကတ္ဝာ။ **ဥဏှဿ ပုရက္ခတော**တိ ဥဏှံ ပုရတော ကတ္ဝာ။ **ဒုံသာ**တိ ပိဂ်လမက္ခိကာ။ **မကသာ**တိ မကသာ ဇဝေ။ **ဗီဇ္ဈိယမာနော**တိ ဒုံသာဒိသမ္ဖဿေဟိ ဝိဟေသိယ-မာနော။ **ခုပ္ပိပါသာယ မိယျမာနော**တိ ခုဒ္ဒါပိပါသာယ မရမာနော။ **တိဂုမ္ဗံ ဂစ္ဆတီ**တိအာဒီနိ **မူလပဒံ ဂစ္ဆတီ**တိပရိယောသာနာနိ စတုဝိသတိ ပဒါနိ ရဒ္ဓနာမေန ဝုတ္တာနိ။ **မဂ္ဂကန္တာရံ ဂစ္ဆတီ**တိ ဝါလုကကန္တာရံ တာရကသညာယ ဂစ္ဆတိ။ **ဇလ္ထုပထန္တိ** ဇာဏုဟိ ဂန္တုမဂ္ဂံ။ **အဇပထန္တိ** အဇေဟိ ဂန္တုမဂ္ဂံ။ **မေဏ္ဍုပထေဝိ** ဇသေဝ နယော။

သက္ခိပထန္တိ ခါဏုကေ ကောဒ္ဓေတ္ဝာ တေဟိ ဥဂ္ဂမိတုံ ခါဏုမဂ္ဂံ၊ တံ ဂစ္ဆန္တော ပဗ္ဘတပါဒေ ဌတ္ဝာ အယသိင်္ခါဋကံ ယောတ္တေန ဗန္ဓိတ္ဝာ ဥဒ္ဓံဝိဝိတ္ဝာ ပဗ္ဘတေ လဂ္ဂါပေတ္ဝာ ယောတ္တေနာရုယှ ဝဇိရဂ္ဂေန လောဟဒဏ္ဍေန ပဗ္ဘတံ ဝိဒ္ဓိတ္ဝာ ခါဏုကံ ကောဒ္ဓေတ္ဝာ တတ္ထ ဌတ္ဝာ သိင်္ခါဋကံ အာကဍ္ဎိတ္ဝာ ပုန ဥပရိ လဂ္ဂါပေတ္ဝာ တတ္ထ ဌိတော စမ္မယောတ္တံ ဩလမ္ဗေတ္ဝာ တံ အာဒါယ ဩတရိတ္ဝာ ဟေဋ္ဌိမခါဏုကေ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝါမဟတ္ထေန ယောတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန မုဂ္ဂရံ အာဒါယ ယောတ္တံ ပဟရိတ္ဝာ ခါဏုကံ နိဟရိတ္ဝာ

ပုန အာဘိရုဟတိ။ ဧတေနုပါယေန ပဗ္ဗတမတ္ထကံ အာဘိရုယ္ဟ ပရတော သြတရန္တော ပုရိမနယေနေ၀ ပဌမံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ခါဏုကံ ကောဋ္ဋေတွာ စမ္မပသိဗ္ဗကေ ယောတ္တံ ဗန္ဓိတွာ ခါဏုကေ ၀ေဋ္ဌေတွာ သယံ အန္တော-ပသိဗ္ဗကေ နိသီဒိတွာ မက္ကဋကာနံ သုတ္တ၀ိဿဇ္ဇနာကာရေန ယောတ္တံ ၀ိနိ၀ေဋ္ဌေတွာ သြတရတိ။ တေန ၀ုတ္တံ “ခါဏုကေ ကောဋ္ဋေတွာ တေဟိ ဥဂ္ဂမိတဗ္ဗံ ခါဏုမဂ္ဂ”န္တိ။ **ဆတ္တုပထ**န္တိ စမ္မဆတ္တေန ၀ါတံ ဂါဟာပေတွာ သကုဏ္ဍေဟိ ၀ိယ သြတရိတဗ္ဗံ မဂ္ဂံ။ **၀ံသပထ**န္တိ ၀ေဏုဂုမ္ဗဆေဒနသတ္ထေန ဆိန္နိတွာ ရုက္ခံ ဖရသုနာ ကောဋ္ဋေတွာ မဂ္ဂံ ကရောန္တော ၀ေဠု၀နေ နိဿေဏိံ ကတွာ ၀ေဠုဂုမ္ဗေ အာရုယ္ဟ ၀ေဠုံ ဆိန္နိတွာ အပရဿ ၀ေဠုဂုမ္ဗဿ ဥပရိ ပါတေတွာ ၀ေဠုဂုမ္ဗမတ္ထကေနေ၀ ဂန္တွဗ္ဗံ မဂ္ဂံ သန္ဓာယ “၀ံသပထံ ဂစ္ဆတီ”တိ ၀ုတ္တန္တိ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

ဂ၀ေသန္တော နဝိန္ဒတိ၊ အလာဘမူလကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံ-၀ေဒေတီတိ အဝိန္ဒနမူလကမ္ပိ ကာယိကစေတသိကံ ဒုက္ခံ ပဋိလဘတိ။

လဒ္ဓါတိ လဘိတွာ။ **အာရက္ခမူလက**န္တိ ရက္ခဏမူလကမ္ပိ။ **ကိန္တိ မေ ဘော၇ေ**တိ ကေန ဥပါယေန မမ ဘော၇ေ။ **နေ၀ ဂဇာနော ဟရေယျုံ။ပ။ နု အပ္ပိယာ ဒါယာဒါ ဟရေယျု**န္တိ။ **၇ါပယ၀တော**တိ မဥ္ဇူသာဒိတိ ၇ါပယန္တော သယ။ **ဝိပ္ပလုဇ္ဇန္တီ**တိ ဝိနသ္သန္တိ။

၅၆။ **တေမာဒိနံ၀ံ ဥတ္တာ၊ မုနိ ပုဗ္ဗာပရေ ဇ္ဈာ**တိ တေံ “ယသော ကိတ္တိ စ ယာ ပုဗ္ဗေ၊ ဟာယတေ ၀ါပိ တသ သာ”တိ ဇ္ဈတော ပဘုတိ ၀ုတ္တေ ပုဗ္ဗာပရေ ဇ္ဈ၀ ဇ္ဈမသ္မိံ သာသနေ ပုဗ္ဗတော အပရေ သမဏာဘာ၀တော ဝိဇ္ဈာန္တော်ကဘာ၀ေ အာဒိနံ၀ံ မုနိ ဥတ္တာ။

ဒဠ္ဠံ ကရေယျာတိ နိဒ္ဒေသပဒသ္သ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **ထိရံ ကရေယျာ**တိ အသိထိလံ ကရေယျ။ **ဒဠ္ဠံ သမာဒါနေါ အဿာ**တိ ထိရပဋိညော ဘ၀ေယျ။ **အ၀ဋ္ဌိတသမာဒါနော**တိ သန္ဓိဋ္ဌာနပဋိညော။

၅၇။ **တေံ အရိယာနမုတ္တမန္တိ** ယဒိဒံ ဝိ၀ေကစရိယာ၊ တေံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယာနံ ဥတ္တမံ။ တသ္မာ ဝိ၀ေကံယေ၀ သိက္ခေထာတိ အဓိပ္ပါယော။ **နု တေန သေဋ္ဌော မညေထာ**တိ တေန စ ဝိ၀ေကေန အတ္တာနံ “သေဋ္ဌော အဟ”န္တိ နု မညေယျ၊ တေန မာနထဒ္ဒါ နု ဘ၀ေယျာတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။

ဥန္ဒ္ရိတိန်္ကိ ဥဿာဝပနံ။ **ဥန္ဒ္ရိမ**န်္ကိ ဥဂ္ဂန်္ဟာ ပဋ္ဌပနံ။ **မာန**န်္ကိ အဟံကာရံ။ **ထာမ**န်္ကိ ဗလက္ကာရံ။ **ထမ္ဘ**ိတိ ထဒ္ဓကရဏံ။ **ထဒ္ဓေါ**တိ အမဒ္ဒဝေါ။ **ပတ္ထဒ္ဓေါ**တိ ဝိသေသေန အမဒ္ဒဝေါ။ **ပဂ္ဂဟိတသိရော**တိ ဥဋ္ဌိတသိသော။ **သာမန္တာ**တိ နာ အာရကာ။ **အာသန္နေ**တိ နာ ဒူရေ။ **အဝိဒူရေ**တိ သမီပေ။ **ဥပကဋ္ဌေ**တိ သန္တိကေ။

၅၈။ **ရိတ္တာသာ**တိ ဝိဝိတ္တာသ၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ ဝိရဟိတာသ။ **ဩဃတိဏ္ဏာသ ပိဟယန္တိ၊ ကာမေသု ဂဓိတာ ပဇာ**တိ ဝတ္ထုကာမေသု လဂ္ဂါ သတ္တာ တာသ စတုရောဃတိဏ္ဏာသ ပိဟယန္တိ ဒုက္ခာယိကာ ဝိယ အာဏာကျသာတိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

ရိတ္တာသာတိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ တုစ္ဆာသ။ **ဝိဝိတ္တာသာ**တိ သုညာသ။ **ပဝိဝိတ္တာသာ**တိ ဧကကာသ။ ဒုဒါနိ ယေဟိ ရိတ္တော ဟောတိ၊ တေ ဒသေန္တော **"ကာယဒုစ္စရိတေန ရိတ္တာသာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကိလေသပဋိပါဋိယာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာတိ ဒွိဓာ ရိတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကိလေသပဋိပါဋိယာ တာဝ ရာဂေါ မောဟော ထမ္ဘော သာရမ္ဘော မာနော မဒေါတိ ဒုမေဟိ ဆဟိ ကိလေသေဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ရိတ္တော ဟောတိ၊ ဒေါသော ကောဓော ဥပနာဟော ပမာဒေါတိ ဒုမေဟိ စတူဟိ ကိလေသေဟိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ရိတ္တော ဟောတိ၊ အတိမာနော မက္ခော ပဠာသော ဒုဿာ မစ္ဆရိယံ မာယာ သာဌေယျန်္ကိ ဒုမေဟိ သတ္တဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ရိတ္တော ဟောတိ။

မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အတိမာနော မက္ခော ပဠာသော ဒုဿာ မစ္ဆရိယံ မာယာ သာဌေယျန်္ကိ ဒုမေဟိ သတ္တဟိ ရိတ္တော ဟောတိ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ဒေါသော ကောဓော ဥပနာဟော ပမာဒေါတိ ဒုမေဟိ စတူဟိ ရိတ္တော ဟောတိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ရာဂေါ မောဟော ထမ္ဘော သာရမ္ဘော မာနော မဒေါတိ ဒုမေဟိ ဆဟိ ရိတ္တော ဟောတိ။ တိဏ္ဏံ ဒုစ္စရိ-တာနံ သဗ္ဗကိလေသေဟိတိအာဒိနာ နယေန အဝသေသာပိ ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗာ။

ဝတ္ထုကာမေ ပရိဇာနိတ္ဝာတိ တေဘူမကေ ဝတ္ထုကာမေ ဉာတတီရဏပရိ-ညာဟိ သမာပနဝသေန ဇာနိတ္ဝာ။ **ကိလေသကာမေ ပဟာယာ**တိ ဆန္ဒာဒယော ကိလေသကာမေ ပဟာနပရိညာယ ဇဟိတ္ဝာ။ **ဗျန္တိံ ကရိတ္ဝာ**တိ ဝိဂတန္တံ ဝိဂတကောဋ္ဌံ ကရိတ္ဝာ။

ကာမေသဲ တိဏ္ဏာသာတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အဝသာနသမ်ိတံ ကာမေသဲ တရိတ္ဝာ ဋ္ဌိတသ်။ **ဘဝေါဃန်္တိ** အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ **ဒိဋ္ဌောဃန်္တိ** သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန။ **အဝိဇ္ဇောဃန်္တိ** အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ **သဗ္ဗံ သံသာရပထန်္တိ** သဗ္ဗခန္ဓဓာတုအာယတနပဋိပါဋိသမ်ိတံ ပထံ အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝ တရိတ္ဝာ ဋ္ဌိတသ်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန **ဥတ္တိဏ္ဏာသ်။** သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန **နိတ္တိဏ္ဏာသ်။** အနာဂါမိမဂ္ဂေန ကာမဓာတုံ **အတိက္ကန္တာသ်။** အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗာဝံ **သမတိက္ကန္တာသ်။** ဖလသမာပတ္တိဝသေန **ဝိတိဝတ္တာသ်။ ပါရံဂတသာ**တိအာဒီနိ နိဗ္ဗာနဝသေန ဝုတ္တာနိ။ **ယထာ ဇုဏာယိကာ အာဏာဏျန်္တိ** ပဝမုကဇုဏံ အာဒါယ[1] ဝိစရန္တာ အာဏာဏျံ။ **ပတ္ထိန်္တိ** ပတ္ထနံ ဥပ္ပါဒေန်္တိ။ **အာမဓိကာ အာရောဂျန်္တိ** ပိတ္တာဒိရောဂါတုရော ဘေသဇ္ဇကိရိယာယ တံ ရောဂဝူပသမနတ္ထံ အာရောဂျံ။ **ယထာ ဗန္ဓနမုဒ္ဓါ**တိ နက္ခတ္တဒိဝသေ ဗန္ဓနာဂါရေ ဗဒ္ဓပုရိသာ။ **ယထာ ဒါသာ ဘုဇိဿန်္တိ** ယသ္မာ ဘုဇိဿာ ပုရိသာ ယံ ဣစ္ဆန်္တိ၊ တံ ကရောန်္တိ၊ နာနံ ကောစိ ဗလက္ကာရေန တတော နိဝတ္တေတိ၊ တသ္မာ ဒါသာ ဘုဇိဿဘာဝံ ပတ္ထေန်္တိ။ **ယထာ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂန္တာ**တိ ယသ္မာ ဗလဝန္တော ပုရိသာ ဟတ္ထဘာရံ ဂဟေတ္ဝာ[2] သဇ္ဇာဝုဓာ သပရိဝါရာ ကန္တာရံ ပဋိပဇ္ဇန်္တိ၊ တေ စောရာ ဒူရတောဝ ဒိသ္ဝာ ပလာယန်္တိ။ တေ သောတ္ထိနာ ကန္တာရံ နိတ္ထရိတ္ဝာ ခေမန်္တံ ပတ္ဝာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟောန်္တိ။ တသ္မာ ကန္တာရပဋ္ဌာနာ ခေမန္တဘူမိံ ပတ္ထေန်္တိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ တိဿော သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

တိဿမေတ္တေယျသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ပသူရသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၉။ အဋ္ဌမေ ပသူရသုတ္တနိဒ္ဒေသေ ပဋ္ဌမဂါထာယ တာဝ သန်ဓေပေါ— ဣမေ ဒ္ဝိဋ္ဌိဂတိကာ အတ္တာနော ဒိဋ္ဌိံ သန္ဓာယ "ဣဓေဝ သုဒ္ဓိ"တိ ဝဒန်္တိ။ အညေသု ပန ဓမ္မေသု ဝိသုဒ္ဓိံ နာဟု၊ ဧဝံ ယံ အတ္တာနော သတ္ထာရာဒိံ နိဿိတာ၊ တတ္ထေဝ "သေ ဝါဒေါ သုဘော"တိ ဧဝံ သုဘဝါဒါ ဟုတ္ဝာ ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏာ "သဿတော လောကော"တိအာဒိသု ပစ္ဆေကသစ္စေသု နိဝိဋ္ဌာ။

၁-သံဝဇိုတဣဏံ အာဒါယ (သျာ) ၂-ဟတ္ထသာရံ သဇ္ဇိတာ (သီ၊ သျာ)

သဗ္ဗေ ပရဝါဒေ ဒိပန္တိတိ သဗ္ဗာ ပရလဒ္ဓိယော ဆဋ္ဌေန္တိ။ **ဥက္ခိပန္တိ**တိ ဒူရတော ဒိပန္တိ။ **ပရိက္ခိပန္တိ**တိ သမန္တတော ဒိပန္တိ။ **သုဘဝါဒါ**တိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **သောဘနဝါဒါ**တိ "တေံ သုန္ဒရ"န္တိ ကထေန္တာ။ **ပဏ္ဍိတ-ဝါဒါ**ဘိ "ပဏ္ဍိတာ မယ"န္တိ ဧဝံ ကထေန္တာ။ **ထိရဝါဒါ**တိ "နိဒ္ဒေါသဝါဒံ ဝဒါမာ"တိ ကထေန္တာ။ **ဉာယဝါဒါ**တိ "ယုတ္တဝါဒံ ဝဒါမာ"တိ ကထေန္တာ။ **ဟေတုဝါဒါ**တိ "ကာရဏသဟိတံ ဝဒါမာ"တိ ကထေန္တာ။ **လက္ခဏဝါဒါ**တိ "သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ ဝဒါမာ"တိ ဝဒန္တာ။ **ကာရဏဝါဒါ**တိ "ဥဒါဟရဏယုတ္တဝါဒံ ဝဒါမာ"တိ ကထေန္တာ။ **ဌာနဝါဒါ**တိ ပက္ကမိတုံ အသက္ကုဏေယျဝါဒံ ဝဒါမာ"တိ ဝဒန္တာ။

နိဝိဋ္ဌာတိ အန္တောပဝိဋ္ဌာ။ **ပတိဋ္ဌိတာ**တိ တတ္ထေဝ ဋ္ဌိတာ။

၆၀။ ဧဝံ နိဝိဋ္ဌာ စ **"တေ ဝါဒကာမာ"**တိ ဒုတိယဂါထာ။ တတ္ထ **ဗာလံ ဒဟန္တိ မိထု အညမညန္တိ** "အယံ ဗာလော, အယံ ဗာလော"တိ ဧဝံ ဒွေဝိ ဇနာ အညမညံ ဗာလံ ဒဟန္တိ၊ ဗာလတော ပဿန္တိ။ **ဝဒန္တိ တေ အညသိတာ ကထောဇ္ဇန္တိ** တေ အညမညသတ္ထာရာဒိနိသိတာ ကလဟံ ဝဒန္တိ။ **ပသံသ-ကာမာ ကုသလာဝဒါနာ**တိ ပသံသတ္ထိကာ ဥဘောပိ "မယံ ကုသလာဝဒါနာ ပဏ္ဍိတဝါဒါ"တိ ဧဝံ သညိနော ဟုတ္ဝာ။

ဝါဒတ္ထိကာတိ ဝါဒေန အတ္ထိကာ။ **ဝါဒါဓိပ္ပါယာ**တိ ဝါဒဇ္ဈာသယာ။ **ဝါဒပုရေက္ခာရာ**တိ ဝါဒမေဝ ပုရတော ကတ္ဝာ စရမာနာ။ **ဝါဒပရိယေသနံ စရန္တာ**တိ ဝါဒမေဝ ဂဝေသနံ စရမာနာ။ **ဝိဂယ္ဟာ**တိ ပဝိသိတ္ဝာ။ **ဩဂယ္ဟာ**တိ ဩတရိတ္ဝာ။ **အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ**တိ နိမုဇ္ဇိတ္ဝာ။ **ပဝိသိတ္ဝာ**တိ အန္တောကတ္ဝာ[1]။

အနောဇဝန္တိတိ နိဟီနဩဇဝတိ၊ တေဇဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။ **သာ ကထာ**တိ သော ဝါစာ။ **ကထောဇ္ဇံ ဝဒန္တီ**တိ နိတ္တေဇံ ဘဏန္တိ။ ဧဝံ ဝဒါနေသု စ တေသု ကော နိယမတော ဧဝေ။

၆၁။ **ယုတ္တော ကထာယန္တိ** ဂါထာ။ တတ္ထ **ယုတ္တော ကထာယန္တိ** ဝါဒ-ကထာယ ဥဿုက္ကော။ **ပသံသမိစ္ဆံ ဝိနိဃာတိ ဟောတီ**တိ အတ္တနော ပသံသံ ဣစ္ဆန္တော "ကထံ နု ခေါ နိဂ္ဂဟေဿာမီ"တိအာဒိနာ နယေန ပုဗ္ဗေ ဝါဒါ ကထံကထိ ဝိနိဃာတိ ဟောတိ။ **အပါဟတသ္မိန္တိ** ပဋိမံသကေဟိ "အတ္ထာပဂတံ တေ ဘဏိတံ၊ ဗျဉ္ဇနာပဂတံ တေ ဘဏိတ"န္တိအာဒိနာ နယေန

၁-အန္တောဂဓန္တာ (သီ၊ သျာ)

အပဟရိတေ ဝါဒေ။ **နိန္ဒာယ သော ကုပ္ပတိ**တိ ဧဝံ အပါဟတသ္မိံ စ ဝါဒေ ဥပ္ပန္နာယ နိန္ဒာယ သော ကုပ္ပတိ။ **ရန္ဓမေသီ**တိ ယဿ ရန္ဓမေဝ ဂဝေသန္တော။

ထောမနန္တိ ဝဏ္ဏဘဏနံ။ **ကိတ္တိ**န္တိ ပါကဋကရဏံ။ **ဝဏ္ဏဟာရိယ**န္တိ ဂုဏ-ဝဓုနံ။ **ပုဗ္ဗေဝ သလ္လာပါ**တိ သလ္လာပတော ပုရေတရမေဝ။ "ကထမိဒံ ကထ-မိဒ"န္တိ ကထံကထာ အဿ အတ္ထီတိ **ကထံကထီ**။ **ဇယော နု ခေါ မေ**တိ မမ ဇယော။ **ကထံ နိဂ္ဂဟ**န္တိ ကေန ပကာရေန နိဂ္ဂဏှာနံ။ **ပဋိကမ္မံ ကရိဿာမီ**တိ မမ လဒ္ဓိံ ပရိသုဒ္ဓိံ ကရိဿာမိ။ **ဝိသေသ**န္တိ အတိရေကံ။ **ပဋိဝိသေသ**န္တိ ပုနပ္ပုနံ ဝိသေသံ။ **အာဝေဒ္ဓိယံ ကရိဿာမီ**တိ ပရိဝေဒ္ဓနံ ကရိဿာမိ။ **နိဗ္ဗေဒ္ဓိယ**န္တိ မမ နိဗ္ဗေဒ္ဓနံ မောစနံ နိက္ခမနံ။ **ဆေဒ**န္တိ ဝါဒဆိန္ဒနံ။ **မဏ္ဍလ**န္တိ ဝါဒသဏ်ဌာတံ။ **ပါရိသဇ္ဇာ**တိ ပရိစာရိကာ။ **ပါသာရိကာ**တိ ကာရဏိတာ။ **အပဟရန္တီ**တိ ပဋိဗာဟန္တိ။

အတ္ထာပဂတန္တိ အတ္ထတော အပဂတံ၊ အတ္ထော နတ္ထိတိ။ **အတ္ထတော အပဟရန္တီ**တိ အတ္ထမှာ ပဋိဗာဟန္တိ။ **အတ္ထော တေ ဒုန္နီတော**တိ တဝ အတ္ထော နော သမ္မာ ဥပနီတော။ **ဗျဉ္ဇနံ တေ ဒုရောပိတ**န္တိ တဝ ဗျဉ္ဇနံ ဒုပ္ပတိဋ္ဌာ-ပိတံ။ **နိဂ္ဂဟော တေ အကတော**တိ တယာ နိဂ္ဂဟော နော ကတော။ **ပဋိ-ကမ္မံ တေ ဒုက္ကဋ**န္တိ တယာ အတ္တနော လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ ဒုဋ္ဌု ကတံ။ **ဝိသမကထံ ဒုက္ကထိတ**န္တိ နော သမ္မာ ကထိတံ။ **ဒုဘ္ဘာသိတ**န္တိ ဘဏန္တေနပိ ဒုဋ္ဌု ဘဏိတံ။ **ဒုလ္လပိတ**န္တိ နော သမ္မာ ဝိသဇ္ဇိတံ။ **ဒုဂ္ဂဟိတ**န္တိ အညထာ ဘဏိတံ။ **ဒုဘ္ဘာသိတ**န္တိ ဝိရူပံ ဘာသိတံ။

နိန္ဒာယာတိ ဂရဟဏေန။ **ဂရဟာယာ**တိ ဒေါသကထနေန။ **အကိတ္တိ-ယာ**တိ အဂုဏကထနေန။ **အဝဏ္ဏဟာရိကာယာ**တိ အဂုဏဝဓုနေန။

ကုပ္ပတိတိ ပကတိဘာဝံ ဇဟေတ္ဝာ စလတိ။ **ဗျာပဇ္ဈတိ**တိ ဒေါသဝသေန ပူတိဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ။ **ပတိဋ္ဌိယတိ**တိ ကောဓဝသေန ဂဏှဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ **ကောပန္ဓာ**တိ ကုပိတဘာဝံ။ **ဒေါသန္ဓာ**တိ ဒူသနံ။ **အပစ္စယန္ဓာ**တိ အတုဋ္ဌာ-ကာရန္တု။ **ပါတုကရောတိ**တိ ပါကဋံ ကရောတိ။ **ရန္ဓမေသီ**တိ အန္တရဂဝေသီ။ **ဝိရန္ဓမေသီ**တိ ဆိဒ္ဒဂဝေသီ။ **အပရန္ဓမေသီ**တိ ဂုဏံ အပနေတ္ဝာ ဒေါသမေဝ ဂဝေသီ။ **ခလိတမေသီ**တိ ပက္ခလနဂဝေသီ။ **ဂဋ္ဌိတမေသီ**တိ ပတနဂဝေသီ။ "ဃဋ္ဋိတမေသီ"တိပိ ပါဌော၊ တဿ ဝိဋ္ဌနဂဝေသီတိ အတ္ထော။ **ဝိဝရမေသီ**တိ ဒေါသဂဝေသီ။

၆၂။ နကေဝလဉ္စေသော ကုပ္ပတိ၊ အဝိစ ခေါ ပန **"ယမဿ ဝါဒ"**န္တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ပရိဟီနမာဟု၊ အပါဟတ**န္တိ အတ္ထဗျဉ္ဇနာဒိတော အပါဟတံ ပရိဟီနံ ဝဒန္တိ။ **ပရိဒေဝတီ**တိ တတော နိမိတ္တံ သော "အညံ မယာ အာဝဋ္ဋိ-တ"န္တိအာဒိဟိ ဝိပ္ပလပတိ။ **သေဒစတီ**တိ "တဿ ဇယော"တိအာဒိနိ အာရဗ္ဘ သေဒစတိ။ **"ဥပစ္ဆဂါ မ"**န္တိ **အနုဏ္ဍုနာတီ**တိ "သော မံ ဝါဒေန ဝါဒံ အတိက္ကန္တော"တိအာဒိနာ နယေန သုဋ္ဌုတရံ ဝိပ္ပလပတိ။

ပရိဟာဝိတန္တိ နဝမိတံ။ **အညံ မယာ အာဝဋ္ဋိတ**န္တိ အညံ ကာရဏံ မယာ အဝနမိတံ[1]။ **စိန္တိတ**န္တိ ဝိမံသိတံ။ **မဟာပက္ခော**တိ မဟန္တော ဉာတိပက္ခော ဇေဝသာတိ မဟာပက္ခော။ **မဟာပရိသော**တိ မဟာပရိစာရိကပရိသော။ **မဟာပရိဝါရော**တိ မဟာဒါသဒါသိပရိဝါရော။ **ပရိသာ စာယံ ဝဂ္ဂါ**တိ အယဉ္စ ပရိသာ ဝဂ္ဂါ, နကော။ **ပုန ဘဋ္ဌိသာမီ**တိ ပုန ဘိန္ဒိသာမိ။

၆၃။ **ဇေ ဝိဝါဒါ သမဏေသု**တိ ယေ ပန သမဏာ ဝုစ္စန္တိ ဗာဟိရ-ပရိဗ္ဗာဇကာ။ **ဇေသု ဥဿါဟိနီယာတိ ဟောတီ**တိ ဇေသု ဝါဒေသု ဇယပရာဇယာဒိဝသေန စိတ္တဥဿါဟနိယာတံ ဝါ ပါပုဏန္တော ဥဿါဟိ စ နိယာတိ စ ဟောတိ။ **ဝိရမေ ကထောဇ္ဇ**န္တိ ပဇဟေယျ ကလဟံ။ **နဟ'ဉ္ဇဒ္ဓ'ဇ္ဈိ ပသံသလာဘာ**တိ နဟိ ယေ ပသံသလာဘတော အညော အတ္ထော အတ္ထိ။ **ဥဇ္ဈာနော ဝါ**တိ နဂမ္မိရောတိ အတ္ထော "ပဠိမေ ကာမ-ဂုဏာ"တိအာဒိသု[2] ဝိယ။

ဂမ္မိရော ဝါတိ ဒုပ္ပဝေသော အပ္ပတိဋ္ဌော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝိယ။ **ဂူဠ္ဟော ဝါ**တိ ပဋိစ္ဆန္နော ဟုတ္ဝာ ဌိတော "အဘိရမ နန္ဒ အဟံတေ ပါဋိဘောဂေါ"တိ-အာဒိသု[3] ဝိယ။ **ပဋိစ္ဆန္နော ဝါ**တိ အပါကဋော "မာတရံ ပိတရံ ဟန္ဒ်ာ"တိ-အာဒိသု[4] ဝိယ။ **နေယျော ဝါ**တိ နီဟရိတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗော "အသဒ္ဓါ အကတညူ စာ"တိအာဒိသု[5] ဝိယ။ **နီတော ဝါ**တိ ပါဋိယာ ဌိတနိယာမေန ကထေတဗ္ဗော "စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝံသာ"တိအာဒိသု[6] ဝိယ။ **အနဝဋ္ဌော ဝါ**တိ နိဒ္ဒေါသတ္ထော "ကုသလာ ဓမ္မာ"တိအာဒိသု[7] ဝိယ။ **နိက္ကိလေသော ဝါ**တိ ကိလေသဝိရဟိတော ဝိပဿနာ ဝိယ။ **ဝေါဒါနော**

၁-နမိတံ (သီ)
၄-ခု ၁-၅၅၊ ခု ၁၀-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။
၂-အံ ၂-၃၅၉-ပိဋ္ဌေ။
၅-ခု ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။
၇-အဘိ ၁-၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၁-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။
၆-အံ ၁-၃၃၆-ပိဋ္ဌေ။

ဝါတိ ပရိသုဒ္ဓေါ လောကုတ္တရံ ဝိယ။ **ပရမတ္ထော ဝါ**တိ ဥတ္တမတ္ထော ဥတ္တမတ္ထဘူတော အတ္ထော ခန္ဓဝေတုအာယတနန်ဗ္ဗာနာန် ဝိယ။

၆၄။ ဆဋ္ဌဂါထာယတ္ထော—ယသ္မာ စ နဟ'ညဒတ္ထ'တ္တိ ပသံသလာဘာ၊ တသ္မာ ပရမံ လာဘံ လဘန္တောဝိ "သုန္ဒရော အယ"န်တိ **တတ္ထ** ဒိဋ္ဌိယာ **ပသံသိတော ဝါ ပန ဟောတိ**တိ တံ **ဝါဒံ ပရိသာယ မဒ္ဓေ** ဒိပေတွာ တတော သော တေန ဇယတ္ထေန တုဋ္ဌိံ ဝါ ဒန္တောဝိဒံသကံ ဝါ အာပဇ္ဇန္တော **ဟသတိ**၊ မာနေန စ **ဥန္နမတိ**။ ကိံကာရဏံ? ယသ္မာ တံ ဇယတ္ထံ **ပပ္ပ(ယျ)ယထာ မနော** ဇာတော။

ထမ္ဘယိတ္ထာတိ ပူရေတ္ဝာ။ **ဖြ(ဟယိတ္ထာ**တိ ဝဓေတ္ဝာ။ ဣမိသာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထော။

၆၅။ ဧဝံ ဥန္နမတော စ **"ယာ ဥန္နတိ"**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **မာနာတိမာနံ ဝဒတေ ပနေသော**တိ ဧသော ပန တံ ဥန္နတိံ "ဝိဃာတဘူမိ"တိ အဗုဒ္ဓိမာနော မာနဉ္စ အတိမာနဉ္စ ဝဒတိ။ ဧဝံ ဣမိသာပိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထော။

၆၆။ ဧဝံ ဝါဒေ ဒေါသံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဣဒါနိ တသ္သ ဝါဒံ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော **"သူရော"**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ရာဇဓါနိယာ**တိ ရာဇဓါနိယေန၊ ဘတ္တဝေတနေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အဘိဂဇ္ဈမေ'တိ ပဋိသူရ'မိစ္ဆန်တိ** ယထာ သော ပဋိသူရံ ဣစ္ဆန္တော အဘိဂဇ္ဈန္တော တေ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဒိဋ္ဌိဂတိကန်တိ ဒသ္သေတိ။ **ယေနေဝ သော တေန ပလေဟီ**တိ ယေန သော တုယ်ံ ပဋိသူရော၊ တေန ဂစ္ဆ။ **ပုဗ္ဗေဝ နတ္ထိ ယဒိဒံ ယုဇ္ဈာယာ**တိ ယံ ပန ကိလေသဇာတံ ယုဇ္ဈိယ သိယာ[1]၊ တံ ဣဓ ပုဗ္ဗေဝ နတ္ထိ, ဗောဓိမူလေယေဝသ္သ ပဟီနန်တိ ဒသ္သေတိ။

သူရောတိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ သုဋ္ဌု ဥရော သူရော၊ ဝိဿဋ္ဌဥရော နိဿဥရောတိ အတ္ထော။ **ဝီရော**တိ ပရက္ကမဝန္တော။ **ဝိက္ကန္တော**တိ သင်္ဂါမံ ပဝိသန္တော။ **အဘီရု**တိအာဒယော ဝုတ္တနယာ ဧဝ။ **ပုဋ္ဌော**တိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **ပေါသိတော**တိ ထူလကတော။ **အာပါဒိတော**တိ ဥပဓုဗလိတော[2] ပဋိပါဒိတော။ **ဝမိတော**တိ တတော တတော ဘာဝိတော။

၁-ယုဓာယာတိ ယံ ပနိဒံ ကိလမတ္ထံ ယုဇ္ဈိယ သိယာ (သီ၊သျာ)

၂-ဥပေစ္စ ပါလိတော (သီ၊ သျာ)

ဂဒ္ဓနေ္တာတိ အဗျတ္တသရေန ဂဒ္ဓနေ္တာ။ **ဥဂ္ဂဒ္ဓနေ္တ**ာတိ ဥက္ကုဋ္ဌိံ ကရောနေ္တာ။ **အဘိဂဒ္ဓနေ္တ**ာတိ သိဟနာဒံ ကရောနေ္တာ။ **ဧတီ**တိ အာဂစ္ဆတိ။ **ဥပေတီ**တိ တတော သမီပံ ဂစ္ဆတိ။ **ဥပဂစ္ဆတီ**တိ တတော သမီပံ ဂန္တ္ဝာ န နိဝတ္တတိ။ **ပဋိသ္သုဏာတိ** နိဗ္ဘယံ။ **ပဋိပုရိသ**န္တိ သတ္တုပုရိသံ။ **ပဋိသတ္တု**န္တိ သတ္တု ဟုတ္ဝာ အဘိမုခေ ဌိတံ။ **ပဋိမလ္လ**န္တိ ပဋိသေဓံ ဟုတ္ဝာ ယုဇ္ဈနံ။ **ဗုဇ္ဈနေ္တ**ာတိ အာဂန်မာနေ္တာ။

ပလေဟီတိ ဂစ္ဆ။ **ဝဇ္ဇာ**တိ မာ တိဋ္ဌ။ **ဂစ္ဆာ**တိ သမီပံ ဥပသင်္ကမ။ **အဘိက္ကမာ**တိ ပရက္ကမံ ကရောဟိ။

ဗေဓမိယာ မူလေတိ မဟာဗောဓိရုက္ခသ္သ သမီပေ။ **ယေ ပဋိသေနိကရာ ကိလေသာ**တိ ယေ ကိလေသာ ပဋိပက္ခကရာ။ **ပဋိလောမကရာ**တိ ပဋ္ဌာဏိကရာ။ **ပဋိကဏ္ဋကကရာ**တိ ဝိနိဝိဇ္ဈနကရာ။ **ပဋိပက္ခကရာ**တိ သတ္တုကရာ။

၆၇။ ဇုတော ပရံ သေသဂါထာ ပါကဋသမ္ဗန္ဓာ ဧဝ။ တတ္ထ **ဝိဝါဒယန္တီ**တိ ဝိဝဒန္တိ။ **ပဋိသေနိကတ္တာ**တိ ပဋိလောမကာရကာ။ "န တွံ ဇုမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသီ"တိအာဒိနာ နယေန ဝိရုဒ္ဓဝစနံ ဝိဝါဒေါ။

သဟိတံ မေတိ မမ ဝစနံ အတ္ထသံဟိတံ။ **အသဟိတံ တေ**တိ တဝ ဝစနံ အနတ္ထသံဟိတံ။ **အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တီ**တိ ယံ တံ အဓိစိဏ္ဏံ စိရကာလသေဝနဝသေန ပဂုဏံ၊ တံ မမ ဝါဒံ အာဂမ္ဘ နိဝတ္တံ။ **အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ**တိ တုယ္ဟံ ဥပရိ မယာ ဒေါသော အာရောပိတော။ **စရ ဝါဒပဗေမောက္ခာယာ**တိ ဘတ္တုပုဋ္ဌံ အာဒါယ တံ တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဝါဒါ ပမောက္ခတ္ထာယ ဥတ္တရိ ပရိယေသမာနော ဝိစရ။ **နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ**တိ အထ ဝါ မယာ အာရောပိတဒေါသတော အတ္တာနံ မောစေဟိ။ **သစေ ပဟောသီ**တိ သစေ သက္ကောသိ။

အာဝေဌိယာယ အာဝေဌိယန္တိ အာဝေဋ္ဌေတ္ဝာ နိဝတ္တနေန နိဝတ္တနံ။ **နိဗ္ဗေဌိယာယ နိဗ္ဗေဌိယ**န္တိ ဒေါသတော မောစနေန မောစနံ။ **ဆေဒေန ဆေဒ**န္တိ ဧဝမာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၆၈။ **ဝိသေနိကတ္တာ**တိ ကိလေသသေနံ ဝိနာသေတ္ဝာ။ **ကိံ လဘေထာ**တိ ပဋိမလ္လံ ကိံ လဘိဿသိ။ **ပသ္သရာ**တိ တံ ပရိဗ္ဘာဇကံ အာလပတိ။ **ယေသိဓ နတ္ထီ**တိ ယေသံ ဇုဓ နတ္ထိ။ ဇုမာယပိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

၁-ပဒေန (သီ၊သျာ) ၂-ဥတ္တရိံ (က)

၆၉။ **ပဝိတက္ကန္တိ** ''ဇယော နု ခေါ မေ ဘ၀ိဿတိ''တိအာဒိနိ ၀ိတက္ကေန္တော။ **ဓောနေန ယုဂံ သမာဂမာ**တိ ဓုတကိလေသေန ဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ ယုဂဂ္ဂါဟံ သမာပန္နော။ **နာ ဟိ တွံ သက္ခိသိ သမ္မယာတဧ၀**တိ ကောဏ္ဍ-အာဒယော ၀ိယ သီဟာဒိဟိ ဓောနေန သဟ ယုဂံ ဂဟေတ္ဝာ ဧကပဒမ္ပိ သမ္မယာတုံ ယုဂဂ္ဂါဟမေ၀ ၀ါ သမ္မာဒေတုံ နာ သက္ခိဿသီတိ။

မနောတိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **စိတ္တန္တိ** စိတ္တတာယ စိတ္တံ။ အာရမ္မဏံ မိနမာနံ ဇာနာတီတိ မနော။ **မာနသန္တိ** မနော ဧ၀။ ''အန္တလိက္ခစရော ပါသော၊ ယွာယံ စရတိ မာနသော''တိ၂ ဟိ ဇေဋ္ဌ ပန သမ္မယုတ္တကဓမ္မော မာနသောတိ ဝုတ္တော။

''ကထံ ဟိ ဘဂ၀ါ တုယှံ၊ သာ၀ကော သာသနေ ရတော။
အပ္ပတ္တမာနသော သေက္ခော၊ ကာလံကယိရာ ဇနေသုတာ''တိ၃—

ဇေဋ္ဌ အရဟတ္တံ မာနသန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပန မနော၀ မာနသံ၊ ဗျဉ္ဇန-၀သေန ဟေတံ ပဒံ ၀ုိတံ။

ဟဒယန္တိ စိတ္တံ။ ''စိတ္တံ ၀ါ တေ ဒိဝိဿာမိ၊ ဟဒယံ ၀ါ တေ ဖာလေ-ဿာမိ''တိ၄ ဇေဋ္ဌ ဥရော ဟဒယန္တိ ဝုတ္တံ။ ''ဟဒယာဟဒယံ မညေ အညာယ တန္ဆတိ''တိ၅ ဇေဋ္ဌ စိတ္တံ။ ''၀ဏ္ဏံ ဟဒယ''န္တိ၆ ဇေဋ္ဌ ဟဒယ-၀ဏ္ဏေ။ ဣဓ ပန စိတ္တမေ၀ အဘိန္နရဋ္ဌေန ''ဟဒယ''န္တိ ဝုတ္တံ။ တမေ၀ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန **ပဏ္ဍရံ၊** ဘ၀ဂ်ံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ ''ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခ၀ေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌ''န္တိ?။ တတော နိက္ခန္တာပိ ပန အကုသလမ္ပိ ဂဂ်ိယ နိက္ခန္တာ နဒီ ဂဂ်ါ ၀ိယ ဂေါ၀ဝရိတော နိက္ခန္တာ ဂေါ၀ဝရိ ၀ိယ စ ''ပဏ္ဍရ''န္တေ၀ ဝုတ္တံ။

မနော မနာယတနန္တိ ဣဓ ပန မနော၀ဟဏံ မနသေ၀ အာယ-တနဘာ၀ေဒိပနတ္ထံ။ တေနေတံ ဒိပေတိ ''နယိဒံ ဒေ၀ါယတနံ ၀ိယ မနသာယတနတ္တာ မနာယတနံ၊ အထ ခေါ မနော ဧ၀ အာယတနံ မနာယတန''န္တိ။ တတ္ထ နိ၀ါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာကရဋ္ဌေန သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန သဉ္ဇာတိ-ဒေသဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေန စ **အာယတနံ** ဒေဒိတမ္ပံ။ တထာ ဟိ လောကေ ''ဣသရာယတနံ ၀ါသုဒေ၀ါယတန''န္တိအာဒိသု နိ၀ါသဋ္ဌာနံ အာယတနန္တိ

၁-ကောသရမ္ပိ(က)　　၂-၀ိ ခု-၂၀၊ သံ ၁-၁၁ခု-၀ိဋ္ဌေသု။　　၃-သံ ၁-၁၂၂-၀ိဋ္ဌေ။
၄-ခု ၁-ခု၀၆၊ သံ ၁-၂၀ဇ္ဈ-၀ိဋ္ဌေသု။　　၅-မ ၁-ခ ဂ-၀ိဋ္ဌေ။
၆-ဒိ ၂-၂၃ခု၊ မ ၁-ဂု ၂၊ ခု ၁-၂-၀ိဋ္ဌေသု။　　၇-အံ ၁-ဇ္ဈ-၀ိဋ္ဌေ။

ဝုစ္စတိ။ "သုဝဏ္ဏာယဲ့တနံ ရဇတာယတန"န္တိအာဒိသု အာကရော။သာသနေ ပန "မနောရမေ အာယတနေ၊သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်မာ"တိအာဒိသု[1] သမောသရဏဋ္ဌာနံ။ "ဒက္ခိဏာပထော ဂုန္နံ အာယတန"န္တိအာဒိသု သဏ္ဌာတိဒေသော။ "တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ"တိအာဒိသု[2] ကာရဏံ။ ဣဓ ပန သဏ္ဌာတိဒေသဋ္ဌေန သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေနာတိ တိဓာပိ ဝဋ္ဋတိ။

ဖဿာဒယော ဟိ ဓမ္မာ ဇ္ဈေ သဏ္ဌာယန္တိတိ သဏ္ဌာတိဒေသဋ္ဌေနပိ ဧတံ အာယတနံ။ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အာရမ္မဏာဘာဝေနေဇ္ဈ ဩသရန္တိတိ သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေနပိ အာယတနံ။ ဖဿာဒိနံ ပန သဟဇာတာဒိပစ္စယဋ္ဌေန ကာရဏတ္တာ ကာရဏဋ္ဌေနာပိ အာယတနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **မနိဒ္ဒြိယံ** ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဝိဇာနာတီတိ **ဝိညာဏံ**။ ဝိညာဏမေဝ ခန္ဓော **ဝိညာဏက္ခန္ဓော**။ တဿ ရာသိအာဒိဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတီ"တိ[3] ဇ္ဈေ ဟိ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓော ဝုတ္တော။ "သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော"တိအာဒိသု[4] ဂုဏဋ္ဌေန။ "အဋ္ဌသ ခေါ ဘဂဝါ မဟန္တံ ဒါရုက္ခန္ဓ"န္တိ[5] ဇ္ဈေ ပဏ္ဍိတ္တိမတ္တဋ္ဌေန။ ဣဓ ပန ရူဋ္ဌေတော ခန္ဓော ဝုတ္တော။ ရာသဋ္ဌေန ဟိ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ ဧကဒေသော ကေ ဝိညာဏံ။ တသ္မာ ယထာ ရုက္ခသ ဧကဒေသံ ဆိန္နန္တော ရုက္ခံ ဆိန္နတီတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝမေဝ ဝိညာဏက္ခန္ဓသ ဧကဒေသဘူတံ ကေမ္ပိ ဝိညာဏံ ရူဋ္ဌေတော ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တံ။

တဇ္ဇာ မနောဝိညာဏဓာတုတိ တေသံ ဖဿာဒိနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရိကာ မနောဝိညာဏဓာတု။ ဣမသ္မိံ ဟိ ပဒေ ကေမေဝ စိတ္တံ မိနန္ဒေန မနော၊ ဝိဇာနနဋ္ဌေန ဝိညာဏံ၊ သဘာဝဋ္ဌေန နိဿတ္တဋ္ဌေန ဝါ ဓာတုတိ တိဟိ နာမေဟိ ဝုတ္တံ။

သဒ္ဓိံ ယုဂံ သမာဂမန္တိ ကေပ္ပဟာရေန သဒ္ဓိံ။ **သမ္မာဂန္ဆာ**တိ ပါပုဏိတ္ဝာ။ **ယုဂဂ္ဂါဟံ ဂဏှိတ္ဝာ**တိ ယုဂပဋိဘာဂံ ဂဟေတ္ဝာ။ **သာကစ္ဆေတုန္တိ** သဒ္ဓိံ ကထေတုံ။ **သလ္လဝိတုန္တိ** အလ္လာပသလ္လာပံ ကာတုံ။ **သာကစ္ဆံ သမာပဇ္ဇိတုန္တိ** သဒ္ဓိံ ကထနံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ။ နံ ပဋိဗလဘာဝေ ကာရဏံ ဒသ္သေတုံ "**တံ ကိဿဟေတု၊ ပသ္သရော ပရိဇ္ဈာဇကော ဟိနော**"တိအာဒိမာဟ။ **သော ဟိ ဘဂဝါ**

၁-အံ ၂-၃၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အံ ၁-၂၅၆၊ မ ၃-၁၃၀-ဝိဇ္ဇေသု။ ၃-အံ ၁-၃၆၆-ဝိဇ္ဇေ။
၄-ဒီ ၃-၂၃၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၅-သံ ၂-၃၀၆-ဝိဇ္ဇေ။

အဂ္ဂေါစာတိ အသဒိသဒါနအဂ္ဂတ္တာ[1] အသမာနပညတ္တာ အဂ္ဂေါ စ။ **သေဋ္ဌောစာ**တိ သဗ္ဗဂုဏေဟိ အပ္ပဋိသမဋ္ဌေန သေဋ္ဌော စ။ **မောက္ခော စာ**တိ သဝါသနေဟိ ကိလေသေဟိ မုတ္တတ္တာ မောက္ခော စ။ **ဥတ္တမော စာ**တိ အတ္တနော ဥတ္တရိတရဝိရဟိတတ္တာ ဥတ္တမော စ။ **ပဝရော စာ**တိ သဗ္ဗလောကေန ဒေဝိ-ပတ္ထနီယတ္တာ ပဝရော စ။ **မင်္ဂလေန မာတရံနာ**တိ ပဘိန္နမဒေန ဟတ္ထိနာ။

ကောဏ္ဍကောတိ ဇိရဏကသိင်္ဂါလော[2]။ **သီဟေန မိဂရညာ သဒ္ဒိန်** ကေသရသီဟေန မိဂရာဇေန သဟ။ **တရုဏကောတိ** ဆာပကော။ **ဓေနု-ပကောတိ** ဒိရပကော။ **ဥသဘေနာတိ** မဂ်လသမ္မတေန ဥသဘေန။ **စလ-ကကုနာ သဒ္ဒိန်** စလမာနကကုနာ သဒ္ဒိံ။ **ဓင်္ကော**တိ ကာကော။ **ဂရုဠေန ဝေနတေယျေန သဒ္ဒိန်** ထွေ ဂရုဠေနာတိ ဇာတိဝသေန နာမံ။ **ဝေနတေယျ-နာ**တိ ဂေါတ္တဝသေန။ **စက္ကာဝလော**တိ ဆဝစက္ကာဝလော။ **ရညာ စက္ကဝတ္တိ-နာ**တိ စာတုဒ္ဒီပိကစက္ကဝတ္တိနာ။ **မံသပိသာစကော**တိ ကစဝရဆဋ္ဍနဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တကော ယက္ခော။ **ဇုန္ဟေန ဒေဝရညာ သဒ္ဒိန်** သက္ကေန ဒေဝရာဇေန သဟ။ **သော ဟိ ဘဂဝါ မဟာပညော**တိအာဒိနိ ဆပ္ပဒါနိ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတာနိ။ တတ္ထ **ပညာပဘေဒကုသလော**တိ အတ္တနော အနန္တရိကပ္ပေ ပညာဘေဒေ ဆေကော။ **ပဘိန္နညာဏော**တိ အနန္တရပ္ပဘေဒပတ္တညာဏော။ ဇတေန ပညာပဘေဒကုသလတ္တေပိ သတိ တာသံ ပညာနံ အနန္တဘေဒတ္တံ ဒဿေတိ။ **အဓိဂဟပဋိသန္ဓိဒေါ**တိ ပဋိလဒ္ဓအဂ္ဂစတုပဋိသမ္ဘိဒညာဏော။ **စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော**တိ စတ္တာရိ ဝိသာရဇ္ဇာဝသိဘာဝံ ညာဏာနိ ပတ္တော။ ယထာဟ—

> သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော "ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိ-သမ္ဗုဒ္ဓါ"တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟ-ဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတီတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ နသမနုပဿနာမိ၊ ဇတေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။
>
> ဒိဏ္ဏာသဝဿ တေ ပဋိဇာနတော "ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခီဏာ"တိ။ပ။"ယေ ခေါပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ"တိ။ပ။ ယဿ ခေါ

၁-အသဒိသကာနံ အဂ္ဂတ္တာ (သီ)၊ အသဒိသတ္တာ (သျာ) ၂-ကာဏသိင်္ဂါလော (က)

ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နု နိယျာတိ တက္ကရသ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေသိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမီတိ[1]။

ဒဿဗလဗလဓာရီတိ ဒသ ဗလာနိ ဧတေသန္တိ ဒသဗလာ၊ ဒသဗလာနံ ဗလာနိ ဒသဗလဗလာနိ၊ တာနိ ဒသဗလဗလာနိ ဓာရယတီတိ ဒသဗလဗလဓာရီ၊ ဒသဗလဉာဏဗလဓာရီတိ အတ္ထော။ ဧတေဟိ တီဟိ ဝစနေဟိ အနန္တပ္ပဘေဒါနံ နေယျာနံ ပဘေဒမုခမတ္တံ ဒဿိတံ။ သောယေဝ ပညာပယောဂဝသေန အဘိမင်္ဂလသမ္မတဋ္ဌေန **ပုရိသာသဘော**။ အသန္တာသဋ္ဌေန **ပုရိသသီဟော**။ မဟန္တဋ္ဌေန **ပုရိသနာဂေါ**။ ပဇာနနဋ္ဌေန **ပုရိသာဇညော**။ လောကဟိဿုရဝဟနဋ္ဌေန **ပုရိသဓောရယှော**။

အထ ဘေဇ္ဇာဒိကံ အနန္တဉာဏတော လဒ္ဓံ ဂုဏဝိသေသံ ဒဿေတုကာမော တေသံ ဘေဇ္ဇာဒိနံ အနန္တဉာဏမူလဘာဝံ ဒဿေန္တော "**အနန္တဉာဏော**"တိ ဝတ္ဝာ "**အနန္တတေဇော**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အနန္တဉာဏော**တိ ဂဏန-ဝသေန စ[2] ပဘာဝဝသေန စ အန္တဝိရဟိတဉာဏော။ **အနန္တတေဇော**တိ ဝေနေယျသန္တာနေ မောဟတမဝိဓမနေန အနန္တဉာဏတေဇော။ **အနန္တ-ယသော**တိ ပညာဂုဏေဟေဝ လောကတ္တယဝိတ္ထတာနန္တကိတ္တိဃောသော။ **အဓိဝစနော**တိ ပညာဓနသမိဒ္ဓိယာ သမိဒ္ဓေါ။ **မဟဒ္ဓနော**တိ ပညာဓနဝန္တတ္တေဝိ? ပဘာဝမဟတ္တေန မဟန္တံ ပဝတ္တပညာဓနမသ္သာတိ မဟဒ္ဓနော။ "မဟာ-ဓနော"တိ ဝါ ပါဌော။ **ဓနဝါ**တိ ပသံသိတမ္ဗပညာဓနဝန္တာ နိဿယုတ္တ-ပညာဓနဝန္တာ အတိသယဘာဝေန ပညာဓနဝန္တာ ဓနဝါ။ ဧတေသုပိ ဟိ တီသု အတ္ထေသု ဣဒံ ဝစနံ သဒ္ဒဝိဒူ ဣစ္ဆန္တိ။

ဧဝံ ပညာဂုဏေန ဘဂဝတော အတ္တသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိံ ဒဿေတွာ ပုန ပညာ-ဂုဏေနေဝ လောကဟိတသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိံ ဒဿေန္တော "**နေတာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝေနေယျေ သံသာရသမ်ိဟိတဘယဋ္ဌာနတော နိဗ္ဗာနသမ်ိတံ ခေမဋ္ဌာနံ

၁-အံ ၁-၃၅၅၊ မ ၁-၁၀၃-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ဂုဏဝသေန စ (သီ)

၃-ပညာဓနဝန္တေါ (သီ) ပညာဓနမဟတ္တေန (သျာ)

နေတာ။ တတ္ထ နယနကာလေ[1] ဧဝ သံဝရိနယပဟာနဝိနယဝသေန ဝေနေယျေ **ဝိနေတာ**။ ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဧဝ သံသယစ္ဆေဒနေန **အနုနေတာ**။ သံသယံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ သညာပေတမ္ဘံ အတ္ထံ **ပညာပေတာ**။ တထာ ပညာပိတာနံ နိစ္ဆယ-ကရဏေန **နိဒ္ဒါပေတာ**။ တထာ နိဒ္ဒါပိတသ အတ္ထသ ပဋိပတ္တိပယောဇန-ဝသေန **ပေက္ခေတာ**။ တထာပဋိပန္နေ ပဋိပတ္တိဗလေန **ပသာဒေတာ**။ **သော ဟိ ဘဂဝါ**တိ ဇေဋ္ဌ ဟိ-ကာရော အနန္တရံ ဝုတ္တသ အတ္ထသ ကာရဏော-ပဒေ့သေ နိပါတော။

အနုပဒ္ဒန္နသ မဂ္ဂသ ဥပ္ပါဒေတာတိ သကသန္တာနေ နဥပ္ပန္နပုဗ္ဗသ ဆအသာဓာရဏဉာဏဟေတုဘူတသ အရိယမဂ္ဂသ ဗောဓိမူလေ လောက-ဟိတတ္ထံ သကသန္တာနေ ဥပ္ပါဒေတာ။ **အသဉ္ဇာတသ မဂ္ဂသ သဉ္ဇနေတာ**တိ ဝေနေယျသန္တာနေ အသဉ္ဇာတပုဗ္ဗသ သာဝကပါရမိဉာဏဟေတုဘူတသ အရိယမဂ္ဂသ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတော ပဘုတိ ယာဝဇ္ဇကာလာ ဝေနေယျ-သန္တာနေ သဉ္ဇနေတာ။ သာဝကဝေနေယျာနမ္ပိ ဟိ သန္တာနေ ဘဂဝတော[2] ဝုတ္တဝစနေနေဝ အရိယမဂ္ဂသ သဉ္ဇနနတော ဘဂဝါ သဉ္ဇနေတာ နာမ ဟောတိ။ **အနက္ခာတသ မဂ္ဂသ အက္ခာတာ**တိ အဒ္ဒဓမ္မသမန္နာ-ဂတာနံ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ကတာဘိနီဟာရာနံ ဗောဓိသတ္တာနံ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ဗျာကရဏံ ဒတ္ဝာ အနက္ခာတပုဗ္ဗသ ပါရမိတာမဂ္ဂသ "ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ"တိ ဗျာကရဏမတ္တေနေဝ ဇဗောဓိမူလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတပုဗ္ဗသ အရိယမဂ္ဂသ အက္ခာတာ။ အယံ နယော ပစ္စေကဗောဓိသတ္တဗျာကရဏေပိ လဗ္ဘတိယေဝ။ **မဂ္ဂဉ္ဉူ**တိ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန အတ္တနော ဥပ္ပါဒိတသ အရိယမဂ္ဂသ ဉာတာ။ **မဂ္ဂဝိဒူ**တိ ဝေနေယျသန္တာနေ ဇနေတပုဗ္ဗသ အရိယမဂ္ဂသ ကုသလော။ **မဂ္ဂကောဝိဒေါ**တိ ဗောဓိသတ္တာနံ အက္ခာတပုဗ္ဗမဂ္ဂေ ဝိစက္ခဏော။ အထ ဝါ အာဘိသမ္ဘောဓိပဋိပတ္တိ **မဂ္ဂဉ္ဉူ**၊ ပစ္စေကဗောဓိပဋိပတ္တိ **မဂ္ဂဝိဒူ**၊ သာဝက-ဗောဓိပဋိပတ္တိ **မဂ္ဂကောဝိဒေါ**။ အထ ဝါ—

"ဇတေန မဂ္ဂေန တရိ"သု ပုဗ္ဗေ၊
တရိဿန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃ"န္တိ[3]—

ဝစနတော ယထာယောဂံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝ-ကာနံ မဂ္ဂဝသေန စ သုညတာနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂဝသေန စ ဥဿဋ္ဌိတညာ-ဝိပဿိတညာနေယျပုဂ္ဂလာနံ မဂ္ဂဝသေန စ ယထာက္ကမေနတ္ထ ယောဇနံ

၁-ဒဿနကာလေ (သီ၊ သျာ)　　၂-ဘဂဝတော (က)　　၃-သံ ၃-၁၆၂-ဝိဋ္ဌေ။

ကရောန္တိ။ **မဂ္ဂါနုဂါ စ ပနဿာ**တိ ဘဂဝတော[1] ဂတမဂ္ဂါနုဂါမိနော ဟုတ္ဝာ။ ဏ္ဍေ စ-သဒ္ဒေါ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ ဧတေန စ ဘဂဝတာ[2] မဂ္ဂုပ္ပါဒနာဒိဂုဏာဓိဂမာယ ဟေတု ဝုတ္တော ဟောတိ။ **ပန**-သဒ္ဒေါ ကတတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ဘဂဝတာ ကတမဂ္ဂကရဏံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပစ္ဆာ သမန္နာဂတာ**တိ ပဌမံ ဂတသဲ ဘဂဝတော ပစ္ဆာ သီလာဒိဂုဏေန သမန္နာဂတာ။ ဣတိ ဃေရော "အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ"တိအာဒိဟိ ယသ္မာ သဗ္ဗေပိ ဘဂဝတော သီလာဒယော ဂုဏာ အရဟတ္တမဂ္ဂမေဝ နိဿာယ အာဂတာ၊ တသ္မာ အရဟတ္တမဂ္ဂမေဝ နိဿာယ ဂုဏံ ကထေသိ။

ဇာနံ ဇာနာတီတိ ဇာနိတဗ္ဗံ ဇာနာတိ၊ သဗ္ဗညုတာယ ယံကိဉ္စိ ပညာယ ဇာနိတဗ္ဗံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗံ ပဇ္ဇနေယျပထဘူတံ ပညာယ ဇာနာတီတိ အတ္ထော။ **ပဿံ ပဿတီ**တိ ပဿိတဗ္ဗံ ပဿတိ၊ သဗ္ဗဒဿာဝိတာယ တံယေဝ နေယျပထံ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌံ ဝိယ ကရောန္တော ပညာစက္ခုနာ ပဿတီတိ အတ္ထော။ ယထာ ဝါ ဧကစ္ခော ဝိပရိတံ ဂဏ္ဟန္တော ဇာနန္တောပိ န ဇာနာတိ၊ ပဿန္တောပိ န ပဿတိ၊ န ဧဝံ ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ပန ယထာသဘာဝံ ဂဏ္ဟန္တော ဇာနန္တော ဇာနာတိယေဝ၊ ပဿန္တော ပဿတိယေဝ။ သွာယံ နယနုပရိဏာယကဋ္ဌေန **စက္ခု**ဘူတော။ ဝိဒိတတာဒိအတ္ထေန **ဉာဏဘူတော**။ အဝိပရီတသဘာဝဋ္ဌေန ဝါ ပရိယတ္တိမမ္မပဝတ္တနတော ဟဒယေန စိန္တေတ္ဝာ ဝါစာယ နိစ္ဆာရိတမမ္မ-မယော‌တိ ဝါ **မမ္မဘူတော**။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန **ဗြဟ္မဘူတော**။ အထ ဝါ စက္ခု ဝိယ ဘူတော‌တိ **စက္ခုဘူတော**။ ဉာဏံ ဝိယ ဘူတော‌တိ **ဉာဏဘူတော**။ အဝိပရီတဓမ္မော ဝိယ ဘူတော‌တိ **ဓမ္မဘူတော**။ ဗြဟ္မာ ဝိယ ဘူတော‌တိ **ဗြဟ္မဘူတော**။ ယ္ဝာယံ ဓမ္မဿ ဝစနတော ဝတ္တနတော ဝါ **ဝတ္တာ**။ နာနပ္ပ-ကာရေဟိ ဝစနတော ဝတ္တနတော ဝါ **ပဝတ္တာ**။ အတ္ထံ နီဟရိတ္ဝာ ဒဿနတော[3] **အတ္ထဿ နေန္တေ‌တာ**။ အမတာဓိဂမာယ ပဋိပတ္တိဒေသနတော, အမတပ္ပကာ-သနာယ ဝါ ဓမ္မဒေသနာယ အမတဿ အဓိဂမာပနတော **အမတဿ ဒါတာ**။ လောကုတ္တရဿ ဓမ္မဿ ဥပ္ပါဒိတတ္တာ ဝေနေယျာနုရူပေန ယထာသုခံ လောကုတ္တရဓမ္မဿ ဒါနေန စ ဓမ္မေသု ဣဿရော‌တိ **ဓမ္မဿာမီ**။ တထာဂတပဒံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထံ။

ဣဒါနိ "ဇာနံ ဇာနာတီ" တိအာဒိဟိ ဝုတ္တဂုဏံ သဗ္ဗညုတာယ ဝိသေသေတ္ဝာ ဒဿေတုကာမော သဗ္ဗညုတံ သာဓေန္တော "နတ္ထိ"တိအာဒိမာဟ။ ဧဝံဘူတဿ

၁-ဘဂဝတာ (သီ)
၂-ဒဿန ... (ပဋိသံ-၌ ၂-၂၅၅-ဝိဋ္ဌေ။)
၂-ဘဂဝတော (က)
၄-နယနတော (ပဋိသံ-၌ ၂-၂၅၅-ဝိဋ္ဌေ။)

ဟိ တသ္မ ဘဂဝတော ပါရမိတာပုညဖလပဘာဝနိပ္ဖန္နေန အရဟတ္တ-
မဂ္ဂညာဏေန သဗ္ဗဓမ္မေသု သဝါသနဿ သမ္မာဟဿ ဝိဟတတ္တာ အသမ္မော-
ဟတော သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဉာတတ္တာ **အညာတံ** နာမ နတ္ထိ။ တထေဝ စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ
စက္ခုနာ ဝိယ ဉာဏစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌတ္တာ **အဒိဋ္ဌံ** နာမ နတ္ထိ။ ဉာဏေန ပတ္တတ္တာ
အဝိဒိတံ နာမ နတ္ထိ။ အသမ္မောဟသင်္ခိကိရိယာယ သင်္ခိကတတ္တာ **အသင်္ခိကတံ**
နာမ နတ္ထိ။ အသမ္မောဟပညာယ ဖုဋ္ဌတ္တာ ပညာယ **အဖသိတံ** နာမ နတ္ထိ။

ပစ္စုပ္ပန္နေ ပစ္စုပ္ပန္နံ ကာလံ ဝါ ဓမ္မံ ဝါ။ **ဥပါဒါယာ**တိ အာဒါယ၊ အန္တော-
ကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဥပါဒါယဝစနေနေဝ ကာလဝိနိမုတ္တံ နိဗ္ဗာနမ္ပိ ဂဟိတမေဝ
ဟောတိ။ "အတီတာ"ဒိဝစနာနိ စ "နတ္ထိ"တိအာဒိဝစနေနေဝ ဃဋ္ဋိယန္တိ၊
"သဗ္ဗေ"တိအာဒိဝစနေန ဝါ။ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ**တိ သဗ္ဗသင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မပရိယာ-
ဒါနံ။ **သဗ္ဗာကာရေနာ**တိ သဗ္ဗဓမ္မေသု ကေကသ္မေဝ ဓမ္မသ္မိ အနိစ္စာကာရာဒိ-
သဗ္ဗာကာရပရိယာဒါနံ။ **ဉာဏမုခေ**တိ ဉာဏာဘိမုခေ။ **အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တီ**တိ
သြဿရဏံ ဥပေန္တိ။ **ဇာနိတဗ္ဗန္တိ** ပဒံ **နေယျန္တိ** ပဒဿ အတ္ထဝိဝရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။

အတ္ထော ဝါတိအာဒိသု **ဝါ**-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော။ **အတ္ထော**တိ
အတ္တနော အတ္ထော။ **ပရတ္ထော**တိ ပရေသံ တိဏ္ဏံ လောကာနံ အတ္ထော။ **ဥဘ-
ယတ္ထော**တိ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စာတိ သကိံယေဝ ဥဘိန္နံ အတ္ထော။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
ကော**တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ နိယုတ္တော, ဒိဋ္ဌဓမ္မပ္ပယောဇနော ဝါ အတ္ထော။ သမ္ပရာယေ
နိယုတ္တော, သမ္ပရာယပ္ပယောဇနော ဝါ **သမ္ပရာယိကော**။ **ဥတ္တာနော**တိအာဒိသု
ဝေါဟာရဝသေန ဝတ္တဗ္ဗော သုခပတိဋ္ဌတ္တာ ဥတ္တာနော။ ဝေါဟာရံ အတိက္ကမိတ္ဝာ
ဝတ္တဗ္ဗော သုညတာပဋိသံယုတ္တော ဒုက္ခပတိဋ္ဌတ္တာ **ဂမ္ဘီရော**။ လောကုတ္တရော
အစ္ဆန္နတိရောကွတ္တာ **ဂူဠ္ဟော**။ အနိစ္စတာဒိကော ဃနာဒိဟိ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ
ပဋိစ္ဆန္နော။ အပစုရဝေါဟာရေန ဝတ္တဗ္ဗော ယထာရုတံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ အဓိပ္ပါ-
ယဿ နေတဗ္ဗတော **နေယျော**။ ပစုရဝေါဟာရေန ဝတ္တဗ္ဗော ဝစနမတ္တေနေဝ
အဓိပ္ပါယဿ နိတတ္တာ **နီတော**။ သုပရိသုဒ္ဓသီလသမာဓိပဉ္ဉာနတ္ထော တဒင်္ဂ-
ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝုဋ္ဌဝိရဟိတတ္တာ **အနဝဇ္ဇော**။ ကိလေသသမုစ္ဆေဒနတော
အရိယမဂ္ဂတ္ထော **နိက္ကိလေသော**။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ အရိယဖလတ္ထော
ဝေါဒါနော။ သခ်ဏာသခ်ဏေသု အဂ္ဂဓမ္မတ္တာ နိဗ္ဗာနံ **ပရမတ္ထော**။ **ပရိဝတ္တ-
တီ**တိ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ ဝိသယဘာဝတော အဗဟိဘူတတ္တာ အန္တောဗုဒ္ဓဉာဏေ
ဗျာပိတ္ဝာ[1] ဝါ သမန္တာ ဝါ အလင်္ကရိတ္ဝာ ဝါ[2] ဝိသေသေန ဝါ ဝတ္တတိ။

၁-ဗျာပေတ္ဝာ (က)
၂-အာလိင်္ဂိတ္ဝာ ဝါ (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၅၆-ဝိဋ္ဌေ။)

"သဗ္ဗံ ကာယကမ္မ"န္တိအာဒိဟိ ဘဂဝတော ဉာဏဝိသယတံ[1] ဒဿေတိ။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိတိ ဉာဏံ အနုပရိဝတ္တိ၊ ဉာဏဝိရဟိတံ နဟောတီတိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိဟတ**န္တိ နိရာဝရဏတံ ဒဿေတိ။ ပုန သမ္ပညုတံ ဥပမာယ သာဓေတုကာမော "**ယာဝတက**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ **နေယျံ**။ နေယျပရိယန္တော နေယျာဝသာနမသ အတ္ထိတိ **နေယျပရိယန္တိကံ**။ အသမ္ပညုနံ ပန နေယျာဝသာနမေဝ နတ္ထိ။ **ဉာဏပရိယန္တိကေ**ပိ ဧသေဝ နယော။ ပုရိမယမကေ ဝုတ္ထတ္ထမေဝ ဇုမိနာ ယမကေန ဝိသေသေတ္ဝာ ဒဿေတိ၊ တတိယယမကေန ပဋိသေဓဝသေန နိယမေတ္ဝာ ဒဿေတိ။ ဧတ္ထ စ နေယျံ ဉာဏဿ ပထတ္တာ **နေယျပထော**။ **အညမညပရိယန္တဒ္ဒေသိနော**တိ နေယျဿ ဉာဏဿ ခေပေတ္ဝာ[2] ဌာနတော အညမညဿ ပရိယန္တေ ဌာနသိလာ။

အာဝဇ္ဇနပဋိဗန္ဓိတိ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနာယတ္တာ၊ အာဝဇ္ဇိတာနန္တရမေဝ ဇာနာတီတိ အတ္ထော။ **အာကင်္ခပဋိဗန္ဓိ**တိ ရုစိအာယတ္တာ၊ အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဇဝနဉ္စေန ဇာနာတိတိ အတ္ထော။ ဇုတရာနိ ဒွေ ပဒါနိ ဇုမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ပဒါနံ ယထာက္ကမေန အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။ **အာသယံ ဇာနာတီ**တိ ဧတ္ထ အာသယန္တိ နိဿယန္တိ ဧတ္ထာတိ အာသယော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကာမာဒိဟိ နေက္ခမ္မာဒိဘိ ဝါ ပရိဘာဝိတသ သန္တာနသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ သတ္တာသန္တာနံ အနုသေန္တိ အနုပဝတ္တေန္တိတိ အနုသယာ၊ ထာမဂတာနံ ကာမရာဂါဒိနံဝ ဧတံ အဓိဝစနံ။ **အနုသယံ ဇာနာတီ**တိ အနုသယကထာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာယေဝ။

စရိတန္တိ ပုဗ္ဗေ ကတကုသလာကုသလကမ္မံ။ **အဓိမုတ္တိ**န္တိ သမ္ပတိ ကုသလေ အကုသလေ ဝါ စိတ္တဝေါသဂ္ဂေါ။ **အပ္ပရဇက္ခေ**တိ ပညာမယေ အက္ခိမှိ အပ်ံ ရာဂါဒိရဇော ဧတေသန္တိ အပ္ပရဇက္ခာ။ အပ်ံ ရာဂါဒိရဇော ဧတေသန္တိ ဝါ အပ္ပရဇက္ခာ၊ တေ အပ္ပရဇက္ခေ။ **မဟာရဇက္ခေ**တိ ဉာဏမယေ အက္ခိမှိ မဟန္တံ ရာဂါဒိရဇော ဧတေသန္တိ မဟာရဇက္ခာ။ မဟန္တံ ရာဂါဒိရဇော ဧတေသန္တိ ဝါ မဟာရဇက္ခာ၊ တေ မဟာရဇက္ခေ။ **တိက္ခိန္ဒြေ မုဒိန္ဒြေ**ယေတိ တိက္ခာနိ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧတေသန္တိ တိက္ခိန္ဒြိယာ။ မုဒူနိ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဧတေသန္တိ မုဒိန္ဒြိယာ။ **သွာကာရေ ဒ္ဝါကာရေ**တိ သုန္ဒရာ သဒ္ဓါဒယော အာကာရာ ကောဋ္ဌာသာ ဧတေသန္တိ သွာကာရာ။ ကုစ္ဆိတာ ဂရဟိတာ အသဒ္ဓါဒယော အာကာရာ ကောဋ္ဌာသာ ဧတေသန္တိ ဒ္ဝါကာရာ။ **သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ**တိ ယေ ကထိတံ ကာရဏံ

၁-ဉာဏမယတံ၊ ဉာဏပသတံ (က်)　　၂-ဗျာပေတ္ဝာ (သီ၊ သျာ)

သလ္လက္ခေန္တိ သုခေန သက္ကာ ဟောန္တိ ဝိညာပေတုံ၊ တေ သုဝိညာပယာ။ တဗ္ဗိပရိတာ ဒုဝိညာပယာ။ **ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ**တိ ဘဗ္ဗေ စ အဘဗ္ဗေ စ။ ဣရိယာယ ဇာတိယာ ဘဝန္တိ ဇာယန္တိတိ **ဘဗ္ဗာ**။ ဝတ္တမာနသမီပေ ဝတ္တမာနဝစနံ။ ဘဝိဿန္တိ ဇာယိဿန္တိ ဝါတိ ဘဗ္ဗာ၊ ဘာဇနဘူတာတိ အတ္ထော။ ယေ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓဿ အနုစ္ဆဝိကာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နာ၊ တေ ဘဗ္ဗာ။ ဝုတ္တပဋိပက္ခာ **အဘဗ္ဗာ**။

သတ္ထေ ပဇာနာတီတိ ရူပါဒိကေ အာရမ္မဏေ လဂ္ဂေ လဋ္ဌိတေ သတ္ထေ ပဇာနာတိ။ **သဒ္ဒေဝကော လောကော**တိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒ္ဒေဝကော။ သဟ မာရေန **သမာရကော**။ သဟ ဗြဟ္မုနာ **သဗြဟ္မကော**။ သဟ သမဏ-ဗြာဟ္မဏေဟိ **သဿမဏဗြာဟ္မဏိ**။ ပဇာတတ္တာ **ပဇာ**။ သဟ ဒေဝမနုဿေဟိ **သဒေဝမနုဿာ**။ "ပဇာ"တိ သတ္တလောကဿ ပရိယာယဝစနမေတံ။ တတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ သမာရကဝစနေန ဆဒ္ဒ-ကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ။ သဗြဟ္မကဝစနေန ဗြဟ္မကာယိကာဒိဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိဝစနေန သာသနဿ ပစ္စတ္ထိကပစ္စာမိတ္တသမဏဗြာဟ္မဏ-ဂ္ဂဟဏံ သမိတပါပဗာဟိတပါပသမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏဉ္စ။ ပဇာဝစနေန သတ္တ-လောကဂ္ဂဟဏံ။ သဒေဝမနုဿဝစနေန သမ္မုတိဒေဝအဝသေသမနုဿဂ္ဂဟဏံ။ ဝေမေတ္ထ တိဟိ ပဒေဟိ ဩကာသလောကော။ ဒ္ဝီဟိ ပဇာဝသေန သတ္တ-လောကော ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရော နယော—သဒေဝကဂ္ဂဟဏေန အရူပါဝစရလောကော ဂဟိတော၊ သမာရကဂ္ဂဟဏေန ဆကာမာဝစရလောကော၊ သဗြဟ္မကဂ္ဂဟ-ဏေန ရူပါဝစရဗြဟ္မလောကော၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏာဒိဂ္ဂဟဏေန စတုပရိ-သဝသေန သမ္မုတိဒေဝေဟိ ဝါ သဟ မနုဿလောကော၊ အဝသေသသတ္တ-လောကော ဝါ။ အပိ စေတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတော သဗ္ဗသတ္တ-လောကဿ အနေကဗုဒ္ဓညာဏေ ပရိဝတ္တနဘာဝံ သာဓေတိ။ တတော ယေသံ သိယာ "မာရော မဟာနုဘာဝေါ ဆကာမာဝစရိဿရော ဝသဝတ္တီ၊ ကိံ သော ပိ အနေကဗုဒ္ဓညာဏေ ပရိဝတ္တတီ"တိ။ တေသံ ဝိမတိံ ဝိဓေနေန္တော "သမာရကော"တိ အာဟ။ ယေသံ ပန သိယာ "ဗြဟ္မာ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကေဂ်လိယာ ကေသို့ စက္ကဝါဠသဟဿေ အာလောကံ ဖရတိ။ ဒ္ဝီဟိ။ပ။ဒသဟိ အဂ်လိဟိ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု အာလောကံ ဖရတိ၊ အနုတ္တရဉ္စ ဈာနသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ကိံ သော ပိ အနေကဗုဒ္ဓညာဏေ ပရိ-ဝတ္တတီ"တိ။ တေသံ ဝိမတိံ ဝိဓေနေန္တော "သဗြဟ္မကော"တိ အာဟ။ တတော

ယေသံ သိယာ "ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏာ သာသနပစ္စတ္ထိကာ၊ ကိံ တေပိ အန္တောဗုဒ္ဓဉ္ဈေ ပရိဝတ္တန္တိ"တိ။ တေသံ ဝိမတိံ ဝိဓမေန္တော "သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိ ပဇာ"တိ အာဟ။

ဧဝံ ဥက္ကဋ္ဌာနံ အန္တောဗုဒ္ဓဉ္ဈေ ပရိဝတ္တနဘာဝံ ပကာသေတွာ အထ သမ္မုတိဒေဝေ အဝသေသမနုဿေ စ ဥပါဒါယ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန သေသသတ္တလောကဿ အန္တောဗုဒ္ဓဉ္ဈေ ပရိဝတ္တနဘာဝံ ပကာသေန္တော "သဒေဝမနုဿာ"တိ အာဟ။ အယမေတ္ထ အနုသန္ဓိက္ကမော။ ပေါရာဏာ ပနာဟု "**သဒေဝကော**တိ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကော။ **သမာရကော**တိ မာရေန သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကော။ **သဗြဟ္မကော**တိ ဗြဟ္မုဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကော။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ တိဘဝူပဂေ သတ္တေ တီဟာကာရေဟိ တီသု ပဒေသု ပက္ခိပိတ္ဝာ ပုန ဒ္ဝီဟာကာရေဟိ ပရိယာဒါတုံ **'သဿမဏဗြာဟ္မဏိ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ'**တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပန္နတ္တိ ပဒေဟိ တေန တေန အာကာရေန တေဓာတုကမေဝ ပရိယာဒိန္နံ ဟောတီ"တိ။

အန္တမသောတိ ဥပရိမန္တေန။ **တိမိတိမိင်္ဂလန္တိ** ဏ္ဍေ တိမိ နာမ ဏော မစ္ဆော၊ တိမိံ ဂိလိတုံ သမတ္ထာ တတော မဟန္တသရီရာ တိမိင်္ဂလာ နာမ ဏော မစ္ဆော၊ တိမိင်္ဂလမ္ပိ ဂိလိတုံ သမတ္ထာ ပန္နယောဇနသတိက-သရီရာ တိမိတိမိင်္ဂလာ နာမ ဏော မစ္ဆော။ ဣဓ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန ကေဝစနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဂရုဠံ ဝေနတေယျန္တိ** ဏ္ဍေ **ဂရုဠော**တိ ဇာတိ-ဝသေန နာမံ။ **ဝေနတေယျော**တိ ဂေါတ္တဝသေန။ **ပဒေသေ**တိ ဂေဒေသေ။ **သာရိပုတ္တသမော**တိ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မသေနာပတိဏ္ဍေရေ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသသာဝကာ ဟိ ပညာယ ဓမ္မသေနာပတိဏ္ဍေရေန သမာ နာမ နတ္ထိ။ ယထာဟ "ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တော"တိ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တံ—

"လောကနာထံ ဌပေတ္ဝာန၊ ယေ စညေ သန္တိ ပါဏိနော။
ပညာယ သာရိပုတ္တသ၊ ကလံ နာဂ္ဃန္တိ သောဠသိ"န္တိ။

ဖရိတ္ဝာတိ ဗုဒ္ဓဉ္ဈာဏံ သဗ္ဗဒေဝမနုဿာနမ္ပိ ပညံ ပါပုဏိတ္ဝာ ဌာနတော တေသံ ပညံ ဖရိတ္ဝာ ဗျာပိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ။ **အဘိဘဝိတ္ဝာ**တိ သဗ္ဗဒေဝမနုဿာ-နမ္ပိ ပညံ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ တေသံ အဝိသယဘူတမ္ပိ? သဗ္ဗံ နေယျံ အဘိဘဝိတ္ဝာ တိဋ္ဌတီတိ အတ္ထော။

၁-အံ ၁-၂၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂ ၂၆၊ ပဋိသံ-ဋ ၂-၂၅၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-ဝိသယဘူတမ္ပိ (က)

ပဋိသန္ဓိဒါယံ ပန “အတိဃံသိတ္ဝာ”တိ ပါဠေ၊ ဃံသိတ္ဝာ တုဒိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **ယေဒိ ဧတေ** တိအာဒိဟိ ဧဝံ ဖရိတ္ဝာ အဘိဘဝိတ္ဝာ ဌာနသပ္ပာယကာရဏံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ပဏ္ဍိတာ** တိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတာ။ **နိပုဏာ** တိ သဏှသုခုမဗုဒ္ဓိနော သုခုမေ အတ္ထန္တရေ ပဋိဝိဇ္ဈနသမတ္ထာ။ **ကတ-ပရိဂ္ဂဟိဒါ** တိ ဝိညာတပရိဂ္ဂဟိဒါ စေဝ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ ကတဝါဒပရိစယာ စ။ **ဝါလဝေဓိရူပါ** တိ ဝါလဝေဓိနေဋ္ဌဟသဒိသာ။ **ဝေါ ဘိန္နန္တိ ပညာ ဧဝ စရန္တိ ပညာဂတေန ဒိဋ္ဌဂတာနိ** တိ ဝါလဝေဓိ ဝိယ ဝါလံ သုခုမာနိပိ ပရေသံ ဒိဋ္ဌဂမနာနိ အတ္တနော ပညာဂမနေန ဘိန္ဒန္တာ ဝိယ စရန္တိ တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ “ဂူထဂတံ မုတ္တဂတ”န္တိအာဒိသု[1] ဝိယ ပညာ ဧဝ **ပညာဂတံ**။ ဒိဋ္ဌိယော ဧဝ **ဒိဋ္ဌိဂတာနိ**။ **ပဠေ အဘိသန်ဒိတ္ဝာ အဘိသန်ဒိတ္ဝာ** တိ ဒ္ဝိပဒမ္ပိ တိပဒမ္ပိ စတုပဒမ္ပိ ပုဏ္ဏံ ရစယိတ္ဝာ တေသံ ပဠာနံ အတိဗဟုကတ္တာ သဗ္ဗသင်္ဂဟတ္ထံ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တံ။ **ဂဠာနိ စ ပဋိဆန္နာနိ စ** အတ္ထဇာတာနိတိ ပါဌသေသော။ တေသံ တထာ ဝိနယံ ဒိသွာ အတ္တနာ အဘိသန်တံ ပဠုံ ပုဏ္ဏန္တိ ဧဝံ ဘဂဝတာ အဓိပ္ပေတတ္တာ ပဠုံ ပုဏ္ဏန္တိ။ အညေသံ ပန ပုဏ္ဏာယ ဩကာသမေဝ အဒတ္ဝာ ဘဂဝါ ဥပသင်္ကမန္တာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ယထာဟ—

“တေ ပဠုံ အဘိသန်ရောန္တိ ‘ဣမံ မယံ ပဠုံ သမဏံ ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပုဏ္ဏိသ္သာမ၊ သစေ နော သမဏော ဂေါတမော ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရိဿတိ၊ ဧဝမဿ မယံ ဝါဒံ အာရောပေဿာမ၊ ဧဝံ စေဝိ နော ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရိဿတိ၊ ဧဝမ္ပိဿ မယံ ဝါဒံ အာရောပေဿာမာ’တိ။ တေ သုဏန္တိ ‘သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော အမုကံ နာမ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဩသဋ္ဌော’တိ။ တေ ယေန သမဏော ဂေါတမော တေနုပသင်္ကမန္တိ။ တေ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ။ တေ သမဏေန ဂေါတမေန ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ န စေဝ သမဏံ ဂေါတမံ ပဠုံ ပုဏ္ဏန္တိ၊ ကုတောဿ ဝါဒံ အာရောပေဿန္တိ၊ အညဒတ္ထု သမဏသဝေ ဂေါတမဿ သာဝကာ သမ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ[2]။

ကသ္မာ ပဠေ နု ပုဏ္ဏန္တိတိ စေ? ဘဂဝါ ကိရ ပရိသမဇ္ဈေ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ပရိသာယ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတိ၊ တတော ပဿတိ “ဣမေ ပဏ္ဍိတာ ဂဠံ ရဟာသံ ပဠုံ ဩဝဒိတ္ဝာ ကတ္ထာ အာဂတာ”တိ။ သော တေဟိ

၁-ခု ၉-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။　၂-တုရိတ္ထာတိ (သီ)　၃-အံ ၃-၁၈၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၁-၂၃၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အပုဋ္ဌောယေဝ "ပဋ္ဌပုဏ္ဏာယ ဇွေကာ ဒေါသာ, ဝိသဇ္ဇနေ ဇွေကာ, အထွေ, ပဒေ, အက္ခရေ ဇွေကာတိ ဇုမံ ပဋိ ပုဏ္ဏေနော ဧဝံ ပုဏ္ဏေယျ၊ ဝိသဇ္ဇေနော ဧဝံ ဝိသဇ္ဇေယျာ"တိ ဇုတိ သြဝဋ္ဋိကသာရံ ကတွာ အာနိတေ ပဋ္ဌေ ဓမ္မကထာယ အန္တရေ ပက္ခိပိတွာ ဒသေတိ။ တေ ပဏ္ဍိတာ "သေယျာ ဝတ နော၊ ယေ မယံ ဇုမေ ပဋ္ဌေ န ပုဏ္ဏိမှာ။ သစေပိ မယံ ပုဏ္ဏေယျာမ၊ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ နော ကတွာ သမဏော ဂေါတမော ဒိပေယျာ"တိ အတ္တမနာ ဘဝန္တိ။

အပိစ ဗုဒ္ဓါ နာမ ဓမ္မံ ဒေသေန္တာ ပရိသံ မေတ္တာယ ဖရန္တိ၊ မေတ္တာဖရဏေန ဒသဗလေသု မဟာဇနဿ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ဗုဒ္ဓါ နာမ ရူပဂ္ဂပ္ပတ္တာ ဟောန္တိ ဒဿနသမ္ပန္နာ မဓုရဿရာ မုဒုဇိဝ္ဟါ သုဖုသိတဒန္တာဝရဏာ အမတေန ဟဒယံ သိဉ္စန္တာ ဝိယ ဓမ္မံ ကထေန္တိ။ တတြ နေသံ မေတ္တာဖရဏေန ပသန္နစိတ္တာနံ ဧဝံ ဟောတိ—"ဧဝရူပံ အဒ္ဓေဇ္ဈကထံ အမောဃကထံ နိယျာနိကကထံ ကထေန္တေန ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ န သက္ခိဿာမ ပစ္စနီကဂ္ဂါဟံ ဂဏှိတု"န္တိ အတ္တနော ပသန္နဘာဝေနေဝ ပဋ္ဌေ န ပုဏ္ဏန္တိတိ။

ကထိတာ ဝိသဇ္ဇိတာ ဝါတိ "ဧဝံ တုမ္ဟေ ပုဏ္ဏထာ"တိ အပုဏ္ဏိတပဋ္ဌာနံ ၂ဥစ္စာရဏေန တေ ပဋ္ဌာ ဘဂဝတာ ကထိတာ ဧဝ ဟောန္တိ။ ယထာ စ တေ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ တထာ ဝိသဇ္ဇိတာ ဧဝ ဟောန္တိ။ **နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ**တိ ဇုမိနာ ကာရဏေန ဇုမိနာ ဟေတုနာ ဧဝံ ဟောန္တိတိ ဧဝံ သဟေတုကံ ကတွာ ဝိသဇ္ဇနေန ဘဂဝကာ နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ ဧဝ ဟောန္တိ တေ ပဋ္ဌာ၊ **ဥပက္ခိတ္တကာ စ တေ ဘဂဝတော သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ**တိ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယော ဘဂဝတော ပဋ္ဌဝိသဇ္ဇနေနေဝ ဘဂဝတော သမီပေ ဒိတ္တကာ ပက္ခိတ္တကာ[2] သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ၊ သာဝကာ ဝါ သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဥပါသကာ ဝါတိ အတ္ထော၊ သာဝကသမ္ဗုတ္တိံ ဝါ ပါပုဏန္တိ၊ ဥပါသကသမ္ဗုတ္တိံ ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အထာ**တိ အနန္တရတ္ထော၊ တေသံ ဥပက္ခိတ္တကသမ္ဗုတ္တိသမနန္တရမေဝါတိ အတ္ထော။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဌာနေ၊ တသ္မိံ အဓိကာရေ ဝါ။ **အတိရောစတီ**တိ အတိဝိယ ဇောတတိ ပကာသတိ။ **ယဒိဒံ ပညာယာ**တိ ယာယံ ဘဂဝတော ပညာ၊ တာယ ပညာယ ဘဂဝါဝ အတိရောစတီတိ အတ္ထော။ **ဇုတိ-သဒ္ဒေါ** ကာရဏတ္ထော၊ ဇုမိနာ ကာရဏေနာတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝါတိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ပသူရသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိဒ္ဓံသေတိ (သီ)၊ ဝိဒံသေတိ (က) ၂-ပုဏ္ဏိတပဋ္ဌာနံ၊ (ပဋိသံ-၌ ၂-၂၅၉-ပိဋ္ဌေ ပသိတဗ္ဗံ။)
၃-ပါဒက္ခိတ္တကာ (က)

၉-မာဂဏ္ဍိယသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇၀။ နဝမေ မာဂဏ္ဍိယသုတ္တနိဒ္ဒေသေ ပဌမဂါထာယ တာဝ အဇပါလ-နိဂ္ရောဓမူလေ နာနာရူပါနိ နိမ္မိနိတ္ဝာ အဘိကာမံ အာဂတံ မာရဓိတရံ **ဒိသွာန တဏှံ အရတိ ံ ရဂ္ဂ** ဆန္ဒမတ္တမ္ပိ **မေထုနသ္မိ ံ နာဟောသိ၊ ကိမေဝိဒံ** ဇ္ဈမိသာ ဒါရိကာယ **မုတ္တကရီသပုဏ္ဏံ** ရူပံ ဒိသွာ ဘဝိသတိ၊ သဇ္ဇထာ **ပါဒါဝိ နံ သမ္ဖုသိတုံ န ဇ္ဈေ၊** ကုတောနေန သံဝသိတုန္တိ။

မုတ္တပုဏ္ဏန် အာဟာရဥတုဝသေန ဝတ္ထိပုဋ္ဌန်ရံ ပူရေတ္ဝာ ဋ္ဌိတမုတ္တေန ပူရိတံ။ **ကရီသပုဏ္ဏန်** ပက္ကာသယသဒ်ဒါတေ ဟေဋ္ဌာနာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ အန်ရေ ဥမ္မေခေန အဋ္ဌင်္ဂုလမတ္တေ အန်ာဝဝသာနေ ဋ္ဌိတဝစ္ဆေန ပုဏ်ံ။ **သေမှ-ပုဏ်ံ** ဥဒရပဋ္ဌလေ ဋ္ဌိတကေပတ္တပ္ပမာဏေန သေမှေန ပူရိတံ့။ **ရုဟိရပုဏ်ံ** ယကနဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပူရေတ္ဝာ ဟဒယဝက္ကပပ္ဖါသာနံ[1] ဥပရိ ထောကံ ထောကံ ပဏ္ဍရန်ေန ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ဖါသေ တေမယမာနေန ဋ္ဌိတေန ကေပတ္တဿ ပူရဏမတ္တေန သန်္ဓိစိတလောဟိတသဒ်ဒါတေန စ ကေသလောမ-နခဒန်ာနံ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဋ္ဌေဝ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္မဋ္ဌ ဋ္ဌပေတ္ဝာ ဓမနီဇာလာန်-သာရေန သဒ္ဒံ ဥပါဒိဏ်ာကသရီရံ ဖရိတ္ဝာ ဋ္ဌိတသံသရဏလောဟိတသဒ်ဒါတေန စ ဒုဝိဓေန ရုဟိရေန ပုဏ်ံ။

အဋ္ဌိသင်္ခါတန်ာ သကလသရီရေ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌိနံ ဥပရိဋ္ဌိတာနိ သာဓိကာနိ တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ တေဟိ အဋ္ဌိဟိ ဃဋိတံ။ **နှာရုသမ္ဗန်ဓ**န်ာ သကလသရီရေ အဋ္ဌိနိ အာဗန်ဓိတ္ဝာ ဋ္ဌိတာနိ နဝ နှာရုသတာနိ၊ တေဟိ နှာရူဟိ သမ္ဗန်ဓံ အာဗန်ဓံ။ **ရုဓိရမံသာဝလေပန**န်ာ သံသရဏလောဟိတေန စ သာဓိကာနိ တိဏိ အဋ္ဌိ-သတာနိ အနုလိမ္ပေတ္ဝာ ဋ္ဌိတေန နဝမံသပေသိသတေန စ အနုလိတ္တံ သရီရံ။ **စမ္မဝိနဒ္ဓ**န်ာ သကလသရီရံ ပရိယောနန်ဒိတ္ဝာ ပါကဋကိလေသမကသ္မ ဥပရိ ဆဝိယာ ဟေဋ္ဌာ ဋ္ဌိတံ စမ္မံ၊ တေန စမ္မေန ဝိနဒ္ဓံ ပရိယောနဒ္ဓံ။ "စမ္မာဝနဒ္ဓ"န်ာပိ ပါဠိ။ **ဆဝိယာ ပဋိစ္ဆန်န**န်ာ အတိသုခုမဆဝိယာ ပဋိစ္ဆန်နံ ဆာဒေတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ။ **ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒ**န်ာ အနေကဆိဒ္ဒံ။ **ဥဿဒန်ာ**န်ာ အကြိမုခါဒိဟိ ဥဿဒနံ့။ **ပဿဝန်ာ**န်ာ အဓောဘာဂေန ပဿဝနံ့။ **ကိမိသဿနိသေဒိတ**န်ာ သူစိမုခါဒိဟိ နာနာပါဏ-ကုလသမူဟေဟိ အာသေဝိတံ။ **နာနာကလိမလပရိပူရ**န်ာ အနေကဝိဓေဟိ အသုစိကောဋ္ဌာသေဟိ ပူရိတံ။

၁-ဟဒယဝတ္ထုပပ္ဖါသာနံ (သီ)

၇၁။ တတော မာဂဏ္ဍိယော “ပဗ္ဗဇိတာ နာမ မာနုသကေ ကာမေ ပဟာယ ဒိဗ္ဗကာမဘောဃ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ အယဉ္စ ဒိဗ္ဗေပိ ကာမေ န ဣစ္ဆတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဣဏ္ဍိရတနံ၊ ကာ နု အသ္သ ဒိဋ္ဌိ”တိ ပုစ္ဆိတုံ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **စတာဒိသံ ဧစ ရတန**န္တိ ဒိဗ္ဗိတ္ထိရတနံ သန္ဓာယ ဘဏတိ။ **နာရိ**န္တိ အတ္တနော ဓိတရံ သန္ဓာယ။ **ဒိဋ္ဌဂတံ သီလဝတံ နု ဇီဝိတ**န္တိ ဒိဋ္ဌိဉ္စ သီလဉ္စ ဝတဉ္စ ဇီဝိတဉ္စ။ **ဘဂ္ဂပဘတ္တိဉ္စ ဝေဒသိ ကိဒိသ**န္တိ အတ္တနော ဘဂ္ဂပဘတ္တိံ ဝါ တုဝံ ကိဒိသံ ဝဒေသိ။

၇၂။ ဣတော ပရာ ဒွေ ဂါထာ ဝိဿဇ္ဇနပုစ္ဆာနယေန ပဝတ္တာတ္ထာ ပါကဋ-သမ္မန္ဓာယေဝ။ တာသု ပဌမဂါထာယ သင်္ခေပတ္ထော—**တဿ** မယ္ဟံ မာဂဏ္ဍိယ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ**ဓမ္မေသု** နိစ္ဆိနိတ္ထာ “ဣဒမေဝ သစ္စံ, မောဃမညံ”နွှဲ ဧဝံ **ဣဒံ ဝဒါမိတိ သမုဂ္ဂဟီတံ နု ဟော**တိ နတ္ထိ နာ ဝိဇ္ဇတိ၊ ကိံကာရဏာ? အဟဉ္ဒိ ပဿန္တော **ဒိဋ္ဌိသု** အာဒိနဝံ ကဉ္စိ ဒိဋ္ဌိံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ သစ္စာနိ ပဝိစိနန္တော အစ္ဆတ္တံ ရာဂါဒိနံ သန္တိဘာဝေန၂ **အစ္ဆတ္တသန္တိ**သဒ္ဒါတံ နိဗ္ဗာနမေဝ အဒ္ဓသန္တိ။

အာဒိနဝန္တိ ဥပဒ္ဒဝံ။ **သဒ္ဓါ**နွှဲ ကာယိကဒုက္ခေန သဒ္ဒကံ့။ **သဝိဿာတ**နွှဲ စေတသိကဒုက္ခေန သဟိတံ။ **သဥပါယာသ**နွှဲ ဥပါယာသသဟိတံ။ **သပရိ-ဒ္ဒါဟ**နွှဲ သဒရထံ။ **နာ နိဗ္ဗိဒါယာ**တိ နာ ဝဋ္ဋနိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ။ **နာ ဝိရာဂါယာ**တိ နာ ဝဋ္ဋေ ဝိရာဂတ္ထာယ။ **နာ နိရောဓာယာ**တိ နာ ဝဋ္ဋဿ နိရောဓတ္ထာယ။ **နာ ဥပသမာယာ**တိ နာ ဝဋ္ဋဿ ဥပသမတ္ထာယ။ **နာ အဘိညာယာ**တိ နာ ဝဋ္ဋဿ အဘိဇာနနတ္ထာယ။ **နာ သမ္ဗောဓာယာ**တိ နာ ကိလေသနိဒ္ဒါဝိဂမေန ဝဋ္ဋတော သမ္ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ။ **နာ နိဗ္ဗာနာယာ**တိ နာ အမတနိဗ္ဗာနတ္ထာယ။ ဧတ္ထ ပန “နိဗ္ဗိဒါယာ”တိ ဝိပဿနာ။ “ဝိရာဂါယာ”တိ မဂ္ဂေါ။ “နိရောဓာယ ဥပသမာယာ”တိ နိဗ္ဗာနံ။ “အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယာ”တိ မဂ္ဂေါ။ “နိဗ္ဗာနာ-ယာ”တိ နိဗ္ဗာနမေဝ။ ဧဝံ ကေသ္စိ ဌာနေ ဝိပဿနာ, တီသု မဂ္ဂေါ, တီသု နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တန္တိ ဧဝံ ဝဝတ္ထာနကထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိယာယေန ပန သဗ္ဗာနိပေတာနိ မဂ္ဂဝေဝစနာနိပိ နိဗ္ဗာနဝေဝစနာနိပိ ဟောန္တိယေဝ။

အစ္ဆတ္တံ ရာဂဿ သန္တိနွှဲ အစ္ဆတ္တရာဂဿ သန္တာဘာဝေန နိဗ္ဗုတာဘာဝေန အစ္ဆတ္တသန္တိသဒ္ဒါတံ နိဗ္ဗာနံ ဩလောကေသိ။ **ဒေါသဿ သန္တိ**နွှဲ အာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ပဓိ**နွှဲ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **ဝိဓိနန္တော**တိ သစ္စာနိ ဝဓေန္တော ဝိဘာဝေန္တော။ **ပဝိဓိနန္တော**တိ တာနေဝ ပစ္စေကံ ဝိဘာဝေန္တော။

၁-မ ၃-၂၂၊ ၂၅၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-သန္တာဘာဝေန (က)

ကေစိ "ဂဝေသန္တော"တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **အဒဿနေ** သြလောကေသိ်။ **အဒဿနံ** ဝိနိဝိဒ္ဓုံ်။ **အဖဿိကေ** ပညာယ ဖုသိ်။ **ပဋိဝိဒ္ဓိယာ** ဉာဏေန ပမ္ဖက်ံ အကာသိ်။

၇၃။ ဒုတိယဂါထာယ သခေ်ပတ္ထော—**ယာနိ**မာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ တေဟိ တေဟိ သတ္တေဟိ ဝိနိစ္ဆိနိတ္တာ ဂဟိတတ္တာ "**ဝိနိစ္ဆယာ**"တိ စ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ အဘိသခ်တဘာဝါဒိနာ နယေန "**ပကပ်ိတာနိ**"တိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ **တေ ဧဝ မုနိ** ဒိဋ္ဌိဂတဓမ္မေ အဂ္ဂဟေတ္တာ **အဒ္ဓါ တေသံ်တိ ယမေတမတ္ထံ** ဗြ၊ **သိ၊** အာစိက္ခ မေ၊ **ကထံ နု ဓီရေဟိ ပဝေဒိတံ တံ** ကထံ ပကာသိတံ ဓီရေဟိတိ ဝဒတိ။

ဤမိသာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထော ဌပေတ္တာ ပရမတ္ထပဒံ။ တတ္ထ **ယံ ပရမတ္ထံ**နှိ ယံ ဥတ္တမံ နိဗ္ဗာနံ။

၇၄။ အထသ ဘဂဝါ ယထာ ယေန ဥပါယေန တံ ပဒံ ဓီရေဟိ ပကာသိတံ၊ တံ ဥပါယံ သပဋိပက္ခံ ဒသေန္တော "**နဒိဋ္ဌိယာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **နဒိဋ္ဌိယာ**တိအာဒိဟိ ဒိဋ္ဌိသုတိအဒ္ဓသမာပတ္တိဉာဏဗာဟိရသီလဗ္ဗတာနိ ပဋိက္ခိပတိ။ "**သုဒ္ဓိမာဟာ**"တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ **အာဟ**-သဒ္ဒံ သဗ္ဗတ္ထ နကာရေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတ္တာ ပုရိမပဒတ္တယံ နေတ္တာ "ဒိဋ္ဌိယာ သုဒ္ဓိံ နာဟ နကထေမိ"တိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဥတ္တရပဒေသုပိ။ တတ္ထ စ **အဒိဋ္ဌိယာ နာဟာ**ကိ ဒသဝတ္ထုကံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဝိနာ နကထေမိ။ တထာ **အသုတိယာ**တိ နဝဂ်ံ သဝနံ ဝိနာ။ **အဉာဏာ**တိ ကမ္မသကတသစ္စာနုလောမိကဉာဏံ ဝိနာ။ **အသီလတာ**တိ ပါတိမောက္ခသံဝရံ ဝိနာ။ **အဗ္ဗတာ**တိ ဓုတင်္ဂံ ဝိနာ။ **နောပိ တေနာ**တိ တေသု ကေမေကေန ဒိဋ္ဌိအာဒိမတ္တေနာပိ နကထေမိတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဧတေ စ နိဿဇ္ဇ အနုဂ္ဂဟာယာ**တိ ဧတေ စ ပုရိမဒိဋ္ဌိအာဒိဘေဒေ ကဏ္ဍပက္ခိကေ ဓမ္မေ သမုဿိတကရဏေန နိဿဇ္ဇ, ပစ္ဆိမေ အဒိဋ္ဌိအာဒိဘေဒေ သုက္ကပက္ခိကေပိ အတမ္မယတာပဇ္ဇနေန[1] အနုဂ္ဂဟာယ။ **သန္တော အနိဿာယ ဘဝံ နု ဇပ္ပေ**တိ ဤမာယ ပဋိပတ္တိယာ ရာဂါဒိဂူပသမေန သန္တော စက္ခာဒိသု ကဗ္ဗိ ဓမ္မံ အနိဿာယ ကေဗ္ဗိ ဘဝံ နု ဇပ္ပေ၊ အပိဟေတုံ အပတ္ထေတုံ သမတ္ထော သိယာ၊ အယမသ အတ္ထသန္နိတိ အဓိပ္ပါယော။

သဝနမ္ပိ ဤဿုတမ္ပန် သုတ္တာဒိဝသေန သုဏနမ္ပိ အာဂမ်ီတမ္ပံ။ **သမ္ဘာရာ ဤမေ ဓမ္မာ**တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိကာ ဤမေ ဓမ္မာ ဥပကာရဋ္ဌေန သမ္ဘာရာ

၁-အသမုဿိတာပဇ္ဇနေန (သျာ)၊

ဟောန္တိ။ **ကဏ္ဟုပက္ခိကာနံ** အကုသလပက္ခေ ဘဝါနံ။ **သမုဿိတတော ပဟာနံ ဇုဿိတမ္ဘန္တိ** သမ္မာ ဟနနတော သမုစ္ဆေဒတော ပဟာနံ အာဂတ်ိတမ္ဘံ။ **တေဓာတုကေသု ကုသလေသု ဓမ္မေသူ**တိ ကာမရူပါရူပသဒ်ါတေသု တေဘူ-မကေသု ကောသလ္လသမ္ဘူတေသု။ **အတမ္မယတာ**တိ နိတ္တဏှာဘာဝေါ။

၇၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝစနတ္ထံ အသလ္လက္ခေန္တော မာဂဏ္ဍိယော "**နော စေ ကိရာ**တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဒီနိ ဝုတ္တနယာနေဝ။ ကဏ္ဟုပက္ခိကာနိယေဝ ပန သန္ဓာယ ဥဘယတြာပိ အာဟ။ **အာဟ-**သဒ္ဒံ ပန "နော စေ"တိ သဒ္ဒေန ယောဇေတွာ **နော စေ ကိရ အာဟ** နော စေ ကိရ ကထေသိတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **မောမူဟန္တိ** အတိမူဠှံ, မောဟနံ ဝါ[1]။ **ပစ္ဆိန္တိ**တိ ဇာနန္တိ။ ဣမိဿာပိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနော။

၇၆။ အထဿ ဘဂဝါ တံ ဒိဋ္ဌိံ နိဿာယ ပုစ္ဆံ ပဋိက္ခိပန္တော "**ဒိဋ္ဌဉ္စ နိဿာယာ**"တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော---တွံ မာဂဏ္ဍိယ **ဒိဋ္ဌိံ နိဿာယ** ပုနပ္ပုနံ ပုစ္ဆမာနော ယာနိ တေ ဒိဋ္ဌဂတာနိ သမုဂ္ဂဟိတာနိ၊ တေသ္ဝေ **သမုဂ္ဂဟိတေသု ပမောဟံ** အာဂတော တွံ **ဣတော** စ မယာ ဝုတ္တအဇ္ဈတ္တ-သန္တိကော ပဋိပတ္တိတော ဓမ္မဒေသနတော ဝါ **အဏုမ္ပိ** ယုတ္တ**သညံ** န ပဿသိ၊ ဘေန ကာရဏေန တွံ ဣမံ ဓမ္မံ **မောမူဟတော** ပဿသီတိ။

လဂ္ဂနံ နိဿာယ လဂ္ဂနန္တိ ဒိဋ္ဌိလဂ္ဂနံ အလ္လိယိတ္ဝာ ဒိဋ္ဌိလဂ္ဂနံ။ **ဗန္ဓန**န္တိ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနံ။ **ပလိဗောဓ**န္တိ ဒိဋ္ဌိပလိဗောဓံ။

အန္ဓကာရံ ပက္ခန္ဒေါသီတိ ဗဟလန္ဓကာရံ ပဝိဋ္ဌောသိ။ **ယုတ္တ**သညန္တိ သမဏ-ဓမ္မေ ယုတ္တသညံ။ **ပတ္တ**သညန္တိ သမဏဓမ္မေ ပဋိလဒ္ဓသညံ။ **လဂ္ဂန**သညန္တိ သဠာ-နိတသညံ။ **ကာရဏ**သညန္တိ ဟေတုသညံ။ **ဌာန**သညန္တိ ကာရဏသညံ။ **န ပဋိ-လဘ**သိတိ န ဝိန္ဒသိ။ **ကုတော ဉာဏ**န္တိ မဂ္ဂဉာဏံ ပန ကေန ကာရဏေန လဘိသ-သိ။ **အနိစ္စံ ဝါ**တိ ဟုတ္ဝာ အဘာဝဋ္ဌေန ပဗ္ဗဇ္ဇိန္ဒာ အနိစ္စံ။ **အနိစ္စသညာနုလောမံ ဝါ**တိ "ပဗ္ဗဇ္ဇိန္ဒာ အနိစ္စာ"တိ ဥပ္ပန္နာ သညာ အနိစ္စသညာ၊ တာယ သညာယ အနုလောမံ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ။ ကိံ တံ? ဝိပဿနာဉာဏံ။ ဒွိန္နံ ဝိပဿနာဉာဏာနံ ဒုက္ခာနတ္တသညာနုလောမာနမ္ပိ ဧသေဝ နယော။

၇၇။ ဧဝံ သမုဂ္ဂဟိတေသု ပမောဟေန[2] မာဂဏ္ဍိယဿ ဝိဝါဒါပတ္တိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တေသု အညေသု စ ဓမ္မေသု ဝိဂတပ္ပမောဟဿ အတ္တနော

၁-မောဟဗဟလံ ဝါ(က) ၂-သမ္မောဟေန (သျာ)

နိဗ္ဗိဝါဒတံ ဒသေန္တော **"သမော ဖိသေသီ"**တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော— **ယော** ဧဝံ တိဓာ မာနေန ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ပုဂ္ဂလေန ဝါ **မညတိ၊ သော တေန** မာနေန တာယ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ တေန ဝါ ပုဂ္ဂလေန ဝိဝဒေယျ။ ယော ပန အမှာဒိသော ဗုမာသု **တီသု ဖိဓာသု အဖိကမ္မမာနော၊ သမော ဖိသေသီ**တိ **နု တဿ ဟောတိ၊** နု စ ဟိနောတိ ပါဠိသေသော။ ဗုမိဿာဝိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနော၀။

၇ဂ။ ကိဥ္စ ဘိယျော—**"သစ္စန္တိ သော"**တိ ဂါထာ။ တဿတ္ထော— **သော** ဧဝရူပေါ ပဟီနမာနဒိဋ္ဌိကော "မာဒိသော 'ဗာဟိတပါပတ္တာ'ဒိနာ နယေန **ဗြာဟ္မဏော၊** ဗုဒ္ဓမေ၀ သစ္စ"န္တိ **ကိံ ဝဒေယျ** ကိံ ဝတ္တုံ ဘဏေယျ၊ ကေန ဝါ ကာရဏေန ဘဏေယျ၊ "မယှံ သစ္စံ, တုယှံ မုသာ"တိ ဝါ **ကေန** မာနေန ဒိဋ္ဌိယာ ပုဂ္ဂလေန ဝါ ဝိဝဒေယျ။ **ယသ္မိံ** မာဒိသေ ခိဏာသဝေ "သဒိသောဟမသ္မီ"တိ ပ၀တ္တိယာ **သမံ** ဝါ, ဗုတရဒ္ဓယဘာ၀ေန ပ၀တ္တိယာ **ဖိသမံ ဝါ** မညိတံ **နတ္ထိ၊** သမာနာဒိသု **ကေန ဝါဒံ ပဋိသံယုဇေယျ** ပဋိပ္ဖရေယျာတိ ။ ဗုမိဿာဝိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနော။

၇၉။ နနု ကေံသေနေ၀ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော? **"ဩကံ ပဟာယာ"**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ဩကံ ပဟာယာ**တိ ရူပဓာတ္ဝာဒိဝိညာဏသောကာသံ၂ တတြ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန ဆဋ္ဌေတွာ။ **အနိကေတသာရီ**တိ ရူပနိမိတ္တနိကေတာဒီနံ တဏှာ၀သေန အသရန္တော။ **ဂါမေ အကုဗ္ဗံ မုနိ သန္ထဝါနီ**တိ ဂါမေ ဂိဟိ-သန္ထဝါနိ အကရောန္တော။ **ကာမေဟိ ရိတ္တော**တိ ကာမေသု ဆန္ဒရာဂါဘာ၀ေန သဗ္ဗကာမေဟိ ပုထုဘူတော။ **အပုရိဿရာနော**တိ အာယတိံ အတ္တဘာ၀ံ အနဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော။ **ကထံ နု ဖိဂ္ဂယှ ဇနေန ကထီ**ရာတိ ဇနေန သဒ္ဓိံ ဖိဂ္ဂါဟိကကထံ နု ကထေယျ။

ဟာလိဒ္ဒကာနီတိ ဧဝံနာမကော ဂဟပတိ။ **ယေနာယသ္မာ မဟာ-ကစ္စာနော တေနုပသင်္ကမီ**တိ **ယေနာ**တိ ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏ၀စနံ။ တသ္မာ ယတ္ထ မဟာကစ္စာနော၊ တတ္ထ ဥပသင်္ကမီတိ ဧ၀မေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယေန ဝါ ကာရဏေန မဟာကစ္စာနော ဧ၀မနုဿေဟိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ တေန ကာရဏေန ဥပသင်္ကမီတိ ဧ၀မေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေန စ

၁-ပဋိဟသန္တေယျ (သီ၊ သျာ)　　၂-ရူပ၀ေဒနာဒိဝိညာဏသ....(သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၁-ဝိဇ္ဇေ။)

ကာရဏေန မဟာကစ္စာနော ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော? နာနုပ္ပကာရဂုဏဝိသေသာဓိ-ဂမာဓိပ္ပါယေန, သာဒုဖလူပဘောဂါဓိပ္ပါယေန ဒိဇဂဏေဟိ နိစ္စဖလိတမဟာ-ရဏ္ဍော ဝိယ။ ဥပသင်္ကမီတိ စ ဂတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ**တိ ဥပသင်္ကမနပရိယောသာနဒီပနံ။ အထ ဝါ ဧဝံ ဂတော တတော အာသန္နတရံ ဌာနံ မဟာကစ္စာနသ္သ သမီပသဒ္ဒါတံ ဂန္ဒွာတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အဘိဝါဒေတ္ဝာတိ ပဏ္ဍုပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတ္ဝာ။ ဇုဒါနိ ယေနတ္ထေန မဟာကစ္စာ-နသ္သ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတော၊ တံ ပုစ္ဆိတုကာမော ဒဿနသမောဓာနသမုဋ္ဌလံ အဂ္ဂလိံ သိရသိ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ **ဧကမန္တ**န္တိ ဘာဝနပုံသက-နိဒ္ဒေသော "ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ"တိအာဒီသု ဝိယ။ တသ္မာ ယထာ နိသိန္နော ကေမန္တံ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ဧဝံ နိသီဒိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။ **နိသီဒိ**တိ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေသိ။ ပဏ္ဍိတာ ဟိ ဒေဝမနုဿာ ဂရုဋ္ဌာနိယံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာသနကုသလတာယ ကေမန္တံ နိသီဒန္တိ။ အယဉ္စ ဂဟပတိ တေသံ အညတရော၊ တသ္မာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။

ကထံ နိသိန္နော စ ပန ကေမန္တံ နိသိန္နော ဟောတိတိ? ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ။ သေယ္ယထိဒံ? အတိဒူရံ အစ္ဆာသန္နံ ဥပရိဝါတံ ဥန္နတပဒေသံ အတိသမ္မုခံ အတိပစ္ဆာတိ။ အတိဒူရေ နိသိန္နော ဟိ သစေ ကထေတုကာမော ဟောတိ၊ ဥစ္စာသဒ္ဒေန ကထေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အစ္ဆာသန္နေ နိသိန္နော သဃ်ဋ္ဌနံ ကရောတိ။ ဥပရိဝါတေ နိသိန္နော သရီရဂန္ဓေန ဗာဓတိ။ ဥန္နတပဒေသေ နိသိန္နော အဂါရဝံ ပကာသေတိ။ အတိသမ္မုခါ နိသိန္နော သစေ ဒဋ္ဌကာမော ဟောတိ၊ စက္ခုနာ စက္ခုံ အာဟစ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟောတိ။ အတိပစ္ဆာ နိသိန္နော သစေ ဒဋ္ဌကာမော ဟောတိ၊ ဂိဝံ ပသာရေတ္ဝာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ အယမ္ပိ ဧတေ ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ နိသီဒိ။ တေန ဝုတ္တံ "ကေမန္တံ နိသီဒိ"တိ။

တေဒဝေါစာတိ တံ အဝေါစ။ **ဝုတ္တမိဒံ ဘဂ္ဂေန ကစ္စာန ဘဂဝတာ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယေ မာဂဏ္ဍိယပဉ္ဍေ**တိ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယမ္ပိ မာဂဏ္ဍိယပဉ္ဍော နာမ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ ပဉ္ဍေ။

ရူပဓာတုတိ ရူပကာရဏော အဓိပ္ပေတော။ **ရူပဓာတုရာဂဝိနိမုတ္တန္တိ** ရူပဓာတုမ္ပိ ရာဂေန ဝိနိမုတ္တံ။ **ဝိညာဏ**န္တိ ကမ္မဝိညာဏံ။ **သြကသာရီ**တိ ဂေဟသာရီ အာလယသာရီ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ "ဝိညာဏဓာတု ခေါ ဂဟပတီ"တိ နဝုတ္တန္တိ? သမ္မောဟဝိဃာတတ္ထံ။ "သြကော"တိ ဟိ အတ္ထတော ပစ္စယော ဝုစ္စတိ၊ ပုရေ-

---

၁-အံ ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။

ဇာတဿ ကမ္မဝိညာဏံ ပစ္ဆာဇာတဿ ကမ္မဝိညာဏဿပိ ဝိပါကဝိညာဏဿပိ, ဝိပါကဝိညာဏဿ ဝိပါကဝိညာဏဿပိ ကမ္မဝိညာဏဿပိ ပစ္ဈယော ဟောတိ၊ တသ္မာ "ကတရံ နု ခေါ ဣဓ ဝိညာဏ"န္တိ သမ္မောဟော ဘ၀ေယျ၊ တဿ ဝိဃာတတ္ထံ တံ အဂ္ဂဟေတွာ အသမ္ဘိန္နာ၀ ဒေသနာ ကတာတိ။ အပိစ ဝိပါက-အာရမ္မဏ၀သေန စတသ္သော အဘိသမ္ဘိရဝိညာဏဋ္ဌိတိယော‌တိ ဝုတ္တာတိ တာဒသေတုမ္ပိ ဣဓ ဝိညာဏံ နဂဟိတံ။

ဥပယုပါဒါနာတိ တဏှာ‌ပယဒိဋ္ဌိ‌ပယ၀သေန ဒွေ ဥပယာ, ကာမုပါဒါနာ-ဒိနိ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ စ။ **စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိ၀ေသာနုသယာ**တိ အကုသလစိတ္တသ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ စေ၀ အဘိနိ၀ေသဘူတာ စ အနုသယ-ဘူတာ စ။ **တထာဂတဿာ**တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဟိ ဒိဏ္ဏာသ၀ါနံ ဇေတေ ပဟီနာ၀၊ သတ္တာ ပန ဒိဏ္ဏာသ၀ဘာ၀ေါ လောကေ အတိပါကဋ္ဌောတိ ဥပရိမကောဋိယာ ဧ၀ံ ဝုတ္တံ။ **ဝိညာဏဓာတုယာ**တိ ဣဓ ဝိညာဏံ ကသ္မာ နဂဟိတံ? ကိလေသပ္ပဟာနဒဿနတ္ထံ။ ကိလေသာ ဟိ နာ ကေ၀လံ စတူသုယေ၀ ခန္ဓေသု ပဟီနာ ပဟီယန္တိ၊ ပဋ္ဌသုပိ ပဟီယန္တိယေ၀ါတိ ကိလေသပ္ပဟာန-ဒဿနတ္ထံ နဂဟိတံ။ **ဧ၀ံ ခေါ နဟပတိ အနောကသာရီ ဟောတီ**တိ ဧ၀ံ ကမ္မ-ဝိညာဏေန သြကံ အသရန္တေန အနောကသာရိ နာမ ဟောတိ။

ရူပနိမိတ္တာနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာတိ ရူပမေ၀ ကိလေသာနံ ပစ္စယဋ္ဌေန နိမိတ္တံ၊ အာရမ္မဏကိရိယသမ္ပါတေန နိ၀ါသဋ္ဌေန[1] နိကေတန္တိ ရူပနိမိတ္တာနိ-ကေတံ။ ဝိသာရော စ ဝိနိဗန္ဓော စ ဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ။ ဥဘယေနပိ ဟိ ကိလေ-သာနံ ပတ္ထဋဘာ၀ေါ စ ဝိနိဗန္ဓနဘာ၀ေါ စ ဝုတ္တော၊ ရူပနိမိတ္တာနိကေတေ ဝိသာရဝိနိဗန္ဓာတိ ရူပနိမိတ္တာနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ၊ တသ္မာ ရူပနိမိတ္တာနိ-ကေတမ္ပိ ဥပဒ္ဓေန ကိလေသဝိသာရေန စေ၀ ကိလေသဝိနိဗန္ဓနေန စာတိ အတ္ထော။ **နိကေတသာရီတိ ဝုစ္စတီ**တိ အာရမ္မဏကရဏ၀သေန နိ၀ါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန နိကေတသာရိတိ[2] ဝုစ္စတိ။ **ပဟီနာ**တိ တေ ရူပနိမိတ္တာနိကေတေ ကိလေသ-ဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ပဟီနာ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ စ "သြကာ"တိ ဝုတ္တာ၊ ဆ အာရမ္မဏာနိ "နိကေ-တ"န္တိ? ဆန္ဒရာဂသ ဗလ၀ဒုဗ္ဗလတာယ။ သမာနေပိ ဟိ ဧတေသံ အာလယဋ္ဌေန ဝိသယဘာ၀ေ **သြကော**တိ နိပ္ပရိယာယေန သုဒ္ဓံ ဂေဟမေ၀[3] ဝုစ္စတိ၊

၁-....နိ၀ါသနဋ္ဌာနဋ္ဌေန (သံ-ဋ ၂-၂၃၉-ဝိဋ္ဌေ။)

၂-အာရမ္မဏကရဏ၀သေန နိ၀ါသဋ္ဌာနံ သာရီတိ။ (သံ-ဋ ၂-၂၃၉-ဝိဋ္ဌေ။)

၃-နိစ္စနိ၀ါသနဋ္ဌာနဂေဟမေ၀ (သံ-ဋ ၂-၂၃၉-ဝိဋ္ဌေ။)

နိကေတန္တိ “အဇ္ဈ အသုကဋ္ဌာနေ ကီဋ္ဌိသာမာ”တိ ကတသင်္ကေတာနံ နိဝါသန-ဋ္ဌာနံ ဥယျာနာဒိ။ တတ္ထ ယထာ ပုတ္တာဒါရဓနညပုဏ္ဏဂေဟေ ဆန္ဒရာဂေါ ဗလဝါ ဟောတိ၊ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တိကေသု ခန္ဓေသု။ ယထာ ပန ဥယျာနဋ္ဌာနာဒီသု တတော ဒုဗ္ဗလတရော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဗာဟိရေသု ဆသု အာရမ္မဏေသူတိ ဆန္ဒ-ရာဂဿ ဗလဝဒုဗ္ဗလတာယ ဧဝံ ဒေသနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သုခိတေသု သုခိတောတိ ဥပဋ္ဌာကေသု ဓနညလာဘာဒိဝသေန သုခိ-တေသု “ဣဒါနာဟံ မနာပံ စိဝရံ မနာပံ ဘောဇနံ လဘိဿာမီ”တိ ဧဟ-ဿိတသုခေန သုခိတော ဟောတိ၊ တေဟိ ပတ္တသမ္ပတ္တိ[1]ံ အတ္တနာ အနုဘဝမာနော ဝိယ စရတိ[2]။ **ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတော**တိ တေသံ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေ သယံ ဒ္ဝိဂုဏေန ဒုက္ခေန ဒုက္ခိတော ဟောတိ။ **ကိစ္ဆကရဏီယေသူ**တိ ကိစ္ဆသာ်ိတေသု ကရဏီယေသု။ **ဝေါယောဂံ အာပဇ္ဇ-တီ**တိ ဥပယောဂံ သယံ တေသံ ကိစ္စာနံ ကတ္တုမ္ဘတံ အာပဇ္ဇတိ။

ကာမေသူတိ ဝတ္ထုကာမေသု။ **ဧဝံ ခေါ ဂဟပတိ ကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတီ**တိ ဧဝံ ကိလေသကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတိ။

အန္တော ကာမာနံ ဘာဝေန[2] အတုစ္ဆော။ သုဏ္ဍပက္ခော တေသံ အဘာဝေန ရိတ္တော တုစ္ဆောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုရက္ခရာနောတိ ဝဋ္ဋံ ပုရတော ကုရုမာနော။ **ဧဝံရူပေါ သိယန္တိ**အာဒီသု ဒီဃရဿ ကာဠ္ဒောဒါတာဒီသု ရူပေသု ဧဝံရူပေါ နာမ ဘဝေယျန္တိ ပတ္ထေတိ။ သုခါဒီသု ဝေဒနာသု **ဧဝံဝေဒနော** နာမ။ နိလသညာဒီသု သညာသု **ဧဝံ-သညော** နာမ။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီသု သင်္ခါရေသု **ဧဝံသင်္ခါရော** နာမ။ စက္ခု-ဝိညာဏာဒီသု ဝိညာဏေသု **ဧဝံဝိညာဏော** နာမ ဘဝေယျန္တိ ပတ္ထေတိ။

အပုရက္ခရာနောတိ ဝဋ္ဋံ ပုရတော အကုရုမာနော။ **သဟိတံ ဧမေ၊ အသဟိတံ ဧတေ**တိ တုယ္ဟံ ဝစနံ အသဟိတံ အသိလိဋ္ဌံ၊ မယ္ဟံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ မဓုရံ မဓုရပါနသဒိသံ။ **အဓိစိဏ္ဏံ ဧတေ ဝိပရာဝတ္တာ**နန္တိ ယံ တုယ္ဟံ ဒီဃေန ကာလေန ပရိစိတံ သုပ္ပဂုဏ်ံ၊ တံ မမ ဝါဒံ အာဂမ္မ သဗ္ဗံ ခဏေန ဝိပရာဝတ္တံ နိဝတ္တံ။ **အာရောဝိတော ဧတေ ဝါဒေါ**တိ တုယ္ဟံ ဒေါသော မယာ အာရောပိတော။ **စရ ဝါဒပဋမောက္ခာယာ**တိ တံ တံ အာစရိယံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဥတ္တရံ ပရိယေသန္တော ဋီကာယ ဝါဒသ မောက္ခာယ စရ အာဟိဏ္ဍ။ **နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟော-သီ**တိ အထ သယမေဝ ပဟောသိ၊ ဋီကံ နိဗ္ဗေဌေဟီတိ။

၁-တေဟိ သဟ သမ္ပတ္တိံ (သီ) ၂-ဝဒတိ (သီ) ၃-သဗ္ဗာဝေန (သီ၊ သျာ)

၈၀။ သော ဝေရူပေါ **"ယေဟိ ၆၆ဗြော"**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ယေဟိ**တိ ယေဟိ ဒိဋ္ဌဂတာဒိဟိ။ **၆၆ဗြော ၆စရေယျာ**တိ ရိတ္တော စရေယျ။ **နာ တာနိ ဥဂ္ဂယှ ဝဒေယျ နာဂေါ**တိ "အာဂုံ နာ ကရောတီ"တိအာဒိနာ နယေန နာဂေါ တာနိ ဒိဋ္ဌဂတာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ နာ စရေယျ။ **လေမ္ဗုဇွန်** လေသည်တေ အမ္ဗုမှိ ဇာတံ ကဏ္ဌကနာဠုံ ဝါရိဇံ၊ ပဒုမန်ဿ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ယထာ ဇလေန ပင်္ကေန စနုပလိတ္တန်ဿ** တံ ပဒုမံ ယထာ ဇလေန စ ပင်္ကေန စ အနုပလိတ္တံ ဟောတိ။ **ဧဝံ မုနိ သန်ဿ ဝါဒေါ အဂိဠ္ဍော**တိ ဧဝံ အဗျတ္တသန်ဿ ဝါဒေါ မုနိ ဂေဓာဘာဝေန အဂိဠ္ဍော။ **ကာမေ စ လောကေ စ အနုပလိတ္တော**တိ ဒုဝိဓေပိ ကာမေ အပါယာဒိကေ စ လောကေ ဒ္ဝိဟိ သိလေသေဟိ အနုပလိတ္တော ဟောတိ။

အာဂုံ နာ ကရောတီတိ အကုသလာဒိဒေါသံ နာ ကရောတိ။ **နာ ဂန္ထတီ**တိ အဂတိဝသေန နာ ဂစ္ဆတိ။ **နာဂန္ထတီ**တိ ပဟိနကိလေသေ နာ ဥပေတိ။ **ပါပကာ**တိ လာမကာ။ **အကုသလာ**တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတာ။ **တေ ကိလေသေ နာ ပုနေတီ**တိ ယေ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ တေ ကိလေသေ ပုနာ နာ ဧတိ။ **နာ ပစ္စေတီ**တိ ပဋိ နာ ဥပေတိ။ **နာ ပစ္စာဂန္ထတီ**တိ ပုနာ နာ နိဝတ္တတိ။

ခရဒဏ္ဍောတိ ခရပတ္တဒဏ္ဍော ဖရုသဒဏ္ဍော။ **စတ္တဂေဓော**တိ ဝိဿဋ္ဌ-ဂေဓော။ **ဝန္တဂေဓော**တိ ဝမိတဂေဓော။ **မုတ္တဂေဓော**တိ ဆိန္နမန္ဓနဂေဓော။ **ပဟီနဂေဓော**တိ ပဇဟိတဂေဓော။ **ပဋိနိဿဋ္ဌဂေဓော**တိ ယထာ နာ ပုနာ စိတ္တံ အာရုဟတိ၊ ဧဝံ ပဋိဝိဿဇ္ဇိတဂေဓော။ ဥပရိ **ဒိတရာဂါဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗာနေဝ တာနိ ဂဟိတဂ္ဂဟဏသ ဝိဿဋ္ဌဘာဝဝေဝစနာနိ။

၈၁။ ကိဉ္စ ဘိယျော—**"နာ ဝေဒဂူ"**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **နာ ဝေဒဂူ ဒိဋ္ဌိယာ-ယနော**တိ စတုမဂ္ဂဝေဒဂူ မာဒိသော ဒိဋ္ဌိယာယနော နာ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ဂန္ထနော ဝါ, တံ သာရတော ပစ္စေနော ဝါ နာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝစနတ္ထော— ယာယတိတိ ယာယနော။ ကရဏဝစနေန ဒိဋ္ဌိယာ ယာယတိတိ ဒိဋ္ဌိယာ-ယနော။ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနေနပိ ဒိဋ္ဌိယာ ယာတိတိပိ ဒိဋ္ဌိယာ-ယနော။ **နာ မုတိယာ သ မာနမေတီ**တိ မုတရူပါဒိဘေဒါယ မုတိယာပိ သော မာနံ နာ ဧတိ။ **နာ ဟိ တမ္မယော သော**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန တမ္မယော ဟောတိ တပ္ပရာယဏော၊ အယံ ပနာ နာတာဒိသော။ **နာ ကမ္မုနာ နောပိ သုတေန နေယျော**တိ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိနာ ကမ္မုနာ ဝါ, သုတသုဒ္ဓိအာဒိနာ သုတေန

၁-ခု ဂ-၁၄၉၊ ၂၀၃-ပိဋ္ဌေသု။

ဝါ သော နေတဗ္ဗော နု ဟောတိ။ **အနုပနိတော သ နိဝေသနေသ္သတိ** သော ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဥပယာနံ ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗေသု တဏှာဒိဋ္ဌိနိဝေသနေသု အနုပနိတော။

မုတ္တူပေန ဝါတိ ဇွေ မုတ္တုပံ နာမ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ **မာနံ နေတီ**တိ အသ္မိမာနံ နု ဇေတိ။ **နု ဥပေတီ**တိ သမီပံ နု ဇေတိ။ **နု ဥပဂစ္ဆတီ**တိ ဥပဂစ္ဆော နု တိဋ္ဌတိ။ **တမ္မယော**တိ တပ္ပကတော။

၈၂။ တသ္သ စ ဇေဝံဝိဓသ္သ "**သဉ္ဉာဝိရတ္တသ္သာ**"တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သဉ္ဉာ-ဝိရတ္တသ္သာ**တိ နေက္ခမ္မသညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဘာဝနာယ ပဟီနကာမာဒိသညဿ။ ဒုမိနာ ပဒေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော သမထယာနိကော အဓိပ္ပေတော။ **ပဉ္ဉာဝိမုတ္တသ္သာ**တိ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဘာဝနာယ သဗ္ဗကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တသ္သ။ ဒုမိနာ သုက္ခဝိပဿကော အဓိပ္ပေတော။ **သညဉ္စ ဒိဋ္ဌဉ္စ ယေ အဂ္ဂ-ဟေသုံ၊ တေ ဃဋ္ဋမာနာ ဝိစရန္တိ လောကေ**တိ ယေ ပန ကာမသညာဒိကံ သညံ အဂ္ဂဟေသုံ၊ တေ ဝိသေသတော ဂဟဋ္ဌာ ကာမာဓိကရဏံ, ယေ စ ဒိဋ္ဌိံ အဂ္ဂဟေသုံ၊ တေ ဝိသေသတော ပဗ္ဗဇိတာ ဓမ္မာဓိကရဏံ အညမညံ ဃဋ္ဋေန္တာ ဝိစရန္တီတိ။

ယော သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ ယော ပုဂ္ဂလော သမထ-ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပုရေစာရိကံ ကတ္ဝာ သဟဝိပဿနံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ ပဌမံ သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ပစ္ဆာ သဟဝိပဿနံ အရိယမဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတီတိ အတ္ထော။ **တသ္သ အာဒိတော**တိ တသ္သ ပုဂ္ဂလဿ ပဌမဇ္ဈာနာဒိတော။ **ဥပါဒါယာ**တိ ပဋိစ္စ အာဂမ္မ။ **ဂန္ထာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ ဟောန္တီ**တိ ဂန္ထာ ဒူရီကတာ ဘဝန္တိ။ **အရဟတ္တေ ပတ္တေ**တိ အရဟတ္တဖလံ ပတ္တေ။ **အရဟတော**တိ အရဟတ္တဖလေ ဋ္ဌိတဿ။ **ဂန္ထာ စ မောဟာ စာ**တိအာဒယော သဗ္ဗေ ကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တိ။

ယော ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ ယော ပုဂ္ဂလော ဝိပဿနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပုရေစာရိကံ ကတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ ပဌမံ ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ပစ္ဆာ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ သမာဓိံ ဘာဝေတီတိ အတ္ထော။ **တသ္သ အာဒိတော ဥပါဒါယာ**တိ တသ္သ ပုဂ္ဂလဿ ဝိပဿနတော ပဌာယ ဝိပဿနံ ပဋိစ္စ။ **မောဟာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ ဟောန္တီ**တိ ဇွေ **ဝိက္ခမ္ဘိတာ**တိ ဒူရံ ပါဝိတာ သဉ္ဉာ-ဝေန[1]။ **ဃဋ္ဋေန္တီ**တိ ယေ ကာမသညာဒိံ ဂဏှန္တိ၊ တေ သဉ္ဉာဝေန ဝိဋ္ဌေန္တိ။ **သံဃဋ္ဋေန္တီ**တိ တတော တတော ဝိဋ္ဌေန္တိ။ ဒုဒါနိ ဃဋ္ဋနဉ္စ ဒဿေတုံ

၁-ပဉ္ဉာဝေန (က)

"ရာဇာနော၀ိ ရာဇူဟိ ၀ိ၀ဒန္တိ"တိအာဒိနာ နယေန ၀ိတ္ထာရော ၀ုတ္တော။ **အည-မညံ ပါဏီဟိ၀ိ ဥပက္ကမန္တိ**'တိ ဇ္ဈေ အညမညံ ဟတ္ထေဟိ ပဟာရန္တိ။ **လေဋ္ဌူ**ဟိတိ ကပါလခဏ္ဍေဟိ။ **ဒဏ္ဍေဟိ**တိ အမုဒဏ္ဍကေဟိ။ **သတ္ထေဟိ**တိ ဥဘတော-၏ရေဟိ သတ္ထေဟိ။

အဘိသန်ဒါရာနံ အပ္ပဟိနတ္တာတိ ပုညာဒိအဘိသ၏ရာနံ အပ္ပဟိနဘာ၀ေန။ **၈တိယာ ယန္ဒုက္ခ်ိ**တိ ၈နဉ္စဗျာယ ပတိဋ္ဌာဘူတာယ ၈တိယာ ဗိဇ္ဇေန္တိ ဃဋ္ဋနံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **နိရယာဒီသုပိ** ဧသေ၀ နယော။ သေသမေတ္ထ ၀ုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာန-မေ၀။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
မာ၈ဏ္ဍိယသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပုရာဘေဒသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ

၈၃။ ဒသမေ ပုရာဘေဒသုတ္တနိဒ္ဒေသေ **ကထံဒသီ**တိ ဇ္ဈမဿ သုတ္တဿ ဇ္ဈတော ပရေသဉ္စ ပဉ္စန္နံ ကလဟ ၀ိ၀ါဒ စူဠ္ဋဗျူဟ မဟာဗျူဟ တုဝဋ္ဋက အတ္တဒဏ္ဍ-သုတ္တာနံ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ္တ၀ဏ္ဏနာယံ[1] ၀ုတ္တနယေနေ၀ သာမညတော ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ၀ိသေသတော ပန ယထေ၀ တသ္မိံ မဟာသမယေ ရာဂ-စရိတဒေ၀တာနံ သပ္ပါယ၀သေန ဓမ္မံ ဒေသေတုံ နိမ္မိတဗုဒ္ဓေန အတ္တာနံ ပုစ္ဆာပေတ္ဝာ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ္တန္တ[2]မဘာသိ၊ ဧ၀ံ တသ္မိံယေ၀ မဟာ-သမယေ "ကိံ နု ခေါ ပုရာ သရိရဘေဒါ ကတ္တဗ္ဗ"န္တိ ဥပ္ပန္နစိတ္တာနံ ဒေ၀တာနံ စိတ္တံ ဥတ္ဝာ တာသံ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ အမုတေဇ္ဇသာဘိဂ္ဂါသတပရိ၀ါရံ နိမ္မိတဗုဒ္ဓံ အာကာသေန အာနေတ္ဝာ တေန အတ္တာနံ ပုစ္ဆာပေတ္ဝာ ဇ္ဈမံ သုတ္တမဘာသိ။

ကထံ? ဗုဒ္ဓါ နာမ မဟန္တာ ဧတေ သတ္တ၀ိသေသာ၊ ယံ သဒေ၀ကဿ လောကဿ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ၀ိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနု၀စရိတံ မနသာ နု ကိဠ္ဠ ကတ္ထစိ နိလာဒိ၀သေန ၀ိဘတ္တရူပါရမ္မဏေသု ၀ိဘတ္တရူပါရမ္မဏံ ၀ါ, ဘေရိ-သဒ္ဒါဒိ၀သေန ၀ိဘတ္တသဒ္ဒါရမ္မဏာဒီသု သဒ္ဒါဒိအာရမ္မဏံ ၀ါ အတ္ထိ၊ ယံ ဧတေသံ ဉဏမုခေ အာပါထံ နာ၈စ္ဆတိ။ ယထာဟ "ယံ ဘိက္ခ၀ေ သဒေ၀ကဿ လော-ကဿ။ပ။ သဒေ၀မနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ၀ိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၈၅-ဗိဇ္ဈာဒီသု။　　၂-ခု ၁-၃၃ ၂-ဗိဇ္ဇေ။

မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၁၈

အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ တမဟံ အဗ္ဘညာသိ”န္တိ ၁၊ ဧဝံ သမ္ဗဇ္ဈ အပ္ပဋိ-
ဟတဉ္ဉဏော ဘဂဝါ သဗ္ဗာဝိ တာ ဒေဝတာ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗဝသေန ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ
အကာသိ။ “ကမ္မာဝရဏေန ဝါ သမန္နာဂတာ”တိ အာဒိနာ၂ ဟိ နယေန ဝုတ္တာ
သတ္တာ အဘဗ္ဗာ နာမ။ တေ ဧကဝိဟာရေ ဝသန္တေပိ ဗုဒ္ဓါ နဲ ဩလောကေန္တိ။
ဝိပရီတာ ပန ဘဗ္ဗာ နာမ။ တေ ဒူရေ ဝသန္တေပိ ဂန္ဓာ သင်္ဃန္တိ။ တသ္မိံ
ဒေဝတာသန္နိပါတေ ယေ အဘဗ္ဗာ၊ တေ ပဟာယ ဘဗ္ဗေ ပရိဂ္ဂဟေသိ။
ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ “တ္ထေကာ တ္ထေ ရာဂစရိတာ၊ တ္ထေကာ ဒေါသာဒိစရိတာ”တိ
စရိယဝသေန ဆ ကောဋ္ဌာသေ အကာသိ။ အထ နေသံ သပ္ပါယဓမ္မဒေသနံ
ဥပဓာရေန္တော “ရာဂစရိတာနံ ဒေဝါနံ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ္တံ၃ ကထေသ္ယာမိ၊
ဒေါသစရိတာနံ ကလဟဝိဝါဒသုတ္တံ ၄၊ မောဟစရိတာနံ မဟာဗျူဟသုတ္တံ ၅၊
ဝိတက္ကစရိတာနံ စူဠဗျူဟသုတ္တံ၆၊ သဒ္ဓါစရိတာနံ တုဝဋ္ဋကသုတ္တံ ၇၊ ဗုဒ္ဓိစရိတာနံ
ပုရာဘေဒသုတ္တံ ၈ ကထေသ္ယာမိ”တိ ဒေသနံ ဝဝတ္ထာပေတ္ဝာ ပုန တံ ပရိသံ
မနသာကာသိ “အတ္တဒ္ဓာသယေန နု ခေါ ဇာနေယ္ယ, ပရဒ္ဓာသယေန,
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကေန, ပုစ္ဆာဝသေနာ”တိ။ တတော “ပုစ္ဆာဝသေန ဇာနေယ္ယာ”တိ
ဥတ္ဝာ “အတ္ထိ နု ခေါ ကောစိ ဒေဝတာနံ အဒ္ဓာသယံ ဂဟေတ္ဝာ စရိယ-
ဝသေန ပဉ္ဟံ ပုစ္ဆိတုံ သမတ္ထော”တိ “တေသု ပဋ္ဌသတေသု ဘိက္ခူသု ဧကော ပိ
နု သင်္ကောတိ”တိ အဒ္ဒသ။ တတော အသီတိမဟာသာဝကေ ၉, ဒွေ အဂ္ဂ-
သာဝကေ စ သမန္နာဟရိတ္ဝာ “တေပိ နု သင်္ကောန္တိ”တိ ဒိသ္ဝာ စိန္တေသိ
“သစေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘဝေယ္ယ၊ သင်္ကုဏ္ဏေယ္ယ နု ခေါ”တိ။ “သောပိ နု
သင်္ကုဏ္ဏေယ္ယော”တိ ဥတ္ဝာ “သင်္ကသုယာမာဒိသု ကောစိ သင်္ကုဏ္ဏေယ္ယော”တိ
သမန္နာဟရိ။ သစေ ဟိ တေသု ကောစိ သင်္ကုဏ္ဏေယ္ယ၊ တံ ပုစ္ဆာပေတ္ဝာ
အတ္တနာ ဝိသဇ္ဇေယ္ယ။ နု ပန တေသုပိ ကောစိ သင်္ကောတိ။ အထသ္ယ တေ-
ဒဟောသိ “မာဒိသော ဗုဒ္ဓေါယေဝ သင်္ကုဏ္ဏေယ္ယ၊ အတ္ထိ ပန ကတ္ထစိ
အညော ဗုဒ္ဓေါ”တိ အနန္တာသု လောကဓာတူသု အနန္တညာဏံ ပတ္ထရိတ္ဝာ
လောကံ ဩလောကေန္တော နု အညံ ဗုဒ္ဓံ အဒ္ဒသ။ အနစ္ဆရိယမ္ပေတံ၊ ဣဒါနိ
အတ္တနာ သမံ နု ပသ္သေယ္ယ။ ယော ဇာတဒိဝသေပိ ဒြဟ္မဇာလဝဏ္ဏနာယံ ၁၀
ဝုတ္တနယေန အတ္တနာ သမံ အပသ္သန္တော “အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿာ”တိ ၁၁
အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သီဟနာဒံ နဒိ။ ဧဝံ အညံ အတ္တနာ သမံ အပသ္သိတ္ဝာ စိန္တေသိ

၁-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၃-၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခ ၁-၃၃ ၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-ခ ၁-၄၁၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-ခ ၁-၄၁၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၆-ခ ၁-၄၁၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၇-ခ ၁-၄ ၂၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၈-ခ ၁-၄၁၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၉-ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၅၄၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၁၀-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၆၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၁၁-ဒီ ၂-၁၃-ပိဋ္ဌေ။

"သစေ အဟံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ အဟမေ၀ ဝိဿဇ္ဇေယျံ၊ ဧ၀ံ တာ ဒေ၀တာ နသက္ခိဿန္တိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ။ အညသ္မိံ ပန ဗုဒ္ဓေယေ၀ ပုစ္ဆန္တေ မယိ စ ဝိဿဇ္ဇန္တေ အစ္ဆေရကံ ဘ၀ိဿတိ၊ သက္ခိဿန္တိ စ ဒေ၀တာ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ တသ္မာ နိမ္မိတ-ဗုဒ္ဓံ မာပေဿာမိ"တိ အဘိညာပါဒကံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ ၀ုဋ္ဌာယ "ပတ္တ-စိ၀ရဂ္ဂဟဏံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတန္တု မမ သဒိ-သံယေ၀ ဟောတူ"တိ ကာမာ၀စရစိတ္တေဟိ ပရိကမ္မံ ကတ္ဝာ "ပါစီနယုဂန္ဓရ-ပရိက္ခေပတော ဥလ္လဃ်ယမာနံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ နိက္ခမန္တော ဝိယ အာဂန္တု-တူ"တိ ရူပါ၀စရစိတ္တေန အဓိဋ္ဌာသိ။ ဒေ၀သံဃော တံ ဒိသ္ဝာ "အညောပိ နု ခေါ ဘော စန္ဒေါ ဥဂ္ဂတော"တိ အာဟ။ အထ စန္ဒံ ဩဟာယ အာသန္နတရေ ဇာတေ "နာ စန္ဒော,သူရိယော ဥဂ္ဂတော"တိ။ ပုန အာသန္နတရေ ဇာတေ "နာ သူရိယော, ဒေ၀ဝိမာနံ ဇော"န္တိ။ ပုန အာသန္နတရေ ဇာတေ "နာ ဒေ၀ဝိမာနံ, ဒေ၀ပုတ္တော ဇော"တိ။ ပုန အာသန္နတရေ ဇာတေ "နာ ဒေ၀ပုတ္တော,မဟာ-ဗြဟ္မာ ဇော"တိ။ ပုန အာသန္နတရေ ဇာတေ "နာ မဟာဗြဟ္မာ, အပရောပိ ဘော ဗုဒ္ဓေါ အာဂ၀တော"တိ အာဟ။

တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနဒေ၀တာ စိန္တယိံသု "ကေဗုဒ္ဓသ္သ တာ၀ အယံ ဒေ၀တာ-သန္နိပါတော။ ဒ္ဝိန္နံ ကိ၀မဟန္တော ဘ၀ိဿတီ"တိ။ အရိယဒေ၀တာ စိန္တယိံသု "ကိသ္မာ လောကဓာတုယာ ဒ္ဝေ ဗုဒ္ဓါ နာမ နတ္ထိ၊ အဒ္ဓါ ဘဂ၀ါ အတ္တနာ သဒိသံ အညံ ဇေဋ္ဌံ နိမ္မိနိ"တိ။ အထသ္သ ဒေ၀သံဃသ္သ ပသန္နသေ၀ နိမ္မိတဗုဒ္ဓေါ အာဂန္တ္ဝာ ဒသဗလံ အ၀န္ဒိတ္ဝာ၀ သမ္မုခဋ္ဌာနေ သမသမံ ကတ္ဝာ မာပိတော အာသနေ နိသီဒိ။ ဘဂ၀တော ဗာတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ, နိမ္မိတသာပိ၊ ဘဂ၀တော သရီရာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော နိက္ခမန္တိ, နိမ္မိတသာပိ၊ ဘဂ၀တော သရီရရသ္မိယော နိမ္မိတသရီရေ ပဋိဟညန္တိ, နိမ္မိတသ္သ ရသ္မိယော ဘဂ၀တော ကာယေ ပဋိဟညန္တိ။ တာ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ သရီရတော ဥဂ္ဂမ္မ ဘ၀ဂ္ဂံ အာဟစ္စ တတော တတော ပဋိနိ၀တ္တိတ္ဝာ ဒေ၀တာနံ မတ္ထကမတ္ထကပရိယန္တေန ဩတရိတ္ဝာ စက္ကဝါဠမုခ၀ဋ္ဋိယံ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဘံ သုဝဏ္ဏ-မယ၀က်ကဝါပါနသိရိနဒ္ဓမိ၀ စေတိယဃရံ ဝိရောစိတ္ထ။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠ-ဒေ၀တာ ကေစက္ကဝါဠေ ရာသိဘူတာ ဒ္ဝိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ ရသ္မိအဇ္ဈောရုံ ပဝိသိတ္ဝာ အဋ္ဌံသု။ နိမ္မိတော နိသိဒန္တော၀ယေ၀ **"ကထံဒၶီ ကထံသီလော၊ ဥပသန္တော၀တိ ဝုစ္စတီ"**တိအာဒိနာ နယေန အဓိပညာဒိကံ ပုစ္ဆန္တော ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ပုစ္ဆာယ တာ၀ သော နိမ္မိတော **ကထံဒၶီ**တိ အဓိပညံ, **ကထံ-သီလော**တိ အဓိသီလံ, **ဥပသန္တော၀**တိ အဓိစိတ္တံ ပုစ္ဆတိ။ သေသံ ပါကဋမေ၀။

နိမ္မိတဗုဒ္ဓါဒိဝိဘာဝနတ္ထံ ပေဋ္ဌကော[1]—

"ဥပေတိ ဓမ္မံ ပရိပုစ္ဆမာနော၊ ကုသလံ အတ္ထုပသဉ္ဇိတံ။
နာ ဇီဝတိ နာ နိဗ္ဗုတော နာ မတော၊ တံ ပုဂ္ဂလံ ကတမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ၂။

သံသာရဒီဏော နာ စ ဝန္တရာဂေါ၊
နာ စာပိ သေက္ခော နာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မော။
အဓိဏာသဝေါ အန္တိမဒေဟဓာရီ၊
တံ ပုဂ္ဂလံ ကတမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။

နာ ဒုက္ခသစ္စေန သမင်္ဂီဘူတော၊
နာ မဂ္ဂသစ္စေန ကုတော နိရောဓော။
သမုဒယသစ္စတော သုဝိဒူရဝိဒူရော၊
တံ ပုဂ္ဂလံ ကတမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။

အဟေတုကော နာပိ စ ရူပနိဿိတော၊
အပစ္စယော နာပိ စ သော အသင်္ခတော။
အသင်္ခတာရမ္မဏော နာပိ စ ရူပီ၊
တံ ပုဂ္ဂလံ ကတမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ"တိ—

ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ပဌမဂါထာ နိမ္မိတဗုဒ္ဓံ သန္ဓာယ, ဒုတိယဂါထာ ပစ္ဆိမဘဝိကဗောဓိသတ္တံ သန္ဓာယ, တတိယဂါထာ အရဟတ္တဖလဋ္ဌံ သန္ဓာယ, စတုတ္ထဂါထာ အရူပေ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏမနောဒ္ဒါရပုရေစာရိကစိတ္တသမင်္ဂိ[2] သန္ဓာယ ဝုတ္တာတိ ဉာတဗ္ဗာ။ **ကိဒိသေန ဒဿနေနာ**တိ ကိဒိသဝဏေန ဒဿနေန။ **ကိံသဏ္ဌိတေနာ**တိ ကိံသရိက္ခေန။ **ကိံပကာရေနာ**တိ ကိံဝိဓေန။ **ကိံပဋိ-ဘာဂေနာ**တိ ကိံအာကာရေန။

ယံ ပုစ္ဆာမီတိ ယံ ပုဂ္ဂလံ ပုစ္ဆာမိ၊ တံ မယ္ဟံ ဝိယာကရောဟိ။ **ယာစာမီ**တိ အာယာစာမိ။ **အရ္ဈသာမီ**တိ အာဏာပေမိ။ **ပသာဒေမီ**တိ တဝ သန္တာနေ သောမနသံ ဥပ္ပါဒေမိ။ **ဗြူဟီ**တိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **အာစိက္ခာ**တိ ဒေသေတဗ္ဗာနံ "ဣမာနိ နာမာနီ"တိ နာမဝဏေန ကထေဟိ။ **ဒေသေဟီ**တိ ဒဿေဟိ။ **ပညပေဟီ**တိ ဇာနာပေဟိ။ ဉာဏမုခဝဏေန ဟိ အပ္ပနံ ဌပေန္တော

၁-နတ္ထိ ပေဋ္ဌကောပဒေသော။ ၂-ဝိ ၅-၃၇၃-ဝိဇ္ဇေ။

၃-နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏပုရေစာရိကဇ္ဈာန စိတ္တသမင်္ဂိ (သီ)

"ပညပေဟီ"တိ ၀ုစ္စတိ။ **ပဋ္ဌပေဟီ**တိ ပညာပေဟိ၊ ပ၀တ္တာပေဟီတိ အတ္ထော။ ဉာဏမုခေ ဌပေဟီတိ ၀ါ။ **ဒိ၀ရာ**တိ ဒိ၀ံ့ ကရောဟိ၊ ဒိ၀ရိတ္ဘာ ဒဿေဟီတိ အတ္ထော။ **ဒိဘင်္ဂာ**တိ ဒိဘာဂကိရိယာယ ဒိဘာ၀ေန္တော ဒဿေဟီတိ အတ္ထော။ **ဥတ္တာနီကရောဟီ**တိ ပါကဋဘာ၀ံ ကရောဟိ။

အထ ၀ါ **အာစိက္ခာ**တိ ဒေသနာဒိနံ ဆန္နံ ပဒါနံ မူလပဒံ။ ဒေသနာဒိနိ ဆ ပဒါနိ ဧတေသ အတ္ထသ ဒိ၀ရဏတ္ထံ ၀ုတ္တာနိ။ တတ္ထ **ဒေသေဟီ**တိ ဉဿဋိ-တညူနံ ၀သေန သင်္ခေပတော ပဌမံ ဉဒ္ဒေသ၀သေန ဒေသေဟိ။ ဉဿဋိတညူ ဟိ သင်္ခေပေန ၀ုတ္တံ ပဌမံ ၀ုတ္တဥ္စ ပဋိ၀ိဇ္ဈန်။ **ပညပေဟီ**တိ ၀ိပဉ္စိတညူနံ ၀သေန တေသံ စိတ္တတောသနေန ဗုဒ္ဓိနိသာနေန စ ပဌမံ သံခိတ္တသ ဒိတ္တာရတော နိဒ္ဒေသ၀သေနေ၀ ပညပေဟိ။ **ပဋ္ဌပေဟီ**တိ တေသံယေ၀ နိဒ္ဒိဋ္ဌသ နိဒ္ဒေသသ ပဋိနိဒ္ဒေသ၀သေန ဒိတ္တာရိတ၀သေန ဌပေဟိ ပဋ္ဌပေဟိ။ **ဒိ၀ရာ**တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌသပိ ပုနပ္ပုနံ ၀စနေန ဒိ၀ရာဟိ။ **ဒိဘင်္ဂာ**တိ ပုနပ္ပုနံ ၀ုတ္တသာပိ ဒိဘာဂကရဏေန ဒိဘင်္ဂာဟိ။ **ဥတ္တာနီကရောဟီ**တိ ဒိ၀ဋ္ဌသ ဒိတ္တာရတရ၀စနေန ဒိဘတ္တသ စ နိဒဿန၀စနေန ဥတ္တာနိံ ကရောဟိ။ အယံ ဒေသနာ နေယျာနမ္ပိ ပဋိ၀ေ-ဓာယ ဟောတိတိ။

၈၄။ ဒိဿဇ္ဇနေ ပန ဘ၈၀ါ သရူပေန အဓိပညာဒိနိ အ၀ိဿဇ္ဇေတွာ၀ အဓိပညာဒိပဘာ၀ေန ယေသံ ကိလေသာနံ ဥပသမာ "ဥပသန္တော"တိ ၀ုစ္စတိ၊ နာနာဒေ၀တာနံ အာသယာနုလောမေန တေသံ ဥပသမမေ၀ ဒိပေန္တော **"ဒိတတဏှော"**တိအာဒိကာ ၈ါထာယော အဘာသိ။ တတ္ထ အာဒိတော အဋ္ဌန္နံ ၈ါထာနံ "တံ ဗြူမိ ဥပသန္တော"တိ ဇုမာယ ၈ါထာယ သမ္မန္နော ၀ေဒိတဗ္ဗော၊ တတော ပရာသံ"သ ၀ေ သန္တောတိ ၀ုစ္စတိ"တိ ဇုမိနာ သဗ္ဗပစ္ဆိမေန ပဒေန။

အနုပဒ၀ဏ္ဏနာနယော—**ဒိတတဏှော ပုရာဘေဒါ**တိ ယော သရီရဘေဒါ ပုဗ္ဗမေ၀ ပဟီနတဏှော။ **ပုဗ္ဗမန္တာမနိဿိတော**တိ အတီတဒ္ဓါဒိဘေဒံ ပုဗ္ဗအန္တံ အနိဿိတော။ **၀ေမဇ္ဈေ နုပသင်္ခေယျော**တိ ပစ္စုပ္ပန္နေပိ အဒ္ဓနိ "ရတ္တော"တိ-အာဒိနာ နယေန န ဥပသင်္ခိတဗ္ဗော။ **တဿ နတ္ထိ ပုရက္ခတန္တိ** တဿ အရဟတော ဒ္ဝိန္နံ ပုရေက္ခာရာနံ အဘာ၀ါ အနာ၈တေ အဒ္ဓနိ ပုရက္ခတမတိ နတ္ထိ၊ တံ ဗြူမိ ဥပသန္တောတိ ဧ၀မေတ္ထ ယောဇနာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ပုရာ ကာယဿ ဘေဒါတိ ကရဇကာယဿ ဘေဒတော ပုဗ္ဗေယေ၀။ **အတ္တ-ဘာ၀ဿာ**တိ သကလတ္တဘာ၀သ်။ **ကဋ္ဌေ၀ရဿ နိက္ခေပါ**တိ ကဋ္ဌေ၀ရဿ

နိက္ခေပတော သရီရသ ဌပနတော။ **ဇိဝိတိန္ဒြိယသ ဥပစ္ဆေဒါ**တိ ဒုဝိဓသ ဇိဝိတိန္ဒြိယသ ဥပစ္ဆေဒတော ပုဗ္ဗမေဝ။

ပုဗ္ဗန္တော ဝုစ္စတိ အတီတော အဒ္ဓါတိ ပုဗ္ဗသဒ္ဒါတော အန္တော ကောဋ္ဌာသော "အတီတော အဒ္ဓါတိ, အတီက္ကန္တော ကာလော"တိ ကထိယတိ။ **အတီတံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘာ**တိ အတီတကာလံ ပဋိစ္စ တဏှာ ပဟီနာ။

အပရမိပိ ဘဒ္ဒေကရတ္တပရိယာယံ[1] ဒသ္သေန္တော "**အထ ဝါ**" တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧဝံရူပေါ အဟောသိ**န္တိ ကာဋ္ဌောပိ သမာနော ဇုန္ဒနိလမဏိဝဏ္ဏော အဟောသိန္တိ ဧဝံ မနုညရူပဝဏ္ဏနေဝ ဧဝံရူပေါ အဟောသိ။ ကုသလသုခ-သောမနဿဝေဒနာဝသေနေဝ **ဧဝံဝေဒနော**။ တံသမ္ပယုတ္တာနံယေဝ သညာဒိနံ ဝသေန **ဧဝံသညော။ ဧဝံသင်္ခါရော။ ဧဝံဝိညာဏော အဟောသိ**ံ **အတီတ-မဒ္ဓါနန္တိ တတ္ထ နဒ္ဒိ**ံ **နာ သမန္နာနေတီ**တိ တေသု ရူပါဒိသု တဏှံ ဝါ တဏှာ-သမ္ပယုတ္တဒိဋ္ဌိ ံ ဝါ နာနုပဝတ္တယတိ။ အပရေန ပရိယာယေန မဟာကစ္စာန-ဘဒ္ဒေကရတ္တပရိယာယံ[2] ဒသ္သေန္တော "**အထ ဝါ ဣတိ မေ စက္ခု အဟောသီ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စက္ခူ**တိ စက္ခုပသာဒေါ။ **ရူပါ**တိ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါ။ ဣမိနာ နယေန သေသာယတနာနိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **ဝိညာဏ**န္တိ နိသ္သယဝိညာဏံ။ **နာ တဒဘိနန္ဒန္တီ**တိ တံ စက္ခုံ စေဝ ရူပဉ္စ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန နာဘိနန္ဒန္တိ။ **ဣတိ မေ မနော အဟောသီ ဣတိ ဓမ္မာ**တိ ဧတ္ထ ပန **မနော**တိ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ။ **ဓမ္မာ**တိ တေဘူ-မကဓမ္မာရမ္မဏံ။ **ဟသိတလပိတကိဋ္ဌတာနီ**တိ ဒန္ဓဝိဒံသကဟသိတဉ္စ ဝါစာလပိ-တဉ္စ ကာယကိဋ္ဌာဒိကိဋ္ဌတဉ္စာတိ ဟသိတလပိတကိဋ္ဌတာနိ။ **နာ တဒဿာဒေ-တီ**တိ တာနိ ဟသိတာဒီနိ နာဘိနန္ဒန္တိ။ **နာ တံ နိကာမေတီ**တိ ကန္တိ နကရောတိ။ **နာ စ တေန ဝိတ္တိ**ံ **အာပဇ္ဇတီ**တိ တေန စ တုဋ္ဌိ ံ နာ ပါပုဏာတိ။

တံ တံ ပစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနော်တိ **ပစ္စုပ္ပဇ္ဇနော**။ **ရတ္တော်တိ နုပသဉ္ဇ်ယျော**တိ ရာဂေန ရတ္တော်တိ ဂဏှနံ နာ ဥပနေတဗ္ဗော။ ဥပရိပိ ဧသေဝ နယော။ **ဧဝ-ရူပေါ သိယ**န္တိ အာဒိသု ပဏိတမနုညရူပါဒိဝသေနေဝ တဏှာဒိဋ္ဌိပဝတ္တနသဒ္ဒါ-တာ နဒ္ဓါ သမန္နာနယနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **နာ ပဏိဓဟတီ**တိ ပတ္ထနာဝသေန နာ ဌပေတိ။ **အပ္ပဏိဓာနပစ္စယာ**တိ နာ ပတ္ထနာဌပနကာရဏေန။

၈၅။ **အသန္တာသီ**တိ တေန တေန အလာဘတော အသန္တသန္တော။ **အဓိကဇ္ဈိ**တိ သိလာဒိဟိ အဓိကတ္ထနသီလော။ **အကုက္ကုစ္စော**တိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာ-ဒိဝိရဟိတော။ **မန္တာဘာဏီ**တိ မန္တာယ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝါစံ ဘာသိတာ။

၁-မ ၃-၂၂၆-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မ ၃-၂၃၁-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

အနုဒ္ဓတောတိ ဥဒ္ဓစ္စ၀ိရဟိတော၊ **သဝေ ၀ါစာယတော**တိ သော ၀ါစာယ
ယတော သံယတော စတုဒေါသ၀ိရဟိတံ ၀ါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။

အက္ကောဓနောတိ ယံ ဟိ ဓေါ ဝုတ္တန္တိ "န ကောဓနော အကောဓနော
ကောဓ၀ိရဟိတော" တိ ယံ ကထိတံ၊ တံ ပဌမံ တာ၀ ကောဓံ ကထေတုကာမော
"**အ၀ိစ ကောဓော တာ၀ ၀တ္တဗ္ဗော**" တိ အာဟ။ **ကောဓော တာ၀ ၀တ္တဗ္ဗော**တိ
ပဌမံ ကောဓော ကထေတဗ္ဗော။ **ဒသဟာကာရေဟိ ကောဓော ဇာယတီ**တိ
ဒသဟိ ကာရဏေဟိ ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **အနတ္ထံ မေ အစရီ**တိ အ၀ဓိံ မေ
အကာသိ၊ ဇူမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ၀ေဒိတဗ္ဗော။ **အဒ္ဓာနေ ၀ါ
ပန ကောဓော ဇာယတီ**တိ အကာရဏေ ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကေစ္စော ဟိ
"ဒေ၀ါ အတိ၀ဿတိ"တိ ကုပ္ပတိ၊ "န ၀ဿတိ"တိ ကုပ္ပတိ၊ "သုရိယော
တပ္ပတိ"တိ ကုပ္ပတိ၊ "န တပ္ပတိ"တိ ကုပ္ပတိ၊ ၀ါတေ ၀ါယန္တေပိ ကုပ္ပတိ၊
အ၀ါယန္တေပိ ကုပ္ပတိ၊ သမ္မဇ္ဇိတုံ အသက္ကောန္တော ဗောဓိပက္ခိယာနံ ကုပ္ပတိ၊
စိ၀ရံ ပါရုပိတုံ အသက္ကောန္တော ၀ါတသဟ ကုပ္ပတိ၊ ဥပက္ခလိတ္တာ ခါဏုကဟ
ကုပ္ပတိ။ ဇူဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "အဒ္ဓာနေ ၀ါ ပန ကောဓော ဇာယတီ"တိ။
တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ နဝသု ဌာနေသု သတ္တေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နတ္တာ ကမ္မပထဘေဒေါ
ဟောတိ။

အဒ္ဓာနဃာတော ပန သမ်ိရေသု ဥပ္ပန္နော[1] ကမ္မပထဘေဒံ န ကရောတိ။
စိတ္တံ အာဃာတေန္တော ဥပ္ပန္နောတိ **စိတ္တဿ အာဃာတော**။ တတော
ဗလ၀တရော **ပဋိဃာတော**။ ပဋိဟညနဝသေန **ပဋိဃံ**။ ပဋိ၀ိရုဇ္ဈတီတိ
ပဋိ၀ိရောဓော။ ကုပ္ပနဝသေန **ကောပေါ**။ **ပကောပေါ သမ္ပကောပေါ**တိ
ဥပသဂ္ဂ၀သေန ပဒံ ၀ဍိတံ။ ဒုဿနဝသေန **ဒေါသော**။ **ပဒေါသော
သမ္ပဒေါသော**တိ ဥပသဂ္ဂ၀သေန ပဒံ ၀ဍိတံ။ **စိတ္တဿ ဗျာပတ္တီ**တိ စိတ္တဿ
၀ိပန္နတာ ၀ိပရိ၀တ္တနာကာရော။ မနံ ပဒူသယမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ **မနော၀ပ-
ဒေါသော**။ ကုစ္ဆနဝသေန **ကောဓော**။ကုစ္ဆနာကာရော **ကုစ္ဆနာ**။ ကုစ္ဆိတဿ
ဘာ၀ေါ **ကုစ္ဆိတတ္တံ**။ ဒုဿတီတိ **ဒေါသော**။ **ဒုဿနာ**တိ ဒုဿနာကာရော။
ဒုဿီတတ္တန္တိ ဒုဿီတဘာ၀ေါ။ ပကတိဘာ၀၀ိဇဟနဋ္ဌေန ဗျာပဇ္ဇနံ **ဗျာပတ္တိ**။
ဗျာပဇ္ဇနာတိ ဗျာပဇ္ဇနာကာရော။ ၀ိရုဇ္ဈတီတိ **၀ိရောဓော**။ ပုနပ္ပုနံ ၀ိရုဇ္ဈတီတိ
ပဋိ၀ိရောဓော။ ၀ိရုဒ္ဓါကာရပဋိ၀ိရုဒ္ဓါကာရ၀သေန ၀ါ ဇူဒံ ဝုတ္တံ။ စက္ခိကော
ဝုစ္စတိ စက္ကော၊ ထဒ္ဓပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဘာ၀ေါ **စက္ခိတ္တံ**။ နဒီတေန သုရောပိတံ
၀စနံ ဟောတိ၊ ဒုရုတ္တံ အပရိပုဏ္ဏမေ၀ ဟောတီတိ **အသုရော၀ေါ**။ ကုဒ္ဓကာလေ

၁-ကုပ္ပန္တော (က)

ဟိ ပရိပုဏ္ဏာဝစနံ နာမ နတ္ထိ၊ သစေပိ ကဿစိ ဟောတိ၊ တံ အပ္ပမာဏံ။ အပရေ ပန "အဿုဇနနဋ္ဌေန အဿုရောပနတော အဿုရောပေါ"တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အကာရဏံ သောမနဿသဿာပိ အဿုဇနနတော။ ဟဋ္ဌာဝုတ္တဒုတ္တမန-တာပဋိပက္ခတော နာ အတ္တမနတာတိ **အနတ္တမနတာ**။ သာ ပန ယသ္မာ စိတ္တသေဝ, နာ သတ္တသ၊ တသ္မာ "**စိတ္တသာ**"တိ ဝုတ္တံ။

အဓိမတ္တပရိတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အဓိမတ္တဘာဝေါ ပရိတ္တဘာဝေါ စ၊ ဗလဝဘာဝေါ မန္ဒဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **ကဠိ ကာလေ**တိ ကေဒါ။ "ကဠိ ကာလ"န္တိပိ ပါဠိဿေ။ **စိတ္တာဝိလကရဏမတ္တော ဟောတီ**တိ စိတ္တသ အာဝိလ-ကရဏပ္ပမာဏော၊ စိတ္တကိလိဋ္ဌကရဏပ္ပမာဏောတိ အတ္ထော။ "စိတ္တာလသ-ကရဏမတ္တော"တိပိ ပါဠိဿေ၊ တံ နာ သုန္ဒရံ။ တသ စိတ္တကိလမထကရဏ-မတ္တောတိ အတ္ထော။ **နာ စ တာဝ မုခကုလာနဝိကုလာနော ဟောတီ**တိ မုခသ သကော်စနဝိသကော်စနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဟနု-သဉ္ဆောပနော ဟောတီ**တိ ဒ္ဝိန္နံ ဟနူနံ အပရာပရံ စလနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဖရုသဝါစံ နိစ္ဆာရဏော ဟောတီ**တိ ပရေသံ မမ္မစ္ဆေ-ဒကံ ဖရုသဝါစံ မုခတော နိဟရဏော နာ ဗဟိ နိက္ခမနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဒိသာဝိဒိသာနုဝိလောကနော ဟောတီ**တိ ပရသ အဇ္ဈာ-ရဏတ္ထံ ဒက္ခာဒိအတ္ထာယ ဒိသာ္ဇ အနုဒိသာ္ဇ ပုနပ္ပုနံ ဝိလောကနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။

နာ စ တာဝ ဒက္ခသတ္ထပရာမသနော ဟောတီတိ အာဃာတနတ္ထံ ဒက္ခာ္ဇ ကေတောဓာရာဒိသတ္ထာ္ဇ အာဒိယနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဒက္ခသတ္ထအဇ္ဈာ်ရကော ဟောတီ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဒက္ခသတ္ထံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ပဟာရဏော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဒက္ခသတ္ထ-အဘိနိပါတနော ဟောတီ**တိ ဧတံ ဒုဝိဓံ ပရသ ပဟာရဏတ္ထံ နာ စ တာဝ ခိပနော ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဆိန္နဝိစ္ဆိန္နကရဏော ဟောတီ**တိ ဒက္ခသတ္ထာဒိခိပနေန ပရသရီရံ ဒ္ဝိဓာကရဏော စ ဝိဝိဓာကာရေန ဝဏ္ဏကရဏော စ နာ တာဝ ဟောတိ။ "ဆိဒ္ဒဝိစ္ဆိဒ္ဒကရဏော"တိပိ ပါဠိဿေ။ **နာ စ တာဝ သမ္ဖဿဇနပလိ-ဘဉ္ဇနော ဟောတီ**တိ သရီရံ ဘဉ္ဇိတ္ဝာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏကရဏော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ အင်္ဂမင်္ဂအပကဍ္ဎနော ဟောတီ**တိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သမ္ပဂ္ဂ-ဟေတ္ဝာ အပနေတ္ဝာ ကဍ္ဎနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနော ဟောတီ**တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယတော ဝေါရောပနော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ **နာ စ တာဝ သမ္ဘစာဂပရိစ္စာဂါယ သဏ္ဌိတော ဟောတီ**တိ သဗ္ဗံ

ပရဿ ဇိဝိတံ နာသေတ္ဝာ အတ္တနော ဇိဝိတနာသနတ္ထာယ သဏ္ဌိတော နာ စ တာဝ ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒါ အညံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေတ္ဝာ အတ္တာနံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပနတ္ထာယ ဋ္ဌတော၊ တဒါ သဗ္ဗစာဂပရိစ္စာဂါ နာမ ဟောတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

"ကောဓံ ဆေတ္ဝာ သုခံ သေတိ၊ ကောဓံ ဆေတ္ဝာ နာ သောစတိ။
ကောဓဿ ဝိသမူလဿ၊ မဓုရဂ္ဂဿ ဗြာဟ္မဏ။
ဝဓံ အရိယာ ပသံသန္တိ၊ တံ ဟိ ဆေတ္ဝာ နာ သောစတီ"တိ။

ယတောတိ ယဒါ။ **ပရပုဂ္ဂလံ ဃာဋေတ္ဝာ**တိ ပရပုဂ္ဂလံ ၂ နာသေတ္ဝာ။ **အတ္တာနံ ဃာဋေတီ**တိ အတ္တာနံ မာရေတိ။ **ပရမုဿဒဂတော**တိ အတိဗလဝဘာဝံ ဂတော။ **ပရမဝေပုလ္လပ္ပတ္တော**တိ အတိဝိပုလဘာဝံ ပတ္တော။ **ကောဓဿ ပဟီနတ္တာ**တိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ကောဓဿ ပဟီနဘာဝေန။ **ကောဓဝတ္ထုဿ ပရိညာတတ္တာ**တိ ကောဓဿ ပတိဋ္ဌာဘူတဿ ကာရဏဘူတဿ ဝိယာဝိယအဋ္ဌာနသဒ္ဓိတဿ ဝတ္ထုဿ ဉာတတီရဏပရိညာဟိ ဗျာပေတ္ဝာ ဉာတဘာဝေန။ **ကောဓဟေတုဿ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ**တိ ကောဓဿ ဇနကဟေတုနော ဒေါမနဿသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿ ဥစ္ဆိန္နဘာဝေန။

တာသီတိ ဘာယနသီလော ဟောတိ။ **ဥတ္တာသီ**တိ အတိဘာယနသီလော။ **ပရိတ္တာသီ**တိ သမန္နတော ဘာယနသီလော။ **ဘာယတီ**တိ ဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **သန္တာသံ အာပဇ္ဇတီ**တိ ဝိရူပဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ **ကတ္ထိ ဟောတီ**တိ အတ္တနော ဝဏ္ဏဘဏနသီလော ဟောတိ။ **ဝိကတ္ထီ**တိ ဝိဝိဓာ နာနပ္ပကာရတော ဝဏ္ဏဘဏနသီလော။ **ဇာတိယာ ဝါ**တိ ခတ္တိယဘာဝါဒိဇာတိသမ္ပတ္တိယာ ဝါ။ **ဂေါတ္တေန ဝါ**တိ ဂေါတမဂေါတ္တာဒိနာ ဥက္ကဋ္ဌဂေါတ္တေန ဝါ။ **ကောလပုတ္တိယေန ဝါ**တိ မဟာကုလဘာဝေန ဝါ။ **ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ ဝါ**တိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နသရီရတာယ ဝါ။ သရီရဉ္စိ "ပေါက္ခရ"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိယာ အဘိရူပဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ **ဓနေန ဝါ**တိ အာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

ကုက္ကုစ္စန္တိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ တတ္ထ **ကုက္ကုစ္စ**န္တိ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ တဿ ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စံ။ တံ ပဏ္ဍာနုတာပလက္ခဏံ၊ ကတာကတာနုသောစနရသံ၊ ဝိပ္ပဋိသာရပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကတာကတပဒဋ္ဌာနံ၊ ဒါသဗျံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဟတ္ထကုက္ကုစ္စန္တိ**တိ ဟတ္ထေဟိ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ တဿ ဘာဝေါ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ။ **ပါဒကုက္ကုစ္စာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။

၁-သံ ၁-၁၆၃၊ ၂၃၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-သတ္တုပုဂ္ဂလံ (သီ)

အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာတိ အစ္ဆမံသံ သူကရမံသန္တိ ခါဒတိ၊ ဒိပိမံသံ မိဂမံသန္တိ ခါဒတိ၊ အကပ္ပိယဘောဇနံ ကပ္ပိယဘောဇနန္တိ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဝိကာလေ ကာလသညိတာယ ဘုဉ္ဇတိ၊ အကပ္ပိယပါနကံ ကပ္ပိယပါနကန္တိ ဝိဝတိ။ အယံ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ။ **ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ**တိ သူကရမံသံ အစ္ဆမံသန္တိ ခါဒတိ၊ မိဂမံသံ ဒိပိမံသန္တိ ခါဒတိ၊ ကပ္ပိယဘောဇနံ အကပ္ပိယ-ဘောဇနန္တိ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကာလေ ဝိကာလသညိတာယ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကပ္ပိယပါနကံ အကပ္ပိယပါနကန္တိ ဝိဝတိ။ အယံ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ။ **အဝဇ္ဇေ ဝဇ္ဇ-သညိတာ**တိ နိဒ္ဒေါသေ ဒေါသသညိတာ။ **ဝဇ္ဇေ အဝဇ္ဇသညိတာ**တိ သဒေါသေ နိဒ္ဒေါသသညိတာ။ **ကုက္ကုစ္စာယနာ**တိ ကုက္ကုစ္စာယနာကာရော။ **ကုက္ကုစ္စာ-ယိတတ္တန္တိ** ကုက္ကုစ္စာယိတဘာဝေါ။ **စေတသော ဝိပ္ပဋိသာရော**တိ စိတ္တဿ ဝိရူပေါ ပဋိသရဏဘာဝေါ[1]။ **မနောဝိလေခေါ**တိ စိတ္တဿ ဝိလေခေါ။

ကတ္တာ စ အကတ္တာ စာတိ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ ကတဘာဝေန စ ကာယသုစရိတာဒီနံ အကတဘာဝေန စ။ **ကတံ မေ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ** မယာ ကာယေန ကိလေသပူတိကတ္တာ ဒုဋ္ဌုံ စရိတံ ကာယေန ကတံ။ **အကတံ မေ ကာယသုစရိတန္တိ** မယာ ကာယေန သုဋ္ဌု စရိတံ န ကတံ။ **ဝစီဒုစ္စရိတဝစီ-သုစရိတာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော **နိရောဓပရိယောသာနေသု**။

စိတ္တဿာတိ န သတ္တဿ န ပေါသဿ။ **ဥဒ္ဓစ္စန္တိ** ဥဒ္ဓတာကာရော။ **အဂူပ-သမော**တိ န ဂူပသမော။ စေတော ဝိက္ခိပတီတိ **စေတသော ဝိက္ခေပေါ၊ ဘန္တန္တိ စိတ္တဿာ**တိ စိတ္တဿ ဘန္တဘာဝေါ ဘန္တယာနဘန္တရေါကာဒီနံ ဝိယ။ ဇူမိနာ ဧကာရမ္မဏသ္မိံ ယေဝ ဝိပ္ဖန္ဒနံ ကထိတံ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ဟိ ဧကာရမ္မဏေ ဝိပ္ဖန္ဒတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ နာနာရမ္မဏေတိ။ **ဇူဒံ ဝုစ္စတိ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ** အယံ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ ကထိယတိ။

မုသာဝါဒံ ပဟာယာတိ ဧတ္ထ **မုသာ**တိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္ထ-ဘဉ္ဇကော ဝစီပယောဂေါ ကာယပယောဂေါ ဝါ။ ဝိသံဝါဒနာမိပိ ယေန ပနဿ ပရိသံဝါဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ အပရော နယော—**မုသာ**တိ အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု။ **ဝါဒေါ**တိ တဿ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။ လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထုံ တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ တထာဝိညတ္တိ[2]သမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာ-ဝါဒေါ၊ တံ **မုသာဝါဒံ။ ပဟာယာ**တိ ဧတံ မုသာဝါဒစေတနာသင်္ခါတံ ဒုဿီလျံ

၁-ပဋိဟတဘာဝေါ (သီ) ပဋိပ္ပရဏဘာဝေါ (သျာ) ၂-တထာဝစီဝိညတ္တိ၊ (က)

ပဇဟိတ္ဝာ။ **ပဋိဝိရတောဘိ** ပဟိနကာလတော ပဋ္ဌာယ တတော ဒုဿီ-လျတော သြရတော၁ ဝိရတော၁၀။ နတ္ထိ တသ ဝိတိက္ကမိဿာမိတိ စက္ခု-သောတ၀ိညေ့ျာ ဓမ္မာ၊ ပဂေ၀ ကာယ၀ိညေ့ျာတိ ဒ္ဝမိနာ နယေန အညေ-သုပိ ဧ၀ရူပေသု ပဒေသု အတ္ထော ဧ၀ဒိတဗ္ဗော။

သစ္စံ ၀ဒတီတိ **သစ္စ၀ါဒီ**။ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိ ဃဋ္ဋေတီတိ **သစ္စသန္ဓေ၁၊** နာ အန္တရန္တရာ မုသာ ၀ဒတီတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ပုရိသော ကဒါစိ မုသာ ၀ဒတိ, ကဒါစိ သစ္စံ၊ တသ မုသာ၀ါဒေန အန္တရိတတ္တာ သစ္စံ သစ္စေန နာ ဃဋ္ဋိယတိ၊ တသ္မာ သော နာ သစ္စသန္ဓေ၁၊ အယံ ပန နာ တာဒိသော၊ ဇိဝိ-တဟေတုပိ မုသာ အ၀တ္ဝာ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိယေ၀ါတိ သစ္စသန္ဓေ၁။

ထေတောတိ ထိရော၊ ထိရကထော၁တိ အတ္ထော။ ဧကော ဟိ ပုဂ္ဂလော ဟလိဒ္ဒိရာဂေါ ဝိယ,ထုသရာသိမိ နိခါတခါကု ဝိယ,အသပိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္ဘက္ကမိ၀ စ နာ ထိရကထော ဟော၁တိ၊ ဧကော ပါသာဏလေခါ ဝိယ, ဒ္ဂန္ဒဗိလော ဝိယ စ ထိရကထော ဟော၁တိ၊ အသိနာ သိသံ ဆိန္ဒန္တေ၀ိ ဒ္ဘေ ကထာ နာ ကထေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ထေတော၁။

ပစ္စယိကောတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော၊ သဒ္ဓါယိတဗ္ဗကော၁တိ အတ္ထော။ ဧကစ္စော ဟိ ပုဂ္ဂလော နာ ပစ္စယိကော ဟော၁တိ၊ "ဒ္ဂဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေနာ"တိ ဝုတ္တေ "မာ တသ ၀စနံ သဒ္ဓဟထာ"တိ ၀တ္တာဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကော ပစ္စယိကော ဟော၁တိ၊ "ဒ္ဂဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေနာ"တိ ဝုတ္တေ "ယဒိ တေန ဝုတ္တံ၊ ဒ္ဂဒမေ၀ ပမာဏံ၊ ဒ္ဂဒါနိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဧ၀မေ၀ ဒ္ဂဒ"န္တိ ၀တ္တာဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပစ္စယိကော။

အဝိသံ၀ါဒကော လောကသ္မာတိ တာယ သစ္စ၀ါဒိတာယ လောကံ နာ ဝိသံ၀ါဒေတီတိ အတ္ထော။

ဝိသုဏံ ၀ါစံ ပဟာယာတိအာဒိသု ယာယ ၀ါစာယ ယသ္သ တံ ၀ါစံ ဘာသတိ၊ တသ္သ ဟဒယေ အတ္ထနော ဝိယဘာ၀ံ ပရသ္သ စ သုညဘာ၀ံ ကရော၁တိ၊ သာ **ဝိသုဏာ ၀ါစာ**။ ယာယ ပန အတ္ထာနုမိဿိ ပရမိ့ဖရိသံ ကရော၁တိ၊ ယာ ၀ါစာ သယမိ့ဿိ ဖရိသာ၊ နေ၀ ကဏ္ဏသုခါ နာ ဟဒယင်္ဂမာ၊ အယံ **ဖရုသာ ၀ါစာ**။ ယေနသမ့ံ ပလပတိ နိရတ္ထကံ၊ သော **သမ့ဖပ္ပလာပေါ**။ ယာ တေသံ မူလဘူတာ စေတနာပိ ဝိသုဏ၀ါစာဒိနာမမေ၀ လဘတိ၊ သာ ဧ၀ စ ဒ္ဂဓ အဓိပ္ပေတာ၁။

၁-အာရတော (သီ၊က)

ဇူမေသံ ဘေဒါယာတိ ယေသံ ဇူတော ဝုတ္တာနံ သန္တိကေ သုတံ၊ တေသံ ဘေဒါယ။ **ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ**တိ ဒ္ဝိန္နံ မိတ္တာနံ ဝါ သမာနုပဇ္ဈာယကာဒိနံ ဝါ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဘိန္နာနံ ဧကမေကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "တုမှာကံ ဤဒိသေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝံ ဗဟုဿုတာနံ ဇူဒံ န ယုတ္တ"န္တိအာဒိနိ ဝတ္ဝာ သန္ဓာနံ ကတ္တာ အနုကတ္တာ။

အနုပ္ပဒါတာတိ သန္ဓာနာနုပ္ပဒါတာ။ ဒ္ဝေ ဇနေ သမဂ္ဂေ ဒိသ္ဝာ "တုမှာကံ ဧဝရူပေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝရူပေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာနံ အနုစ္ဆဝိကမေ-တ"န္တိအာဒိနိ ဝတ္ဝာ ဒဠ္ဎီကမ္မံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေါ အာရာမော အဿာတိ **သမဂ္ဂါရာမော၊** ယတ္ထ သမဂ္ဂါ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝသိတုမ္ပိ န ဇူစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ "သမဂ္ဂရာမော"တိပိ ပါဠိ၊ အယမေဝတ္ထ အတ္ထော။ **သမဂ္ဂရတော**တိ သမဂ္ဂေသု ရတော၊ တေ ပဟာယ အညတြ ဂန္တုမ္ပိ န ဇူစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ ဒိသ္ဝာပိ သုတ္ဝာပိ နန္ဒတိတိ **သမဂ္ဂနန္ဒီ။ သမဂ္ဂကရဏိ**ံ**ဝါစံ ဘာသိတာ**တိ ယာ ဝါစာ သတ္တေ သမဂ္ဂေယေဝ ကရောတိ၊ တံ သာမဂ္ဂိဂုဏပရိဒီပိကမေဝ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န ဇူတရန္တိ။

ပရဿ မမ္မစ္ဆေဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဧကန္တဖရုသစေတနာ **ဖရုသာ ဝါစာ၊ နေလာ**တိ ဧလံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ နသာ ဧလန္တိ နေလာ၊ နိဒ္ဒေါသာတိ အတ္ထော "နေလင်္ဂေါ သေတပစ္ဆာဒေါ"တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနေလံ ဝိယ။ **ကဏ္ဏသုခါ**တိ ဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ ကဏ္ဏာနံ သုခါ၊ သူစိဝိဇ္ဈနံ ဝိယ ကဏ္ဏသူလံ န ဇနေတိ။ အတ္ထမဓုရတာယ သကလသရီရေ ကောပံ အဇနေတ္ဝာ ပေမံ ဇနေတီတိ **ပေမနီယာ**။ ဟဒယံ ဂစ္ဆတိ အပဋိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ ပဝိသတီတိ **ဟဒယင်္ဂမာ**။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ ပုရေ ဘဝါတိ **ပေါရီ၊** ပုရေ သံဝုနာရီ ဝိယ သုကုမာရာတိပိ **ပေါရီ၊** ပုရဿ သောတိပိ **ပေါရီ၊** နဂရဝါသိနံ ကထာတိ အတ္ထော။ နဂရဝါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ ဟောန္တိ၊ ပိတိမတ္တံ ပိတာတိ ဘာတိမတ္တံ ဘာတာတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝရူပိ ကထာ ဗဟုနော ဇနဿ ကန္တာ ဟောတီတိ **ဗဟုဇနကန္တာ**။ ကန္တဘာဝေနေဝ ဗဟုနော ဇနဿ မနာပါ စိတ္တဝုဠိကရာတိ **ဗဟုဇနမနာပါ**။

အနတ္ထဝိညာပိကာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အကုသလစေတနာ **သမ္ဖပ္ပလာပေါ**။ ကာလေန ဝဒတီတိ **ကာလဝါဒီ၊** ဝတ္တုမ္ပယုတ္တကာလံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ဘူတံ တထံ တစ္ဆံ သဘာဝမေဝ ဝဒတီတိ

၁-ခု ၁-၁၇၃၊ ခု ၁၀-၂၀၂-ဖိဋ္ဌေသု။

ဘူတဝါဒီ။ ဒိဋ္ဌမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထသန္နိဿိတမေဝ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **အတ္ထိ-ဝါဒီ**။ နဝလောကုတ္တရမ္မသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **နတ္ထိဝါဒီ**။ သံဝရိနယ-ပဟာနဝိနယသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဝိနယဝါဒီ**။

နိဓာနံ ဝုစ္စတိ ဌပနောကာသော၊ နိဓာနမဿ အတ္ထီတိ **နိဓာနဝတီ**၊ ဟဒယေ နိဓာတမ္ဘယုတ္တကံ ဝါစံ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။ **ကာလေနာ**တိ ဧဝရူပိံ ဘာသမာနောပိ စ "အဟံ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိဿာမီ"တိ န အကာလေန ဘာသတိ၊ ယုတ္တကာလံ ပန အပေက္ခိတ္ဝာဝ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **သာပဒေသ**န္တိ သဥပမံ၊ သကာရဏ္ဍန္တိ အတ္ထော။ **ပရိယန္တဝတီ**န္တိ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတ္ဝာ ယထာဿာ ပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ၊ ဧဝံ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **အတ္ထ-သံဟိတ**န္တိ အနေကေဟိပိ နယေဟိ ဝိဘဇန္တေန ပရိယာဒါတုံ အသက္ကုဏေယျ-တာယ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဘာသတိ။ ယံ ဝါ သော အတ္ထဝါဒီ အတ္ထံ ဝဒတိ၊ တေန အတ္ထေန သဟိတတ္တာ အတ္ထသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န အညံ နိက္ခိပိတ္ဝာ အညံ ဘာသတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စတုဒ္ဒေါသာပဂတံ ဝါစံ ဘာသတီ**တိ မုသာ-ဝါဒါဒိဟိ စတူဟိ ဒေါသေဟိ အပဂတံ ဝါစံ ဘာသတိ။ **ဒွတ္တိံသာယ တိရစ္ဆာနကထာယာ**တိ ဒွတ္တိံသာယ သဂ္ဂမောက္ခာနံ တိရစ္ဆာနဘူတာယ ကထာယ။

ဣသ ကထာဝတ္ထူနိ္တိ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနိ ဒသ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာယ ကထာယ ဝတ္ထုဘူတာနိ ကာရဏာနိ။ **အပ္ပိစ္ဆကထ**န္တိ ဧတ္ထ အပ္ပိစ္ဆော တိ ဣစ္ဆာဝိရဟိတော အနိစ္ဆော နိတ္တဏှော။ ဧတ္ထ ဟိ ဗျဉ္ဇနံ သာဝသေသံ ဝိယ၊ အတ္ထော ပန နိရဝသေသော။ န ဟိ ခိဏာသဝဿ အဏုမတ္တာပိ ဣစ္ဆာ နာမ အတ္ထိ။

အပိစေတ္ထ အတြိစ္ဆတာ ပါပိစ္ဆတာ မဟိစ္ဆတာ အပ္ပိစ္ဆတာတိ အယံ ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော—တတ္ထ သကလာဘေ အတိတ္တသ္ယ ပရလာဘပတ္ထနာ **အတြိစ္ဆတာ** နာမ၊ တာယ သမန္နာဂတဿ ဧကာဘဇနေ ပက္ကပ္ပဝေါ[1] အတ္တနော ပတ္ထေ ပတိတေ[2] န သုပက္ကော ဝိယ ခုဒ္ဒကော ဝိယ စ ခါယတိ၊ သွေဝ ပန ပရဿ ပတ္ထေ ပက္ခိတ္တော သုပက္ကော ဝိယ မဟန္တော ဝိယ စ ခါယတိ။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနတာ ပန ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ အမတ္တညုတာ **ပါပိစ္ဆတာ** နာမ၊ သာ "ဣဓေကစ္စော အသဒ္ဓေါ သမာနော သဒ္ဓေါတိ မံ ဇနော ဇာနာတု"တိအာဒိနာ[3] နယေန အတြိဝ အာဂတာယေဝ။ တာယ စ သမန္နာ-ဂတော ပုဂ္ဂလော ကောဟညေ ပတိဋ္ဌာတိ။ သန္တဂုဏသမ္ဘာဝနတာ ပန

၁-ပက္ကပ္ပဝေါဝိ (သီ) ၂-ပတိတော (သီ)၊ ပက္ခိတ္တော (သျာ) ၃-အဘိ ၂-၃၆၄-ဝိဇ္ဇေ။

ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ အမတ္တညုတာ **မဟိစ္ဆတာ** နာမ၊ သာပိ "ဣဓေကစ္စော သဒ္ဓါ သမာနော သဒ္ဓါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူတိ ဣစ္ဆတိ၊ သီလဝါ သမာနော သီလဝါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ"တိ ဣမိနာ နယေန အာဂတာယေဝ။ တာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဒုဿန္တိုပ္ပယော ဟောတိ၊ ဝိဇာတမာတာပိသ စိတ္တံ ဂဟေတုံ နသက္ကောတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

"အဂ္ဂိက္ခန္ဓော သမုဒ္ဒေါ စ၊ မဟိစ္ဆော စာပိ ပုဂ္ဂလော။
သကဋ္ဌေန ပစ္စယေ ဒေတု၊ တယောပေတေ အတပ္ပယာ"တိ[1]။

သန္တဂုဏနိဂူဟနတာ ပန ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ မတ္တညုတာ **အပ္ပိစ္ဆတာ** နာမ၊ တာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော အတ္တနိ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဂုဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတုကာမတာယ သဒ္ဓါ သမာနော "သဒ္ဓါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ"တိ နဣစ္ဆတိ။ သီလဝါ။ ပဝိဝိတ္တော။ ဗဟုဿုတော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော။ သမာဓိသမ္ပန္နော။ ပညဝါ။ ခီဏာသဝေါ သမာနော "ခီဏာသဝေါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ"တိ နဣစ္ဆတိ သေယျထာပိ **မဃုနိ်ကတ္ထေရော**။ ဧဝံ အပ္ပိစ္ဆော စ ပန ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နံ လာဘံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ထာဝရံ ကရောတိ၊ ဒါယကာနံ စိတ္တံ အာရာဓေတိ၊ ယထာ ယထာ ဟိ သော အတ္တနော အပ္ပိစ္ဆတာယ အပံ ဂဏှာတိ၊ တထာ တထာ တသ္သ ဝတ္ထေ ပသန္နာ မနုဿာ ဗဟူ ဒေန္တိ။

အပရောပိ စတုဗ္ဗိဓော အပ္ပိစ္ဆော ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော ဓုတင်္အပ္ပိစ္ဆော ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆောတိ။ တတ္ထ စတူသု ပစ္စယေသု ဣပ္ပိစ္ဆော **ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော**။ သော ဒါယကဿ ဝသံ ဇာနာတိ, ဒေယျဓမ္မဿ ဝသံ ဇာနာတိ, အတ္တနော ထာမံ ဇာနာတိ။ ယဒိ ဟိ ဒေယျဓမ္မော ဗဟု ဟောတိ, ဒါယကော အပံ ဒါတုကာမော၊ ဒါယကဿ ဝသေန အပံ ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မော အပ္ပေါ, ဒါယကော ဗဟုံ ဒါတုကာမော၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသေန အပံ ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မောပိ ဗဟု, ဒါယကောပိ ဗဟုံ ဒါတုကာမော၊ အတ္တနော ထာမံ ဉတ္ဝာ ပမာဏေနေဝ ဂဏှာတိ။

ဓုတင်္သမာဒါနဿ အတ္တနိ အတ္ထိဘာဝံ နဇာနာပေတုကာမော **ဓုတင်္အပ္ပိစ္ဆော** နာမ။ ယော ပန ဗဟုဿုတဘာဝံ နဇာနာပေတုကာမော၊ အယံ **ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော** နာမ။ ယော ပန သောတာပန္နာဒိသု အညတရော ဟုတ္ဝာ သောတာပန္နာဒိဘာဝံ ဇာနာပေတုံ နဣစ္ဆတိ၊ **အယံ အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆော** နာမ။

၁-အဘိ ၂-၃၆၄-ဝိဇ္ဇေ။

၂-မ-ဋ္ဌ ၂-၄၅၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၅၇၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၅၅၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၀၆-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပသိတဗ္ဗံ။

ဒီဏာသဝေါ ပန အတြိစ္ဆတံ ပါပိစ္ဆတံ မဟိစ္ဆတံ ပဟာယ သဗ္ဗသော ဋ္ဌစ္ဆာ-ပဠိပက္ခဘူတာယ အလောဘသမ္မိတာယ ပရိသုဒ္ဓါယ အပ္ပိစ္ဆတာယ သမန္နာ-ဂတတ္တာ အပ္ပိစ္ဆော နာမ။ "အာဝုသော အတြိစ္ဆတာ ပါပိစ္ဆတာ မဟိစ္ဆတာတိ ဋ္ဌမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာတိ တေသု အာဒီနဝံ ဒဿေတ္ဝာ ဧဝရူပံ အပ္ပိစ္ဆတံ သမာဒါယ ဝတ္တိတဗ္ဗ"န္တိ ဝဒန္တော အပ္ပိစ္ဆကထံ ကထေတိ နာမ။

သန္တုဋ္ဌိကထန္တိအာဒီသု ဝိသေသတ္ထမေဝ ဒီပယိဿာမ၊ ယောဇနာ ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သန္တုဋ္ဌိကထန္တိ** ဋ္ဌတရိတရပစ္စယသန္တောသံ နိဿိတံ ကထံ။ သော ပနေသ သန္တောသော ဒွါဒသဝိဓော ဟောတိ။ သေယျထိဒံ? စီဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော, ယထာဗလသန္တောသော, ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ တိဝိဓော။ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာဒီသုပိ။

တဿာယံ ပဘေဒဝဏ္ဏနာ—ဋ္ဌဓ ဘိက္ခု စီဝရံ လဘတိ သုန္ဒရံ ဝါ အသုန္ဒရံ ဝါ။ သော တေနေဝ ယာပေတိ, အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ စီဝရေ **ယထာလာဘသန္တောသော**။ အထ ပန ယော ပကတိ-ဒုဗ္ဗလော ဝါ ဟောတိ၊ အာဗာဓစရာဘိဘူတော ဝါ၊ ဂရုစီဝရံ ပါရုပန္တော ကိလမတိ။ သော သဘာဂေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ တံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ လဟုကေန ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ စီဝရေ **ယထာဗလသန္တောသော**။ အပရော ပဏီတပစ္စယလာဘီ ဟောတိ။ သော ပတ္တုဏ္ဏစီဝရာဒိနံ[1] အညတရံ မဟဃ္ဃစီဝရံ, ဗဟူနိ ဝါ ပန စီဝရာနိ လဘိတ္ဝာ "ဋ္ဌဒံ ထေရာနံ စီရ-ပဗ္ဘဇိတာနံ, ဋ္ဌဒံ ဗဟုဿုတာနံ အနုရူပံ၊ ဋ္ဌဒံ ဂိလာနာနံ, ဋ္ဌဒံ အပ္ပလာဘီနံ ဟောတူ"တိ ဒတ္ဝာ တေသံ ပုရာဏစီဝရံ ဝါ သင်္ကာရကူဋာဒိတော ဝါ နန္တကာနိ ဥစ္ဆိနိတ္ဝာ တေဟိ သံဃာဋိံ ကတ္ဝာ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ စီဝရေ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော**။

ဋ္ဌဓ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ သော တေနေဝ ယာပေတိ၊ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ **ယထာလာဘသန္တောသော**။ ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝုဠ္ဠံ ဝါ ဗျာဓိဝုဠ္ဠံ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ၊ ယေနဿ ပရိဘုဉ္ဇေန အဖာသု ဟောတိ၊ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတ္ဝာ တဿ ဟတ္ထတော သပ္ပါယဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ **ယထာဗလသန္တောသော**။ အပရော ဗဟုံ ပဏီတံ

၁-ပဋိသံ၂.စီဝရာဒိနံ (က)

ပိဏ္ဍုပါတံ လဘတိ၊ သော တံ စိဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုသုတအပ္ပလာဘိဂိလာနာနံ ဒတ္ဝာ တေသံ ဝါ သေသကံ ပိဏ္ဍာယ ဝါ စရိတ္ဝာ မိဿကာဟာရံ ဘုဉ္ဇန္တော ပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမသ္မ ပိဏ္ဍုပါတေ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။**

ဇုဓ ပန ဘိက္ခု သေနာသနံ လဘတိ မနာပံ ဝါ အမနာပံ ဝါ၊ သော တေန နေဝ သောမနသ်ံ န ဒေါမနသ်ံ[1] ဥပ္ပါဒေတိ၊ အန္တမသော တိဏသန္ထာရကေနာပိ ယထာလဒ္ဓေနေဝ တုသ်တိ။ အယမသ္မ သေနာသနေ **ယထာလာဘသန္တောသော။** ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ သေနာသနံ လဘတိ၊ ယတ္ထသ္မ ဝသတော အဖာသု ဟောတိ၊ သော တံ သဘာဂသ္မ ဘိက္ခုနော ဒတ္ဝာ တသ္မ သန္တကေ သပ္ပါယသေနာသနေ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမသ္မ သေနာသနေ **ယထာဗလသန္တောသော။**

အပရော မဟာပုညော လေဏမဏ္ဍပကုဋ္ဌာဂါရာဒိနိ ဗဟူနိ ပဏီတသေနာသနာနိ လဘတိ၊ သော တံ စိဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုသုတအပ္ပလာဘိဂိလာနာနံ ဒတ္ဝာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမသ္မ သေနာသနေ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။** ယောပိ "ဥတ္တမသေနာသနံ နာမ ပမာဒဋ္ဌာနံ၊ တတ္ထ နိသိန္နသ္မ ထိနမိဒ္ဓံ ဩက္ကမတိ၊ နိဒ္ဒာဘိဘူတသ္မ ပုန ပဋိဗုဇ္ဈတော ပါပဝိတက္ကာ ပါတုဘဝန္တီ"တိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတ္ဝာ တာဒိသံ သေနာသနံ ပတ္တမ္ပိ နာ သမ္ပဋိစ္ဆတိ၊ သော တံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ အဇ္ဈောကာသရုက္ခမူလာဒိသု ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမသ္မ သေနာသနေ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။**

ဇုဓ ပန ဘိက္ခု ဘေသဇ္ဇံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ သော ယံ လဘတိ၊ တေနေဝ တုသ်တိ၊ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမသ္မ ဂိလာနပစ္စယေ **ယထာလာဘသန္တောသော။** ယော ပန တေလေန အတ္ထိကော ဖာဏိတံ လဘတိ၊ သော တံ သဘာဂသ္မ ဘိက္ခုနော ဒတ္ဝာ တသ္မ ဟတ္ထတော တေလံ ဂဟေတ္ဝာ အညဒေဝ ဝါ ပရိယေသိတ္ဝာ( )[2] ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမသ္မ ဂိလာနပစ္စယေ **ယထာဗလသန္တောသော။**

၁-န ပဋိသံ (သီ၊ သျာ) ၂-အယမ္ပိသ္မ (သီ) ၃-(တေဟိ) (သီ၊ သျာ)

အပရော မဟာပုညော ဗဟုံ တေလမဓုဖာဏိတာဒိပဏိတဘေသဇ္ဇံ လဘတိ၊ သော တံ စိ၀ံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုသုတအပလာဘိ-ဂိလာနာနံ ဒတ္ဝာ တေသံ အာဘာတေန ယေန ကေနစိ ယာပေန္တော၀ိ သန္တုဋ္ဌော၀ ဟောတိ။ ယော ပန ကေသ္မိံ ဘာဇနေ စတုမဓုရံ ဌပေတ္ဝာ ကေသ္မိံ မုတ္တဟရိတကံ "ဂဏှ ဘန္တေ ယဒိစ္ဆသိ"တိ ဝုစ္စမာနော "သစသေ တေသု အညတရေနပိ ရောဂေါ ဝူပသမ္မတိ၊ အထ မုတ္တဟရိတကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဝဏ္ဏိတ"န္တိ စတုမဓုရံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ မုတ္တဟရိတကေန ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တော ပရမသန္တုဋ္ဌော၀ ဟောတိ။ အယမသ ဂိလာနပစ္စယေ **ယထာသာရုပ္ပ-သန္တောသော**။ ဤမေသံ ပန ပစ္စေကပစ္စယေသု တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ သန္တောသာနံ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော၀ အဂ္ဂေါ။ အရဟာ ဧကေကသ္မိံ ပစ္စယေ ဤမေဟိ တီဟိပိ သန္တုဋ္ဌော၀။

ပ၀ိဝေကကထန္တိ ပ၀ိဝေကနိဿိတံ ကထံ။ တယော ဟိ ဝိဝေကာ ကာယ-ဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဥပဓိဝိဝေကောတိ။ တတ္ထ ဧကော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ ဧကော နိသီဒတိ၊ ဧကော သေယ္ယံ ကပ္ပေတိ၊ ဧကော ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပ၀ိသတိ၊ ဧကော ပဋိက္ကမတိ၊ ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ဧကော စက်ံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဧကော စရတိ၊ ဧကော ဝိဟရတိတိ အယံ **ကာယဝိဝေကော** နာမ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပန **စိတ္တဝိဝေကော** နာမ။ နိဗ္ဗာနံ **ဥပဓိဝိဝေကော** နာမ။

ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ-—"ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္မာ-ဘိရတာနံ။ စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ။ ဥပဓိဝိဝေကော စ နိရုပဓိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသမ်ါရဂတာန"န္တိ [၁]။

အသံသဋ္ဌကထန္တိ ဇေတ္ထ ပန သ၀နသံသဂ္ဂေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ သမုလ္လပန-သံသဂ္ဂေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ ပဉ္စဝိဓော သံသဂ္ဂေါ။ တေသု ဤဓ ဘိက္ခု သုဏာတိ "အမုကသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဤတ္ထိ ဝါ ကုမာရီ ဝါ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ"တိ၊ သော တံ သုတ္ဝာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ၊ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ၊ သိက္ခာဒုဗ္ဗလ္လံ အနာဝိကတ္ဝာ ဟီနာယာ၀တ္တတိ။ ဧ၀ံ ပရေဟိ ကထိယမာနရူပါဒိသမ္ပတ္တိံ အတ္တနာ ဝါ ဟသိတလပိတဂီတသဒ္ဒံ သုဏန္တသ္မိံ သောတဝိညာဏဓာတိထိ၀သေန ဥပ္ပဇ္ဇနော ရာဂေါ **သ၀နသံသဂ္ဂေါ** နာမ။

၁-ခု ၇-၁၂၂-ဝိဇ္ဇေ။

ဣဓ ဘိက္ခု နာမ ဟောဝ ခေါ သုဏာတိ၊ အပိစ ခေါ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိ ဝါ ကုမာရိ ဝါ အဘိရူပံ ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတံ၊ သော တံ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ၊ နာ သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ၊ သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတ္ဝာ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ ဧဝံ ဝိသဘာဂရူပံ ဩလောကေန္တသ္သ ပန စက္ခုဝိညာဏဝိထိဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဂေါ **ဒဿနသံသဂ္ဂေါ** နာမ။

အညမညံ အလ္လာပသလ္လာပဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဂေါ ပန **သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုနိယာ သန္တိကံ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ ဂဟေတ္ဝာ ပရိဘောဂကရဏဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဂေါ **သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒီဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဂေါ ပန **ကာယသံသဂ္ဂေါ** နာမ။ အရဟာ ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ သံသဂ္ဂေဟိ စတူဟိပိ ပရိသာဟိ သဒ္ဓိံ အာသံသဒ္ဒေါ၊ ဂါဟမုတ္တကော စေဝ သံသဂ္ဂမုတ္တကော စ။ အသံသဂ္ဂဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တော အသံသဂ္ဂကထံ ကထေတိ နာမ။

ဝိရိယာရမ္ဘကထာနိ္တ ထေ္ထ ယော ပဂ္ဂဟိတဝိရိယော ပရိပုဏ္ဏကာယိကစေတသိကဝိရိယော ဟောတိ၊ ဂမနေ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသံ ဒ္ဌာနံ ပါပုဏိတုံ နဒေတိ၊ ဒ္ဌာနေ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသံ နိသဇ္ဇံ, နိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသံ သယနံ ပါပုဏိတုံ နဒေတိ၊ ဒဏ္ဍေန[၁] ကဏ္ဍသပ္ပံ ဥပ္ပိဋ္ဌေတ္ဝာ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ အမိတ္တံ ဂိဝါယ အက္ကမန္တော ဝိယ စ ဝိစရတိ၊ တာဒိသဿ အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တော ဝိရိယာရမ္ဘကထံ ကထေတိ နာမ။

သီလကထာနိ္တ အာဒိသု **သီလ**နိ္တ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ **သမာဓိ**တိ ဝိပဿနာပါဒကာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော။ **ပညာ**တိ လောကိယလောကုတ္တရဉ္စ။ **ဝိမုတ္တိ**တိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ[၂]။ **ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန**နိ္တ ကေ္ခနဝိသတိဝိဓံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ သီလာဒိနံ ဂုဏံ ပကာသေန္တော သီလာဒိကထံ ကထေတိ နာမ။

သတိပဋ္ဌာနကထာနိ္တ အာဒိနိ **သဂ်ာလမတိ္ထ သော** မုနိတိပဒိယောဿာနာနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဂဒ်။ **နိရာသတ္တိ**တိ နိတ္တဏှော။ **ဝိဝေကဒဿီ ဖဿော**တိ ပစ္စုပ္ပန္နော သုစရိတသမ္ဖဿာဒိသု အတ္တာဒိဘာဝဝိဝေကံ ပဿတိ။ **ဒိဋ္ဌိ**သု စ နာ **နိယ**တိတိ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသု ကာယစိ ဒိဋ္ဌိယာ နာ နိယတိ။

၁-မန္တေန (သီ) ၂-အရိယဖလဝိမုတ္တိ (သျာ)

ဝိပရိဏတံ ဝါ ဝတ္ထုံ နာ သေဒစတီတိ ပကတိဘာ၀ံ ဇဟိတ္ဝာ နဒ္ဒေ ကိသ္မိဉ္စိ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ သော၀ံ အာပဇ္ဇတိ။ **ဝိပရိဏတသ္မိံ ဝါ**တိ ဝိနဿမာနေ ဝတ္ထုမှိ။

စက္ခုသမ္ဖဿောတိ စက္ခုံ ဝတ္ထုံ ကတ္ဝာ စက္ခုဝိညာဏသဟဇာတော ဖဿော စက္ခုသမ္ဖဿော။ သေသေသုပိ နေ၀ နယော။ ဣတ္ထေ စ ပုရိမာ စက္ခု-ပသာဒါဒိ၀တ္ထုကာ၀၊ မနော၀သမ္ဖဿော ဟဒယ၀တ္ထုကော၀ အ၀တ္ထုကော၀ိ သဒ္ဒေါ စတုဘူမကော ဖဿော။ **အဓိ၀စနသမ္ဖဿော**တိ ပရိယာယေန တေသ နာမံ ဟောတိယေ၀။ တယော ဟိ အရူပိနော ခန္ဓာ သယံ ပိဉ္ဇ၀ဍ္ဎကာ ဟုတ္ဝာ အတ္တာနော သဟဇာတသမ္ဖဿသဿ အဓိ၀စနသမ္ဖဿော၀ါတိ နာမံ ကရောန္တိ။ **ပဋိဃသမ္ဖဿော**တိ နိပ္ပရိယာယေန ပန ပဋိဃသမ္ဖဿော နာမ ပဉ္စဒ္ဒါရိက-ဖဿော။ အဓိ၀စနသမ္ဖဿော နာမ မနော၀ဒ္ဒါရိကဖဿော။ **သုခေ၀ဒနီယော ဖဿော**တိ သုခေ၀ဒနာယ ဟိတော ဥပ္ပါဒကော ဖဿော။ ဣတရဒ္ဒယေပိ နေ၀ နယော။ **ကုသလော ဖဿော**တိ နေကိသတိကုသလစိတ္တသဟဇာတော ဖဿော။ **အကုသလော**တိ ဒ္ဝါဒသအကုသလသဟဇာတော ဖဿော။ **အဗျာ-ကတော**တိ ဆပ္ပညာသအဗျာကတသဟဇာတော ဖဿော။ **ကာမာ၀စရော**တိ စတုပညာသကာမာ၀စရသဟဇာတော ဖဿော။ **ရူပါ၀စရော**တိ ကုသလာဗျာကတ၀သေန ဒ္ဝါဒသအရူပါ၀စရသမ္ပယုတ္တော။

သညတောတိ အနုတ္တာနုပသနာ၀သေန ဝိပဿနာသ ဥပ္ပန္နော မဂ္ဂေါ သုညတော၊ တေန သဟဇာတော ဖဿော သုညတော ဖဿော။ ဣတရ-ဒ္ဒယေပိ နေ၀ နယော။ **အနိမိတ္တော**တိ ဣတ္ထေ အနိစ္စာနုပသနာ၀သေန ဝိပဿနာသ ဥပ္ပန္နော မဂ္ဂေါ အနိမိတ္တော။ **အပ္ပဏိဟိတော**တိ ဒုက္ခာနုပသနာ-၀သေန ဝိပဿနာသ ဥပ္ပန္နော မဂ္ဂေါ အပ္ပဏိဟိတော။ **လောကိယော**တိ လောကော ဝုစ္စတိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ၀ဋ္ဋော၊ တသ္မိံ ပရိယာပန္နဘာ၀ေန လောကေ နိယုတ္တော၀ါတိ လောကိယော၊ တေဘူမကော ဓမ္မော။ **လောကုတ္တ-ရော**တိ လောကတော ဥတ္တရော ဥတ္တိဏ္ဏော၀ါတိ လောကုတ္တရော၊ လောကေ အပရိယာပန္နဘာ၀ေနပိ လောကုတ္တရေ။ **အတ္တေန ဝါ**တိ အတ္တဘာ၀ေန ဝါ။ **အတ္တနိယေန ဝါ**တိ အတ္တာယတ္တေန ဝါ။

၈၇။ **ပတိလီနော**တိ ရာဂါဒိနံ ပဟီနတ္တာ တတော အပဂတော။ **အကုဟ-ကော**တိ အဝိမ္ဘာပကော တိဟိ ကုဟနဝတ္ထူဟိ။ **အဒိဟာလူ**တိ အပိဟနသီလော၊

ပထ္ထနာတဏှာယ ရဟိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အမန္ဆီ**ရီတိ ပဠုမန္ဆေရဝိရဟိ-တော။ **အပုဂဇ္ဇော**တိ ကာယပါဂဇ္ဈိယာဒိဝိရဟိတော။ **အဇ္ဈတ္တဆော**တိ သမ္ဗန္ဓသီလာဒိတာယ အဇ္ဈတ္တဆနိယော ဇာသေစနကော မနာပေါ။ **ပေသုဏေယျေ စ နော ယုတော**တိ ဒ္ဝိဟိ အာကာရေဟိ ဥပသံဟရိတဗ္ဗေ ပိသုဏ-ကမ္မေ အယုတ္တော။

ရာဂဿ ပဟီနတ္တာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ရာဂကိလေသဿ ပဟီနဘာဝေန။ **အသ္မိမာနော ပဟီနော ဟောတီ**တိ အသ္မိတိ ဥန္နတိမာနော သမုဒ္ဆေဒဝသေန ပဟီနော ဟောတိ။

တီဏိ ကုဟနဝတ္ထူနီတိ တီဏိ ဝိမှာပနကာရဏာနိ။ **ပစ္စယပဋိသေဝန-သန်ဒါတံ ကုဟနဝတ္ထူ**တိအာဒီသု စိဝရာဒီဟိ နိမန္တိတသ္သ တဒတ္ထိကသေဝ သတော ပါပိစ္ဆတံ နိဿာယ ပဋိက္ခိပနေန တေ စ ဂဟပတိကေ အတ္တနိ သုပ္ပ-တိဋ္ဌိတပသာဒေ[1] ဥတ္တာ ပုန တေသံ "အဟော ဒဲယျော အပ္ပိစ္ဆော၊ နာ ကိဉ္စိ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ ဇာနာတိ၊ သုလဒ္ဓံ ဝတ နော အဿ၊ သစေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ကိဉ္စိ ပဋိဂ္ဂဏှေ-ယျာ"တိ နာနာဝိဓေဟိ ဥပါယေဟိ ပဏီတာနိ စိဝရာဒီနိ ဥပနေန္တာနံ တဒ-နုဂ္ဂဟကာမတံယေဝ အာဝိကတ္ဝာ ပဋိဂ္ဂဟဏေန စ တတော ပဘုတိ အပိ သကဒ္ဒဘာဝရေဟိ[2] ဥပနာမနဟေတုဘူတံ ဝိမှာပနံ **ပစ္စယပဋိသေဝနသန်ဒါတံ ကုဟနဝတ္ထူ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါပိစ္ဆဿေဝ ပန သတော သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယေန ကတေန ဇှာနဝိယာပထေန ဝိမှာပနံ **ဇှာနဝိယာပထသန်ဒါတံ[3] ကုဟနဝတ္ထူ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါပိစ္ဆဿေဝ ပန သတော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာဓိဂမပရိဒီပနဝါစာယ တထာ တထာ ဝိမှာပနံ **သာမန္တဇပ္ပနသန်ဒါတံ ကုဟနဝတ္ထူ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကတမံ ပစ္စယပဋိသေဝနသန်ဒါတန္တိ ဧတ္ထ ပစ္စယပဋိသေဝနန္တိ ဧဝံ သန်ဒါတံ ပစ္စယပဋိသေဝနသန်ဒါတံ။ **နိမန္တနန္တိ**တိ ဇှဓဂဟပတိကာ "ဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ ဘိက္ခူ နိမန္တေန္တိ။ အယမေဝ ဝါ ပါဠေါ။ "နိမန္တေတိ"တိ ဝါ "ဝဒန္တိ"တိ ဝါ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ။ တာဒိသေ နိမန္တာပေန္တိ။ နိမန္တေန္တိတိ ပါဠေသ သမ္ဘဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **စီဝရံ ပစ္စက္ခာတီ**တိ စီဝရံ ပဋိက္ခိပတိ။ **ဧတံ သာရုပ္ပံ၊ ယံ သမဏောတိ** ယံ စီဝရဓာရဏံ သမဏော ကရောတိ၊ ဧတံ သာရုပ္ပံ အနုဆ္ဆဝိကံ။ **ပါပကိကာ ဝါ နန္တိ ကာနီ**တိ အာပဏ္ဏဒ္ဓါရေ ပတိကာနိ အန္တိဝရဟိတာနိ ပိလောတိကာနိ။ **ဥစ္စိနိတ္ထာ**တိ သံကဍိတ္ထာ။ **ဥဇ္ဈာစရိယာယာ**တိ ဘိက္ခာစရဏေန။ **ပိဏ္ဍိယာ-လောပေနာ**တိ ပိဏ္ဍံ ကတ္ဝာ လဒ္ဓအာလောပေန။ **ပူတိမုတ္တေန ဝါ**တိ

၁-သုပ္ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဒေ (သီ၊ သျာ) ၂-အသိတိသကဒ္ဒဘာရေဟိ၊ (က)

၃-ဇှာနဝိယာပထသန္နိဿိတံ (သီ၊ သျာ)

ဂေါမုတ္တေန ဝါ။ **ဩသဓံ ကရေယျာ**တိ ဘေသဇ္ဇကိစ္စံ ကရေယျ။ **တဒုပါဒါယာ**တိ တတော ပဋ္ဌာယ။ **ဓုတဝါဒေါ**တိ ဓုတဂုဏဝါဒီ။ **ဘိယျော ဘိယျော နိမန္တေတီ**တိ ဥပရူပရိ နိမန္တေန္တိ။ **သမ္မုခီဘာဝေါ**တိ သမ္မုခီဘာဝေန၊ ဝိဇ္ဇမာန-တာယာတိ အတ္ထော။ **ပသဝတီ**တိ ပဋိလဘတိ။ သဒ္ဓါယ သမ္မုခီဘာဝေန သက္ကာ ကာတုန္တိ **''သဒ္ဓါယ သမ္မုခီဘာဝေါ''**တိအာဒိမာဟ။ ဒေယျဓမ္မာ သုလဘာ ဒက္ခိဏေယျာ စ၊ သဒ္ဓါ ပန ဒုလ္လဘာ။ ပုထုဇ္ဇနသ္သ ဟိ သဒ္ဓါအထာ-ဝရာ၊ ပဒေါရေ ပဒေါရေ နာနာ ဟောတိ။ တေနေဝသ္သ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန-သဒိသောပိ အဂ္ဂသာဝကော ပါဋိဘောဂေါ ဘဝိတုံ အသက္ကောန္တော အာဟ "ဒ္ဝိန္နံ ခေါ နေသံ အာဝုသော ဓမ္မာနံ ပါဋိဘောဂေါ ဘောဂါနုဿ ဇိဝိတသ္သ စ၊ သဒ္ဓါယ ပန တွံ ပါဋိဘောဂေါ''တိ။

ဧဝံ တုမ္ဟေ ပုညေန ပရိဗာဟိရာ ဘဝိဿထာတိ ဣတ္ထေ ပုညေနာတိ နိဿက္ကဝစနံ။ ပုညတော ပရိဟီနာ ပရမ္မုခါ ဘဝိဿထ။ **ဘာကုဋိကာ**တိ မုခါနံ ပဓာနပုရိမဒ္ဒိတဘာဝဒဿနေန[1] ဘာကုဋိကရဏံ၊ မုခသင်္ခေါစေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘာကုဋိကရဏံ သီလမသ္သာတိ **ဘာကုဋိကော**၊ ဘာကုဋိကသ္သ ဘာဝေါ **ဘာကုဋိယံ**။ **ကုဟနာ**တိ ဝိမှာပနာ။ ကုဟသ္သ အာယနာ **ကုဟာယ-နာ**။ ကုဟိတသ္သ ဘာဝေါ **ကုဟိတတ္တံ**။

ပါဝိဆ္ဆောတိ အသန္တဂုဏဒီပနကာမော။ **ဣဆ္ဆာပကတော**တိ ဣစ္ဆာယ အဲပ-ကတော၊ ဥပဒ္ဒုဝေါတိ အတ္ထော။ **သမ္ဘာဝနာမိပွါယော**တိ ဗဟုမာနဗ္ဗော-သယော။ **ဂမနံ သဏ္ဌပေတီ**တိ အဘိက္ကမာဒိဂမနံ အဘိသန်ဓေတိ၊ ပါသာဒိက-ဘာဝံ ကရောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ပဏိဓာယ ဂန္ဆီ**တိ ပတ္ထနံ ဌပေတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **သမာဟိတော ဝိယ ဂန္ဆီ**တိ ဥပစာရပ္ပတ္တော ဝိယ ဂစ္ဆတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အာပါထကမ္မာယိံ ဟောတီတိ သမ္မုခါ အာဂတာနံ မနုဿာနံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇန္တော ဝိယ သန္တဘာဝံ ဒဿေတိ။ **ဣရိယာပထဿာ**တိ စတု-ဣရိယာပထဿ။ **အာဌပနာ**တိ အာဒိဋ္ဌပနာ, အာဒရေန ဝါ ဌပနာ။ **ဌပနာ**တိ ဌပနာကာရော။ **သဏ္ဌပနာ**တိ အဘိသန်ဓိဏံ၊ ပါသာဒိက-ဘာဝကရဏာနံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အရိယဓမ္မသန္နိဿိတာ**နံ လောကုတ္တရဓမ္မ-ပဋိဗဒ္ဓံ။ **ကုဋ္ဌိကာ**နံ အဝါပုရဏံ။ **မိတ္တာ**တိ သိနေဟဝန္တော။ **သန္ဒိဋ္ဌာ**တိ ဒိဋ္ဌမတ္တာ။ **သမ္ဘတ္တာ**တိ ဒဋ္ဌမိတ္တာ။ **ဥဋ္ဌဏ္ဍော**တိ ဧကော ပတိဿယဝိသေသော။

၁-ပဓာနပရိမထိတဘာဝဒဿနေန (သီ)

ကောရဇိကကောရဇိကောတိ သင်္ကော်စသင်္ကော်စကော၊ အတိသင်္ကော်စကောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ကောရစကကောရစကော"တိပိ ဝါ ပါဠိဿ။ **ဘာကုဋိကဘာကုဋိကော**တိ အတိဝိယ မုခသင်္ကော်စနသီလော။ **ကုဟက-ကုဟကော**တိ အတိဝိယ ဝိမှာပကော။ **လပကလပကော**တိ အတိဝိယ သလ္လာပကော။ **မုခသမ္ဘာဝိကော**တိ အတ္တနော မုခဝသေန အညေဟိ သဟ သမ္ဘာဝိကော၊ အပ်ိတစ်တ္တောတိ ဇကော။ **သန္ထာန**န္တိ ကိလေသသန္ထတာယ သန္ထာနံ။ **သမာပတ္တိန**န္တိ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာနံ။ **ဂဒ္ဒိဗာဓိ**န္တိ နိန္နပတိဋ္ဌာနံ [၂]။ **ဂုဠ္ဟိ**န္တိ ဒဿေတုံ ဒုက္ခံ။ **နိပုဏ**န္တိ သုခုမံ။ **ပဋိစ္ဆန္နာ**နန္တိ ပဒတ္ထေန ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈာဓိပ္ပါယံ။ **လောကုတ္တရာ**နန္တိ ခမ္မဓိပကံ။ **သုညတာပဋိသညုတ္တာ**နန္တိ နိဗ္ဗာနပဋိသညုတ္တံ။ အထ ဝါ **လောကုတ္တရ-သုညတာပဋိသညုတ္တာ**နန္တိ လောကုတ္တရမမ္ဘူတနိဗ္ဗာနပဋိသညုတ္တံ။

ကာယိကံ ပါဂဗ္ဘိယန္တိ ကာယေ ဘဝံ ကာယိကံ။ ဝါစသိကစေတသိကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အစိတ္တီကာရကတော**တိ ဗဟုမာနကိရိယရဟိတော။ **အနု-ပါဟနာနံ စက််မန္ထာန**န္တိ ဥပါဟနဝိရဟိတာနံ စက််မန္ထာနံ သမိပေ၊ အနာဒရေ ဝါ သာမိဝစနံ။ **သဥပါဟနော**တိ ဥပါဟနာရူဠ္ဟော ဟုတ္ဝာ စက််-မတိ။ **နိစ္စေ စက််မေ စက််မန္ထာန**န္တိ အကတပရိစ္ဆေဒါယ ဘူမိယာ စက််မန္တေ ပရိစ္ဆေဒံ ကဘ္ဘာ ဝါလုကံ အာကိရိတ္ဝာ အာလမ္ဗနံ ယောဇေတ္ဝာ ကတစက််မေ နိစ္စေပိ စက််မေ စက််မန္တေ။ **ဥစ္စေ စက််မေ စက််မတိ**တိ ဗဟုကစယနသမ္ဘဒ္ဓေ ဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တေ ဥစ္စေ စက််မေ စက််မတိ။ သစေ ပါကာရပရိက္ခိတ္တော ဟောတိ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကယုတ္တော, ပဗ္ဘတန္တရဝနန္တရဘူမန္တရသ ဝါ သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော၊ တာဒိသေ စက််မေ စက််မိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နေပိ ဥပစာရံ မုဉ္စိတ္ဝာ ဝဋ္ဋတိ။ **ဃဋ္ဋယန္တော ဝိ တိဋ္ဌတိ**တိ အတိသမိပေ တိဋ္ဌတိ။ **ပုရတော ဝိ တိဋ္ဌတိ**တိ ပုရဘိမဘောဝိ တိဋ္ဌတိ။ **ဒ္ဝိတကော ဝိ ဘဏတိ**တိ ခါဏုကော ဝိယ အနောန-မိတ္ဝာ ဘဏတိ။ **ဗဟုဝိက္ခေပကော**တိ ဗဟုံ ဒိဝိတ္ဝာ ဒိဝိတ္ဝာ ဘဏတိ။

အနုပခဇ္ဇာတိ သဗ္ဗေသံ နိသိန္နဋ္ဌာနံ ပဝိသိတ္ဝာ။ **နဝေဝိ ဘိက္ခူ။ အာသနေန ပဋိဗာဟာ**တိ အတ္တနော ပတ္တာသနေ အနိသိဒိတ္ဝာ ပုရေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ ပဝိသန္တော အာသနေန ပဋိဗာဟာတိ နာမ။

အနာပုစ္ဆိဒ္ဓိ ကဋ္ဌံ ပက္ခိပတီတိ အနာပုစ္ဆိတ္ဝာ အနပလောကေတ္ဝာ အဂ်ိမ္ဟိ ဒါရုံ ဒိပတိ။ **ဒ္ဝါရံ ပိဒဟတီ**တိ ဇန္တာဃရေ ပိဒဟတိ။

၁-ခကာရဠ္လကကောတိ ဝါ (သီ)၊ ကောရဇကောတိ ဝါ (သျာ) ၂-ဆိန္နပတိဋ္ဌံ (သျာ)

ဩတရတီတိ ဥဒကတိတ္ထံ ပဝိသတိ။ **နာယတီ**တိ သရိရံ သိနေဟေတိ။ **ဥတ္တရတီ**တိ ဥဒကတိတ္ထတော တီရံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။

ဧ၀ါက္ကမ္မာဒီတိ အာဒိက္ကမိတ္ဝာပိ။ **ဩ၀ရကာနီ**ဘိ ဂဒ္ဒေ ပတိဋ္ဌိတသယန-ဃရာနိ၁။

ဂိဒ္ဓာနီတိ ပဋိစ္ဆန္နာနိ။ **ပဋိစ္ဆန္နာနီ**တိ အညေဟိ ပဋိစ္ဆာဒိတာနိ။

အနစ္ဆိဒ္ဒေ ၀ါတိ ထေရေဟိ "ဓမ္မံ ဘဏာဟိ"တိ အနာဏတ္တေ၀ အနာ-ယာစိတော စ။

ပါပဓမ္မောတိ လာမကဓမ္မော။ **အသုစိသင်္ကသရသမာစာရော**တိ အညေဟိ "အယံ ဒုဿီလော"တိ သင်္ကယ သရိတမ္ပေါ အာစာရော သံယောဂေါ တေသာတိ အသုစိသင်္ကသရသမာစာရော။ သင်္ကသရသမာစာရေါတိ သကာရံသံယောဂံ ကတ္ဝာပိ ပဌမ္ပိ။ **ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော**တိ ပဋိစ္ဆာဒိတကာယ-၀စီကမ္မန္တော။ **အဿမဏော**တိ နု သမဏော။ **သမဏပဋိညော**တိ "အဟံ သမဏော"တိ ပဋိဇာနန္တော။ **အမြဟ္မစာရီ**တိ သေဋ္ဌစရိယာ ဝိရဟိတော။ **မြဟ္မစာရိပဋိညော**တိ ဝုတ္တပဋိပက္ခေါ။ **အန္တောပူတီ**တိ အဗ္ဘန္တရေ ကုသလ-ဓမ္မဝိရဟိတတ္တာ အန္တောပူတိဘာ၀မာပန္နော။ **အ၀သုတော**တိ ရာဂေန တိန္တော။ **ကသမ္ဗုဇာတော**တိ သင်္ကာရသဘာ၀ေါ။ **အာစာရဂေါစရ-သမ္ပန္နော**တိ ဇေဋ္ဌ ဘိက္ခု သဂါရ၀ေါ သပ္ပတိဿော ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ပန္နော သုနိ၀ဇ္ဇော သုပါရုတော ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တေန အာလော-ကိတေန ဝိလောကိတေန သမိဉ္ဇိတေန ပသာရိတေန သြက္ခိတ္တစက္ခု ဣရိယာ-ပထသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဘောဇနေ မတ္တညူ ဇာဂရိယမနုယုတ္တော သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော အာရဒ္ဓ၀ီရိယော အာဘိသမာစာရိကေသု သက္ကစ္စကာရီ ဂရုစိတ္တီကာရဗဟုလော ဝိဟရတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာစာရော။ ဧ၀ံ တာ၀ အာစာရော ဝေဒိတ၀ေါ။

ဂေါစရော ပန တိဝိဓော ဥပနိဿယဂေါစရော အာရက္ခဂေါစရော ဥပ-နိဗန္ဓဂေါစရောတိ။ တဿ ကာမော **ဥပနိဿယဂေါစရော**? ဒသကထာ၀တ္ထု-ဂုဏသမန္နာဂတော ကလျာဏမိတ္တော၊ ယံ နိဿာယ အသုတံ သုဏာတိ၊ သုတံ ပရိယောဒါပေတိ၊ ကင်္ခံ ဝိတရတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥဇုံ ကရောတိ၊ စိတ္တံ ပသာဒေတိ၊ ယသ ၀ါ ပန အနုသိက္ခမာနော သဒ္ဓါယ ၀ဍ္ဎတိ၊ သီလေန၊သုတေန၊ စာဂေန၊ ပညာယ ၀ဍ္ဎတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနိဿယဂေါစရော။

၁-ဂဒ္ဒပဋိမဏ္ဍိတသယနဃရာနိ (သျာ)

ကတမော **အာရက္ခဂေါစရော**? ဣမ ဘိက္ခု အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌော ဝိထိံ ပဋိပန္နော ဩကိဏ္ဏစက္ခု ယုဂမတ္တဒဿာဝီ သုသံဝုတော ဂစ္ဆတိ၊ နဟတ္ထိံ ဩလောကေန္တော၊ နအဿံ၊ နရထံ၊ နပတ္တိံ၊ နဣတ္ထိံ၊ နပုရိသံ ဩလောကေန္တော၊ နဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေန္တော၊ နအဓော ဩလောကေန္တော၊ နဒိသာဝိဒိသံ ပေက္ခမာနော ဂစ္ဆတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ အာရက္ခဂေါစရော။

ကတမော **ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော**? စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ယတ္ထ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ ဘဂဝတာ "ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော? ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ"တိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရောတိ။ ဣတိ ဣမိနာ စ အာစာရေန ဣမိနာ စ ဂေါစရေန ဥပေတော။ပ။ သမန္နာဂတော။ တေနဝိ ဝုစ္စတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ။

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ အဏုပ္ပမာဏေသု အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသေခိယအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿနသီလော။ **သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသူ**တိ ယံကိဉ္စိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ သမ္မာ အာဒါယ သိက္ခတိ။ ဣတ္ထ စ "ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော"တိ ဧတ္တာဝတာ စ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဒဿိတံ။ "အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော"တိ အာဒိ ပန သဗ္ဗံ ယထာပဋိပန္နဿ တံ သီလံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၈။ **သာတိယေသု အနဿာဝီ**တိ သာတဝတ္ထူသု ကာမဂုဏေသု တဏှာသန္ထဝဝိရဟိတော။ **သဏ္ဟော**တိ သဏှေဟိ ကာယကမ္မာဒီဟိ သမန္နာဂတော။ **ပဋိဘာနဝါ**တိ ပရိယတ္တိပရိပုစ္ဆာဓိဂမပဋိဘာနေဟိ သမန္နာဂတော။ **နိသဇ္ဇဝါ**တိ သာမံ အဓိဂတဓမ္မံ နကဿစိ သဒ္ဒဟတိ။ **နိရဇ္ဇတီ**တိ ခယာရာဂဿ ဝိရတ္တတ္တာ ဣဒါနိ နရဇ္ဇတိ။

ယေသံ ဒေသောတိ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ သာတဝတ္ထူသု ကာမဂုဏေသု ဣစ္ဆာတဏှာ။ **အပ္ပဟီနာ**တိ သန္ထဝသမ္ပယုတ္တာ တဏှာ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အပ္ပဟီနာ။ **တေသံ စက္ခုတော ရူပတဏှာ သဝတီ**တိ ဧတေသံ စက္ခုဒ္ဒါရတော ပဝတ္တဇဝနဝိထိသမ္ပယုတ္တာ ရူပါရမ္မဏာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **အာသဝတီ**တိ ဩကာသတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ဓမ္မတော ယာဝ ဂေါတြဘူ သဝတိ။ **သန္ဒတီ**တိ နဒိသောတံ ဝိယ အဓောမုခံ သန္ဒတိ။ **ပဝတ္တတီ**တိ ပုနပ္ပုနံ

၁-သံ၃-၁၂၈-ဝိဋ္ဌေ။

ဥပ္ပတ္တိဝသေန ပဝတ္တတိ။ သေသဒွါရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သုက္ကပဉ္ခေ ဝုတ္တ-ဝိပရိယာယေန တက္ကာ အရဟာတ္တမဂ္ဂေန သုပဟိနာ။ တေသံ စက္ခုတော ရူပတက္ကာ န သဝတိ။

သက္ကေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတောတိ အဖရူသေန မုဒုနာ ကာယ-ကမ္မေန သမဂီဘူတော ဧကီဘူတော။ **ဝစီကမ္မာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **သက္ကေဟိ သတိပဋ္ဌာနေဟိ**တိအာဒီသု သတိပဋ္ဌာနာဒယော လောကိယ-လောကုတ္တရမိဿကာ။ပရိယာပုဏာနအတ္ထာဒိပရိပုစ္ဆာလောကိယလောကုတ္တရ-ဓမ္မာဓိဂမဝသေန သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏာသမတ္ထာ တိသော ပဋိဘာနပဉ်ဘေဒသမ်ါတာ ပညာ ယဿ အတ္ထိ၊ သော **ပဋိဘာနဝါ။ တဿ ပရိယတ္တိံ နိဿာယ ပဋိဘာယတီ**တိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပရိယာပုဏံ အလ္လိ-ယိတ္ဝာ ဉာဏံ ဇာယတိ ဉာဏံ အဘိမုခံ ဟောတိ။ **စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ**တိ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကဝသေန ဝုတ္တာ။ မဂ္ဂဖလာနိ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဝသေန။ စတသော ပဋိသမ္ဘိဒါယော ဆ စ အဘိညာယော ဝိမောက္ခန်ကဝသေန ဝုတ္တာတိ ဉာတဗ္ဗာ။

တတ္ထ **စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော**တိ စတ္တာရော ဉာဏပဘေဒါတိ အတ္ထော။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအာသဝက္ခယပရိယောသာနာနိ အဓိကာနိ ဆ ဉာဏာနိ။ **တဿာ**တိ ပရဿ[1]၊ အတ္ထော ပဋိဘာယတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ **အတ္ထော**တိ သခ်ေပတော ဟေကုဖလံ။ တဋ္ဌိ ယသ္မာ ဟေတုအနုသာရေန အရိယတိ အဓိဂမိယတိ ပါပုဏီယတိ၊ တသ္မာ အတ္ထောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဘေဒတော ပန ယံကိဉ္စိ ပစ္စယုပ္ပန်ဒံ နိဗ္ဗာနံ ဘာသိတတ္ထော ဝိပါကော ကိရိယာတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အတ္ထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တံ အတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခန်သ သော အတ္ထော ပဘေဒတော ဉာတော ပါကဋော ဟောတိ။ **ဓမ္မော**တိ သခ်ေပတော ပစ္စယော။ သော ဟိ ယသ္မာ တံ တံ ဝိဒဟတိ ပဝတ္တေတိ စေဝ ပါပေတိ စ၊ တသ္မာ ဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဘေဒတော ပန ယော ကောစိ ဖလနိဗ္ဗတ္တကော ဟေတု အရိယမဂ္ဂေါ ဘာသိတံ ကုသလံ အကုသလန်ဿ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တံ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန်သ သော ဓမ္မော ပဘေဒတော ဉာတော ပါကဋော ဟောတိ၊ တသ္မိံ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ယာ သဘာဝနိရုတ္တိ အဗျဘိစာရိ ဝေါဟာရော၊ တဿ အဘိလာပေ ဘာသနေ ဉဒိရဏော တံ လပိတံ ဘာသိတံ ဉဒိရိတံ သဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဒံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခန်သ သာ နိရုတ္တိ ဉာတာ ပါကဋာ ဟောတိ။

၁-တဿာတိ ပဒဿ (သီ)

ထွေ **အထွေ ဉာတေ အထွော ပဋိဘာယတီ**တိ ဇာဒါနိ တဿ သဒ္ဒိ အာဟာရိက္ခာ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေ အထွေ ပါကဋီဘူတေ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ အထွော တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဋိဘာယတိ ဉာဏာဘိမုခေါ ဟောတိ။ **ဓမ္မေ ဉာတေ ဓမ္မော ပဋိဘာယတီ**တိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေ ဓမ္မေ ပါကဋီဘူတေ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ ဓမ္မော ပဋိဘာယတိ။ **နိရုတ္တိယာ ဉာတာယ နိရုတ္တိ ပဋိဘာယတီ**တိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါယ နိရုတ္တိယာ ပါကဋာယ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါ နိရုတ္တိ ပဋိဘာယတိ။ **ဇာမေသု တီသု ဉာဏေသု ဉာဏန်** အဿဓမ္မနိရုတ္တိသု ဇာမေသု တီသု သမ္မတ္တကဉာဏမာရမ္မဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တသ္သ တေသု တီသု ဉာဏေသု ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ, ယထာ-ဝုတ္တေသု ဝါ တေသု တီသု ဉာဏေသု ဂေါစရကိစ္စာဒိဝသေန ဝိတ္ထာရဂတံ ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ။ **ဇာမာယ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယာ**တိ ဇာမာယ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ယထာဝုတ္တဝိတ္ထာရပညာယ ဥပေတော ဟောတိ။ **သော ဝုစ္စတိ ပဋိဘာနဝါ**တိ နိဂမေန္တော အာဟ။ **ယဿ ပရိယတ္တိ နတ္ထီ**တိ ပရိယတ္တိ နာမ ဗုဒ္ဓဝစနံ။ တဉ္ဒိ ဥဂ္ဂဏှန္တဿ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဓေရုပါ ပရိယတ္တိ နတ္ထိ။ **ပရိပုစ္ဆာ နတ္ထီ**တိ ပရိပုစ္ဆာ နာမ ပါဠိအဋ္ဌကထာဒီသု ဂဏ္ဌိပဒအတ္ထပဒဝိနိစ္ဆယကထာ။ ဥဂ္ဂဟိတပါဠိအာဒီသု ဟိ အတ္ထံ ကထေန္တသ္သ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ **အဓိဂမော နတ္ထီ**တိ အဓိဂမော နာမ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ။ အရဟတ္တံ ဟိ ပတ္တသ္သ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ ယဿ ဝုတ္တပ္ပကာရာ တိဝိဓာ သမ္ပတ္တိ နတ္ထိ။ **ကိံ တဿ ပဋိဘာယိဿတီ**တိ ကေန ကာရဏေန တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ။

သာမန္တာ သယမေဝ။ **သယံ အဘိညာတန္တာ** သယမေဝ တေန ဉာဏေန အဝဂမိတံ။ **အတ္တာပစ္စက္ခံ ဓမ္မန္တာ** အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓံတံ ပစ္စဝေက္ခိတံ ဓမ္မံ။ **နာ ကဿစိ သဒ္ဒဟတီ**တိ အတ္တပစ္စက္ခတာယ ပရေသံ နာ သဒ္ဒဟတိ၊ သဒ္ဓါယ နာ ဂစ္ဆတိ။ **အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ**တိအာဒိကံ ဒွါဒသပဒိကံ ပစ္စယာကာရဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ **အဝိဇ္ဇာနိရောဓော**တိအာဒယော သံသာရနိဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ **ဇုဒံ ဒုက္ခ**န္တိအာဒိ သစ္စဒဿနဝသေန။ **ဇုမေ အာသဝါ**တိအာဒယော အပရေန ပရိယာယေန ကိလေသဝသေန ပစ္စယဒဿနဝသေန။ **ဇုမေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ**တိအာဒယော အဘိညေယျပရိညေယျပဟာတဗ္ဗဘာဝေ-တဗ္ဗသစ္ဆိကာတဗ္ဗဓမ္မာနံ ဒဿနဝသေန။ **ဆန္နံ ဖဿာယတနာန**န္တိအာဒယော ဖဿာယတနာနံ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဝါရ အတ္ထင်္ဂမဒ္ဝါရ အဿာဒဒ္ဝါရ ဥပ္ပဒ္ဒဝဒ္ဝါရ နိဿရဏဒ္ဝါရ ဒဿန-ဝသေန။ **ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ** ပဉ္စဝိသတိဝိဓေန ဥဒယဒ္ဝါ ဝယဒ္ဝါ၊ တေသု

၁-ဝိတ္ထာရတော (က)

ဆန္ဒရာဂဝသေန အဿာဒဒ္ဓု၊ တေသံ ဝိပရိဏာမံ အာဒီနဝဒ္ဓု၊ နိဿရဏာသ၌တိ နိဗ္ဗာနဒ္ဓု။ **စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ** အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယဒ္ဓု၊ အဝိဇ္ဇာဒိနိရောဓေ အတ္ထင်္ဂမဒ္ဓု ဝေမာဒိဒဿနဝသေန ဝုတ္တာ။ ဧတေ ဓမ္မာ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အမတောဂဓန် နတ္ထိ ဧတေသ မရဏာသ၌တိ မတန်၊ အမတံ။ ကိလေသဝိသပဋိပက္ခတ္တာ အဂဒန်ဝိ အမတံ။ တသ္မိံ နိန္နတာယ **အမတောဂဓံ။ အမတပရာယနန်**[1] ဝုတ္တပ္ပကာရံ အမတံ ပရံ အယနံ ဂတိ ပတိဋ္ဌာ အဿာတိ အမတပရာယနံ။ **အမတပရိယောသာနန်** တံ အမတံ သံသာရဿ နိဋ္ဌာဘူတတ္တာ ပရိယောသာနမဿာတိ အမတပရိယောသာနံ။

၈၉။ **လာဘကမျာ နံ သိက္ခတီ**တိ လာဘပတ္ထနာယ သုတ္တန္တာဒိနံ နံ သိက္ခတိ။ **အဝိရုဒ္ဓေါ စ တက္ကာယ၊ ရသေသု နာနုဂိဇ္ဈတီ**တိ ဝိရောဓဘာဝေန စ အဝိရုဒ္ဓေါ ဟုတ္ဝာ တက္ကာယ မူလရသာဒိသု ဂေဓံ နာပဇ္ဇတိ။

ကေန နု ခေါတိ လာဘပတ္ထနာယ ကာရဏစိန္တနေ ပိဟဿ ပရိယောသနေ နိပါတော။ **လာဘာဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ**တိ စတုန္နံ ပစ္စယာနံ ဝိသေသေန ဥပ္ပတ္တိယာ။ **လာဘံ ပရိပါစေန္တော**တိ ပစ္စယေ ပရိပါစယန္တော။

အတ္တာဒမတ္ထာယာတိ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယ ပညာယ အတ္တနော ဒမနတ္ထာယ။ **အတ္တသမတ္ထာယာ**တိ သမာဓိသမ္ပယုတ္တာယ ပညာယ အတ္တနော သမာဓာနတ္ထာယ။ **အတ္တပရိနိဗ္ဗာပနတ္ထာယာ**တိ ဒုဝိဓေနာပိ ဉာဏေန အတ္တနော အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ ''အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ ခေါ အာဝုသော ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီ''တိ ၂။ **အပ္ပိစ္ဆညေဝ နိဿာယာ**တိ ဇေဋ္ဌ ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆော ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော ဓုတင်္ဂအပ္ပိစ္ဆောတိ စတ္တာရော အပ္ပိစ္ဆာ၊ တေသံ နာနတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတံ ဧဝ၊ တံ အပ္ပိစ္ဆံ အလ္လီယိတ္ဝာ။ **သန္တုဋ္ဌိညေဝ**တိ စတူသု ပစ္စယေသု စ တိဝိဓံ သန္တောသံ အလ္လီယိတ္ဝာ၊ ဧတေသံ ဝိဘာဂေါ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတောယေဝ။ **သလ္လေခညေဝ**တိ ကိလေသလေခနံ။ **ဣဒမတ္ထိတညေဝ**တိ ဣမေဟိ ကုသလဓမ္မေဟိ အတ္ထိ ဣဒမတ္ထိ၊ တဿ ဘာဝေါ ဣဒမတ္ထိတာ၊ တံ ဣဒမတ္ထိတံယေဝ နိဿာယ အလ္လီယိတ္ဝာ။

ရသေတိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **မူလရသေ**တိ ယံကိဉ္စိ မူလံ ပဋိစ္စ နိဗ္ဗတ္တရသော။ **ခန္ဓရသာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အမိုလန်** တက္ကမ္ပိလာဒိ။

၁-အမတပရာယဏန်(သီ)

၂-မ ၁-၂၀၄-ဝိဋ္ဌေ။

မဓုရန် ဇကေန္တာတော ဂေါသပ္ပိအာဒိ။ မဓု ပန ကသာဝယုတ္တံ စိရနိက္ခိတ္တံ ကသာဝံ ဟောတိ၊ ဖာဏိတံ ခါရိယုတ္တံ စိရနိက္ခိတ္တံ ခါရိယံ ဟောတိ။ သပ္ပိ ပန စိရနိက္ခိတ္တံ ဝဏ္ဏဂန္ဓေ ဇဟန္တမ္ပိ ရသံ နဇဟတိတိ တဒေဝ ကေန္တမဓုရံ။ **တိတ္တက**န်း နိမ္မပဏ္ဏာဒိ။ **ကဋုက**န်း သိင်္ဂိဝေရမရိစာဒိ။ **လောဏိက**န်း သာမုဒ္ဒိကလော-ဏာဒိ။ **ခါရိက**န်း ဝါတိင်္ဂဏကဋ္ဌိရာဒိ[1]။ **လမ္ဗိက**န်း[2] ပဒရာမလက ကပိဋ္ဌသာလ-ဝါဒိ။ **ကသာဝ**န်း ဟရိတကာဒိ။ ဤမေ သပ္ပေါ ရသာ ဝဏ္ဏဝသေန ဝုတ္တာ။ တံတံဝဏ္ဏကော ပနေတ္ထ ရသော စ အမ္ဗိလာဒိနိ နာမေဟိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သာဋု**တိ ဤဋ္ဌရသော။ **အသာဋု**တိ အနိဋ္ဌရသော။ ဤမိနာ ပဒဒွယေန သပ္ပေါပိ ရသော ပရိယာဒိန္နော။ **သီတ**န်း သီတရသော။ **ဥဏှ**န်း ဥဏှရသော။ ဧဝမယံ[3] မူလရသာဒိနာ ဘေဒေန ဘိန္နောပိ ရသော လက္ခဏာဒိဟိ အဘိန္နောယေဝ[4]။ သပ္ပေါပိ ဟေသ ဇိဝှါပဋိဟနနလက္ခဏော၊ ဇိဝှါဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝရသော၊ တသ္မေဝ ဂေါစရပစ္စုပဋ္ဌာနော။ **တေ ဇိဝှရွေန ရသဂ္ဂါနိ**တိ ဧတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပသာဒဇိဝှရွေန ဥတ္တမရသာန်။ **ပရိယေသန္တာ**တိ ဂဝေသမာနာ။ **အာဟိဏ္ဍန်း**တိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစရန်း။ **တေ အမ္ဗိလံ လဘိတ္ဝာ အနမ္ဗိလံ ပရိယေသန်း**တိ တဏ္ဍာဒိအမ္ဗိလံ လဒ္ဓါ အနမ္ဗိလံ ဂဝေသန်း။ ဧဝံ သပ္ပံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ ယောဇိတံ။

ပဋိသန်ဓိ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိတိ ပဋိသန္ဓိနပညာယ[5] ဇာနိတ္ဝာ ဥပါယေန အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဤဒါနိ ဥပါယံ ဒဿေတုံ "**နေဝ ဒဝါယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **နေဝ ဒဝါယာ**တိ ဒဝတ္ထာယ နာ အာဟာရေတိ။ တတ္ထ နဋ္ဌလဿ-ကာဒယော ဒဝတ္ထာယ အာဟာရေန်း နာမ။ ယဉ္စိ ဘောဇနံ ဘုတ္တာဿ နစ္ဆဂိတကမ္ဗသိလောကသဒ္ဒါတော ဒဝေါ အတိရေကတရေန ပဋိဘာတိ၊ တံ ဘောဇနံ အဓမ္မေန ဝိသမေန ပရိယေသိတ္ဝာ တေ အာဟာရေန်း။ အယံ ပန ဘိက္ခု နာ ဧဝမာဟာရေတိ။

နာ မဒါယာတိ မာနမဒပုရိသမဒါနံ ဝဓုနတ္ထာယ နာ အာဟာရေတိ။ တတ္ထ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ မဒတ္ထာယ အာဟာရေန်း နာမ။ တေ ဟိ အတ္တနော မာနမဒပုရိသမဒါနံ ဝဓုနတ္ထာယ ပိဏ္ဍရသဘောဇနာဒိနိ ပဏီတဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇန်း။ အယံ ပန ဘိက္ခု ဧဝံ နာဟာရေတိ။

၁-ဝါတိင်္ဂနကမ္မိလ္လကာဒိ (သီ)
၂-ဧဝမဿ (က)
၃-လဗိလန်း ဗိလဝ ကပိဋ္ဌ သာလဝါဒိ (သီ)
၄-ပဋိသန်ဓိယ ပညာယ (က)

နံ မဏ္ဍနာယာတိ သရိရမဏ္ဍနတ္ထာယ နံ အာဟာရေတိ။ တတ္ထ ရူပူပဓိဝိ-နိယော မာတုဂါမာ အန္တေပုရိကာဒယော စ သပ္ပိဖာဏိတာဒိနိ ပိဝန္တိ၊ သိနိဒ္ဓမုဒုမဒ္ဒဝဘောဇနံ အာဟာရေန္တိ။ ဧဝံ နော အဂ်လဒ္ဓိ[1] သုသဏ္ဌိတာ ဘဝိဿတိ၊ သရိရေ ဆဝိဝဏ္ဏော ပသန္နော ဘဝိဿတီတိ။ အယံ ပန ဘိက္ခု ဧဝံ နံ အာဟာရေတိ။

နံ ဝိဘူသနာယာတိ သရိရေ မံသဝိဘူသနတ္ထာယ နံ အာဟာရေတိ။ တတ္ထ နိဗ္ဗုဒ္ဓမလ္လမုဋ္ဌိကမလ္လစေဋကာဒယော သုသိနိဒ္ဓေဟိ မဒ္ဓမံသာဒီဟိ သရိရံ ပိဏေန္တိ "ဧဝံ နော မံသံ ဥဿဒံ ဘဝိဿတိ ပဟာ်ရသဟနတ္ထာယာ"တိ။ အယံ ပန ဘိက္ခု ဧဝံ သရိရေ မံသဝိဘူသနတ္ထာယ နံ အာဟာရေတိ။

ယာဝဒေ်ဒဝါတိ အာဟာရာဟရဏပယောဇနဿ ပရိစ္ဆေဒနိယမဒဿနံ။ **ဣမဿ ကာယဿ ဋ္ဌိတိယာ**တိ ဣမဿ စတုမဟာဘူတိကဿ ကရဇကာယဿ ဋ္ဌပနတ္ထာယ အာဟာရေတိ၊ ဣဒမဿ အာဟာရာဟရဏော ပယောဇနန္တိ အတ္ထော။ **ယာပနာယာ**တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယယာပနတ္ထာယ အာဟာရေတိ။ **ဝိဟိံ-သူပရတိယာ**တိ ဝိဟိံသာ နာမ အဘုတ္တာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကခုဒ္ဓါ[2]၊ တဿာ ဥပရတိယာ ဂူပဿမနတ္ထာယ အာဟာရေတိ။ **ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာ**တိ ဗြဟ္မစရိယံ နာမ တိသ္သော သိက္ခာ သကလသာသနံ၊ တဿ အနုဂ္ဂဏှတ္ထာယ အာဟာရေတိ။

ဣတိတိ ဥပါယနိဒဿနံ၊ ဣမိနာ ဥပါယေနာတိ အတ္ထော။ **ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ**တိ ပုရာဏဝေဒနံ နာမ အဘုတ္တာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ၊ တံ ပဋိဟနိဿာမိတိ အာဟာရေတိ။ **နဝဉ္စ ဝေဒနံ နဿ ဥပ္ပါဒေဿာမိ**တိ နဝဝေဒနာ နာမ အတိဘုတ္တာပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ၊ နံ တံ ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ အာဟာရေတိ။ အထ ဝါ နဝဝေဒနာ နာမ ဘုတ္တာပစ္စယာ နံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ[3]၊ တဿာ အနုပ္ပန္နာယ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထမေဝ အာဟာရေတိ။

ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိတိ ယာပနာ စ မေ ဘဝိဿတိ။ **အနဝဇ္ဇတာ စာ**တိ ဇာတေ အတ္ထိ သာဝဇ္ဇံ၊ အတ္ထိ အနဝဇ္ဇံ။ တတ္ထ အဓမ္မိကပရိယေသနာ အဓမ္မိကပဋိဂ္ဂဟဏံ အဓမ္မေန ပရိဘောဂေါတိ ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ နာမ။ ဓမ္မေန ပန ပရိယေသိတ္ဝာ ဓမ္မေန ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇနံ အနဝဇ္ဇံ နာမ။ ကေစ္ပော အနဝဇ္ဇေယေဝ[4] သာဝဇ္ဇံ ကရောတိ၊ "လဒ္ဓံ မေ"တိ ကတ္ဝာ

၁-အဂ်လဒ္ဓိ (သျာ) အဂ်သန္ဓိ (က)　　၂-ခုဒ္ဓါ (သီ)

၃-ဘုတ္တာပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ (သီ၊ က)　　၄-အနဝဇ္ဇံယေဝ (သီ၊ က)

ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ တံ ဇီရာပေတုံ အသက္ကောန္တော ဥဒ္ဒါရိရေစနအဓေါ-
ရေစနာဒိဟိ ကိလမတိ၊ သကလရိဟာရေ ဘိက္ခူ။ တဿ သရီရပဋိဇဂ္ဂန-
ဘေသဇ္ဇပရိယေသနာဒိသု ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ "ကိံ ဇာဒ"န္တိ ဝုတ္တေ
"အသုကဿ နာမ ဥဒရံ ဥဒ္ဓုမာတ"န္တိအာဒိံ ဝဒန္တိ။ "သေ နိစ္စကာလမ္ပိ
ဧဝံ ပကတိကောယေဝ၊ အတ္တနော ကုစ္ဆိပ္ပမာဏံ နာမ နု ဇာနာတိ"တိ နိန္ဒန္တိ
ဂရဟန္တိ။ အယံ အနဝဇ္ဇေယေဝ သာဝဇ္ဇံ ကရောတိ နာမ။ ဧဝံ အကတ္ဝာ
"အနဝဇ္ဇတာ စ မေ ဘဝိဿတီ"တိ အာဟာရေတိ။

ဖာသုဝိဟာရော စာတိ ဇေတ္ထောပိ အတ္ထိ ဖာသုဝိဟာရော၊ အတ္ထိ နု
ဖာသုဝိဟာရော။ တတ္ထ အာဟရဟတ္ထကော အလံသာဋကော တတြုဝ္ဟကော
ကာကမာသကော ဘုတ္တဝမိတကောတိ ဇုမေသံ ပဉ္စန္နံ ဖြာဟ္မဏာနံ ဘောဇနံ
နု ဖာသုဝိဟာရော နာမ။ ဇေတသု ဟိ **အာဟရဟတ္ထကော** နာမ ဗဟုံ
ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော "အာဟရ ဟတ္ထ"န္တိ
ဝဒတိ။ **အလံသာဋကော** နာမ အစ္ဆုဒ္ဓမာတကုစ္ဆိတာယ ဥဋ္ဌိတောပိ သာဋကံ
နိဝါသေတုံ နု သက္ကောတိ။ **တတြုဝ္ဟကော** နာမ ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော
တတြေဝ ပရိဝဋ္ဋတိ။ **ကာကမာသကော** နာမ ယထာ ကာကေဟိ အာမသိတုံ
သက္ကောတိ၊ ဧဝံ ယာဝ မုခဒ္ဓါရာ အာဟာရေတိ။ **ဘုတ္တဝမိတကော** နာမ
မုခေန သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တော တတ္ထေဝ ဝမတိ။ ဧဝံ အကတ္ဝာ
"ဖာသုဝိဟာရော စ မေ ဘဝိဿတီ"တိ အာဟာရေတိ။ ဖာသုဝိဟာရော နာမ
စတ္ဂုဟိ ပဉ္စဟိ အာလောပေဟိ ဥိန္နဒရတာ။ ဇေတ္ထကံ ဟိ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ပါနိယံ
ပိဝတော စတ္တာရော ဇုရိယာပထာ သုခေန ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ
ဧဝမာဟ—

> "စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတ္ဝာ ဥဒကံ ပိဝေ။
> အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော"တိ[၁]။

ဇုမသ္မိံ ပန ဌာနေ အဂ်ါနိ သမောဓာနေတမ္ပဓာနိ။ နေဝ ဒဝါယာတိ ဟိ ဧကံ
အင်္ဂံ၊ နာ မဒါယာတိ ဧကံ၊ နာ မဏ္ဍနာယာတိ ဧကံ၊ နာ ဝိဘူသနာယာတိ ဧကံ၊
ယာဝဒေဝ ဇုမသ္မ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ ဧကံ၊ ဝိဟိံသူပရ-
တိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ ဧကံ၊ ဇုတိ ပုရာဏာဟ္မ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ နဝဟ္မ
ဝေဒနံ နာ ဥပ္ပါဒေဿာမီတိ ဧကံ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတီတိ ဧကံ အင်္ဂံ၊
အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ အယမေတ္ထ ဘောဇနာနိသံသော။

၁-ခ ၂-၃၄၁၊ ခ ၁၁-၃၉၂-ဝိဇ္ဇေသု။

မဟာသိဝတ္ထေရော ပနာဟ "ဟေဋ္ဌာ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ ပဋိက္ခေပေါ နာမ၊ ဥပရိ ပန အဋ္ဌင်္ဂါနိ သမောဓာနေကဗ္ဗာနီ"တိ။ တတ္ထ ယာဝဒေဝ ဇုမဿ ကာယဿ ဒ္ဝိတိယာတိ ကေ အင်္ဂံ၊ ယာပနာယာတိ ကေ၊ ဝိဟိံသုပရတိယာတိ ကေ၊ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ ကေ၊ ဇုတိ ပုရာဏဇ္ဇ ဝေဒနံ ပဋိဟန်္ဂါမိတိ ကေ၊ နဝဇ္ဇ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ ကေ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတီတိ ကေ၊ အနဝဇ္ဇတာ စာတိ ကေ၊ ဖာသုဝိဟာရော ပန ဘောဇနာနိသံသောတိ။ ဧဝံ အင်္ဂင်္သမန္နာဂတံ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။

၉၀။ **ဥပေက္ခကောတိ** ဆဋ္ဌံပေက္ခာယ သမန္နာဂတော။ **သတောတိ** ကာယာနုပဿနာဒိသတိယုတ္တော။

ဥပေက္ခကောတိ ဆဋ္ဌံပေက္ခာယ သမန္နာဂတောတိ ဇတ္ထ ဆဋ္ဌံပေက္ခာဓမ္မော နာမ ကောတိ? ဉာဏာဒယော။ "ဉာဏ"န္တိ ဝုတ္တေ ကိရိယတော စတ္တာရိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ "သတတပါဟာရော"တိ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ မဟာစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ "ရဇ္ဇနဒုဿနံ နတ္ထိ"တိ ဝုတ္တေ ဒသ စိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သောမနဿံ အာသေဝနဝသေန လဗ္ဘတိ။ **စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ**တိ ကာရဏဝသေန စက္ခုတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပဒဿနသမတ္ထေန စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာ။ ပေါရာဏာ ပနာဟု—စက္ခု ရူပံ နု ပဿတိ အစိတ္တကတ္တာ၊ စိတ္တမ္ပိ နု ပဿတိ အစက္ခုကတ္တာ။ ဒ္ဝါရာရမ္မဏသမ်ဉ္ဇနေန ပနပဿာဒဝတ္ထုကေန စိတ္တေန ပဿတိ။ ဤဒိသေသု ပန ဌာနေသု "ဓမ္မနာ ဝိစ္ဆတ်"တိအာဒီသု ဝိယ သသမ္ဘာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာတိ အယမေဝတ္ထ အတ္ထော။

နေဝ သုမနော ဟောတီတိ လောဘုပ္ပတ္တိဝသေန ဆန္ဒရာဂုပ္ပတ္တိဝသေန သောမနဿော န ဟောတိ။ **န ဒုမ္မနော**တိ ပဋိဃုပ္ပတ္တိဝသေန ဒုဋ္ဌစိတ္တော န ဟောတိ။ **ဥပေက္ခကော**တိ ဥပပတ္တိတော ဇုက္ခကော ဟောတိ၊ အပက္ခပတိတော ဟုတ္ဝာ ဇုရိယာပထံ ပဝတ္တေတိ။ **သတော သမ္ပဇာနော**တိ သတိမာ ဉာဏသမ္ပန္နော။ **မနာပံ နာဘိဂိဇ္ဈတီ**တိ မနဝဏ္ဏကံ ဇုဋ္ဌာရမ္မဏံ နာဘိဂိဇ္ဈတိ န ပတ္ထေတိ။ **နာဘိဟံသတီ**တိ န တုဿတိ။ **န ရာဂံ ဇနေတီ**တိ တတ္ထ တတ္ထ ရဇ္ဇနံ န ဥပ္ပါဒေတိ။ **တဿ ဒ္ဝိတော၀ ကာယော ဟောတီ**တိ တဿ ဒိဏ္ဏာသဝဿ စက္ခာဒိကာယော ကမ္မာရဟိတတ္တာ ဒ္ဝိတော နိစ္စလော ဟောတိ။ **အမနာပန္တိ**

၁-သန္တိဟာရောတိ (သီ)

အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ။ **နာ မက္ခံ ဟောတိ**တိ ဒေါမနဿိတော နာ ဟောတိ။ **အပ္ပတိဋ္ဌ-စိတ္တော**တိ ကောဓဝသေန ဋ္ဌိတမနော နာ ဟောတိ။ **အလီနမနသော**တိ အလိန-စိတ္တော။ **အဗျာပန္နစေတသော**တိ ဗျာပါဒရဟိတစိတ္တော။

ရဇနိယေ နာ ရဇ္ဇတီတိ ရဇနိယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ ရာဂံ ဥပ္ပါဒေတိ။ **ဒုဿနိယေ နာ ဒုဿတီ**တိ ဒေါသုပ္ပါဒေ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ ဒေါသံ ဥပ္ပါဒေတိ။ **မောဟနိယေ နာ မုယ္ဟတီ**တိ မောဟနိယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ မောဟံ ဥပ္ပါဒေတိ။ **ကောပနိယေ နာ ကုပ္ပတီ**တိ ကောဓနိယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ စလတိ။ **မဒနိယေ နာ မဇ္ဇတီ**တိ မဒနိယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ သံသီဒတိ။ **ကိလေသနိယေ နာ ကိလိဿတီ**တိ ဥပတပနိယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ နာ ဥပတပ္ပတိ။ **ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တော**တိ ရူပါရမ္မဏော စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တော။ **သုတေ သုတမတ္တော**တိ သဒ္ဒါယတနေ သောတဝိညာဏေန သုတေ သုတမတ္တော။ **မုတေ မုတ-မတ္တော**တိ ဃာနဇိဝှါကာယဝိညာဏေန ပါပုဏိတ္ဝာ ဂဟိတေ ဂဟိတမတ္တော။ **ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တော**တိ မနောဝိညာဏေန ဉာတေ ဉာတမတ္တော။ **ဒိဋ္ဌေ နာ လိမ္ပတီ**တိ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌေ ရူပါရမ္မဏော တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေန နာ လိမ္ပတိ။ **ဒိဋ္ဌေ အနူပယော**တိ ရူပါရမ္မဏော နိတ္တဏှော ဟောတိ။ **အန-ပါယော**တိ အပဒုဋ္ဌစိတ္တော။

သံဝိဇ္ဇတီတိ လဇ္ဇတိ။ **ပဿတီ**တိ ဩလောကေတိ။ **ဆန္နာရဟော**တိ သိနေဟော။ **ရူပါရာမန္တိ** ရူပံ အာရာမံ အဿာတိ ရူပါရာမံ။ ရူပေ ရတန္တိ **ရူပရတံ**။ ရူပေ သန္တုဋ္ဌိတိ **ရူပသမ္မုဒိတံ**။

ဒန္တံ နယန္တိ သမိတိန္တိ ဥယျာနကီဠာမဏ္ဍလာဒိသု မဟာဇနမဇ္ဈေ ဂစ္ဆန္တော ဒန္တမေဝ ဂေါဏဇာတိံ ဝါ အဿဇာတိံ ဝါ ယာနေ ယောဇေတ္ဝာ နယန္တိ။ **ရာဇာ**တိ တထာရူပါနေဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တော ရာဇာဝိ ဒန္တမေဝ အဘိရုဟတိ။ **မနုဿေသူ**တိ မနုဿေသုပိ စတူဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ ဒန္တော နိဗ္ဗိသေဝနော ဝေဒ္ဒေါ။ **ဖယာ'တိ ဝါကျန္တိ** ယော ဇဝရူပံ အတိက္ကမဝစနံ ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စမာနမ္ပိ တိတိက္ခတိ နာ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ နာ ဝိဟညတိ၊ ဇဝရူပေါ ဒန္တော သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။

အဿတရာတိ ဝဋ္ဋဝါယ ဂဠြဘေန ဇာတာ။ **အာဇာနိယာ**တိ ယံ အဿ-ဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေတိ၊ တဿ ခိပ္ပံ ဇာနနသမတ္ထာ။ **သိန္ဓဝါ**တိ သိန္ဓဝရဋ္ဌေ ဇာတာ အဿာ။ **မဟာနာဂါ**တိ ကုဉ္ဇရသင်္ခါတာ မဟာဟတ္ထိနော။

၁-န ပဋိပ္ပဿတိ (သီ၊ သျာ)

အတ္တဒန္တောတိ ဧတေ အဿတရာ ဝါ အာဇာနိယာ ဝါ သိန္ဓဝါ ဝါ ကုဉ္ဇရာ ဝါ ဝရာ ဒန္တာ၊ န အဒန္တာ[1]။ ယော ပန စတုမဂ္ဂသမ်ိတေန အတ္တဒန္တေန ဒန္တတာယ အတ္တဒန္တော နိဗ္ဗိသေဝနော့၊ အယံ တတော၀ိ ဝရံ၊ သဗ္ဗေဟိပိ ဧတေဟိ ဥတ္တရိတရောတိ အတ္ထော။

နဟိ ဧတေဟိ ယာနေဟိတိ ယာနိ ဧတာနိ ဟတ္ထိယာနာဒိယာနာနိ၊ နဟိ ဧတေဟိ ယာနေဟိ ကောစိ ပုဂ္ဂလော သုပိနန္တေနပိ အဂတပုဗ္ဗတ္တာ **"အဂတ"**န္တိသမ်ိတံ နိဗ္ဗာန**ဒိသံ၊** တံ ဌာနံ ဂစ္ဆေယျ။ ယထာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဥုဇ္ဇုယဒမေန **ဒန္တေန** အပရဘာဂေ အရိယမဂ္ဂဘာ၀နာယ **သုဒန္တေန ဒန္တော** နိဗ္ဗိသေ၀နော သပ္ပညော ပုဂ္ဂလော တံ အဂတပုဗ္ဗံ ဒိသံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒန္တဘူမိံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ အတ္တဒမနမေ၀ ဝရန္တိ အတ္ထော။

ဝိဓာသု နု ဝိကမ္မန္တိတိ သေယျသေ သေယျောဟမသ္မီတိအာဒိသု မာန-ဝိဓာသုနစလန္တိနုပ္ပ၀ေ၀ခန္တိ[2]။ **ဝိပ္ပမုတ္တာ ပုနဗ္ဘ၀ါ**တိ ပုနဗ္ဘ၀ပဋိသန္ဓိယာ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိတော သုဋ္ဌု မုတ္တာ မုဉ္စိတ္ဝာ ဌိတာ။ **ဒန္တဘူမိမနုပ္ပတ္တာ**တိ ကေန္တဒမနံ အရဟတ္တဖလဘူမိံ ပါပုဏိတ္ဝာ ဌိတာ။ **တေ လောကေ ဝိဇိတာ၀ိနော**တိ တေ အရဟန္တော သတ္တလောကေ ဝိဇိတဝိဇယာ ဝိဇိတ၀န္တော နာမ ဟောန္တိ။

ယသ္မာ စ ဘာ၀ိတိန္ဒြိယော နိဗ္ဗာယော နိဗ္ဗိကာရော ဒန္တော ဟောတိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒသေန္တော **"ယသိန္ဒြိယာနီ"**တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**ယသ** စက္ခာဒိနိ **ဆဠိန္ဒြိယာနိ** ဂေါစရဘာ၀နာယ အနိစ္စာဒိတိလက္ခဏံ အာရောပေတ္ဝာ ၀ါသနာဘာ၀နာယ သတိသမ္ပဇညဂန္ဓံ[3] ဂါဟာပေတ္ဝာ **ဘာ၀ိတာနိ**၊ တာနိ စ ခေါ **အစ္ဆရိယ်**ဂေါစရဘာ၀နာယ၊ ဧ၀ံ ပန **မဟိဒ္ဓိ စ သဗ္ဗလောကေ**တိ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥုဇ္ဇုယာနံ ဝေကလ္လတာ ဝေကလ္လတော ဝါ သမ္ဘ၀ေါ၊ တတ္ထ နာဘိဇ္ဈာဒိ၀သေန **ဘာ၀ိတာနိ**တိ ဧ၀ံ **နိဗ္ဗိစ္ဆ** ဥတ္ဝာ ပဋိဝိစ္ဆိတ္ဝာ **ဥုမံ ပရဉ္စ လောကံ** သကသန္တတိခန္ဓလောကံ ပရသန္တတိခန္ဓလောကဉ္စ ဒန္တမရဏံ မရိတု-ကာမော **ကာလံ ကန်တိ**၊ ဇိ၀ိတက္ခယကာလံ အာဂမေတိ ပတိမာနေတိ၊ နဘာယတိ မရဏာသ။ ယထာဟ—

> "မရဏော မေ ဘယံ နတ္ထိ၊ နိကန္တိ နတ္ထိ ဇီ၀ိတေ[4]။
> နာဘိကင်္ခါမိ မရဏံ၊ နာဘိကင်္ခါမိ ဇီ၀ိတံ။
> ကာလဉ္စ ပတိမာနေမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ"တိ[5]။

၁-ဒန္တောဝရတရာ အတ္တဒန္တာ(မေ့ပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ) ၂-ဝေ၀ခေန္တိ(က)
၃-ဂဗ္ဘံ(က) ၄-ခ ၂-၂၂၄-ပိဋ္ဌေ ထေရဂါထာယံ။
၅-ခ ၂-၃၀၇၊ ၃၁၄၊ ၃၄၅၊ ခ ၁၁-၄၅-ပိဋ္ဌာဒီသု ထောကံ ဝိသဒိသံ။

ဘာဝိတော သဒ္ဒေါတိ ဧဝံ ဘာဝိတိန္ဒြိယော သော ဒန္တော။

၉၁။ **နိဿယတာ**တိ[1] တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယာ။ **ဥတ္တာ ဓမ္မာ**န္တိ အနိစ္စာဒိဟိ အာကာရေဟိ ဓမ္မံ ဇာနိတ္ဝာ။ **အနိဿိတော**တိ ဧဝံ တေဟိ နိဿယေဟိ အနိဿိတော။ တေန အညတြ ဓမ္မညာဏာ နတ္ထိ နိဿယာနံ အဘာဝေါတိ ဒီပေတိ။ **ဘဝါယ ဝိဘဝါယ ဝါ**တိ သဿတာယ ဥစ္ဆေဒါယ ဝါ။ ဣမိဿာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနော။

၉၂။ **တံ ဖြ။ိ ဥပသင်္ကော**တိ တံ ဧဝရူပံ ဧကေကဂါထာယ ဝုတ္တံ ဥပသင်္ကော်တိ ကထေမိ။ **အတရိ သော ဝိသတ္တိက**န္တိ သော ဣမံ ဝိသတ္တိကာ-ဒိဘာဝေန ဝိသတ္တိကာသင်္ခါတံ မဟာတဏှံ အတရိ။

အတ္တနော ဒိဋ္ဌိယာ ရာဂေါ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထောတိ သယံ ဂဟိတ-ဒိဋ္ဌိယာ ရဇ္ဇနသင်္ခါတော ရာဂေါ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော။ **ပရဝါဒေသု အာယတော အပ္ပစ္စယော**တိ ပရေသံ ဝါဒပဋိဝါဒေသု ကောပေါ စ အတုဋ္ဌာကာရော စ ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ထော။ **အတ္တနော သီလံ ဝါ ဝတံ ဝါ**တိ သယံ ဂဟိတမေထုနဝိရတိသင်္ခါတံ သီလံ ဝါ ဂေါဝတာဒိဝတံ ဝါ။ **သီလဗ္ဗတံ ဝါ**တိ တဒုဘယံ ဝါ။ **ပရာမာသော**တိ ဣမိနာ သုဒ္ဓိတိအာဒိဝသေန ပရတော အာမသတိ။ **အတ္တနော ဒိဋ္ဌိ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ကာယ-ဂန္ထော**တိ သယံ ဂဟိတဒိဋ္ဌိံ "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ"န္တိ အယောနိသော အဘိနိဝေသော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ကာယဂန္ထော။ **ဂန္ထာ တဿ နဝိဇ္ဇန္တီ**တိ တဿ ဓိဏာသဝဿ ဒွေ ဒိဋ္ဌိဂန္ထာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန နသ်န္တိ။ ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ထော အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထော အရဟတ္တမဂ္ဂေန။

၉၃။ ဣဒါနိ တမေဝ ဥပသင်္ကံ ပသံသန္တော အာဟ "**နာ တဿ ပုတ္တာ**"တိ ဧဝမာဒိ။ တတ္ထ ပုတ္တာ အတြဇာဒယော စတ္တာရော။ တေ စ ပုတ္တပရိဂ္ဂ-ဟာဒယော ပုတ္တာဒိနာမေန ဝုတ္တာတိ ဧဝံဒိတဗ္ဗာ။ တေ ဟိဿ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ ဝါ အဘာဝေန ပုတ္တာဒယော နဝိဇ္ဇန္တိတိ။ **အတ္တာ**တိ "အတ္တာ အတ္ထီ"တိ ဂဟိတာ သဿတဒိဋ္ဌိ နတ္ထိ။ **နိရတ္တာ**တိ "ဥစ္ဆိဇ္ဇတီ"တိ ဂဟိတာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။

၁-နိဿယနာတိ (က) ၂-ပရာမသတီတိ (သီ၊ သျာ) ၃-၃ ၁၅၊ မ ၃-၂၂၊ ၂၅၃-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

နတ္ထိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ နတ္ထိ။ **မုဋ္ဌိတဗ္ဗံ နတ္ထိ**တိ မောစေတဗ္ဗံ နတ္ထိ။ **ယဿ နတ္ထိ ဂဟိတန္တိ** ယဿ ပုဂ္ဂလဿ တဏှာဒိဋ္ဌိ၀သေန ဂဟိတံ နာ ၀ိဇ္ဇတိ။ **တဿ နတ္ထိ မုဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ** တဿ ပုဂ္ဂလဿ မုဋ္ဌိတဗ္ဗံ နာ ၀ိဇ္ဇတိ။ **ဂါဟမုဋ္ဌန-သမတိက္ကန္တော**တိ ဂဟဏဋ္ဌ မောစနဋ္ဌ ဒီတိ၀တ္တော။ **ဥဒ္ဓိပရိဟာနိ၀ိတိ-၀တ္တော**တိ ဥမ္မိဋ္ဌ ဟာနိဋ္ဌ အတိက္ကန္တော။

၉၄။ **ယေန နံ ၀ဇ္ဇုံ ပုထုဇ္ဇနာ၊ အထော သမဏဗြာဟ္မဏာ**တိ ယေန တံ ရာဂါဒိနာ ၀ဇ္ဇေန ပုထုဇ္ဇနာ သဗ္ဗေပိ ဒေ၀မနုဿာ ဇုတော၁ ဗဟိဒ္ဓါ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ ရတ္တောတိ ၀ါ ဒုဋ္ဌောတိ ၀ါ ၀ဒေယျုံ။ **တံ တဿ အပုရက္ခတန္တိ** တံ ရာဂါဒိ၀ဇ္ဇံ တဿ အရဟတော အပုရက္ခတံ။ **တသ္မာ ၀ါဒေသု နေ'ဇတိ**တိ တံကာရဏာ နိန္ဒာ၀စနေသု နာ ကမ္ပတိ။

နေ'ဇတိတိ နိဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **နာ ဇုဇ္ဇတိ**တိ စလနံ နာ ကရောတိ။ **နာ စလတိ**တိ နာ တတ္ထ နမတိ။ **နာ ၀ေဓတိ**တိ ကမ္ပေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ နာ ဖန္ဒတိ။ **နာပ္ပ၀ေဓတိ**တိ နာ ကမ္ပတိ။ **နာ သမ္ပ၀ေဓတိ**တိ နာ ပရိ၀တ္တတိ။

၉၅။ **နာ ဥဿေသု ၀ဒတေ**တိ ဝိသိဋ္ဌေသု အတ္တာနံ အန္တောကတ္တာ "အဟံ ဝိသိဋ္ဌော"တိ အတိမာန၀သေန နာ ၀ဒတိ။ သေ နယော ဇုတရေသု ဒ္ဋိသု။ **ကပ္ပံ နေ'တိ အကပ္ပိယော**ကိ သော ဒေ၀ရူပေါ ဒုဝိဓမ္ပိ ကပ္ပံ နာ ဧတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အကပ္ပိယော၊ ပဟီနကပ္ပေါတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ ဇုမိဿာပိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနော၀။

၉၆။ **သကန္တိ** မယ္ဟန္တိ ပရိဂ္ဂဟိတံ။ **အသတာ စ နာ သောစတိ**တိ အဝိဇ္ဇမာနာ-ဒိနာ အသတာ စ နာ သောစတိ။ **ဓမ္မေသု စ နာ ဂစ္ဆတိ**တိ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဆန္ဒာဒိ၀သေန နာ ဂစ္ဆတိ။ **သ ဝေ သန္တော**တိ **၀ုစ္စတိ**တိ သော ဒေ၀ရူပေါ နရုတ္တမော "သန္တော"တိ ၀ုစ္စတိ။ ဇုမိဿာပိ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနော၀။ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ကောဋိ-သတသဟဿဒေ၀တာနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ အဟောသိ၊ သောတာပန္နာဒီနံ ဂဏနာ နတ္ထိတိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ပုရာဘေဒသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကလဟဝိဝါဒသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၇။ ဇကောဒဿမေကလဟဝိဝါဒသုတ္တနိဒ္ဒေသေ **ကုတောပဟူတာ ကလဟာဝိဝါဒါ**တိ ကလဟော စ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ဝိဝါဒေါ စာတိ ဒ္ဝမေကုတော ဇာတာ။ **ပရိဒေဝသောကာ သဟမစ္ဆရာ စာ**တိ ပရိဒေဝသောကာ စ သဟမစ္ဆရာ စ ကုတော ပဟူတာ။ **မာနာတိမာနာ သဟပေသုဏ္ဏာ စာ**တိ မာနာ စ အတိမာနာ စ ပေသုဏ္ဏာ စ ကုတော ပဟူတာ။ **တေ**တိ တေ သဗ္ဗေပိ အဋ္ဌ ကိလေသဓမ္မာ။ **တဒိဃ်** ဖြ။ဟိတိ တံ မယာ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ဖြ။ဟိ၊ ယာစာမိ တံ အဟန္တိ။ ယာစနတ္ထော ဟိ ဒ္ဝဏ်္ဍာတိ နိပါတော။

ဇကေန အာကာရေနာတိ ဇကေန ကာရဏေန။ **အပရေန အာကာရေ-နာ**တိ အပရေန ကာရဏေန။ **အာဂါရိကာ ဒယ္ဟပသုတာ**တိ ဂဟပတိနော ဝိဟေဌမာနာ။ **ပဗ္ဗဇိတာ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တာ**တိ အနဂါရိကာ သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု အညတရံ အာပဇ္ဇမာနာ။

ကုတောပဟူတာတိ ကုတောဘူတာ။ **ကုတောဇာတာ**တိ ကုတော ပဋိလဒ္ဓဘာဝါ။ **ကုတောသဒ္ဒါတာ**တိ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝမိတံ။ **ကုတောနိဗ္ဗတ္တာ**တိ ကုတော နိဗ္ဗတ္တလက္ခဏံ ပတ္တာ။ ဥပသဂ္ဂေန ပဒံ ဝမေတ္တာ **“ကုတောအဘိ-နိဗ္ဗတ္တာ”**တိ ဝုတ္တံ။ **ကုတောပါတုဘူတာ**တိ ကုတောပါကဋီဘူတာ။ **ကိံနိဒါနာ**တိအာဒိသု အတ္တနော ဖလံ နိဒေတီတိ **နိဒါနံ**။ တေသ္မာ ဖလံ သမုဒေတီတိ **သမုဒယော**။ တေသ္မာ ဖလံ ဇာယတီတိ **ဇာတိ**။ တေသ္မာ ဖလံ ပဘဝတီတိ **ပဘဝေါ**။ **မူလံ ပုစ္ဆတီ**တိ ကလဟသ ကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ ကာရဏဉ္စိ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန မူလံ။ အတ္တနော ဖလနိပ္ဖါဒနတ္ထံ ဟိနောတိ ပဝတ္တတီတိ **ဟေတု**။ **“ဟန္ဒ နံ ဂဏှထာ”**တိ ဒဿေန္တော ဝိယ အတ္တနော ဖလံ နိဒေတီတိ **နိဒါနံ**။ တေသ္မာ ဖလံ သမ္ဘဝတီတိ **သမ္ဘဝေါ**။ ပဘဝတိ ဖလံ တေသ္မာတိ **ပဘဝေါ**။ သမုဋ္ဌာတိ ဇ္ဇေ ဖလံ, တေန ဝါ သမုဋ္ဌာတီတိ **သမုဋ္ဌာနံ**။ အတ္တနော ဖလံ အာဟရတီတိ **အာဟာရော**။ အပဋိက္ခိပိတမ္ဘဋ္ဌေန အတ္တနော ဖလံ အာရမေတီတိ **အာရမ္မဏံ**။ တေံ ပဋိစ္စ အပဋိက္ခိပိတ္တာ ဖလံ တေ ပဝတ္တတီတိ **ပစ္စယော**။ တေသ္မာ ဖလံ သမုဒေတီတိ **သမုဒယော**တိ ဇဝမေတေသံ ပဒါနံ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံ သန္ဓာယ “ကလဟသ စ ဝိဝါဒသ် စ မူလံ ပုစ္ဆတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာ ဝုတ္တာ။

၉၈။ **ဝိယပ္ပဟူတာ**တိ ဝိယဝတ္ထုတော ဇာတာ။ **မဇ္ဈေရယုတ္တာ ကလဟာဝိဝါဒါ**တိ ဣမိနာ ကလဟဝိဝါဒါဒိနံ နကေဝလံ ဝိယဝတ္ထုမေဝ၊ မစ္ဆရိယမ္မို

ပစ္ဆယံ ဒသေတိ။ ကလဟဝိဝါဒသီသေန စေတ္ထ သမ္ဗေပိ တေ ဓမ္မာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတမ္ဗာ။ ယထာ စ တေသံ မစ္ဆရိယံ၊ တထာ ပေသုဏ္ဏာနမ္ပ ဝိဝါဒံ။ တေနာဟ **"ဝိဝါဒဇာတေသု စ ပေသုဏ္ဏာနီ"**တိ။ ဇ္ဈမိသာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

၉၉။ **ဝိယာ သု လောကသ္မိံ ကုတောနိဒါနာ၊ ယေ စာပိ လောဘာ ဝိစရန္တိ လောကေ**တိ "ဝိယပ္ပဟူတာ ကလဟာ"တိ ယေ ဇ္ဈေ ဝုတ္တာ၊ တေ ဝိယာ လောကသ္မိံ ကုတောနိဒါနာ၊ နု ကေဝလမ္ပ ဝိယာ၊ ယေ စာပိ ခတ္တိယာဒယော လောကေ ဝိစရန္တိ လောဘဟေတု လောဘေနာဘိဘူတာ ဝိစရန္တိ၊ တေသံ သော လောဘော စ ကုတောနိဒါနောတိ ဒ္ဝေ အတ္ထေ ဇကောယ ပုစ္ဆာယ ပုစ္ဆတိ။ **ကုတောနိဒါနာ**တိ စေတ္ထ ကိံနိဒါနာ ကိံဟေတုကာတိ ပစ္စတ္တဝစနသ္မ တောအာဒေသော ဝေဒိတမ္ဗော၊ သမာသေ စသ္မ လောပါဘာဝေါ။ အထ ဝါ **နိဒါနာ**တိ ဇာတာ၊ ဥပ္ပန္နာတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ကုတော ဇာတာ ကုတော ဥပ္ပန္နာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အာသာ စ နိဒ္ဒာ စာ**တိ အာသာ စ တဏှာ အာသာယ သမိဒ္ဓိ စ။ **ယေ သမ္ပရာယာယ နရာသ ဟောန္တိ**တိ ယေ နရသ သမ္ပရာယာယ ဟောန္တိ၊ ပရာယနာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကော ဝေါယမ္ပိ ပုစ္ဆာ။

ဒိဝါ ဟောန္တိတိ ပတိဋ္ဌာ ဘဝန္တိ။ **သရဏာ ဟောန္တိ**တိ ဒုက္ခနာသနာ ဟောန္တိ။ **နိဒ္ဒာ ပရာယနာ ဟောန္တိ**တိ သမိဒ္ဓိပရာယနာ ဟောန္တိ။

၁၀၀။ **ဆန္နာနိဒါနာနီ**တိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိဆန္ဒနိဒါနာနိ။ **ယေ စာပိ လောဘာ ဝိစရန္တိ**တိ ယေ စာပိ ခတ္တိယာဒယော လောဘာ ဝိစရန္တိ၊ တေသံ လောဘေပိ ဆန္ဒနိဒါနောတိ ဒ္ဝေပိ အတ္ထေ ဇကတော ဝိသဇ္ဇေတိ။ **ဇ္ဈတောနိဒါနာ**တိ ဆန္ဒနိဒါနာ ဇေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ဇ္ဈတော နိဒါနာ"တိ ဟိ ဆန္ဒံ သန္ဓာယာဟ။ ဆန္ဒနိဒါနာ ဟိ လောဘာဒယော။ "ဇ္ဈတောနိဒါနာ"တိ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ စေတ္ထ "ကုတောနိဒါနာ"တိ ဇ္ဈေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတမ္ဗာ။ အာသာယ သမိဒ္ဓိ ဝုစ္စတိ **နိဒ္ဒာ**တိ အဇ္ဈာသယနိဗ္ဗတ္တိပဋိလာဘော ကထိယတိ။

၁၀၁။ **ဝိနိစ္ဆယာ**တိ တက္ကာဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယာ။ **ယေ စာပိ ဓမ္မာ သမဏေန ဝုတ္တာ**တိ ယေ စ အညေပိ ကောဓဒိဟိ သမ္မယုတ္တာ, တထာရူပါ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဗုဒ္ဓသမဏေန ဝုတ္တာ၊ တေ **ကုတောပဟူတာ**တိ။

အညဇာတိကာတိ အညသဘာဝါ။ **အညဝိဟိတကာ**တိ အညေနာကာရေန ဋ္ဌိတာ။ **သမိတပါပေနာ**တိ နိဗ္ဗာပိတပါပေန။ **ဗာဟိတပါပဓမ္မေနာ**တိ ပဟီန-လာမကဓမ္မေန။ **ဘိန္နကိလေသမူလေနာ**တိ ကိလေသမူလာနိ ဘိန္နိတ္တာ ဋ္ဌိတေန။ **သဗ္ဗာကုသလမူလမန္ဓနာ ပမုတ္ထေနာ**တိ ဒွါဒသအကုသလဗန္ဓနံ မောစေတ္တာ ဋ္ဌိတေန။ **ဝုတ္ထာ**တိ ကထိတာ။ **ပဝုတ္ထာ**တိ ပကာရေန ကထိတာ။

၁၀၂။ **တမူပနိဿာယ ပဟောတိ ဆန္ဒော**တိ တံ သုခဒုက္ခဝေဒနံ တဒု-ဘယဝတ္ထုသဒ္ဓါတံ သာတာသာတံ ဥပနိဿာယ သံယောဂဝိယောဂပတ္ထနာ-ဝသေန ဆန္ဒော ပဟောတိ။ ဇော္ဘာဝတာ "ဆန္ဒော နု လောကသ္မိံ ကုတော-နိဒါနော"တိ အယံ ပဥ္ဉော ဝိဿဇ္ဇိတော ဟောတိ။ **ရူပေသု ဒိဿာ ဝိဘဝံ ဘဝဉ္စာ**တိ ရူပေသု ဝယဉ္စ ဥပ္ပါဒဉ္စ ဒိဿာ။ **ဝိနိစ္ဆယံ ကုမ္မတိ ဇန္တု၊ လောကေ**တိ အပါယာဒိကေ လောကေ အယံ ဇန္တု၊ ဘောဂါဓိဂမတ္ထံ တဏှာဝိနိစ္ဆယံ "အတ္တာ မေ ဥပ္ပန္နော"တိအာဒိနာ နယေန ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယဉ္စ ကုရုတေ။ ဇော္ဘာ-ဝတာ "ဝိနိစ္ဆယာ စာပိ ကုတောပဟူတာ"တိ အယံ ပဥ္ဉော ဝိဿဇ္ဇိတော ဟောတိ။

သာတာသာတံ နိဿာယာတိ မဓုရဉ္စ အမဓုရဉ္စ ဥပနိဿယံ ကတ္ဝာ။ **ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌေ**သု ဇဋ္ဌာရမ္မဏဉ္စ အနိဋ္ဌာရမ္မဏဉ္စ။

သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေသု ဣတ္ထေ **သုရာ**တိ ပိဋ္ဌသုရာ ပူဝသုရာ သြဒနသုရာ ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာ သမ္ဘာရသံယုတ္တာတိ ပဉ္စ သုရာ။ **မေရယ**န္တိ ပုပ္ဖါသဝေါ ဖလာသဝေါ မဓွာသဝေါ ဂုဠာသဝေါ သမ္ဘာရသံယုတ္တောတိ ပဉ္စ အာသဝါ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ မဒကရဏဝသေန မဇ္ဇံ။ **ပမာဒဋ္ဌာန**န္တိ ပမာဒကာရဏံ၊ ယာယ စေတနာယ တံ မဇ္ဇံ ပိဝတိ၊ တသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ **အနုယောဂ**န္တိ တံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒ-ဋ္ဌာနာနုယောဂံ အနု အာယောဂံ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ။ ယသ္မာ စ ပန တံ အနုယုတ္တသ္မေ ဥပ္ပန္နာ ဇစဝ ဘောဂါ ပရိဟာယန္တိ, အနုပ္ပန္နာ စ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ "မေ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဒိဏ္ဏာဘာဝံ ဂစ္ဆန္တီ"တိ ဇာနာတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ **ဝိကာလ-ဝိသိခါစရိယာနုယောဂ**န္တိ အဝေလာယ ဝိသိခါသု စရိယာနုယုတ္တံ။ **သမဇ္ဇာဘိ-စရဏ**န္တိ နစ္စာဒိဒဿနဝသေန သမဇ္ဇာဘိဂမနံ။ **အာလဿာနုယောဂ**န္တိ ကာယာလသိယတာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတံ။ **အပါယမုခါနိ နဿေတိ**တိ ဘောဂါနံ ဝိနာသဒ္ဒါရာနိ နဿေတိ။

ကသိယာ ဝါတိ ကသိကမ္မေန ဝါ။ **ဝဏိဇ္ဇာယ ဝါ**တိ ဓဉ္ဉိကဝဏိဇ္ဇ-ကမ္မေန ဝါ။ **ဂေါရက္ခေန ဝါ**တိ ဂေါပါလကမ္မေန ဝါ။ **ဣဿတ္ထေန ဝါ**တိ

ဓနုသိပ္ပေန ဝါ။ **ရာဇပေါရိသေန ဝါ**တိ ရာဇသေဝကကမ္မေန ဝါ။ **သိပ္ပဉ္စ-ဓရေန ဝါ**တိ ကုမ္ဘကာရဒိသိပ္ပါနံ အညတရေန ဝါ။ **ပဋိပဒ္ဒကီ**တိ ပယောဂံ ကရောတိ။ **စက္ခုသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ ဇာနာတီ**တိ သသမ္ဘာရစက္ခုသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ ဇာနာတိ။ **"အတ္ထာ မေ ဥပ္ပန္နော"**တိ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ **စက္ခုသ္မိံ အနိစ္စာဒိတေ**တိ တသ္မိံ ဝိနဋ္ဌေ။ **အတ္ထာ မေ အနိစ္စာဒိတေ**တိ "မမ အတ္တာ ဝိနဋ္ဌော"တိ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ **ဝိဂတေ မေ အတ္ထာ**တိ ဝိတိက္ကန္တော[1] မမ အတ္တာ။ **သောတသ္မိန္တိ-**အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၀၃။ **ဧတေဝိ ဓမ္မာ ဒုယမေဝ သန္ဓေ**တိ ဧတေ ကောဓဒယော ဓမ္မာ သာတာသာတဒွယေ သန္ဓေ ဧဝ ဟောန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဣတ္ထာဝတာ တတိယ-ပညောဝိ ဝိသဒ္ဓိတော ဟောတိ။ ဣဒါနိ ယော ဧဝံ ဝိသဒ္ဓိတော သု ဧတော သု ပညော ကထံကထီ ဘဝေယျ၊ တဿ ကထံကထာပဟာနူပါယံ ဒဿေန္တော အာဟ **"ကထံကထီ ဉာဏပထာယ သိက္ခေ"**တိ၊ ဉာဏဒဿနဉာဏာဓိဂမနတ္ထံ တိသ္သော သိက္ခာ သိက္ခေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိံကာရဏာ? **ဥတ္တာ ပဝုတ္တာ သမဏေန ဓမ္မာ**။ ဗုဒ္ဓသမဏေန ဟိ ဥတ္တာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ နတ္ထိ တသ္မ ဓမ္မေသု အညာဏံ၊ အတ္တနော ပန ဉာဏာနုဘာဝေန တေ အဇာနန္တော န ဇာနေယျ၊ န ဒေသနာဒေါသေန။ တသ္မာ **ကထံကထီ ဉာဏပထာယ သိက္ခေ၊ ဥတ္တာ ပဝုတ္တာ သမဏေန ဓမ္မာ**တိ။

ပက္ခေပဗန္ဓနေန ဝါ ဗန္ဓေါတိ နာဂရိကဗန္ဓေန ဗန္ဓေါ။ **ပရိက္ခေပဗန္ဓနေန ဝါ**တိ ဝတိပရိက္ခေပဗန္ဓနေန ဝါ။ **ဂါမဗန္ဓနေနာ**တိအာဒိသု တသ္မာ တသ္မာ ဌာနတော နိက္ခမိတုံ အလဘန္တော ဂါမဗန္ဓနာဒိဟိ ဗန္ဓော နာမ ဟောတိ။ **တဿ ဗန္ဓနဿ မောက္ခတ္ထာယာ**တိ ဧတဿ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဗန္ဓနဿ မောစနတ္ထံ။

ဉာဏမ္ပိ ဉာဏပထောတိ ပုရေ ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ အပရာပရုပ္ပန္နဿ ဉာဏမ္ပိ ဉာဏဿ သဗ္ဗရဏမဂ္ဂေါတိ ဉာဏမ္ပိ ဉာဏပထော။ **ဉာဏဿ အာရမ္မဏမ္ပိ ဉာဏပထော**တိ ဉာဏဿ ပစ္စယောပိ တံ အာလမ္ဗိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဉာဏပထော။ **ဉာဏသဟဘုနောပိ ဓမ္မာ ဉာဏပထော**တိ ဉာဏေန သဟုပ္ပန္နာ အဝသေသာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာပိ ဉာဏပထော။ ဣဒါနိ ဥပမာယ သာဓေန္တော **"ယထာ အရိယမဂ္ဂေါ အရိယပထော"**တိအာဒိမာဟ။

၁-အတိက္ကန္တော (သီ)

ကထံကထီ ပုဂ္ဂလောတိ ဝိစိကိစ္ဆာဝန္တော ပုဂ္ဂလော။ **သကင်္ခီ**တိ သင်္ခေဋ္ဌကော။ **သဝိလေခီ**တိ စိတ္တရာဇိဝန္တော။ **သင်္ခေဋ္ဌကော**တိ ကမ္မိဝန္တော။ **သဝိစိကိစ္ဆော**တိ သန္ဒေဟဝန္တော။ **ဉာဏဝိဂမယာ**တိ ဉာဏပဋိလာဘတ္ထာယ။ **ဉာဏုသနာယာ**တိ[1] ဉာဏပဋိဝဏ္ဏနတ္ထာယ။ အထ ဝါ ဉာဏဝိန္ဒနတ္ထာယ[2]။ **ဉာဏသန္ဋိကိရိယာယာ**တိ ဉာဏသ ပစ္စက္ခကရဏတ္ထာယ။ **သနိဒါနာဟ**န္တိ အဟံ သနိဒါနံ သပစ္စယံ ကတ္ဝာ ဓမ္မဒေသနံ ကရောမိ။ **သပ္ပါဋိဟာရိယ**န္တိ နိယျာနိကံ ကတ္ဝာ။ **နော အပ္ပါဋိဟာရိယ**န္တိ အနိယျာနိကံ အကတ္ဝာ ဓမ္မဒေသနံ ကရောမိ။

၁၀၄။ **သာတံ အသာတဉ္စ ကုတောနိဒါနာ**တိ ဣဒ္ဓေ သာတာသာတန္တိ သုခဒုက္ခဝေဒနာ ဝေ အဓိပ္ပေတာ။ **နာဘဝန္တီ ဟေတေ**တိ နာ ဘဝန္တိ ဧတေ။ **ဝိဘဝံ ဘဝဉ္စာပိ ယမေတမတ္ထံ၊ ဧတံ မေ ပဗြူဟိ ယတောနိဒါန**န္တိ သာတာ-သာတာနံ ဝိဘဝံ ဘဝဉ္စ တေမဲ့ ယံ အတ္ထံ။ လိင်္ဂဗျတ္တယော ဣဒ္ဓေ ကတော။ ဣဒံ ပန ဝုတ္တံ ဟောတိ—သာတာသာတာနံ ဝိဘဝေါ ဘဝေါ စာတိ ယော သေ အဣဒ္ဓော၊ ဧတံ မေ ပဗြူဟိ ယတောနိဒါနန္တိ။ ဣဒ္ဓေ စ သာတာသာတာနံ ဝိဘဝဘဝဝတ္ထုကာ ဝိဘဝဘဝဒိဋ္ဌိယော ဧဝ ဝိဘဝဘဝါတိ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ ဣမသ္မ ပဉ္ဉသ္မ ဝိသဇ္ဇနပက္ခေ "ဘဝဒိဋ္ဌိပိ ဖဿနိဒါနာ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိပိ ဖဿနိဒါနာ"တိ ဥပရိ နိဒ္ဒေသော[3] ဝက္ခတိ။ ဣမာယ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၁၀၅။ **ဣတောနိဒါန**န္တိ ဖဿနိဒါနံ။ ဣမာယပိ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၁၀၆။ **ကိသ္မိံ ဝိဘူတေ နာ ဖုသန္တီ ဖဿာ**တိ ကိသ္မိံ ဝိတိဝတ္တေ စက္ခု-သမ္ဖဿဇာဒယော ပဉ္စ ဖဿာ နာ ဖုသန္တိ။ ဣမာယပိ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၁၀၇။ **နာမဉ္စ ရူပဉ္စ ပဋိစ္စာ**တိ သမ္ပယုတ္တကနာမဉ္စ ဝတ္ထာရမ္မဏရူပဉ္စ ပဋိစ္စ။ **ရူပေ ဝိဘူတေ နာ ဖုသန္တီ ဖဿာ**တိ ရူပေ ဝိတိဝတ္တေ ပဉ္စ ဖဿာ နာ ဖုသန္တိ။ **တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော**တိ စက္ခုရူပဝိညာဏာနံ တိဏ္ဏန္နံ သင်္ဂတိယာ ဖဿော ဇာယတိ။ **စက္ခု စ ရူပါ စ ရူပသ္မိ**န္တိ ပသာဒစက္ခုဉ္စ ရူပါရမ္မဏာနိ စ ရူပဘာဂေ ရူပကောဋ္ဌာသေ ကတ္ဝာ။ **စက္ခုသမ္ဖဿံ ဒ္ဝေတ္ထာ**တိ တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိယာ ဥပ္ပန္နဖဿံ မုဋ္ဌိတ္ဝာ။ **သမ္ပယုတ္တကာ စမ္မာ နာမသ္မိ**န္တိ အဝသေသာ

၁-ဉာဏဒဿနာယာတိ (သီ၊ သျာ) ၂-ဉာဏနိပ္ဖါဒနတ္ထာယ (သီ၊ သျာ) ၃-၃ ၂-၂၁၂-ဝိဒ္ဓေ။

ဝေဒနာဒယော ဖဿေန သဟဇာတာ ဓမ္မာ နာမဘာဂေ။ **သောတဉ္စ ပဋိစ္စာ**တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

စတူဟာကာရေဟိ ရူပံ ဝိဘူတံ ဟောတီတိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ရူပံ ဝိတိဝတ္တံ ဟောတိ။ **ဉာတဝိဘူတေနာ**တိ ပါကဋံ ကတ္ဝာ ဝိတိဝတ္တေန။ **တီရဏ-ဝိဘူတေနာ**တိ အနိစ္စာဒိတောတီရယိတ္ဝာ ဝိတိဝတ္တေန။ **ပဟာနဝိဘူတေနာ**တိ ဆန္ဒရာဂပဟာနတော ဝိတိဝတ္တေန။ **သမတိက္ကမဝိဘူတေနာ**တိ စတုန္နံ အရူပ-သမာပတ္တီနံ ပဋိလာဘဝသေန ဝိတိဝတ္တေန။

၁၀၈။ **ကထံ သမေတသာ**တိ ကထံ ပဋိပန္နသ။ **ဝိဘောတိ ရူပန္တိ** ရူပံ ဝိဘဝတိ, န ဘဝေယျ ဝါ။ **သုခံ ဒုခ္ခဋ္ဌာ**တိ ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌရူပမေဝ ပုစ္ဆတိ။

ဇာနေယျာမာတိ ဇာနိသာမ။ **အာဇာနေယျာမာ**တိ ဝိသေသေန ဇာနိသာမ။ **ဝိဇာနေယျာမာ**တိ အနေကဝိဓေန ဇာနိသာမ။ **ပဋိဝိဇာ-နေယျာမာ**တိ သမ္မာ ဇာနိသာမ။ **ပဋိဝိဇ္ဈေယျာမာ**တိ စိတ္တေန ဗုဇ္ဈိသာမ။

၁၀၉။ **နာ သညာသညီ**တိ ယထာ သမေတသ ဝိဘောတိ ရူပံ၊ သော ပကတိ-သညာယ သညီဝိ နာ ဟောတိ။ **နာ ဝိသညာသညီ**တိ ဝိသညာယဝိဝိရူပါယ သညာယ ဝိသညီ နာ ဟောတိ ဥမ္မတ္တကော ဝါ ဒိတ္တစိတ္တော ဝါ။ **နောဝိ အသညီ**တိ သညာဝိရဟိတောဝိနာ ဟောတိ နိရောဓသမာပန္နော ဝါ အသညသတ္တော ဝါ။ **နာ ဝိဘူတသညီ**တိ "သဗ္ဗေသော ရူပသညာန"န္တိအာဒိနာ[1] နယေန သမတိက္ကန္တ-သညီဝိ နာ ဟောတိ အရူပဇ္ဈာနလာဘီ။ **ဧဝံ သမေတသ ဝိဘောတိ ရူပန္တိ** တေသ္မိံ သညသညိတာဒိဘာဝေ အဋ္ဌတ္ဝာ ယဒေတံ ဝုတ္တံ "သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိပဋိလာဘတ္ထာယ စိတ္တံ အဘိနိ-ဟာရတီ"တိ၊ ဧဝံ သမေတသ အရူပမဂ္ဂသမင်္ဂီနော[2] ဝိဘောတိ ရူပံ။ **သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါ**တိ ဧဝံ ပဋိပန္နသာဝိ စ ယာ သညာ၊ တံနိဒါနာ တဏှာဒိဋ္ဌိပပဉ္စာသ အပ္ပဟီနာဝ ဟောန္တိတိ ဒသေတိ။

အသညီနော ဝုစ္စန္တိ နိရောဓသမာပန္နာတိ သညာဝေဒနာ နိရောဓေတ္ဝာ နိရောဓသမာပန္နာ သညာဘာဝေန အသညီနောတိ ကထီယန္တိ။ **အသည-သတ္တာ**တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သညာဘာဝေန အသညာဘဝေ နိဗ္ဗတ္တာ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ တတ္ထ **သော**တိ သော ဘိက္ခု။ **ဧဝံ**န္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ကမနိဒဿနမေတံ၊ ဇ္ဈာနာ ကမေန စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပဋိလဘိတ္ဝာတိ

၁-အဘိ ၂-၂၅၄-ဝိဘ္ဘာဒီသု။　　၂-အရူပစိတ္တသမင်္ဂီနော (သီ၊ သျာ)

ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သမာဟိတေ**တိ ဇ္ဈာနသမာဓိနာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ။ **ပရိသုဒ္ဓေ**တိအာဒိသု ပန ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေ။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာယေဝ **ပရိယောဒါတေ၊** ပဘဿရေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုခါဒိနံ ပစ္စယာနံ ဃာတေန ဝိဟတရာဂါဒိအင်္ဂဟတ္တာ **အနင်္ဃေ**။ အနင်္ဃတ္တာ ဧဝ **ဝိဂတူပက္ကိလေသေ**။ အင်္ဂေနေန ဟိ စိတ္တံ ဥပက္ကိလိဿတိ။ သုဘာဝိတတ္တာ **မုဒုဘူတေ၊** ဝသိဘာဝပ္ပတ္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝသေ ဝတ္တမာနဉ္ဩိ စိတ္တံ မုဒုတိ ဝုစ္စတိ။ မုဒုတ္တာယေဝ စ **ကမ္မနိယေ၊** ကမ္မက္ခမေ ကမ္မယောဂ္ဂေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မုဒု ဟိ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ သုဒ္ဓန္တိမဝ သုဝဏ္ဏံ။ တဒုဘယမ္ပိ စ သုဘာဝိတတ္တာယေဝ။ ယထာဟ "နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ"န္တိ[1]။

ဧတေသု ဟိ ပရိသုဒ္ဓဘာဝါဒိသု ဒ္ဝိတတ္တာ **ဒ္ဝီဟေ**တု။ ဒ္ဝိတတ္တာယေဝ **အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ** အစလေ နိရိဉ္ဇနေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မုဒုကမ္မညဘာဝေန ဝါ အတ္တနော ဝသေ ဒ္ဝိတတ္တာ **ဒ္ဝီဟေ**တု။ သဒ္ဓါဒိဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ **အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ**တု။ သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတဉ္ဩိ စိတ္တံ အဿဒ္ဓိယေန န ဇီရတိ၊ ဝီရိယပရိဂ္ဂဟိတံ ကောသဇ္ဇေန န ဇီရတိ၊ သတိပရိဂ္ဂဟိတံ ပမာဒေန န ဇီရတိ၊ သမာဓိပရိဂ္ဂဟိတံ ဥဒ္ဓစ္စေန န ဇီရတိ၊ ပညာပရိဂ္ဂဟိတံ အဝိဇ္ဇာယ န ဇီရတိ၊ သြဘာသဂတံ ကိလေသန္တရံ ကာရေန န ဇီရတိ။ ဇီရမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ စိတ္တံ အဘိနီဟာရက္ခမံ ဟောတိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိပဋိလာဘတ္ထာယ။

အပရော နယော—စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ **သမာဟိတေ**။ နိဝရဏဒူရီဘာဝေန **ပရိသုဒ္ဓေ**။ ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေန **ပရိယောဒါတေ**။ ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာနံ ပါပကာနံ ဇီဏ္ဏာဝစရာနုဇ္ဇ အဘာဝေန **အနင်္ဃေ**။ ဇီဏ္ဏာဝစရာနန္တိ ဇီဏ္ဏာယ အဝစရာနံ၊ ဇီဏ္ဏာဝသေန သြတိဏ္ဏာနံ ပဝတ္တာနံ နာနုပ္ပကာရာနံ ကောပအပ္ပစ္စယာနန္တိ အတ္ထော။ အဘိဇ္ဈာဒီနံ စိတ္တူပက္ကိလေသာနံ ဝိဂမေန **ဝိဂတူပက္ကိလေသေ**။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ အင်္ဂကာသုတ္တဝတ္ထုသုတ္တာနုသာရေနေဝ[2] ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝသိပ္ပတ္တိယာ **မုဒုဘူတေ**။ ဇီဒ္ဓိပါဒဘာဝူပဂမနေန **ကမ္မနိယေ**။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ ပဏီတဘာဝူပဂမေန **ဒ္ဝီဟေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ၊** ယထာ အာနေဉ္ဇာဘာဝံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဒ္ဝိတေတိ အတ္ထော။ ဧဝမ္ပိ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂမေန စိတ္တံ အဘိနီဟာရက္ခမံ ဟောတိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိပဋိလာဘတ္ထာယ ပါဒကံ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ။

၁-အံ ၁-၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-မ ၁-၂၉၊ ၄၃-ဝိဇ္ဇေသု။

အာရုပ္ပမဂ္ဂသမင်္ဂီတိ အရူပသမာပတ္တိယာ ဂမနမဂ္ဂေန အပရိဟီနော။ **ပပဉ္စာယေ၀ ပပဉ္စသင်္ခါတိ** တဏှာဒိပပဉ္စာယေ၀ ပပဉ္စသင်္ခါ။

၁၁၀။ **တွော၀တ'ဂ်ံ နု ၀ဒန္တိ ဟေကေ၊ ယဂ္ဃ သုဒ္ဓိံ ဒ္ဋ္ဌ၀ ပဂ္ဂိတာသေ။ ဥဒါဟု အညမ်ပိ ၀ဒန္တိ ဇွော**တိ ဇွော၀တာ နု ဒ္ဋ္ဌ၀ ပဂ္ဂိတာ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ အဂ်ံ သုဒ္ဓိံ သတ္တာသ ၀ဒန္တိ၊ ဥဒါဟု အညမ်ပိ ဇွော အရူပ-သမာပတ္တိတော အဓိကဉ္စ ၀ဒန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။

ဇွော အရူပသမာပတ္တိတောတိ တေသ္မာ အရူပသမာပတ္တိတော။

၁၁၁။ **တွော၀တ'ဂ်မ်ပိ ၀ဒန္တိ ဟေကေ**တိ ဧကေ သဿတ၀ါဒါ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ ပဂ္ဂိတမာနိနော ဇွော၀တာပိ အဂ်ံ သုဒ္ဓိံ ၀ဒန္တိ။ **တေသံ ပနေကေ သမယံ ၀ဒန္တိ**တိ တေသညေ၀ ဧကေ ဥစ္ဆေဒ၀ါဒါ သမယံ ဥစ္ဆေဒံ ၀ဒန္တိ။ **အနုပါဒိသေသေ ကုသလာ၀ဒါနာ**တိ အနုပါဒိသေသေ ကုသလ၀ါဒါ သမာနာ။

ဘ၀တဏှိတာတိ ဘ၀တော ဘိတာ။ **ဂိဘ၀ံ အဘိနန္ဒန္တီ**တိ ဥစ္ဆေဒံ ပဋိစ္စ တုသန္တိ။ **တေ သတ္တာသ သမ**န္တိ တေ ဥစ္ဆေဒ၀ါဒိနော ပုဂ္ဂလသ သမံ အနုပဂ္ဂတ်ိ ၀ဒန္တိ။ **ဥပသမ**န္တိ အတိ၀ သမံ။ **ဂူပသမ**န္တိ သန္တံ။ **နိဏ္ဏော၀**န္တိ အနုပဂါဒံ။ **ပဋိ-ပဿဒ္ဓိ**န္တိ အပုနုပ္ပတ္တိံ။

၁၁၂။ **ဧတေ စ ဥတ္တာ ဥပနိဿိတာ**တိ ဧတေ စ ဒိဋ္ဌိဂတိကေ သဿ-တုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော နိဿိတာတိ ဥတ္တာ။ **ဥတ္တာ မုနိ နိဿယေ သော ဂိမံသီ**တိ နိဿယေ စ ဥတ္တာ သော ဂိမံသီ ပဏ္ဍိတော ဗုဒ္ဓမုနိ။ **ဥတ္တာ ဂိမုတ္တော**တိ ဒုက္ခာ-နိစ္စာဒိတော ဓမ္မေ ဥတ္တာ ဂိမုတ္တော။ **ဘ၀ါဘ၀ါယ နံ သမေတီ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဥပပတ္တိယာ နံ သမာဂစ္ဆတိ။ **အပရာမသန္တိ** အပရာမသန္တော။ ပရာမာသံ နာ-ပဇ္ဇန္တောတိ အတ္ထော။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
ကလဟ၀ိ၀ါဒသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-စူဠဝျူဟသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၌ဒါဒသမေ စူဠဝျူဟသုတ္တနိဒ္ဒေသေ **သကံ သကံ ဒိဋ္ဌိပရိဗ္ဗသာနာ**တိ ဣဒမ္ပိ တသ္မိံယေဝ မဟာသမယေ "သဗ္ဗေပိမေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ 'သာဓုရူပါမှာ'တိ ဘဏန္တိ၊ ကိံ နု ခေါ သာဓုရူပါဝ ဣမေ အတ္တနော ဧဝ ဒိဋ္ဌိယာ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ဥဒါဟု အညမ္ပိ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှန္တီ"တိ ဥပပ္ပန္နစိတ္တာနံ ဧကစ္စာနံ ဒေဝတာနံ တမတ္ထံ ပကာသေတုံ ပုရိမနယေနေဝ နိမ္မိတဗုဒ္ဓေန အတ္တာနံ ပုစ္ဆာပေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။

၁၁၃။ တတ္ထ အာဒိတော ဒ္ဝေပိ ဂါထာ ပုစ္ဆာဂါထာယေဝ။ တာသု **သကံ သကံ ဒိဋ္ဌိပရိဗ္ဗသာနာ**တိ အတ္တနော အတ္တနော ဒိဋ္ဌိယာ ဝသမာနာ။ **ဝိဂ္ဂယှ နာနာ ကုသလာ ဝဒန္တီ**တိ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဗလဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတ္ဝာ "တတ္ထ ကုသ-လာမှာ"တိ ပဋိဇာနမာနာ ပုထု ပုထု ဝဒန္တိ၊ ဧကံ နု ဝဒန္တိ။ **ယော ဧဝံ ဇာနာတိ သ ဧဝဒိ ဓမ္မံ၊ ဣဒံ ပဋိက္ကောသ'မကေဝလီ သေ**တိ တဒ္ဓိဋ္ဌိံ သန္ဓာယ ယော ဧဝံ ဇာနာတိ၊ သော ဓမ္မံ ဧဝဒိယိ။ ဣဒံ ပန ပဋိက္ကောသန္တော ဟိနော ဟောတီတိ စ ဝဒန္တိ။

နာနာ ဝဒန္တီတိ နာနာကာရဏံ ဘဏန္တိ။ **ဝိဝိဓံ ဝဒန္တီ**တိ နာနာဝိဓံ ဘဏန္တိ။ **အညောညံ ဝဒန္တီ**တိ ဧကံ အဝတ္ဝာ အညံ အညံ ဂဟေတ္ဝာ ဝဒန္တိ။ **အဧကေဝလီ သေ**တိ ယော အကုသလော အယံ။ **အသမတ္ထော**တိ န ပရိ-ပူရော။ **အပရိပုဏ္ဏော**တိ န သမ္ပုဏ္ဏော။

၁၁၄။ **ဗာလော**တိ ဟိနော။ **အက္ခုသလော**တိ အဝိဒ္ဒါ။

၁၁၅။ ဣဒါနိ တိဿော ဝိဿဇ္ဇနဂါထာ ဟောန္တိတိ။ တာ ပုရိမဿေန ဝုတ္တမတ္ထံ ပစ္ဆိမဿေန ပဋိဗျူဟိတ္ဝာ ဌိတာ။ တေန ဗျူဟေန ဥတ္တရသုတ္တတော စ အပဂတာ ဣဒံ သုတ္တံ "စူဠဗျူဟ"န္တိ နာမံ လဘိ။ တတ္ထ ပဌမဂါထာယံ တာဝ **ပရဿ စေ ဓမ္မန္တိ** ပရဿ ဒိဋ္ဌိံ။ **သဗ္ဗေဝိမေ ဗာလာ**တိ ဧဝံ သန္တေ သဗ္ဗေဝ ဣမေ ဗာလာ ဟောန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကိံကာရဏာ? **သဗ္ဗေ-ဝိမေ ဒိဋ္ဌိပရိဗ္ဗသာနာ**တိ။

၁၁၆။ **သန္တိဋ္ဌိယာ စေဝ နာ ဝိဝဒါတာ၊ သံသုဒ္ဓပညာ ကုသလာ မုတိမာ**တိ သကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အနဝိဝဒါတာ အဝေါဒါတာ သံကိလိဋ္ဌာဝ သမာနာ သံသုဒ္ဓပညာ စ ကုသလာ စ မုတိမန္တော စ တေ ဟောန္တီ စေ။ အထ ဝါ "သန္တိဋ္ဌိယာ စေ ဝဒါတာ"တိ ပါဌော၊ တဿတ္ထော—သကာယ ပန ဒိဋ္ဌိယာ

၁-စူဠဝိယူဟ (သီ၊ သျာ) ၂-စေ ပန ဝိဝဒါတာတိ (သီ)

ဝေဒါတာ သံသုဒ္ဓပညာ ကုသလာ မုတိမန္တော ဟောန္တိ စေ၊ **နု တေသံ ကောစိ**တိ ဧဝံ သန္တေ တေသံ ဧကောပိ နိဟိနုပညော နု ဟောတိ၊ ကိံ-ကာရဏာ? **ဒိဋ္ဌိ ဟိ တေသမိ တထာ သမတ္တာ၊** ယထာ ဣတရေသန္တိ။

၁၁၇။ **နု ဝါဟမေတန္တိ** ဂါထာယ သန်ဓိပတ္တော—ယံ တေ **မိထု** ဒွေ ဒွေ ဇနာ **အာညမညံ** "ဗာလော"တိ အာဟု၊ အဟံ **ဧတံ တထိယန္တိ** တန္တိ **နေဝ ဗြူမိ**။ ကိံကာရဏာ? ယသ္မာ သဗ္ဗေဝ တေ **သကံ သကံ ဒိဋ္ဌိံ** "ဣဒမေဝ **သစ္စံ** မောဃမညံ"န္တိ **အာံသု၊** တေန စ ကာရဏေန **ပရံ "ဗာလော"**တိ **ဒဟန္တိ**။ ဌေ စ တထိယံ, တဌေဝန္တိ ဒွေပိ ပါဠိဝာ။

တန္တိန္တိ အတ္ထံ။ **တထ**န္တိ အဝိပရီတံ၊ **ဘူတ**န္တိ သန္တံ။ **ယာထာဝ**န္တိ သံဝိဇ္ဇမာနံ။ **အဝိပရီတ**န္တိ နု ဝိသင်္ကေတံ။

၁၁၈။ **ယမာဟူ**တိ ပုန္ဆာဂါထာယ "**ယံ ဒိဋ္ဌိသစ္စံ တထိယ**"န္တိ **ဧကေ အာဟူ**။

၁၁၉။ **ကေ ဟိ သစ္စ**န္တိ ဝိသဇ္ဇနဂါထာယ ဧကေ သစ္စံ နိရောဓော မဂ္ဂါဝါ။ **ယသ္မိံ ပဇာ နော ဝိဝဒေ ပဇာ**နန္တိ ယမ္ဟိ သစ္စေ ပဇာနန္တော ပဇာ နော ဝိဝဒေယျုံ။ **သယံ ထုန**္တိ တိ အတ္တနာ ဝဒန္တိ။

၁၂၀။ **ကသ္မာ နူ**တိ ပုန္ဆာဂါထာယ **ပဝါဒိယာသေ**တိ ဝါဒိနော။ **ဉဒါဟု တေ တက္ကမနုသရန္တီ**တိ တေ ဝါဒိနော ဉဒါဟု အတ္တနော တက္ကမတ္တံ အနုဂစ္ဆန္တိ။

တက္ကပရိယာဟတန္တိ ဝိတက္ကေန သမန္တတော အာဟတံ။ **ဝိမံသာနုစရိတ**န္တိ အတ္တနော ဉပဋ္ဌိတပညာယ ဝိစရိတံ။ **သယံ ပဋိဘာန**န္တိ အတ္တနော ပဋိဘာနံ။

၁၂၁။ **နု ဇော ဝါ**တိ ဝိသဇ္ဇနဂါထာယ **အညတြ သညာယ နိစ္စာနီ**တိ ဌပေတွာ သညာမတ္တေန နိစ္စန္တိ ဂဟိတဂ္ဂဟဏာနိ။ **တက္ကဋ္ဌ ဒိဋ္ဌိသု ပကပ္ပ-ယိတ္ထာ**တိ အတ္တနော နိစ္စသင်္ခပ္ပမတ္တံ ဒိဋ္ဌိသု ဇနေတ္ထာ။

ယသ္မာ ပန ဒိဋ္ဌိသု ဝိတက္ကံ ဇနေန္တော ဒိဋ္ဌိယော သဋ္ဌေန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဇနေန္တိ သဋ္ဌေန္တီ"တိအာဒိ။ **ဇနေန္တီ**တိ ဥပရူပရိ ဒိဋ္ဌိံ ဥပ္ပါ-ဒေန္တော ဇနေန္တိ။ **သဋ္ဌေန္တီ**တိ အာဒိနိ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပဒံ ဝဍ္ဎေတွာ ဝုတ္တာနိ။ **မယ္ဟံ သစ္စ**န္တိ မမ ဝစနံ တစ္ဆံ။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၂၇၀-ဝိဇ္ဇ ပဿိတဗ္ဗံ။

၁၂၂။ ဣဒါနိ ဧဝံ နာနာသဗ္ဗေသု အသန္တေသု တက္ကမတ္တံ အနုဿရန္တောနံ ဒိဋ္ဌဂတိကာနံ ဝိပ္ပဋိပတ္တိံ ဒသေတုံ “**ဒိဋ္ဌေ သုတေ**”တိအာဒိကာ ဂါထာယော အဘာသိ။ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌေ**တိ ဒိဋ္ဌံ၊ ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဧသ နယော သုတာဒီသု။ **ဧတေ စ နိဿာယ ဝိမာနဒဿီ**တိ ဧတေ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ နိဿယိတ္တာ သုဒ္ဓိဘာဝသင်္ခါတံ[1] ဝိမာနံ အသမ္မာနံ ပဿန္တောပိ။ **ဝိနိစ္ဆယေ ဌတ္ဝာ ပဟာသ-မာနော၊ ဗာလော ပရော အက္ကုသလော**တိ စာဟာတိ ဧဝံ ဝိမာနဒဿိဝိ တသ္မိံ ဒိဋ္ဌဝိနိစ္ဆယေ ဌတ္ဝာ တုဋ္ဌဇာတော ဟာသဇာတော ဟုတ္ဝာ ပရော “ဟိနော စ အဝိဒ္ဓါ စာ”တိ ဧဝံ ဝဒတိယေဝ။

နသမ္မာနေတိတိဝိ **ဝိမာနဒဿီ**တိ နဗဟုမာနံ ကရောတိတိ ဧဝမ္ပိ ဝိမာနဒဿီ နဗဟုမာနဒဿီ။ **ဒေါမနဿံ ဇနေတိ**တိ ပဌမံ ဒိဋ္ဌိနိဿယံ အလ္လိယိတ္တာ ဒေါမနဿံ ပတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဒိဋ္ဌဝိနိစ္ဆယေ ဌိတကာလေ သောမနဿံ ဥပ္ပါဒေ-တိတိ အတ္ထော။

ဝိနိစ္ဆယဒိဋ္ဌိယာ ဌတ္ဝာတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတ္ဝာ ဂဟိတဒိဋ္ဌိယာ ဌတ္ဝာ။

၁၂၃။ ဧဝံ သန္တေ **ယေနေဝါ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သယ’မတ္တာနာ**တိ သယ-မေဝ အတ္တာနံ။ **ဝိမံသာနေတီ**တိ ဂရဟတိ။ **တဒေဝ ပါဝါ**တိ တဒေဝ ဝစနံ ဒိဋ္ဌိံ ဝဒတိ၊ တံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ။

၁၂၄။ **အတိသာရဒိဋ္ဌိယာ**တိ ဂါထာယတ္ထော—**သော** ဧဝံ တာယ လက္ခဏာတိသာရိနိယာ **အတိသာရဒိဋ္ဌိယာ သမတ္တော** ပရိပုဏ္ဏော ဥဒ္ဓု-မာတော, တေန စ ဒိဋ္ဌိ**မာနေန မတ္တော** “ပရိပုဏ္ဏော အဟံ ကေဝလီ”တိ ဧဝံ **ပရိပုဏ္ဏမာနီ**။ **သယမေဝ** အတ္တာနံ **မနသာ** “အဟံ ပဏ္ဍိတော”တိ အတိ-သိဒ္ဓတိ။ ကိံ ကာရဏာ? **ဒိဋ္ဌိ ဟိ သာ တဿ တထာ သမတ္တာ**တိ။

သဗ္ဗာ တာ ဒိဋ္ဌိယော လက္ခဏာတိက္ကန္တာတိ တာ သဗ္ဗာ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော လက္ခဏံ အတိတာ အတိသရန္တိ အတိက္ကန္တာ။ **အနောမေ**တိ အနူနေ။

၁၂၅။ **ပရိဿ ဧစေ**တိ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော အတ္ထော စ—ကိန္တု ဘိယ္ယော? ယော သော ဝိနိစ္ဆယေ ဌတ္ဝာ ပဟာသမာနော “ဗာလော ပရော အက္ကု-သလော”တိ စာဟ၊ တဿ **ပရိဿ ဧစေ ဟိ ဝစသာ** သော တေန ဝုစ္စမာနော **နိဟီနော** ဟောတိ၊ **တုမော သဟာ ဟောတိ နိဟီနပညော၊** သောပိ တေနေဝ သဟ နိဟီနပညော ဟောတိ။ သောပိ ဟိ တံ “ဗာလော”တိ ဝဒတိ။ အထ

၁-သုဒိဋ္ဌသဘာဝါခ့ဲ (သီ)၊ သုဒ္ဓိအဘာဝသင်္ခါတံ (သျာ)

တဿ ဝစနံ အပ္ပမာဏံ၊ သော ပန **သယမေဝ ဝေဒဂူ စ ဗိရော စ ဟောတိ။** ဧဝံ သန္တေ **နာ ကောစိ ဗာလော သမဏေသု အတ္ထိ။** သဗ္ဗေပိ ဟိ တေ အတ္တနော ဉာန္ဆာယ ပဏ္ဍိတာ။

ဝါစာယာတိ ကထနေန။ **ဝစနေနာ**တိ ဘာသိတေန။ **နိန္နိတကာ**ရဏာတိ ဂရဟဟေတုနာ။ **ဂရဟိတကာရဏာ**တိ အဝညာတဟေတုနာ။ **ဥပဝဒိတ-ကာရဏာ**တိ ဥပဝါဒဟေတုနာ။

၁၂၆။ **အည်ံ ဇူတော**တိ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော အတ္ထော စ—"အထ စေ သယံ ဝေဒဂူ ဟောတိ ဗိရော။ နာ ကောစိ ဗာလော သမဏေသု အတ္ထိ" တိ ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တေပိ သိယာ ကဿစိ "ကဿာ" တိ။ တတ္ထ ဝုစ္စတေ—ယဿာ **အည်ံ ဇူတော ယာ'ဘိဝဒန္တိ ဓမ်ံ၊ အပရဒ္ဓါ သုဒ္ဓိ'မကေဝလီ တေ။ ဧဝမ်ိ တိတ္ထျာ ပုထုသော ဝဒန္တိ၊** ယေ ဇူတော အည်ံ ဒိဋ္ဌိံ အာဘိဝဒန္တိ၊ တေ အပရဒ္ဓါ ဝိရဒ္ဓါ သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ အကေဝလိနော စ တေတိ ဧဝံ ပုထုတိတ္ထိယာ ယဿာ ဝဒန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကဿာ ပနေဝံ ဝဒန္တိတိ စေ? **သဒ္ဓိဋ္ဌိရာဂေန ဟိ တေ'ဘိရတ္တာ၊** ယဿာ သကေန ဒိဋ္ဌိရာဂေန တေ အဘိရတ္တာတ် ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တေ သုဒ္ဓိမဂ္ဂန္တိ တေ အညတိတ္ထိယာ အကိလိဋ္ဌမဂ္ဂံ။ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂန္တိ** နိဒ္ဒေါသ-မဂ္ဂံ။ **ပရိသုဒ္ဓိမဂ္ဂန္တိ** သုက္ကမဂ္ဂံ။ **ဧဝါဒါတမဂ္ဂန္တိ** ပဏ္ဍရမဂ္ဂံ။ **ပရိယောဒါတ-မဂ္ဂန္တိ** ပဘာဝန္တမဂ္ဂံ။ **ဝိရဒ္ဓါ**တိ ဝုတ္တဝိဓိနာ မဂ္ဂေန ဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ ဌိတာ။ **အပရဒ္ဓါ**တိ အပရဇ္ဈိတ္ဝာ ဌိတာ။ **ခလိတာ**တိ ပရိဟီနာ။ **ဂလိတာ**တိ တတော ဘဋ္ဌာ။ **အညာယာ**တိ အညာဏေန။ **အပရဒ္ဓါ**တိ ပရာဇယမာပန္နာ။ အထ ဝါ "ဉာယာပရဒ္ဓါ"တိပိ ပါဌော။ ဉာယေန မဂ္ဂေန ဝိရဒ္ဓါတိ အတ္ထော။

၁၂၇။ ဧဝံ အဘိရတ္တာ စ—**ဇူဧဝေ သုဒ္ဓိ**န္တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သကာယ-နေ**တိ သကမဂ္ဂေ။ **ဒဋ္ဌံ ဝဒါနာ**တိ ဒဋ္ဌဝါဒါ။

ထိရဝါဒါတိ သန္နိဋ္ဌာနဝါဒါ။ **ဗလိကဝါဒါ**တိ ဗလဝန္တဝါဒါ။ **အဝဋ္ဌိတ-ဝါဒါ**တိ ပတိဋ္ဌိတ္ဝာ ကထိတဝါဒါ။

၁၂၈။ ယေ ဧဝမ္ပေ ဒဋ္ဌဝါဒါ၊ တေသု ယော ကောစိ တိတ္ထိယော သကာ-ယနေ ဝါဒိ ဒဋ္ဌံ ဝဒါနော **က'မေတ္ထ ဗာလောတိ ပရံ ဒဟေယျ၊** သခ်ီပတော တတ္ထ သဿတုစ္ဆေဒသဒ်ဒါတေ ဝိတ္ထာရတော နတ္ထိက ဇူသရကာရက နိယတိ-အာဒိဘေဒေ သကေ အယနေ "ဇူဒမေဝ သစ္စ"န္တိ ဒဋ္ဌံ ဝဒါနော ကံ ပရံ တ္ထေ ဒိဋ္ဌိဂတေ "ဗာလော"တိ သဟ ဓမ္မေန ပသေယျ၊ နနု သဗ္ဗောပိ တဿ မတေန

ပဏ္ဍိတော ဇေ သုပ္ပဋိပန္နော ဇေ စ။ ဇေံ သန္ဓေ **သယမေဝ သော မေဓ-မာဝဟေယျ၊ ပရံ ဝဒံ ဗာလမသုဒ္ဓိဓမ္မံ။** သောပိ ပရံ "ဗာလော စ အသုဒ္ဓိ-ဓမ္မော စ အယ"န္တိ ဝဒန္တော အတ္တာနဉဝ ကလဟံ အာဝဟေယျ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သဗ္ဗောပိ တသ မတေန ပဏ္ဍိတောယေဝ သုပ္ပဋိပန္နောယေဝ စ။

၁၂၉။ ဇေံ သဗ္ဗထာပိ **ဝိနိစ္ဆယေ ဌတ္ဝာ သယံ ပမာယ၊ ဥဒ္ဓံ သ လောကသ္မိံ ဝိဝါဒမေတီ**တိ ဒိဋ္ဌိယာ ဌတ္ဝာ သယဉ္စ သတ္ထာရာဒိံ မိနိတ္ဝာ သော ဘိယျော ဝိဝါဒမေတီတိ။ ဇေံ ပန ဝိနိစ္ဆယေသု အာဒိနဝံ ဥတ္ဝာ အရိယမဂ္ဂေန **ဟိတ္ဝာန သဗ္ဗာနိ ဝိနိစ္ဆယာနိ၊ နိဗ္ဗေဓံ ကုဗ္ဗတိ ဇန္တု၊ လောကေ**တိ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

သယံ ပမာယာတိ အတ္တနာ မိနိတ္ဝာ။ **ပမိနိတ္ဝာ**တိ ပမာဏံ ကတ္ဝာ။ "ပဝိနေတ္ဝာ"တိပိ ပါဌော၊ တံ နသုန္ဒရံ။ **ဥဒ္ဓံ ဝါဒေန သဒ္ဓိ**နွိ အတ္တနော ဥပရိ ကထေန္တေန သဟ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပုရာဘေဒသုတ္တေ ဝုတ္တ-သဒိသော ဇေ အဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဋ္ဌမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

စူဠဗျူဟသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-မဟာဗျူဟသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၃၀။ တေရသမေ မဟာဗျူဟသုတ္တနိဒ္ဒေသေ **ယေ ကေစိမေ ဒိဋ္ဌိပရိဗ္ဗ-သာနာ**တိ ဣဒမ္ပိ "ကိံ နု ခေါ ဣမေ ဒိဋ္ဌိပရိဗ္ဗသာနာ ဝိညူနံ သန္တိကာ နိဿမေဝ လဘန္တိ, ဥဒါဟု ပသံသမ္ပိ"တိ ဥပ္ပန္နစိတ္တာနံ ကေစ္ဆာနံ ဒေဝတာနံ တမတ္ထံ အာဝိကာတုံ ပုရိမနယေနေဝ နိမ္မိတဗုဒ္ဓေန အတ္တာနံ ပုစ္ဆာပေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အနွာနယန္တိ**တိ အနု အာနယန္တိ ပုနပ္ပုနံ အာဟရန္တိ။ **နိဿမေဝ အန္ဝေန္တီ**တိ ဂရဟမေဝ ဥပဂစ္ဆန္တိ။

၁၃၁။ ဣဒါနိ ယသ္မာ တေ "ဣဒမေဝ သစ္စ"န္တိ ဝဒန္တာပိ ဒိဋ္ဌဂတိကဝါဒိနော ကဒါစိ ကတ္ထစိ ပသံသမ္ပိ လဘန္တိ၊ ယံ တေ ပသံသာသင်္ခါတံ ဝါဒဖလံ၊ တံ ဒဿေ့ပိ၊ ရာဂါဒိနံ သမာယ သမတ္ထံ နု ဟောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဒုတိယေ နိဿာဖလေ၊

၁-ခု ၇-၁၆၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မဟာဝိယူဟ (သီ၊ သျာ)

တသ္မာ ဧတေမတ္ထံ ဒသ္သေန္တော ဇ္ဈမံ တာ၀ ဝိဿဇ္ဇနဂါထံ အာဟ **"အပ္ပံ ဟိ ဧတံ နု အလံ သမာယ၊ ဒုဧ ဝိ၀ါဒဿ ဖလာနိ ဗြူမီ"**တိ။ တတ္ထ **ဒုဧ ဝိ၀ါဒဿ ဖလာနီ**ဘိ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ ဇယပရာဇယာဒီနိ ၀ါ တံသဘာ-ဂါနိ။ **ဧတမ္ပိ ဒိဿွာ**တိ "နိန္ဒာ အနိဋ္ဌာ ဧ၀၊ ပသံသာ နာလံ သမာယာ"တိ ဧတမ္ပိ ဝိ၀ါဒဖလေ အာဒီနံ ဒိဿွာ။ **ခေမာ'ဘိပဿံ အဝိ၀ါဒဘူမိ**န္တိ အဝိ၀ါဒဘူမိ်ံ နိဗ္ဗာနံ ခေမန္တိ ပဿမာနော။

အပ္ပကန္တိ မန္ဒံ။ **ပရိတ္တက**န္တိ ထောကံ။ **ဩမက**န္တိ ဟေဋ္ဌိမကံ။ **လာမက**န္တိ ပါပကံ။ **သမာယာ**တိ ရာဂါဒိနံ သမနတ္ထာယ။ **ဥပသမာယာ**တိ ဥပရူပရိ သမနတ္ထာယ။ **ဂူပသမာယာ**တိ သန္ဓိသီဒါပနတ္ထာယ။ **နိဗ္ဗာနာယာ**တိ အမတ-မဟာနိဗ္ဗာနတ္ထာယ။ **ပဋိနိဿဂ္ဂါယာ**တိ မဂ္ဂေန ကိလေသာနံ နိဿဇ္ဇနတ္ထာယ။ **ပဋိပဿဒ္ဓိယာ**တိ ဖလေန ပဋိပဿဒ္ဓါနံ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထာယ နာလံ။

၁၃၂။ ဧ၀ံ ဟိ အဝိ၀ါဒမာနော—**ယာ ကာစိ**မာတိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သမ္မုတိယော**တိ ဒိဋ္ဌိယော။ **ပုထုဇ္ဇ**ာတိ ပုထုဇ္ဇနသမ္ဘ၀ါ။ **သော ဥပယံ ကိမေယျာ**တိ သော ဥပဂန္တုဗ္ဘဋ္ဌေန ဥပယံ ရူပါဒိသု ကေမွိ ဓမ္မံ ကိ ဉပေယျ၊ ကေန ၀ါ ကာရဏေန ဥပေယျ။ **ဒိဋ္ဌေ သုတေ ခန္တိ်မကုဗ္ဗမာနော**တိ ဒိဋ္ဌသုတ-သုဒ္ဓိသု ပေမံ အကရောန္တော။

ပုထုဇ္ဇနေဟိ ဇာနိတာတိ ပုထုဇ္ဇနေဟိ ဥပ္ပါဒိတာ။ **သမ္မုတိယော**တိ ဒိဋ္ဌိယော။ **ပုထု နာနာဇနေဟိ ဇာနိတာ ၀ါ**ဘိ အနေကဝိဓေဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိ-ကေဟိ ဥပ္ပါဒိတာ ၀ါ။ **နေတီ**တိ နု ဧတိ။ **နု ဥပေတီ**တိ သမီပံ နု ဧတိ။ **နု ဥပဂစ္ဆတီ**တိ နိ၀တ္တတိ။ **နာဘိနိ၀ိသတီ**တိ ပ၀ိသိတ္ဝာ နပ္ပ၀ိဋ္ဌတိ။

၁၃၃။ ဇ္ဈတော ဗာဟိရာ ပန—**သီလုတ္တမာ**တိ ဂါထာ။ တဿတ္ထော—သိလံယေ၀ "ဥတ္တမ"န္တိ မညမာနာ **သီလုတ္တမာ**တိ ဧကေ ဘောန္တော သံယမ-မတ္တေန **သုဒ္ဓိ**ံ ၀ဒန္တိ၊ ဟတ္ထိ၀တာဒိဒ္ဗ **၀တံ သမာဒါယ ဥပဋ္ဌိတာသေ။ ဇ္ဈဧ၀** ဒိဋ္ဌိယံ **အဿ** သတ္တုနော **သုဒ္ဓိ**ံ **ဘဂ္ဂပနိတာ** ဘ၀ဏ္ဏောသိတာ သမာနာ ၀ဒန္တိ၊ အပိစ တေ **ကုသလာ၀ဒါနာ** "ကုသလာ မယ"န္တိ ဧ၀ံ၀ါဒါ။

၁၃၄။ ဧ၀ံ သီလုတ္တမေသု စ တေသု တထာ ပဋိပန္နော ယော ကော၀ိ—**သဧ စု တော**တိ ဂါထာ။ တဿတ္ထော—**သဧ** တတော **သီလ၀တတော** ပရိစ္ဆိန္နနေန ၀ါ အနဘိသမ္ဘုဏန္တော ၀ါ **စု တော ဟော**တိ၊ သော တံ သီလဗ္ဗတကမ္မံ ပုညာဘိသ၌ါရာဒိကမ္မံ ၀ါ **ဝိရာ၀ယိတ္တာ ဧ၀ံ၀ါ**တိ။ နု ကေ၀လဉ္စ

ဝေဓေတိ၊ အပိစ ခေါ တံ သိလမ္ဗတသုဒ္ဓိံ **ပဇပ္ပတိ** စ ဝိပ္ပလပတိ စ **ပတ္ထယတိ** စ။ ကိံမိဝ? **သတ္ထာဝ ဟိနော ပဝသံ ဃရမ္ပာ၊** ဃရမ္ပာ ပဝသန္တော သတ္ထတော ဟိနော ယထာ တံ ဃရံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ ပတ္ထယတိတိ။

ပရိဒ္ဓိန္နနာယ ဝါဘိ ပရေန ဝါရိယမာနော ဝါ။ **အနဘိသမ္ဘုဏန္တော ဝါ**တိ တံ ပဋိပတ္တိံ အသမ္ပာဒေန္တော ဝါ။

အညာယ အပရဒ္ဓေါဘိ နိဗ္ဗာနေန ပရိဟီနော မဂ္ဂတော ဝါ။ **တံ ဝါ သတ္ထံ အနုဗန္ဓတီ**တိ တံ ဝါ သတ္ထံ သဗ္ဗတ္ထ ပဿတော ဂစ္ဆတိ။

၁၃၅။ ဧဝံ ပန သိလုတ္တမာနံ ပဝေဓနကာရဏံ အရိယသာဝကော **သီလမ္ဗတံ ဝါဝိ ပဟာယ** သဗ္ဗန္တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇန္တိ** သဗ္ဗာကုသလံ လောကိယကုသလဉ္စ။ **တေ သုဒ္ဓိံ အသုဒ္ဓိန္တိ အပတ္ထယာနော**တိ ပဿကာမဂဏာဒိဘေဒံ သုဒ္ဓိံ အကုသလာဒိဘေဒံ အသုဒ္ဓိဉ္စ အပတ္ထယမာနော။ **ဝိရတော စရေ**တိ သုဒ္ဓိယာ အသုဒ္ဓိယာ စ ဝိရတော စရေယျ။ **သန္တိမနုဂ္ဂဟာယာ**တိ ဒိဋ္ဌိံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ။

ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကန္တိ အကုသလကမ္မံ အကုသလဝိပါကဒါယကံ။ **သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကန္တိ** လောကိယကုသလံ အတ္တနာ သဒိသံ သုက္ကဝိပါကဒါယကံ။

နိယာမာဝက္ကန္တိန္တိ မဂ္ဂပရိသနံ။ **သေက္ခာ**တိ သတ္တ သေက္ခာ။ **အဂ္ဂဓမ္မန္တိ** ဥတ္တမဓမ္မံ၊ အရဟတ္တဖလံ။

၁၃၆။ ဧဝံ ဇုတော ဗာဟိရကေ သိလုတ္တမေ သံယမေန ဝိသုဒ္ဓိဝါဒေ တေသ္ဝ ဝိပါကံ သိလမ္ဗတပဟာယိနော အရဟတော စ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဇုဒါနိ အညထာပိ သုဒ္ဓိဝါဒေ ဗာဟိရကေ ဒဿေန္တော **"တမ္ပပနိဿာယာ"**တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—သန္တိညေဝိ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ **ဇိဂုစ္ဆိတံ** အမရန္တိပံ ဝါ ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိအာဒိသု ဝါ အညတရညတရံ **ဥပနိဿာယ** အက်ဴယဒိဋ္ဌိယာ ဝါ **ဥဒ္ဓံသရာ** ဟုတ္ဝာ **ဘဝါဘဝေသု အဓိတတဏှာ သုဒ္ဓိ'မနုဋ္ဌာနန္တိ** ဝဒန္တိ ကထေန္တိတိ။

တပေါဇိဂုစ္ဆဝါဒါတိ ကာယပိဋ္ဌနာဒိတပေန ပါပဟိရိယနဝါဒါ။ **တပေါဇိဂုစ္ဆသာရာ**တိ တေနေဝ တပေန ဟိရိယနသာရဝန္တော။ **ဥဒ္ဓံသရာဝါဒါ**တိ သံသာရေန သုဒ္ဓိံ ကထယန္တော။

၁၃၇။ ဧဝံ တေသံ အဝိတတက္ကာနံ သုဒ္ဓိံ အနုဏ္ဍုနန္တာနံ ယောဝိ သုဒ္ဓိပဒ္ဓတ္တမေဝ အတ္တာနံ မညေယျ၊ တဿာဝိ အဝိတတက္ကတ္တာ ဘဝါဘဝေသု တံ တံ ဝဏ္ဏံ **ပဏ္ဍိယမာနဿ ဟိ ဇပ္ပိတာနိ** ပုနပ္ပုနံ ဟောန္တိယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ တက္ကာ ဟိ အာသေဝိတာ တက္ကံ ဝဒ္ဓယတေဝ၊ နာ ကေဝလဉ္စ ဇပ္ပိတာနိ၊ **ပဝေဓိတံ ဝါဒိ ပကပ္ပိတေသု၊** တက္ကာဒိဋ္ဌိဟိ စဿ ပကပ္ပိတေသု ဝဏ္ဏေသု ပဝေဓိတမ္ပိ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘဝါဘဝေသု ပန ဝိတ-တက္ကတ္တာ အာယတိံ **စုတူပပါတော ဋ္ဌဓ ယဿ နတ္ထိ၊ သ ကေန ဝဝဓေယျ ကုဟိံ ဝ ဇပ္ပေ**တိ အယမေတိသာ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော။

အာဂမနန္တိ ပုန အာဂမနံ။ **ဂမန**န္တိ ဋ္ဌတော အညတ္ထ ဂမနံ။ **ဂမနာဂမန**န္တိ ဋ္ဌတော ဂန္ဒွာ ပုန နိဝတ္တနံ။ **ကာလ**န္တိ မရဏံ။ **ဂတီတိ** ဂမနဝသေန ဂတိယာ ဂန္တုံ။

၁၃၈။ **ယမာဟု ဓမ္မ**န္တိ ပုဗ္ဗာဂါထာ။

၁၃၉။ ဋ္ဌဒါနိ ယသ္မာ ဧကောဝိ ထ္ထေ ဝါဒေါ သစ္စော နတ္ထိ၊ ကေဝလံ ဒိဋ္ဌိမတ္တကေန ဟိ ဘော ဝဒန္တိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"သကံ ဟိ"**တိ ဋ္ဌမံ တာဝ ဝိဿဇ္ဇနဂါထမာဟ။ တတ္ထ **သမ္မုတိ**န္တိ ဒိဋ္ဌိံ။ **အနောမ**န္တိ အနူနံ။

၁၄၀။ ဧဝမေကေသု သကံ ဓမ္မံ ပရိပုဏ္ဏံ ဗြူဝန္တေသု အညဿ ဓမ္မံ ပန ဟီနန္တိ ဝဒန္တေသု ယဿ ကဿစိ—**ပရဿ ဧစ ဝမ္ဘယိတေန ဟီနောတိ** ဂါထာ။ တဿတ္ထော—ယဒိ **ပရဿ** နိန္ဒိတကာရဏာ **ဟီနော** ဘဝေယျ၊ **နာ ကောစိ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ** အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ။ ကိံကာရဏာ? **ပုထူ ဟိ အညဿ ဝဒန္တိ ဓမ္မံ နိဟီနတော** သဗ္ဗေဝ တေ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝဒါနာ** သကဓမ္မေ ဒဋ္ဌဝါဒါ ဧဝ။

ဝမ္ဘယိတကာရဏာတိ ဓံသိတကာရဏာ။ **ဂရဟိတကာရဏာ**တိ လာမက-ကတကာရဏာ။ **ဥပဝဒိတကာရဏာ**တိ အက္ကောသိတကာရဏာ။**သကာယန**န္တိ သကမဂ္ဂံ။

၁၄၁။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော—**သဒ္ဓမ္မပူဇာ**တိ ဂါထာ။ တဿတ္ထော—တေ စ တိတ္ထိယာ **ယထာ ပသံသန္တိ သကာယနာနိ၊ သဒ္ဓမ္မပူဇာဝိ နေသံ တထေဝ** ဝတ္တတိ။ တေ ဟိ အတိဝိယ သတ္ထာရာဒိနိ သက္ကရောန္တိ။ တတ္ထ ယဒိ တေ ပမာဏာ သိယုံ၊ ဧဝံ သန္တေ **သဗ္ဗေဝ ဝါဒါ တထိယာ**[၁] **ဘဝေယျုံ**။

၁-တထိဝါ(က)

ကိုဴကာရဏာ? **သုဒ္ဓိ ဟိ နေသံ ပစ္ဆတ္တမေဝ။** နာ သာ အညတ္ထ သိဒ္ဓတိ၊ နာဝိ ပရမတ္ထတော။ အတ္တာနိ ဒိဋ္ဌဂါဟမတ္တမေဝ ဟိ တံ တေသံ ပရပစ္စယနေယျဘုဒ္ဓိနံ ၁။ **ပစ္ဆတ္တမေဝါ**တိ ပါဋိဋ္ဌကမေဝ။

၁၄၂။ ယော ပန ဝိပရိတတော ဗာဟိတပါပတ္တာ ဗြာဟ္မဏော၊ တဿ **နာ ဗြာဟ္မဏဿ ပရနေယျမတ္ထိ**တိ ဂါထာ။ တဿတ္ထော—**ဗြာဟ္မဏဿ** ဟိ "သဗ္ဗေ သမဏာ အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ၂ နယေန သုဒိဋ္ဌတ္တာ ပရေန နေတဗ္ဗံ ဉာဏံ နတ္ထိ။ ဒိဋ္ဌမ္မေသု "ဇာဒမေဝ သစ္စ"န္တိ နိဋ္ဌိနတ္တာ **သမုဂ္ဂဟီတ**မ္ပိ နတ္ထိ။ တံကာရဏာ သော ဒိဋ္ဌိကလဟာနိ အတိက္ကန္တော၊ **နာ ဟိ** သော **သေဋ္ဌတော ပဿတိ ဓမ္မမညံ** အညတြ သတိပဋ္ဌာနာဒိဟိ။

နာ ပရနေယျာတိ ပရေန နေတဗ္ဗော ဇာနာပေတဗ္ဗော နာ ဟောတိ။ **နာ ပရပတ္တိယော နာ ပရပစ္စယော**တိ ပရေသံ ပစ္ဆေတဗ္ဗော နာ ဟောတိ။ **နာ ပရပဋိဗဒ္ဓဂူ**တိ ပရေသံ ပဋိဗဒ္ဓဂမနော နာ ဟောတိ။

၁၄၃။ **ဇာနာမီ**ဘိ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော အတ္ထော စ—ဧဝံ တာဝ ပရမတ္ထ-ဗြာဟ္မဏော နာ ဟိ သေဋ္ဌတော ပဿတိ ဓမ္မမညံ၊ အညေ ပန တိတ္ထိယာ ပရစိတ္တဉာဏာဒိဟိ ဇာနန္တာပိ ပဿန္တာပိ **"ဇာနာမိ ပဿာမိ တထေဝ ဧတ"**န္တိ ဧဝံ ဝဒန္တာပိ စ **ဒိဋ္ဌိယာ သုဒ္ဓိံ ပစ္ဆေန္တိ**။ ကသ္မာ? ယသ္မာ တေသု ဧကောပိ **အဒကွိ ဧ**ဝ အဒ္ဒသ စေပိ **တေန** ပရစိတ္တဉာဏာဒိနာ ယထာဘူတမတ္ထံ၊ **ကိဥ္စိ တုမဿ တေန** တဿ တေန ဒဿနေန ကိံ ကတံ၊ ကိံ ဒုက္ခပရိညာ သာဓိတာ၊ ဥဒါဟု သမုဒယပ္ပဟာနာဒိနံ အညတရံ၊ ယတော သဗ္ဗထာပိ အတိက္ကမိဘာ အရိယမဂ္ဂံ တေ တိတ္ထိယာ အညေနေဝ **ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိ**ံ၊ အတိက္ကမိတ္ဘာ ဝါ တေ ကိတ္တိယေ ဗုဒ္ဓါဒယော အညေနေဝ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိန္တိ။

၁၄၄။ **ပဿံ နရော**တိ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော အတ္ထော စ—ကိဉ္စ ဘိယျော? ယ္ဟာယံ ပရစိတ္တဉာဏာဒိဟိ အဒ္ဒက္ခိ၊ သော **ပဿံ နရော ဒက္ခတိ နာမရူပံ**၊ နာ တတော ပရံ၊ **ဒိဿာန ဝါ ဉဿတိ တာနိမေဝ** နာမရူပါနိ နိစ္စတော သုခတော ဝါ၊ နာ အညထာ၊ သော ဧဝံ ပဿန္တော **ကာမံ မဟံ ပဿတု အပွကံ ဝါ** နာမရူပံ နိစ္စတော သုခတော စ အထဿ ဧဝရူပေန ဒဿနေန **နာ ဟိ တေန သုဒ္ဓိ**ံ **ကုဿလာ ဝဒန္တိ**။

၁-ပရနေယျသုဒ္ဓိနံ (က) ၂-ဒိ ၂-၁၉၂၊သံ ၁-၁၆၀၊ ၃၉၈၊ ခု ၂-၃၆၃-၀၉၁၁သိ။

၁၄၅။ **နိဝိဿဝါဒီ**တိ ဂါထာယ သမ္ဗန္ဓော အတ္ထော စ—တေန စ ဒဿနေန သုဒ္ဓိယာ အသတိယာပိ ယော "ဇာနာမိ ပဿာမိ တထေဝ ဧတ"န္တိ ဧဝံ နိဝိဿဝါဒိ၊ ဧတံ ဝါ ဒဿနံ ပဋိစ္စ ဒိဋ္ဌိယာ သုဒ္ဓိံ ပစ္စေန္တော "ဣဒမေဝ သစ္စ"န္တိ ဧဝံ နိဝိဿဝါဒိ၊ သော **သုဒ္ဓိနယော** နာ ဟောတိ တံ တထာ **ပကပ္ပိတံ** အဘိသန်ဓံ **ဒိဋ္ဌိ**ံ ပုရက္ခရာနော။ သော ဟိ **ယံ** သတ္ထာရာဒိံ **နိဿိတော၊ တတ္ထေဝ သုဒ္ဓိံ ဝဒေါ**၊ "ပရိသုဒ္ဓိဝါဒေါ ပရိသုဒ္ဓိ-ဒဿနော ဝါ အဟ"န္တိ အတ္တာနံ မညမာနော **တတ္ထ တထဒ္ဓိသာ သော**၊ တတ္ထ သကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဝိပရိတမေဝ သော အဒ္ဓသ။ ယထာ သာ ဒိဋ္ဌိ ပဝတ္တတိ၊ တထေဝ တံ အဒ္ဓသ၊ နာ အညထာ ပဿိတုံ ဣစ္ဆတီတိ အဓိပ္ပါယော။

နိဝိဿဝါဒီတိ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ကထေန္တော။ **သုဒ္ဓိနယော**တိ ဝိနေတုံ ဒုက္ခော။ **သုပ္ပညာပယော**တိ ညာပေတုံ စိတ္တေန လဇ္ဇာပေတုံ ဒုက္ခော။ **သုန္နိဿာပယော**တိ စိတ္တေန ဝိမံသိတ္ဝာ ဂဟဏတ္ထံ ပုနပ္ပုနံ နိဿာပယိတုံ ဒုက္ခော။ **သုပ္ပေက္ခာပယော**တိ ဥက္ခာပယိတုံ ဒုက္ခော။ **သုပ္ပသာဒယော**တိ စိတ္တေ ပသာဒံ ဥပ္ပါဒေတုံ ဒုက္ခော။

အပ္ပဿိတိ ညာဏေန ပဋိဝေဓံ ပါပုဏိ။ **ပန္နိဝိဿိ**တိ စိတ္တေန အဝဗောဓံ ပါပုဏိ။

၁၄၆။ ဧဝံ ပကပ္ပိတံ ဒိဋ္ဌိ**ံ** ပုရက္ခရာနေသု တိတ္ထိယေသု—**နဂြောဓမဏော ကပ္ပမုပေတိ သန်ဒါ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သန်ဒါ**တိ သဒ္ဒါယ၊ ဇာနိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **နဝိ ညာဏမန္ဒူ**တိ သမာပတ္တိညာဏာဒိနာ အကတတက္ကာဒိဋ္ဌိမန္ဒူ။ တတ္ထ ဝိဂူဟော—နာပိ အသ ညာဏေန ကတော ဗန္ဓု အတ္ထိတိ နပိ ညာဏမန္ဒူ။ **သမဏ္ဍိယော**တိ ဒိဋ္ဌိသမ္ဗတိယော။ **ပုထုဇ္ဇာ**တိ ပုထုဇ္ဇနသမ္ဘဝါ။ **ဥဂ္ဂဟဏ်ိ မညေ**ဘိ ဥဂ္ဂဟဏ်ိ အညေ၊ အညေ တာ သမ္ဗတိယော ဥဂ္ဂဏှန်တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဥပေက္ခိတိ ဥပပတ္တိတော အပက္ခပတိတော ဟုတ္ဝာ ပဿတိ။

၁၄၇။ ကိဉ္စ ဘိယျော—**ဝိဿဇ္ဇ ဂန္ထာနိ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **အနုဂ္ဂဟော**တိ ဥဂ္ဂဟဏဝိရဟိတော၊ သောပိ နာဿ ဥဂ္ဂဟောတိ အနုဂ္ဂဟော။ နာ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာတီတိ အနုဂ္ဂဟော။

ဂန္ထေ ဧဝါဿဒ်ိတ္ဝာတိ အဘိဒ္ဓါဒိကေ ဂန္ထေ စဒ်ိတ္ဝာ။ **ဝိဿဇ္ဇာ**တိ ပုန အနာဒိယနဝသေန ဇဟိတ္ဝာ။ **ဂဝိတေ**တိ ဃဋ္ဋိတေ။ **ဂန္ထိတေ**တိ သုတ္တေန သင်္ဂဟိတေ ဝိယ ဂန္ထိတေ။ **ဗန္ဓေ**ဘိ သုဋ္ဌု ဗန္ဓေ။ **ဝိဗန္ဓေ**တိ ဝိဝိဓာ ဗန္ဓေ။

ပလိဗုန္ဓေဘိ သမန္တာတော ဗန္ဓနေန ဗန္ဓေ။ **ဗန္ဓနေ**တိ ကိလေသဗန္ဓနေ။ **ဖောဋ္ဌယိတ္ဝာ**တိ ပပ္ဖေါဋေတ္ဝာ။ **သန္ဓိ ဝိသန္ဓိံ ကရောန္တီ**တိ ဝိသန်ဓိရိတ္ဝာ အပရိဘောဂံ ကရောန္တိ။ **ဝိကောပေန္တီ**တိ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကရောန္တိ။

၁၄၈။ ကိဉ္စ ဘိယျော—သော ဧဝရူပေါ—**ပုဗ္ဗာသဓေ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ပုဗ္ဗာသဓေ**တိ အဘိတရူပါဒိနိ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနဓမ္မကိလေသော။ **နဓေ**တိ ပစ္ဆုပ္ပန္နရူပါဒိနိ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနဓမ္မော။ **နာ ဆန္ဒဂ္ဂိ**တိ ဆန္ဒာဒိဝသေန နာဂန္ဆိတိ။ **အနာဂဂရဟီ**တိ ကတာဂကတဝသေန အတ္တာနံ အဂရဟန္တော။

၁၄၉။ ဧဝံ အနာဂဂရဟိ စ—**သ သဗ္ဗဓမ္မေသူ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သဗ္ဗဓမ္မေသူ**ဘိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဓမ္မေသု "ယံ ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌံ ဝါ" တိ ဧဝံ ပဘေဒေသု။ **ပန္နဘာရော**တိ ပတိတဘာရော။ နာ ကပ္ပေတီတိ **နာ ကပ္ပိယော၊** ဒုဝိဓမ္ပိ ကပ္ပံ နာ ကရောတီတိ အတ္ထော။ **နူပရတော**တိ ပုထုဇ္ဇနကလ္ယာဏကသေက္ခာ ဝိယ ဥပရတိသမင်္ဂိပိ နော ဟောတိ။ **နာ ပတ္ထိယော**တိ နိတ္တဏှော။ တဏှာ ဟိ ပတ္ထယတီတိ ပတ္ထိယာ၊ နာသ ပတ္ထိယာတိ နာ ပတ္ထိယော။ ဇာတော ပရဉ္စ ဟေဋ္ဌာ စ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဧဝံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပုရာဘေဒသုတ္တေ ဝုတ္တသဒိသော ဧဝ အဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

မဟာဗျူဟသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-တုဝဋ္ဋကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ စုဒ္ဒသမေ တုဝဋ္ဋကသုတ္တနိဒ္ဒေသေ **ပုဏ္ဏာမိ တန္တိ** ဣဒမ္ပိ တသ္မိံယေဝ မဟာသမယေ "ကာ နု ခေါ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ပဋိပတ္တိ" တိ ဥပ္ပန္နစိတ္တာနံ ဧကစ္စာနံ ဒေဝတာနံ တမတ္ထံ ပကာသေတုံ ပုရိမနယေနေဝ နိမ္မိတဗုဒ္ဓေန အတ္တာနံ ပုဏ္ဏာပေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ အာဒိပုဏ္ဏာဂါထာယ တာဝ **ပုဏ္ဏာမီ**တိ ဣဒ္ဓေ အဒိဋ္ဌဇောတနာဒိ-ဝသေန ပုဏ္ဏာ ဝိဘဇိတာ။ **အာဒိစ္စမန္ဓု**တိ အာဒိစ္စဿ ဂေါတ္တမန္တု။

ဝိဓေကံ သန္တိပဒဉ္စာတိ ဝိဓေကဉ္စ သန္တိပဒဉ္စ။ **ကထံ ဒိဿာ**တိ ကေန ကာရဏေန ဒိဿာ၊ ကထံ ပဝတ္တဒဿနော ဟုတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တိဿော ပုစ္ဆာတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **အဒ္ဓဇောတနာ**တိ ယံ နဒ်ဒံ နပဋိဝိဒ္ဓံ၊တသ္မပါကဋကရဏတ္ထာယ ပုစ္ဆာ။ **ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ**တိ ယံ ဉာဏစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌံ၊ တသ္မ ဃဋနတ္ထာယ။ **ဝိမတိစ္ဆေဒနာ**တိ ယာ ကင်္ခါ၊ တသ္မာစ္ဆေဒနတ္ထံ။ **ပကတိယာ လက္ခဏံ အညာတန္တိ** ဓမ္မာနံ တထလက္ခဏံ ပကတိယာ နဉာတံ။ **အဒ္ဓဇန္တိ** နဒ်ဒံ။ "နနိဋ္ဌ"န္တိပိ ပါဌော။ **အတုလိတန္တိ** တုလာယ တုလိတံ ဝိယ နတုလိတံ။ **အတိရိတန္တိ** တိရဏာယ နတိရိတံ။ **အဝိဘူတန္တိ** နပါကဋံ။ **အဝိဘာဝိတန္တိ** ပညာယ နဝိုတံ။ **တသ္မ ဉာဏာယာ**တိ တသ္မ ဓမ္မသ္မ လက္ခဏဇာနနတ္ထာယ။ **ဒဿနာယာ**တိ ဒဿနတ္ထာယ။ **တုလနာယာ**တိ တုလနတ္ထာယ။ **တိရဏာယာ**တိ တိရဏတ္ထာယ။ **ဝိဘာဝနာယာ**တိ ဝိဘာဝကရဏတ္ထာယ။ **အညေဟိ ပဂ္ဂိတေဟီ**တိ အညေဟိ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နေဟိ။ **သံသယ-ပက္ခန္ဒော**တိ သန္ဒေဟံ ပဝိဇ္ဇော။

မနုဿပုစ္ဆာတိ မနုဿာနံ ပုစ္ဆာ။ **အမနုဿပုစ္ဆာ**တိ နာဂသုပဏ္ဏာဒီနံ ပုစ္ဆာ။ **ဂဟဋ္ဌာ**ကိ အဝသေသဂဟဋ္ဌာ။ **ပဗ္ဗဇိတာ**တိ လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တာ။ **နာဂါ**တိ သုဖဿာဒယော နာဂါ။ **သုပဏ္ဏာ**တိ သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝသေန[1]။ **ယက္ခာ**တိ ယက္ခသံယုတ္တဝသေန[2] စဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အသုရာ**တိ ပဟာရာဒါဒယော။ **ဂန္ဓဗ္ဗာ**တိ ပဉ္စသိခဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တာဒယော။ **မဟာရာဇာနော**တိ စတ္တာရော မဟာ-ရာဇာနော။ **အဟိနိုဠ္လိယန္တိ** သဏ္ဌာနဝသေန အဝိကလ်ဠြိယံ။ **သော နိမ္မိတော**တိ သော ဘဂဝတာ နိမ္မိတော ဗုဒ္ဓေါ။

ဝေါဒါနတ္ထပုစ္ဆာတိ ဝိသေသဓမ္မပုစ္ဆာ။ **အတီတပုစ္ဆာ**တိ အတီတေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပုစ္ဆာ။ **အနာဂတာဒိသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **ကုသလပုစ္ဆာ**တိ အနဝဇ္ဇ-ဓမ္မပုစ္ဆာ။ **အကုသလပုစ္ဆာ**တိ သာဝဇ္ဇဓမ္မပုစ္ဆာ။ **အဗျာကတပုစ္ဆာ**တိ တဒုဘယဝိပရိတဓမ္မပုစ္ဆာ။

အစ္ဆေသာမိ တန္တိ တံ အာဏာပေမိ။ **ကထယသု မေ**တိ မယှံ ကထေဟိ။ **ဂေါတ္တဉာတကော**တိ ဂေါတ္တေန ဉာတကော။ **ဂေါတ္တမန္တိ**တိ ဂေါတ္တဗ္ဗတ္တိ-ကော။ **ဧကေနာကာရေနာ**တိ ဧကေန ကောဋ္ဌာသေန။

သန္တိပဒန္တိ သန္တိသဒ္ဒါဘံ နိဗ္ဗာနပဒံ။ **ယေ ဓမ္မာ သန္တာဝိဂမာယာ**တိ ယေ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ဓမ္မာ နိဗ္ဗာနပဋိလာဘတ္ထာယ။ **သန္တိဖုသနာယာ**တိ

၁-သံ ၂-၂၀၇-ဖိဋ္ဌာဒီသု။　　၂-သံ ၁-၂၆၄-ဖိဋ္ဌာဒီသု။

ဉာဏဖဿေန နိဗ္ဗာနဖုသနတ္ထာယ။ **သန္ဆိကိရိယာယာ**တိ ပစ္စက္ခကရဏတ္ထာယ။ **မဟန္တံ သီလက္ခန္ဓံ**န္တိ မဟန္တံ သီလရာသိံ။ **သမာဓိက္ခန္ဓာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သီလက္ခန္ဓာဒယော လောကိယလောကုတ္တရာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ လောကိယ-ဧဝ။

တမေဝကာယသ် ပဒါလနန္တိ အဝိဇ္ဇာရာသိသ် ဝိဒ္ဒံသနံ။ **ဝိပလ္လာသသ် ဘေဒန**န္တိ စတုဗ္ဗိဓဝိပလ္လာသသ် ဘေဒနံ။ **တဏှာသလ္လသ် အဗ္ဗုဟန**န္တိ တဏှာ-ကဏ္ဋကသ် လုဉ္ဆနံ။ **အဘိသန်ဂါရသ် ဂူပသမ**န္တိ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရသ် နိဗ္ဗာ-ပနံ။ **ဘာရသ် နိက္ခေပန**န္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓဘာရသ် ဌပနံ။ **သံသာရဝဋ္ဋသ် ဥပစ္ဆေဒ-န**န္တိ သံသာရပဝတ္တသ် ဆေဒနံ။ **သန္တာပသ် နိဗ္ဗာပန**န္တိ ကိလေသသန္တာ-ပသ် နိဗ္ဗာတိ။ **ပရိဉ္ဉာဟသ် ပဋိပသ်ဿဒ္ဓိ**န္တိ ကိလေသဒရထသ် သန္ဓိဿိဒနံ။ **ဒေဝဒေဝေါ**တိ ဒေဝါနံ အတိဒေဝေါ။

၁၅၁။ အထ ဘဂဝါ ယသ္မာ ယထာ ပသ်န္တော ကိလေသေ ဥပရုန္ဓတိ၊ တထာ ဒိသ္မာ တထာ ပဝတ္တဒသ်နော ဟုတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ အာဝိကရောန္တော နာနုပ္ပကာရေန တံ ဒေဝပရိသံ ကိလေသပ္ပဟာနေ နိယောဇေန္တော "**မူလံ ပပဉ္စသင်္ခါယာ**"တိ အာရဘိတ္ဝာ ပဉ္စ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ အာဒိဂါထာယ တာဝ သင်္ခေပတ္ထော—**ပပဉ္စသင်္ခါ**တိ ပပဉ္စောတိ သင်္ခါတတ္တာ ပပဉ္စော ဧဝ ပပဉ္စသင်္ခါ။ တသ်ာ အဝိဇ္ဇာဒယော ကိလေသာ မူလံ၊ တံ ပပဉ္စသင်္ခါယ မူလံ **အသ္မီ**တိ ပဝတ္တမာနဉ္စ **သဗ္ဗံ** မန်္တာယ **ဥပရုန္ဓေ**။ **ယာ ကာစိ အဿုတိံ တဏှာ** ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ **တာသံ ဝိနယာယ** ပဟာနာယ **သဒါ သတော သိက္ခေ** ဥပဋ္ဌိတသတိ ဟုတ္ဝာ သိက္ခေယျာတိ။

အဿုတ္တသမုဒ္ဒာနာ ဝါတိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နာ ဝါ။ **ပုရေဘတ္တ**န္တိ ဒိဝါဘတ္တတော ပုရေကာလံ။ အစ္ဆန္နသံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊ အတ္ထတော ပန ဘုမ္မမေဝ ပုရေဘတ္တေတိ၊ ဧသ နယော ပစ္ဆာဘတ္တာဒီသု။ **ပစ္ဆာဘတ္တ**န္တိ ဒိဝါဘတ္တတော ပစ္ဆာကာလံ။ **ပုရိမံ ယာမ**န္တိ ရတ္တိယာ ပဌမကောဋ္ဌာသံ။ **မဇ္ဈိမံ ယာမ**န္တိ ရတ္တိယာ ဒုတိယကောဋ္ဌာသံ။ **ပစ္ဆိမံ ယာမ**န္တိ ရတ္တိယာ တတိယကောဋ္ဌာသံ။ **ကာဠေ**တိ ကာဠပက္ခေ။ **ဇုဏှေ**တိ သုက္ကပက္ခေ။ **ဝယေ**တိ စတ္တာရော ဝယာနမာသေ။ **ဟေမန္တေ**တိ စတ္တာရော ဟေမန္တမာသေ။ **ဂိမှေ**တိ စတ္တာရော ဂိမှာနမာသေ။ **ပုရိမေ ဝယောခန္ဓေ**တိ ပဌမေ ဝယောကောဋ္ဌာသေ၊ ပဌမဝယေတိ အတ္ထော။ တီသု စ ဝယေသု ဝဿသတာယုကသ် ပုရိသသ် ဧကေကသ်ိံ ဝယေ စတုမာသာဓိကာနိ တေတ်ိံသ ဝဿာနိ ဟောန်တိ။

၁၅၂။ ဧဝံ ပဌမဂါထာယ တာဝ တိဟိ သိက္ခာဟိ ယုတ္တံ ဒေသနံ အရဟတ္တ-နိကူဋေန ဒေသေတွာ ပုန မာနပ္ပဟာနဝသေန ဒေသေတုံ “**ယံ ကိဉ္စီ**”တိ ဂါထ-မာဟ။ တတ္ထ **ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မမဘိဇညာ အဿုတ္တ**န္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဥစ္စာကုလိနတာဒိကံ အတ္တနော ဂုဏံ ဇာနေယျ။ **အထ ဝါဓိ ဗဟိဒ္ဓါ**တိ အထ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝိ အာစရိယု-ပဇ္ဈာယာနံ ဝါ ဂုဏံ ဇာနေယျ။ **နာ တေန ထာမံ ကုဗ္ဗေထာ**တိ တေန ဂုဏေန မာနံ နာ ကရေယျ။

သတာနန္တိ သန္တာဂုဏဝန္တာနံ။ **သန္တာ**နန္တိ နိဗ္ဗုတသန္တာနံ။ **နာ ဂုတ္တာ**တိ နာ ကထိတာ။ **နာပဂုတ္တာ**တိ နာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။

၁၅၃။ ဣဒါနိဿ အကရဏဝိဓိံ ဒဿေန္တော “**သေယျော နာ တေနာ**”တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**တေန** စ မာနေန “သေယျောဟ”န္တိ ဝါ “နိ-စောဟ”န္တိ ဝါ “သရိက္ခောဟ”န္တိ ဝါဝိ **နာ မညေယျ**။ တေဟိ စ ဥစ္စာကုလိ-နတာဒိဟိ ဂုဏေဟိ **ဖုဋ္ဌော အနေကရူပေဟိ** “အဟံ ဥစ္စာ ကုလာ ပဗ္ဗဇိ-တော”တိအာဒိနာ နယေန အတ္တာနံ ဝိကပ္ပေန္တော နာ တိဋ္ဌေယျာတိ။

၁၅၄။ ဧဝံ မာနပ္ပဟာနဝသေနပိ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ သဗ္ဗကိလေသုပ-သမဝသေန ဒေသေတုံ “**အဿုတ္တမေဝါ**”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အဿုတ္တမေ'ဝုပ-သမေ**တိ အတ္တနိ ဧဝ ရာဂါဒိသဗ္ဗကိလေသေ ဥပသမေယျ။ **နာ အညတော ဘိက္ခု သန္တိမေသေယျာ**တိ ဌပေတွာ စ သတိပဋ္ဌာနာဒိနိ အညေန ဥပါယေန သန္တိံ နာ ပရိယေသေယျ။ **ကုတော နိရုတ္တာ ဝါ**တိ နိရုတ္တာ ကုတောယေဝ။

နာ သေယျာတိ သိလဗ္ဗတာဒိဟိ နာ မဋ္ဌေယျ။ **နာ ဂဝေသေယျာ**တိ နာ ဩလောကေယျ။ **နာ ပရိယေသေယျာ**တိ ပုနပ္ပုနံ နာ ဣက္ခေယျ။

၁၅၅။ ဣဒါနိ အစ္ဆိတ္တံ ဥပသန္တာသိ ဒီဏာသဝဿ တာဒိဘာဝံ ဒဿေန္တော “**မစ္ဆေ ယထာ**”တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—**ယထာ** မဟာ**သမုဒ္ဒဿ** ဥပရိ-ဟေဋ္ဌိမဘာဂါနံ ဝေမစ္ဈသင်္ခါတေ စတုယောဇနသဟဿပ္ပမာဏေ **မစ္ဆေ** ပဗ္ဗ-တန္တရေဋ္ဌိတဿ ဝါ မစ္ဆေ သမုဒ္ဒဿ **ဥဒ္ဓံ နော ဇာယတိ၊ ဋ္ဌိတော** သော **ဟောတိ** အဝိကမ္ပမာနော **ဧဝံ** အနေဇော ဒီဏာသဝေါ လာဘာဒိသု **ဋ္ဌိတော** အဿ အဝိကမ္ပမာနော၊ သော တာဒိသော ရာဂါဒိ**ဥဿဒံ ဘိက္ခု နာ ကရေယျ** ကုတော်ဠိတိ။

ဥဇ္ဇဗေနာတိ ဟေဋ္ဌာဘာဂေန။ **ဂမ်ဘီရော**တိ ဥဒကပိဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ **စတုရာသီတိယောဇနသဟဿာနီ** ဂမ်ဘီရော။ “ဥဇ္ဇဗေ”တိပိ ပါဌော၊ တံ

နာ သုန္ဒရံ။ **ဟေဋ္ဌာ**တိ အန္တောဥဒကံ။ **ဥပရီ**တိ ဥဒ္ဓံဥဒကံ။ **မဏ္ဍူ**တိ ဝေမဇ္ဈေ။ **နာ ကမ္မတီ**ဘိ ဋ္ဌိတဋ္ဌာနတော နာ စလတိ။ **နာ ဝိကမ္မတီ**တိ ဌာတော စိတော စ နာ စလတိ။ **နာ စလတီ**ဘိ နိစ္စလံ ဟောတိ။ **နာ ဝေဓတီ**တိ နာ ဖန္ဒတိ။ **နာပ္ပဝေဓတီ**တိ နာ ပရိဝတ္တတိ။ **နာ သမ္ပဝေဓတီ**တိ နာ ပရိဿ္သမတိ။ **အနေရိတော**တိ နာ ဧရိတော။ **အဃဋ္ဋိတော**တိ အက္ခောဘော။ **အစလိတော**တိ နာ ကမ္ပိတော။ **အလုဋ္ဌိတော**တိ နာ ကလလိဘူတော။ **တတြ ဒိမိ နော ဇာယတီ**တိ တသ္မိံ ဌာနေ ဝိစိ နာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သတ္တန္နံ ပဋ္ဌာနံ အန္တရိကာသူဘိ ယုဂန္ဓရာဒိနံ သတ္တန္နံ ပဗ္ဗတာနံ အန္တရန္တရာ။ **သိဒန္တရာ**ဘိ အန္တမသော သိမ္မလိတူလမ္ပိ တေသု ပတိတပတ်တံ သိဒတိတိ သိဒါ၊ ပဗ္ဗတန္တရေ ဇာတတ္တာ အန္တရာ။ "အန္တရသိဒါ"တိပိ ပါဠ္ဌော။

၁၅၆။ ဣဒါနိ ဧဝံ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသိတံ ဓမ္မဒေသနံ အဇ္ဈာနမောဒေန္တော တဿ စ အရဟတ္တဿ အာဒိပဋိပဒံ ပုစ္ဆန္တော နိမ္မိတဗုဒ္ဓေါ "**အကိတ္တယိ**"တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အကိတ္တယိ**တိ အာစိက္ခိ။ **ဝိဝဋ္ဋစက္ခူ**တိ ဝိဝဋေဟိ အနာဝရဏေဟိ ပဗ္ဗေဟိ စက္ခူဟိ သမန္နာဂတော။ **သက္ခိဓမ္မ**န္တိ သကာယတ္တံ သယံ အဘိညာတံ အတ္တပစ္စက္ခဓမ္မံ။ **ပရိဿယဝိနယ**န္တိ ပရိဿယဝိနယနံ။ **ပဋိပဒံ ဝဒေဟီ**တိ ဣဒါနိ ပဋိပတ္တိံ ဝဒေဟိ။ **ဘဒ္ဒန္တေ**တိ ဘဒ္ဒံ တဝ အတ္ထူ။တိ ဘဂဝန္တံ အာလပန္တော အာဟ။ အထ ဝါ ဘဒ္ဒံ သုန္ဒရံ တဝ ပဋိပဒံ ဝဒေဟီတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပါတိမောက္ခံ အထ ဝါဝိ သမာဓိ**န္တိ တမေဝ ပဋိပဒံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ ပုစ္ဆတိ။ ပဋိပဒဉ္စ ဇေတုန ဝါ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရေဟိ သီလံ သမာဓိဉ္စ ပုစ္ဆတိ။

မံသစက္ခူနာဝီတိ သသမ္ဘာရိကမံသစက္ခုနာဝိ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခူ**နာဝီတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။ ဒေဝါနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ ပိတ္တသေမှရုဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ ဥပက္ကိလေသဝိနိမုတ္တတာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏသမ္ပဋိစ္ဆနသမတ္ထံ ဒိဗ္ဗံ ပသာဒစက္ခု ဟောတိ။ ဣဒဉ္စာပိ ဝိရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တံ ဉာဏစက္ခု တာဒိသမေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ၊ အာလောကပရိဂ္ဂဟေန မဟာဇုတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ၊ တိရောကုဋ္ဋာဒိဂတရူပဒဿနေန မဟာဂတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။ တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဒသတ္ထာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု၊ စက္ခုကိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗဉ္စ တံ စက္ခု စာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ တေန ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝိ ဝိဝဋ္ဋစက္ခု။ ဣဒါနိ ပဉ္စဝိဓံ စက္ခုံ ဝိတ္ထာရေန ကထေတုံ "**ကထံ ဘဂဝါ မံသစက္ခုနာဝိ**

၁-ပရိဿယဝိနယနာယ (သီ၊သျာ)၊ ဇရိဿဝိနယပဋိပဒံ (က)

ဒိဝဋ္ဋစက္ခု။”တိအာဒိမာဟ။ **မံသစက္ခုမှိ ဘဂဝတော ပဋ္ဌဝဏ္ဏာ သံဝိဇ္ဇန္တီ**တိ ဇ္ဈေ သသမ္ဘာရာဒိကစက္ခုမှိ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော ပဋ္ဌ ကောဋ္ဌာသာ ပစ္စေကံ ပစ္စေကံ ဥပလဗ္ဘန္တီ။

နီလော စ ဝဏ္ဏောတိ ဥမာပုပ္ဖဝဏ္ဏော။ **ပီတကော စ ဝဏ္ဏော**တိ ဂဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏော။ **လောဟိတကော စ ဝဏ္ဏော**တိ ဇုန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏော။ **ကဏှော စ ဝဏ္ဏော**တိ အဉ္ဇနဝဏ္ဏော။ **ဩဒါတော စ ဝဏ္ဏော**တိ ဩသဓိတာရကဝဏ္ဏော။ **ယတ္ထ စ အက္ခီလောမာနိ ပတိဋ္ဌိတာနိ**တံ ယသ္မိံ ဌာနေ အက္ခိလောမာနိ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဥဋ္ဌိတာနိ။ **တံ နီလံ ဟောတိ သုနီလန္တိ** ဇ္ဈေ **နီလ**န္တိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန ဝုတ္တံ။ **သုနီလ**န္တိ အန္တရိရဟိတံ သုဋ္ဌု နီလံ။ **ပါသာဒိက**န္တိ ပသာဒဇနကံ။ **ဒဿနေယျန္တိ** ဒဿနီယံ။ **ဥမာပုပ္ဖသမာန**န္တိ ဒကသိတလပုပ္ဖသဒိသံ။ **တသ ပရတော**တိ တသ သမန္တာ ဗာဟ်ရပသေ။ **ပီတက**န္တိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကံ။ **သုပီတက**န္တိ အန္တရိရဟိတံ သုဋ္ဌု ပီတကံ။ **ဥဘယတော စ အက္ခီကူဋ္ဌာနီ**တိ ဒွေ စ အက္ခိကောဋိယော။ **လောဟိတကာနီ**တိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန ဝုတ္တံ။ **သုလောဟိတကာနီ**တိ အပညာယမာနဝိဝဏ္ဏနီ သုဋ္ဌု လောဟိတကာနိ။ **မဇ္ဈေ ကဏှ**န္တိ အက္ခိနံ မဇ္ဈိမဋ္ဌာနံ အဉ္ဇနသဒိသံ ကဏှံ။ **သုကဏှ**န္တိ အန္တရိရဟိတံ သုဋ္ဌု ကဏှံ။ **အလုဓ**န္တိ ပါသာဒိကံ[1]။ **သိနိဒ္ဓ**န္တိ ပဏီတံ။ **ဘဋ္ဌါရိဋ္ဌကသမာန**န္တိ အပနီတတစဘဋ္ဌါရိဋ္ဌကဖလသဒိသံ။ “ဘဋ္ဌါရိဋ္ဌကသမာန”န္တိပိ ပါဠိ၊ တသာ တိန္တကာကသင်္ဃသ္တိ အတ္ထော။ **ဩဒါတ**န္တိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန ဝုတ္တံ။ **သုဩဒါတ**န္တိ အန္တရိရဟိတံ ရဇတမဏ္ဍလသဒိသံ သုဋ္ဌု ဩဒါတံ။ **သေတံ ပဏ္ဍရ**န္တိ ဒ္ဝိဟိပိ အတိဩဒါတတံ ဒသ္သေတိ။ **ပါကတိကေန မံသစက္ခုနာ**တိ ပကတိမံသစက္ခုနာ။ **အတ္ထဘာဝပရိယာပန္နေနာ**ဘိ အတ္ထဘာဝသန္နိဿိတေန။ **ပုရိမသုစရိတကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တေနာ**တိ ပုရိမေသု တတ္ထ တတ္ထုပ္ပန္နေသု အတ္တဘာဝေသု ကာယသုစရိတာဒိကမ္မုနာ ဥပ္ပါဒိတေန။ **သမန္တာ ယောဇနံ ပဿတီ**တိ သမန္တတော စတုဂါဝုတပ္ပမာဏော ယောဇနေ တိရောကုဋ္ဋာဒိဂတံ ရူပံ အာဝရဏဝိရဟိတံ ပကတိမံသစက္ခုနာ ဒက္ခတိ။

ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိဉ္စာဘိ ဒိဝသဘာဂေ စ ရတ္တိဘာဂေ စ။ **စတုရင်္ဂသမန္နာဂတော**တိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပရိပုဏ္ဏအင်္ဂကာရော အာလောကဝိရဟိတော။ **သူရိယော ဝါ အတ္ထင်္ဂတော**တိ သူရဘာဝံ ဇနယန္တော ဥဒ္ဓတော

၁-ဘဋ္ဌကန္တိ သသိရိကံ (သီ)၊ သသိရိကံ (သျာ)

သူရိယော ဝိဂတော။ **ကာဠပက္ခော စ ဥပေါသထော**တိ ကာဠပက္ခေ စာတုဒ္ဒ-သိဉ်ပေါသထဒိဝသော စ။ **တိဿော စ ဝနသဏ္ဍာ**တိ ဂဟနော စ ရုက္ခရာသိ။ **မဟာ စ ကာဠမေဃော အဘ္ဘာ၂ဋ္ဌိတော**တိ မဟန္တော ကာဠမေဃော အဗ္ဘ-ပဋ္ဌလော စ ဥဋ္ဌိတော ဟောတိ။ **ကုန္ဒော ဝါ**တိ ဇုဋ္ဌကာစယော ဝါ။ **ကဝါဋံ ဝါ**တိ ဒွါရဝါတပါနာဒိကဝါဋံ ဝါ။ **ပါကာရော ဝါ**တိ မတ္တိကာဒိပါကာရော ဝါ။ **ပဒ္မတော ဝါ**တိ ပံသုပဒ္မဘာဒိပဒ္မတော ဝါ။ **ဂန္ဓံ ဝါ**တိ တရုဏဂန္ဓာဒိ-ဂန္ဓံ ဝါ။ **လတာ ဝါ**တိ ကရဝိန္ဒာဒိ[1] လတာ ဝါ။ **အာဝရဏံ ရူပါနံ ဒဿနာ-ယာ**တိ ရူပါရမ္မဏာနံ ဒဿနတ္ထာယ ပဋိသေဓံ နတ္ထိ။ **ကေဠေ တိလဖလံ နိမိတ္တံ ကတ္တာ**တိ သစေ ကေဠေ တိလဗီဇံ သညာဏံ ကတ္တာ။ **တိလဝါဟေ ပက္ခိပေယျာ**တိ ဒွေ သကဋေ၂ တိလရာသိမှိ ဒိပေယျ။ ကေစိ ပန "ဝါဟော နာမ ကုမ္ဘာတိရေ-ကဒွေသကဋ"န္တိ ဝဒန္တိ။ **တညေဝ တိလဖလံ ဥဒ္ဓရေယျာ**တိ တံနိမိတ္တကတံ တိလဗီဇံယေဝ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဂဏ္ဟေယျ။

ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာတိ ဇုဒံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ **ဝိသုဒ္ဓေနာ**တိ စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓေန။ ယော ဟိ စုတိမတ္တမေဝ ပဿတိ နဥပပါ၊တံ၊ သော ဥဿေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ဥပပါတမေဝ ပဿတိ နစုတိ်၊ သော နဝသတ္တုပါတုဘာဝသဿတဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန တဒုဘယံ ပဿတိ၊ သော ယသ္မာ ဒုဝိဓမ္မိ ကံ ဒိဋ္ဌဂတံ အတိဝတ္တတိ၊ တသ္မာဿ တံ ဒဿနံ ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိဟေတု ဟောတိ၊ ဥဘယဗ္ဘေတံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ ပဿန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓ"န္တိ။ မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ရူပဒဿနေန အတိက္ကန္တမာနုသကံ၊ မာနုသကံ ဝါ မံသ-စက္ခုံ အတိက္ကန္တာတ္ဝာ အတိက္ကန္တမာနုသကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေန ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန **အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တော ပဿတီ**တိ မနုဿမံသစက္ခုနာ ဝိယ သတ္တော ဩလောကေတိ။ **စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ**တိ ဇွေ စုတိက္ခဏေ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒဋ္ဌုံ နသက္ကာ။ ယေ ပန အာသန္နစုတိကာ ဇုဒါနိ စဝိဿန္တိ၊ တေ စဝမာနာ။ ယေ စဂဟိတပဋိသန္ဓိကာ သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာဝ၊ တေ ဥပပဇ္ဇမာနာတိ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဧဝရူပေ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ စ ပဿတီတိ ဒဿေတိ။ **ဟီနေ**တိ မောဟနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဟီနေ။ တပ္ပဋိပရိတေ **ပဏီတေ**။ **သုဝဏ္ဏေ**တိ အဒေါသနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဇုဋ္ဌ-ကန္တဒဿနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ။ တပ္ပဋိပရိတေ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ**၊ အဘိရူပေ ဝိရူပေတိ အတ္ထော။ **သုဂတေ**တိ သုဂတိဂတေ၊ အလောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ အမေ့ မဟဒ္ဓနေ။

၁-ကရဝိန္ဒာဒိ (သီ)၊ ကာဠဝဏ္ဏာဒိ (သျာ) ၂-သကဋေ (သီ၊ သျာ)

ဒုဋ္ဌစေတိ ဒုဋ္ဌဘိဂတေ၊ လောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဓေ အပ္ပန္နပါနေ။ **ယထာကမ္မူပဂေ**တိ ယံ ယံ ကမ္မံ ဥပစိတံ၊ တေန တေန ဥပဂတေ။ တတ္ထ ပုရိမေဟိ "စဝမာနေ"တိအာဒီဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စံ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ပန ပဒေန ယထာကမ္မူပဂဉာဏကိစ္စံ။

တဿ စ ဉာဏဿ အယမုပ္ပတ္တိက္ကမော—ဣဓ ဘိက္ခု ဟေဋ္ဌာနိရယာဘိမုခံ အာလောကံ ဝဳဿတ္တာ နေရယိကေ သတ္တေ ပဿတိ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝမာနေ၊ တံ ဒဿနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စမေဝ။ သော ဧဝံ မနသိ ကရောတိ "ကံ နု ခေါ ကမ္မံ ကတ္ဝာ ဣမေ သတ္တာ ဧတံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တီ"တိ၊ အထဿ "ဣဒံ နာမ ကတ္ဝာ"တိ တံ ကမ္မာရမ္မဏံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တထာ ဥပရိဒေဝလောကာဘိမုခံ အာလောကံ ဝဳဿတ္တာ နန္ဒနဝန မိဿကဝန ဖာရုသကဝနာဒီသု သတ္တေ ပဿတိ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနေ။တမွိ ဒဿနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စမေဝ။ သော ဧဝံ မနသိ ကရောတိ "ကိံ နု ခေါ ကမ္မံ ကတ္ဝာ ဣမေ သတ္တာ ဧတံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တီ"တိ။ အထဿ "ဣဒံ နာမ ကတ္ဝာ"တိ တံ ကမ္မာရမ္မဏံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ယထာကမ္မူပဂဉာဏံ နာမ။ ဣမဿ ဝိသုံ ပရိကမ္မံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ စ ဣမဿ၊ ဧဝံ အနာဂတံသဉာဏဿာပိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကာနေဝ ဟိ ဣမာနိ ဒ္ဝိစတ္တာရိ ဉာဏာနိ သဟေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။

ဣမေ ဝတ ဘောန္တောတိ အာဒီသု **ဣမေ**တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌာနံ နိဒဿနဝစနံ။ **ဝတာ**တိ အနုသောစနတ္ထေ နိပါတော။ **ဘောန္တော**တိ ဘဝန္တော။ ဒုဋ္ဌု စရိတံ၊ ဒုဋ္ဌုံ ဝါ စရိတံ ကိလေသပူတိကတ္တာတိ ဒုစ္စရိတံ၊ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ၊ ကာယတော ဝါ ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတန္တိ **ကာယဒုစ္စရိတံ**။ ဣတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **သမန္နာဂတာ**တိ သမင်္ဂီဘူတာ။

အရိယာနံ ဥပဝါဒကာတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အရိယာနံ အနုသာသနိယော ဂိဟိသောတာပန္နာနမွိ အနတ္ထကာမာ ဟုတ္ဝာ အန္တိမဝတ္ထုနာ ဝါ ဂုဏပရိဓံသနေန ဝါ ဥပဝါဒကာ၊ အက္ကောသကာ ဂရဟကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ "နတ္ထိ ဣမေသံ သမဏဓမ္မော၊ အသမဏာ ဧတေ"တိ ဝဒန္တော အန္တိမဝတ္ထုနာ ဥပဝဒတိ။ "နတ္ထိ ဣမေသံ စျာနံ ဝါ ဝိမောက္ခော ဝါ မဂ္ဂေါ ဝါ ဖလံ ဝါ"တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ဂုဏပရိဓံသနေန ဥပဝဒတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ စျာနံ ဝါ ဥပဝဒေယျ အစျာနံ ဝါ၊ ဥဘယထာပိ အရိယူပဝါဒေါဝ ဟောတိ၊ အတိဘာရိယံ ကမ္မံ၊ အနန္တရိယကမ္မသဒိသံ၊ သဂ္ဂါဝရဏံ မဂ္ဂါဝရဏဉ္စ၊ သတေကိစ္ဆံ ပန ဟောတိ။ တသ္မာ ယော အရိယံ ဥပဝဒတိ၊ တေန ဂန္ဓော သစေ အတ္ထိနာ ဝုဗ္ဘတရော ဟောတိ၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတ္ဝာ "အဟံ

အာယသ္မန္တံ ဇာဒ္ဓိဒ္ဓဠ္ဟ အဝစံ၊ တံ မေ ခမာဟီ''တိ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ ပန နဝကတရော ဟောတိ၊ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "အဟံ ဘန္တေ တုမ္ဟေ ဇာဒ္ဓိဒ္ဓဠ္ဟ အဝစံ၊ တံ မေ ခမထာ"တိ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ သော နက္ခမတိ၊ ဒိသာပက္ကန္တော ဝါ ဟောတိ၊ သယံ ဝါ ဂန္ဆာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေ ဝါ ပေသေတ္ဝာ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ နာပိ ဂန္တုံ န ပေသေတုံ သက္ကာ ဟောတိ၊ ယေ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခူ။ ဝသန္တိ၊ တေသံ သန္တိကံ ဂန္ဆာ သစေ နဝကတရာ ဟောန္တိ၊ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ သစေ ဝုဍ္ဎတရာ၊ ဝုဍ္ဎေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတ္ဝာ "အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ အာယသ္မန္တံ ဇာဒ္ဓိဒ္ဓဠ္ဟ အဝစံ၊ တံ ခမတု မေ သော အာယသ္မာ"တိ ဝတ္ဝာ ခမာပေတဗ္ဗော။ သမ္မုခါ အခမန္တေပိ တေဒေဝ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ကေစာရိကဘိက္ခူ ဟောတိ၊ နေဝ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ န ဂတဋ္ဌာနံ ပညာယတိ၊ ကေဿ ပတ္တိတဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္ဆာ "အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ အာယသ္မန္တံ ဇာဒ္ဓိဒ္ဓဠ္ဟ အဝစံ၊ တံ မေ အနုဿရတော အနုဿရတော ဝိပ္ပဋိသာရော ဟောတိ၊ ကိံ ကရောမီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သော ဝက္ခတိ "တုမ္ဟေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ထေရော တုမ္ဟာကံ ခမတိ၊ စိတ္တံ ဝူပသမေထာ"တိ။ တေနပိ အရိယသာဝကတဒါသာဘိမုခေန အဉ္ဇလိ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ခမထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယဒိ သော ပရိနိဗ္ဗုတော ဟောတိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတမဉ္စဋ္ဌာနံ ဂန္ဆာ ယာဝ သိဝထိကံ ဂန္ဆာပိ ခမာပေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ကတေ နေဝ သဂ္ဂါဝရဏံ န မဂ္ဂါဝရဏံ ဟောတိ၊ ပါကတိကမေဝ ဟောတီတိ။

မိဉ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ ဝိပရီတဒဿနာ။ **မိဉ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ**တိ မိဉ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန သမာဒိန္နနာနာဝိဓကမ္မာ၊ ယေ စ မိဉ္ဆာဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယကမ္မာဒိသု အညေပိ သမာဒပေန္တိ။ တ္ထေ စ ဝစီဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေနေဝ အရိယူပဝါဒေ, မနောဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေန စ မိဉ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သင်္ဂဟိတာယပိ ဇူမေသံ ဒွိန္နံ ပုန-ဝစနံ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဟာသာဝဇ္ဇော ဟိ အရိယူပ-ဝါဒေါ အာနန္တရိယသဒိသော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"သေယ္ယထာပိ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညံ အာရာဓေယ္ယ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ သာရိပုတ္တ ဝဒါမိ။ တံ ဝါစံ အပဟာယ တံ စိတ္တံ အပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ"တိ[1]။

မိဉ္ဆာဒိဋ္ဌိတော စ မဟာသာဝဇ္ဇတရံ နာမ အညံ နတ္ထိ။ ယထာဟ—

၁-မ ၁-၁၀ ၂၊ ၁၀၃-ဖိဋ္ဌေသု။

"နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံမဟာ-သာဝဇ္ဇံ ယထယံဒံ ဘိက္ခဝေ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာသာဝဇ္ဇာနိ"တိ ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ။ **ပရံ မရဏာ**တိ တဒနန္တရာဘိ-နိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေ။ အထ ဝါ **ကာယဿ ဘေဒါ**တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿုပစ္ဆေဒါ။ **ပရံ မရဏာ**တိ စုတိစိတ္တတော ဥဒ္ဓံ။ **အပါယ**န္တိ ဧဝမာဒိ သဗ္ဗံ နိရယ-ဧဝစနမေဝ။ နိရယော ဟိ သဂ္ဂမောက္ခဟေတုဘူတာ ပုညသမ္မတာ အယာ အပေတတ္တာ, သုခါနံ ဝါ အာယဿ အဘာဝါ အပါယော။ ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိ-သရဏန္တိ **ဒုဂ္ဂတိ၊** ဒေါသဗဟုလတာယ ဝါ ဒုဋ္ဌေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတီတိ **ဒုဂ္ဂတိ**။ ဝိဝသာ နိပတန္တိ တတ္ထ ဒုက္ကဋကာရိနောတိ **ဝိနိပါတော၊** ဝိနဿန္တာ ဝါ ဏ္ဍေ နိပတန္တိ သမ္ဘိဇ္ဇမာနဂ်ပစ္ဆဂ်ါတိပိ **ဝိနိပါတော**။ နတ္ထိ ဏ္ဍေ အဿာဒ-သညိတော အယောတိ **နိရယော**။

အထ ဝါ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိ ဒီပေတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိ ဟိ အပါယော သုဂတိတော အပေတတ္တာ။ န ဒုဂ္ဂတိ၊ မဟေသက္ခာနံ နာဂရာဇာဒိနံ သမ္ဘဝတော။ ဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏေန ပေတ္တိဝိသယံ ဒီပေတိ၊ သော ဟိ အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သုခတော[၂] အပေတတ္တာ ဒုက္ခဿ စ ဂတိဘူတတ္တာ၊ န တု ဝိနိပါတော, အသုရကာယသဒိသံ အဝိနိပတ်တတ္တာ။ ဝိနိပါတဂ္ဂဟဏေန အသုရကာယံ ဒီပေတိ။ သော ဟိ ယထာဝုတ္တေန အတ္ထေန အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သဗ္ဘသမုဿယေဟိ စ ဝိနိပတိတတ္တာ ဝိနိပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ နိရယဂ္ဂဟဏေန အဝိစိအာဒိအနေကပ္ပကာရံ နိရယမေဝ ဒီပေတီတိ။ **ဥပ-ပန္နော**ဘိ ဥပဂတော၊ တတ္ထ အဘိနိဗ္ဗတ္တောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန သုဂ္ဂတိပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော—တတ္ထ သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယ်တိ။ သဂ္ဂဂ္ဟဏေန ဒေဝဂတိယေဝ။ တတ္ထ သုန္ဒရာ ဂတီတိ **သုဂတိ**။ ရူပါဒိဟိ ဝိသယေဟိ သုဋ္ဌု အဂ္ဂေါတိ **သဂ္ဂေါ**။ သော သဗ္ဘောပိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန **လောကော**တိ အယံ ဝစနတ္ထော။ **ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ**တိအာဒိ သဗ္ဗံ နိဂမနဝစနံ။

ဧဝံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော—ဒိဗ္ဗစက္ခု-ညာဏံ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန စုတူသု အာရမ္မဏေသု

၁-အံ ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ။　　၂-သုဂတိတော (က)

ပဝတ္တတိ။ ယဲထာကမ္မူပဂဉ္ဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတံဝတိတအဋ္ဌတ္တမဟိဒ္ဓါရမ္မဏ-ဝသေန ပဇ္ဇသု အာရမ္မဏောသု ပဝတ္တတိ။ အနာဂတံသဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတ-အပ္ပမာဏမဂ္ဂအနာဂတအဋ္ဌတ္တမဟိဒ္ဓါနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မ-ဏောသု ပဝတ္တတိတိ။

အာကခ််မာနော စ ဘဂဝါတိ ဘဂဝါ ဣစ္ဆမာနော။ **ဧကိဿ လောက-ဓာတုံ ပသေယျာတိ** ကေံ စက္ကဝါဠံ သြလောကေယျ။ **သဟသိဿိ ဂူဠနိကန္တိ** ထြေ ယာဝတာ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဟရန္တိ, ဒိသာ ဘာန္တိ ဝိရောစမာနာ၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊ သော သဟဿိဂူဠနိကာ နာမ။ **ဂူဠနိကန္တိ** ခုဒ္ဒကံ။ **ဒ္ဝိသဟသိဿိ မဇ္ဈိမိကံ လောကဓာတုန္တိ** ထြေ သဟဿစက္ကဝါဠာနံ သဟဿ-ဘာဂေန ဂဏှာ ဒသသတသဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏာ ဒ္ဝိသဟသိ မဇ္ဈိ-မိကာ လောကဓာတု နာမ။ ထြေကေန ဗုဒ္ဓါနံ ဇာတိက္ခေတ္တံ နာမ ဒဿံတံ။ ဗောဓိသတ္တာနံ ဟိ ပစ္ဆိမဘဝေ ဒေဝလောကတော စဝိတ္ဝာ မာတုကုစ္ဆိယံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ စ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနဒိဝသေ စ မဟာဘိနိက္ခမန-ဒိဝသေ စ သမ္ဗောဓိမ္ဗစက္ကပဝတ္တနအာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေသု စ ထြေကံ ဌာနံ ကမ္ပတိ။

တိသဟသိဿိ။ မဟာသဟသိဿိ လောကဓာတုန္တိ သဟဿိတော ပဋ္ဌာယ တတိယာတိ တိသဟဿိ၊ ပဌမသဟဿိံ သဟဿဓာ ကတ္ဝာ ဂဏိတံ မဇ္ဈိမိကံ သဟဿဓာ ကတ္ဝာ ဂဏိတတ္တာ မဟန္တေဟိ သဟသေ်ဟိ ဂဏိတာတိ မဟာသဟဿိ။ ထြောဝတာ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏော လော-ကော ဒဿိတော ဟောတိ။ ဂဏကပုတ္တတိသထြေရော ပန ဧဝမာဟ "နဟိ တိသဟဿိမဟာသဟဿိလောကဓာတုယာ ဧတံ ပရိမာဏံ။ ဗုဒ္ဓံ ဟိ အာစရိယာနံ သဒ္ဓါယမူလကံ ဝါစာယ ပရိဟီနဋ္ဌာနံ၊ ဒသကောဋိသတ-သဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏံ ပန ဌာနံ တိသဟဿိမဟာသဟဿိလောကဓာတု နာမာ"တိ။ ထြောဝတာ ဟိ ဘဂဝတော အာဏာက္ခေတ္တံ နာမ ဒဿိတံ။ တေသ္မိဉ္စိ အန္တရေ အာဠာနာဋိယပရိတ္တ[၁]ဗ္ဘသိဂိလိပရိတ္တ[၂]ဓဇဂ္ဂပရိတ္တ[၃]ဗောဇ္ဈင်္ဂ-ပရိတ္တ[၄]ခန္ဓပရိတ္တ[၅]မောရပရိတ္တ[၆]မေတ္တာပရိတ္တ[၇]ရတနပရိတ္တာနံ[၈] အာဏာ ဖရတိ။

ယာဝတကံ ဝါ ပန အာကခ််ယျာတိ ယတ္တကံ ဝါ ဗ္ဟန္တံယျ။ ဗ္ဟမိနာ ဝိသယက္ခေတ္တံ ဒဿိတံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ဝိသယက္ခေတ္တာသ ပမာဏပရိစ္ဆေဒေါ နာမ

၁-ဒီ ၃-၁၅၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မ ၃-၁၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-သံ ၁-၂၂၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-သံ ၃-၇၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-ဝိ ၅-၂၄၅၊ ခု ၅-၅၃၊ အံ ၁-၃၀၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၆-ခု ၅-၃၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၇-ခု ၁-၁၀၊ ၃၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၈-ခု ၁-၇၊ ၃၁၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

နတ္ထိ၊ နတ္ထိကဘာဝေ စသေ ဇုမံ ဥပမံ အာဟရန္တိ—ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠမှိ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သာသပေဟိ ပူရေတွာ သစေ ကောစိ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကေစဂ္ဂဝါဠေ ကံ သာသပံ ပက္ခိပန္တော အာဂစ္ဆေယျ၊ သဗ္ဗေပိ တေ သာသပါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆေယျုံ၊ န တွေဝ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ စက္ကဝါဠာနိ။ ဒက္ခိဏာဒိသုပိ သေဝ နယော။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓါနံ အဝိသယော နာမ နတ္ထိ။ **တာဝတကံ ပသေယျာ**တိ တတ္တကံ ဩလောကေယျ။ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဘဂဝတော ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထံ နိဋ္ဌာပေသိ။

ကထံ ဘဂဝါ ပညာစက္ခုနာဝိ ဝိဝဋ္ဋစက္ခူတိ ကေနပ္ပကာရေန ပညာစက္ခုနာ အပိဟိတစက္ခု။ **မဟာပညော ပုထုပညော**တိအာဒိကံ **တတ္ထ အတိရောစတိ ယဒိဒံ ပညာယာ**တိ ပရိယောသာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဗုဒ္ဓစက္ခုနာတိ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏေန စ အာသယာနုသယဉာဏေန စ။ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဉာဏာနံ ဗုဒ္ဓစက္ခုတိ နာမံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿ သမန္နာစက္ခုတိ, တိဏ္ဏံ မဂ္ဂဉာဏာနံ ဓမ္မစက္ခုတိ။ **လောကံ ဝေါလောကေန္တော အဒ္ဒသ သတ္ထာ**တိ သတ္ထာ အဒ္ဒက္ခိ။ **အပ္ပရဇက္ခေ**တိအာဒိသု ယေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပညာစက္ခုမှိ ရာဂါဒိရဇံ အပ္ပံ၊ တေ **အပ္ပရဇက္ခာ**။ ယေသံ တံ မဟန္တံ၊ တေ **မဟာရဇက္ခာ**။ ယေသံ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခာနိ၊ တေ **တိက္ခိန္ဒြိယာ**။ ယေသံ တာနိ မုဒူနိ၊ တေ **မုဒိန္ဒြိယာ**။ ယေသံ တေယေဝ သဒ္ဓါဒယော အာကာရာ သုန္ဒရာ၊ တေ **သွာကာရာ**။ ယေ ကထိတကာရဏံ သလ္လက္ခေန္တိ၊ သုခေန သက္ကာ ဟောန္တိ ဝိညာပေတုံ၊ တေ **သုဝိညာပယာ**။ ယေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော နာမ။

ဥပ္ပလိနိယန္တိ ဥပ္ပလဝနေ။ ဣတရေသုပိ သေဝ နယော။ **အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနီ**တိ ယာနိ အန္တောနိမုဂ္ဂါနေဝ ပေါသိယန္တိ။ **ဥဒကံ အစ္ဆုဂ္ဂမ္မ တိဋ္ဌန္တီ**တိ ဥဒကံ အတိက္ကမိတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ တတ္ထ ယာနိ ယာနိ အစ္ဆုဂ္ဂမ္မ ဋ္ဌိတာနိ၊ တာနိ တာနိ သူရိယရဿိသမ္ဖဿံ အာဂမယမာနာနိ ဋ္ဌိတာနိ အဇ္ဇ ပုပ္ဖနကာနိ။ ယာနိ သမောဒကံ ဋ္ဌိတာနိ၊ တာနိ သ္ဝေ ပုပ္ဖနကာနိ။ ယာနိ ဥဒကာ အနုဂ္ဂတာနိ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ တာနိ တတိယဒိဝသေဝ ပုပ္ဖနကာနိ။ ဥဒကာ ပန အနုဂ္ဂတာနိ အညာနိပိ သရောဂဥပ္ပလာနိ နာမ အတ္ထိ၊ ယာနိ နေဝ ပုပ္ဖိဿန္တိ၊ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာနေဝ ဘဝိဿန္တိ၊ တာနိ ပါဋိံ နာရုဠ္ဟာနိ၊ အာဟရိတွာ ပန ဒီပေတဗ္ဗာနိတိ ဒီပိတာနိ။

ယထေဝ ဟိ တာနိ စတုဗ္ဗိဓေပုဗ္ဗဂါနိ၊ ဧဝမေဝ ဥဿဒ္ဒီတညှ ဝိပဿိတညှ နေယျော ပဒပရမောတိ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒါဟဋဓေလာယ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော **ဥဿဒ္ဒီတညှ**။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော **ဝိပဿိတညှ**။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဒေသတော ပရိပုစ္ဆတော ယောနိသော မနသိကရောတော ကလျာဏမိတ္တေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပါသတော ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော **နေယျော**။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုမ္ပိ သုဏတော ဗဟုမ္ပိ ဘဏတော ဗဟုမ္ပိ ဓာရယတော ဗဟုမ္ပိ ဝါစတော နာနာ တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော **ပဒပရမော**။ တတ္ထ ဘဂဝါ ဥပ္ပလဝနာဒိသဒိသံ ဒဿသဟဿိလောကဓာတုံ သြလောကေန္တော အဇ္ဇ ပုပ္ဖနကာနိ ဥဿဒ္ဒီတညှ, သွေ ပုပ္ဖနကာနိ ဝိပဿိတညှတိ ဧဝံ သမ္ဗာကာရတော စ အဒ္ဒသ။ တတ္ထ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဇ္ဈမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဘဂဝတော ဓမ္မ-ဒေသနာ အတ္ထံ သာဓေတိ၊ ပဒပရမာနံ အနာဂတတ္ထာယ ဝါသနာ ဟောတိ။

ရာဂစရိတောတိအာဒီသု ရဇ္ဇနဝသေန အာရမ္မဏေ စရဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ ရာဂစရိတော။ ဒုဿနဝသေန အာရမ္မဏေ စရဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ **ဒေါသစရိတော**။ မုယ္ဟနဝသေန အာရမ္မဏေ စရဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ **မောဟစရိတော**။ ဝိတက္ကနဝသေန ဥဟနဝသေန အာရမ္မဏေ စရဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ **ဝိတက္ကစရိတော**။ သြကပ္ပနသဒ္ဓါဝသေန အာရမ္မဏေ စရဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ **သဒ္ဓါစရိတော**။ ဉာဏမေဝ စရဏံ, ဉာဏေန ဝါ စရဏံ, ဉာဏဿ ဝါ စရဏံ, ဉာဏတော ဝါ စရဏံ ဧတဿ အတ္ထီတိ **ဉာဏစရိတော**။ **ရာဂစရိ-တဿာ**တိ ရာဂုဿဒဿ ရာဂဗဟုလဿ။ ပရတောပိ ဧသေဝ နယော။

အသုဘကထံ ကထေတီတိ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဒသဝိဓံ အသုဘပဋိသံယုတ္တ-ကထံ အာစိက္ခတိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ "အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ရာဂဿ ပဟာ-နာယာ"တိ။ **မေတ္တာဘာဝနံ အာစိက္ခတိ**တိ မေတ္တာဘာဝနံ စိတ္တသိနေဟနံ ကထေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ "မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယာ"တိ။ **ဥဒ္ဒေသေ**တိ သဇ္ဈာယနေ။ **ပရိပုစ္ဆာယာ**တိ အဋ္ဌကထာယ။ **ကာလေန ဓမ္မသ-ဝနေ**တိ ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေ ဥတ္တရိ ပရိယတ္တိဓမ္မသဝနေ။ **ဓမ္မသာကစ္ဆာယာ**တိ အညေဟိ သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယ။ **ဂရုသံဝါသေ**တိ ဂရုနံ ပယိရုပါသနေ။ **နိဓေသေတီ**တိ အာစရိယာနံ သန္တိကေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ **အာနာပါနသတိ**ံ

၁-အံ ၃-၁၆၅-ပိဋ္ဌေ။

အာစိက္ခတီတိ အာနာပါနဿတိသမ္ပယုတ္တကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ "အာနာပါနဿတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဝိတက္ကုပစ္ဆေဒါယာ"တိ။ **ပဿာဒနိယံ နိမိတ္တံ အာစိက္ခတီ**တိ စူဠဝေဒလ္လ၂မဟာဝေဒလ္လာ၃ဒိပဿာဒဇနကံ သုတ္တံ ကထေတိ။ **ဗုဒ္ဓသုဗောဓိန်**္တိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဗုဒ္ဓတ္တုပဋိဝေဓံ။ **ဓမ္မသုဓမ္မတ**န္တိ နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မဿ သွာက္ခာတတံ။ **သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိ**န္တိ အဋ္ဌဝိဓအရိယသံဃဿ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသဒ္ဒုပဋ္ဌပတ္တိံ။ **သီလာနိ စ အတ္တနော**တိ ဒဠတ္တနော သန္တကသီလာနိ စ။ **အာစိက္ခတိ ဝိပဿနာနိမိတ္တ**န္တိ ဥဒယဗ္ဗယာဒိပဋိသံယုတ္တံ ကထေတိ။ **အနိစ္စာကာရန္တိ** ဟုတ္ဝာ အဘာဝါကာရံ။ **ဒုက္ခာကာရန္တိ** ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနာကာရံ။ **အနတ္တာကာရန္တိ** အဝသဝတ္တနာကာရံ။

သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိဋ္ဌိတောတိ သေလမယေ ကေဋ္ဌနေ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိဋ္ဌိတော၀၊ နဟိ တတ္ထ ဋ္ဌိတဿ ဒဿနတ္ထံ အာဘိမုခေ ဂိဝုဂ္ဂိပနပသာရဏာဒိကိစ္စံ အတ္ထိ။ **တထူပမ**န္တိ တပ္ပဋိဘာဂံ သေလပဗ္ဗတူပမံ။ ဇယံ ပနေတ္ထ သခ်ေပတ္ထော— ယထာ သေလပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ ဋ္ဌိတော၀ စက္ခုမာ ပုရိသော **သမန္တာ**တော **ဇနတံ** ပသေယျ။ **သုမေဓ** သုန္ဒရပည သမ္ဗညုတညာဏေန **သမန္တာ**စက္ခု၊ ဘဂဝါ **ဓမ္မမယံ** ပညာမယံ **ပါသာဒမာရုယှ** သယံ **အပေတသောကော သောကာဝတိဏ္ဏံ ဇာတိဇရာဘိဘူတ**ဉ္စ **ဇနတံ အဝေက္ခဿူ** ဥပဓာရယတု ဥပပရိက္ခတု။

အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယထာ ဟိ ပဗ္ဗတပါဒသာမန္တာ မဟန္တံ ခေတ္တံ ကတ္ဝာ တတ္ထ ဂေဒါရပါဠိသု ကုဋ္ဌိယော ကတ္ဝာ ရတ္တိံ အဂ္ဂိံ ဇာလေယျ၊ စတုရင်္သမန္ဓာဂတဉ္စ အန္ဓကာရံ အဿ၊ အထ တဿ ပဗ္ဗတဿ မတ္ထကေ ဌတ္ဝာ စက္ခုမတော ပုရိသဿ ဘူမိံ ဩလောကယတော နေ၀ ခေတ္တံ နာ ကေဒါရပါဠိယော နာ ကုဋ္ဌိယော နာ တတ္ထ သယိတမနုဿာ ပညာယေယျုံ၊ ကုဋ္ဌိကာသု ပန အဂ္ဂိဇာလမတ္တမေ၀ ပညာယေယျ။ ဧ၀ံ ဓမ္မပါသာဒံ အာရုယှ သတ္ထာယံ ဩလောကယတော တထာဂတဿ ယေ တေ အကတကလျာဏာ သတ္တာ၊ တေ ကေဝိဟာရေ ဒက္ခိဏဇာဏုပဿေ နိသိန္နာပိ ဗုဒ္ဓစက္ခုဿ အာပါထံ နာဂစ္ဆန္တိ၊ ရတ္တိံ ခိတ္တသရာ ဝိယ ဟောန္တိ။ ယေ ပန ကတ-ကလျာဏာ ၀ေနေယျပုဂ္ဂလာ၊ တေ ဧ၀ဿ ဒူရေပိ ဌိတာ အာပါထံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ ဧ၀ အဂ္ဂိ ဝိယ ဟိမ၀န္တေ ပဗ္ဗတော ဝိယ စ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ၊ ဟိမ၀န္တေ၀ ပဗ္ဗတော။
အသန္တေတ္ထ န ဒိဿန္တိ၊ ရတ္တိံ ခိတ္တာ ယထာ သရာ"တိ။

၁-အံ ၃-၁၆၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-မ ၁-၃၇၃-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ ၃-မ ၁-၃၆၅-ဝိဇ္ဇာဒီသု။
၄-သမ္မသာရဏာဒိကိစ္စံ (က) ၅-ခု ၁-၅၆၊ ခု ၁၀-၁၂-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

သမ္မညှတညာဏာနန္တိ ဣတ္ထေ ပဉ္စနေယျပထပ္ပဘေဒံ သမ္မံ အညာသိတိ သမ္မညှ။ သန်တာသန်တာဒိဘေဒါ သမ္မဓမ္မာ ဟိ သဓိုရော ဝိကာရော လက္ခဏံ နိမ္မာနံ ပညတ္တိတိ ပဉ္စဝေ နေယျပထာ ဟောန္တိ။ သမ္မညှသ ဘာဝေါ သမ္မညှတာ၊ သမ္မညှတာ ဧဝ ဉာဏံ "သမ္မညှတာဉာဏ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ "သမ္မညှတညာဏ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သမ္မညှတိ စ ကမသမ္မညှ သကိံသမ္မညှ သတတသမ္မညှ သတ္တိသမ္မညှ ဉာတသမ္မညှတိ ပဉ္စဝိဓာ သမ္မညှနော သိယုံ။ တေသု ကမေန သမ္မဇာနန-ကာလာသမ္ဘဝတော ကမသမ္မညှတာ နဟောတိ၊ သကိံ သမ္မာရမ္မဏဂ္ဂဟဏာ-ဘာဝတော သကိံသမ္မညှတာ နဟောတိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ ယထာရမ္မဏ-စိတ္တသမ္ဘဝတော ဘဝင်္ဂစိတ္တဝိရောဓတော ယုတ္တိအဘာဝတော စ သတတ-သမ္မညှတာ နဟောတိ၊ ပရိသေသတော သမ္မဇာနနသမတ္ထတာယ သတ္တိ-သမ္မညှတာ ဝါ သိယာ၊ ဝိဒိတသမ္မဓမ္မတ္တာ ဉာတသမ္မညှတာ ဝါ၊ သတ္တိ-သမ္မညှနော သမ္မဇာနနတ္တံ နတ္ထိတိ တမ္မိ နာ ယုဇ္ဇတိ၊ "နာ တသ အဒ္ဒိဋ္ဌမိတ္တိ ကိဉ္စိ။ပ။သမန္တာ စက္ခူ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဉာတသမ္မညှတာ ဧဝ ယုဇ္ဇတိ။ ဧဝဉ္စိ သတိ ကိစ္စတော အသမ္ဘောဟတော ကာရဏသိဒ္ဓိတော အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓတော သမ္မညှတမေဝ ဟောတီတိ။ **တေန ဉာဏေနာ**တိ တေန သမ္မဇာနနဉာဏေန။

ပုန အပရေန ပရိယာယေန သမ္မညှဘာဝသာဓနတ္ထံ "**နာ တသာ**"တိ ဂါထ-မာဟ။ တတ္ထ **နာ တသ အဒ္ဒိဋ္ဌမိတ္တိ ကိဉ္စိ**တိ တသ တထာဂတသ ဋ္ဌဓ ဋ္ဌမသ္မိံ တေဓာတုကေ လောကေ ဋ္ဌမသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ဝါ ပညာစက္ခုနာ အဒိဋ္ဌံ နာမ ကိဉ္စိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ နာ အတ္ထိ နာ သံဝိဇ္ဇတိ။ **အတ္ထိ**တိ ဋ္ဌဒံ ဝတ္တမာနကာလိကံ အာချာတပဒံ၊ ဋ္ဌမိနာ ပစ္စုပ္ပန္နကာလိကသ သမ္မဓမ္မသ ဉာတဘာဝံ ဒသေတိ။ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ ပနေတ္ထ **ဒ**-ကာရော ပယုတ္တော။ **အဏော အဓိညာတ**န္တိ ဣတ္ထေ **အဏော**တိ ဝစနောပါဒါနေ နိပါတော။ **အဓိညာတ**န္တိ အတီတကာလိကံ အဓိညာတံ နာမ ကိဉ္စိ ဓမ္မဇာတံ နာဟောသီတိ ပါဌသေသော။ အဏ္ဍဇ-ဘူတသ **အတ္ထိ**-သဒ္ဒသ ဂဟဏေ ပါဌသေသံ ဝိနာပိ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ ဋ္ဌမိနာ အတီတကာလိကသ သမ္မဓမ္မသ ဉာတဘာဝံ ဒသေတိ။ **အဇာနိတဗ္ဗန္တိ** အနာဂတကာလိကံ အဇာနိတဗ္ဗံ နာမ ဓမ္မဇာတံ နာ ဘဝိသ္သတိ နတ္ထိတိ။ ဋ္ဌမိနာ အနာဂတကာလိကသ သမ္မဓမ္မသ ဉာတဘာဝံ ဒသေတိ။ ဇာနန-ကိရိယာဝိသေသမတ္တမေဝ ဝါ ဣတ္ထေ **အ**-ကာရော။ **သမ္မံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယျန္တိ** ဣတ္ထေ ယံ တေကာလိကံ ဝါ ကာလဝိနိမုတ္တံ ဝါ နေယျံ ဇာနိတဗ္ဗံ ကိဉ္စိ ဓမ္မဇာတံ အတ္ထိ၊ တံ သမ္မံ တထာဂတော အဘိညာသိ အဓိကေန

၁-သမ္မညှတဉာဏဘာဝသာဓနတ္ထံ (က)

သမ္ဘည္ဟတညာဏေန ဇာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထြေ **အာထိ**-သဒ္ဒေန တေကာလိကသဲ ကာလဝိမုတ္တသ စ ဂဟဏာ **အာထိ**-သဒ္ဒေါ အဗျယဘူတောယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တထာဂတော တေန သမန္တာစက္ခူ**။တိ ကာလဝသေန ဩကာသဝသေန စ နိပ္ပဒေသတ္တာ သမန္တာ သမ္ဘတော ပဝတ္တံ ဉာဏစက္ခု အသာတိ သမန္တစက္ခု၊ တေန ယထာဂုတ္တေန ကာရဏေန တထာဂတော သမန္တစက္ခု သမ္ဘည္ဟတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဇာမိသာ ဂါထာယ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ သမ္ဘည္ဟတညာဏံ သာဓိတံ။

နာ ဇာတိဟိတိဟန္တိ "ဧဝံ ကိရ အာသိ, ဧဝံ ကိရ အာသီ"တိ နာ ဟောတိ။ **နာ ဇာတိကိရာယာ**တိ "ဧဝံ ကိရ ဧတ"န္တိ နာ ဟောတိ။ **နာ ပရမ္ပရာယာ**တိ ပရမ္ပရကထာယာပိ နာ ဟောတိ။ **နာ ပိဋကသမ္ပဒါယာ**တိ အမ္ဟာကံ ပိဋက-တန္တိယာ သဒ္ဓိံ သမေတိတိ နာ ဟောတိ။ **နာ တက္ကဟေတူ**တိ တက္ကဂ္ဂါဟေနပိ နာ ဟောတိ။ **နာ အာကာရပရိဝိတက္ကေနာ**တိ "သုန္ဒရမိဒံ ကာရဏ"န္တိ ဧဝံ ကာရဏာပရိဝိတက္ကေနပိ နာ ဟောတိ။ **နာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ**ဘိ အမ္ဟာကံ နိဇ္ဈာယိတ္ဝာ ခမိတ္ဝာ ဂဟိတဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ သမေတိတိပိ နာ ဟောတိ။

အထ ဝါဓိ သမာဓိန္တိ ထြေ **သမာဓိ**န္တိ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ သမာဓိ။ ကေနဋ္ဌေန သမာဓိတိ? သမာဓာနဋ္ဌေန။ ကိမိဒံ သမာဓာနံ နာမ? ကော-ရမ္ဘဏေ စိတ္တစေတသိကာနံ သမံ သမ္မာ စ အာဓာနံ၊ ဌပနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ ယဿ ဓမ္မဿ အာနုဘာဝေန ကောရမ္ဘဏေ စိတ္တစေတသိကာ သမံ သမ္မာ စ အဝိက္ခိပ္ပမာနာ အဝိပ္ပကိဏ္ဏာ စ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဇဒံ သမာဓာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဿ ခေါ ပန သမာဓိဿ—

လက္ခဏံ တု အဝိက္ခေပေါ၊ ဝိက္ခေပဒ္ဓံသနံ ရသော။
အကမ္ပနမုပဋ္ဌာနံ၊ ပဒဋ္ဌာနံ သုခံ ပန [၁]။

သမာဓိ အနာဝိလအစလဘာဝေန အာရမ္ဘဏေ တိဋ္ဌတိတိ **ဌိ**။ ပရတော ပဒဋ္ဌယံ ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝဏ္ဏံတံ။ အပိ စ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ အာရမ္ဘဏမ္ပိ သမ္ပိဏ္ဏေတ္ဝာ တိဋ္ဌတိတိ **သဏ္ဌိ**တိ။ အာရမ္ဘဏံ ဩဂါဟေတ္ဝာ အနုပဝိသိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိတိ **အဝဋ္ဌိ**တိ။ ကုသလပက္ခသ္မိဉ္ဥိ စတ္တာရော၀ ဓမ္မာ အာရမ္ဘဏံ ဩဂါဟန္တိ သဒ္ဓါ သတိ သမာဓိ ပညာတိ။ တေနေဝ သဒ္ဓါ "ဩကပ္ပနာ"တိ ဝုတ္တာ၊ သတိ "အပိလာပနတာ"တိ၊ သမာဓိ "အဝဋ္ဌိတိ"တိ၊ ပညာ "ပရိ-ယောဂါဟနာ"တိ။ အကုသလပက္ခေ ပန တယော ဓမ္မာ အာရမ္ဘဏံ ဩဂါဟန္တိ

၁-ပဋိသံ-ဋ ၁-၁၆-ဝိဋ္ဌေ။

တက္ကာ ဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာတိ။ တေနေဝေတေ "ဩဃာ"တိ ဝုတ္တာ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ပနေတ္ထ နာ ဗလဝတိ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ရဇ္ဇုဒဏ္ဍာနဒ္ဓာနေ ဥဒကေန သိဉ္စိတ္ဝာ သမ္မဋ္ဌေ ထောကမေဝ ကာလံ ရဇ္ဇော သန္ဓိသိဒတိ၊ သုက္ခန္တေ သုက္ခန္တေ ပုန ပကတိဘာဝေနေဝ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဧဝမေဝ အကုသလပက္ခေ စိတ္တေကဂ္ဂတာ နာ ဗလဝတိ ဟောတိ။

ဥဒ္ဓစ္စဝိစိကိစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တာသု ဝိသာဟာရသု ပဋိပက္ခတော **အဝိသာဟာရော**။ ဥဒ္ဓစ္စဝိစိကိစ္ဆာဝသေနေဝ ဂန္ဆန်ဴ စိတ္တံ ဝိက္ခိပတိ နာမ။ အယံ ပန တထာဝိဓော ဝိက္ခေပေါ နာ ဟောတီတိ **အဝိက္ခေပေါ**။ ဥဒ္ဓစ္စဝိစိကိစ္ဆာ-ဝသေနေဝ စိတ္တံ ဝိသာဟံ နာမ ဟောတိ၊ ဣတော စိတော စ ဟရိယတီ၁၊ အယံ ပန ဧဝံ အဝိသာဟဋ္ဌမာနသသ ဘာဝေါတိ **အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတာ**။ **သမထော**တိ တိဝိဓော သမထော စိတ္တသမထော အဓိကရဏသမထော သဗ္ဗ-သင်္ခါရသမထောတိ။ တတ္ထ အဋ္ဌသု သမာပတ္တီသု စိတ္တေကဂ္ဂတာ **စိတ္တသမထော** နာမ။ တံ ဟိ အာဂမ္မ စိတ္တစလနံ စိတ္တဝိပ္ဖန္ဒိတံ သမ္မတိ ဝူပသမ္မတိ၊ တသ္မာ သော "စိတ္တသမထော"တိ ဝုစ္စတိ။ သမ္မုခါဝိနယာဒိသတ္တဝိဓော သမထော **အဓိကရဏသမထော** နာမ။ တံ ဟိ အာဂမ္မ တာနိ တာနိ အဓိကရဏာနိ သမ္မန္တိ ဝူပသမ္မန္တိ၊ တသ္မာ သော "အဓိကရဏသမထော"တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ သမ္မန္တိ ဝူပသမ္မန္တိ၊ တသ္မာ တံ "သဗ္ဗသင်္ခါရ-သမထော"တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ စိတ္တသမထော အဓိပ္ပေတော။ သမာဓိလက္ခဏေ ဣန္ဒ္ရိယံ ကာရေတီတိ **သမာဓိန္ဒြိယံ**။ ဥဒ္ဓစ္စေ နာ ကမ္ပတီတိ **သမာဓိဗလံ**။ **သမ္မာသမာဓိ**တိ ယာထာဝသမာဓိ နိယျာနိကသမာဓိ။

၁၅၇။ အဆသု ဘဂဝါ ယသ္မာ ဣန္ဒြိယသံဝရော သီလသ္မ ရက္ခာ၊ ယသ္မာ ဝါ ဣမိနာ နဲက္ကမေန ဒေသိယမာနာ အယံ ဒေသနာ တာသံ ဒေဝတာနံ သပ္ပါယာ၊ တသ္မာ ဣန္ဒြိယသံဝရတော ပဘုတိ ပဋိပဒံ ဒသ္သေန္တော **"စက္ခုနာ ဟီ"**တိ-အာဒိ အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ **စက္ခုနာ ဟိ နေဝ လောလ'သ္မာ**တိ အဒိဋ္ဌဒက္ခိတဗ္ဗာဒိ-ဝသေန စက္ခုနာ ဟိ လောလော နေဝ အသ္မ။ **ဂါမကထာယ အာဝရဏေ** သောတန်ဴ တိရစ္ဆာနကထာယ သောတံ အာဝရေယျ။

စက္ခုလောလိယေနာတိ စက္ခုဒ္ဒါရေ ဥပ္ပန္နလောလဝသေန စက္ခုလောလိ-ယေန။ **အဒိဋ္ဌံ ဒက္ခိတဗ္ဗန်ဴ** အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ရူပါရမ္မဏံ ပသိတုံ ယုတ္တံ။ **ဒိဋ္ဌံ သမတိက္ကမိတဗ္ဗန်ဴ** ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗရူပါရမ္မဏံ အတိက္ကမိတုံ ယုတ္တံ။ **အာရုမေန အာရုမန်ဴ**

၁-သာရီယတိ (သျာ)

ပုပ္ဖါရာမာဒိအာရာမေန ဖလာရာမာဒိ° ဝါ ပုပ္ဖါရာမာဒိ° ဝါ။ **ဒီဃစာရိကန္တိ** ဒီဃစရဏံ။ **အနဝဋ္ဌိတစာရိကန္တိ** အသန္နိဋ္ဌာနစရဏံ။ **အနုယုတ္တော ဟောတိ ရူပဒဿနာယာ**တိ ရူပါရမ္မဏဒဿနတ္ထာယ ပုနပ္ပုနံ ယုတ္တော ဟောတိ။

အံန္တရယံ ပဝိဋ္ဌောတိ ဥမ္မာရဒ္ဒါန္တရံ ပဝိဋ္ဌော။ **ဗိဆိ° ပဋိပန္နော**တိ အန္တရဝီထိ° သြတိက္ကော။ **ဃရမုခါနိ သြလောကေန္တော**တိ ဃရဒွါရာနိ အဝလောကေန္တော။ **ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေန္တော**တိ ဥပရိဒိသံ ဥဒ္ဓံမုခေါ ဟုတ္ဝာ ဝိလောကေန္တော။

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ ကာရဏာဝသေန စက္ခုတော် လဒ္ဓဝေါဟာရေန ရူပဒဿနသမတ္ထေန စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာ။ ပေါရာဏာ ပနာဟု—"စက္ခု ရူပံ နု ပဿတိ အစိတ္တကတ္တာ၊ စိတ္တံ နု ပဿတိ အစက္ခုကတ္တာ။ ဒွါရာရမ္မဏသမ်္ဘေ[1]ပန° ပဿာဒဝတ္ထုကေန စိတ္တေန ပဿတိ။ ဤဒိသိပနေသာ 'ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတိ'တိအာဒိသု ဝိယ သသမ္ဘာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော"တိ။ **နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ**တိ ဣတ္ထိ-ပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ နိမိတ္တံ ဆန္နရာဂဝသေန ဂဏှာတိ၊ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ နု သဏ္ဌာတိ။ **အနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ**တိ ကိလေသာနံ အနုအနုဗ္ယဉ္ဇနတော[2] ပါကဋဘာဝကရဏတော အနုဗ္ယဉ္ဇနန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဟတ္ထပါဒသိတဟသိတကထိတအာလောကိတဝိလောကိတာဒိဘေဒံ အာကာရံ ဂဏှာတိ။ **ယတ္ဝာဓိကရဏမေန**န္တိအာဒိမှိ ယံကာရဏာ ယဿ စက္ခုန္ဒြိယာ-သံဝရဿ ဟေတု ဧတံ ပုဂ္ဂလံ သတိကဝါဋေန စက္ခုန္ဒြိယံ **အသံဝုတံ** အပိဟိတ-စက္ခုဒွါရံ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရန္တံ ဧတေ အဘိဇ္ဈာဒယော ဓမ္မာ **အန္ဝာဿဝေယျုံ** အနုပ္ပဗန္ဓေယျုံ အဘ္ဘောတ္ထရေယျုံ။ **တဿ သံဝရာယ န ပဋိပဇ္ဇတိ**တိ တဿ စက္ခုန္ဒြိယဿ သတိကဝါဋေန ပိဒဟနတ္ထာယ န ပဋိပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဘူတော်ယေဝ **စ န ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ။ န စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ**တိပိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ နတ္ထိ။ န ဟိ စက္ခုပသာဒံ နိဿာယ သတိ ဝါ မုဋ္ဌဿစ္စံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အပိစ ယဒါ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဿ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ဘဝင်္ဂေ ဒွိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ ကိရိယာမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာဓယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ၊ တတော မနောဓာတု သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စံ၊ တတော ဝိပါကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု သန္တီရဏကိစ္စံ၊ တတော

၁-ဒွါရာရမ္မဏသမ်္ဘဒေန (က)　　၂-အနုဗ္ယဉ္ဇနတော (သီ၊ သျာ၊ က)

ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာဓယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဒနန္တရံ ဇဝနံ ဇဝတိ။

တတြေဝိ နေဝ ဘဝင်္သမယေ နာ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ အညတရသမယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ အတ္ထိ။ ဇဝနက္ခဏေ ပန သစေ ဒုဿီလျံ ဝါ မုဋ္ဌဿစ္စံ ဝါ အညာဏံ ဝါ အကွန္တိ ဝါ ကောသဇ္ဇံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသံဝရော ဟောတိ။ ဧဝံ ဟောန္တော ပန သော "စက္ခုဒ္ဒြေယေ အသံဝရော" တိ ဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဘသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒ္ဝါရမ္မိ အဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝင်္မ္မိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိပိ ဝိထိစိတ္တာနိ။ ယထာ ကိံ? ယထာ နဂရေ စတ္ထုသု ဒ္ဝါရေသု အသံဝုတေသု ကိဉ္စာပိ အန္တောဃရဒ္ဝါရကောဋ္ဌကဂတ္တာဒယော သံဝုတာ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သမ္ဗံ ဘဏ္ဍံ အရကွိတံ အဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒ္ဝါရေန ဟိ ပဝိသိတ္ဝာ စောရာ ယဒိစ္ဆကံ္ခိတံ ကရေယျုံ၊ ဧဝမေဝ ဇဝနေ ဒုဿီလျာဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တေသု တသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒ္ဝါရမ္မိ အဂုတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္မ္မိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိပိ ဝိထိစိတ္တာနိ။

သဒ္ဓါဒေယျာနီတိ ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ ဇာဓလောကဉ္စ ပရလောကဉ္စ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ ဒိန္နာနိ။ "အယံ မေ ဉာတိတိ ဝါ, မိတ္တောတိ ဝါ, ဇာဒံ ဝါ ပဋိကရိသတိ, ဇာဒံ ဝါ နေန ကတပုဗ္ဗ"န္တိ ဝါ ဧဝံ နာ ဒိန္နာနိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဒိန္နာနိ ဟိ နာ သဒ္ဓါဒေယျာနိ နာမ ဟောန္တိ။ **ဘောဇနာနီ**တိ စ ဒေသနာသီသမတ္တမေတံ၊ အတ္ထတော ပန သဒ္ဓါ-ဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ စိဝရာနိ ပါရုပိတ္ဝာ သေနာသနာနိ သေဝမာနာ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ ပရိဘုဉ္ဇမာနာတိ သမ္ဗမေတံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။

သေယျထိဒန္တိ နိပါတော။ တဿတ္ထော၊ ကတမော သောတိ။ **နန္ဒံ** နာမ ယံကိဉ္စိ နန္ဒံ၊ တံ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဂိဝံ ပသာရေတ္ဝာ ဒဋ္ဌုံ နဝ္ဋ္ဌတိ။ **ဂိတံ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ဂိတံ။ **ဝါဒိတ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ဝါဒိတံ။ **ပေက္ခ**န္တိ နဋ္ဌသမဇ္ဇံ။ **အက္ခာ-နံ**ကွိ ဘာရတရာမာယနာဒိကံ။ ယသ္မိံ ဌာနေ ကထိယတိ၊ တတ္ထ ဂန္ထုပ္ပိ နဝ္ဋ္ဌတိ။ **ပါဏိသရံ**ကွိ ကံသတာဠံ၊ "ပါဏိတာဋ္ဋ"န္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ဝေတာဠံ**ကွိ ဃနတာဠံ၊ "မန္တေန မတသရိရုဋ္ဌာပန"န္တိပိ ကေ။ **ကုမ္ဘထူဏံ**ကွိ စတုရသ-အမ္မကကတာဠံ၊ "ကုမ္ဘသဒ္ဒ"န္တိပိ ကေ။ **သောဘနက**ကွိ နဋ္ဌာနံ အဇ္ဈောကွိရကံ၊ သောဘနကရံ ဝါ[1]၊ ပဋိဘာနစိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စက္ကာ-လံ**ကွိ အယောဂုဠကိဋ္ဌာ၊ "စက္ကာလာနံ သာဏဝေဝနကိဋ္ဌာ"တိပိ ဝဒန္တိ။ **ဝံသ**ကွိ ဝေဏုံ ဥဿာပေတ္ဝာ ကိဋ္ဌနံ။

၁-သောဘနာကာရကတံ ဝါ (က)

ဓောဝနန္တိ အင်္ဂါဓောဝနံ၊ ကေစ္စေသု ကိရ ဇနပဒေသု ကာလက်တေ ဉတကေန ဈာပေန္တိ၊ နိခဏိတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ အထ တေသံ ပုတိဘူတံ ကာယံ ဥတ္ဝာ နိဟရိတ္ဝာ အင်္ဂီနိ ဓောဝိတ္ဝာ ဂန္ဓေဟိ မက္ခေတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ တေ နက္ခတ္တကာလေ ကေသ္မိံ ဌာနေ အင်္ဂီနိ ဌပေတ္ဝာ ကေသ္မိံ ဌာနေ သုရာဒီနိ ဌပေတ္ဝာ ရောဒန္တာ ပရိဒေဝန္တာ သုရံ ပိဝန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏေယျေသု ဇနပဒေသု ဓောဝနံ နာမ၊ တတ္ထ ဟောတိ အန္နမ္ပိ ပါနမ္ပိ ခဇ္ဇမ္ပိ ဘောဇ္ဇမ္ပိ လေယျမ္ပိ ပေယျမ္ပိ နစ္ဆမ္ပိ ဂိတမ္ပိ ဝါဒိတမ္ပိ။ အတ္ထေတံ ဘိက္ခဝေ ဓောဝနံ၊ နေတံ နတ္ထီတိ ဝဒါမိ"တိ[1]။ ကေစ္စေ ပန "ဌန္ဒ-ဇာလေန အင်္ဂီဓောဝနံ ဓောဝန"န္တိ ဝဒန္တိ။ **ဟတ္ထိယုဒ္ဓါဒီ**သု ဘိက္ခုနော နေဝ ဟတ္ထိအာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိတုံ, န တေ ယုဇ္ဈာပေတုံ, န ယုဇ္ဈန္တေ ဒဋ္ဌုံ ဝဋ္ဋတိ။ **နိဗ္ဗုဒ္ဓ**န္တိ မလ္လယုဒ္ဓံ။ **ဥယျောဓိက**န္တိ ယတ္ထ သမ္ပဟာရော ဒိယျတိ။ **ဗလဂ္ဂ**န္တိ ဗလဂဏနဋ္ဌာနံ။ **သေနာဗျူဟ**န္တိ သေနာနိဝေသော၊ သကဋဗျူဟာဒိဝသေန သေနာယ နိဝေသနံ။ **အနီကဒဿန**န္တိ "တယော ဟတ္ထိ ပစ္ဆိမံ ဟတ္ထာနီက"န္တိ-အာဒိနာ[2] နယေန ဝုတ္တဿ အနီကဿ ဒဿနံ။

နနိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတီတိ ဆန္နရာဂဝသေန ဝုတ္တပုကာရံ နိမိတ္တံ နဂဏှာတိ။ ဧဝံ သေသပဒါနိပိ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယထာ စ ဟေဋ္ဌာ ဇဝနေ ဒုဿီလျာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု တသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒွါရမ္ပိ အဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝင်္ဂမ္ပိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိပိ ဝိထိစိတ္တာနိတိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓ တသ္မိံ သီလာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု ဒွါရမ္ပိ ဂုတ္တံ ဟောတိ, ဘဝင်္ဂမ္ပိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိပိ ဝိထိစိတ္တာနိ။ ယထာ ကိံ? ယထာ နဂရဒ္ဝါရေသု သံဝုတေသု ကိဉ္စာပိ အန္တောဃရာဒယော အသံဝုတာ ဟောန္တိ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ သုရက္ခိတံ သုဂေါပိ-တမေဝ ဟောတိ၊ နဂရဒ္ဝါရေသု ပိဟိတေသု စောရာနံ ပဝေသော နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ ဇဝနေ သီလာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု ဒွါရမ္ပိ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝင်္ဂမ္ပိ အာဝဇ္ဇ-နာဒီနိပိ ဝိထိစိတ္တာနိ။ တသ္မာ ဇဝနက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ "စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရော"တိ ဝုတ္တော။ ဣတော ပရံ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ဝုတ္တပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိညာဏဿာတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ။ **ဂါမကထာ**တိ ဂါမဝါသီနံ ကထာ။ **မာတ္တိံသာ**တိ ဒွတ္တိံသာ။ အနိယျာနိကတ္တာ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂါနံ တိရစ္ဆာနဘူတာ ကထာတိ **တိရစ္ဆာနကထာ**။ တတ္ထ ရာဇာနံ အာရဗ္ဘ

၁-အံ ၃-၄၃၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။

"မဟာသမ္မတော မန္ဓာတာ ဓမ္မာသောကော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ"တိ-အာဒိနာနယေန ပဝတ္တာ ကထာ **ရာဇကထာ**။ ဧသ နယော **စောရကထာ**ဒိသု။ တေသု "အသုကော ရာဇာ အဘိရူပေါ ဒဿနီယော"တိအာဒိနာ နယေန ဂေဟသိတကထာဝ ကိရ္စ္စာနကထာ ဟောတိ။ "သောပိ နာမ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ ခယံ ဂတော"တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေ တိဋ္ဌတိ။ စောရေသုပိ "မူလဒေဝေါ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ၊ မေဃမာလော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ"တိ တေသံ ကမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ "အဟော သူရာ"တိ ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာနကထာ။ ယုဒ္ဓေပိ ဘာရတယုဒ္ဓါဒိသု "အသုကေန အသုကော ဧဝံ မာရိတော ဧဝံ ဝိဒ္ဓေါ"တိ ကာမဿာဒဝသေနေဝ ကထာ တိရစ္ဆာနကထာ။ "တေပိ နာမ ခယံ ဂတာ"တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန သဗ္ဗတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ ဟောတိ။

အပိစ အန္ဓာဒိသု "ဧဝံ ဝဏ္ဏဝန္တံ ဂန္ဓဝန္တံ ရသဝန္တံ ဖဿသမ္ပန္နံ ခါဒိမ္ဘုဉ္ဇိမ္ဘ ပိဝိမ္ဘ ပရိဘုဉ္ဇိမ္ဘာ"တိ ကာမဿာဒဝသေန ကထေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သာတ္ထကံ ပန ကတ္ဝာ "ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပန္နံ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထုံ သယနံ မာလံ ဂန္ဓံ သိလဝန္တာနံ အဒမ္ဘ၊ စေတိယပူဇံ အကရိမ္ဘာ"တိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဉာတိကထာ**ဒိသု ပန "အမ္ဘာကံ ဉာတကာ သူရာ သမတ္ထာ"တိ ဝါ, "ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝံ ဝိစိတြေဟိ ယာနေဟိ ဝိစရိမ္ဘာ"တိ ဝါ အဿာဒဝသေန ဝတ္ထုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သာတ္ထကံ ပန ကတ္ဝာ "တေပိ နော ဉာတကာ ခယံ ဂတာ"တိ ဝါ, "ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝရူပါ ဥပါဟနာ သံဃသဿ အဒမ္ဘာ"တိ ဝါ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဂါမကထာပိ သုနိဝိဋ္ဌသုနိဝိဋ္ဌသုဘိက္ခသုဒ္ဒိက္ခာဒိဝသေန "အသုကဂါမဝါသိနော သူရာ သမတ္ထာ"တိ ဝါ ဧဝံ အဿာဒဝသေန ဝတ္ထုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သာတ္ထကံ ပန ကတ္ဝာ "သန္တိ ပသန္နာ"တိ ဝါ, "ခယဝယံ ဂတာ"တိ ဝါ ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ။

နိဂမနကထာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတ္ထိကထာပိ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိနိ ပဋ္ဌိစ္စ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဋတိ၊ "သန္တိ ပသန္နာ, ခယဝယံ ဂတာ"တိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ **သူရကထာ**ပိ "နန္ဒိမိတ္တော နာမ ယောဓော သူရော အဟောသိ"တိ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဋတိ။ "သန္တေါ အဟောသိ, ခယဝယံ ဂတော"တိ ဧဝမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝိသီခါကထာ**ပိ "အသုကာ ဝိသီခါ သုနိဝိဋ္ဌာ ဒုန္နိဝိဋ္ဌာ သူရာ သမတ္ထာ"တိ အဿာဒဝသေန နဝဋ္ဋတိ။ "သန္တိ ပသန္နာ, ခယဝယံ ဂတာ"ဣစ္စေဝ ဝဋ္ဋတိ။

ကုမ္ဘီဋ္ဌာနကထာတိ ဥဒကဋ္ဌာနကထာ[1]၊ "ဥဒကတိတ္ထကထာ"တိပိ ဝုစ္စတိ၊ ကုမ္ဘဒါသိကထာ ဝါ၊ သာပိ "ပါသာဒိကာ၊ နစ္စိတုံ ဂါယိတုံ ဆေကာ"တိ အဿာဒဝသေန န ဝဋ္ဋတိ၊ "သဒ္ဓါ ပသန္နာ"တိအာဒိနာ နယေန ဝဋ္ဋတိ။ **ပုဗ္ဗပေတကထာ**တိ အတိတဉာတိကထာ။ တတ္ထ ဝတ္တမာနဉာတိကထာသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။

နာနတ္ထကထာတိ ပုရိမပဒဋ္ဌိမကထာဟိ ဝိမုတ္တာ အဝသေသာ နာနာသဘာဝါ နိရတ္ထကကထာ။ **လောကဿာယိကာ**တိ အယံ လောကော ကေန နိမ္မိတော? အသုကေန နာမ နိမ္မိတောဝ။ ကာကော သေတော အင်္ဂီနံ သေတတ္တာ၊ ဗလာကာ ရတ္တာ လောဟိတသ ရတ္တတ္တာတိ ဧဝမာဒိကာ လောကာယတဝိတ္ထာရော သလ္လာပကထာ။

သမုဒ္ဒဿာယိကာ နာမ ကသ္မာ သမုဒ္ဒေါ သာဂရော?သာဂရဒေဝေန ခတတ္တာ သာဂရော၊ "ခတော မေ"တိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ သယံ နိဝေဒိတတ္တာ သမုဒ္ဒေါတိ ဧဝမာဒိကာ နိရတ္ထကာ သမုဒ္ဒဿာနကထာ။ **ဘဝေါ**တိ ဝုဒ္ဓိ။ **အဘဝေါ**တိ ဟာနိ။ ဣတိ ဘဝေါ ဣတိ အဘဝေါတိ ယံ ဝါ တံ ဝါ နိရတ္ထကကာရဏံ ဝတ္ဝာ ပဝတ္တိတကထာ **ဣတိဘဝါဘဝကထာ**။

အာဝရေယျာတိ အာဝရဏံ ကရေယျ။ **နိဝါရေယျာ**တိ အာရမ္မဏတော ဝါရေယျ။ **သံဝရေယျာ**တိ သမ္မာ နိသေသံ ကတ္ဝာ ဝါရေယျ။ **ရက္ခေယျာ**တိ ရက္ခံ ကရေယျ။ **ဂေါပေယျာ**တိ သံဂေါပေယျ။ **ပိဒဟေယျာ**တိ ပိဒဟနံ ကရေယျ။ **ပစ္ဆိန္နေယျာ**တိ သောတံ ဆိန္ဒေယျ။

တေန တေန နံ တုဿန္တီတိ တေန တေန အမ္ဖိလာဒိနာ ရသေန နံ သန္တောသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **အပရာပရံ ပရိယေသန္တီ**တိ ဥပရူပရိ ဂဝေသန္တိ။

၁၅၈။ **ဖဿနာ**တိ ရောဂဖဿေန။ **ဘဝဉ္စ နာဘိဇပ္ပေယျာ**တိ တဿ ဖဿဿ ဝိနောဒနတ္ထာယ ကာမဘဝါဒိဘဝဉ္စ န ပတ္ထေယျ။ **ဘေရဝေသု စ န သမ္ပဝေဓေယျာ**တိ တဿ ဖဿဿ ပစ္ဆာယဘူတေသု သီဟဗျဂ္ဃါဒိသု ဘေရဝေသု စ န သမ္ပဝေဓေယျ။ ဧဝံ ပရိပူရော ဣန္ဒြိယသံဝရော စ ဝုတ္တော[2] ဟောတိ။ ပုရိမေဟိ ဝါ ဣန္ဒြိယသံဝရံ ဒဿေတ္ဝာ ဣမိနာ "အရညေ ဝသတာ ဘေရဝံ ဒိဿာ ဝါ သုတ္ဝာ ဝါ နပ္ပဝေဓိတဗ္ဗ"န္တိ ဒဿေတိ။

၁-ကုဋ္ဌဋ္ဌာနကထာ (သီ)　　၂-ဝုတ္တော (သီ၊ သျာ)

ကေနာကာရေနာတိ ကေန ကာရဏေန။ **ဘယမိဒ် ဘေရဝမိဒ် တညေဝါ**တိ ဘယန်စ် စ ဘေရဝန်စ် စ ခုဒ္ဒကမိဒ် မဟန္တမိဒ် ဥတ္တာသနိမိတ္တမေဝ။ တမေဝတ္ထံ ဒဿေတုံ **"ဝုတ္တံ ဟေတ"**န်စ်အာဒိမာဟ။ **ဘယန်စ်** တပ္ပစ္စယာ ဥပ္ပန္နဘယံ။ **ဘယာနကန်စ်** အာကာရနိဒ္ဒေသော။ **ဆမ်ဘိတတ္တာန်စ်** ဘယဝသေန ဂတ္တစလနံ။ **လောမဟံသော**တိ လောမာနံ ဟံသနံ ဥဒ္ဓဂ္ဂဘာဝေါ။ ဇာမိနာ ပဒဒွယေန ကိစ္စတော ဘယံ ဒဿေတွာ ပုန **"စေတသော ဥဗ္ဗေဂေါ ဥတြာသော"**တိ သဘာဝတော ဒဿေတိ။ **ဥဗ္ဗေဂေါ**တိ ဘီရုကော[1]၊ **ဥတြာသော**တိ စိတ္တက္ခောဘော။ **ဇာတိဘယန်စ်** ဇာတိံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နဘယံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ရာဇတော ဥပ္ပန္နဘယံ **ရာဇဘယံ**။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အတ္တာနုဝါဒဘယန်စ်** ပါပကမ္မိနော အတ္တာနံ အနုဝဒန္တာသ ဥပ္ပဇ္ဇနကာဘယံ။ **ပရာနုဝါဒဘယန်စ်** ပရဿ အနုဝါဒတော ဥပ္ပဇ္ဇနကာဘယံ။

ဒဏ္ဍာဘယန်စ် အာဂါရိကဿ ရညော ပဝတ္တိတဒဏ္ဍံ,အနာဂါရိကဿ ဝိနယဒဏ္ဍံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကာဘယံ။ **ဒုဂ္ဂတိဘယန်စ်** စတ္တာရော အပါယေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကာဘယံ။ **ဒိမိဘယန်စ်** မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ ဩရောဟန္တာသ ပဝတ္တာဘယံ။ မဟာသမုဒ္ဒေ ကိရ မဟိဿရိစ် နာမ သင်္ဘော ယောဇနာနိ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တရဂ်ရိစ် နာမ[2] ပဏ္ဏာသ ယောဇနာနိ, ရောဟဏရိစ် နာမ စတ္တာလီသ ယောဇနာနိ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဝေရူပါ ဒိမိယော ပဋိစ္စ ပဝတ္တံ ဒိမိဘယံ။ ကုမ္ဘီလတော ပဝတ္တံ ဘယံ **ကုမ္ဘီလဘယံ**။ ဥဒကာဝဋ္ဋတော ဘယံ **အာဝဋ္ဋဘယံ**။ သုသုကာ ဝုစ္စတိ စဏ္ဍမစ္ဆော၊ တတော ဘယံ **သုသုကာဘယံ**။ **အာဇိရိကဘယန်စ်** ဇိရိတဝုတ္တိတော ဘယံ အာဇိရိကဘယံ။ **အသိလောကဘယန်စ်** ဂရဟတော ဘယံ။

၁၅၉။ **လဒ္ဓါ နု သန္နိမိ ကယိရာ**တိ ဧတေသံ အန္တရာဒိနံ ယံကိဉ္စိ ဓမ္မေန လဘိတွာ "အရညေ စ သေနာသနေ ဝသတာ ဒုလ္လဘ"န်စ် စိန္တေတွာ သန္နိမိံ နု ကရေယျ။

ဩဒနောတိ သာလိ ဝိဟိ ယဝေါ ဂေါဓုမော ကဏ် ဝရကော ကုဒြူသကောတိ သတ္တန္နံ ဓညာနံ ဓညာနုလောမာနဉ္စ တဏ္ဍုလေဟိ နိဗ္ဗတ္တော။ **ကုမ္မာသော**တိ ယဝေဟိ နိဗ္ဗတ္တော။ **သတ္တူ**တိ သာလိအာဒီဟိ ကတသတ္တု။ **မဇ္ဇော** ဒက-သမ္ဟဝေါ။ **မံသံ** ပါကဋ္ဌမေဝ။ **အမ္ဗပါနန်စ်** အာမေဟိ ဝါ ပက္ကေဟိ ဝါ အမ္ဗေဟိ ကတပါနံ။ တတ္ထ အာမေဟိ ကရောန္တေန အမ္ဗဂရုဏာနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွာ အာတပေ အာဒိစ္စပါကေန ပစိတွာ ပရိဿာဝေတွာ တဒဟု

၁-ဥဗ္ဗေဂေါတိ တုရိတော (သီ) ၂-ဂရ်ဂိစ် နာမ (သီ၊ သျာ)

ပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ မဓုသက္ကရကပ္ပူရာဒီဟိ ယောဇေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ။ **ဇမ္မုပါန**န္တိ ဇမ္မုဖလေဟိ ကတပါနံ။ **ဧစဝစပါန**န္တိ အဋ္ဌိကေဟိ ကဒလိဖလေဟိ ကတပါနံ။ **မေဝစပါန**န္တိ အနဋ္ဌိကေဟိ ကဒလိဖလေဟိ ကတပါနံ။ **မဓုကပါန**န္တိ ပဓုကာနံ ဇာတိရသေန ကတပါနံ။ တံ ပန ဥဒကသမ္ဘိန္နံ ဝဋ္ဋတိ၊ သုဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ။ **မုဒ္ဒိကပါန**န္တိ မုဒ္ဒိကာ ဥဒကေ မဒ္ဒိတ္ဝာ အမ္ဗပါနံ ဝိယ ကတပါနံ။ **သာလူကပါန**န္တိ ရတ္တုပ္ပလနီလုပ္ပလာဒီနံ သာလူကေ မဒ္ဒိတ္ဝာ ကတပါနံ။ **ဖာရုသကပါန**န္တိ ဖာရုသကေဟိ အမ္ဗပါနံ ဝိယ ကတပါနံ။ **ဧကာသမ္ဗပါန**န္တိ ကောသမ္ဗဖလေဟိ ကတပါနံ။ **ဧကာလပါန**န္တိ ကောလဖလေဟိ ကတပါနံ။ **မဒ္ဒရပါန**န္တိ မဟာကောလဖလေဟိ အမ္ဗပါနံ ဝိယ ကတပါနံ။ ဇူမာနိ ဧကာဒသ ပါနာနိ၊ တာနိပိ အာဒိစ္စပါကာနိ ဝဋ္ဋန္တိ။

ဃတပါနန္တိ သပ္ပိပါနံ။ **ဧတလပါန**န္တိ တိလတေလာဒီနံ ပါနံ။ **ပယောပါန**န္တိ ဒဓိရပါနံ။ **ယာဂုပါန**န္တိ သိတလာဒိယာဂုပါနံ။ **ရသပါန**န္တိ သာကာဒိရသပါနံ။ **ဝိဒ္ဓခဇ္ဇက**န္တိ သတ္တန္နံ တာဝ ဓညာနံ ဓညာနုလောမာနံ အပရဏ္ဏာနဉ္စ ပိဋ္ဌ ပနသပိဋ္ဌံ လဗုဇပိဋ္ဌံ အမ္ဗာဋကပိဋ္ဌံ သာလပိဋ္ဌံ ဒိဝေါလ္လိပိဋ္ဌဉ္စာတိ ဧဝမာဒိနံ ပိဋ္ဌေဟိ ကတံ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကံ။ **မူဝခဇ္ဇက**မ္ပိ ဧတေဟိယေဝ ကတံ။ **မူလခဇ္ဇက**န္တိ မူလကမူလံ ခါရကမူလံ စုန္ဒမူလန္တိ ဧဝမာဒိ။ **တစခဇ္ဇက**န္တိ ဥဇ္ဈုတစာဒယော။ **ပတ္တခဇ္ဇက**န္တိ နိမ္ဗပဏ္ဏ ကုဋဇပဏ္ဏ ပဋောလပဏ္ဏ သုလသပဏ္ဏာဒယော။ **ပုပ္ဖခဇ္ဇက**န္တိ မူလကပုပ္ဖ ခါရကပုပ္ဖ သေတဝရဏသိဂ္ဂါ ဥပ္ပလ ပဒုမကာဒယော။ **ဖလခဇ္ဇက**န္တိ ပနသ လဗုဇ တာလနာဠိကေရ အမ္ဗာဋက တိန္တိဏိက မာတုလုင်္ဂ ကပိတ္ထဖလအလာဗု ကုမ္ဘဏ္ဍ ဖုဿဖလ တိမ္ဗရူသက တိလ ဝါတိင်္ဂဏ ဧဝမာဒိနံ ဖလာနံ ခဇ္ဇကံ။

နာ ကုဟနာယာတိ နာ ဝိမ္ဟာပနာယ။ **နာ လပနာယာ**တိ ပစ္စယတ္ထံ နာ လပနာယ။ ဝိဟာရံ အာဂတေ မနုဿေ ဒိသွာ "ကိမတ္ထာယ ဘောန္တော အာဂတာ"တိ ဘိက္ခူ။ နိမန္တေတုန္တိ။ "ယဒိ ဧဝံ ဂစ္ဆထ၊ အဟံ ပစ္ဆတော ဂဟေတ္ဝာ အာဂစ္ဆာမီ"တိ ဧဝံ နာ လပနာယ။ အထ ဝါ အတ္ထာနံ ဥပနေတ္ဝာ "အဟံ တိဿော၊ မယိ ရာဇာ ပသန္နော၊ မယိ အသုကော ရာဇာ အသုကော စ ရာဇမဟာမတ္တော ပသန္နော"တိ ဧဝံ နာ လပနာယ။ **နာ နေမိတ္တိကတာယာ**တိ ယေန ကေနစိ ပရေသံ ပစ္စယဒါနသညာဇနကေန ကာယဝစီကမ္မေန နာ နေမိတ္တိကတာယ။ **နာ နိပ္ပေသိကတာယာ**တိ ယာ ပရေသံ အက္ကောသနာဒိကိရိယာ ယသ္မာ ဝေဋ္ဌပေသိကာ ဝိယ အဇ္ဈော်ပရသ္မိံ နိပ္ပေသေတိ နိပုဏ္ဏတိ၊ ယသ္မာ ဝါ ဂန္ဓဇာတံ နိပိသိတ္ဝာ ဂန္ဓမဂ္ဂနာ ဝိယ ပရဂုဏေ နိပိသိတ္ဝာ

ဝိစုဏ္ဏေတွာ ဒေသေ လာဘမဂ္ဂနာ ဟောတိ၊ တသ္မာ "နိပ္ပေသိကတာ"တိ ဝုစ္စတိ။ နာ ဓေရုပါယ နိပ္ပေသိကတာယ။ **နာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသန-တာယာ**တိ ဣဿ **နိဇိဂိသနတာ**တိ မဂ္ဂနာ၊ အညတော လဒ္ဓံ ဟိ အညဿ ဟရဏဝသေန လာဘေန လာဘမဂ္ဂနာ နာမ ဟောတိ။ နာ ဓေရုပါယ လာဘေန လာဘမဂ္ဂနာယ။

နာ ဒါရုဒါနေနာတိ နာ ပစ္စယဟေတုကေန ဒါရုဒါနေန ဝိဟာရေ ဥဋ္ဌိတံ ဟိ အရညတော ဝါ[1] အာဟရိတ္ဝာ ရက္ခိတရေါဝိတဒါရုံ "ဓေံ မေ ပစ္စယံ ဒဿန္တီ"တိ ဥပဋ္ဌာကာနံ ဒါတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ ဓေဠိ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တော အနေသနာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝတိ၊ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဂရဟံ ပါပုဏာတိ၊ သမ္ပရာယေ စ အပါယပရိပူရကော ဟောတိ။ အတ္တနော ပုဂ္ဂလိကံ ဒါရုံ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဒဒန္တော ကုလဒူသကဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ၊ ပရပုဂ္ဂလိကံ ထေယျစိတ္တေန ဒဒန္တော ဘဏ္ဍဍ္ဎေန ကာရေတဗ္ဗော။ သံဃိကေပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန တံ ဇုဿရတာယ ဒေတိ၊ ဂရုဘဏ္ဍဝိဿဇ္ဇနံ အာပဇ္ဇတိ။ ကတရံ ပန ဒါရု ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ ကတရံ နာ ဟောတီတိ? ယံ တာဝ အရောပိမံ သယံ ဇာတံ၊ တံ သံဃေန ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနေယေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ တတော ပရံ နာ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ရောပိမဋ္ဌာနေ စ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ပမာဏတော သူစိဒဏ္ဍကပ္ပမာဏံ ဂရုဘဏ္ဍံ။

နာ ဓေဋ္ဌဒါနေနာတိအာဒိသုပိ **နာ ဓေဋ္ဌဒါနေနာ**တိ နာ ပစ္စယဟေတုကေန ဓေဋ္ဌဒါနေနာတိအာဒိ သဗ္ဗံ နာ ဒါရုဒါနေနာတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓေဋ္ဌာ ပန ပမာဏတော တေလနာဠိပမာဏာ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ နာ တတော ဟေဋ္ဌာ။ မနုဿာ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ဓေဋ္ဌာံ ယာစန္တိ၊ ဘိက္ခူ "သံဃိကော"တိ ဒါတုံ နာ ဝိသဟန္တိ၊ မနုဿာ ပုနပ္ပုနံ ယာစန္တိ ဝါ တဇ္ဇေန္တိ ဝါ၊ တဒါ ဘိက္ခူဟိ "ဒဏ္ဍကမ္မံ ကတ္ဝာ ဂဏှထာ"တိ ဝတ္တာံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဓေဋ္ဌာဒါနံ နာမ နာ ဟောတိ။ သစေ တေ ဒဏ္ဍကမ္မတ္ထာယ ဝါသိဖရဏအာဒိနိ ဝါ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ဒေန္တိ၊ ဂဟေတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။

ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ပန "ဒမုဂေဟာ မနုဿာ ဂဏ္ဍိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တာ နာ ဝါရေ-တဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တံ။ သစေ သံဃသ္သ ဓေဋ္ဌာဂုမ္ဗေ ဓေဋ္ဌာဒူသိကာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ အကောဋ္ဌာပေန္တာနံ ဓေဋ္ဌာ နာသတိ။ "ကိံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ ဘိက္ခာစာရေ မနုဿာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ ကောဋ္ဌေတုံ နာ ဣစ္ဆန္တိ၊ "သမံ ဘာဂံ

၁-အညတော ဝါ (သီ၊သျာ)

လဘိဿထာ''တိ ဝတ္တုဗ္ဗာ။ န ဣဆ္ဆန္တိယေဝ၊ ''မွေ ကောဋ္ဌာသေ လဘိဿ-ထာ''တိ ဝတ္တုဗ္ဗာ။ ဧဝမ္ပိ အနိစ္ဆန္တေသု နဋ္ဌေန အတ္ထော နတ္ထိ၊ ''တုမှာကံ ခဏော သတိ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရိဿထ၊ ကောဋ္ဌေတ္ဝာ ဂဏှထာ''တိ ဝတ္တုဗ္ဗာ၊ ဝဋ္ဋဒါနံ နာမ န ဟောတိ။ ဝဋ္ဋဂုမ္ဗေ အဂ္ဂိမ္ပိ ဥဋ္ဌိတေပိ ဥဒကေန ဝုယ္ဟမာနဝေဋ္ဌသုပိ ဧသေဝ နယော။

ပတ္တဒါနေ ဂရုဘဏ္ဍတာယ အယံ ဝိနိစ္ဆယော—ပတ္တမ္ပိ ဟိ ယတ္ထ ဝိက္ကာယတိ၊ ဂန္ဓကာရာဒယော[1] ဂန္ဓပလိဝေဋနာဒီနံ အတ္ထာယ ဂဏှန္တိ၊ တာဒိသေ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနေယေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ ဧသ တာဝ ကိံသုကပတ္တ ကဏ္ဏ-ပိဋ္ဌန္ဓန တာလပတ္တာဒီသု ဝိနိစ္ဆယော။ တာလပဏ္ဏမ္ပိ ဣမသ္မိံယေဝ ဋ္ဌာနေ ကထေတဗ္ဗံ—တာလပဏ္ဏမ္ပိ ဟိ သယံ ဇာတေ တာလဝနေ သံဃေန ပရိစ္ဆိန္ဒ-ဋ္ဌာနေယေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ န တတော ပရံ၊ ရောပိမတာလေသု သဗ္ဗမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ တသ္မာ ပမာဏံ ဟေဋ္ဌိမကောဋိယာ အဋ္ဌင်္ဂုလပုမာဏောဝိ ရိတ္တပေါတ္ထကော။ တိဏမ္ပိ ဧတ္ထေဝ ပက္ခိပိတ္ဝာ ကထေတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ပန တိဏံ နတ္ထိ၊ တတ္ထ တာလ နာဠိကေရ ပဏ္ဏာဒီဟိပိ ဆာဒေန္တိ။ တသ္မာ တာနိပိ တိဏေနေဝ သင်္ဂဟိ-တာနိ။ ဣတိ မုဉ္ဇပလာလာဒီသု ယံကိဉ္စိ မုဋ္ဌပမာဏံ တိဏံ။ နာဠိကေရ-ပဏ္ဏာဒီသု စ ကေပဏ္ဏမ္ပိ သံဃသ ဒိန္နံ ဝါ တတ္ထ ဇာတံ ဝါ ဗဟိအာရာမေ သံဃသ တိဏဝတ္ထုမ္ပိ ဇာတတိဏံ ဝါ ရက္ခိတရေါပိတံ ဝါ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ တံ ပန သံဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဒါရုဝေဋ္ဌသုပိ ဧသေဝ နယော။

ပုပ္ဖဒါနေ ''တ္ထောကေသု ရုက္ခေသု ပုပ္ဖါနိ ဝိသဒ်ိတ္ဝာ ယာဂုဘတ္တထ္ထာယ ဥပနေန္တိ၊ တ္ထောကေသု သေနာသနပဋိသင်္ခရဏော ဥပနေန္တိ။''တိ ဧဝံ နိယမိ-တဋ္ဌာနေယေဝ ပုပ္ဖါနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဟောန္တိ။ ယဒိ သာမဏေရာ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတ္ဝာ ရာသိံ ကရောန္တိ၊ ပဏ္ဍိတသမနုဿာဂတော ပုပ္ဖဘာဇကော ဘိက္ခု ဘိက္ခုသံဃံ ဂဏှတ္ဝာ ကောဋ္ဌာသေ ကရောတိ။ သော သမ္ပတ္တပရိသာယ သံဃံ အနာပုစ္ဆိတ္ဝာဝ ဒါတုံ လဘတိ။ အသမ္ပတေန ပန အာပုစ္ဆိတ္ဝာဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနော ပန ကဿ ပုပ္ဖါနိ ဒါတုံ လဇ္ဇတိ၊ ကဿ န လဇ္ဇတိတိ? မာတာ-ပိတူနံ ဂေဟံ ဟရိတ္ဝာဝိ ဂေဟတော ပက္ကောသာပေတ္ဝာပိ ''ဝတ္ထုပူဇံ ကရော-ထာ''တိ ဒါတုံ လဇ္ဇတိ၊ ပိဋ္ဌန္ဓနတ္ထာယ န လဇ္ဇတိ။ သေသဉ္ဉတိနံ ပန ဟရိတ္ဝာ န ဒါတဗ္ဗံ၊ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ ပူဇနတ္ထာယ ဒါတဗ္ဗံ။ သေသဇနဿ ပူဇနဋ္ဌာနံ သမ္ပတ္တဿ အပစ္စာသီသန္တေန ဒါတဗ္ဗံ၊ ပုပ္ဖဒါနံ နာမ န ဟောတိ။

၁-ဂန္ဓိကာဒယော (သီ၊ သျာ)

ဝိဟာရေ ဗဟူနိ ပုပ္ဖါနိ ပုပ္ဖန္တိ၊ ဘိက္ခုနော ပိဏ္ဍာယ စရန္တေန မနုဿေ ဒိသွာ "ဝိဟာရေ ဗဟူနိ ပုပ္ဖါနိ ပူဇေထာ"တိ ဝတ္တုံ၊ ဝစနမတ္တေ ဒေါသော နတ္ထိ၊ "မနုဿာ ခါဒနီယဘောဇနီယံ အာဒါယ အာဂမိဿန္တီ"တိ စိတ္တေန ပန နဝတ္တုံ။ သစေ ဝဒတိ၊ ခါဒနီယဘောဇနီယံ နပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ မနုဿာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ "ဝိဟာရေ ပုပ္ဖါနိ အတ္ထီ"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "အသုကဒိဝသေ ဝိဟာရံ အာဂမိဿာမ၊ သာမဏေရာနံ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတုံ မာ ဒေထာ"တိ ဝဒန္တိ။ ဘိက္ခူ သာမဏေရာနံ ကထေတုံ ပမုဋ္ဌော၊ သာမဏေရေဟိ ပုပ္ဖါနိ ဩစိတာနိ၊ မနုဿာ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မယံ တုမှာကံ အသုကဒိဝသေ ဧဝံ အာရောစယိမှ "သာမဏေရာနံ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတုံ မာ ဒေထာ"တိ၊ ကသ္မာ နဝါရယိတ္ထာတိ? "သတိ မေ ပမုဋ္ဌာ၊ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတမတ္ထာနေဝ၊ နတာဝ ပူဇာ ကတာ"တိ ဝတ္တုံ၊ "ဂဏှထ ပူဇေထာ"တိ နဝတ္တုံ။ သစေ ဝဒတိ၊ အာမိသံ နပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ အပရော ဘိက္ခု သာမဏေရာနံ အာစိက္ခတိ "အသုက-ဂါမဝါသိနော 'ပုပ္ဖါနိ မာ ဩစိနိတ္ထာ'တိ အာဟံသူ"တိ မနုဿာပိ အာမိသံ အာဟရိတ္ဝာ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ဝဒန္တိ "အမှာကံ မနုဿာ နဗဟုကာ၊ သာမဏေရေ အမှေဟိ သဟ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတုံ အာဏာပေထာ"တိ။ "သာမဏေရေဟိ ဘိက္ခာ လဒ္ဓါ။ ယေ ဘိက္ခာစာရံ နဂစ္ဆန္တိ၊ တေ သယမေဝ ဇာနိဿန္တိ ဥပါသကာ"တိ ဝတ္တုံ။ တ္တေကံ နယံ လဘိတ္ဝာ သာမဏေရေ ပုတ္တေ ဝါ ဘာတိကေ ဝါ ကတ္ဝာ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနာပေတုံ ဒေါသော နတ္ထိ၊ ပုပ္ဖ-ဒါနံ နာမ နဟောတိ။

ဖလဒါနေ ဖလမှိ ပုပ္ဖံ ဝိယ နိယမိတမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ ဝိဟာရေ ဗဟုကသ္မိံ ဖလာဖလေ သတိ အဖာသုကမနုဿာ အာဂန္ဆာ ယာစန္တိ၊ ဘိက္ခု။ "သံဃိက"န္တိ ဒါတုံ နဥဿဟန္တိ၊ မနုဿာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အက္ကော-သန္တိ ပရိဘာသန္တိ၊ တတ္ထ ကိံ ကာတဗ္ဗန္တိ? ဖလေဟိ ဝါ ရုက္ခေဟိ ဝါ ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနတော ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ "အသုကေ စ ရုက္ခေ အသုကေ စ ရုက္ခေ တ္တေကာနိ ဖလာနိ ဂဏှန္တာ၊ တ္တေကေသု ဝါ ရုက္ခေသု ဖလာနိ ဂဏှန္တာ နဝါရေတဗ္ဗာ"တိ။ စေတိယ ဝါ ဇုဿရာ ဝါ ဗလက္ကာရေန ဂဏှန္တာ နဝါရေတဗ္ဗာ။ ကုဋုမ္ဗိကေ တေ သကလဝိဟာရမှိ နာသေယျုံ၊ အာဒိနဝေါ ပန ကထေတဗ္ဗော တိ။

သိနာနဒါနေ သိနာနစုဏ္ဏာနိ ကောဋ္ဋေတာနိ နဂရုဘဏ္ဍာနိ၊ အကောဋ္ဋေတာ ရုက္ခေ ဋ္ဌေတာဝ ရုက္ခတစေ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ စုဏ္ဏံ ပန အဂိလာနသ ရဇနိပက္ကံ ဝဋ္ဋတိ။ ဂိလာနသ ယံကိဉ္စိ စုဏ္ဏံ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

နံ စုဏ္ဏဒါနေနနာတိ ဝုတ္တနယေန သိရိသစုဏ္ဏော်ဒိနံ ဒါနေန။ **မတ္တိကာဒါနေ** မတ္တိကာ ဟိ ယတ္ထ ဒုလ္လဘာ ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သာပိ ဟေဋ္ဌိမ-ကောဋိယာ တိံသပလဂုဠပိဏ္ဍပမာဏာဝ၊ တတော ဟေဋ္ဌာ န ဂရုဘဏ္ဍန္တိ။

ဒန္တကဋ္ဌဒါနေ ဒန္တကဋ္ဌံ အစ္ဆိန္နကမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ယေသံ သာမဏေရာနံ သံဃတော ဒန္တကဋ္ဌဝါရော ပါပုဏာတိ၊ တေ အတ္တနော အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ပါဋိယေက္ကံ ဒါတုံ န လဘန္တိ။ ယေဟိ ပန "ဧတ္တကာနိ ဒန္တကဋ္ဌာနိ အာဟရိတဗ္ဗာနီ"တိ ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဓာ ဝါရာ ဂဟိတာ၊ တေ အတိရေကာနိ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဒါတုံ လဘန္တိ။ ကေန ဘိက္ခုနာ ဒန္တကဋ္ဌမာဋကတော ဗဟူနိ ဒန္တကဋ္ဌာနိ နာဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ဒေဝသိကံ ဧကေကမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပါဋိယေက္ကံ ဝသန္တေနာပိ ဘိက္ခုသံဃံ ဂဏယိတ္ဝာ ယတ္တကာနိ အတ္တနော ပါပုဏန္တိ၊ တတ္တကာနေဝ ဂဟေတ္ဝာ ဂန္တုံ။ အန္တရာ အာဂန္တုကေသု ဝါ အာဂတေသု ဒိသံ ဝါ ပက္ကမန္တေသု[1] အာဟရိတ္ဝာ ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ ဒဗ္ဗေတဗ္ဗာနိ။ **နံ မုခေါဒကဒါနေနနာ**တိ နံ မုခဓောဝနဒဒကဒါနေန။

နံ စာဋုကမျတာယာတိအာဒိသု စာဋုကမျတာ ဝုစ္စတိ အတ္တာနံ ဒါသိံ ဝိယ နိစ္ဆာနေ ဒဗ္ဗေတ္ဝာ ပရဿ ခလိတဝစနမ္ပိ သဏ္ဌပေတ္ဝာ ဝိယကာမတာယ ပဂ္ဂယ္ဟဝစနံ။ **နံ မုဂ္ဂသူပျတာယာ**တိ နံ မုဂ္ဂသူပသမာနတာယ။ မုဂ္ဂသူပသမာန-တာတိ သစ္စာလိကေန ဇိဝိကံ ကပ္ပနတာယ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ယထာ ဟိ မုဂ္ဂသူပေ ပစ္စန္တေ ဗဟူ မုဂ္ဂါ ပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ထောကာ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝမေဝ သစ္စာလိကေန ဇိဝိကကပ္ပကေ ပုဂ္ဂလေ ဗဟူ အလိကံ ဟောတိ၊ အပ္ပကံ သစ္စံ။ ယထာ ဝါ မုဂ္ဂသူပသဒ္ဒေ အပဝိသနဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ သစ္စာလိက-ဝုတ္တိနော ပုဂ္ဂလသ္မိ အပ္ပတိဋ္ဌာနံ နာမ[2] နတ္ထိ။ သိဃ်ာဋကံ ဝိယ ဇုဏ္ဏိတိဏ္ဍိတဋ္ဌာနသ္မိ[3] ပတိဋ္ဌာတိ။ တေနသ္မ သာ မုသာဝါဒိတာ "မုဂ္ဂသူ-ပျတာ"တိ ဝုတ္တာ။ **နံ ပါရိဘဋ္ဋတာယာ**တိ နံ ပရိဘဋ္ဌကမ္မဘာဝေန။ ပရိဘဋ္ဌသ္မ ဟိ ကမ္မံ ပါရိဘဋ္ဌံ၊ တသ္မ ဘာဝေါ ပါရိဘဋ္ဋတာ၊ အလင်္ကာရ-ကရဏာဒိဟိ ဒါရကကီဠာပနသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ **နံ ပိဋ္ဌမဒ္ဒိကတာယာ**တိ နံ သဟသာ ဃရံ ပဝိသိတ္ဝာ ပိဋ္ဌကေ နိသီဒနကတာယ။

၁-ပက္ကမန္တေန (သီ၊ သျာ၊ က) ၂-အပ္ပဝိသနဋ္ဌာနံ နာမ (သျာ)

၃-ဇုဏ္ဏိတိဏ္ဍိတဓာရုယ (သီ၊ သျာ၊ က)

အင်္ဂဓာ နာမ ဣဏ္ဍိပုရိသာနံ သုဘဂဒုဗ္ဘဂလက္ခဏဇာနနံ။ **နက္ခတ္တဓာ** နာမ နက္ခတ္တာနံ ယောဂဇာနနသတ္ထံ။

နံ ဘူတဂမနေနာတိ နဒူတေယျံ ကတ္တာ ဂမနေန။ **နံ ပဟိဏဂမနေနာ**တိ နဂိဟိနံ သာသနံ ဂဟေတ္တာ ဃရာ ဃရံ ပဟိတသ ဂမနေန။ **နံ ဇဃ်-ပေသနိယေနာ**တိ ဂါမန္တရဒေသန္တရာဒီသု တေသံ တေသံ ဂိဟိနံ သာသန-ပဋိသာသနံ ဟရဏေန။ ဣဒဉ္ဩိ ဇဃ်ပေသနိယံ နာမ အတ္တနော မာတာပိတူနံ၊ ယေ စာဿ မာတာပိတရော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေသံ သာသနံ ဂဟေတ္တာ ကတ္ထစိ ဂမနဝသေန ဝဋ္ဋတိ။ စေတိယဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ အတ္တနော ဝါ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ ဝမုကိနမွိ သာသနံ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မနုဿာ "ဒါနံ ဒဿာမ၊ ပူဇံ ကရိဿာမ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ အာစိက္ခထာ"တိ စ ဝဒန္တိ၊ "အသုကတ္ထေ-ရဿ နာမ ဒေထာ"တိ ပိဏ္ဍပါတံ ဝါ ဘေသဇ္ဇံ ဝါ စိဝရံ ဝါ ဒေန္တိ၊ "ဝိဟာရေ ပူဇံ ကရောထာ"တိ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒီနိ ဝါ ဓဇပဋာကာဒီနိ ဝါ နိယျာတေန္တိ။ သဗ္ဗံ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဇဃ်ပေသနိယံ နာမ နဟောတိ။ သေသသာသနံ ဂဟေတ္တာ ဂစ္ဆန္တဿ ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ ဒေါသော။

နံ ဝေဇ္ဇကမ္မနာတိ နဝေဇ္ဇေန ဟုတ္တာ ကာယတိကိစ္ဆနာဒိဘေသဇ္ဇ-ကရဏေန။ ဘေသဇ္ဇံ ပန ပဋ္ဌန်ံ သဟဓမ္မိကာနံ ကာတဗ္ဗံ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခု-နိယာ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာ။ သမသီလသဒ္ဓါ-ပညာနံ ဟိ ဇေတသံ တီသု သိက္ခာသု ယုတ္တာနံ ဘေသဇ္ဇံ အကာတုံ နလဗ္ဘတိ။ မာတာပိတူနံ တဒုပဋ္ဌာကာနံ အတ္တနော ဝေယျာဝစ္စကရဿ ပဏ္ဍု-ပလာသဿာတိ ဇေတသံ ပဋ္ဌန်မွိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဇေဋ္ဌဘာတု ကနိဋ္ဌ-ဘာတု ဇေဋ္ဌဘဂိနိယာ ကနိဋ္ဌဘဂိနိယာ စူဠမာတုယာ မဟာမာတုယာ စူဠပိတုနော မဟာပိတုနော ပိတုဆ္ဆာယ မာတုဆ္ဆာယာတိ ဇေတသံ ပန ဒဿန်မွိ ကရောန္တေန တေသံယေဝ သန္တကံ ဘေသဇ္ဇံ ဂဟေတ္တာ ကေဝလံ ယောဇေတ္တာ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ နပ္ပဟောတိ၊ အတ္တနော သန္တကံ တာဝကာလိကံ ဒါတဗ္ဗံ။ ဇေတသံ ပုတ္တပရမ္ပရာ. ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဋ္ဋာ၊ တာဝ စတ္တာရော ပစ္စယေ အာဟရာပေန္တသ အကတဝိညတ္တိ ဝါ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တသ ဝေဇ္ဇကမ္မံ ဝါ ကုလဒူသကာပတ္တိ ဝါ နဟောတိ။

နံ ပိဏ္ဍပဋိပဏ္ဍကေနာတိ ဇတ္ထ ပိဏ္ဍပါတော ကသ ဒါတဗ္ဗော၊ ကသ နဒါတဗ္ဗော? မာတာပိတူနံ တဒုပဋ္ဌာကာနံ ဝေယျာဝစ္စကရဿ ပဏ္ဍု-ပလာသဿ သမ္ပတ္တသ ဒါမရိကစောရဿ ဇုသရဿာဝိ ဒါတဗ္ဗော။ ဇေတသံ ဒတ္တာ ပစ္ဆာ လဒ္ဓမွိ ပိဏ္ဍပဋိပဏ္ဍံ နာမ နဟောတိ။ **နံ ဒါနာနုပ္ပဒါနေနာ**တိ

အတ္တနော ဒိန္နကာနံ နု ပုန ဒါနေန။ **ဓမ္မေနာ**တိ ဓမ္မေန ဥပ္ပန္နံ။ **သမေနာ**တိ ကာယသုစရိတာဒိနာ။ **လဒ္ဓါ**တိ ကာယေန လဒ္ဓါ။ **လဘိတ္ထာ**တိ စိတ္တေန ပါပုဏိတ္ထာ။ **အဓိဂန္ဆာ**တိ သမ္မာပုဏိတ္ထာ။ **ဝိန္ဒိတ္ထာ**တိ ဉာဏေန ဝိန္ဒိတ္ထာ။ **ပဋိလဘိတ္ထာ**တိ ပုနပ္ပုနံ လဘိတ္ထာ။

အန္ဓသန္ဓိဓိဿ ထေရ ဒုဝိခာ အန္ဓကဏာ ဝိနယဝသေန စ သလ္လေခဝသေန စ။ ဝိနယဝသေန တာဝ ယံကိဉ္စိ အန္ဓံ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဇု သန္ဓိမိကာရကံ ဟောတိ၊ တဿ ပရိဘောဂေ ပါစိတ္တိယံ။ အတ္တနာ လဒ္ဓံ ပန သာမဏေရာနံ ဒတ္ဝာ တေဟိ လဒ္ဓံ ဌပါပေတ္ဝာ ဒုတိယဒိဝသေ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သလ္လေခေါ ပန နဟောတိ။

ပါနသန္ဓိဓိဗ္ဗိဝိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပါနံ နာမ အမ္ဗပါနာဒိနိ အဋ္ဌ ပါနာနိ၊ ယာနိ ဧစေ တေသံ အနုလောမာနိ။

ဝတ္ထုသန္ဓိဓိဿ အာဒိမ္ဟိ အနဓိဋ္ဌိတာဝိကပ္ပိတံ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။ အယံ ပရိယာယ ကထာဝ၊ နိပ္ပရိယာယတော ပန တိစီဝရသန္ဓာဒ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ စတုတ္ထံ လဘိတ္ဝာ အညဿ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ယဿ ကဿစိ ဒါတုံ နသက္ကောတိ၊ ယဿ ပန ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ သော ဥဒ္ဒေသတ္ထာယ ဝါ ပရိပုစ္ဆတ္ထာယ ဝါ ဂတော၊ အာဂတမတ္တေ ဒါတဗ္ဗံ၊ အဒါတုံ နဝဋ္ဋတိ။ စီဝရေ ပန အပ္ပဟောန္တေ သတိယာ ပစ္စာသာယ အနုညာတကာလံ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သုစိသုတ္တစီဝရကာရကာနံ အလာဘေန တတော ပရမ္ပိ ဝိနယကမ္မံ ကတ္ဝာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ "ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ ပုန ဤဒိသံ ကုတော လဘိဿာမိ"တိ ပန ဌပေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ဝိကောပေတိ။

ယာနသန္ဓိဓိဗ္ဗိ ယာနံ နာမ ဝယ္ဟံ ရထော သကဋံ သန္ဒမာနိကာ သိဝိကာ ပါဠင်္ကီတိ နေတံ ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံ။ ဥပါဟနာ ပန ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံယေဝ။ ကေဘိကွာ သ ဟိ ဧကော အရညတ္ထာယ၊ ကော ဓောတပါဒကတ္ထာယာတိ ဥက္ကံသတော ဒွေ ဥပါဟနသဟဿာနိ ဝဋ္ဋန္တိ၊ တတိယံ လဘိတ္ဝာ အညဿ ဒါတဗ္ဗော၊ "ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ အညံ ကုတော လဘိဿာမိ"တိ ဟိ ဌပေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ဝိကောပေတိ။

သယနသန္ဓိဓိဗ္ဗိ သယနန္တိ မဉ္စော။ ကေဿ ဘိက္ခုနော ဧကော ဂစ္ဆေ ဧကော ဒိဝါဋ္ဌာနေတိ ဥက္ကံသတော ဒွေ မဉ္စာ ဝဋ္ဋန္တိ၊ တတော ဥတ္တရိ လဘိတ္ဝာ အညဿ ဘိက္ခုနော ဝါ ဂဏဿ ဝါ ဒါတဗ္ဗော၊ အဒါတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ သန္ဓိမိ ဧစေဝ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

ဂန္ဓသန္နိဓိမှာ ဘိက္ခုနော ကဏ္ဍုကဆ္ဆုဆဝိဒေါသဒိအာဗာဓေ သတိ ဂန္ဓော ဝဋ္ဋတိ။ တေန ဂန္ဓေန တသ္မိံ ရောဂေ ဝူပသန္တေ အညေသံ ဝါ အာဗာဓိကာနံ ဒါတဗ္ဗော။ ဒွါရေ ပဉ္စင်္ဂုလဿရဓူပနာဒိသု ဝါ ဥပနေတဗ္ဗော။ "ပုန ရောဂေ သတိ ဘဝိဿတီ"တိ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဂန္ဓသန္နိဓိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခ္ဗ ကောပေတိ။

အာမိသန္တိ အန္နာဒိဝုတ္ထာဝသေသံဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေယျထိဒံ? ဇူဓေကစ္စော ဘိက္ခု "တထာရူပေ ကာလေ ဥပကာရူယ ဘဝိဿန္တိ"တိ တိလတဏ္ဍုလ-မုဋ္ဌ မာသ နာဠိကေရ လောဏ မစ္ဆ မံသဝလ္လူရ သပ္ပိ တေလ ဂုဠဘာဇနာဒိနိ အာဟရာပေတ္ဝာ ဌပေတိ။ သော ဝဿကာလေ ကာလသေဝ သာမဏေ-ရေဟိ ယာဂုံ ပစာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ "သာမဏေရ ဥဒကကဒ္ဒမေ ဒုက္ခံ ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊ ဂစ္ဆ အသုကကုလံ ဂန္တ္ဝာ မယှံ ဝိဟာရေ နိသိန္နဘာဝံ အာရောစေဟိ၊ အသုကကုလတော ဒမိအာဒိနိ အာဟရာ"တိ ပေသေတိ။ ဘိက္ခုဟိ "ကိံ ဘန္တေ ဂါမံ ပဝိသထာ"တိ ဝုတ္တော "ဒုပ္ပဝေသော အာဝုသော ဇူဒါနိ ဂါမော"တိ ဝဒတိ။ တေ "ဟောတု ဘန္တေ အစ္ဆထ တုမှေ၊ မယံ ဘိက္ခံ ပရိယေသိတ္ဝာ အာဟရိဿာမာ"တိ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ သာမဏေရောပိ ဒမိအာဒိနိ အာဟရိတ္ဝာ ဘတ္တဿ ဗျဉ္ဇနဿ သမ္ပာဒေတ္ဝာ ဥပနေတိ၊ တံ ဘုဉ္ဇန္တေသေဝ ဥပဇ္ဈာကာ ဘဏ္ဍံ ပဟိဏန္တိ၊ တတောပိ မနာပံ မနာပံ ဘုဉ္ဇတိ။ အထ ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍပါတံ ဂဟေတ္ဝာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတောပိ မနာပံ မနာပံ ဂိဝါယာမကံ ဘုဉ္ဇတိယေဝ။ ဧဝံ စတုမာသမ္ပိ ဝိတိနာမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု "မဂ္ဂကုဋ္ဌမ္ဖိကဇိဝိကံ ဇိဝတိ၊ န သမဏဇိဝိက"န္တိ။ ဧဝရူပေါ အာမိသသန္နိဓိ နာမ ဟောတိ။

ဘိက္ခုနော ပန ဝသနဋ္ဌာနေ ဇကော တဏ္ဍုလနာဠိ ဇကော ဂုဠပိဏ္ဍော စတုဘာဂမတ္တံ သပ္ပိတိ ဇတ္တကံ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ အကာလေ သမ္ပတ္တစောရာနံ အတ္ထာယ။ တေဟိ ဇတ္တကမ္ပိ အာမိသပဋိသန္ဓာရံ အလဘန္တော ဇိဝိတာပိ ဝေါရောပေယျုံ၊ တသ္မာ သစေပိ ဇတ္တကံ နတ္ထိ၊ အာဟရာပေတ္ဝာပိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဖာသုကကာလေ စ ယဒေတ္ထ ကပ္ပိယံ၊ တံ အတ္တနာပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကပ္ပိယကုဋိယံ ပန ဗဟိ ဌပေန္တေသာပိ သန္နိဓိ နာမ နတ္ထိ။

၁၆၀။ **ဗျာယိ နု ပါဒလောလ'ဿာ**တိ ဗျာနာဘိရတော စ နု စ ပါဒ-လောလော အဿ။ **ဝိရမေ ကုက္ကုစ္စာ နပ္ပမဇ္ဇေယျာ**တိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာဒိ-ကုက္ကုစ္စံ ဝိနောဒေယျ၊ သက္ကစ္စကာရိတာယ စေတ္ထ နပ္ပမဇ္ဇေယျ။

၁-**နု** ပဝိသထာတိ (က)

ဧကတ္တမနုယုတ္တောတိ ကေဘာဝံ အနုယုတ္တော။ **ပရမတ္ထဂရုကောတိ** ဥတ္တမတ္ထဂရုကော။ "သကတ္ထဂရုကော"တိ ဝါ ပါဌော။

ပဋိသလ္လာနာရာမောတိ အာရမဏံ အာရာမော၊ တတော တတော အာရမ္မဏတော ပဋိသံဟရိတ္ဝာ ကေဘာဝေ ပဋိသလ္လာနေ အာရာမော ယဿ သော ပဋိသလ္လာနာရာမော။ **အဿာ**တိ ဘဝေယျ။ တသ္မိံ ရတောတိ **ပဋိသလ္လာနရတော**။ ဧတေဟိ သီလေသု ပရိပူရကာရိတံ ဒဿေတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သီလဝိပန္နဿ ကေဂ္ဂတာဝိ နာ သမ္ဘဇ္ဇတိ။ **အဏ္ဍံ ဘေတွာ သမထမနုယုတ္တောတိ** အတ္တနော စိတ္တသမထေ ယုတ္တော။ ဏ္ဍေ ဟိ အဏ္ဍတ္တနိ ဝါ အတ္တနောတိ ဝါ ဧတံ ကတ္ထံ၊ ဗျူနမေဝ နာနံ။ ဘူမ္မဏ္ဍေ ပနေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ **အနူ**တိ ဒုမိနာ ဥပသဂ္ဂေန ယောဇေ သိဒ္ဓံ။

အနိရာကတဏ္ဍာနောတိ ဗဟိ အနိဟတဏ္ဍာနော အဝိနာသိတဏ္ဍာနော ဝါ။ နိဟရဏဝိနာသတ္ထံ ဟိ ဒုဒံ နိရာကရဏံ နာမ။ "ထမ္ဘံ နိရံကတ္ဝာ နိဝါတဝုတ္တိ"တိအာဒိသု[1] စသ ပယောဇေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဝိပဿနာယ သမန္နာဂတောတိ** သတ္တဝိဓာယ အနုပဿနာယ ယုတ္တော။ သတ္တဝိဓာ အနုပဿနာ နာမ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာတိ။ တာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ[2] ဝိတ္ထာရိတာ။ **ဗြဟ္မဘူတာ သုညာဂါရာနန္တိ** ဝဓုတာ သုညာဂါရာနံ။ ဏ္ဍေ စ သမထဝိပဿနာဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ ရတ္တိန္ဒိဝံ သုညာဂါရံ ပဝိသိတ္ဝာ နိသီဒမာနော ဘိက္ခု "ဗြဟ္မဘူတာ သုညာဂါရာန"န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေဘူမကာဒိဘေဒေ ပါသာဒေ ကုရုမာနောဝိ သုညာဂါရာနံ ဗြဟ္မဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သက္ကစ္စကာရီတိအာဒိသု ဒါနာဒိနံ ကုသလဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဒေယျဓမ္မဿ ဝါ သက္ကစ္စကာရိတာဝေန သက္ကစ္စကာရီ။ **အဿာ**တိ ဘဝေယျ။ သတတဘာဝေါ သာတစ္စံ၊ သာတစ္စကာရိတာဝေန **သာတစ္စကာရီ**။ နိရန္တရကာရိတာယ **အဒ္ဓိတကာရီ**။ ယထာ နာမ ကကဏ္ဋကော ထောကံ ဂန္ဓော ထောကံ တိဋ္ဌတိ၊ နာ နိရန္တရံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ယော ပုဂ္ဂလော ကေဒိဝသံ ဒါနံ ဒတ္ဝာ ပူဇံ ဝါ ကတ္ဝာ ဓမ္မံ ဝါ သုတ္ဝာ သမဏဓမ္မံ ဝါ ကတ္ဝာ ပုန စိရဿံ ကရောတိ၊ တံ နာ နိရန္တရံ ပဝတ္တေတိ။ သော "အသာတစ္စကာရီ, ဒ္ဝိတကာရီ"တိ ဝုစ္စတိ။ ယော ပန ဧဝံ နာ ဟောတိ၊ သော အဒ္ဓိတကာရီ။ **အနောလီနဝုတ္တိကော**တိ

၁-ခု ၁-၃ ၂၇-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၇၇-၃၃၆-ပိဋ္ဌေသု။

နိရန္တရကရဏသဒိ်တသဲ ဝိပ္ပါရသ အတ္ထိတာယ နာ သြလိနဝုတ္တိကော။ **အနိက္ခိတ္တဆန္ဒော**ဘိ ကုသလကိရိယာယ ပိရိယဒ္ဓန္ဒသ အနိက္ခိတ္တဘာဝေန အနိက္ခိတ္တဆန္ဒော။ **အနိက္ခိတ္တဓုရော**တိ ဝိရိယဓုရသ အနောရောပကော၊ အနောသက္ကိတမာနသောတိ အတ္ထော။

အပ္ပဋိဝါနီတိ အနိဝတ္တနံ။ **အဓိဋ္ဌာန**န္တိ ကုသလကရဏော ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ။ **အနုယောဂေါ**တိ အနုယုဉ္ဇနံ။ **အပ္ပမာဒေါ**တိ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော။ ၁၆၁။ **တဿိံ မာယံ ဟသံ ဒိန္နန္တိ** အာလသိယဉ္စ မာယဉ္စ ဟသဉ္စ ကာယိကံ ဝါစသိကံ ဒိဋ္ဌဉ္စ။ **သဝိဘူသန္တိ** သဒ္ဓိံ ဝိဘူသာယ။

ရတ္တိဿံ ဆကောဋ္ဌာသံ ကရိတ္ဝာတိ ပုရိမယာမမဇ္ဈိမယာမပစ္ဆိမယာမဝသေန ရတ္တိံ တယော ဘာဂေ ကတွာ ဒိဝါတိ ဆဗ္ဘိံ ကောဋ္ဌာသံ ကတွာ။ **ပဌမကောဋ္ဌာသံ ပဋိဇဂ္ဃိယ္မာ**တိ ရတ္တိံ မဇ္ဈိမယာမံ ဝိသဇ္ဇေတွာ အဝသေသပဌမကောဋ္ဌာသေသု နာ နိဒ္ဒံ သြက္ကမေယျ။ **ဒုတိယကောဋ္ဌာသံ နိပဇ္ဇိယ္မာ**တိ ဒုကံ မဇ္ဈိမယာမကောဋ္ဌာသံ သတော သမ္ပဇာနော နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒံ သြက္ကမေယျ။

ဣဓ ဘိက္ခု ဒိဝသမ္ပိ ပုဗ္ဗဏှေ မဇ္ဈန္ဟေ သာယန္ဟေတိ တယောပိ ဒိဝသကောဋ္ဌာသာ ဂဟိတာ။ **စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယာ**တိ သကလံ ဒိဝသံ ဣရိယာပထဒွယေနေဝ ဝိဟရန္တော စိတ္တသ အာဝရဏတော **အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ** ပဇ္ဇဟိ နိဝရဏေဟိ သဗ္ဗာကုသလဓမ္မေဟိ ဝါ။ **စိတ္တံ ပရိသောဓေယျာ**တိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ဝိသောဓေယျ။ ဌာနံ ပနေတ္ထ ကိဉ္စာပိ န ဂဟိတံ၊ စင်္ကမနိသဇ္ဇာသန္နိဿိတံ ပန ကတွာ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ **ပဌမံ ယာမန္တိ** သကလဿိမ္ပိ ပဌမယာမေ။

သေယျန္တိ ထ္ထေ ကာမဘောဂိသေယျာ ပေတသေယျာ သီဟသေယျာ တထာဂတသေယျာတိ စတဿော သေယျာ။ တတ္ထ "ယောဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂီ ဝါမေန ပဿေန သေန္တိ"တိ[1] အယံ **ကာမဘောဂီသေယျာ**။ တေသု ဟိ ယောဘုယျေန ဒက္ခိဏပဿေန သယာနော နာမ နတ္ထိ။ "ယောဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ပေတာ ဥတ္တာနာ သေန္တိ"တိ[2] အယံ **ပေတသေယျာ**။ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ ဟိ အင်္ဂီသဃ်ာဋ္ဌဃဋ္ဋိတာ[3] ဧကေန ပဿေန သယိတုံ နသက္ကောန္တိ၊ ဥတ္တာနာဝ သေန္တိ။ "သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သေယျံ ကပ္ပေတိ။ပ။ အတ္တာမနော ဟောတီ"တိ[4] အယံ **သီဟသေယျာ**။ တေဇုသဒတ္တာ ဟိ သီဟော မိဂရာဇာ ဒွေ ပုရိမပါဒေ ဧကသ္မိံ ပစ္ဆိမပါဒေ ဧကသ္မိံ

၁-အံ ၁-၅၆၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သဃ်ာဋ္ဌဇဋ္ဌိတာ (သျာ၊သမ္မတ္ထ) ၃-အံ ၁-၅၆၇-ပိဋ္ဌေ။

ဌာနေ ဌပေတ္ဝာ နဂံဠံ အန္တရသတ္ထိမှိ ပက္ခိပိတ္ဝာ ပုရိမပါဒပစ္ဆိမပါဒနဂံဌာနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဒ္ဝိန္နံ ပုရိမပါဒါနံ မတ္ထကေ သီသံ ဌပေတ္ဝာ သယတိ။ ဒိ၀သမွိ သယိတ္ဝာ ပဗုဇ္ဈမာနော နဉ္ဇြဿော ပဗုဇ္ဈတိ၊ သီသံ ပန ဥက္ခိပိတ္ဝာ ပုရိမပါဒါဒိနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတိ။ သစေ ကိဉ္စိ ဌာနံ ၀ိဇဟိတ္ဝာ ဌိတံ ဟောတိ၊ "နယိဒံ တုယ္ဟံ ဇာတိယာ၊ နာ သူရဘာ၀ဿ အနုရူပ"န္တိ အနတ္တမနော ဟုတ္ဝာ တတ္ထေ၀ သယတိ၊ နာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ အ၀ိဇဟိတ္ဝာ ဌိတေ ပန "တုယ္ဟံ ဇာတိယာ စ သူရဘာ၀ဿ စ အနုရူပမိဒ"န္တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဥဋ္ဌာယ သီဟ၀ိဇမ္ဘိတံ ၀ိဇမ္ဘိတ္ဝာ ကေသရဘာရံ ၀ိ၀ုနိတ္ဝာ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတ္ဝာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာ ပန **တထာဂတသေယျာ**တိ ၀ုစ္စတိ။ တာသု ဇ္ဈာနသေယျာသု အာဂတာ။ အယဉ္ဒိ တေဇုသဒ္ဓါဇုရိယာပထတ္တာ ဥတ္တမသေယျာ နာမ။

ပါဒေ ပါဒန္တိ ဒက္ခိဏပါဒေ ၀ါမပါဒံ။ **အစ္ဆာဓေယျာ**တိ အတိအာဓာယ ဣသကံ အတိက္ကမ္မ ဌပေတ္ဝာ။ ဂေါပွကေန ဟိ ဂေါပွကော၊ ဇာဏုနာ ၀ါ ဇာဏုမှိ သံဃဋ္ဋိယမာနေ အာဘိဏှံ ၀ေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ နာ ဟောတိ၊ သေယျာ အဖာသု ဟောတိ။ ယထာ ပန နာ သံဃဋ္ဋေတိ၊ ဧ၀ံ အတိက္ကမ္မ ဌပိတေ ၀ေဒနာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ သေယျာ ဖာသု ဂဟောတိ။ တေန ၀ုတ္တံ "ပါဒေ ပါဒံ အစ္ဆာဓာယာ"တိ။ **သတော သမ္ပဇာနော**တိ သတိယာ စေ၀ သမ္ပဇာနပညာယ စ သမန္နာဂတော ဟုတ္ဝာ။ ဣမိနာ သုပရိဂ္ဂါဟကံ သတိသမ္ပညံ ကထိတံ။ **ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတ္ဝာ**တိ "အသုကေ၀လာယ နာမ ဥဋ္ဌဟိဿာမိ"တိ ဧ၀ံ ဥဋ္ဌာနေ၀လာပရိစ္ဆေဒကံ ဥဋ္ဌာနသညံ စိတ္တေ ဌပေတ္ဝာ။ ဧ၀ံ ကတ္ဝာ နိပန္နော ဟိ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလေယေ၀ ဥဋ္ဌာတိ။

ဒိရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသေ **စေတသိကော**တိ ဣဒံ ဒိရိယသ နိယမတော စေတသိကဘာ၀ဒီပနတ္ထံ ၀ုတ္တံ၊ ဣဒဉ္ဒိ ဒိရိယံ "ယဒပိ ဘိက္ခေ၀ ကာယိကံ ဒိရိယံ၊ တဒပိ ဒိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ယဒပိ စေတသိကံ ဒိရိယံ၊ တဒပိ ဒိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါတိ။ ဣတိဟိဒံ ဥဒ္ဒေသံ ဂစ္ဆတိ"တိ ဧ၀မာဒိသု သုတ္တေသု စက်မာဒိနိ ကရောန္တသ္သ ဥပ္ပဇ္ဇနတာယ ကာယိကန္တိ ၀ုစ္စမာနမွိ ကာယပိညာဏံ ဝိယ ကာယိကံ နာမ နတ္ထိ၊ စေတသိကမေ၀ ပနေတန္တိ ဒီပေတုံ "စေတသိကော"တိ ၀ုတ္တံ။ **ဒိရိယာရမ္ဘော**တိ ဒိရိယသင်္ခါတော အာရမ္ဘော။ အယဉ္ဒိ အာရမ္ဘသဒ္ဒေါ ကမ္မေ အာပတ္တိယံ ကိရိယာယံ ဒိရိယေ ဟိ°သာယံ ဒိကောပနေတိ အနေကေသု အတ္ထေသု အာဂတော။

၁-သံ ၃-၉၇-ပိဌေ။

"ယံ ကိဉ္စိ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ၊ သဗ္ဗံ အာရမ္ဘပစ္စယာ။
အာရမ္ဘာနံ နိရောဓေန၊ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ"တိ[၁]—

ဇ္ဈေ ဟိ ကမ်ံ အာရမ္ဘောတိ အာဂတံ။ "အာရမ္ဘတိ စ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတီ"တိ[၂] ဇ္ဈေ အာပတ္တိ။ "မဟာယညာ မဟာရမ္ဘာ၊ နု တေ ဟောန္တိ မဟပ္ဖလာ"တိ[၃] ဇ္ဈေ ယူပုဿာပနာဒိကိရိယာ။ "အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ၊ ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ"တိ[၄] ဇ္ဈေ ဝိရိယံ။ "သမဏံ ဂေါတမံ ဥဒ္ဒိဿ ပါဏံ အာရမ္ဘန္တီ"တိ[၅] ဇ္ဈေ ဟိ ံသာ။ "ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတော ဟောတီ"တိ[၆] ဇ္ဈေ ဆေဒနဘဉ္ဇနာဒိကံ ဝိကောပနံ။ ဇ္ဈဝ ပန ဝိရိယမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တေနာဟ "ဝိရိယာရမ္ဘောတိ ဝီရိယသဒ္ဒါတော အာရမ္ဘော"တိ။ ဝိရိယံ ဟိ အာရမ္ဘန-ဝသေန အာရမ္ဘောတိ ဝုစ္စတိ။ ဇ္ဈဒမဿ သဘာဝပဒံ။ ကောသဇ္ဇတော နိက္ခမန-ဝသေန **နိက္ခမော**။ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမနဝသေန **ပရက္ကမော**။ ဥဂ္ဂန္ဒ္ဟာ ယမနဝသေန **ဥယ္ဟာမော**။ ဝါယမနဝသေန **ဝါယာမော**။ ဥဿဟနဝသေန **ဥဿာဟော**။ အဓိမတ္တုဿဟနဝသေန **ဥဿောဠှိ**။ ထိရဘာဝဝဍ္ဎန **ထာမော**။ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓာရဏဝသေန အဝိစ္ဆေဒတော ဝါ ပဝတ္တနဝသေန ကုသလသန္တာနံ ဓာရေတီတိ **ဓိတိ**။

အပရော နယော—**နိက္ခမော** စေသော ကာမာနံ ပနုဒနာယ။ **ပရက္ကမော** စေသော ဗန္ဓနစ္ဆေဒါယ။ **ဥယ္ဟာမော** စေသော သြဃဿ နိတ္ထရဏာယ။ **ဝါယာမော** စေသော ပါရံ ဂမနဋ္ဌေန။ **ဥဿာဟော** စေသော ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန။ **ဥဿောဠှိ** စေသော အဓိမတ္တဋ္ဌေန။ **ထာမော** စေသော ပလိဃုဿဲဋ္ဌန-တာယ။ **ဓိတိ** စေသော အဋ္ဌိတကာရိတာယာတိ။

"ကာမံ တစော စ နှာရု စ၊အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု"တိ? ဧဝံ ပဝတ္တိကာလေ အသိ-ထိလပရက္ကမဝသေန **အသိထိလပရက္ကမတာ၊** ထိရပရက္ကမော ဒဠ္ဟပရက္ကမောတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပနေတံ ဝီရိယံ ကုသလကမ္မကရဏဋ္ဌေန ဆန္ဒံ နု နိက္ခိပတိ၊ ဓုရံ နု နိက္ခိပတိ၊ နု သြတာရေတိ နု ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ အနောသက္ကိတမာနသတံ အာဝဟတိ၊ တသ္မာ "**အနိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ အနိက္ခိတ္တဓုရတာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ပန တဇ္ဇာတိကေ ဥဒကသမ္ဖိန္ဒနဋ္ဌေနေ[ဂ] ဓုရဝါဟဂေါဏေ "ဂဏ္ဍထာ"တိ ဝဒန္တိ၊ သော ဇာဏုနာ ဘူမိံ ဥပ္ပီဠေတ္ဝာဝိ ဓုရံ ဝဟတိ၊ ဘူမိယံ ပတိတုံ နု ဒေတိ၊

၁-ခု ၁-၃၉၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၃-၁၇၃၊ အံ ၂-၁၄၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-အံ ၁-၃၅၁၊ သံ ၁-၇၆-ပိဋ္ဌေသု။
၄-သံ ၁-၁၅၀၊ ၁၅၉၊ အဘိ ၄-၁၅၆၊ခု ၁၀-၃၅၊ ၂၁၇၊ခု ၁၁-၂၃၀-ပိဋ္ဌေသု။
၅-မ ၂-၃ ၂-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဒိ ၁-၅၊ မ ၁-၂၃၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၇-အံ ၁-၅ ၂-ပိဋ္ဌေ။ ဂ-တဇ္ဇာတိကေ ဂဒ်ါတိရေ (သီ၊ သျာ)

ဧဝမေဝ ဝိရိယံ ကုသလကမ္မကရဏဋ္ဌာနေ ဝုဏ် န နိက္ခိပတိ[1] ပဂ္ဂဏှာတိ၊ တသ္မာ **"ဝုဏသမ္ပဂ္ဂါဟော"**တိ ဝုတ္တံ။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော ဣန္ဒ္ရိယဋ္ဌေ ကာရေတီတိ **ဝိရိယိန္ဒြိယံ။** ကောသဇ္ဇေ န ကမ္မတီတိ **ဝိရိယမလံ။** ယာဌာ၀နိယျာနိကကုသလ-၀ါယာမတာယ **သမ္မာ၀ါယာမော။**

တန္နိဒ္ဒေတိ ဇာတိအာလသိယံ။ **တန္နိယနာ**တိ တန္နိယနာကာရော။ **တန္နိမနက-တာ**တိ တန္နိယာ အဘိဘူတစိတ္တတာ။ အလသဿ ဘာ၀ေါ **အာလသျံ၊** အာလသျာယနာကာရော **အာလသျာယနာ။** အာလသျာယိတဿ ဘာ၀ေါ **အာလသျာယိတတ္တံ။** ဣတိ သဗ္ဗေဟိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ကိလေသ၀သေန ကာယာလသိယံ ကထိတံ။

၀ဠ္ဇနိကာ စရိယာတိ ၀ဠ္ဇနိကာ ကိရိယာ။ **မာ မံ ဇညာတိ ၀ါစံ ဘာသတီတိ** ဇာနံယေ၀ ပဏ္ဍိတော် ဝိတိဏ္ဏမန္တော ဘိက္ခု ဘာရိယံ ကရောတိ၊ အမှာကံ ပန ဝိတိဏ္ဏမဇ္ဈာနံ နာမ နတ္ထိတိ ဥပသန္တော ဝိယ ဘာသတိ။ **ကာယေန ပရက္ကမတီ**တိ "မယာ ကတံ ဣဒံ ပါပကမ်ံ၊ မာ ကေစိ ဇာနိ်သူ"တိ ကာယေန ၀တ္တံ ကရောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနဒေါသပဋိစ္ဆာဒနတော စက္ခုမောဟနမာယာ ဝိယာတိ မာယာ၊ မာယာ၀ိနော ဘာ၀ေါ **မာယာ၀ိတာ။** ကတ္တာ ပါပံ ပုန ပဋိစ္ဆာဒနတော အတိ အဿရဘိ ဇောယ သတ္တောတိ **အစ္ဆသရာ။** ကာယ၀ါစာကိရိယာဟိ၂ အညထာ ဒဿနတော ၀ဇ္ဇေတီတိ **၀ဇ္ဇနာ။** ဇောယ သတ္တာ နိကရောန္တိတိ **နိကတိ၊** မိစ္ဆာ ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ "နာဟံ ဧ၀ံ ကရောမိ"တိ ပါပါနံ နိက္ခိ-ပနတော[2] **နိကိရဏာ။** "နာဟံ ဧ၀ံ ကရောမိ"တိ ပရိ၀ဉ္စနတော **ပရိဟရဏာ။** ကာယာဒိဟိ သံ၀ရဏတော **ဂူဟနာ။** သဗ္ဗတော ဘာ၀ေန ဂူဟနာ **ပရိဂူဟနာ။** တိဏပဏ္ဏေဟိ ဝိယ ဂူထံ ကာယ၀စီကမ္မေဟိ ပါပံ ဆာဒိယတီတိ **ဆာဒနာ။** သဗ္ဗတော ဘာ၀ေန ဆာဒနာ **ပရိစ္ဆာဒနာ။** နာ ဥတ္တာနံ ကတ္တာ ဒဿေတီတိ **အနုတ္တာနီကမ်ံ။** နာ ပါကဋံ ကတ္တာ ဒဿေတီတိ **အနာ၀ိကမ်ံ။** သုဋ္ဌု ဆာဒနာ **၀ေါစ္ဆာဒနာ။** ကတပါပပဋိစ္ဆာဒန၀သေန ပုနပိ ပါပဿ ကရဏတော **ပါပကိရိယာ။ အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ကတပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ မာယာ နာမ ဝုစ္စတိ။ ယာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဘဿာပဋိစ္ဆန္နော ဝိယ အဂ်ါရော, ဥဒကပဋိစ္ဆန္နော ဝိယ ခါဏု, ဝိလောတိကာယ ပလိ၀ေဋိတံ ဝိယ စ သတ္တံ ဟောတိ။ **အတိ၀ေလံ ဒန္တ ဝိဒံသကံ ဟသတီ**တိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဒန္တံ ဝိ၀ရိတ္၀ာ ပရေသံ ဒဿေတ္၀ာ ဟာသံ သောမနသံ ဥပ္ပါဒေတ္၀ာ ဟသတိ။

၁-ဝုရံ ဥက္ခိပတိ (က)　　၂-တထာရိယာဟိ (က)　　၃-ပါပါနံ ဝိက္ခိပနတော (က)

ကာယိကာ စ ဒိဋ္ဌာတိ ကာယေန ပဝတ္တာ ကိဋ္ဌာ။ ဧသေဝ နယော **ဝါစသိကာယ**ပိ။ **ဟတ္ထိဟိဝိ ကိဋ္ဌန္တိ**တိ ဟတ္ထိဟိ ကိဋ္ဌတတ္ထာယ ပုရတော ဓာဝနအာဓာဝနပိဋ္ဌိသံဒနာဒိကိဋ္ဌာယ ကိဋ္ဌန္တိ။ ဧသေဝ နယော **အာသ-ရထေသု**ပိ။ **အဋ္ဌပဒေဝိ ကိဋ္ဌန္တိ**တိ ဧကေကာယ ပန္တိယာ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ပဒါနိ အဿာတိ အဋ္ဌပဒံ၊ တသ္မိံ အဋ္ဌပဒေ။ **ဒသပဒေ**ပိ ဧသေဝ နယော။ **အာကာ-သေ**ဓိတိ အဋ္ဌပဒေဒသပဒေသု ဝိယ အာကာသေယေဝ ကိဋ္ဌန္တိ။ **ပရိဟာရ-ပထေ**ဓိတိ ဘူမိယံ နာနာပထမလ္လာလံ ကတ္ဝာ တတ္ထ ပရိဟရိတဗ္ဗပထံ ပရိဟရန္တာ ကိဋ္ဌန္တိ။ **သန္တိကာယဝိ ကိဋ္ဌန္တိ**တိ သန္တိကကိဋ္ဌာယ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကေစ္ပိ ဌပိတာ သာရိယော ဝါ ပါသာဏာ သက္ခရာယော ဝါ အစာလေန္တာ နခေနေဝ အပနေန္တိ စ ဥပနေန္တိ စ။ သစေ တတ္ထ ကာစိ စလတိ၊ ပရာဇယော ဟောတီတိ။

ခလိကာယာတိ ဇူတဖလကေ ပါသကကိဋ္ဌာယ ကိဋ္ဌန္တိ။ **ဃဋိကာယာ**တိ ဃဋိကာ ဝုစ္စတိ ဒီဃဒဏ္ဍကေန ရဿဒဏ္ဍကံ ပဟရဏကိဋ္ဌာ၊ တာယ ကိဋ္ဌန္တိ။ **သလာကဟတ္ထေနာ**တိ လာခါယ ဝါ မဏ္ဍိယာ ဝါ ပိဋ္ဌောဒကေန ဝါ သလာကဟတ္ထံ တေမေတ္ဝာ "ကိံ ဟောတူ"တိ ဘူမိယံ ဝါ ဘိတ္တိယံ ဝါ တံ ပဟရိတ္ဝာ ဟတ္ထိအဿာဒိရူပါနိ ဒဿေန္တာ ကိဋ္ဌန္တိ။ **အက္ခေနာ**တိ ဂုဋ္ဌေန။ **ပင်္ကစီရေနာ**တိ ပင်္ကစိရံ ဝုစ္စတိ ပင်္ကနာဋိကာ၊ တံ ဓမန္တာ ကိဋ္ဌန္တိ။ **ဝင်္ကေနာ**တိ ဂါမဒါရကာနံ ကိဋ္ဌနကေန ခုဒ္ဒကနင်္ဂလေန။ **မောက္ခ-စိကာယာ**တိ သမ္ဗရိဝတ္တကကိဋ္ဌာယ၊ အာကာသေ ဝါ ဒဏ္ဍံ ဂဟေတ္ဝာ ဘူမိယံ ဝါ သိသံ ဌပေတ္ဝာ ဟေဋ္ဌုပရိယဘာဝေန ပရိဝတ္တန္တာ ကိဋ္ဌန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စိင်္ကုလကေနာ**တိ စိင်္ကုလကံ ဝုစ္စတိ တာလပဏ္ဏာဒိဟိ ကတံ ဝါတပ္ပဟာရေန ပရိဘ္ဘမနစက္ကံ၊ တေန ကိဋ္ဌန္တိ။ **ပတ္တာဠ္ဟကေနာ**တိ ပတ္တာဠ္ဟကံ ဝုစ္စတိ ပဏ္ဏနာဠိ၊ တာယ ဝါလိကာဒိနိ မိနန္တာ ကိဋ္ဌန္တိ။ **ရထကေနာ**တိ ခုဒ္ဒကရထေန။ **ဓနုကေနာ**တိ ခုဒ္ဒကဓနုနာ။ **အက္ခရိကာယာ**တိ အက္ခရိကာ ဝုစ္စတိ အာကာသေ ဝါ ပိဋ္ဌိယံ ဝါ အက္ခရဇာနနကိဋ္ဌာ၊ တာယ ကိဋ္ဌန္တိ။ **မနေသိကာယာ**တိ မနေသိကာ ဝုစ္စတိ မနသာ စိန္တိတဇာနနကိဋ္ဌာ၊ တာယ ကိဋ္ဌန္တိ။ **ယထာဝဇ္ဇေနာ**တိ ယထာဝဇ္ဇံ ဝုစ္စတိ ကာဏကုဏိခုဇ္ဇာဒိနံ ယံ ယံ ဝဇ္ဇံ၊ တံ တံ ပယောဇေတ္ဝာ ဒဿနကိဋ္ဌာ၊ တာယ ကိဋ္ဌန္တိ။ **မုခဘေရိက**န္တိ မုခသဒ္ဒေန ဘေရိ ဝိယ ဝါဒနံ။ **မုခါလမ္ဗရန္တိ** မုခါနုလိတ္တာဘေရိသဒ္ဒကရဏံ။ **မုခဒိဏ္ဏိမက**န္တိ မုခေန ပဟတဘေရိသဒ္ဒကရဏံ။ **မုခဝလိမက**န္တိ [1]သြဋ္ဌံသံ ဇိမ္ဘံ ကတ္ဝာ သဒ္ဒကရဏံ။ "မုခတလိက"န္တိပိ [2] ပါဌော၊ မုခံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ

၁-သြဋ္ဌံသေ (သီ၊ သျာ)

၂-မုခစာလိကန္တိပိ (သီ၊ သျာ)

ဓမနံ။ **မုခဘေရုဋ္ဌကန္တိ** မုခေန ဘေရိဝါဒနံ။ **နာဋ္ဌကန္တိ** အဘိနယံ ဒသ္သေတ္ဝာ ဥဂ္ဂဏှာပနံ။ "နဋ္ဌက"န္တိပိ ပါဠ္ဌော။ **လာပန္တိ** ဥက္ကုဋ္ဌိတကရဏံ။ **ဂိတန္တိ** ဂါယနံ။ **ဒဝကမ္မန္တိ** ဟသကီဠာကရဏံ။ **အယံ ဝါစသိကာ ဒိဋ္ဌာတိ** အယံ ကီဠာ ဝါစာယ ဇာတာ ဝစီဒ္ဓါရေ ဥပဋ္ဌာ။

ကေသာ စ မဿူ စာတိအာဒိသု ကေသာနံ ကတ္တရိကာယ ဌာနာတိရိတ္တာနိ အကတ္ဝာ ကတ္တရိကာယ ဆေဒနံ မဿူနံ ဒါဠ္ဍိကံ ဌပေတ္ဝာ ကပ္ပါသနဠ္ဆ ကေတောဝဏ္ဏိကာဒိ**မာလာ** စ မူလဂန္ဓာဒိ**ဂန္ဓာ** စ ဆဝိကရဏာ**ဝိလေပနာ** စ။ ဂိဝါဒိသု ပိဋ္ဌနွန**အာဘရဏာ** စ သိသေ ပဋိမုဉ္စနပသာဓန**ပိဋ္ဌနာ** စ သရိရနိဝါသနဝိစြ**ဝတ္ထာ** စ သံဝေလ္လိယဗန္ဓနပသာဓနဠ္ဆ။ "ပရာသန"န္တိပိ ပါဠ္ဌော။ သိသဝေဌနပဋ္ဌသဒ္ဒါတ**ဝေဌနဠ္ဆ**။

ဥဆ္ဆာဒနာဒိသု မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခန္တာဒါရကာနံ သရိရဂန္ဓော ဒွါဒသ-မတ္တဝဿကာလေ နဿတိ၊ တေသံ သရိရဂန္ဓဟရဏတ္ထာယ ဂန္ဓစုဏ္ဏာဒိဟိ ဥဆ္ဆာဒေန္တိ၊ ဝေရုပံ **ဥဆ္ဆာဒနံ** နာ ဝဋ္ဋတိ။ ပုညဝန္တော ပန ဒါရကေ ဥိရုသု နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ တေလေန မက္ခေတ္ဝာ ဟတ္ထပါဒဥိရုနာဘိအာဒိနံ သဏ္ဌာန-သမ္ပာဒနတ္ထံ ပရိမဒ္ဒန္တိ၊ ဝေရုပံ **ပရိမဒ္ဒနံ** နာ ဝဋ္ဋတိ။

နှာပနန္တိ တေသံယေဝ ဒါရကာနံ ဂန္ဓောဒိဟိ နှာပနံ။ **သမ္ဗာဟန**န္တိ မဟာ-မလ္လာနံ ဝိယ ဟတ္ထပါဒေ မုဂ္ဂရာဒိဟိ ပဟရိတ္ဝာ ဗာဟုဝဟုနံ။ **အာဒါသ**န္တိ ယံကိဉ္စိ အာဒါသံ ပရိဟရိတုံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ **အဉ္ဇနံ** အလင်္ကာရဉ္ဇနမေဝ။ **မာလာ**တိ ဗဒ္ဓမာလာ ဝါ အဗဒ္ဓမာလာ ဝါ၂။ **ဝိလေပန**န္တိ ယံကိဉ္စိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ **မုခစုဏ္ဏကံ မုခလေပန**န္တိ မုခေ ကာဠပိဋ္ဌကာဒိနံ ဟရဏတ္ထာယ မတ္တိကာကဏ္ဍံ ဒေန္တိ။ တေန လောဟိတေ စလိတေ သာသပကဏ္ဍံ ဒေန္တိ၊ တေန ဒေါသေ ခါဒိတေ တိလကဏ္ဍံ ဒေန္တိ၊ တေန လောဟိတေ သန္နိသိန္နေ ဟလိဒ္ဒိကဏ္ဍံ ဒေန္တိ၊ တေန ဆဝိဝဏ္ဏော အာရုဋ္ဌေ မုခစုဏ္ဏကေန မုခံ စုဏ္ဏေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ နာ ဝဋ္ဋတိ။

ဟတ္ထိမန္ဒာဒိသု ဟတ္ထေ ဝိစိတြသန်ကပါလာဒိနိ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝိစရန္တိ၊ တံ ဝါ အညံ ဝါ သဗ္ဗမ္ပိ ဟတ္ထာဘရဏံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ အပရေ သိခံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဝိစရန္တိ၊ သုဝဏ္ဏစိရကမုတ္တာဝဋ္ဋိအာဒိဟိ စ တံ ပရိက္ခိပန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ အပရေ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍံ ဝါ အညံ ဝါ ပန အလင်္ကာရဒဏ္ဍကံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိစရန္တိ၊ တထာ ဇုတ္တိပုရိသရူပါဒိဝိစိတ္တံ ဘေသဇ္ဇနာဠိကံ သုပရိက္ခိတ္တံ ဝါမပဿေ သြလဂ္ဂေန္တိ၊

၁-ရဿနန္တိဝိ (သီ)　　၂-ဂန္ဓိတမာလာ ဝါ အဂန္ဓိတမာလာ ဝါ (သီ)

အပရေ အနေကစိတ္တြကောသံ အတိတိဒိဏံ အသိ်ံ၊ ပဗ္ဗဝဏ္ဏာသုတ္တာသိဗ္ဗိတံ မကရ-ဒန္တကာဒိဝိစိတ္တံ ဆတ္တံ၊ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာ မောရပိဉ္ဆာဒိပရိက္ခိတ္တာ ဥပါဟနာ၊ ကေစိ ရတနမတ္တာယာမံ စတုရဂ်ံလဝိတ္ထတံ ကေသန္တပရိစ္ဆေဒံ ဒသေတွာ မေဃမုခေ ဝိဇ္ဇုလတံ ဝိယ နလာဋေ ဥက္ကိသပဋ္ဋံ ဗန္ဓိတွာ စူဠာမဏိံ ဓာရေန္တိ၊ စာမရဝါလဗီဇနိံ ဓာရေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ နဝဋ္ဋတိ။

ဣမဿ ဝါ ပုတိကာယဿာတိ ဣမဿ စာတုမဟာဘူတမယဿ ကုဏပ-သရီရဿ။ **ဓေဋ္ဌနာ**တိ ကိဋ္ဌာပနာ။ **ပရိဓေဋ္ဌနာ**တိ သမ္ဗတော ဘာဂေန ကိဋ္ဌာပနာ။ **ဂေဓိတတာ**တိ အဘိဂိဓိတတာ။ **ဂေဓိတဿာ**နွိ ဂိဒ္ဓဘာဝေါ အဘိဂိဓိတဘာဝေါ။ **စပလတာ**တိ အလက်ာရကရဏံ။ **စာပလျာ**နွိ စပလဘာဝံ။

သဝိဘူသနွိအာဒိသု ဝိဘူသာယ သဟ သဝိဘူသံ။ ဆဝိရာဂကရဏာသဒ္ဒါ-တေန ပရိဝါရေန သဟ **သပရိဝါရံ**။ ပရိဘဏ္ဍေန သဟ **သပရိဘဏ္ဍံ**။ ပရိက္ခာရေန သဟ **သပရိက္ခာရံ**။

၁၆၂။ **အာထဗ္ဗကာ**နွိ အာထဗ္ဗကိကမန္တပဗေယျာဂံ။ **သုဝိန**နွိ သုဝိနသတ္ထံ။ **လက္ခဏာ**နွိ မဏိလက္ခဏာဒိံ။ **နော ဝိဒဓေ**တိ နပဗေယျာဇေယျ။ **ဝိရုတ္ဆာ**တိ မိဂါဒိနံ ဝဠ္ဍေတွာ ဝသိတံ။

အာထဗ္ဗကိကာတိ ပရူပဃာတမန္တဇာနနကာ။ **အာထဗ္ဗကံ ပယောဇေန္တီ**တိ အာထဗ္ဗကိကာ ကိရ သတ္တာဟံ အလောဏကံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဒဗ္ဗေ အတ္ထရိတွာ ပထဝိယံ သယမာနာ တပံ စရိတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ သုသာနဘူမိံ သဇ္ဇေတွာ သတ္တမေ ပဒေ ဌတွာ ဟတ္ထံ ဝဠ္ဍေတွာ ဝဠ္ဍေတွာ မုခေန ဝိဇ်ံ ပရိဇပ္ပန္တီ၊ အထ တေသံ ကမ်ံ သမိဒ္ဓေတိ။ ဧဝရူပံ သန္ဓာယ **"အာထဗ္ဗကံ ပယောဇေန္တီ"**တိ အာဟ။ တတ္ထ **ပယောဇေန္တီ**တိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ။ **နဂရေ ဝါ ရဋ္ဌေ**တိ နဂရေ သမန္တတော ရဋ္ဌတွာ အာဝရိတွာ ဂဟိတေ။ **သဂ်္ဂါမေ ဝါ ပန္ထေ ပဋိဗဒ္ဓေ**တိ ရဏ္ဍေ ဥပဂန္တွာ ဌိတေ။ **ပန္ထဋ္ဌိကေသု ပန္ထဒိဿိကေသူ**တိ ပဋိဂါဟကေသု ဝေရိသု။ **ဤတိ** **ဥပဒ္ဒဝေ**နွိ ဤဒိသေ။ **ဥပဿဂ္ဂေ**နွိ ကာယပိဋ္ဌနံ ကရောန္တိ။ **ရောဂေ**နွိ ဗျာဓိံ။ **ပဋိရာဇေ**နွိ ဇရံ။ **သူလေ**နွိ ဥဒ္ဓုမာတကံ။ **ဝိသူစိကေ**နွိ ဝိဇ္ဈနံ။ **ပက္ခန္ဒိကေ**နွိ လောဟိတပက္ခန္ဒိကံ။ **ကရောန္တီ**တိ ဥပဒ္ဒဝေန္တိ။

သုဝိနပါဒုကာတိ သုဝိနဗျာကရဏကာ။ **အာဒိသန္တီ**တိ ဗျာကရောန္တိ။ **ယော ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ သုဝိနံ ပဿတီ**ဘိအာဒိသု အစ္ဆန္တသံယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယေတိ အတ္ထော။ **ဧဝံ ဝိပါကော ဟောတီ**တိ ဇဋ္ဌာနိဋ္ဌဝသေန

ဧဝရူပေါ ဝိပါကော ဟောတိ။ **အာဝဇ္ဇ နိပန္နော**တိ အဓောမုခေါ ဟုတ္ဝာ နိပန္နော ပဿတိ။ ဧဝံ သုပိနပါဋိကာ သုပိနံ အာဒိသန္တိ။

တဋ္ဆ ပန သုပိနံ ပဿန္တော စတူဟိ ကာရဏေဟိ ပဿတိ ဓာတုက္ခောဘတော ဝါ အနုဘူတပုဗ္ဗတော ဝါ ဒေဝတောပသံဟာရတော ဝါ ပုဗ္ဗနိမိတ္တ-တော ဝါတိ။ တတ္ထ ပိတ္တာဒိနံ ခေါဘကရဏပစ္စယဿောဓေန ခုဘိတဓာတုကော **ဓာတုက္ခောဘတော** သုပိနံ ပဿတိ၊ ပဿန္တော စ နာနာဝိဓံ သုပိနံ ပဿတိ။ **အနုဘူတပုဗ္ဗတော** ပဿန္တော ပုဗ္ဗေ အနုဘူတပုဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ ပဿတိ။ **ဒေဝတောပသံဟာရတော** ပဿန္တော ဒေဝတာနံ အာနုဘာဝေန အာရမ္မ-ဏာနိ ပဿတိ။ **ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော** ပဿန္တော ပုညဝုပ္ပဿေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုကာ-မဿ အတ္ထဿ ဝါ အနတ္ထဿ ဝါ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတံ သုပိနံ ပဿတိ။ တတ္ထ ယံ ဓာတုက္ခောဘတော အနုဘူတပုဗ္ဗတော စ သုပိနံ ပဿတိ၊ န တံ သစ္စံ ဟောတိ။ ယံ ဒေဝတောပသံဟာရတော ပဿတိ၊ တံ သစ္စံ ဝါ ဟောတိ အလိကံ ဝါ။ ကုဒ္ဓါ ဟိ ဒေဝတာ ဥပါယေန ဝိနာသေတုကာမာ ဝိပရိတမ္ပိ ကတ္ဝာ ဒဿေန္တိ။ ယံ ပန ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော ပဿတိ၊ တံ ကေန္တသစ္စမေဝ ဟောတိ။ ဧတေသံ စတုန္နံ မူလကာရဏာနံ သံသဂ္ဂဘေဒတော ဝိ သုပိနဘေဒေါ ဟောတိယေဝ။ တဋ္ဆ ပနေတံ စတုဗ္ဗိဓံ သုပိနံ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာဝ ပဿန္တိ အပဟီနဝိပလ္လာသတ္တာ။ အသေက္ခာ န ပဿန္တိ ပဟီနဝိပလ္လာသတ္တာ။

ကိံ ပနေတံ ပဿန္တော သုတ္တော ပဿတိ၊ ဥဒါဟု ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ ဥဒါဟု နေဝ သုတ္တော န ပဋိဗုဒ္ဓေါတိ? ကိဉ္စေတ္ထ— ယဒိ တာဝ သုတ္တော ပဿတိ၊ အာဘိဓမ္မဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ။ ဘဝင်္ဂစိတ္တေန ဟိ သုပတိ၊ တံ ရူပနိမိတ္တာဒိ-အာရမ္မဏံ ဂ္ရဟဏဿမယုတ္တံ ဝါ န ဟောတိ၊ သုပိနံ ပဿန္တဿ စ ဤဒိသာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အထ ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ ဝိနယဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ။ ယဉ္စိ ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ တံ သဗ္ဗောဟာရိကစိတ္တေန ပဿတိ၊ သဗ္ဗောဟာရိက-စိတ္တေန စ ကတေ ဝိတိက္ကမေ အနာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ၊ သုပိနံ ပဿန္တေန ပန ကတေ ဝိတိက္ကမေ ဧကန္တံ အနာပတ္တိ ဧဝ။ အထ နေဝ သုတ္တော န ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ ကော နာမ[1] ပဿတိ။ ဧဝဉ္စ သတိ သုပိနဿ အဘာဝေါဝ အာပဇ္ဇတိ၊ န အဘာဝေါ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ကပိန္ဒ္ဓိပရေတော ပဿတိ။ ဝုတ္တဉ္ဧတံ “မဇ္ဈိမပဂတော မဟာရာဇ ကပိန္ဒ္ဓိပရေတော သုပိနံ ပဿတီ”တိ [2]။

၁-န ကောစိ နာမ (သီ)　　၂-ခု ၁၁-၂၀၉၊ ၂၉၀-ဝိဇ္ဇေသု။

အာမိသစက္ခုကာဿာတိ စိဝရာဒိအာမိသလောလဿ။ **လောကမ္မဂရုကာဿာ**တိ လောကုတ္တရမဓမ္မံ မုဋ္ဌိတ္ဝာ ရူပါဒိလောကမမ္မမေဝ ဂရုံ ကတ္ဝာ စရန္တာဿ။ **အာလပနာ**တိ ဝိဟာရံ အာဂတမနုဿေ ဒိသ္ဝာ "ကိမတ္ထာယ ဘောန္တော အာဂတာ၊ ကိံ ဘိက္ခူနိမန္တေတုံ၊ ယဒိ ဧဝံ ဂစ္ဆထ၊ အဟံ ပစ္ဆာ ဘိက္ခူ ဂဟေတ္ဝာ အာဂစ္ဆာမီ"တိ ဧဝံ အာဒိတော၁ လပနာ။ အထ ဝါ အတ္တာနံ ဥပနေတ္ဝာ "အဟံ တိဿော၊ မယိ ရာဇာ ပသန္နော၊ မယိ အသုကော စ အသုကော စ ရာဇမဟာမတ္တော ပသန္နော"တိ ဧဝံ အတ္တုပနာယိကာ လပနာတိ **အာလပနာ**။ **လပနာ**တိ ပုဋ္ဌဿ သတော ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ လပနံ။

သလ္လပနာတိ ဂဟပတိကာနံ ဥက္ကဏ္ဌနေ ဘိတဿ ဩကာသံ ဒတ္ဝာ သုဋ္ဌု လပနာ။ **ဥလ္လပနာ**တိ "မဟာကုဋုမ္ဗိကော မဟာနာဝိကော မဟာဒါနပတီ"တိ ဧဝံ ဥဒ္ဓံ ကတ္ဝာ လပနာ။ **သမုလ္လပနာ**တိ သဗ္ဗတော ဘာဂေန ဥဒ္ဓံ ကတ္ဝာ လပနာ။ **ဥန္နဟနာ**တိ "ဥပါသကာ ပုဗ္ဗေ ဤဒိသေ ကာလေ နဝဒါနံ ဒေထ၊ ဋ္ဌဒါနိ ကိံ န ဒေထာ"တိ ဧဝံ ယာဝ "ဒဿာမ ဘန္တေ၊ ဩကာသံ န လဘာမာ"တိအာဒိနာ ဝဒန္တိ၊ တာဝ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ နဟနာ၊ ဝေဌနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ ဥစ္ဆုဟတ္တံ ဒိသ္ဝာ "ကုတော အာဘတံ ဥပါသကာ"တိ ပုစ္ဆတိ။ ဥစ္ဆုခေတ္တတော ဘန္တေတိ။ ကိံ တတ္ထ ဥစ္ဆု မဓုရန္တိ။ ခါဒိတ္ဝာ ဘန္တေ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ။ န ဥပါသကာ "ဘိက္ခုဿ ဥစ္ဆုံ ဒေထာ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ ယာ ဧဝရူပါ နိဗ္ဗေဋ္ဌနာ ဝေဌနကကထာ၊ သာ **ဥန္နဟနာ**။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန ပုနပ္ပုနံ ဥန္နဟနာ **သမုန္နဟနာ**။ **ဥက္ကာဝနာ**တိ "ဧတံ ကုလံ မံယေဝ ဇာနာတိ၊ သစေ ဧတ္ထ ဒေယျဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မယ္ဟံယေဝ ဒေတိ"တိ ဧဝံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ကာစနာ ဥက္ကာစနာ၊ ဥဒ္ဒိပနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန ပန ပုနပ္ပုနံ ဥက္ကာဝနာ **သမုက္ကာဝနာ**။ **အနုပ္ပိယဘာဏိတာ**တိ ပစ္ဆိယဝသေန ပုနပ္ပုနံ ပိယဝစနဘဏနာ။ **သဏ္ဌဝါစတာ**တိ မုဒုဝစနတာ။ **သဒိလဝါစတာ**တိ မန္ဒပမာဏယုတ္တဝစနတာ၊ သိထိလဝစနတာ ဝါ။ **သိထိလဝါစတာ**တိ အလ္လိယဝစနတာ ၂။ **အဖရုသဝါစတာ**တိ မဓုရဝစနတာ။

ပုရာဏံ **မာတာပေတ္တိကန္တိ** ပုရေ ဥပ္ပန္နံ မာတာပိတူနံ သန္တကံ။ **အန္တရဟိတန္တိ** ပဋိစ္ဆန္နံ တိရောဘူတံ။ **ဉာယာမီ**တိ ပါကဋော ဟောမိ။ **အသုကဿ ကုလူပကော**တိ အသုကဿ အမစ္စဿ ကုလပယိရုပါသကော။ **အသုကာယာ**တိ အသုကာယ ဥပါသိကာယ။ **မံ ဥဒ္ဒိဿာ**တိ မံ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာ။

၁-ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၆-ပိဋ္ဌေ။) ၂-လိတ္တဝစနတာတိ အလ္လိယနဝစနတာ (သီ၊ သျာ)

၁၆၅။ **ပယုတ္တာနံ** စိဝရာဒီဟိ သမ္မယုတ္တံ, တဒတ္ထံ ဝါ ပယောဇိတံ။ ဇုမိဿာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော သဗ္ဗော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယောဝ။

၁၆၆။ **မောသဝဇ္ဇေ နာ နိယျထာတိ** မုသာဝါဒေ နာ နိယျထ။ **ဇီဝိတေနာတိ** ဇီဝိကာယ။

သဒ္ဒေါတိ အသန္တာဂဏ္ဌဒီပနတော နာ သမ္မာ ဘာသိတာ။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန သဒ္ဒေါ **ပရိသဒ္ဒေါ။ ယံ တတ္ထာတိ** ယံ တသ္မိံ ပဂ္ဂလေ။ **သဒ္ဒန္တိ** အသန္တာဂဏ္ဌဒီပနံ ကေရာဋိယံ။ **သဒ္ဒတာတိ** သဒ္ဒါကာရော။ **သာဒ္ဒေယျန္တိ** သဒ္ဒဘာဝေါ။ **ကက္ကရတာတိ** ပဒုမနာဠဿ ဝိယ အပရာမသနကမ္မမော ဖရဿ-ဘာဝေါ။ **ကက္ကရိယန္တိ**ပိ တသ္မော ဝေဝစနံ။ **ပရိက္ခတ္တာ ပါရိက္ခတ္တိယန္တိ** ပဒဒွယေန နိခ္ခိတ္တာ ဌပိတံ ဝိယ ဒဠ္ဠကေရာဋိယံ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန “**ကက္ကရတာတိ** သမ္ဟာဝယိတ္ဝာ ဝစနံ။ **ကက္ကရိယန္တိ** သမ္ဟာဝယိတ္ဝာ ဝစန-ဘာဝေါ။ **ပရိက္ခတ္တာတာ**တိ အလင်္ကရဏာကာရော။ **ပါရိက္ခတ္တိယန္တိ** အလင်္ကရ-ဏဘာဝေါ”တိ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။ **ဇုဒံ ဝုစ္စတီ**တိ ဇုဒံ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာန-ဂုဏပ္ပကာသနလက္ခဏံ သာဒ္ဒေယျံ နာမ ဝုစ္စတိ။ ယေန သမန္နာဂတဿ ပုဂ္ဂလဿ ကုစ္ဆိ ဝါ ပိဋ္ဌိ ဝါ ဇာနိတုံ န သက္ကာ။

“ဝါမေန သူကရော ဟောတိ၊ ဒက္ခိဏေန အဇာမိဂေါ။
သရေန နေလကော ဟောတိ၊ ဝိသာဏေန ဧရဏ္ဍေါ”တိ[၁]—

ဧဝံ ဝုတ္တယက္ခသူကရသဒိသော ဟောတိ။ **အတိမညတီ**တိ အတိက္ကမိတ္ဝာ မညတိ။

ကိံ ပနာယံ မဟုလာဇိဝေါတိ အယံ ပန ပုဂ္ဂလော ကော နာမ ဗဟုလာ-ဇိဝကော။ **သမ္ဗံ သံဘက္ခေတီ**တိ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ သဗ္ဘံ ခါဒတိ။ **အပဂုညော**တိ မန္ဒပုညော။ **အပ္ပေသက္ခော**တိ ပရိဝါရဝိရဟိတော။ **ပညာသမ္ပန္နော**တိ သမ္ပန္န-ပညော ပရိပုဏ္ဏပညော။ **ပဉ္ဉံ ဝိသဇ္ဇေတီ**တိ ပဉ္ဉံ ကထေတိ ဗျာကရောတိ။

၁၆၇။ **သုတ္ဝာ ရူသိတော ဗဟုံ ဝါစံ၊ သမဏာနံ ဝါ ပုထုဇနာနန္တိ** ရူသိတော ဃဋ္ဋိတော ပရေဟိ တေသံ သမဏာနံ ဝါ ခတ္တိယာဒိဘေဒါနံ ဝါ အညေသံ ပုထုဇနာနံ ဗဟုမ္ပိ အနိဋ္ဌံ ဝါစံ သုတ္ဝာ။ **နာ ပဋိဝဇ္ဇာ**တိ နာ ပဋိဝဒေယျ။ ကိံ ကာရဏာ? **နာ ဟိ သန္တော ပဋိသေနိံ ကရောန္တိ**။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၂၅၀၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၇၅-ဝိဇ္ဇေသု။

ကဗ္ဗဒ္ဒေနာတိ ဒါရုဏောန။ **သန္တော**တိ နိဗ္ဗုတကိလေသာ။ **ပဋိသေနိ**န္တိ ပဋိသတ္တုံ။ **ပဋိမလ္လ**န္တိ ပဋိယောဓံ။ **ပဋိကဏ္ဋက**န္တိ ပဋိဝေရိံ။ **ပဋိပက္ခ**န္တိ ကိလေသပဋိပက္ခံ၊ ကိလေသဝသေန သင်္ခါ နကရောန္တိတိ အတ္ထော။

၁၆၈။ **တေဒ္ဓ ဓမ္မမညာယာ**တိ သဗ္ဗမေတံ ယထာဝုတ္တံ ဓမ္မံ ဉတ္ဝာ။ **ဝိဓုနန္တော** ဝိဓုနန္တော။ **သန္တိတိ နိဗ္ဗုတိ**ံ **ဉတ္ဝာ**တိ နိဗ္ဗုတိ ံ ရာဂါဒိနံ သန္တိတိ ဉတ္ဝာ။

သမဉ္ဉာတိ ကာယသုစရိတာဒိ ံ။ **ဝိသမဉ္ဉာ**တိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ ံ။ **ပထဉ္ဉာ**တိ ဒသကုသလကမ္မပထံ။ **ဝိပထဉ္ဉာ**တိ ဒသအကုသလကမ္မပထံ။ **သာဝဇ္ဇဉ္ဉာ**တိ အကုသလဉ္စ။ **အနဝဇ္ဇဉ္ဉာ**တိ ကုသလဉ္စ။ **ဟီနပဏီတကဏှသုက္ကဝိညှဲဂရဟိတဝိညှဲ-ပသဒ္ဓါ**နန္တိ ဣဒမ္မိ ကုသလာကုသလမေဝ။ တတ္ထ ကာယသုစရိတာဒိ သမကရဏာ-တော **သမံ**။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ ဝိသမကရဏတော **ဝိသမံ**။ ဒသကုသလကမ္မပထာ သုဂတိဂမနပထတ္တာ **ပထံ**။ ဒသအကုသလကမ္မပထာ သုဂတိဂမနပဋိပက္ခတ္တာ အပါယဂမနပထတ္တာ **ဝိပထံ**။ အကုသလံ သဒေါသတ္တာ '**သာဝဇ္ဇံ**။ ကုသလံ နိဒ္ဒေါသတ္တာ **အနဝဇ္ဇံ**။ တထာ မောဟေန ဝါ ဒေါသမောဟေန ဝါ လောဘ-မောဟေန ဝါ သမ္ပယုတ္တတ္တာ **ဟီနံ**။ အလောဘအဒေါသအမောဟ-သမ္ပယုတ္တတ္တာ **ပဏီတံ**။ ကဏှဝိပါကတ္တာ **ကဏှံ**။ သုက္ကဝိပါကတ္တာ **သုက္ကံ**။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝိညှူဟိ ဂရဟိတတ္တာ **ဝိညှူဂရဟိတံ**။ တေဟိ ဧဝ ထောမိတတ္တာ **ဝိညှူပသတ္ထ**န္တိ ဉတမ္ဘံ။

၁၆၉။ ကိ ံ ကာရဏာ နပ္ပမဇ္ဇေယျ ဇ္ဈတိ စေ—**အဘိဘူ ဟိ သော**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **အဘိဘူ**တိ ရူပါဒိနံ အဘိဘဝိတာ။ **အနဘိဘူတော**တိ တေဟိ အနဘိဘူတော။ **သိက္ခိဓမ္မ'မနိတိဟ'မဒ္ဒသိ**တိ ပစ္စက္ခမေဝ အနိတိဟံ ဓမ္မံ အဒ္ဒက္ခိ။ **သဒါ နမဿ'မနုသိက္ခေ**တိ သဒါ နမဿန္တော တိဿော သိက္ခာယော သိက္ခေယျ။

ကေဟိစိ ကိလေသေဟိတိ ကေဟိစိ ရာဂါဒိဥပတာပကရေဟိ ကိလေသေဟိ။ **အဘိဘော'သိ နေ**တိ တေ ကိလေသေ အဘိဘဝိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝ။

ကေဝလံ ပန တ္ထေ "စက္ခူဟိ နေဝ လောလော"တိအာဒိဟိ ဇ္ဈန်္ဇိယသံဝရော၊ "အန္ဓာနမထော ပါနာန"န္တိအာဒိဟိ သန္ဓိမိပဋိက္ခေပမုခေန ပစ္စယပဋိသေ-ဝနသိလံ၊ မေထုနမောသဝဇ္ဇပေသုဏိယာဒိဟိ ပါတိမောက္ခသံဝရသိလံ၊ "အာထဗ္ဗဏံ သုပိနံ လက္ခဏ"န္တိအာဒိဟိ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသိလံ၊ "စျာယိ နပါဒလောလ'ဿာ"တိ ဇ္ဈမိနာ သမာဓိ၊ "ဝိစိနံ ဘိက္ခူ"တိ ဇ္ဈမိနာ ပညာ၊ "သဒါ

သတော သိက္ခေ”တိ ဇ္ဈမိနာ ပုန သခ်ေပတော တိဿောဝိ သိက္ခာ၊ “အထ အာသနေသု[1] သယနေသု၊ အပ္ပသဒ္ဒေသု ဘိက္ခု ဝိဟရေယ္ယ၊ နိဒ္ဒံ န ဗဟုလီကရေယ္ယာ”တိအာဒိဟိ သီလသမာဓိပညာနံ ဥပကာရာနုပကာရသဂ်ဏနဝိနောဒနာနိ ဝုတ္တာနိတိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ နိမ္မိတသ ပရိပုဏ္ဏပဋိပဒံ ဝတ္ဝာ အရဟတ္တနိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပုရာဘေဒသုတ္တေ၂ ဝုတ္တသဒိသောယေဝါဘိသမယော အဟောသိတိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
တုဝဋ္ဋကသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ ပန္နရသမေ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တနိဒ္ဒေသေ **အတ္တဒဏ္ဍာ ဘယံ ဇာတ**န္တိ ပဌမဂါထာယ အတ္ထော—ယံ လောကသ္မိံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝါ သမ္ပရာယိကံ ဝါ ဘယံ ဇာတံ၊ တံ သဗ္ဗံ **အတ္တဒဏ္ဍာ ဘယံ ဇာတံ** အတ္တနော ဒုစ္စရိတကာရဏာ ဇာတံ၊ ဧဝံ သန္တေပိ **ဇနံ ပဿထ မေဓကံ၊** ဇ္ဈမံ သာကိယာဒိဇနံ ပဿထ အညမညံ မေဓကံ ဟိ[2]သကံ ဗာဓကန္တိ။ ဧဝံ တံ ပဋိရဂ္ဃံ ဝိပ္ပဋိပန္နံ ဇနံ ပရိဘာသိတ္ဝာ အတ္တနော သမ္မာ ပဋိပတ္တိဒဿနေန တဿ သံဝေဂံ ဇနေတုံ အာဟ **“သံဝေဂံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ယထာ သံဝိဇိတံ မယာ”**တိ။ ပုဗ္ဗေ ဗောဓိသတ္တေနေဝ သတာတိ အဓိပ္ပါယော။

တယောတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ **ဒဏ္ဍာ**တိ ဒုစ္စရိတာ။ **ကာယဒဏ္ဍော**တိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ **ဝစီဒဏ္ဍာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **တီဏိမံ ကာယဒုစ္စရိတ**န္တိ ပါဏာတိပါတာဒိကာယတော ပဝတ္တံ ဒုဋ္ဌု စရိတံ၊ ကိလေသပူတိကတ္တာ ဝါ ဒုဋ္ဌု စရိတန္တိ လဒ္ဓနာမံ တိဝိဓံ ဒုစ္စရိတံ ကာယဒုစ္စရိတံ။ **စတုဒ္ဒိဓ**န္တိ မုသာဝါဒါဒိစတုဗ္ဗိဓံ။ **တိဝိဓ**န္တိ အဘိဇ္ဈာဒိတိဝိဓံ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိက**န္တိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဇ္ဈမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ ပဋိသံဝေဒနီယံ။ **သမ္ပရာယိက**န္တိ အနာဂတေ အတ္တဘာဝေ ပဋိသံဝေဒနီယံ။ **အာဂုစာရီ**တိ ပါပကာရိ အပရာဓကာရိ။ **တမေနံ ရာဇာ ပရိဘာသတီ**တိ ပါပကာရိံ ရာဇာ ပရိဘာသတိ၊ ဘယံ ဥပ္ပါဒေတိ။ **ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတီ**တိ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒေါမနဿံ ဝိန္ဒတိ။ **ဧတံ ဘယံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿ**န္တိ ဝေရုပံ ဘယဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ဒေါမနဿဉ္စ။ **ကုတော**

၁-ပုထုအာသနေသု (သီ၊ သျာ) ၂-ခု ဂ-၁၆၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။

တဿာတိ တဿဲ စောရဿ ကုတော ဥပ္ပန္နံ။ **အတ္တာဒဿ္ဟတော ဇာတ**န္တိ အတ္တနာ ကတဒုစ္စရိတတော ဥပ္ပန္နံ။

အန္တိမသောတိ ဟေဋ္ဌိမတော။ **သဝစနီယမ္ပိ ကရောတိ "နတေ လဇ္ဇာ ဋ္ဌတော ပက္ကမိတု"**န္တိ ဋ္ဌတော ဋ္ဌမမ္ပာ ဂါမာဒိနာ ဂန္တုံ နလဇ္ဇာ။ နသက္ကာ ဗဟိ နိက္ခမိတုန္တိ ပလိဗောဓံ သဂ်ံ ကရောတိ။ **ဓနဇာနိပစ္စယာပီ**တိ ဓနပရိ-ဟာနိကာရဏာပိ။ ရာဇာ တဿ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရာပေတိ။ **ကသာဟိပိ တာဠေတီ**တိ ကသာဒဿ္ဟကေဟိ ပေါထေတိ။ **ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေ-တီ**တိ သကဏ္ဋကဝေတ္တလတာဟိ ပေါထေတိ။ **အင်္ကုဒဿ္ဟကေဟိ**တိအာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာယေဝ။ **သုနခေဟိပိ ခါဒါပေတီ**တိ ကတိပယာနိ ဒိဝသာနိ အာဟာရေ အဒတ္တာ ဆာတသုနခေဟိ ခါဒါပေတိ။ တေ မုဟုတ္တေန အင်္ဂါက-သဉ်္ဇလိကမေဝ ကရောတိ။ **သူလေ ဥတ္တာသေတီ**တိ သူလံ အာရောပေတိ။ **ရာဇာ ဋ္ဌမေသံ စတုန္နံ ဒဿာနံ ဋ္ဌဿရော**တိ ဋ္ဌမာသံ စတုန္နံ အာဏာနံ ကာတုံ ရာဇာ သမတ္ထော။

သကေန ကမ္မေနာတိ သယံကတေန ကမ္မေန။ **တမေနံ နိရယပါလာ**တိ တ္ထေ ကေစ္စေ ထေရာ "နိရယပါလာ နာမ နတ္ထိ၊ ယန္တရူပံ ဝိယ ကမ္မမေဝ ကာရဏံ ကာရေတီ"တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ တံ "အတ္ထိ နိရယေသု နိရယပါလာတိ၊ အာမန္တာ။ အတ္ထိ စ ကာရဏိကာ"တိအာဒိနာ နယေန အဘိဓမ္မေ[၂] ပဋိသေဓိတမေဝ။ ယထာ ဟိ မနုဿလောကေ ကမ္မကာရဏကာရကာ၂ အတ္ထိ၊ ဝေမေဝ နိရယေသု နိရယပါလာ အတ္ထိတိ။ **တတ္ထ အယောဒိလ**န္တိ တိဂါဝုတံ အတ္တဘာဝံ သမ္ပဇ္ဇလိ-တာယ လောဟပထဝိယာ ဥတ္တာနကံ နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေ တာလပဏ္ဍ-မာဏံ အယသူလံ ပဝေသေန္တိ၊ တထာ ဝါမဟတ္ထာဒီသု။ ယထာ စ ဥတ္တာနကံ နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ ဇဝံ ဥရေနပိ ဝါမပသ္ဌေနပိ ဒက္ခိဏပသ္ဌေနပိ နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ တံ ကမ္မကာရဏံ ကရောန္တိယေဝ။

သံဝေသေတ္ဝာတိ ဇလိတာယ လောဟပထဝိယာ တိဂါဝုတံ အတ္တဘာဝံ နိပဇ္ဇာပေတ္ဝာ။ **ကုဋ္ဌာရီဟီ**တိ မဟတီဟိ ဂေဟစ္ဆာဒနသ္မိံ ကေပက္ခမတ္တာဟိ ကုဋ္ဌာရီဟိ တစ္ဆေန္တိ၊ လောဟိတံ နဒီ ဟုတ္ဝာ သန္ဒတိ၊ လောဟပထဝိတော ဇာလာ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ တစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဂဏ္ဟာတိ၊ မဟာဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တစ္ဆန္တာ ပန သုတ္တာဟုတံ ကဒါတ္ဝာ ဒါရု ဝိယ အင်္ဂဲသမ္ပိ ဆဋ္ဌံသမ္ပိ ကရောန္တိ။ **ဝါသီဟီ**တိ

၁-အဘိ ၄-၃၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ကမ္မကာရဏိကာ (သီ၊သျာ)

မဟာသုပ္ပပမာဏာဟိ ၀ါသီဟိ။ **ရထေ ယောဇေတ္ဝာ**တိ သဒ္ဒိံ ယုဂယောတ္တ-ညပက္ခရစက္ကကုဗ္ဗရ်ပါဇနေဟိ သဗ္ဗတော ပဋ္ဌလိတေ ရထေ ယောဇေတ္ဝာ။ **မဟန္တေ**နာ မဟာကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမာဏံ။ **အာရောပေန္တီ**တိ သမ္ပဋ္ဌလိတေဟိ အဲယမုဂ္ဂရေဟိ ပေါထေန္တော အာရောပေန္တိ။ **သကိမ္ပိ ဥဒ္ဓ**နာ် သုပက္ကုတ္ထိတာယ၂ ဥက္ခလိယာ ပက္ခိတ္တတက္ကုလံ ၀ိယ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယဉ္စ ဂစ္ဆတိ။ **မဟာနိရယေ**တိ အဝီစိမဟာနိရယမှိ။

စတုက္ကဏ္ဍောတိ စတုရဿမဉ္စု။သာသဒိသော။ **ဝိဘတ္တော**တိ စတုဒ္ဒါရ၀သေန ဝိဘတ္တော။ **ဘာဂသော မိတော**တိ ဒ္ဝါရဝိထိနံ ၀သေန ဘာဂေ ဌပေတ္ဝာ ဌပေတ္ဝာ ဝိဘတ္တော။ **ပရိယန္တော**တိ ပရိက္ခိတ္တော။ **အယသာ**တိ ဥပရိ နဝ-ယောဇနိကေန အယပတ္တေန ဆာဒိတော။ **သမန္တာ ယောဇနသတံ ဖရိတ္ဝာ တိဋ္ဌတီ**တိ ဧ၀ံ ဖရိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ၊ ယထာ သမန္တာ ယောဇနသတေ ဌတ္ဝာ ဩလောကေန္တသ အက္ခီနိ ယမကဂေါဠကာ ၀ိယ နိက္ခမန္တိ။ **ကဒရိယာ-တပနာ**တိ သဗ္ဗေပိ တေ ဥသဒေဟိ သဒ္ဒိံ အဋ္ဌ မဟာနိရယာ ကဒရိယာ နိစ္စံ တပန္တိတိ ကဒရိယာတပနာ။ ဗလ၀ဒုက္ခတာယ **ယောဂ်ာ**။ ကပ္ပဋ္ဌကာနံ အစ္ဆိနံ အတ္ထိတာယ **အစ္ဆိမန္တော**။ အာသာဒေတုံ ဃန္ဒေတုံ ဒုက္ခရတာယ **ဒုရာသဒါ**။ ဒိဋ္ဌမတ္တာ ၀ါ သုတမတ္တာ ၀ါ လောမာနိ ဟံသေန္တိတိ **လောမဟံသနာ**။ ဘီသနတာယ **ဘီသ္မာ**။ ဘယဇနနတာယ **ပဋိဘယာ**။ သုခါဘာ၀ေန **ဒုခါ**။

ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္တိယာတိအာဒိဂါထာနံ ဧ၀ံ အဝိဝိနိရယောတိ ပရိယန္တံ ကတ္ဝာ အယံ သခ်ေပတ္ထော—အဂ္ဂိဇာလာနံ ၀ါပန သတ္တာနံ ၀ါတေသံ ဒုက္ခဿ ၀ါဝိစိ အန္တရံ နတ္ထိ ဇတ္ထာတိ အဝိစိ။ တတြ ဟိ ပုရတ္ထိမာဒီဟိ ဘိတ္တိဟိ ဇာလာရာသိ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပါပကမ္မိနော ပုဂ္ဂလေ ဈာပေန္တော ပစ္ဆိမာဒီသု ဘိတ္တီသု ပဋိဟညတိ ပဟရတိ၊ တာ စ ဘိတ္တိယော ဝိနိ၀ိဇ္ဈိတ္ဝာ ပရတော ယောဇနသတံ ဂစ္ဆာတိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဥဋ္ဌိတာ ဥပရိ ပဋိဟညတိ၊ ဥပရိ ဥဋ္ဌိတာ ဟေဋ္ဌာ ပဋိဟညတိ။ ဧ၀ံ တာ၀ေတ္ထ ဇာလာနံ ဝိဝိ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မ ပန အန္တော ယောဇနသတဋ္ဌာနံ ဒီရ၀ဿိပိဋ္ဌသ္မ ပူရိတနာဠိ ၀ိယ သတ္တေဟိ နိရန္တရံ ပူရိတံ စတူဟိ ဇူရိယာ-ပထေဟိ ပစ္စန္တာနံ သတ္တာနံ ပမာဏံ နတ္ထိ၊ န စ အညမညံ ဗျာဗာ၀ေန္တိ၊ သကသကဋ္ဌာနေယေ၀ ပစ္စန္တိ။ ဧ၀မေတ္ထ သတ္တာနံ ဝိဝိ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ ပန ဇ်ဂါဂ္ဂေ ဆ မရုပိန္ဒူနိ သတ္တမသ္မ တမ္ဗလောဟပိန္ဒုနော အနုဒဟနဗလ၀-တာယ အဗ္ဘောဟာရိကာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ တတ္ထ အနုဒဟနဗလ၀တာယ

၁-ယုဂယောတ္တပဉ္စရစက္ကကုဗ္ဗရ....(သီ)၊ ယုဂယောတ္တပက္ခရထစက္ကကုဗ္ဗရ....(သျာ)

၂-သုပက္ကုဋ္ဌိတာယ (သီ၊ ဒျာ)

သေသာ ဆ အကုသလဝိပါကုပေက္ခာ အဇ္ဈောဟာရိကာ ဟောန္တိ၊ ဒုက္ခမေဝ နိရန္တရံ ပညာယတိ။ ဧဝမေတ္ထ ဒုက္ခဿ ဝိစိ နာမ နတ္ထိ။ နိရဿာဒဋ္ဌေန **နိရယော**။

တတ္ထ သတ္တာ မဟာလုဒ္ဓါတိ တသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တာ သတ္တာ မဟန္တာ လုဒ္ဓါ။ **မဟာ-ကိဗ္ဗိသကာရိနော**တိ မဟန္တဒါရုဏကမ္မကာရိနော။ **အစ္ဆုပါပကမ္မန္တာ**တိ ဇေံသေန ပါပကမ္မိနော။ **ပစ္ဆိန်နစမိယျရေ**တိ ဆန္နံ ဇာလာနမန္တရေ ပစ္ဆိန်၊ နစ မိယျန္တိ။ **ဇာတဝေဒသမော ကာယော**တိ တေသံ သရိရံ အင်္ဂိသဒိသံ။ **တေသံ နိရယဝါသိနန္တိ** တေသံ ပါပကမ္မာနံ နိရယဝါသိနံ။ **ပဿ ကမ္မာနံ ဒုဋ္ဌဘာဝံ** ပါပကမ္မာနံ ထိရဘာဝံ ဩလောကေဟိ။ **နဘဿ ဟောတိ နဝိ မသီ**တိ ဆာရိက်ာဝိ နဟောတိ အင်္ဂါရောဝိ။ **ပုရတ္ထိမေနာ**တိ ယဒါ တံ ဒွါရံ အပါ-ရုတံ ဟောတိ၊ အထ တဒဘိမုခါ ဓာဝန္တိ၊ တေသံ တတ္ထ ဆဝိအာဒိနိ ဈာယန္တိ။ ဒွါရသမီပံ ပတ္တာနဉ္စ တေသံ တံ ပိဓိယတိ၊ ပစ္ဆိမံ အပါရုတံ ဝိယ ခါယတိ။ သေနယော သဗ္ဗတ္ထ။ **အဘိနိက္ခမိတာသာ တေ**တိ နိရယာ နိက္ခမိတုံ အာသာ တေသန္တိ နိက္ခမိတာသာ။ **မောက္ခဂဝေသိနော**တိ မုဉ္စနုပါယံ သေန္တာ ဂဝေသန္တာဝိ။ **နတေ တတော နိက္ခမိတုံ၊ လဘန္တိ ကမ္မပစ္စယာ**တိ တေ သတ္တာ နိရယတော နိက္ခမနဒ္ဓါရံ ပါပကမ္မပစ္စယာ နာဓိဂစ္ဆန္တိ။ **တေသဉ္စ ပါပ-ကမ္မန္တိ၊ အဝီပက္ကံ ကတံ ဗဟုန္တိ** တေသဉ္စ သတ္တာနံ လာမကံ ဒါရုဏကမ္မံ အဝိပါကံ ဗဟုဝိဓံ နာနပ္ပကာရံ အဒိန္နဝိပါကံ ကတံ ဥပစိတံ အတ္ထိ။

သံဝေဂန္တိ ဝိနိလနံ ၁။ **ဥဇ္ဇဂန္တိ** ဋ္ဌိတဋ္ဌာနတော ဂမနံ။ **ဥတြာသန္တိ** ဥဇ္ဇဂနံ အသန္နိဋ္ဌာနံ။ **ဘယန္တိ** စိတ္တုတြာသနံ။ **ဗီဇနန္တိ** ဃဋ္ဋနံ။ **ဃဋ္ဋနန္တိ** ပိဋ္ဌာကရဏံ။ **ဥပဋ္ဌဝေန္တိ** ဤတိံ။ **ဥပဿဂ္ဂန္တိ** ရန္ဓနံ။

၁၇၁။ ဇာဒါနိ ယထာနေန သံဝိဇိတံ၊ တံ ပကာရံ ဒဿေန္တော **"ဖန္ဒမာန"**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဖန္ဒမာန**န္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ကမ္ပမာနံ။ **အပ္ပေါ-ဒကေ**တိ အပ္ပေ ဥဒကေ။ **အညမညေဟိ ဗျာရုဒ္ဓေ ဒိသ္ဝာ**တိ နာနာသတ္တေ စ အညမညေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိရုဒ္ဓေ ဒိသ္ဝာ။ **မံ ဘယမာဝိသီ**တိ မံ ဘယံ ပဝိဋ္ဌံ။

ကိလေသဖန္ဒနာယ ဖန္ဒမာနန္တိ ရာဂါဒိကိလေသစလနာယ စလမာနံ။ **ပယောဂေါ**တိ ကာယဝစီမနောပယောဂေါ။

ဝိရုဒ္ဓါတိ ဝိရောဓမာပန္နာ။ **ပဋိဝိရုဒ္ဓါ**တိ ပဋိမုခံ ဟုတ္ဝာ ဝိရောဓမာပန္နာ၊ သုဋ္ဌု ဝိရုဒ္ဓါ ဝါ။ **အာဟတာ**တိ ကောဓေန အာဟတာ ပဟတာ။

၁-ဟိရိယနံ (သီ၊ သျာ)

ပဲစ္ဆာဟတာတိ ပဋိမလ္လာ ဟုတ္ဝာ အာဟတာ။ **အာဃာတိတာ**တိ ဃဋ္ဋိတာ။ **ပစ္ဆာဃာတိတာ**တိ ဝိသေသေန ဃဋ္ဋိတာ။ **ပါဏိဟိဝိ ဥပက္ကမန္တီ**တိ ဟတ္ထေဟိဝိ ပဟာရန္တိ။

၁၇၂။ **သမန္တမသာရော လောကော**တိ နိရယံ အာဒိံ ကတ္ဝာ သမန္တ-တော လောကော အသာရောနိစ္စသာရာဒိရဟိတော။ **ဒိသာ သဗ္ဗာ သမေရိ-တာ**တိ သဗ္ဗာ ဒိသာ အနိစ္စတာယ ကမိတာ။ **ဇုန္ဆံ ဘဝနမတ္တနော**တိ အတ္တနော တာဏံ ဇုန္ဆန္တော။ **နာဒ္ဒသာသိံ အနောသိတန္တိ** ကိဉ္စိ ဌာနံ ဇရာဒိဟိ အနုဏ္ဍာဝုဋ္ဌံ နာဒ္ဒက္ခိန္တိ။

အသာရောတိ နိ သာရော၊ သာရဝိရဟိတော ဝါ။ **နိဿာရော**တိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သာရဝိရဟိတော။ **သာရပဂတော**တိ သာရတော အပဂတော။ **နိစ္စ-သာရသာရေန ဝါ**တိ သတတသာရသမ်ဘိတေန သာရေန ဝါ။ ဥပရိ ပဒဒ္ဝယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ယေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သန်ဒါရာ**တိ ယေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပစ္ဆယေဟိ သင်္ခ်မ္ဘ သမာဂမ္ဘ ကတာ သမ်ဘိရာ။ **တေဝိ ဧရိတာ**တိ တေပိ သမ်ဘိရာ ကမိတာ။ **သမေရိတာ**တိ သမ္ဘာ ကမိတာ။ **စလိတာ**တိ စလနံ ဂတာ။ **ဃဋ္ဋိတာ**တိ ဥဒယဗ္ဗယေန ပိဋ္ဌိတာ။ **အနိစ္စတာယာ**တိ ဟုတ္ဝာ အဘာဝတာယ။ **ဇာတိယာ အနုဂတာ**တိ နိဗ္ဗတ္တိယာ အနုပဝိဋ္ဌာ[1]။ **ဇရာယ အနုသဋ္ဌာ**တိ ပရိပက္ကတာယ အနုပတ္ထဋ္ဌာ။ **ဗျာဓိနာ အဘိဘူတာ**တိ ဓာတုဝိသမေန ဥပ္ပန္နဗျာဓိနာ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌာ။ **မရဏေန အဒ္ဒါဟတာ**တိ မစ္စုနာ အဘိအာဟတာ ပဟတာ၊။ **အတာဏာ**တိ ရက္ခဝိရဟိတာ။ **အလေ-ဏာ**တိ လေဏဝိရဟိတာ။ **အသရဏာ**တိ နတ္ထိ ဧတေသံ သရဏန္တိ အသ-ရဏာ။ **အသရဏီဘူတာ**တိ သယံ သရဏကိစ္စံ နာ ကရောန္တိတိ အသရဏီဘူတာ။

အတ္တနော ဘဝနန္တိ နိဒ္ဒေသပဒဿ ဥဒ္ဒေသပဒံ။ **တာဏန္တိ** ပါလနံ။ **လေဏန္တိ** လေဏဋ္ဌာနံ။ **သရဏန္တိ** ဒုက္ခနာသနံ။ **ဂတိန္တိ** ပတိဋ္ဌံ။ **ပရာယနန္တိ** ပရံ အယနံ။ **အဇ္ဈောသိတံယေဝ အဒ္ဓသန္တိ** ဇရာဒိဟိ မဒ္ဒိတံယေဝ အဒ္ဒက္ခိံ။ **သဗ္ဗံ ယောဗ္ဗ-ညန္တိ** ယောဗ္ဗနဘာဝေါ ယောဗ္ဗညံ၊ သစေတနာနံ သဗ္ဗံ ယောဗ္ဗညံ။ **ဇရာယ ဩသိတန္တိ** ပရိပါကာယ ဇရာယ အဝသိတံ မဒ္ဒိတံ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

၁၇၃။ **ဩသာနေ တွေဝံ ဗျာရုဒ္ဓေ၊ ဒိသွာ မေ အရတိ အဟူ**တိ ယောဗ္ဗညာ-ဒိနံ ဩသာနေယေဝ အန္တရဓာနေ ဧဝ ဝိနာသကေ ဧဝ[2] ဇရာဒိဟိ ဗျာရုဒ္ဓေ

၁-အနုပတိဋ္ဌာ (က) ၂-အတ္ထင်္ဂမေယေဝ (သီ၊ သျာ)

အာဟတစိတ္တော သတ္တော ဒိသ္မာ အရတိ မေ အဟောသိ။ **အထေတ္ထ သလ္လန်**အ အထ ဧတေသု သတ္တေသု ရာဂါဒိသလ္လံ။ **ဟဒယသိတ**န်အ စိတ္တနိသိတံ။

ယောဇ္ဈံ ဇရာ ဩသာပေတိတိ ဇရာ အတ္ထဂ်မေတိ ဝိနာသေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

၁၇၄။ "ကထံ အာနုဘာဝံ သလ္လ"န်အ စေ? **ယေန သလ္လေန ဩတိဏ္ဏော**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ဒိသာ သဗ္ဗာ ဝိဓာဝတီ**တိ သဗ္ဗာ ဒုစ္စရိတဒိသာပိ ပုရတ္ထိမာဒိ-ဒိသာပိ ဝိဒိသာပိ[1] ဓာဝတိ။ **တမေဝ သလ္လမဗ္ဗုယ္ဟ၊ နာ ဓာဝတိ နာ သီဒတီ**တိ တမေဝ သလ္လံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တာ စ ဒိသာ နာ ဓာဝတိ၊ စတုရောဃေ စ နာ သီဒတိ။

အညာဏန်အာဒိသု ဉာဏဒဿနပဋိပက္ခတော အညာဏံ အဒဿနံ။ အဘိမုခေါ ဟုတ္ဝာ ဓမ္မေန နာ သမေတိ နာ သမာဂစ္ဆတီတိ **အနဘိသမယော**။ အနုရူပတော ဓမ္မေ ဗုဇ္ဈတီတိ **အနုဗောဓော**။ တပ္ပဋိပက္ခတာယ **အနနု-ဗောဓော**။ အနိစ္စာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတ္ဝာ နာ ဗုဇ္ဈတီတိ **အသမ္ဗောဓော**။ အသန်အံ အသမဿ ဗုဇ္ဈတီတိပိ **အသမ္ဗောဓော**။ စတုသစ္စမ်ံ နာ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ **အပ္ပဋိဝေဓော**။ ရူပါဒိသု ဧကဓမ္မမ်ိ အနိစ္စာဒိသာမညတော နာ သဂ်ဏှာတီတိ **အသဂ်ါဟကာ**။ တမေဝ ဓမ်ံ နာ ပရိယောဂါဟတီတိ **အပရိယောဂါဟကာ**။ နာ သမံ ပေက္ခတီတိ **အသမပေက္ခနာ**။ ဓမ္မာနံ သဘာဝံ ပတိ နာ အပေက္ခ-တီ၂တိ **အပစ္စဝေက္ခကာ**။

ကုသလာကုသလကမ္မေသု ဝိပရိတဝုတ္တိယာ သဘာဝဂဟကာဘာဝေန ဝါ။ ဧကိ့ ကမ်ံ တေဿ ပစ္စက္ခံ နတ္ထိ၊ သယံ ဝါ ကဿစိ ဓမ္မဿ ပစ္စက္ခကရဏံ နာမ နာ ဟောတီတိ **အပစ္စက္ခကမ်ံ**။ ယံ တေသ်ံ အနုပ္ပဇ္ဇ-မာနေ စိတ္တသန္တာနံ မေဒ္ဆံ ဘဝေယျ သုစိ ဝေါဒါနံ၊ တံ ဒုဋ္ဌု မေဒ္ဆံ ဇုဂုိနာတိ **ဒုမ္မေဒ္ဆံ**။ ဗာလာနံ ဘာဝေါ **ဗာလ်ံ**။ မုယ္ဟတီတိ **မောဟော**။ ဗလဝတရော မောဟော **ပမောဟော**။ သမန္တတော မုယ္ဟတီတိ **သမ္မောဟော**။ ဝိဇ္ဇာယ ပဋိပက္ခဘာဝတော နာ ဝိဇ္ဇာတိ **အဝိဇ္ဇာ**။ ဩဃယောဂဏ္ဌော ဝုတ္တောယေဝ။ ထာမဂတဋ္ဌေန အနုသေတီတိ **အနုသယော**။ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ အဘိဘဝတီတိ **ပရိယုဋ္ဌာနံ**။ ဟိတဂ္ဂဟဏာဘာဝေန ဟိတာဘိမုခံ[2] ဂန္တုံ နာ သက္ကောတိ အညဒတ္ထု လဂ်တိယေဝါတိ **လဂ်ီ**၊ ခန္ဓာတိတိ အတ္ထော။ ဒုရုဿ္ဟဏဋ္ဌေန ဝါ **လဂ်ီ**။ ယထာ ဟိ မဟာပလိဃသဒ္ဒါတာ လဂ်ီ ဒုရုဿ္ဟာ ဟောတိ၊ ဧဝမယမ်ပိ လဂ်ီ ဝိယာတိ **လဂ်ီ**။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁-ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာပိ ဂတိဒိသာပိ (သီ၊ သျာ) ၂-နာ အဝေက္ခတိ (က) ၃-ဟိတာဘိမုခီ (သီ၊သျာ)

ယာ ဧဝရူပါ ကန်္ခါတိ ဇ္ဈေ ကန်္ခနဝသေန **ကန်္ခါ**။ ကန်္ခံ အာနယတီတိ **ကန်္ခါယနာ**။ ပုရိမကာရိ ဟိ ဥတ္တရကန်္ခံ အာနယတိ နာမ။ အာကာရဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တံ။ ကာရိသမဂ္ဂိစိတ္တံ ကာရိယ အာယိတတ္တာ ကာရိယိတံ နာမ၊ တဿ ဘာဝေါ **ကန်္ခါယိတတ္တံ**။ **ဝိမတိ**တိ ဝိဂတာ မတိ ဝိမတိ။ **ဝိစိကိစ္ဆာ**တိ ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သဘာဝံ ဝါ ဝိစိနန္တော ကိစ္ဆတိ ကိလမတိ ဧတာယာတိ **ဝိစိကိစ္ဆာ**။ သာ သံသယလက္ခဏာ၊ ကမ္မနရဿာ၊ အနိစ္ဆယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အနေကံသဂ္ဂါဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ၊ အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနာ၊ ပဋိပတ္တိယာ အန္တရာယကရာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကမ္မနဋ္ဌေန ဒ္ဝိဓာ ဌေယတီတိ **ဒ္ဝေဋ္ဌံ**။ ပဋိပတ္တိနိဝါရဏေန ဒ္ဝိဓာပထော ဝိယာတိ **ဒ္ဝေဓာပထော**။ "နိစ္စံ ဝါ ဒုဒံ အနိစ္စံ ဝါ"တိအာဒိပဝတ္တိယာ ကေသ္မိံ အာကာရေ သဏ္ဌာတုံ အသမတ္ထတာယ သမန္နတော သေတိတိ **သံသယော**။ ကေသံ ဂဟေတုံ အသမတ္ထတာယ နာ ဧကံသဂ္ဂါဟောတိ **အနေကံသဂ္ဂါဟော**။ နိစ္ဆေတုံ အသက္ကောန္တိ အာရမ္မဏတော ဩသက္ကတီတိ **အာသပ္ပနာ**။ ဩဂါဟိတုံ အသက္ကောန္တိ ပရိသမန္နတော သပ္ပတီတိ **ပရိသပ္ပနာ**။ ပရိယောဂါဟိတုံ အသမတ္ထတာယ **အပရိယောဂါဟဏာ**။ နိစ္ဆယဝသေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိတုံ အသမတ္ထတာယ **ဆမ္ဘိတတ္တံ စိတ္တဿ၊** ထဒ္ဓဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ စိတ္တံ ထဒ္ဓံ ကရောတိ၊ ယသ္မာ ပန သာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အာရမ္မဏံ ဂဟေတ္ဝာ မနံ ဝိလိခ္ခိ ဝိယ တသ္မာ **မနောဝိလေခေါ**တိ ဝုတ္တာ။

ဝိဒ္ဓါတိ သလ္လေန လဒ္ဓပုဗ္ဗာရော။ **ဖုဋ္ဋာ**တိ ဃဋ္ဋိတော။ **ပရေတော**တိ ပိဋ္ဌိတော။ **ဓာဝတီ**တိ ပုရတော ဂစ္ဆတိ။ **ဝိဓာဝတီ**တိ အနေကဝိဓေန ဂစ္ဆတိ။ **သန္ဓာဝတီ**တိ ဝေဂေန ဓာဝတိ။ **သံသရတီ**တိ ဇ္ဈတော စိတော စ စရတိ။

အစေလကောတိ နိစ္ဆောလော၊ နဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ **မုတ္တာစာရော**တိ ဝိသဋ္ဌာစာရော၊ ဥစ္စာရကမ္မာဒီသု လောကိယကုလပုတ္တာစာရေန ဝိရဟိတော ဌိတကောဝ ဥစ္စာရံ ကရောတိ၊ ပဿာဝံ ကရောတိ၊ ခါဒတိ ဘုဉ္ဇတိ။ **ဟတ္ထာပလေခနေါ**တိ ဟတ္ထေ ပိဏ္ဍမှိ ဌိတေ ဇိဂှါယ ဟတ္ထံ အပလိခတိ၊ ဥစ္စာရံ ဝါ ကတ္ဝာ ဟတ္ထမှိယေဝ ဒဏ္ဍကာသည္မိ ဟုတ္ဝာ ဟတ္ထေန အပလိခတိ။ တေ ကိရ ဒဏ္ဍကံ "သတ္ထော"တိ ၁ ပညပေန္တိ။ ဘိက္ခာဂဟဏတ္ထံ "ဟေ ဘဒန္တေ"တိ ဝုတ္တော နံ တေတိ **နဟေ ဘဒန္တိ**ကော။ တေန ဟိ "တိဋ္ဌ ဘဒန္တေ"တိ ဝုတ္တောပိ

၁-ပတ္ထောတိ (က)

နာ တိဋ္ဌတိတိ **နာ တိဋ္ဌဘဒန္တိကော**။ တဒုဘယမ္ပိ ကိရ သော "တေသေ ဝစနံ ကတံ ဘဝိဿတိ"တိ နာ ကရောတိ။

အာဘိဟဋ္ဌန္တိ ပုရေတရံ ဂဟေတွာ အာဟဋ်ံ ဘိက္ခံ။ **ဥဒ္ဒိဿကံတန္တိ** "ဣဒံ တုမှေ ဥဒ္ဒိဿ ကတ"န္တိ ဧဝံ အာရောစိတံ ဘိက္ခံ။ **နာ နိမန္တနာနန္တိ** "အသုကံ နာမ ကုလံ ဝါ ဂိထိ ဝါ ဂါမံ ဝါ ပဝိသေယျာထာ"တိ ဧဝံ နိမန္တိတဘိက္ခမ္ပိ နာ သာဒိယတိ နာ ဂဏှာတိ။ **နာ ကုမ္ဘိမုခါတိ** ကုမ္ဘိတော ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဒိယျမာနံ ဘိက္ခံ နာ ဂဏှာတိ။ **နာ ကဠောပိမုခါတိ** ကဠောပိတိ ဥက္ခလိ ဝါ ပစ္ဆိ ဝါ။ တတောပိ နာ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? ကုမ္ဘိကဠောပိယော မံ နိဿာယ ကဠန္ဆုနာ ပဟာရံ လဘန္တီတိ။ **နာ ဠေကမန္တရိန္တိ** ဥမ္မာရံ အန္တရံ ကရိတ္ဝာ ဒိယျမာနံ နာ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? အယံ မံ နိဿာယ အန္တရကရဏံ လဘတီတိ။ **ဒက္ခ-မုသလေသုပိ** ဧသေဝ နယော။

နာ ဒိန္နန္တိ ဒိသု ဘုဉ္ဇမာနေသု ကေသ္မိံ ဥဋ္ဌာယ ဒေန္တေ နာ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? ကဗဠန္တရာယော ဟောတီတိ။ **နာ ဂဗ္ဘိနီယာ**တိအာဒိသု ပန "ဂဗ္ဘိနီယာ ကုစ္ဆိယံ ဒါရကော ကိလမတီ"တိ၊ "ပါယန္တိယာ ဒါရကဿ ခီရန္တရာယော ဟောတီ"တိ၊ "ပုရိသန္တရဂတာယ ရတိအန္တရာယော ဟောတီ"တိ နာ ဂဏှာတိ။ **နာ သံကိတ္တိဿု**တိ သံကိတ္တေတွာ ကတဘတ္တေသု။ ဒုဗ္ဘိက္ခသမယေ ကိရ အစေလကသာဝကာ အစေလကာနမတ္ထာယ တတော တတော တဏ္ဍုလာဒိနိ သမာဒပေတွာ ဘတ္တံ ပစန္တိ၊ ဥက္ကဋ္ဌော အစေလကော တတောပိ နာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ **နာ ယတ္ထ သာ**တိ ယတ္ထ သုနခေါ "ပိဏ္ဍံ လဘိဿာမီ"တိ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ တတ္ထ တဿ အဒတွာ အာဟဋ်ံ နာ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? တေသေ ပိဏ္ဍန္တရာယော ဟောတီတိ။ **သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနီ**တိ သမ္ဗဟ-သမ္ဗဟစာရိနီ။ သစေ ဟိ အစေလကံ ဒိသွာ "ဣမဿ ဘိက္ခံ ဒဿာမာ"တိ မနုဿာ ဘတ္တဂေဟံ ပဝိသန္တိ၊ တေသု စ ပဝိသန္တေသု ကဋ္ဌောပိမုခါဒိသု နိလီနာ မက္ခိကာ ဥပ္ပတိတွာ သဏ္ဍသဏ္ဍာ စရန္တိ။ တတော အာဟဋ်ံ ဘိက္ခံ နာ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? မံ နိဿာယ မက္ခိကာနံ ဂေါစရန္တရာယော ဇာတောတိ။ **ထုဏေါဒက**န္တိ သဗ္ဗသဿသမ္ဘာရေဟိ ကတံ သောဝိရကံ။ ဇေတ္ထ စ သုရာပါန-မေဝ သာဝဇ္ဇံ၊ အယံ ပန သဗ္ဗေသုပိ သာဝဇ္ဇသညီ။

ကောဂါရိကောတိ ယော ကေသ္မိံယေဝ ဂေဟေ ဘိက္ခံ လဘိတွာ နိဝတ္တတိ။ **ကောလောပိကော**တိ ယော ကေနေဝ အာလောပေန ယာပေတိ။ **ဒွါဂါရိ-ကော**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ကိဿာပိ ဒတ္တိယော**တိ ကောယ ဒတ္တိယော။ ဒတ္တိ နာမ ကော ခုဒ္ဒကပါတိ ဟောတိ၊ ယတ္ထ အဂ္ဂဘိက္ခံ ပက္ခိပိတွာ ဌပေန္တိ။

ကောဟိကန္တိ ကေဒိ၀သန္တိရိကံ။ **အနုမာသိကန္တိ** အနုမာသန္တိရိကံ။ **ပရိယာယ-ဘတ္တဘောဇနန္တိ** ၀ါရဘတ္တဘောဇနံ၊ ကောဟ၀ါရေန ဒွိဟ၀ါရေန သတ္တာ-ဟ၀ါရေန အနုမာသ၀ါရေနာတိ ဧ၀ံ ဒိ၀သ၀ါရေန အာဘတံ ဘတ္တ-ဘောဇနံ[၁]။

သာကဘက္ခောတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္ထာနေ၀။ **ဥဒ္ဓံဒုကောတိ** ဥဒ္ဓံ ဒွိတကော။ **ဥက္ကုဋ္ဌိကပဓာနမနုယုတ္တောတိ** ဥက္ကုဋ္ဌိကံ ဝိရိယံ အနုယုတ္တော။ ဂစ္ဆန္တောပိ ဥက္ကုဋ္ဌိကော၀ ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဥပ္ပတိတ္ဝာ ဂစ္ဆတိ။ **ကက္ခကာပယဿယိကောတိ** အယကက္ခကေ ၀ါ ပကတိကက္ခကေ ၀ါ ဘူမိယံ ကောဒ္ဓေတ္ဝာ တတ္ထ စမ္ဗံ အတ္ထရိတ္ဝာ ဌာနစင်္ကမာဒိနိ ကရောတိ။ **သေယ္ယာ**န္တိ သယန္တောပိ တတ္ထေ၀ သေယ္ယံ ကပ္ပေတိ။ **ဖလကသေယ္ယာ**န္တိ ရုက္ခဖလကေ သေယ္ယံ။ **ထဏ္ဍိလသေယ္ယာ**န္တိ ထဏ္ဍိလေ ဥစ္ဈေ ဘူမိဋ္ဌာနေ သေယ္ယံ။ **ဧကပဿယိကော**တိ ဧကပဿေနေ၀ သယတိ။ **ရဇောဇလ္လဓရော**တိ သရီရံ တေလေန မက္ခေတ္ဝာ ရဇုဋ္ဌာနဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ အထဿ သရီရေ ရဇောဇလ္လံ လဂ္ဂတိ၊ တံ ဓာရေတိ။ **ယထာသန္ထတိ-ကော**တိ လဒ္ဓံ အာသနံ အကောပေတ္ဝာ ယဒေ၀ လဘတိ၊ တတ္ထေ၀ နိသီဒန-သိလော။ **ဧကာသနိကော**တိ ဝိကဋ္ဌခါဒနသိလော၊ ဝိကဋ္ဌန္တိ ဂူထံ ဝုစ္စတိ။ **အပါနကော**တိ ပဋိက္ခိတ္တသီတုဒကပါနော။ သာယံ တတိယံ အသာတိ **သာယတတိယကံ**။ ပါတော မဇ္ဈန္ဟိကေ သာယန္တိ ဒိ၀သဿ တိက္ခတ္တုံ "ပါပံ ပ၀ါဟေသာမိ"တိ **ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ**။

တေ သလ္လေ အဘိသန်ရောတီတိ တေ ရာဂါဒိသတ္တသလ္လေ အဘိနိပ္ဖဇ္ဇတ္တေတိ။ **အဘိသန်ရောန္တော**တိ အဘိနိပ္ဖဇ္ဇတ္တေန္တော။ **သလ္လာဘိသန်ါရ၀ေသနာ**တိ သလ္လာ-ဘိနိပ္ဖတ္တာပနကာရဏာ။ **ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဓာ၀တီ**တိ ပုရိမံ ဒိသံ ဂစ္ဆတိ။ **တေ သလ္လာဘိသန်ါရာ အပ္ပဟီနာ**တိ ဧတေ ရာဂါဒိသလ္လာ ပယောဂါ နပ္ပဟီနာ။ **သလ္လာဘိသန်ါရာနံ အပ္ပဟီနတ္တာ**တိ သလ္လပယောဂါနံ အပ္ပဟီနဘာ၀ေန။ **ဂတိယာ ဓာ၀တီ**တိ ဂတိယံ ဓာ၀တိ။ **ဂတိယာ ဂတီ**န္တိ ဂတိကော ဂတိ[ံ]။

နသီဒတီတိ နိသီဒတိ။ **နသံသီဒတီ**တိ သမန္တတော မုဇ္ဇတိ။ **နသြသီ-ဒတီ**တိ သြသက္ကတိ။ **နအ၀သီဒတီ**တိ ပစ္ဆောသက္ကတိ။ **နအ၀ဂ္ဆတီ**တိ နဟေဋ္ဌာ ဂစ္ဆတိ။

၁၇၅။ ဧ၀ံ မဟာနုဘာ၀ေန သလ္လေန သြတိဏ္ဏော သု စ သတ္တော သု—**တတ္ထ သိက္ခာနုဂီယန္တိ၊ ယာနိ လောကေ ဂဓိတာနိ**တိ ဂါထာ။ တာသတ္ထော—ယေ

၃-အာဂတံ ဘတ္တဘောဇနံ (သီ၊ သျာ၊ က)

လောကေ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ပဋိလာဘာယ ဂိဏ္ဍန္တိ ကတ္တာ "ဂဓိတာနိ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ စိရကာလသေဝိတတ္တာ ဝါ "ဂဓိတာနိ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **တတ္ထ** တံ နိမိတ္တံ ဟတ္ထိသိက္ခာဒိကာ အနေကာ **သိက္ခာ** ကထိယန္တိ, ဥဂ္ဂယှန္တိ ဝါ။ ပဿထ ယာဝ သမတ္ထော ဝါယံ လောကော၊ ယတ္တော ပဏ္ဍိတော ကုလပုတ္တော **တေသု** ဝါ ဂဓိတေသု တာသု ဝါ သိက္ခာသု အဓိမုတ္တော **နု သိယာ၊** အညဒတ္ထု အနိစ္စာဒိ-ဒဿနေန **နိဗ္ဗိဇ္ဇ သဗ္ဗသော ကာမေ။ အတ္တနော နိဗ္ဗာနမေဝ သိက္ခေတိ**။

ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ထာတိ ဉာဏေန နိက္ခမေတ္ထာ ဝါ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတ္ထာ ဝါ။

၁၇၆။ ဇဒါနိ ယထာ နိဗ္ဗာနာယ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေန္တော "**သစ္စော သိယာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သစ္စော**တိ ဝါစာသစ္စေန ဉာဏသစ္စေန မဂ္ဂ-သစ္စေန စ သမန္နာဂတော။ **ရိတ္တပေသုဏော**တိ ပဟီနပေသုဏော။ **ဝေဝိန္ဆိ**န္တိ မဉ္ဆရိယံ။

၁၇၇။ **နိဒ္ဒံ တန္ဒိ သဟေ ထိန**န္တိ ပစလာယိကဉ္စ ကာယာလသိယဉ္စ စိတ္တာ-လသိယဉ္စာတိ ဇဂေ တယော ဓမ္မေ အာဘိဘဝေယျ။ **နိဗ္ဗာနမာနသော**တိ နိဗ္ဗာနနိန္နစိတ္တော။

ကာယဿ အကလ္လတာတိ ခန္ဓတ္တယသမ်ိဟိတဿ နာမကာယဿ ဂိလာန-ဘာဝေါ။ ဂိလာနော ဟိ အကလ္လကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိနယေပိ ဝုတ္တံ "နာဟံ ဘန္တေ အကလ္လကော"တိ။ **အကမ္မညတာ**တိ ကာယဂေလညသမ်ိဟိတော အကမ္မညတာကာရော။ မေဃော ဝိယ အာကာသံ ကာယံ ဩနယ္ဟတိတိ **ဩနဟော**။ သဗ္ဗတော ဘာဂေန ဩနဟော **ပရိယောနဟော**။ အဇ္ဈတ္တန္တရေ သမောရုန္ဓတိတိ **အန္တောသမောရောဓော**။ မေဃတိတိ မိဒ္ဓံ၊ အကမ္မည-ဘာဝေန ဝိဟိံသတိတိ အတ္ထော။ သုပန္တိ တေနာတိ **သုပ္ပံ**။ အက္ခိဒလာဒိနံ ပစလဘာဝံ ကရောတိတိ **ပစလာယိကာ**။ **သုပ္ပနာ သုပ္ပိတာ**တ္တန္တိ အာကာရ-ဘာဝနိဒ္ဒေသော။ **ဩလီယနာ**တိ ဩလီယနာကာရော။ ဒုတိယံ ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝမိတံ။ **လီန**န္တိ အဝိပ္ဖါရိကတာယ ပဋိကုဋိတံ။ ဇုတရေ ဒွေ အာကာရဘာဝ-နိဒ္ဒေသော။ **ထိန**န္တိ သပ္ပိပိဏ္ဍော ဝိယ အဝိပ္ဖါရိကတာယ ဃနဘာဝေန ဋ္ဌိတံ။ **ထိယနာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ ထိယိတသ ဘာဝေါ **ထိယိတ္တံ၊** အဝိပ္ဖါရ-ဝသေန ထဒ္ဓတာတိ ၂ အတ္ထော။

၁-ဝိ ၁-၇၈-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-ဗဒ္ဓနာတိ (သီ၊ သျာ)

သဗ္ဗသန်ဒါရဓေတုယာတိ နိဗ္ဗာနနိန္နမာနသော သဗ္ဗတောဘူမိကသင်္ခါတဓာတု-ယာ။ **စိတ္တံ ပဋိဝါပေတွာ**တိ စိတ္တံ နိဝတ္တာပေတွာ။ **ဧတံ သန္တန္တိ** ဧတံ နိဗ္ဗာနံ။ ကိလေသသန္တာတာယ **သန္တံ**။ အတပ္ပကဋ္ဌေန **ပဏီတံ**။

နံ ပဏ္ဍိတာ ဥပဓိသုခဿ ဟေတူတိ ဒဗ္ဗဇာတိကာ ကာမသုခဿ ကာရဏာ ဒါနာနိ နံ ဒေန္တိ။ **ကာမဥ္စ ဧတေ ဥပဓိပရိက္ခယာယာ**တိ ဧကံသေန တေ ပဏ္ဍိတာ ကာမက္ခယာယ ကာမက္ခေပနတ္ထံ ဒါနာနိ ဒေန္တိ။ **အပုနဗ္ဘဝါယာ**တိ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ။ **ဗျာနာနိ ဘာဝေန္တီ**တိ ပဌမဈာနာဒီနိ ဝဍ္ဎေန္တိ။ **ပုနဗ္ဘဝါယာ**တိ ပုနဗ္ဘဝကာရဏာ။ **ဧတ** ပဏ္ဍိတာ နိဗ္ဗာနံ အာဘိမုခံ ဟုတ္ဝာ ဒါနံ ဒဒန္တီ။

၁၇၀။ **သာဟသာ**တိ ရတ္တာသ ရာဂစရိတာဒိဘေဒါ သာဟသာကာရဏာ။ နိဒ္ဒေသော ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

၁၇၉။ **ပုရာဏံ နာဘိနန္ဒေယျာ**တိ အတီတံ ရူပါဒိံ နာဘိနန္ဒေယျ။ **နဝေ**တိ ပစ္ဆုပ္ပန္နေ။ **ဟိယမာနေ**တိ ဝိနဿမာနေ။ **အာကာသံ နာ သိတော သိယာ**တိ တဏ္ဟာနိသိတော နာ ဘဝေယျ။ တဏ္ဟာ ဟိ ရူပါဒိနံ အာကာသနတော "အာကာသော"တိ ဝုစ္စတိ။

ဝေမာနေတိ အာဘဝမာနေ။ **ဝိဂစ္ဆမာနေ**တိ အပဂစ္ဆမာနေ။

"**အာကာသတိ**"တိ "အာကဿတိ"တိ စ ဒုဝိဓော ပါဌော။

၁၈၀။ ကိံ ကာရဏာ အာကာသံ နာ သိတော သိယာတိ စေ? **ဂဓံ ဖြုမီ**တိ ဂါထာ။ တဿတ္ထော—အဟဉ္ဒိ ဇုမံ အာကာသသင်္ခါတံ တဏ္ဟံ ရူပါဒိသု ဂိဒ္ဓနတော **ဂဓံ ဖြုမိ** "ဂဓော"တိ ဝဒါမိ။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော—အဝဟနနဋ္ဌေန "**သြဃော**"တိ စ အာဇဝနဋ္ဌေန "**အာဇဝ**"န္တိ စ "ဇုဒံ မယ္ဟံ, ဇုဒံ မယ္ဟ"န္တိ ဇပ္ပကာရဏတော "**ဇပ္ပနံ**"န္တိ စ ဒုမ္မုဉ္စနဋ္ဌေန "**အာရမ္မဏ**"န္တိ စ ကမ္မကရဏဋ္ဌေန "**ကမ္မန**"န္တိ စ ဖြုမိ၊ သောဝ လောကဿ ပလိဗောဓဋ္ဌေန ဒုရတိက္ကမနီယဋ္ဌေန စ "**ကာမပင်္ကော ဒုရစ္စယော**"တိ။

အာဇဝံန္တိ အာပဇ္ဇိသဒ္ဒါတော ဇဝတိ ဓာဝတီတိ အာဇဝံ၊ ဝဋ္ဋမူလတာယ ပုနဗ္ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဒါနတဏ္ဟာယေတံ အဓိဝစနံ။ **ဇပ္ပန**န္တိ ပတ္ထနာ၊ တဏ္ဟာ-ယေတံ အဓိဝစနံ။ **အာရမ္မဏမိဒံ ဝုစ္စတိ တဏ္ဟာ**တိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု ဥပ္ပန္နတဏ္ဟာ မုစ္စိတုံ အသက္ကုဏေယျဋ္ဌေန အာရမ္မဏာတိ ကထိယတိ။ **ကာမ-ပင်္ကော**တိ သြသီဒနဋ္ဌေန ကလလံ။ **ကဋ္ဌမော**တိ သင်္ဂဋ္ဌေန ကဋ္ဌမော။ တာပနဋ္ဌေန

ကိလေသော။ နိယျာသံ ဝိယ လဂ္ဂါပနဋ္ဌေန **ပလိပေါ။** ရုန္ဓိတ္တာ ဓာရဏဋ္ဌေန **ပလိရောဓော။** ဓေမေတံ ဂေဓာဒိပရိယာယံ အာကာသံ အနိသိတော။

၁၈၁။ **သဗ္ဗာ အဝေါကိ္ကမန္တိ** ဂါထာ။ တသ္မထ္ထော—ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ တိဝိဓာပိ သဗ္ဗာ အဝေါကိ္ကမံ[1] မောနေယျပတ္တိယာ **မုနိ**တိ သဒ်ံ ဂတော နိဗ္ဗာနထလေ **တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော၊ သ ဝေ** ဝေရ္ဗပေါ သဗ္ဗာနိ အာယတနာနိ နိသဒ္ဒိတ္တာ **"သန္တော"**တိ ဝုစ္စတိ။ နိဒ္ဒေသေ ဝတ္တုံ နတ္ထိ။

၁၈၂။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော—**သ ဝေ ဝိဒွါ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ဥတ္တာ ဓမ္မန္တိ** အနိစ္စာဒိနယေန သဒ်ံတဓမ္မံ အညာယ။ **သမ္မာ သော လောကေ ဇုရိယာနော**တိ အသမ္မာဇုရိယနကရာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနာ သမ္မာ သော လောကေ ဇုရိယမာနော။

၁၈၃။ ဧဝံ အပိဟေန္တော စ—**ယောဓ ကာမေ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **သင်္ဂ**န္တိ သတ္တဝိဓံ သင်ံ ယော အစ္ဆတရိ။ **နာ**[2]**ဿ္ဝေ**တိတိ န အဘိဿ္ဝာယတိ။

၁၈၄။ တသ္မာ တုမှေသုပိ ယော ဝေရ္ဗပေါ ဟောတုံ ဇုဏ္ဆတိ၊ တံ ဝဒါမိ—**ယံ ပုဗ္ဗေ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ယံ ပုဗ္ဗေ**တိ အတီတေ သဒ်ါရေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနဓမ္မံ ကိလေသဇာတံ အတီတံ ကမ္မဉ္စ။ **ပန္ဆာ တေ မာဟု ကိဉ္စနန္တိ** အနာဂတေပိ သဒ်ါရေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနဓမ္မံ ရာဂါဒိကိဉ္စနံ မာ အဟု။ **မဇ္ဈေ စေ နော ဂဟေဿသီ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နရူပါဒိဓမ္မေပိ နော ဂဟေဿသိ စေ။ ဧဝံ ဥပသန္တော စရိဿသိ။

အဓိဇံ ကရောဟီတိ မဂ္ဂဉာဏေန နဗိဇံ ကရောဟိ။ **ရာဂကိဉ္စနန္တိ** ရာဂဖန္ဒနံ[3]။ **ဒေါသကိဉ္စနာ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၈၅။ ဧဝံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဒဿေတ္ဝာ ဇုဒါနိ အရဟတော ထုတိဝသေန ဇုတော ပရာ ဂါထာယော အဘာသိ။ တတ္ထ **သမ္မဿော**တိ ဂါထာယ **မမာယိတန္တိ** မမတ္တကရဏံ။ "မမ ဇုဒ"န္တိ ဂဟိတံ ဝါ ဝတ္ထု။ **အသတာ စ နု သော်စတီ**တိ အဝိဇ္ဇမာနကာရဏာ အသန္တကာရဏာ နု သောစတိ။ **နု ဇီယတီ**တိ ဇာနိံ နာဓိဂစ္ဆတိ။

၁-အဝေါကိ္ကမ္မ (က) ခု ၁-၄၂၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-မဒနံ (သီ၊ သျာ)၊ ဗန္ဓနံ (က)

အဟု ၀တ မေတိ မယ္ပံ အဟောသိ ၀တ။ **တံ ၀တ မေ နတ္ထိ**တိ ယံ အတိတေ အဟောသိ၊ တံ မယ္ပံ ဇုဒါနိ နာ သန္တိ။ **သိယာ ၀တ မေ**တိ ယံ မယ္ပံ ဘ၀ိ-သတိ၊ **တံ ၀တာဟံ နာ လဘာမီ**ဘိ ဇုဒါနိ အဟံ ဧကံသေန နာ ပါပုဏာမိ။

၁၀၆။ ကိဉ္စ ဘိယ္ပော—**ယဿ နတ္ထိ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **ကိဉ္စနန္တိ** ကိဉ္စိ ရူပါဒိ-ဓမ္မဇာတံ။

အဘိသင်္ခတန္တိ ကမ္မေန သင်္ခရိတံ[1]။ **အဘိသဉ္စေတယိတ**န္တိ စိတ္တေန ရာသိ-ကတံ။ **အဝိဇ္ဇာယ တ္တွေ၀ါ**တိ အဝိဇ္ဇာယ တု ဧ၀။ **အသေသဝိရာဂနိရောဓာ**တိ ဝိရာဂသင်္ခါတေန မဂ္ဂေန နိရ၀သေသနိရောဓာ။

သုညတော လောကံ အ၀ေက္ခသ္သူတိ အ၀သ၀တ္တိသလ္လက္ခဏ၀သေန ၀ါ[2] တုစ္ဆသင်္ခါရသမနုပဿနာ၀သေန ၀ါတိ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ သုညတော လောကံ ပဿ။ **အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥဟန္ဓာ**တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ။ **ဧ၀ံ မစ္စု[3]တရော သိယာ**တိ ဧ၀ံ မရဏသ္သ တရဏော ဘ၀ေယျ[4]။ **ဧ၀ံ လောကံ အ၀ေက္ခန္တ**န္တိ ဧ၀ံ ခန္ဓလောကံ ပဿန္တံ။ **မစ္စု[5]ရာဇာ နာ ပဿတီ**တိ မရဏရာဇာ နာ ဩလော-ကေတိ နာ ဒက္ခတိ။

နာညံ ပတ္ထယတေ ကိဉ္စီတိ အညံ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ နာ ပတ္ထယတိ နာ ပိဟယတိ။ **အညတြ အပ္ပဋိသန္ဓိယာ**တိ နိဗ္ဗာနံ ဌပေတ္ဝာ[6]။ "အညတြပ္ပဋိသန္ဓိယာ"တိ ဧကပဒံ ကတ္ဝာပိ ပဌန္တိ။

၁၀၇။ ကိဉ္စ ဘိယ္ပော—**အနိဋ္ဌ[7]ရီ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **အနိဋ္ဌ[8]ရီ**တိ အနိသုကိ။ "အနိဋ္ဌရီ"တိပိ[9] ကေစိ ပဌန္တိ။ **သဗ္ဗမိ သမေ**တိ သဗ္ဗတ္ထ သမေ၁ဥပေက္ခကောတိ အဓိပ္ပါယော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယော သော "နတ္ထိ မေ"တိ နာ သောစတိ၊ တမဟံ အဝိကမ္ပိနံ ပုဂ္ဂလံ ပုဋ္ဌော သမာနော **အနိဋ္ဌ[8]ရီ အနုဂီဠှေါ၊ အနေဇော သဗ္ဗမိ သမေ**တိ ဇုမံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ စတုဗ္ဗိဓံ အာနိသံသံ ဗြူ။မိတိ။

နိဋ္ဌ[8]ရိယောတိ ဇုသုကိ။ နိဋ္ဌရဘာ၀ေါ **နိဋ္ဌ[8]ရိယံ၊** တံ နိသာယ တ္တေကမ္ပိ နတ္ထိတိ ခေဋ္ဌပါဟန္တိ အတ္ထော။ **နိဋ္ဌ[8]ရိယကမ္မ**န္တိ နိဋ္ဌရိယကရဏံ။ ဂဟဋ္ဌော ၀ါ ဟိ ဂဟဋ္ဌဘိက္ခု၀ါ ဘိက္ခုံ နိသာယ ၀သန္တော အပ္ပမတ္တကေနေ၀ ကုဇ္ဈတ္ဝာ တံ နိသာယ တ္တေကမ္ပိ နတ္ထိဘိ ခေဋ္ဌံ ပါတေတ္ဝာ ပါဒေန မဒ္ဒန္တော ဝိယ နိဋ္ဌရိယံ နာမ ကရောတိ။ တသ္မာ တံ ကမ္မံ "နိဋ္ဌရိယကမ္မ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **ဇုသ္သာ**တိ

၁-သင်္ခါဝိတံ (သျာ၊ က)
၂-အ၀သိယပဝတ္တိ (သီ)၊ သလ္လက္ခဏ၀သေန ၀ါ (က)
၃-ဘ၀ိဿသိ (သီ)
၄-နိဗ္ဗတ္တိံ ဌပေတ္ဝာ (?)
၅-အနုဒ္ဓရိတိ (သီ)

သဘာဝနိဒ္ဒေသော။ တတော ပရာ ဒ္ဝေ အာကာရဘာဝနိဒ္ဒေသာ။ ဣတရတ္တယံ ပရိယာယဝစနံ။ လက္ခဏာဒိတော ပနေသာ ပရသမ္ပတ္တိနံ ဥသ္သယနလက္ခဏာ ဣဿာ၊ တတ္ထ စ အနဘိရတိရသာ၊ တတော ဝိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရသမ္ပတ္တိပဒဋ္ဌာနာ။

လာဘေဝိ နံ ဣဋ္ဌတီတိ ပစ္စယလာဘော နံ စလတိ။ **အလာဘေဗီ**တိ ပစ္စယာနံ အလာဘေပိ။

၁၈၈။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယော—**အနေဇာဿာ**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **နိသန်တီ**တိ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိသု ယော ကောစိ သင်္ခါရော။ သော ဟိ ယသ္မာ နိသန်ရိယတိ, နိသန်ရောတိ ဝါ၊ တသ္မာ "နိသန်တီ"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဝိယာရမ္ဘာ**တိ ဝိဝိဓာ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိကာ အာရမ္ဘာ။ **ခေမံ ပဿတီ သမ္ဗဒီ**တိ သမ္ပတ္တိ အာဘယမေဝ ပဿတိ။

အာရမ္ဘာတိ ကမ္မာနံ ပဋ္ဌမာရမ္ဘာ။ **ဝိယာရမ္ဘာ**တိ ဥပရူပရိ ဝိဝိဓအာရမ္ဘနဝသေန ဝိရိယာရမ္ဘာ။ တိသု ဘဝေသု ပဋိသန္ဓိဇနကကမ္မာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တသ္မာ ဝိယာရမ္ဘာ အာရတော။

၁၈၉။ ဧဝံ ပဿန္တော **နော သမေသု**တိ ဂါထာ။ တတ္ထ **နော ဝိဒေ**တိ "သဒ္ဓိ-သောဟမသ္မီ"တိအာဒိနာ မာနဝသေန သမေသုပိ အတ္တာနံ နဝဒတိ သမေသုပိ ဥဿေသုပိ။ **နာဒေတိ နော နီရသီ**တိ ရူပါဒိသု ကဉ္စိ ဓမ္မံ နော ဂဏှာတိ နော နိဿဇ္ဇတိ။ သေသံ သမ္ဗတ္တ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ပါကဋမေဝ။ ဧဝံ အရဟတ္တနိကူဋေနေဝ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

အတ္တဒတ္ထသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သာရိပုတ္တသုတ္တနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၀။ သောဠသမေ နော **မေ ဒိဋ္ဌော**တိ သာရိပုတ္တသုတ္တနိဒ္ဒေသော။ တတ္ထ **ဣတော ပုဗ္ဗေ**တိ ဣတော သက်္ကသနဂရေ သြတရဏတော ပုဗ္ဗေ။ **ဝဂ္ဂု-ဝဒါ**တိ သုန္ဒရဝဒါ။ **တုသိတာ ဂဏိမာဂဏတော**တိ တုသိတကာယာ စဝိတ္ဝာ မာတုကုစ္ဆိံ အာဂဘတ္တာ တုသိတာ အာဂတော။ ဂဏာစရိယတ္တာ

ဂဏ်ီ။ သန္တန္ဒြေန ၀ါ တုသိတသဒ္ဒါတာ ဒေ၀လောကာ ဂဏ်ိ° အာဂတော၊ တုသိတာနံ ၀ါ အရဟန္တာနံ ဂဏ်ိ° အာဂတောတိ။

ဣမိနာ စက္ခုနာတိ ဣမိနာ အတ္တဘာ၀ပရိယာပန္နေန ပကတိမံသစက္ခုနာ။ **ဣမိနာ အတ္တဘာ၀ေန**တိ ဣမိနာ ပစ္ဆိမေန အတ္တဘာ၀ေန။ **တာ၀တိံသ-ဘ၀နေ**တိ တာ၀တိံသဒေ၀လောကေ။ **ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ**တိ ကောဝိဠာရ-ရုက္ခဿ ဟေဋ္ဌာ။ **ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာယ**န္တိ ရတ္တကမ္ဗလသဒိသပါသာဏပိဋ္ဌေ။ **၀ဿံ၀ုဋ္ဌော**တိ ၀ုဋ္ဌ၀ဿော။ **ဒေ၀ဂဏပရိ၀ုတော**တိ ဒေ၀သံဃေန ပရိ-၀ါရိတော။ **ဩတိဏ္ဏော**တိ အ၀တိဏ္ဏော။ **ဣမံ ဒဿနံ ပုဗ္ဗေ**တိ အညတြ ဣမမှာ ဒဿနာ ပုဗ္ဗေ။ **န ဒိဋ္ဌော**တိ အညဒါ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော။

ခတ္တိယဿ ၀ါတိ ခတ္တိယဿ ၀ဒန္တဿ န သုတော။ **ဗြာဟ္မဏာဒိသုပိ** ဧသေ၀ နယော။

မဓုရ၀ေါတိအာဒိသု ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ မဓုရံ ၀ဒတီတိ **မဓုရ၀ေါ**။ ပေမဇနကံ ပေမာရဟံ ၀ဒတီတိ **ပေမနီယ၀ေါ**။ ဟဒယင်္ဂမစိတ္တေ ဌပနယော၇ဲ ၀ဒတီတိ **ဟဒယင်္ဂမ၀ေါ**။ ကရ၀ိကသကုဏ္ဍသဒ္ဒေါ ၀ိယ မဓုရယော၀ော အဿာတိ **ကရ၀ိကရုတမဉ္ဇုဿော**။ **၀ိဿဋ္ဌော စာ**တိ အပလိဗုဒ္ဓေါ တတ္ထ တတ္ထ အပက္ခလနော။ **၀ိညေယျော စာ**တိ သု၀ိဇာနေယျော စ။ **မဉ္ဇု စာ**တိ မဓုရော စ။ **သ၀နီယော စာ**တိ ကဏ္ဏသုခေါ စ။ **ဗိန္ဒု စာ**တိ ဃနော စ။ **အ၀ိသာရီ စာ**တိ န ပတ္ထဋော စ။ **ဂမ္ဘီရော စာ**တိ န ဥတ္တာနော စ။ **နိန္နာဒီ စာ**တိ ယော၀ သ၀ဏ်္ဍော စ။ **အဿာ**တိ အဿ သတ္ထုနော။ **ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာ-ယာ**တိ ပရိသတော ဗဟိ။ **နာ နီဆ္ဆရတီ**တိ န နိက္ခမတိ။ ကိ° ကာရဏာ? ဧ၀ရူပေါ မဓုရသဒ္ဒေါ နိက္ကာရဏာ မာ ၀ိနသ္သတ္၀တိ။ **ဗြဟ္မဿရော**တိ အညေ ဆိန္နဿရာပိ ဘိန္နဿရာပိ ကာကဿရာပိ ဟောန္တိ၊ အယံ ပန မဟာဗြဟ္မုနော သရဿဒိ-သေန သရေန သမန္နာဂတော။ မဟာဗြဟ္မုနော ဟိ ၀ိတ္ထသေမှေဟိ အပလိ-ဗုဒ္ဓတ္တာ သရော ၀ိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဘဂ၀တာပိ ဂဇတကမ္ဗံ ၀တ္ထုံ သောဓေတိ၊ ၀တ္ထုနော သုဒ္ဓတ္တာ နာဘိတော ပဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌဟန္တော သရော ၀ိသုဒ္ဓေါ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော၀ သမုဋ္ဌာတိ။ ကရ၀ိကော ၀ိယ ဘဏတီတိ **ကရ၀ိကဘာဏီ၊** မတ္တကရ၀ိကရုတမဉ္ဇုဿောသော်တိ အတ္ထော။

တာရေတီတိ အခေမန္တဋ္ဌာနံ အတိက္ကာမေတိ။ **ဥတ္တာရေတီ**တိ ခေမန္တဘူမိ° ဥပနေန္တော[၁] တာရေတိ။ **နိတ္တာရေတီ**တိ အခေမန္တဋ္ဌာနတော နိက္ခာမေန္တော

၁-ပါ၊ပေန္တော (သျာ)

တာရေတိ။ **ပတာရေတိ**တိ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ တာရေတိ၊ ဟတ္ထေန ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဝိယ တာရေတီတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗမ္ပေတံ တာရဏဂ္ဂာရဏာဒိခေမန္တဋ္ဌာနေ ဋ္ဌပနမေဝါတိ အာဟ **"ခေမန္တဘူမိံ သမ္ပာပေတီ"**တိ။ **သတ္ထော**တိ ဝေနေယျသတ္ထော။ မဟာဂဟနတာယ မဟာနတ္ထတာယ ဒုန္နိတ္ထရိယတာယ စ ဇာတိယေဝ ကန္တာရော ဇာတိကန္တာရော၊ တံ **ဇာတိကန္တာရံ**။

ဂဏ္ဌာသု သုသူသတီတိ ဂဏော အသု ဝစနံ သုသူသတိ သုဏာတိ ဥပလက္ခေတိ။ **သောတံ ဩဒဟတီ**တိ သောတုကာမတာယ သောတံ အဝဒဟတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ **အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတီ**တိ ဉာတုကာမံ စိတ္တံ ပဏိဒဟတိ။ **ဂဏံ အကုသလာ ဝုဋ္ဌာပေတ္ဝာ**တိ ဇနသမူဟံ အကောသလ္လသမ္ပယုတ္တာ အကုသလာ ဥဋ္ဌာပေတ္ဝာ။ **ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတီ**တိ ကောသလ္လသမ္ပယုတ္တေ ကုသလေ ဋ္ဌပေတိ။ **သဃီ**တိ ရာသိဝသေန သဃော အသု အတ္ထိတိ သဃီ။ ပရိသဝသေန ဂဏော အသု အတ္ထိတိ **ဂဏီ**။ ဂဏသ အာစရိယောတိ **ဂဏာစရိယော**။

၁၉၁။ ဒုတိယဂါထာယ **သဒ္ဒေဝကဿ လောကဿ၊ ယထာ ဒိဿတီ**တိ သဒ္ဒေဝကဿ လောကဿ ဝိယ မနုဿာနမ္ပိ ဒိဿတိ။ ယထာ ဝါ ဒိဿတီတိ တစ္ဆတော အဝိပရီတတော ဒိဿတိ။ **စက္ခုမာ**တိ ဉာဏစက္ခုမာ။ **ဧကော**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခါတာဒိဟိ ဧကော။ **ရတိံ** နေက္ခမ္မရတိအာဒိံ။

ပတိရူပကောတိ သုဝဏ္ဏပတိရူပကော ကုလ္လာလော။ **မတ္တိကာကုလ္လာလော-ဝါ**တိ မတ္တိကာယ ကတကုလ္လာလော ဝိယ။ **လောဟမုဒ္ဓနိယာသော သုဝဏ္ဏ-ဆန္ဒော**တိ သုဝဏ္ဏေန ပဋိမုဉ္စနော လောဟမာသကော ဝိယ။ **ပရိဝါ-ရဆန္ဒော**တိ ပရိဝါရေန ဆာဒိတော။ **အန္ဓော အသုဒ္ဓါ**တိ အဇ္ဈတ္တရတော ရာဂါဒိဟိ အပရိသုဒ္ဓါ။ **မဟိ သောဘမာနော**တိ စိဝရာဒိဟိ ဗာဟိရတော သုန္ဒရော။

အကပိတဋ္ဌရိယာပထော စာတိ အသဇ္ဇိတဋ္ဌရိယာပထော။ **ပဏိဓိသမ္ပန္နော**တိ ပရိပုဏ္ဏပတ္ထနော။

ဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါတိ ပရိသုဒ္ဓကိတ္တိသဒ္ဒါ။ ယထာဘူတထုတိယောသောတိ အတ္ထော။ **ဂတကိတ္တိသဒ္ဒသိလောကော**တိ ကိတ္တိသဒ္ဒဿ သိလောကဿ ဂဟေတ္ဝာ စရဏသိလော။ ကတ္ထ၂ ဝိသုဒ္ဓသဒ္ဒါတိ စေ? **"နာဂဘဝနေ စ သုပဏ္ဏဘဝနေ**

၁-ဒုန္နိတ္ထရဏတာယ စ (က) ၂-ကတ္ထစိ (သီ)

စာ''တိအာဒိနာ နယေန ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ။ **တတော စ ဘိယ္ယောတိ** တတော ဝုတ္တပ္ပကာရတော စ ဝေနေယျ၀သေန အတိရေကတရောပိ ဒိဿတိ။

သဗ္ဗံ ရာဂဂတမန္တိ သကလံ ရာဂန္ဓကာရံ။ **ဒေါသတမာဒိသုပိ** ဧသေ၀ နယော။ **အန္ဓကရဏန္တိ** ပညာလောကနိ၀ါရဏကရဏံ။ **အစက္ခုကရဏန္တိ** ပညာစက္ခုနော အကရဏံ။ **အညာဏကရဏန္တိ** ဉာဏေန အဇာနနကရဏံ။ **ပညာနိရောဓိက**'န္တိ ပညာနယနနာသကံ။ **ဝိယာတပက္ခိက**န္တိ ပိဋ္ဌာကောဋ္ဌာသိကံ။ **အနိဗ္ဗာနသံ၀တ္တနိက**န္တိ အပစ္စယအမတနိဗ္ဗာနတ္ထာယ နသံ၀တ္တနိကံ။

သဗ္ဗံ တံ တေန ဗေဓိဉာဏေန ဇာနာတီ တံ သကလံ ဧတေန စတုမဂ္ဂ-ဉာဏ၀သေန ဇာနာတိ။ ပဌမမဂ္ဂ၀သေန ဇာန် **အနုဇာတိ**။ ဒုတိယမဂ္ဂ၀သေန ပုန အညာသိ **ပဋိဝိဇ္ဈိ**။ တတိယမဂ္ဂ၀သေန ပဋိ၀ေဓံ ပါပုဏိ **သမ္ဗုဇ္ဈိ**။ စတုတ္ထမဂ္ဂ-၀သေန နိဿေသသပဋိ၀ေဓေန **သမ္မာဇာနာတိ**။ **အဓိဂစ္ဆိ ဖဿေသိ သစ္ဆာကာသီ**တိ ဧတေံ တယံ ဖလ၀သေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပဌမဒုတိယ၀သေန ပဋိလဘိ။ တတိယ၀သေန ဉာဏဖဿေန ဖုသိ။ စတုတ္ထ၀သေန ပစ္စက္ခံ အကာသိ။ အထ ၀ါ ဧကေကဖလဿ တယော၀ိ လဒ္ဓန္တိ ဧ၀။

နေက္ခမ္မရတိန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နရတိံ။ **ဗိ၀ေကရတိန္တိ** ကာယ-ဝိ၀ေကာဒိမိ ဥပ္ပန္နရတိံ။ **ဥပသမရတိန္တိ** ကိလေသဝူပသမေ ရတိံ။ **သမ္ဗောဓိ-ရတိန္တိ** မဂ္ဂံ ပစ္စ၀ေက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နရတိံ။

၁၉၂။ တတိယဂါထာယ **မဟာနဗိ၀ ဗန္ဓိန**န္တိ ဣဓ ဗဟူနံ ခတ္တိယာဒီနံ သိဿာနံ။ သိဿာ ဟိ အာစရိယပဋိဗန္ဓဝုတ္တိတ္တာ ''ဗန္ဓု''တိ ဝုစ္စန္တိ။ **အတ္ထိ ပဠေန အာဂမန္တိ** အတ္ထိကော ပဠေန အာဂတောမှိ၊ အတ္ထိကာနံ ၀ါ ပဠေန အာဂမနံ၊ ပဠေန အတ္ထိ အာဂမနံ ၀ါတိ။

ဗုဒ္ဓေါတိ ပဒဿ အဘာ၀ေပိ **တံ ဗုဒ္ဓန္တိ** ပဒေ ယော သော ဗုဒ္ဓေါ၊ တံ နိဒ္ဒိသိတုကာမေန **''ဗုဒ္ဓေါ''**တိ ဝုတ္တံ။ **သယမ္ဘူ**တိ ဥပဒေသံ ဝိနာ သယမေ၀ ဘူတော။ **အနာစရိယကော**တိ သယမ္ဘူပဒဿ အတ္ထ၀ိ၀ရဏံ။ ယော ဟိ အာစရိယံ ဝိနာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သော သယမ္ဘူ နာမ ဟောတိတိ။ **ပုဗ္ဗ-အနုဿုတေသုတိ**အာဒိ အနာစရိယကဘာ၀ဿ အတ္ထပ္ပကာသနံ။ **အနုဿု-တေသုတိ** အာစရိယတော၁ အနုဿုတေသု။ **သာမ**န္တိ သယမေ၀။ **အဘိ-သမ္ဗုဇ္ဈီ**တိ ဘုသံ သမ္မာ ပဋိ၀ိဇ္ဈိ။ **တတ္ထ စ သမ္ဗညူတံ ပါပုဏီ**တိ တေသု စ သစ္ဆေသု သမ္ဗညုဘာ၀ံ ပါပုဏိ။ ယထာ သစ္စာနိ ပဋိ၀ိဇ္ဈန္တော သမ္ဗညုနော

၁-အာစရိယံ (သီ)

ဟောန္တိ၊ တထာ သစ္ဆာနံ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ "သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော"တိပိ ပါဠိဿေဝ။ **မဧလသု စ ဝသီဘာဝန္တိ** ဒသသု စ တထာဂတဗလေသု ဣဿရ-ဘာဝံ ပါပုဏိ။ ယော သော ဧဝံ ဘူတော၊ သော ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏနိမိတ္တာနုတ္တရိမောက္ခာဓိဂမပရိဘာဝိတ-ခန္ဓသန္တာနံ ဥပါဒါယ ပဏ္ဏတ္တိကော၊ သဗ္ဗညုတပဒဋ္ဌာနံ ဝါ သစ္ဆာဘိသမ္ဗောဓိ-မုပါဒါယ ပဏ္ဏတ္တိကော သတ္တဝိသေသော ဗုဒ္ဓေါ။ တ္ထောဝတာ အတ္ထတော ဗုဒ္ဓဝိဘာဝနာ ကတာ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ဗျဉ္ဇနတော ဝိဘာဝေန္တော "**ဗုဒ္ဓေါတိ ဇေနဋ္ဌေန ဗုဒ္ဓေါ**"တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ ယထာ လောကေ အဝဂန္တာ "အဝဂတော"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ **ဗုဇ္ဈိတာ သစ္စာနီတိ ဗုဒ္ဓေါ**။ ယထာ ပဏ္ဍာသောသာ ဝါတာ "ပဏ္ဍာသုသာ"တိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ **ဗောဓေတာ ပဇာယာတိ ဗုဒ္ဓေါ**။ **သဗ္ဗညုတာယ ဗုဒ္ဓေါ**တိ သဗ္ဗဓမ္မဗုဇ္ဈနသမတ္ထာယ ဗုဒ္ဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သဗ္ဗဒဿာ-ဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါ**တိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဉာဏစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနညနေယျတာယ ဗုဒ္ဓေါ**တိ အညေန အဗောဓနိယတော သယမေဝ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝိသဝိတာယ ဗုဒ္ဓေါ**တိ နာနာဂုဏ-ဝိကသနတော [1] ပဒုမမိဝ ဝိကသနဋ္ဌေန ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဒိဏ္ဏာသဝ-သံဓါတေန ဗုဒ္ဓေါ**တိအာဒိဟိ ဆဟိ ပရိယာယေဟိ စိတ္တသန္တာနေ စကရဏမ္မ-ပဟာနေန နိဒ္ဒါယ ဝိဗုဒ္ဓေါ ပုရိသော ဝိယ သဗ္ဗကိလေသနိဒ္ဒါယ ဝိဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဒါ သဒ္ဒါတန္တိ အတ္ထတော ကေတ္တာ **သန်ဓါတေနာ**တိ ဝစနသ္သ ကောဋ္ဌာသေနာတိ အတ္ထော။ တဏ္ဟာလေပဒိဋ္ဌိလေပါဘာဝေန နိရုပ-လေပသဒ္ဒါတေန သဝါသနာနံ သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟီနတ္တာ ဇေန္တာဝစနေန ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ **ကေန္တာနိက္ကိလေသော**တိ ရာဂဒေါသမောဟာဝသေသေဟိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိက္ကိလေသော။

ကောယနမဂ္ဂံ ဂတောတိ ဗုဒ္ဓေါတိ ဂမနတ္ထာနံ ဓာတူနံ ဗုဒ္ဓနတ္ထတ္တာ ဗုဒ္ဓနတ္ထာပိ ဓာတုယော ဂမနတ္ထာ ဟောန္တေဝ၊ တသ္မာ ကောယနမဂ္ဂံ ဂတတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကောယနမဂ္ဂေါ စေတ္ထ—

"မဂ္ဂေါ ပန္ထော ပထော ပဇ္ဇော၊ အဉ္ဇသံ ဝဋ္ဋ'မာယနံ။
နာဝါ ဥတ္တရဏေတူ စ၊ ကုလ္လော စ ဘိသိ သင်္ကမော"တိ၂—

၁-နာနာဂုဏဝိသဝနတော (သီ၊ သျာ) ၂-ခု ဂ-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။

မဂ္ဂသ ဗဟူသု နာမေသု အယနနာမေန ၀ုတ္တမဂ္ဂနာမေန ၀ုတ္တော။ တသ္မာ ကေမဂ္ဂဘူတော မဂ္ဂေါ၊ နဒ္ဒေါပထဘူတောတိ အတ္ထော။ အထ ၀ါ ကေန အယိတမ္ပေါ မဂ္ဂေါတိ ကောယနမဂ္ဂေါ။ ကေနာတိ ဂဏာသင်္ကိကံ ပဟာယ ပ၀ိ၀ိတ္တေန။ အယိတမ္ပေါတိ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပေါ၊ အယန္တိ ၀ါ တေနာတိ အယနော၊ သံသာရတော နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တီတိ အတ္ထော။ ကေသံ အယနောတိ ကောယနော။ **ကေသ**န္တိ သေဋ္ဌာနံ။ သဗ္ဗသတ္တသေဋ္ဌော စ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ ကေသံ[1] မဂ္ဂဘူတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အယနဘူတော မဂ္ဂေါတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ အယတီတိ ၀ါ အယနော၊ ဂစ္ဆတိ ပ၀တ္တတီတိ အတ္ထော။ ကေသို့ အယနော မဂ္ဂေါတိ ကောယနမဂ္ဂေါ။ ကေသို့ယေ၀ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပ၀တ္တ-မာနော မဂ္ဂေါ၊ နံ အညတ္ထာတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ အပိ စ ကေ အယတီတိ ကောယနော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာမုခဘာ၀နာနယပ္ပ၀တ္တောပိ အပရဘာဂေ ကေ နိဗ္ဗာနမေ၀ ဂစ္ဆတီတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ **ကောယနမဂ္ဂေါ**တိ ကေနိဗ္ဗာနဂမနမဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။

ကော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ နံ ပရေဟိ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကိန္တု သယမေ၀ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါတိ ၀ုတ္တံ ဟောတိ။ **အဗုဒ္ဓိဓိဟတတ္တာ ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘတ္တာ ဗုဒ္ဓေါ**တိ ဗုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓံ ဗောဓေတိ ပရိယာယ၀စနမေတံ။ တတ္ထ ယထာ "နိလရတ္တာဂဏယောဂါ နိလော ပဋော၊ ရတ္တော ပဋော"တိ ၀ုစ္စတိ၊ ဧ၀ံ ဗုဒ္ဓဂဏယောဂါ"ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဉာပေတုံ ၀ုတ္တံ။

တတော ပရံ **ဗုဒ္ဓေါတိ နေတံ နာမန္တိ**အာဒိ "အတ္ထမနုဂတာ အယံ ပညတ္တီ"တိ ဉာပနတ္ထံ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **မိတ္တာ** သဟာယာ။ **အမစ္စာ** ဘစ္စာ။ **ဉာတိ** ၀ိတုပကို့ကာ။ **သာလောဟိတာ** မာတုပကို့ကာ။ **သမဏာ** ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂတာ။ **ဗြာဟ္မဏာ** ဘော၀ါဒိနော၊ သမိတပါပမဟိတပါပါ ၀ါ။ **ဒေ၀တာ** သဂ္ဂေ-ဒယော ဗြဟ္မာနော စ။ **၀ိမောက္ခန္တိ**က္ခန္တိ ၀ိမောက္ခော အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ ၀ိမောက္ခသ အန္တော အရဟတ္တဖလံ၊ တသ္မိံ ၀ိမောက္ခန္တေ ဘ၀ံ ၀ိမောက္ခန္တိကံ နာမံ။ သဗ္ဗညုဘာ၀ေါ ဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သိဒ္ဓေတိ၊ အရဟတ္တဖလော၁ယေ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ တသ္မာ သဗ္ဗညုဘာ၀ေါ ၀ိမောက္ခန္တေ ဘ၀ေါ ဟောတိ။ တံ နေမိတ္တိ-ကမ္မိ နာမံ ၀ိမောက္ခန္တေ ဘ၀ံ နာမ ဟောတိ။ တေန ၀ုတ္တံ "၀ိမောက္ခန္တိကမေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂ၀န္တာနန္တိ"။ **ဗောဓိယာ မူလေ သဟ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပဋိ-လာဘာ**တိ မဟာဗောဓိရုက္ခမူလေ ယထာ၀ုတ္တကွဏော သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပဋိလာဘေန သဟ။ **သန္ဓိကာ ပညတ္တီ**တိ အရဟတ္တဖလသန္ဓိကိရိယာယ

၁-ဇေသံ (သီ၊ သျာ)

သမ္ဗဓမ္မသဒ္ဓိကိရိယာယ ဝါ ဇာတာ ပညတ္တိ။ **ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓါ**တိ ပညတ္တိ။ အယံ ဗျဉ္ဇနတော ပုဒ္ဓဝိဘာဝနာ။ ဇ္ဈတော ပရံ **ဝဟသေတံ ဘာရန္တိ** ပရိယောသာနံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ။

၁၉၃။ စတုတ္ထဂါထာယ **ဝိဇိဂုစ္ဆတော**တိ ဇာတိအာဒီဟိ အဇ္ဈိယတော။ **ရိတ္တမာသန**န္တိ ဝိဝိတ္တံ မဉ္စပီဌံ။ **ပဗ္ဗတာနံ ဂုဟာသု ဝါ**တိ ပဗ္ဗတဂုဟာသု ဝါ ရိတ္တမာသနံ ဘဇတောတိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။

ဇာတိယာ ဝိဇိဂုစ္ဆတောတိ ဇာတိံ ဝိဇိဂုစ္ဆတော။ **ဇရာယ။ ဗျာဓိနာ**တိ-အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဘဇတော**တိ ဧဝမာဒီသု **ဘဇတော**တိ ဘဇန္တဿ။ **သေဝတော**တိ သေဝန္တဿ။ **နိသေဝတော**တိ သမ္မာ သေဝန္တဿ။ **သံသေဝတော**တိ ပုနပ္ပုနံ သေဝန္တဿ။ **ပဋိသေဝတော**တိ ဥပဂန္တွာ သေဝန္တဿ။ **ပဗ္ဗတပဗ္ဘာရာ**တိ ပဗ္ဗတကုစ္ဆိယော။

၁၉၄။ ပဉ္စမဂါထာယ **ဥစ္စာဝစေသူ**တိ ဟီနပဏီတေသု။ **သယနေသူ**တိ ဝိဟာရာဒီသု သေနာသနေသု။ **ကိဝန္တော ဘဏ္ဍ ဘေရဝါ**တိ ကိတ္တကာ ဘဏ္ဍ ဘယကာရကာ။ "ကဝန္တော"တိပိ ပါဌော၊ ကဇန္တောတိ စသ အတ္ထော။

ကဝန္တောတိ သဒ္ဒါယန္တော။ **ကဇန္တော**တိ အဗျတ္တသဒ္ဒံ ကရောန္တော။ **နဒန္တော**တိ ဥက္ကုဋ္ဌိံ ကရောန္တော။ **သဒ္ဒံ ကရောန္တော**တိ ဝါစံ ဘာသန္တော။ **ကတိ**တိ ပုစ္ဆာ။ **ကိတ္တကာ**တိ ပမာဏပုစ္ဆာ။ **ကိဝတကာ**တိ ပရိစ္ဆေဒပုစ္ဆာ။ **ကိဝဗဟုကာ**တိ ပမာဏပရိစ္ဆေဒပုစ္ဆာ။ **တေ ဘေရဝါ**တိ ဧတေ ဘယဇနနုပဒ္ဒဝါ ဘယာရမ္မဏာ။ **ကိဝဗဟုကာ**တိ ပုစ္ဆိတေ အာရမ္မဏေ ဒဿေတုံ "**သီဟာ ဗျဂ္ဃါ ဒီပိ**"တိအာဒိဟိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။

၁၉၅။ ဆဋ္ဌဂါထာယ **ကတိ ပရိဿယာ**တိ ကိတ္တကာ ဥပဒ္ဒဝါ။ **အဂတံ ဒိသ**န္တိ နိဗ္ဗာနံ။ တဉ္ဟိ အဂတပုဗ္ဗတ္တာ အဂတံ၊ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတော ဒိသာ စာတိ။ တေန ဝုတ္တံ "အဂတံ ဒိသ"န္တိ။ "အမတံ ဒိသ"န္တိပိ ပါဌော။ **အဘိသမ္ဘဝေ**တိ အဘိသမ္ဘဝေယျ။ **ပန္တာနီ**တိ ပရိယန္တေ။

အဂတပုဗ္ဗာ သာ ဒိသာတိ ယာ ဒိသာ သုပိနန္တေနပိ န ဂတပုဗ္ဗာ။ **နာ သာ ဒိသာ ဂတပုဗ္ဗာ**တိ သော ဒိသာ ဝုတ္တနယေန န ဂတပုဗ္ဗာ။ **ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ**တိ အနေန ဒီဃကာလေန။

သမတိတ္တိကန္တိ အန္တောမုခဝဋ္ဋိလေခံ ပါပေတွာ သမဘာရိတံ။ **အနဝသေက**န္တိ အနဝသိဒ္ဓနကံ အပရိသိဒ္ဓနကံ ကတွာ။ **တေလပတ္တ**န္တိ ပက္ခိတ္တတေလံ တေလ-ပတ္တံ။ **ပရိဟရေယျာ**တိ ဟရေယျ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျ။ **ဧဝံ သစိတ္တမနုရက္ခေ**တိ တံ တေလဘာရိတံ ပတ္တံ ဝိယ အတ္တာနော စိတ္တံ ကာယဂတာယ သတိယာ ဂေါစရေ စေဝ သမ္မယုတ္တာသတိယာ စာတိ ဥဘိန္နံ အန္တရေ ပက္ခိပိတွာ ယထာ မုဟုတ္တမ္ပိ ဗဟိဒ္ဓါ ဂေါစရေ နု ဝိက္ခိပတိ၊ တထာ ပက္ခိတော ယောဂါဝစရော ရက္ခေယျ ဂေါပယေယျ။ ကိံကာရဏာ? တေသဉ ဟိ—

ဒုန္နိဂ္ဂဟသဉ လဟုနော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
စိတ္တသ ဒမထော သာဓု၊ စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ[၁]။

တသ္မာ—

သုဒုဒ္ဒသံ သုနိပုဏံ၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနံ။
စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝိ၊ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ[၁]။

ဣဒဉ္စိ—

ဒူရင်္ဂမံ ဧကစရံ၊ အသရီရံ ဂုဟာသယံ။
ယေ စိတ္တံ သံယမေဿန္တိ၊ မောက္ခန္တိ မာရဗန္ဓနာ[၁]။

ဣတရဿ ပန—

အနဝဋ္ဌိတစိတ္တဿ၊ သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတော။
ပရိပ္လဝပသာဒဿ၊ ပညာ န ပရိပူရတီ[၁]။

ထိရကမ္မဋ္ဌာနသဟာယဿ ပန—

အနဝဿုတစိတ္တဿ၊ အနန္ဓာဟတစေတသော။
ပုညပါပပဟီနဿ၊ နတ္ထိ ဇာဂရတော ဘယံ[၁]။

တသ္မာ တေံ—

ဖန္ဒနံ စပလံ စိတ္တံ၊ ဒူရက္ခံ ဒုန္နိဝါရယံ။
ဥဇုံ ကရောတိ မေဓာဝီ၊ ဥသုကာရော၀ တေဇနံ[၁]။

ဧဝံ ဥဇုံ ကရောန္တော သစိတ္တမနုရက္ခေ။

၁-ခု ၁-၁၈-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ပဏ္ဍိယာနော ဒိသံ အဂတပုဗ္ဗန္တိ ဣမသ္မိံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနေ ကမ္မံ အာရဘိတ္ဝာ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အဂတပုဗ္ဗံ ဒိသံ ပဏ္ဍေန္တော ဝုတ္တနယေန သကံ စိတ္တံ ရက္ခေယျာတိ အတ္ထော။ ကာ ပနေသာ ဒိသာ နာမ—

"မာတာပိတာ ဒိသာ ပုဗ္ဗာ၊ အာစရိယာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။
ပုတ္တဒါရာ ဒိသာ ပစ္ဆာ၊ မိတ္တာမစ္စာ စ ဥတ္တရာ။
ဒါသကမ္မကရာ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥဒ္ဓံ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
တော ဒိသာ နမဿေယျ၊ အလမတ္တော ကုလေ ဂိဟီ"တိ[1]—

တ္ထေ တာဝ မာတာပိတာဒယော "ဒိသာ"တိ ဝုတ္တာ။

"ဒိသာ စတဿော ဝိဒိသာ စတဿော၊
ဥဒ္ဓံ အဓော ဒသ ဒိသာ ဣမာယော။
ကတမံ ဒိသံ တိဋ္ဌတိ နာဂရာဇာ၊
ယမဒ္ဒသာ သုပိနေ ဆဗ္ဗိသာဂ"န္တိ[2]—

တ္ထေ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါ ဒိသာဝ "ဒိသာ"တိ ဝုတ္တာ။

"အဂါရိနော အနဒ္ဓဒပါနဝတ္ထဒါ၊
အဂ္ဂါယိကာတမ္ပိ ဒိသံ ဝဒန္တိ။
သော ဒိသာ ပရမာ သေတကေတု၊
ယံ ပတ္ထာ ဒုက္ခီ သုခိနော ဘဝန္တိ"တိ[3]—

တ္ထေ နိဗ္ဗာနံ "ဒိသ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမာပိ တဒေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တက္ကာ့ကျယံ ဝိရာဂန္တိအာဒီဟိ ဒိဿတိ အပဒိဿတိ တသ္မာ "ဒိသာ"တိ ဝုစ္စတိ။ အနမတဂ္ဂေ ပန သံသာရေ ကေနစိ ဗာလပုထုဇ္ဇနေန သုပိနေနပိ အဂတပုဗ္ဗတာယ "အဂတပုဗ္ဗာ ဒိသာ နာမာ"တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ပတ္ထယန္တေန ကာယဂတာသတိယာ ယောဂေါ ကရဏီယောတိ။ **ဝဇ္ဇေတော**တိအာဒိသု တ္ထေ မဂ္ဂပ္ပါဒတော သမီပံ ဝဇတော။ ဋ္ဌိတိကာ့ကော **ဂန္ဆတော**။ ဖလော၁ယတော[4] **အတိက္ကမတော**။

အန္တေတိ အန္တမှိ ဋ္ဌတော။ **ပန္တေ**တိ ဝနဂဟနဂမ္ဘိရေ ဋ္ဌတော။ **ပရိယန္တေ**တိ ဒူရဘာဝေန ပရိယန္တေ ဋ္ဌတော။ **သေလန္တေ**တိ ပဗ္ဗတာနံ အန္တေ။ **ဝနန္တေ**တိ ဝနဃဋ္ဋာနံ အန္တေ။ **နဒန္တေ**တိ နဒီနံ အန္တေ။ **ဥဒကန္တေ**တိ ဥဒကာနံ ပရိယန္တေ။ **ယတ္ထ နု ကသိယတိ နု ဝပီယတီ**တိ ယသ္မိံ ကသနဉ္စ ဝပနဉ္စ နု ကရီယတိ။

၁-ဒီ ၃-၁၅၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၅-၃၇၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၅-၁၃၈-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဖလေ ဒဿနတော (သီ)၊ ဖလဒဿနတော (သျာ)

ဇနန္တံ[1] **အတိက္ကမိတ္ဘာ** ဋ္ဌတေ။ **မနုဿာနံ အနုပစာရေ**ကိ ကသနဝပနဝသေန မနုသ္သေဟိ အနုပစရိတမ္မေ သေနာသနေ။

၁၉၆။ သတ္တမဂါထာယ **ကျာဿ ဗျပ္ပထယော အဿူ**တိ ကိဒ္ဒိသာန် တဿ ဝစနာန် အဿု။

မုဿဝါဒံ ပဟာယာတိ ဇေတ္ထ မုသာတိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္ထ-ဘဉ္ဇနကော ဝစီပယောဂေါ ကာယပယော်ဂေါ ဝါ။ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပါယေန ပနဿ ပရဝိသံဝါဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ **မုဿာဝါဒေါ**။ အပရော နယော—**မုဿာ**တိ အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု၊ **ဝါဒေါ**တိ တဿ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။ လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထုံ တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ **မုဿာဝါဒေါ**။ သော ယမတ္ထံ ဘဉ္ဇတိ၊ တဿ အပ္ပတာယ အပ္ပဿာဝဇ္ဇော၊ မဟန္တတာယ မဟာဿာဝဇ္ဇော။ အပိ စ ဂဟဋ္ဌာနံ အတ္တနော သန္တကံ အဒါတုကာမတာယ "နတ္ထိ"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တော အပ္ပဿာဝဇ္ဇော၊ သက္ခိနာ ဟုတ္ဝာ အတ္ထဘဉ္ဇနတ္ထံ ဝုတ္တော မဟာဿာဝဇ္ဇော။ ပဗ္ဗဇိတာနံ အပ္ပကမ္ပိ တေလံ ဝါ သပ္ပိံ ဝါ လဘိတ္ဝာ ဟသာဓိပ္ပါယေန "အဇ္ဇ ဂါမေ တေလံ နဒီ မညေ သန္ဒတိ"တိ ပူရက္ခကထာနယေန ပဝတ္တော အပ္ပဿာဝဇ္ဇော၊ အဒိဋ္ဌေပဝ ပန ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန ဝဒန္တာနံ မဟာဿာဝဇ္ဇော။

တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—အတထံ ဝတ္ထု၊ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ တဒ္ဇော ဝါယာမော ပရဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကော ဝ။ သော စ ကာယေန ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ပရဝိသံဝါဒက-ကိရိယာကရဏော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တာယ စေ ကိရိယာယ ပရော တမတ္ထံ ဇာနာတိ၊ အယံ ကိရိယသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာကမ္မဏော ဧဝ မုသာဝါဒကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ။

သစ္စံ ဝဒတီတိ **သစ္စဝါဒီ**။ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိ ဃဋ္ဋေတီတိ **သစ္စသန္ဓော**၊ နအန္တရန္တရာ မုသာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ပုရိသော ကဒါစိ မုသာ ဝဒတိ၊ ကဒါစိ သစ္စံ၊ တဿ မုသာဝါဒေန အန္တရိကတာယ သစ္စံ သစ္စေန န ဃဋ္ဋိယတိ၊ တသ္မာ န သော သစ္စသန္ဓော။ အယံ ပန န တာဒိသော၊ ဇီဝိတဟေတုပိ မုသာ အဝတ္ဝာ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိယေဝါတိ သစ္စသန္ဓော။

ဌေတောတိ ထိရော၊ ထိရကထောတိ အတ္ထော။ ဧကော ပုဂ္ဂလော ဟလိဒ္ဒိရာဂေါ ဝိယ ထုသရာသိမှိ နိခါတခါဏု ဝိယ အသိသိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္ဘဏ္ဍမိဝ

စ နံ ထိရကထော ဟောတိ။ ဧကော ပါသာဏလေခါ ဝိယ ဣန္ဒခီလော ဝိယ စ ထိရကထော ဟောတိ၊ အသိနာ သိသံ ဆိန္ဒန္တော ဒွေကထာ နံ ကထေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ထေတော။

ပစ္စယိကောတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗော၊ သဒ္ဓါယိတဗ္ဗကောတိ အတ္ထော။ ကေစ္စော ဟိ ပုဂ္ဂလော နံ ပစ္စယိကော ဟောတိ၊ "ဣဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေနာ"တိ ဝုတ္တေ "မာ တသ္သ ဝစနံ သဒ္ဒဟထာ"တိ ဝတ္တုမ္ပတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကော ပစ္စယိကော ဟောတိ၊ "ဣဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေနာ"တိ ဝုတ္တေ "ယဒိ တေန ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေဝ ပမာဏံ၊ ဣဒါနိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ ဣဒ"န္တိ ဝတ္တုမ္ပတံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပစ္စယိကော။ **အဝိသံဝါဒကော လောကသ္မာ**တိ တာယ သစ္စဝါဒိတာယ လောကံ နံ ဝိသံဝါဒေတီတိ အတ္ထော။

ဝိသုဏ်ံ ဝါစံ ပဟာယာတိအာဒီသု ယာယ ဝါစာယ ယသ္သ တံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ တသ္သ ဟဒယေ အတ္တနော ပိယဘာဝံ ပရသ္သ စ သုညဘာဝံ ကရောတိ၊ သာ ဝိသုဏ်ဝါစာ။ ယာယ ပန အတ္တာနုမ္ပိ ပရမ္ပိ ဖရိသုံ ကရောတိ၊ ယာ ဝါစာ သယမ္ပိ ဖရိသာ၊ နေဝ ကက္ကသုခါ နံ ဟဒယင်္ဂမာ၊ အယံ **ဖရုသ-ဝါစာ**။ ယေန သမ္ပံ ပလပတိ နိုရတ္ထကံ၊ သော **သမ္ဖပ္ပလာပေါ**။ တေသံ မူလဘူတာဝိ စေတနာ ဝိသုဏ်ဝါစာဒိနာမမေဝ လဘတိ၊ သာ ဧဝ ဣဓ အဓိပ္ပေတာတိ။

တတ္ထ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တသ္သ ပရေသံ ဝါ ဘေဒါယ အတ္တနော ဝိယကမ္မတာယ ဝါ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ **ဝိသုဏ်ဝါစာ**။ သာ ယသ္သ ဘေဒံ ကရောတိ၊ တသ္သ အပ္ပဂုဏ်တာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ၊ မဟာဂုဏ်တာယ မဟာသာဝဇ္ဇာ။

တသ္သာ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ဘိန္နံ ဝတ္ထုံ ပရော၊ "ဣတိ ဣမေ နာနာ ဘဝိဿန္တိ ဝိနာ ဘဝိဿန္တိ"တိ ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဝါ, "ဣတိ အဟံ ဝိယော ဘဝိဿာမိ ဝိဿာသိကော"တိ ဝိယကမ္မတာ ဝါ၊ တဒ္ဓော ဝါယာမော၊ တသ္သ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။

ဣမေသံ ဘေဒါယာတိ ယေသံ ဣတော ဝုတ္တာနံ သန္တိကေ သုတံ၊ တေသံ ဘေဒါယ။ **ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ**တိ ဒ္ဝိန္နံ မိတ္တာနံ ဝါ သမာနုပဇ္ဈာယကာဒိနံ ဝါ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဘိန္နာနံ ဧကမေကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ "တုမှာကံ ဤဒိသေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝံ ဗဟုသုတာနံ ဣဒံ နာမ ယုတ္တ"န္တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ သန္ဓာနံ ကတ္တာ။ **အနုပ္ပဒါတာ**တိ သန္ဓာနာနုပ္ပဒါတာ၊ ဒ္ဝေ ဇနေ သမဂ္ဂေ

ဒိသွာ "တုမှာကံ ဧ၀ရူပေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧ၀ရူပေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာ-ဂတာနံ အနုစ္ဆ၀ိကမေတ"န္တိအာဒိနိ ၀တ္ဝာ ဒဠ္ဎီကမ္မံ ကတ္ဟာတိ အတ္ထော။

သမဂ္ဂေါ အာရာမော အဿာတိ **သမဂ္ဂါရာမော၊** ယတ္ထ သမဂ္ဂါ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ၀သိတုမ္ပိ န ဒ္ဃတီတိ အတ္ထော။ "သမဂ္ဂရာမော"တိပိ ပါဠိ၊ အယမေ၀တ္ထော။ **သမဂ္ဂရတော**တိ သမဂ္ဂေသု ရတော၊ တေ ပဟာယ အညတြ ဂန္တုမ္ပိ န ဒ္ဃတီတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ ဒိသွာပိ သုတ္ဝာပိ နန္ဒတီတိ **သမဂ္ဂနန္ဒီ**။ **သမဂ္ဂ-ကရဏိံ ၀ါစံ ဘာသိတာ**တိ ယာ ၀ါစာ သတ္ထာ သမဂ္ဂေယေ၀ ကရောတိ၊ တံ သာမဂ္ဂိဂုဏပရိဒီပကမေ၀ ၀ါစံ ဘာသတိ၊ န ဒ္ဃတိ။

ပရဿ မမ္မစ္ဆေဒကကာယ၀စီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဧကန္တဖရုသစေတနာ **ဖရုသ၀ါစာ**။ မမ္မစ္ဆေဒကော ပယောဂေါ စိတ္တသက္ခတာယ ဖရုသ၀ါစာ နဟောတိ။ မာတာပိတရော ဟိ ကဒါစိ ပုတ္တကေ ဧ၀မ်ိ ၀ဒန္တိ "စောရာ ဧ၀ါ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ကရောန္တု"တိ၊ ဥပ္ပလပတ္တမ်ိ စ နေသံ ဥပရိ ပတန္တံ န ဒ္ဃန္တိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ ကဒါစိ နိသိတကေ ဧ၀ံ ၀ဒန္တိ "ကိံ ဒ္ဃမေ အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော စရန္တိ၊ နိဋ္ဌမထ နေ"တိ။ အထ စ နေသံ အာဂမာဓိဂမသမ္ပတ္တိံ ဒ္ဃန္တိ။ ယထာ စ စိတ္တသက္ခတာယ ဖရုသ၀ါစာ နဟောတိ၊ ဧ၀ံ ၀စနသက္ခ-တာယ အဖရုသ၀ါစာပိ နဟောတိ။ နဟိ မာရာပေတုကာမဿ "ဒ္ဃမံ သုံခံ သယာပေထာ"တိ ၀စနံ အဖရုသ၀ါစာ ဟောတိ၊ စိတ္တဖရုသတာယ ပနေသာ ဖရုသ၀ါစာ၀၊ သာ ယံ သန္ဓာယ ပ၀တ္တိတာ။ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပ-သာ၀ဇ္ဇာ၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာ၀ဇ္ဇာ။ တဿာ တယော သမ္ဘာရာ— အက္ကောသိတဗ္ဗော ပရော ကုဒ္ဓိတစိတ္တံ အက္ကောသနာတိ။

နေလာတိ လေံ ၀ုစ္စတိ ဒေါသော၊ နာသေန္တာ ဧလေန္တိ နေလာ၊ နိဒ္ဒေါသာတိ အတ္ထော။ "နေလင်္ဂေါ သေတပစ္ဆာဒေါ"တိ ဍ ထ္ထေ ၀ုတ္တနေလံ ၀ိယ။ **ကဏ္ဏ-သုခါ**တိ ဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ ကဏ္ဏာနံ သုခါ၊ သုစိ၀ိဒ္ဓါနံ ၀ိယ ကဏ္ဏသူလံ န ဇနေတိ။ အတ္ထမဓုရတာယ သကလသရီရေ ကောပံ အဇနေတ္ဝာ ပေမံ ဇနေတီတိ **ပေမနီယာ**။ ဟဒယံ ဂစ္ဆတီ အပဋိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ ပ၀ိသတီတိ **ဟဒယင်္ဂမာ**။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ ပုရေ ဘ၀ါတိ **ပေါရီ**။ ပုရေ သံ၀ဒ္ဓနာရီ ၀ိယ သုကုမာရာတိ၀ိ **ပေါရီ**။ ပုရဿ ဧသာတိ၀ိ **ပေါရီ**၊ နဂရ၀ါသိနံ ကထာတိ အတ္ထော။ နဂရ၀ါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ ဟောန္တိ၊ ၀ိတိမတ္တံ ၀ိတာတိ ဘာတိမတ္တံ ဘာတာတိ ၀ဒန္တိ။ ဧ၀ရူပိ ကထာ ဗဟုနော ဇနဿ

၁-ခု ၁-၁၇၃၊ ခု ၁၀-၂၀၂-၀၌ဒီသု။

ကန္တာ ဟောတိတိ **မဟဇနကန္တာ**။ ကန္တာဘာဝေနေဝ မဟုနော ဇနသ မနာပါ စိတ္တာဝုဓိကရာတိ **မဟဇနမနာပါ**။

အနတ္ထဝိညာပိကာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အကုသလစေတနာ **သမ္ဖပ္ပလာပေါ**။ သော အာသေဝနမန္ဒတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အာသေဝန-မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တသ ဒွေ သမ္ဘာရာ— ဘာရတယုဒ္ဓ-သိတာဟရဏာဒိနိရတ္ထကကထာ ပုရေက္ခာရတာ၊ တထာရူပိကထာကထနဉ္စ။

ကာလေန ဝဒတိတိ **ကာလဝါဒီ**၊ ဝတ္တမ္မယုတ္တကာလံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ဘူတံ တစ္ဆံ သဘာဝမေဝ ဝဒတီတိ **ဘူတဝါဒီ**။ ဒိဋ္ဌမ္မိကသမ္ပရာ-ယိကတ္ထသန္နိဿိတမေဝ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **အတ္ထဝါဒီ**။ နဝလောကုတ္တရမ္မ-သန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဓမ္မဝါဒီ**။ သံဝရဝိနယပဟာနဝိနယသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဝိနယဝါဒီ**။ နိဓာနံ ဝုစ္စတိ ဌပနောကာသော၊ နိဓေနမသာ အတ္ထီတိ **နိဓာနဝတီ**၊ ဟဒယေ နိဓာတမ္ဗယုတ္တံ ဝါစံ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။ **ကာလေနာ**တိ ဧဝရူပိံ ဘာသမာနောပိ စ "အဟံ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိဿာမိ"တိ နာ အကာလေန ဘာသတိ၊ ယုတ္တကာလံ ပန အပေက္ခိတ္ဝာဝ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **သာပဒေသ**န္တိ သဥပမံ၊ သကာရဏ္ဏန္တိ အတ္ထော။ **ပရိယန္တဝတီ**န္တိ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတ္ဝာ ယထာသာ ပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ၊ ဧဝံ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **အတ္ထသံဟိတ**န္တိ အနေကေဟိ နယေဟိ ဝိဘဇန္တေန ပရိယာဒါတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အတ္ထသမ္ပန္နံ။ ယံ ဝါ သော အတ္ထဝါဒီ အတ္ထံ ဝဒတိ၊ တေန အတ္ထေန သဟိတတ္တာ အတ္ထသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ နာ အညံ နိက္ခိပိတ္ဝာ အညံ ဘာသတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

စတ္ဂူဟိ ဝစီသုစရိတေဟိတိ "မုသာဝါဒံ ပဟာယာ"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေဟိ စတူဟိ ဝါစာဟိ ယုတ္တေဟိ သုဋ္ဌု စရိတေဟိ။ **သမန္နာဂတော**တိ အပရိဟီနော။ **စတုဒေါသာပဂတံ ဝါစံ ဘာသတီ**တိ အပ္ပိယာဒိဟိ စတူဟိ ဒေါသေဟိ အပဂတံ ပရိဟီနံ ဝါစံ ဘာသတိ။

အတ္ထိ အဂေါစရောတိ ကိန္တာပိ ထေရော သမဏာစာရံ သမဏဂေါစရံ ကထေတုကာမော "အတ္ထိ အဂေါစရော၊ အတ္ထိ ဂေါစရော"တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိ၊ ယထာ ပန မဂ္ဂကုသလော ပုရိသော မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တော "ဝါမံ မုဉ္စ၊ ဒက္ခိဏံ ဂဏှာ"တိ ပဌမံ မုဉ္စိတဗ္ဗံ သဘယမဂ္ဂံ ဥပ္ပထမဂ္ဂံ အာစိက္ခတိ၊ ပဆ္ဆာ ဂဟေတဗ္ဗံ ခေမမဂ္ဂံ ဥဇုမဂ္ဂံ၊ ဧဝမေဝ မဂ္ဂကုသလပုရိသသဒိသော ဓမ္မသေနာပတိ ပဌမံ

ပဟာတဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ အဂေါစရံ အာစိက္ခိတွာ ပစ္ဆာ ဂေါစရံ အာစိက္ခိတုကာမော **"ကတမော အဂေါစရော"**တိအာဒိမာဟ။ ပုရိသေန ဟိ အာစိက္ခိတမ္ပေါ သမ္ပဇ္ဇေယျ ဝါ န ဝါ၊ တထာဂတေန အာစိက္ခိတမေ္ပါ အပက္ကမော ဗုဒ္ဓဝိသယဋ္ဌံ ဝဇိရံ ဝိယ အဝိရဇ္ဈနကော နိဗ္ဗာနနဂရံယေဝ သမောသရတိ့။ တေန ဝုတ္တံ "ပုရိသော မဂ္ဂကုသလော်တိ ခေါ တိသ္သ တထာဂတသ္သေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ"တိ ၁။

ယသ္မာ ဝါသသီသံ နှာနေန ပဟီနသေဒမလဇလ္လိကဿ ပုရိသဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဝိဘူသနဝိဓာနံ ဝိယ ပဟီနပါပဓမ္မဿ ကလျာဏဓမ္မသမာယောဂေါ သမ္ပန္နရူပေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ သေဒမလဇလ္လိက် ဝိယ ပဟာတဗ္ဗံ ပဌမံ အဂေါစရံ အာစိက္ခိတွာ ပဟီနသေဒမလဇလ္လိကဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဝိဘူသနဝိဓာနံ ဝိယ ပစ္ဆာ ဂေါစရံ အာစိက္ခိတုကာမောပိ **"ကတမော အဂေါစရော"**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ဂေါစရော**တိ ဝိဇ္ဈုပါတာဒိနံ အတ္ထာယ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနံ။ အယုတ္တဋ္ဌာနံ **အဂေါစရော**။ ဝေသိယာ ဂေါစရော အဿာတိ **ဝေသိယာဂေါစရော**၊ မိတ္တသန္ထဝဝသေန ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဝေသိယာ နာမ ရူပူပဇီဝိနိယော ယေန ကေနစိဒေဝ သုလဘဋ္ဌာနေန မိတ္တသန္ထဝသိနေဟဝသေန ဥပသင်္ကမန္တော ဝေသိယာဂေါစရော နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝံ ဥပသင်္ကမိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကိံကာရဏာ? အာရက္ခဝိပတ္တိတော။ ဧဝံ ဥပသင်္ကမန္တော သိ ဟိ စိရရက္ခိတဂေါပိတောဝိ သမဏဓမ္မော ကတိပါဟေနေဝ နသ္သတိ။ သစေပိ န နသ္သတိ၊ ဂရဟံ လဘတိ။ ဒက္ခိဏာဝဝသေန ပန ဥပသင်္ကမန္တေန သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ။

ဝိဓဝါ ဝုစ္စန္တိ မတပတိကာ ဝါ ပဝုဋ္ဌပတိကာ ဝါ။ **ထုလ္လကုမာရိယော**တိ မဟလ္လိကာ အနိဋ္ဌဂတကုမာရိယော။ **ပဏ္ဍကော**တိ လောကာမိသနိသိတကထာဗဟုလော ဥဿန္နကိလေသော အဂူပသန္တပရိဠာဟော နပုံသကော။ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဥပသင်္ကမနေ အာဒီနဝေါ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဘိက္ခုနိယာ**ပိ ဧသေဝ နယော။ အပိ စ ဘိက္ခူ နာမ ဥဿန္နဗြဟ္မစရိယာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဘိက္ခုနိယော။ တေ အညမညံ သန္ဓဝဝသေန ကတိပါဟေနေဝ ရက္ခိတဂေါပိတသမဏဓမ္မံ နာသေန္တိ။ ဂိလာနပုစ္ဆကေန ပန ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနာ ပုပ္ဖါနိ လဘိတွာ ပူဇနတ္ထာယပိ ဩဝါဒဒါနတ္ထာယပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

၁-သံ ၂-ဂဠ-ပိဇ္ဇေ။　　၂-အနိဝိဒ္ဓ (သီ၊ သျာ)

ပါနာဂါရန္တိ သုရာပါနဃရံ[1]၊ တံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယကရေဟိ သုရာသောဏ္ဍေဟိ အဝိဝိတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ တေဟိ သဒ္ဓိံ သဟသောဏ္ဍဝသေန ဥပသင်္ကမိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော ဟောတိ။ **သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ရာဇူဟိတိအာဒီသု ရာဇာနော**တိ အဘိသိတ္တာ ဝါ ဟောန္တု၊ အနဘိသိတ္တာ ဝါ၊ ယေ ရဇ္ဇမနုသာသန္တိ။ **ရာဇမဟာမတ္တာ**တိ ရာဇူနံ ဗဟုသရိယသဒိသာယ မဟာတိယာ ဗဟုသရိယမတ္တာယ သမန္နာဂတာ။ **တိတ္ထိယာ**တိ ဝိပရီတဒဿနာ ဗာဟိရပရိဗ္ဗာဇကာ။ **တိတ္ထိယသာဝကာ**တိ ဘတ္တိဝသေန တေသံ ပစ္ဆယဒါယကာ၊ ဧတေဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂဇာတော ဟောတီတိ အတ္ထော။

အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေနာတိ အနနုလောမိကသံသဂ္ဂေါ နာမ တိဿန္နံ သိက္ခာနံ အနနုလောမော ပစ္ဆိကသံသဂ္ဂေါ။ ယေန ဗြဟ္မစရိယန္တရာယံ ပညတ္တိဝိတိက္ကမံ သလ္လေခပရိဟာနိဉ္စ ပါပုဏာတိ။ သေယျထိဒံ? ရာဇရာဇမဟာမတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သဟသောကိတာ သဟနန္ဒိတာ သမသုခဒုက္ခတာ ဥပ္ပဋ္ဌေသု ကိစ္စကရဏီယေသု အတ္တနာ ယောဇံ၂ အာပဇ္ဇနတာ တိတ္ထိယတိတ္ထိယသာဝကေဟိ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆန္ဒရုစိသမာစာရတာ ကေစ္ဆန္ဒရုစိသမာစာရဘာဝါဝဟော ဝါ သိနေဟပဟုမာနသန္ဆဝေါ။ တတ္ထ ရာဇရာဇမဟာမတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂေါ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယကရော၊ ဧတဒေဟိ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ တေသံ လဒ္ဓိဂ္ဂဟဏံ။ တေသံ ပန ဝါဒံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဂဏှာပေတုံ သမတ္ထေန ဥပသင်္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဧဒါနိ အပရေနပိ ပရိယာယေန အဂေါစရံ ဒဿေတုံ "**ယာနိ ဝါ ပန တာနိ ကုလာနီ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **အဿဒ္ဓါနီ**တိ ဗုဒ္ဓါဒီသု သဒ္ဓါဝိရဟိတာနိ။ တာနိ "ဗုဒ္ဓေါ သဗ္ဗညူ၊ ဓမ္မော နိယျာနိကော၊ သံဃော သုပ္ပဋိပန္နော"တိ နသဒ္ဒဟန္တိ။ **အပ္ပသန္နာနီ**တိ စိတ္တံ ပသန္နံ အနာဝိလံ ကာတုံ နသက္ကောန္တိ။ **အက္ကောသကပရိဘာသကာနီ**တိ အက္ကောသကာနိ စေဝ ပရိဘာသကာနိ စ။ "စောရောသိ၊ ဗာလောသိ၊ မူဠှောသိ၊ ဃဋ္ဋောသိ၊ ဂေါဏောသိ၊ ဂဒြဘောသိ၊ အာပါယိကောသိ၊ နေရယိကောသိ၊ တိရစ္ဆာနဂတောသိ၊ နတ္ထိ တုယှံ သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိယေဝ တုယှံ ပါဋိကင်္ခါ"တိ ဧဝံ ဒဿဟိ အက္ကောသဝတ္ထူဟိ အက္ကောသန္တိ၊ "ဟောတု၊ ဣဒါနိ တံ ပဟရိဿာမ၊ ဗန္ဓိဿာမ၊ ဝဓိဿာမာ"တိ ဧဝံ ဘယဒဿနေန ပရိဘာသန္တိ စာတိ အတ္ထော။

၁-သုရာဂါရံ (က) ၂-ဝေါယောဇံ (က)

အနုဇ္ဈကာမာနီတိ အတ္ထံ နဂ္ဆန္တိ၊ အနတ္ထမေ၀ ဂ္ဂဆ္ဆန္တိ။ **အဟိတကာမာနီ**တိ အဟိတမေ၀ ဂ္ဂဆ္ဆန္တိ၊ ဟိတံ နဂ္ဆန္တိ။ **အဖာသုကာမာနီ**တိ ဖာသုကံ နဂ္ဆန္တိ၊ အဖာသုကမေ၀ ဂ္ဂဆ္ဆန္တိ။ **အယောဂက္ခေမကာမာနီ**တိ စတ္ဂူဟိ ယောဂေဟိ ခေမံ နိဗ္ဗာယံ[1] နဂ္ဆန္တိ၊ သဘာယမေ၀ ဂ္ဂဆ္ဆန္တိ။ **ဘိက္ခု**ာနန္တိ ဣတ္ထိသာမဏေရာပိ သင်္ဃံ ဂစ္ဆန္တိ။ **ဘိက္ခု**နီနန္တိ ဣတ္ထိသိက္ခမာနာ သာမဏေရိယောပိ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဟိ ဘဂ၀န္တံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စေ၀ သရဏဂတာနဉ္စ စတုန္နမ္ပိ ပရိသာနံ တာနိ အနတ္ထကာမာနိယေ၀။ **တထာရူပါနိ ကုလာနိ**တိ ဧ၀ရူပါနိ ခတ္တိယကုလာဒီနိ ကုလာနိ။ **ဧသ၀တီ**တိ နိဿာယ ဇီ၀တိ။ **ဘ၀တီ**တိ ဥပသင်္ကမတိ။ **ပယိရူပါသတီ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဥပသင်္ကမတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ဧ၀သိယာဒိဂေါစရသ္မ ဧ၀သိယာဒိကော ရာဇာဒိသံသဋ္ဌသ္မ ရာဇာဒိကော အသဒ္ဓကုလာဒိသေ၀ကသ္မ အသဒ္ဓကုလာဒိကော စာတိ တီဟပိကာရော[2] အယုတ္တဂေါစရော "အဂေါစရော"တိ ဧ၀ဒိတမ္ဘော။

တသ္မ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန အဂေါစရတ္တာ ဧ၀ဒိတမ္ဘာ—ဧ၀သိယာဒိကော တာ၀ ပဉ္စကာမဂုဏနိဿယတော အဂေါစရော ဧ၀ဒိတမ္ဘော။ ယထာဟ "ကော စ ဘိက္ခ၀ေ ဘိက္ခုနော အဂေါစရော ပရ၀ိသယော၊ ယဒိဒံ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ"တိ[3]။ ရာဇာဒိကော ဈာနာနုယောဂသ္မိ[4] အနုပနိဿယတော လာဘသက္ကာရာသနိစက္ကနိပ္ပါဒနတော[5] ဒိဋ္ဌိ၀ိပတ္တိဟေတုတော စ၊ အသဒ္ဓကုလာဒိကော သဒ္ဓါဟာနိစိန္တာပဒေါသာ၀ဟနတော[6] အဂေါစရော။

အန္တရဃရပ္ပ၀ေသာဒိကော စ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာဒိကော စ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဝိသုကဒဿနာနုယောဂေါ စ ပဉ္စကာမဂုဏာ စာတိ စတုဗ္ဗိဓော၀ိ ပန ကိလေသုပတ္တိ၀သေန အဂေါစရောတိ ဧ၀ဒိတမ္ဘော။

မာ ဘိက္ခ၀ေ အဂေါစရေ စရထာတိ စရိတုံ အယုတ္တဋ္ဌာနေ မာ စရထ။ **ပရ၀ိသယေ**တိ သတ္တာ၀ိသယေ။ **အဂေါစရေ ဘိက္ခ၀ေ စရတ**န္တိ အယုတ္တဋ္ဌာနေ စရန္တာနံ။ "စရ"န္တိ ပါဌေါ။ **လစ္ဆာ**တိ လဘိသတိ ပသိဿတိ။ **မာရော**တိ ဒေ၀ပုတ္တမာရော၀ိ မစ္စုမာရော၀ိ။ **ဩတာရာ**နန္တိ ရန္ဓံ ဆိဒ္ဒံ ဝိ၀ရံ။

ဂေါစရနိဒ္ဒေသေ **နာ ဧ၀သိယာဂေါစရော ဟော**တီတိအာဒိနာ ဝုတ္တပဋိပက္ခ၀သေန ဧ၀ဒိတမ္ဘာနိ။ အယံ ပန ဝိသေသော—**စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ**

၁-နိဗ္ဗာနံ (က)　　၂-သံ ၁-၁၂၈-ဝိဇ္ဇေ။　　၃-ဇာတာနုယောဂသ္မ (သီ)
၄-သတ္တဝိတက္ကနိပ္ပေါဠနတော (သီ)　　၅-သဒ္ဓါဟာနိစိန္တာသာ၀ဟနတော (က)

ဂေါစရောတိ စရိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနဝသေန စတုသတိပဋ္ဌာနာ ဂေါစရော။ **သကေ**တိ အတ္တနော သန္တကေ။ **ပေတ္တိကေ ဝိသယေ**တိ ပိတိတော အာဂတဝိသယေ။

အာရဒ္ဓဝီရိယာသာတိ သမ္မာဉပဒ္ဒိတစတုသမ္မပ္ပဓာနဝီရိယဝန္တာသာ။ **ထာမ-ဂတာသာ**တိ ဗလပ္ပတ္တာသာ။ **ဒဋ္ဌပရက္ကမာသာ**တိ ထိရဝီရိယာသာ။ **ယာသတ္ထာယ ပေသိတော**တိ ယေန အရဟတ္တတ္ထာယ အတ္တဘာဝေါ ပရိစ္စတ္တော။ **အတ္တတ္ထေ စာ**တိ အတ္တနော အတ္ထေ အရဟတ္တဖလေ စ။ **ဉာယေ စာ**တိ အရိယေ အဋ္ဌင်္ဂိကေ မဂ္ဂေ စ။ **လက္ခဏေ စာ**တိ အနိစ္စာဒိလက္ခဏပဋိဝေဓေ စ။ **ကာရဏေ စာ**တိ ဟေတုမှိ စ။ **ဌာနာဌာနေ စာ**တိ ဌာနေ စ အဋ္ဌာနေ စ၊ ကာရဏာကာရဏေ စာတိ အတ္ထော။ ဇဒါနိ ဝိတ္ထာရေတွာ ဒဿေတုံ "**သဗ္ဗေ သန်ဒါရာ အနိစ္စာ**" တိအာဒိမာဟ။

၁၉၇။ အဋ္ဌမဂါထာယ **ကောဒိ နိပဓေါ**တိ ကေဂ္ဂစိတ္တော ပဏ္ဍိတော။

ဇာတရူပဿ ဩဇ္ဇာရိကမ္မိ မလံ ဓမတိတိ သုဝဏ္ဏဿ ထူလံ ဇလ္လိံ အဂ္ဂိ-သံယောဂေန နိဟရတိ။ **သန္ဓမတိ**တိ သမ္မာ နိဟရတိ။ **နိဒ္ဓမတိ**တိ အပုန-ဘဝပ္ပတ္တိကံ ကတ္ဝာ နိဟရတိ။ "ဈာပေတိ"တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ **မဇ္ဈိမကမ္မိ**တိ တတော သုခုမတရမ္မိ။ **သုခုမကမ္မိ**တိ အတိသုခုမတရမ္မိ။ **ဝေဓေါ**တိ ဩပမ္မ-သမ္ပဋိပါဒနံ။ **အတ္ထနော ဩဇ္ဇာရိကေ ဝိ ကိလေသေ ဓမတိ**တိ ကာယဒုစ္စရိ-တာဒိကေ ထူလကိလေသေ ဝိရိယာတပေန နိဟရတိ။ **မဇ္ဈိမကေ ဝိ ကိလေ-သေ**တိ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ ဩဇ္ဇာရိကသုခုမာနံ မဇ္ဈိမကေပိ။ **သုခုမကေ ဝိ**တိ ဉာတိဝိတက္ကာဒိကေ အတိသက္ကကေပိ ကိလေသေ။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဓမတိ**တိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝိပရီတသဒ္ဓါတံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ နိဟရတိ။ **သမ္မာသင်္ကပ္ပါ**ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၉၈။ ဧဝံ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန တိဟိ ဂါထာဟိ ဘဂဝန္တံ ထောမေတ္ဝာ ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ ပဉ္စသတာနံ သိဿာနမတ္တာယ စ သေနာသန-ဂေါစရသီလဝတာဒိနိ ပုစ္ဆိတော[1] တမတ္ထံ ပကာသေတုံ "**ဝိဇိဂုစ္ဆမာနသာ**"တိ-အာဒိနာ နယေန ဝိဿဇ္ဇနမာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ပဌမဂါထာယ တာဝတ္ထော— ဇာတိအာဒိဟိ **ဇိဂုစ္ဆမာနသာ ရိတ္တာသနံ သယနံ သေဝတော ဧဝ သမ္မောဓိကာမသာ** သာရိပုတ္တာ ဘိက္ခူနော **ယဒိဒံ ဖာသု** ယော ဖာသုဝိဟာရော **ယထာနုဓမ္မံ** ယော စ အနုဓမ္မော၊ **တံ ဇေ ပဝက္ခာမိ ယထာ ပဇာနံ** ယထာ

၁-ပုစ္ဆိတ္ဝာ (က)

ပဇာနန္တော ၀ဒေယျ၊ ဧ၀ံ ၀ဒါမိတိ။ **ယံ ဖာသုဝိဟာရန္တိ** ယံ သုခ၀ိဟာရံ။ **အသပ္ပါယရူပဒဿနေနာ**တိ ဣတ္ထိရူပါဒိသမဏာသပ္ပါယရူပဒဿနေန။ **တံ ဗေဓိ ဗုဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ တံ စတုမဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတံ ဗောဓိ ဗုဇ္ဈိတုံ ဣစ္ဆန္တိသဒ္ဒေန။ **အနုဗုဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ အနုရူပါယ ပဋိပတ္တိယာ ဗုဇ္ဈိတုကာမဿ။ **ပဋိဝိဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ အဘိမုခေ ဂတ္ဝာ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတုကာမဿ။ **သမ္ဗုဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ ပဟီနကိလေသေ အပစ္စာဂမနဝသေန သမ္မာ ဗုဇ္ဈိတုံ ဣစ္ဆန္တိသဒ္ဒေန။ **အဓိဂန္တုကာမဿာ**တိ ပါပုဏိတုကာမဿ။ **သစ္ဆိကာတုကာမဿာ**တိ ပဋိလာဘသစ္ဆိကိရိယာယ ပတ္တုကာမဿ။ အထ ဝါ **ဗုဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ ဉာတုကာမဿ။ **အနုဗုဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာဏံ ပုန ဉာတုကာမဿ။ **ပဋိဝိဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာဏံ ပဋိဝေဓဝသေန ဉာတုကာမဿ။ **သမ္ဗုဒ္ဓိတုကာမဿာ**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ သမ္မာ ဉာတုကာမဿ။ **အဓိဂန္တုကာမဿာ**တိ စတုဿဓိမ္မိ အဓိဂန္တုကာမဿ။ **ဖဿိတုကာမဿာ**တိ ဉာဏဖုသနာယ ဖုသိတုကာမဿ။ **သစ္ဆိကာတုကာမဿာ**တိ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ပစ္စက္ခံ ကတ္တုကာမဿ။

စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာတိ စတုန္နံ အရိယမဂ္ဂါနံ ပုရိမကောဋ္ဌာသေ ဥပ္ပန္နဥဒယဗ္ဗယာဒိဝိပဿနာဉာဏာနိ။

၁၉၉။ ဒုတိယဂါထာယ **သပရိယန္တိစာရီ**တိ သီလာဒိသု စတူသု ပရိယန္တေသု စရမာနော။ **ဥိသာဓိပါတာန**န္တိ ပိဂ်လမက္ခိကာနဉ္စ သေသမက္ခိကာနဉ္စ။ တေ ဟိ တတော တတော အဓိပတိတ္တာ ခါဒန္တိ၊ တသ္မာ "အဓိပါတာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **မနုဿဖဿာန**န္တိ စောရာဒိဖဿာနံ။

စတ္တာရော ပရိယန္တာတိ စတ္တာရော မရိယာဒါ ပရိစ္ဆေဒါ။ **အန္တော-ပူတိဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခမာနော**တိ အဇ္ဈတ္တန္တရေ ကုစ္ဆိတဘာဝံ သီလဝိရဟိတဘာဝံ ဩလောကယမာနော။ **အန္တော သီလသံဝရပရိယန္တေ စရတီ**တိ သီလသံဝရပရိစ္ဆေဒဇ္ဈတ္တန္တရေ စရတိ ဝိစရတိ။ **မရိယာဒံ န ဘိန္ဒတီ**တိ သီလမရိယာဒံ သီလပရိစ္ဆေဒံ န ကောပေတိ။

အာဒိတ္တပရိယာယံ ပစ္စဝေက္ခမာနောတိ အာဒိတ္တဒေသနံ ဩလောကေန္တော။ **အက္ခဏ္ဍံ ဥနဝကပဋိစ္ဆာဒနုတ္တမံ သုပမံ ပစ္စဝေက္ခမာနော**တိ

၁-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၅၈၊ ၂၅၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သာကဋိကဿ အက္ခဏ္ဍုနဉ္ဇပမဉ္ဆ, ကုဋ္ဌဗျာဓိနော ဝဏ္ဏာနံ ပဋိဆ္ဆာဒနတေလ-ပိလောတိကဉ္ဇပမဉ္ဆ, ကန္တာရပဋိပန္နာနံ ဇာယမ္ပတိကာနံ[1] ပုတ္တမံသခါဒန-ဉ္ဇပမဉ္ဆ၂ ဩလောကေန္တော။ **ဘဒ္ဒေကရတ္တိဟာရံ ပစ္စဝေက္ခမာနော**တိ—

"အတီတံ နာန္ဝါဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကင်္ခေ အနာဂတံ။
တံ ဝေ 'ဘဒ္ဒေကရတ္တော'တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ"တိ၃—

စေဝံ ဝုတ္တံ ဘဒ္ဒေကရတ္တိဟာရံ ဩလောကေန္တော။ **တာ ဥပဓိတ္တာ ဥပဓိတ္တာ ခါဒန္တီ**တိ နိပ္ပတိတ္တာ နိပ္ပတိတ္တာ ခါဒန္တိ။

၂၀၀။ တတိယဂါထာယ **ပရဓမ္မိကာ** နာမ သတ္တ သဟဓမ္မိကဝဏ္ဏာ သဗ္ဗေပိ တေ ဗာဟိရကာ။ **ကုသလာနုဇ်္ဈီ**တိ ကုသလဓမ္မေ အန္ဝေသမာနော။

သတ္တ သဟဓမ္မိကေ ဒ္ဗေတ္တာတိ ဘိက္ခုဘိက္ခုနိသိက္ခမာနာသာမဏေရ-သာမဏေရိဥပါသကဥပါသိကာယော ဝဒ္ဓေတ္တာ။ **အထာပရာနိဝ အတ္ထိ အဘိသမ္ဘောတဗ္ဗာနီ**တိ အပရာနိပိ မဒ္ဒိတဗ္ဗာနိ အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ။

၂၀၁။ စတုတ္ထဂါထာယ **အာတက်ဖဿေနာ**တိ ရောဂဖဿေန။ **သီတံ အထုဏ္ဟန္တိ** သီတဉ္စ ဥဏ္ဟဉ္စ။ **သော တေဟိ ဖုဋ္ဌော ဗဟုဓာ**တိ သော တေဟိ အာတက်ာဒီဟိ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော။ **အနောကော-**တိ အဘိသဒ္ဒါရဝိညာဏာဒီနံ အနောကာသဘူတော။ **အဇ္ဈတ္တံ ရဓာတုပကောပ-ဝသေန ဝါ**တိ သရီရဇ္ဈတ္တန္တရေ အာပေါဓာတုကွောဘဝသေန ဝါ အညဓာ-တုကွောဘဝသေန ဝါ။ **ဥဏ္ဟံ**တိ သရီရဇ္ဈတ္တန္တရေ တေဇောဓာတုကွောဘဝသေန ဥဏ္ဟံ ဘဝတိ။ **အဘိသန်ဒါရသဟဂတဝိညာဏသာ**တိ ကုသလာကုသလ-စေတနာသမ္ပယုတ္တစိတ္တသ။ **သြကာသံ နကရောတီ**တိ အဝကာသံ ပတိဋ္ဌံ နကရောတိ။ **အဝတ္ထိတသမာဒါနော**တိ သြတရိတ္တာ ဂါဟကော။

၂၀၂။ ဧဝံ "ဘိက္ခုနော ဝိဇိဂုစ္ဆတော"တိအာဒိဟိ တိဟိ ဂါထာဟိ ပုဒ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဥဒ္ဒါနိ "ကျာသာ ဗျပ္ပထယော"တိအာဒိနာ နယေန ပုဋ္ဌဝိဿဇ္ဇနာ "**ထေယျံ နာဂရေ**"တိအာဒိမာဟာ။ တတ္ထ **ဖဿေ**တိ ဖုသေယျ။ **ယဒါဝိလတ္တံ မနသော ဝိဇညာ**တိ ယံ စိတ္တသ အာဝိလတ္တံ ဝိဇာနေယျ၊ တံ သဗ္ဗံ "**ကဏ္ဍသ ပင်္ကော**"တိ ဝိနောဒယေယျ။

၁-ဇယမ္ပတိကာနံ (သီ၊ သျာ) ၂-သံ ၁-၃၂၂၂၊ ခု ၁၁-၃၄၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၃-မ ၃-၂၃၃၊ ခု ၁၀-၁၂၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယာတိ ဣတ္ထ အဒိန္နသ အာဒါနံ အဒိန္နာဒါနံ၊ ပရ-သံဟရဏံ၊ ထေယျံ စောရိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ **အဒိန္နံ**ဒါ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယတ္ထ ပရော ယထာကာမကာရိတံ အာပဇ္ဇန္တော အဒဏ္ဍာရဟော အနုပ၀ဇ္ဇော စ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပရပရိဂ္ဂဟိတေ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော တဒါဒါယက-ဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ထေယ္ယစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ တံ ဟိနေ ပရဿ သန္တကေ အပ္ပသာ၀ဇ္ဇံ၊ ပဏီတေ မဟာသာ၀ဇ္ဇံ။ ကသ္မာ? ၀တ္ထုပဏီတတာယ။ ၀တ္ထုသမတ္တေ သတိ ဂုဏာဓိကာနံ သန္တကေ ၀တ္ထုသ္မိံ မဟာသာ၀ဇ္ဇံ၊ တံ တံ ဂုဏာဓိကံ ဥပါဒါယ တတော တတော ဟိနဂုဏဿ သန္တကေ ၀တ္ထုသ္မိံ အပ္ပသာ၀ဇ္ဇံ။

တဿ ပန္ဆ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတ-သညိတာ၊ ထေယျစိတ္တံ၊ ဥပက္ကမော၊ တေန ဟရဏန္တိ။ **ပဟာယာ**တိ ဣမံ အဒိန္နာဒါနစေတနာသင်္ခါတံ ဒုဿီလျံ ပဇဟိတ္ဝာ။ **ပဋိ၀ိရတော**တိ ပဟိန-ကာလတော ပဋ္ဌာယ တတော ဒုဿီလျတော ဩရတော ၀ိရတော၀။ ဒိန္နမေ၀ အာဒိယတီတိ **ဒိန္နာဒါယီ**။ စိတ္တေနပိ ဒိန္နမေ၀ ပဋိကင်္ခတိ **ဒိန္နပါဋိကင်္ခီ**။ ထေနေတိတိ ထေနော၊ နံ ထေနေန **အထေနေန**။ အထေနတ္တာ-ယေ၀ **သုစိဘူတေန**။ **အတ္တနာ**တိ အတ္တဘာ၀ေန၊ အထေနံ သုစိဘူတံ အတ္တဘာ၀ံ ကတ္ဝာ ၀ိဟရတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတော ပရံ ဝုတ္တနယမေ၀။

မေတ္ထာယနဝသေန **မေတ္တီ**။ မေတ္တာကာရော **မေတ္တာယနာ**။ မေတ္တာယ အယိတဿ မေတ္တာသမင်္ဂိနော စိတ္တဿ ဘာ၀ေါ **မေတ္တာယိတတ္တံ**။ အနုဒယ-တိတိ **အနုဒယာ**၊ ရက္ခတိတိ အတ္ထော။ အနုဒယာကာရော **အနုဒယနာ**။ အနုဒယိတဿ ဘာ၀ေါ **အနုဒယိတတ္တံ**။ ဟိတဿ သေနဝသေန **ဟိတေသိတာ**။ အနုကမ္ပနဝသေန **အနုကမ္ပာ**။ သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဥပစာရပ္ပနာပ္ပတ္တာ၀ မေတ္တာ ဝုတ္တာ။ **၀ိပုလေနာ**တိ ဏ္ဍေ ဖရဏ၀သေန ၀ိပုလတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဘူမိ၀သေန ပန တံ **မဟဂ္ဂတံ**။ ပဂုဏ၀သေန **အပ္ပမာဏံ**။ သတ္တာရမ္မဏ၀သေန စ **အပ္ပမာဏံ**။ ဗျာပါဒပစ္စတ္ထိကပ္ပဟာနေန **အ၀ေရံ**။ ဒေါမနဿပ္ပဟာနတော **အဗျာပဇ္ဈံ**[1]၊ နိဒ္ဒါက္ခန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အာ၀ိလန္တိ အပ္ပသန္နံ။ **လုဋိတ**န္တိ ကလလံ။ **ဧရိတ**န္တိ အသန္နိဋ္ဌာနံ။ **ဃဋ္ဋိတ**န္တိ အာရမ္မဏေန ဃဋ္ဋနမာပါဒိတံ။ **သလိတ**န္တိ ကမ္ပမာနံ။ **ဘန္တ**န္တိ ၀ိဇ္ဈန်ံ။ **အဂူပသန္တ**န္တိ အနိဗ္ဗုတံ။

၁-အဗျာပဇ္ဈံ (သီ)

ယော သော မာရောတိ ဝေမာဒိသု မဟာဇနံ အနတ္ထေ နိယော-ဇေတ္ဝာ မာရေတီတိ **မာရော**။ ကဏ္ဟကမ္မတ္တာ **ကဏ္ဟော**။ ကာမာဝစရိဿရတ္တာ **အဓိပတိ**။ မရဏံ ပါပနတော **အန္တကော**။ မုဠ္ဠိတုံ အပဒါနဋ္ဌေန **နမုစိ**။ မာရဿ ဗဠိသန္တိ **မာရဗဠိသံ**။ ဝဋ္ဋသန္နိဿိတဋ္ဌေန မာရဿ အာမိသန္တိ **မာရာ-မိသံ**။ ဝသဝတ္တိနဋ္ဌေန မာရဿ ဝိသယောတိ **မာရဝိသယော**။ ဂေါစရဋ္ဌေန မာရဿ နိဝါသောတိ **မာရနိဝါသော**။ ကာမစာရံ စရဋ္ဌေန မာရဿ ဂေါစရောတိ **မာရဂေါစရော**။ ဒုပ္ပမုဉ္စနဋ္ဌေန မာရဿ ဗန္ဓနန္တိ **မာရဗန္ဓနံ**။ **ဒုက္ခုဒ္ဒယော**တိ ဒုက္ခဗန္ဓနော။

၂၀၃။ **မူလမ္ဖိ တေသံ ပလိခညฺ တိဋ္ဌေ**တိ တေသံ ကောဓတိမာနာနံ ယံ အဝိဇ္ဇာဒိကံ မူလံ၊ တမ္ပိ ပလိခဏိတ္တာ တိဋ္ဌေယျ။ **အဒ္ဓါ ဘဝန္တော အဘိ-သမ္ဘဝေယျာ**တိ တေံ ဝိယာဝိယံ အဘိဘဝန္တော ကေသေနဝ အဘိဘဝေယျ၊ န တတ္ထ သိထိလံ ပရက္ကမေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဝိဇ္ဇာမူလန္တိအာဒယော အဝိဇ္ဇာ ကောဓသ ဥပနိဿယသဟဇာတာဒိ-ဝသေန မူလံ ဟောတိ။ အနုပါယမနသိကာရော စ အသ္မိမာနော စ ဇူမေ ဒွေ ဥပနိဿယဝသေနေဝ။ အဟိရိကအနောတ္တပ္ပဥဒ္ဓစ္စာ ဇူမေ တယော ဥပ-နိဿယသဟဇာတာဒိဝသေန မူလာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ အတိမာနဿာပိ။

၂၀၄။ **ပညံ ပုရက္ခတ္ဝာ**တိ ပညံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္ဝာ။ **ကလ္ယာဏပဒီတီ**တိ ကလ္ယာဏ-ပဒိတိယာ သမန္နာဂတော။ **စတုရော သဟေထ ပရိဒေဝဓမ္မေ**တိ အနန္တရဂါထာယ ဝုစ္စမာနေ ပရိဒေဝနိယဓမ္မေ သဟေယျ။

ဝိစယမဟုလောတိ ပရိဝိမံသနမဟုလော။ **ပဝိစယမဟုလော**တိ ဝိသေသေန ဝိမံသနမဟုလော။ **ပေက္ခာယနမဟုလော**တိ ဇူက္ခဏမဟုလော။ **သမေက္ခာ-ယနမဟုလော**တိ ဧသနမဟုလော။ **ဝိဘူတဝိဟာရီ**တိ ပါကဋံ ကတ္ဝာ ဉာတ-ဝိဟာရီ။

အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ ဏ္ဍေ တာဝ အဘိက္ကန္တံ ဝုစ္စတိ ဂမနံ။ ပဋိက္ကန္တံ နိဝတ္တနံ။ တဒုဘယမ္ပိ စတ္ဂူသု ဣရိယာပထေသု လဗ္ဘတိ။ ဂမနေ တာဝ ပုရတော ကာယံ အဘိဟရန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ။ ပဋိနိဝတ္တေန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ ဌာနေပိ ဌိတကောဝ ကာယံ ပုရတော ဩနမေန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ။ ပစ္ဆတော အပနာမေန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ နိသဇ္ဇာယပိ နိသိန္နကောဝ အာသ-နဿ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါ သံသရန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ။ ပစ္ဆိမအင်္ဂပ္ပ-ဒေသံ ပစ္ဆာ သံသရန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ နိပဇ္ဇာယပိ ဧသေဝ နယော။

သမ္ဗဇာနကာရီ ဟောတိတိ သမ္ဗဇညေန သဗ္ဗကိစ္စကာရီ၊ သမ္ဗဇညမေ၀ံ၀ါ ကာရီ ဟောတိ။ သော ဟိ အဘိက္ကန္တာဒိသု သမ္ဗဇညံ ကရောတေ၀၊ န ကတ္ထစိ သမ္ဗဇညဝိရဟိတော ဟောတိ။ **အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ**တိ ဇ္ဈေ ပန အာလောကိတံ နာမ ပုရတော ပေက္ခနံ။ ဝိလောကိတံ နာမ အနုဒိသာ-ပေက္ခနံ။ အညာနိပိ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ ပစ္ဆတော ပေက္ခန၀သေန ဩလောကိတ-ဥလ္လောကိတအပလောကိတာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တာနိ ဇ္ဈ၀ န ဂဟိတာနိ။ သာရုပ္ပ၀သေန ပန ဇ္ဈမာနေ၀ ဒွေ ဂဟိတာနိ၊ ဇ္ဈမိနာ ၀ါ မုခေန သဗ္ဗာနိ ဂဟိတာနေ၀ါတိ။

သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေတိ ပဗ္ဗာနံ သမိဉ္ဇနပသာရဏော။ **သဃ်ာဋိပတ္တစီ၀ရ-ဓာရဏော**တိ ဇ္ဈေ သဃ်ာဋိစီ၀ရာနံ နိ၀ါသနပါရုပန၀သေန၊ ပတ္တသ္သ ဘိက္ခာ-ပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ၀သေန ပရိဘောဂေါ ဓာရဏံ နာမ။ **အသိတာဒိသု အသိတေ**တိ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနေ။ **ဒိတေ**တိ ယာဂုအာဒိပါနေ။ **ခါယိတေ**တိ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိ-ခါဒနေ။ **သာယိတေ**တိ မဓုဖာဏိတာဒိသာယနေ။ **ဥစ္စာရပဿာ၀ကမ္မေ**တိ ဥစ္စာရဿ စ ပဿာ၀ဿ စ ကရဏော။ **ဂတာဒိသု ဂတေ**တိ ဂမနေ။ **ဌိတေ**တိ ဌာနေ။ **နိသိန္နေ**တိ နိသဇ္ဇာယ။

သုတ္တေတိ သယနေ။ **ဇာဂရိတေ**တိ ဇာဂရဏော။ **ဘာသိတေ**တိ ကထနေ။ တတ္ထ ဥပါဒါရူပဿ သဒ္ဒါယတနဿ အပ္ပ၀တ္ထေ သတိ ဘာသိတာ နာမ နု ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပ၀တ္တနေ့ ဟောတိတိ ပရိဂ္ဂါဟကော ဘိက္ခု ဘာသိတေ သမ္ဗဇာနကာရီ နာမ ဟောတိ။ ဝိမုတ္တာယတနသိသေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တော၀ိ ဗာတ္တိံသတိရဆ္ဆာနကထံ ပဟာယ ဒသကထာ၀တ္ထုနိဿိတံ ကထံ ကထေန္တော၀ိ ဘာသိတေ သမ္ဗဇာနကာရီ နာမ။ **တုဏှီဘာ၀ေ**တိ အကထနေ။ တတ္ထ ဥပါဒါရူပဿ သဒ္ဒါယတနဿ ပ၀တ္တိယံ တုဏှီဘာ၀ေါ နာမ နတ္ထိ၊ အပ္ပ၀တ္တိယံ ဟောတိတိ ပရိဂ္ဂါဟကော ဘိက္ခု တုဏှီဘာ၀ေ သမ္ဗဇာနကာရီ နာမ ဟောတိ။ အဒ္ဒတိံ သအာရမ္မဏသ္သ စိတ္တရုစိယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္ဝာ နိသိန္နော၀ိ ဒုတိယဈ္ဈာနံ သမာပန္နော၀ိ တုဏှီဘာ၀ေ သမ္ဗဇာနကာရီ နာမ။ ဇ္ဈေ စ ဧကော ဇ္ဈာယိပထော ဒ္ဝိသု ဌာနေသု အာဂတော။ သော ဟေဋ္ဌာ အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တေနတိ ဇ္ဈေ ဘိက္ခာစာရဂါမံ ဂစ္ဆတော အာဂစ္ဆတော စ အဒ္ဓါနဂမန၀သေန ကထိတော။ ဂတေ ဌိတေတိ ဇ္ဈေ၂ ဝိဟာရေ စုဏ္ဏိကပါဒဒ္ဓါရ၀သေန ကထိတောတိ ၀ေဒိတဗ္ဗော။ **ဇုဒ္ဓါ-နုဿတိ၀သေနာ**တိအာဒယော ဟေဋ္ဌာ တတ္ထ တတ္ထ ပကာသိတာ ဧ၀။

၁-သမ္ဗဇညဿေ၀ (သီ) ၂-ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေတိ ဇ္ဈေ (သဗ္ဗတ္ထ)

အရတီတိ ရတိပဋိက္ခေပေါ။ **အရတိတာ**တိ အရမနာကာရော။ **အနဘိရ-တီ**တိ အနဘိရတဘာဝေါ။ **အနဘိရမနာ**တိ အနဘိရမနာကာရော။ **ဥက္ကဏ္ဌိ-တာ**တိ ဥက္ကဏ္ဌနာကာရော။ **ပရိတဿိတာ**တိ ဥက္ကဏ္ဌနဝသေနေဝ ပရိတဿနာ။

၂၀၅။ **ကိံ သူ အသိဿ**န္တိ ကိံ ဘုဇ္ဈိဿာမိ။ **ကုဝံ ဝါ အဿိဿ**န္တိ ကုဟိံ ဝါ အသိဿာမိ။ **ဒုက္ခံ ဝတ သေတ္ထ ကုဝဇ္ဇ သေဿ**န္တိ ဇုမံ ရတ္တိံ ဒုက္ခံ သယိံ၊ အဇ္ဇ အာဂမနရတ္တိံ ကတ္ထ သယိဿံ။ **ဧတေ ဝိတက္ကေ**တိ ဧတေ ပိဏ္ဍပါတ-နိဿိတေ ဒွေ, သေနာသနနိဿိတေ ဒွေတိ စတ္တာရော ဝိတက္ကေ။ **အနိကေတ-စာရီ**တိ အပလိဗောဓစာရီ နိတ္တဏှစာရီ။

ဖလကေ ဝါတိ ဝက်ာဒိဖလကပိဋ္ဌေ စ။ **အာဂါမိရတ္တိ**န္တိ အာဂမနိရတ္တိယံ။ **အာဒေဝနေယျော**တိ ဝိသေသေန ဒေဝနိယျော။ **ပရိဒေဝနေယျော**တိ သမန္တ-တော ဒေဝနိယျော။

၂၀၆။ **ကာလေ**တိ ပိဏ္ဍပါတကာလေ ပိဏ္ဍပါတသမ်ိတံ အန္နံ ဝါ, စိဝရ-ကာလေ စိဝရသမ်ိတံ ဝသနံ ဝါ လဒ္ဓါ ဓမ္မေန သမေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ **မတ္တံ သ ဇညာ**တိ ပရိဂ္ဂဟေ စ ပရိဘောဂေ စ သော ပမာဏံ ဇာနေယျ။ **ဇုဓာ**တိ သာသနေ၊ နိပါတမတ္တမေဝ ဝါ ဧတံ။ **တောသနတ္ထ**န္တိ သန္တောသတ္ထံ၊ တေဒတ္ထံ မတ္တံ ဇာနေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သော တေသု ဂုတ္တော**တိ သော ဘိက္ခု တေသု ပစ္စယေသု ဂုတ္တော။ **ယတစာရီ**တိ သည်တဝိဟာရော၊ ရက္ခိတဇ္ဈတ္တိယာပထော ရက္ခိတကာယဝစီမနောဒ္ဒါရော စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ယတိစာရီ"တိပိ ပါဌော၊ ဧသောယေဝတ္ထော။ **ရူသိတောဒ**တိ ရောသိတော၊ ဃဋ္ဋိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဒ္ဝီဟိ ကာရဏေဟိ မတ္တံ ဇာနေယျာတိ ဒ္ဝီဟိ ဘာဂေဟိ ပမာဏံ ဇာနေယျ။ **ပဋိဂ္ဂဟဏတော ဝါ**တိ ပရေဟိ ဒိယျမာနဂ္ဂဟဏကာလတော ဝါ။ **ပရိဘောဂ-တော ဝါ**တိ ပရိဘုဉ္ဇနကာလတော ဝါ။ **ထောကေပိ ဒိယျမာနေ**တိ အပ္ပကေပိ ဒိယျမာနေ။ **ကုလာနုဒယာယာ**တိ ကုလာနံ အနုဒယတာယ။ **ကုလာနုရက္ခာ-ယာ**တိ ကုလာနံ အနုရက္ခဏတ္ထာယ။ **ပဋိဂ္ဂဏှာတီ**တိ ထောကမ်ိ ဂဏှာတိ။ **မဟု-ကေပိ ဒိယျမာနေ**တိ အနပ္ပကေပိ ဒိယျမာနေ။ **ကာယပရိဟာရိကံ စိဝရံ ပဋိဂ္ဂဏှာတီ**တိ ဃ္ဍေ ကာယံ ပရိဟရတိ ပေါသေတီတိ ကာယပရိဟာရိကံ။ **ကုစ္ဆိပရိဟာရိက**န္တိ ကုစ္ဆိံ ပရိဟရတိ ပေါသေတီတိ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ။ ဇုတရိ-တရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတသဘိက္ခုနော အဋ္ဌပရိက္ခာရာ ဝဋ္ဋန္တိ တိဏိ စိဝရာနိ ပတ္တော ဒန္တကဋ္ဌဆ္ဍဒနဝါသိ ဧကော သူစိ ကာယဗန္ဓနံ ပရိဿာဝနန္တိ။ ဝုတ္တမ်ိ စေတံ—

"တိစိ၀ရဉ္ဆ ပတ္တော စ၊ ၀ါသိ သူစိ စ ဗန္ဓနံ။
ပရိဿာ၀နေန အဒ္ဓတေ၊ ယုတ္တယောဂဿ ဘိက္ခုနော"တိ။

တေ သဗ္ဗေ ကာယပရိဟာရိကာပိ ဟောန္တိ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာပိ။ ကထံ? တိစိ၀ရံ တာ၀နိ၀ါသေတ္ဝာ စ ပါရုပိတ္ဝာ စ ၀ိစရဏကာလေ ကာယံ ပရိဟရတိ ပေါသေတီတိ ကာယပရိဟာရိကံ ဟောတိ။ စိ၀ရကဏ္ဍေန ဥဒကံ ပရိဿာ-၀ေတ္ဝာ ပိ၀နကာလေ ခါဒိတဗ္ဗဖလာဖလဂ္ဂဟဏကာလေ စ ကုစ္ဆိံ ပရိဟရတိ ပေါသေတီတိ ကုစ္ဆိပရိဟာ့ရိကံ ဟောတိ။

ပတ္တောပိ တေန ဥဒကံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ နှာနကာလေ ကုဋ္ဌိပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကော ဟောတိ။ အာဟာရံ ဂဟေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇနကာလေ ကုစ္ဆိ-ပရိဟာရိကော။ ၀ါသိပိ တာယ ဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒနကာလေ မဉ္ဇိဋ္ဌာနံ အဂ််ပါဒစိ၀ရ-ကုဋ္ဌိဒဏ္ဍကသဇ္ဇနကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကာ ဟောတိ။ ဥစ္ဆုံ ခါဒနနာဋ္ဌ-ကေရာဒိတ ခါနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာ။ သူစိ စိ၀ရသိဗ္ဗနကာလေ ကာယ-ပရိဟာရိကာ ဟောတိ။ ပူ၀ံ၀ါ ဖလံ ၀ါဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ခါဒနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိ-ကာ။ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ၀ိစရဏကာလေ ကာယပရိဟာရိကံ။ ဥစ္ဆုံ အာဒိနိ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဂဟဏကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ။ ပရိဿာ၀နံ တေန ဥဒကံ ပရိဿာ၀ေတ္ဝာ နှာနကာလေ သေနာသနပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကံ၊ ပါနိယပါဏကပရိဿာ၀နကာလေ တေနေ၀ တိလ-တဏ္ဍုလပုထုကာဒိနိ ဂဟေတ္ဝာ ခါဒနကာလေ စ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ။

ပဋိသန်ဓိယောနိသောတိ ဥပါယေန ပထေန ပဋိသန္ဓိယ ဥတ္ဝာ၊ ပစ္ဆဝေက္ခိ-တ္ဝာတိ အတ္ထော။ ဏ္ဍ စ "သိတဿ ပဋိဿာကာယာ"တိအာဒိနာ နယေန ၀ုတ္တပစ္ဆဝေက္ခဏမေ၀ ယောနိသော ပဋိသန္ဓိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ **စိ၀ရန္တိ** အန္တရ၀ါသကာဒိသု ယံကိဉ္စိ။ **ပဋိသေ၀တီ**တိ ပရိဘုဉ္ဇတိ နိ၀ါသေတိ ၀ါ ပါရုပတိ ၀ါ။ **ယာ၀ဒေ၀ါ**တိ ပယောဇနာ၀မိပရိစ္ဆေဒနိယမ၀စနံ။ ဏ္ဍကမေ၀ ဟိ ယောဂိနော စိ၀ရပဋိသေ၀နေ ပယောဇနံ၊ ယဒိဒံ သိတဿ ပဋိဃာတာ-ယာတိအာဒိ၊ န ဏ္ဍတော ဘိယ္ယော။ **သီတဿာ**တိ အစ္ဆတ္တာ၀တုက္ခော၀ာ၀သေန ၀ါ ဗဟိဒ္ဓါ ဥတုပရိဏာမနေ၀သေန ၀ါ ဥပ္ပန္နဿ ယဿ ကဿစိ သိတဿ။

ပဋိဃာတာယာတိ ပဋိဟနနတ္ထံ။ ယထာ သရိရေ အာဗာဓံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧ၀ံ တဿ ၀ိနော၀ဒနတ္ထံ။ သိတဇ္ဈာဟတေ ဟိ သရိရေ ၀ိက္ခိတ္တစိတ္တော ယောနိသော ပဒဟိတုံ န သက္ကောတိ။ တသ္မာ သိတဿ ပဋိဃာတာယ စိ၀ရံ

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၄၊မေ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၆၊အံ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သေဝိတဗ္ဗန္တိ ဘဂဝါ အနုညာသိ။ **သေ** နယော သမ္ဗတ္ထ။ ကေဝလဥ္စေတ္ထ **ဥဏ္ဟသာ**တိ အဂ္ဂိသန္တာပသာ၊ တသာ ဝနဒါဟာဒိသု သမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ခုံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ဖသာန**န္တိ ဏွေ ပန **ခုံသာ**တိ ခုံသနမက္ခိကာ။ “အန္ဓမက္ခိကာ”တိပိ ဝုစ္စန္တိ။ **မကသာ**တိ မကသာ ဧဝ။ **ဝါတာ**တိ သရဇ-အရဇာဒိဘေဒါ။ **အာတပေါ**တိ သူရိယာတပေါ။ **သရီသပါ**တိ ယေ ကေစိ သရန္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒိဿဇာတိကာ သပ္ပါဒယော၊ တေသံ ဒဋ္ဌသမ္ဖဿော စ ဖုဋ္ဌသမ္ဖဿော စာတိ ဒုဝိဓော သမ္ဖဿော၊ သောပိ စိဝရံ ပါရုပိတ္တာ နိသိန္နံ န ဗာဓတိ။ တသ္မာ တာဒိသေသု ဌာနေသု တေသံ ပဋိဃာတတ္ထာယ ပဋိသေဝတိ။ **ယာဝဒေဝါ**တိ ပုန ဧတသ္သ ဝစနံ နိယတပယောဇနာဝဓိ-ပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ။ **ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထ**န္တိ နိယတပယောဇနံ၊ ဇုတရာနိ ကဒါစိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ **ဟိရိကောပိန**န္တိ တံ တံ သမ္ဘာဓဋ္ဌာနံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဟိ အင်္ဂေ ဝိဝရိယမာနေ ဟိရိ ကုပ္ပတိ ဝိနသ္သတိ၊ တံ တံ ဟိရိံ ကောပနတော ဟိရိကောပိနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္သ စ ဟိရိကောပိနသ္သ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ “ဟိရိကောပိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထ”န္တိ ၁ပိ ပါဌော။

ပိလ္လုပါတန္တိ ယံကိဉ္စိ အာဟာရံ။ ယော ဟိ ကောစိ အာဟာရော ဘိက္ခုနော ပိလ္လောလျေန ပတ္တေ ပတိတတ္တာ “ပိလ္လုပါတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ပိလ္လာနံ ဝါ ပါတော ပိလ္လုပါတော၊ တတ္ထ တတ္ထ လဒ္ဓါနံ ဘိက္ခာနံ သန္နိပါတော၊ သမူဟောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

သေနာသနန္တိ သယနဉ္စ အာသနဉ္စ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ သေတိ ဝိဟာရေ ဝါ အဠယော၇ါဒိမှိ ဝါ၊ တံ သေနံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ အာသတိ နိသီဒတိ၊ တံ အာသနံ၊ တံ ဧကတော ကတ္ဝာ “သေနာသန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ **ဥတုပရိဿယဝိနောဒနပဋိ-သလ္လာနာရာမတ္ထ**န္တိ ပရိသဟနဋ္ဌေန[၂] ဥတုယေဝ ဥတုပရိဿယော။ ဥတု-ပရိဿယသ္သ ဝိနောဒနတ္ထဉ္စ ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထဉ္စ။ ယော သရီရာဗာဓစိတ္တ-ဝိက္ခေပကရော[၃] အသပ္ပါယော ဥတု သေနာသနပဋိသေဝနေန ဝိနောဒေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ တသ္သ ဝိနောဒနတ္ထံ ဧကီဘာဝသုခတ္ထဉ္စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကာမဉ္စ သီတပဋိဃာတာဒိနာဝ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ ဝုတ္တမေဝ။ ယထာ ပန စိဝရပဋိသေဝနေ “ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနံ နိယတပယောဇနံ၊ ဇုတရာနိ ကဒါစိ ကဒါစိ ဘဝန္တိ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓာပိ နိယတဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ သန္ဓာယ ဇုဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ အယံ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဥတု ဥတုယေဝ။ ပရိဿယော ပန ဒုဝိဓော ပါကဋပရိဿယော စ ပဋိစ္ဆန္နပရိဿယော စ။

၁-ဟိရိကောပနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိ (သီ) ၂-ပရိဿယဇ္ဇေန (သီ၊ သျာ) ၃-သရီရဗိတ္တဝိရူပကရော (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ **ပါကဋပရိဿယော** သိဟဿုဒါဒယော၊ **ပဋိစ္ဆန္နပရိဿယော** ရာဂဒေါသာဒယော။ တေ ယတ္ထ အပရိဂုတ္တိယာ စ အသပ္ပါယရူပဒဿနာဒိနာ စ အာဗာဓံ န ကရောန္တိ၊ တံ သေနာသနံ ဧဝံ ဇာနိတ္ဝာ ပစ္ဆဝေက္ခိတ္ဝာ ပဋိသေဝန္တော ဘိက္ခု ပဋိသမ်ဂါ ယောနိသော သေနာသနံ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ ပဋိသေဝတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရန္တိ ထြေ ရောဂဿ ပဋိအယနဋ္ဌေန ပစ္စယော၊ ပစ္စနီကဂမနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ ယဿ ကဿစိ သပ္ပါယသေတံ အဓိဝစနံ။ ဘိသက္ကဿ ကမ္မံ တေန အနုညာတတ္တာတိ ဘေသဇ္ဇံ။ ဂိလာနပစ္စယော၀ ဘေသဇ္ဇံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ ယံ ကိဉ္စိ ဂိလာနဿ သပ္ပါယံ ဘိသက္ကကမ္မံ တေလမဓုဖာဏိတာဒိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရိက္ခာရေတိ ပန "သတ္တဟိ နဂရပရိက္ခာရေဟိ သုပရိက္ခတ္တံ ဟောတီ"တိအာဒိသု[၁] ပရိ၀ါရော ဝုစ္စတိ။ "ရထော သိလပရိက္ခာရော၊ စျာနက္ခော စက္ကဝိရိယော"တိအာဒိသု[၂] အလင်္ကာရော။ "ယေ စ ခေါ ဇုမေ ပဗ္ဗဇိတေန ဇိဝိတပရိက္ခာရာ သမုဒါနေတဗ္ဗာ"တိအာဒိသု[၃] သမ္ဘာရော။ ဇုဓ ပန သမ္ဘာရောပိ ပရိ၀ါရောပိ ဝဋ္ဋတိ။ တဋ္ဌ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ ဇိဝိတဿ ပရိ၀ါရောပိ ဟောတိ၊ ဇိဝိတနာသကာဗာဓုပ္ပတ္တိယာ အန္တရံ အဒတ္ဝာ ရက္ခဏတော သမ္ဘာရောပိ။ ယထာ စိရံ ပ၀တ္တတိ၊ ဧ၀မဿ ကာရဏဘာ၀တော၊ တသ္မာ "ပရိက္ခာရော" တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇဋ္ဌ တံ ပရိက္ခာရော စာတိ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော၊ တံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ။ ဂိလာနဿ ယံ ကိဉ္စိ သပ္ပါယံ ဘိသက္ကာနုညာတံ တေလမဓုဖာဏိတာဒိဇိဝိတပရိက္ခာရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဇာတာနံ ဘူတာနံ နိဗ္ဗတ္တာနံ။ **၀ေယျာဗာဓိကာနန္တိ** ထြေ ဗျာဗာဓေတိ ဓာတုက္ခောဘော တံသမုဋ္ဌာနာ စ ကုဋ္ဌဂဠ္လာပိဋ္ဌကာဒယော၊ ဗျာဗာဓတော ဥပဋ္ဌဟ္တာ ၀ေယျာဗာဓိကာ။ **၀ေဒနာနန္တိ** ဒုက္ခ၀ေဒနာ၊ အကုသလဝိပါက၀ေဒနာ၊ တာသံ ၀ေယျာဗာဓိကာနံ ၀ေဒနာနံ။ **အဗျာပဇ္ဈပရမတာယာတိ** နိဒ္ဒုက္ခပရမတာယ။ ယာ၀ တံ ဒုက္ခံ သဗ္ဗံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ တာ၀ါတိ အတ္ထော။

သန္တုဋ္ဌော ဟောတီတိ ပစ္စယသန္တောသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ **ဇုတရိတရေန စိ၀ရေနာ**တိ ထူလသုခုမလူခပဏီတထိရဇိဏ္ဏာနံ ယေန ကေနစိ၄။ အထ ခေါ ယထာလဒ္ဓါဒိနံ ဇုတရိတရေန ယေန ကေနစိ သန္တုဋ္ဌော

၁-အံ ၂-၄၇၀-ဝိဋ္ဌေ။　　၂-သံ ၃-၅-ဝိဋ္ဌေ။

၃-မ ၁-၁၅၀-ဝိဋ္ဌေ။　　၄-ဥစ္စယေန ပဝိစယေန (သီ)

ဟောတိတိ အတ္ထော။ စိဝရသ္မိံ ဟိ တယော သန္တောသာ ယထာလာဘ-သန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ။ ပိဏ္ဍပါတာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဝဏ္ဏဝါဒီတိ ဧကော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ န ကထေတိ၊ ဧကော န သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊ ဧကော နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊ ဧကော သန္တု-ဋ္ဌော စ ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊ တံ ဒဿေတုံ "**ဣတရီ-တရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ**"တိ ဝုတ္တံ။ **အနေသန**န္တိ ဒူတေယျပဟိန-ဂမနာနုယောဂပ္ပဘေဒံ နာနပ္ပကာရံ အနေသနံ။ **အပ္ပတိရူပ**န္တိ အယုတ္တံ။ **အလဒ္ဓါ စာ**တိ အလဘိတ္ဝာ။ ယထာ ကေစ္ဆော "ကထံ နု ခေါ စိဝရံ လဘိဿာမီ"တိ ပုညဝန္တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ကေတော ဟုတ္ဝာ ကောဟညံ ကရောန္တော ဥတ္တသိတိ ပရိတသ္သတိ၊ သန္တုဋ္ဌော ဘိက္ခု ဧဝံ **အလဒ္ဓါ စ စိဝရံ န ပရိတသ္သတိ။ လဒ္ဓါ စာ**တိ ဓမ္မေန သမေန လဘိတ္ဝာ။ **အဂဓိတော**တိ ဂိဒ္ဓိတလောဘဝန္တော။ **အမုစ္ဆိတော**တိ အဓိမတ္တတဏှာယ မုစ္ဆံ အနာပန္နော[1]။ **အနဇ္ဈာပန္နော**တိ တဏှာယ အနောတ္ထဋ္ဌော အပရိယောနဒ္ဓေါ။ **အာဒီနဝ-ဒဿာဝီ**တိ အနေသနာပတ္တိယဉ္စ ဂဓိတပရိဘောဂေ စ အာဒီနဝံ ပဿမာနော။ **နိဿရဏပညော**တိ "ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယာ"တိ ဝုတ္တံ[2] နိဿရဏံ ဧဝ ပဇာနန္တော။ **ဣတရီတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ**တိ ယေန ကေနစိ စိဝရေန သန္တုဋ္ဌိယာ။ **နဝတ္ထာနုက္ကံသေတီ**တိ "အဟံ ပံသုကူလိကော၊ မယာ ဥပသမ္ပဒမာဠ္ဍေယေဝ ပံသုကူလိကင်္ဂံ ဂဟိတံ၊ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထီ"တိ အတ္တုက္ကံသနံ န ကရောတိ။ **န ပရံ ဝမ္ဘေတီ**တိ "ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ န ပံသုကူလိကာ"တိ ဝါ "ပံသုကူလိကမတ္တမ္ပိ ဧတေသံ နတ္ထီ"တိ ဝါ ဧဝံ ပရံ န ဝမ္ဘေတိ။

ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခောတိ ယော တသ္မိံ စိဝရသန္တောသေ ဝဏ္ဏဝါဒိ၊ တာသု ဝါ[3] ဒက္ခော ဆေကော ဗျတ္တော။ **အနလသော**တိ သာတစ္စကိရိယာယ အာလ-သိယဝိရဟိတော။ **သမ္မဇာနော ပဋိသ္သတော**တိ သမ္မဇာနပညာယ စေဝ သတိယာ စ ယုတ္တော။ **ပေါရာဏေ**တိ နံ အဓုနုပ္ပတ္တိကေ[4]။ **အဂ္ဂညေ**တိ "အဂ္ဂေါ"တိ ဇာနိတဗ္ဗေ။ **အရိယဝံသေ ဌိတော**တိ အရိယာနံ ဝံသေ ပတိဋ္ဌိတော။ အရိယဝံသောတိ စ ယထာ ဟိ ခတ္တိယဝံသော ဗြာဟ္မဏဝံသော ဝေဿဝံသော

၁-တဏှာယ အမုစ္ဆိတော (သီ၊ သျာ၊ က)
၂-ဝဏ္ဏဝါဒိတာဒီသု ဝါ (က)
၂-မ ၁-၁ ၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၄-အနုပုပ္ပတ္တိကေ (က)

သုဒ္ဒံသော သမဏော သော ကုလံသော ရာဇံသော၊ ဧဝံ အယမ္ပိ အဌမော အရိယံသော အရိယတန္တိ အရိယပဝေဏီ နာမ ဟောတိ။ သော ခေါ ပနာယံ အရိယံသော ဣမေသံ ဝံသာနံ မူလဂန္ဓာဒီနံ ကာဋ္ဌာနုသာရိဂန္ဓာဒယော ဝိယ အဂ္ဂမဂ္ဂါယတိ။ ကေ ပန တေ အရိယာ ယေသံ ဧသော ဝံသောတိ? အရိယာ ဝုစ္စန္တိ ဗုဒ္ဓါစ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ တထာဂတသာဝကာ စ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသောတိ အရိယံသော။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဟိ သတသဟဿ-ကပ္ပါဒိကာနံ စတုန္နံ အသင်္ခ်ေယျာနံ မတ္ထကေ တဏှင်္ကရော မေင်္ကရော သရဏင်္ကရော ဒီပင်္ကရောတိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိသု၊ တေ အရိယာ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသောတိ အရိယံသော။ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိနိဗ္ဗာနတော အပရဘာဂေ ကေံ အသင်္ခ်ေယျံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ကောဏ္ဍညော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿာ။ပ။ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ အမှာကံ ဘဂဝါ ဂေါတမောတိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇိသု၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသောတိ အရိယံသော။ အပိ စ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေက-ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အရိယာနံ ဝံသောတိ အရိယံသော၊ တသ္မိံ အရိယံသေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဣတရီတရေန ပိဏ္ဍပါတေနာတိ ယေန ကေနစိ ပိဏ္ဍပါတေန။ **သေနာ-သနာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။ **အာယတနေသူ**တိ စက္ခာဒီသု အာယတနေသု။

ယတောတိ သညတော။ **ယတ္တော**တိ ယတ္တဝါ။ **ပဋိယတ္တော**တိ အတိဝိယ ယတ္တဝါ။ **ဂုတ္တော**တိ ရက္ခိတော။ **ဂေါပိတော**တိ မဉ္ဇူသာယ ဝိယ ပဋ္ဌပိတော။ **ရက္ခိတော**တိ ပဋိသာမိတော။ **သံဂုတော**တိ ဒွါရသံဝရဏေန ပိဟိတော။ **ခုံသိတော**တိ ဂရဟိတော။ **ဝမ္ဘိတော**တိ အပသာဒိတော။ **ဃဋ္ဋိတော**တိ ဃဋ္ဋနမာပါဒိတော။ **ဂရဟိတော**တိ အဝမညိတော။ **ဥပဝဒိ-တော**တိ အက္ကောသိတော။

ဖရုသေနာတိ မမ္မစ္ဆေဒနဝစနေန။ **ကက္ခဋေနာ**တိ ဒါရုဏေန။ **နိပ္ပဋိဝဏ္ဏော**တိ ပဋိပ္ဖရိတ္ဝာ နာ ကထေယျ။

၂၀၇။ **ဗျာနာနုယုတ္တော**တိ အနုပ္ပန္နုပ္ပါဒနေန ဥပ္ပန္နသေဝနေန စ ဗျာနေန အနုယုတ္တော။ **ဥပေက္ခာမာရဒ္ဓ သမာဟိတတ္တော**တိ စတုတ္ထဈာနုပေက္ခံ ဥပ္ပါ-ဒေတ္ဝာ သမာဟိတစိတ္တော။ **တက္ကာသယံ ကုက္ကုစ္စုပန္ဆေ**တိ ကာမဝိတက္ကာ-ဒိဝိတက္ကဒွေ ကာမသညာဒိကံ ဝိတက္ကသ အာသယဒွေ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာဒိကုက္ကုစ္စဒွေ ဥပဆ္ဆိန္နေယျ။

အနုပုန္နဿ ဝါ ပဌမဿ ဈာနဿ ဥပ္ပါဒါယာတိ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အနုပုန္နဿ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိဟီနဿ ဝါ ပဌမဈာနဿ ဥပ္ပါဒနတ္ထံ အတ္တနော သန္တာနေ ပဋိလာဘတ္ထံ။ **ဥပ္ပန္နံ ဝါ ပဌမံ ဈာနံ အာသေဝတီ**တိ အာဒိသု ဇ္ဈေ အာဒရေန သေဝတိ ပဂုဏံ ကရောတိ **ဘာဝေတိ** ဝဍ္ဎေတိ **ဗဟုလီကရောတိ** ပုနပ္ပုနံ ကရောတိ။

ဥပေက္ခာတိ စတုတ္ထဈာနေ ဥပ္ပန္နာ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ။ **ဥပေက္ခာ**တိ သဘာဝပဒံ။ **ဥပေက္ခနာ**တိ ဥပပတ္တိတော ဇာတ္ဝနာကာရော။ **အဇ္ဈုပေက္ခနာ**တိ အဓိကာ ဟုတ္ဝာ ဇာတ္ဝနာ။ **စိတ္တသမတာ**တိ စိတ္တဿ သမဟာ စိတ္တဿ ဥိနာ-တိရိတ္တတံ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ သမဘာဝေါ။ **စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓတာ**တိ စိတ္တဿ အပ္ပဂဗ္ဘတာ၊ အထဒ္ဓဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **မဇ္ဈတ္တတာ စိတ္တသာ**တိ နု သတ္တဿ နု ပေါသဿ၊ စိတ္တဿ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **စတုတ္ထေ ဈာနေ ဥပေက္ခံ အာရဗ္ဘာ**တိ စတုတ္ထသ္မိံ ဈာနသ္မိံ ဥပ္ပန္နံ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခံ ပဋိစ္စ။ **ဧကဂ္ဂ-စိတ္တော**တိ ဧကာရမ္မဏော ပဝတ္တစိတ္တော။ **အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော**တိ ဥဒ္ဓစ္စဝိရဟိတော နု ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော။

နဝ ဝိတက္ကာ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။ **ကာမဝိတက္ကာနံ ကာမသညာသယော**တိ ကာမဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေန္တသ္သ ဥပ္ပန္နာ ကာမသညာ တေသံ ဝိတက္ကာနံ အာသယော ဝသနောကာသောတိ ကာမသညာသယော။ **ဗျာပါဒဝိတက္ကာ-ဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။

၂၀၈။ **စုဒ္ဒိတော ဝစီဘိ သတိမာဘိနန္ဒေ**တိ ဥပဇ္ဈာယာဒီဟိ ဝါစာဟိ စောဒိတော သမာနော သတိမာ ဟုတ္ဝာ တံ စောဒနံ အဘိနန္ဒေယျ။ **ဝါစံ ပမုဉ္စေ ကုသလန္တိ** ဉာဏသမုဋ္ဌိတံ ဝါစံ ပမုဉ္စေယျ။ **နာတိဝေလန္တိ** အတိဝေလံ ပန ဝါစံ ကာလဝေလဉ္စ သိလဝေလဉ္စ အတိက္ကန္တံ နပ္ပမုဉ္စေယျ။ **ဇနဝါဒဓမ္မာ-ယာ**တိ ဇနပရိဝါဒကထာယ။ **နံ စေတယေယျာ**တိ စေတနံ နု ဥပ္ပါဒေယျ။

ဣဒံ တေ အပ္ပတိရူပန္တိ ဣဒံ တဝ နု ပတိရူပံ။ **အသာရုပ္ပန္တိ** တဝ ပယောဂံ နု သိလေ ပတိဋ္ဌန္တိ အသိလဋ္ဌံ၊ သိလေ ဋိတသ ပယောဂံ နု ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကေစိ "အသိလိဋ္ဌ"န္တိ ပဌန္တိ၊ အမဋ္ဌဝစနန္တိ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။

နိဓိနန္တိ တတ္ထ တတ္ထ နိဒဟိတ္ဝာ ဌပိတာနံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိဓုရာနံ နိဓိကုမ္ဘိနံ။ **ပဝတ္တာရ**န္တိ ကိန္တဇ္ဇိဝိကေ ဒုဂ္ဂတမနုဿေ အနုကမ္ပံ ကတ္ဝာ "ဟေ သုခေန

တေ ဇိဝနုပါယံ ဒသေသသာမီ”တိ နိမိဒ္ဒာနံ နေတ္ဝာ ဟတ္ထံ ပသာရေတ္ဝာ ‘‘ဣမံ ဂဟေတ္ဝာ သုခံ ဇိဝါ”တိ အာစိက္ခိတာရံ ဝိယ။ **ဝဇ္ဇဒဿိန**န္တိ ဒွေ ဝဇ္ဇဒဿိနော “ဣမိနာ နံ အသာရပ္ပေန ဝါ ခလိတေန ဝါ သံဃမဇ္ဈေ နိဂ္ဂဏှိဿာမီ”တိ ရန္ဓဂဝေသကော စ အညာတံ ဥပနတ္ထာယ ဥတံ အနုဂ္ဂဏှာတ္ထာယ သီလာဒိနာ စဿ ဂုဏ္ဍိကာမတာယ တံ တံ ဝဇ္ဇံ ဩလောကနေန ဥလ္လပနသဘာဝသဏ္ဌိတော စ။ အယံ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ ဟိ ဒုဂ္ဂတမနုဿော “ဣမံ ဂဏှာဟိ”တိ တဇ္ဇေတ္ဝာ ပေါဇ္ဈေတ္ဝာပိ နိဓိံ ဒသေန္တေ ကောပံ န ကရောတိ၊ ပမုဒိတော၀ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလေ အသာရဂ္ဂပ္ပံ ဝါ ခလိတံ ဝါ ဒိသ္ဝာ အာစိက္ခန္တေ ကောပေါ န ကာတဗ္ဗော၊ တုဋ္ဌေနေ၀ ဘဝိတဗ္ဗံ။ “ဘန္တေ မဟန္တံ ဝေါ ကတံ ကမ္မံ၊ မယံ အာစရိယုပဇ္ဈာယဋ္ဌာနေ ဌတ္ဝာ ဩ၀ဒန္တေဟိ ပုနပိ မံ ဝဒေယျာ-ထာ”တိ ပ၀ါရေတဗ္ဗမေ၀။ **နိဂ္ဂယ္ဟ၀ါဒိ**န္တိ ကေစ္ဆော ဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနံ အသာရဂ္ဂပ္ပံ ဝါ ခလိတံ ဝါ ဒိသ္ဝာ “အယံ မေ မုခေါဒကဒါနာဒိဟိ သက္ကစ္စံ ဥပ-ဋ္ဌဟတိ၊ သစေ နံ ဝက္ခာမိ၊ နေ မံ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ၊ ဧဝံ မမ ပရိဟာနိ ဘဝိဿတီ”တိ ဝတ္တုံ အဓိသဟန္တော နနိဂ္ဂယ္ဟ၀ါဒိ နာမ ဟောတိ၊သော ဣမသ္မိံ သာသနေ ကစ၀ရံ အာကိရတိ။ ယော ပန တထာရူပံ ဝဇ္ဇံ ဒိသ္ဝာ ဝဇ္ဇာနုရူပံ တဇ္ဇေတ္ဝာ ပဏာ-မေန္တော ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရောန္တော ဝိဟာရာ နိဟရန္တော သိက္ခာပေတိ၊ အယံ နိဂ္ဂယ္ဟ၀ါဒိ နာမ သေယျထာပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ ‘‘နိဂ္ဂယ္ဟ နိဂ္ဂယ္ဟာဟံ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ပ၀ယ္ဟ ပ၀ယ္ဟာဟံ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ယော သာရော သော ဌဿတီ”တိ။ **မေတ္တာဝိ**န္တိ ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတံ။ **တာဒိသ**န္တိ ဧဝရူပံ ပဏ္ဍိတံ ဘဇေယျ ပယိရုပါသေယျ။ တာဒိသံ ဟိ အာစရိယံ ဘဇမာနဿ အန္တေ၀ါသိကဿ သေယျော၀ ဟောတိ၊ နော ပါပိယော၊ ဝုဒ္ဎိယေ၀ ဟောတိ၊ နော ပရိဟာနိတိ။

ဩ၀ဒေယျာတိ ဥပဋ္ဌာနေ ဝတ္တုသ္မိံ ဝဒန္တော ဩ၀ဒတိ နာမ၊ အနုပဋ္ဌာနေ “အယသော၀ိ တေ သိယာ”တိအာဒိ၀သေန အနာဂတံ ဒသေန္တော အနုသာသတိ နာမ။ သမ္မုခါ ဝဒန္တော၀ိ ဩ၀ဒတိ နာမ၊ ပရမ္မုခါ ဒူတံ ဝါ သာသနံ ဝါ ပေသေန္တော အနုသာသတိ နာမ။ သကိံ ဝဒန္တော၀ိ ဩ၀ဒတိ နာမ၊ ပုနပ္ပုနံ ဝဒန္တော အနုသာသတိ နာမ။ ဩ၀ဒန္တော ဧ၀ ဝါ အနုသာသတိ နာမာတိ ဧဝံ ဩ၀ဒေယျ အနုသာသေယျ။ **အသဇ္ဇာ**တိ အကုသလ၀မ္မာ နိ၀ါ-ရေယျ၊ ကုသလ၀မ္မေ ပတိဋ္ဌပေယျာတိ အတ္ထော။ **သတံ ဟိ သော ဝိယော ဟောတီ**တိ သော ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓါဒီနံ သပ္ပုရိသာနံ ဝိယော ဟောတိ။

၁-မ ၃-၁၅၉-ဝိဇ္ဇေ။

ယေ ပန အဒ်ိဋ္ဌဓမ္မာ အဝိတိဏ္ဏပရလောကာ အာမိသစက္ခုကာ ဇိဝိကတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေသံ အသတံ သော ဩဝါဒကော အနုသာသကော "နံ တွံ အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော၊ နံ အာစရိယော၊ ကသ္မာ အမှာကံ ဩဝဒသ်"တိ ဧဝံ မုခသတ္တိဟိ ဝိဇ္ဈန်္ဘာနံ အပ်ိယော ဟောတိတိ။

ကေကမ္မန်္တိ အပလောကနကမ္မာဒိကံ ကေကမ်ံ။ **ကေဋ္ဌေသော**တိ နိဒါနဋ္ဌေသာဒိကော ကေဋ္ဌေသော။ **သမသိက္ခတာ**တိ သမာနသိက္ခတာ။ **အာဟတ-စိတ္တတ**န်္တိ ကောဓေန ပဟတစိတ္တဘာဝံ။ **ခိလဇာတတ**န်္တိ ထဒ္ဓဘာဝံ။ **ပဋ္ဌပိ စေတောခိလေ**တိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃသိက္ခာသဗြဟ္မစာရိသု ပဋ္ဌသုပိ စိတ္တသ ထဒ္ဓ-ဘာဝေ။

ဉာဏသမုဋ္ဌိတံ ဝါစန်္တိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဥပ္ပါဒိတံ ဝါကံ်။ **မုဋ္ဌေ-ယျာ**တိ ဝိသဇ္ဇေယျ။ **အတ္ထ။ပဒံသံဟိတ**န်္တိ အတ္ထသဟိတံ ကာရဏသဟိတံ။ **ဓမ္မ။ပဒံသံဟိတ**န်္တိ ဓမ္မေန ယုတ္တံ။ **ကာလာတိက္ကန်ံ ဝါဓံ နာ ဘာသေယျာ**တိ ကာလာတိတံ ဝါဓံ နာ ကထေယျ တသ ကာလသ အတိက္ကန်္တာ။ **ဝေလာတိက္ကန်ံတ**န်္တိ မရိယာဒါတိတံ ဝစနံ နာ ဘာသေယျ ဝစနမရိယာဒသ အတိက္ကန်္တာ။ ဥဘယဝသေန ကာလဝေလာ။

ယော ဝေ ကာလေ အသမ္ပတ္တေတိ အတ္တနော ဝစနကာလေ အသမ္ပတ္တေ။ **အတိဝေလ**န်္တိ ဝေလာတိက္ကန်ံ ကတ္တာ အတိရေကပ္ပမာဏံ ဘာသတိ။ **နိဟတော သေတီ**တိ နိဿါတိတော သယတိ။ **ကောကိလာယေဝ အဇ္ဈေ**တိ ကာကိယာ ပဋိဂ္ဂိတော ကောကိလာယ အဇ္ဈန်္တရေ ဇာတော ကောကိလ-ပေါတကော ဝိယ။

၂၀၉။ **အထာပရန်္တိ** အထ ဇုဒါနိ ဇုတော ပရမ်ပိ။ **ပဋ္ဌ ရဇာနီ**တိ ရူပရာဂါဒိနံ ပဋ္ဌ ရဇာနိ။ **ယေသံ သတိမာ ဝိနယာယ သိက္ခေ**တိ ယေသံ ဥပဋ္ဌိတသတိ ဟုတ္ဝာဝ ဝိနယနတ္ထံ တိသော သိက္ခာ သိက္ခေယျ။ ဧဝံ သိက္ခန္တော ဟိ **ရူပေသု။ပ။ ဖဿေသု သဗ္ဗထ ရာဂံ၊** နံ အညော်တိ။

ရူပရာဇောတိ ရူပါရမ္မဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နော ရာဂါဒိရဇော။ **သဒ္ဒရာဇာဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။

၂၁၀။ တတော သော တေသံ ဝိနယာယ သိက္ခန္တော အနုက္ကမေန— **တေသု ဓမ္မေသူတိ** ဂါထာ။ တတ္ထ **တေသူ**တိ ရူပါဒိသု။ **ကာလေန သော သမ္မာ ဓမ်ံ ပရိဝီမံသမာနော**တိ သော ဘိက္ခု ယ္ဟာယံ "ဥဒ္ဓတေ စိတ္တေ

သမထသဲ့ ကာလော”တိအာဒိနာ ် နယေန ကာလော ဝုတ္တော၊ တေန ကာလေန သဗ္ဗံ သခ်ံတဓမ္မံ အနိစ္စာဒိနယေန ပရိဝိမံသမာနော။ **ဧကော်ဒိ-ဘူတော ဝိဟနေ တမံ သော**တိ သော ဧကဂ္ဂစိတ္တော သဗ္ဗံ မောဟာဒိတမံ ဝိဟနေယျ၊ နတ္ထိ ဇ္ဈေ သံသယော။

ဥဒ္ဓတေ စိတ္တေဘိ ဝိရိယိန္ဒြိယဝသေန စိတ္တေ အဝူပသန္တေ။ ဗလဝဝိရိယံ ဟိ မန္ဒသမာဓိ ဝိရိယသ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝတိ။ ဧဝံ ဥဒ္ဓတေ စိတ္တေ။ **သမထသ္မိ ကာလော**တိ သမာဓိသ ဘာဝနာယ ကာလော။ **သမာဟိတေ စိတ္တေ**တိ ဥပစာရပ္ပနာဟိ စိတ္တေ သမာဟိတေ။ ဗလဝသမာဓိ ဟိ မန္ဒဝိရိယံ သမာဓိသ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ ကောသဇ္ဇံ အဘိဘဝတိ။ သမာဓိ ဝိရိယေန သညောဇိတော ကောသဇ္ဇေ ပတိတုံ န လဘတိ။ ဝိရိယံ သမာဓိနာ သညော-ဇိတံ ဥဒ္ဓစ္စေ ပတိတုံ န လဘတိ။ တသ္မာ တဒုဘယံ သမံ ကာတဗ္ဗံ။ ဥဘယ-သမတာယ ဟိ အပ္ပနာ ဟောတိ။ **ဝိပဿနာယ ကာလော**တိ ဧဝံ သမာဟိတေ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိဝိဓာယ ပဿနာယ ကာလော၊ သမာဓိကမ္မိကဿ ဗလဝတိဝိ သဒ္ဓါ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ သဒ္ဒဟန္တော ဩကပ္ပေန္တော အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ သမာဓိ-ပညာသု ပန သမာဓိကမ္မိကဿ ဗလဝတိ ဧကဂ္ဂတာ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဟိ သော အပ္ပနံ ပါပုဏာတိ။ ဝိပဿနာကမ္မိကဿ ပန ပညာ ဗလဝတိ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဟိ သော လက္ခဏပ္ပဋိဝေဓံ ပါပုဏာတိ။ ဥဘိန္နံ ပန သမတ္တေပိ အပ္ပနာ ဟောတိ ဧဝ။

ကာလေ ပဂ္ဂဏှာတိ စိတ္တနှိ ယသ္မိံ သမယေ အတိသိထိလဝိရိယတာဒိဟိ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယဝိရိယပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပနေန တံ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ။ **နိဂ္ဂဏှာတိ**တိ ယသ္မိံ သမယေ အစ္စာရဒ္ဓဝိရိယတာဒိဟိ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသမုဋ္ဌာပနေန တံ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှာတိ။ **သမ္ပဟံသတိ ကာလေနာ**တိ ယသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပညာ-ပယောဂမန္ဒတာယ ဝါ ဥပသမသုခါနံ ဝိဂမေန ဝါ နိရသ္သာဒံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန သံဝေဇေတိ။ အဋ္ဌ သံဝေဂ-ဝတ္ထူနိ နာမ ---ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ စတ္တာရိ, အပါယဒုက္ခံ ပဉ္စမံ, အတီတေ ဝဋ္ဋမူလကံ ဒုက္ခံ, အနာဂတေ ဝဋ္ဋမူလကံ ဒုက္ခံ, ပစ္စုပ္ပန္နေ အာဟာရ-ပရိယေဋ္ဌမူလကံ ဒုက္ခန္တိ။ ရတနတ္တယဂုဏာနုဿရဏေနာဿ ပဿာဒံ ဇနေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ “သမ္ပဟံသတိ ကာလေနာ”တိ။ **ကာလေ စိတ္တံ သမာဒဇေ**တိ ယသ္မိံ

၁-သံ ၃-၁၀၀-ဗိဇ္ဇေ။

သမယေ သဒ္ဓါပညာနံ သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ သမဘာဝေါ၊ တသ္မိံ ကာလေ စိတ္တံ သမာဒဟေယျ။

အဏ္ဏုပေက္ခတိ ကာလေနာတိ ယသ္မိံ သမယေ သမ္မာ ပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မ အလိနံ အနုဒ္ဓတံ အနိရဿာဒံ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ သမထ၁ဝိထိပဋိပန္နံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တဒါဿ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု နဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ သာရထိဝိယ သမပ္ပဝတ္တေသု အသေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ "အဏ္ဏုပေက္ခတိ ကာလေနာ"တိ။ **သော ယောဂိ ကာလကောဝိဒေါ**တိ သော ဝုတ္တပ္ပကာရော ကမ္မဋ္ဌာန-ယောဂေ နိယုတ္တော ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနသမာဒဟနအဏ္ဏုပေက္ခနကာလေသု ဆေကော ဗျတ္တော။ **ကိမ္မိ ကာလမ္မိ**တိအာဒိနာ ပဂ္ဂဟာဒိကာလံ ပုစ္ဆတိ။

ဣဒါနိ ပဂ္ဂဟာဒိကာလံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော **"လီနေ စိတ္တမ္မိ"**တိအာဒိမာဟ။ အတိသိထိလဝိရိယတာဒိဟိ စိတ္တေ လိနဘာဝံ ဂတေ ဓမ္မဝိစယဝိရိယပီတိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသမုဒ္ဒါပနေန ပဂ္ဂဟော။ **ဥဒ္ဓတသ္မိံ ဝိနိဂ္ဂဟော**တိ အစ္စာရဒ္ဓဝိရိယ-တာဒိဟိ ဥဒ္ဓတေ စိတ္တေ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသမုဒ္ဒါပနေန နိဂ္ဂဟော။ **နိရဿာဒဂတံ စိတ္တံ၊ သမ္ပဟံသေယျ တာဝဒေ**တိ ပညာပယောဂ-မန္ဒတာယ ဝါ ဥပသမသုခါနံ ဝိဂမေန ဝါ အဿာဒဝိရဟိတံ ဂတံ။ အဋ္ဌ-သံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန ဝါ ရတနတ္တယဂုဏာနုဿရဏေန ဝါ တသ္မိံ ခဏေ စိတ္တံ သမ္ပဟံသေယျ။

သမ္ပဟဋ္ဌံ ယဒါ စိတ္တန္တိ ယသ္မိံ ကာလေ ဝုတ္တနယေနေဝ သမ္ပဟံသိတံ စိတ္တံ ဟောတိ။ **အလီနံ ဘဝတိ အနုဒ္ဓတန္တိ** ဝိရိယသမာဓိဟိ သညောဇိတတ္တာ လိနုဒ္ဓစ္စ-ဝိရဟိတဉ္စ ဟောတိ။ **သမထနိမိတ္တဿာ**တိ သမထော စ နိမိတ္တဉ္စ သမထနိမိတ္တံ၊ တဿ သမထနိမိတ္တဿ။ **သော ကာလော**တိ ယော သော လီနုဒ္ဓစ္စဝိရဟိတ-ကာလော ဝုတ္တော၊ သော ကာလော။ **အဇ္ဈုပေက္ခနာ ရမယေ မနော**တိ ဗျာနသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ကသိဏာဒိဂေါစရဇ္ဈတ္တေ တောသေယျ အဘိရမာပေယျ။

ဇေတန မေဝုပါယေနာတိ ဇေတန ဝုတ္တဉပါယေန ဇေ၀။ **မ-**ကာရော ပဒသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တော။ **အဇ္ဈုပေက္ခယျ တာဝဒေ**တိ ယဒါ ဥပစာရပ္ပနာဟိ တံ စိတ္တံ သမာဟိတံ၊ တဒါ "သမာဟိတံ စိတ္တ"န္တိ ဇာနိတ္ဝာ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟ-သမ္ပဟံသနေသု ဗျာပါရံ အကတ္ဝာ တသ္မိံ ခဏေ အဇ္ဈုပေက္ခနမေဝ ကရေယျ။

၁-သမာဓိ (သီ)

ဇုဒါနိ "ကိမ္မိ ကာလမ္မိ ပဂ္ဂါဟော"တိ ပုဋ္ဌဂါထံ နိဂမေန္တော "**ဧဝံ ကာလဝိဂူ မိရော**"တိအာဒိမာဟ။ **ကာလေန ကာလံ စိတ္တာဿ၊ နိမိတ္တမုပ-လက္ခဏေ**တိ ကာလာနုကာလံ သမာဓိသမ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ အာရမ္မဏံ သလ္လက္ခေ-ယျ၊ ဥပပရိက္ခေယျာတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေ၀။ ဧဝံ အရဟတ္တ-နိကူဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသီတိ။

သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာယ မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ
သာရိပုတ္တသုတ္တနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌက၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အံသာ	၅၁
အကတံ	၂၀၂
အကတကမ္မာ	၅၁
အကတဇ္ဇာ	၁၄၇၊၂၀၂
အကတော	၂၄၇
အကတ္ထမာနော	၁၇၂
အကပ္ပိတဇ္ဈရိယာပထာ	၃၀၀
အကမ္မညတာ	၃၀၂
အကလ္ယတာ	၃၀၂
အကာမကော	၄၆
အကာရိတံ	၂၃၅
အကိတ္တယိ	၃၃၀
အကိတ္တိယာ	၂၄၇
အကုက္ကုစော	၂၇၀
အကုဇ္ဇမာနော	၁၄၁
အကုသလာဘိသမ္မိရာ	၅၄
အကုသလော	၁၄၄
အကေဝလီ	၃၁၆
အက္ကမန္တိ	၁၀၉
အက္ကုသလော	၃၁၆
အက္ကောဓနော	၂၇၉
အက္ကောသကပရိဘာသကာနိ	၄၀၀
အက္ကောသော	၁၆၅
အက္ခရသမဝါယော	၁၇၄
အက္ခရိကာယ	၃၆၂
အက္ခာနံ	၃၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အက္ခိကူဋာနိ	၃၃၁
အက္ခေန	၃၆၂
အက္ခေယျံ	၂၁၉
အဂတံ	၃၀၅
အဂတံ ဒိသံ	၃၉၂
အဂတပုဗ္ဗံ	၃၉၄
အဂတပုဗ္ဗာ	၃၉၂
အဂဓိတော	၄၁၂
အဂါရမုနိနော	၁၅၂
အဂါရိကာ	၁၅၂
အဂေါစရော	၃၉၀
အင်္ဂံ	၁၆၀
အင်္ဂညော	၄၁၂
အင်္ဂမင်္ဂံ	၃၂၂
အင်္ဂဟိတင်္ဂံ	၉၇
အင်္ဂိ	၂၃
အင်္ဂေါ	၂၅၃
အဃင်္ဒိတော	၃၃၀
အင်္ဂံ	၁၆၉
အင်္မင်္အပကဗုနော	၂၀၀
အင်္ဂိဇ္ဇာ	၃၅၄
အင်္ဂါရကာသုပမာ	၂၇
အစက္ခုကရဏံ	၃၀၉
အစင်္ဂတကာ	၁၃၇
အစရိ	၂၇၉
အစလိတော	၃၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အစိတ္တိကာရကတော	၂၉၄
အစေလကော	၃၇၉
အစ္စန္တိန်ဒံ	၉၂
အစ္စန္တပါပကမ္မန္တာ	၃၇၆
အစ္စန္တပါရိသုဒ္ဓိယာ	၇၇
အစ္စန္တသန္တိ	၁၇၆
အစ္စန္တသုဒ္ဓိ	၂၀၃
အစ္စယန္တိ	၁၃၃
အစ္စသရာ	၁၇၉၊၃၆၁
အစ္ဆာဓာယ	၃၅၉
အစ္ဆိမန္တော	၃၇၅
အစ္ဆုတဂတော	၇၂
အစ္ဆုဂ္ဂမ္မ	၃၃၇
အစ္ဆုဏ္ဟာ	၅၂
အစ္ဆုတပုတ္တံ	၁၈၅
အစ္ဆုတပုတ္တော	၇၂
အစ္ဆိန္နန္တေ	၁၄၀
အစ္ဆိန္နေ	၁၄၀
အဇ္ဈေဒသံကိနော	၁၄၀
အဇနယမာနော	၁၄၁
အဇပထံ	၂၄၂
အဇလက္ခဏံ	၃၆၆
အဇာနိတဗ္ဗံ	၃၄၀
အဇေဂုဆ္ဆော	၂၉၂
အဋ္ဌတ္ထံ	၅၁၊၁၁၆
အဋ္ဌတ္ထသန္တိ	၂၆၄
အဋ္ဌတ္ထသမုဒ္ဒာနာ	၃၂၈
အဋ္ဌတ္ထာ	၁၃
အဋ္ဌတ္ထိကာနိ	၁၄၃
အဋ္ဌုပေက္ခတိ	၄၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဏ္ဏုပေက္ခနာ	၄၁၄
အဏ္ဏုပေက္ခာယ	၄၁၈
အဏ္ဏုပေက္ခေယျ	၄၁၈
အဏ္ဏေတိ	၃၈၄
အဏ္ဏေနေန	၁၇၂၊၁၈၃
အဏ္ဏေသာမိ	၂၇၆
အဏ္ဏောဂါဟော်တွာ	၂၄၆
အဏ္ဏောဂါဠ္ဟော	၈၂
အဏ္ဏောဇ္ဈရန်္တိ	၄၇
အဏ္ဏောသန္နာ	၉၃
အဏ္ဏောသာနံ	၃၂
အဏ္ဏောသိတံ	၃၇၇
အဏ္ဏံ	၃၆၃
အဉ္ဉာ	၂၆၅
အညာတိကာ	၃၁၀
အညတရညတရေန	၂၂၀
အညမညံ	၂၇၃
အညမညပရိယန္တဒ္ဒါယိနော	၂၅၈
အညမောက္ခာ	၈၉
အညဝိဟိတကာ	၃၁၀
အညသိတာ	၂၄၆
အညာ	၃၈၈
အညာဏာကရဏံ	၃၈၉
အညာတံ	၂၅၇
အညာယ	၃၁၉
အညောညံ	၃၁၆.
အဋ္ဌာ	၁၇၁
အဋ္ဌိကဿ	၅၇
အဋ္ဌပဒေဝိ	၃၆၂
အဋ္ဌမိ	၂၄
အဋ္ဌာနေ	၂၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အင်္ဂိ	၁၇၀
အင်္ဂိတကာရီ	၁၆၃၊၃၅၇
အင်္ဂိမယေန	၂၄
အင်္ဂိသဿ်ာတံ	၂၆၃
အမုဒဏ္ဍကေဟိ	၃၇၄
အမုမာသိကံ	၃၀၁
အမုယောဂါ	၁၇၁
အမော	၂၅၄
အကုမတ္တေသု	၁၀၄၊၂၉၆
အကုသဟဂတာ	၀၇
အတမ္မယတာ	၂၆၆
အတမ္မယတာယ	၇၇
အတာဏာ	၃၇၇
အတိက္ကန္တမာနုသကေန	၃၃၂
အတိက္ကမိတ္တာ	၃၉၅
အတိက္ကန္တာသ	၂၄၅
အတိက္ကမတော	၃၉၄
အတိက္ကမိတုံ	၁၆၇
အတိစ္ဆ	၁၆၃၊၁၀၇
အတိမညတိ	၃၇၁
အတိမာနော	၅၃၊၁၀၀
အတိရောစတိ	၂၆၂
အတိဝါကျံ	၃၀၄
အတိဝေလံ	၃၆၁
အတီတာ	၁၂
အတီတေ	၁၂၀
အတီရိတံ	၃၂၇
အတုလိတံ	၃၂၇
အတြဇော	၄၁၆
အတြိဆ္ဆတာ	၂၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အတ္တဥ္ဇဟော	၁၀၆
အတ္တဇ္ဆေ	၄၀၂
အတ္တဇ္ဆော	၂၅၇
အတ္တဒိဋ္ဌဟော	၁၉၀
အတ္တဒဏ္ဍတော	၃၇၄
အတ္တဒဏ္ဍော	၃၇၃
အတ္တဒန္တော	၃၀၅
အတ္တဒမထ္ထာယ	၂၆၆
အတ္တနာ	၁၄၇
အတ္တနိယေန	၂၆၁
အတ္တပစ္စက္ခံ	၂၆၀
အတ္တပရိနိဗ္ဗာပနတ္ထာယ	၂၆၆
အတ္တဘာဝပရိယာပန္နေန	၃၃၁
အတ္တဘာဝသန္နိဿယာ	၅၇
အတ္တဘာဝသ	၂၇၇
အတ္တဘာဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ	၁၃၇
အတ္တဘာဝေန	၃၀၇
အတ္တဘာဝေါ	၁၂၆
အတ္တမနတာ	၁၆၊၁၀
အတ္တသမတ္ထာယ	၂၆၆
အတ္တဟေတု	၂၃၆
အတ္တာ	၁၇၂
အတ္တာနုက္ကံသေတိ	၄၁၂
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ	၃၀၅
အတ္တာနုဝါဒဘယံ	၃၄၀
အတ္တုက္ကံသနမာနော	၁၀၀
အတ္တူပက္ကမံ	၆၆
အတ္တူပက္ကမမူလကံ	၆၁
အတ္ထေန	၂၆၁
အတ္ထံ	၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဇ္ဈကာမော	၂၂၃
အဇ္ဈဂ်တော	၃၃၁
အဇ္ဈဂ်မံ	၁၉၉
အဇ္ဈဂ်မတော	၁၄၆
အဇ္ဈဂ်မော	၁၂၂
အဇ္ဈတော	၂၄၇
အဇ္ဈတ္တာ	၁၂
အဇ္ဈတ္တသဿ	၂၃၁
အဇ္ဈဝါဒိ	၂၀၅၊၃၉၀
အဇ္ဈသံဟိတံ	၂၀၅
အဇ္ဈာတိသယေန	၂၂၉
အဇ္ဈာယ	၄၀၂
အဇ္ဈာပသံဟိတံ	၄၁၆
အဇ္ဈေ ဉ္တော	၂၉၀
အဇ္ဈော	၂၉၇
အဇေနေန	၄၀၅
အဒန္တံ	၂၃၅
အဒန္တော	၉၁
အဒဿံ	၂၆၅
အဒဿနတော	၁၃၁
အဒိဋ္ဌံ	၂၅၇
အဒိဋ္ဌိယာ	၂၆၅
အဒိန္နံ	၉၉၊၄၀၅
အဒုက္ခမသုခံ	၁၂၄
အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယော	၁၄၄
အဒ္ဓသံ	၁၅
အဒ္ဓသိ	၃၇၂
အဒ္ဓဒက္ခကေဟိ	၂၄၁
အဒ္ဓမာသိကော	၂၁၅
အဒ္ဓါ	၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဒ္ဓါနံ	၁၀၂
အဒ္ဓါနာ	၃၉၂
အဒ္ဓေဋ္ဌဝစနံ	၁၅
အဒ္ဓေဋ္ဌကဝစနံ	၁၆
အဓမ္မရာဂေါ	၃၄
အဓိကရဏံ	၃၄၃
အဓိကရဏကာရကာ	၂၂၇
အဓိကရဏသမထော	၃၄၂
အဓိကုန္နနဒ္ဓေန	၂၇
အဓိဂမ္ဆတိ	၁၅၊၂၄
အဓိဂမ္ဆိ	၃၀၉
အဓိဂမ္ဆိသာမိ	၁၇၁
အဓိဂမ္ဆေယျ	၇၀
အဓိဂန္ဆုကာမသာ	၄၀၃
အဓိဂန္ဆာ	၃၅၅
အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒေါ	၂၅၃
အဓိဂမအပ်ပေန္ထော	၂၀၆
အဓိဂမော	၂၉၀
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၂၂၀
အဓိဋ္ဌာနံ	၁၆၄၊၃၅၀
အဓိပတိ	၄၀၆
အဓိမတ္တာပရိတ္တာတာ	၂၀၀
အဓိမာနော	၁၀၀
အဓိမုစ္စန္တော	၁၆၅
အဓိမုတ္တိံ	၂၅၀
အဓိဝစနံ	၀၀
အဓိဝစနသမ္ဖဿော	၁၄၄၊၂၉၁
အဓိသီလသိက္ခာ	၁၀၂
အဓေသိ	၁၀၄
အနက္ခာတသဿ	၂၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အနဂါရမုနိနော	၁၅၂
အနဂါရာ	၁၅၃
အနဂ်ကော	၃၁၄
အနစ္ဆရပန္ဓော	၄၁၂
အနစ္ဆရဒ္ဒော	၂၉၅
အနစ္ဆရာသိတော	၁၇၁
အနညနေယျကာယ	၃၉၀
အနတ္တဂရဟိ	၃၂၆
အနတ္တမနတာ	၂၀၀
အနတ္တာ	၁၉၂
အနတ္တာကာရံ	၃၃၉
အနတ္ထံ	၂၇၉
အနတ္ထကာမာနိ	၄၀၁
အနတ္ထဇနနော	၅၀
အနဒ္ဓနိယံ	၁၃၃
အနနုဂိဒ္ဓါ	၃၀၅
အနနုဗောဓော	၃၇၀
အနနုလောမိကေန	၄၀၀
အနနုဿုတေသု	၃၀၉
အနန္တာဉာဏော	၂၅၄
အနန္တာတေဇော	၂၅၄
အနန္တာယသော	၂၅၄
အနန္တာရာ	၁၃၀
အနန္တာဝါ	၁၆၇
အနပါယော	၃၀၄
အနဘာဝံ	၁၄၆
အနဘိနိဗ္ဗတ္တယမာနော	၁၄၁
အနဘိနိဗ္ဗတ္တိသာမဂ္ဂိ	၂၂၂
အနဘိနဝေသန္တော	၁၄၁
အနဘိဘူတော	၃၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အနဘိရတိ	၄၀၈
အနဘိရမနာ	၄၀၈
အနဘိသမယော	၃၇၈
အနဘိသမ္ဘုဏန္တော	၁၇၈၊၃၂၂
အနမ္ဗိလံ	၃၀၀
အနယဗျသနံ	၃၆၉
အနရိယဓမ္မော	၂၃၄
အနရိယာနံ	၁၇၂
အနလသော	၄၁၂
အနဝဇ္ဇေ	၃၇၂
အနဝဇ္ဇတာ	၃၀၁
အနဝဇ္ဇော	၂၄၈
အနဝညတ္တိပဋိသညုတ္တော	၃၆၉
အနဝဋ္ဌိတစာရိကံ	၃၄၃
အနဝသေကံ	၃၉၃
အနသဝါ	၉၈
အနဿာဝိ	၂၉၆
အနာဂတာ	၁၃
အနာစရိယကော	၃၀၉
အနာနုဂိဒ္ဓါ	၁၄၁
အနာနုပုဋ္ဌော	၁၆၈
အနာပုစ္ဆံ	၂၉၄
အနာဝိကမ္မံ	၁၇၉
အနာသန္နေ	၈၉
အနာသဝမုနိ	၁၅၂
အနိကေတစာရိ	၄၀၈
အနိကေတသာရိ	၂၆၇
အနိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ	၃၆၀
အနိက္ခိတ္တဆန္နော	၁၆၃၊၃၅၈
အနိက္ခိတ္တဓုရတာ	၃၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အနိကိဉ္စာဒုရော	၁၆၃၊၃၅၈
အနိစ္ဆတာ	၂၄
အနိစ္ဆတာယ	၃၇၇
အနိစ္စာ	၁၇၅
အနိစ္စာကာရံ	၃၃၉
အနိစ္စော	၂၁၇
အနိဋ္ဌတော	ဂ၁၊၂၁၀
အနိဋ္ဌာရီ	၃ဂ၅
အနိဓာနဂတာ	၁၃၁
အနိဗ္ဗတ္တယမာနော	၁၄၁
အနိဗ္ဗတ္တော	၁၃၀
အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကံ	၃ဂ၉
အနိမိတ္တော	၁၄၅၊၂၉၁
အနိရာကတဗ္ဗာနော	၃၅၇
အနိသာယ	၂၆၅
အနိသိတော	၁ဂ၇၊၂၇၇
အနိဿိတသံသနံ	၃၄၅
အနိဿိတော	၃၇၂
အနုကမ္ပာ	၄ဂ၅
အနုဂန္ဓတိ	၅၉
အနုဂတာ	၃၇၇
အနုဂိဒ္ဓတိ	၄၆၊၂၉၉
အနုဂ္ဂဟာယ	၂၆၅
အနုဂ္ဂဟော	၃၂၅
အနုဇ္ဈဝိကံ	၂၂၃
အနုဇ္ဈော	၃၉၁
အနုဇ္ဈာနိကမ္မံ	၁၇၉၊၃၆၁
အနုဇ္ဈာနုနာတိ	၂၄ဂ
အနုဒယနာ	၄ဂ၅
အနုဒယာ	၄ဂ၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အနုဒယိတတ္တံ	၄ဂ၅
အနုဒဟနဋ္ဌေန	၂၇
အနုဒ္ဓတော	၂၇၉
အနုနယပဋိဃဝိပ္ပဟီနော	၂၁၃
အနုနယော	၃၂
အနုနေတာ	၂၅၅
အနုပခဇ္ဇ	၂၉၄
အနုပစာရေ	၃၉၅
အနုပလိတ္တော	၁၄ဂ
အနုပါဒါယ	၁၇၁
အနုပါဒိသေသာယ	၂၂၃
အနုပါဟနာနံ	၂၉၄
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိနံ	၂၃၂
အနုပ္ပတ္တော	၃ဂ၅
အနုပ္ပဒါတာ	၂ဂ၄
အနုပ္ပန္နဿ	၂၅၅
အနုပ္ပိယဘာဏိတာ	၃၇ဂ
အနုဗုဒ္ဓိ	၃ဂ၉
အနုဗုဒ္ဓိတုကာမဿ	၄ဂ၃
အနုဗောဓော	၃၇ဂ
အနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ	၃၄၃
အနုဘူတပုဗ္ဗတော	၃၆၅
အနုယောဂံ	၃၁ဂ
အနုယောဂေါ	၁၆၄၊၃၅၈
အနုယုတ္တဿ	၂၂၆
အနုယုတ္တော	၃၄၃
အနုရက္ခေ	၃၉၃
အနုရောဓဝိရောဓသမတိတ္ထန္တော၂၁၃	
အနုရောဓော	၃၂
အနုလောမပဋိပဒါယ	၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အနုသဋ္ဌာ	၃၇၇
အနုသယံ	၂၅၀
အနုသယံ	၂၅၀
အနုသယံဝသေန	၈၁
အနုသယာ	၈၇
အနုသယော	၃၅
အနုသာသတိ	၉၂
အနုသာသနံ	၂၂၀
အနုသိက္ခေ	၃၇၂
အနုသိဋ္ဌံ	၂၂၀
အနုသိဋ္ဌံ	၉၄
အနုသေန္တိ	၂၀၅
အနုသတိ	၄၄
အနုသဟဂတေ	၃၁
အနုပနီတော	၂၇၂
အနုပယံ	၁၀၄
အနုပယေ	၃၀၄
အနုပယော	၃၀၄
အနုဟတေ	၁၇၁
အနေကံသဂ္ဂါဟော	၃၇၉
အနေဇော	၃၀၅
အနေရိတော	၃၃၀
အနေသနံ	၄၁၂
အနောကသာရိ	၂၆၉
အနောကော	၄၀၄
အနောဇဝန္တိ	၂၄၆
အနောမံ	၁၆၀၊၃၂၃
အနောလိနဝုတ္တိကော	၁၆၃၊၃၅၇
အနောသိတံ	၃၇၇
အန္တကရော	၂၃၁
အန္တဂတော	၇၁၊၁၉၁
အန္တဂု	၄၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အန္တဂ္ဂါဟိကာ	၁၃၉
အန္တပဂ္ဂတော	၇၁
အန္တမသော	၂၆၀
အန္တရံ	၃၀၀
အန္တရဃရံ	၃၄၃
အန္တရဓာနံ	၂၁၀
အန္တရဓာယတိ	၂၄၊၂၁၄
အန္တရဓာယန္တိ	၂၄
အန္တရဟိတံ	၃၇၀
အန္တရဟိတော	၃၁၁
အန္တရာယာယ	၅၅၊၅၇
အန္တော၇	၁၆၇
အန္တိမဒေဟဓရော	၇၀
အန္တိမေ	၇၀
အန္တေ	၃၉၄
အန္တော	၅၇၊၂၂၀
အန္တောဇာတကော	၄၆
အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနံ	၃၁၇
အန္တောပူတိ	၂၉၅
အန္တောပူတိဘာဝံ	၄၀၃
အန္တောသမောရောဓော	၃၀၂
အန္ဓကရဏ္ဍံ	၃၀၉
အန္ဓကာရံ	၂၆၆
အန္ဓတမံ	၅၀
အန္ဓသဒ္ဒိဓိံ	၃၅၅
အန္ဓဗ္ဗပဋိပဒါယ	၅၅
အန္ဓာသဓေယျံ	၃၄၃
အန္ဓာနယန္တိ	၃၂၀
အန္ဓာယိကံ	၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အန္ဓာသဝဝန္ဒိ	၅၇
အန္ဓေတိ	၆၇
အန္ဓန္ဒိ	၃၂၀
အပစိတိ်	၁၇၅
အပစိနိတ္ထာ	၇၆
အပစ္စက္ခကမ္မံ	၃၇၀
အပစ္စနိကပဋိပဒါယ	၅၅
အပစ္စယံ	၂၄၇
အပစ္စဝေက္ခဏာ	၃၇၀
အပစ္စောရောဟဏတာယ	၄၃
အပဇ္ဇာယတိ	၂၃၇
အပဏ္ဏကဝစနံ	၁၆
အပမာရော	၅၁
အပရဒ္ဓမေသိ	၂၄၇
အပရဒ္ဓါ	၃၁၉
အပရာမသံ	၃၁၅
အပရာမသန္တော	၁၄၁
အပရိဂမနတာယ	၇၇
အပရိဂ္ဂဟီတာ	၁၄
အပရိညာတံ	၁၄၇
အပရိနိဗ္ဗုတော	၉၁
အပရိယောဂါဟဏာ	၃၇၀
အပလိတ္ထော	၁၄၀
အပသာဒိတော	၁၇၂
အပဟရန္တိ	၂၄၇
အပါပုဏိတ္ထာ	၁၇၀
အပါနကော	၃၀၁
အပါယံ	၃၃၅
အပါယဂမနိယေ	၃၁
အပါယမုခါနိ	၃၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အပါယလောကေ	၃၇
အပါဟတံ	၂၄၀
အပါဟတသ္မိံ	၂၄၆
အပိလာပနတာ	၄၄
အပိဟာလု	၂၉၁
အပုဗ္ဗိတော	၁၇၁
အပုဋ္ဌော	၁၇၁
အပုနဗ္ဘဝါယ	၃၀၃
အပုရက္ခရာနော	၂၇၀
အပေက္ခံ	၉၂
အပေက္ခမာနာ	ဂ၉
အပေက္ခာ	၃၃
အပ္ပံ	၂၁၄
အပ္ပကံ	၁၂၀
အပ္ပကသိရေနေဝ	၆၉
အပ္ပဂဗ္ဘော	၂၉၂
အပ္ပစ္စယော	၃၀၆
အပ္ပဋိဗ္ဗန္နဒုက္ခံ	၆၀
အပ္ပဋိသဉ္ဇတက္ခာ	၁၃၇
အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ	၉၃
အပ္ပဋိဝါနိ	၁၆၄၊ ၃၅၀
အပ္ပဋိဝေဓော	၃၇၀
အပ္ပဋိသန္ဓိယာ	၃၀၅
အပ္ပဋိဟတံ	၂၅၀
အပ္ပဏိဓာနပစ္စယာ	၂၇၀
အပ္ပဏိဟိတော	၁၄၅၊ ၂၉၁
အပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော	၃၀၄
အပ္ပတိရူပံ	၄၁၂
အပ္ပတ္တံ	၄၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အဗိဇံ	၃၀၄
အဗျဒ္ဓိဝိဟတတ္ထာ	၃၉၁
အဗ္ဘဟိတသလ္လော	၁၆၃
အဗ္ဘုဒကာလေ	၂၁၄
အဗ္ဘုယ္ဟ	၃၇၀
အဗ္ဘုဟာနံ	၃၂၀
အဗ္ဘူဋ္ဌသလ္လော	၁၄၀၊၁၆၃
အဗ္ဘူဋ္ဌေသိကော	၇၂
အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ	၆၀
အဗ္ဘန္တရဝတ္ထုပကောပဝသေန	၄၀၄
အဗ္ဘာဟတာ	၃၇၇
အဗ္ဘာတဓမ္မံ	၂၃၃
အဗ္ဘောကာသံ	၀၃
အဗျာကတော	၁၄၄
အဗျာပန္နစေတသော	၃၀၄
အဗျာပါဒသညာ	၁၄၉
အဗျာဗဇ္ဈပရမတာယ	၄၁၁
အဗြဟ္မစာရိ	၂၉၁
အဘဗ္ဗာ	၂၅၉
အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော	၁၄၇
အဘယဂဖတာ	၇၂
အဘယပ္ပတ္တံ	၁၀၅
အဘယပ္ပတ္တော	၇၂
အဘဝေါ	၁၃၇
အဘိက္ကန္တေန	၄၀၆
အဘိက္ကမ	၂၅၀
အဘိဂိဇ္ဈတိ	၃၀၃
အဘိဇပ္ပန္တာ	၉၃
အဘိဇပ္ပမာနဿ	၁၅
အဘိဇာနန္တော	၁၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[အ]	
အပ္ပထာမကာ	၄၇
အပ္ပနိဿိဿာနိ	၂၃၁
အပ္ပပုညော	၃၇၁
အပ္ပဗလာ	၄၇
အပ္ပမတ္တော	၁၄၀
အပ္ပမာဏံ	၄၀၅
အပ္ပမာဒေါ	၁၆၄၊၃၅၀
အပ္ပရဇက္ခေ	၂၅၀
အပ္ပသဒ္ဓါနိ	၂၃၁
အပ္ပသန္နာနိ	၄၀၀
အပ္ပဿာဒဋ္ဌေန	၂၆
အပ္ပဿိ	၃၂၅
အပ္ပဟီနတဏှာ	၁၃၇
အပ္ပဟီနတ္တာ	၂၇၃
အပ္ပဟီနာ	၂၉၆
အပ္ပါဋိဟာရိယံ	၃၁၂
အပ္ပိဆ္ဆကထံ	၂၀၅
အပ္ပိဆ္ဆညော	၂၉၉
အပ္ပိဆ္ဆတာ	၂၀၆
အပ္ပိယာ	၂၃
အပ္ပေကစ္စေ	၉၂
အပ္ပေသက္ခော	၃၇၁
အပ္ပေါဒကေ	၁၄၀၊၃၇၆
အဖရိတ္ဝါစတာ	၃၇၀
အဖဿိ	၂၆၅
အဖဿိတံ	၂၅၇
အဖာသုကာမာနိ	၄၀၁
အဖာသုဝိဟာရာယ	၅၀
အဗလာ	၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]		[အ]	
အဘိဇ္ဈာ	၃၅	အဘိဘောသိ	၃၇၂
အဘိညာတံ	၇၂၊၂၉၀	အဘိမင်္ဂလဝတ္ထာနိ	၁၀၇
အဘိညာပါရဂူ	၇၀	အဘိရတော	၂၃၀
အဘိညာယ	၂၆၄	အဘိရုဟတိ	၂၃၅
အဘိညာသိ	၃၄၀	အဘိဝါဒေတွာ	၂၆၀
အဘိညေယျံ	၇၂	အဘိသင်္ခံတံ	၃၀၅
အဘိညေယျာ	၁၉၉	အဘိသင်္ခံတာ	၁၇၅
အဘိနန္ဒတိ	၂၇၀	အဘိသမ္ဘိရသဟဝဒ-	
အဘိနန္ဒိံ	၃၁၅	ဝိညာဏသ	၄၀၄
အဘိနန္ဒေ	၄၁၄	အဘိသမ္ဘိရသ	၃၂၀
အဘိနန္ဒေယျ	၃၀၃	အဘိသမ္ဘိရာ	၁၀၄
အဘိနိက္ခမိတုံ	၃၇၆	အဘိသမ္ဘိရာနံ	၁၀၅၊၂၇၃
အဘိနိဇ္ဈတ္တော	၂၃	အဘိသင်္ခရိတ္တာ	၂၆၁
အဘိနိဇ္ဈတ္တော	၁၇၂	အဘိသင်္ခရောတိ	၃၀၁
အဘိနိဝဇ္ဇေယျ	၃၂	အဘိသင်္ခရောန္တော	၃၀၁
အဘိနိဝိဋ္ဌာ	၁၆၇	အဘိသဇ္ဇေယျ	၃၆၇
အဘိနိဝိသတိ	၃၂၁	အဘိသဇ္ဇေတယိတံ	၃၀၅
အဘိနိဝိသိတ္ဝာ	၁၉၁	အဘိသမေစ္စ	၁၉၉
အဘိနိဝေသော	၁၃၉	အဘိသမ္ဘုဇ္ဈိ	၃၀၉
အဘိနိဟေတော	၂၃၀	အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ	၁၅၆
အဘိပ္ပဟာရိနိ	၂၀၃	အဘိသမ္ဟာဝေ	၃၉၂
အဘိဘဝနဋ္ဌေန	၁၅၀	အဘိသမ္ဟာဝေယျ	၄၀၆
အဘိဘဝိဿံ	၄၇	အဘိသမ္ဟုတာ	၂၂၀
အဘိဘဝိတ္ဝာ	၂၆၀	အဘိသမ္ဟောတဗ္ဗာနိ	၄၀၄
အဘိဘာယတနာနံ	၂၃၂	အဘိဟံသတိ	၄၀၃
အဘိဘူ	၃၇၂	အဘိဟဋ္ဌုံ	၃၀၀
အဘိဘူတံ	၁၃၆	အမဂ်လံ	၁၀၇
အဘိဘူတာ	၃၇၇	အမစ္ဆာ	၂၁၇၊၃၉၁
အဘိဘူတေန	၁၆၅	အမဇ္ဈရိ	၂၉၂
အဘိဘူတော	၂၄၂	အမတံ	၆၉၊၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အရညဝနပတ္ထဝနိ	၂၃၁
အရတိံ	၂၆၃
အရတိ	၅၀၊၂၀၂
အရတိတာ	၄၀၈
အရဟတော	၈၇
အရဟန္တော	၁၆၀
အရဟာ	၇၈၊၂၂၁
အရိယဓမ္မံ	၁၇၁
အရိယဓမ္မသန္နိဿိတံ	၂၉၃
အရိယမဂ္ဂါနံ	၇၁
အရိယဝံသေ	၄၁၂
အရိယာယ	၁၂၅
အရိယော	၇၃
အရုပဓာတုံ	၁၆၄
အရုပဘဝေ	၁၃၇
အရုပရာဂါ	၈၇
အရုပသမာပတ္တိနံ	၂၃၂
အရုပါဝစရော	၂၉၁
အလံသာဋကော	၃၀၂
အလဒ္ဓါ	၄၁၂
အလာဘမူလကံ	၂၄၃
အလာဘေါ	၃၀၆
အလိတ္တော	၁၄၈
အလိနံ	၄၁၈
အလိနမနသော	၃၀၄
အလုဋ္ဌတော	၃၃၀
အလူခံ	၃၃၁
အလေဏာ	၃၇၇
အလ္လိနော	၁၆၈
အဝကုဇ္ဇ	၃၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[အ]	
အမတပရာယနံ	၂၉၉
အမတပရိယောသာနံ	၂၉၉
အမတပုတ္တံ	၁၈၅
အမတပုတ္တော	၇၂
အမတာသ	၂၅၆
အမတောဂဓံ	၂၉၉
အမနာပံ	၃၀၃
အမနုဿပုစ္ဆာ	၃၂၇
အမမာယန္တော	၁၄၁
အမမာယိတာ	၁၄
အမရဝိတက္ကော	၃၆၈
အမရိကာမော	၃၁
အမရော	၃၆၉
အမိတ္တာ	၅၇
အမိသိတာ	၁၃၁
အမုန္ဆိတော	၄၁၂
အမုတ္တတဏှာ	၁၃၇
အမောဟော	၁၅၁
အမ္မပါနံ	၃၄၈
အမ္မိလံ	၂၆၉
အယသာ	၃၇၅
အယသေ	၂၁၃
အယာစိတော	၁၇၁
အယာထာဝကသ္မိံ	၁၄၀
အယောဓိလံ	၃၇၄
အယောဂက္ခေမကာမာနိ	၄၀၁
အယောဇ္ဈံ	၁၈၈
အယောမယေန	၂၄
အရညံ	၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဝဂန္ဆတိ	၃၈၁
အဝဂန္ဆန္တိ	၉၄
အဝစနကရာ	၉၈
အဝဇ္ဇေ	၂၀၂
အဝဇ္ဇိတဝါဒါ	၃၁၉
အဝဇ္ဇိတသမာဒါနော	၂၄၃
အဝဇ္ဇိတိ	၃၄၁
အဝဏ္ဏံ	၁၆၇
အဝဏ္ဏဟာရိကာယ	၂၄၇
အဝဏ္ဏာပနဝစနံ	၁၆
အဝတ္ထိတသမာဒါနော	၄၀၄
အဝဒညုတာယ	၉၇
အဝဒါနိယာ	၉၃
အဝန္တိတက္ခာ	၁၃၇
အဝဗ္ဘုတိ	၅၈
အဝသိဿတု	၁၇၀
အဝသီဒတိ	၃၈၁
အဝသုတော	၂၉၅
အဝိကတ္ထိ	၂၇၈
အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော	၄၁၄
အဝိက္ခေပေါ	၃၄၂
အဝိဂတတက္ခာ	၁၃၇
အဝိစာရံ	၁၁၆
အဝိဇ္ဇာနိရောဓော	၁၉၉
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ	၁၉၂
အဝိဇ္ဇာယ	၃၈၅
အဝိဇ္ဇောဃံ	၂၄၅
အဝိကက္ကံ	၁၁၆
အဝိဒိတံ	၂၅၇
အဝိဒူရေ	၂၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အ]	
အဝိဒ္ဒသု	၁၆၂
အဝိန္ဓိတံ	၂၃၅
အဝိန္ဓိတော	၉၁
အဝိပက္ကံ	၃၇၆
အဝိပရိဏာမဓမ္မော	၂၁၇
အဝိပရိတံ	၁၇၇
အဝိပရိတမနာ	၁၆၅
အဝိဘာဝိတံ	၃၂၇
အဝိဘူတံ	၃၂၇
အဝိရုဒ္ဓေါ	၂၉၉
အဝိဝဒမာနာ	၂၂၃
အဝိသံဝါဒကော	၂၀၃၊၃၉၆
အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတာ	၃၄၂
အဝိသာရီ	၃၀၇
အဝိသာဟာရော	၃၄၂
အဝိဟိံသာသညာ	၁၅၀
အဝီစိ	၆၀
အဝီတတက္ခာ	၁၃၇
အဝီတတက္ခာသေ	၁၃၅
အဝီတိက္ကမမတ္တေန	၁၀၀
အဝီတိက္ကမော	၁၀၅
အဝိဝဒါတာ	၁၇၄
အဝူပသန္တံ	၄၀၅
အဝူပသမော	၂၀၂
အဝေက္ခန္တံ	၃၀၅
အဝေက္ခသူ	၃၀၅
အဝေဂံ	၄၀၅
အဝေါက္ကမံ	၃၀၄
အဝေါဒါတာ	၁၇၅
အသံဝုတံ	၃၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အသဂ်ါဟဏာ	၃၇၈
အသဆိကတံ	၂၅၇
အသဇ္ဇနယမာနော	၁၄၁
အသဇ္ဇာတသဿ	၂၅၅
အသညသတ္တာ	၃၁၃
အသညာဘဝေါ	၃၇
အသညိနော	၃၁၃
အသတဇ္ဇ	၁၆၃
အသတာ	၃၀၇၊၃၀၄
အသတိပရိဝဇ္ဇနာယ	၄၃
အသဒ္ဓမ္မော	၂၂၆
အသန္နာသီ	၂၇၀
အသပ္ပါယရူပဒဿနေန	၂၂၂၊၄၀၃
အသပ္ပုရိသာနံ	၁၇၂
အသဇ္ဇာ	၄၁၅
အသမပေက္ခနာ	၃၇၀
အသမာဟိတာ	၃၆၇
အသမွတ္တော	၄၁၆
အသမ္မောဓော	၃၇၀
အသမ္မုဋ္ဌတ္တာ	၄၃
အသမ္မုဿနတာ	၄၄
အသရဏာ	၃၇၇
အသရဏီဘူတာ	၃၇၇
အသဿတော	၁၆၇
အသဟိတံ	၂၅၀၊၂၇၀
အသာဒု	၃၀၀
အသာရကတော	၁၄၆
အသာရော	၃၇၇
အသိတော	၄၀၇
အသိထိလပရိက္ကမတာ	၃၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အသိလောကဘယံ	၃၄၀
အသိသူနုပမာ	၂၇
အသိသံ	၄၀၀
အသိလဋ္ဌံ	၄၁၄
အသိလတာ	၂၆၅
အသုကာယ	၃၇၀
အသုစိသင်္ကာရသမာစာရော	၂၉၅
အသုဒ္ဓါ	၃၀၀
အသုဘကထံ	၃၃၀
အသုဘသမာပတ္တိယာ	၂၃၂
အသုရတ္တာယ	၁၇၆
အသုရာ	၃၂၇
အသုရောပေါ	၂၇၉
အသေက္ခမုနိနော	၁၅၂
အသေက္ခေန	၇၇
အသေသံ	၃၁
အသေသဝိရာဂနိရောဓာ	၃၀၅
အသ္မိ	၂၂၅
အသ္မိမာနော	၁၀၁၊၂၉၂
အသ္သ	၇
အဿတရာ	၃၀၄
အဿဒ္ဓါနိ	၄၀၀
အဿမဏော	၂၉၅
အဿယာနေန	၂၃
အဿဝတိကာ	၁၀၀
အဿာဒတော	၁၄၆
အဿာဒေတိ	၉၂၊၂၇၀
အဿာသူပနိဗန္ဓံ	၁၃၁
အဿိတော	၁၇၇
အဿု	၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော
[အ]	
အဿုတိယာ	၂၆၅
အဟိ	၃၁
အဟိတကာမာနိ	၄၀၁
အဟိနိုဇ္ဇြိယံ	၃၂၇
အဟု	၃၀၅
အဟောရတ္တာ	၁၃၃
အဟောသိ ံ	၉၂
[အာ]	
အာကဒ်ပဋိဗဒ္ဓါ	၂၅၀
အာကဒ်မာနော	၃၃၆
အာကာရပရိဝိတက္ကေန	၃၄၁
အာကာရေန	၃၄၀
အာကာသံ	၃၀၃
အာကာသတိ	၃၀၃
အာကာသာနဉ္စာယတနံ	၀၄
အာကဲာသေ	၃၆၂
အာကိဉ္စညာယတနံ	၀၅
အာဂန္ဆတိ	၂၇၁
အာဂတော	၁၅၃၊၁၅၅
အာဂမံ	၃၀၉
အာဂမနံ	၃၂၃
အာဂါမိရတ္တိ ံ	၄၀၀
အာဂါရိကာ	၂၀၇၊၃၀၀
အာဂုံ	၂၇၁
အာဂုစာရီ	၃၇၃
အာဃာတိတပစ္စာ-ဃာတိတမနာ	၁၆၅
အာဃာတိတမနာ	၁၆၅
အာဃာတိတာ	၃၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော
[အာ]	
အာဃာတော	၂၇၉
အာစာရကေါစရသမ္ပန္နော ၁၀၄၊	၂၆၅
အာစိက္ခ	၂၂၀
အာစိက္ခတိ	၉၂
အာစိက္ခန္တိ	၁၂၁
အာစိနတိ	၇၆
အာဇညရထံ	၁၀၇
အာဇံ	၃၀၃
အာဇာနန္တော	၁၀၆
အာဇာနီယာ	၃၀၄
အာဇာနေယျာမ	၃၁၃
အာဇီဝကဘယံ	၃၄၀
အာဋပနာ	၂၆၃
အာတက်ဖသေန	၄၀၄
အာတပေါ	၄၁၀
အာတုမာနံ	၁၆၀
အာထဗ္ဗဏံ	၃၆၄
အာဒါနဂန္ထံ	၂၀၃
အာဒါယ	၁၉၁
အာဒါယော	၁၂၆
အာဒါသံ	၃၆၃
အာဒိ	၁၀၆
အာဒိစ္စဗန္ဓု	၃၂၆
အာဒိတ္တပရိယာယံ	၄၀၃
အာဒိယတိ	၁၇၇
အာဒိယန္တိ	၁၉၀
အာဒိသန္တိ	၃၆၄
အာဒိနဝံ	၆၀
အာဒိနဝတော	၁၄၆
အာဒိနဝဒဿာဝိ	၄၁၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇက်ော်
[အာ]	
အာယူဟိနီ	၃၃
အာရက္ခမူလကံ	၄၃
အာရဂ္ဂေ	၁၃၁
အာရညိကော	၁၇၂
အာရတော	၁၇၄
အာရဒ္ဓဝီရိယသ	၄၀၂
အာရဒ္ဓာ	၄၁၄
အာရမ္မဏံ	၃၀၃
အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ	၁၁၂
အာရာဓေန္တီ	၉၂
အာရာမရာမဏေယျကံ	၂၁၉
အာရာမော	၄၆
အာရုပ္ပမဂ္ဂသမင်္ဂီ	၃၁၅
အာရောဂျံ	၉၀၊၂၄၅
အာရောဂျပုတ္တံ	၁၀၅
အာရောပေန္တီ	၃၇၅
အာရောပေတွာ	၁၀၇
အာရောဟနကံ	၂၃၅
အာလပနာ	၃၇၀
အာလသျံ	၃၆၁
အာလသျာနုယောဂံ	၃၁၀
အာလသျာယနာ	၃၆၁
အာလသျာယိတတ္တံ	၃၆၁
အာလောကိတေ	၄၀၇
အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓါ	၂၅၀
အာဝဇ္ဇန္တော	၁၂၅
အာဝဇ္ဇိတံ	၂၄၀
အာဝဇ္ဇဘယံ	၃၄၀
အာဝဇ္ဇိတ္ထာ	၂၃၅
အာဝဇ္ဇိကံ	၂၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇက်ော်
[အာ]	
အာဒေတိ	၃၀၆
အာဒေဝနေယျေ	၄၀၀
အာဒေဝေါ	၂၂၁
အာနာပါနဿတိံ	၂၆
အာနာပါနဿတိ	၃၀
အာနာပါနဿတိသမာဓိသ	၂၃၂
အာနိသံသံ	၂၀၀
အာနိသံသေ	၁၇၅
အာပဇ္ဇတိ	၉၂
အာပဇ္ဇန္တီ	၂၁၇
အာပါထံ	၂၅၇
အာပါထကဈာယိဝ	၂၉၃
အာပါဒိတော	၂၄၉
အာပါယိကာ	၁၃
အာဗာဓတော	၁၄၅
အာဗာဓာ	၅၂
အာဗာဓိကာ	၂၄၅
အာဘရဏာ	၃၆၃
အာမာယ ဒါသာ	၄၆
အာမိသံ	၂၃၉
အာမိသစက္ခုကဿ	၃၇၀
အာမောဒနာ	၁၀
အာယတနံ	၁၉
အာယတနပရိယန္တေ	၇၇
အာယတနလောကေ	၃၇
အာယတနာနိ	၂၃၂
အာယတနေသု	၄၁၃
အာယတိံ	၁၇၆
အာယန္တိ	၁၃၁
အာယု	၁၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အာ]	
အာဟတာ	၃၇၆
အာဟရဟတ္ထကော	၃၀၂
အာဟရိဿာမိ	၁၇၁
အာဟာရံ	၃၀၀
အာဟိဏ္ဍန္တိ	၃၀၀
အာဟု	၁၅၂
[ဣ]	
ဣဃဿ	၃၀၈
ဣဆံ	၁၇၉
ဣဆတိ	၉
ဣဆန္တော	၂၅၀
ဣဆမာနဿ	၁၅
ဣဆာ	၃၂
ဣဆာနိဒါနာ	၈၉
ဣဆာပကတော	၂၉၃
ဣဆိတဗ္ဗံ	၂၆၅
ဣဒ္ဓိတိ	၁၅
ဣဒ္ဓေတိ	၃၈၆
ဣဒ္ဓာနိဒ္ဓေ	၂၁၂
ဣဏာယိကာ	၂၄၅
ဣတိ	၉၂
ဣတိကိရာယ	၃၄၁
ဣတိဘဝါဘဝကထာ	၃၄၇
ဣတိဟိတိဟံ	၃၄၁
ဣတောဇာ	၅၈
ဣတောနိဒါနာ	၅၈
ဣတ္ထံ	၁၃၃
ဣတ္ထရူပဿုပဒ္ဒဝါနဒ္ဓေန	၂၇
ဣတ္ထီ	၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[အာ]	
အာဝဇ္ဇနံ	၃၅
အာဝဇ္ဇနီယေဟိ	၃၅၈
အာဝဇ္ဇေယျ	၃၄၇
အာဝသန္တိ	၂၀၇
အာဝါသမစ္ဆရိယံ	၉၄
အာဝိလံ	၄၀၅
အာဝိလတ္တံ	၄၀၄
အာဝိသိ	၃၇၆
အာဝုတော	၈၁
အာဝုဓော	၃၁
အာဝေဒ္ဓိယံ	၂၅၀
အာဝေဒ္ဓိယာယ	၂၅၀
အာသတ္တံ	၈၁
အာသတ္တော	၈၁
အာသနံ	၂၂၂
အာသနာ	၁၇၁
အာသန္နာ	၃၆၈
အာသန္နေ	၂၄၄
အာသပ္ပနာ	၃၇၉
အာသယံ	၂၅၈
အာသဝတိ	၂၉၆
အာသဝေဟိ	၁၇၁
အာသာ	၃၄
အာသာရုပ္ပံ	၄၁၄
အာသီသနာ	၃၄
အာသီသိတတ္တံ	၃၄
အာသေဝတိ	၄၁၄
အာဟာတစိတ္တာတံ	၄၁၆
အာဟာတပစ္စာဟာတမနာ	၁၆၅
အာဟာတမနာ	၁၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဣ-ဤ]	
ဣဋ္ဌိပါဒါနံ	၅၆
ဣဋ္ဌိမဉ္ဇိဋ္ဌိယော	၃၆၈
ဣဋ္ဌိမဉ္ဇော	၃၆၈
ဣဏ္ဍဂ္	၂၂
ဣဒ္ဓိတ္တာယ	၁၇၆
ဣဒ္ဓေန	၂၅၃
ဣဒ္ဓြိယေသု	၅၅
ဣရိယတိ	၈၄
ဣရိယာနေ၁	၃၀၄
ဣရိယာပထသမ်ိတံ	၂၉၂
ဣသဏ္ဌေန	၃၁၀
ဣသရိယံ	၂၃၀
ဣသရော	၃၇၄
ဣသာ	၅၃
ဤတိံ	၃၆၄
ဤတိတော	၁၄၅
[ဥ]	
ဥက္ကဏ္ဌိတာ	၄၀၈
ဥက္ကာစနာ	၃၇၀
ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနံ	၃၈၁
ဥက္ခိတ္တပလိဃော	၇၂
ဥက္ခိပတိ	၂၀၈
ဥက္ခိပန္တိ	၂၄၆
ဥက္ခိပိယမာနာ	၁၄၀
ဥဂ္ဃန္တေ၁	၂၅၀
ဥဂ္ဃတ္တေယျ	၃၆၇
ဥဂ္ဃတော္တာ	၂၂၈
ဥဃရန္တံ	၂၆၃
ဥဃါဋိတာနိ	၂၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဥ]	
ဥဉ္ဆါတိနိဃာတိဝိတိဝတ္တော	၂၁၃
ဥဒ္ဓစ္စရဟဿဝကမ္မေ	၄၀၇
ဥဒ္ဓာဝစံ	၁၉၁
ဥဒ္ဓာဝစေသု	၃၉၂
ဥဒ္ဓိနိတ္တာ	၂၉၂
ဥဒ္ဓေ	၂၉၄
ဥဒ္ဓနော	၈၁
ဥဒ္ဓာဒနံ	၃၆၃
ဥဒ္ဓိန္နမူလာ	၁၄၆
ဥဒ္ဓိတ္တာ	၃၇၀
ဥဒ္ဓာဝစရိယာယ	၂၉၂
ဥဒ္ဒါနသညံ	၃၅၉
ဥဏ္ဍံ	၃၀၀
ဥဏ္ဍသ	၂၄၂
ဥဏ္ဍောန	၁၁
ဥတုပရိဏာမဇာ	၅၂
ဥတုပရိဿယဝိနောဒန- ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထံ	၄၁၀
ဥတ္တမံ	၁၆၈
ဥတ္တမဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၇၂
ဥတ္တမပတ္တိပ္ပတ္တံ	၁၈၈
ဥတ္တမပုရိသော	၇၆
ဥတ္တမော	၂၅၃
ဥတ္တရတိ	၄၅၊ ၂၉၅
ဥတ္တရေယျ	၆၉၊ ၁၅၁
ဥတ္တာနိကရောဟိ	၂၂၈၊ ၂၇၇
ဥတ္တာနော	၂၄၈၊ ၂၅၇
ဥတ္တာရေတိ	၃၈၇
ဥတ္တာသီ	၂၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဍ]	
ဍဏ္ဍာသေတိ	၃၇၄
ဍဏ္ဍိဏ္ဍာသ	၂၄၅
ဍတြာသံ	၃၇၆
ဍတြာသော	၃၄၀
ဍဒကံ	၂၃
ဍဒကထေဝေါ	၂၂၄
ဍဒကန္တေ	၃၉၄
ဍဒကပရိယာဒါနေ	၁၄၀
ဍဒကူမိကဇာတံ	၆၀
ဍဒယံ	၃၆၀
ဍဒယတ္ထဝါမိနိယာ	၁၂၅
ဍဒါနံ	၂၃၃
ဍဒ္ဓဏ္ဍော	၂၉၃
ဍဒ္ဓါနတော	၉
ဍဒ္ဓိသကတံ	၃၀၀
ဍဒ္ဓံ	၃၇၅
ဍဒ္ဓံသရာဝါဒါ	၃၂၂
ဍဒ္ဓစ်ံ	၅၂
ဍဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ်ံ	၅၃
ဍဒ္ဓစ္စဝသေန	၀၁
ဍဒ္ဓတသလ္လော	၁၆၃
ဍဒ္ဓတသ္မိံ	၄၁၀
ဍဒ္ဓတေ	၄၁၇
ဍဒ္ဓရိတုံ	၉၀
ဍဒ္ဓတိံ	၂၄၄
ဍဒ္ဓတိ	၁၀၃
ဍဒ္ဓမံ	၂၄၄
ဍဒ္ဓဟနာ	၃၇၀
ဍဒ္ဓဋ္ဌာ	၃၆၇
ဍပကဋ္ဌေ	၂၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဎ]	
ဎပက္ကမန်္တိ	၂၇၃
ဎပက္ကိလေသော	၃၅
ဎပက္ခိတ္တကာ	၂၆၂
ဎပဂ္ဃတိ	၂၅၀
ဎပဃာတံ	၂၂၇
ဎပဓာဝါ	၂၄၀
ဎပဏ္ဍိန္နေ	၄၁၃
ဎပဏ္ဍိတ္ထာ	၂၀၁
ဎပဏ္ဍေဒါ	၂၇၀
ဎပဏ္ဍိတော	၄၆
ဎပတ္ထပေတိ	၃၀၀
ဎပတ္ထပေန္တိ	၉၀
ဎပဒ္ဓံ	၂၂၇၊၃၆၄
ဎပဒ္ဓံတော	၁၄၅
ဎပဓာရယိတ္ထာ	၂၂၀
ဎပဓာရေယျ	၃၆၇
ဎပဓိ	၀၀
ဎပဓိပရိက္ခယာယ	၃၀၃
ဎပဓိဝေကော	၀၀
ဎပဓိသုခဿ	၃၀၃
ဎပနာဟော	၅၃
ဎပပဇ္ဇမာနေ	၃၃၂
ဎပပတ္တိံ	၁၆၄
ဎပပတ္တိပရိယန္တေ	၇၇
ဎပပန္နော	၃၃၅
ဎပပန္နော	၄၅
ဎပပရိက္ခာဓိ	၁၃၆
ဎပယုပါဒါနော	၂၆၉
ဎပယော	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဧ]	
ဥပေက္ခတိ	၃၂၅
ဥပေက္ခနာ	၄၁၄
ဥပေက္ခာ	၄၁၄
ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ	၁၁၄
ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ	၁၂၄
ဥပေတိ	၄၆၊၂၇၂
ဥပေတော	၄၅
ဥပဋ္ဌဟိ	၅၀
ဥပဋ္ဌမာနာ	၅၀
ဥပတိတ္ထာ	၄၀၄
ဥပထံ	၂၃၅
ဥပန္နာနံ	၄၁၁
ဥပါဠိတသလ္လော	၁၆၃
ဥပါဒါယ	၄၁၄
ဥပါဒေန္တိ	၃၆၄
ဥပါဒေသာမိ	၃၀၁
ဥဗ္ဘေဂံ	၃၇၆
ဥဗ္ဘေဂါ	၃၄၀
ဥဗ္ဘေဓေန	၃၂၉
ဥဘိဇ္ဇကော	၃၀၁
ဥမာပုပ္ဖသမာနံ	၃၃၁
ဥယျာမော	၃၆၀
ဥယျောဓိကံ	၃၄၅
ဥရတ္တာဒ္ဒိံ	၂၁၇
ဥလူကော	၂၃၇
ဥလ္လောကေန္တော	၃၄၃
ဥလ္လပနာ	၃၇၀
ဥသဘံ	၁၀၇
ဥဿုံပနိဗ္ဗန္ဓံ	၁၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဧ]	
ဥပရတော	၃၂၆
ဥပရုဒ္ဓတိ	၁၃၃
ဥပလက္ခယိတ္ထာ	၂၂၀
ဥပလက္ခယေ	၄၁၉
ဥပလက္ခေယျ	၃၆၇
ဥပလိမ္ပတိ	၁၄၀
ဥပဝဒန္တိ	၁၆၅
ဥပဝဒိတကာရဏာ	၃၁၉
ဥပဝဒိတော	၄၁၃
ဥပဝဒိယမာနော	၁၆၅
ဥပဝါဒံ	၃၆၇
ဥပဝါဒကာ	၃၃၃
ဥပသဋ္ဌံ	၂၂၇
ဥပသဋ္ဌတော	၁၄၅
ဥပသင်္ခမ်ယော	၂၇၇
ဥပသန္တော	၂၇၅
ဥပသမံ	၃၁၅
ဥပသမရတိံ	၃၈၉
ဥပသမာနုသတိံ	၂၆
ဥပသမာယ	၂၆၄
ဥပသမ္မဒ္ဓ	၁၁၂
ဥပသုဿတု	၁၇၀
ဥပါဒါနံ	၁၅
ဥပါဒါနပစ္စယာ	၁၉၀
ဥပါဒါယ	၉၂
ဥပါဒိယတိ	၇၆
ဥပါယာသော	၂၅၊၆၄
ဥပါယေန	၄၁၀
ဥပေက္ခံ	၄၁၃
ဥပေက္ခကော	၁၁၀၊၃၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဥ-ဦ]	
ဥဿာဟော	၁၆၄၊၃၆၀
ဥဿိနေတိ	၇၆
ဥဿောဋ္ဌိ	၁၆၄၊၃၆၀
ဥဋ္ဌာရဘောဂကုလာ	၁၇၂
ဥဒုမ္ဗရံ	၂၂၃
ဥဒုမ္ဗရိ	၃၃၀
ဥဒုမ္ဗရိဘယံ	၃၄၀
ဥဟာစ္စ	၃၀၅
[ဧ]	
ကံသဝဓနံ	၁၅
ကကမ္မံ	၄၁၆
ကကောဋ္ဌာသံ	၃၅၀
ကဂ္ဂစိတ္တော	၄၁၄
ကစိတ္တသမာယုတ္တာ	၁၂၉
ကတ္တံ	၃၅၇
ကနိရောဓော	၂၁
ကန္တနိက္ကီလေသော	၃၉၀
ကပဿယိကော	၃၀၁
ကမန္တံ	၂၆၀
ကယုတ္တယာနံ	၁၀၀
ကဝတ္ထုကော	၂၁
ကဝေါကာရဘဝေါ	၃၇
ကာဂါရိကံ	၂၃၄
ကာဂါရိကော	၃၀၀
ကာယနုမဂ္ဂံ	၃၉၀
ကာယနုမဂ္ဂေါ	၄၄
ကာရက္ကော	၇၅
ကာရမ္ဘကော	၂၁
ကာလောဝိကော	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဧ]	
ကောဟိကံ	၃၀၁
ကောပ္ပါဒေါ	၂၁
ကောသံ	၃၉၁
ကော	၃၉၁
ကောဒိ	၁၁၆၊၄၀၂
ကောဒိဘူတော	၄၁၇
ကောံ	၇၇
ကောတိ	၃၀၇
ကော	၃၂
ကောနုဂတာ	၁၉၀
ကောနုဂါ	၁၉၀
ကောနုသဋ္ဌာ	၁၉၀
ကောယ	၁၉၀
ကြောယျကံ	၂၄၁
တိ	၁၉၂၊၂၅၀
တ္တကံ	၁၃၀
နံ	၃၄၃
ရကဝတ္တိကံ	၂၄၁
ရိတံ	၄၀၅
ရိတသန္နိံ	၁၇၇
ရိတာ	၃၇၇
လမ္ဘုံ	၂၇၁
ဝံဒိဋ္ဌိကာ	၁၆၇
ဝရုပါ	၁၅၀
သန္တိ	၉၃
သိံ	၆၇
သိ	၂၄၇
သေယျ	၃၂၉
ဟိဘဒန္တိကော	၃၇၉
ဠကံ	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ဩ]	
ဩကံ	၂၆၇
ဩကပ္ပေန္တော	၁၆၅
ဩကသာရီ	၂၆၈
ဩကာသံ	၄၀၄
ဩကာသသေနာသနံ	၈၃
ဩဂါဠ္ဟော	၈၂
ဩဃံ	၁၄၈
ဩဃတိဏ္ဏာသ	၂၄၄
ဩဃော	၃၈၃
ဩတရတိ	၂၉၅
ဩတာရံ	၄၀၁
ဩတိဏ္ဏော	၃၈၇
ဩတ္ထာပ္ပမေလံ	၄၈
ဩဒကံ	၁၃၃
ဩဒကန္တိကော	၂၂၆
ဩဒဂ္ဃ	၁၆
ဩဒနော	၃၄၈
ဩဒဟတိ	၃၈၈
ဩဒဟန္တိ	၉၈
ဩဓိကတံ	၁၃၈
ဩဓိဂ္ဂါဟော	၁၇၇
ဩနာဟော	၃၈၂
ဩပက္ကမိကာ	၅၂
ဩဖုတော	၈၁
ဩမကံ	၃၂၁
ဩမကာ	၄၇
ဩမာနော	၁၈၀
ဩလီယနာ	၃၈၂
ဩလောကေန္တော	၃၄၃
ဩလောကေဓိ	၁၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ဩ]	
ဩဝဒတိ	၉၂
ဩဝဒေယျ	၄၁၅
ဩဝရကာနိ	၂၉၅
ဩသဓံ	၂၉၃
ဩသာနေ	၃၇၇
ဩသာပေတိ	၃၇၈
ဩသိဋ္ဌိတ္တာ	၆၉
ဩသိတံ	၃၇၇
ဩသိဒတိ	၃၈၁
ဩဟာရေတ္တာ	၂၁၇
ဩဠာရိကံ	၄၀၂
ဩဠာရိကေ	၃၁
ဩဠာရိကေဟိ	၁၆၈
[က]	
ကက္ကရတာ	၃၇၁
ကက္ကရိယံ	၃၇၁
ကက္ခဋေန	၃၇၂
ကဏ္ဍိ	၃၇၉
ကဏ္ဍိယနာ	၃၇၉
ကဏ္ဍိယိတတ္တံ	၃၇၉
ကဏ္ဆပံ	၁၈၉
ကဏ္ဆပလက္ခဏံ	၁၆၆
ကဏ္ဆု	၅၁
ကဠံ	၇၇
ကဠုကံ	၃၀၀
ကဠုကဏ္ဍုကတာ	၉၇
ကဍ်ံ	၂၉၄
ကဍ္ဎမယေန	၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[က]	
ကန္ဒရံ	ဂ၃
ကပဏော	၂၃၇
ကပိနိဒ္ဒါပရေတော	၃၆၆
ကပ္ပယေယျ	၂၀၉
ကဗ္ဗိကာရာဟာရူပနိဗန္ဓံ	၁၃၁
ကမ္ပတိ	၃၃၀
ကမ္ပနံ	၃၀၃
ကမ္မကရာ	၄၆
ကမ္မကာရကာ	၉၄
ကမ္မနိယေ	၃၁၄
ကမ္မပစ္စယာ	၃၇၆
ကမ္မဘဝေ	၁၃၇
ကမ္မဝိပါကဇာ	၅၂
ကမ္မာယတနံ	၁၈၁
ကမ္မာယတနေန	၁၇၂၊၁၈၃
ကမ္မုဿဒေါ	၁၇၄
ကယဝိက္ကယာ	၃၆၇
ကယဝိက္ကယေ	၃၆၇
ကရဝီကဘာဏီ	၃၈၇
ကရဝီကရုတမဉ္ဇုသ္ဝရော	၃၈၇
ကလဟကာရကော	၉၄
ကလဟပသုတော	၉၄
ကလျာဏပဋိဘာနော	၂၃၇
ကလျာဏဝိတိ	၄၀၆
ကဝါဠံ	၃၃၂
ကသမ္ဘုဇာတော	၂၉၅
ကသာဝံ	၃၀၀
ကသာဟိ	၂၄၁
ကသိဏသမာပတ္တိနံ	၂၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[က]	
ကဏ္ဍကာပဿယိကော	၃၈၁
ကဏ္ဍကော	၂၃၁
ကဏ္ဍု	၅၁
ကဏ္ဍုရောဂေါ	၅၁
ကဏ္ဍုသုခါ	၂၀၄၊၃၉၇
ကဏ္ဍိကာလကဏ္ဌံ	၃၆၆
ကဏ္ဌံ	၃၂၂
ကဏ္ဌပက္ခိကာနံ	၂၆၆
ကဏ္ဌဝိပါကံ	၃၂၂
ကဏ္ဍော	၃၃၁၊၄၀၆
ကတံ	၃၇၆
ကတကမ္မော	၅၁
ကတကတ္တာ	၄၃၊၁၄၇
ကတပရိပ္ပဝါဒါ	၂၆၁
ကတ္ထိ	၁၇၄၊၂၈၁
ကထံကထိံ	၉၁
ကထံကထီ	၂၄၇၊၃၁၁
ကထံဒဿီ	၂၇၅
ကထံသီလော	၂၇၅
ကထာယံ	၂၄၆
ကထာဝတ္ထုန်	၂၈၅
ကထိတာ	၂၆၂
ကထေတိ	၁၇၂
ကထေယျ	၁၆၈
ကထောဇ္ဇံ	၂၄၆
ကဒရိယံ	၉၆
ကဒရိယာတပနာ	၃၇၅
ကဒ္ဒမော	၃၈၃
ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္ဒာ	၂၄၅
ကန္တာရော	၂၃၈

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[က]	
ကာမဿေဟော	၁၅
ကာမာ	၉၊၁၃
ကာမာဝစရော	၂၉၁
ကာမေ	၈၉
ကာမေသု	၁၅
ကာမေဟိ	၂၃
ကာမော	၂၃၀
ကာမော‌ဃံ	၆၉၊၂၄၅
ကာယကမ္မေ	၉၈
ကာယဂတာသတိ်	၂၆
ကာယတိကိစ္ဆံ	၃၆၇
ကာယဒဠ္ဎော	၃၇၃
ကာယဒုစ္စရိတံ	၅၂၊၃၇၃
ကာယပရိညာ	၁၅၂
ကာယပရိဟာရိကံ	၄၀၈
ကာယမုနိ	၁၅၂
ကာယမောနေယျံ	၁၅၂
ကာယဝိဝေကော	၈၂
ကာယသမ်ဗါရနိရောဓော	၁၅၂
ကာယသက္ခိံ	၂၃၈
ကာယသုစရိတံ	၁၄၇၊၂၈၂
ကာယဿ	၃၀၁
ကာယာနုပဿနာ	၃၈
ကာယာရမ္မဏော	၁၅၂
ကာယိကံ	၂၉၄
ကာယိကာ	၃၆၂
ကာယော	၃၈
ကာရကတာယ	၁၆၅
ကာရကော	၁၆၅
ကာရဏဝါဒါ	၂၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[က]	
ကသိယာ	၃၁၀
ကသိယတိ	၃၉၄
ကဟာပဏိကံ	၂၄၁
ကဠေဝရဿ	၂၇၇
ကဠေဝိမုခါ	၃၈၀
ကာဏံ	၁၈၈
ကာဏော	၁၈၈
ကာမံ	၉
ကာမကာမိ	၂၁၉
ကာမဂုဏော‌ဟိ	၂၂၂
ကာမဆ္ဆန္ဒနိဝရဏံ	၅၂
ကာမဆ္ဆန္ဒော	၁၅
ကာမဇ္ဈောသာနံ	၁၅
ကာမတဏှာ	၁၅
ကာမဓာတုံ	၁၆၄.
ကာမနန္ဒီ	၁၅
ကာမနိယဉ္ဇန	၁၄
ကာမပင်္ကော	၃၈၃
ကာမပရိဠာဟော	၁၅
ကာမဘဝေ	၁၃၇
ကာမဘောဂိသေယျော	၃၅၈
ကာမယမာနဿ	၉
ကာမယာနဿ	၂၃
ကာမယောဂေါ	၁၅
ကာမရာဂေါ	၁၅
ကာမဝိတက္ကာနံ	၄၁၄
ကာမသက်ပ္ပေန	၂၃၇
ကာမသညာ	၁၄၉
ကာမသညာသယော	၄၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ကာ]	
ကာရဏ္ဍော	၄၀၂
ကာရဏ္ဍဟိ	၂၃၃
ကာလံကိရိယာ	၂၁၀
ကာလကောဝိဒေါ	၄၁၀
ကာလက်ံတံ	၂၁၉
ကာလဝါဒိ	၂၀၄၊၃၉၀
ကာလာတိက္ကန်ံ	၄၁၆
ကာလေန ကာလံ	၄၁၉
ကာသာယာနိ	၂၁၇
ကာသော	၅၁
ကာဋ္ဌေ	၆၀၊၃၂၀
ကိ°နိဒါနာ	၃၀၀
ကိစ္စကရဏီယေသု	၂၇၀
ကိဉ္စနံ	၃၀၄
ကိဉ္စိကံ်	၂၃၉
ကိတ္တကာ	၃၉၂
ကိတ္တိ	၂၃၆
ကိတ္တိဝဏ္ဏကတော	၂၃၇
ကိမိသဃ်နိသေဝိတံ	၂၆၃
ကိလမန္တိ	၂၁၇
ကိလာသော	၅၁
ကိလိသိတိ	၃၀၄
ကိလေသကာမေ	၂၄၄
ကိလေသဂိ°	၇၇
ကိလေသနိယေ	၃၀၄
ကိလေသဖန္ဒနာယ	၃၇၆
ကိလေသမညနာယ	၂၁၉
ကိလေသေ	၄၀၂
ကိသိတိ	၂၄၂
ကိတာ	၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ကာ]	
ကိဒ္ဓိသံ	၂၆၄
ကိဝတကာ	၃၉၂
ကိဝန္တော	၃၉၂
ကိဝဗဟုကာ	၃၉၂
ကိဥန္တိ	၃၆၂
ကုက္ကုစ္စံ	၅၃၊၂၀၁
ကုက္ကုစ္စော	၃၅၆
ကုဋိပရိဟာရိကံ	၄၀၀
ကုဏ္ဍနာ	၂၇၉
ကုဏ္ဍိတတ္တံ	၂၇၉
ကုဋိကံ	၂၉၃
ကုဋ္ဌ	၀၀
ကုဋ္ဌိယာ	၁၇၁
ကုဋ္ဌိလော	၂၃၀
ကုဏ္ဍလော	၃၃၂
ကုဏ္ဍာရိဟိ	၃၇၄
ကုဏိ°	၁၀၀
ကုတောဇာတာ	၃၀၀
ကုတောနိဗ္ဗတ္တာ	၃၀၀
ကုတောပဟုတာ	၃၀၀
ကုတောပါတုဘူတာ	၃၀၀
ကုတောသမုဋ္ဌာတာ	၃၀၀
ကုန္နဒီနံ	၁၃၃
ကုပ္ပတိ	၂၄၊၁၆၅
ကုပ္ပသန္တိ°	၁၇၆
ကုမာရကံ	၁၀၇
ကုမ္ဘဉ္ဍာနကထာ	၃၄၇
ကုမ္ဘထူဏံ	၃၄၄
ကုမ္ဘီမုခါ	၃၀၀
ကုမ္ဘီလဘယံ	၃၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကုမ္ဘော	၈၀
ကုမုဒ္ဓါ	၁၃၉
ကုမုဒါသော	၃၄၈
ကုလံ	၉၅
ကုလဂါရော	၂၄
ကုလမဿုရိယံ	၉၅
ကုလာ	၁၇၂
ကုလာနိ	၄၀၁
ကုလာနုဒယာယ	၄၀၈
ကုလာနုရက္ခာယ	၄၀၈
ကုလူပကော	၃၇၀
ကုလေ	၂၄
ကုဝန္တော	၃၉၂
ကုသလံ	၄၁၄
ကုသလာနုဿိ	၄၀၄
ကုသလာဘိသင်္ခါရံ	၁၈၉
ကုသလာဝဒါနာ	၂၄၆၊၃၁၅
ကုသလော	၂၉၁
ကုဟကကုဟကော	၂၉၄
ကုဟနဝတ္ထု	၂၉၂
ကုဟနဝတ္ထုနိ	၂၉၂
ကုဟနာ	၂၉၃
ကုဟနာယ	၃၄၉
ကုဟာ	၂၁၉
ကုဟာယနာ	၂၉၃
ကုဟိတတ္တံ	၂၉၃
ကူဇန္တော	၃၉၂
ကူဋာဂါရာ	၁၇၁
ကေတုကမ္ပတာ	၁၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကေဝလာ	၁၂၉
ကေဝလိ	၇၆
ကေဋနာ	၃၆၄
ကောကာ	၅၁
ကောကိလာယ	၄၁၆
ကောဋိဂတော	၇၁
ကောဋိပဋ္ဌော	၇၁
ကောဋ္ဌကော	၄၆
ကောဋ္ဌာဂါရံ	၁၂
ကောဋ္ဌာသဂ္ဂါဟော	၁၇၇
ကောဏ္ဍ	၂၃၇
ကောဏ္ဍကော	၂၅၃
ကောဓဝဏ္ဍုသ	၂၈၁
ကောဓသ	၂၈၁
ကောဓဟေတုသ	၂၈၁
ကောဓော	၅၃၊၂၇၉
ကောပနိယေ	၃၀၄
ကောပေါ	၂၇၉
ကောမာရဘဒ္ဒံ	၃၆၇
ကောရဇ်ကကောရဇ်ကော	၂၉၄
ကောလပါနံ	၃၄၉
ကောလပုတ္တိယေန	၁၇၂၊၂၈၁
ကောသမ္ဗပါနံ	၃၄၉
ကောသော	၁၂
[ခ]	
ခဇ္ဇမာနာ	၁၄၀
ခဠုံ	၁၈၈
ခဏိကံ	၁၃၃
ခဏိကမရဏံ	၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ခ]	
ခက္ကဒန္တော	၂၁၅
ခတ္တိယသ	၁၅၊၃၀၇
ခတ္တိုဒ္ဓံ	၁၆၇၊၂၄၀
ခတ္တိဝ	၁၂၆
ခန္ဓကုသလာ	၁၇၂
ခန္ဓဓိရာ	၁၃၅
ခန္ဓပရိယန္တေ	၇၇
ခန္ဓမဏ္ဍရိယံ	၉၇
ခန္ဓလောဒကေ	၃၇
ခယဓမ္မော	၂၁၇
ခရံ	၁၀၀
ခရဒက္ခော	၂၇၁
ခရယာနံ	၁၀၀
ခလိကာယ	၃၆၂
ခလိတံ	၂၄၇
ခလိတသိရော	၂၁၆
ခလိတာ	၃၁၉
ခါဏုံ	၂၃၅
ခါဒန္တိ	၁၀၉
ခါဒါပေတိ	၃၇၄
ခါယိတေ	၄၀၇
ခါရာပတဏ္ဍိကံ	၂၄၁
ခါရိကံ	၃၀၀
ဓိဠံ	၃၅၀
ဓိဠာ	၃၆၂
ဓိပတိ	၂၀၀
ဓိပန္တိ	၂၄၆
ဓိဗ္ဗံ	၆၉
ဓိယျတိ	၁၃၃
ဓိလဇာတတံ	၄၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဓ]	
ဓိလဇာတတာ	၁၆၆
ဓိဏာသဝဿိတေန	၃၉၀
ဓိဏာသဝဿ	၁၇၄
ဓိရောဒကီဘူတာ	၂၂၃
ဓုံသိတော	၄၁၃
ဓုဒ္ဒကော	၁၀၆
ဓုပ္ပပါသော	၂၀၂
ဓုပ္ပပါသာယ	၂၄၂
ဓေတ္တံ	၁၂
ဓေမဒဿိနော	၂၂၀
ဓေမန္တကဘူမိံ	၃၀၀
[ဂ]	
ဂဏ္ဌံ	၃၃၂
ဂဏ္ဌတိ	၂၇၁
ဂဏ္ဌတော	၃၉၄
ဂဏ္ဌန်ံ	၁၀၇
ဂဏ္ဌန္တော	၂၅၀
ဂဏံ	၃၀၀
ဂဏသာမဂ္ဂိ	၂၂၂
ဂဏသ	၃၀၀
ဂဏာစရိယော	၃၀၀
ဂဏာဝဝသဂ္ဂဒ္ဓေန	၂၃၄
ဂဏိမာဂတော	၃၀၆
ဂဏိ	၃၀၇
ဂဏ္ဌတော	၁၄၅
ဂဏ္ဌော	၀၀
ဂဏ္ဌန်ိ	၁၉၀
ဂဏိတ္ထာ	၁၉၁
ဂတကိတ္တိသဒ္ဒသိလောကော	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[ဂ]	
ဂတကောဋိကော	၇၂
ဂတဒိသော	၇၂
ဂတပုဗ္ဗော	၃၉၂
ဂတိံ	၁၆၄
ဂတိပရိယန္တေ	၇၇
ဂတိယော	၁၃၇
ဂတိယော ဂတိံ	၃ဂ၁
ဂတေ	၄ဝ၇
ဂထိတံ	၂ဝ၃
ဂဓိတော	၉၃၊၂၄၄
ဂဓိတောနိ	၃ဂ၁
ဂဓိတေ	၃၂၅
ဂန္ဒုကာမော	၇ဝ
ဂန္ဓော	၂ဝ၄
ဂန္ဓိတေ	၃၂၅
ဂန္ဓေ၁	၂ဝ၉
ဂန္ဓတက္ကော	၃၄
ဂန္ဓဗ္ဗတ္တော၁ယ	၁၇၆
ဂန္ဓဗ္ဗဝတိကော	၁ဂ၉
ဂန္ဓဗ္ဗော	၃၂၇
ဂန္ဓသမ္ဘိဝိမှိ	၃၅၆
ဂန္ဓော	၁၁
ဂန္ဓေန	၂၁၃
ဂန္ဓကရဏ္ဍိယော	၃၆၇
ဂန္ဓပရိဟရဏမူလကံ	၆၁
ဂန္ဓဝိပတ္တိမူလကံ	၆၁
ဂန္ဓော	၆၅
ဂန္ဓိနိထ္ထိံ	၁ဂ၇
ဂန္ဓိနိယော	၃ဂဝ

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဉ္ဇကော်
[ဂ]	
ဂဇ္ဇော	၆၅
ဂဇ္ဇောက္ကန္တိမူလကံ	၆၁၊၆၅
ဂမနံ	၂၉၃
ဂမနာဂမနံ	၃၂၃
ဂမနိယော	၂၁၄
ဂမ္ဘီရံ	၂၉၄
ဂမ္ဘီရော	၂၄ဂ
ဂရဟိတကာရဏော	၃၁၉
ဂရဟိတော	၄၁၃
ဂရဟော၁ယ	၂၄၇
ဂရုံ	၁၇၆
ဂရုကံ	၆၉
ဂရုသံဝါသေ	၃၃ဂ
ဂရုဠံ	၂၆ဝ
ဂလိတာ	၃၁၉
ဂဝေသန္တိ	၉၄
ဂဝေသေယျ	၃၂၉
ဂဟဋ္ဌသ	၁၅
ဂဟဋ္ဌာ	၃၂၇
ဂဟဏံ	၁ဂ၅
ဂဟနံ	၂၃ဂ
ဂဟိတံ	၁ဂ၅
ဂဟိတာ	၁၆၇
ဂဟေဿသိ	၃ဂ၄
ဂဠိတံ	၂၄၇
ဂါထာ	၂၃၃
ဂါမကထာ	၃၄၅
ဂါမဓမ္မော	၂၂၆
ဂါမော	၁၂
ဂါရဝါဓိဝစနံ	၂၂ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌကော်
[ဂ]	
ဂါဟံ	၁၉၀
ဂါဟမုဠုနသမတိက္ကန္တော	၃၀၇
ဂါဟော	၉၇၊၁၃၉
ဂိဒ္ဓတိ	၄၆
ဂိဒ္ဓါ	၉၃
ဂိမေ့	၆၀
ဂိရိဂုဟံ	ဂ၃
ဂိလာနုပဋ္ဌာယကောသဋ္ဌပရိက္ခာရံ	၄၁၁
ဂီတံ	၃၄၄
ဂုဏ္ဍဒါရကဝတ္ထု	၅၅
ဂုဏ္ဍော	၄၀ဂ
ဂုဟာ	၇၉
ဂုဟာယံ	၇ဂ
ဂုဟာယ	၁၇၁
ဂုဟာသယော	၃၁
ဂုဟာသု	၃၉၂
ဂူဟနာ	၁၅၉၊၃၆၁
ဂူဠံ	၂၉၄
ဂူဠာနိ	၂၆၁
ဂူဠော	၂၅၇
ဂေဓံ	၃ဂ၃
ဂေဓိတတာ	၃၆၄
ဂေဓိတတ္တံ	၃၆၄
ဂေဓော	၃၂
ဂေါကဝိလံ	၁ဂ၇
ဂေါစရပသုတော	၆၄
ဂေါစရော	၄ဝ၂
ဂေါတ္တဉ္ဉတကော	၃၂၇
ဂေါတ္တဗန္ဓု	၄၆

ပဒါနုက္ကမော့	ဗိဋ္ဌကော်
[ဂ]	
ဂေါတ္တေန	၁၇၂
ဂေါပယတော	၂၄၃
ဂေါဝိတော	၄၁၃
ဂေါပေန္တော	၂၂၁
ဂေါပေယျ	၃၄၇
ဂေါမယံ	၁ဂ၆
ဂေါယာနေန	၂၃
ဂေါရက္ခေန	၃၁ဝ
ဂေါဝဏ္ဏော	၂၁၆
[ဃ]	
ဃဋိကာယ	၃၆၂
ဃဋ္ဋနံ	၂၂၇
ဃဋ္ဋမာနော	၂၇၂
ဃဋ္ဋယန္တော၀ိ	၂၆၄
ဃဋိတံ	၄ဝ၅
ဃဋိတသဒ္ဒံ	၁၇၇
ဃဋိတော	၃၇၇
ဃဋိတော	၄၁၃
ဃဋိယတိ	၂၅
ဃဍ္ဍဒိကော်	၂၇၂
ဃတပါနံ	၃၄၆
ဃနကာလေ	၂၁၄
ဃရပွဝေသော	၃၆၆
ဃရမုခါနိ	၃၄၃
ဃရ၀တ္ထုံ	၄၆
ဃရာ၀ါသပလိဗောဓံ	၂၁၇
ဃာဠေတိ	၂၀၁
ဃာဠေတွာ	၂၀၁
ဃောရံ	၃၁
ဃောရာ	၃၇၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
စရံ	၁၄၀
စရ	၂၇၀
စရဏ်ံ	၁၀၇
စရတံ	၄၀၁
စရထ	၄၀၁
စရန္တော	၂၄၆
စရန္တော	၉၄
စရမာနော	၁၉၀
စရိတံ	၂၅၀
စရိတ္ဝာန	၂၃၄
စရိမော	၇၀
စရိယာ	၃၆၁
စလကကုနာ	၂၅၃
စလတိ	၃၀၇
စလတော	၁၄၅
စလိတံ	၄၀၅
စလိတသန္တိံ	၁၇၇
စလိတာ	၃၇၇
စဝတိ	၂၄
စဝနတာ	၂၁၀
စဝမာနေ	၃၃၂
စာဂါနုဿတိ	၃၀
စာဋကသကုဏံ	၁၀၇
စာဋုကမျတာယ	၃၅၃
စာပလုံ	၃၆၄
စိဂုံလကေန	၃၆၂
စိဏ္ဏစရဏော	၇၂
စိတ္တံ	၁၇၀
စိတ္တကထိ	၂၃၇
စိတ္တကော	၁၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဇကော်
[ဓ]	
စက္ကဝတ္တိနာ	၂၅၃
စက္ခု	၂၇၀
စက္ခုတော	၂၉၆
စက္ခုဒ္ဓါရေ	၂၂၂
စက္ခုနာ ရူပံ	၃၀၃
စက္ခုဘူတော	၂၅၆
စက္ခုမာ	၃၀၀
စက္ခုရောဂေါ	၅၁
စက္ခုလောလိယေန	၃၄၂
စက္ခုဝိညာဏံ	၁၀၆
စက္ခုသမ္ပဒါ	၉၀
စက္ခုသမ္ဖဿံ	၃၁၂
စက္ခုသမ္ဖဿော	၁၄၃၊၂၉၁
စင်္ကမန္တာနံ	၂၉၄
စင်္ကမေ	၂၉၄
စင်္ကမေန	၃၅၀
စဏ္ဍာလံ	၃၄၄
စဏ္ဍာလော	၂၅၃
စဏ္ဍိက်ံ	၂၇၉
စတုက္ကဏ္ဏော	၃၇၅
စတုဏ္ဍံ	၁၂၅
စတုဒ္ဒေါသာပဂတံ	၂၀၅
စတုရင်္သမန္ဒာဂတော	၃၃၁
စတုရာပသေနော	၇၅
စတုဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော	၂၅၃
စဏ္ဍာဂေဓော	၁၄၇၊၂၇၁
စဏ္ဍာဝိ	၂၁၂
စပလတာ	၃၆၄
စမ္မက္ခဏ္ဍော	၂၂၂
စမ္မဝိနဒ္ဓံ	၂၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[စ]	
စိတ္တပ္ပကောပနော	၅၈
စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓတာ	၄၁၄
စိတ္တဘဂ္ဂါ	၁၃၀
စိတ္တသမ္မိရနိရောဓော	၁၅၂
စိတ္တသမတာ	၄၁၄
စိတ္တသမထော	၃၄၂
စိတ္တသမောဟိတာ	၁၃၀
စိတ္တာဝိလကရဏမတ္တော	၂၀၀
စိန္တိတံ	၂၄၀
စိရကဝါသိကံ	၂၄၁
စိဝရံ	၄၀၉
စိဝရေန	၄၁၁
စုဏ္ဏဒါနေန	၃၅၃
စုဒိတော	၄၁၄
စုဋ္ဌနိကံ	၃၃၆
စေတနာ	၁၀၅
စေတယေယျ	၄၁၄
စေတသိကံ	၁၀၅
စေတသိကော	၃၅၉
စေတသော	၂၂၀
စေတောဓိလေ	၁၆၆၊၄၁၆
စေတောသမထံ	၃၅၇
စောရကထာ	၃၄၆
စောရာ	၂၃
[ဆ]	
ဆကောဋ္ဌာသံ	၃၅၈
ဆဋ္ဌေတ္ဝာ	၆၉
ဆတုက္ကာ	၄၇
ဆတ္ထပထံ	၂၄၃
ဆဒနံ	၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဆ]	
ဆဒနာနိ	၂၀၃
ဆန်ဒံ	၁၄၁
ဆန္ဒဂူ	၃၂၆
ဆန္ဒဇာတသဿ	၂၃
ဆန္ဒရာဂပဋိဗဒ္ဓတ္တာ	၉၂
ဆန္ဒရာဂသဿ	၁၅၂
ဆန္ဒရာဂေါ	၃၀၄
ဆန္ဒော	၁၄
ဆန္ဒော	ဂ၁
ဆမ္ဘိတတ္တံ	၃၄ဂ
ဆဝိယာ	၂၆၃
ဆဋ္ဌဇ်သမန္နာဂတော	၇၅
ဆာဒနာ	၁၇၉၊၃၆၁
ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒံ	၂၆၃
ဆိန္နဝိစ္ဆိန္နကရဏော	၂ဂဝ
ဆေဒံ	၂၄၇
[ဇ]	
ဇဃ်ပေသနိယေန	၃၅၄
ဇညာ	၁၇၉
ဇညာတိ	၃၆၁
ဇဏ္ဏုပထံ	၂၄၂
ဇနန္တံ	၃၉၅
ဇနပဒဝိတက္ကော	၃၆ဂ
ဇနပဒေါ	၁၂
ဇနဝါဒဓမ္မာယ	၄၁၄
ဇနိကာ	၃၂
ဇနေတိ	၁ဂဝ
ဇနေန္တိ	၃၁၇
ဇနော	၅ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ]	
ခန္ဓော	၂၂
ခန္ဓောနော	၂၃
ခပုနံ	၃၀၃
ခပုနော	၃၄
ခပုန္နော	၉၃
ခပုါ	၃၄
ခပိတတ္တံ	၃၄
ခပေ	၂၆၅
ခမ္မုပါနံ	၃၄၉
ခရာဒုက္ခံ	၆၂
ခရာယ	၃၇၇
ခဟော	၁၉၀
ခဝဂိုတေ	၄၀၇
ခဝဂိုယံ	၁၄၇
ခဝဂိုယာနုယောဂသေ	၅၅
ခဝဂု	၂၂
ခဝတံ	၁၆၄
ခဝတကံ	၂၃၃
ခဝတရုပသေ	၄၀၂
ခဝတဝေဒသမော	၃၇၆
ခဝတသေ	၆၆
ခဝတာန	၂၁၆
ခဝတိ	၃၀၈
ခဝတိကန္တာရံ	၃၀၈
ခဝတိခရာဗျာမိမရဏာတော	၁၄၆
ခဝတိဒုက္ခံ	၅၉၊၆၁
ခဝတိပန္ထယ့ာ	၁၉၉
ခဝတိဘယံ	၃၄၈
ခဝတိမရဏသံသာရော	၇၈
ခဝတိယာ	၁၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ]	
ခာနေယျ	၄၀၈
ခာယတိ	၂၇၉
ခာလိနိ	၃၂
ခိဃဆ္ဆာယ	၁၁
ခိဏ္ဏကံ	၁၈၈
ခိဏ္ဏော	၂၁၅
ခိတာ	၂၀၃
ခိဂ္ဂေန	၃၀၀
ခိဂ္ဂါ	၃၁
ခိဂ္ဂါဟိ	၃၁
ခိယတိ	၃၀၄
ခိံ	၁၆၇
ခိတိ	၁၂၈
ခိတိတံ	၉၀
ခိတိန္ဒြိယံ	၁၂၈
ခိတိန္ဒြိယသေ	၂၇၈
ခိတိတုကာမော	၃၁
ခိတိတေန	၃၇၁
ခိတိဿ	၁၂၈
ခိသိတိ	၁၂၈
ခိဝေါ	၂၂
ခုဏ္ဏော	၆၈
ခေတိမာလိကံ	၂၄၁
[ဂ]	
ဂျာနံ	၂၆
ဂျာနပသုတော	၉၄
ဂျာနသေ	၁၇၂
ဂျာနာနိ	၃၈၃
ဂျာနာနုယုဇ္ဇော	၄၁၃

ဂျပန်ကျော်ကြား ..... [၁]

ကြိုဆိုပွဲယဉ်ကျေးမှု ..... [၂]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီး ..... [၃]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်း ..... [၄]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်း ..... [၅]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်း ..... [၆]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်း ..... [၇]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်း ..... [၈]

ကျောက်ဆင်းရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ဖူးမြော်ခြင်း ..... [၉]

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[တ]	
တံ	၂၆၅
တံ ဇိဝံ	၂၁၁
တံနိဒါနံ	၆၀
တံနိဒ္ဒေသော	၂၁၂
တက္ကဃဋံ	၁၀၇
တက္ကပရိယာဟတံ	၃၁၇
တက္ကဟေတု	၃၄၁
တက္ကာသယံ	၄၁၃
တဂ္ဂရုကဿ	၂၂၇
တဂ္ဂရုကာ	၉၄
တစခဇ္ဇကံ	၃၄၉
တစသာရံ	၅၀
တစော	၁၇၀
တစ္ဆရိတဿ	၂၂၇
တစ္ဆရိတာ	၉၄
တဆ္ဆံ	၁၇၇
တဇ္ဇေယျံ	၂၁၃
တဇ္ဇော	၂၀
တဇ္ဇိကာ	၂၂၂
တဏှံ	၂၆၃
တဏှာ	၃၄
တဏှာကေတု	၁၇၅
တဏှာဂတံ	၁၃၅
တဏှာဂဒ္ဓိလံ	၃၅
တဏှာဇာလံ	၃၅
တဏှာဓဇော	၁၇၅
တဏှာမိပတေယျော	၁၇၅
တဏှာနဒီ	၃၅
တဏှာနုဂတံ	၁၃၆
တဏှာပစ္စယာ	၁၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[တ]	
တဏှာဖန္ဒနာယ	၁၃၆
တဏှာမညနာယ	၂၁၉
တဏှာယာနုသဋ္ဌံ	၁၃၆
တဏှာယာသန္နံ	၁၃၆
တဏှာရမ္မဏာ	၁၄
တဏှာဝဋ္ဋကာ	၁၄
တဏှာဝိစရိတံ	၁၃၀
တဏှာသင်္ခါတေန	၁၃၇
တဏှာသမုဒ္ဒေါ	၃၅
တဏှာသလ္လသ	၃၂၀
တဏှာသလ္လေ	၁၇၁
တတ္တံ	၃၇၄
တထံ	၁၇၇၊၃၁၇
တထဒဿိတာယ	၁၅၇
တထဓမ္မေ	၁၅၅
တထမနာ	၁၆၅
တထလက္ခဏံ	၁၅၅
တထဝါဒိတာယ	၁၅၇
တထာ	၁၅၃
တထာကာရိတာယ	၁၅၀
တထာဂတဗလာနံ	၂၃၂
တထာဂတသေယျာ	၃၉၉
တထာရူပါနိ	၄၀၁
တဒင်္သန္တိ	၁၇၆
တဒဓိပတေယျသ	၂၂၇
တဒဓိပတေယျာ	၉၄
တဒဓိမုတ္တာ	၉၄
တဒ္ဓံ	၃၅၀
တဒ္ဓံသမုဒ္ဓံ	၃၆၁
တဒ္ဓံမနကတာ	၃၆၁

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော်
[တ]	
တဉ္ဇိယနာ	၃၆၁
တဉ္ဇိနဿ	၂၂၇
တဉ္ဇိနာ	၉၄
တပေန	၉၃
တပေါဇိဂုဏ္ဆဝါဒါ	၃၂၂
တပေါဇိဂုဏ္ဆသာရာ	၃၂၂
တပ္ပကာရော	ဂ၉
တပ္ပစ္ဆယာ	၆၇
တပ္ပဋိဘာဂေါ	ဂ၉
တပ္ပဿာရဿ	၂၂၇
တပ္ပဿာရာ	၉၄
တပ္ပေါဏဿ	၂၂၇
တပ္ပေါဏာ	၉၄
တဗ္ဗဟုလဿ	၂၂၇
တဗ္ဗဟုလာ	၉၄
တမံ	၄ဂ၇
တမောကာယဿ	၃၂ဂ
တမ္မယော	၂၇ဂ၊၂၇၂
တရတိ	၄၅
တရုက္ခကော	၂၅၃
တရေယျ	၆၉
တရေသိ	၉ဂ
တဿဏ္ဍိတော	ဂ၉
တာဏံ	၃၇၇
တာဏဂတော	၇ဂ
တာဏပ္ပတ္တံ	ဂဂ၅
တာဒိ	၂ဂ၂
တာယိတာ	ဂ၃၂
တာရေတိ	၃ဂ၇
တာလာဝတ္ထုကတာ	ဂ၄၆

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော်
[တ]	
တာဝကာလိကဋ္ဌေန	၂၇
တာဝတကံ	၃၃၇
တာသိ	၂ဂဂ
တာဋေတိ	၃၇၄
တာဋေန္တိ	၂၄ဂ
တိကွိုဇြိယာ	၃၃၇
တိကွိုဇြိယေ	၂၅ဂ
တိဋ္ဌံ	၇ဂ
တိဋ္ဌဘဒန္တိကော	၃ဂဝ
တိဋ္ဌမာနံ	ဂဂ
တိဋ္ဌေ	၄ဝ၆
တိဏသန္ထာရော	၂၂၂
တိဏုက္ကုံပမာ	၂၇
တိဏ္ဏသ္သ	၂၄၅
တိဏ္ဏာဝိ	၂ဂ၂
တိဏ္ဏော	၇ဝ
တိတ္တကံ	၃ဝဝ
တိတ္ထာယတနံ	ဒ၄ဝ
တိတ္ထိယသာဝကာ	၄ဝဝ
တိတ္ထိယာ	၄ဝဝ
တိဒ္ဒော	၃၃၂
တိမိတိမိင်္ဂလံ	၂၆ဝ
တိရစ္ဆာနကထာ	၃၄၅
တိရစ္ဆာနကထာယ	၂ဂ၅
တိရစ္ဆာနယောနိကံ	၆၄
တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ	၃၅၃
တိလကာဟတဂတ္တော	၂ဒ၆
တိလဝါဟံ	ဒဂ၉
တိလဝါဟော	၃၃၂
တိဝိဓကလျာဏံ	ဒဒ၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[တ]	
တိရဏပရိညာ	၇၁
တိရဏဝိဘူတေန	၃၁၃
တိရယိတ္ဝာ	၁၄၀
တိရေတိ	၁၄၅
တုန္ဆတော	၁၄၆
တုဋ္ဌ	၁၆၊၁၈
တုဏ္ဍိဘာဝေ	၄၀၇
တုလယိတ္ဝာ	၁၄၀
တုသန္တိ	၃၄၇
တေဓာတုကံ	၁၈၉
တေဓာတုကေသု	၂၆၆
တေလပတ္တံ	၃၉၃
တေလပါနံ	၃၄၉
တောသနတ္ထံ	၄၀၈
[ထ]	
ထလ္လိလသေယျံ	၃၈၁
ထဒ္ဓါ	၂၁၉၊၃၆၇
ထဒ္ဓေါ	၂၄၄
ထမ္ဘံ	၂၄၄
ထမ္ဘယိတ္ဝာ	၂၄၉
ထမ္ဘော	၅၃
ထလေ	၇၀
ထာမံ	၂၄၄
ထာမဂတဿ	၄၀၂
ထာမဂတော	၈၁
ထာမော	၃၆၀
ထိနံ	၃၈၂
ထိနမိဒ္ဓံ	၅၂
ထိယနာ	၃၈၂
ထိယိတတ္တံ	၃၈၂
ထိရံ	၂၄၃
ထိရဝါဒါ	၂၄၆
ထိနံ	၃၈၂
ထုလ္လကုမာရိယော	၃၉၉
ထုဿော၅ကံ	၃၈၀
ထေတော	၂၈၃၊၃၉၅
ထောကံ	၁၃၃
ထောကေ	၄၀၈
ထောမနံ	၂၄၇
[ဒ]	
ဒကေ	၅၇
ဒက္ခာမိ	၁၃၆
ဒက္ခိတဗ္ဗံ	၃၄၂
ဒက္ခော	၄၁၂
ဒဓုံ	၁၈၈
ဒဓော	၁၄၇
ဒဠ္ဟပရာယဏော	၂၁၆
ဒဠ္ဟပသုတော	၃၀၈
ဒဠ္ဟဘယံ	၃၄၈
ဒဠ္ဟသတ္ထအဇ္ဈုပ္ပိရဏော	၂၈၀
ဒဠ္ဟသတ္ထအဘိနိပါတနော	၂၈၀
ဒဠ္ဟသတ္ထပရာမသနော	၂၈၀
ဒဠ္ဟော	၃၇၃
ဒဠ္ဟောနံ	၃၇၄
ဒဠ္ဟောဟိ	၂၇၃
ဒတ္တိယော	၃၈၀
ဒဒ္ဒါ	၅၁
ဒန္တံ	၃၀၄

ပဒါနုက္ကမော [ဒ]	စိဋ္ဌင်္ကော
ဒန္တကဋ္ဌံ	၁၀၉
ဒန္တကဋ္ဌဒါနေ	၃၅၃
ဒန္တဘူမိံ	၃၀၅
ဒန္တမယေန	၂၄
ဒန္တရောဂေါ	၅၁
ဒန္တဝိဒံသကံ	၃၆၁
ဒမေဿတိ	၉၁
ဒရထာ	၅၄
ဒဝကမ်ံ	၃၆၃
ဒဝါယ	၃၀၀
ဒဿဗလဗလဓာရိ	၂၅၄
ဒဿလက္ခဏသမ္ပန္နံ	၁၁၃
ဒဿနံ	၁၀၇
ဒဿနေန	၂၇၆
ဒဿနေယျံ	၃၃၁
ဒဟတိ	၂၃
ဒဟန္တိ	၂၄၆
ဒဟရာ	၂၁၆
ဒဠ်ံ	၂၄၃
ဒဠ်ဆိံ	၃၇၆
ဒဠ်ဝပရက္ကမဿ	၄၀၂
ဒါဌာ	၃၁
ဒါနံ	၁၆၉
ဒါနာနုပ္ပဒါနေန	၃၅၄
ဒါယာဒါ	၂၃
ဒါရုဒါနေန	၃၅၀
ဒါသိံ	၄၆
ဒါသိဒါသာ	၁၂
ဒိဋ္ဌံ	၃၇
ဒိဋ္ဌတော	၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော [ဒ]	စိဋ္ဌင်္ကော
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကဿ	၁၇၅
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကော	၂၅၇
ဒိဋ္ဌပဒါ	၁၅၂
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလော	၃၀၄
ဒိဋ္ဌသုဒ္ဓိကာ	၁၈၇
ဒိဋ္ဌာ	၂၂၅
ဒိဋ္ဌာနုသယာ	၈၆
ဒိဋ္ဌာနုသယော	၂၀၇
ဒိဋ္ဌိံ	၁၆၇
ဒိဋ္ဌိကန္တာရံ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌိဂတံ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌိဂတာနိ	၂၆၁
ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ	၁၇၅
ဒိဋ္ဌိဟနံ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌိဓာ	၁၇၅
ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိယာ	၃၄၁
ဒိဋ္ဌိပရိဗ္ဗသာနာ	၃၁၆
ဒိဋ္ဌိဗျသနံ	၆၆၊၂၂၀
ဒိဋ္ဌိမညနာယ	၂၁၉
ဒိဋ္ဌိမေဓဂါနိ	၂၀၈
ဒိဋ္ဌိယာ	၁၆၈
ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်ံ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိကံ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ	၁၃၉
ဒိဋ္ဌိနိဝေသာ	၁၇၇
ဒိဋ္ဌေ	၁၆၈
ဒိဋ္ဌော	၃၀၇
ဒိဋ္ဌောဃော	၆၉
ဒိန္နပါဋိကင်္ခိ	၄၀၅
ဒိန္နာဒါယိ	၄၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[၁]	
ဒိဗ္ဗစက္ခုကော	၃၆၀
ဒိဗ္ဗစက္ခုနော	၁၃၆
ဒိဗ္ဗော	၁၃
ဒိယျမာနေ	၄၀၀
ဒိသံ	၃၀၅
ဒိသာဝတိကာ	၁၀၀
ဒိသာဝိဒိသာနုဝိလောကနော	၂၀၀
ဒိဿတိ	၃၀၀
ဒီဃစာရိကံ	၃၄၃
ဒီဃေန	၃၉၂
ဒီပယတိ	၁၇၂
ဒီပယန္တိ	၁၃၅
ဒီပါ	၃၀၉
ဒီပေယျ	၁၆၀
ဒုက္ကဋံ	၂၄၇
ဒုက္ကထိတံ	၂၄၇
ဒုက္ခံ	၂၅
ဒုက္ခဒုက္ခံ	၆၀
ဒုက္ခဓမ္မေန	၂၂၀
ဒုက္ခနိဒါနံ	၃၅
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ	၁၂၅
ဒုက္ခနိရောဓော	၁၂၅
ဒုက္ခပဋိက္ကူလော	၃၁
ဒုက္ခပဘဝေါ	၃၅
ဒုက္ခမူလံ	၃၅
ဒုက္ခဝိပါကာ	၁၇၃
ဒုက္ခဝေဒနိယော	၁၄၄
ဒုက္ခာ	၁၉၂
ဒုက္ခာကာရံ	၃၃၉
ဒုက္ခာယ	၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[၁]	
ဒုက္ခီတော	၂၇၀
ဒုက္ခီတော	၂၇၀
ဒုက္ခုဋ္ဌယော	၄၀၆
ဒုက္ခုပနိတာ	၉၃
ဒုခါ	၃၇၅
ဒုဂ္ဂတိ	၃၃၅
ဒုဂ္ဂတိဘယံ	၃၄၀
ဒုဂ္ဂတော	၃၃၃
ဒုစ္စရိတာ့	၅၄
ဒုဇ္ဇမနာ	၁၆၄
ဒုတိယံ	၁၁၇
ဒုတိယာ	၃၃
ဒုတ္တရာ	၀၉
ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိပယော	၃၂၅
ဒုဒ္ဒိမ္မဒယာ	၀၉
ဒုဒ္ဒိသော	၂၄၇
ဒုပ္ပညာပယော	၃၂၅
ဒုပ္ပတရာ	၀၉
ဒုပ္ပယုတ္တာ	၂၄
ဒုပ္ပရိဿဇ္ဇော	၀၉
ဒုပ္ပသာဒယော	၃၂၅
ဒုပ္ပဟာယ	၀၉
ဒုပ္ပေက္ခာပယော	၃၂၅
ဒုဗ္ဘဏ္ဍော	၃၃၂
ဒုဗ္ဘလာ	၄၇
ဒုဗ္ဘိနယော	၃၂၅
ဒုဗ္ဘိနိဝတ္တာ	၀၉
ဒုဗ္ဘိနိဝေဌယော	၀၉
ဒုဗ္ဘုဋ္ဌာပယာ	၉၀
ဒုဗ္ဘော့ဏိတံ	၂၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ]	
ဒုဇ္ဈာသိတံ	၂၄၇
ဒုမ္မနော	၃၀၃
ဒုမ္မေဇ္ဈံ	၃၇၀
ဒုရစ္ဆယော	၃၀၃
ဒုရတိဝတ္တာ	၁၇၇
ဒုရာသဒါ	၃၇၅
ဒုရုတ္တံ	၂၄၇
ဒုရောဝိတံ	၂၄၇
ဒုလ္လဝိတံ	၂၄၇
ဒုဝိညာပယာ	၃၃၇
ဒုဝိညာပယေ	၂၅၀
ဒုဿတိ	၃၀၄
ဒုဿနာ	၂၇၉
ဒုဿနိယေ	၃၀၄
ဒုဿမတိက္ကမာ	၀၉
ဒုဿမုဋ္ဌာပယာ	၉၀
ဒုဿမုဋ္ဌာ	၉၀
ဒုဿိတတ္တံ	၂၇၉
ဒူတဂမနေန	၃၅၄
ဒူရတောဝိ	၃၆၀
ဒေဝဂဏာပရိဝုတော	၃၀၇
ဒေဝညတရော	၉၃
ဒေဝတာ	၂၃၃
ဒေဝတာနုဿတိ	၃၀
ဒေဝတောပသံဟာရတော	၃၆၅
ဒေဝတ္တာယ	၁၇၆၊၂၀၀
ဒေဝဒေဝေါ	၃၂၀
ဒေဝဿ	၁၅
ဒေဝိဿံ	၉၆
ဒေဝေါ	၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ]	
ဒေဿကော	၇
ဒေဿနံ	၉၄
ဒေသေတိ	၂၂၀
ဒေဟော	၇၉
ဒေါမနဿံ	၂၅
ဒေါမနဿိတော	၂၅
ဒေါသစရိတော	၃၃၀
ဒေါသတမံ	၃၀၉
ဒေါသော	၅၃
ဒွယံဒွယသမာပတ္တိံ	၂၂၂
ဒွါကာရာ	၃၃၇
ဒွါကာရေ	၂၅၀
ဒွေဓာပထော	၃၇၉
ဒွေဠကံ	၃၇၉
[ဓ]	
ဓကော်	၂၅၃
ဓဇော	၇၉
ဓနက္ကိတကော	၄၆
ဓနဇာနိပစ္စယာ	၃၇၄
ဓနဝါ	၂၅၄
ဓနုကေန	၃၆၂
ဓနေန	၄၆
ဓမတိ	၄၀၂
ဓမ္မံ	၅၀
ဓမ္မကထိကော	၁၇၂
ဓမ္မဘူတော	၂၅၆
ဓမ္မမန္ဆရိယံ	၉၅
ဓမ္မမယံ	၃၃၉
ဓမ္မရဿသေ	၂၃၁

ပဒါနက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝမ္မဝါဒိ	၂၀၅
ဝမ္မဝိနယော	၁၂၆
ဝမ္မသာမဂ္ဂိ	၂၂၂
ဝမ္မသုဝမ္မတံ	၃၃၉
ဝမ္မသဝဏေ	၃၃၀
ဝမ္မသာမိ	၂၅၆
ဝမ္မာနံ	၁၃၁
ဝမ္မာနုဝမ္မပဋိပဒါယ	၅၅
ဝမ္မာနုသတိ	၃၀
ဝမ္မူပသံဟိတံ	၄၁၆
ဝမ္မေ ဉာတေ	၂၉၀
ဝမ္မေသု	၂၆၆
ဝာတု	၂၀
ဝာတုက္ကောဘတော	၃၆၅
ဝာတုဓိရာ	၁၃၅
ဝာတုပရိယန္တေ	၇၇
ဝာတုလောကေ	၃၇
ဝာရေယျ	၃၆၇
ဝါဝတိ	၃၇၀
ဗိတိ	၃၆၀
ဗိတိမာ	၁၃၄
ဗိတိသမ္ဘန္နော	၁၃၄
ဗိကတပါပါ	၁၃၄
ဗိတာ	၂၂၄
ဗိတုမရဏံ	၆၆
ဗိရာ	၁၃၄
ဗိရေဟိ	၂၆၅
ဗိရော	၁၄၀
ဗုတံ	၂၂၄
ဗုတ်အပ်ပြန္တော	၂၀၆

ပဒါနက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဗုတ်ဂါနိ	၁၇၀
ဗုတ်ဝါဒေါ	၂၉၃
ဗုတာ	၁၇၀
ဗုနိ	၁၀၅
ဗုရသမ္ပဂ္ဂါဟော	၃၆၁
ဗုဝကာလံ	၆၀
ဗုဝေါ	၂၁၇
ဗူတံ	၁၇၀
ဗေနုပကော	၂၅၃
ဗောတံ	၁၇၅၊၂၂၄
ဗောတကာ	၉၁
ဗောနသ	၁၇၀
ဗောနေန	၂၅၁
ဗောနေယျော်ဟိ	၁၇၉
ဗောနော	၁၇၀၊၂၂၄
ဗောဝနံ	၃၄၅
[နံ]	
နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာ	၃၅၄
နက္ခတ္တာနိ	၃၆၆
နဂရံ	၀၀
နဂ္ဂသမဏကံ	၁၀၇
နဒီ	၃၄၄
နဒ္ဒံ	၁၀၇
နဒ္ဒံ	၁၀၀
နတ္ထိ	၂၁၆
နဒေန္တော	၃၉၄
နဒေန္တော	၃၉၂
နန္တကာနိ	၂၉၂
နဿိံ	၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[နာ]	
နန္ဒိရာဂေါ	၃၂
နန္ဒိ	၃၂
နန္ဒူပသေဝနံ	ဂ၁
နမုစိ	၄ဝ၆
နယန္တိ	၃ဝ၄
နရော	၂၂
နဝဠ္ဍ	၃ဝ၁
နဝေ	၃၂၆
နသတိ	၂၄
နာဂတ္တာယ	၁၇၆၊၂ဝဂ
.နာဂဒန္တေ	ဂ၁
နာဂါ	၃၂၇
နာဂေါ	၂၇၁
နာဠကံ	၃၆၃
နာနတ္တကထာ	၃၄၇
နာနတ္တသညာယ	ဂ၄
နာနာကလိမလပရိပ္ပူရံ	၂၆၃
နာနာဘာဝေါ	၂၁၇
နာမရူပပစ္စယာ	၁၉ဂ
နာဝံ	၆၇
နာဝါ	၇၉
နာဝါယ	၂၄၂
နာသီသံ	၁၇၁
နိကတိ	၁၇၉၊၃၆၁
နိကန္တိ	၃၄
နိကာမနာ	၃၄
နိကာမေတိ	၉၂၊၂၇ဂ
နိကိရဏာ	၁၇၉၊၃၆၁
နိကေတသာရီ	၂၆၉
နိက္ကမိတွဝစနံ	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[နာ]	
နိက္ကမော	၃၆ဝ
နိက္ကိလေသော	၂၅၇
နိက္ခန္တော	၁၄ဂ
နိက္ခမေ	၁၇၁
နိက္ခမနံ	၃၂ဂ
နိက္ခမော	၂၇၇
နိဂမော	၁၂
နိဂ္ဂဏှာတိ	ဂ၁၇
နိဂ္ဂယှဝါဒိံ	ဂ၁၅
နိဂ္ဂဟံ	၂၄၇
နိဃ်ဃါသံ	၂၃၇
နိစ်စံ	၂၁၆
နိစ္စကာလံ	၆ဂ
နိစ္စဒုဗ္ဗလော	၁၃၂
နိစ္စသာရသာရေန	၃၇၇
နိစ္ဆရတိ	၃ဂ၇
နိစ္ဆာတော	၁၄၇
နိစ္ဆာရဏော	၂ဂဝ
နိစ္ဆိနိတ္ထော	၁၇၇
နိဇ္ဈယျ	၁၇၇
နိဇ်ဇိဂိသနတာယ	၃၅ဝ
နိဇ္ဈာပေတော	၂၅၅
နိဇ္ဈာယတိ	၂၃၇
နိဇ္ဈာယာမိ	၁၃၆
နိဇ္ဇော	၃ဝ၉
နိဇ္ဇုရိယံ	၃ဂ၅
နိဇ္ဇုရိယကမ္မံ	၃ဂ၆
နိဇ္ဇုရိယော	၃ဂ၅
နိတ္တာရေတိ	၃ဂ၇
နိတ္တိက္ကသော	၂၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[နော]	
နဒါနံ	၃၀၈
နဒီသံ	၃၀၂
နဒ္ဒိဋ္ဌကာရဏာ	၂၆၂
နဒ္ဒုမတိ	၄၀၂
နဒ္ဒုနဒီ	၁၀၅
နဒ္ဒေါတံ	၁၇၀၊၂၂၄
နဓာနဝတိ	၂၀၅
နဓိနံ	၄၁၄
နဓေယျ	၂၁၃
နဓိတကာရဏာ	၃၁၉
နနဒီ	၃၀၇
နနဒေတာ	၂၅၆
နနာတပါပကံ	၁၅၂
နပကော	၄၀၂
နပဇ္ဇေယျ	၃၅၀
နပန္နော	၃၆၅
နပါတေသိံ	၁၇၁
နပုဏံ	၂၉၄
နပုဏာ	၂၆၁
နပုရိယာယဒုကွံ	၆၀
နပေသိကတာယ	၃၄၉
နဗ္ဘက္ကော	၁၃၂
နဗ္ဘက္ခာနံ	၁၃၁
နဗ္ဘာနံ	၉၁
နဗ္ဘာနကုသလော	၁၇၂
နဗ္ဘာနဂတော	၇၂
နဗ္ဘာနဓာတုယော	၂၂၃
နဗ္ဘာနပုတ္တံ	၁၀၅
နဗ္ဘာနပုဗ္ဗော	၇၂
နဗ္ဘာနမာနသော	၃၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[နော]	
နဗ္ဘာနာယ	၂၆၄
နဗ္ဘာပနံ	၃၂၀
နဗ္ဘိဒါယ	၂၆၄
နဗ္ဘုတဏ္ဍော	၁၇၃
နဗ္ဘုတိံ	၃၇၂
နဗ္ဘုတော	၁၄၇
နဗ္ဘုဒံ	၃၄၅
နဗ္ဗေဒ္ဓိယံ	၁၄၇၊၂၅၀
နဗ္ဗေဒ္ဓိယာယ	၂၅၀
နဗ္ဗေဒ္ဓေဟိ	၂၅၀
နဗ္ဗေဓိကာယ	၁၂၅
နမန္တနံ	၃၀၀
နမနွန္တိ	၂၉၂
နမိတ္တဂ္ဂါဟီ	၃၄၃
နမုဂ္ဂါ	၈၂
နမ္ဟာနရတိ	၁၃၃
နယိတာ	၁၃
နယာမဝဏ္ဏနံ	၃၂၂
နယောဂဝစနံ	၁၆
နယျတိ	၂၃
နယျထ	၃၇၁
နရဥ္ဇော	၇၃
နရတ္တာ	၁၀၄
နရယပါလော	၃၇၄
နရယဝါသိနံ	၃၇၆
နရယေ	၂၃၅
နရယော	၂၂၃၊၃၃၅
နရဿဇန္တိ	၁၉၀
နရဿတိ	၁၇၇
နရဿဒဂတံ	၄၁၈

ပဒါနုက္ကမော [နံ]	ဝိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော [နံ]	ဝိဋ္ဌကော်
နိရာသတ္တိ	၂၉၀	နိဿရတိ	၃၀၆
နိရုတ္တိယာ	၂၉၀	နိဿာယ	၂၆၆
နိရုဒ္ဓါ	၁၃၀	နိဿာရော	၃၇၇
နိရုပဓိနံ	၀၀	နိဿိတာ	၁၉၀
နိရောဓံ	၃၁၅	နိဿေသံ	၃၁
နိရောဓတက္ကာ	၃၄	နိဟတော	၄၁၆
နိရောဓမ္မာ	၁၇၅	နိဟိတံ	၂၄
နိရောဓမ္မော	၂၁၇	နိဟိနာ	၄၇
နိရောဓဿ	၇၁	နိဧစ	၂၆၄
နိရောဓာယ	၂၆၄	နိတော	၂၅၇
နိလ္လောပံ	၂၃၄	နိယတိ	၂၆၀
နိဝါရေယျ	၃၄၇	နိယာနံ	၁၀၆
နိဝါသေန္တိ	၁၀၉	နိလော	၃၃၁
နိဝိဋ္ဌာ	၆၀၊၂၄၆	နိဝရဏံ	၁၅
နိဝိဿဝါဒိ	၃၂၅	နိဝရဏောဟိ	၀၄
နိဝုတော	၀၁	နိဋ္ဌံ	၀၀
နိဝေသနေသု	၁၇၇၊၂၇၂	နုဒ္ဓတံ	၄၁၀
နိဝေသေတိ	၃၃၀	နေ	၃၇၂
နိသဒ်တိ	၃၀၆	နေက္ခမ္မရတိ်	၃၀၉
နိသဇ္ဇာယ	၃၅၀	နေက္ခမ္မသညာ	၁၄၉
နိသိန္နေ	၄၀၇	နေက္ခမ္မာဘိရတာနံ	၀၀
နိသီဒိ	၂၆၀	နေတာ	၂၅၅
နိသေဝတိ	၂၃၅	နေမိတ္တိကံ	၂၂၀
နိသေဝတော	၂၂၂	နေမိတ္တိကတာယ	၃၄၉
နိဿံသယဝစနံ	၁၅	နေယျံ	၂၅၀
နိဿဇ္ဇ	၂၆၅	နေယျပထော	၂၅၀
နိဿဒ္ဓော	၁၄၀	နေယျပရိယန္တိကံ	၂၅၀
နိဿယတာ	၃၀၆	နေယျော	၂၅၀
နိဿရဏတော	၁၄၆	နေရယိကံ	၆၄
နိဿံရဏပညော	၄၁၂	နေရယိကာနံ	၂၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[ပ]	
ပကော်	၃၂၊၂၃၀
ပဂါဇ္ဇော	၇၀၊၀၂
ပဂ္ဂဏှာတိ	၁၇၀
ပဂ္ဂယှ	၁၆၂
ပဂ္ဂဟိတသိရော	၂၄၄
ပစလာယိကာ	၃၀၂
ပစိနံ	၂၆၄
ပစ္စက္ခာတိ	၂၉၂
ပစ္စက္ခာယ	၂၃၅
ပစ္စတ္ထံ	၃၂၄
ပစ္စတ္ထိကာ	၅၇
ပစ္စတ္ထိကေသု	၃၆၄
ပစ္စန္တိ	၃၇၆
ပစ္စယအပ္ပိဆ္ဆာ	၂၀၆
ပစ္စယပဋိသေဝနသဒ္ဒါတံ	၂၉၂
ပစ္စယိကော	၂၀၃၊၃၉၆
ပစ္စယော	၃၀၀
ပစ္စဝေက္ခမာနော	၄၀၃
ပစ္စာဂန္ဆတိ	၂၁၂
ပစ္စာဂတော	၁၆၇
ပစ္စာဃာတိတမနာ	၁၆၅
ပစ္စာမိတ္တေသု	၃၆၄
ပစ္စာဃာတိတာ	၃၇၇
ပစ္စာဟတမနာ	၁၆၅
ပစ္စာဟရိဿာမ	၁၆၇
ပစ္စုပဋ္ဌာ	၁၃
ပစ္စုပဋ္ဌိတော	၁၀၄
ပစ္စုပ္ပဇ္ဇတော	၃၆၄
ပစ္စုပ္ပန္နော	၁၂
ပစ္စုပ္ပန္နေ	၁၂၀
ပစ္ဆေတိ	၁၀၆၊၂၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[နော]	
နေရယိကော	၁၀၄
နေလာ	၂၀၄၊၃၉၇
နေဝသညာနာသညာဘဝေါ	၃၇
နေဝသညာနာသညာယတနံ	၀၆
နှာပနံ	၃၆၃
နှာယတိ	၂၉၅
နှာယန္တိ	၁၀၉
နှာရှ	၁၇၀
နှာရှသမ္မန္နံ	၂၆၃
[ဝ]	
ပံသုပိသာစကာ	၂၅၃
ပကပ္ပိတာ	၁၇၄
ပကပ္ပိတာနိ	၂၆၅
ပကာသယိတ္ထာ	၁၆၇
ပကာသေတိ	၂၂၀
ပကုပ္ပသန္တိံ	၁၇၇
ပကုဗ္ဗမာနော	၁၆၆
ပကောပေါ	၂၇၉
ပက္ကမိတုံ	၃၇၄
ပက္ကာနံ	၂၁၆
ပက္ခန္ဒတိ	၂၄၂
ပက္ခန္ဒန္တိ	၂၂၃
ပက္ခန္ဒိကံ	၃၆၄
ပက္ခန္ဒိကာ	၅၁
ပက္ခန္ဒော	၂၆၆
ပက္ခဟတံ	၁၀၀
ပက္ခိပတိ	၂၉၄
ပက္ခေပမန္ဓနေန	၃၁၁
ပက်စိရေန	၃၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဋိကဏ္ဍကကရာ	၂၅၀
ပဋိကမ်ံ	၂၄၇
ပဋိကုဋ္ဋိတော	၈၁
ပဋိက္ကန်္တို	၄၀၆
ပဋိက္ကမတိ	၂၃၅
ပဋိက္ခိတ္တာ	၃၆၇
ပဋိက္ခေပေါ	၁၈၇
ပဋိဂ္ဂဏှာတိ	၄၀၈
ပဋိဂ္ဂဟဏတော	၄၀၈
ပဋိဃံ	၂၁၃
ပဋိဃသညာယ	၈၄
ပဋိဃသညောဇနာ	၈၇
ပဋိဃသမ္ဖဿော	၁၄၄၊၂၉၁
ပဋိဃာတာယ	၄၀၉
ပဋိဃာတော	၂၇၉
ပဋိစ္စ	၁၉၂
ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော	၁၇၅၊၂၁၇
ပဋိဆ်ံ	၂၆၃၊၂၉၄
ပဋိဆန္နကမ္မန္တော	၂၉၅
ပဋိဆန္နဒုက္ခံ	၆၀
ပဋိဆန္နပရိဿယာ	၅၂
ပဋိဆန္နပရိဿယော	၄၁၁
ပဋိဆန္နာနိ	၂၆၁၊၂၉၅
ပဋိဆန္နော	၈၁၊၂၅၇
ပဋိဆာဒနဟေတု	၁၇၉
ပဋိဆိတာသေ	၂၁၀
ပဋိဇဂ္ဃယျ	၃၅၈
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ	၂၃၇
ပဋိနိဿဇ္ဇဂေဓော	၁၄၇၊၂၇၁
ပဋိပက္ခံ	၃၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဒေနိ	၁၈၇
ပဓူဝဘတ္တံ	၆၈
ပဓိနေယျ	၃၄၇
ပဓိမံ	၆၈
ပဓိမကော	၇၈
ပဓံ	၁၃၅
ပဓပုန္နာ	၉၃
ပဓဟတိ	၇၆
ပဓဟိတ္တာ	၆၉
ပဓာ	၂၄၄
ပဓာနံ	၄၀၂
ပဓာနန္တိ	၃၆၈
ပဓာနာတိ	၂၅၉
ပဓာယ	၃၉၀
ပဓူရကံ	၃၆၄
ပဓ္မာယတိ	၂၃၇
ပဓ္မကာမဂုဏပဋိသညုတ္တာ	၁၈
ပဓ္မဂ်ိဝိပ္ပဟိနော	၇၄
ပညတ္တိ	၁၃၀
ပညပေတိ	၂၇၆
ပညဝါ	၁၂၅
ပညာ	၁၃၄
ပညာဂတံ	၂၆၁
ပညာဂတေန	၂၆၁
ပညာစက္ခုနော	၁၃၆
ပညာနိရောဓိကံ	၃၈၉
ပညာပဘေဒကုသလော	၂၅၃
ပညာပေတာ	၂၅၅
ပညာသမ္ပယုန္နော	၃၇၁
ပဋိကဏ္ဍကံ	၃၇၂

၎ဝင်္ဂ	ဘီဝင်္ဂ
ပခ	ငန်ခတ္တိပဲဂငလခင်္ဂ
ဝ၆၎	ဃယဂငလခင်္ဂ
၎ခ	ကငဇငလင်္ဂ
ငခ၎	ငဇငလင်္ဂ
၅ခ	ဖွံဇငလင်္ဂ
၆c	ထွဇငလင်္ဂ
၎ဝ၅	ငဆီခကင်္ဂ
၎ပ၎ဇ၀၆၎	လွဲဂင်္ဂ
ပခ၎	ထွဇဇာငဇင်္ဂ
၂ခ	ထွကငဇင်္ဂ
၎c	နန်ခငဇင်္ဂ
၅ခ၎	၂ဝန်ငဇင်္ဂ
ငပc	နှံငဇင်္ဂ
၅ပခ	နဝခငဇင်္ဂ
၆ပ၎	ငကဇင်္ဂ
၎၅ခ	ထွဟငခင်္ဂ
၎ခ	ဘဂငခင်္ဂ
၎၆	၂ဇ်ဂင်္ဂ
၎ဝ	ငန်ငခခီဂင်္ဂ
၎	ထွဇဂင်္ဂ
၎ဝ၆	ဃယဦဂင်္ဂ

[၀]

ငခယ်ခခီင်္ဂ | ဘ၅ခယ်၂ဂဂ

ငထခခဝဇခင်္ဂ	၎ဝ၆
ထွဝဇခင်္ဂ	ပခ
ဃယန်ဇခင်္ဂ	ဝ၆၎
ငဆီယန်ဇခင်္ဂ	ငခ
ဇန်ဇခင်္ဂ	၎ခ
ဖုံဇခင်္ဂ	၅ခ
ငဂခဃငန်ငလီဇင်္ဂ	၆c
ဒွါဂဖြငဇန်ငလီဇင်္ဂ	ငပc
ငထခဖြန်ငလီဇင်္ဂ	၎ပ၎
ဇီခကဖွဂဒွီဇင်္ဂ	၂၀
ဒွီဇင်္ဂ	၎ခ
၂ဆီဇင်္ဂ	၎ဝ
ဖြဇင်္ဂ	၅ခ၀
ထွဒခဝခဇင်္ဂ	ခ၅၎ပ၎c
ဂါဖြင်္ဂ	၎၆
ဃငါဆီခခင်္ဂ	ငခင
ငဆီဝင်ဆီခင်္ဂ	၎ခ
ထဂငယဝါဆီခင်္ဂ	ခ၀ခ
ဆီခင်္ဂ	၆၎ခ
ငဇီခင်္ဂ	၆၎၎
ဇီဝင်ဆီခင်္ဂ	၎ပင
ငဇီဝဂခါဝင်္ဂ	ခပခ

[၀]

ငခယ်ခခီင်္ဂ | ဘ၅ခယ်၂ဂဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပတိရူပကော	၃၀၀
ပတိလီနစရဿ	၂၂၁
ပတိလီနစရာ	၂၂၁
ပတိလီနော	၂၂၁
ပတိဝဋ္ဋနိဿိတော	၂၂၁
ပတ္တခဇ္ဇကံ	၃၄၉
ပတ္တဒါနေ	၃၅၁
ပတ္တဇ္ဈံ	၁၇၀
ပတ္တသညံ	၂၆၆
ပတ္တာဋ္ဌကေန	၃၆၂
ပတ္ထဒ္ဓါ	၂၄၄
ပတ္ထနာ	၃၄
ပတ္ထယတော	၃၀၅
ပတ္ထယန္တော	၃၆၀
ပတ္ထယမာနဿ	၁၅
ပတ္ထယာနော	၃၅၄
ပထွေန္တိ	၂၄၅
ပထဗ္ဗီ	၃၇၂
ပထဝိံ	၁၀၉
ပထော	၁၀၆
ပဒသံသဂ္ဂါ	၁၇၄
ပဒသန္ဓီ	၁၇၄
ပဒဟတိ	၁၇၀
ပဒါလနံ	၃၂၀
ပဒုဋ္ဌမနော	၁၆၅
ပဒုမပတ္တေ	၂၂၄
ပဒေသေ	၂၆၀
ပဓာနံ	၁၆၄
ပန္နမိ	၃၉၂
ပန္နာနိ	၂၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပဋိသတိ	၄၄
ပဋိသတော	၄၁၂
ပဋိဟာရိမိ	၃၀၁
ပဍမံ	၂၆
ပဍမံ ယာမံ	၃၅၀
ပဍုပေတိ	၂၂၀
ပဏိဒဟတိ	၉၃၊၁၇၉
ပဏိဓာယ	၂၉၃
ပဏိဓိ	၃၃
ပဏိဓိသမ္ပန္နော	၃၀၀
ပဏီတံ	၃၇၂
ပဏီတာ	၁၃
ပဏီတေ	၃၃၂
ပဏုန္နပစ္စေကသစ္စော	၇၆
ပဏ္ဍကာ	၃၉၉
ပဏ္ဍုရံ	၂၅၁
ပဏ္ဍိတဝါဒါ	၂၄၆
ပဏ္ဍိတာ	၂၁၆
ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာယံ	၃၀၇
ပတရတိ	၄၅
ပတရေယျ	၆၉၊၁၅၀
ပတာရေတိ	၃၀၀
ပတိကုဋ္ဌေန္တော	၂၂၁
ပတိဋ္ဌာပေတိ	၃၀၀
ပတိဋ္ဌာဟော	၁၃၉
ပတိဋ္ဌိတာ	၂၄၆
ပတိတံ	၁၀၅
ပတိတာ	၁၉၀
ပတိတုံ	၁၆၉
ပတိရူပံ	၂၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပယုတ္တံ	၃၇၁
ပယုတ္တာသေ	၂၂၇
ပယောဂေါ	၃၇၆
ပယောဇိကာ	၁၃၂
ပယောဇေန္တိ	၃၆၄
ပယောဇေယျ	၃၆၇
ပယောပါနံ	၃၄၉
ပရံ	၁၆၇
ပရံ မရဏာ	၃၃၅
ပရက္ကမတိ	၁၇၉
ပရက္ကမေန	၁၇၀
ပရက္ကမော	၃၆၀
ပရစိတ္တဝိဒုနိယော	၃၆၈
ပရစိတ္တဝိဒုနော	၃၆၈
ပရတော	၁၄၅
ပရတောဃောသော	၁၆၅
ပရတ္တဘာဝံ	၁၆၄
ပရတ္တဘာဝေါ	၂၁၀
ပရဇ္ဇော	၂၅၇
ပရဒါရံ	၂၃၄
ပရမ္မိကာ	၄၀၄
ပရနေယျော	၃၂၄
ပရပစ္စယော	၃၂၄
ပရပဋိဗဒ္ဓဂူ	၃၂၄
ပရပတ္တိယော	၃၂၄
ပရပုဂ္ဂလံ	၂၈၁
ပရပ္ပဝါဒေ	၂၀၈
ပရမံ	၁၈၅
ပရမကုသလံ	၁၈၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပဒေန္တာ	၃၉၄
ပန္နဒ္ဓဇော	၇၃
ပန္နဘာရော	၇၃၊၃၂၆
ပန္နသိရော	၃၁
ပန္နာ	၁၉၀
ပပဉ္စသဒ္ဒါ	၃၂၀
ပပါတေဝိ	၂၃၅
ပဗ္ဘိတာ	၃၀၀
ပဗ္ဘာသဒ္ဒါတေန	၂၃၄
ပဗ္ဘတံ	၀၃
ပဗ္ဘတဂန္ဓာရာ	၃၉၂
ပဗ္ဘတမုဒ္ဓနိဋ္ဌိတော	၃၃၉
ပဗ္ဘတာနံ	၃၉၂
ပဘင်္ဂတော	၁၄၅
ပဘဝေါ	၃၀၀
ပဘာဝိတာ	၁၃၂
ပဘိန္နဉ္ဉာဏော	၂၅၃
ပမတ္တာ	၉၇
ပမာဒဋ္ဌာနံ	၃၁၀
ပမာဒေါ	၅၄
ပမာယ	၃၂၀
ပမိနိတ္ဝာ	၃၂၀
ပမုဉ္စော	၄၁၄
ပမုဋ္ဌာ	၉၃
ပမောစနာယ	၉၁
ပမောဒနာ	၁၆၊၁၀
ပမောဟံ	၂၆၆
ပယဇ္ဇော	၂၃၀
ပယိရုပါသတိ	၄၀၁

ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ဝိဋ္ဌကော်
ပရမတ္ထံ	၂၆၅
ပရမတ္ထဂရုကော	၃၅၇
ပရမတ္ထဉ္ဇောန	၂၀၇
ပရမတ္ထိယာ	၁၃၀
ပရမပတ္တိပ္ပတ္တော	၇၆
ပရမပုရိသော	၇၆
ပရမဝေပုလ္လပ္ပတ္တော	၂၈၁
ပရမဝေါဒါနုပ္ပတ္တာနံ	၈၈
ပရမုဿဒဂတော	၂၈၁
ပရမ္မုခါ	၂၀၃
ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာ-ဝိနော	၃၃၇
ပရဝါဒေ	၂၄၆
ပရဝိမ္ဘန္ဒနာယ	၁၇၈၊၃၂၂
ပရဝိသယေ	၄၀၁
ပရဟေတု	၂၃၉
ပရာဇိတာ	၂၀၃
ပရာဓေယျကံ	၆၆
ပရာနုဒ္ဒယတာပဋိသညုတ္တော	၃၆၉
ပရာနုဝါဒဘယံ	၃၄၈
ပရာမဋ္ဌာ	၁၆၇
ပရာမဋ္ဌော	၈၁
ပရာမသိတ္ထာ	၁၉၁
ပရာမာသော	၁၃၉
ပရာယနံ	၃၇၇
ပရာယနာ	၃၀၉
ပရိကိဿတိ	၂၄၀
ပရိကိလိဿတိ	၂၄၂
ပရိကေဋနာ	၃၆၄
ပရိကွတ္တာတာ	၃၇၁

ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ဝိဋ္ဌကော်
ပရိကိ္ခပတိ	၂၀၈
ပရိကိ္ခပန္တိ	၂၄၆
ပရိကိ္ခပမန္တနေန	၃၁၁
ပရိဂုဟနာ	၁၇၉၊၃၆၁
ပရိဂ္ဂဟိတံ	၁၃၈
ပရိဂ္ဂဟိတာ	၁၄
ပရိဂ္ဂဟော	၄၆
ပရိဆ္ဆာဒနာ	၁၇၉၊၃၆၁
ပရိဇာနိတ္ဝာ	၆၈
ပရိဇ္ဈာယနာ	၂၂၀
ပရိညာတံ	၇၂
ပရိညာတတ္တာ	၂၈၁
ပရိညာပါရဂူ	၇၀
ပရိညာယ	၁၄၁
ပရိညာသဟဂတော	၁၅၂
ပရိညေယျံ	၇၂
ပရိညေယျာ	၁၉၉
ပရိတသိတိ	၄၁၂
ပရိတသိတာ	၄၀၈
ပရိတ္တကံ	၁၃၃
ပရိတ္တာ	၄၇
ပရိတ္တာသီ	၂၈၁
ပရိတ္တောဒကေ	၁၄၀
ပရိဒေဝတိ	၂၄၈
ပရိဒေဝမေမွ	၄၀၆
ပရိဒေဝနေယျော	၄၀၈
ပရိဒေဝန္တိ	၂၁၇
ပရိဒေဝေါ	၂၅၊၆၃
ပရိဓံသတိ	၂၄၊၂၃၇
ပရိဓံသေန္တိ	၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိနိဗ္ဗာပေဿတိ	၉၁
ပရိနိမ္မိတာ	၁၄
ပရိပတတိ	၂၄၊၂၃၇
ပရိပတန္တိ	၂၄
ပရိပန္ထေါ	၂၃၄
ပရိပါစေန္တော	၂၉၉
ပရိပါတယန္တိ	၁၃၂
ပရိပါတိယမာနာ	၁၄၀
ပရိပုဏ္ဏော	၂၉၀
ပရိပုဏ္ဏာယ	၃၃၀
ပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၀
ပရိပူရိကာရိတာယ	၅၅
ပရိဖန္ဒမာနံ	၁၃၅
ပရိဗာဟိရာ	၂၉၃
ပရိဗာဟိရော	၂၃၄
ပရိဗ္ဗသာနော	၂၀၇
ပရိဘဂ္ဂတော	၂၃၀
ပရိဘာသတိ	၃၇၃
ပရိဘုဉ္ဇန္တိ	၉၄
ပရိဘောဂတော	၄၀၀
ပရိမဇ္ဈံ	၃၆၃
ပရိမုစ္စန္တိ	၁၇၆
ပရိမုတ္တိယာ	၁၇၆
ပရိယတ္တိံ	၂၉၇
ပရိယတ္တိ	၂၉၀
ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော	၂၀၆
ပရိယတ္တိသာသနံ	၂၃၃
ပရိယန္တကတံ	၁၃၀
ပရိယန္တဂတော	၇၁
ပရိယန္တပုတ္တော	၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိယန္တဝတိံ	၂၀၅
ပရိယန္တာ	၄၀၃
ပရိယန္တေ	၃၉၄
ပရိယန္တေါ	၃၇၅
ပရိယာဒိန္နစိတ္တံ	၁၃၆
ပရိယာဒိန္နစိတ္တော	၂၄၂
ပရိယာဒိယိတ္ထာ	၇၇
ပရိယာဒိယန္တိ	၄၇
ပရိယာပုဋံ	၂၃၃
ပရိယာယဘတ္တဘောဇနံ	၃၀၁
ပရိယုဋ္ဌာနံ	၃၅၊၃၇၀
ပရိယုဋ္ဌိတာနံ	၂၂၇
ပရိယေသန္တော	၃၀၀
ပရိယေသန္တိ	၉၄၊၃၀၀
ပရိယေသန္တော	၂၄၂
ပရိယေသေယျ	၃၂၉
ပရိယောဒါတမဂ္ဂံ	၃၁၉
ပရိယောဒါတေ	၃၁၄
ပရိယောနာဟော	၃၀၂
ပရိဝဇ္ဇနာယ	၄၃
ပရိဝဇ္ဇေတိ	၂၆
ပရိဝဇ္ဇေယျ	၃၂
ပရိဝတ္တတိ	၂၅၇
ပရိဝသန္တိ	၂၀၇
ပရိဝါရဆန္နော	၃၀၈
ပရိဝီမံသမာနော	၄၁၆
ပရိသဏ္ဌော	၃၇၁
ပရိသပုနာ	၃၇၉
ပရိသဟန္တိ	၄၇
ပရိသာယ	၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပရိသုဒ္ဓါနိ	၁၇၆
ပရိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ	၃၁၉
ပရိသုဒ္ဓိယာ	၁၇၆
ပရိသုဒ္ဓေ	၃၁၄
ပရိသောဓေယျ	၃၅၀
ပရိဿယတော	၅၉
ပရိဿယာ	၅၁
ပရိဟရဏာ	၁၇၉
ပရိဟရေယျ	၃၉၃
ပရိဟာနာယ	၅၅
ပရိဟာဝိတံ	၂၄၀
ပရိဟာယတိ	၂၃
ပရိဟာယန္တိ	၂၃
ပရိဟာရပထေဝိ	၃၆၂
ပရိဟိနံ	၂၄၀
ပရိဠာဟဿ	၃၂၀
ပရိဠာဟာ	၅၄
ပရူပက္ကမမူလကံ	၆၁
ပရေတော	၂၃၇
ပရော	၁၇၀
ပလာပေါ	၂၂၁
ပလာလပုဇ္ဇံ	၀၄
ပလိခညှ	၄၀၆
ပလိဂိဇ္ဈတိ	၄၆
ပလိဂေဓော	၃၂
ပလိတကေသော	၂၁၅
ပလိပလိပန်နံ	၉၀
ပလိပလိပန္နော	၉၁
ပလိပေါ	၂၃၀
ပလိဗုဒ္ဓံ	၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပလိဗုဒ္ဓါ	၉၃
ပလိဗုဒ္ဓေါ	၀၁
ပလိဗုန္ဓေ	၃၂၆
ပလိဗောဓော	၂၀၉၊၂၃၀
ပလေဟိ	၂၅၀
ပလောကတော	၁၄၅
ပလောကဓမ္မာ	၁၃၁
ပလွက်ံ	၁၇၁
ပဝတ္တတိ	၂၉၆
ပဝတ္တာရံ	၄၁၄
ပဝနေ	၁၉၀
ပဝရံ	၁၆၀
ပဝရော	၂၅၃
ပဝါဒိယာသေ	၃၁၇
ပဝိစယဗဟုလော	၄၀၆
ပဝိစိနန္တော	၂၆၄
ပဝိစိနိတ္ထာ	၁၇၇
ပဝိတက္ကံ	၂၅၁
ပဝိဘဇိ	၂၃၁
ပဝိဝိတ္တံ	၂၂၂
ပဝိဝိတ္တာသာ	၂၄၄
ပဝိဝေကကထံ	၂၀၉
ပဝိသိတ္ထာ	၂၄၆
ပဝုစ္စတိ	၁၆၃
ပဝုတ္ထာ	၃၂၉
ပဝေဒိတံ	၂၆၅
ပဝေဓတိ	၃၀၇
ပဝေဓန္တိ	၁၄၀
ပဝေဓမာနံ	၁၃၆
ပသံသကာမာ	၂၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပသံသမိဆ္ဆံ	၂၄၆
ပသံသာ	၉၀
ပသံသလာဘာ	၂၄၀
ပသဝတိ	၂၉၃
ပသာခကာလေဝိ	၂၁၅
ပသာဒနီယံ	၃၃၉
ပသာဒေတာ	၂၅၅
ပသာဒေမိ	၂၇၆
ပသာရိတေ	၄၀၇
ပသီဒန္တိ	၂၂၃
ပသုကာဒယော	၄၆
ပသုတာ	၉၃
ပသုတိ	၃၀၄
ပသာသော	၁၃၁
ပဟာတဗ္ဗာ	၁၉၉
ပဟာနံ	၁၅၂
ပဟာနပရိညာ	၇၁
ပဟာနပါရဂူ	၇၀
ပဟာနဝိဘူတေန	၃၁၃
ပဟာနာ	၁၂၂
ပဟာယ	၆၈
ပဟာသော	၁၆၊၁၈
ပဟိဏာဂမနေန	၃၅၄
ပဟိနဂေဓော	၁၄၇
ပဟိနတ္ထာ	၂၈၁
ပဟိနော	၂၉၂
ပဟောသိ	၂၅၀
ပဠာသော	၅၃
ပါကဋပရိဿယော	၄၁၁
ပါကာရော	၃၃၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ပ]	
ပါဂစ္ဆိယံ	၂၉၄
ပါဂုညတာယ	၄၃
ပါဒေါ	၂
ပါဏံ	၂၃၄
ပါဏာတိပါတော	၉၈
ပါဏိသရံ	၃၄၄
ပါဏိဟိ	၂၇၃
ပါတိတံ	၁၃၆
ပါတိမောက္ခံ	၁၀၆
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၁၀၄
ပါတုကရောတိ	၂၄၇
ပါတုဘူတော	၂၃
ပါတော	၂၁၆
ပါဒလောလော	၃၅၆
ပါဒေန	၃၂
ပါနသန္နိဓိမှိ	၃၅၅
ပါနာဂါရံ	၄၀၀
ပါပကံ	၁၈၁
ပါပကမ္မန္တံ	၃၇၆
ပါပကာ	၅၇
ပါပကိရိယာ	၁၇၉၊၃၆၁
ပါပဏိကာ	၂၉၂
ပါပဓမ္မော	၂၉၅
ပါဗိကံ	၁၇၉
ပါဗိကာ	၁၈၁
ပါဗိဆ္ဆတာ	၂၈၅
ပါဗိဆ္ဆော	၂၉၃
ပါပုဏိ	၃၈၉
ပါမောက္ခံ	၁၀၇၊၁၆၈
ပါမောဇ္ဇံ	၁၈

ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ဝိဋ္ဌကော်
ပါရိံ	၇၀
ပါရိံဂတဿ	၂၄၅
ပါရုဂ်တော	၇၀၊၂၁၀
ပါရမိပွတ္တော	၇၁
ပါရိကွတ္တိယံ	၃၇၁
ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ	၃၀၇
ပါရိဘဋ္ဋတာယ	၃၅၃
ပါရိသုဒ္ဓိယာ	၇၇
ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ	၁၁၉
ပါလေတိ	၀၄
ပါဝ	၁၀၆
ပါဝဒတိ	၁၇၂
ပါဝစနံ	၁၂၆
ပါဝါ	၁၆၀
ပါဝုရကာ	၁၂
ပါသာဏံ	၂၃၅
ပါသာဒါ	၁၇၁
ပါသာဒိကံ	၃၃၁
ပါသာရိကာ	၂၄၇
ပိဋ္ဌကသမ္မဒါယ	၃၄၁
ပိဋ္ဌခဇ္ဇကံ	၃၄၉
ပိဏ္ဍပဋိပိဏ္ဍကေန	၃၅၄
ပိဏ္ဍပါတံ	၄၁၀
ပိဏ္ဍပါတေန	၄၁၃
ပိဏ္ဍိယာလောပေန	၂၉၂
ပိတာ	၂၂၃
ပိတုမရဏံ	၆၆
ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ	၅၁
ပိဒဟတိ	၂၉၄
ပိဒဟေယျ	၃၄၇

ပဒါနုက္ကမော [ပ]	ဝိဋ္ဌကော်
ပိနာသော	၅၁
ပိပါသာယ	၁၁
ပိယပွဟုတာ	၃၀၈
ပိယာ	၂၂၃
ပိယာယိတံ	၂၁၉
ပိယော	၄၁၅
ပိသုဏံ ဝါစံ	၂၈၃၊၃၉၆
ပိသုဏာဝါစာ	၁၀၀၊၃၉၆
ပိဟနာ	၃၄
ပိဟယမာနသဿ	၁၅
ပိဟိတော	၈၁
ပိဋ္ဌနွနာ	၃၆၃
ပိဋ္ဌံ	၂၂၂
ပိဋ္ဌမဒ္ဒိကတာယ	၃၅၃
ပိတကော	၃၃၁
ပိတိ	၁၆၊၁၈
ပိတိ ပါမောဇ္ဇံ	၁၆
ပိတိမနော	၉
ပိတိယာ	၁၁၇
ပိတိသုခံ	၁၁၇
ပိတေ	၄၀၇
ပိဋ္ဌကာ	၅၁
ပိဋ္ဌနံ	၂၂၇၊၃၇၆
ပိဋ္ဌိယမာနော	၂၄၂
ပိဋ္ဌိယတိ	၂၅
ပုဂ္ဂလံ	၅၉
ပုဗ္ဗဒ္ဒိကတာ	၃၄
ပုဗ္ဗော	၁၃၁
ပုညနိမိတ္တတော	၃၆၅
ပုညေ	၁၈၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ပ]	
ပုညေန	၂၉၃
ပုဏ္ဏဃဋ္ဌံ	၁၀၇
ပုဏ္ဏတ္ထံ	၂၂၃
ပုဏ္ဏမရဏံ	၆၆
ပုဏ္ဏာ	၃၀၆
ပုထု	၁၉၀
ပုထုဇနာနံ	၃၇၁
ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကသ	၂၂၂
ပုထုဇ္ဇနာ	၂၃၅
ပုထုဇ္ဇာ	၃၂၅
ပုထုဒိဋ္ဌိဂတာနိ	၁၉၀
ပုနပ္ပုနဘဝေ	၁၃၇
ပုနဘဝါ	၃၀၅
ပုနဘဝါယ	၃၀၃
ပုနေတိ	၂၁၂
ပုပ္ပဒါနေ	၃၅၁
ပုပ္ပန္နော	၂၇၀
ပုပ္ပပေတကထာ	၃၄၇
ပုပ္ပမန္နံ	၂၇၇
ပုပ္ပဟေတူဒိ	၁၃၂
ပုပ္ပာသဝေ	၃၂၆
ပုပ္ပေ	၃၀၆
ပုပ္ပေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန	၂၀၇
ပုရက္ခတံ	၂၇၇
ပုရက္ခတာ	၁၇၄
ပုရက္ခတော	၁၃၁
ပုရက္ခတ္ဝာ	၄၀၆
ပုရက္ခရာနော	၂၇၀
ပုရတောဒိ	၂၉၄
ပုရာဏံ	၃၀၁;၃၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[ပ]	
ပုရာဏော	၁၃၁
ပုရာဘေဒါ	၂၇၇
ပုရိမေ	၆၀
ပုရိသထာမေန	၁၇၀
ပုရိသဓောရယော	၂၅၄
ပုရိသနာဂေါ	၂၅၄
ပုရိသပရက္ကမေန	၉၁
ပုရိသသီဟော	၂၅၄
ပုရိသာဇညော	၂၅၄
ပုရိသာသဘော	၂၅၄
ပုရေက္ခာရာ	၁၇၅
ပုရောဘတ္တံ	၆၀
ပူဂမဇ္ဈဂတော	၂၃၀
ပူဇေန္တိ	၁၇၆
ပူတိကာယသ	၃၆၄
ပူတိမုတ္တေန	၂၉၂
ပူဝခဋ္ဌကံ	၃၄၉
ပေက္ခံ	၃၄၄
ပေက္ခတညော	၂၁၆
ပေက္ခာယနဗဟုလော	၄၀၆
ပေက္ခေတာ	၂၅၅
ပေတံ	၂၁၉
ပေတသေယျာ	၃၅၀
ပေတ္တိကေ	၄၀၂
ပေတ္တိဝိသယိကံ	၆၅
ပေမနိယာ	၃၉၇
ပေမနိယဝေဒါ	၃၀၇
ပေမနိယာ	၂၀၄
ပေသိကာလေ	၂၁၄
ပေသိတော	၄၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ပ]	
ပေသုကိယံ	၃၆၇
ပေသုဏေယျေ	၂၉၂
ပေါဒိုနုပေါဒံ	၆၈
ပေါနောဘဝိကာ	၁၇၃
ပေါရာဏော	၄၁၂
ပေါရိ	၂၀၄၊၃၉၇
ပေါသိတော	၂၄၉
[ဖ]	
ဖန္ဒန်တိ	၁၄၀
ဖန္ဒမာနံ	၁၃၆
ဖန္ဒမာနေ	၁၄၀
ဖရိတွာ	၂၆၀
ဖရုသဝါစံ	၂၀၀
ဖရုသဝါစာ	၁၀၀၊၃၉၆
ဖရုသာ ဝါစာ	၂၀၃
ဖရုသေန	၄၁၃
ဖလကသေယျံ	၃၀၁
ဖလကေ	၄၀၀
ဖလခဏ္ဍကံ	၃၄၉
ဖလဒါနေ	၃၅၂
ဖလပါဠိကဒ္ဒိ	၁၇၆၊၂၀၀
ဖဿံ	၁၄၁
ဖဿပစ္စယာ	၁၉၀
ဖဿယိဿာမိ	၁၇၁
ဖဿိတံ	၆၀
ဖဿိတုကာမဿ	၄၀၃
ဖဿေ	၄၀၄
ဖဿေသိ	၃၀၉
ဖဿော	၁၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဖ]	
ဖာရုသကပါနံ	၃၄၉
ဖာလံ	၁၀၉
ဖာသုကာမာ	၂၂၃
ဖာသုဝိဟာရံ	၄၀၃
ဖာသုဝိဟာရော	၃၀၂
ဖုဋ္ဌော	၂၃၇
ဖုသနာ	၁၄၅
ဖုသေယျ	၇၀
ဖုဿတိလံ	၁၀၉
ဖုဿတေလံ	၁၀၉
ဖုဿဝေဋ္ဌဝလဉ္ဇိံ	၁၀၇
ဖောဋ္ဌယိတ္ထာ	၃၂၆
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ	၁၂
[ဗ]	
ဗဇ္ဈတိ	၃၆၉
ဗဒရပါနံ	၃၄၉
ဗဒ္ဓါ	၉၀
ဗဒ္ဓါနံ	၃၀၉
ဗန္ဓနံ	၁၅၊၂၀၉
ဗန္ဓနဗဒ္ဓါ	၂၄၅
ဗန္ဓနေ	၃၂၆
ဗန္ဓိတဗ္ဗံ	၃၆၆
ဗန္ဓေ	၃၂၅
ဗလဂ္ဂံ	၃၄၅
ဗလာကာဟိ	၁၄၀
ဗလိကဝါဒါ	၃၁၉
ဗလေန	၁၇၀
ဗလေသု	၃၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဗ]	
ဗဟိဒ္ဓါ	၃၂၉
ဗဟိန်ဟ္ဒမနမ္ဟုလကံ	၆၁
ဗဟုကေ	၄၀၈
ဗဟုဇနကန္တာ	၂၀၄၊၃၉၈
ဗဟုဇနမနာပါ	၂၀၄၊၃၉၈
ဗဟုနာဘိဆန္နော	၇၈
ဗဟုလီကရောတိ	၄၁၄
ဗဟုသာဓာရဏာ	၂၇
ဗဠိသမံသိကံ	၂၄၁
ဗာလပုထုဇ္ဇနာ	၂၂၅
ဗာလာ	၂၁၆
ဗာလာနံ	၁၇၂
ဗာလံ့	၃၇၈
ဗာဟာဝိက္ခေပကော	၂၉၄
ဗာဟိတပါပဓမ္မေန	၃၁၀
ဗာဟိရာနိ	၁၄၃
ဗိန္ဒု	၃၈၇
ဗိလင်္ဃာလိကံ	၂၄၁
ဗိလင်္ဂါဟော	၁၇၇
ဗိလာသယော	၃၁
ဗိဠာရော	၂၃၇
ဗီဇနိဟာရော	၃၆၆
ဗုဒ္ဓတိ	၅၆
ဗုဒ္ဓိ	၃၈၉
ဗုဒ္ဓိတာ	၃၉၀
ဗုဒ္ဓိတုကာမသာ	၄၀၃
ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ	၁၃၆
ဗုဒ္ဓဓမ္မာနံ	၂၃၂
ဗုဒ္ဓသုဗာဓိံ	၃၃၉
ဗုဒ္ဓိပဋိလာဘတ္ထာ	၃၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓိပရိဟာနိဝိတိဝတ္ထော	၁၀၅
ဗုဒ္ဓိမာ	၁၄၀
ဗုဒ္ဓေါ	၃၉၁
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ	၅၆
ဗောဓိံ	၄၀၃
ဗောဓိဉ္စကောန	၃၀၉
ဗောဓိယာ မူလေ	၃၉၁
ဗောဓေတာ	၃၉၀
ဗျဥ္ဇနသိလိဋ္ဌတာ	၁၇၄
ဗျန်္ဇိံ	၁၄၆၊၂၄၄
ဗျပထံ	၉၄
ဗျပ္ပထံ	၉၇၊၂၂၀
ဗျပ္ပထယော	၃၉၅
ဗျာဓိ	၆၂
ဗျာဓိကံ	၁၀၀
ဗျာဓိတော	၂၅
ဗျာဓိနာ	၃၇၇
ဗျာပဇ္ဇတိ	၂၄၇
ဗျာပဇ္ဇနာ	၂၇၉
ဗျာပတ္တိ	၂၇၉
ဗျာပါဒသညာ	၁၄၉
ဗျာပါဒေါ	၅၂၊၁၀၂
ဗျာရုဒ္ဓေ	၃၇၇
ဗြဟ္မကာယိကာ	၁၃၃
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၂၆
ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ	၃၀၁
ဗြဟ္မစရိယေန	၉၃
ဗြဟ္မဇ္ဈာယ	၁၇၆
ဗြဟ္မဘူတော	၂၅၆
ဗြဟ္မဿရော	၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘန်္ဒံ	၂၃၂၊၄၀၅
ဘန်္ဒန္တိံ	၂၀၂
ဘဗ္ဗာ	၂၅၉
ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ	၂၅၉
ဘယံ	၃၄၀
ဘယံ ဇာတံ	၃၇၃
ဘယတော	၁၄၅
ဘယဒဿာဝိ	၁၀၄၊၂၉၆
ဘယမန္တရတော	၅၀
ဘယာ်ပကုန္နာ	၄၆
ဘဝံ	၂၆၅
ဘဝတဏ္ဍိတာ	၃၁၅
ဘဝနံ	၃၇၃
ဘဝနေ	၂၂၁
ဘဝနေတ္တိ	၃၃
ဘဝန္တော	၄၀၆
ဘဝပစ္စယာ	၁၉၀
ဘဝပရိယန္တေ	၇၀
ဘဝသာတမဒ္ဒါ	၀၉
ဘဝါ	၁၃၅
ဘဝါဘဝေသု	၁၃၅
ဘဝါယ	၃၀၆
ဘဝိဿာမ	၁၀၂
ဘဗ္ဗပဘတ္တိဿ	၂၆၄
ဘဝေသု	၁၃၅
ဘဝေါ	၃၄၇
ဘဝေါဃံ	၆၉
ဘဿာ	၃၇၆
ဘဿကာရကာ	၂၂၇
ဘာကုဋိကဘာကုဋိကော	၂၉၄
[ဗ]	
ဗြာဟ္မဏာ	၂၃၃
ဗြူမိ	၃၀၆
ဗြူသိ	၂၆၅
ဗြူဟယိတ္ထာ	၂၄၉
ဗြူဟိ	၂၂၇
ဗြူဟေတာ	၃၅၇
[ဘ]	
ဘဂန္ဓလာ	၅၁
ဘဂိနိမရဏံ	၆၆
ဘဂိနိ	၂၂၄
ဘဂ္ဂရာဂေါ	၂၃၁
ဘဂ္ဂါ	၁၃၀၊၂၀၃
ဘဂ်ါ	၁၃၁
ဘဂေါ	၁၃၁
ဘဇတိ	၄၀၁
ဘဇတော	၂၂၂
ဘဇိ	၂၃၁
ဘဇ္ဇတိ	၂၃၅
ဘဇ္ဇိဿာမိ	၂၄၀
ဘဏတိ	၂၃၄
ဘဏန္တိဿ	၂၃၉
ဘဏန္တိ	၁၃၅
ဘဏိတဿ	၂၃၉
ဘဏ္ဍေယျ	၁၆၀
ဘဏ္ဍုနကာရကာ	၂၂၇
ဘတကာ	၄၆
ဘဒ္ဒန္တေ	၃၃၀
ဘဒ္ဒါရိဋ္ဌကသမာနံ	၃၃၁
ဘဒ္ဒေကရတ္တဝိဟာရံ	၄၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘာကုဋိကော	၂၉၃
ဘာကုဋိယံ	၂၉၃
ဘာဂသော	၃၇၅
ဘာဂိ	၂၃၁
ဘာတာ	၂၂၃
ဘာတုမရဏံ	၆၆
ဘာယတိ	၂၀၁
ဘာရဿ	၃၂၀
ဘာရိကံ	၆၉
ဘာဝနာပါရဂူ	၇၁
ဘာဝိတကာယော	၂၃၁
ဘာဝေတဗ္ဗံ	၇၂
ဘာဝေတဗ္ဗာ	၁၉၉
ဘာဝေတိ	၄၁၄
ဘာဝေန္တိ	၃၀၃
ဘာဝေန္တော	၃၀
ဘာသိတာ	၂၀၄
ဘာသိတေ	၄၀၇
ဘိက္ခုနိံ	၄၀၁
ဘိက္ခုနံ	၄၀၁
ဘိဒ္ဒုယော	၂၄
ဘိတ္တိဒိလေ	၈၁
ဘိတ္တိယာ	၃၇၅
ဘိန္နံ	၁၈၈
ဘိန္နတိ	၄၀၃
ဘိန္နာ	၂၆၁
ဘိမုဿိသာမိ	၁၇၁
ဘိံသံ	၆၇
ဘိန္နကိလေသမူလေန	၃၁၀
ဘိန္နတ္တာ	၁၇၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘိန္နာနံ	၂၀၄၊၃၉၆
ဘိန္နေသု	၂၀၉
ဘိယျော	၃၀၉
ဘိသိ	၂၂၂
ဘိသ္မာ	၃၇၅
ဘိရု	၂၀၂
ဘုဇန္တော	၃၁
ဘုဇိဿံ	၂၄၅
ဘုတ္တာဝမိတကော	၃၀၂
ဘူတံ	၁၇၇၊၃၁၇
ဘူတဝါဒိ	၂၀၅၊၃၉၀
ဘူတမနာ	၁၆၅
ဘူတိယံ	၃၆၇
ဘူရိပညော	၁၉၉
ဘေဒနပရိယန္တံ	၂၁၆
ဘေဒါ	၃၃၅
ဘေဒါယ	၃၉၆
ဘေဒေါ	၂၁၀
ဘေရဝံ	၃၄၀
ဘေရဝါ	၃၉၂
ဘောဂဿနံ	၆၆၊၂၂၀
ဘောဂေ	၂၃
ဘောဇ္ဈါ	၂၁၆
ဘောဇနာနိ	၃၄၄
ဘောဇနေ	၅၅
[မ]	
မံ	၁၇၉
မံသစက္ခုနာဝိ	၁၃၅
မံသစက္ခုနာ	၂၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မံသပေသူပမာ	၂၇
မံသလောဟိတံ	၁၇၀
မကသာ	၂၄၂၊၄၁၀
မကုဠံ	၃၆၆
မက္ကဋော	၁၉၀
မက္ခေန္တိ	၁၀၉
မက္ခော	၅၃
မဂယမာနော	၂၃၇
မဂ္ဂကောဝိဒေါ	၂၅၅
မဂ္ဂက္ခာယီ	၉၂
မဂ္ဂဝိဒူ	၂၅၅
မဂ္ဂဿ	၅၇
မဂ္ဂါနုဂါ	၂၅၆
မဂ္ဂေါ	၁၆၀
မဂ္ဂေါတိ	၁၀၆
မင်္ကံ	၂၃၇၊၃၀၄
မင်္ကလံ	၁၀၇
မင်္ဂလ ဇိဝိတံ	၂၁၆
မင်္ဂုတရော	၃၀၅
မင်္ဂုပရေတာနံ	၂၁၆
မင်္ဂုမရဏံ	၂၁၀
မင်္ဂုမုခေ	၁၃၅
မင်္ဂုဝသံ	၂၁၆
မင်္ဂေါ	၉၊၂၂
မဆ္ဆရာယနာ	၉၆
မဆ္ဆရာယိတတ္တံ	၉၆
မဆ္ဆရိနော	၉၄
မဆ္ဆရိယံ	၅၃
မဆ္ဆေရယုတ္တာ	၃၀၈
မဆ္ဆော	၃၄၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မဇ္ဇုတိ	၃၀၄
မဇ္ဈတ္တတာ	၄၁၄
မဇ္ဈိမံ	၆၈
မဇ္ဈိမကမ္ပို	၄၀၂
မဇ္ဈိမကေဝိ	၄၀၂
မဇ္ဈိမော	၁၃
မဇ္ဈိမိကံ	၃၃၆
မဇ္ဈေ	၃၃၀
မဇ္ဈောဝိဒ္ဓသေနာသနံ	၈၃
မဇ္ဈော	၂၂၂
မဇ္ဈု	၃၈၇
မညနာ	၁၈၃
မညိတံ	၂၂၅
မညိတတ္တံ	၁၈၃
မညေထ	၂၄၃
မဏိလက္ခဏံ	၃၆၆
မဏ္ဍနာယ	၃၀၁
မဏ္ဍပါ	၁၇၁
မဏ္ဍလံ	၂၄၇
မတံ	၁၈၈
မတာ	၁၃၂
မတ္တံ	၄၀၈
မတ္တညုတာယ	၅၅
မတ္တိကဘာဇနံ	၂၁၆
မတ္တိကာကုဏ္ဍလော၀	၃၈၈
မတ္တိကာဒါနေ	၃၅၃
မတ္တိကာယ	၁၈၉
မတ္တေန	၂၅၃
မဒနီယဋ္ဌေန	၁၄
မဒနီယေ	၃၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[မ]	
မရဏာသတိ	၃၀
မရဏာ	၁၆၇
မရတိ	၂၄
မရန္တသ	၁၃၀
မရိယာဒံ	၄၀၃
မရုကန္တာရံ	၂၄၂
မရူ	၁၃၀
မလံ	၄၀၂
မလာ	၅၇
မဟဂ္ဃတံ	၄၀၅
မဟဒ္ဓနော	၂၅၄
မဟန္တံ	၃၇၅
မဟန္တာ	၂၁၆
မဟန္တော	၁၀၆
မဟလ္လကော	၂၁၅
မဟာကိဗ္ဗိသကာရိနော	၃၇၆
မဟာဂေဓော	၂၃၈
မဟာနာဂါ	၃၀၄
မဟာနိရယေ	၃၇၅
မဟာပက္ခော	၂၄၈
မဟာပညော	၁၉၉
မဟာပရိဝါရော	၂၄၈
မဟာပရိသော	၂၄၈
မဟာပရိဠာဟဋ္ဌေန	၂၇
မဟာဗန္ဓနံ	၂၃၈
မဟာဘိတာပနဋ္ဌေန	၂၇
မဟာဘူတူပနိဗန္ဓံ	၁၃၁
မဟာဘောဂကုလာ	၁၇၂
မဟာရဇက္ခာ	၃၃၇
မဟာရဇက္ခေ	၂၅၈

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[မ]	
မဒါဃ	၃၀၀
မဒေါ	၅၄
မဓုကပါနံ	၃၄၉
မဓုမေဟော	၅၁
မဓုရံ	၃၀၀
မဓုရဝဒေါ	၃၀၇
မနသိကရိတ္ဝာ	၃၅၉
မနသော	၄၀၄
မနာပံ	၃၀၃
မနာပိကာ	၁၀၊၉၀
မနုဇော	၂၂
မနုဿပုဏ္ဏာ	၃၂၇
မနုဿဖဿာနံ	၄၀၃
မနုဿရာဟသေယျကာနိ	၂၃၁
မနုဿသဿ	၁၅
မနေသိကာယ	၃၆၂
မနော	၁၄၄
မနောဒုစ္စရိတံ	၅၂
မနောပဒေါသော	၂၇၉
မနောမုနိ	၁၅၂
မနောမောနေယျံ	၁၅၂
မနောဝိတက္ကာ	၅၈
မနောဝိလေခေါ	၂၀၂
မနောသမ္ဖဿော	၁၄၄
မန္တာဗန္ဓေါ	၄၆
မန္တာဘာဏိ	၂၇၈
မန္ဒော	၂၃၇
မမာယိတံ	၁၃၈၊၃၈၄
မမာယိတာ	၁၄
မမာယိတေ	၁၃၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မဟာရာဇာနော	၃၂၇
မဟာလုဒ္ဓါ	၃၇၆
မဟာဝနံ	၂၃၈
မဟာသမုဒ္ဒံ	၂၄၂
မဟာသဟဿိ ံ	၃၃၆
မဟိန္ဓတာ	၂၈၆
မာဏဝါ	၅၁
မာတင်္ဂနံ	၂၅၃
မာတာ	၂၂၃
မာတာပေတ္တိကံ	၃၇၀
မာတုမရဏံ	၆၆
မာနံ	၂၄၄
မာနမညနာယ	၂၁၉
မာနဝေါ	၂၂
မာနသံ	၁၉
မာနာ	၈၇
မာနာတိမာနော	၁၈၀
မာနာနုသယော	၂၀၇
မာနုသိကံ	၆၅
မာနုသိကာ	၁၃
မာနေန္တိ	၁၇၅
မာနော	၅၃
မာမကော	၂၁၈
မာယံ	၁၈၄၊၃၅၈
မာယာ	၃၂၊၅၃
မာယာဝိတာ	၁၇၉၊၃၆၁
မာရဝေါစရော	၄၀၆
မာရနိဝါသော	၄၀၆
မာရပါသော	၃၅
မာရဗန္ဓနံ	၄၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မာရဗဋ္ဌိသံ	၃၅၊၄၀၆
မာရဝိသယော	၃၅၊၄၀၆
မာရသေနာ	၂၀၃
မာရာမိသံ	၄၀၆
မာရာမိသတော	၁၄၆
မာရိသ	၂၂၆
မာရော	၄၀၁
မာလာ	၃၆၃
မာဠာ	၁၇၁
မိဂလက္ခဏံ	၃၆၆
မိဂဝါက္ကံ	၃၆၇
မိဂဝါက္ကပါဠကာ	၃၆၇
မိဆ္ဆတ္တံ	၁၃၉
မိဆ္ဆာဂါဟော	၁၄၀
မိဆ္ဆာစာရော	၉၉
မိဆ္ဆာဇာဏံ	၁၇၈
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိံ	၄၀၂
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၀၂
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ	၃၃၄
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ	၃၃၄
မိဆ္ဆာပထော	၁၃၉
မိဆ္ဆာဝိမုတ္တိ	၁၇၉
မိဇ္ဇာ	၂၁၇
မိထု	၂၄၆
မိန္ဒံ	၃၈၂,
မိယျမာနော	၂၄၂
မိယျရေ	၃၇၆
မုခကုလာနဝိကုလာနော	၂၈၀
မုခစုဏ္ဏကံ	၃၆၃
မုခဋိဏ္ဍိမကံ	၃၆၂

ငကရွိဋ်ဂ်	၂ငင
ငကထွိဂ်	၅၂c
ကငထ၄်ဝဇ၁ဒွိဂထွိဂ်	၂၂
ဋငထွိဂ်	၂c၂
ထ၁ငဝငထွိဂ်	၃၂ငင
ဏ်ဂ်ဂ်ငထွိဂ်	၁ဝc
ငထွိ၁ဂ်ငယ်ဂ်	၆၂၂၂ငင
ဂ်ဂ်	၅ဝင
ငထွိ၁ဂ်ဂ်ဂ်	၃ငင
ဂ်ဂ်	၅ဝ၁၂၅c
ဂ်ဂ်	ငင၂၂၅c
ဂ်ဂ်	၃၂၂
ဂ်ဂ်ဂ်ယွိဂ်	၅ဝ၁၂၅c
ဂ်ဂ်	၃ဝc
ဂ်ဂ်	၂၂၂
ဂ်ဂ်	၅ဝင
ငထွိ၁ဂ်ဂ်	၆၂၂၂ငင
ဂ်ဂ်	၁၂၂
ငထွိ၁ဂ်ဂ်ယ်ဂ်	၁ဝc
ဂ်ဂ်	၆ဝc
ဂ်ဂ်	၃၂
ဂ်ဂ်	၆၃
ဂ်ဂ်	၃၆၂
ဂ်ဂ်	၃၂
ဂ်ဂ်	၂၅
ဂ်ဂ်	၃ဝc
ဂ်ဂ်	၂၅
ဂ်ဂ်	၂၅
ဂ်ဂ်	၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်	ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]		[ယ]	
မောက္ခဂဝေသိနော	၃၇၆	ယထာယုတ္တော	၂၅
မောက္ခစိကာယ	၃၆၂	ယထာဝဇ္ဇေန	၃၆၂
မောက္ခော	၂၁၆၊၂၅၃	ယထာဝိဟိတော	၂၅
မောဃံ	၁၆၇	ယထာသန္တုတိကော	၃၀၁
မောစပါနံ	၃၄၉	ယန္တိ	၂၁၆
မောနပ္ပတ္တော	၁၅၁	ယပေတိ	၀၄
မောနေန	၁၆၂	ယသသီ	၁၇၂
မောနေယျသမ္မုန်ဒံ	၁၅၂	ယသော	၂၃၀
မောနေယျာနိ	၁၅၂	ယာဂုပါနံ	၃၄၉
မောမူဟံ	၂၆၆	ယာစာမိ	၂၇၆
မောမူဟော	၂၃၇	ယာတြာ စ	၃၀၁
မောသဝဇ္ဇေ	၃၇၁	ယာထာဝံ	၃၁၇
မောဟစရိတော	၃၃၀	ယာထာဝကံ	၁၄၀
မောဟနသ္မိံ	၇၀	ယာထာဝတော	၁၅၆
မောဟနိယေ	၃၀၄	ယာထာဝမနာ	၁၆၅
မောဟော	၅၃	ယာနံ	၂၃၄
[ယ]		ယာနသန္နိဓိမှိ	၃၅၅
ယံ	၅၀	ယာပနာယ	၃၀၁
ယံဌာနပ္ပတ္တော	၂၆	ယာပေတိ	၀၄
ယံဒိဋ္ဌိကော	၁၇၅	ယာမံ	၆၀
ယံဓမ္မသမန္နာဂတော	၂၆	ယာမာ	၁၃၃
ယက္ခတ္တာယ	၁၇၆	ယာယတိ	၂၃
ယက္ခသ	၃၁၅	ယာဝဒေဝ	၄၀၉
ယက္ခော	၃၂၇	ယုဂဂ္ဂါဟံ	၂၅၂
ယတစာရီ	၄၀၀	ယုတော	၂၉၂
ယတော	၄၁၃	ယုတ္တာသည်	၂၆၆
ယတ္တော	၄၁၃	ယုတ္တာသ	၂၂၇
ယထာကမ္မုပဂေ	၃၃၃	ယုတ္တော	၂၄၆
ယထာနုဓမ္မံ	၄၀၂	ယုဓာယ	၂၄၉
ယထာပကာရော	၂၅	ယောဂက္ခေမကာမာ	၂၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ရ]	
ရမယေ	၄၁၈
ရသဂ္ဂါနိ	၃၀၀
ရသပါနံ	၃၄၉
ရသာ	၁၁
ရသေသု	၂၉၉
ရဟသော	၂၂၆
ရာဂံ	၃၀၃
ရာဂကိဉ္ဆနံ	၃၀၄
ရာဂစရိတာ	၃၃၀
ရာဂတမံ	၃၀၉
ရာဂရတ္တာ	၂၀၇
ရာဂရာဂိ	၂၀၅
ရာဂသလ္လံ	၁၆၃
ရာဂဿ	၂၆၄
ရာဓေါ	၁၄၇
ရာဇကထာ	၃၄၆
ရာဇကုလမဏ္ဍဂတော	၂၃၀
ရာဇဒါဒါယ	၂၄၉
ရာဇဓာနိ	၁၂
ရာဇပေါရိသေန	၃၁၁
ရာဇဘယံ	၃၄၀
ရာဇမဟာမတ္တာ	၄၀၀
ရာဇာနောဝိ	၂၇၃
ရာဟုမုခံ	၂၄၁
ရိတ္တံ	၂၂၂
ရိတ္တဃဋ်ံ	၁၀၇
ရိတ္တတော	၁၄၆
ရိတ္တပေသုဏ္ဏော	၃၀၂
ရိတ္တဿ	၂၄၄
ရိတ္တော	၂၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ယ]	
ယောဂိ	၄၁၀
ယောဇနသတံ	၃၇၅
ယောဇေတွာ	၃၇၅
ယောနိသော	၃၀၀
ယောဗ္ဗညံ	၉၀၊၃၇၇
[ရ]	
ရက္ခန္တော	၂၂၁
ရက္ခိတော	၄၁၃
ရက္ခေယျ	၃၄၇
ရဂ္ဂ	၂၆၃
ရဇနိယံ	၁၂
ရဇနိယေ	၃၀၄
ရဇာနိ	၄၁၆
ရဇေဇလ္လဓရော	၃၀၁
ရဇ္ဇတိ	၃၀၄
ရဇ္ဇနိယဋ္ဌေန	၁၄
ရဇ္ဇန္တိ	၂၂၅
ရဋ္ဌံ	၁၂
ရတနံ	၂၆၄
ရတိံ	၃၀၀
ရတိ	၅၀
ရတ္တာနံ	၂၂၇
ရတ္တိန္ဒိဝံ	၃၅၀
ရတ္တော	၁၀၄
ရထကေန	၃၆၂
ရထော	၇၉
ရန္ဓံ	၂၄၇
ရန္ဓမေသိ	၂၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[၅]	
ရက္ခဖလူပမာ	၂၇
ရက္ခမူလံ	၀၃
ရက္ခမူလာ	၁၇၁
ရက္ခသာခါယံ	၂၃၇
ရစိ	၁၂၆
ရတံ	၃၆၇
ရဒ္ဓေ	၃၆၄
ရဓိရမံသာဝလေပနံ	၂၆၃
ရပ္ပတိ	၁၁
ရပ္ပနံ	၁၁
ရသိတော	၃၇၁
ရူပတဏှာ	၃၄
ရူပဒဿနေန	၁၀၆
ရူပဓာတုံ	၁၆၄
ရူပဓာတု	၂၆၀
ရူပနိမိတ္တာနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ	၂၆၉
ရူပပတိဋ္ဌံ	၀၁
ရူပဘဝေ	၁၃၇
ရူပရဇော	၄၁၆
ရူပရတံ	၃၀၄
ရူပရာဂါ	၀၇
ရူပသညာ	၁၅၀
ရူပသညာယ	၀၄
ရူပသမ္မုဒိတံ	၃၀၄
ရူပါ	၂၇၀
ရူပါရာမံ	၃၀၄
ရူပါဝစရာ	၁၄
ရူပါသာ	၃၄
ရူပူပယံ	၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[၅]	
ရောကံ	၃၆၄
ရောဂတော	၁၄၅
ရောဂဗျသနံ	၆၆၊၂၂၀
ရောဟိတမစ္ဆံ	၁၀၇
[၈]	
လက္ခဏပါဌကာ	၃၆၆
လက္ခဏဝါဒါ	၂၄၆
လက္ခဏူပနိဗ္ဗာနံ	၁၁၂
လက္ခဏော	၁၃၀
လဂ္ဂံ	၀၁
လဂ္ဂနံ	၂၀၉၊၂၆၆
လဂ္ဂနသညံ	၂၆၆
လဂ္ဂနာဓိဝစနံ	၀၁
လဂ္ဂါ	၉၀
လဂ္ဂိတံ	၀၁
လဂ္ဂိတာ	၉၀၊၉၃
လဂ္ဂိတော	၀၁
လဂ္ဂေါ	၀၁
လဂ္ဂိ	၃၇၀
လဆ္ဆတိ	၄၀၁
လတာ	၃၅
လဒ္ဓါ	၉
လပကလပကော	၂၉၄
လပနာ	၃၇၀
လပနာယ	၃၄၉
လပန္တိ	၁၃၅
လပယေယျ	၃၆၇
လပါ	၃၆၇
လဘတိ	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[လ]	
လဘိတ္ဝာ	၃၀၀
လဇ္ဇိလံ	၃၀၀
လဟုံ	၆၉
လဟုကံ	၁၃၃
လဟုကာယ	၆၉
လဟုသော	၁၂၉
လာပံ	၃၆၃
လာဘကမျာ	၂၉၉၊၃၆၇
လာဘမစ္ဆရိယံ	၉၅
လာဘသက္ကာရသိလောက-ပဋိသညုတ္တော	၃၆၉
လာဘာဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ	၂၉၉
လာဘီ	၁၇၂
လာဇော	၃၀၆
လာဘော	၉၅
လာမကံ	၃၂၁
လာမကာ	၄၇
လာလပ္ပတံ	၂၁၆
လာလပ္ပနာ	၂၂၁
လာလပ္ပိတတ္တံ	၂၂၁
လာလပ္ပေါ	၂၂၁
လိင်္ဂီကံ	၂၂၀
လိမ္ဗတီ	၁၄၁
လိမ္ဗေယျုံ	၂၁၃
လိနံ	၃၀၂
လိနေ	၄၁၀
လုဇ္ဇိတံ	၄၀၅
လေဠုဟိ	၂၇၃
လေဏံ	၃၇၇
လေဏပတ္တံ	၁၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[လ]	
လေဏာ	၁၇၁
လောကက္ခာယိကာ	၃၄၇
လောကဓမ္မဂရုကဿ	၃၇၀
လောကဓမ္မာ	၂၁၉
လောကဓာတုံ	၃၃၆
လောကိယော	၁၄၅၊၂၉၁
လောကုတ္တရော	၁၄၅၊၂၉၁
လောကေ	၁၃၅
လောကော	၃၃၅
လောကိကံ	၃၀၀
လောဘော	၃၅
လောမဟံသနရူပါ	၃၇၅
လောမဟံသော	၅၀၊၃၄၀
လောလုပ္ပံ	၃၄
လောလုပ္ပါယနာ	၃၄
လောလုပ္ပါယိတတ္တံ	၃၄
လောဟမုခော	၃၀၀
လောဟိတကော	၃၃၁
လောဟိတပိတ္တံ	၅၁
[ဝ]	
ဝံသံ	၃၄၄
ဝက်ကေန	၃၆၂
ဝစနံ	၉၄
ဝစနေန	၃၁၉
ဝစီဒုစ္စရိတံ	၅၂
ဝစီဘေ	၄၁၄
ဝစီမောနေယျံ	၁၅၂
ဝစီသမ္ပါရနိရောဓော	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝစီသုစရိတေဟိ	၃၉၀
ဝဇ	၂၅၀
ဝဇတော	၃၉၄
ဝဇ္ဇဒဿိနံ	၄၁၅
ဝဇ္ဇသညိတာ	၂၀၂
ဝဇ္ဇုံ	၃၀၇
ဝဇ္ဇေယျ	၃၂
ဝဇ္ဇေသု	၁၀၄
ဝဇ္ဇနာ	၁၇၉၊၃၆၁
ဝဇ္ဇနိကာ	၁၇၉၊၃၆၁
ဝဇ္ဇံ	၁၆၄
ဝဇ္ဇပရိယန္တေ	၇၀
ဝဇ္ဇာတိ	၁၀၀
ဝဇိတော	၂၄၉
ဝဏိဇ္ဇာယ	၃၁၀
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ	၁၇၂၊၁၀၃၊၂၀၁
ဝဏ္ဏဝါဒိ	၄၁၂
ဝဏ္ဏဟာရိယံ	၂၄၇
ဝဏ္ဏော	၉၅
ဝတံ	၁၆၉
ဝတသုဒ္ဓိကာ	၁၈၀
ဝတာနိ	၁၉၁
ဝတေန	၉၃
ဝတ္တာတိ	၀၄
ဝတ္တမ္မော	၂၇၉
ဝတ္ထာ	၃၆၃
ဝတ္ထု	၁၂
ဝတ္ထုကာမေ	၆၀
ဝတ္ထုနာ	၁၇၂
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာယ	၃၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝဒတော	၃၀၆
ဝဒဉ္ဇိ	၁၆၄
ဝဒါနံ	၁၀၆
ဝဒါမိတိ	၂၆၄
ဝဒေသိ	၂၆၄
ဝဓကတော	၁၄၆
ဝဓကာ	၅၇
ဝနံ	၃၃
ဝနထော	၃၃
ဝနန္တေ	၃၆၄
ဝနပတ္ထံ	၀၃
ဝန္တဂေဓော	၂၇၁
ဝပိယတိ	၃၆၄
ဝမ္မယိတကာရဏာ	၃၂၃
ဝမ္မိတော	၄၁၃
ဝမ္မေတိ	၄၁၂
ဝမ္မိကော	၇၆
ဝယဓမ္မာ	၁၇၅
ဝယဓမ္မော	၂၁၇
ဝယော	၂၁၅
ဝယောခန္ဓေ	၆၀၊၁၇၁
ဝရံ	၁၆၂
ဝရဂ္ဂါဟော	၁၇၇
ဝလိနံ	၂၁၆
ဝသလဓမ္မော	၂၂၆
ဝသိတတ္တာ	၄၃
ဝသိပုတ္တော	၇၁
ဝသီဘာဝံ	၃၆၀
ဝသံဝုဒ္ဌော	၃၀၇
ဝသိတံ	၃၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝသေ	၆၀
ဝဟန္ထိန္နော	၂၃၀
ဝဟတိ	၂၃
ဝါစံ	၄၁၆
ဝါစသိကာ	၃၆၃
ဝါစာ	၂၂၁
ဝါစာမုနိ	၁၅၂
ဝါစာယ	၃၁၉
ဝါစာယတော	၂၇၉
ဝါတာ	၄၁၀
ဝါဒံ	၁၆၅
ဝါဒတ္ထိကာ	၂၄၆
ဝါဒပရိယေသနံ	၂၄၆
ဝါဒပုံရေက္ခာရာ	၂၄၆
ဝါဒပွမောက္ခာယ	၂၅၀
ဝါဒါဓိပွါယာ	၂၄၆
ဝါဒိတံ	၃၄၄
ဝါဒိနော	၂၂၇
ဝါဒေသု	၃၀၇
ဝါဒေါ	၁၀၀၊၂၀၂
ဝါယာမော	၁၆၃
ဝါရေယျံ	၃၆၆
ဝါလဝေဓိရူပါ	၂၆၁
ဝါသိဟိ	၃၇၄
ဝိကတ္ထတိ	၁၇၄
ဝိကတ္ထီ	၂၀၁
ဝိမုစ္စိဿတိ	၁၇၁
ဝိမုတ္တာတ္တာ	၇၇
ဝိမုတ္တိ	၂၉၀
ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန	၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိမုတ္တိဉာဏသံ	၂၉၀
ဝိမုတ္တိဉာဏသန္ဓေန	၇၇
ဝိမုတ္တိယာ	၁၇၆
ဝိမုတ္တိရသသ	၂၃၁
ဝိမောက္ခန္တိကံ	၂၃၁၊၃၉၁
ဝိမောက္ခာနံ	၂၃၂
ဝိယတ္တေသု	၂၀၉
ဝိယာရမ္ဘာ	၃၀၆
ဝိရဇ္ဇန္တိ	၂၂၅
ဝိရတော	၁၇၄
ဝိရဒ္ဓါ	၃၁၉
ဝိရန်ံ	၂၄၇
ဝိရမေ	၂၄၀
ဝိရာဂဓမ္မော	၂၁၇
ဝိရာဂရတ္တာ	၂၀၇
ဝိရာဂါ	၁၁၇
ဝိရာယ	၂၆၄
ဝိရတ္တေ	၃၆၄
ဝိရဒ္ဓမနာ	၁၆၅
ဝိရဒ္ဓါ	၃၇၆
ဝိရုဇ္ဈိံ	၈၁
ဝိရောဓော	၂၇၉
ဝိလုနံ	၂၁၅
ဝိလေပနံ	၃၆၃
ဝိလေပနာ	၃၆၃
ဝိလောကိတေ	၄၀၇
ဝိဝဋံ	၂၀၂
ဝိဝဋ္ဋကဿ	၃၃၁၊၃၃၇
ဝိဝဋ္ဋနိ	၂၀၃
ဝိဝေယျ	၃၂

ပဒါနုက္ကမော [ဝ]	ဝိဋ္ဌကော်
ဝိဝံ	၂၄၇
ဝိဝရ	၂၇၇
ဝိဝရဟိ	၂၂၀
ဝိဝါဒကာရကာ	၂၂၇
ဝိဝါဒယန္တိ	၂၅၀
ဝိဝိဓွေဝ	၁၀၇
ဝိဝိတ္ထံ	ဂ၂
ဝိဝိတ္ထသ	၂၄၄
ဝိဝိတ္ထော	၂၇၁
ဝိဝေကံ	၁၁၀
ဝိဝေကဋ္ဌကာယဘာနံ	ဂဂ
ဝိဝေကဋ္ဌေ	ဂဇ
ဝိဝေကဒဿီ	၂ဇ၀
ဝိဝေကရတိ	၃ဂဇ
ဝိဝေကာ	၇ဂ
ဝိသံ	၃၁
ဝိသံယုတ္တော	၇၃
ဝိသံဝါဒိတာ	၃၅
ဝိသံဟရတိ	၃၅
ဝိသက္ကတိ	၃၅
ဝိသဒ်ဒါရဂတံ	ဂဂ
ဝိသဒ်ဒါရဂတာနံ	ဂဂ
ဝိသဒ္ဓ	၂ဝ၃
ဝိသဋ္ဌသဋ္ဌိ	၃၁၃
ဝိသဋ္ဌော	၁၄ဂ
ဝိသဠော	၃၅
ဝိသတာ	၃၃
ဝိသတ္ထံ	ဂ၁
ဝိသတ္ထိကံ	၄၅၊၃ဝဖ
ဝိသတ္ထိကာ	၃၅

ပဒါနုက္ကမော [ဝ]	ဝိဋ္ဌကော်
ဝိသဇ္ဇော	ဂဘ
ဝိသဖလာ	၃ဖ
ဝိသမံ	၂၃၅
ဝိသမပရိဟာရဇာ	၅၂
ဝိသမလောဘော	၃၄
ဝိသမ္ဘလာ	၃ဖ
ဝိသမေ	ဇ၃
ဝိသမော	၂၃ဂ
ဝိသယေ	၄ဝ၂
ဝိသဝိတာယ	၃ဇဝ
ဝိသာဏမယေန	၂၄
ဝိသာလာ	၃၅
ဝိသိခါကထာ	၃၄ဖ
ဝိသိန်တွာ	၇ဖ
ဝိသုဒ္ဓိန်္ဒိ	၁၇ဖ
ဝိသုဒ္ဓသန္ဓေါ	၃ဂဂ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ	၃၁ဇ
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၁၇ဖ
ဝိသုန္ဓေန	၃၃၂
ဝိသုကဒဿနာ	၃၄၅
ဝိသုစိကံ	၃ဖ၄
ဝိသုစိကာ	၅၁
ဝိသေနိကတ္တာ	၂၅ဝ
ဝိသေနိဘူတော	၂ဝ၂
ဝိသေသံ	၁ဖဂ
ဝိသဿိတာ	၂ဖ၂
ဝိသဿေတိ	၃၇၁
ဝိသဿော	၃ဂ၇
ဝိဟနေ	၄၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိဟရတိ	၁၁၂
ဝိဟာရတော	၁၇၁
ဝိဟာရသေနာသနံ	ဂ၃
ဝိဟိ°သာသညာ	၁၄၉
ဝိဟိ°သူပရတိယာ	၃၀၁
ဝီတဂေဓော	၁၄၇
ဝီတတဏှော	၂၇၇
ဝီတိဝတ္တတိ	၄၅
ဝီတိဝတ္တသ	၂၄၅
ဝီတိဝတ္တေယျ	၆၉၊၁၅၀
ဝီတိဝတ္တော	၃၀၇
ဝီမံသာ	၁၉၁
ဝီမံသာနုစရိတံ	၃၁၇
ဝီမံသီ	၃၁၅
ဝီရိယသမာဒါနံ	၁၇၀
ဝီရိယသ	၁၇၀
ဝီရိယာရမ္ဘော	၃၅၉
ဝီရိယေန	၉၁
ဝီရော	၂၄၉
ဝီသတိဝဿုကာ	၁၃၉
ဝီဟိ	၄၆
ဝုစ္စမာနော	၁၆၅
ဝုဋ္ဌဝါသော	၇၂
ဝုဋ္ဌာနမုဋ္ဌလကံ	၆၅
ဝုဋ္ဌာပေတွာ	၃၀၀
ဝုတ္ထိံ	၅၇
ဝုဒ္ဓိံ	ဂ၁
ဝုဒ္ဓိပရိဟာနိ	၃၀၇
ဝုဒ္ဓေါ	၂၁၅
ဝုယ္ဘတိ	၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝုသိတဝါ	၇၆
ဝူပသန္တော	၁၄၇
ဝူပသမံ	၃၁၅
ဝူပသမာ	၁၁၅
ဝူပသမာယ	၂၃၇၊၃၂၁
ဝေကဋ္ဌကော	၃၀၁
ဝေဇ္ဇကမ္မေန	၃၅၄
ဝေဠုနဠ	၃၆၃
ဝေဒေန္တိ	၁၀၉
ဝေဒ္ဓော်ဟိ	၂၄၁၊၃၇၄
ဝေဒဂူ	၁၉၂
ဝေဒနာနံ	၄၁၁
ဝေဒနာပစ္စယာ	၁၉၀
ဝိကပ္ပယေယျ	၂၀၂
ဝိကမ္မတိ	၃၃၀
ဝိကမ္မန်္တိ	၃၀၅
ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂံ	၃၁၀
ဝိကိရတိ	၂၄
ဝိကောပေန်္တိ	၃၂၆
ဝိက္ကန္တော	၂၄၉
ဝိက္ခန်္တိနုတော	၂၆
ဝိက္ခမ္ဘိတာ	၂၇၂
ဝိက္ခေပကတော	ဂ၁
ဝိက္ခေပေါ	၂ဂ၂
ဝိဂစ္ဆမာနေ	၃ဂ၃
ဝိဂတဂေဓော	၁၄၇
ဝိဂတတ္တာ	၁၇၃
ဝိဂတုပက္ကိလေသေ	၃၁၄
ဝိဂတော	၃၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝိဂ္ဂယှ	၃၁၆
ဝိဃာတံ	၂၂၆
ဝိဃာတပက္ခိကံ	၃၀၉
ဝိစယဗဟုလော	၄၀၆
ဝိစိကိစ္ဆာ	၅၃
ဝိစိကိစ္ဆာယ	၀၆
ဝိစိကိစ္ဆာဝသေန	၀၁
ဝိစိနံ	၃၇၂
ဝိစိနန္တော	၂၆၄
ဝိစိနိတ္ထာ	၁၇၇
ဝိဆိန္နေတိ	၁၇၀
ဝိဇညာ	၄၀၄
ဝိဇနဝါတာနိ	၂၃၁
ဝိဇာနန္တော	၁၀၆
ဝိဇာနေယျာမ	၃၁၃
ဝိဇာယနမူလကံ	၆၁
ဝိဇိဂုစ္ဆတော	၃၆၂
ဝိဇိတာဝိနော	၃၀၅
ဝိဇ္ဇာဂတော	၁၆၁
ဝိဇ္ဇာဒ္ဒါနံ	၁၀၁
ဝိဇ္ဇာဒ္ဒါနေန	၁၇၂
ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ	၁၃၁
ဝိဇ္ဈာတတ္တာ	၁၇၃
ဝိညာဏံ	၂၀
ဝိညာဏပစ္စယော	၁၆၇
ဝိညာဏသ	၆၂
ဝိညာဏူပနိဗ္ဗံ	၁၃၁
ဝိညာတံ	၂၂၅
ဝိညာတဗ္ဗံ	၃၇
ဝိညာတေ	၃၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝိညုဂရဟိတံ	၃၇၂
ဝိညုပသတ္ထံ	၃၇၂
ဝိညေယျော	၃၀၇
ဝိတက္ကေ	၄၀၀
ဝိတက္ကစရိတော	၃၃၀
ဝိတက္ကဝိစာရာနံ	၁၁၅
ဝိတစ္ဆိကာ	၅၁
ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ	၁၇၃
ဝိတ္တိံ	၉၂၊၂၇၀
ဝိတ္တိ	၁၆၊၁၀
ဝိတ္ထတာ	၃၇
ဝိဒဟော	၃၆၄
ဝိဒိတတ္တာ	၁၉၁
ဝိဒူရေ	၀၉
ဝိဒ္ဓံသိတာနိ	၂၀၃
ဝိဒ္ဓံသေတိ	၂၄
ဝိဒ္ဓါ	၂၄
ဝိဒ္ဓါ	၁၉၁
ဝိဓမတိ	၂၄
ဝိဓဝါ	၃၉၉
ဝိဓာဝတိ	၃၇၀
ဝိနိဂ္ဂဟော	၅၁
ဝိနိဘောတိ	၂၄၆
ဝိနိယဓရော	၁၇၂
ဝိနိယဝါဒိ	၂၀၅
ဝိနိယာယ	၄၁၆
ဝိနိယော	၁၂၆
ဝိနိဘာဝေါ	၂၁၇
ဝိနိဂ္ဂဟော	၄၁၀
ဝိနိဘောတိ	၂၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဓင်္ကော်
[ဝ]	
ဝိပဿိသာရော	၂၀၂
ဝိပဿီဗုဒ္ဓော	၃၀၅
ဝိပဿိမုဂ္ဂော	၁၄၀
ဝိပုလာပေါ	၂၂၁
ဝိပုလုဂ္ဂါ	၂၀၃
ဝိပုလုဒ္ဒတိ	၂၄
ဝိပုလုဒ္ဒမိ	၂၄
ဝိပုဟာတဝေ	၂၃၇
ဝိပ္ပဒုန္နိန်	၁၄၀
ဝိပ္ပဒုန္နမာနံ	၁၃၆
ဝိဗန္ဓေ	၃၂၅
ဝိဗ္ဘန္နော	၂၃၀
ဝိဘဂ္ဂ	၂၂၀-၂၇၇
ဝိဘင်္ဂိ	၂၃၁
ဝိဘင်္ဂော	၃၇၅
ဝိဘဝံ	၃၁၀
ဝိဘဝတော	၁၄၆
ဝိဘဝါယ	၃၀၆
ဝိဘာဝယိတ္ဝာ	၁၄၀
ဝိဘာဝီ	၁၄၈
ဝိဘူတံ	၁၄၀
ဝိဘူတဝိဟာရီ	၄၀၆
ဝိဘူတသညီ	၃၁၃
ဝိဘူတေ	၃၁၂
ဝိဘူသနာယ	၃၀၁
ဝိဘောတိ	၃၁၃
ဝိမတိ	၃၇၉
ဝိမရိယာဒိကတေန	၁၄၈
ဝိမလော	၁၈၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဓင်္ကော်
[ဝ]	
ဝိနိဆ္ဆယ	၂၆၅
ဝိနိဆ္ဆယာ	၃၀၉
ဝိနိဆ္ဆိနိတ္ဝာ	၁၇၇
ဝိနိဓာယ	၂၄၀
ဝိနိပါတော	၃၃၅
ဝိနိဗန္ဓော	၈၁
ဝိနိဝဋ္ဋနဋ္ဌေန	၂၇
ဝိနေတာ	၂၅၅
ဝိနေယျ	၁၄၁
ဝိနောဒေတိ	၁၄၆
ဝိန္ဒတိ	၁၅
ဝိန္ဒိတ္ဝာ	၃၅၅
ဝိပထဒ္ဓ	၃၇၂
ဝိပရာဝတ္တိံ	၂၅၀
ဝိပရိဏာတံ	၂၉၁
ဝိပရိဏာတေ	၁၄၀
ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ	၂၅
ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ	၆၀
ဝိပရိဏာမဓမ္မတော	၁၄၆
ဝိပရိဏာမန္တေ	၁၄၀
ဝိပရိဏာမသံကိနော	၁၄၀
ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော	၁၄၀
ဝိပရိတဂ္ဂါဟော	၁၄၀
ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟော	၁၄၀
ဝိပလ္လာသဿ	၃၂၀
ဝိပဿနာ	၁၉၁
ဝိပဿနာနိမိတ္တံ	၃၃၉
ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ	၂၇၂
ဝိပဿနာယ	၃၅၇
ဝိပုလေန	၄၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝိမာနေတိ	၃၁ဂ
ဝိဝဒါတာ	၃၁၆
ဝုဋ္ဌဟိတ္ဘာ	၁ဂ၇
ဝေဒေဟိ	၁၉၁
ဝေဓေတိ	၃ဝ၇၊၃၃ဝ
ဝေဓန္တိ	၁၄ဝ
ဝေဓမာနံ	၁၃၆
ဝေပုလ္လံ	ဂ၁
ဝေမာနေ	၃ဂ၃
ဝေနတေယျံ	၂၆ဝ
ဝေနတေယျော	၂၆ဝ
ဝေယျာကရဏံ	၂၃၃
ဝေယျာဗာဓိကာနံ	၄၁၁
ဝေလာတိက္ကန္တံ	၄၁၆
ဝေဝိဆ္ဆံ	၃၅၊၃ဂ၂
ဝေသမံ	၁၃ဝ
ဝေသာရဇ္ဇာနံ	၂၃၂
ဝေသိယာဝေါစရော	၃၉၉
ဝေဠုဒါနေန	၃၅ဝ
ဝေါက္ကမ္မ	၂၉၅
ဝေါဆ္ဆာဒနာ	၁၅၉၊၃၆၁
ဝေါဒါတဒဿိံ	၂ဝ၃
ဝေါဒါနော	၂၅၇
ဝေါဒါတမဂ္ဂံ	၃၁၉
ဝေါယောဂံ	၂၇ဝ
ဝေါရောပနော	၂ဂဝ
ဝေါသာနဂတော	၇၁
ဝေါသာနပ္ပတ္တော	၇၁
ဝေါဿဇ္ဇိတ္ထော	၃၂၅
ဝေါဟရတိ	၁၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
ဝေါဟာရန္တိ	၁၃၅
ဝေါဟာရေယျ	၁၆ဂ
[သ]	
သံကိဏ္ဏိသု	၃ဂဝ
သံကိဏ္ဏူပရိခေါ	၇၂
သံကိလိဋ္ဌော	၁၇၅
သံကိလေသမလမတော	၁၄၆
သံကိလေသိကာ	၁၇၃
သံဃံ	၂၃၅
သံဃဒ္ဒနီ	၂၇၂
သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိံ	၃၃၉
သံဘက္ခေတိ	၃၇၁
သံဝဏ္ဏနီ	၅၅
သံဝရဋ္ဌေန	၁၆၉
သံဝရမတ္ထေန	၁ဂဂ
သံဝရာယ	၃၄၃
သံဝရော	၁ဝ၅
သံဝိဇိတံ	၃၇၃
သံဝိဇ္ဇတိ	၃ဝ၄
သံဝုတော	၄၁၃
သံဝေဂံ	၃၇၃
သံဝေသေတ္ဘာ	၃၇၄
သံသဂ္ဂေန	၄ဝဝ
သံသဋ္ဌော	၂ဝ
သံသပ္ပန္တော	၃၁
သံယမမတ္ထေန	၁ဂဂ
သံသယော	၃၇၉
သံသရတိ	၃၇၉
သံသာရံ	၁ဂ၇
သံသာရပထံ	၂၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သံသာရပရိယန္တေ	၇၀
သံသာရသုဒ္ဓိံ	၂၀၃
သံသိဗ္ဗတိ	၇၆
သံသီဒတိ	၃၀၁
သံသေဝတိ	၂၃၅
သံသေဝတော	၂၂၂
သံဟရိယတိ	၂၃
သ	၁၀၇
သဉ္ဉပါယာသံ	၂၆၄
သဉ္ဉပါဟနော	၂၉၄
သကံ	၃၀၇
သကတ္တဘာဝေါ	၂၁၀
သကဲတ္တဘာဝံ	၁၆၄
သကာယ	၁၆၀
သကာယနံ	၃၂၃
သကာယနေ	၃၁၉
သကေန	၉၁
သက္ကစ္စကာရီ	၁၆၃
သက္ကဆောန္တိ	၁၇၆
သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ	၈၆
သက္ကာယသမုဒယော	၁၄၃
သက္ကာယော	၁၄၃
သက္ကာရံ	၁၆၇
သက္ခိဓမ္မံ	၃၃၀
သက္ခိပုဋ္ဌော	၂၃၀
သက္ခေသိ	၂၅၁
သခိလဝါစတာ	၃၇၀
သဂ္ဂေါ	၃၃၅
သကဏ္ဍေါ	၃၁၂
သက်ပွယိသာမိ	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သက်ပွါ	၁၅
သက်ပွေတိ	၁၇၉
သက်ုပထံ	၂၄၂
သခ်တာ	၁၇၄
သခ်တာတော	၁၄၆
သခ်မုဏ္ဍိကံ	၂၄၁
သခ်ါ	၃၂၅
သခ်ါတေန	၃၉၀
သခ်ါရန်ိရောဓော	၁၉၉
သခ်ါရပစ္စယာ	၁၉၅
သခ်ါရာ	၁၉၂
သင်ံ	၁၆၃
သင်တံ	၂၁၉
သင်ါမေ	၃၆၄
သဂ်ါ	၃၂
သဃ်ာဋိပတ္တိစဝရောရကော	၄၀၇
သဃ်ိ	၃၈၈
သစိတ္တံ	၃၉၃
သစ္ဆံ	၇၇
သစ္ဆမနာ	၁၆၄
သစ္ဆဝါဒိ	၂၈၁၊၃၉၅
သစ္ဆသညိနော	၁၆၅
သစ္ဆသန္တော	၂၈၁၊၃၉၅
သဇ္ဇော	၃၈၂
သဇ္ဇောကာသိ	၃၈၉
သဇ္ဇိကတနိရောဓော	၇၂
သဇ္ဇိကရိသာမိ	၁၇၁
သဇ္ဇိကရေယျ	၇၀
သဇ္ဇိကာ	၂၃၁၊၃၉၁
သဇ္ဇိကာတဗ္ဗံ	၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သတံ	၄၁၅
သတတံ	၆၀
သတာနံ	၃၂၉
သတိ	၁၆၄
သတိကရဏီယာနံ	၄၃
သတိနိမိတ္တာနံ	၄၃
သတိပဋ္ဌာနာနံ	၅၅
သတိပရိဗန္ဓာနံ	၄၃
သတိမာ	၁၂၁
သတိသမ္ဗေညဿ	၅၅
သတိသမ္ဗေညေန	၁၄၇
သတိမာ	၄၁၆
သတော	၃၀၃၊၃၅၉
သတ္တံ	၀၁
သတ္တတ္တာ	၄၃
သတ္တိသူလူပမာ	၂၇
သတ္တာ၊	၃၄၀
သတ္ထော	၇၀
သတ္ထာနိ	၂၃၀
သတ္ထု၊သာသနံ	၁၂၆
သတ္ထေဟိ	၂၇၃
သဒ္ဓာ	၁၇၃
သဒ္ဓိသဿ	၁၀၂
သဒ္ဒကံ္ခံ	၂၆၄
သဒ္ဒဝကဿ	၃၀၀
သဒ္ဒဝကော	၂၅၉
သဒ္ဒဝမနုဿာ	၂၅၉
သဒ္ဒါသော	၁၀၆
သဒ္ဓိံ	၃၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သဓိကာတဗ္ဗာ	၁၉၉
သဓိကာတုမဿ	၄၀၃
သဓိကိရိယာပါဂဋ္ဌ	၇၁
သဓိကိရိယာယ	၃၂၀
သန္တတိ	၃၆၉
သန္တနီ	၃၂
သန္တာတော	၂၃
သန္တာနနာ	၁၅၀
သန္တာနိတတ္တံ	၁၅၀
သန္ဓု	၂၇၂
သန္ဓသန္ဓိ	၃၁၃
သန္ဓာ	၁၅၀
သန္ဓာဘာဝနာနံ	၂၃၂
သန္ဓာဝိရတ္တာသ	၂၇၂
သန္ဓောဇနီယာ	၅၇
သန္ဓိံ	၃၇၁
သန္ဓိတာ	၃၇၁
သန္ဓေါ	၃၇၁
သပ္ပာပနာ	၂၉၃
သပ္ပာပေတိ	၂၉၃
သပ္ပာနံ	၁၇၀
သပ္ပိတိ	၃၄၁
သပ္ပိတေန	၂၇၆
သပ္ပိတော	၂၀၀
သပ္ပသပ္ပစာရိနီ	၃၀၀
သဗ္ဘဝါစတာ	၃၇၀
သဗ္ဗေန	၂၉၇
သဗ္ဗော	၂၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[သ]	
သဒ္ဒဟန္တော	၁၆၅
သဒ္ဒါ	၁၁
သဒ္ဓါစရိတော	၃၃၀
သဒ္ဓါဒေယျာနိ	၃၄၄
သဒ္ဓေဋ္ဌကော	၃၁၂
သန်္ကံ	၂၁၇
သန်္ကာတိ	၆၀
သန်္ကာတော	၄၃
သန်္ကမမ္မသမန္နာဂတတ္တာ	၄၃၊၆၀
သန်္ကာနံ	၂၉၄
သန်္ကာပသဿဲ	၃၂၀
သန်္ကာပါ	၅၄
သန်္ကာသံ	၂၀၁
သန်္ကိံ	၁၇၇
သန်္ကိကာယဝိ	၃၆၂
သန်္ကိပဒံ	၃၂၇
သန္တာဠိညေဝ	၂၉၉
သန္တာဠိကဏ်ဍံ	၂၀၇
သန္တာဠ္ဟော	၄၁၁
သန္တာသိတတ္တာ	၇၇
သန္တော	၁၇၂
သန္ထတသေနာသနံ	၀၃
သန္ထဝေါ	၃၃
သန္ထတိ	၂၉၆
သန္ဒိဋ္ဌော	၂၉၃
သန္ဒိဋ္ဌိယာ	၃၁၆
သန္ဓေဟော	၇၉
သန္ဓမတိ	၄၀၂
သန္ဓာတာ	၂၀၄
သန္ဓာဝတိ	၃၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[သ]	
သန္ဓိံ	၂၃၄
သန္ဓိသမလသက်ဋ္ဌရေ	၂၃၀
သန္ဓုပေတိ	၇၆
သန္ဓေါတံ	၁၇၀၊၂၂၄
သန္ဓောတံ	၂၂၁
သပဏ်ဍိတော	၂၂၁
သပတိတံ	၂၁၉
သပါတိကာ	၅၁
သပုရိဿကော	၂၂၁
သပဝါရေန်ကော	၂၂၁
သပတ္တော	၅၇
သပရိကမ္မာရုံ	၃၆၄
သပရိဘဏ္ဍံ	၃၆၄
သပရိယန်တော်စာရီ	၄၀၃
သပရိဝါရုံ	၃၆၄
သပရိဿဟံ	၂၆၄
သပရိဘယဇ္ဈေန	၂၇
သပွသိရုံ	၃၂
သပွသိရုပမော	၂၇
သပ္ပေါ	၃၁
သမ္ဗစာဂပရိစ္စာဂါယ	၂၀၀
သမ္ဗညုတညာဏံ	၃၄၀
သမ္ဗညုတညာဏသော	၃၉၁
သမ္ဗညုတာယ	၃၉၀
သမ္ဗညူ	၁၆၀
သမ္ဗဒဿာဝိတာယ	၃၉၀
သမ္ဗဒုက္ခာနံ	၇၁
သမ္ဗဓမ္မာနံ	၇၁
သမ္ဗဓိသမော	၃၀၅
သမ္ဗပဟာယိနံ	၁၅၂
သမ္ဗသဒ္ဓါရသမဏော	၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သမ္ဗသမာပတ္တိနံ	၇၁
သမ္ပြဟ္မကော	၂၅၉
သဘဂ္ဂတော	၂၃၀
သမံ	၃၁၅
သမဂ္ဂကရဏိံ	၂၀၄၊၃၉၇
သမဂ္ဂနန္တိ	၂၀၄၊၃၉၇
သမဂ္ဂရတော	၂၀၄၊၃၉၇
သမဂ္ဂါ	၂၂၃
သမဂ္ဂါရာမော	၂၀၄၊၃၉၇
သမဇ္ဇာဘိစရဏံ	၃၁၀
သမဇ္ဇု	၃၇၂
သမဏပဋိညော	၂၉၅
သမဏပြဟ္မဏာ	၁၀၇
သမဏာ	၃၉၁
သမတိက္ကန္တသ	၂၄၅
သမတိက္ကန္တော	၁၀၅
သမတိက္ကမတိ	၄၅
သမတိက္ကမဝိဘူတေန	၃၁၃
သမတိက္ကမိတဗ္ဗံ	၃၄၂
သမတိက္ကမိတ္ဝာ	၇၇
သမတိက္ကမေယျ	၆၉၊၁၅၀
သမတိတ္တိကံ	၃၉၃
သမတ္တံ	၁၆၀
သမထနိမိတ္တံ	၁၁၅
သမထနိမိတ္တာသ	၄၁၀
သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ	၂၇၂
သမထသ	၄၁၇
သမထော	၃၄၂
သမန္တာစက္ခု	၃၄၁
သမန္တာစက္ခုနာ	၁၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သမန္နာဂတာ	၄၃
သမန္နာဂတသ	၂၂၀
သမန္နာဂတော	၄၅၊၁၅၁
သမန္နာနေတိ	၉၂
သမယံ	၃၁၅
သမဝယသင်္ခေသနော	၇၆
သမသီသ္ဝတာ	၄၁၆
သမာဂတံ	၂၁၉
သမာဂမာ	၂၅၁
သမာဒပေတာ	၉၁
သမာဒဟော	၄၁၇
သမာဒါနင်္ဂေန	၁၆၉
သမာဒါယ	၇၇
သမာဒိယိတ္ဝာ	၁၉၃
သမာဓိံ	၃၄၁
သမာဓိကမ္မဿနေန	၇၇
သမာဓိံ	၁၁၇
သမာပတ္တိပါရဂူ	၇၁
သမာပတ္တိယာ	၁၀၇
သမာပတ္တိနံ	၂၉၄
သမာပန္နသ	၈၄
သမာယ	၃၂၁
သမာယုတ္တသ	၂၂၇
သမာရကော	၂၆၀
သမာဝဇ္ဇိတုံ	၂၅၂
သမာဟရိဿာမိ	၁၇၁
သမာဟိတံ	၂၁၉
သမာဟိတတ္တော	၄၁၃
သမာဟိတော	၃၄၄
သမာဟိံတော	၁၈၇၊၂၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမဉ္ဇုတိ	၉
သမိဇ္ဈတေ	၄၀၇
သမိတတ္တာ	၄၃၁၇
သမိတိံ	၃၀၄
သမုက္ကာစနာ	၃၇၀
သမုဂ္ဂဟီတံ	၁၇၇၊၂၆၄
သမုဂ္ဂဟီတေသု	၂၆၆
သမုဿိတတေဇော	၂၆၆
သမုစ္ဆယဂ္ဂါဟော	၁၇၇
သမုဆ္ဆိန္နော	၁၄၇
သမုဇ္ဆေဒတော	၂၆
သမူ့တိသန္တိ	၁၇၆
သမုဒယတော	၁၄၆
သမုဒါစရန္တိ	၅၇
သမုဒ္ဒကွာယိကာ	၃၄၇
သမုဒ္ဓတသလ္လော	၁၆၃
သမုန္နဟနာ	၃၇၀
သမုပပန္နော	၄၅
သမုပေတော	၄၅
သမုပ္ပါဋိတသလ္လော	၁၆၃
သမုဿယေ	၇၀
သမေကွာယနဗဟုလော	၄၀၆
သမေစ္စ	၁၉၁
သမေတဿ	၃၁၃
သမေတိ	၃၁၅
သမေရိတသန္တိံ	၁၇၇
သမေရိတာ	၃၇၇
သမောဟိတော	၂၃၇
သမ္ဘဂ္ဂါဟော	၁၈၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမ္ဘဇည်ံ	၁၆၄
သမ္ဘဇာနကာရိံ	၄၀၇
သမ္ဘဇာနမုသာ	၂၃၀
သမ္ဘဇာနော	၁၂၁၊၄၁၂
သမ္ဘဒ္ဒန္တိ	၂၆၂
သမ္ဘဒ္ဒိပါဒိယိတ္ထာ	၇၇
သမ္ဘဏ္ဍနာ	၃၄
သမ္ဘဒေါသော	၂၇၉
သမ္ဘန္နကသလံ	၁၈၀
သမ္ဘမုယ္ဟန္တိ	၀၂
သမ္ဘယာတဝေ	၂၅၁
သမ္ဘယုဇ္ဈော	၂၀
သမ္ဘယောဂါဖိ	၁၃၂
သမ္ဘရာယိကံ	၁၇၅၊၂၀၀
သမ္ဘရာယိကော	၂၅၇
သမ္ဘရာယော	၂၁၄
သမ္ဘဝေဓတိ	၃၀၇
သမ္ဘဝေဓန္တိ	၁၄၀
သမ္ဘဝေဓမာနံ	၁၃၆
သမ္ဘသာဒနံ	၁၁၆
သမ္ဘဿမာနော	၆၀
သမ္ဘဟံသတိ	၄၁၇
သမ္ဘဟံသနာ	၁၁၄
သမ္ဘဟံသေယျ	၄၁၀
သမ္ဘဟဋ္ဌံ	၄၁၀
သမ္ဘာပေတိ	၃၀၀
သမ္ဘန္ဒန္တိ	၁၄၀
သမ္ဘန္ဒမာနံ	၁၃၆
သမ္ဘပ္ပလာပေါ	၁၀၀၊၂၀၃
သမ္ဘလံ	၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သမ္မုသိတတ္တံ	၁၄၅
သမ္မာဟနံ	၃၆၃
သမ္မုဇ္ဇိ	၃၀၉
သမ္မုဇ္ဇိတုကာမသ	၄၀၃
သမ္မောဓာယ	၂၆၄
သမ္မောဓိရတိံ	၃၀၉
သမ္ဘဇတော	၂၂၂
သမ္ဘဥနပရိဘဥနဋ္ဌေန	၂၇
သမ္ဘဥနပလိဘဥနော	၂၀၀
သမ္ဘတ္တာ	၂၉၃
သမ္ဘဝန္တိ	၁၉၃
သမ္ဘာရာ	၂၆၅
သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယော	၂၉၃
သမ္မပ္ပဓာနာနံ	၅၆
သမ္မာဉ္ဇကေန	၁၇၀
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ	၄၀၂
သမ္မာနံ	၁၆၇
သမ္မာဇုဇ္ဇိ	၃၀၉
သမ္မာဝိမုတ္တိယာ	၁၇၉
သမ္မုခီဘာဝါ	၂၉၃
သမ္မုတိံ	၃၂၃
သမ္မုတိယော	၃၂၁
သမ္မုယ္ဟန္တိ	၈၂
သမ္မုဿတိ	၂၃၄
သမ္မောဒမာနာ	၂၂၃
သမ္မောဟံ	၂၁၇
သယံ ပဋိဘာနံ	၃၁၇
သယနသန္နိဓိမှိ	၃၅၅
သယနေသု	၃၉၂
သယမ္ဘူ။	၃၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သရဏံ	၃၇၇
သရဏတာ	၄၄
သရဏပ္ပတ္တံ	၁၀၅
သရဏပ္ပတ္တော	၇၁
သရဏာ	၃၀၉
သရသပရိတ္တတာယ	၁၂၀
သရိတာ	၃၃
သရိသပေါ	၃၁
သလာကဟတ္ထေန	၃၆၂
သလ္လကတ္တိယံ	၃၆၇
သလ္လတော	၁၄၅
သလ္လပနာ	၃၇၀
သလ္လဝိတုံ	၂၅၂
သလ္လဝိဒ္ဓေါ	၂၃
သလ္လာနိ	၁၆၃
သလ္လာပါ	၂၄၇
သလ္လာဘိသမ္ဘိရဝသေန	၃၀၁
သလ္လာဘိသမ္ဘိရာ	၃၀၁
သလ္လေခညော	၂၉၉
သလ္လေန	၂၄
သဝတိ	၂၉၆
သဝနံ	၂၆၅
သဝစနီယံ	၃၇၄
သဝနီယော	၃၀၇
သဝိဃာတံ	၂၆၄
သဝိစိကိစ္ဆော	၃၁၂
သဝိဘူသံ	၃၅၀
သဝိလေခေါ	၃၁၂
သဿတဝါဒံ	၂၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[သ]	
သသေတော	၁၆၇
သသမဏဗြာဟ္မဏီ	၂၅၉
သဟဂတော	၂၀
သဟစာတော	၂၀
သဟစာဝိ	၁၃၂
သဟတေ	၅၈
သဟခမ္မိကော	၄၀၄
သဟန္တိ	၄၇
သဟဘူမိ	၁၃၂
သဟိတံ	၆၈
သဟိသာမိ	၉၁
သဟေ	၃၈၂
သဟေတု	၄၀၆
သဟေထ	၄၀၆
သဇ္ဇာယတနပစ္စယာ	၁၉၈
သာကစ္ဆေတုံ	၂၅၂
သာစရိယကော	၅၇
သာဒ္ဓကံ	၁၈၉
သာဒ္ဓေယျံ	၅၃၊၃၇၁
သာတစ္စကာရီ	၁၆၃
သာတာသာတံ	၃၁၀
သာတိယေသု	၂၉၆
သာဒိယတိ	၂၂
သာဒိယမာနသဿ	၁၅
သာဒု	၃၀၀
သာဓုကမ္မတာ	၃၄
သာန္တေဝါသိကော	၅၇
သာပတ္တိကာ	၂၀၇
သာပဒေသံ	၂၀၅
သာမံ	၄၆
သာမဂ္ဂိယံ	၂၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ဗိဇ္ဈကော်
[သ]	
သာမဂ္ဂိ	၂၂၃
သာမန္တာပုနသဒ္ဒါတံ	၂၉၂
သာယတတိယကံ	၃၀၁
သာယတိ	၃၁
သာယိတေ	၄၀၇
သာရတ္တာနံ	၂၂၇
သာရမ္ဘော	၅၃
သာရာဂေါ	၃၂
သာရုပဂတော	၃၇၇
သာရုပ္ပံ	၂၉၂
သာလာကိယံ	၃၆၇
သာလိကေတ္တံ	၄၆
သာလုကပါနံ	၃၄၉
သာလောဟိတာ	၂၂၄၊၃၉၁
သာဝဇ္ဇေ	၃၇၂
သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ	၃၂၂
သာသနံ	၂၂၆
သာသဝတော	၁၄၆
သာသော	၅၁
သာဟသာ	၃၀၃
သိက္ခံ	၂၃၅
သိက္ခတိ	၁၀၄၊၂၉၆
သိက္ခာပဒေသု	၁၀၄
သိက္ခာယော	၁၂၅
သိက္ခေ	၄၁၆
သိက္ခေထ	၂၃၇
သိက္ခေယျ	၁၂၅
သိဂ္ဂိ	၃၆၇
သိတော	၃၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သိထိလဝါစတာ	၃၇၀
သိနာနဒါနေ	၃၅၂
သိန်ဒ်ံ	၃၃၁
သိန္ဓဝါ	၃၀၄
သိပ္ပညတရေန	၃၁၁
သိပ္ပဗန္ဓု	၄၆
သိပ္ပါယတနံ	၁၈၁
သိပ္ပါယတနေန	၁၈၃
သိပ်ိန်	၃၂
သိယံ	၆၃
သိရီ	၂၃၀
သိရေန	၃၁
သီတံ	၃၀၀
သီတဝလာဟက	၁၃၃
သီတသ	၂၄၂
သီတီဘူတော	၁၄၇
သီတေန	၁၁
သီဒတီ	၃၇၈
သီဒန်ကာရာ	၃၃၀
သီမကတံ	၁၃၈
သီမာတိဂေါ	၂၀၅
သီမာယော	၂၀၅
သီလံ	၁၆၉
သီလကွန္ဓေန	၇၇
သီလကွန္ဓော	၁၀၆
သီလဗ္ဗတံ	၃၀၆
သီလဗျသနံ	၆၆၊၂၂၀
သီလမတ္တေန	၁၈၈
သီလဝတာနိ	၁၆၈
သီလသုဒ္ဓိကာ	၁၈၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သီလသံဝရပရိယန္တေ	၄၀၃
သီဟသေယျာ	၃၅၈
သီဟေန	၂၅၃
သုက္ကံ	၃၂၂
သုက္ကဝိပါကံ	၃၂၂
သုခံ	၉၀
သုခကာမော	၃၁
သုခဒုက္ခာ	၁၂၉
သုခပဋိသံဝေဒီ	၁၄၇
သုခဝိဟာရီ	၁၂၁
သုခဝေဒနိယော	၁၄၄
သုခီတေသု	၂၇၀
သုခီတော	၂၇၀
သုခုမကမ္မိ	၄၀၂
သုခုမကေ	၄၀၂
သုဂတိ	၃၃၅
သုဂတေ	၃၃၂
သုစိဘူတေန	၄၀၅
သုဇ္ဈိသာမိ	၁၇၆
သုညတာပဋိသညုတ္တံ	၂၉၄
သုညတော	၁၄၅
သုညာဂါရာနံ	၃၅၇
သုတံ	၃၇
သုတမတ္တော	၃၀၄
သုတသုဒ္ဓိကာ	၁၈၈
သုတေ	၁၈၆
သုတေန	၁၈၃
သုတ္တေ	၄၀၇
သုဒန္တေန	၃၀၅
သုဒ္ဓိံ	၁၈၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ	၃၁၉
သုဒ္ဓိယာ	၁၇၆
သုနခေဟိ	၂၄၂
သုနိလံ	၃၃၁
သုပညတ္တာ	၁၆၈
သုပဏ္ဏတ္တာယ	၁၇၆
သုပဏ္ဏာ	၃၂၇
သုပတိ	၃၁
သုပိနက္ကုပမာ	၂၇
သုပိနဂတော	၂၁၉
သုပိနပါဌကာ	၃၆၄
သုပ္ပံ	၃၀၂
သုပ္ပဋိပန္နော	၁၆၀
သုပ္ပဟာယ	၇၉
သုဘဝါဒါ	၂၄၆
သုမနော	၃၀၃
သုရာ	၃၁၀
သုဝဏ္ဏံ	၁၂
သုဝဏ္ဏဆန္နော	၃၀၀
သုဝဏ္ဏော	၃၃၂
သုဝိညာပယာ	၃၃၇
သုဝိညာပယေ	၂၅၀
သုဝိဒူရေ	၀၉
သုသုကာဘာယံ	၃၄၀
သုသုသန္တီ	၉၀
သုသူသတီ	၃၀၀
သူတိဃရေ	၂၁၅
သူရကထာ	၃၄၆
သူရိယော	၃၃၁
သူရော	၂၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သူလံ	၃၆၄
သူလာ	၅၁
သူလေ	၃၇၄
သေက္ခမုနိနော	၁၅၂
သေက္ခာ	၁၅၃
သေဋ္ဌံ	၁၆၀
သေဋ္ဌော	၂၅၃
သေတိ	၄၁၆
သေနာဗျှူဟံ	၂၁၉
သေမ္ဟသမုဋ္ဌာနာ	၅၁
သေယျံ	၃၅၀
သေယျသ	၁၀၂
သေလန္တေ	၃၉၄
သေလေ	၃၃၉
သေဝတိ	၂၃၅
သေဝတော	၃၉၂
သေသံ	၄၀၀
သောကသလ္လံ	၂၂၁
သောကာဝတိဏ္ဏံ	၃၃၉
သောကော	၂၅
သောစတိ	၃၀၄
သောစန္တိ	၂၁၇
သောစနာ	၂၂၀
သောစိတတ္တံ	၂၂၀
သောတံ	၉၀
သောတသမုဒါ	၉၀
သောတသမ္ဘဝေသော	၁၄၃
သောဘနကံ	၃၄၄
သောဘနဝါဒါ	၂၄၆
သောဘမာနာ	၃၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သောမနဿဒေါမနဿာနံ	၁၂၂
သောသော	၅၁
သွေဟော	၃၃
သွာကာရာ	၃၃၇
သွာကာရေ	၂၅၈
သွာက္ခာတော	၁၆၈
သွာတိဝတ္တာ	၁၇၇
[ဟ]	
ဟတတ္တာ	၄၃
ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ	၂၈၁
ဟတ္ထပဒ္ဓောတိကံ	၂၄၁
ဟတ္ထာပလေခနော	၃၇၉
ဟတ္ထိယာနေန	၂၃
ဟတ္ထိယုဒ္ဓ	၃၄၅
ဟတ္ထိဝတိကာ	၁၈၈
ဟတ္ထိဟိ	၃၆၂
ဟဒယံ	၁၉
ဟဒယင်္ဂမဝေဒါ	၃၈၇
ဟဒယင်္ဂမာ	၂၈၄
ဟဒယသိတံ	၃၇၈
ဟနတိ	၂၃၄
ဟနုသဏ္ဌောပနော	၂၈၀
ဟဗ္ဗိယာ	၁၇၁
ဟရန္တိ	၂၃
ဟရိတံ	၁၈၉
ဟသတိ	၃၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဟ]	
ဟသိတလပိတကီဠိတာနိ	၉၂၊၂၇၈
ဟသုံ	၃၅၈
ဟာယတိ	၂၄
ဟာယတေ	၂၃၆
ဟာယန္တိ	၂၄
ဟာသော	၁၈
ဟိတကာမော	၂၂၃
ဟိတာန္ဒိတော	၇
ဟိတေသိတာ	၄၀၅
ဟိရညုံ	၁၂
ဟိရိကောဝိနံ	၄၁၀
ဟိရိကောဝိနုပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ	၄၁၀
ဟိရိမလံ	၄၈
ဟိနံ	၃၇၂
ဟိနသဏ	၁၈၂
ဟိနာ	၁၃
ဟိနာယ	၂၃၅
ဟိုနေ	၃၃၂
ဟိယမာနေ	၃၈၃
ဟိဠေယျ	၁၃၃
ဟေဋ္ဌတော	၆၇
ဟေဋ္ဌာ	၃၃၀
ဟေတု	၆၇
ဟေတုဝါဒါ	၂၄၆
ဟေမန္တေ	၃၂၈
ဟောဟိသိ	၁၅

မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

လက္ခိတမ္ဘာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အက္ကောသက	၄၀၀
အဂေါစရဋ္ဌာနာနံ ဘေဒါ	၃၉၉
အစေလကဝတာနံ ဝိဘာဝနာ	၃၇၉-၃၈၀-ခ
အဋ္ဌနံ တိဏ်ဿတာနိ	၂၆၃
အဓုယောဂါဒိနံ ဝိဟာရာနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၁၇၁
အတိတ	၂၁၀
အတ္တာတ္ထပရတ္ထ	၂၅၇
အတ္ထပါဋ္ဌော ဆပ္ပိဓော	၂
အတ္ထရဏ္ဏ,ပါဝုရဏ္ဏာနံ ဝိသေသာ	၁၂
အဒိန္နာဒါနဿ သမ္ဘာရာ ပဒ္ဓ	၉၉
အဒိန္နာဒါနဿ အင်္ဂါနိ	၄၀၅
အဓိကရဏ္ဏာနံ ကာရဏ္ဏာနိ	၂၂၇
အဓိစိတ္တံ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေယေဝ စ ဟောတိ	၁၀၃
အဓိပညာ ပဝတ္တာတိ လောကေ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေယေဝ စ	၁၀၃-၄
အဓိမာနော အရိယသာဝကဿ နာ ဥပဇ္ဈတိ	၁၈၁
အဓိသီလံ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေယေဝ စ ပဝတ္တာတိ	၁၀၃
အနိစ္စာဒိအာကာရာ စတ္တာလီသ	၁၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အနုသာသန,အနုသိဋ္ဌာနံ ဝိသေသာ	၂၂၈
အပ္ပိစ္ဆာ စတ္တာရော	၂၀၆၊၂၉၉
အပ္ပေဿက္ခ	၃၇၁
အဖာသုဝိဟာရာ ပဒ္ဓ	၃၀၂
အဘိက္ကမ,ပဋိက္ကမာနံ ဝိဘာဝနာ	၄၀၆
အဘိဇ္ဈာယ သမ္ဘာရာ ဒွေ	၁၀၁
အမစ္ဆာဒိနံ မာနာ	၁၀၂
အရည္ဉ	၁၉၀
အရဟာနံ သန္တောသာ	၂၀၉
အရိယဓမ္မော သော	၁၇၃
အရိယဝံသဘေဒါနံ ဝိဘာဝနာ	၄၁၂-၃
အရိယူပဝါဒကမ္မ	၃၃၃-၄
အရိယူပဝါဒကမ္မဿ ဥပဒ္ဓနကာရဏ္ဏာနိ	၃၃၄
အရိယူပဝါဒေါ အာနန္တရိယသဒိသော	၃၃၄
အလ္လိနောတိ ဧကီဘူတော	၁၇၇
အသဒ္ဓမ္မော စတ္တာရော	၁၇
အသ	၁၂
အသံတရာ	၃၀၄
[အာ]	
အာဂါရိကာတိ ဃရသာမိကာ	၂၀၇
အာစာရဂေါစရာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဇာနိယာ	၃၀၄
အာဃမ္ဗဏာ	၃၆၄
အာယတနသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော ဒုတိယာဒိ	၁၉၊၂၅၁
အာရတ,ဝိရတ,ပဋိဝိရတာနံ ဝိသေသာ	၁၇၄
အာရမ္မဏသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၃၅၉-၆၀
အာလပနာဒိကထာ	၃၇၀
အာဝါသမစ္ဆရိယ	၉၅
အာသနာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၂၂
အာသဝါ ပဇ္ဇ	၃၁၀
အာဟာရာနံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇတာဒဝေါ	၃၀၁
[ဣ-ဥ]	
ဣတ္ထိယော ဝိသတိ	၉၉
ဓနက္ကီတာဒယော ဒသ	၉၉
မာတုရက္ခိတာဒယော ဒသ	၉၉
ဣတ္ထိ	၄၆
ဣဒ,ဧတသဒ္ဒါနံ အတ္ထာ	၁၃၈
ဣဒ္ဓိနံ ပဋိပါဋိ	၂၇၅
ဣန္ဒ၇	၂၂
ဣဿရိယ,ဓမ္မ,ယသာဒိနံ ဝိဘာဝနာ	၂၃၀
ဣဿာယ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
ဥဿဒ်ိတညူ	၅
ဥစ္စာကုလာတိ ခတ္တိယ-ဗြာဟ္မဏကုလာ	၁၇၂
ဥဒ္ဒေသ,နိဒ္ဒေသ,ပဋိနိဒ္ဒေသာနံ ဝိဘာဝနာ	၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ-ဓ-ဩ]	
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာနံ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၂-၃
ဥပနာဟသ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
ဥပေက္ခာ ဒသ	၁၁၈
ဧကံသ,နိဿံသယဝစနာနံ ဝိသေသာ	၁၅-၆
ဧကုပ္ပါဒ,သဟဇာတာနံ နာနတ္တံ	၂၂
ဧကာယနမဂ္ဂ	၄၄-၅
ဧသန,ဂဝေသန,ပရိယေသနာနံ အဓိပ္ပါယော	၉၃
ဩဝါဒ,အနုသာသနီနံ ဝိသေသာ	၉၂
[ဂ]	
ကဍိနံ ဝိဘာဝနာ	၁၀၂
ကထာနိဒ္ဒေသ	၃၄၅-၆-၇
ကမ္မကာရဏာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၄၁
ကမ္မဿကတာဉာဏံ ပဝတ္တိတိ လောကေ ဗုဒ္ဓေ ဥပ္ပန္နာ-နုပ္ပန္နေဝိ	၁၀၃
ကလလပမာဏ	၂၁၄
ကလဟကာရကာ	၂၂၇
ကလာပါနံ ဝိဘာဂေါ	၁၉၇
ကလျာဏာနိ တိဏိ	၁၁၃
ကာဏံ	၁၀၀
ကာမဘောဂိသေယျာ	၃၅၀
ကာမာနံ ဥပမာ	၂၆
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဿ သမ္ဘာရာ စတ္တာရော ၉၉-၁၀၀	
ကာယော ဝုစ္စတိ ဂုဟာ ၇၀-၉၊၀၀	
ကာရဏသဒ္ဒဿ ဝေဝစနာနိ ၆၇-၀	

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[က]	
ကိတ္တိ,ထောမနာနံ ဝိသေသာ	၂၄၇
ကိမိကုလသဟဿာနိ အသိတိမတ္တာနိ	၈၀
ကုလမန္ဆရိယ	၉၅
ကုဟနဝတ္ထူနိ တိဏိ	၂၉၂
ကုဟနာဒီနံ ဝိဘာဝနာ	၃၄၉၊၃၅၀
ကေတု	၁၈၄
ကောဋ္ဌာဂါရံ တိဝိဓံ	၁၂
ကောဋ္ဌာသာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၆၃
ကောဓသ လက္ခဏရသာဒီနိ	၅၃
ကောဓုပဂူနသ ကာရဏာနိ ဒသ	၂၅၉
ကောဏ္ဍညနာဟာနံ ဝိသေသာ	၄၃-၄
ကောသော စတုဗ္ဗိဓော	၁၂
[ခ]	
ခန္ဓသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၀၊၂၅၂
ခုဒ္ဒကသိလက္ခန္ဓ	၂၃၇
ခေတ္တ,ဝတ္ထူနံ ဝိသေသော	၁၂
[ဂ]	
ဂဏသာမဂ္ဂိ	၂၂၂
ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၀၄
ဂဗ္ဘဝိနာသနသ ကာရဏာနိ တီဏိ	၃၆၇
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိကာဒိဒုက္ခ	၆၀-၁၊၆၅
ဂရဟဏ္ဍာနံ ဝိနိစ္ဆယော	၃၅၁-၂
ဂရုဋ္ဌ,ဝေနတေယျာနံ ဝိသေသာ	၂၆၀
ဂါမ,နိဂမ,ရာဇဓာနီ,ရဋ္ဌ,-ဇနပဒါနံ ဝိသေသာ	၁၂
ဂေါစရော တိဝိဓော	၂၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[စ-ဇ-ဉ]	
စက္ခုနာ ရူပံ န ပဿတိ	၃၄၃
စက္ခုဘေဒါနံ ဝိဘာဝနာ	၁၃၅
စက်မာနံ ဥစ္စနီစာ	၂၉၄
စတုပစ္စယာနံ ဝိဘာဝနာ	၄၀၉
စရိတပဋိပါဋိယာ သုတ္တပဋိပါဋိ	၂၇၄
စဝတိ,မရတိကိရိယာနံ ဝိသေသာ	၂၄
စာတုမဟာရာဇိကဒေဝါနံ ဘဝနံ	၁၃၃
စိတ္တံ ပဝတ္တတိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ-နုပ္ပါဒေဝိ	၁၀၃
ဇဝနပညာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၀၁
ဇာတိဒုက္ခာနံ ဝိဘာဝနာ	၆၀-၁
ဇာတိဘယာဒီနံ ဝိဘာဝနာ	၃၄၀
ဇာတိသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၅၉
ဉာတိ,သာလောဟိတာနံ ဝိသေသာ	၂၂၄၊၃၉၁
ဉာတိ နာမ ဝိတုပကိဏ္ဏကာ	၂၂၄
[တ-ထ]	
တက္ကာ အဒ္ဓသတံ	၁၃၀
တက္ကာဓဇ,ကေတု,အဓိပတေ-ယျာနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၁၇၅
တထာဂတသေယျာ	၃၅၀
တိက္ခပညာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၀၁
တိမိတိမိင်္ဂလာ ပဋ္ဌယောဇန-သတိကာ	၂၆၀
တိရစ္ဆာနယောနိကာနံ ဒုက္ခာ	၆၄-၅
ထမ္ဘသ လက္ခဏရသာဒီနိ	၅၃
ထိနမိဒ္ဓါနံ လက္ခဏရသာဒီနိ	၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ]	
ဒက္ခိဏာဝါမ	၃၉၈
ဒါသာ စတ္တာရော	၄၆
ဒါသာဒိနံ မာနာ	၁၈၂
ဒိဋ္ဌမင်္ဂိကသမ္ဗရာယိက	၂၅၇
ဒိဋ္ဌိနံ ဝိဘာဝနာ	၂၁၀
ဒီဝါ ကောဋ္ဌာသာ တယော	၃၅၈
ဒုက္ခာနံ ဘေဒါ	၆၀
ဒုတိယာ	၃၃
ဒေသနာဒေနသာသနိနံ ဝိသေသာ	၉၇
ဒွါရာရမ္မဏာသဃ်ဋ္ဌန	၃၀၃
[ဝ]	
ဓညကောဋ္ဌာဂါရ	၁၂
ဓညာနိ သတ္တ	၃၄၈
ဓနကောဋ္ဌာဂါရ	၁၂
ဓမ္မမစ္ဆရိယ	၉၅
ဓမ္မသဝနသ အာနိသံသာ	၇
ဓမ္မသာမဂ်ိ	၂၂၂
ဓမ္မာနုဓမ္မ	၅၅
ဓိတာ	၂၂၄
ဓုတင်္ဂါနိ တေရသ	၁၆၉၊၁၇၀
ဓုတ,ဓောတ,သန္ဓောတ, နိဒ္ဒေါတာနံ ဝိသေသာ	၂၂၄
ဓောနာ ဝုစ္စတိ ပညာ	၁၇၀
[န]	
နစ္စဂီတာဒိနံ အဓိပ္ပါယော	၃၄၄
နဒ္ဒိ,နဒ္ဒိရာဂါနံ ဝိသေသာ	၃၂
နာနာဘာဝဝိနာဘာဝါ	၂၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[နာ]	
နာမံ စတုဗ္ဗိဓံ	၂၂၀
နာမရူပနိဒ္ဒေသ	၁၉၇
နိစ္စကာလ,ခဝကာလာနံ ဝိသေသာ	၆၀
နိဒ္ဓိနိတ,ဝိနိဒ္ဓိနိတ,ဝိစိနိတ, ပဝိစိနိတာနံ ဝိသေသာ	၁၇၇
နိဒ္ဒါရိယကမ္မ	၃၀၅
နိန္နဂရဟာနံ ဝိသေသာ	၂၄၇
နိမ္မိတဗုဒ္ဓဿ ပမာဏံ	၂၇၅
နိရယဒုက္ခ	၃၇၄-၅
နိရယပါလာ နတ္ထိ	၃၇၄
နိရယဘဝန	၂၂၃
နိရတ္တိလက္ခဏာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၂၉
နိသဇ္ဇဒေါသာ ဆ	၂၆၀
နေယျတ္ထ	၅
နေယျပထာ ပဒ္ဓ	၃၄၀
နှာရှနိ နဝသတာနိ	၂၆၃
[ပ]	
ပကတိမံသစက္ခုနာ ယောဇနံ ပဿတိ	၃၃၁
ပစ္စဝေက္ခဏာနံ ဝိဘာဝနာ	၃၀၀-၁-၂
ပစ္စဝေက္ခဏာနိ စတ္တာရိ	၅၀
ပဉ္စဝိဉ္ဉာဏာ ဇာယန္တိ ပဉ္စမေ သတ္တာဟေ	၂၁၅
ပဉ္စာတပ	၁၇၇
ပဋိပတ္တိ	၂၃၃
ပဋိပတ္တိသာသနံ	၂၃၄
ပတ္တိ	၁၂
ပမာဒဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဖ-ဗ-ဘ]	
ဖရုသဝါစာယ သမ္ဖာရာ တယော	၁၀၁
ဖလဋ္ဌော	၂၂၁
ဗဟာဝိက္ခေပက	၂၉၄
ဗုဒ္ဓါနံ အာဏာခေတ္တံ	၃၃၆
ဇာတိခေတ္တံ	၃၃၆
ဝိသယခေတ္တံ	၃၃၆
ဗုဒ္ဓါနာမ ဒွေ နတ္ထိ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ	၂၇၅
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၅၆
ဗောဓိ	၅၆
ဗျဉ္ဇနပါဋိဟာ ဆဋ္ဌိဓေ	၂
ဗျသနာနိ ပဉ္စ	၆၆-၇
ဗျာဓိ	၆၂
ဗျာပါဒဿ သမ္ဖာရာ ဒွေ	၁၀၂
ဗြဟ္မဿရော	၃၀၇
ဘဇ,သမ္ဖဇာဒိနံ ဝိဿေသာ	၂၂၂
ဘက္ကုနကာရကာ	၂၂၇
ဘဗ္ဘာဘဗ္ဘာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၇၄
ဘယာနိ စတ္တာရိ	၅၀
ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော	၁၉၉
ဘဿကာရကာ	၂၂၇
ဘာတာ	၂၂၃
ဘိက္ခု	၀၂
ဘေဇနေ	၃၄၄
[မ]	
မံသစက္ခု	၂၀၇
မံသပေသိယော နဝသတာနိ	၂၆၃
မက္ခဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ပ]	
ပရိကမ္မ,အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဿေသာ	၂၇၅
ပရိက္ခာရဿဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၄၁၁
ပရိက္ခာရာ အဋ္ဌ	၄၀၀-၉
ပရိတ္တာနံ အာဏာဖရဏံ	၃၃၆
ပရိပုဏ္ဏာ	၂၉၀
ပရိယတ္တိ	၂၃၄
ပရိယတ္တိ နာမ ဗုဒ္ဓဝစနံ	၂၉၀
ပရိယတ္တိသာသနံ	၂၃၄
ပရိဿယာ ဒွေ	၅၁
ပဝန	၁၉၀
ပဋိဘဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
ပါဏာတိပါတဿ ..သမ္ဖာရာ ပဉ္စ	၉၀
ပါနာနိ အဋ္ဌ,ကောဒသဒ္ဓ၀-၉၊၃၅၅	
ပါရာ	၆၉
ပါရာ၇	၇၀
ပိတာ	၂၂၃
ပိသုဏဝါစာဒိနံ ဝါစာ ဆ ၁၀၀-၂	
ပိသုဏဝါစာယ သမ္ဖာရာ စတ္တာရော	၁၀၁
ပိတိ ပဉ္စဝိဓာ	၁၁၁
ပိတိသုခါနံ ဝိဿေသာ	၁၁၁
ပုဂ္ဂလာ စတ္တာရော	၃၃၀
ပုတ္တော	၂၂၄
ပုထုဇ္ဇနာနံ နိဒ္ဒေသော	၂၃၅-၆
ပုထုပညာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၀၀
ပုရိသာ ပဉ္စ	၂၅၄
ပေတဿေယျာ	၃၅၀
ပေတ္တိဝိသယာနံ ဒုက္ခာ	၁၁
ပေါနောဘဝိကာ	၁၇၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မဂ္ဂညူ,မဂ္ဂဝိဒူနံ ဝိသေသာ	၂၅၅
မဂ္ဂါနံ ကိလေသဿ ပဟာနံ	၁၇၃၊၂၄၄
မဏ္ဍမံသာနံ အာနိသံသာ	၃၀၁
မဏ္ဍရိယဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
မဏ္ဍရိယာနိ ပဏ္ဍ	၉၆
မဒဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၄
မရဏံ တိဝိဓံ	၆၂
မဟာပညာဒိနံ နာနတ္တံ	၂၀၀
မဟာမဏ္ဍာ တယော	၂၆၀
မဟာသိလက္ခန္ဓ	၂၃၇
မာတာ	၂၂၃
မာတိပက္ခိကာ သာလောဟိတာ	၂၂၄
မာနဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
မာနာနံ ဘေဒါ	၁၈၀
မာနုသိကာနံ ဒုက္ခာ	၆၅
မာယာယ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
မာရဓိတရာ တိယော	၂၆၃
မာရိသာတိ ပိယဝစနံ	၂၂၆
မိဆ္ဆာဇီဝါနံ အာဒီနဝါ	၃၅၀
မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဥပဂူနကာရဏာနိ	၃၃၅
မုစ္ဆ,ဝိမုစ္ဆ,ပရိမုစ္ဆာနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၁၇၆
မုဏ္ဍကုဋ္ဌဗြိကဇီဝိက	၃၅၆
မုတ္တကရိသာဒိဋ္ဌာနာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၆၃
မုတ္တ,ဝိမုတ္တ,ပရိမုတ္တာနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၁၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ-ယ]	
မုနယော ဆ	၁၅၂
မုသာဝါဒဿ သမ္ဘာရာ စတ္တာရော	၁၀၀
ယက္ခသုကရ	၃၇၁
[ရ]	
ယောနိနံ ဝိဘာဝနာ	၂၁၄
ရတ္တိ တိယော	၃၅၀
ရထ	၁၂
ရသာနံ ဝိဘာဝနာ	၃၀၀
ရာဂစရိတာဒိနံ ဝိဘာဝနာ	၃၄၀
ရာဇပဗ္ဗဇိတာနံ မာနာ	၁၀၂
ရိတ္တ,ဝိရိတ္တ,ပရိရိတ္တာနံ ဝိသေသာ	၂၂၂
ရောဂ	၅၁
[လ-ဝ]	
လက္ခဏ	၃၆၄
လာဘမဏ္ဍရိယ	၉၅-၆
လိင်္ဂပဗ္ဗဇိတ	၃၂၇
လောက	၃၇
လောကဓာတူနံ ပမာဏံ	၃၃၆
ဝစန,ဗျပ္ပထာနံ ဝိသေသာ	၉၇
ဝဏ္ဏမဏ္ဍရိယ	၉၅-၆
ဝတ္တမာနာ,နာဂတက္ခန္ဓာနံ အသမ္မိဿတာ	၁၃၀
ဝတ္ထကောဋ္ဌာဂါရ	၁၂
ဝါစာပလာပါဒိနံ ဝိသေသာ	၂၂၁
ဝါဒါ နဝ	၂၄၆
ဝိစိကိစ္ဆာယ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
ဝိညာဏဿ နိဒ္ဒေသော	၁၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သန္တောသာ တယော	
ဒွါဒသ	၂၀၇၊၄၁၂
သဒ္ဒိဋ္ဌ	၂၉၃
သဒ္ဓိဓိနံ ဝိဘာဝနာ	၃၂၅
သဒ္ဓေဿ ပဗ္ဗဇိတာ	၃၄၀
သဒ္ဒေ ဓမ္မာ	၁၉၂
သမဂ္ဂ, သမ္မောဒမာန,- အဝိဝဒမာနာနံ ဝိသေသာ	၂၂၃
သမထော တိဝိဓော	၃၄၂
သမ္မယုတ္တ	၂၀-၁
သမ္ဘတ္တ	၂၉၃
သမ္မပ္ပလာပဿ သမ္ဘာရာ ဒွေ	၁၀၁
သမာဓိ,ဝိပဿနာနံ ပဋိပါဋိ	၂၇၂
သမ္မာဒိဋ္ဌိ,မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနံ ဝိသဘာဂါ	၁၇၀
သယမ္ဘူ။	၃၀၉
သရီရဂန္ဓဿ နဿနကာလော	၃၆၃
သဟဂတသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၁
သဋ္ဌာယတနဿ ပစ္ဆယော နာမရူပံ	၁၉၀
သာဒ္ဒေယျဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
သာမဂ္ဂိနံ ဘေဒါ	၂၂၂-၃
သာရမ္ဘဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၅၃
သိန္ဓဝါ	၃၀၄
သိလံ ပဝတ္တာတိ လောကေ ဗုဒ္ဓေ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နေပိ	၁၀၃
သိလအဓိသိလာနံ ဝိသေသ၊ာ	၁၀၂-၃
သုတ,မုတ,ဝိညာတာနံ ဝိသေသာ	၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝိသေသာ	၁၀၉၊၁၁၀
ဝိပဋ္ဌိတည္ဟု	၅
ဝိဝါဒကာရကာ	၂၂၇
ဝိဝေကာ တယော	၂၀၉
ဝိသယက္ခေတ္တေ ပမာဏ-ပရိဏ္ဍေဒေါ နတ္ထိ	၃၃၆
ဝိသဒိရ	၀၀
ဝေဇ္ဇကမ္မာရဟာ	၃၅၄
[သ]	
သံဃိကဘဏ္ဍာဂာဇနာနံ ဝိဘာဝနာ	၃၅၀-၁-၂
သံယမသံဝရာနံ ဝစနတ္ထော	၁၀၇
သံဝရော ပဗ္ဗ	၁၀၅
သံဝေဂဝတ္ထူနိ အဋ္ဌ	၄၁၇
သံသဂ္ဂေါ ပဗ္ဗဝိဓော	၂၀၉
သံသဋ္ဌသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၁
သက္ကာရ,ဂရုကာရ,မာန,ပူဇာနံ ဝိသေသာ	၁၇၆
သဏ်ဍီ,ဂဏ်ီနံ ဝိသေသာ	၃၀၀
သဗ္ဗ,တဒ္ဆ,တထ,ဘူတ,ယာထာဝ-အဝိပရီတာနံ အတ္ထ-ဝိဘာဝနာ	၁၇၇
သဗ္ဗိကိရိယာ ဒုဝိဓာ	၁၉၉
သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော	၃၀
သတိယာ လက္ခဏရသာဒိနိ	၃၀
သတ္တာနံ မရဏံ	၂၁၀
သဒေဝကာဒိဘူမိနံ ဝိဘာဝနာ	၂၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သောစ,ကိလမ,ပရိဒေဝါနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၂၁၇
သော ဝေါ မမစ္ဆယေန သတ္ထာ	၁၂၇
[ဟ]	
ဟတ္ထိဝတိကာ	၁၈၈
ဟတ္ထိ	၁၂
ဟဒယသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၉
ဟသိတ,လပိတ,ကီဋ္ဌတာနံ ဝိဘာဝနာ	၉၂
ဟာသပညာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၀၀
ဟိရိ,ဩတ္တပ္ပါနံ ဝိသေသာ	၄၈၊၅၀
ဟိန,မစ္ဆိမ,ပဏီတဂ၁မာနံ ဝိသေသာ	.. ၁၃
ဟေတု,နိဒါန,သမ္ဘဝါဒီနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၃၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သုတ္တ,ဂေယျ,ဝေယျာ-ကရဏာဒီနံ ဝိသေသာ	၂၃၃
သုဒ္ဓိ,ဝိသုဒ္ဓိ,ပရိသုဒ္ဓိနံ အတ္ထဝိဘာဝနာ	၁၅၆
သုပိနကာရဏာနိ စတ္တာရိ	၃၆၅
သုပိနကာလ	၃၆၅
သုပိနသတ္ထ	၃၆၄
သုပိနာနံ ဘေဒါ	၃၆၅
သုရာ ပဿ	၃၁၀
သုသာနဿ သက်မနံ	၃၄၅
သူရော	၂၄၉
သေက္ခာနံ ဝိဘာဝနာ	၂၂၁
သေနဂ်ါနိ စတ္တာရိ	၁၂
သေနာသန	၂၃၁
သေနာသနာနံ ဝိဘာဝနာ	ဂ၃
သေယျာ စတသော	၃၅၀

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အင်္ကုရ	၁၀၃
အစေလက	၆၆
အဇပါလနိဂြောဓ	၂၆၃
အဇ္ဇဝဏ္ဏ	၂၇၃
အဝိဓိနိရယ	၃၆
အသောကမဟာရာဇာ	၁၆၀
အဟိတုက္ကိက	၆၁
[အာ-ဥ]	
အာနန္ဒ ဂါဂျုဂေါဝိန္ဒဂေါဝိန္ဒ	
အာနန္ဒဗ္ဗေရ	၁၆၆
ဥက္ကဝေလာဟက	၁၃၃
ဥတ္တိယ	၁၀၆
ဥပ္ပလ	၆၅
[က]	
ကကုသန္ဓ	၄၁၃
ကလဟဝိဝါဒ	၂၇၃
ကဿပ	၄၁၃
ကာသိကောသလဒီဃနခဒ	၁၂
ကုသာဝတီရာဇာဓာနီ	၃၃
ကေသရသီဟ	၂၅၃
ကောဏာဂမန	၄၁၃
ကောဏ္ဍည	၄၁၃
ကောဝိဠာရရုက္ခ	၃၀၇
ကောသလရာဇာ	၁၆၀

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ-ဂ]	
ခိဠာပဒေါသိက	၁၃၃
ဂိရိမာနန္ဒ	၂၃၂
ဂေါတမ	၁၅၄၊၂၆၁၄၁၃
ဂေါတမီ	၁၂၆-၇
[စ]	
စက္ကဝါဠပဗ္ဗတ	၁၃၃
စန္ဒာဘဗြာဟ္မဏ	၁၀၅
စာဠကသကုဏ	၁၀၇
စုန္ဒ	၁၅၀
စူဠဝျူဟ	၂၇၃၊၃၁၆
[တ]	
တက္ကာရိ	၄၁၃
တိမိ (မစ္ဆ)	၂၆၀
တိမိင်္ဂလ (မစ္ဆ)	၂၆၀
တိမိတိမိင်္ဂလ (မစ္ဆ)	၂၆၀
တိဿမေတ္တေယျ	၂၂၆
တုဝဋ္ဋက	၂၇၃
တုသိတ	၁၃၃
[ဒ]	
ဒဏ္ဍ	၁၃၁
ဒဓိဝါဟန	၂၁
ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓ	၁၅၃၊၄၁၃

နာမာနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မဟာသီဝတ္ထေရ	၃၀၃
မာဂဏ္ဍိယ	၂၆၃-၄၊၂၆၆-၈
မာရပါသ	၃၅
မာရဗဇ္ဈိသ	၃၅
မိဂဒါယ	၁
မိတ္တ	၁၃၁
မေတ္တေယျ	၂၂၆
မေဓင်္ကရ	၄၁၃
[ယ-လ-ဝ-သ]	
ယုဂန္ဓရ	၃၃၀
လောဏသာဂရ	၂၄၂
ဝိသာခါ	၅၉၊၁၉၂
ဝေလာမ	၁၀၃
ဝေဿန္တရ	၁၀၃
သက္က	၂၂၈
သက္ကမုနိ	၁၅၃
သန္တုသိတ	၂၂၈
သမဏဂေါတမ	၃၆၀
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယ	၂၇၃
သရဏင်္ကရ	၄၁၃
သဟမ္ပတိ (ဗြဟ္မာ)	၄၄၊၁၆၀
သာကိယ	၃၇၃
သာရိပုတ္တ	၂၆၀၊၃၀၆၊၄၀၂
သာရိပုတ္တတ္ထေရ	ဂ
သိနေရု	၁၆၀
သိနေရုပဗ္ဗတ	၁၃၃
သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ	၂၂၈
သုန္ဒရီ	၁၆၆
သုဘဒ္ဒ	၄၄
သောရေယျသေဋ္ဌိပုတ္တ	၁၀

နာမာနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဓ-န]	
ဓမ္မရက္ခိတ	၂၁၉
ဓောန	၁၇၉
နန္ဒမာဏဝက	၁၀
[ပ]	
ပဇ္ဇသိခ	၃၂၇
ပဋိသန္ဓိဒါ	၃၉
ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာ	၃၈၇
ပတ္တုဏ္ဏစီဝရ	၂၈၇
ပဒုမ	၆၅
ပဒုရ	၂၅၀
ပဒုရပရိဗ္ဗာဇက	၂၅၂
ပဟာရာဒ (အသုရ)	၃၂၇
ပါရိစ္ဆတ္တက	၃၈၇
ပုဏ္ဏရိက	၆၅
ပုဏ္ဏာ	၁၈၉
ပုဏ္ဏာထေရ	၁၂၇
ပုရာဘေဒ	၂၇၄
[ဗ-မ]	
ဗိမ္ဗိသာရ	၁၆၀
ဗုဒ္ဓရက္ခိတ	၂၁၉
ဗေဒမိမက္ခ	၁၆၀
ဗြဟ္မလောက	၃၆
မဏ္ဍန်္ကိကထေရ	၂၈၆
မနောပဒေါသိက	၁၃၃
မဟာကစ္စာန	၂၆၇-၈၊၂၇၈
မဟာနိဒ္ဒေသ	ဂ
မဟာဗောဓိရက္ခ	၂၅၀၊၃၉၁
မဟာဗျူဟ	၂၇၃
မဟာမာယာ	၂၂၈
မဟာမောဂ္ဂလ္လာန	၂၉၃

မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ....သီဟဠပေါတ္ထကံ၊ သျာ....သျာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ....ကမ္မောဇပေါတ္ထကံ၊ ဋ္ဌ....ဋ္ဌဂ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က....ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ....ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

[အ]

အက္ခာတုံ = သဒ္ဒါကုံ (က) ၂၁၉
အက္ခိလောမေဟိ = အက္ခိကူပေဟိ (သီ၊ သျာ) အက္ခိပခုမေဟိ
.. (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၇၃-ဝိဋ္ဌေ) ၁၃၅
အဂဒန္တိ = အမရန္တိ (သီ) ၈၈
အဂ််လဋ္ဌိ = အဂ်ုလဋ္ဌိ (သျာ) အဂ််သန္ဓိ (က) ၃၀၁
အဋ္ဌသတ = အဋ္ဌသတံ (သီ၊ သျာ) ၁၃၈
အဋ္ဌသု ဌာနေသု = အဋ္ဌသု အညာဏေသု (က) ၈၂
အတမ္မယတာပဇ္ဇနေန = အသမုဿိတာပဇ္ဇနေန (သျာ) ၂၆၅
အတ္တဂုဟဏဝသေန = အတ္တရာဂဝသေန (သီ) ၈၁
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ သျာ) ၁၅၀
အတ္တနာ ယောဂံ = ဝေါ ယောဂံ (က) ၄၀၀
အတ္တာနံ = အတ္တံ (သီ၊ သျာ၊ က) ၂၂၅
အတ္တာနံ ဝဓေန္တသ = အတ္တာနံ တပန္တသ (က) ၆၁
အထ = အထ ဝါ (သီ) ၁၉၆
အထ အာသနေသု = ပုထုအာသနေသု (သီ၊ သျာ) ၃၇၃
အထသ် သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ = အထ နံ သသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ) ၁၁၃
အဓိပစ္စတ္တံ = အာဓိပစ္စံ (သီ) အာဓိပစ္စတ္ထံ (သျာ) ၁၇၆
အဓိမတ္တတက္ကာယ မုခ်ံ အနာပန္နော = တက္ကာယ အမုခ်ိတော
(သီ၊ သျာ၊ က) ၄၁၂

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌင်္ကာ

[အ]

အဓိဟရိတဿ = အဝသာဒိတဿ (သီ) အဝသာရိတဿ (သျာ) ၂၂၇
အဓုနုပ္ပတ္တိကေ = အနုပ္ပတ္တိကေ (က) ၄၁၂
အဓေဿိတိ ကန္တေသိ = အဓေါဒိတိ ကမ္ပေသိ (သီ) ၁၈၅
အနဝဇ္ဇယော = အနဝဇ်ံယော (သီ၊က) ၃၀၁
အနိဋ္ဌရိတိပိ = အနုဒ္ဓရိတိ (သီ) ၃၀၅
အနိဋ္ဌိကာရဏံ = အနိဋ္ဌကာရဏံ (သီ၊က) ၁၀၇
အနိဗ္ဗိဒ္ဓ = အနိဝိဋ္ဌ (သီ၊သျာ) ၃၉၉
အနုအနုဗျဉ္ဇနတော = အနုဗျဉ္ဇနတော (သီ၊သျာ၊က) ၃၄၃
အနုဂ္ဂမေန္တော = အဝေါဂ္ဂမန္တော (သီ၊သျာ) ၂
အနုပစာရဋ္ဌာနံ = အသဉ္ဇရဏဋ္ဌာနံ (က) ၀၃
အနုပဝိဋ္ဌာ = အနုပတိဋ္ဌာ (က) ၃၇၇
အနုဿရတိ = အနုဝတ္တတိ (သီ) အနုဂစ္ဆတိ (သျာ) ၁၃၉
အနေကတ္ထဝတ္တာ = အနေကတ္ထမတ္တော (သီ) ၅
အန္တောဂတ္တာ = အန္တောဂဏ္ဌော (သီ၊သျာ) ၂၄၆
အပဂ္ဂမိတ္တာ = အပသက္ကေတ္တာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၂-ပိဋ္ဌေ) ၁၀၇
အပစ္ဆဂ္ဂိတ္တာတိ = အပဋိဂ္ဂိတ္တာတိ (သီ၊သျာ) ၁၉၂
အပနီတမ္ပိ သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန = အပနီတံ၊ တံ
သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန (က) ၁၂၁
အပသက္ကနံ = အပသက္ကိတံ (သီ) ၀၅
အပုဏ္ဏတပဥ္ဉာနံ = ပုဏ္ဏတပဥ္ဉာနံ (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၅၉-ပိဋ္ဌေ) ၂၆၂
အပုတိဋ္ဌာနံ နာမ = အပုဝိသနဋ္ဌာနံ နာမ (သျာ) ၃၅၃
အဗ္ဘဟိတသလ္လောတိ = အဗ္ဘူဟိတသလ္လောတိ (သျာ) ၁၆၃
အဗျတ္တသရေန = ပဒေန (သီ၊သျာ) ၂၅၀
အဗျာပဇ္ဇံ = အဗျာပဇ္ဈံ (သီ) ၄၀၅
အဘဗ္ဗုပ္ပတ္တိကဘာဝေန = ပဿဒ္ဓုပ္ပတ္တိကဘာဝေန (သျာ) ၁၇၃
အမဋ္ဌဝစနန္တိ = န ပဋိတဝစနန္တိ (သီ) ၄၁၄
အမတပရာယနန္တိ = အမတပရာယဏန္တိ (သီ) ၂၉၉
အယံ ဟိ ဂမ္ဘီရာနုဂတဋ္ဌေန = အယံ ဟိ ဒုရုဂ္ဂမဋ္ဌေန (သီ၊သျာ) ၇၂
အယမသ = အယမ္ပိသ (သီ) ၂၀၀

[အ]

အယာထာဝဝိမုတ္တိယေဝ စေတောဝိမုတ္တိသညိတာ =
အယာထာဝဝိမုတ္တသေဝ သတော ဝိမုတ္တိသညိတာ (သီ) ၁၇၉
အရညတော ဝါ = အညတော ဝါ (သီ၊သျာ) ၃၅၀
အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ = အရိယဖလဝိမုတ္တိ (သျာ) ၂၉၀
အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈော = အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈကာ (သီ၊သျာ၊က) ၈၇
အရူပမဂ္ဂသမင်္ဂိနော = အရူပစိတ္တသမင်္ဂိနော (သီ၊သျာ) ၃၁၃
အလက်ရိတ္ထာ ဝါ = အာလိင်္ဂိတ္ထာ ဝါ (ပဋိသံ-ဋ ၂-၂၅၆-ဝိဋ္ဌေ) ၂၅၇
အဿနန္တိ ပါသာဒိကံ = ဘဒ္ဒကန္တိ သဿိရိကံ (သီ) သဿိရိကံ (သျာ) ၃၃၁
အဝနမိတံ = နမိတံ (သီ) ၂၄၈
အဝသဝတ္တိသလ္လက္ခဏဝသေန ဝါ = အဝသိယပဝတ္တိ (သီ)
သလ္လက္ခဏဝသေန ဝါ (က) ၃၈၅
အဝိဇ္ဇာနသယဿ = မောဟဿ (က) ၂၀၆
အဝိယောဂဓမ္မော = အဝိယောဂဓမ္မော ဝိယ (သျာ၊က) ၂၁
အဝိသယဘူတမ္ပိ = ဝိသယဘူတမ္ပိ (က) ၂၆၀
အဝေါက္ကမံ = အဝေါက္ကမ္မ (က) ခု ၁-၄၂၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၃၀၄
အဝေါက္ကမေန္တော = အဝေါက္ကမန္တော (သီ၊သျာ) ၂
အသဋ္ဌာမာယာဝိကာယ၊ သုမေဓော အမတာဘိမုခေါ = အသဋ္ဌာ-
မာယော သောတာသ၊ သုမေဓော အမတာမုခေါ (ဝဇိရဗုဒ္ဓိ) ၇
အသဋ္ဌာမာယာဝိတ္ထာ = အသဋ္ဌာမာယာစိတ္တာတ္ထာ (က) ၇
အသဒိသဒါနအဂ္ဂတ္ထာ = အသဒိသကာနံ အဂ္ဂတ္ထာ (သီ)
အသဒိသတ္ထာ (သျာ) ၂၅၃
အဟိနကုန = အဟိမဂိုသ (က) ၇၉

[အာ]

အာစရိယတော = အာစရိယံ (သီ) ၃၀၉
အာမိသဂိဒ္ဓေါ = အာမိသဒါယာဒေါ (မ-ဋ ၁-၁၁၁-ဝိဋ္ဌေ) ၅၄
အာဘတံ ဘတ္တဘောဇနံ = အာဂတံ ဘတ္တဘောဇနံ (သီ၊သျာ၊က) ၃၀၁
အာရညိကင်္ဂန် = အာရညကင်္ဂန် (သီ) ၁၆၉
အာရမ္မဏကရဏဝသေန နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန နိကေတသာရိတိ =
အာရမ္မဏကရဏဝသေန နိဝါသဋ္ဌာနံ သာရိတိ (သံ-ဋ ၂-၂၃၉) ၂၆၉

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[အာ-ဋ္ဌ]

အာရမ္မဏော = အာရမ္မဏောဝ (သျာ၊က) ၁၄၄
အာလယေ = အာဝါသေ (သီ၊သျာ၊က) ၈၄
ဋ္ဌာမတ္တံ = အဗ္ဘာစိက္ကံ (သီ၊သျာ) ၁၇၆
ဋ္ဌိတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနသဿ = ဋ္ဌိတိဋ္ဌိတဓာရာယ (သီ၊သျာ၊က) ၃၅၃
ဋ္ဌမာနံ = ဋ္ဌာနံ (သီ) ၁၇၆
ဋ္ဌိကာရဏံ = ဋ္ဌကာရဏံ (သီ၊က) ၁၀၇
ဋ္ဌ နိစ္စာတုရော ဝေဇ္ဇော၀ = ဓေနိစ္စာတုရော ဝဏ္ဏော၀ (သီ၊သျာ၊က) ၆
ဋ္ဌိယာပထသဒ္ဒါတံ = ဋ္ဌိယာပထသဒ္ဒိသိတံ (သီ၊သျာ) ၂၉၂

[ဧ]

ဥဏ္ဏေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ = ...ဒိဋ္ဌိရာဂေါ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၉၀-ဝိဇ္ဇေ) ၃၄
ဥတ္တရံ = ဥတ္တရိ (က) ၂၅၀
ဥဒကဋ္ဌာနကထာ = ကုဋ္ဌဋ္ဌာနကထာ (သီ) ၃၄၇
ဥဒယဗ္ဗယဝိဋ္ဌိတတ္တာ = ...ပရိဝိဋ္ဌိတတ္တာ (သီ)၊....ပဋိဝိဋ္ဌိတတ္တာ (က) ၆၀
ဥပစိန္တာ၀သေန = သုခုမစိန္တာ၀သေန (သျာ) ဥပါယစိန္တာ၀သေန (က) ၁၇၀
ဥပဓုဝလိတော = ဥပေစ္စ ပါလိတော (သီ၊သျာ) ၂၄၉
ဥပနေန္တော = ပါပေန္တော (သျာ) ၃၀၇
ဥပရိဈာနင်္ဂါနံ ပစ္စနီကပဋိပက္ခဘာ၀ဒဿနတော = ဥပရိဈာနင်္ဂ-
ပစ္စနီကပဋိပက္ခဘာ၀ဒဿနတော (အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၂၁၀-ဝိဇ္ဇေ) ၁၀၉
ဥပဓုဘာကိတ = ဥပဓဘာကိတ (သီ၊သျာ) ၂၂၁
ဥပဋ္ဌော = ကုပဋ္ဌော (က) ၂၇၉
ဥပါဒေန္တိသဿ = န ဥပါဒေန္တိသဿ (က) ၁၅
ဥမ္မဋ္ဌေတ္ထာ = ဥမ္မတ္တေတ္ထာ (သျာ) ၁၀၉
ဥမ္မေဂေါတိ ဘီရုကော = ဥမ္မေဂေါတိ တုရိတော (သီ) ၃၄၀
ဥသ္မနာ = ဥသ္မာနာ (သျာ) ၆၀
ဥဿာပေတ္ထာ = ဥစ္စာပေတ္ထာ (က) ၁၀၇

[ဦ]

ဦကာသိရမတ္တံ = မုဂ္ဂပဋ္ဌလမတ္တံ ဦကာသိသမတ္တံ (က) ၁၃၆
ဦဟနံ = ဩဟနံ (သျာ၊က) ၁၄၁

[ဇ-ဩ]

ဇကေလွေ = ကေစွေ (ပါဠိယံ) ၂၁၃
ကေပဒမွိ = ကေသရမွိ (က) ၂၅၁
ဇကေကော = ဇကေကာ (သီ၊သျာ၊က) ၅၆
ဇကေသံ = ဇတေသံ (သီ၊သျာ) ၃၉၁
ဇဝံ တဝ သေနံ = ဇဝံ မာရသေနံ (သျာ) ၂၀၃
ဇဝံ ပဟာနံ ဝုစ္စမာနံ = ဇဝံ ပဟာနေ ဝုစ္စမာနေ (က) ၁၁၀
ဇဝမယံ = ဇဝမသေ (က) ၃၀၀
ဇသ = ဇဝံ (သီ၊သျာ) ၁၉၇
ဩက္ကန္တိတွာ = ဩက္ကန္ဒိတွာ (သီ၊သျာ၊က) ဩက္ခန္ဒိတွာ
(ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၉၁-ပိဋ္ဌေ) ၅၅
ဩက္ကန္တိတွာ = ဩက္ခန္ဒိတွာ (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၉၁-ပိဋ္ဌေ)
ဩက္ကန္ဒိတွာ (သီ၊သျာ၊က) ၄၀
ဩဲ့ဃဟိ = ဩဃေတိ (သီ) ၁၅
ဩဋ္ဌမံသံ = ဩဋ္ဌမံသေ (သီ၊သျာ) ၃၆၂
ဩတရိတွာ = ဩနမိတွာ (သျာ) ၁၃၂
ဩဓိဂ္ဂါဟောတိ အဝဓိယိတွာ ဂါဟော = ဩဒိဿဂ္ဂါဟောတိ
အဝိသေသေတွာ ဂါဟော (သျာ) ၁၇၇
ဩပမ္မသံသန္ဒနံ = ဩပမ္မသမ္ပဒါဒနံ (သျာ) ၁၉၀
ဩရတော = အာရတော (သီ၊က) ၂၀၃

[က]

ကကဏ္ဋကော = ကုကဏ္ဋကော (သီ) ၁၆၃
ကဏ္ဍကောတိ = ကဏ္ဋကောတိ (သီ၊သျာ) ၂၃၁
ကဏ္ဍ = ကဏ္ဍစီ (သီ) ၃၀၀
ကန္တိတွာ = အတိက္ကမိတွာ အတိက္ကမိတွာ (သီ) ၂၄၁
ကပ္ပနာဋ္ဌကဝိလပ္ပနာဒိ = ...ဝိလမ္ဗနာဋ္ဌကာဒိ (သီ) ၁၀၁
ကမ္မကာရဏကာရကာ = ကမ္မကာရဏိကာ (သီ၊သျာ) ၃၇၄
ကရဝိန္ဒာဒိ = ကရဝိဠ္ဍာဒိ (သီ) ကာဠဝဏ္ဏာဒိ (သျာ) ၃၃၂
ကာမရတ္တံ = ကာမရဂ္ဂန်ံ (သျာ၊က) ၄၇
ကာယဝါစာကိရိယာဟိ = တထကိရိယာဟိ (က) ၃၆၁

[က]

ကာယေ ဆန္ဒရာဂဿ ပဟာနန္တိ ကာယေ တဏှာဆန္ဒရာဂဿ
ပဇဟနံ = ကာယဆန္ဒရာဂဿ ပဟာနန္တိ ကာယတဏှာဆန္ဒ-
ရာဂဿ ပဇဟနံ (သီ၊က) ၁၅၂
ကိံပနေတ္ထ = ကိမ္ပနေတ္ထ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၉-ဝိဋ္ဌေ) ၁၉၄
ကိဠိရပိ = ကိဠိဒပိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃၂-ဝိဋ္ဌေ) ၆၆
ကိလေသကာလုဿယဿ = ကိလေသကာလုသိယဿ (က) ၁၁၇
ကုလဈာပကော = ကုလဃာတကော (သီ) ကုလဈာမကော (က) ၂၄
ကေကာ = ကောက်ာ (က) ၅၁
ကော နာမ = န ကောစိ နာမ (သီ) ၃၆၅
ကောရစကကောရစကောတိ = ကောရဉ္ဇကကောတိ ဝါ (သီ)
ကောရဇကောတိ ဝါ (သျာ) ၂၉၄

[ခ]

ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ = ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၄-ဝိဋ္ဌေ) ၁၀၁
ခရခါဏုမ္ပိ = ခဒိရခါဏုမ္ပိ (သီ၊သျာ) ၂၃၅
ခုဒ္ဒါ = ခုဒါ (သီ) ၃၀၁
ခုဒ္ဒိကာဝိတိ = ခုဒ္ဒကာဝိတိ (သျာ၊က) ၁၁၁
ခေပေတ္ဝာ = ဗျာပေတ္ဝာ (သီ၊သျာ) ၂၅၈

[ဂ]

ဂဏနဝသေန စ = ဂုဏဝသေန စ (သီ) ၂၅၄
ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ = ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော (သီ၊သျာ) ၁၁၇၊၁၂၅
ဂတေ ဋ္ဌိတေတိ ဇ္ဈေ = ဂတေ ဋ္ဌိတေ နိသိန္နေတိ ဇ္ဈေ (သဗ္ဗတ္ထ) ၄၀၇
ဂန္ဓကာရဒယော = ဂန္ဓိကာဒယော (သီ၊ သျာ) ၃၅၁
ဂန္ဓဗ္ဗော = ဂန္ဓဗ္ဗော (သီ) ၁၃၃
ဂဗ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတသယနဃရာနိ = ဂဗ္ဘပဋိမဏ္ဍိတသယနဃရာနိ (သျာ) ၂၉၅
ဂရုသံဝါသေ = ယောဂါနုရူပဝါသေ (သျာ) ၇၆
ဂါမဒါရိကာ = ဂါမဒါရကာ (သီ၊သျာ) ၂၁၄
ဂုဏဝသေန စ = ပဂုဏဝသေန စ (သီ၊သျာ) ၄၃
ဂုဏဝိသိဋ္ဌသဗ္ဗသတ္တာဇ္ဈာမဂရုဂါရဝါဓိဝစနံ = ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တာဇ္ဈာမ-
ဂရုဂါရဝါဓိဝစနံ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၉၄-ဝိဋ္ဌေ) ၂၂၀

နာနာပါဌာ ဝိဇ္ဇက်ာ

[ဂ-စ]

ဂုမ္ဗတ္ထာ = ဂင္ထတ္ထာ (သျာ) ဂုမ္ဘတ္ထာ (က) ၂၂၊
ဂေစံ ဝါ ပန ပဝနသင္ကန္တိ = ဂေဓာနံ သင္ကန္တိ (သီ) ၃၂
ဂေါဏပတာသံ ဝိယ = ဃောရဝိသံ ဝိယ (သျာ၊က) ဂ၉
စဇ်တ္ထာ = ဆေတ္ထာ (က) ဆိတ္ထာ (သျာ) ဂဂ
စဇ်တ္ထာ = ဝဇ္ဇေတ္ထာ (သီ) ဝိဇဟိတ္ထာ (သျာ) ၇၆
စတုန္နံ = တိဏ္ဏံ (အံ-ဋ ၁-ဂ၅၊မ-ဋ ၁-၅၂၊ဒီ-ဋ ၁-၆၅-ဝိဇ္ဇေသုပိ) ၁၅၇
စဘုဗ္ဘိံ = စတုဗ္ဘိံ စတုဗ္ဘိံ (ဂ၊ပဋိသံ-ဋ ၁-ဂ၄-ဝိဇ္ဇေပိ) ၁၅၀
စတုဗ္ဘိံ ဝါ = စတုဗ္ဘိံ ဟိ (က) ၂၂ဂ
စမ္မဝဇ္ဇ = စမ္မဗန္ဓေ (က) ၂၄၁
စရတိ = ဝဒတိ (သီ) ၂၇ဝ
စလနော = ဓံသနော (က) ၅ဂ
စာဋကသကုဏ္ဍိ = စာပသကုဏ္ဍိ။စာတသကုဏ္ဍိ (က) ၁ဂ၇
စုဏ္ဏတေလံဝါလဏ္ဍုပကေန = စုဏ္ဏတေလဏ္ဍုပကေန (သီ) ၁၁ဝ
စူဠဗျူဟ = စူဠဝိယူဟ (သီ၊သျာ) ၃၁၆
စေ ဝဒါတာတိ = စေ ပန ဝိဝဒါတာတိ (သီ) ၃၁၆

[ဆ-ဇ]

ဆိန္နိတ္ထာ = လုဇ္ဇိတ္ထာ (က) ၇၃
ဆိန္နပပါတံ = ဥဒ္ဓံ ပါဒံ (က) ၆၄
ဇနန္တံ = ဝနန္တံ (သီ၊က) ၃၉၅
ဇယဂ္ဂါဟံ = နယဂ္ဂါဟံ (သီ၊သျာ) ၇၇
ဇာတိန္တိ = ဇာတိရဃဥ္ဍိ (အဘိ-ဋ ၂-၉၂-ဝိဇ္ဇေ) ၆၆
ဇာတိ အဃဥ္ဍိ = ဇတိရဃဥ္ဍိ (အဘိ-ဋ ၂-၉၂-ဝိဇ္ဇေ) ၆၅
ဇာယမ္ပတိကာနံ = ဇယမ္ပတိကာနံ (သီ၊သျာ) ၄ဝ၄
ဇိရဏာသိဂ်ါလော = ကာဏာသိဂ်ါလော (က) ၂၅၃

[ဈ-ဥ]

ဈာနာနုယောဂဿ = ဇာတာနုယောဂဿ (သီ) ၄ဝ၁
ဉာဏဂ္ဂိနာ = ပရိညာဂ္ဂိနာ (က) ၁၄၇
ဉာဏဖုသနာယာတိ = ဉာဏဒဿနာယာတိ (သီ၊သျာ) ၃၁၂

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌင်္ကာ

[ဓ-ဒ]

ဉာဏမဟာဒီပေါဘာသေန = ဉာဏောဘာသေန (က) ဂ
ဉာဏဝိန္ဒနတ္ထာယ = ဉာဏနိပ္ဖါဒနတ္ထာယ (သီ၊သျာ) ၃၁၂
ဉာဏဝိသယတံ = ဉာဏမယတံ၊ ဉာဏပဿတံ (က) ၂၅၇
ဋ္ဌိတဂုဏံ = စေတောဘူတဂုဏံ (သီ) ဌေတောဘူတဂုဏံ (သျာ) ၁၆၅

[တ]

( ) = တေဟိ (သီ၊သျာ) ၂၀၇
တံ ဧဝ = တံ ဧဝံ (သီ) ၂၀၂
တက္ကိကဝသေန နန ဟောတိ = သဿတဝသေန နန ဟောတိ (သျာ) ၁၆၇
တဇ္ဇောတိကေ ဥဒကသမ္ဖိန္နဋ္ဌာနေ = တဇ္ဇောတိကေ ဂင်္ဂါတီရေ (သီ၊သျာ) ၃၆၀
တဏှာဒိဋ္ဌိကိလေသပပဟာနေန = တဏှာဒိဋ္ဌိလေပပဟာနေန (က) ၁၄၀
တတ္ထ = တေသု (သီ၊သျာ၊က) တီသု (?) ၂၀၉
တတ္ထေဝံ = တတြေဝံ (သီ၊က) ၁၅၉
တထာဝိညတ္တိ = တထာဝစီဝိညတ္တိ (က) ၂၈၂
တထိယာ = တထိဝါ (က) ၃၂၃
တပိတ္ထာန = တေဇိတ္ထာန (သီ၊သျာ) ၂၁၉
တရင်္ဂိစိ နာမ = ဂင်္ဂါစိစိ နာမ (သီ၊သျာ) ၃၄၀
တရိတ္ထာ = စဇိတ္ထာ (သီ) ၆၉
တသ္မိံ ပန = တသ္မိံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ) ၉၉
တဿာတိ ပရဿ = တဿာတိ ပဒဿ (သီ) ၂၉၇
တိဝိဓေနမ္ဗ'ယံ တတော = တိဝိဓေနံ အယံ
တတော (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၉-ပိဋ္ဌေ) ၁၉၅
တုဒိတ္ထာတိ = တုရိတ္ထာတိ (သီ) ၂၆၁
တေဘူမကဓမ္မသင်္ခါတံ = တေဘူမိကဓမ္မသင်္ခါတံ (သျာ) ၉
တေဟိ ပတ္တာသမ္ဗတ္တိံ = တေဟိ သဟ သမ္ဗတ္တိံ (သီ) ၂၇၀
တောသေတ္ထာ = အတ္ထံ ဒသေတ္ထာ (သျာ) ၉၇

[ထ]

ထဒ္ဓတာတိ = ဗဒ္ဓနာတိ (သီ၊သျာ) ၃၂၀
ထုသ = ဖုသ (သီ) ၁၀၇
ထုသကောဋ္ဌကေ = ထုသကောဋ္ဌာသေ (သျာ) ၁၂၀

[၅] .

( ) = ဒသယောဇနတောပိ (က) ၃၆၈
ဒဏ္ဍေန = မန္တေန (သီ) ၂၉၀
ဒဿနတော = နယနတော (ပဋိသံ-ဋ ၂-၂၅၅-ပိဌေ) ၂၅၆
ဒဿေတိ = ပိဒ္ဓံသေတိ (သီ) ပိဒံသေတိ (က) ၂၆၂
ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော = သုခပ္ပဟာနာဒယော (ဝိ-ဋ ၁-၂၄-ပိဌေ)
သုခဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော (အဘိ-ဋ ၁-၂၂၂-ပိဌေ) ၁၂၃
ဒုက္ခေ နိဇ္ဇီဏေ = နိဒ္ဒုက္ခေ နိဇ္ဇီဏေ (သီ၊သျာ၊က) ၃၆၈
ဒုက္ခော = ဒုက္ခဏော (က) ၆၃
ဒုဒ္ဒဋ္ဌိ ပရံ ဥပဟနတိ = ဒုဒ္ဒဋ္ဌိ ပနတ္တာနံ ဥပဟနတိ (သီ၊က) ၆
ဒုန္နိတ္ထရိယတာယ စ = ဒုန္နိတ္ထရကုတာယ စ (က) ၃၀၈
ဒုဗ္ဘိနိဝတ္တာတိ = ဒုဗ္ဘိနိဝတ္တာတိ (သီ၊သျာ၊က) ၁၇၇
ဒုရုဒ္ဓရာတိ = ဒုဒ္ဓရာတိ (က) ၉၀
ဒေါသူပသဋ္ဌတာယ = ဒေါသသူလသဏ္ဌိတတာယ (သီ)
ဒေါသူပသဏ္ဌိတတာယ (သျာ၊က) ၁၄၅
ဒွါရာရမ္မဏသဏ်ဋ္ဌေ ပန = ဒွါရာရမ္မဏသဃဋ္ဌနေန (က) ၃၄၃
ဒွါသဋ္ဌိဒ္ဒိဂတေသု = ဒ္ဒိသဋ္ဌိဓမ္မေသု (က) ၁၇၇
ဒ္ဒိဟိ စိတ္တာသမောဟိတာတိ = ဒ္ဒိဟိ စိတ္တောဟိ သံယုတာ (ပါဠိ)
ဒ္ဒိဟိ စိတ္တေဟ သမောဟိတာ (သီ) ၁၃၀
ဒ္ဓေ သကဒ္ဓေ = သကဒ္ဓေ (သီ၊သျာ) ၃၃၂

[ဓ]

ဓမိတ္တာ = ဖရိတ္တာ (သျာ၊ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ) ၁၁၁
ဓမ္မဂရုတ္တာ = စတုဓမ္မဂရုတ္တာ (သီ၊သျာ) ၇
ဓာတိ ဝိယ = ဓာတီ ဝိယ (က) ၁၂၈
ဓိရာနေကဂုဏာဓိဝါသံ = ထိရာနေကဂုဏာဘိရာမံ (သီ၊သျာ) ၁
ဓုတင်္ဂရသ = ဓုတဝါဒသ (က) ၄၉
ဓုရံ န နိက္ခိပတိ = ဓုရံ ဥက္ခိပတိ (က) ၃၆၁

[န]

န အပေက္ခတိတိ = န အဝေက္ခတိတိ (က) ၃၇၈

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌင်္ကာ

[နံ-ပ]

နံ ဒေါမနဿံ = နံ ပဋိဃံ (သီ၊သျာ) ၂၀၀
နံ ပဋိပဿန္ဒိတိ = နံ ပဋိပ္ပဿရတိ (သီ၊သျာ) ၃၀၄
နံ ပဋိသန္ဓိတိ ဝါ ပါဒ္ဒေါ = နံ အလ္လီယန္ဓိတိ ဝါ ပါဒ္ဒေါ (သီ၊သျာ) ၉၄
နံပ္ပဝေဓန္တိ = ဝေဓေန္တိ (က) ၃၀၅
နံ ဘဝဘောဂါမိသတ္ထံ = နံ ဟိ ဝဠုနတ္ထံ (သီ)
နံ ဘဝဘောဂါဒိအတ္ထံ (သျာ) ၁၂၇
နံရတိတိ နရော = နယတိတိ နရော (က) ၂၂
နံ သောဓေတ္ဝာ ဝိသောဓေတ္ဝာ = နံ ဟေဒ္ဒေတ္ဝာ ဝိဟေဒ္ဒေတ္ဝာ (သီ၊က) ၃၆၉
နံယန = ဒဿန (ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၅၅-ပိဋ္ဌေ) ၂၅၆
နံယနကာလေ = ဒဿနကာလေ (သီ၊သျာ) ၂၅၅
နာနာဂဏ္ဌဝိကသနတော = နာနာဂဏ္ဌဝိသဝနတော (သီ၊သျာ) ၃၉၀
နိန္နပတိဋ္ဌာနံ = ဆိန္နပတိဋ္ဌံ (သျာ) ၂၉၄
နိပတေတ္ဝာ = နိဗ္ဗေဋေတ္ဝာ (သီ) ..၂၇
နိပ္ပရိယာယေန သုဒ္ဓံ ဧဟမေဝ = နိစ္စနိဝါသနဋ္ဌာနဧဟမေဝ
(သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၃၉-ပိဋ္ဌေ) ၂၆၉
နိပ္ပန္နဘာဝံ = နိပ္ပန္နဘာဝံ (သီ)၊ နိဗ္ဗာနဘာဝံ (က) ၇၁
နိဗ္ဗာနံ ဌပေတ္ဝာ = နိဗ္ဗတ္တိံ ဌပေတ္ဝာ (?) ၃၀၅
နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏမနောဒ္ဓါရပုရေစာရိကစိတ္တာသမင်္ဂိ၊ = နိဗ္ဗာန-
ပစ္စဝေက္ခဏပုရေစာရိကဇ္ဈာန စိတ္တာသမင်္ဂိ (သီ) ၂၇၆
နိဗ္ဘယံ = နိဗ္ဗာနံ (က) ၄၀၁
နိမ္မဒနဿ = နိမ္မထနဿ (သီ၊သျာ၊က) ၁၅၄
နိမ္မိတုကာမကာလေ = ရမိတုကာမကာလေ (သီ၊သျာ) ၁၃၃
နိယမဇ္ဈေ = နိယမနဇ္ဈေ (သျာ၊က) ၁၃၇
နိဂုဟန္တာ = နိဂုဟိနော (သီ၊သျာ) ၉၄
နိဝါသဒ္ဌေန = နိဝါသနဋ္ဌာနဒ္ဌေန (သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၃၉-ပိဋ္ဌေ) ၂၆၉
နိဿယတာတိ = နိဿယနာတိ (က) ၃၀၆
နိဟရောတိဝိ = နိဟာရောတိဝိ (သီ၊သျာ) ၃၆၇
နူန = နနု (သီ၊သျာ) ၁၁၀
ပက္ကပူဝေဝိ = ပက္ကပူဝေါဠိ (သီ) ၂၀၅
ပက္ကမန္တေသု = ပက္ကမန္တေန (သီ၊သျာ၊က) ၃၅၃

[ပ]

ပက္ခန္တာနုပ္ပိ = ပက္ခန္ဒာနုပ္ပိ (က) ၁၁
ပက္ခဟတန္တိ ဝိဇ္ဇသပ္ပိံ = ပက္ခပါဒန္တိ ဝိဇ္ဇသပ္ပိံ (သျာ) ၁၀၀
ပက္ခိတ္တကာ = ပါဒက္ခိတ္တကာ (က) ၂၆၂
ပစလိတတာယ = စဇ္ဇလိတတာယ (သီ၊ သျာ) ၁၄၅
ပစ္ခယိကဂုဏံ = သစ္ခာယိကဂုဏံ (သီ၊ က) ၁၆၅
ပဇ္ဇေဒံ ဘဝိသတိတိ = ပစ္ခ နု ဘဝိသတိ (သီ၊ သျာ) ၁၃၀
ပညာဓနဝမုတ္တေါ = ပညာဓနဝန္တေါ (သီ) ပညာဓနမဟတ္တေန (သျာ) ၂၅၄
ပဋ္ဌာဏိ = ပဋိလောမာနိ (သီ) ၉၀
ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဒဇ္ဇော ဟောတိ = ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိလက္ခဏဇ္ဈော ဟောတိ (သီ၊ သျာ) ၁၁၄
ပဋိပါတိယမာနသ = ပဋိပါဒိယမာနသ (က) ၆၁
ပဋိပ္ပရေယျာတိ = ပဋိပဿမ္ဘေယျ(သီ၊ သျာ) ၂၆၇
ပဋိလဒ္ဓဉ္ဈာနော = ပဋိလဒ္ဓဉ္ဈာနေန (သီ၊ သျာ) ၁၅၁
ပဋိသင်္ခါနပညာယ = ပဋိသင်္ခါယ ပညာယ (က) ၃၀၀
ပဋိသရဏဘာဝေါ = ပဋိဟတဘာဝေါ (သီ)
ပဋိပ္ပရဏဘာဝေါ (သျာ) ၂၀၂
ပဋ္ဌာနံ = ဥပဋ္ဌာနံ (သီ) ၅၅
ပဋ္ဌာနန္တိ၀ိ = သဏ္ဌာနန္တိ၀ိ (သီ၊ သျာ) ၁၇၀
ပဏီတေ ကတ္ဝာ = ပဏီတေ ပဏီတေ ကတ္ဝာ (သီ၊ သျာ) ၁၇၅
ပတိတေ = ပတိတော (သီ) ပက္ခိတ္တော (သျာ) ၂၀၅
ပတ္တိဟိနေန = သတ္တိဟိနေန (သီ) သတိဟိနေန (သျာ) ၄၇
ပတ္တုဏ္ဏစိဝရာဒိနံ = ပဋုဏ္ဏစိဝရာဒိနံ (က) ၂၀၇
ပဒသေတ္ဝာ = ပဒတော ဒသေတ္ဝာ (သျာ) ၉၇
ပဒိပနာယကာဒိဝသေန = ပရိသနာယကာဒိဝသေန(သီ၊ သျာ) ၂၅
ပဒိပေါဘာသော = ပဒီပေါ (၀ိ ဋ္ဌ-၁-၁၁၂-၀ိဋ္ဌ) ၁၀၇
ပဓာနပုရိမဋ္ဌိတဘာဝဒသနေန = ပဓာနပရိမထိတဘာဝဒသနေန(သီ) ၂၉၃
ပမောဟေန = သမ္မောဟေန (သျာ) ၂၆၆
ပယတ္တသင်္ခါတော = ပယတနသင်္ခါတော (သီ) ၁၆၃
ပယောဂဝသေန = သံယောဂဝသေန (သျာ) ၉၄
ပရပစ္စယနေယျဗုဒ္ဓိနံ = ပရနေယျဗုဒ္ဓိနံ (က) ၃၂၄

နာနာပါဌာ ဝိဋ္ဌက်ာ

[ပ]

ပရပုဂ္ဂလံ = သတ္တုပုဂ္ဂလံ (သီ) ၂၀၁
ပရမတ္ထိယာ = ပရမဋ္ဌိတိ (သီ) ၁၃၀
ပရဿ ဟရဏံ = ပရသံဟရဏံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ) ၉၉
ပရာမာသောတိ = ပရာမသတီတိ (သီ၊ သျာ) ၃၀၆
ပရာသနန္တိပိ = ရသနန္တိပိ (သီ) ၃၆၃
ပရိသဟနဋ္ဌေန = ပရိဿယဋ္ဌေန (သီ၊ သျာ) ၄၁၀
ပရိဿယဝိနယနံ = ပရိဿယဝိနယနာယ (သီ၊ သျာ)
အရိဿဝိနယပဋိပဒံ (က) ၃၃၀
ပရေ ဇာနန္တူတိ ဣစ္ဆန္တိ = ပရေ နဇာနန္တူတိ နဣစ္ဆန္တိ (သီ၊ က) ၉၅
ပဝမုကဋ္ဌံ အာဒါယ = သံဝမိတဋ္ဌံ အာဒါယ (သျာ) ၂၄၅
ပဝတ္တာနံ = သတ္တာနံ (သျာ) ၁၂၉
ပဝိသထာတိ = နပဝိသထာတိ (က) ၃၅၆
ပသာရဏာဒိကိစ္စံ = သမ္မသာရဏာဒိကိစ္စံ (က) ၃၃၉
ပသံ = သိသံ (သျာ) ပါသုံ (က) ၁၇၁
ပဟာယ ဂုပဂဋ္ဌေန ပဝိဝိတ္တာစိတ္တေန = ပဟာယ ဝိဝေကဋ္ဌေန
ပဝိဝိတ္တေန (သီ၊ သျာ) ၄၄
ပဟီနသသာဝိ = ပဟီနသ (က) ၁၂၃
ပါပကရဏံ = ပါပကမ္မကရဏံ (သျာ) ၉၃
ပါပါနံ နိက္ခိပနတော = ပါပါနံ ဝိက္ခိပနတော (က) ၃၆၁
ပါရာယနဝဂ္ဂါ = ပါရာယနိကဝဂ္ဂါ (သီ၊ သျာ) ဂ
ပိယဘာဝံ ပရဿ စ သုညဘာဝံ = ပိယသုညဘာဝံ (သီ)
ပေသုညဘာဝံ (သျာ) ၁၀၀
ပိသုဏဝါစာ = ပိသုဏာ ဝါစာ (သီ) ၁၀၀
ပိဋ္ဌနာကာရံ = လိနာကာရံ (သီ၊ က) ၂၂၇
ပိဋ္ဌိတတ္တာ = ပဋိပိဋ္ဌိတတ္တာ (သျာ၊ က) ၆၆
ပုဏ္ဏတော = ပုဏ္ဏတ္တာ (က) ၄၀၂
ပုထုနာနာဇနသာဓာရဏော = ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏော
(ခု ၉-၃၇၃-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ) ၂၀၀
ပုန ပဋိသန္ဓိယာ နတ္ထိဘာဝံ = ပုန ပဋိသန္ဓိနတ္ထိဘာဝံ (က) ၇၈

[ပ-ဖ-ဗ]

ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာဝိ ဝိဒိသာဝိ = ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာဝိ ဂတိဒိသာဝိ (သီ၊သျာ) ၃၇၀
ပေါနောဘဝိကာ = ပေါနောဇ္ဈဝိကာ (က) ၃
ဖန္ဒနံ = မဒနံ (သီ၊သျာ) ဗန္ဓနံ (က) ၃၀၄
ဖရုသဝါစာ = ဖရုသာ ဝါစာ (သီ) ၁၀၀၊၁၀၁
ဖလောဒယတော = ဖလေ ဒဿနတော (သီ) ဖလဒဿနတော (သျာ)၃၉၄
ဗဒ္ဓမာလာ ဝါ အဗဒ္ဓမာလာ ဝါ = ဂန္ထိတမာလာ ဝါ
အဂန္ထိတမာလာ ဝါ (သီ) ၃၆၃
ဗျာချာတော = ဗျာချာတာ (က) ၆
ဗျာဝိတ္ထာ = ဗျာပေတ္ထာ (က) ၁၉၉၊၂၅၇
ဗြာဟ္မဏာဿ = ဒိဏ္ဏာသဝဗြာဟ္မဏာဿ (သီ၊သျာ) ၁၀၆

[ဘ]

ဘဂဝတာ = ဘဂဝတော (က) ၂၅၅၊၂၅၆
ဘဂဝတော = ဘဂဝတာ (သီ) ၂၅၆
ဘဝေယျ = ဘဝိဿသိ (သီ) ၃၀၅
ဘာဝနံ ဘဇတိ = ဘာဇနံ ဘဝတိ (က) ၇
ဘာဝေန = သဇ္ဈာဝေန (သီ၊သျာ) ၂၇၀
ဘိက္ခူ ဂဟေတ္ထာ = ပတ္တံ ဂဟေတ္ထာ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၁-၂၆-ပိဋ္ဌေ) ၃၇၀
ဘုတ္တာပစ္ဆယာ နု ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ = ဘုတ္တာပစ္ဆယေန
ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ (သီ၊က) ၃၀၁
ဘူတတ္ထမနာ = ဘူတတ္ထမနာ (က) ၁၆၅

[မ]

မစ္ဆုဒ္ဒါနံ ကိနေယျာတိ = ပစ္ဆာဒါနံ ကိဏေယျာတိ (သီ) ၉
မတန္တိ = (နတ္ထိ ပါဠိယံ) ၁၈၈
မတ္ထလုင်္ဂံ = မတ္ထလုင်္ဂန (သီ၊သျာ၊က) ၁၃၅
မထနေ မထနေ = မထန္တေ မထန္တေ (က) ၂၂
မနသာ = မနုဿာ (သီ) ၁၇၅
မဟာဒုက္ခော = မဟာဒုဂ္ဂါ (သီ၊သျာ) ၂၃၈
မဟာဗျူဟ = မဟာဝိယူဟ (သီ၊သျာ) ၃၂၀

နာနာဝါဒါ ဗိဋ္ဌက်ာ

[မ]

မာဒိသဿ = တာဒိသဿ (သီ၊သျာ) ၄၈
မိဂဝါကွံ = မိဂစက္ကံ (ဒီ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ) ၃၆၇
မုခတလိကန္တိပိ = မုခစာလိကန္တိပိ (သီ၊သျာ) ၃၆၂
မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာဝရမ္မဏာယ = မုတ္တစာဂတာဒိ-
စာဂါရမ္မဏာယ (က) ၃၀
မောဟနံ ဝါ = မောဟဗဟလံ ဝါ (က) ၂၆၆

[ယ]

( ) = ယောဇနဒသသဟဿတောပိ (က) ၃၆၈
ယဒတော = ယတော (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၂-ပိဋ္ဌေ) ၆၆
ယဒရိယော = တဒရိယော (က) ၄၀
ယဿိမေတိ ယဿ = တဿိမေတိ တဿ (သီ၊သျာ) ၁၇၄
ယာ ကပ်ိယတိ = ယံ ကပ်ိယိဿတိ (က) ၂၀၉
ယာဝ သီသတော = ယာဝ နာသိကဋ္ဌာ (က) ၉၁
ယုဂယောဇ္ဈုပက္ခရစက္ကကုဗ္ဗရ = ယုဂယောဇ္ဈုပဋ္ဌရစက္ကကုဗ္ဗရ (သီ)
ယုဂယောဇ္ဈုပက္ခရထစက္ကကုဗ္ဗရ (သျာ) ၃၇၅
ယုဓာယတိ ယံ ပန ကိလေသဇာတံ ယုဒ္ဓါယ သိယာ = ယုဓာယတိ
ယံ ပနိဒံ ကိလမတ္ထံ ယုဒ္ဓါယ သိယာ (သီ၊သျာ) ၂၄၉
ယေန ကေနစိ = ဥစ္စယေန ပဝိစယေန (သီ) ၄၁၁
ယော ပနေသ = ယောပေသ (က) ၅၆

[ရ]

ရခသာတိ = နခသာတိ (အံ ၃-၃၄၃-ပိဋ္ဌေ) ၅၁
ရဟန္တိတိ = ဒဟန္တိတိ (သီ၊သျာ) ၉၄
ရာဂါဒိအတ္ထော ဧဝ ဝါ = ရာဂါဒိအတ္ထေ ဧဝ ဝါ (သီ၊သျာ) ၂၃၆
ရူပဓာတ္ဝာဒိဝိညာဏသော်ကာသံ = ရူပဝဝတ္ထာဒိဝိညာဏဿ....
(သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၁-ပိဋ္ဌေ) ၂၆၇
ရူပါဒိအာရမ္မဏော = ရူပါဒိအာရမ္မဏံ (က) ၇၅
ရောဂါဒိနံ နိဋ္ဌာဘာဝေန ကုလာဝကဘာဝေန နိဋ္ဌံ = ရောဂါဒိနံ
နိဋ္ဌာဘာဝေန ကုလာဝံကဘာဝေန နိဋ္ဌံ (သီ) ၈၀
ရောစေန္တိ = အာရောပေန္တိ (သျာ) ၁၇၄

[လ]

လယိမာ = လဃိမာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၉၆-ပိဋ္ဌေ) ၂၃၀

လဖ္ဖိကန္တိ ပဒဿာမလကကပိဋ္ဌသာလဝါဒိ = လပိလန္တိ
ပိလဝကပိဋ္ဌသာလဝါဒိ (သီ) ၃၀၀

လာဘာသက္ကာရာသနိစက္ကနိပ္ပါဒနတော = သတ္ထာဝိတက္က-
နိပ္ပေါဋနတော (သီ) ၄၀၁

[ဝ]

ဝဓုတိ = စိနောတိ (သီ) ၇၆

ဝက္ကဝါဒိ၊ တာသု ဝါ = ဝက္ကဝါဒိတာဒိသု ဝါ (က) ၄၁၂

ဝန္တသိနေဟသမ္မဒ္ဓေါ = ဝန္တသိနေဟသမ္မန္ဓော (သျာ၊က) ၇၉

ဝမိတ္တာ = တေမေတ္တာ (က) ၇၉

ဝရာဒန္တာ၊ နံ အဒန္တာ = ဒန္တာဝရတရာ အတ္တာဒန္တာ
. (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၉-ပိဋ္ဌေ) ၃၀၅

ဝသန္တိတိ = စရန္တိတိ (သျာ) ဝဒန္တိတိ (က) ၉၄

ဝါတိဂ်ာကဂ္ဂိရာဒိ = ဝါတိဂ်နကမ္မိလ္လကာဒိ (သီ) ၃၀၀

ဝါဠဂဟာကုလော = ဗာဠဂဟာကုလော (က) ၆

ဝိတ္ထာရဂတံ = ဝိတ္ထာရတော (က) ၂၉၈

ဝိဒံသေတိ = ဝိဒဿေတိ (သျာ) ၁၃၄

ဝိဒ္ဓံသေတိ = ဝိဓမေတိ (သျာ) ၁၃၄

ဝိနယာစာရရူပသမ္ပတ္တိဟိတသုခါဒိနိတိ = ဝိနယာစာရရူပံ (သီ)
ဝိနယာစာရသမ္ပတ္တိံ နာသေတိ ဟိတသုခါနိတိ (က) ၅၂

ဝိနာသကေ ဧဝ = အတ္ထင်္ဂမယေဝ (သီ၊သျာ) ၃၇၇

ဝိနိလနံ = ဟိရိယနံ (သီ၊သျာ) ၃၇၆

ဝိပါကံ = ဝိဃာတံ (သီ၊သျာ) ၃၂၂

ဝိပ္ပါရေတ္ဝာ = ဝိသရိတ္ဝာ (သျာ) ၂၅

ဝိမှာပကာ = ဇိမှာပကာ (က) ၂၁၉

ဝိရဝန္တိ = ဝိစရန္တိ (က) ၁၁

ဝိဝိစ္ဆတိ = ဝိဝိတ္ထံ (သျာ) ၈၇

ဝိဝိခာ = ဝိဝိဓံ (သီ၊သျာ) ၁၇၄

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌင်္ကာ

[ဝ]

ဝိဝိစကာရေန = ဝိဝိစာ (က) ၁၄၀
ဝိသေသံ = ဝိသိဋ္ဌံ (က) ၁၆၀
ဝိသေသိတော = ဝိသေသတော (သီ၊သျာ) ၁
ဝိဟနနတော = ဝိသာဒနတော (သီ၊သျာ) ၆၄
ဝိဟနနတော = ဝိသာဒနာ (သီ၊သျာ) ၆၄
ဝိတိက္ကန္တော = အတိက္ကန္တော (သီ) ၃၁၁
ဝိမံသာ ဓမ္မစိန္တနာတိ = ဝီမံသာ ဓမ္မဝိစိနနာတိ (သီ) ၁၉၁
ဝိရိယဝိနောဒနရသံ = ဝီရိယပနောဒနရသံ (က) ၅၂
ဝုတ္ထော = ဂုတ္ထော (သီ၊သျာ) ၃၄၇
ဝူပသမော ဝုစ္စမာနော = ဝူပသမေ ဝုစ္စမာနေ (က) ၁၁၈

[သ]

သံယောဂတ္တိက = ပယောဂတ္တိက (သီ၊သျာ) ၁၂
သံသရန္တော = သက်န္တော (က) ၃၁
သကဋဘာရေဟိ = အသီတိသကဋဘာရေဟိ (က) ၂၉၂
သခ်ရိတံ = သင်္ဂါဝိတံ (သျာ၊က) ၃၀၅
သဃ်ာဋသဋ္ဌိတာ = သဃ်ာဋဇဋ္ဌိတာ (သျာ၊သမ္မတ္ထ) ၃၅၀
သစ္စသဒ္ဓါဂုဏံ = သစ္စသန္ဓဂုဏံ (သျာ) ၁၆၅
သညာဝသေန = ပညာဝသေန (က) ၂၇၂
သဏ္ဌာနံ = သန္ဌာနံ (သီ) သဏ္ဌာနံ (သျာ) ၁၇၀
သတတဝိဟာရော်တိ = သန္တဝိဟာရောတိ (သီ) ၃၀၃
သတိသမ္ဗဇ္ဈဂန္ဓံ = ဂဇ္ဈံ (က) ၃၀၅
သတ္တဘာဝေန ဝါ = သတတဘာဝေန ဝါ (က) ၆၀
သတ္ထောတိ = ပတ္ထောတိ (က) ၃၇၉
သဒ္ဓါဟာနိစတ္တပဒေါသာဝဟနတော = သဒ္ဓါဟာနိစတ္တသန္တော-
သာဝဟနတော (က) ၄၀၁
သန္တိဘာဝေန = သန္တဘာဝေန (က) ၂၆၄
သန္ဓဝေါ = သန္ဓဝေါ (ပါဠိယံ) ၃၃
သန္ဓိန္ဒာ = ဘတ္တိမာ (သျာ) ဂတ္တိမာ (က) ၉၄
သန္ဓိရတ္တိတ္ထာ = သန္ဓိရတ္ထိတ္ထာ (က) ၁၁၀

[သ]

သပ္ပန္တိတိ သဒ္ဒါ = သဒ္ဒိယန္တိတိ သဒ္ဒါ (သီ၊သျာ) ၁၁
သမ္မညျဘာဝသာဓနတ္ထံ = သမ္မညျကဉ္ဇာဘာဝသာဓနတ္ထံ (က) ၃၄၀
သမ္မတ္တ ပေသေတွာ = သမ္မတော (က) ၁၆၆
သမ္မသေဝ စသ ပုရိမပါဒေန = ဧဝံယေဝ စသ ပုရိမပဒေန (က) ၁၈၆
သမ္မာ = သမ္မေ (က) ၁၂၃
သမ္ဟာဝတော = ဘဝေန (သီ) ၂၁၇
သဗ္ဗောဟာရမာနံနော = အပတ္တာဟာရစာရော (က) ၆
သမဏော = ပဌမော သမဏော (သျာ၊က) ၁၀၈
သမထ.... = သမာဓိ ... (သီ) ၄၁၈
သမထဝသေန = သမာဓိဝသေန (သမ္မတ္တ) ၁၁၉
သမာဓာနံ = သမာဒါနံ (သီ) ၁၀၄၊၁၀၅
သမ္မဇညမေဝ = သမ္မဇညသေဝ (သီ) ၄၀၇
သမ္မဒ္ဒိပါဒိယိတွာ = သမ္မဒ္ဒိပါဒယိတွာ (သီ၊သျာ) ၇၇
သမ္မဒ္ဓါ = ပရိပန္နာ (သီ) ၂၃၆
သရီရသဏ္ဌာနုပဂတ္တိပဒေသေ = သရီရသဏ္ဌာနုပဂတ္တိ-
ပဒေသဘူတေ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၅-ပိဋ္ဌေ) ၁၃၅
သရီရာကာရေဟိပိ = ပရိယာကာရေဟိပိ (က) ၅၃
သရီရာဗာဓစိတ္တာဝိက္ခေပကရော = သရီရစိတ္တာဝိရူပကရော (သီ၊သျာ) ၄၁၀
သသံ မတံ ရုက္ခော မတောတိ = ဖုသော မတော တိသော
မတောတိ (သျာ) ၂၁၀
သာဒိယိသာမာတိ = ဟရိသာမာတိ (က) ၁၆၆
သာဝ = သာ စ (သျာ) ၁၃၄
သိထိလဝါစတာတိ အလ္လိယဝစနတာ = လိတ္တဝစနတာတိ
အလ္လိယနဝစနတာ (သီ၊သျာ) ၃၇၀
သုက္ခတု = သုဿတု (သျာ) ဌဿတု (က) ၁၇၀
သုခတော = သုဂတိတော (က) ၃၃၅
သုခုမာလ = သုကုမာရ (သီ၊သျာ၊က) ၆၁
သုဒ္ဓိဘာဝသဒ္ဓါတံ = သုဒ်ဇ္ဈသဘာဝါချံ (သီ) သုဒ္ဓိအဘာဝသဒ္ဓါတံ (သျာ) ၃၁၈
သုပက္ကုတ္ထိတာယ = သုပက္ကုဇ္ဈိတာယ (သီ၊သျာ) ၃၇၅
သုပ္ပတိဋ္ဌိတပသာဒေ = သုပ္ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေ (သီ၊သျာ) ၂၆၂

နာနာပါဌာ ပိဋ္ဌင်္ကာ

[သ]

သုရာပါနဃရံ = သုရာဂါရံ (က) ၄၀၀
သေက္ခော = သေခေါ (သီ) ၁၉
သေတကဏ္ဍမဏ္ဍလပိစ္ဆော = သေတကဏ္ဍာတိကဏ္ဍမဏ္ဍလပိစ္ဆော
(ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၇၃-ပိဋ္ဌေ) ၁၃၅
သောဘနကရံ ဝါ = သောဘနာကာရကတံ ဝါ (က) ၃၄၄
သောဝတ္ထိကတ္တယံ = သောဝတ္ထိကတ္တယံ (က) ၁၂၀
သောဝ သံကိလေသပက္ခံ = တသေဝ သံကိလေသပက္ခံ (ကဲ့) ၁၂၆
သော ဟိ အဇ္ဈန္တရံ သုက္ခာပေန္တော ဝိယ။ပ။ပရိသောကောတိ ဝုစ္စတိ =
....ယော ဟိ။ပ။....ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော အန္တော ပရိသောကောတိ
ဝုစ္စတိ (သီ) ၂၂၀

[ဟ]

ဟတ္ထဘာရံ ဂဟေတွာ = ဟတ္ထသာရံ သဇ္ဇေတွာ (သီ၊သျာ) ၂၄၅
ဟဒယဝက္ကပပ္ဖါသာနံ = ဟဒယဝတ္ထုပပ္ဖါသာနံ (သီ) ၂၆၃
ဟရိယတိ = သာရိယတိ (သျာ) ၃၄၂
ဟိတာဘိမုခံ = ဟိတာဘိမုခီ (သီ၊သျာ) ၃၇၀
ဟိရိကောပိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိ = ဟိရိကောပနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိ (သီ) ၄၁၀

မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

ဂါထာသူစိ

ပဋမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အဂါရိနော အန္ဓဒပါနဝတ္ထဒါ	၃၉၄
အဂ္ဂိက္ခန္ဓော သမုဒ္ဒေါ စ	၂၀၆
အင်္ဂါနံ သိထိလဘာဝါ	၆၂
အဇ္ဇာရသန္နံ ကောဋ္ဌိနံ	၁
အတ္တနာ ဟိ ကတံ ပါပံ	၉၁
အနဝဋ္ဌိတစိတ္တသ	၃၉၃
အနဝသုတစိတ္တသ	၃၉၃
အနိရုဒ္ဓမို.ပဋမေ	၂၄၀
အဘိညေယျံ အဘိညာတံ	၁၆၁
အဘိသန်ရောတိ သော ဇတော	၁၉၅
အရာ သံသာရစက္ကသ	၁၆၀
အဝိဇ္ဇာလင်္ဂိ ဃာတေန္တော	၁
အဝေါက္ကမေန္တော သမယံ သကဒ္ဓ	၂
အသယ္ဟမပ္ပတိကာရံ	၆၃
အဟေတုကော နောပိ စ ရူပနိဿိတော	၂၇၆
[အာ-ဥ-ဇ]	
အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ	၁၆၁
အာရဘိသံ သမာသေန	၂
ဥပေတိ ဓမ္မံ ပရိပုဏ္ဏမာနော	၂၇၆
ဇကံ နု ဇကတော ဘုဓ	၁၉၄
ဇကံသဝစနံ ဇကံ	၆
ကောယနံ ဇာတိခယန္တဒဿိ	၄၅
[က]	
ကတတ္တာ ပစ္စယာ ဇေတ	၁၉၆

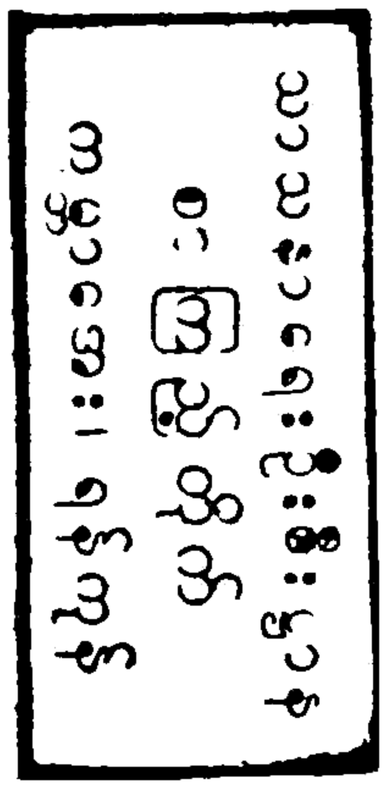
ပဋမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[က-ခ]	
ကထံ ဟိ ဘဂဝါ တုယှံ	၁၉
ကဒရိယော ပါပသက်ပွေါ	၉၇
ကိ ဘာသိတေန ဗဟုနာ နနု ယံ ကုဟိဋ္ဌိ	၆၆
ကောဓံ ဆေတ္ဝာ သုခံ သေတိ	၂၀၁
ခမာဒယာဒိယုတ္တေန	၂
[ဂ-စ-ဆ-ဇ-ဥ]	
ဂန္ဓာန သော သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော	၁၅၄
ဂရဟိသန္တိ တံ ဝိညူ	၄၉
စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ	၃၀၂
စိတ္တဇေန ဟိ ရူပေန	၁၉၈
စိတ္တသ စ ပရိဒဟနာ	၆၄
စိတ္တိကတံ မဟာသုဉ္ဇ	၂၃၁
စုတူပပါဒံတ သံသာရေ	၁၉၅
ဆဋ္ဌေဝ ဖဿာ သခ်ေပါ	၁၉၈
ဇာယေထ နော စေ နရကေသု သတ္တော	၆၄
ညကဟပ္ပဘေဒါဝဟနသ တသ	၂
[တ]	
တံ သာရိပုတ္တံ ဇိနရာဇပုတ္တံ	၁
တဏှာဒုတိယော ပုရိသော	၃၃
တဏှာယ ပစ္စယာ တသ္မာ	၁၉၈
တထာ ဓမ္မာတ္တမတ္ထေဝ	၁

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝိဋ္ဌေတိ ယတော စိတ္တံ	၆၄
ပုစိမန္ဒပရိဝါရော	၂၁
ပုထူနံ ဇနနာဒိဟိ	၂၃၅
ပူဇာဝိသေသံ သဟ ပစ္စယေဟိ	၁၆၁
ပေတေသု ဒုက္ခံ ပန ခုပ္ပိပါသာ	၆၅
[ဖ-ဘ-မ]	
ဖန္ဒနံ စပလံ စိတ္တံ	၃၉၃
ဖလသုပ္ပတ္တိယာ ဇေ	၁၉၆
ဘဂ္ဂရာဂေါ ဘဂ္ဂဒေါသော	၂၂၉
ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ	၂၂၀
ဘဝေါ ကုလံ နိကာယော စ	၅၉
ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော	၂၂၀
မဂ္ဂေါ ပန္ထော ပထော ပဇ္ဇော	၃၉၀
မဇ္ဈတ္တပြဟ္မဝေဖဿ	၁၂၀
မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိ	၃၀၅
မဟာဝိဟာရဝါသိနံ	၂
မာတာပိတာ ဒိသာ ပုဗ္ဗာ	၃၉၄
မုဟုတ္တဇာတော၀ ဂ၀မွတိ ယထာ	၁၅၄
[ယ]	
ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ	၃၆၀
ယံ ပဿတိ နု တံ ဒိဋ္ဌံ	၃၉
ယံ သောကသလ္လဝိဟတော ပရိဒေ၀မာနော	၆၃
ယဉ္ဇသ ဘုဉ္ဇတိ မာတာ	၂၁၅
ယဉ္ဇာပိ ဂုထနရကေ ဝိယ မာတုဂဇ္ဇော	၆၅
ယထာ ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍံ	၂၁၅

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[တ-ဒ]	
တိစိ၀ရဏ္ဍ ပတ္တော စ	၄၀၉
တိဗ္ဗန္ဓကာရေ စ အသယ္ဟသိတေ	၆၅
တိလတေလသ္မ ယထာ ဗိန္ဒု	၂၁၄
ဒက္ခေနေကေ ဒမယန္တိ	၁၂၇
ဒါသကမ္မကရာ ဟေဋ္ဌာ	၃၄၄
ဒိသာ စတသ္သော ဝိဒိသာ စတသ္သော	၃၉၄
ဒုက္ခံ တိရစ္ဆာသု ကသာပတော၁	၆၅
ဒုက္ခီ သုခံ ပတ္ထယတိ	၁၉၀
ဒုန္နိဂ္ဂဟသ္မ လဟုနော	၃၉၃
ဒု၀ေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ	၂၃၆
ဒုသ္သီလျဝိန္ဒိသနတာ	၁၀၅
ဒူရင်္မံ ဧကစရံ	၃၉၃
ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ	၃၃၉
ဒွါရတော ဝေဒနာ ဝုတ္တာ	၁၉၀
ဒွါသိတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏ္ဍိ	ဂ
[ဓ-န-ပ]	
ဓမ္မာစရိယဂရု သဒ္ဓါ	၇
ဓမ္မေန နိယမာနာနံ	၁၂၇
နဒုက္ခသစ္ဆေန သမဏိဘူတော	၂၇၆
နေတေ ကာမာ ယာနိ စိတ္တြာနိ လောကေ	၁၀
ပပ္ပေါတိ ဒုက္ခံ ယံ မစ္ဆော	၆၂
ပမာဏံ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၀	၂၄၀
ပါဒ္ဓဇ္ဇ၀ိဒသံဟိရော	၇
ပါပသ ပါပကမ္မာဒိ	၆၃
ပါပုဏိတ္ဝာ ဇိနော ဗောဓိံ	၁
ပိယော ဂရု ဘာ၀နိယော	၇
ပိဋ္ဌေတိ ကာယိကမိဒံ	၆၃

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ဝ]	
ဝိပ္ပဝါသာ သတာဒိနံ	၆၂
ဝိရုဒ္ဓါ စာဝိရုဒ္ဓါ စ	၁၉၅
[သ]	
သံသာရဒီဏော နံ စ ဝန္တေ- ရာဂေါ	၂၇၆
သံသာရေ သံသရံ ဗာလော	၁၉၅
သတ္တာနံ ဟဒယံ သောကော	၆၃
သတ္တာဟံ အဗ္ဘုဒံ ဟောတိ	၂၁၄
သတ္တာဟံ ကလလံ ဟောတိ	၂၁၄
သတ္တာဟံ ပေသိ ဘဝတိ	၂၁၅
သန္တောနေ ယံ ဖလံ ဧတံ	၁၉၆
သဗ္ဗေသဉ္စာဝိ ယံ သန္တိ	၆၃
သမာဝဟတိ စ ဗျာဓိ	၆၃
သာရိပုတ္တော့ မဟာပညော	၁
သိလနံ လက္ခဏံ တဿ	၁၀၄
သုဒုဒ္ဒသံ သုနိပုဏံ	၃၉၃
သောစေယျပစ္စုပဋ္ဌာနံ	၁၀၅
သော တတော အာရကာ နာမ	၁၆၀

ပဌမပါဒါ	ဝိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယထာ စ ဒိပက်ရဗုဒ္ဓ- အာဒယော	၁၅၃
ယထာဝိ နာမ ဇစ္စန္ဓော	၁၉၅
ယဒါ စ ဥတ္တာ သော ဓမ္မံ	၁၉၅
ယဿာ နတ္ထိ ရဟော နာမ	၁၆၁
ယဿာ ရာဂါဒိသမ်ိတာ	၁၆၀
ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ	၄၂
[ရ-လ]	
ရူပတဏှာဒိဘေဒေန	၁၉၈
ရူပါ သဒ္ဒါ ရသာ ဂန္ဓာ	၂၂၂
လက္ခဏံ တု အဝိက္ခေပေါ	၃၄၁
လဒ္ဓပ္ပစ္စယံမိတိ ဓမ္မ	၁၉၆
လောကနာထံ ဌပေတွာန	၂၆၀
[ဝ]	
ဝက္ခာမဟံ အဒ္ဒကထံ ဇနသ	၂
ဝနံ ဆိန္ဒထ မာ ရုက္ခံ	၃၃
ဝါမေန သူကရော ဟောတိ	၃၇၁
ဝိတ္ထာရတော ဒသောပေတွာ	၁၂၀

မဟာနိဒ္ဒေသဋ္ဌကထာယ

သောဓနပတ္တိံ

ဓိဋ္ဌေ	ပန္တိယံ	အသုဒ္ဓပါဒ္ဒေါ	သုဒ္ဓပါဒ္ဒေါ
၂၃၀	၂၅	ပရိဘဏ္ဍတော ဝါ	ပရိသဏ္ဍတော ဝါ
၃၇၂	၂၀	သိက္ခိ	သက္ခိ

